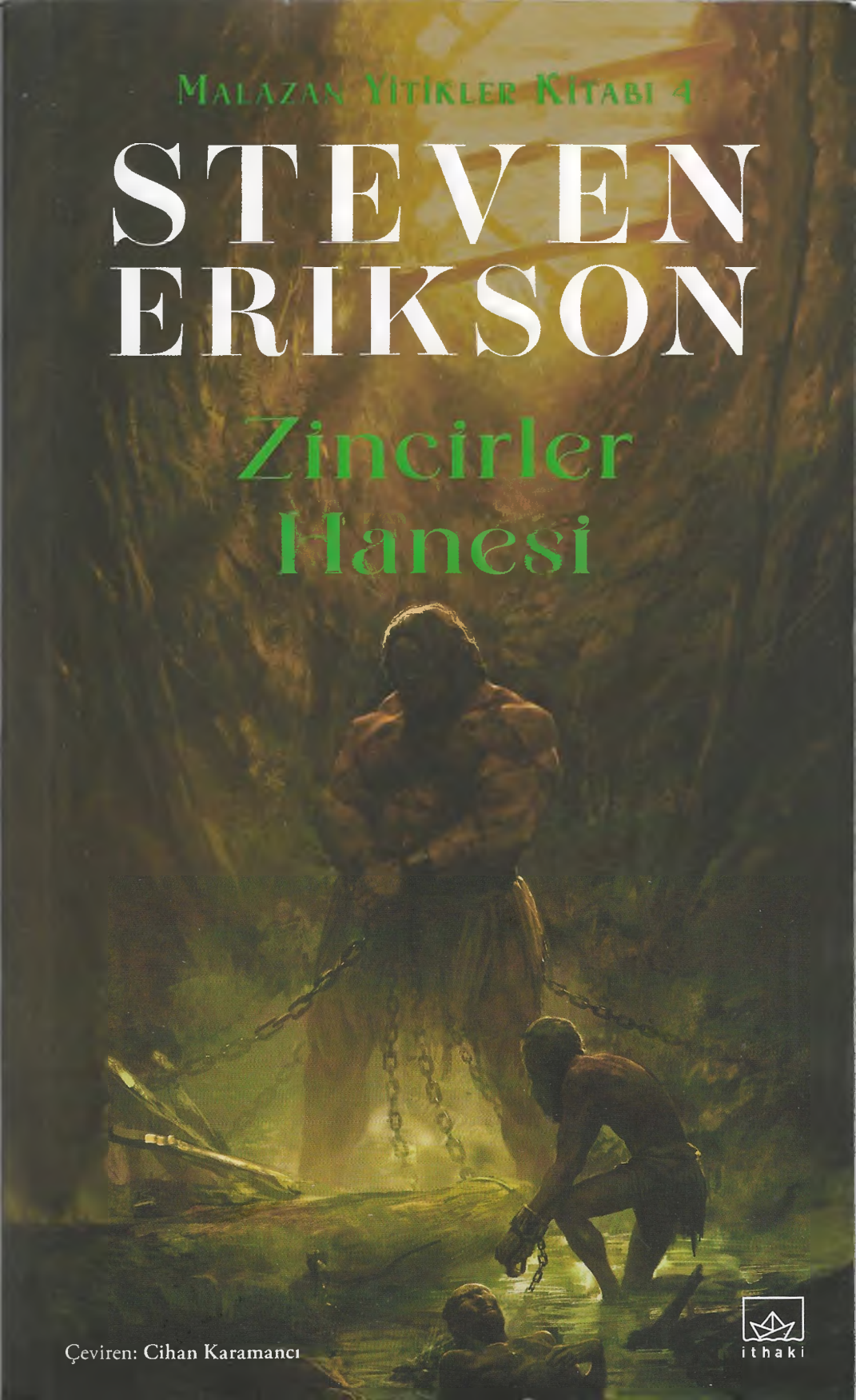
Malazan Yitikler Kitabı 4

STEVEN ERIKSON

Zincirler Hanesi

Çeviren: Cihan Karamancı

ithaki

STEVEN ERIKSON

New York Times çoksatan fantazi yazarı Steven Erikson bir arkeolog ve antropologdur. Yirmiden fazla yayımlanmış kitabı bulunan Erikson, Ian C. Esslemont'la birlikte kurguladığı Malazan dünyasında geçen Malazan Yitikler Kitabı serisiyle tanınmaktadır. Steven Erikson dört kez Locus Ödülü'ne, iki kez de Dünya Fantazi Ödülü'ne aday gösterilmiştir. Steven Erikson, İngiltere'de ikamet etmektedir.

İthaki Yayınları yazarın kitaplarını yayımlamaya devam edecektir.

Zincirler Hanesi
Steven Erikson

Orijinal Adı: *House of Chains (Book 4)*

İthaki Yayınları – 2503

Dizi Editörü: *Merve Çay*
Yayıma Hazırlayan: *Merve Çay, Setenay Karaçay*
Düzelti: *Ozancan Demirışık, Merve Çay*
Kapak İllüstrasyonu: *Marc Simonetti*
Şömiz İllüstrasyonu: *Selçuk Ören*
Ayraç İllüstrasyonu: *Yağız Eyiişleyen*
Kapak Uygulama: *Mehmet Büyükturna*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Kasım 2023, İstanbul

Karton Kapak ISBN: 978-605-265-252-7
Sert Kapak ISBN: 978-605-265-251-0

Sertifika No: 63989

© Steven Erikson, 2002
Türkçe Çeviri © Cihan Karamancı, 2023
© İthaki, 2023

Bu eserin tüm hakları AnatoliaLit Ajans aracılığıyla
Penguin Random House'tan satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithakiyayingrubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

Malazan Yitikler Kitabı 4

STEVEN ERIKSON

Zincirler Hanesi

Çeviren: Cihan Karamancı

ithaki

Mark Paxton MacRae ve o nakavt yumruğu için.
Bu baştan sona senin, dostum.

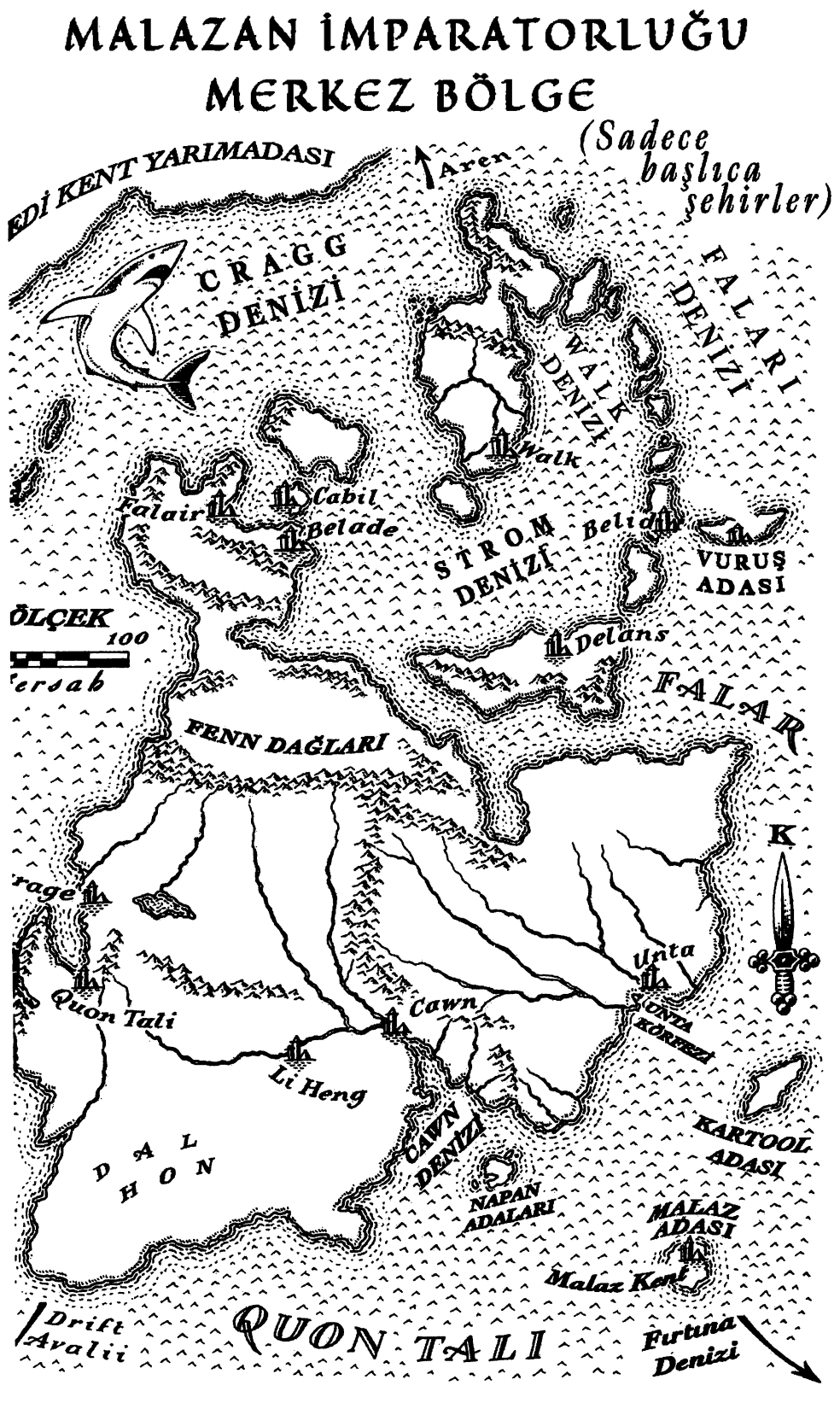
TEŞEKKÜR

Okuyucu kadroma teşekkürlerimi sunmak isterim: Chris Porozny, Richard Jones, David Keck ve Mark Paxton Rae. Her zamanki gibi Clara ve Bowen. Simon Taylor ve Transworld'deki ekibi. Ayrıca Tony's Bar Italia'nın müthiş (ve de) sabırlı çalışanları: Erica, Steve, Jesse, Dan, Orville, Rhimpy, Rhea, Cam, James, Konrad, Darren, Rusty, Phil, Todd, Marnie, Chris, Leah, Ada, Kevin, Jake, Jamie, Graeme ve iki farklı Dom. Darren Nash'e (çünkü maya daima kabarır) ve Peter Crowther'a da teşekkürler.

TEŞEKKÜR

Okuyucu kadroma teşekkürlerimi sunmak isterim: Chris Porozny, Richard Jones, David Keck ve Mark Paxton Rae. Her zamanki gibi Clara ve Bowen. Simon Taylor ve Transworld'deki ekibi. Ayrıca Tony's Bar Italia'nın müthiş (ve de) sabırlı çalışanları: Erica, Steve, Jesse, Dan, Orville, Rhimpy, Rhea, Cam, James, Konrad, Darren, Rusty, Phil, Todd, Marnie, Chris, Leah, Ada, Kevin, Jake, Jamie, Graeme ve iki farklı Dom. Darren Nash'e (çünkü maya daima kabarır) ve Peter Crowther'a da teşekkürler.

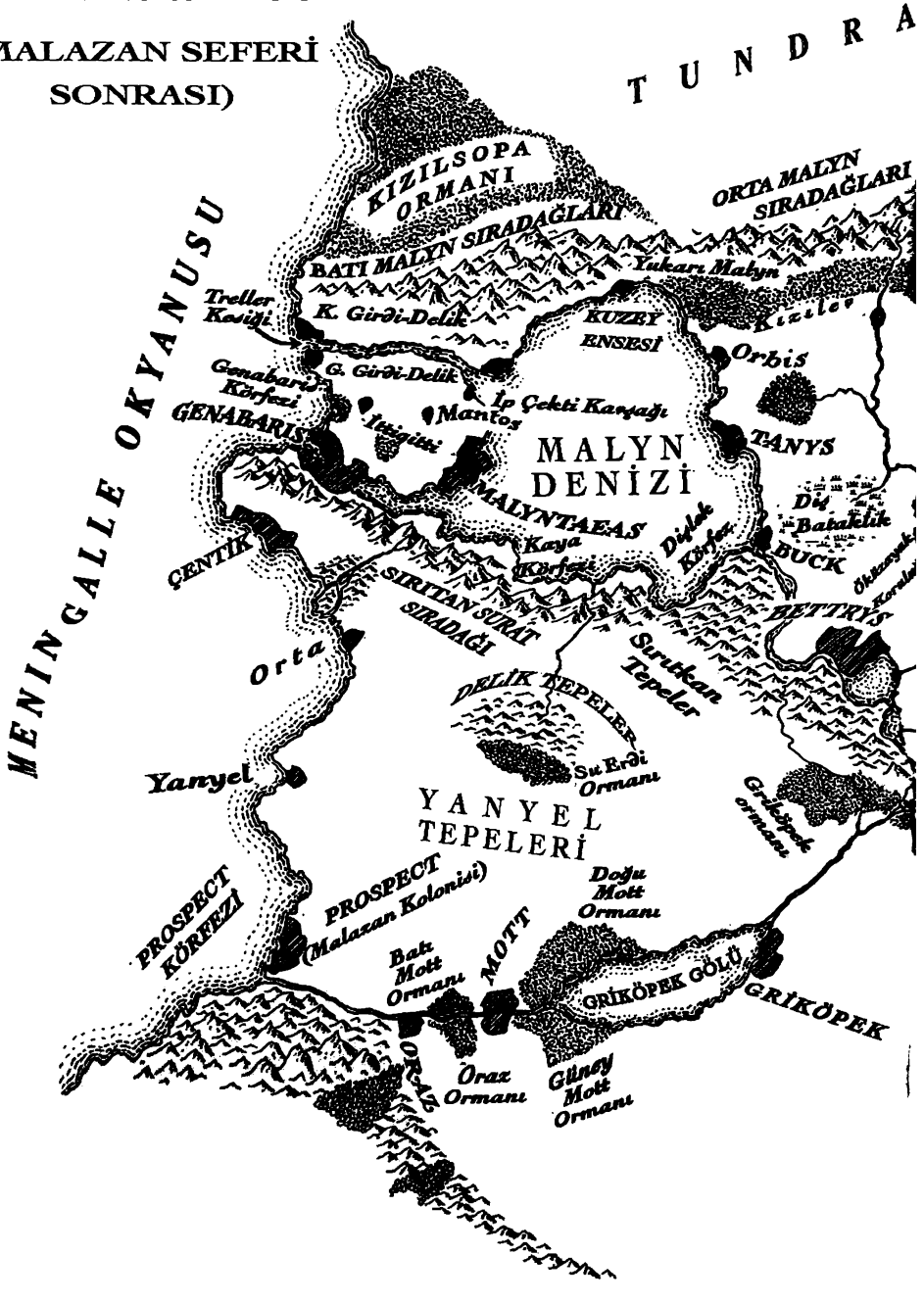
MALAZAN İMPARATORLUĞU
MERKEZ BÖLGE

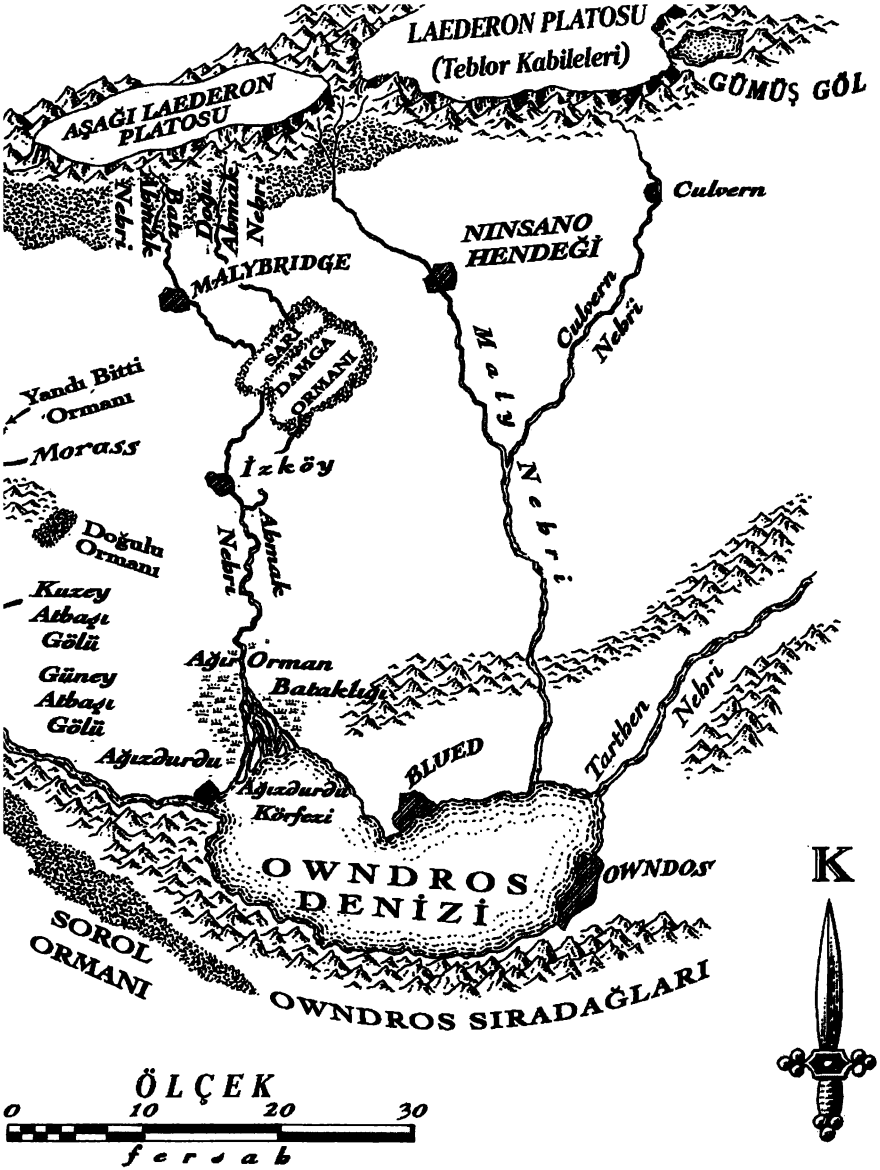

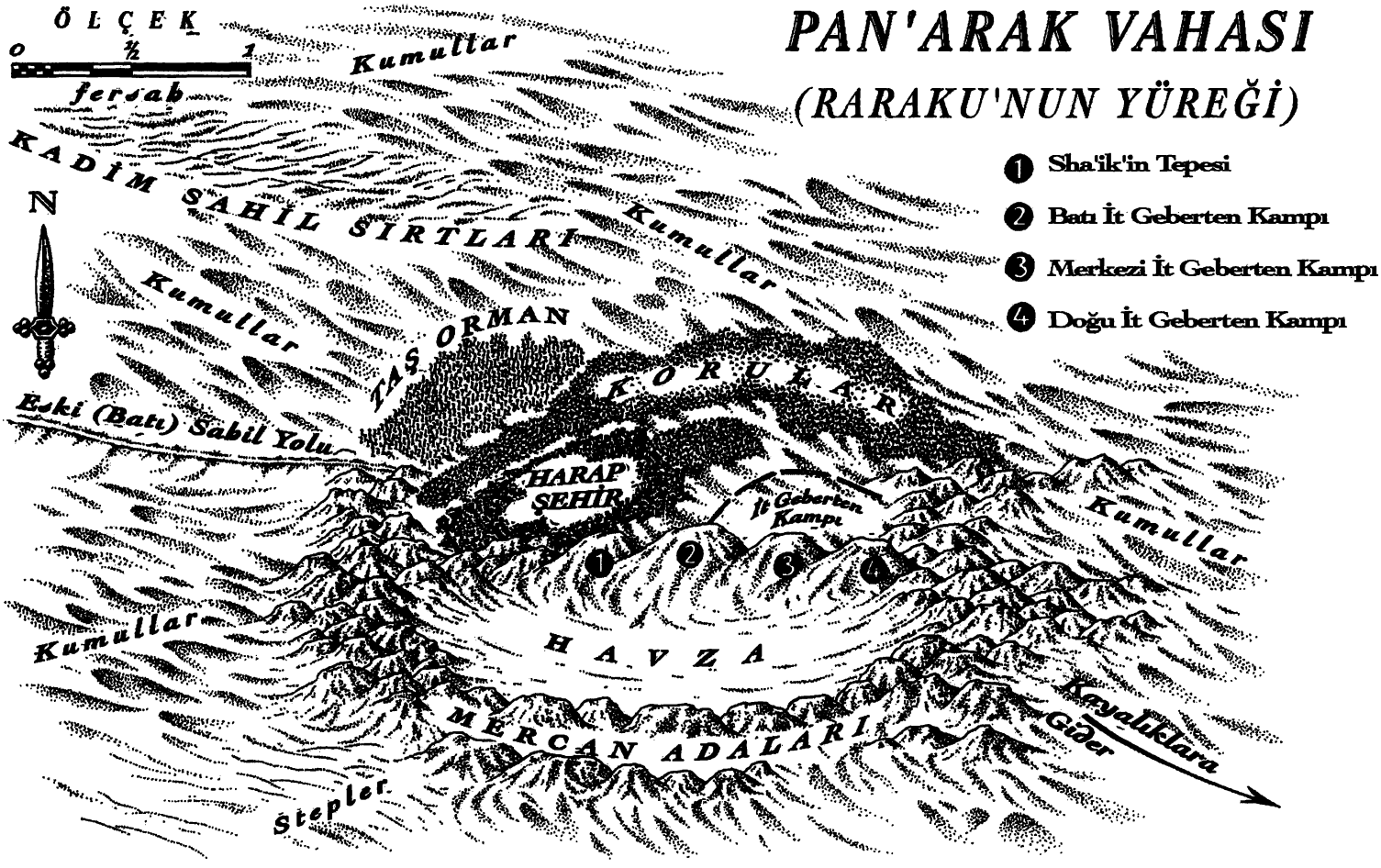
KUZEYBATI GENABACKIS

Tahmini 1160

(MALAZAN SEFERİ SONRASI)

LAEDERON PLATOSU
(Teblor Kabileleri)
GÜMÜŞ GÖL
AŞAĞI LAEDERON PLATOSU
Culvern
NINSANO HENDEĞİ
MALYBRIDGE
Culvern Nehri
Mały Nehri
SARI DAMGA ORMANI
Yandı Bitti Ormanı
Morass
İzköy
Doğulu Ormanı
Abmak Nehri
Kuzey Atbaşı Gölü
Güney Atbaşı Gölü
Ağır Orman Bataklığı
Ağızdurdu
Ağızdurdu Körfezi
BLUED
Tarthen Nehri
OWNDROS DENİZİ
OWNDOS
SOROL ORMANI
OWNDROS SIRADAĞLARI
K
ÖLÇEK
0 10 20 30
feresah

ÖLÇEK
0 ½ 1
fersah
PAN'ARAK VAHASI
(RARAKU'NUN YÜREĞİ)
1 Sha'ik'in Tepesi
2 Batı İt Geberten Kampı
3 Merkezi İt Geberten Kampı
4 Doğu İt Geberten Kampı
N
KADİM SAHİL SIRTLARI
Kumullar
Kumullar
Kumullar
TAŞ ORMAN
KORULAR
Eski (Batı) Sahil Yolu
HARAP ŞEHİR
İt Geberten Kampı
Kumullar
Kumullar
HAVZA
MERCAN ADALARI
Stepler
Kayalıklara Gider

KARAKTERLER

Teblorların Uryd Kabilesi

Karsa Orlong, genç bir savaşçı
Bairoth Gild, genç bir savaşçı
Delum Thord, genç bir savaşçı
Dayliss, genç bir kadın
Pahlk, Karsa'nın dedesi
Synyg, Karsa'nın babası

Muavin'in Ordusu

Muavin Tavore
Yumruk Gamet/Gimlet
T'amber
Yumruk Tene Baralta
Yumruk Blistig
Yüzbaşı Keneb
Kurtçuk (Grub), onun evlatlık oğlu
Amiral Nok
Binbaşı Alardis
Nil, bir Wickan bağcısı
Nether, bir Wickan cadısı
Temul, Karga Klanı'ndan bir Wickan (Köpekler Zinciri felaketzedesi)
Şaşı (Squint), Aren İnzibatı'nda bir asker
İnci (Pearl), bir Pençe
Lostara Yil, Kızıl Kılıçlar'da bir subay
Gall, Khundryl Yanık Gözyaşları'nda bir savaş reisi
Imrahl, Khundryl Yanık Gözyaşları'nda bir savaşçı
Topper, Pençebaşı

9. Bölük, 8. Lejyon Komandoları

Teğmen Ranal
Çavuş Teller (Strings)
Çavuş Gesler
Çavuş Borduke
Onbaşı Katran (Tarr)
Onbaşı Bulutlu (Stormy)
Onbaşı Hubb
Şişe (Bottle), bir manga büyücüsü
Gülücük (Smiles)
Koryk, bir yarı-Seti asker
Ağzıbozuk, bir lağımcı
Hakikat (Truth)
Pella
Tavos Pond
Kumlar (Sands)
Balgrid
Ibb
Belki (Maybe)
Kopuzcu (Lutes)

9. Bölük, 8. Lejyon'dan Seçkin Ağır Piyadeler

Çavuş Mosel
Çavuş Sobelone
Çavuş Tugg
Parlakzekâ (Flashwit)
Uru Hela
Çanak (Bowl)
Kısaburun (Shortnose)

9. Bölük, 8. Lejyon'dan Seçkin Orta Piyadeler

Çavuş Merhem (Balm)
Çavuş Moak
Çavuş Thom Tissy
Onbaşı Ölükoku (Deadsmell)
Onbaşı Yanık (Burnt)
Onbaşı Lale (Tulip)

Gırtlakkesen (Throatslitter)
Güneşekarşı (Widdershins)
Galt
Lobe
İstifçi (Stacker)
Rampa (Ramp)
Kadir (Able)

Malazan İmparatorluğu'nun Diğer Askerleri

Çavuş Cord, 2. Bölük, Ashok Alayı
Ebron, 5. manga, büyücü
Topal (Limp), 5. manga
Çan (Bell), 5. manga
Onbaşı Kırık (Shard), 5. manga
Yüzbaşı Sevecen (Kindly), 2. Bölük
Teğmen Pores, 2. Bölük
Jibb, Ehrlitan İnzibatı
Gullstream, Ehrlitan İnzibatı
Scrawl, Ehrlitan İnzibatı
Başçavuş Mert Diş (Braven Tooth), Malaz Kent Garnizonu
Yüzbaşı Irriz, asi
Sinn, mülteci
Gentur
Çamuratan (Mudslinger)
Hawl

Nathiiler

Kölecibaşı Silgar
Damisk
Balantis
Astabb
Borrug

Genabackis'teki Diğerleri

Torvald Nom
Calm
Ganal

Sha'ik'in Kıyamet Ordusu

Sha'ik, Hortum Tanrıça'nın Seçilmişi (önceden Paran Hanesi'nden Felisin)
Genç Felisin, onun evlatlık kızı
Toblakai
Gürzlü Leoman
Baş Büyücü L'oric
Baş Büyücü Bidithal
Baş Büyücü Febryl
Heboric Hayalet Eller
Kamist Reloe, Korbolo Dom'un büyücüsü
Henaras, bir efsuncu
Fayelle, bir efsuncu
Mathok, Çöl Kabileleri Savaş Lideri
T'morol, onun koruması
Corabb Bhilan Thenu'alas, Leoman'ın bölüğünde bir subay
Scillara, bir kamp sivili
Duryl, bir ulak
Ethume, bir onbaşı
Korbolo Dom, asi bir Napanlı
Kasanal, onun kiralık katili

Ötekiler

Kalam Mekhar, bir suikastçı
Trull Sengar, bir Tiste Edur
Onrack, bir T'lan Imass
Kesici (Cutter), bir suikastçı (**Crokus** adıyla da bilinir)
Apsalar, bir suikastçı
Rellock, Apsalar'ın babası
Kotilyon (Cotillion), Suikastçılar Hâmisi
Seyyah
Rood, bir Gölge Tazısı
Kör (Blind), bir Gölge Tazısı
Darist, bir Tiste Andii
Ba'ienrok (Bekçi), bir münzevi
Ibra Gholan, bir T'lan Imass Klan Lideri
Monok Ochem, Logros T'lan Imasslardan bir Kemikbakar
Haran Epal, bir T'lan Imass

Olar Shayn, bir T'lan Imass
Grikurbağa (Greyfrog), bir iblis familyar*
Apt, bir Gölge anaç iblisi (Aptorian)
Azalan, bir Gölge iblisi
Panek, bir Gölge çocuğu
Mebra, Erhlitan'daki bir casus
Iskaral Pust, bir Gölge rahibi
Mogora, onun D'iver karısı
Cynnigig, bir Jaghut
Phyrlis, bir Jaghut
Aramala, bir Jaghut
Icarium, bir Jhag
Mappo Runt, bir Trell
Jorrude, bir Tiste Liosan Seneşal
Malachar, bir Tiste Liosan
Enias, bir Tiste Liosan
Orenas, bir Tiste Liosan

---

* *Familiar*; doğaüstü özelliklere sahip evcil yaratık. –*çn*

GİRİŞ

Yenidoğan Haddi, 943. Arayış Günü
1159 Burn'ün Uykusu

Gri, şişkin ve delik deşik cesetler alüvyon kaplı sahil şeridinde göz alabildiğine uzanıyordu. Yükselen suların yalos gibi üst üste yığdığı, kenarlarda yükselip alçalan ve durduğu yerde dönen çürümüş bedenlerin üzerinde siyah kabuklu, on bacaklı yengeçler geziniyordu. Sikke ebatlı yaratıklar, kovanın ayrışımıyla önlerine serilen bereketli şölene daha yeni oturmuştu.

Deniz, bulutlu göğün tonunu yansıtıyordu. Hem yukarıyı hem de aşağıyı kaplayan donuk, alacalı kalay rengi, yalnızca alüvyonların daha koyu grisiyle ve sahilin otuz kürek çekimlik açığında bir şehrin suya gömülü binalarının zar zor seçilebilen üst katlarına ait bulanık aşıboyası tonlarıyla bölünüyordu. Fırtına dinmişti ve boğulmuş bir dünyanın harabeleri arasındaki deniz durgundu.

Şehrin eski sakinleri kısa, bodur kimselerdi. Çehreleri basık, soluk saçları uzun ve açıktı. Giydikleri kalın dolgulu giysilere bakılırsa dünyaları soğuktu. Fakat ayrışma sonucu bu durum âfetvari bir değişim göstermişti. Hava durgun, rutubetli ve artık çürümenin kokusuyla leş gibiydi.

Deniz başka bir âlemdeki bir nehirden doğmuştu. Bir ovanın alüvyonunu taşıyan devasa, geniş ve muhtemelen kıta uzunluğundaki tatlı su damarının çamurlu derinliklerinde devasa kedibalıkları ve kağnı tekeri boyutlu örümcekler yaşarken resifleri yengeçlerle ve etobur, köksüz bitkilerle fıkır fıkırdı. Nehir selimsi içeriğini bu engin, düz araziye boşaltmıştı. Günlerce, ardından haftalarca, ardından aylarca.

Tropikal hava akımları ile mevcut ılıman iklimin şiddetle çakışmasının çıkardığı fırtınalar o seli uluyan rüzgârlar altında sü-

rüklemiş, suların durdurulamaz yükselişinden önce gelen ölümcül salgınlar boğulmayanların işini bitirmişti.

Yırtık daha dün gecenin bir vakti her nasılsa kapanmıştı. Başka âlemin nehri de asıl yatağına geri dönmüştü.

İlerideki sahil şeridi muhtemelen öyle anılmayı hak etmese bile onun haddi boyunca sürüklenirken Trull Sengar'ın aklına başka bir tabir gelmiyordu. Alüvyondan ibaret olan kumsal, ufku bir uçtan diğerine kaplarmış gibi gözüken koskoca bir duvarın dibine yığılmıştı. Duvar sele dayanmıştı dayanmasına ama artık öbür tarafından aşağı sular akmaktaydı.

Solunda cesetler, sağındaysa yedi-sekiz adam boyu yüksekliğinde dimdik bir yamaç vardı, duvarın genişliğiyse otuz adımdan biraz daha kısaydı; koca bir denize karşı koyabilmiş olması büyücülük fısıldar gibiydi. Ayak altındaki geniş, düz taşlar çamura bulanmışsa da sıcağın etkisiyle daha şimdiden kuruyor, yüzeyde dans eden boz renkli böcekler Trull Sengar ile zaptçılarının yolundan kaçışıyordu.

Trull bu fikri idrak etmekte hâlâ güçlük çekiyordu. *Zaptçılar.* Bu kelimeyi yadırgıyordu. Sonuçta onlar kardeşleriydi. Hısımları. Ömrü boyunca tanıdığı, gülümserken ve kahkahalar atarken gördüğü, kimi zaman da kendisininkini yansıtan bir kederin kapladığı simalar. Trull yaşanmış her şeyde, anlı şanlı zaferlerde, ruh paralayıcı kayıplarda hep onlarla omuz omuza durmuştu.

Zaptçılar.

Artık ne tebessüm vardı ne de kahkaha. Onu tutanların yüz ifadeleri sabit ve soğuktu.

Ne hâllere düştük.

Yürüyüş son buldu. Eller, Trull Sengar'ı morluklarına, kesiklerine ve hâlâ kan sızdıran yaralarına aldırış etmeden aşağı itti. Duvarın tepesine bu dünyanın artık ölü sakinleri tarafından bilinmeyen bir amaçla kocaman demir halkalar oturtulmuş, bunlar dev taş blokların kalbine bağlanmıştı. Trull'ın görebildiği kadarıyla duvar boyunca uzanan halkaların aralarında yaklaşık on beş adımlık eşit birer mesafe bırakılmıştı.

O halkalar artık yeni bir işlev kazanmıştı.

Trull Sengar'a zincirler dolandı, el ve ayak bileklerine prangalar vuruldu. Gövdesinin orta yerine acı verecek kadar sıkıca bağlanan çivili bir kuşağın demir ilmiklerinden zincirler geçirildi ve bunlar gerilerek onu demir halkanın yanına mıhladı. Çenesine menteşeli

bir metal mengene tutturularak ağzı zorla açıldı ve içeriye itilen levha, dilinin üstüne kilitlendi.

Bunu Kırkma izledi. Bir hançerle alnına bir halka kazındı, ardından hançerin ucu kemiği oyacak kadar derine batırılarak zikzaklı bir kesikle halka bozuldu. Yaralar külle ovuldu. Uzun ve tek saç örgüsü, ensesini kan revan içinde bırakan hoyratça vuruşlarla koparıldı. Kalan saçlara yoğun, iç bayıcı bir merhem bulanarak kafa derisine kadar sindirildi. Diğer saçlar birkaç saat içinde dökülecek, adam temelli kel kalacaktı.

Kırkma mutlak bir şey, geri çevrilemez bir koparma eylemiydi. O artık bir dışlanmıştı. Kardeşlerinin gözünde varlığı sona ermişti. Yası tutulmayacaktı. Eylemleri ismiyle beraber hafızalardan silinecekti. Annesi ve babası bir çocuk eksik doğurmuş olacaklardı. Halkı için bu en ağır cezaydı – idamdan katbekat beterdi.

Lakin Trull Sengar hiçbir suç işlememişti.

Ne hâllere düştük.

Ona tepeden bakarlarken belki de ne yaptıklarını daha yeni yeni idrak ediyorlardı.

Tanıdık bir ses suskunluğu bozdu. "Şimdi ondan bahsedeceğiz ve bu yerden ayrıldığımızda kardeşimiz olmaktan çıkacak."

"Şimdi bahsedeceğiz," diye tekrarladı diğerleri, sonra içlerinden biri ekledi: "Sana ihanet etti."

Soğukkanlı çıkan ilk ses, Trull Sengar'ın orada olduğunu iyi bildiği böbürlenmeyi hiç ele vermedi. "Bana ihanet ettiğini söylüyorsun."

"Etti, kardeşim."

"Kanıtın ne?"

"Kendi dili."

"Öyle bir ihanetin dile getirilişini duyduğunu bir tek sen mi iddia ediyorsun?"

"Hayır, ben de duydum, kardeşim."

"Ben de."

"Peki kardeşimiz hepinize ne dedi?"

"Kanını bizimkinden ayırmışsın."

"Artık gizli bir efendiye hizmet ediyormuşsun."

"Hırsın hepimizi ölüme sürükleyecekmiş–"

"Bütün halkımızı."

"Yani aleyhimde konuştu."

"Konuştu."

"Kendi diliyle beni halkımıza ihanet etmekle suçladı."

"Suçladı."

"Peki ettim mi? Gelin bu ithamı değerlendirelim. Güney toprakları cayır cayır yanıyor. Düşman orduları kaçtı. Düşman artık önümüzde diz çöküyor ve kölelerimiz olmak için yalvarıyor. Yoktan bir imparatorluk yaratıldı. Üstelik gücümüz hâlâ büyüyor. Gelgelelim. Daha da güçlenmek için ne yapmalısınız, kardeşlerim?"

"Aramalıyız."

"Evet. Peki aranması gerekeni bulduğunuzda?"

"Teslim etmeliyiz. Sana, kardeşim."

"Bunun gerekliliğini görüyor musunuz?"

"Görüyoruz."

"Sizin uğrunuza, halkımız uğruna, geleceğimiz uğruna yaptığım fedakârlığı anlıyor musunuz?"

"Anlıyoruz."

"Lakin siz daha ararken bir zamanlar kardeşimiz olan bu adam aleyhimde konuştu."

"Konuştu."

"Daha da kötüsü, bulmuş olduğumuz yeni düşmanı sözleriyle savundu."

"Savundu. Onlara Saf Soy dedi ve onları öldürmememiz gerektiğini söyledi."

"Peki gerçekten Saf Soy olsalardı..."

"O kadar kolayca ölmezlerdi."

"Nitekim."

"Sana ihanet etti, kardeşim."

"Hepimize ihanet etti."

Sessizlik çöktü. *Ah, şimdi işlediğin bu suçu paylaşacaksın. Ama tereddüt ediyorlar.*

"Hepimize ihanet etti, öyle değil mi, kardeşlerim?"

"Evet." Sözcük bıyık altından –kuşkulu bir kararsızlık korosu hâlinde– gevelenerek yarım yamalak çıktı.

Uzunca bir müddet kimse konuşmadı, ardından zar zor dizginlenen bir öfkenin yabaniliği duyuldu. "Nitekim, *kardeşlerim*. Peki bu tehlikeye aldırış etmemeli miyiz? Bu ihanet tehdidine, bu zehre, ailemizi parçalamaya çalışan bu vebaya? Bırakalım da yayılsın mı? Buraya yine mi gelelim? Açıkgöz olmalıyız, kardeşlerim. Kendimiz dahilinde. Birbirimizle. Artık ondan bahsettik. Ve artık o yok."

"O yok."

"Hiç var olmadı."

"Hiç var olmadı."

"Öyleyse gelin buradan ayrılalım."

"Evet, gelin ayrılalım."

Trull Sengar taşlara basan çizmeleri duymaz, uzaklaşan adımların titreşimini hissetmez oluncaya kadar dinledi. Yapayalnızdı, kıpırdayamıyordu, sadece demir halkanın dibindeki çamur bulaşmış taşları görebiliyordu.

Sular sahil şeridi boyunca uzanan cesetleri çalkaladı. Yengeçler seğirtti. Deniz harcın içine sızmayı sürdürerek devasa duvara mırıldanan hayaletlerin sesleriyle öbür taraftan aktı.

Trull'ın halkı arasında uzun zamandır bilinen bir gerçek, belki de tek gerçek vardı: Tabiat tek bir ebedi savaş verirdi. Tek bir hasımla. Dahası bunu anlamak dünyayı anlamak demekti. Her dünyayı.

Tabiat'ın tek bir düşmanı vardır.

Ve o düşman dengesizliktir.

Duvar denizi tutuyordu.

Ve bunda iki anlam var. Kardeşlerim, bunun hakikatini göremiyor musunuz? İki anlam. Duvar denizi tutuyor.

Şimdilik.

Bu engellenemeyecek bir seldi. Taşkın daha yeni başlamıştı ve kardeşleri bunu anlayamadıkları gibi belki de hiçbir zaman anlayamayacaklardı.

Boğulmak Trull'ın halkı arasında yaygındı. Boğulmaktan korkulmazdı. Trull Sengar da boğulacaktı. Yakında.

Ve tahmininee halkının tamamı çok geçmeden ona katılacaktı.

Kardeşi dengeyi altüst etmişti.

Ve Tabiat buna tahammül etmeyecek.

BİRİNCİ KİTAP

KAYADAKİ SURATLAR

Nehir ne kadar yavaşsa o kadar kızıl akar.

Nathii özdeyişi

1

Karanlık bir evin çocukları
gölgeli yollar seçerler.

Nathii halk özdeyişi

Savaşçılar onu köyün sınırındaki metruk bir fırına sürmeden önce köpek bir kadını, yaşlı bir adamı ve bir çocuğu paralamıştı. Hayvan daha önce kararsız bir sadakat sergilememişti hiç.. Zorlu ama âdil görevinde soydaşlarıyla beraber Uryd topraklarını haşin bir şevkle korumuştu. Bedeninde iltihaplanmış ve böylelikle deliliğin özünü damarlarına almış hiçbir yara yoktu. Ağzından köpükler saçan bir hastalığın pençesinde de değildi. Köy sürüsündeki mevkiine asla meydan okunmamıştı. Kısacası bu ani değişime yol açacak hiçbir şey olmamıştı.

Savaşçılar hayvanı kil fırının yuvarlak arka duvarına kıstırdılar ve dişlerini şaklatarak haykıran hayvanı öldürünceye dek şişlediler. Mızraklarını çekip çıkardıklarında sırıkların çiğnenmiş ve kanla beraber salyaya bulanmış, demir uçların göçüp çentilmiş olduğunu gördüler.

Deliliğin gizli kalabileceğini, yüzeyin çok altına gömülüp belli belirsiz bir tat gibi kanı acı bir şeye dönüştürebileceği biliyorlardı. Şamanlar üç kurbanı incelediler; ikisi aldıkları yaralar sebebiyle çoktan ölmüştü ama çocuk halen yaşama tutunmaktaydı.

Oğlan vakur bir tören alayıyla babası tarafından Kayadaki Suratlar'a taşındı, Yedi Teblor Tanrısı'nın önündeki kayrana yatırıldı ve orada bırakıldı.

Kısa süre sonra o da öldü. Uçurum yamacına oyulmuş sert bakışlı simaların karşısında yapayalnız acı çekerek.

Bu beklenmedik bir kader değildi. Ne de olsa çocuk dua edemeyecek kadar gençken can vermişti.

Tabii bütün bunlar asırlar önce gerçekleşti.
Yedi Tanrı gözlerini açmadan çok önce.

Örülü Urugal'ın Yılı
1159 Burn'ün Uykusu

Öyküler anlı şanlıydı. Ateşe verilmiş çiftlikler, atlara bağlanıp fersahlarca sürüklenen çocuklar. Çok uzun zaman önce o gün kazanılmış yadigârlar dedesinin uzunevinin* alçak duvarlarını süslüyordu. Hasarlı kafatasları, narin görünümlü altçeneler. Bilinmeyen bir kumaştan yapılmış, zamanla ise bulanıp yırtık pırtık olmuş tuhaf giysi parçaları. Saman çatıya kadar her tahta direğe çivilenmiş küçük kulaklar.

Bunlar Gümüş Göl'ün gerçekliğinin kanıtıydı. Orası ormanlık dağların ötesinde, gizli geçitlerin aşağısında, Uryd klanının topraklarından bir, bilemedin iki hafta uzakta hakikaten vardı. Sunyd ve Rathyd klanlarının kontrolündeki bölgelerden geçen yol tehlikeliydi, sadece yolculuğu bile efsanevi boyutlarda bir masaldı. Düşman kamplarından sessizce ve görülmeden geçmek, taban taşlarını** kaydırarak hakaretlerin en ağırını etmek, sınır topraklarına varıncaya kadar gece gündüz avcıları ve izcileri atlatmak, sonra da karşıya –bilinmeyen, zenginlikleri henüz hayal bile edilemeyen diyarlara– geçmek.

Karsa Orlong dedesinin hikâyeleri için yanıp tutuşurdu. Onlar Syng'in –Pahlk'ın oğlu ve Karsa'nın babasının– sönük ve boş edimleri karşısında serkeş ve haşin bir lejyon gibi dikilirdi. O Synyg ki hayatı boyunca hiçbir şey yapmamış, vadideki atlarıyla ilgilenip bir kez bile olsun düşman topraklarına girmeye kalkışmamıştı. O Synyg ki hem babasının hem de oğlunun en büyük utancıydı.

Doğru, Synyg sahip olduğu at sürüsünü diğer klanların yağmacılarına karşı birden fazla kez, hem de şerefli bir acımasızlıkla ve takdire değer bir hünerle savunmuştu. Fakat o kadarı zaten Uryd klanının her ferdinden beklenirdi. Örülü Urugal klanın Kayadaki Surat'ıydı ve yedi tanrının en haşinleri arasındaydı. Diğer klanların Urdy'den korkmak için haklı sebepleri vardı.

---

* Genellikle içinde birden fazla ailenin yaşadığı dikdörtgen biçimli ev. –*çn*

** Bir ateş çukurunun dibine döşenen geniş ve yassı taş. –*çn*

Synyg yine aynı şekilde Dövüş Dansları için tek oğlunu usta-ca eğitmişti. Karsa'nın kanağaç kılıcındaki mahareti yaşının çok ötesindeydi. Hatta klandaki en iyi savaşçılar arasında olduğu söylenebilirdi. Urydlar yay kullanmayı hor görseler de mızrakta ve atlatlda,* dişli diskte ve kara ipte fazlasıyla becerikliydiler ve Synyg o silahları da etkileyici bir liyakatla oğluna öğretmişti.

Mamafih bu tür bir eğitim Uryd klanındaki her babadan beklenirdi. Karsa'nın öyle şeylerden gurur duymak için bir sebebi yoktu. Sonuçta Dövüş Dansları sadece bir hazırlıktı. Şan daha sonra olanlardan, müsabakalardan ve akınlardan, kan davalarının acımasızca sürdürülmesinden elde edilirdi.

Karsa babasının yaptığını yapmayacaktı. Onun yapmayacağı şey... *hiçbir şey* yapmamak olmayacaktı. Hayır, dedesinin izini takip edecekti. Hem de başkalarının hayal edebileceğinden daha yakından. Klanın şöhretinin çok fazlası sadece geçmişe dayalıydı. Urydlar, Teblorlar arasında üstünlük kazanmalarının ardından rehavete kapılmışlardı. Pahlk kemiklerinin eski yaralarla sızladığı ve oğlundan duyduğu utancın en derine işlediği gecelerde bu gerçeği birden fazla kez homurdanmıştı.

Eski âdetlere döneceğiz. Ve ben, Karsa Orlong, bunda başı çekeceğim. Delum Thord benimle. Tıpkı Bairoth Gild gibi. Hepimiz daha ilk örseleme yılımızdayız. Dövüşte cesaretimizi ispatladık. Düşmanları katlettik. At çaldık. Kellydlerin ve Burydların taban taşlarını kaydırdık.

Şimdi de yeni ay doğarken ve adının koyulduğu yılda Gümüş Göl'e kadar kendimize bir yol çizeceğiz, Urugal. Orada ikamet eden çocukları öldürmek için.

Kayrandaki delikanlı Kayadaki Suratlar'ın altında başını önüne eğmiş diz çökerken uçurum yamacının yükseklerindeki Urugal'ın simasının kendi vahşi arzusunu yansıttığını biliyordu. Bildiği bir diğer şey de, 'Siballe yani Bulunmamış hariç hepsi de kendi klanına sahip diğer tanrıların Karsa'ya gıpta ve nefretle baktıklarıydı. Sonuçta onların çocuklarından hiçbiri önlerinde diz çöküp böyle gözüpekçe yeminler seslendirmemişti.

Karsa rehavetin bütün Teblor klanlarını mağdur ettiği kanısındaydı. Dağların ötesindeki dünya onlara sokulmaya cüret et-

---

* Cirit, mızrak gibi silahları daha büyük bir hızla fırlatmayı sağlayan, sapana benzer bir aygıt. –çn

memiş, onlarca yıldır o tür bir teşebbüste bulunmamıştı. Teblor topraklarına tek bir ziyaretçi bile uğramazdı. Teblorlar da önceki nesillerde sık sık yaptıkları gibi kara bir açlıkla sınır topraklarının ötesine bakmamışlardı. Yabancı bölgelere bir akın düzenleyen son kişi Karsa'nın dedesi olmuştu. Çiftliklerin çürümüş mantarlar misali çöreklendiği ve çocukların fareler gibi kaçıştıkları Gümüş Göl kıyılarına. O zamanlar orada iki çiftlik ve yarım düzine ek bina vardı. Karsa artık daha fazlasının olacağı inancındaydı. Üç, hatta dört çiftlik. Pahlk'ın katliam günü bile Karsa'nın, Delum'un ve Bairoth'un gerçekleştireceklerinin yanında sönük kalacaktı.

İşte ant içiyorum, sevgili Urugal. Sana bu kayran toprağının daha önce karartılmadığı kadar büyük bir yadigâr ziyafeti çektireceğim. Belki seni taşın ta kendisinden kurtarmaya ve bir kez daha aramızda gezerek bütün düşmanlarımıza ölüm dağıtmanı sağlamaya yetecek kadar.

Ben, Pahlk Orlong'un torunu Karsa Orlong yemin ederim. Ve eğer kuşku duyuyorsan, Urugal, bil ki hemen bu gece yola çıkıyoruz. Yolculuk tam da bu güneşin batışında başlıyor. Ve her günün güneşi bir sonrakinin güneşini doğururken destriyerlerini dağ geçitlerinden geçirerek aşağılardaki bilinmeyen topraklara süren üç Uryd klanı savaşçısına tepeden bakacak. Ve Gümüş Göl dört asırdan uzun zaman sonra yeniden Teblorların gelişiyle titreyecek.*

Karsa başını yavaşça kaldırdı; bakışları aşınmış uçurum yamacından yukarı yolculuk edip hısımları arasındaki Urugal'ın sert, hayvani suratını buldu. Tanrının çukurda kalan gözleri âdeta delikanlıya çevriliydi. Karsa o kapkara göletlerde coşkun bir haz görür gibi oldu. Hatta gördüğünden emindi ve bunu Delum ile Bairoth'a gerçeğin ta kendisi gibi tarif edecekti. Aynı şeyi Dayliss'e de yapacaktı ki genç kadın onu takdis etsin. Karsa kızın takdisini, ağzından çıkacak soğuk sözcükleri öyle çok duymak istiyordu ki. *Ben, henüz bir aile adı bulmamış Dayliss seni vahim akınında kutsuyorum, Karsa Orlong. Bir lejyon dolusu çocuk katledesin. Atacakları çığlıklar rüyalarını beslesin. Kanları seni daha fazlasına susatsın. Alevler hayatının yolundan eksik olmasın. Ruhunda bin ölümle bana geri dönüp beni kendine karı alasın.*

Kız onu sahiden de böyle takdis edebilirdi. Karsa'ya duyduğu ilginin ilk ama inkâr edilemez bir ifadesi olarak. Bairoth'a değil

---

* Benzerlerinden daha iri ve kuvvetli savaş atı. –*çn*

– Dayliss genç ve bekâr bir kadının zevk için yapacağı gibi onunla sadece oynuyordu. Kızın Gece Bıçağı elbette ki kınından çıkmamıştı, zira Bairoth kalpsizce hırstan yoksundu, bu kusurunu yalanlayabilirdi ama yönetmeyeceği, sadece itaat edeceği gerçeği apaçık ortadaydı ve Dayliss öyle bir şeyle yetinmezdi.

Hayır, Gümüş Göl'e düzenleyeceği akın zaferle sonuçlanıp da geri döndüğünde kız Karsa'nın olacaktı. Dayliss sadece ve sadece onun için Gece Bıçağı'nı kınından çıkaracaktı.

Bir lejyon dolusu çocuk katledesin. Alevler hayatının yolundan eksik olmasın.

Karsa doğruldu. Kayranı çevreleyen huş ağaçlarının yapraklarını kımıldatan hiçbir rüzgâr yoktu. Ovanın ağır havası gökte yol alan güneşin ardından dağlara tırmanmıştı ve şimdi ışık azalırken Kayadaki Suratlar'ın önündeki kayranda mahsur kalmıştı. Tanrıların bir nefesi gibi çürüyen toprağa sızacaktı yakında.

Karsa'nın zihninde Urugal'ın orada, yüzünün taş derisinin hemen arkasında olduğuna dair en ufak bir şüphe yoktu. Tanrı Karsa'nın yemininin gücüyle, şana ve şerefe dönüşün vaadiyle oraya çekilmişti. Diğer tanrılar da yakınlarda bekliyorlardı. Yumuşak Sesli Beroke, Sessiz Avcı Kahlb, Binbir Parça Thenik, Gergi Taşıyan Halad, Zalim Imroth ve Bulunmamış 'Siballe. Hepsi de bir kez daha uyanmış ve kana susamıştı.

Üstelik bu yola daha yeni çıkıyorum. Nihayet gerçek bir savaşçı olarak hayatımın sekseninci yılına daha yeni geldim. Teblorları birleştirecek, klanları bir araya getirip onları ovalara indirecek ve böylece Halkın Savaşı'nı başlatacak olan Tek'in en eski sözlerini, fısıltılarını duydum. O fısıltılar vaadin sesi ve o ses bana ait.

Gizli kuşlar akşamın gelişini duyurdu. Artık gitme vaktiydi. Delum ile Bairoth onu köyde bekliyorlardı. Tabii, suskun ama ona söyleyeceği sözleri hazırda bekleten Dayliss de.

Bairoth çileden çıkacak.

Kayrandaki sıcak hava cebi Karsa Orlong'un gidişinden çok sonrasına kadar orada oyalandı. Yumuşak, süngerimsi toprak delikanlının dizlerinin ve makosenli ayaklarının bıraktığı izleri silmekte ağırdan aldı. Gölgeler kayranı doldururken güneşin kısılan ışığı tanrıların sert yüz hatlarını boyamayı sürdürdü.

Yerden yedi figür yükseldi. Kurumuş kasların ve kalın kemiklerin üzerini kaplayan ciltleri buruşup kahverengiye çalmıştı. Aşı-

boyası rengindeki saçlarından durgun ve siyah sular damlıyordu. Bazılarının uzuvları noksanken diğerleri kırık, parçalanmış veya ezilmiş bacakların üstünde duruyorlardı. Birinin altçenesi eksikken bir diğerinin sol elmacıkkemiği ile alnı ezilerek dümdüz olmuş, göz yuvası yok olmuştu. Yedilinin her biri öyle veya böyle sakatlanmıştı. Hepsi mükemmellikten uzaktı. Kusurluydu.

Taş yamacın arkasında bir yerde asırlar boyunca kabirleri olmuş mühürlü bir mağara vardı. Aslında mahpuslukları kısa sürmüştü. Hiçbiri dirilmeyi beklememişti. Hısımlarıyla kalamayacak kadar mahvolan yedili, türlerinin geleneklerine uygun olarak geride bırakılmıştı. Başarısızlığın cezası terk ediliş, hareketsiz geçecek bir ebediyetti. Başarısızlık onurluysa bilinçli kalıntıları göğe, manzaraya, dış dünyaya açık bırakılırdı ki çağların geçişini seyrederek huzur bulsunlar. Fakat bu yedisinin başarısızlığı onurlu olmamıştı. Dolayısıyla bir kabrin karanlığıyla cezalandırılmışlardı. Üstelik bundan gocunmamışlardı.

O karanlık armağan daha sonra ışıksız hapishanelerinin dışından gelmiş ve beraberinde fırsat getirmişti.

Gereken tek şey, bir andın bozulması ve bir başkasına sadakat yemini edilmesi olmuştu. Mükâfat: yeniden doğum ve özgürlük.

Hısımları bu hapis yerini her biri onlara benzeyen, boş ve kör gözlerle manzarayı alaya alan taştan oyulmuş çehrelerle donatmışlardı. Bağlama âyinini bitirmek için yedilinin isimlerini söylemişlerdi; bu dağlara ve kadim Laederon adını taşıyan platoya sığınmış halkın şamanlarının zihinlerini çarpıtmaya yetecek bir güçle burada oyalanan isimlerdi bunlar.

Hava kararırken kayrandaki yedili hareketsiz ve suskundu. Altısı birinin konuşmasını beklese de o birinin acelesi yoktu. Özgürlük ham bir sevinçti ve bu kayranla sınırlı olsa bile yarattığı duygu ısrarcıydı. O özgürlüğün son zincirlerini –kayaya oyulmuş gözyuvalarının kısıtlı görüş alanını– da kırması uzun sürmeyecekti. Yeni efendiye hizmet, yolculuğu vadetmekteydi. Yeniden keşfedilecek koca bir dünya, alınacak sayısız can vardı.

Adı Yosunlu Kemik anlamına gelen ve Teblorlar arasında Urugal olarak bilinen Urual nihayet konuştu. "O çocuk işimizi görür."

Bulunmamış 'Siballe diye tanınan Sin'b'alle –Yosun Yerine Liken– sesindeki kuşkuculuğu gizlemedi. "Bu düşkün Teblorlara çok fazla güveniyorsun. *Teblor*. Hiçbir şey bilmiyorlar. Gerçek adlarını bile."

"Bilmediklerine şükret," dedi sesi ezik bir gırtlaktan sert bir hırıltıyla çıkan Ber'ok. Boynu çarpık ve başı bir tarafa yatık hâliyle kayalık yamaca bakabilmek için bütün vücudunu döndürmesi gerekiyordu. "Her halükârda senin hakikati taşıyan kendi çocukların var, Sin'b'alle. Amacımız doğrultusunda diğerleri için en iyisi kayıp tarihin kayıp bırakılması. Cehaletleri en büyük silahımız."

"Ölü Dişbudak Ağacı doğru söylüyor," dedi Urual. "Kendilerine kalan mirastan haberdar olsalardı imanlarını bu kadar çarpıtamazdık."

Sin'b'alle horgörüyle omuz silkti. "Pahlk adındaki de... *işimizi gördü*. Sana göre, Urual. Çocuklarımı yönetecek değerli bir adaymış gibi gözüktü. Ama başarısız oldu."

"Kabahat onda değil bizdeydi," diye homurdandı Haran'alle. "Sabırsızdık. Tesirimize gereğinden fazla güveniyorduk. Ant Bozumu gücümüzün çoğunu çalıp–"

"İyi de yeni efendimiz kendine ait ne verdi, Yazdan Kalma Geyik Boynuzu?" diye hesap sordu Thek Ist. "Sadece birkaç kırıntı."

"Ya ne bekliyordun?" diye sakin bir ses tonuyla sordu Urual. "O da bizim gibi badirelerini atlatıyor."

Söz alan Emroth'un sesi ipek gibiydi. "Yani Phalk'ın torununun bize özgürlük yolunu açacağına inanıyorsun, Yosunlu Kemik."

"İnanıyorum."

"Peki ya yeniden hüsrana uğrarsak?"

"O zaman baştan başlarız. Bairoth'un çocuğu Dayliss'in rahminde."

Emroth tısladı. "Bir asır daha mı bekleyeceğiz? Lanet olsun şu uzun ömürlü Teblorlara!"

"Bir asır hiçbir şey değil–"

"Hiçbir şey değil ama aynı zamanda her şey, Yosunluk Kemik! Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun."

Dişlek İskelet isminin hakkını veren kadını incelediği sırada Urual onun Tektutanlık eğilimlerini ve uzun zaman evvel açıkça başarısızlıklarına yol açmış açlığını anımsadı. "Adımın yılı geri geldi," dedi. "Aramızdan kim bir Teblor klanını yolumuzda benim kadar ilerletti? Sen mi, Dişlek İskelet? Yosun Yerine Liken? Örümcek Bacağı?"

Kimse konuşmadı.

Derken sonunda Ölü Dişbudak Ağacı hafif bir kahkahayı andıran bir ses çıkardı. "Biz de Kızıl Yosun gibi suskunuz. Yol mutlaka

açılacak. Yeni efendimiz öyle vadetti. Gücünü daha yeni buluyor. Urual'ın seçilmiş savaşçısı daha şimdiden cinayet katarına bir yığın can ekledi. Hem de *Teblor* canları. Ayrıca hatırlayın, Pahlk tek başına yolculuk etmişti. Lakin Karsa'nın yanında iki yaman savaşçı olacak. Eğer ölürse Bairoth veya Delum ne güne duruyor?"

"Bairoth fazla akıllı," diye hırıldadı Emroth. "Pahlk'ın oğlu olan amcasına çekmiş. Daha da kötüsü hırsı sadece kendisi için. Karsa'nın sözünü dinlermiş gibi yapıyor ama bir eli onun sırtında."

"Benim ki de onunkinde," diye mırıldandı Urual. "Gece neredeyse çöktü. Kabrimize geri gitmeliyiz." Kadim savaşçı döndü. "Dişlek İskelet, Dayliss'in rahmindeki çocuğa yakın dur."

"Şu anda bile mememi emiyor," diye bildirdi Emroth.

"Kız çocuğu mu?"

"Sadece bedenen. Rahimde yarattığım şey ne kız ne de oğlan."

"Güzel."

Yukarıdaki gökyüzünde gecenin ilk yıldızları kırpışırken yedi figür toprağa geri döndü. Uyanan yıldızlar hiçbir tanrının ikamet etmediği, asla da etmemiş olduğu bir kayrana baktılar.

Köy Laderii Nehri'nin, yani aşağılardaki uzak denize akarken kozalaklı ormanda bir vadi oyan dağ beslemeli, gürül gürül akan buz gibi soğuk su akıntısının taşlık kıyısındaydı. Evler kaya temellerle ve yontulmamış sedir duvarlarla inşa edilmişti, kalın dolgulu ve hörgüçlü damları yosun bürümüştü. Kıyı boyunca, kurumaya bırakılmış balık şeritlerinin asılı olduğu örgü çerçeveler yükseliyordu. Ormanın hudutları ötesinde atlara otlak sağlamak için ağaçlar kesilerek açık alanlar yaratılmıştı.

Sisin silikleştirdiği titrek ateşin ışığı ağaçların arasından sızarken babasının evine varan Karsa, kayranda sessiz ve hareketsiz bekleyen bir düzine atın önünden geçti. Yegâne tehlike kaynağı yağmacılardı, zira bu hayvanlar doğma büyüme katildi ve dağ kurtları dev yaratıklardan kaçınmayı uzun zaman önce öğrenmişlerdi. Zaman zaman pas rengi bir ayının dağdaki ininden aşağıya indiği olurdu ama bu ziyaretler genellikle somon göçüne denk gelirdi ve ayılar atlara, köyün köpeklerine veyahut korkusuz savaşçılarına meydan okumaya pek ilgi göstermezdi.

Talim ağılındaki Synyg gözde destriyeri Havok'u tımar etmekteydi. Hayvan karanlıkta siyah bir kütleden ibaret olsa da Karsa yaklaşırken onun sıcaklığını hissetti. "Kızıl Göz hâlâ alıp başını

gidiyor," diye hırıldadı delikanlı. "Oğlun uğruna hiçbir şey yapmayacak mısın?"

Babası atı tımar etmeyi sürdürdü. "Daha önce de dediğim gibi Kızıl Göz öyle bir yolculuk için fazla genç ve–"

"Yine de o benim ve ona bineceğim."

"Hayır. Bağımsızlıktan yoksun ve henüz Bairoth ile Delum'un binekleriyle beraber gezmiş değil. Bu gidişle hayvancağızın sinirlerine bir diken batıracaksın."

"Yani yürümem mi gerekecek?"

"Sana Havok'u veriyorum, oğlum. Bu gece hafifçe koşturuldu ve yuları hâlâ takılı. O daha fazla durulmadan git eşyalarını topla."

Karsa konuşmadı. Aslına bakılırsa şaşıp kalmıştı. Arkasına dönüp eve yollandı. Babası kuru kalsın diye çantasını kapı aralığına yakın bir çatı merteğine asmıştı. Yeni yağlanmış, geniş yalımına Uryd savaş arması çizileli çok olmamış kanağaç kılıcı, koşumunun içinde çantasının yanına bırakılmıştı. Karsa silahı indirip koşumu yerine bağlayınca kılıcın güderi sarılı çift elli kabzası sol omzunun arkasından çıkıntı yaptı. Üzengi takımına tutturulacak olan çanta Havok'un omuzlarında duracaktı ama ağırlığın çoğu Karsa'nın dizlerine binecekti.

Teblor at tertibatları bir binici oturağı içermezdi; bir savaşçı bindiği atın tenine temas eder, üzengileri yüksekte tutarak ağırlığının büyük bölümünü bineğin omuzlarının tam arkasına yüklerdi. Ova yadigârları arasında yer alan eyerlerin daha ufak tefek ova atlarına takıldığında ağırlığı geriye verdiği açıkça anlaşılmıştı. Fakat hızlı çifteler atılabilmesini garantilemek için gerçek bir destriyerin sağrısı ilave ağırlıktan yoksun bırakılmalıydı. Dahası bir savaşçı bineğinin hem boynunu hem de kafasını kılıcıyla ve gerekirse kolluklu önkollarıyla korumalıydı.

Karsa babasının ve Havok'un bulunduğu yere geri döndü.

"Bairoth ve Delum seni fordda bekliyorlar," dedi Synyg.

"Ya Dayliss?"

Karsa donuk bir sesle yanıt veren babasının yüz ifadesini göremedi. "Sen Kayadaki Suratlar'a doğru yola çıktıktan sonra Dayliss takdisini Bairoth'a seslendirdi."

"Bairoth'u mu kutsadı?"

"Evet."

"Anlaşılan Dayliss'i yanlış değerlendirmişim," dedi Karsa, sesini boğuklaştıran alışılmadık kınamaya direnerek.

"Şaşılacak bir şey yok, zira o bir kadın."

"Ya sen, baba? Beni takdis edecek misin?"

Synyg tek dizgini ona verip sırtını döndü. "Pahlk çoktan etti. O kadarıyla yetin."

"Pahlk benim babam değil!"

Karanlıkta duraksayan Synyg bir süre düşünürmüş gibi gözüktü. "Hayır, değil."

"Öyleyse beni takdis edecek misin?"

"Neyi takdis etmemi istersin, oğlum? Yalandan ibaret olan Yedi Tanrı'yı mı? Boş bir şan peşinde koşmanı mı? Çocukları katletmenden memnun mu olmalıyım? Kemerine bağlayacağın yadigârlardan? Babam Pahlk kendi gençliğini öve öve bitiremez, zira artık yaşını başını aldı. Onun takdis sözleri neydi, Karsa? Kendi başarılarını aşman mı? Hiç sanmıyorum. Dedenden duyduklarını iyi düşünürsen ağzından çıkan sözlerin senden çok kendisine hizmet ettiklerini anlarsın."

"'İzinden gideceğin Yol Bulucu Pahlk seyahatini kutsar.' Sözleri buydu."

Synyg bir süre sessiz kaldı. Ağzını açarken takındığı buruk tebessüm oğlu tarafından görülemese de duyuldu. "Dediğim gibi."

"Annem olsa beni kutsardı," diye çıkıştı Karsa.

"Tam da bir annenin yapması gerektiği gibi. Ama yüreği ağır olurdu. Git öyleyse, oğlum. Yoldaşların seni bekliyor."

Karsa bir hırıltıyla destriyerin geniş sırtına çıktı. Havok alışık olmadığı oturuş karşısında kafasını sağa sola salladı, ardından homurdandı.

Synyg alacakaranlığın içinden konuştu. "Öfke taşımaktan hazzetmez. Kendini sakinleştir, oğlum."

"Öfkeden korkan bir savaş atı hiçbir işe yaramaz. Havok'un artık kendisine kimin bindiğini öğrenmesi gerekecek." Karsa bunun ardından bir bacağını geriye çekti ve tek dizgini şaklatarak destriyeri ustaca döndürdü. Dizginin bir hareketi, hayvanı ilerleterek patikaya çıkardı.

Köye giden yolda her biri Karsa'nın kurban verilmiş kardeşlerini temsil eden dört kan direği diziliydi. Synyg başkalarının aksine oymalı direkleri süssüz bırakmıştı; Kayadaki Suratlar'a verilmiş üç oğlunu ve bir kızını adlandıran glifleri kazımakla yetinmiş, sıçrattığı hısım kanı da ilk yağmurdan fazla dayanmamıştı. Adam boyundaki direkleri sarıp sarmalayarak yükselen ve tepedeki kuş-

tüylü, bağırsak boğumlu başlıkta son bulan örgülerin yerine de yıpranmış tahtaya bir tek sarmaşıklar dolanıktı ve küt zirve kuş pislikleriyle kaplıydı.

Karsa kardeşlerinin hatırasının daha fazlasını hak ettiğinin farkındaydı ve saldırı ânında isimlerini dudaklarına yakın taşımakta, böylece kurbanlarını öldürürken ortalığı onların haykırışlarıyla çınlatmakta kararlıydı. Zamanı gelip çattığında sesi onların sesi olacaktı. Kardeşleri babalarının ihmalkârlığına gereğinden çok daha fazla katlanmışlardı.

Yanlarında eski çotukların ve alçaktan yayılan ardıçların bulunduğu patika genişledi. İlerideki koyu, bodur, konik evler arasında yanan ateş çukurlarının kızılımsı ışığı odun dumanının içinden göz kırpar gibiydi. O çukurlardan birinin yanında at binen iki figür bekliyordu. Yayan üçüncü bir şekilse kürklere bürünmüş olarak bir kenarda dikiliyordu. *Dayliss. Bairoth Gild'i takdis etmiş ve şimdi de onu geçirmeye gelmiş.*

Havok'u aheste bir eşkinle yürüten Karsa yanlarına gitmeyi ağırdan aldı. O liderleriydi ve bu gerçeği açıkça belirtecekti. Sonuçta Bairoth ile Delum onu bekliyorlardı. Hem üçünden hangisi Kayadaki Suratlar'a uğramıştı? Dayliss bir takipçiyi kutsamıştı. Yoksa Karsa kendini diğerlerinden çok mu ayrı tutmuştu? Lakin kumanda edenlerin yükü buydu. Dayliss'in bunu anlaması gerekirdi. Davranışı hiç mantıklı değildi.

Karsa hiç konuşmadan atını önlerinde durdurdu.

Bairoth daha irikıyım olmakla birlikte Karsa ve hatta Delum kadar uzun boylu değildi. Uzun zaman önce farkına vardığı ve bilinçli olarak benimsediği ayımsı bir niteliğe sahipti. Çıkacakları yolculuk için gevşemek istercesine omuzlarını yuvarlayıp sırıttı. "Cüretkâr bir başlangıç, kardeşim," diye gürledi. "Babanın atını çalmışsın."

"Çalmadım, Bairoth. Synyg bana hem Havok'u hem de takdisini verdi."

"Anlaşılan bu bir mucizeler gecesi. Peki Urugal da kayadan çıkıp seni alnından öptü mü, Karsa Orlong?"

Dayliss bunu duyunca alaycı bir homurtu çıkardı.

Fani toprağa sahiden de ayak bassaydı karşısında üçümüzden sadece birini bulurdu. Bairoth'un alayına cevap vermeyen Karsa bakışlarını ağır ağır Dayliss'e yöneltti. "Bairoth'u mu kutsadın?"

Kız ilgisizce omuz silkti.

"Cesaretini kaybetmen," dedi Karsa, "beni hüzünlendiriyor."

Genç kadının gözleri ani bir hiddetle onunkilere dikildi.

Karsa gülümseyerek yeniden Bairoth ve Delum'a baktı. "'Yıldızlar çark ediyor. Haydi yollara düşelim.'"

Fakat Bairoth bu sözleri duymazdan gelip törensel cevabı vermedi. "Yaralı gururunun acısını ondan çıkarman kötü bir seçim. Dayliss dönüşümüzde karım olacak. Ona vurmak bana vurmaktır."

Karsa kılını kıpırdatmadı. "Ama Bairoth," dedi alçak ve yumuşak bir sesle, "canım nereye isterse oraya vururum. Cesaret eksikliği tıpkı bir hastalık gibi yayılabilir – sakın Dayliss'in takdisi sana bir lanet gibi çökmüş olmasın? Ben savaş lideriyim. Şimdi, yuvamızı terk etmeden önce seni bana meydan okumaya davet ediyorum."

Bairoth omuzlarını kabartarak yavaşça öne eğildi. "Elimi alıkoyan şey," dedi dişlerini sıkarak, "cesaret eksikliği değil, Karsa Orlong–"

"Bunu duyduğuma sevindim. 'Yıldızlar çark ediyor. Haydi yollara düşelim.'"

Sözünün kesilmesine kaş çatan Bairoth başka bir şey söyleyecek gibi oldu, sonra durdu. Gülümseyerek tekrar gevşedi. Dayliss'e göz attı ve bir sırrı sessizce tasdik edermiş gibi kafa salladı. Sonra da ezberden okudu. "'Yıldızlar çark ediyor. Bizi şana götür, Savaş Lideri.'"

Olup bitenleri sessiz sedasız seyreden Delum da sırası gelince ifadesiz bir yüzle konuştu. "'Yıldızlar çark ediyor. Bizi şana götür, Savaş Lideri.'"

Karsa önde, üç savaşçı köyü boydan boya katetti. Kabile büyükleri bu yolculuk aleyhinde konuşmuş oldukları için kimse evinden çıkıp onların gidişini seyretmedi. Lakin Karsa hiç kimsenin geçişlerini duymaktan kaçınamayacağını ve köylülerin günün birinde toynakların ağır, boğuk gümbürtülerinden başka hiçbir şeye tanıklık etmemekten pişman olacaklarını biliyordu. Mamafih Dayliss'ten başka bir görgü tanığını canı gönülden arzuluyordu. Pahlk bile kendini göstermiyordu.

Yine de seyrediliyormuşuz gibi hissediyorum. Belki de Yedili tarafından. Yıldızların irtifasına çıkıp çarkın akımında süzülen ve bize tepeden bakan Urugal tarafından. Duy beni, Urugal! Ben, Karsa Orlong senin adına bin çocuk katledeceğim! Ayaklarının dibine bin ruh sereceğim!

Yakınlardaki bir köpek huzursuz uykusunda inlese de uyanmadı.

Köye tepeden bakan kuzey vadisi tarafında, ağaç hattının tam kenarında Karsa Orlong'un, Bairoth Gild'in ve Delum Thord'un gidişini seyreden yirmi üç suskun tanık dikiliyordu. Geniş yapraklı ağaçların arasındaki karanlıkta hayaletleri andıran bu tanıklar, doğu patikasından inen üç savaşçı gözden kaybolduktan çok sonrasına kadar hareketsiz beklediler.

Uryd olarak doğmuş, Uryd olarak kurban edilmiş kalabalıktakiler Karsa, Bairoth ve Delum'un yakın akrabalarıydılar. Her biri hayatının dördüncü ayında Kayadaki Suratlar'a verilmiş, günbatımında anneleri tarafından kayrana yatırılmıştı. Yedi'nin kucağına sunulan bebekler güneş doğmadan önce ortadan kaybolmuşlardı. Hepsi yeni bir anneye verilmişti.

Onlar o zaman da şimdi de 'Siballe'ın, namı diğer Bulunmamış'ın çocuklarıydı. Yedili içerisinde kendine ait bir kabilesi olmayan bir tek o vardı. Bunun üzerine tanrıça yeni bir tane, diğer altısından toplanan gizli bir kabile yaratmış ve kabilesinin fertlerine şahsi kan bağlarını öğretmişti – onları kurban edilmemiş hısımlarına bağlayabilmek içindi bu. Öğrettiği bir diğer şey de, kabile fertlerinin kendi özel amaçları, sadece ve sadece onlara ait olan kaderdi.

'Siballe onlara Bulunmuşları der, onlar da kendilerini öyle –gizli kabilelerinin adıyla– tanırlardı. Hısımlarının arasında görünmeden ikamet eden bu grubun varlığı bile altı kabiledeki herhangi bir kimsenin aklının ucundan geçmezdi. Bulunmuşlar şüpheye kapılabilecek bazı kimseler olduğunu bilirlerdi ama o kimselerin ellerindeki tek şey şüpheydi. Anıtsal kan direklerine küçümsemeyle değilse bile kayıtsızlıkla muamele eden Karsa'nın babası Synyg gibiler çoğunlukla ciddi bir tehdit teşkil etmezlerdi ama kimi zaman gerçek bir risk algılandığında daha sert önlemler gerekebilirdi. Mesela Karsa'nın annesinde olduğu gibi.

Vadi tarafındaki ağaçların arasında gizlenerek savaşçıların yolculuğunun başlangıcına tanıklık eden yirmi üç Bulunmuş kan bağıyla Karsa'nın, Bairoth'un ve Delum'un erkek ve kız kardeşleriydiler. Aynı zamanda birer yabancıydılar da ama bu ayrıntı şimdilik fazla bir önem taşımıyor gibiydi.

"Biri amacına ulaşacak." Bu söz Bairoth'un en büyük ağabeyinden gelmişti.

Delum'un ikiz kız kardeşi cevaben omuz silkti. "Öyleyse o kişinin dönüşünde burada olacağız."

"Olacağız."

Bütün Bulunmuşlar tarafından paylaşılan bir özellik daha vardı. 'Siballe her bir suratın sol tarafındaki –şakaktan çene hattına kadar uzanan kısımdaki– deriyi ve kasları yolarak çocuklarını vahşi bir yara iziyle işaretlemiş, verdiği hasar sonucu suratların ifadeye bürünme kapasitesi büyük ölçüde eksilmişti. Yüzlerinin sol tarafındaki hatlar âdeta kalıcı bir yılgıyla aşağı kıvrık bir ekşimede sabitlenmişti. Fiziksel yaralama garip bir biçimde Bulunmuşların seslerindeki ton değişimini de yok etmişti – veya belki de 'Siballe'ın kendi donuk sesinin etkisine karşı koyamamışlardı.

Böylelikle tonlamadan mahrum kalan ümit sözcükleri kendi kulaklarına bile sahte gelirdi – hem de onları söyleyenleri susturmaya yetecek kadar.

Biri amacına ulaşacak.

Belki.

Synyg yemek ateşinde yahniyi karıştırmayı sürdürürken arkasındaki kapı açıldı. Hafif bir hırıltı, yere sürten bir ayak, kapı çerçevesine çarpan bir bastonun takırtısı. Ardından sert bir sesle sorulan suçlayıcı bir soru.

"Oğlunu kutsadın mı?"

"Ona Havok'u verdim, baba."

Pahlk ağzından çıkan tek sözcüğü aynı anda aşağılama, tiksinti ve şüpheyle doldurmayı her nasılsa becerdi. "Neden?"

Synyg babasının ateş çukuruna en yakın sandalyeye kadar yaptığı eziyetli yolculuğu dinlerken o tarafa dönmedi. "Havok son bir çatışmayı hak ediyordu ve bunu ona bizzat veremeyeceğimi biliyordum. O yüzden."

"Tam da düşündüğüm gibi." Pahlk acılı bir homurtuyla sandalyeye çöktü. "Atın için ama oğlun için değil."

"Karnın aç mı?" diye sordu Synyg.

"Seni bu jestten mahrum bırakmayacağım."

Synyg küçük, buruk bir tebessüm etmeyi uygun buldu, sonra uzanıp ikinci bir kâse aldı ve kendininkinin yanına koydu.

"Uykundan uyandığını görmek için," diye söylendi Pahlk, "bir dağı bile dümdüz eder."

"Yaptığını benim değil senin için yapıyor, baba."

"O gerekeni, yani senden kaynaklanan utancın boğulmasını ancak mümkün olan en müthiş şanın başarabileceğini düşünüyor, Synyg. Sen biri baban, öbürüyse çocuğun olan upuzun iki ağacın arasındaki başıboş çalısın. Karsa o yüzden bana başvurdu. Onunla aramdaki gölgelerde yanıp yakılır mısın? Çok yazık; seçim hep sana kalmıştı."

Her iki kâseyi de dolduran Synyg, birini babasına uzatmak için doğruldu. "Eski bir yaranın etrafındaki kabuk hiçbir şey hissetmez," dedi.

"Hiçbir şey hissetmemek bir erdem değildir."

Synyg gülümseyerek diğer sandalyeye oturdu. "Eskiden yaptığın gibi bana bir öykü anlat, baba. Utkunu izleyen o günleri. Bana öldürdüğün çocukları anlat yine. Biçtiğin kadınları. Bana yanan çiftlik evlerini, alevlerin arasında kısılıp kalmış sığırların ve koyunların böğürmelerini anlat. O alevleri bir kez daha gözlerinde yanarken görmek isterim. Külleri eşele, baba."

"Sen o günlerden bahsettiğinde, oğlum, tek duyduğum o kahrolasıca kadın oluyor."

"Ye, baba, yoksa bana ve evime hakaret edersin."

"Yiyeceğim."

"Zaten hep duyarlı bir misafir olageldin."

"Doğru."

Her iki adam da yemeğini bitirinceye dek başka bir söz söylenmedi. Sonrasında Synyg kâsesini yere bıraktı. Kalkıp Pahlk'ınkini de aldı ve geri gelip kâseyi ateşe attı.

Babasının gözleri kocaman aralandı.

Synyg babasına dik dik baktı. "İkimiz de Karsa'nın dönüşünü görecek kadar yaşamayacağız. Seninle aramızdaki köprü artık yıkıldı. Bir daha kapıma gelirsen, baba, seni gebertirim." İki eliyle birden uzanıp Pahlk'ı ayağa kaldırdı, ne yapacağını şaşıran yaşlı adamı kapıya kadar sürükledi ve sorgusuz sualsiz dışarı attı. Onu bastonu izledi.

Dağların omurgasına paralel giden yıllanmış patikada yol aldılar. Eski toprak kaymaları orada burada yolu tıkamış, köknarları ve sedirleri aşağıdaki vadiye doğru sürüklemişti. Oralarda kendilerine tutunacak bir yer bulan çalılar ve geniş yapraklı ağaçlar geçişi güçleştirmişti. İki gün ve üç gece ileride Rathyd toprakları vardı ve Urydlar diğer bütün Teblor kabileleri arasında en çok onlarla

kavgalıydı. Baskınlar ve acımasızca cinayetler iki kabileyi yüzyıllar öncesine dayanan bir nefret kangalıyla birbirine bağlardı.

Karsa'nın aklında Rathydların bölgesinden kimselere görünmeden geçmek gibi bir fikir yoktu. Delikanlı gerek gerçek gerekse kindar bir yalımın hayali hakaretleriyle kendine kanlı bir yol açmaya, öyle yaparken de yirmi veya daha fazla Teblor canı almaya niyetliydi. Biliyordu ki yanında at süren iki savaşçı önlerinde bir gizlilik ve dalavere yolculuğu olduğuna inanıyorlardı. Sonuçta altı üstü üç kişiydiler.

Fakat Urugal burada, kendi mevsiminde bizimle beraber. Gelişimizi onun adıyla ve kanla duyuracağız. Eşekarılarını kovanlarında sarsarak uyandıracağız ve Rathydların hepsi de Karsa Orlong adını öğrenip ondan korkacaklar. Tabii sıraları geldiğinde Sunydlar da.

Savaş atları kısa zaman önceki bir heyelanın gevşek kayşatında ihtiyatla ilerliyorlardı. Geçen kış çok kar yağmıştı – hem de Karsa'nın ömründe hiç hatırlamadığı kadar çok. Kayadaki Suratlar uyanıp da rüyalarla ve translarla kabile büyüklerine eski Teblor hülasalarını yendiklerini ve artık hürmet talep ettiklerini duyurmadan önce, düşman ruhlarını almak Teblor arzularının en önde geleni olup çıkmadan çok önce, memlekete ve onun halkına hükmetmiş hülasalar kayaların kemikleriydi, toprağın etiydi, ormanın ve kayranın saçlarıyla kürküydü ve de nefesleri her bir mevsimin rüzgârıydı. Kış mevsimi dağların yükseklerindeki şiddetli fırtınalarla, ebedi ve karşılıklı bir savaşa tutuşmuş hülasaların vahşice çabalamalarıyla gelip giderdi. Yaz ve kış birdi: hareketsiz ve kuru. Fakat bunlardan ilki tükenmişlik gösterirken ikincisi donmuş, kırılgan bir barış ortaya koyardı. Buna uygun olarak da Teblorlar yazlara savaş yorgunu hülasalar için sempatiyle bakarken kışlara ermiş rakiplerin zayıflığı nedeniyle burun kıvırırlardı, zira barış yanılsamasının en ufak bir değeri yoktu.

Bunda, yani bahar mevsiminde yirmi günden daha az bir vakit kalmıştı. Yükseklerdeki fırtınalar hem sıklık hem de şiddet bakımından azalmaktaydı. Kayadaki Suratlar eski hülasaları uzun zaman evvel yok etmiş olsalar ve göründüğü kadarıyla mevsimlerin geçişine kayıtsız kalsalar bile Karsa gizliden gizliye kendisini ve iki yoldaşını son bir fırtınanın müjdecileri olarak hayal etmekteydi. Taşıdıkları kanağaç kılıçlar hiçbir şeyden habersiz Rathydlar ve Sunydlar arasında kadim hiddetler yankılatacaktı.

Kısa zaman önce yaşanmış heyelan alanını aştılar. Önlerindeki

patika kıvrılarak parlak ikindi güneşine açık bir yaylanın bulunduğu sığ bir vadiye doğru indi.

Bairoth, Karsa'nın arkasında konuştu. "Bu vadinin öteki tarafında kamp kurmalıyız, Savaş Lideri. Atların dinlenmeye ihtiyaçları var."

"Belki senin atının vardır, Bairoth," cevabını verdi Karsa. "Kemiklerinde çok fazla ziyafet gecesinin ağırlığını taşıyorsun. Bu yolculuğun seni yeniden bir savaşçı hâline getireceğine güvenim tam. Sırtın son zamanlarda gereğinden fazla saman görmüş." *Dayliss üstünde otururken.*

Bairoth gülse de başka bir yanıt vermedi.

Delum seslendi. "Benim atımın da dinlenmesi lazım, Savaş Lideri. İlerideki kayran iyi bir kamp alanı olsa gerek. Etrafta tavşan izleri var ve kapanımı kurabilirim."

Karsa omuz silkti. "Meğer üstüme iki ağır zincir dolanmış. Karınlarınızın savaş naraları kulaklarımı sağır ediyor. Öyle olsun. Kamp kuracağız."

Ateş yakamadıklarından, Delum'un yakalamış olduğu tavşanları çiğ çiğ yediler. Eskiden böyle bir yemek riskli olurdu, zira tavşanlar sıklıkla ancak pişirilerek yok edilebilen ve çoğu Teblorların ölümüne yol açan hastalıklar taşırdı. Fakat Kayadaki Suratlar'ın gelişinden beri kabileler arasında hastalık diye bir şey kalmamıştı. Evet, delilik halen başlarına belaydı ama yenilenle veya içilenle bir ilgisi yoktu onun. Büyüklerin açıklamasına göre Yedili bazen bir kişinin sırtına taşıyamayacağı kadar büyük bir yük bindirirdi. Zihnin güçlü olması lazımdı ve o güç imanda bulunurdu. Zayıf biri için, şüphe duyan biri için kurallar ve ayinler bir hapishane hâline gelebilirdi ve tutsaklık kişiyi deliliğe sürüklerdi.

Delum'un tavşan kemikleri için kazmış olduğu küçük çukurun etrafında oturup karınlarını doyururlarken fazla konuşmadılar. Yukarıda gökyüzü yavaş yavaş rengini kaybetti ve yıldızlar çark etmeye başladı. Karsa koyulaşan alacakaranlıkta Bairoth'un bir tavşan kafatasını emmesini dinledi. Yemeğini en son bitiren hep o olurdu, zira geride hiçbir şey bırakmazdı ve ertesi gün bile derinin alt tarafındaki ince yağ tabakasını kemirirdi. Bairoth en sonunda boş kafatasını çukurun içine attı ve kaykılarak parmaklarını yaladı.

"Önümüzdeki yolculuğa biraz kafa yordum," dedi Delum. "Rathyd ve Sunyd topraklarında yapacağımıza. Bizi ufuk çizgisinin,

hatta çıplak kayalarının önünde tutacak yerlerden geçmemeliyiz. Dolayısıyla daha aşağı patikaları kullanmalıyız. Lakin bizi kamplara en çok yaklaştıracak olan da onlar. Bence artık yolculuğumuzu gece vakti yapmalıyız."

"Öyleyse iyisi mi cesaretimizi ispatlayalım," dedi Bairoth başını sallayarak. "Taban taşlarını ters çevirelim ve kuştüyü çalalım. Belki yalnız başına kestiren birkaç savaşçı bize ruhlarını verebilir."

"Gündüzleri saklanırsak bize kampların yerini bildirecek çok az duman görürüz," diye konuştu Karsa. "Geceleri rüzgârın sağı solu belli olmadığından ateş çukurlarını bulmamıza yardım etmez. Rathydlar ve Sunydlar ahmak değildirler. Kayalık çıkıntıların altında veya uçurum yamaçlarının önünde ateş yakmazlar – taşa vuran ışığın o iç açıcı parıltısıyla karşılaşmayız. Üstelik atlarımız gündüzleri daha iyi görürler ve yere daha sağlam basarlar. Gündüz yol alacağız," diye tamamladı sözünü.

Bir süre ne Bairoth ne de Delum konuştu.

Sonra Bairoth genzini temizledi. "Kendimizi bir savaşın içinde bulacağız, Karsa."

"Lanydların ormanda uçarken her bir yaprakta, dalda ve gövdede yön değiştiren bir oku gibi olacağız. Kükreyen bir fırtınayla ruh toplayacağız, Bairoth. Savaş mı? Evet. Savaştan korkar mısın, Bairoth Gild?"

"Hepi topu üç kişiyiz, Savaş Lideri," dedi Delum.

"Evet, biz Karsa Orlong, Bairoth Gild ve Delum Thord'uz. Yirmi dört savaşçıyla kapıştım ve hepsini geberttim. Dansımın eşi benzeri yoktur – bunu inkâr edecek olanınız var mı? Büyükler bile hakkımda huşuyla konuşur. Ve sen, Delum, belindeki sırıma takılı on sekiz dil görüyorum. Bir hayaletin izini sürebilirsin ve bir çakıl taşının yuvarlanışını yirmi adım öteden duyabilirsin. Ve Bairoth, taşıdığın tek şeyin kas olduğu günlerde bir Buryd'ın omurgasını çıplak ellerinle kırmamış mıydın? Bir savaş atını tutup devirmemiş miydin? O hışım içinde bir yerde uyuyor ve bu yolculuk onu bir kez daha uyandıracak. Başka üç savaşçı için... evet, karanlık ve dolambaçlı yollardan geçmek, taban taşlarını ters çevirmek, tüy yolmak ve uyuyan düşmanlar arasında birkaç soluk borusu ezmek yeter de artar. Ya bizim için? Hayır. Savaş lideriniz söyleyeceğini söyledi."

Bairoth dönüp Delum'a sırıttı. "Gel yukarı bakıp çarka tanıklık edelim, Delum Thord, zira böyle geçecek çok az gecemiz kaldı."

Karsa yavaşça doğruldu. "Savaş liderine itaat edersin, Bairoth

Gild. Onu sorgulamazsın. Sarsılan cesaretin hepimizi zehirlemekle tehdit ediyor. Zafere inan, savaşçı, veya hemen geri dön."

Omuz silken Bairoth arkasına yaslandı ve hayvan postuna sarılı bacaklarını ileri uzattı. "Sen büyük bir savaş liderisin, Karsa Orlong, ama maalesef espriye körsün. Aradığın şanı bulacağına inanıyorum. Delum ile benim daha küçük aylar olarak senin kadar değilse bile parlayacağımıza da. O kadarı bize yeter. Bunu sorgulamaktan vazgeçebilirsin, Savaş Lideri. Burada, yanındayız–"

"Hikmetime meydan okumak için!"

"Hikmet henüz tartıştığımız bir konu değil," cevabını verdi Bairoth. "Bizler senin de dediğin gibi savaşçılarız, Karsa. Üstelik genciz. Hikmet yaşlı adamlara aittir."

"Evet, büyüklere," diye çattı Karsa. "Yolculuğumuzu takdis etmeye yanaşmayanlara!"

Bairoth güldü. "Bu bizim hakikatimiz ve onu hiç değişmeden tüm burukluğuyla yüreklerimizde taşımak zorundayız. Fakat dönüşümüzde, Savaş Lideri, o hakikati değişmiş bulacağız. Takdis illaki verilecek. Bekle de gör."

Karsa'nın gözleri kocaman aralandı. "Yani büyükler *yalan* mı söyleyecekler?"

"Elbette yalan söyleyecekler. Ve bizim yeni hakikatlerini kabullenmemizi bekleyecekler. Kabulleneceğiz de – hayır, başka çaremiz yok, Karsa Orlong. Başarımızın şanı, halkımızı birbirine bağlamaya yaramalı. Onu kendimize saklamak sadece bencillik değil, bir ihtimal ölümcül de olur. Bir düşün, Savaş Lideri. Köye iddialarımızla döneceğiz. Evet, hiç şüphesiz öykümüze ekleyecek birkaç yadigârımız da olacak. Fakat kazacağımız şanı paylaşmazsak büyükler iddialarımıza inançsızlığın zehrini katmaktan kaçınmazlar."

"İnançsızlık mı?"

"Evet. Bize ancak şanımıza ortak olabilirlerse inanırlar. Ancak biz de onlara inanırsak inanırlar. Geçmişi yeniden şekillendirecekler. Verilmeyen takdis verilmiş, bütün köylüler bizi geçirmeye gelmiş gösterecekler. Sana herkesin orada olduğunu söyleyecekler ve zamanla buna kendileri de inanıp o sahneleri hafızalarına kazıyacaklar. Duyduklarının hâlâ kafanı karıştırıyor mu, Karsa? Eğer öyleyse en iyisi hikmetten hiç bahsetmeyelim."

"Teblorlar sahtekârlık oyunları oynamazlar," diye hırıldadı Karsa.

Bairoth onu şöyle bir süzdü, ardından başını salladı. "Doğru, oynamazlar."

Delum çukurun içini toprakla ve taşla doldurdu. "Uyuma vakti," deyip kösteklenmiş atları son bir kez kontrol etmek için ayağa kalktı.

Karsa oturduğu yerden Bairoth'u süzdü. *Zihni ormandaki bir Lanyd oku gibi ama kanağaç kılıçlarımız kınlarından çıktığında ve dört bir yanımız savaş naralarıyla çınladığında bu ona yarar sağlayacak mı? Kaslar yağa döndüğünde ve sırtına saman yapıştığında olacağı budur. Kelimelerle düelloya tutuşmak sana hiçbir şey kazandırmaz, Bairoth Gild. Olsa olsa belki dilin bir Rathyd savaşçısının kemerinde ötekiler kadar çabuk kurumaz.*

"En az sekiz," diye mırıldandı Delum. "Belki biri ergen. Sahiden de iki ateş çukurları var. Mağaralarda yaşayan gri ayılardan avlamışlar ve yanlarında bir yadigâr taşıyorlar."

"Yani kendilerinden eminler." Bairoth başını salladı. "İşte bu iyi."

Karsa ona kaşlarını çattı. "Neden?"

"Düşmanın zihniyetinden, Savaş Lideri. Kendilerini yenilmez hissediyorlardır. Bu da onları pervasız yapar. Atları var mı, Delum?"

"Hayır. Gri ayılar toynak seslerini çok iyi bilirler. Ava köpek getirdilerse bile hiçbiri dönüş yolculuğu için sağ kalmamış."

"Daha da iyi."

Atlarından inmişler ve ağaç hattının kenarına yakın bir noktada çömelmişlerdi. Delum önden gidip Rathyd kampının keşfini yapmıştı. Uzun otların, diz boyu çotukların ve ağaçların ötesindeki yamaçta bulunan çalıların arasından geçişinde tek bir çimen veya yaprak dahi kımıldamamıştı.

Güneş tepedeydi; hava kuru, sıcak ve durgundu.

"Sekiz," dedi Bairoth. Karsa'ya gülümsedi. "Ve bir ergen. Önce onu halletmek lazım."

Sağ kalanlara utanç nedir bilsinler diye. Yenileceğimizi tahmin ediyor. "Onu bana bırakın," dedi Karsa. "Hücumum amansız olacak ve beni kampın öteki tarafına kadar götürecek. Ayakta kalan savaşçılar hep beraber bana doğru dönecekler. İşte o zaman siz ikiniz hücum edeceksiniz."

Delum gözlerini kırpıştırdı. "Arkadan saldırmamızı mı istiyorsun?"

"Evet, sayıları eşitlemek için. Sonra her birimiz kendi düellomuza tutuşacağız."

"Aralarından geçerken sakınıp sinecek misin?" diye soran Bairoth'un gözleri parlıyordu.

"Hayır, saldıracağım."

"Öyle yaparsan sana ket vururlar, Savaş Lideri ve öteki tarafa ulaşamazsın."

"Ket vurulmayacağım, Bairoth Gild."

"Dokuz kişiler."

"Sen dansımı seyret."

"Atlarımızı neden kullanmıyoruz, Savaş Lideri?" diye sordu Delum.

"Konuşmaktan usandım. Peşimden gelin ama daha yavaş bir tempoyla."

Bairoth ile Delum kendi aralarında anlaşılmaz bir bakış paylaştılar. Sonra Bairoth omuz silkti. "Öyleyse tanıkların olacağız."

Karsa kanağaç kılıcını sırtından indirdi ve iki elini birden güderi sarılı kabzaya kapattı. Yalımın siyah denebilecek kadar koyu kırmızı tahtasının donuk cilası, üstüne çizilmiş savaş armasını yüzeyin bir parmak üstünde asılı durumuş gibi gösteriyordu. Silahın yarısaydam denebilecek keskin kenarına kan yağı sürülmüş, o yağ sertleşerek zamanla tahtanın yerini almıştı. Kenarda herhangi bir çentik veya çatlak yoktu. Olan tek şey, hasarın kendiliğinden düzeldiği çizgide hafif bir dalgalanmaydı, zira kan yağı anılarına tutunurdu ve yamulmalara yahut kusurlara pek müsamaha göstermezdi. Karsa silahı önüne kaldırdı, sonra da uzun otların arasından sıyrılarak ilerledi. Giderken adımlarını hızlandırarak dansa başladı.

Delum'un göstermiş olduğu ormana giren yaban domuzu yolağına vardığı zaman daha da öne eğildi ve hiç duraklamadan patikanın sıkı, düzleştirilmiş toprağına ayak bastı. Kılıcın geniş, konik ucu gölgelerde ve ışık huzmelerinde kendi sessiz, şaşmaz yolunu açıyormuşçasına ona yön verir gibiydi. Karsa süratini arttırdı.

Rathyd kampının ortasında sekiz yetişkin savaşçıdan üçü daha az önce bir geyik postunun içinden çıkardıkları iri bir parça ayı etinin etrafına çömelmişti. Diğer ikisi yakında bir yerde oturuyor ve kucaklarına koydukları silahlarının yalımına yoğun kan yağı sürüyordu. Kalan üçüyse yaban domuzu patikasının ağzından üç adımı bile bulmayan bir mesafede dikilerek sohbet ediyordu. Grubun ergen üyesi kampın karşı tarafında duruyordu.

Kayrana ulaştığında Karsa'nın deparı zirve yapmıştı. Bir Teblor yetmiş adım veya daha kısa mesafelerde dörtnala giden bir atla yan yana koşabilirdi. Gelişi çok ani oldu. Daha az evvel bir açıklıkta sekiz savaşçı ve bir ergen dinlenirken hemen sonra ayakta duran savaşçılardan ikisi tek bir yatay darbeyle başlarının tepesini kaybetti. Kafa derileri ve kemikler uçuştu, püsküren kan ve beyin parçacıkları üçüncü Rathyd'ın suratına sıçradı. Geriye sendeleyen adam soluna baktığında Karsa'nın kılıcının dönerek savruluşunu gördü, sonra yalım çenesinin altından geçerek ortadan kayboldu. Hâlâ fal taşı gibi açık duran gözler sahnenin şiddetle yan yatmasını seyretti ve hemen ardından karanlık çöktü.

Hareket hâlindeki Karsa, savaşçının pat diye yere düşüp yuvarlanan kellesinden sakınmak için havaya sıçradı.

Kılıçlarını yağlayan Rathydlar şimdiden doğrulup silahlarını hazır etmişlerdi. Adamlar Karsa'ya iki taraftan saldırmak maksadıyla birbirlerinden ayrılıp ileri fırladılar.

Karsa gülerek belini kıvırdı ve et kestikleri için kanlı ellerinde kasap bıçaklarından başka bir şey olmayan üç savaşçının arasına daldı. Kılıcını bir yakın mesafe gardına alıp başını eğdi. Üç küçük yalımın her biri hedefini bularak güderileri, deriyi ve kası kesti. Kazanmış olduğu ivmeyle üçlünün arasından geçen Karsa o bıçakları da beraberinde götürürken kendi ekseninde döndü ve kılıcı bir çift kolu yardı, ardından bir koltukaltını deşerek omzu koparıp attı. Kürekkemiği de kopan parçayla beraber geldi. Damarlarla bezenmiş bombeli ve mor renkli kemik tabakasının bir kiriş ağıyla bağlı olduğu kol seğirerek göğe yükseldi.

Hırlayarak kendini ileri atan bir beden, kaslı kollarını Karsa'nın bacaklarına doladı. Gülmeyi sürdüren Uryd savaş lideri, kılıcını hızla aşağı indirdi. Kabzanın topuzu Rathyd savaşçının kafatasının tepesini parçaladı. Spazm geçiren kollar çözüldü.

Bir kılıç, delikanlının boynuna doğru sağdan ıslık çaldı. Yakın mesafe gardını bozmayan Karsa o tarafa dönüp yalımı kendisininkiyle karşıladı. Darbenin etkisiyle her iki silahtan da tiz, dolgun bir çınlama yükseldi.

Karsa arkasındaki Rathyd'ın yaklaşan adımlarını işitti, sol omzuna doğru inen yalımın yardığı havayı hissetti ve derhal sağına devrildi. Düşerken kendi kılıcını çepeçevre savurarak kollarını uzattı. Keskin kenar savaşçının yukarıdan aşağıya yaptığı vahşice hamlenin üstünden geçip bir çift kalın bileği biçti ve karna girdi.

Yalım göbek deliğinden başlayarak göğüs kafesi ile kalçasının eklemi arasındaki kısmı yardı, sonra da dışarı çıktı.

Devrilirken kendi ekseninde dönmeyi sürdüren Karsa, altından geçen sonra da öbür taraftan tekrar yükselen kılıcı takip etmek için omuzlarını kıvırarak etin ve kemiğin yavaşlattığı savuruşunu yeniledi. Attığı kesik Rathyd'ın sol bacağını bilek hizasından biçen bir yükseklikle toprağın üzerinden geçti. Derken Karsa'nın sağ omzu yere çarptı. Yuvarlanarak uzaklaşan delikanlının kılıcı, kendi bedenine çaprazlama kapanarak yukarıdan aşağıya indirilen bir darbeyi saptırdı ama tamamen durduramadı. Karsa'nın sağ kalçasına ateş düştü. Sonra düşman savaşçının menzilinden çıktı – adam da haykırarak sarsakça geriye sendeledi.

Karsa'nın attığı takla onu bir kez daha dik bir pozisyona soktu, yere çöreklenen delikanlının sağ bacağından aşağı kan fışkırdıkça sol böğrüne, sağ kürekkemiğinin altından sırtına ve de bıçakların halen saplı durduğu sol uyluğuna keskin bir ağrı giriyordu.

Karsa kendini ergenle karşı karşıya buldu.

Kırkını geçmemiş, boyu henüz tamamen uzamamış ve Hazırlıksızların genellikle oldukları gibi uzuvları henüz sıskalıktan çıkmamış ergen Rathyd'ın gözleri dehşet doluydu.

Karsa ona göz kırptı, sonra da tek ayaklı savaşçıyla arasını kapatmak için arkasına döndü.

Adamın çığlıklarına panik karışmıştı. Karsa, Bairoth ile Delum'un ona ulaşıp oyuna katılmış ve kılıçlarıyla gerek diğer ayağı, gerekse her iki eli kesip atmış olduklarını gördü. Rathyd aralarında yatıyor, uzuvları seğirdikçe ezilmiş çimenlere kanlar fışkırıyordu.

Karsa arkasına göz attığında ergenin ormana doğru kaçtığını gördü. Savaş lideri gülümsedi.

Bairoth ile Delum yerde çırpınan Rathyd savaşçının peşinden giderek savrulan uzuvlarından parçalar kestiler.

Karsa kızgın olduklarının farkındaydı. Onlara hiçbir şey bırakmamıştı.

İki silah arkadaşına ve yaptıkları gaddarca işkenceye aldırış etmeden kasap bıçağını uyluğundan çekip çıkardı. Kanın fışkırmadan birikmesi ona başlıca damarlardan herhangi birinin zarar görmediğini söyledi. Sol böğründeki bıçak kaburgalarını çizip derinin ve birkaç kas katmanının altına düz olarak gömülmüştü. Karsa onu da çıkarıp bir kenara attı. Sırtının derinlerine kadar saplanan son bıçağa ulaşması daha zor oldu ve silahın kana bulanmış sapı-

nı sıkıca tutup çekmesi için birkaç girişimde bulunması gerekti. Daha uzun bir yalım, kalbine erişirdi. Lakin bu hâliyle üç küçük yaradan muhtemelen en çok sinirini bozan o olacaktı. Kalçasına ve kısmen kaba etine aldığı kılıç kesiği biraz daha ciddiydi. Özenle dikilmesi gerekecekti ve bir müddet hem ata binmek hem de yürümek acı verecekti.

Kan kaybı veya ölümcül bir darbe, parçalara ayrılmış Rathyd'ı susturdu ve Karsa, Bairoth'un oraya yaklaşan ağır adımlarını duydu. Başka bir çığlık da Delum'un diğer düşmüşleri incelediğini duyurdu.

"Savaş Lideri." Duyduğu öfke, Bairoth'un sesini geriyordu.

Karsa yavaşça döndü. "Bairoth Gild."

İrikıyım savaşçının suratı asıktı. "Ergenin kaçmasına izin verdin. Şimdi onu avlamamız lazım ama bu hiç kolay olmayacak çünkü burası bizim değil onun memleketi."

"Onun kaçması gerekiyor," cevabını verdi Karsa.

Bairoth'un kaşları çatıldı.

"Kafası çalışan sensin," diye belirtti Karsa. "Buna neden böylesine şaşırıyorsun?"

"Köyüne ulaşacak."

"Evet."

"Ve saldırıyı anlatacak. Üç Uryd savaşçı. Telaşlı hazırlıklar ve hiddet olacak." Bairoth sözlerini sürdürürken hafifçe kafa sallamayı uygun buldu. "Bir av ekibi üç Uryd savaşçıyı aramaya çıkacak. Üç yaya savaşçıyı. Ergen bundan emin. Urydların atları olsaydı elbette ki onları kullanırlardı. Öteki türlü sekize karşı üç savaşmak delilik olurdu. Dolayısıyla av ekibi ne yapmaya karar verirse versin kendini bu düşünce çerçevesinde kısıtlayacak. Yaya hâldeki üç Uryd savaşçı."

Delum da yanlarına gelmişti ve şimdi Karsa'yı ifadesiz bir suratla süzmekteydi.

"Delum Thord konuşmak mı ister?" dedi Karsa.

"İsterim, Savaş Lideri. Ergenin zihnine bir imge yerleştirdin. İmge orada sertleşecek, renkleri solmayıp keskinleşecek. Çığlıkların yankısı kafatasında gitgide yükselecek. Tanıdık yüzler ebediyen acı ifadelerinde donacak. O ergen, Karsa Orlong, bir yetişkin olacak. Ve itaat etmekle yetinmeyip önderlik edecek. Etmeye *mecbur*; ve hiç kimse onun hışmına, iradesinin ışıltılı tahtasına, arzusunun yağına meydan okumayacak. Karsa Orlong, Urydlara

bir düşman, hem de geçmişte tanıdıklarımızın hepsini sönük bırakacak bir düşman kazandırdın."

"Günün birinde," dedi Karsa, "o Rathyd savaş lideri önümde diz çökecek. Buracıkta, onun hısımlarının kanı üstünde ant içiyorum."

Hava soğuyuverdi. Kayrana sineklerin boğuk vızıltısı hariç bir sessizlik çöktü.

Delum'un gözleri kocaman açıktı ve yüzünde bir korku ifadesi vardı.

Bairoth sırtını döndü. "O ant sonunu getirecek, Karsa Orlong. Hiçbir Rathyd bir Uryd'ın önünde diz çökmez. Tabii cansız bedenini bir ağaç çotuğuna dayamadığın müddetçe. Artık imkânsızı arıyorsun ve o yol ancak deliliğe çıkar."

"Bu içtiğim pek çok anttan sadece biri," dedi Karsa. "Ve her biri tutulacak. Cesaretin varsa tanık ol."

Bairoth gri ayının kürkünü ve etleri sıyrılmış kafatasını –Rathyd yadigârlarını– incelemeye ara verip tekrar Karsa'ya göz attı. "Başka seçeneğimiz var mı ki?"

"Hâlâ nefes alıyorsan cevap hayır, Bairoth Gild."

"Günün birinde hatırlat da sana söyleyeyim, Karsa Orlong."

"Neyi söyleyeceksin?"

"Gölgende kalan bizler için hayatın neye benzediğini."

Delum, Karsa'ya sokuldu. "Tedavi edilmesi gereken yaraların var, Savaş Lideri."

"Evet ama şimdilik sadece kılıç kesiği. Atlarımıza geri dönüp yola çıkmalıyız."

"Bir Lanyd oku gibi."

"Evet, aynen öyle, Delum Thord."

"Karsa Orlong," diye seslendi Bairoth, "yadigârlarını senin adına toplayacağım."

"Sağ ol, Bairoth Gild. O kürkü ve kafatasını da alacağız. Onlar sende ve Delum'da kalabilir."

Delum dönüp Bairoth'a baktı. "Sen al, kardeşim. Gri ayı sana benden daha çok yakışıyor."

Bairoth başını sallayarak teşekkür etti, sonra da parçalara ayrılmış savaşçıya doğru el salladı. "Kulakları ve dili senindir, Delum Thord."

"Öyle olsun."

Teblorlar arasında en az sayıda atı Rathydlar beslerlerdi; buna rağmen kayranlar arasında Karsa ile yoldaşlarının at sürebilecekleri bol miktarda geniş patika vardı. O açıklıklardan birinde altı destriyer otlatan bir yetişkine ve iki ergene rastlamışlardı. Üçlüyü atlarıyla kovalayıp öldürmüşler, yalnızca yadigârlar almak ve atları toplamak için duraklamışlardı. Sonra da kişi başı ikişer atı kendilerininkilere bağlayıp yollarına devam etmişlerdi. Hava kararmadan bir saat önce patika ikiye ayrıldı, aşağı kolda otuz adım gidip ipleri çözdüler ve Rathyd atlarını o istikamette saldılar. Üç Uryd savaşçı bunun ardından köprücükkemiklerinin hemen yukarısına denk gelecek şekilde kendi bineklerinin boyunlarına tek, kısa bir ip geçirdi ve nazik, dönüşümlü asılışlarla çatala kadar hayvanları geri geri yürüttü. Oraya varınca daha yüksek patikaya saptılar. Delum elli metre ileride atından indi ve geri gidip bıraktıkları izleri sildi.

Çark yukarıda biçimlenirken taşlık patikadan çıktılar ve küçük bir açıklık bulup orada kamp kurdular. Bairoth'un ayı etinden kestiği parçaları yediler. Sonrasında Delum kalkıp atlarla ilgilenmeye gitti ve ıslak yosunla onları tımar etti. Hayvanlar yorgundu ve açıklıkta gezip boyunlarını gerebilsinler diye bağlanmadan bırakıldılar.

Yaralarını inceleyen Karsa, şimdiden kapanmaya başladıklarını gördü. Zaten Teblorlarda öyle olurdu. İncelemesinden hoşnut kalan delikanlı kan yağı matarasını bulup silahını onarmaya koyuldu. Delum yanlarına dönünce Bairoth'la beraber aynı şeyi yaptı.

"Yarın," dedi Karsa, "bu patikadan ayrılacağız."

"Vadideki daha geniş, daha rahat olanlara mı ineceğiz?" diye sordu Bairoth.

"Acele edersek," dedi Delum, "tek bir günde Rathyd topraklarından çıkabiliriz."

"Hayır, atlarımızı daha yükseklere, keçi ve koyun yolaklarına çıkaracağız," diye yanıtladı Karsa. "Ve sabah boyunca geri gideceğiz. Sonra yeniden vadiye ineceğiz. Bairoth Gild, av ekibi gidince köyde kimler kalır?"

İriyarı adam cevap vermeden önce yeni ayı postu pelerinini açıp omuzlarına sardı. "Ergenler. Kadınlar. Yaşlılar ve sakatlar."

"Ya köpekler?"

"Hayır, avcılar onları da yanlarında götürürler. Öyleyse, Savaş Lideri, köye saldıracağız."

"Evet. Sonra da av ekibinin izini süreceğiz."

Delum aldığı derin nefesi verirken ağırdan aldı. "Karsa Orlong, şimdiye kadarki kurbanlarımızın köyü, tek köy değil. Daha ilk vadide en az üç tane daha var. Haber yayılacak. Her savaşçı kılıcını hazır edecek. Her köpek tasmasından çıkarılıp ormana salınacak. Savaşçılar bizi bulamayabilirler ama köpekler mutlaka bulacaklar."

"Sonrasında," diye homurdandı Bairoth, "geçeceğimiz üç vadi daha var."

"Küçük vadiler," diye belirtti Karsa. "Ve onları güney uçlarından geçeceğiz. Kuzey ağızlarının ve Rathyd topraklarının kalbinin sıkı bir at yolculuğuyla yaklaşık bir gün uzağından."

"Bizi öyle bir öfkeyle kovalayacaklar ki, Savaş Lideri," dedi Delum, "Sunyd vadilerine kadar peşimizi bırakmayacaklar."

Karsa uyluğundaki yalımı ters çevirip öbür tarafıyla ilgilenmeye başladı. "Ben de öyle umuyorum, Delum Thord. Bana cevap ver; Sunydlar en son ne zaman bir Uryd gördüler?"

"Deden zamanında," dedi Bairoth.

Karsa kafa salladı. "Ve Rathyd savaş narasını iyi biliyoruz, değil mi?"

"Rathydlar ile Sunydlar arasında bir savaş mı çıkaracaksın?"

"Evet, Bairoth."

Savaşçı başını yavaşça iki yana salladı. "Daha Rathydlarla işimiz bitmedi, Karsa Orlong. Planlarını çok erken kuruyorsun, Savaş Lideri."

"Olacaklara tanıklık et, Bairoth Gild."

Bairoth ayı kafatasını eline aldı. Altçene hâlâ tek bir kıkırdak şeridiyle kafatasının geri kalanına bağlıydı. Bairoth çeneyi koparıp bir kenara fırlattı. Ardından yedek bir deri kayış demeti çıkardı. Uçlardan uzun kısımları sarkık bırakarak elmacıkkemiklerini sıkıca sarmaya başladı.

Karsa yürütülen çalışmayı merakla seyretti. Kafatası Bairoth'un bile bir miğfer olarak takamayacağı kadar ağırdı. Dahası Bairoth'un omuriliğin geçtiği deliğin çevresinde en kalın olan alt taraftaki kemiği kırması gerekirdi.

Delum ayağa kalktı. "Artık yatacağım," diye duyurup yanlarından ayrıldı.

"Karsa Orlong," dedi Bairoth, "fazladan kayışın var mı?"

"Hepsi senin olsun," cevabını veren Karsa da kalktı. "Bu gece uyumayı ihmal etme, Bairoth Gild."

"Etmem."

***

Gün doğumunun ilk saatinde aşağıdaki orman vadisinden gelen köpek havlamaları duydular. Yüksek bir uçurum patikası boyunca geldikleri yönde giderlerken havlamalar kayboldu. Güneş tam tepeye vardığında Delum yokuş aşağı dolambaçlı bir yolak buldu ve üçlü oradan aşağı inmeye koyuldu.

İkindinin ortalarında çotuklarla bezeli bir açıklığa rastladılar ve köyün duman kokusunu aldılar. Delum atından inip önden gitti.

Kısa süre sonra geri geldi. "Tahmin ettiğin gibi, Savaş Lideri. On bir kabile büyüğü, onun üç misli kadın ve hepsi de çok genç on üç ergen – herhalde daha büyükler avcılara katılmışlardır. At yok. Köpek de." Tekrar atına bindi.

Üç Uryd savaşçı kılıçlarını hazırladı. Ardından her biri kan yağı matarasını çıkardı ve destriyerinin burun delikleri etrafına birkaç damla sıçrattı. Hayvanların başları dimdik kalktı, kasları gerildi.

"Sağ kanat bende," dedi Bairoth.

"Merkez de benim," diye duyurdu Karsa.

"Öyleyse sol bana kalıyor," dedi Delum, sonra kaşlarını çattı. "Önünden kaçışacaklar, Savaş Lideri."

"Bugün kendimi cömert hissediyorum, Delum Thord. Bu köy senin ve Bairoth'un şanı olacak. Hiç kimsenin öbür taraftan kaçmayacağından emin olun."

"Kimse kaçamayacak."

"Ve kadınlardan biri av ekibini geri döndürmek için bir evi ateşe vermeye kalkışırsa onu gebertin."

"Öyle bir aptallık etmezler," dedi Bairoth. "Direnmezlerse dölümüzü alırlar ama sağ kalırlar."

Üçlü atlarının dizginlerini çıkarıp bellerine doladı. Bineklerin omuzlarına biraz daha kayarak dizlerini yukarı çekti.

Karsa kılıcın sırımını bileğine geçirdi ve sıkılaştırmak için silahı bir kez havada döndürdü. Öbürleri de aynı şeyi yaptılar. Delikanlının altındaki Havok titriyordu.

"Yol göster, Savaş Lideri," dedi Delum.

Hafif bir baskı, Havok'un ileri fırlamasını sağladı. At üç adımda eşkine kalktı ve çotuk dolu kayranı sıçramaya benzer yavaş adımlarla katetti. Biraz sola meyil, onları ana patikaya yöneltti. Karsa oraya varınca kılıcını destriyerin görüş alanına soktu. Hayvan dörtnala koşmaya başladı.

Yedi uzun adım onları köye getirdi. Karsa'nın silah arkadaşları daha şimdiden iki yana ayrılarak evlerin arkasına geçmişler ve ana-

yolu ona bırakmışlardı. Karsa tam önünde başlarını çeviren figürler gördü. Havada bir çığlık yankılandı. Çocuklar etrafa kaçıştılar.

Savrulan kılıç, genç kemikleri kolayca biçti. Karsa'nın başını sağına çevirmesiyle Havok yön değiştirdi ve toynaklarını kaldırarak bir kabile büyüğünü yakalayıp altına aldı. Yollarına devam ederek kovaladılar ve katlettiler. Evlerin öbür tarafından, atık hendeklerinin ötesinden daha başka çığlıklar yükseldi.

Karsa köyün karşı ucuna ulaştı. Ağaçlara doğru koşan tek bir ergen görüp atını peşinden sürdü. Oğlan bir talim kılıcı taşıyordu. Hücum eden Havok'un ağır toynak patırtılarının hızla yaklaştığını duyduğundan –ve de ormanın emniyeti hâlâ çok uzağında olduğundan– arkasına döndü.

Karsa'nın hamlesi talim kılıcını ve ardından boynu biçti. Havok'tan gelen bir kafa darbesi, ergenin başsız bedenini yere serdi.

Bu şekilde bir kuzen kaybetmiştim. Bir Rathyd'ın atı altında ezilmişti. Kulakları ve dili alınmıştı. Bedeni bir ayağından ağaç dalına bağlanmıştı. Kellesi boka bulanıp altına dikilmişti. İşlenen suç karşılığını buldu. Karşılığını buldu.

Havok yavaşladı sonra da geriye döndü.

Karsa köye baktı. Bairoth ile Delum katliamlarını yapmışlardı ve şimdi de kadınları köyün ateş çukurunu çevreleyen açıklığa güdüyorlardı.

Havok bir tırısla binicisini köye geri taşıdı.

"Reisinkiler bana ait," diye duyurdu Karsa.

Bairoth ile Delum başlarını salladılar. Karsa bu ayrıcalıktan ne kadar kolayca vazgeçtiklerine bakarak morallerinin yüksek olduğunu anladı. Bairoth kadınların karşısına geçip kılıcıyla işaret etti. Orta yaşlı, güzelce bir kadın öne çıktı. Onu daha genç bir versiyonu –belki de Dayliss'in yaşlarında bir kız– izledi. İkisi de Karsa'yı tıpkı delikanlının onları yaptığı gibi dikkatle inceledi.

"Bairoth Gild ve Delum Thord, ötekilerden ilk istediklerinizi seçin. Nöbeti ben tutarım."

İki savaşçı sırıtarak atlarından indi ve kadınların alasına dalıp birer tanesini seçti. Ganimetlerini ellerinden tutup çekerek ayrı ayrı evlere daldılar.

Karsa onları kalkık kaşlarla seyretti.

Reisin karısı alaycı bir homurtu çıkardı. "Savaşçıların o ikisinin hevesine kör değiller," dedi.

"İster babaları ister eşleri olsun, kızların kendi savaşçıları böyle

bir hevesten hoşnut kalmayacaklar," diye yorumda bulundu Karsa. *Uryd kadınları asla–*

"Haberleri olmayacak ki, Savaş Lideri," yanıtını verdi reisin karısı. "Tabii sen onlara söylersen iş değişir ama öyle bir ihtimal var mı ki? Canını almadan önce seninle alay etmeye vakit ayırmazlar. Ah, anladım," diye ekleyen kadın, yaklaşıp delikanlının yüzüne baktı. "Uryd kadınlarının farklı olduklarını sanıyordun ve artık bunun yalan olduğunu biliyorsun. Bütün erkekler budaladır ama hakikat yüreğine yerleşirken belki sen biraz daha akıllanmışsındır. Adın ne, Savaş Lideri?"

"Çok konuşuyorsun," diye hırıldadı Karsa, sonra da dimdik durdu. "Ben Karsa Orlong. Pahlk'ın torunu–"

"Pahlk mı?"

"Evet." Karsa sırıttı. "Bakıyorum da onu hatırlıyorsun."

"O sırada hamileydim ama evet, aramızda iyi tanınır."

"Hâlâ yaşıyor ve adına okuduğunuz lanetlere rağmen mışıl mışıl uyuyor."

Kadın kahkahayı bastı. "Lanetler mi? Yok öyle bir şey. Pahlk topraklarımızdan geçmek için boynunu bükerek yalvarmıştı–"

"Yalan söylüyorsun!"

Kadın onu süzdü, ardından omuz silkti. "Sen nasıl dersen."

Evlerin birinde bir kadın çığlık attı. Bu acıdan ziyade bir zevk çığlığıydı.

Reisin karısı başını çevirdi. "Kaçımız dölünüzü alacağız, Savaş Lideri?"

Karsa atının sırtında kaykıldı. "Hepiniz. Kişi başı on bir."

"Peki o dediğin kaç gün sürecek? Size yemek pişirmemizi de ister misiniz?"

"Gün mü? Yaşlı bir kadın gibi düşünüyorsun. Biz genciz. Hem gerekirse kan yağımız ne güne duruyor?"

Kadının gözleri kocaman aralandı. Arkasındakiler de mırıldanıp fısıldaşmaya başladılar. Reisin karısı hızla dönüp onları bir bakışla susturdu, sonra tekrar Karsa'yı karşısına aldı. "Daha önce kan yağını hiç o amaçla kullanmadın, değil mi? Doğru, apış arana ateş düşecek. Günlerce sert kalacaksın. Ama, Savaş Lideri, onun biz kadınlara ne yapacağını bilmiyorsun. Ben biliyorum, çünkü bir zamanlar fazlasıyla genç ve ahmaktım. Kocamın kuvveti bile dişlerimi boğazından uzak tutamadı ve bıraktığım yaranın izini hâlâ taşıyor. Dahası da var. Senin için bir haftadan kısa sürecek şey bizi aylarca mahvedecek."

"Demek ki," karşılığını verdi Karsa, "kocalarınızı biz öldürmesek bile dönüşlerinde siz öldüreceksiniz. Bunu duyduğuma sevindim."

"Siz üçünüz geceyi sağ atlatamayacaksınız."

"Bairoth, Delum ve benim aramızda hangimizin kan yağına ilk ihtiyaç duyacağını öğrenmek ilginç olacak, ne dersin?" Karsa gülümsedi ve bütün kadınlara hitap etti. "Her birinizin şevkli davranmasını öneririm ki hevesimiz kaçmasın."

Bairoth ortaya çıkıp Karsa'ya kafa salladı.

Reisin karısı iç geçirdi ve öne çıksın diye kızına el etti.

"Hayır," dedi Karsa.

Kafası karışan kadın durdu. "Ama... bundan çocuk istemiyor musun? En çok dölü ilk postanda bırakacaksın."

"Evet, bırakacağım. Gebe kalacak yaşı geçtin mi?"

Kadın uzunca bir sürenin ardından başını sağa sola salladı. "Karsa Orlong," diye fısıldadı, "kocamı sana lanet okumaya davet ediyorsun – bizzat Imroth'un taş dudaklarında kan yakacak."

"Evet, muhtemelen." Karsa atından inip kadına yaklaştı. "Şimdi beni evine götür."

Kadın irkildi. "Kocamın evine mi? Savaş Lideri – hayır, lütfen, gel başka bir tanesine–"

"Kocanın evi," diye hırıldadı Karsa. "Daha fazla konuşmayacağım. Sen öyle."

Akşam karanlığından bir saat önce Karsa ganimetlerinden sonuncusunu –reisin kızını– eve doğru götürdü. O, Bairoth ve Delum henüz kan yağına ihtiyaç duymamışlardı. Bairoth'a göre bu Uryd zindeliğinin bir kanıtıydı ama Karsa'nın tahmininde övgüyü asıl hak eden Rathyd kadınlarının coşkusu ve çaresizlikten doğan yaratıcılığıydı. Buna rağmen her bir savaşçının son birkaç postası emrivaki olmuştu.

Genç kadını ateşi sönmeye yüz tutmuş kasvetli eve sokan Karsa kapıyı arkasından kapatıp mandalı indirdi. Önüne döndüğünde kızın çenesini merakla eğmiş olduğunu fark etti.

"Annem şaşırtacak kadar nazik davrandığını söyledi."

Karsa kızı süzdü. *Dayliss gibi ama değil de. İçine karanlık karışmamış. Bu... bir fark.* "Soyun."

Kız çabucak tek parça hayvan postu tuniğinden sıyrıldı. "İlk beni alsaydın, Karsa Orlong, dölüne yuva olurdum. Zaman çarkımın o günündeyim."

"Benden gebe kalmak sana gurur verir miydi?"

Duraksayan kız ona şaşkın bir bakış attı, sonra da başını iki yana salladı. "Bütün çocukları, bütün yaşlıları öldürdünüz. Köyümüzün toparlanması asırları bulacak. Hiç toparlanmayabilir de, zira kapılacakları öfke savaşçıları birbirine ve biz kadınlara düşürebilir – tabii kaçabilirseniz."

"Kaçmak mı? Şuraya, annenin de yattığı yere yat. Karsa Orlong kaçmaya ilgi duymuyor." Delikanlı gidip kızın başında dikildi. "Savaşçılarınız geri gelmeyecek. Bu köyde hayat sona erdi ve pek çoğunuzun içinde Uryd tohumu filizlenecek. Hep beraber oraya gidip halkımın arasına yaşayın. Sen ve anan doğduğum köye gidin. Beni bekleyin. Çocuklarınızı, çocuklarımı Uryd olarak büyütün."

"Gözü pek iddialarda bulunuyorsun, Karsa Orlong."

Karsa giysilerini çıkarmaya başladı.

"Bakıyorum da sende iddiadan fazlası var," diye gözlemde bulundu kız. "Anlaşılan kan yağına ihtiyacın yok."

"Sen ve ben kan yağını dönüşüme saklayacağız."

Kızın gözleri kocaman açıldı ve genç adam üstüne çıkarken geriye yaslandı. Soru sorarken sesi kısıktı. "Adımı bilmek istemez misin?"

"Hayır," diye homurdandı Karsa. "Sana Dayliss diyeceğim."

Kızın genç ve güzel yüzünü dolduran utancı hiç görmedi. Sözleriyle onun ruhuna saplanan karanlığı da sezmedi.

Karsa Orlong'un dölü tıpkı anasında olduğu kızda da bir yuva buldu.

Bir mevsim sonu fırtınası dağlardan inerek yıldızları yutmuştu. Ağaç tepeleri daha alçağa uzanmak için çaba harcamayan bir rüzgârla kamçılanıyor, yukarıda bir uğultu çıkarken gövdelerin arasında garip bir sükûnet hüküm sürüyordu. Şimşekler çaksa da yıldırımın sesi geç geliyordu.

Bir saat karanlıkta at sürdüler, ardından av ekibinin bıraktığı izlerin yakınında eski bir kamp alanına rastladılar. Rathyd savaşçılar hiddetlerinin etkisiyle dikkatsiz davranmışlar ve geçtikleri yerlerde çok fazla işaret bırakmışlardı. Delum bu ekibin ata binen on iki yetişkinden ve dört ergenden, yani köyün tüm gücünün belki de üçte birinden oluştuğuna hükmetti. Köpekler sürü hâlinde kendi başlarına yayılmaları için salıverilmişlerdi ve Urydların takip ettiği grupta onlardan hiç yoktu.

Karsa durumdan hoşnuttu. Eşekarıları yuvalarından çıkmışlardı ama karambole uçuyorlardı.

Yine giderek bayatlayan ayı etinden yediler. Sonrasında Bairoth ayı kafatasını açığa çıkardı ve üstüne kayış sarmaya kaldığı yerden devam etti. Kayışları bu sefer burnun etrafına dolayıp dişlerin arasında gerdi. Uçları bir buçuk kol uzunluğunda sarkmaya bıraktı. Karsa silah arkadaşının ne hazırladığını artık anlamıştı. Bu silah için genellikle iki veya üç kurt kafatası kullanılırdı – ancak Bairoth'un kuvvetine ve ağırlığına sahip bir adam aynı şeyi bir gri ayının kafatasıyla yapabilirdi. "Bairoth Gild, yarattığın şey okuduğumuz efsanede parlak bir iplik olacak."

Adam homurdandı. "Efsaneler umurumda değil, Savaş Lideri. Ama yakında destriyerlere binen Rathydlarla karşı karşıya geleceğiz."

Karanlıkta gülümseyen Karsa hiçbir şey demedi.

Yokuştan aşağı yumuşak bir rüzgâr esti.

Delum ansızın başını kaldırdı ve ses çıkarmadan ayağa kalktı. "Islak kürk kokusu alıyorum," dedi.

Henüz yağmur yağmamıştı.

Karsa kılıç koşumunu çıkarıp silahı yere bıraktı. "Bairoth," diye fısıldadı, "burada kal. Delum, bıçaklarını yanına al – kılıcını burada bırak." Doğrulup eliyle gösterdi. "Önden git."

"Savaş Lideri," diye mırıldandı Delum, "fırtına köpek sürüsünü önüne katıp yükseklerden indiriyor. Kokumuzu almış değiller ama kulakları keskin."

"Bizi duysalardı ulumaya başlamazlar mıydı sanıyorsun?" diye sordu Karsa.

Bairoth burun kıvırdı. "Delum, bu uğultunun arasında hiçbir şey duydukları yok."

Fakat Delum başını iki yana salladı. "Yüksek sesler ayrı, alçak sesler ayrıdır, Bairoth Gild, ve her ikisi de kendi akışına göre yol alır." Karsa'ya doğru döndü. "Sorunun cevabı şu, Savaş Lideri: Uryd mı yoksa Rathyd mı olduğumuzdan emin değillerse ulumamaları normal."

Karsa sırıttı. "Daha bile iyi. Beni onlara götür, Delum Thord. Rathyd köpekleri meselesine, yani salıverilmiş sürülere uzun uzun kafa yordum. Beni onlara götür ve fırlatma bıçaklarını elinin altında tut."

Havok ve diğer iki destriyer konuşma sırasında sessiz sedasız

savaşçıların iki yanına geçmişlerdi ve şimdi kulaklarını havaya dikmiş, hep beraber yokuş yukarı bakıyorlardı.

Delum kısa bir tereddüdün ardından omuz silkti. Ve dizlerini kırarak ormana girdi. Karsa da peşinden gitti.

Yamaç yirmi adım sonra dikleşti. Bir patika olmadığı gibi devrik ağaç gövdeleri ilerleyişi yavaşlattı ve zorlaştırdı. Yine de ıslak yosun tabakalarının kalın halısı üstünde iki Teblor savaşçısından neredeyse hiç ses çıkmıyordu. Bir süre sonra karşı tarafında yüksek bir yarıkla ayrılmış bir uçurum bulunan yaklaşık on beş adım genişliğinde ve on adım eninde daha düz bir sahanlığa ulaştılar. Kayaya dayalı birkaç ağaç ölümün grisine çalmıştı. Delum uçurum yamacını taradı, sonra da uçurumun sol ucu yakınında orman hayvanlarına keçiyolu işlevi gören dar, toprak dolu bir çatlağa gidecek gibi oldu. Karsa bir eliyle onu durdurdu.

Silah arkadaşına iyice sokuldu. "Mesafe ne kadar?"

"Elli kalp atışı. Hâlâ bu tırmanışı tamamlayacak kadar zamanımız–"

"Hayır. Buraya konuşlanacağız. Sağdaki o kornişe çık ve bıçaklarını hazır et."

Delum söyleneni şaşkın bir ifadeyle yaptı. Korniş uçurum yamacının orta hizasındaydı. Saniyeler içinde yerini aldı.

Karsa keçiyoluna doğru ilerledi. Ölü bir çam ağacı yukarıdan düşerken aynı güzergâhı izlemiş, keçiyolunun yarım adım solunda takılıp kalmıştı. Karsa ona varınca gövdeyi hafifçe itti. Tahta hâlâ sağlamdı. Bunun üzerine çabucak ağaca tırmandı, ayaklarını dallara dayayıp belini kıvırdı ve sahanlığın düz genişliğini karşısına aldı. Keçiyolu artık bir kol uzunluğu kadar solunda, ağaç gövdesi ve uçurum yamacıysa arkasındaydı.

Durup bekledi. Bulunduğu yerden Delum'u görebilmesi için öne eğilmesi gerekirdi. Öyle bir şey yaparsa ağaç yamaçtan pekâlâ ayrılabilirdi ve onu da beraberinde götürerek gürültülü bir düşüşle muhtemelen yaralanmasına sebep olurdu. Dolayısıyla Karsa yoldaşının niyetini anlayacağına ve vakit gelince gerekeni yapacağına güvenmeye mecburdu.

Keçiyolundan aşağı birkaç taş yuvarlandı.

Köpekler inişe başlamıştı.

Karsa yavaş, derin bir nefes alıp tuttu.

Sürü lideri önden gitmezdi. Büyük ihtimalle ikinci sıradan, izcinin en az bir-iki adım gerisinden gelirdi.

İlk köpek bastığı taşları, çalı çırpıyı ve toprağı kaydırarak Karsa'nın bulunduğu konumdan geçti. İvmesi onu düz sahanlığın yarım düzine adım üstüne çıkardı. Hayvan orada durakladı ve burnunu kaldırıp havayı kokladı. Tüylerini kabartarak sahanlığın kenarına doğru ihtiyatla ilerledi.

Keçiyolundan aşağı başka bir köpek geldi. Bu seferki ilkinden daha iri olduğu için daha fazla toz kaldırdı. Yara izli kafası ve omuzları görüş alanına girince Karsa sürü liderini bulduğunu anladı.

Hayvan düzlüğe ulaştı.

İzci tam o anda kafasını çevirmeye başladı.

Karsa atladı.

Uzanmış elleriyle lideri boynundan yakalayıp yere çaldı ve sırtüstü çevirdi. Sol eli hayvanın boğazına kapanırken sağdaki eliyle de çırpınan ve savrulan ön bacakları patilerin hemen üzerinden kavradı.

Altındaki köpek kudursa da Karsa onu bırakmadı.

Keçiyolundan aşağı paldır küldür daha başka köpekler indi, sonra ani bir telaş ve şaşkınlıkla iki tarafa yayıldılar.

Liderin hırlamaları cıyaklamaya döndü.

Sivri dişler Karsa'nın bileğini yırtıp ısırdı; ta ki delikanlı kolunu köpeğin çenesinin daha da altına sokuncaya dek. Hayvan kıvransa bile mücadeleyi çoktan kaybetmişti ve ikisi de bunun bilincindeydi.

Tabii sürünün geri kalanı da.

Karsa nihayet başını kaldırıp etrafını sarmış köpekleri inceledi. Onun bakmasıyla hayvanların hepsi de geri çekildi – biri hariç. Genç, irikıyım bir erkek başını ileri uzatarak sinsice öne çıktı.

Delum'un bıçaklarından ikisi hayvana –biri gırtlağına, diğeriyse sağ omzunun arkasına– saplandı. Köpek boğuk bir homurtuyla yere devrildi, sonra da hareketsiz yattı. Sürünün diğer mensupları daha da geriledi.

Lider, Karsa'nın altında hareketsiz kalmıştı. Savaşçı dişlerini göstererek yanağı köpeğin çene hattıyla aynı hizaya gelinceye kadar yavaş yavaş yere yattı. Ardından hayvanın kulağına fısıldadı. "Ölüm çığlığını duydun mu, dostum? Rakibinden çıktı. Bu herhalde seni memnun etmiştir? Artık sen ve sürün bana aitsiniz." Yumuşak ve güven verici bir ses tonuyla konuşurken köpeğin boğazına uyguladığı baskıyı yavaşça azalttı. Az sonra geriye kaykıldı,

ağırlığını bir tarafa verdi, kolunu tamamen çekti ve köpeğin ön uzuvlarını bıraktı.

Hayvan apar topar ayağa kalktı.

Karsa doğrulup köpeğe bir adım yaklaştı. Kuyruğunu indirdiğini görünce gülümsedi.

Delum sahanlıktan aşağı indi. "Savaş Lideri," dedi yaklaşırken, "buna tanığım." Bıçaklarını geri aldı.

"Delum Thord, hem tanık hem de katılımcısın, zira bıçaklarını gördüm. İkisi de çok iyi zamanlanmıştı."

"Liderin rakibi fırsat kolluyordu."

"Ve sen bunu anladın."

"Artık bizim adımıza dövüşecek bir sürümüz var."

"Evet, Delum Thord."

"Öyleyse önden Bairoth'un yanına döneceğim. Atların sakinleştirilmeleri gerekecek."

"Size birkaç dakika vereceğiz."

Delum sahanlığın kenarında duraklayıp Karsa'ya göz attı. "Artık Rathydlardan korkmuyorum, Karsa Orlong. Sunydlardan da. Artık Urugal'ın sahiden de bu yolculukta seninle beraber yürüdüğüne inanıyorum."

"Öyleyse şunu iyi bil, Delum Thord. Urydlar arasında şampiyon olmakla yetinecek değilim. Günün birinde tüm Teblorlar önümde diz çökecekler. Dış mecralara yaptığımız bu yolculuk, bir gün yüzleşeceğimiz düşmanların bir keşfinden fazlası değil. Halkımız çok fazla uyudu."

"Karsa Orlong, senden kuşku duymuyorum."

Karsa'nın cevap niteliğindeki sırıtışı sertti. "Fakat eskiden duyardın."

Delum buna omuz silkip geçti, sonra da atına atlayıp yokuş aşağı yol aldı.

Karsa çiğnenmiş bileğini inceledikten sonra köpeğe bakıp kahkaha attı. "Ağzında kanımın tadı var, hayvan. Urugal artık yüreğini kafakola aldı ve böylece sen ve ben birleştik. Gel, yanımda yürü. Sana Kemir adını veriyorum."

Sürüde on bir tane yetişkin ve üç tane henüz tam büyümemiş köpek vardı. Karsa ve Kemir'in ardına düşüp ölmüş türdeşlerini uçurumun aşağısındaki sahanlığın rakipsiz hükümdarı olarak bıraktılar. Tabii sinekler gelinceye dek.

Öğleye doğru üç Uryd savaşçı ve sürüleri, Rathyd memleketindeki güneydoğu istikametli güzergâhları üstünde bulunan üç küçük vadiden ortadakine indiler. İzini sürdükleri av ekibi, yürüttüğü aramada buralara kadar geldiğine göre belli ki çaresiz durumdaydı. Açıkça anlaşılan bir diğer husus da ilerideki savaşçıların bölgedeki diğer köylerle temastan kaçındıklarıydı. Uzadıkça uzayan başarısızlıkları onlar için bir utanç kaynağı olup çıkmıştı.

Bu durumdan biraz hayal kırıklığına uğrasa bile Karsa edimlerinin öyküsünün yine de yayıldıkça yayılarak Rathyd memleketinde yapacakları dönüş yolculuğunu daha ölümcül ve ilginç bir görev hâline getirecek olmasıyla kendini avutmaktaydı.

Delum av ekibinin olsa olsa üçte bir gün ileride olduğuna hükmetti. Avcılar tempolarını yavaşlatmışlar, henüz var olmayan bir izi bulmak için her iki yana muhripler* göndermişlerdi. Lakin Karsa bundan dolayı böbürlenecek değildi; sonuçta Rathyd köyünden iki ekip daha ayrılmıştı ve bunlar muhtemelen yaya olup dikkatle ilerliyorlar, gizli geçişlerinden geriye fazla bir emare bırakmıyorlardı. Her an Urydların izine rastlamaları mümkündü.

Rüzgâr tarafında ve yakınlarda kalan köpek sürüsü tırıs giden atlara zahmetsizce ayak uyduruyordu. Delum savaş liderlerinin başarısını anlattığında Bairoth başını iki yana sallamakla yetinmişti. Fakat Delum ne ilginçtir ki Karsa'nın hırsları hakkında hiçbir şey söylememişti.

Huş, kara ladin ve gürgen ağaçlarının arasına yuvarlanmış taşlarla kaplı bir yer olan vadi tabanına vardılar. Bir nehrin kalıntısı yosunların ve çürüyen çotukların arasından sızarak derinliklerini ele vermeyen simsiyah birikintiler oluşturmuştu. Bu obrukların pek çoğu kayaların ve devrik ağaçların arasında saklıydı. Yollarını ihtiyatla seçerek ormanın daha derinlerine girerlerken tempoları yavaşladı.

Kısa süre sonra bu vadideki Rathydların uzun zaman evvel inşa ettikleri ve özensizce de olsa hâlâ bakımını yaptıkları sıkıştırılmış çamur tabanlı ahşap yaya iskelelerinden ilkine rastladılar. Bindirme yerlerini dolduran gür otlar, bu iskelenin kullanılmadığının bir göstergesiydi. Fakat yönü işlerine geldiği için Uryd savaşçılar atlarından indiler ve hayvanları yükseltilmiş patikaya çıkardılar.

İskele atların, Teblorların ve köpeklerin toplu ağırlığı altında gıcırdayarak sallandı.

Ordularda ana koldan ayrı durarak keşif ve gözetleme yapan atlı asker. –*çn*

"İyisi mi dağılalım ve yaya kalalım," dedi Bairoth.

Karsa çömelip yontulmamış kütükleri inceledi. "Tahtalar hâlâ sağlam," diye gözlemde bulundu.

"Ama ayaklar çamura oturtulmuş, Savaş Lideri."

"Çamura değil, Bairoth Gild. Turbaya."

"Karsa Orlong haklı," diyen Delum, tekrar destriyerine bindi. "İskele bombe yapabilir ama alttaki çapraz payandalar bükülmesini önler. Tek sıra hâlinde ortadan at sürelim."

"Baştan sona salyangozlar gibi gideceksek bu yolu kullanmanın pek bir anlamı yok," dedi Karsa, Bairoth'a hitaben.

"Girdiğimiz risk, Savaş Lideri, çok daha görünür hâle gelmemiz."

"Öyleyse en iyisi elimizi çabuk tutalım."

Bairoth surat ekşitti. "Nasıl istersen, Karsa Orlong."

Delum önde, yaya iskelesinin ortasından yavaş bir eşkinle at sürdüler. Sürü peşlerinden geldi. Her iki yanda atlı savaşçıların göz hizasına kadar ulaşan yegâne ağaçlar yapraksız, kararık dalları bir tırtıl yuvası ağıyla sarılmış ölü huşlardı. Canlı ağaçlar –toz ağaçları, gürgenler ve karaağaçlar– uçuşan kanopileriyle ve donuk yeşil yapraklarıyla göğüs seviyesini geçmiyorlardı. Uzakta daha uzun kara ladinler seçilebiliyor, bunların çoğu ölüymüş veya ölme aşamasındaymış gibi gözüküyordu.

"Eski nehir geri geliyor," diye yorum yaptı Delum. "Bu orman yavaş yavaş boğuluyor."

Karsa homurdandı. "Bu vadi hepsi de kuzeye, ta Buryd Yarığı'na kadar giden diğerleriyle birleşiyor. Pahlk altmış yıl evvel orada toplanan Teblor büyükleri arasındaymış. Söylediğine göre Yarık'ı dolduran buz nehri aniden ölmüş ve erimeye başlamış."

Söz sırası arkasındaki Bairoth'a geldi. "Bütün o kabile büyüklerinin orada ne keşfettiklerini veya aradıkları her neyse onu bulup bulmadıklarını hiçbir zaman öğrenemedik."

"Ben belli bir şey aradıklarını bilmiyordum," diye mırıldandı Delum. "Buz nehrinin ölümü bizimki de dahil yüz vadide duyulmuş. Yarık'a sırf neler olduğunu keşfetmek için yolculuk etmemişler mi?"

Karsa omuz silkti. "Pahlk asırlar boyunca buzun içinde donup kalmış sayısız hayvanın kırık bloklar arasında görüldüğünü söylemişti. Kürkler ve bedenler çözülürken yer de gök de kargalarla ve dağ akbabalarıyla doluymuş. Fildişi de varmış ama çoğu hiçbir

değeri kalmayacak kadar ezikmiş. Nehrin ölümü kapkara bir kalbi olduğunu göstermiş ama o kalpte her ne yatmışsa ya çoktan gitmiş ya da yok olmuş. Buna rağmen orada kadim bir muharebenin izleri varmış. Çocuk kemikleri. Hepsi de kırık taş silahlar."

"Bu kadarını hiç–" diye başladı Bairoth, sonra sustu.

Geçişleriyle sarsılan yaya iskelesi ansızın yeni ve daha derin bir ritim kazanmıştı. İskele kırk adım ileride dönemeç yapmakta ve ağaçların arkasında gözden kaybolmaktaydı.

Köpek sürüsü sessiz bir ikazla çenelerini açıp kapamaya başladı. Karsa arkasına bakınca iskelenin iki yüz adım gerisinde bir düzine yaya Rathyd savaşçı gördü. Silahlar suskun bir vaatle doğrultulmuştu.

Lakin toynak patırtıları da geliyordu – tekrar önüne dönen Karsa dönemeçten altı binicinin çıktığını gördü. Ortalık savaş naralarıyla çınladı.

"Yer açın!" diye böğüren Bairoth, atını önce Karsa'nın, ardından Delum'un yanından geçirdi. Havaya fırlayan ayı kafatası kayışların gerilmesiyle şakladı ve Bairoth devasa, bağlı kafatasını hem kendi başının hem de atınkinin üzerinde döndürmeye koyuldu. İki elini birden kullanıyor, dizleriyle destriyerinin omuzlarının üst kısmını sıkıyordu. Havada daireler çizen kafatası derin, monoton bir uğultu çıkarıyordu. Atı ileri doğru bir koşu tutturdu.

Rathyd biniciler son sürat geliyorlardı. İkili gruplar hâlinde yan yana at biniyorlardı. Her iki tarafta da iskelenin kenarları bir kol mesafesinden daha yakındı.

Aradaki mesafe yirmi adıma inince Bairoth ayı kafatasını bıraktı.

İki yahut üç kurt kafatası bu şekilde bacakları bağlamak veya kırmak amacıyla kullanılırdı. Fakat Bairoth'un hedefi daha yüksekteydi. Kafatası soldaki destriyere öyle bir kuvvetle çarptı ki atın göğsü tuzla buz oldu. Ağzından ve burnundan kan püsküren hayvan yere düşerken yanındaki atı da beraberinde götürdü – sadece tek bir toynağı diğer atın omzuna çarptı ama o kadarı bile zavallı hayvanı yoldan çıkarıp iskeleden aşağı yuvarlamaya yetti. Bacaklar kırıldı. Rathyd savaşçı atının kafasının üzerinden uçtu.

İlk atın binicisi kemikleri kıran bir şiddetle yaya iskelesinin üstüne, Bairoth'un destriyerinin hemen toynakları önüne çakıldı. O toynaklar adamın kafatasını art arda ezerek geride mahvolmuş bir et yığını bıraktı.

Hücum aksadı. Delicesine çırpınarak iskeleyi tıkayan hayvana başka bir at daha takılıp alaşağı oldu.

Uryd savaş narasını atan Bairoth atını ileri sürdü. Yüksek bir sıçrayış onları yerde yatan ilk destriyerin üzerinden aşırdı. Diğer attan düşmüş Rathyd savaşçı o sırada apar topar ayağa kalkıyordu. Adam başını kaldırdığında Bairoth'un kılıç yalımının burun kemiğine ulaştığını görecek kadar zaman buldu.

Delum ansızın yoldaşının yanında bitti. İki bıçak havayı yararak Bairoth'un sağından geçti. Rathyd'ın ağır kılıç yalımı çaprazlama savrulup da bıçaklardan birini durdurunca sert bir çınlama yükseldi. Sonra ikinci bıçak adamın gırtlağını buldu ve bunu ıslak bir nida izledi.

Biri Delum'a, diğer Bairoth'a olmak üzere geriye iki düşman kaldı. Artık düellolar başlayabilirdi.

Karsa, Bairoth'un ilk saldırısının etkilerini seyrettikten sonra atını geriye döndürmüştü. Elindeki kılıcın yalımını Havok'un görüş alanında tutuyordu ve birlikte peşlerindeki ekibe doğru iskelede gerisingeri hücum ediyorlardı.

Köpek sürüsü gümbür gümbür gelen toynaklardan sakınmak için iki yana ayrıldı, sonra da binici ile atın peşinden koştu.

İleride sekiz yetişkin ve dört ergen vardı.

Bağırılan bir emir, ergenleri iskelenin kenarlarına, sonra da aşağıya yolladı. Yetişkinler geniş bir alan istiyorlardı ve silahlarını hazırda bekleterek iskeleyi enlemesine kapatan bir ters V oluştururlarken bariz özgüvenlerini görmek Karsa'yı güldürdü.

Savaşçılar Karsa'nın atını o ters V'nin ortasına sürmesini istiyorlardı. Öyle bir taktik Havok'un müthiş hızını korusa da gerek atı gerekse binicisini yanlardan gelecek saldırılara karşı savunmasız bırakırdı. Yaklaşan çatışmada sürat büyük önem taşıyacaktı. Rathydların beklentisi, saldırganın niyetine cuk oturur cinstendi – tabii o saldırgan Karsa Orlong olmasaydı. "Urugal!" diye böğüren delikanlı kendini Havok'un omuzlarında yukarı kaldırdı. "Tanık ol!" Kılıcını destriyerin kafası üzerinden ileriye doğrulttu ve bakışlarını V'nin en solundaki Rathyd savaşçıya odakladı.

Binicisinin dikkatindeki değişimi sezinleyen Havok temastan hemen önce hücumunun açısını değiştirdi ve toynaklarıyla iskelenin tam kenarını dövdü.

Tam önlerindeki Rathyd bir adım gerilemeyi becerdi. Geriler-

ken de kılıcını iki eliyle birden Havok'un burnuna doğru yukarıdan aşağıya savurdu.

Karsa o yalımı kendisininkiyle karşılarken belini kıvırdı ve sağ bacağını ileriye uzatıp sol bacağını geriye çekti. Havok altında istikamet değiştirerek iskelenin ortasına yöneldi.

V çökmüştü. Artık bütün Rathyd savaşçılar Karsa'nın solundaydı.

Havok onu iskelenin bir tarafından diğerine kadar çaprazlamasına taşıdı. Zevkle uluyan Karsa art arda yatay ve dikey hamleler yaptı. Yalımı silahlara denk geldiği sıklıkla ete ve kemiğe de denk geldi. Havok karşı kenara ulaşmadan önce U dönüşü yaptı ve arka bacaklarıyla çifte attı. Toynaklardan en az biri hedefini bularak darmadağın bir bedeni köprüden aşağıya fırlattı.

O sırada sürü yetişti. Hırlayan köpekler kendilerini Rathyd savaşçıların üstüne attılar. Adamların çoğu Karsa'yla kapışırken dönmüş ve böylece savunmasız sırtlarını kuduruk hayvanlara sunmuştu. Çığlıklar havayı doldurdu.

Karsa atını geriye çevirdi. Yeniden o vahşi kalabalığın içine daldılar. Rathydlardan ikisi dövüşerek köpeklerden sıyrılmayı başarmıştı ve yalımlarından kan damlayarak iskelede geri geri yürüyorlardı.

Böğürerek meydan okuyan Karsa atını üzerlerine sürdü.

Ve ikisinin de iskeleden atladığını görüp sarsıldı.

"Kansız ödlekler! Tanığım! Ergenleriniz tanık! Bu kahrolasıca köpekler tanık!"

Adamların tekrar belirdiklerini gördü. Silahları ellerinde değildi ve bataklık boyunca düşe kalka seğirtiyorlardı.

Çıkagelen Delum ile Bairoth atlarından indiler ve ölü Rathydları durmaksızın parçalayan sağ kalmış köpeklerin manyakça kuduruklukla rına kılıçlarını eklediler.

Havok'u bir kenara çeken Karsa'nın gözleri hâlâ kaçan savaşçılardaydı. O dört ergen de adamlara katılmıştı. "Tanığım! Urugal tanık!"

Kan lekelerinin altında siyah-gri postu zar zor görülebilen Kemir nefes nefese gelip Havok'un yanında durdu. Kasları titrese de herhangi bir yara almışa benzemiyordu. Karsa arkasına göz atınca dört köpeğin daha hayatta olduğunu gördü. Ön bacaklarından birini kaybetmiş bir beşincisi de bir kenarda topallayarak yere kırmızı bir daire çiziyordu.

"Delum, şunun bacağını bağla – yarayı hemen dağlayacağız."

"Üç bacaklı bir av köpeği ne işe yarar, Savaş Lideri?" diye soran Bairoth soluk soluğa kalmıştı.

"Üç bacaklı bir köpeğin bile kulakları ve burnu vardır, Bairoth Gild. O hayvan günün birinde gri burunlu ve şişmanlamış bir hâlde ateş çukurumun önünde yatacak. Sözüm söz. Neyse, aranızda yaralanan oldu mu?"

"Çizikler." Bairoth omuz silkip arkasına döndü.

"Ben bir parmağımı kaybettim," diyen Delum, bir deri kayış çıkarıp yaralı köpeğe yaklaştı, "ama önemli bir tanesini değil."

Karsa kaçan Rathydların arkasından bir kez daha baktı. Bir kara ladin korusuna varmışlardı. Savaş lideri onlara son bir kez dudak büktü, sonra da bir elini Havok'un alnına koydu. "Babam doğru söylemiş, Havok. Hiç senin gibi bir ata binmedim."

Bu sözleri duyunca hayvan bir kulağını ona doğru çevirdi. Karsa öne eğilip dudaklarını atın alnına dayadı. "Sen ve ben efsane olduk," diye fısıldadı. "Efsane, Havok." Doğrulup iskeleye saçılmış cesetleri gözden geçirdi ve gülümsedi. "Yadigâr zamanı, kardeşlerim. Bairoth, kafatasın sağlam kaldı mı?"

"Sanırım evet, Savaş Lideri."

"Eylemin bize zafer getirdi, Bairoth Gild."

İrikıyım adam döndü ve Karsa'yı kısık gözlerle süzdü. "Beni devamlı şaşırtıyorsun, Karsa Orlong."

"Kuvvetin de beni şaşırtıyor, Bairoth Gild."

Adam tereddüt etti, ardından başını salladı. "Emirlerine itaat etmekten memnunum, Savaş Lideri."

Zaten hep öyleydin, Bairoth Gild. Aramızdaki fark da o.

2

Toprak dikkatli ve keskin bir gözle taranırsa, Kron T'lan Imasslar ya bin yedi yüzüncü ya da bin sekiz yüzüncü senelerindeyken gerçekleşmiş olan bu kadim Jaghut savaşının son derece ters gittiğine dair ipuçları görülebilir. Çıktığımız sefere eşlik eden Üstat'ın Laederon buzulu dahilinde bir Jaghut'un sağ kaldığına dair en ufak bir kuşkusu yoktu. Yaratık ağır yaralı olsa da halen yaman bir efsunculuğa sahipmiş. Buz nehrinin zaman geçtikçe kısalan menzilinin çok ötesinde darmadağın olmuş T'lan Imass kalıntıları var. Ölülerin tuhaf bir biçimde çarpılmış kemiklerinde amansız ve ölümcül Omtose Phellack tadına bugün bile rastlamak mümkün.

Kronların büyülenmiş taş silahları arasında sadece çatışmada kırılanların sağlam kalmış olmasına bakarak, ya yağmacıların bu taraflara uğradıkları ya da sağ çıkan T'lan Imassların (tabii öyle birileri varsa) silahlarını yanlarında götürdükleri varsayımına ulaşılabilir...

1012 Nathii Seferi
Kenemass Trybanos, Vakanüvis

"Bana kalırsa," dedi Delum, atlarını iskeleden indirirlerken, "son av ekibi geri döndü."

"Ödleklik salgını boyuna yayılıyor," diye homurdandı Karsa.

"İlk başta topraklarından geçtiğimiz sonucuna vardılar. İlk saldırımızın sadece bir yağma olmadığı sonucuna," diye gürledi Bairoth. "O nedenle dönüşümüzü bekleyecekler ve muhtemelen diğer köylerden savaşçılar çağıracaklar."

"Bu beni kaygılandırmıyor, Bairoth Gild."

"Biliyorum, Karsa Orlong, zira bu yolculuğun hangi kısmını önceden tahmin etmedin ki? Yine de önümüzde iki tane daha Rathyd vadisi bulunduğunu iyi biliyorum. Oralarda köyler olacak – etraflarından mı dolaşacağız yoksa yeni yadigârlar mı toplayacağız?"

"Bu gidişle Gümüş Göl'deki ovalıların topraklarına vardığımızda çok fazla yadigârın yükünü taşıyor olacağız," diye yorum yaptı Delum.

Karsa güldü ardından düşündü. "Bairoth Gild, en sonuncusuna kadar o köylerin içinden birer yılan gibi gece vakti sinsice geçeceğiz. Hâlâ avcıları peşimiz sıra Sunyd topraklarına çekmek istiyorum."

Delum vadi tarafına tırmanan bir patika bulmuştu.

Karsa topallayarak arkalarından gelen köpeği kontrol etti. Kemir'i onunla yan yana yürürken görünce üç bacaklı hayvanın onun eşi olabileceğini anladı. Yaralı yaratığı öldürmeme kararından memnundu.

Havada yüksek irtifalara çıktıklarını doğrulayan bir ayaz vardı. Daha da yukarıda yer alan Sunyd memleketi, kayalıkların doğu kenarına yakındı. Pahlk torununa kayalıklarda tek bir geçit olduğunu ve orada Gümüş Göl'e boşalan gür bir şelale bulunduğunu söylemişti. Tırmanış tehlikeliydi. Pahlk oraya Kemik Geçidi adını vermişti.

Patika kışın çatlattığı kayaların ve devrik ağaçların arasında yılankavi bir seyir izlemeye başladı. Altı yüz dik adım yukarıdaki zirveyi artık görebiliyorlardı.

Savaşçılar atlarından indiler. Karsa geri gidip üç bacaklı köpeği kollarına aldı. Onu Havok'un geniş sırtına koyup kayışlarla bağladı. Hayvan itiraz etmedi. Kemir destriyerin yanına geçti.

Yolculuklarına devam ettiler.

Güneş yamacı parlak bir altın sarısı ışıkla yıkadığı ve zirveyle aralarında yüz adımlık bir mesafe kaldığı sırada –rüzgârın çarpıtmış olduğu meşelerden müteşekkil seyrek bir ormandan geçerek– vadi tarafı boyunca uzanırmış gibi gözüken geniş bir kornişe ulaştılar. Terası sağına doğru boylu boyunca tarayan Delum bir homurtu çıkardı. "Bir mağara görüyorum. İşte," derken parmağıyla gösterdi. "Sahanlığın bel verdiği yerdeki şu devrik ağaçların arkasında."

Bairoth başını salladı. "Atlarımızın sığabileceği kadar geniş gözüküyor. Karsa Orlong, geceleyin at sürmeye başlarsak..."

"Aynı fikirdeyim," dedi Karsa.

Delum teras boyunca önden gitti. Apar topar yanından geçen Kemir mağara ağzına yaklaşınca yavaşladı, sonra da yere sinerek santim santim ilerledi.

Duraklayan Uryd savaşçılar köpeğin tüylerinin kabarıp da bir gri ayının veya başka bir yaratığın varlığını haber verip vermeyeceğini görmeyi beklediler. Mağara girişinin önünde hareketsiz ve neredeyse dümdüz yatan Kemir uzunca bir sürenin ardından nihayet kalkıp gruba göz attı, sonra tıpış tıpış mağaraya girdi.

Doğal bir paravan sunan devrik ağaçlar, mağarayı aşağıdaki vadiden gizliyordu. Eskiden aynı yerde bir saçak olduğu anlaşılıyordu ama belki de ağaçların ağırlığı altında çökmüş, geride girişi kısmen tıkayan iri parçalı bir moloz yığını bırakmıştı.

Bairoth atları oradan geçirebilmek için bir yol açmaya girişti. Delum ile Karsa ise Kemir'in güzergâhından mağaraya girdiler.

Taş ve kum yığınının ötesinde bir kuru yaprak tabakasıyla kaplı olan zemin düzleşiyordu. Batan güneşin ışığı arka duvarı alacalı bir sarıya boyayarak neredeyse yekpare bir oyulmuş glif kütlesini gözler önüne seriyordu. Kubbeli mağaranın ortasında üst üste yığılmış taşlardan oluşan küçük bir kurgan yükseliyordu.

Kemir görünürde yoktu ama köpeğin ayak izleri zemini katedip arkaya yakın karanlık bir alanda kayboluyordu.

Öne çıkan Delum'un gözleri girişin tam karşısındaki tek ve fazla büyük bir glifteydi. "O Kanizi ne Rathyd ne de Sunyd eseri."

"Ama altındaki kelimeler Teblorca," diye beyan etti Karsa.

"Tarzı çok..." Delum kaşlarını çattı, "süslü püslü."

Karsa yüksek sesle okumaya başladı. "'*Sağ kalan ailelere rehberlik ettim. Onları yaylalardan aşağıya indirdim. Güneşin altında kanayan kırık damarlardan geçirdim...*' Kırık damarlar mı?"

"Buz," dedi Delum.

"Evet, güneşin altında kanayan. '*Sayımız öyle azdı ki. Kanımız bulanıktı ve daha da bulanıyordu. Kalanı paramparça etme ihtiyacı duydum. Zira T'lan Imasslar hâlâ yakında ve fazlasıyla kızgındılar. Ayrım gözetmeden yaptıkları katliamı sürdürmeye yatkındılar.*'" Karsa kaşlarını çattı. "T'lan Imasslar mı? O iki kelimenin anlamını bilmiyorum."

"Ben de," cevabını verdi Delum. "Belki de rakip bir kabiledir. Devam et, Karsa Orlong. Gözün benimkinden daha çabuk."

"'*Böylece kocayı karıdan, çocuğu ebeveynden, ağabeyi abladan*

ayırdım. Yeni aileler kurup onları yolcu ettim. Her birini farklı bir yere. Bir zamanlar barındırdığımız ve ne hâllere düştüğümüzü görünce yüreği kederle dolup taşmış Icarium'un bize verdiği Tecrit Kanunları'nı ilan ettim. O Kanunlar kanımızı temizleyerek ve çocuklarımızı güçlendirerek kurtuluşumuz olacak. Peşimizden gelen ve bu sözcükleri okuyan kim varsa bilsin ki gerekçem şudur–'"

"Bu sözcükler beni kaygılandırıyor, Karsa Orlong."

Karsa silah arkadaşına göz attı. "Neden? Bizim için hiçbir anlam taşımıyorlar. Bir kabile büyüğünün sayıklamalarından fazlası değiller. Çok fazla sözcük var – bütün bu harfleri kazımak yıllar almıştır ve ancak bir deli öyle bir işe kalkışır. Halkının arasından dışlanıp buraya yapayalnız gömülmüş bir deli–"

Delum'un Karsa'ya çevrili gözleri kısıldı. "Dışlanmış mı? Evet, sanırım haklısın, Savaş Lideri. Kalanını da oku – gel adamın gerekçesini öğrenelim ki kendi hükmümüze varalım."

Omuz silken Karsa dikkatini yeniden taş duvara yöneltti. "'*Sağ kalmak için unutmalıyız. Icarium bize öyle söyledi. Alıştığımız, bizi yumuşatmış o şeyleri. Onları terk etmeliyiz. Şeyimizi...*' Bu sözcüğü bilmiyorum. '*dağıtmalı ve her bir taşı parçalayarak eskiden ne olduğumuza dair bir kanıt bırakmamalıyız. Geride yalnızca küller kalıncaya dek şeyimizi...*' Bilmediğim bir diğer sözcük. yakmalıyız. *Tarihimizi unutmalı ve sadece en eski efsanelerimizi aramalıyız. Basit hayatlar sürdüğümüz bir zamanı anlatan efsaneleri. Kan davalarından, cinayetlerden ve tecavüzlerden bahseden efsaneleri. Ormanlarda. Avlanarak, nehirlerden balık toplayarak, atlar yetiştirerek. Yağmacıların, katillerin kanunlarına uyduğumuz ve her şeyin kılıçla ölçüldüğü günlerde. O korkunç zamanlara geri dönmeliyiz. Kan akıntılarımızı yalıtmak, yeni ve daha küçük akrabalık ağları dokumak için. Tecavüzden yeni kollar doğmalı, zira bunlar ancak şiddet yoluyla nadir ve rasgele hadiseler olarak kalabilir. Kanımızı arıtmak için eski hâlimizi unutmalı ama aynı zamanda bir zamanlar olduğumuz şeyi bulmalıyız–*'"

"Aşağıda," dedi Delum çömelerek. "Daha aşağıda. Sözcükleri tanıyorum. Burayı oku, Karsa Orlong."

"İçerisi karanlık, Delum Thord, ama deneyeceğim. Ah, evet. Bunlar... isimler. '*Bu yeni kabilelere isimler taktım – babamın oğullarına taktığı isimleri.*' Sonra da bir liste var. '*Baryd, Sanyd, Phalyd, Urad, Gelad, Manyd, Rathyd ve Lanyd. Yeni kabileler bunlar olacak...*' Hava okumaya devam edemeyeceğim kadar kararıyor, De-

lum Thord. Zaten," diye ekledi Karsa, ani bir ürpertiyi bastırarak, "okumak istemiyorum da. Bunlar örümcek ısırmış düşünceler. Humma onları çarpıtarak yalana çevirmiş."

"Phalyd ve Lanyd–"

Karsa doğruldu. "Artık yeter, Delum Thord."

"Icarium adı kabilemizde hâlâ–"

"Yeter!" diye hırıldadı Karsa. "Bu sözcüklerde anlamlı hiçbir şey yok!"

"Söylediğin gibi olsun, Karsa Orlong."

Kemir alacakaranlığın içinden çıktı. Her iki Teblor savaşçı da orada daha koyu bir yarık olduğunu artık görebiliyordu.

Delum başıyla orayı işaret etti. "Oymacının naaşı içeride yatıyor."

"Hiç şüphesiz ölmeden önce oraya kendisi girmiştir," dedi Karsa alaycı bir dille. "Gel, Bairoth'un yanına dönelim. Atlar burada barındırılabilir. Biz dışarıda uyuyalım."

İki savaşçı dönüp mağara ağzına doğru yürüdü. Arkalarındaki Kemir bir süre daha kurganın yanında bekledi. Güneş duvardan ayrılarak mağarayı gölgelere boğmuştu. Karanlıkta köpeğin gözleri parlıyordu.

İki gece sonra atlarının sırtında oturarak aşağıdaki Sunydların vadisine bakıyorlardı. Rathyd takipçilerini peşlerinden koşturma planı suya düşmüştü, zira karşılaştıkları son iki köy uzun zaman önce terk edilmişti. Etraftaki patikaları ot bürümüştü ve yağmurlar ateş çukurlarındaki odunkömürlerini alıp götürmüş, toprakta yalnızca kızıl kenarlı siyah lekeler bırakmıştı.

Ve şimdi Sunyd vadisinin bir ucundan diğerine kadar tek bir ateş bile görmüyorlardı.

"Kaçmışlar," diye mırıldandı Bairoth.

"Ama bizden değil," cevabını verdi Delum. "Tabii eğer Sunyd köyleri Rathydlarınkilere benziyorsa. Bu kaçış uzun zaman önce gerçekleşmiş."

Bairoth homurdandı. "Öyleyse nereye gitmişler?"

Karsa omuz silkti. "Buranın kuzeyinde başka Sunyd vadileri var. En az bir düzine. Güneyde de var. Belki bir hizipleşme olmuştur. Bizim için fark etmez – tabii Gümüş Göl'e varıncaya kadar başka yadigâr toplayamayacak olmamız dışında."

Bairoth omuzlarını yuvarladı. "Savaş Lideri, Gümüş Göl'e ulaş-

tığımızda akınımız çarkın mı yoksa güneşin mi altında olacak? Önümüzdeki vadi boşken geceleyin kamp kurabiliriz. Bu patikalara yabancıyız ve karanlıkta daha yavaş gitmek zorunda kalıyoruz."

"Doğru söylüyorsun, Bairoth Gild. Akınımız gün ışığında olacak. Gelin vadi tabanına inelim, sonra da kamp kuracak bir yer bulalım."

Uryd savaşçılar düz zemine ulaşıp da uygun bir kamp alanı bulunca dek yıldızlar çarkı, yolculuğunun çeyreğini tamamlamıştı. Delum iniş esnasında köpeklerin de yardımıyla yarım düzine kaya tavşanı öldürmüştü ve şimdi derilerini yüzdüğü hayvanları şişe geçirirken Bairoth küçük bir ateş yakıyordu.

Karsa atlarla ilgilendi, ardından ateşin başındaki iki yoldaşına katıldı. Oturup etlerin pişmesini sessizce beklediler. Ne gariptir ki onca öğün çiğ yemek yedikten sonra çıkan hoş kokular ve cızırtılar onlara yabancı geldi. Kaslarına bir dermansızlık çöktüğünü hisseden Karsa ne kadar yorgun düştüğünü yeni fark etti.

Tavşanlar hazırdı. Üç savaşçı konuşmadan yedi.

"Delum mağarada yazılı sözcüklerden bahsetti," dedi Bairoth, karınları doyduktan sonra.

Karsa göz ucuyla Delum'a sert bir bakış attı. "Delum Thord konuşmaması gerekirken konuşmuş. Mağaranın içinde bir delinin sayıklamaları vardı, o kadar."

"Üzerlerinde düşünüp taşındım," diye üsteledi Bairoth, "ve o sayıklamalarda gerçeğin gizli olduğuna inanıyorum, Karsa Orlong."

"Seninki yersiz bir inanç, Bairoth Gild."

"Sanmam, Savaş Lideri. Kabilelerin isimleri – aralarında bizim kabilemizin isminin de olduğunu söyleyen Delum'a katılıyorum. 'Urad' tesadüfi olamayacak kadar Uryd'a yakın – özellikle de diğer isimlerden üçü değişmemişken. Evet, o kabilelerden biri daha sonra ortadan kayboldu ama kendi efsanelerimiz bile şimdikinden daha fazla kabilenin olduğu bir zamanı fısıldar. Bilmediğin o sözcüklerse, Karsa Orlong, 'koca köyler' ve 'sarı ağaç kabuğu'–"

"Doğru sözcükler onlar değildi!"

"Haklısın ama Delum en yakın onları akıl edebildi. Karsa Orlong, o sözcükleri kazımış el sofistike bir yere ve zamana, Teblor lisanının şimdikinden bile daha karmaşık olduğu bir yere ve zamana aitti."

Karsa ateşe tükürdü. "Bairoth Gild, eğer yazanlar senin ve De-

lum'un dediğini gibi doğruysa şunu sormalıyım: Artık bizim için ne değerleri var? Biz düşkün bir halk mıyız? Bu bir keşif değil ki. Efsanelerimiz çok uzun zaman evvel Teblorların arasında yüz kahramanın gezdiği şanlı bir çağdan bahseder. Hem de öz dedem Pahlk'ı bile yetişkinler arasında bir çocuk gibi bırakacak türden kahramanlar–"

Karsa'nın sözünü keserken Delum'un ateş ışığı vuran siması asıktı. "Beni endişelendiren de bu, Karsa Orlong. O efsaneler ve içlerindeki şanlı öyküler bizimkinden çok da farklı olmayan bir çağ tarif ediyor. Evet, kahramanlar daha fazla, edimler daha büyük ama yaşam tarzımız açısından esasen şimdikiyle aynı. Hatta o öykülerin asıl amacı genellikle yol göstermekmiş gibi gözükür. Sanki bir dizi davranış kuralı içeriyorlar, bir Teblor olmanın uygun yolunu gösteriyorlar."

Bairoth başını salladı. "Ve orada, mağaraya kazınmış o sözcüklerde bize bir açıklama sunuluyor."

"Nasıl olacağımızın bir tarifi," diye ekledi Delum. "Hayır, nasıl *olduğumuzun*."

"Hiçbirinin önemi yok," diye homurdandı Karsa.

"Bizler mağlup bir halkız," diye devam etti Delum, onu duymamışçasına. "Bölük pörçük olmuş bir avuç Teblor'uz." Kafasını kaldırıp ateşin karşısında Karsa'yla göz göze geldi. "Erkek ve kız kardeşlerimizden kaçını Kayadaki Suratlar'a verdik – kaçı o veya bu şekilde kusurlu doğdu? Gereğinden fazla el ve ayak parmakları, damaksız ağızlar, gözsüz suratlar. Aynı şeyi köpeklerimiz ve atlarımız arasında da gördük, Savaş Lideri. Akrabalar arası üreme kusurları. Bu bir gerçek. Mağaradaki kabile büyüğü halkımızı neyin tehdit ettiğini biliyordu; o yüzden bizi ayırmanın, bulanık kanımızı yavaş yavaş temizlemenin bir yöntemini buldu – ve Teblorlara ihanet etti diye kovuldu. O mağarada kadim bir suça tanık olduk–"

"Biz düşkün bir halkız," dedi Bairoth, sonra da güldü.

Delum bakışlarını hemen ona yöneltti. "Peki bu kadar komik bulduğun nedir, Bairoth Gild?"

"Açıklama yapmam gerekirse, Delum Thord, bir esprisi kalmaz."

Bairoth'un kahkahası Karsa'nın kanını dondurmuştu. "İkiniz de bütün bunların gerçek anlamını kavrayamadınız–"

"Olmadığını söylediğin anlamı mı kastediyorsun, Karsa Orlong?" diye homurdandı Bairoth.

"Düşkünler tek bir imtihan bilirler," diye devam etti Karsa. "O imtihan bir kez daha ayağa kalkmaktır. Teblorlar eskiden az sayıda ve yeniktiler. Varsın olsun. Artık az sayıda değiliz. O zamandan beri yenilgi nedir bilmedik de. Ovalardan kimler topraklarımıza girmeye cüret ediyor? Bana kalırsa o imtihanla yüzleşme vakti gelip çattı. Teblorlar bir kez daha ayağa kalkmalılar."

Bairoth burun kıvırdı. "Peki merak ediyorum da bize kim önderlik edecek? Kabileleri kim birleştirecek?"

"Dur bakalım," diye gürledi Delum, çakmak çakmak gözlerle. "Bairoth Gild, sesinde yakışıksız bir gıpta duyuyorum. Üçümüzün yaptıklarına, savaş liderimizin çoktan başardıklarına bir bak. Söyle bana, Bairoth Gild, kadim kahramanların gölgeleri bizi hâlâ tek lokmada yutuyor mu? Ben derim ki yutmuyor. Karsa Orlong artık o kahramanların arasında yürüyor. Biz de ona eşlik ediyoruz."

Bairoth yavaşça arkasına yaslanıp bacaklarını ateşin yanına uzattı. "Dediğin gibi olsun, Delum Thord." Titrek ışık, alevlerle çevriliymiş gibi gözüken geniş bir tebessümü meydana çıkardı. "'Ovalardan kimler topraklarımıza girmeye cüret ediyor?' Karsa Orlong, boş bir vadide yolculuk ediyoruz. Evet, Teblorlardan yoksun. İyi ama onları buradan ne kaçırdı? Yenilgi bir kez daha yaman Teblorların peşlerine düşmüş olabilir."

Üçünün de konuşmadığı uzun bir suskunluk yaşandı. Sonrasında Delum ateşe bir dal daha attı. "Belki de," dedi alçak bir sesle, "Sunydlar arasında hiç kahraman yoktur."

Bairoth kahkahayı bastı. "Doğru. Teblorlar arasında topu topu üç kahraman var. Sence bu kadarı yeter mi?"

"Üç, ikiden iyidir," diye tersledi Karsa, "ama gerekirse iki de iş görür."

"Yedili'den dileğim, Karsa Orlong, zihninin ilelebet şüpheden mahrum kalması."

Karsa ellerinden birini kılıcının kabzasına kapatmış olduğunu fark etti. "Ah, demek aklından geçen buymuş. Babanın oğlu. Synyg'ın zayıflığıyla mı suçlanıyorum?"

Bairoth onu süzdü, sonra başını ağır ağır iki yana salladı. "Baban zayıf değil, Karsa Orlong. Burada konuşulacak şüpheler varsa onlar Pahlk'la ve onun Gümüş Göl'e düzenlediği akınla ilgili."

Karsa ayaklandı, kanağaç kılıcını ellerine aldı.

Bairoth kılını kıpırdatmadı. "Benim gördüğümü görmüyorsun," dedi usulca. "İçinde babanın oğlu olma potansiyeli var, Kar-

sa Orlong. Daha önce şüpheden mahrum kalmanı dilediğimi söylerken dürüst değildim. Dileğim tam tersi, Savaş Lideri. Dilerim ki içine şüphe düşsün, hikmetiyle seni tavlasın. Efsanelerimizdeki o kahramanlar, Karsa Orlong, korkunç kişilerdi. Hatta hepsi de birer canavardı, zira kararsızlığa yabancıydılar."

"Karşıma dikil, Bairoth Gild, zira seni kılıcın yanında dururken öldürmeyeceğim."

"Dikilmeyeceğim, Karsa Orlong. Sırtım samanda ve sen düşmanım değilsin."

Delum elleri toprakla dolu olarak öne çıktı ve o toprağı iki adamın arasındaki ateşe attı. "Vakit geç oldu," diye mırıldandı, "ve belki Bairoth'un da dediği gibi bu vadide zannettiğimiz kadar yalnız değilizdir. En azından öbür tarafta gözcüler olabilir. Savaş Lideri, bu gece yalnızca sözler söylendi. Gel kan akıtmayı gerçek düşmanlarımıza saklayalım."

Karsa ayakta kalarak yerdeki Bairoth Gild'e kötü kötü baktı. "Sözler," diye hırıldadı. "Evet, söylediği sözlere karşılık Bairoth Gild özür dilemeli."

"Ben, Bairoth Gild, sözlerime karşılık beni affetmen için yalvarıyorum. Artık kılıcını indirir misin, Karsa Orlong?"

"İkaz edildin," dedi Karsa. "Gelecek sefer bu kadar kolayca yatışmayacağım."

"Edildim."

Sunyd köyü otların ve fidanların egemenliği altındaydı. Oraya girip çıkan patikalar neredeyse tamamen çalılıkların altında kaybolmuştu ama sağda solda, yuvarlak evlerin taş temelleri arasında ateş ve şiddet izleri görülebiliyordu.

Delum atından indi ve harabeleri eşelemeye başladı. İlk kemikleri bulması kısa sürdü.

Bairoth homurdandı. "Bir yağma ekibi. Hiç kimseyi sağ bırakmamışlar."

Delum ellerinde kırık bir ok gövdesiyle doğruldu. "Ovalılar. Sunydlar fazla köpek bulundurmazlar yoksa bu kadar hazırlıksız yakalanmazlardı."

"Artık bir akın değil bir savaş üstleniyoruz," dedi Karsa. "Gümüş Göl'e Urydlar değil Teblorlar olarak seyahat ediyoruz. Ve intikam alacağız." O da atından indi ve eyer heybesinden dört adet sert güderi kılıf çıkardı. Havok'u dikenlerden korumak için bun-

ları atın bacaklarına bağlamaya koyuldu. Diğer iki savaşçı da onu taklit etti.

Delum işi bitince, "Yol göster, Savaş Lideri," dedi ve destriyerinin sırtına çıktı.

Karsa üç bacaklı köpeği alıp bir kez daha Havok'un cıdağısının arkasına yerleştirdi. Tekrar yerine oturup Bairoth'a baktı.

İrikıyım savaşçı da at binmişti. Karsa'yla bakışırken gözleri kısıktı. "Yol göster, Savaş Lideri."

"Arazinin izin verdiği kadar hızlı gideceğiz," diyen Karsa, üç bacaklı köpeği uyluklarının üstüne çekti. "Bu vadiyi aşınca kuzeye, sonra yeniden doğuya yöneleceğiz. Yarın akşama kadar Kemik Geçidi'ne, yani bizi Gümüş Göl'e götürecek olan güney istikametli yola iyice yaklaşmış olacağız."

"Peki ya yolumuzun üstünde ovalılarla karşılaşırsak?"

"O zaman, Bairoth Gild, yadigâr toplamaya başlayacağız. Ama hiçbirinin kaçmasına izin vermemeliyiz, zira çiftliğe düzenleyeceğimiz saldırı tam bir sürpriz olmalı. Yoksa çocuklar elimizden kaçar."

Köyün etrafından dolaşırlarken onları ormana götüren bir patikaya rastladılar. Ağaçların altında daha az çalılık olması, yavaş bir eşkinde gitmelerine imkân tanıdı. Fazla geçmeden patika vadi tarafına tırmanmaya başladı. Hava kararırken zirveye vardılar. Atlarından buharlar yükselen savaşçılar dizginlere asıldılar.

Kayalığın kenarına gelmişlerdi. Kuzeyde ve doğuda hâlâ altın sarısı gün ışığıyla yıkanan ufuk zikzaklı bir dağ hattıyla kaplıydı. Dağların karlı doruklarından aşağı beyaz nehirler akmaktaydı. Tam önlerinde, en az üç yüz adımlık dimdik bir uçurumun ardında engin, ormanlık bir havza vardı.

"Hiç ateş görmüyorum," dedi Delum, gölgelere bürünmüş vadiyi tarayarak.

"Şimdi kuzeye doğru buranın etrafından dolaşmalıyız," dedi Karsa. "Buralarda uçurum yamacını ayıran bir patika yok."

"Atların dinlenmeleri gerek," dedi Delum. "Ama burada epey göz önündeyiz, Savaş Lideri."

"Öyleyse onları yürütelim," diyen Karsa, destriyerinden indi. Üç bacaklı köpeği yere bıraktığında Kemir hemen hayvanın yanına geldi. Karsa bu sefer de Havok'un tek dizginini eline aldı. Bir keçiyolu bulundukları sırt hattını otuz adım daha izliyor, sonra da

göğün önünde yarattıkları siluetleri silmeye yetecek kadar aşağı meylediyordu.

Yıldızlar çarkı dönüşünün beşte birini tamamlayıncaya dek ilerlediler. Sonunda keçiyolunun hemen yanında kamp kurabilecekleri yüksek duvarlarla çevrili bir kuytuluk buldular. Delum yemeği hazırlarken Bairoth atları tımar etti.

Kemir'i ve eşini yanına alan Karsa keçiyolunun ilerisinde keşif yaptı. Şimdiye kadar rastladıkları yegâne ayak izlerini dağ keçileri ve vahşi koyunlar bırakmıştı. Sırt yavaş, engebeli bir inişe geçmişti; Karsa ileride bir yerde dağların kuzey sırasının akıttığı suları taşıyan bir nehir ve kayalığın uçurum yamacına çentik atan bir şelale olduğunun bilincindeydi.

Her iki köpek de alacakaranlıkta aniden ürkerek Karsa'nın bacaklarına çarptı ve soldaki başka bir kuytuluktan geriye çekildi. Kemir'i sakinleştirmek için bir elini indiren Karsa hayvanın tir tir titrediğini keşfetti. Hemen kılıcını çekti. Havayı koklasa da sıradışı bir koku almadı, gizlenen birinin soluklarını duyacak kadar oraya yakın olmasına rağmen kuytuluktan herhangi bir ses de gelmedi.

Genç savaşçı yavaşça ilerledi.

Zemin, kaya duvarların yükseldiği üç tarafta sadece bir önkol uzunluğu kadar boşluk bırakan devasa ve düz bir taş tabakasıyla kaplıydı. Tabakanın yüzeyi süssüzdü ama taşın kendisinden belli belirsiz gri bir ışık sızar gibiydi. Karsa biraz daha yaklaştı, sonra da tabakanın en yakın kenarından çıkıntı yapan tek, hareketsiz elin önünde yavaşça çömeldi. Cılız fakat sağlam elin teni bulanık bir mavi-yeşildi. Tırnaklar çatlayıp kırılmış, parmaklar beyaz bir tozla kaplanmıştı.

O elin erişim menzilindeki taş zeminin her kısmı birbiriyle kesişen karmakarışık ve derin –parmakların ulaşabileceği kadar derin– oluklarla kaplıydı.

Karsa'nın gördüğü kadarıyla el ne bir Teblor'a ne de bir ovalıya aitti. Boyutları ikisinin arasında bir yerdeydi, kemikleri belirgindi. Dar ve aşırı uzun parmaklarda gereğinden fazla eklem varmış gibiydi.

Karsa'nın oradaki varlığına dair bir şey –belki de öne eğilerek inceleme yaparken verdiği nefes– fark edilmiş olacak ki el aniden kasıldı ve parmaklarını açarak taşa dümdüz yapıştı. Karsa geçmişte o ele hayvanların –dağ kurtlarının ve daha azılı yaratıkla-

rın– saldırdığı yönünde hataya yer bırakmayan izler gördü. Uzuv çiğnenmiş, pençelenmiş ve kemirilmişti. Buna rağmen göründüğü kadarıyla hiçbir kısmı kopmamıştı. Yine hareketsiz kalan el, zemine paralel olarak öylece yattı.

Arkasında ayak izleri duyan Karsa doğrulup o tarafa döndü. Delum ile Bairoth ellerinde silahlarıyla keçiyolunu tırmanıyorlardı. Karsa gidip onları karşıladı.

"İki köpeğin kuyruklarını kıstırarak yanımıza döndüler," diye gürledi Bairoth.

"Ne buldun, Savaş Lideri?" diye fısıltıyla sordu Delum.

"Bir iblis," yanıtını verdi Karsa. "O taşın altına ebediyen hapsedilmiş. Halen yaşıyor."

"Forkassal."

"Aynen öyle. Görünüşe bakılırsa efsanelerimizde doğruluk payı büyük."

Bairoth liderinin yanından geçip tabakaya yaklaştı. Elin önünde çömelik alacakaranlıkta onu uzun uzadıya inceledi, sonra doğrulup geri geldi. "Forkassal. Dağların iblisi. Barış Arayan."

"Hülasa Savaşları zamanında, yani eski tanrılarımız henüz gençken," dedi Delum. "O öykü hakkında neler hatırlıyorsun, Karsa Orlong? Çok kısaydı – bölük pörçük parçalardan fazlası değildi. Kabile büyükleri çoğunun uzun zaman evvel, Yedili uyanmadan önce kaybolduğunu kendi ağızlarıyla itiraf etmişlerdi."

"Parçalar," diye onayladı Karsa. "Hülasa Savaşları iki, belli üç farklı istilaymış ve Teblorlarla pek bir ilgisi yokmuş. Yabancı tanrılar ve iblisler. Çatışmaları dağları sarsmış ve sonunda geriye tek bir kuvvet kalmış–"

"Icarium sadece o öykülerde anlatılır," diye araya daldı Delum. "Karsa Orlong, o kabile büyüğünün mağarasında bahsi geçen T'lan Imasslar belki de Hülasa Savaşları'na aittiler ve galip geldikten sonra bir daha dönmemek üzere çekip gittiler. Halkımızı darmadağın eden şey Hülasa Savaşları olabilir."

Bakışlarını taş tabakasından ayırmayan Bairoth söz aldı. "İblisin serbest bırakılması lazım."

Hem Karsa hem de Delum ona doğru döndü. Yapılan duyuruyla dilleri tutulmuştu.

"Sözümü bitirinceye kadar bir şey söylemeyin," diye devam etti Bairoth. "Forkassal'ın rakipler arasında barışı sağlama maksadıyla Hülasa Savaşı'nın gerçekleştiği yere geldiği söylenirdi. Öykünün

kopuk parçalarından biri bu. İblis çabaları nedeniyle yok edilmiş. Bu da başka bir parça. Icarium da savaşı sonlandırma peşindeymiş ama çok geç gelmiş ve galipler onu yenemeyeceklerini bildiklerinden denememişler bile. Üçüncü bir parça. Delum Thord, mağaradaki sözcükler Icarium'dan bahsediyordu, değil mi?"

"Evet, Bairoth Gild. Icarium, Teblorlara sağ kalmamızı sağlayan Kanunları vermiş."

"Lakin ellerinden gelse T'lan Imasslar onun üstünü de taşla kapatırlardı." Bairoth bu sözlerin ardından sustu.

Karsa arkasına dönüp taş tabakasına kadar yürüdü. Saçtığı ışığın yer yer titrek olması efsunun eskiliğinin, tabakaya aşılanmış gücün yavaş yavaş kaybolduğunun bir belirtisiydi. Teblor kabile büyükleri sihir kullanırlardı ama nadiren. Kayadaki Suratlar'ın uyanışından beri efsunculuk bazen uğrar, uykunun veya transın sınırları dahilinde kalırdı. Eski efsanelerde acımasızca yapılan aleni sihir gösterileri, lanetlerle tavlanmış dehşet verici silahlar anlatılırdı ama Karsa onların öyküleri renklendirmek için örülmüş detaylı uydurmalar olduğundan şüphelenirdi. Kaşlarını çattı. "Bu sihre aklım ermiyor," dedi.

Bairoth ile Delum yanına geldiler.

El hâlâ düz ve hareketsiz yatıyordu.

"Acaba iblis konuştuklarımızı duyabiliyor mudur?" dedi Delum.

Bairoth homurdandı. "Duyabilse bile onları neden anlasın ki? Ovalılar farklı bir dil konuşur. İblislerin de kendi dilleri olmalı."

"Yine de barışı sağlamaya gelmiş–"

"Bizi duyamaz," diye beyan etti Karsa. "Birinin... bir şeyin varlığını sezmekten fazlasını yapamaz."

Omuz silken Bairoth taşın yanında çömeldi. Elini uzattı, tereddüt etti, ardından avucunu taşa koydu. "Ne sıcak ne de soğuk. Sihri bizim için değil."

"Öyleyse defetme değil sadece zapt etme amaçlı," diye fikir yürüttü Delum.

"Üçümüz birlikte onu kaldırabilmeliyiz."

Karsa, Bairoth'u süzdü. "Burada uyandırmak istediğin nedir, Bairoth Gild?"

Dev savaşçı ona kısık gözlerle baktı. Sonra kaşlarını kaldırarak gülümsedi. "Barış getirecek bir şey?"

"Barışın kıymeti yoktur."

"Teblorlar arasında barış sağlanmalı yoksa asla bir araya gelemeyiz."

Karsa başını yan yatırıp Bairoth'un sözlerini değerlendirdi.

"Bu iblis delirmiş olabilir," diye mırıldandı Delum. "Ne zamandır bu kayanın altında hapis?"

"Biz üç kişiyiz," dedi Bairoth.

"Lakin bu iblis yenildiğimiz bir zamandan kalma ve eğer onu T'lan Imasslar hapsetmişse öyle yapmalarının sebebi onu öldüremeleridir. Bairoth Gild, biz üçümüz bu yaratık karşısında bir hiçiz."

"Onun minnetini kazanacağız."

"Deliliğin humması dost nedir bilmez."

Her iki savaşçı da Karsa'ya baktı. "Bir iblisin aklından geçenleri bilemeyiz," dedi savaş lideri. "Ama bir şeyi görebiliriz: Hâlâ kendini korumaya çalışıyor. Bu tek el, her türlü hayvanı savuşturmuş. Ona bakarken bir amaca tutunduğunu görüyorum."

"Bir bakinin sabrı." Bairoth başını salladı. "Ben de seninle aynı şeyi görüyorum, Karsa Orlong."

Karsa bu sefer Delum'a doğru döndü. "Delum Thord, hâlâ şüphelerin var mı?"

"Var, Savaş Lideri, fakat çabana gücümü katacağım, zira kararını gözlerinden okuyabiliyorum. Öyle olsun."

Üç Uryd savaşçı tek kelime daha etmeden taşın bir tarafına konuşlandılar. Çömelip ellerini aşağıya uzatarak kenarı kavradılar.

"Dördüncü nefeste," diye talimat verdi Karsa.

Taş bir sürtünme gıcırtısıyla, bir toz yağmuruyla kalktı. Toplu bir yükleniş onu öbür tarafa devirerek uçurum duvarına çarptırdı.

Figür yanlamasına mıhlanmıştı. Taşın muazzam ağırlığı kemiklerini yerlerinden çıkarmış ve kaslarını ezmiş olmalıydı ama bu bile iblisi yenmeye yetmemişti, zira yaratık aradan geçen bin yıllarda tuhaf denecek kadar uzun ve dar vücudunun yarısı boyunda kaba, eğri bir çukur açmıştı. O vücudun altında kısılı kalan el önce kendisi için bir boşluk oymuş, ardından kalçası ve omzu için yavaş yavaş oyuklar kazımıştı. Çıplak olan her iki ayak da benzer bir şey becermişti. Örümcek ağları ve öğütülmüş taş tozu, donuk gri bir kefen gibi yaratığın üstünü kaplamıştı. Boşluktan yükselen bayat hava, aheste kaçışı sırasında gözle görülür helezonlar çiziyor, acayip ve böceğimsi bir koku taşıyordu.

Üç savaşçı ayakta dikilerek iblise baktı.

Yaratık henüz kıpırdamış değildi ama buna yönelik hevesini görebiliyorlardı. İlave eklemli ince-uzun uzuvların üstündeki deri gergin ve mehtap kadar solgundu. Aşağıya dönük kafadan incecik bitki köklerine benzer mavi-siyah saçlar fışkırıyor, bunlar taş zemine bir örgü işi gibi yayılıyordu. İblis çıplak ve dişiydi.

Uzuvlar spazm geçirdi.

Bairoth ona sokularak alçak, yatıştırıcı bir sesle konuştu. "Serbest kaldın, İblis. Biz Uryd kabilesinden Teblorlarız. Dilersen sana yardım ederiz. Bize ne istediğini söyle."

Spazm geçirmeyi bırakmış uzuvlar artık titriyordu. İblis yavaşça başını kaldırdı. Ebedi bir karanlığa aşina el, vücudun altından çıktı ve düz taş zemini yokladı. Parmak uçları saç tellerinin üstünden geçerken o teller toza karıştı. El diğer taraftakiyle uyumlu bir pozisyonda durdu. Kollar, boyun ve omuzlar boyunca uzanan kaslar gerildi. İblis ani, titrek aşamalarla ayağa kalktı. Saçları siyah perdeler hâlinde döküldükçe pürüzsüz ve beyaz kafa derisi açığa çıktı.

Bairoth yaratığı taşımaya davrandı ama Karsa'nın bir eli hızla uzanıp onu engelledi. "Hayır, Bairoth Gild. Kendisine ait olmayan yeterince baskıyla boğuştu. Sanırım kendisine uzun bir süre, belki bir daha asla dokunulmasını istemeyecektir."

Bairoth kısılı gözlerle Karsa'yı uzun uzun süzdü, ardından iç geçirdi. "Karsa Orlong, sözlerinde hikmet duyuyorum. Beni tekrar tekrar şaşırtıyorsun – hayır, niyetim hakaret etmek değil. Hayranlığa doğru sürükleniyorum – keskin sözcüklerimi bana bırak."

Omuz silken Karsa, gözlerini yeniden iblise çevirdi. "Artık beklemekten başka bir şey yapamayız. Bir iblis susuzluk nedir bilir mi? Açlık? Onunkisi nesillerdir su görmemiş bir boğaz, amacını unutmuş bir mide, taş ilk koyulduğundan beri tam bir nefes almamış ciğerler. Şansına vakit gece, yoksa güneş ışığı gözlerine ateş gibi gelirdi–" Orada durdu, zira elleri ve dizleri üstündeki iblis başını kaldırmıştı. Yüzünü ilk defa görüyorlardı.

Cilalı mermeri andıran, kusurlardan yoksun bir cilt, geniş bir alın ve bir toz katmanıyla kaplı akiğe benzer kuru ve düz görünümlü gözler. Çıkık, geniş elmacıkkemikleri ve kuruyup ufacık kristallerle kabuk bağlamış geniş bir ağız.

"İçinde su yok," dedi Delum. "Hem de hiç." Geri çekildi, sonra da kamplarına yollandı.

Kadın dizlerini kırarak yavaşça ayakları üstüne oturdu, ardından kalkmaya çabaladı.

Durup öylece seyretmek zordu ama her iki savaşçı da gergin vaziyette, düşmesi hâlinde onu yakalamaya hazır bekledi.

Kadın bunu fark etmiş gibi gözüktü ve ağzının bir kenarı belli belirsiz yukarı kalktı.

O ufacık seğirtiyle yüzü değişim geçirdi ve Karsa cevaben göğsüne bir çekiç darbesi yemiş gibi oldu. *Kendi perişan vaziyetiyle alay ediyor. Serbest kalmasının ardından ilk duygusu bu. Utanç ama buna rağmen hâlinde gülünecek bir şey buluyor. Duy beni, Örülü Urugal. Onu hapsedenler veya torunları hâlâ yaşıyorsa onları bu edimlerine pişman edeceğim. Şu T'lan Imasslar beni kendilerine düşman kıldılar. Ben, Karsa Orlong, ant içerim.*

Bir su tulumuyla geri dönen Delum kadının dik durduğunu görünce adımlarını yavaşlattı.

Vücudu bir düzlemler ve açılar topluluğu olan kadın bir deri bir kemikti. Memeleri kalkık ve birbirinden ayrık, aralarındaki göğüskemiği belirgindi. Sanki gereğinden fazla kaburgaya sahipti. Boyu bir Teblor çocuğunki kadardı.

Delum'un ellerindeki su tulumunu görse de ona doğru el uzatmadı. Öyle yapmaktansa bakışlarını az öncesine kadar yatmış olduğu yere çevirdi.

Karsa nefes alırken göğsünün inip kalktığını görebiliyordu ama kadın bunun dışında hareket etmiyordu.

Bairoth konuştu. "Sen Forkassal mısın?"

Genç savaşçıya bakan kadın yine o yarım tebessümünü etti.

"Biz Teblor'uz," diye devam etti Bairoth. Bunu duyunca kadının tebessümü hafifçe genişledi. Telaffuz edilen sözcüğü tanımış gibi geldi Karsa'ya. Yine de ifadesine garip bir keyif karışmıştı.

"Seni anlıyor," diye gözlemde bulundu Karsa.

Delum su tulumuyla yaklaştı. Kadın ona göz atıp başını iki yana salladı. Delum durdu.

Karsa artık kadının gözlerindeki tozluluğun kısmen geçmiş ve dudaklarının biraz daha dolgunlaşmış olduğunu fark etti. "Toparlanıyor," dedi.

"Tek ihtiyacı özgürlükmüş," dedi Bairoth.

"Nasıl ki güneşin sertleştirdiği liken geceleyin yumuşarsa," dedi Karsa, "onun susuzluğu da hava tarafından gideriliyor–"

Vücudu kasılan kadın ona doğru dönüverdi.

"Eğer gücendirecek bir söz söylediysem–"

Karsa bir nefes daha alamadan kadın onun tepesine bindi. Vü-

cuduna inen beş sarsıcı darbeyle genç savaşçı kendini sırtüstü yatarken buldu. Bir ateş karıncası yuvasının üstüne düşmüşçesine sert taş zemin canını yakıyordu. Ciğerlerinde hiç hava yoktu. Vücudu ıstırapla dağlanıyor, yerinden kıpırdayamıyordu.

Delum'un savaş narasını işitti. Ses boğuk bir homurtuyla kesildi. Sonra yere çarpan bir diğer bedenin patırtısı geldi.

Bairoth bir kenardan bağırdı. "Forkassal! Dur! Onu rahat–"

Karsa yaşlarla dolu gözlerini kırpıştırırken kadının yüzü onunkinin üzerinde belirdi. Yaklaşan surattaki gözler artık simsiyah göletler gibi ışıldıyordu. Dudaklar dolgun ve yıldız ışığı altında neredeyse mosmordu.

Kadın hırıltılı bir sesle ona Teblorların dilinde fısıldadı. "Senin peşini bırakmayacaklar, değil mi? O eski düşmanlarım. Anlaşılan kemiklerini tuzla buz etmek yetmemiş." Gözlerindeki bakış hafifçe yumuşadı. "Türün daha iyisini hak ediyor." Surat yavaşça geri çekildi. "Sanırım beklemem lazım. Seni ebedi barışımla buluşturup buluşturmayacağıma karar vermeden önce, Savaşçı, bekleyip neler yapacağını görmem lazım."

Bairoth'un sesi bir düzine adım uzaktan geldi. "Forkassal!"

Kadın olağanüstü bir akıcılıkla doğrulup o tarafa döndü. "Türümün, dahası kendi türünüzün isimlerini böylesine çarpıtacak kadar düşmüşsünüz. Ben bir Forkrul Assailim, genç savaşçı, bir iblis değil. Adım Sükun, bir Barış Getiren, ve seni uyarmalıyım ki şu an onu tesis etme arzum çok güçlü. Dolayısıyla elini o silahtan çek."

"Ama seni serbest bıraktık!" diye haykırdı Bairoth. "Yine de Karsa ile Delum'u yere yıktın."

Kadın güldü. "Icarium ve o lanet olasıca T'lan Imasslar emeklerini boşa çıkarmanızdan hoşnut kalmayacaklar. Ama zaten Icarium büyük ihtimalle yaptıklarını hatırlamıyordur ve T'lan Imasslar çok uzaktalar. Eh, onlara ikinci bir fırsat tanımayacağım. Ama minnet nedir bilirim, Savaşçı, o yüzden sana şu kadarını vereceğim. Karsa adındaki seçilmiş. Onun nihai amacına dair sezdiklerimin azıcık bir kısmını bile sana anlatırsam onu öldürmeye davranırsın. Ama öyle yapmanın bir kıymeti olmadığını söyleyebilirim, zira onu kullananlar başka birini seçerler. Hayır. Dostunu seyret. Onu koru. Dünyayı değiştirebileceği bir zaman gelip çatacak. Ve o zaman geldiğinde ben de orada olacağım. Zira ben barış getiririm. Vakit geldiğinde onu korumaktan vazgeç. Şu an yaptığın gibi geride dur."

Karsa bir hıçkırıkla ağrıyan ciğerlerine hava doldurdu. Ani bir mide bulantısı yan dönmesine ve pütürlü taş zemine kusmasına sebep oldu. Derin nefeslerin ve öksürüşlerin arasında Forkrul Assailin –Sükûn adlı kadının– yürüyüp gittiğini duydu.

Hemen sonra Bairoth gelip yanına diz çöktü. "Delum ağır yaralı, Savaş Lideri," dedi. "Başındaki bir çatlaktan sıvı sızıyor. Karsa Orlong, o... yaratığı serbest bırakmaktan pişmanım. Delum'un kuşkuları vardı. Yine de–"

Karsa öksürüp tükürdü, sonra da hırpalanmış ciğerlerinden gelen acı dalgalarına karşı koyarak ayağa kalktı. "Böyle olacağını bilemezdin, Bairoth Gild," diye mırıldandı, gözlerindeki yaşları silerek.

"Savaş Lideri, silahımı çekmedim. Delum Thord'un yaptığı gibi seni korumaya çalışmadım–"

"O sayede birimiz sağlıklı kaldı," diye homurdanan Karsa yalpalayarak Delum'un patikada yattığı yere gitti. Delum görünüşe bakılırsa tek bir darbeyle biraz ileriye fırlatılmıştı. Alnında çaprazlamasına uzanan dört derin iz vardı. Cildi yarılmış, alttaki kemik delinerek dışarıya sarımsı bir sıvı sızmıştı. *Kadının parmak uçları.* Delum'un gözleri kocaman açık olmakla beraber dalgındı. Yüzünün koskoca bir bölümü, aklından geçecek hiçbir düşünce oraya bir ifade kazandıramazmışçasına gevşemişti.

Bairoth yanlarına geldi. "Bak, sıvı berrak. Bu düşünce kanı. Delum Thord böyle bir yaranın ardından tamamıyla kendine gelemeyecek."

"Hayır," diye mırıldandı Karsa, "gelemeyecek. Düşünce kanı kaybedenlerin hiçbiri gelemez."

"Kabahat bende."

"Hayır, Delum bir hata etti, Bairoth Gild. Ben öldürüldüm mü? Forkassal beni öldürmemeyi seçti. Delum senin yaptığını yapmalıydı – hiçbir şey."

Bairoth surat ekşitti. "Kadın seninle konuştu, Karsa Orlong. Fısıldadığını duydum. Ne dedi?"

"Pek anlayabileceğim bir şey değildi – getirdiği barışın ölüm olması dışında."

"Efsanelerimiz zamanla çarpılmış."

"Öyle olmuş, Bairoth Gild. Gel, Delum'un yaralarını sarmalıyız. Düşünce kanı sargılarda toplanıp kuruyacak ve böylece delikler tıkanacak. Belki o zaman bu kadar sızmaz ve Delum bir yere kadar aramıza geri döner."

İki savaşçı kamplarına yollandı. Oraya vardıklarında köpekler bir araya toplanmış, yaprak gibi titriyorlardı. Açıklığın ortasından Sükûn'un ayak izleri geçiyordu. İzler güneye gidiyordu.

Kayalığın kenarı boyunca sert ve ayaz bir rüzgâr uluyordu. Karsa Orlong sırtını taş duvara vermiş, Delum Thord'un köpekler arasında emeklemesini seyrediyordu. Silah arkadaşı elini uzatıp hayvanları yanına çekiyor, onları okşayıp burnuyla dürtüyordu. Ağzından yumuşak mırıldanmalar çıkıyor, yüzünün hâlâ çalışan yarısından tebessüm hiç eksik olmuyordu.

Köpekler birer avcıydı. İtilip kakılmaya perişan yüz ifadeleriyle katlanıyorlardı. Bazen o ifadeler vahşileşiyor, çıkardıkları alçak hırıltılar çenelerini açıp kapayarak verdikleri ikazlarla vurgulanıyordu. Delum Thord bütün bunlara aldırış etmezmiş gibi gözüküyordu.

Karsa'nın ayakları dibinde yatan Kemir onun sürüdeki gelişigüzel emeklemesini uykulu gözlerle takip ediyordu.

Delum Thord'un aralarına dönmesi hemen hemen bir gün sürmüş, o yolculukta genç savaşçının büyük bölümü geride kalmıştı. Karsa ile Bairoth daha fazlasının, gözlerine ışık koymaya ve ona yeniden silah arkadaşlarına bakma yetisi kazandırmaya yetecek kadarının gelip gelmeyeceğini görmek için beklerlerken bir gün daha geçmişti. Fakat bir değişiklik olmamıştı. Delum'un onları gördüğü yoktu. Gördüğü tek şey köpeklerdi.

Bairoth daha evvelden avlanmaya çıkmıştı ama Karsa gün uzadıkça Bairoth Gild'in başka sebeplerle kamptan uzak durmayı seçtiğini sezinlemişti. İblisi serbest bırakmak Delum'u onlardan almıştı ve Bairoth'un sözleri çok acı bir mükâfat kazandırmıştı. Karsa o tür hislerden, kendi kendine bir tür ceza verme ihtiyacından anlamazdı. Hata iblise karşı kılıcını çeken Delum'a aitti. Karsa'nın sızlayan kaburgaları Forkrul Assail'in dövüşteki hünerinin kanıtıydı – yaratık etkileyici bir hızla, Karsa'nın daha önce kapışmak şöyle dursun, gördüğü her şeyden daha büyük bir süratle saldırmıştı. Üç Teblor savaşçı onun yanında çocuktan farksızdı. Delum'un bunu derhal anlaması, Bairoth'un yaptığı gibi eline hâkim olması gerekirdi.

Genç savaşçı tam aksine ahmaklık etmişti ve şimdi köpeklerin arasında emeklemekteydi. Kayadaki Suratlar aptal savaşçılara merhamet etmediklerine göre Karsa neden etsindi? Bairoth Gild

pişmanlık, acıma ve kınamayı tatlı nektarlara çevirerek ve de dertli bir sarhoş gibi ortalıkta başıboş gezerek kendini şımartıyordu.

Karsa'nın sabrı hızla tükeniyordu. Yolculuk devam etmeliydi. Delum Thord'u kendine getirse getirse çatışma getirirdi. Kanın yakıcı hışmı, ruhu dağlayarak uyandırırdı.

Patikanın ilerisinden ayak sesleri geldi. Kemir başını çevirdi ama dikkatindeki dağılma çok kısa sürdü.

Ağır adımlarla görüş alanına giren Bairoth Gild'in omzuna bir yabani keçi karkası seriliydi. Savaşçı durup Delum Thord'u süzdü, sonra da keçiyi yere atarak bir çatırtı ve toynak patırtısı çıkardı. Kasap bıçağını çekip karkasın yanında diz çöktü.

"Bir gün daha kaybettik," dedi Karsa.

"Av hayvanları kıt," cevabını veren Bairoth, keçinin karnını yardı.

Köpekler beklentiyle yarım daire oluştururken Delum da onları takip edip aralarındaki yerini aldı. Bairoth bağ dokuları kesti ve kana bulanmış organları hayvanlara atmaya başladı. Hiçbiri yerinden kıpırdamadı.

Karsa eliyle Kemir'in böğrünü dürttü. Havyan kalkıp ilerlerken üç bacaklı eşi de onu takip etti. Kemir sunulanları tek tek kokladı ve sonunda keçinin karaciğerinde karar kıldı. Eşiyse yüreği seçti. İkisi de ganimetleriyle oradan tıpış tıpış uzaklaştı. Diğer köpekler kalanlara üşüşüp ısırmaya ve didişmeye koyuldular. İleri atılan Delum bir akciğeri köpeklerden birinin çenelerinden çekip aldı ve kendi dişlerini göstererek ona meydan okudu. Ardından bir kenara seğirtti ve ganimetinin üstüne kapandı.

Karsa, Kemir'in kalkıp Delum Thord'a doğru hızlı adımlarla yürümesini seyretti. Delum sızlanarak akciğeri ağzından bıraktı, ardından bükük bir boyunla yere sindi. Kemir organın etrafında biriken kanı birkaç saniye yaladıktan sonra kendi yemeğine geri döndü.

Karsa homurdandı. "Kemir'in sürüsü bir arttı." Cevap gelmeyince başını çevirdi ve Bairoth'un Delum'a dehşetle baktığını gördü. "Nasıl gülümsediğini görüyor musun, Bairoth Gild? Delum Thord mutluluğu buldu ve bu da aramıza daha fazla dönmeyeceğini söylüyor, zira neden dönsün ki?"

Bairoth gözlerini kendi kanlı ellerine, azalan ışıkta kızıl bir renkle ışıldayan kasap bıçağına dikti. "Keder nedir bilmez misin, Savaş Lideri?" diye fısıltıyla sordu.

"Hayır. Delum ölmedi."

"Ölse daha iyiydi!" diye tersledi Bairoth.

"Öyleyse öldür onu."

Bairoth'un gözleri katıksız bir nefretle parladı. "Karsa Orlong, iblis sana ne dedi?"

Karsa bu beklenmedik soru üzerine kaşlarını çattı, ardından omuz silkti. "Cehaletimi ayıpladı. Sözcükleri beni yaralamadı, zira ağzından çıkan her söze kayıtsızdım."

Bairoth'un gözleri kısıldı. "Olup bitenleri alaya mı alırsın? Savaş Lideri, artık önderim değilsin. Senin bu lanet olasıca savaşında kanadını korumayacağım. Çok fazla zayiat verdik–"

"Yüreğinde zayıflık var, Bairoth Gild. En başından beri bunun farkındaydım. Yıllardır haberim vardı. Delum'un olup çıktığı şeyden farklı değilsin ve şimdi aklından çıkaramadığın gerçek işte bu. Bu yolculuktan hep beraber yara almadan döneceğimize sahiden inandın mı? Bizi düşmanlarımıza bağışık mı zannettin?"

"Yani *sence*–"

Karsa'nın kahkahası sertti. "Ahmağın tekisin, Bairoth Gild. Buralara kadar nasıl geldik? Rathyd ve Sunyd topraklarından nasıl geçtik? Girdiğimiz çatışmalardan nasıl sağ çıktık? Zaferimiz Yedili'nin bir armağanı değildi. Sağladığımız başarı yeteneklerimiz tarafından kılıçlarla ve liderliğimle elde edildi. Lakin sen tam da savaşçılık mesleğine yabancı bir ergenin yapacağı gibi bende yalnızca kabadayılık gördün. Kendini kandırdın ve öyle yapman içini rahatlattı. Benden üstün değilsin, Bairoth Gild. Hem de hiçbir alanda."

Kocaman açılmış gözlerle ona bakan Bairoth Gild'in elleri titriyordu.

"Ve şimdi," diye hırıldadı Karsa, "sağ kalmak, bu yolculuğu ve *beni* sağ atlatmak istiyorsan sana önerim itaat etmenin değerini öğrenmendir. Hayatın liderinin ellerinde. Peşimden zafere gel, Bairoth Gild, veya yol kenarına çekil. Her halükârda öyküyü doğru sözlerle anlatacağım. Hâl böyleyken sen nasıl olsun istersin?"

Duygular Bairoth'un ansızın solmuş geniş suratını bir orman yangını gibi kapladı. Genç adam beş-altı eziyetli nefes aldı.

"Bu sürüyü tek yöneten benim," dedi Karsa usulca. "Bana meydan okuyor musun?"

Bairoth yavaşça ayakları üstüne oturup elindeki kasap bıçağını oynattı. Artık gözleri Karsa'nınkilerle aynı hizadaydı. "Dayliss ve ben uzun zamandır sevgiliyiz. Senin dünyadan haberin yoktu –

ona kur yaparken harcadığın beceriksizce çabalara biz gülerken dahi. Her gün atıp tutarak aramızda endam eder, bana hep meydan okur, beni hep onun gözünde küçük düşürmeye çalışırdın. Ama Dayliss ve ben içten içe güler, geceleri birbirimizin kollarında geçirirdik. Karsa Orlong, belki köyümüze bir tek sen dönersin – hatta öyle olmasını kesinleştireceğin fikrindeyim. O yüzden hayatım şimdiden bitmiş sayılır. Ama bundan korkmuyorum. Üstelik köye geri döndüğünde, Savaş Lideri, Dayliss'i kendine karı alacaksın. Ama bir gerçek var ki ömrünün sonuna kadar seninle kalacak: Dayliss bakımından önderlik eden sen değildin, bendim. Ve bunu değiştirmek için yapabileceğin hiçbir şey yok."

Karsa yavaşça dişlerini gösterdi. "Dayliss? Karım? Sanmıyorum. Hayır, öyle yapmaktansa onu kabileye rezil edeceğim. Kocası olmayan bir erkekle yattığı için. Kırkılacak ve sonrasında onu sahipleneceğim – kölem olarak."

Bairoth kendini Karsa'nın üstüne atarken elindeki bıçak alacakaranlıkta parladı. Sırtı taş duvara yaslı olan Karsa ancak yana yuvarlanabildi ve Bairoth tepesine bindiğinde ayağa kalkacak vakit bulamadı. Bir kolunu savaş liderinin boğazına dolayan Bairoth onu geriye büktü ve sert bıçak yalımını Karsa'nın göğsünden yukarı sürterek ucunu boğazına doğru sürdü.

Derken köpekler kemik sarsıcı darbelerle ikisinin birden üstüne çullandı. Hırlayan hayvanlar azıdişleriyle güderiyi delerek birbirine kenetledi.

Bairoth haykırarak geriye çekildi. Kolu Karsa'dan çözüldü.

Sırtüstü yuvarlanan Karsa diğer savaşçının yalpaladığını, köpeklerin çeneleriyle iki koluna asıldığını gördü. Kemir dişlerini Bairoth'un kalçasına geçirmişti. Diğer hayvanlar da ileri atılarak tutunacak başka yerler arıyordu. Tökezleyen Bairoth yere düştü.

"Hoşt!" diye böğürdü Karsa.

İrkilen köpekler çenelerini açtılar ve hırlamayı sürdürerek geri çekildiler. Karsa apar topar doğrulurken yüzü vahşice bir tebessümle çarpılmış Delum'un bir yanda gözlerinin parladığını, yere yakın tuttuğu ellerini spazm geçirircesine boş yere açıp kapadığını gördü. Derken bakışlarını onun ilerisine çeviren Karsa gerildi. Tıslamasıyla birlikte köpekler tamamen suspus oldu.

Elleri ve dizleri üstüne yuvarlanan Bairoth kafasını kaldırdı.

Karsa ona el etti, sonra da parmağıyla gösterdi.

Patikanın ilerisinde meşale ışıkları titreşiyordu. Hâlâ en az yüz

metre uzaklıktaki meşaleler yavaş yavaş yaklaşıyordu. Seslerin kuytuluğa hapsolmasından dolayı dövüşün duyulma ihtimali düşüktü.

Bairoth'a aldırış etmeyen Karsa kılıcını çekti ve ışığa doğru yola çıktı. Eğer gelenler Sunydlarsa Karsa'nın ölümcül sonlanmasını kafasına koyduğu bir pervasızlık sergiliyorlardı. Fakat daha büyük ihtimalle ovalılardı. Karsa patikada gölgeden gölgeye geçerken en az yarım düzine meşale olduğunu görebiliyordu – demek ki büyükçe bir grup geliyordu. Artık ovalıların pis dilini konuşan sesler de duyabiliyordu.

Bairoth yanına geldi. O da kendi kılıcını çekmişti. Kollarındaki yara deliklerinden kan damlıyor, oradan beline akıyordu. Savaşçıya kaşlarını çatan Karsa elini sallayarak ondan geride durmasını istedi.

Bairoth yüzünü buruşturarak geri çekildi.

Ovalıların hedefi kısa bir süre öncesine kadar iblisin hapsedildiği kuytuluktu. Meşale ışığı yüksek taş duvarlara vurdu. Yükselen seslere telaş karıştı.

Karsa ışık havuzunun hemen dışına gelinceye dek hiç ses çıkarmadan ilerledi. Açıklığın ortasındaki artık içi boş çukuru incelemeye toplanmış dokuz ovalı gördü. Kalın zırhlı ve miğferli ikisi, kucaklarında ağır arbaletler, bellerinde uzunkılıçlarla kuytuluğun girişine konuşlanmış patikayı gözlüyordu. Bir tarafta toprakrenginde cüppeler giyen dört erkek duruyordu. Saçlarını örüp öne çekmiş ve göğüs kemiklerinin üstünde düğümlemiş adamların hiçbiri silah taşımıyordu.

Kalan üçü dar güderiler giymişti. Kısa yaylarla ve avcı bıçaklarıyla donanmış bu adamlar izciye benziyor, alınlarını boydan boya klan dövmeleri kaplıyordu. Onlardan biri grubun başındaymış gibi gözüküyordu, zira emir verircesine sert tonlarla konuşuyordu. Çukurun yanında çömelmiş diğer iki izciyse taş zemini inceliyordu.

Her iki muhafız da meşale ışığı dahilinde duruyor, bu davranışları onları ötedeki karanlığa âdeta kör ediyordu. İkisinin de dikkatli bir hâli yoktu.

Karsa kankılıcını tutan parmaklarını oynattı. Gözlerini kendisine en yakın muhafıza odakladı.

Sonra hücuma geçti.

Kelle omuzlardan ayrıldı, kanlar fışkırdı. Yaptığı bodoslama hücum Karsa'yı diğer muhafızın dikildiği yere taşıdı ama ovalıyı orada bulamadı. Söven Teblor dönüp üç izcinin üstüne yürüdü.

Adamlar şimdiden dağılmışlar, siyah-demir kılıçlarını bir tıslamayla kınlarından çekmişlerdi.

Karsa güldü. Yüksek duvarlı kuytulukta erişemeyeceği çok az yer vardı ve oradan kaçmak için onu aşmaları lazımdı.

İzcilerden biri bir şey bağırdı, sonra ileri fırladı.

Karsa'nın tahta kılıcı yukarıdan aşağı savrularak tendonu, ardından kemiği ikiye ayırdı. Ovalı çığlık attı. Karsa yere yığılan figürün yanından geçerken silahını çekip çıkardı.

Kalan iki izci birbirinden uzaklaşmıştı ve şimdi iki yandan saldırıyorlardı. Birini yok sayan –ve geniş yalımlı avcı bıçağının güderi zırhını yırtıp kaburgaları boyunca kesik attığını hisseden– Karsa diğerinin hamlesini saptırdı ve gülmeyi sürdürerek kılıcıyla ovalının kafatasını kırdı. Elinin tersiyle attığı bir tokat diğer izciye temas etti ve ayakları yerden kesilen adam taş duvara çarptı.

Karsa'yı bekleyen ve pek bir korku belirtisi göstermeyen cüppeli dört figür, alçak sesli bir zikirde seslerini buluşturdu.

Önlerindeki boşlukta tuhaf bir aydınlanma oldu, sonra göz kamaştırıcı bir ateş dalgası peydahlandı ve hızla ileri savrulup Karsa'yı yuttu.

Vücuduna çarpan alevler yüzlerce pençe gibi üstünü başını, yüzünü gözünü yırttı, tırmaladı, hırpaladı.

Karsa omuzlarını kabartarak ateş perdesinin içinden geçti.

Alevler dağıldı ve gece havasına karıştı. Etkilerinden hafif bir hırıltıyla sıyrılan Karsa dört ovalıya yaklaştı.

Ovalıların daha birkaç saniye öncesine kadar sakin, huzurlu ve kendinden emin yüz ifadelerinde artık hayret vardı. Karsa'nın kılıcı vücutlarını deşerken hayretin yerini çabucak dehşet aldı.

Onlar da diğerleri kadar kolayca öldü ve kılıcının kana bulanmış yalımı koyu bir renkle parlayan Teblor saniyeler içinden kendini seğiren bedenlerin arasında buldu. Taş zeminin sağında solunda meşaleler yatıyor, kesik kesik saçtıkları dumanlı ışık kuytuluğun duvarlarında dans ediyordu.

Bairoth Gild görüş alanına girdi. "İkinci muhafız patikadan aşağı kaçıp gitti, Savaş Lideri," dedi. "Köpekler ava çıktı."

Karsa homurdandı.

"Karsa Orlong, ilk çocuk grubunu katlettin. Yadigârlar senindir."

Aşağıya uzanan Karsa'nın bir elindeki parmaklar, ayaklarının dibindeki bedenlerden birinin cüppesine kapandı. Savaş lideri doğrularak cesedi havaya kaldırdı ve onun çelimsiz uzuvlarını, tu-

saf örgülere sahip küçücük kafasını inceledi. Surat asırlarca yaşamış bir Teblor'unki gibi buruşuktu ama baktığı sima yeni doğmuş bir Teblor bebeğinkiyle aynı ebatlardaydı.

"Bebeler gibi cıyakladılar," dedi Bairoth Gild. "Demek öyküler doğruymuş. Bu ovalılar sahiden de çocuk gibiymişler."

"Ama öyle değiller," diyen Karsa, ölümle gevşemiş yaşlı suratı incelemeyi sürdürdü.

"Kolayca öldüler."

"Evet, öldüler." Karsa ölüyü fırlatıp attı. "Bairoth Gild, düşmanlarımız bunlar. Savaş liderine itaat edecek misin?"

"Bu savaşta evet," cevabını verdi Bairoth. "Karsa Orlong, artık... soyumuzdan bahsetmeyeceğiz. Aramızdaki mesele dönüşümüzü beklemeli."

"Anlaştık."

Sürünün köpeklerinden ikisi geri gelmedi. Şafakta tıpış tıpış kampa giren Kemir'in ve diğerlerinin yürüyüşünde de muzaffer bir çalım yoktu. Ne kadar şaşırtıcı olsa da muhafız bir şekilde kaçmıştı. Sürünün dönüşüyle kollarını Kemir'in eşine sarmış –ve geceyi öyle geçirmiş– olan Delum Thord sızlandı.

Bairoth destriyerindeki ve Karsa'nınkindeki malzemeleri Delum'un atına aktardı, zira Delum'un at binme bilgisini tamamen unutmuş olduğu ortadaydı. O artık köpeklerle beraber koşacaktı.

Ayrılmaya hazırlanırlarken Bairoth konuştu. "Muhafız Gümüş Göl'den gelmiş olabilir. Eğer öyleyse oradakilere bizi haber verecektir."

"Onu bulacağız," diye çömeldiği yerden homurdandı Karsa, yadigârlarından sonuncusunu da deri sırıma takarken. "Köpekleri ancak yukarılara tırmanarak atlatmış olabilir, o yüzden hızlı kaçamaz. Ondan izler arayacağız. Gece boyunca yola devam etmişse yorulmuştur. Etmemişse de yakınlardadır." Doğrulan Karsa ipe dizilmiş kesik kulakları ve dilleri önüne kaldırıp biraz daha inceledi, ardından yadigâr koleksiyonunu boynuna astı.

Havok'un sırtına çıkıp tek dizgini eline aldı.

Kemir'in sürüsü patikada keşif yapmak için önden gitti. Üç kolu köpeği kollarında taşıyan Delum da aralarındaydı.

Yola koyuldular.

Öğleden kısa zaman önce son ovalıdan izlere rastladılar. Her birine arbalet oku saplanmış kayıp iki köpeğin leşlerinin otuz adım

ilerisine demir zırh parçaları, kayışlar ve aksamlar saçılmıştı. Muhafız ağırlığını azaltmıştı.

"Bu çocuk akıllıymış," diye gözlemde bulundu Bairoth. "Biz onu görmeden önce o bizi duyacak ve bir pusu kuracak." Savaşçının kısılı gözleri Delum'a çevrildi. "Başka köpekler de ölecek."

Karsa bu sözler üzerine başını iki yana salladı. "Bize pusu kurmayacak, zira öyle yaparsa ölür ve bunun farkında. Ona yetişirsek saklanmaya çalışacak. Tek umudu bizi uçurum yamacında atlatmak. Böylece onu geçmiş olacağız ve Gümüş Göl'e bizden evvel ulaşamayacak."

"Onu avlamayacak mıyız?" diye şaşkınlıkla sordu Bairoth.

"Hayır. Kemik Geçidi'ne at süreceğiz."

"Öyleyse izimizi sürer. Savaş Lideri, arkamızda başıboş bir düşman olması–"

"O düşman bir çocuk. Okları bir köpeği öldürebilir ama biz Teblorlar için birer çırpı gibiler. Zırhımız bile o küçücük dikenleri büyük ölçüde durdurur."

"Karanlıkta iki köpek öldürebildiğine göre gözleri keskin demektir, Karsa Orlong. Zırhımızın örtmediği yerlere nişan alacaktır."

Karsa omuz silkti. "Öyleyse geçidin ötesinde onunla aramızı açmaya bakalım."

Yola devam ettiler. Patika yukarı meylettikçe genişledi. Kayalığın tamamı kuzeye uzanışında yükseliyordu. Hızlı bir tırısla ilerleyen savaşçılar fersahları art arda katettiler ve ikindi sonlarında kendilerini sis bulutlarının içinde buldular. Tam ileriden derin bir uğultu geliyordu.

Yol aniden sonlandı.

Karsa gezinen köpeklerin arasında dizginlere asıldı ve atından indi.

Dimdik bir uçuruma varmışlardı. Onun ötesinde ve sollarında bulunan bir nehir, kayalığı en az bin adım derinliğinde çentmişti. Bu şekilde bir kornişe kadar inen sular orayı aşarak yine bin adım kadar aşağıdaki sislere bürünmüş bir vadi tabanına dökülüyordu. Çentiğin her iki tarafından kayaç tabakasındaki çatlaklardan çıkan bir düzine civarı incecik şelale boşalıyordu. Karsa kısa bir süre içinde sahnenin baştan aşağı ters olduğunu fark etti. Kayalığın sırtının en yüksek kısmına erişmişlerdi. Ovalara doğru kendine doğal bir güzergâh açan bir nehir buraya ait değildi. İşin daha da tuhaf tarafı, iki yanda açılmış çatlaklardan dökülen şelalelerin birbiriyle

aynı seviyede olmamasıydı. Sanki her iki yanda bulunan dağların içi su doluydu.

"Karsa Orlong!" Bairoth'un çok aşağılardan yükselen uğultuda sesini duyurabilmek için bağırması gerekiyordu. "Biri –belki de kadim bir tanrı– dağı ikiye bölmüş. O çentiği sular oymamış. Hayır, dev bir baltayla yarılmışa benziyor. Ve yaradan... kan akıyor."

Bairoth'un sözlerine karşılık vermeyen Karsa, durduğu yerde döndü. Tam sağında, onlarla aynı taraftaki yamaçta taşlık bir patika dolambaçlı bir seyir izleyerek alçalıyordu. Şist ile kayşattan oluşan sarp yol, ıslak bir renkle parlıyordu.

"Buradan mı aşağıya ineceğiz?" Bairoth liderinin yanından geçti, sonra da ona hayret dolu bir bakış attı. "Mümkün değil! Ayaklarımızın, atların toynaklarının altında çöküverir! Aşağıya ineriz inmesine ama bunu bir uçurumdan atılmış taşlar gibi yaparız!"

Karsa çömeldi ve yerden bir taş söküp patikadan aşağı attı. Taşın ilk çarptığı yerdeki şistler titreyerek yerlerinden oynadı, sonra da giderek büyüyen bir heyelan şeklinde kaymaya başladı. Yerden sekerek heyelana eşlik eden taş, sisin içinde gözden kayboldu.

Kaba, geniş basamaklar ortaya çıktı.

Hepsi kemiktendi.

"Tıpkı Pahlk'ın anlattığı gibi," diye mırıldanan Karsa, yeniden Bairoth'a doğru döndü. "Gel, yolumuz bizi bekliyor."

Bairoth'un gözleri kısıktı. "Sahiden de öyle, Karsa Orlong. Ayaklarımızın altında bir hakikat olacak."

Karsa kaşlarını çattı. "Bu dağlardan inerken kullanacağımız yol. Hepsi o kadar, Bairoth Gild."

Savaşçı omuz silkti. "Dediğin gibi olsun, Savaş Lideri."

Karsa önde, inişe geçtiler.

Boyutları bakımında ovalılarınkilere benzese de daha ağır ve kalın olan kemikler sertleşerek taşa kaynamıştı. Orada burada geyik boynuzlarına ve domuz dişlerine ek olarak daha iri hayvanlara ait ustaca oyulmuş kemik miğferler göze çarpıyordu. Burada bir ordu katledilmiş, ardından kemikleri yere dizilerek özenle bu korkutucu basamaklara dönüştürülmüştü. Sisten dolayı üzerleri kısa sürede bir su tabakasıyla kaplanmıştı ama her basamak sağlam, geniş ve hafifçe geriye yatıktı. Eğimleri kayıp düşme riskini azaltmaktaydı. Teblorların temposunu yavaşlatan tek şey, destriyerlerinin temkinli yürüyüşüydü.

Görünüşe bakılırsa Karsa'nın tetiklemiş olduğu heyelan, nehrin aşağıdaki vadiye dökülmeden önce toplandığı devasa taş sa-

hanlığa kadarki yolu açmıştı. Sollarında dökülen suların giderek yükselen uğultusu, sağlarındaysa çıplak kayalar bulunan savaşçılar bin adımdan fazla indiler ve attıkları her adımda etraflarındaki alacakaranlık daha da derinleşti.

Şelalenin bu tarafına yayılan kornişe koyu, kesif sis bulutlarının böldüğü solgun, ruhani bir ışık egemendi. Kemikler sağda taş duvara dayanan ve görünüşe bakılırsa solda artık dev bir canavar gibi kükremeye başlamış nehrin altına kadar giren bir tür düz zemin yaratıyordu.

Atların dinlenmeleri lazımdı. Bairoth'un nehre doğru yürümesini seyreden Karsa dönüp Delum'a göz attı. Islanmış silah arkadaşı Kemir'in sürüsü arasında titriyordu. Kemiklerden yayılırmış gibi gözüken belli belirsiz ışık sanki anormal derecede soğuk bir nefes taşıyordu. Dört bir yanda renksiz ve âdeta ölü bir manzara mevcuttu. Nehrin muazzam gücü bile cansız hissettiriyordu.

Bairoth geri geldi. "Savaş Lideri, altımızdaki kemikler nehrin karşı tarafına kadar devam ediyor. Çok derinler – oluşturdukları katmanın kalınlığı görebildiğim yerlerde neredeyse boyum kadar. Bunu yapmak için on binlerce kişi can vermiş. On binlerce kere on binlerce. Bütün bu sahanlık–"

"Bairoth Gild, yeterince dinlendik. Yukarıdan taşlar düşüyor – ya o muhafız aşağıya iniyor ya da açığa çıkardığımızı gömecek başka bir heyelan başlıyor. O tür pek çok heyelan olmalı, zira ovalılar yukarı çıkarken bu yolu kullandılar ve aradan birkaç günden fazlası geçmiş olamaz. Yine de biz geldiğimizde kemiklerin üstü yeniden örtülüydü."

Yüzünde ani bir huzursuzluk beliren Bairoth, küçük şist taşların yukarıdaki patikadan dökülmüş olduğu yere göz attı. Artık orada az öncesinden daha çok taş vardı.

Atları bir kez daha topladılar ve sahanlığın kenarına yaklaştılar. Önlerindeki iniş bir heyelanın tutunamayacağı kadar sarptı ve basamaklar köşeli bir sarmal çizerek Teblorların görebildikleri kadar aşağılara iniyordu. Atlar onların önünde korkuyla durdu.

"Karsa Orlong, bu patikada çok savunmasız olacağız."

"Baştan beri öyleydik, Bairoth Gild. Arkamızdaki ovalı daha şimdiden en büyük fırsatını kaçırdı. Onu geride bıraktığımıza ve yukarıdan düşen taşların sadece başka bir heyelanı işaret ettiğine bu yüzden inanıyorum." Karsa sözlerinin ardından Havok'u ilk basamağa çıkmaya ikna etti.

Otuz adım aşağıda, yukarıdan gelen hafif bir uğultu, tınısı nehirdekinden daha derin bir ses duydular. Üzerlerine taş yağdı ama taşlar yamaç duvarının biraz uzağından geçti. Kısa süre sonra bunu çamurlu bir yağmur izledi.

Yola devam ederlerken uzuvlarına yorgunluk çöreklendi. Sis bir süreliğine hafiflemiş olabilirdi ama belki de bunun sebebi gözlerinin alacakaranlığa alışmasından başka bir şey değildi. Güneş ve yıldızlar çarkı görünmeden ve onları görmeden üzerlerinden geçip gitti. Zamanı ölçmenin tek yolu açlık ve bitkinlikti. İniş tamamlanıncaya kadar durmak yoktu. Karsa döndükleri köşelerin sayısını unutmuştu; bin adımlık olduğunu sandığı mesafe çok daha uzun çıkmıştı. Yanlarında dökülmeyi sürdüren nehir artık bir sis bulutundan fazlası değildi. Tıslayarak yağan buz gibi yağmur etrafa yayılarak onları hem aşağıdaki vadiye hem de tepedeki göğe kör etti. Dünyaları makosenlerinin altındaki sonu gelmez kemiklere ve yamacın dimdik duvarına kadar daralmıştı.

Başka bir sahanlığa vardıklarında kemikler kayboldu, üzerleri vıcık vıcık çamurla ve iç içe geçmiş yemyeşil ot demetleriyle örtüldü. Etraf yosun bürümüş kopuk ağaç dallarıyla kaplıydı. Sis diğer her şeyi saklamıştı.

Nihayet düz zemine çıkarılan atlar başlarını sağa sola salladı. Delum ile köpekler bir ıslak kürk ve deri yığını hâlinde yere çöktüler. Bairoth yalpalayarak Karsa'ya sokuldu. "Savaş Lideri, kaygılıyım."

Karsa kaşlarını çattı. Bacakları titriyor, kaslarını ürpermekten alıkoyamıyordu. "Neden, Bairoth Gild? Muradımıza erdik. Kemik Geçidi'nden indik."

"Evet." Bairoth öksürdü. "Ve kısa zaman sonra tekrar buraya geleceğiz – tırmanmak için."

Karsa yavaşça kafa salladı. "Bu konuyu düşünüp taşındım, Bairoth Gild. Ovalar platomuzun etrafını sarıyor. Kendi Uryd topraklarımızın tam güneyinde başka geçitler var – olmak zorunda, yoksa ovalılar asla aramızda boy gösteremezlerdi. Dönüş yolculuğumuz bizi batıya doğru sınırdan geçirecek ve o gizli geçitleri bulacağız."

"Yol boyunca ovalıların topraklarını arşınlayacağız! Altı üstü iki kişiyiz, Karsa Orlong! Gümüş Göl'deki çiftliğe baskın düzenlemek iyi hoş ama bütün bir kabileye savaş açmak delilik olur! Yol boyunca avlanacak ve takip edileceğiz – sağ kalamayız!"

"Avlanacak ve takip edileceğiz, öyle mi?" Karsa güldü. "Bunun nesi yeni? Gel hadi, Bairoth Gild, bu nehrin uzağında kuru bir yer

bulmalıyız. Sol tarafta ağaç tepeleri görüyorum. Kendimize bir ateş yakıp ısınmanın, karnımızı doyurmanın nasıl bir şey olduğunu yeniden keşfedeceğiz."

Kornişin meyilli zemini büyük ölçüde yosun, liken ve bereketli siyah toprak kaplı bir kayşattan aşağı hafifçe iniyordu. Daha ötede kadim kızıl çamlardan ve sedirlerden müteşekkil bir orman bekliyordu. Yukarıdaki göğün masmavi bir bölümü görülebiliyordu ve sağda solda gün ışığı huzmeleri göze çarpıyordu. Ormana girdiklerinde sis seyrelerek çürümüş ağaç kokan küflü bir rutubete dönüştü. Elli adım daha ilerleyen savaşçılar en sonunda hastalıklı bir sedirin geçmiş bir zamanda çökmüş olduğu güneşli bir alan buldular. Parlak havada kelebekler dans ediyor, çamdelenler* dört bir yanda etrafı düzenli bir çıtırtıya boğuyordu. Sedirin köklerinin kurumasıyla kayaç tabakasında çıplak bir alan açılmıştı. Oradaki zemin kuru ve apaydınlıktı.

Karsa malzemeleri indirmeye başlarken Bairoth devrik sedirden odun toplamaya gitti. Delum güneşin ısıttığı yosunlu bir alan buldu ve uyumak için kıvrılıp yattı. Karsa adamın sırılsıklam giysilerini çıkarmayı düşündü. Sürünün geri kalanının da Delum'un etrafında toplandığını görünce omuz silkti ve atlardan yük indirmeyi sürdürdü.

Kısa süre sonra giysileri ateşe yakın ağaç köklerinden sarkan iki savaşçı kayaç tabakasında çırılçıplak oturuyor, havanın soğuğu kaslarından ve kemiklerinden yavaş yavaş çekiliyordu.

"Bu vadinin karşı ucunda," dedi Karsa, "nehir genişler ve göle ulaşmadan önce bir düzlük oluşturur. Şu an bulunduğumuz taraf nehrin güney yakası hâline gelir. Ağzın yakınında sağ taraftaki manzaramızı örten bir kaya çıkıntısı olacak. Ovalı çiftliği işte onun hemen ötesinde, gölün güneybatı kıyısında. Hedefimize varmak üzereyiz, Bairoth Gild."

Ateşin öbür tarafındaki savaşçı, omuzlarını yuvarladı. "Bana gündüz gözüyle saldıracağımızı söyle, Savaş Lideri. Karanlıktan nefret eder oldum. Kemik Geçidi yüreğimi büzüştürdü."

"Gün ışığında saldıracağız, Bairoth Gild," cevabını veren Karsa adamın son itirafını duymazdan gelmeyi seçti, zira Bairoth'un sözleri kendi yüreğindeki bir şeyi de titretmiş, ağzında acı bir tat bırakmıştı. "Çocuklar tarlalarda çalışıyor olacaklarından çiftlik

---

*Genellikle ölmüş veya ölme aşamasındaki ağaçlara dadanan iri bir böcek. –çn

evinin müstahkemine zamanında ulaşamayacaklar. Üzerlerine hücum ettiğimizi gördüklerinde dehşet ve yeis nedir bilecekler."

"Bunu duyduğuma sevindim, Savaş Lideri."

Kızıl çam ve sedir ormanı bütün vadiyi kaplıyor, herhangi bir seyrelme veya odunculuk belirtisi göstermiyordu. Gür kanopinin altında pek av hayvanı yoktu ve günler ancak tek tük devrik ağaçlarla bölünen loş bir alacakaranlıkta geçiyordu. Teblorların gıda stoku hızla tükenirken atlar bir maviyaprak, cullan yosunu ve acı sarmaşık diyetiyle zayıflıyor, köpekler çürümüş odun, böğürtlen ve böcekle besleniyordu.

Dördüncü günün ortalarında vadi daralarak onları gitgide nehre yaklaşmaya zorladı. Teblorlar ormanın derinliklerinde, nehre paralel uzanan yalnız patikadan uzakta yolculuk ederek keşfedilmeden kalmayı sağlama almışlardı ama artık nihayet Gümüş Göl'e yaklaşıyorlardı.

Nehir ağzına güneş batarken ve yıldızlar çarkı üzerlerindeki gökte uyanırken vardılar. Nehrin kayalarla bezeli kıyısına paralel patikadan kısa süre önce kuzeybatıya doğru geçildiğini gösteren izler vardı ama herhangi bir kimsenin dönüşüne dair bir belirti göze çarpmıyordu. Nehrin hızla akan sularının üzerindeki hava soğuktu. Geniş bir kum ve çakıl şeridi, nehrin göle boşaldığı yerde yaloslarla kaplı bir ada oluşturuyordu. Suyun üstünde asılı duran sis bulutu gölün karşı taraftaki kuzey ve doğu kıyılarını puslu gösteriyordu. Dağlar o uzak sahillere iniyor, esintinin kaldırdığı dalgalarda diz çöküyordu.

Karsa ile Bairoth atlarından inip kamplarını hazırlamaya başladılar ama bu gece yemek ateşi yakmaya kalkışmadılar.

"O izler," dedi Bairoth bir süre sonra. "Öldürdüğün ovalılara aitti. Acaba iblisin hapsolduğu yerde ne yapmaya niyetliydiler?"

Karsa ilgisizce omuz silkti. "Belki de onu serbest bırakmayı planlamışlardı."

"Sanmam, Karsa Orlong. Sana saldırırken kullandıkları efsun tanrı boyutluydu. Bence tapmaya gelmişlerdi. Veya belki de iblisin ruhu Kayadaki Suratlar'da olduğu gibi bedenden çekilip alınabilirdi. Belki orası ovalılar için bir kâhinin mekânı, hatta tanrılarının yuvasıydı."

Karsa silah arkadaşını uzunca bir müddet süzdü. "Bairoth Gild, sözcüklerinde zehir var. O iblis bir tanrı değil. Taşın bir esiriydi. Gerçek tanrılar Kayadaki Suratlardır. Kıyaslama yapılamaz."

Bairoth'un kalın kaşları kalktı. "Karsa Orlong, kıyaslama yapmıyorum. Ovalılar budala yaratıklarken biz Teblorlar öyle değiliz. Ovalılar birer çocuktur ve kendilerini kandırmaya elverişlidir. O iblise neden tapmasınlar ki? Söyle bana, bedenine çarpınca o efsunda canlı bir mevcudiyet sezdin mi?"

Karsa biraz düşündü. "Sanki... bir şey vardı. Tırmalayan, tıslayan ve tüküren bir şey. Onu bir kenara attım ve kaçıp gitti. Yani iblisin kendi gücü değildi."

"Hayır, değildi, zira iblis çoktan gitmişti. Belki ovalılar kadını mıhlamış taşa yapıyorlardı – onda da sihir vardı."

"Ama canlı değildi, Bairoth Gild. Düşüncelerinin nasıl bir yol izlediğini anlamıyorum ve bu lüzumsuz sözcüklerden usanıyorum."

"Bana kalırsa," diye üsteledi Bairoth, "Kemik Geçidi'ndeki kemikler iblisi hapsedenlere aitti. Huzurumu kaçıran da o, Karsa Orlong, zira o kemikler ovalılarınkilere çok benziyor. Evet, daha kalınlar ama yine de çocuksular. Hatta belki ovalılar o kadim halkla akrabadırlar."

"Ne olmuş yani?" Karsa ayağa kalktı. "Bu konuda başka bir şey duymak istemiyorum. Şimdi tek vazifemiz dinlenmek, sonra da şafak vakti kalkıp silahlarımızı hazırlamak. Yarın çocukları katledeceğiz." Ağaçlar altında duran atların yanına gitti. Delum kucağında Kemir'in üç bacaklı eşiyle köpeklerin arasında oturuyor, bir eli şuursuz bir tekrarlamayla hayvanın başını okşuyordu. Karsa onu biraz daha süzdü, ardından yatağını hazırlamak için arkasına döndü.

Yıldızlar çarkı göğü ağır ağır kat ederken çıkan tek ses nehrin akışıydı. Geceleyin yön değiştiren esinti beraberinde odun dumanı ve besi hayvanı kokusu, bir defa da bir köpeğin hafif havlamasını getirdi. Yosun döşeğinde uyanık yatan Karsa güneşin doğuşuyla rüzgârın dönmemesi için Urugal'a dua etti. Teblorların köpek beslemeleriyle aynı sebeplerden ötürü ovalı çiftliklerinde daima köpek beslenirdi. O sebepler keskin kulaklar ve hassas burunların yanı sıra yabancıların çarçabuk duyurulmalarıydı. Fakat bu köpekler ovalı cinsiydi – Teblorlarınkinden daha ufak tefeklerdi. Kemir ve sürüsü onları kaşla göz arasında hallederdi. Böylece ovalılar gelişlerinden haberdar olmazlardı... tabii rüzgâr yön değiştirmedikçe.

Bairoth'un kalktığını ve sürünün uyuduğu yere gittiğini işitti.

Karsa oraya göz attı. Bairoth, Delum'un yanına çömelmişti. Köpekler başlarını merakla kaldırmıştı ve şimdi Delum'un yukarı dönük yüzünün silah arkadaşı tarafından okşanmasını seyrediyorlardı.

Neye tanıklık ettiğini anlaması Karsa'nın birkaç saniyesini aldı. Bairoth siyah, gri ve beyaz renklerle, yani Uryd tonlarıyla Delum'un yüzüne harp maskesi boyuyordu. Harp maskesi bilerek ölümlerine at süren savaşçılara mahsustu; kılıçlarının bir daha asla kınına girmeyeceğinin bir ilanıydı. Fakat bu geleneksel olarak son bir akına çıkmayı ve böylelikle sırtlarında samanla ölmekten kaçınmayı seçmiş yaşlı savaşçılara ait bir ritüeldi. Karsa ayağa kalktı.

Bairoth gelişini duyduysa bile bir belirti göstermedi. Çam yarması savaşçının geniş, küt yüzünden aşağı yaşlar akıyordu. Kıpırdamadan yatan Delum ise hiç kırpmadığı kocaman açılmış gözleriyle ona bakıyordu.

"O idrak etmiyor," diye homurdandı Karsa, "ama ben ediyorum. Bairoth Gild, harp maskesi takmış her Uryd savaşçıyı küçük düşürüyorsun."

"Öyle mi, Karsa Orlong? Yaşlanıp da son bir dövüşe giden o savaşçılar var ya, ne edimlerinin ne de maskelerinin şanlı bir tarafı vardır. Aksini düşünüyorsan körsün demektir. Boya hiçbir şeyi gizlemez – çaresizlikleri gözlerinde açıkça kalır. Hayatlarının sonlarına gelmişler ve o hayatların anlam taşımadığını keşfetmişlerdir. Onları köylerinden uzaklaştıran ve hızlı bir ölüm aramaya götüren şey o bilgidir." Bairoth siyah boyayla işini bitirip beyaza geçti ve onu üç parmağıyla Delum'un geniş alnına sürdü. "Dostumuzun gözlerinin içine bak, Karsa Orlong. Yakından bak."

"Gördüğüm bir hiç," diye mırıldandı Bairoth'un sözleriyle sarsılan Karsa.

"Delum da aynısını görüyor, Savaş Lideri. O... hiçliğe bakıyor. Lakin senin aksine ona sırt çevirmiyor. Öyle yapmaktansa tam bir idrakle görüyor. Görüyor ve dehşete düşüyor."

"Saçmalıyorsun, Bairoth Gild."

"Saçmalamıyorum. Sen ve ben Teblor'uz. Savaşçılarız. Delum'a huzur veremediğimiz için o köpeğe, gözlerinde sefalet olan hayvana tutunuyor. Zira artık huzur arıyor. Hatta tek aradığı o. Delum'a harp maskesini neden armağan ediyorum? O bugün ölecek, Karsa Orlong, ve belki bu kadarı Delum Thord'a huzur vermeye yeter. Öyle olsun diye Urugal'a dua ediyorum."

Karsa bakışlarını gökyüzüne çevirdi. "Çark neredeyse turunu tamamladı. Artık hazırlanmalıyız."

"İşim bitti, Savaş Lideri."

Karsa kılıcının tahta yalımına kan yağı sürerken atlar kıpırdan-

dı. Köpekler de artık ayaklanmıştı ve tedirgince geziniyorlardı. Delum'un yüzünü boyamayı tamamlayan Bairoth kendi silahlarıyla ilgilenmeye gitti. Üç bacaklı köpek Delum'un kollarında debelense bile Delum onu daha da sıkı tuttu. Sonunda Kemir'den gelen hafif bir hırıltı, sızlanan savaşçının köpeği bırakmasına sebep oldu.

Karsa haşlanmış güderi zırhı Havok'un göğsüne, boynuna ve bacaklarına geçirdi. İşi bitince döndü ve Bairoth'un kendi atına çoktan binmiş olduğunu gördü. Delum'un destriyeri de zırhlanmıştı ama dizginsiz duruyordu. Hayvanlar titriyordu.

"Savaş Lideri, dedenin tarifleri şimdiye kadar hatasızdı. Bana çiftliğin yerleşim düzenini anlat."

"Dik bir çatının altında bir üst kata sahip iki Uryd evi büyüklüğünde bir kütük ev. Ok yarığı açılmış ağır panjurlar. Önde ve arkada çabucak sürgülenebilen kalın birer kapı. Üç ek bina; besi hayvanları eve en yakın olan ve bir duvarını onunla paylaşanda. Bir diğeri demirhaneyken sonuncusu kilden yapılmış ve muhtemelen kütük ev inşa edilmeden önce ev olarak kullanılıyormuş. Göl kenarında bir sahanlık ve palamar direkleri de var. Ufak tefek ovalı atları için bir ağıl da olmalı."

Bairoth kaşlarını çatıyordu. "Savaş Lideri, Pahlk'ın akınından beri kaç ovalı nesli gelip geçti?"

Karsa destriyerinin sırtına çıktı. Bairoth'un sorusuna cevaben omuz silkti. "Yeteri kadar. Hazır mısın, Bairoth Gild?"

"Yol göster, Savaş Lideri."

Karsa atını nehrin yanındaki patikaya yöneltti. Nehir ağzı solundaydı. Sağda göl kıyısına doğru eğilen üstü ağaçlı yüksek, çıplak bir kaya kütlesi yükseliyordu. Doruk ile göl arasında yuvarlak taşlarla kaplı geniş bir kumsal kıvrılarak uzanıyordu.

Rüzgâr değişmemişti. Hava duman ve tezek kokuyordu. Çiftliğin köpeklerinden ses seda çıkmıyordu.

Karsa kılıcını çekip ışıldayan yalımı Havok'un burun deliklerine yaklaştırdı. Destriyer başını kaldırdı. Tırısını eşkine yükseltip çakıllı kumsala çıktı. Göl solunda, kayıp giden kaya duvarı sağındaydı. Karsa arkasında toynaklarını taşlara vuran Bairoth'un atını duydu. En arkadan da köpekler ve Delum ile atı geldi. At eski efendisiyle yan yana kalabilmek için ağırdan alıyordu.

Doruğu geçtikten sonra hemen sağa kıracaklar ve kısa sürede çiftliğin hiçbir şeyden habersiz çocuklarının tepesine bineceklerdi.

Eşkin giden atlar hızlanarak dörtnala koşmaya başladı.

Kaya duvarı kayboldu. Yerini düz, ekili tarlalar aldı.

Dörtnala koşu hücuma döndü.

Köy uzun mısır bitkilerinin arasından zar zor görülebilen isli bir harabeydi. Hemen ötesinde, bir dağın ta eteklerine kadar nehrin kıyısı ve arkası boyunca yayılmış bir kasaba vardı.

Nehir kenarı taştan yapılmış yüksek binalarla, taş rıhtımlarla, kalas kaplı iskelelerle ve teknelerle doluydu. İç kesimdeki binaların çoğu aşağı yukarı yetişkin bir ovalı boyunda bir taş duvarla çevriliydi. Kasabaya giren anayoldaki kapının iki tarafına güdük, düz tepeli kuleler dikilmişti. Arduvaz damların üzerinde bir odun dumanı katmanı birikmişti.

Kulelerde figürler bekliyordu.

Artık bir çan çalıyor, etrafta sayılamayacak kadar çok ovalı kaçışıyordu. Hepsi de çiftçilik aletlerini bir kenara atmış, mısır tarlalarından kasaba kapısına doğru koşuyordu.

Bairoth liderinin arkasından bir şey bağırdı. Ağzından çıkan bir savaş narası değildi. Telaşla yükselmiş bir sesti. Karsa onu duymazdan gelerek çiftçilerden ilkiyle arasını kapattı. Geçerken birkaçını haklayacak ama temposunu yavaşlatmayacaktı. Bu çocukları sürüye bırakacaktı. Onun gözü asıl kasabadakilerde, kapanmakta olan kapının ve acınası duvarların arkasında saklananlardaydı.

Savrulan kılıcı bir çiftinin kafasının arka kısmını uçurdu. Havok bir diğerini altına alarak çığlık atan kadını toynakları altında ezdi.

Kasaba kapısı güm diye kapandı.

Destriyerini onun soluna yönelten Karsa, gözünü duvardan ayırmaksızın öne eğildi. Bir arbalet oku hızla yanından geçip on adım sağındaki sürülmüş toprağa saplandı. Bir diğeri ıslık çalarak başının üzerindeki havayı yardı.

Hiçbir ovalı atı o duvarı aşamazdı ama yirmi altı karış yüksekliğindeki Havok ovalı cinslerinin neredeyse iki katı boya ve cüsseye sahipti. Devasa destriyer kaslarını gerip dizlerini kırarak havaya sıçradı ve duvarın üstünden zahmetsizce atladı.

Atın ön toynakları bir kulübenin eğimli çatısına denk geldi. Arduvaz kiremitler patladı, tahta kirişler kırıldı. Küçük yapı altlarında çökerken tavuklar çevreye kaçıştı. Bacaklarıyla tutunacak yer arayan Havok tökezledi, sonra da ileri atılıp çamurlu, teker oluklarıyla dolu ötedeki sokağa çıktı.

Önlerinde başka bir bina yükseldi. Bu seferki taş duvarlıydı. Havok sağa kırdı. Ansızın binanın girişinde gözleri fal taşı gibi açılmış yuvarlak suratlı bir figür belirdi. Karsa'nın çaprazlama hamlesi ovalının kafatasını ikiye böldü. Eşiğin hemen gerisinde dikilen adam kendi ekseninde döndükten sonra yere yığıldı.

Havok toynaklarıyla yeri döverek binicisini kasaba kapısına doğru sokaktan aşağı götürdü. Karsa tarlalarda ve ötedeki yolda bir katliam yapıldığını duyabiliyordu – anlaşılan ırgatların çoğu kasabanın dışında mahsur kalmıştı. Bir düzine muhafız bir sürgü indirmeyi becermiş ve aralarını açarak savunma pozisyonları almaya başlamıştı. Savaş lideri o muhafızların arasına daldı.

Demir miğfer yamuldu ve geri çekilen kılıcın yalımını ısırırcasına ölen çocuğun kafasından sökülüp alındı. Karsa'nın elinin tersiyle yaptığı bir hamle başka bir çocuğun kolunu ve omzunu gövdesinden ayırdı. Üçüncü bir muhafızı çiğneyen Havok olduğu yerde döndü ve dördüncü bir çocuğu çifteleyerek kasaba kapısına fırlattı. Kapıya çarpan ovalının kılıcı döne döne uçup gitti.

Yalımı Karsa'nın gözlerine bir uzun bıçak kadar küçük görünen bir uzunkılıç savaş liderinin güderi zırhlı uyluğuna çarptı ve iki, bilemedin üç sertleştirilmiş katmanı kestikten sonra geri sekti. Kılıcının topuzunu ovalının suratına indiren Karsa kemiklerin kırıldığını hissetti. Attığı tekme çocuğu geriye savurdu. Figürler panikle önünden kaçışıyordu. Karsa gülerek Havok'u sürdü.

O başka bir muhafızı biçerken diğerleri sokaktan aşağı koştu.

Teblor'un sırtına bir şey battı. Bunu kısa ve yakıcı bir acı izledi. Elini oraya uzatan Karsa oku söküp attı. Bakışlarını sürgülü kapıda tutarak atından indi. Sürgünün üstüne kilitlenmiş metal mandallar kalın kalası oraya sabitlemişti.

Üç adım geri çekilen Karsa bir omzunu öne çıkardı, ardından depara kalktı.

Harçlı taşların arasındaki menteşelere takılı demir miller çarpmanın etkisiyle yerlerinden fırladı ve kapı boylu boyunca dışa doğru devrildi. Karsa'nın sağındaki kule bir gıcırtıyla aniden eğildi. İçeriden bağrışlar yükseldi. Taş duvar katlanmaya başladı.

Teblor söverek kendini geriye atarken kulenin tamamı bir toz patlamasıyla çöktü.

Uçuşan beyaz bulutun içinden atının sırtındaki Bairoth çıktı. Bineği moloz yığınının üzerinden atlarken genç savaşçı, kan ve et parçacıkları bulaşmış kankılıcını silkti. Peşinden köpekler, sonrasında

da Delum ile destriyeri geldi. Delum Thord'un ağzı kana bulanmıştı. Silah arkadaşının tıpkı bir köpek gibi dişleriyle bir çiftçinin gırtlağını parçalamış olduğunu anlayan Karsa hafif bir şok geçirdi.

Bairoth atının toynaklarıyla etrafa çamur sıçratarak dizginlere asıldı.

Karsa yeniden Havok'un sırtına çıktı ve destriyeri geri döndürerek sokağı karşısına aldı.

Kare şeklinde dizilmiş bir kargıcı grubu koşar adımlarla yaklaşıyordu. Ovalıların uzun sırıklı silahları sağa sola sallanıyor, demir uçlar sabah ışığında parlıyordu. Grup hâlâ otuz adım uzaktaydı.

Yakındaki bir üst kat penceresinden gelen bir arbalet oku, Bairoth'un atının sağrısını sıyırıp geçti.

Duvarın dışından bir yerden dörtnala koşan atların patırtısı geldi.

Bairoth homurdandı. "Ricadımız engellenecek, Savaş Lideri."

"Ricat mı?" Karsa kahkahayı bastı ve çenesini üzerlerine gelen kargıcılara doğru uzattı. "Otuzdan fazla olamazlar ve uzun mızraklı çocuklar yine de çocuktur, Bairoth Gild. Gel şunları dağıtalım!"

Bairoth söverek ayı kafatasından bolasını* çözdü. "Öyleyse önümden giderek hazırlığımı gizle, Karsa Orlong."

Hararetli bir hazla dişlerini gösteren Karsa atını yürüttü. Köpekler iki tarafına yayılırken Delum savaş liderinin en sağına geçti.

İleride kargılar yavaşça doğrultuldu ve kare şeklinde sıralananların durup silahlarını yere dayamasıyla göğüs hizasında tutuldu.

O sırada sokaktaki üst kat pencereleri açıldı. Beliren yüzler yaşanacaklara tanıklık etmek için aşağıya baktı.

"Urugal!" diye böğürdü Karsa, Havok'u hücuma geçirirken. "Tanık ol!" Arkasındaki Bairoth'un da kendisi kadar hızla at sürdüğünü işitti ve bütün o ses keşmekeşinin arasından vızır vızır dönen gri ayı kafatasının uğultusu yükseldi.

Bairoth hazır tutulan kargılardan on adım uzakta kükredi. Öne eğilen Karsa, atının vahşice hücumunu yavaşlatarak Havok'u sola çekti.

Devasa bir cisim ıslık çalarak yanından ok gibi geçip gitti. Karsa dönüp baktığında dev bolasın karedeki askerlere çarptığını gördü.

Ölümcül bir kargaşa çıktı. Beş sıradan üçü yerdeydi. Çığlıklar kulak deliciydi.

Derken köpekler peşlerinde Delum'un atıyla ovalıların arasına daldı.

---

* Bir ipin ya da kayışın ucuna ağırlık bağlanarak üretilen ve havada döndürülerek hız kazandırıldıktan sonra fırlatılan silah türü. –*çn*

Destriyerini tekrar çeviren Karsa darmadağın olmuş kareye yaklaştı ve oraya Bairoth'la yan yana ulaşıp atını kalabalığın içine sürdü. Gelişigüzel savrulan tek tük kargıyı bir kenara iterek yirmi kalp atışı dahilinde köpeklerin henüz alaşağı etmediği çocukları kılıçtan geçirdiler.

"Savaş Lideri!"

Kankılıcını son kurbanından çekip çıkaran Karsa, Bairoth'un böğürdüğü tarafa doğru döndü.

Kare şeklinde dizilmiş bir asker grubu daha geliyor, bu seferkine iki yanda arbaletçiler eşlik ediyordu. Sokağın karşı ucunda toplam elli, belki altmış kişi mevcuttu.

Kaşlarını çatan Karsa arkasındaki kapıdan tarafa göz attı. Levha ve zincir zırhlarla tepeden tırnağa donanmış atlı yirmi çocuk toz bulutunun içinden yavaş yavaş çıkıyordu. Bazıları kısa yaylar, diğerleriyse çift başlı baltalar, kılıçlar yahut ciritler taşıyan yayan askerler daha bile çoktu.

"Yol göster, Savaş Lideri!"

Karsa silah arkadaşına dik dik baktı. "Edeceğim, Bairoth Gild!" Havok'u geriye döndürdü. "Bu yan pasaj sahil şeridine kadar gidiyor. Takipçilerimizin etraflarından dolanacağız. Söyle bana, Bairoth Gild, sana göre yeteri kadar çocuk katlettik mi?"

"Ettik, Karsa Orlong."

"Öyleyse peşimden gel!"

Neredeyse anayol kadar geniş bir sokak olan yan pasaj dosdoğru göle gidiyordu. İki yanında konutlar, ticari dükkânlar ve ambarlar yükseliyordu. Teblorlar atlarıyla gümbür gümbür geçip giderlerken pencerelerde, kapı aralarında ve ara sokak ağızlarında gölgeli figürler görülebiliyordu. Sokak sahil şeridine yirmi adım kala son buldu. İskelelere ve rıhtımlara kadar uzanan kalas döşeli geniş bir yükleme yolunun bulunduğu aradaki boşluk, tepeleme yığılmış dökümtülerle doluydu. Bunların en dikkat çekicisi kocaman bir ağartılmış kemik yığınıydı. Yığına saplı sırıkların uçlarına kafatasları takılmıştı.

Teblor kafatasları.

Çerçöp dolu bu alandaki her boşluğa köhne kulübeler ve çadırlar kurulmuştu. Şimdi onların içinden tepeden tırnağa silahlı düzinelerce çocuk çıkıyordu. Kaba saba giysileri Teblor muskalarıyla ve kafa derileriyle bezeli çocukların bir kısmı iki savaşçının gelişini sert bakışlarla seyrederken bir yandan da uzun saplı bal-

alarını, çift elli kılıçlarını, kalın sırıklı teberlerini hazırlıyor, diğer ır kısmıysa sağlam, kıvrık yaylarına kiriş gerip aşırı uzun, çivili klar sürüyor ve onlarla çabucak nişan alıyordu.

Bairoth yarı dehşet yarı hiddetle kükreyerek destriyerini o ses- ama ölümcül çocukların üzerlerine sürdü.

Oklar atıldı.

Bairoth'un atı kişnedi, tökezledi, sonra da yere kapaklandı. Yu- arlanan Bairoth yere çarptığında kılıcı elinden kurtulup havada öne döne uzaklaştı ve körpe dallardan yapılmış bir kulübenin ine kaçtı.

Başka oklar uçuştu.

Karsa atını aniden yana çekti, bir okun uyluğuna yakın bir nok- dan ıslık çalarak geçmesini seyretti, sonra da ilk ovalıların arasın- a bitti. Kankılıcı bir baltanın bronz kaplı sapına çarptı. Darbe silahı adamın ellerinden kopardı. Karsa'nın sol eli hızla uzanıp Havok'un afasına doğru savrulan başka bir baltayı durdurdu. Silahı adamın llerinden aldı, fırlatıp attı, sonra da aynı eliyle ileri uzanıp ovalıyı oynundan tuttu ve onu yerden kaldırarak yoluna devam etti. Ke- ikleri ezen tek bir sıkışın ardından ovalının kafası gevşekçe sarktı, ücudu seğirerek altına sidik akıttı. Karsa cesedi bir kenara fırlattı.

Havok'un ilerleyişi aniden durdu. Çığlık atan destriyer ağzın- an ve burun deliklerinden kanlar fışkırarak yana çekilirken be- aberinde ağır bir kargı da geldi. Silahın demir ucu atın göğsünün erinlerine kadar girmişti.

Hayvan tökezledi, sonra da sarhoşça bir yalpalamayla devril- eye başladı.

Hiddetini haykıran Karsa, can çekişen destriyerin sırtından at- adı. Bir kılıç ucu onu karşılamaya kalktı ama Karsa silaha vurarak önünden çekti. En az üç kişinin üstüne inip onları yere serdi ve bir aklayla uzaklaşırken altındaki kemiklerin kırıldığını işitti.

Çabucak ayağa kalkıp kankılıcını bir ovalının yüzüne savurdu ve siyah sakallı çeneyi kafatasından kopardı. Keskin bir silah, sır- ında derin bir yara açtı. Hemen arkasına dönen Karsa'nın yalımı, saldırganın ileri uzanmış kollarının altından geçip kaburgaların arasına girdi ve göğüs kemiğine takıldı.

Hışımla asılan Karsa kılıcı çekip çıkardı. Ölen ovalının bedeni parende atarak geçip gitti.

Çevresi pek çoğuna Teblor fetişleri düğümlenmiş ağır silahlarla çevriliydi ve her biri Uryd kanı içme peşindeydi. Bunlar sıklıkla

birbirine engel olsa bile Karsa dövüşerek kalabalığın arasından çıkarken diğerlerini durdurmakta zorlandı. O esnada saldırganlarından ikisinin daha canını aldı.

Yakınlardan, Bairoth'un kulübeye daldığı yerden gelen başka bir dövüşün seslerini duydu. Ayrıca sağdan soldan köpeklerin diş şaklatmaları ve hırıltıları yükseliyordu.

Az öncesine kadar saldırganlarından ses seda çıkmıyordu. Fakat şimdi hepsi de panik dolu suratlarla anlaşılmaz dillerinde bas bas bağırıyordu. Bir kez daha arkasına dönen Karsa karşısında yarım düzineden fazlasını bulup saldırdı. Adamlar dağılarak yaylı ve arbaletli ovalılardan oluşan bir yarımayı meydana çıkardı.

Kirişler tınladı.

Karsa'nın boynu boyunca yakıcı bir acı peydahlandı. Göğsünde iki, sağ uyluğunda da bir delik açıldı. Savaş lideri hiçbirine aldırış etmeden yarımaya hücum etti.

Yeni bağrışlar yükseldi ve dağılmış ovalılardan ani bir takip geldi. Fakat artık çok geçti. Karsa'nın kılıcı okçuları kesip biçerken bulanık bir lekeden ibaretti. Figürler kaçmak üzere döndü. Ölenler kan selleri arasında döne döne yere düştü. Kafatasları parçalandı. Karsa önüne çıkanı doğrayarak sıra boyunca ilerledi ve arkasında bazıları kıvranan, bazılarıysa hareketsiz yatan sekiz figür bıraktı. O zamana kadar ilk saldırgan grubu da ona ulaştı. Onları karşılamak için dönen Karsa ovalıların ufacık, buruşuk, toz toprak olmuş suratlarındaki telaşa güldü, sonra da yine ortalarına daldı.

Adamlar dağıldılar. Silahlarını yere attılar ve panikle tökezleyip kaçıştılar. Karsa kankılıcının erişimi dahilinde kimse kalmayıncaya dek onları art arda öldürdü. Bu iş de bitince dimdik doğruldu.

Bairoth'un az önce dövüştüğü yerde yedi ovalı cesedi kaba bir daire şeklinde yatıyordu ama Teblor savaşçıdan hiçbir iz yoktu. Sokağın ilerisinden bir köpeğin çığlıkları geliyordu. Karsa sese doğru koştu.

Sürünün geri kalanının oklarla bezeli leşlerinin yanından geçerken Kemir'i aralarında görmedi. Köpekler bir miktar ovalıyı öldürdükten sonra nihayet kendileri de can vermişti. Başını kaldıran Karsa, sokağın otuz adım aşağısında Delum Thord'u, onun yakınında adamın ölmüş atını, bir on beş adım daha ötede de bir köylü grubu gördü.

Delum avaz avaz bağırıyordu. En az bir düzine yay ve arbalet oku yemiş, ayrıca bir ciritle gövdesinden –sağ kalçasının hemen

üzerinden– şişlenmişti. Arkasında dolambaçlı bir kan izi bırakmış-tı ama sürünmekten vazgeçmemişti. Hedefi köylülerin üç bacaklı köpeği çevreleyip onu bastonlarla, çapalarla ve küreklerle öldüre-sıye dövdükleri yerdi.

Delum feryat ederek sürünürken cirit de yere sürterek onunla geliyor, sırıktan aşağı kanlar akıyordu.

Karsa tam koşmaya başlamışken ara sokaktan bir figür fırladı ve Delum'un biraz arkasına kadar geldi. Adam ellerindeki uzun saplı küreği havaya kaldırdı.

Karsa bir ikaz haykırdı.

Delum o tarafa dönmedi bile. O artık can vermiş üç bacaklı köpeğe bakarken kürek başının arkasına indi.

Yüksek bir çatırtı koptu. Kürek geri çekildiğinde kırık kemik-lerden ve kafa derisine yapışmış saçlardan müteşekkil düz bir alan meydana çıktı.

Yere kapaklanan Delum bir daha kıpırdamadı.

Katili, hücum eden Karsa'ya doğru döndüğünde yaşlı bir adam olduğu anlaşıldı. Ovalının dişsiz ağzı ani bir dehşetle açıldı.

Karsa'nın yukarıdan inen kılıcı onu beline kadar yardı.

Kankılıcını söküp alan savaş lideri üç bacaklı köpeğin cılkı çık-mış leşinin etrafındaki bir düzine kadar köylüye doğru yoluna de-vam etti. Ovalılar onu görünce çil yavrusu gibi kaçıştılar.

On adım ötede Kemir yatıyor, o da eşinin leşine doğru sürün-dükçe yerde kendi kan izini bırakıyordu. Karsa'yı görünce başını kaldırdı. Yalvaran gözlerle savaş liderini süzdü.

Böğüren Karsa köylülerden ikisine yetişti ve seğiren cesetlerini çamurlu sokağa serdi. Pas oyuklarıyla kaplı bir kazma taşıyan baş-ka birinin iki evin arasına daldığını gördü. Teblor tereddüde düştü, sonra küfrederek arkasına döndü. Saniyeler sonra Kemir'in yanına çökmüştü.

Köpeğin kalçası kırılmıştı.

Karsa sokaktan yukarı baktığında kargılı askerlerin koşar adım geldiklerini gördü. Atlı üç adam emirler bağırarak onları takip edi-yordu. Göl kıyısına attığı kısa bir bakış daha başka atlıların toplan-dıklarını ve başlarını ondan tarafa çevirdiklerini gösterdi.

Savaş lideri Kemir'i yerden kaldırıp sol koltukaltına aldı.

Sonra da kazmalı köylünün peşine düştü.

İki evin arasındaki çürüyen sebzelerle kaplı dar sokağın karşı ucu çitle çevrilmiş bir çift ağıla açılıyordu. Karsa iki çit hattının

arasındaki patikaya çıkarken hâlâ koşmakta olan köylüyü yirmi adım ilerisinde gördü. Ağılların ötesinde lağım sularını göle taşıyan sığ bir hendek mevcuttu. O hendeğin karşısına geçen çocuk kendini genç bir akçaağaç kümesinin arasına atıyordu. Ağaçların ötesinde ya ahır ya da ambar olan başka binalar yükseliyordu.

Köylünün peşinden koşan Karsa kolunun altındaki av köpeğiyle beraber hendeğin üzerinden atladı. Sarsıntının hayvana büyük acı verdiğinin farkındaydı. Yaratığın gırtlağını kesmeyi düşündü.

Çocuk elindeki kazmayı bırakmadan bir ahıra girdi.

Onu takip eden Karsa da başını eğerek yan kapıdan binaya daldı. İçerisi loştu. Bölmelerde hiç hayvan yoktu; tepeleme yığılmış samanlar eski ve nemli görünüyordu. Geniş orta koridora ters çevrilip tahta blokların üstüne yerleştirilmiş büyük bir balıkçı teknesi hâkimdi. Soldaki kayar kapının kanatlarından biri hafifçe yana itilmişti. Kulptan sarkan ipler hafifçe ileri geri sallanıyordu.

Karsa en son ve karanlık bölmeyi buldu ve Kemir'i samanın üstüne bıraktı. "Sana döneceğim, dostum," diye fısıldadı. "Yapamazsam iyileşmenin bir yolunu bul ve eve, Urydların arasına yolculuk et." Teblor zırh kayışlarından güderi bir sırım kesti. Kemer kesesinden kabile işaretleri taşıyan bir avuç bronz mühür aldı, sonra da onları sırıma dizdi. Hiçbiri gevşekçe sarkmadığından ses çıkmayacaktı. Eğreti tasmayı Kemir'in kalın, kaslı boynuna bağladı. Ardından bir elini köpeğin kırık kalçasına hafifçe koyup gözlerini kapadı. "Bu hayvana Teblorların ruhunu, Uryd'ın yüreğini armağan ediyorum. Urugal, duy beni. Bu ulu dövüşçüyü iyileştir. Sonra da onu eve gönder. Şimdilik, gözü pek Urugal, onu sakla."

Elini çekip gözlerini açtı. Hayvan sakin gözlerle ona bakıyordu. "Uzun ömrünü dolu dolu yaşa, Kemir. Tekrar görüşeceğiz. Bugün katlettiğim bütün çocukların kanı üstüne ant içerim."

Kankılıcını bir elinden diğerine aktaran Karsa döndü ve bir daha arkasına bakmadan bölmeyi terk etti.

Sinsice kayar kapıya gidip dışarı göz gezdirdi.

Karşı tarafta arduvaz kiremitli damının altında yükleme alanı olan yüksek tavanlı bir ambar vardı. Binanın içinden yerlerine oturtulan sürgülerin ve demir çubukların sesleri geliyordu. Karsa gülümseyerek yükleme zincirlerinin makaralardan sarktığı yere gitti. Yürürken gözlerini yukarıdaki kapısız tavan arasından ayırmadı.

Kılıcını bir omzunun arkasına asmaya hazırlanırken yay ve arbalet oklarıyla bezenmiş olduğunu şaşırarak fark etti. Kılıcındaki

canın büyük bölümünün kendisinden aktığını ilk kez o zaman anladı. Kaşlarını çatarak dartları çıkarmaya başladı. Özellikle sağ omuzundan ve göğsündeki iki yaradan daha fazla kan aktı. Sırtındaki uzun bir ok, çivili başını kasların derinlerine kadar gömmüştü. Karsa onu da çekip almaya çalıştı ama duyduğu acı onu bayılmanın eşiğine getirdi. Sonunda gövdeyi demir başın hemen arkasından kırmakla yetindi. Bu çaba bile tenini buz gibi bir terle kaplamaya yetti.

Uzak bağrışlar hep beraber onu avlayan bir asker ve köylü korosunun yavaş yavaş kapanmakta olduğunu bildirdi. Karsa zincirleri kavrayıp tırmanmaya koyuldu. Sol kolunu her kaldırışında sanki sırtına bıçak saplanıyordu. Fakat Kemir'i bir kazmanın yassı tarafıyla arkadan indirilen çift elli bir darbe, yani bir korkağın saldırısı yere yıkmıştı. Ve başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Karsa platformun tozlu döşeme tahtalarına ayak bastı ve sessiz adımlarla girişten uzaklaşırken bir kez daha kılıcını çekti.

Aşağıdaki birinin hızlı ve hırıltılı nefesler alıp verdiğini duyabiliyordu. Solukların arasına sızlanmalar karışıyor, bir ses hangi tanrılara inanıyorsa onlara dua ediyordu.

Karsa platformun ortasındaki geniş deliğe yaklaşırken makosenlerini yere sürtmemeye özen gösterdi, yoksa döşeme tahtalarının arasından aşağıya talaş dökülürdü. Kenara varıp aşağıya baktı.

Tam altındaki budala yere çömelmiş tir tir titriyor, ambarın kapısına dönük beklerken kazmayı hazırda tutuyordu. O korkuyla altına kaçırmıştı.

Karsa kılıcını dikkatle ters çevirip ucunu aşağıya doğrulttu, sonra da kenardan atladı.

Kılıcın ucu adamın kafasına tepeden girdi. Yalım kemiği ve beyni deşerek ilerledi. Karsa bütün ağırlığıyla ambar zeminine çarpınca müthiş bir çatırtı koptu ve hem Teblor hem de kurbanı bir mahzene düştü. Etraflarına kırık döşeme tahtaları yağdı. Neredeyse Karsa'nın boyundaki ambar derindi ve tuzlanmış balık kokmasına rağmen boştu.

Düşüşün sersemlettiği Karsa nahifçe kılıcını aransa da bulamadı. Başını hafifçe kaldırmayı becerdi ve göğsüne bir şeyin saplı olduğunu gördü: kıpkırmızı bir tahta kırığı. Şişlenmiş olduğunu şaşkınlıkla anladı. Başka bir yerini kıpırdatamasa da eli kılıcını aramayı sürdürdü ama sadece tahta ve balık pulları bulabildi. Bunlardan ikincisi tuza ve yağa bulanmış olduğundan parmak uçlarına yapıştı.

Yukarıdan çizme sesleri geldi. Karsa gözlerini kırpıştırarak yukarı bakınca bulanık da olsa miğferli çehrelerden müteşekkil bir halka gördü. Derken başka bir çocuğun yüzü belirdi. Miğfersiz ovalının alnı bir kabile dövmesiyle işaretlenmişti ve alttaki ifade ne gariptir ki sevecendi. Öfkenin hararetini taşıyan bir yığın diyalog gerçekleşti. Sonra dövmeli çocuk el etti ve herkes sesini kesti. Adam Teblorların Sunyd lehçesiyle konuştu. "Orada ölecek olursan, savaşçı, en azından bir süre çürümezsin."

Karsa tekrar kalkmaya çalıştı ama tahta sırık onu bırakmadı. Suratını ekşiterek dişlerini gösterdi.

"Adın ne, Teblor?" diye sordu çocuk.

"Karsa Orlong. Pahlk'ın torunu–"

"Pahlk mı? Asırlar önce ziyaret eden Uryd mı?"

"Düzinelerce çocuğu öldüren–"

Adam ciddiyetle kafa sallayarak onun sözünü kesti. "Evet, çocuklar. Türünüzün bize öyle demesi mantıklı. Ama Pahlk kimseyi öldürmedi – en azından ilk başta. Dağ geçidinden çıkageldiğinde açlıktan ölmek üzereydi ve ateşi yüksekti. Buraya ilk yerleşmiş çiftçiler onu yanlarına aldılar ve besleyerek sağlığına kavuşturdular. Pahlk ancak ondan sonra hepsini öldürüp kaçtı. Şey, hepsini değil. Elinden kurtulan bir kız, gölün güney kıyısını izleyerek Orbs'a kadar gitti ve oradaki müfrezeye durumu bildirdi. Onlara Teblorlarla ilgili bilmeleri gereken her şeyi anlattı. Tabii o zamandan beri Sunyd köleler bize daha bile fazlasını anlattılar. Sen bir Uryd'sın. Kabilene ulaşmış değiliz – henüz kelle avcılarıyla karşılaşmadınız ama karşılaşacaksınız. Tahminimce bir yüzyıl içinde Laederon Platosu mecralarında hiç Teblor olmayacak. Sağ kalanlar dağlanıp zincire vurulacak. Sunydların şimdi yaptıkları gibi balıkçı teknelerinde ağ atacaklar. Söyle bana, Karsa, beni tanıdın mı?"

"Geçidin yukarısında elimizden kaçansın. Diğer çocukları uyarmakta çok geç kalmışsın. Ve biliyorum ki yalanlarla dolusun. İncecik sesinle Teblor diline hakaret ediyorsun. Seni dinlemek kulaklarımı ağrıtıyor."

Adam gülümsedi. "Çok yazık. Her halükârda sözlerimi iyi değerlendirmelisin, savaşçı. Zira yaşamın ile ölümün arasında bir tek ben duruyorum. Tabii evvela yaralarından dolayı ölmezsen. Hoş, yoldaşlarıma ağır bir bedel ödeterek hatırlattığın gibi siz Teblorlar olağanüstü dayanıklısınız, o ayrı. Dudaklarında kanlı köpükler

görmemem iyiye işaret. Ayrıca bizde iki akciğer varken sizde dört tane olduğu düşünülürse bir o kadar hayret verici."

Başka bir figür belirdi ve gür bir sesle dövmeli adama hitap etti. Dövmeli omuz silkmekle yetindi. "Urydlardan Karsa Orlong," diye aşağıya seslendi, "askerler dışarıya çekilebilmen için yanına inip uzuvlarına halatlar bağlamak üzereler. Görünüşe bakılırsa köy muhtarından artakalanın üstünde yatıyorsun ve muhtar pek sevilen biri olmadığından bu durum sinirleri bir nebze yatıştırdı. Yaşamak istiyorsan, şey, savaş liderinin tedirgin gönüllülerine direnmemeni öneririm."

Karsa dört askerin halatlarla ağır ağır indirilmesini seyretti. El ve ayak bileklerinin yanı sıra üst kolları hoyratça bağlanırken direniş göstermedi, zira işin aslı öyle yapmaktan bile acizdi.

Askerler çabucak yukarı çekildiler. Sonra halatlar gerildi ve Karsa istikrarlı biçimde havaya kaldırıldı. Yükselirken kırık tahtanın yavaş yavaş göğsünden çıkmasını seyretti. Sırık yüksekten, sağ kürekkemiğinin hemen üzerinden girip kasları delmiş ve o taraftaki köprücükkemiğinin hemen sağından dışarı çıkmıştı. Çekilip çıkarılırken duyduğu acı Karsa'yı kendinden geçirdi.

Bir el onu tokatlayarak ayılttı. Karsa gözlerini açtı. Ambar zeminine sırtüstü yatırılmış, dört bir tarafı çehrelerle sarılmıştı. Herkes tiz, ince dillerinde onunla hep bir ağızdan konuşur gibiydi ve Karsa neler söylendiğini bilmese de ses tonlarındaki katıksız nefrete bakarak düzinelerce ovalı tanrısı, hülasası ve küf tutmuş kabile büyüğü adına kendisine lanet okunduğunu anladı. Bu düşünce hoşuna gitti ve gülümsedi.

Askerler hep beraber irkildiler.

Eliyle onu ayıltan dövmeli ovalı, Karsa'nın yanında çömelmişti. "Hood aşkına," diye mırıldandı. "Bütün Urydlar senin gibi mi? Yoksa sen rahiplerin bahsettikleri misin? Hani Hood'un kendi Şövalyesi gibi onların rüyalarında kol gezen? Ah, neyse, herhalde fark etmez, zira görünen o ki korkuları yersizmiş. Şu hâline bak. Ölümün eşiğindesin. Koca bir kasaba seni ve silah arkadaşını diri diri yüzmeye can atıyor – sizin yüzünüzden yas tutmayan tek bir aile bile yok. Dünyayı gırtlağından kavrayacaksın, öyle mi? Hiç sanmam; bu saati canlı geçirebilmek için bile Oponn'un şansına ihtiyacın var."

Kırık ok gövdesi düşüşün etkisiyle Karsa'nın sırtına daha da saplanarak kürekkemiğini oymuştu. Altındaki döşeme tahtalarına bir kan birikintisi yayılıyordu.

Yeni bir ovalının gelişiyle bir keşmekeş yaşandı. Türüne göre uzun boylu olan bu seferkinin hava şartlarıyla yıpranmış ciddi bir suratı vardı. Yanardöner giysileri koyu maviydi ve üzerlerine altın ipliğiyle çetrefilli desenler dikilmişti. Muhafız onunla uzun uzadıya konuşsa da adam ne ağzını açtı ne de yüz ifadesini değiştirdi. Muhafız sözlerini bitirdiğinde yeni gelen kafa salladı, ardından bir eliyle işaret edip arkasına döndü.

Muhafız yeniden Karsa'ya baktı. "O Efendi Silgar. Çoğu zaman emrinde çalıştığım adam. Yaralarına rağmen sağ kalacağına inanıyor, Karsa Orlong. O yüzden de senin için bir... bir tür ders hazırlamış." Doğrulup askerlere bir şeyler söyledi. Bunu izleyen kısa tartışma, askerlerden birinin ilgisizce omuz silkmesiyle noktalandı.

Her biri ikişer ovalı tarafından kavranan Karsa'nın uzuvları bir kez daha yerden kaldırıldı. Adamlar zorlanarak onu ambar kapısına taşıdılar.

Yaralarından damlayan kan yavaşlıyor, duyduğu acı Teblor'un zihnindeki donuk bir mayışıklığın gerisine çekiliyordu. Askerler onu sokağın ortasına götürürlerken yukarıdaki mavi göğe bakıyor, dört bir yandan kalabalığın gürültüsü yükseliyordu. Ovalılar onu yere oturtup sırtını bir kağnı tekerleğine dayadılar ve Karsa karşısında Bairoth Gild'i gördü.

Bairoth çok daha büyük bir ispitli tekerleğe bağlanmış, tekerlek de destek sırıklarıyla takviye edilmişti. Kallavi savaşçı baştan aşağı yaralarla kaplıydı. Ağzına sokulan bir mızrak sol kulağının hemen gerisinden dışarı çıkmıştı ve kırık alt çenesinin kemiği yırtık etlerin arasından kızıl bir renkle parlamaktaydı. Göğsü derinlere kadar girmiş arbalet oklarıyla bezeliydi.

Fakat Karsa'nınkilere çevrilen gözleri keskindi.

Sokağı dolduran köylüler bir asker kordonuyla zaptediliyorlardı. Havayı dolduran öfkeli bağrışlar ve küfürler zaman zaman keder feryatlarıyla bölünüyordu.

Muhafız yüzünde alaycı denebilecek düşünceli bir ifadeyle iki Teblor'un arasına geçti. Ardından Karsa'ya doğru döndü. "Silah arkadaşın bize Urydlar hakkında hiçbir şey söylemedi. Savaşçılarınızın sayısını, köylerinizin de sayısını ve yerini öğrenmek istiyoruz. Sizin kadar azılı oldukları söylenen Phalydlar hakkında da bilgi almak istiyoruz. Ama o tek kelime etmiyor."

Karsa dişlerini gösterdi. "Ben, Karsa Orlong, savaşçılarımızdan binini Urydlarla savaşa göndermeye sizi davet ediyorum. Hiçbiri

geri gelmeyecek ama onlardan alacağımız yadigârlar bizde kalacak. İsterseniz iki bin gönderin. Hiç fark etmez."

Muhafız gülümsedi. "Öyleyse sorularımızı cevaplayacak mısın, Karsa Orlong?"

"Cevaplayacağım, zira edeceğim sözler size en ufak bir fayda sağlamayacak—"

"Harika." Muhafızın bir el işareti yapmasıyla bir ovalı kılıcını çekerek Bairoth Gild'in üstüne yürüdü.

Bairoth yoldaşına bakarak dudak büktü. Hırıldayarak söylediği ağzından eğri büğrü bir kükreme olarak çıksa da Karsa onu anladı. "Yol göster, Savaş Lideri!"

Kılıç savrularak Bairoth Gild'in boynundan geçti. Fışkıran kanlar arasında ızbandut gibi savaşçının kafası geriye devrildi, sonra da bir omzundan aşağı yuvarlanıp sert bir patırtıyla yere çarptı.

Köylülerden vahşi ve şen bir kükreme koptu.

Muhafız, Karsa'ya yaklaştı. "İşbirliği yapacağını duyduğuma çok sevindim. Kararın canını bağışlattı. Bütün bildiklerini bize anlatmanın ardından Efendi Silgar seni köle sürüsüne katacak. Lakin göldeki Sunydların arasına katılacağını sanmam. Korkarım bahtında ağ atmak yok, Karsa Orlong." O dönerken ağır zırhlı bir asker belirdi. "Ah, işte Malazan yüzbaşısı. Düzenlediğin saldırının Bettrys'e giden bir Malazan bölüğünün gelişine denk gelmesi büyük şansızlık, Karsa Orlong. Eh, yüzbaşının itirazı yoksa artık sorguya başlayalım mı?"

Köle çukurlarının çifte hendeği göle yakın büyük bir ambarın zemini altında yatıyor, oraya bir kapaktan geçilip küfe bulanmış bir merdivenden inilerek ulaşılıyordu. Şimdilik bir tarafta hendek boyunca uzanan ağaç kütüğüne zincirli sadece yarım düzine ovalı bulunuyordu ama başka prangalar Sunyd ağ atıcıların dönüşünü bekliyordu. Diğer hendekteyse hastalar ve can çekişenler tutuluyordu. Bir deri bir kemik kalmış ovalı şekilleri kendi dışkılarının içinde büzülmüş yatıyor, bazıları inlerken diğerleri ne çıt çıkarıyor ne de kıpırdıyordu.

Urydları ve topraklarını tarif ettikten sonra Karsa ambara sürüklenip ikinci hendeğe zincirlenmişti. Hendeğin eğimli yan duvarları nemli kille kaplıydı. Dar ve düz zemin boyunca uzanan merkezi kütük yarısına kadar kanlı lağım suyuna batıktı. Karsa karşı uca, diğer kölelerin erişim mesafesi dışına götürülmüş ve

hem el hem de ayak bileklerine prangalar vurulmuştu. Oysaki diğer herkese tek bir pranganın yettiğini görebiliyordu.

Sonra onu yalnız bırakmışlardı.

Teblor'un etrafında sinekler uçuşuyor, üşüyen cildine konuyordu. Eğimli duvarlardan birine dayanmış yan yatıyordu. Ok başının içinde kaldığı yara kapanma tehlikesi taşıyordu ve Karsa buna izin veremezdi. Gözlerini yumdu ve demir başı sıkıca sarmalayan kesik, yırtık, sızıntılı her bir kası hissedinceye dek yoğunlaştı. Ardından ok başının konumunu belirlemek için o kasları ufacık kasılmalarla oynatmaya başladı – her bir kasıntıda yaradan yayılan acı dalgalarına karşı koydu. Kısa süre sonra durup vücudunu gevşemeye bıraktı ve çabalarının etkisini atlatıncaya kadar derin nefesler aldı. Çıkıntılı demir parçası kürekkemiğine neredeyse yanlamasına dayalıydı. Ucu kemik boyunca bir oyuk açmış, üstündeki çiviler eğrilip bükülmüştü.

Öyle bir cismi bedeninin içinde bırakmak sol kolunu işlevsiz hâle getirirdi. Karsa'nın onu mutlaka çıkarması lazımdı.

Tahrip olmuş kaslara ve dokulara, kesilip yarılmış etin içlerine kadar uzanan deliğe tekrar yoğunlaşmaya başladı.

Zihnini odaklamayı sürdürürken vücudunu ter bastı. Soluklarını yavaşlatıp bir düzene sokarak hazırlandı.

Kaslarını sıktı. Ağzından hırıltılı bir çığlık kaçtı. Çektiği kesintisiz acının arasında yarası yine kanla dolup taştı. Kaslar spazm geçirerek dalgalandı. Eğimli kil yüzeye bir şey çarptı ve kayarak lağım suyunun içine düştü.

Nefes nefese kalan Karsa titreyerek uzun bir süre kıpırtısız yattı. Sırtından akan kan yavaşladı, ardından kesildi.

"Yol göster, Savaş Lideri!"

Bairoth Gild, Karsa'nın akıl erdiremediği bir tarz ve düşünüşle o sözcükleri bir lanete çevirmişti. Sonra da boş yere can vermişti. Ovalıların yapacakları hiçbir şey Urydları tehdit edemezdi, zira Urydlar kuzenleri Sunydlar gibi değillerdi. Bairoth intikam fırsatını tepmişti. Yaptığı hareket o kadar şaşırtıcıydı ki Karsa'yı afallatmıştı.

Kılıç boynuna doğru savrulurken bile Bairoth'un gözlerindeki o acımasız ve bilgiç bakış Karsa'dan ayrılmamıştı. Bairoth ovalılara hiçbir şey söylememişti ama onunkisi anlamsız bir isyandı – fakat hayır, bir anlam *vardı... zira Bairoth beni terk etmeyi seçti.*

Karsa ani bir ürpertiye kapıldı. *Urugal, kardeşlerim bana ihanet mi ettiler? Delum Thord'un kaçışı, Bairoth Gild'in ölümü – sırt çev-*

rılmeyi tekrar tekrar tecrübe mi edeceğim? Ovalılara savaş açtığımda peşimden gelmeyecekler mi?

Belki ilk başta hayır. Tartışmalar çıkacak, fikirler ortaya atılacak, kamp ateşlerinin etrafına kurulmuş kabile büyükleri alevleri eşeleyerek başlarını iki yana sallayacaklardı.

Ta ki ovalı ordularının geldiği haberi duyuluncaya kadar.

İşte o zaman başka çareleri kalmayacak. Phalyd topraklarına mı kaçacağız? Hayır. Savaşmaktan başka seçeneğimiz olmayacak ve ben, Karsa Orlong, işte o zaman Urydlara önderlik edeceğim.

Bu düşünce delikanlıyı sakinleştirdi.

Loş ortamda gözlerini kırpıştırarak yavaşça öbür tarafına dönerken yüzündeki sinekler etrafa dağıldı.

Bulamacın içini birkaç saniye yoklaması, ok başını ve onun kısacık kalmış kırık sapını bulmasına yetti. Ardından merkezi kütüğün yanında çömelerek zincirleri tutan aksamları inceledi.

Biri kollarına, diğeriyse bacaklarına geçirilmiş iki zincir vardı. Her biri kütüğe çakılmış ve zıt uçları vurula vurula düzleştirilmiş uzun birer demir çubuğa takılıydı. İri ve sağlam zincir halkaları, Teblorların kuvveti akılda tutularak üretilmişti. Fakat alt taraftaki tahta çürümeye başlamıştı.

Karsa ok başını kullanarak flanşın etrafındaki lağım suyuyla yumuşamış tahtayı kazımaya ve oymaya girişti.

Bairoth hem ona hem de Urydlara ihanet etmişti. Son başkaldırısında cesaretten eser yoktu. Hatta tam tersi söz konusuydu. Teblorlara düşman kimseler keşfetmişlerdi. Teblor yadigârları toplayan avcılar. Bunlar bütün kabilelerdeki savaşçıların duymaları gereken hakikatlerdi ve artık Karsa'nın tek vazifesi o hakikatleri iletmekti.

O, ovalıların keşfetmek üzere oldukları gibi, bir Sunyd değildi.

Çürüme, çukurdan yukarı yayılmıştı. Karsa ıslak, yumuşak kütleyi ok başının elverdiği kadar kazdı. Ardından ikinci aksama geçti. Önce bacak zincirini tutan demir çubuğu sınayacaktı.

Dışarıda gece mi gündüz mü olduğunu kestirmenin yolu yoktu. Karsa'nın yukarısındaki kalas zemin kimi zaman ağır çizmeler tarafından katediliyordu ama bu olay zamanın geçişini belirtmeyecek kadar rasgele gerçekleşiyordu. Karsa hiç durmadan çalışıp çabalarken kütüğün daha aşağısına zincirli ovalıların öksürüklerini ve iniltilerini dinliyordu. O zavallı çocukların kendi soydaşları tarafından böylesine cezalandırılmayı hak edecek ne yaptıklarını

düşünemiyordu bile. Teblorların dikkatsizlikten hısım katline kadar çeşitlilik gösteren kasıtlı bir eylemle köyün esenliğini tehlikeye sokmuş kabile fertlerine verdikleri en ağır ceza sürgündü. Sürgün genellikle ölümle sonuçlanırdı ama buna sürgün edilenin ruhundaki açlık yol açardı. İşkence gibi, uzun süreli hapis de bir Teblor âdeti değildi.

Yine de durup düşününce Karsa bu ovalıların ruhları can çekiştiği için hasta olabileceklerini anladı. Efsaneler arasında bir zamanlar Teblorların da köle sahibi olduklarının bahsi geçerdi. Dolayısıyla Karsa o sözcüğe, o kavrama yabancı değildi. Kölelik başka birinin canına sahip olup onunla dilediğini yapabilmekti. Bir kölenin ruhu açlıktan ölmekten başka ne yapabilir ki?

Karsa'nın açlıktan ölmeye hiç niyeti yoktu. Onun ruhu Urugal'ın gölgesi tarafından korunuyordu.

Ok başını kemerine sıkıştırdı. Sırtını eğime verip ayaklarını kütüğe, aksamın her iki yanına dayadı ve bacaklarını ağır ağır uzattı. Zincir gerildi. Kütüğün alt tarafında flanş düzenli bir kırılma ve sürtünme sesiyle tahtanın içine çekildi.

Prangalar Teblor'un post sarılı ayak bileklerine battı.

Karsa daha sert asılmaya başladı. Okkalı bir çatırtının ardından flanş daha fazla ilerlemez oldu. Karsa yavaşça gevşedi. Attığı bir tekme, demir çubuğu öteki taraftan dışarı fırlattı. Birkaç saniye dinlendi ve sürece kaldığı yerden devam etti.

Bir düzine denemeden sonra çubuğu ilk bulunduğu yerden üç parmak yukarı çekmeyi becermişti. Flanşın tahtaya saldırdıkça hırpalanan kenarları artık eğriydi. Karsa'nın pantolonu kesilmişti ve prangalar kanla ışıldamaktaydı.

Bacakları titreyerek başını eğimin nemli kiline koydu.

Yukarıdan yine çizme patırtıları geldi, sonra bir kapak kaldırıldı. Basamaklardan bir fenerin ışığı indi ve Karsa o ışık dahilinde meçhul muhafızı gördü.

"Uryd!" diye seslendi adam. "Hâlâ nefes alıyor musun?"

"Yaklaş da ne kadar toparlandığımı sana göstereyim," diye alçak sesle meydan okudu Karsa.

Ovalı güldü. "Anlaşılan Efendi Silgar haklıymış. Galiba seni dize getirmek için biraz çaba harcayacağız." Muhafız merdivenin ortasında bekledi. "Sunydlı soydaşların bir-iki güne kadar geri gelecekler."

"Kölelikle geçecek bir hayatı kabul eden hiç kimse soydaşım olamaz."

"Bak bu çok garip, zira sen belli ki etmişsin. Yoksa şimdiye kadar kendini öldürürdün."

"Zincirlere vurulduğum için bir köle olduğumu mu sanıyorsun? Öyleyse yanıma yaklaş, çocuk."

"'Çocuk,' evet. Biz *çocukların* insafında kalmana rağmen o tuhaf tabirinden vazgeçmiyorsun. Eh, boş ver. Zincirler sadece başlangıç, Karsa Orlong. İllaki dize getirileceksin. Platoda kelle avcılarının eline düşseydin bu kasabaya getirilinceye kadar isyankârlığın söyle dursun, Teblor gururundan bile eser kalmazdı. Sunydlar koca bir kamp dolusu kelle avcısını öldürdüğün için sana tapacaklar."

"Adın ne?" diye sordu Karsa.

"Neden?"

Uryd savaşçı gölgelerin içinden gülümsedi. "Bütün sözlerine rağmen benden hâlâ korkuyorsun."

"Asla."

Fakat muhafızın ses tonundaki gerginliği duyan Karsa'nın tebessümü genişledi. "Öyleyse bana adını söyle."

"Damisk. Adım Damisk. Malazan fethi gerçekleşirken Greydog ordusunda bir izciydim."

"Fetih. Demek ki mağlup olduğunuz. Dize getirilen hangimiz, Damisk Greydog? Dağda ekibine saldırdığımda kaçtın. Seni tutanları kaderlerine terk ettin. Bir korkağın, dize getirilmiş birinin yapacağı gibi kaçıp gittin. İşte o yüzden şimdi buradasın. Zira zincire vuruldum ve sana erişemiyorum. Bir şeyler söylemek için değil, kendine hâkim olamadığın için yanıma geliyorsun. Böbürlenmenin zevkini arıyorsun ama kendini içten içe yiyorsun ve böylelikle gerçek bir tatmin duymuyorsun. Lakin tekrar geleceğini ikimiz de biliyoruz. Ve tekrar."

"Efendime, seni canları ne isterse yapsınlar diye sağ kalmış kelle avcılarına vermesini öğütleyeceğim," dedi Damisk boğuk bir sesle. "Ve karşına geçip seyredeceğim—"

"Elbette seyredeceksin. Damisk Greydog."

Adam geri geri yürüyerek merdiveni çıkarken elindeki fener çılgınca sallandı.

Karsa kahkahayı bastı.

Hemen sonra kapak çarparak bir kez daha kapandı ve içerisi kararardı.

Teblor savaşçı sesini kesti, sonra ayaklarını yeniden kütüğe koydu.

Hendeğin öbür ucundan gelen zayıf bir ses onu durdurdu. "Dev."

Dil Sunydların, onu konuşan ses bir çocuğundu. "Seninle konuşacak değilim, ovalı," diye homurdandı Karsa.

"Konuşmanı istemiyorum. Bu Hood belası ağacın üstünde çalıştığını hissedebiliyorum. Her ne yapıyorsan başaracak mısın?"

"Hiçbir şey yaptığım yok."

"Peki öyleyse. Herhalde hayal gördüm. Geri kalanımız burada ölüp gidiyoruz. Hem de feci, haysiyetsiz bir şekilde."

"Büyük bir suç işlemiş olmalısınız—"

Cevaben atılan kahkaha, hırıltılı bir öksürük gibiydi. "Bak onu iyi bildin, dev. İşledik. Malazan egemenliğini kabul etmedik. O nedenle silah bırakmayıp tepelere ve ormanlara gizlendik. Akınlar düzenledik, pusular kurduk, başlarına bela olduk. Çok da eğlendik. Ta ki yavşaklar bizi yakalayıncaya dek."

"Pervasızlık etmişsiniz."

"Üç kişi ve bir avuç köpekle koca bir *kasabaya* akın eden sen değil misin? Bir de kalkmış bana mı pervasız diyorsun? Eh, burada olduğumuza göre galiba ikimiz de öyleyiz."

Karsa sözlerin doğruluğuna surat ekşitti. "Ne istiyorsun, ovalı?"

"Kuvvetini, dev. Burada hâlâ yaşayan dört kişiyiz ama bir tek benim bilincim açık... ve aklım neredeyse başımda. En azından rezil kaderimi idrak edebilecek kadar."

"Çok konuşuyorsun."

"Seni temin ederim ki uzun süre daha konuşamayacağım. Bu kütüğü kaldırman mümkün mü, dev? Veya birkaç kez döndürmen?"

Karsa uzunca bir süre cevap vermedi. "Öyle yapmam ne işe yarar?"

"Zincirleri kısaltır."

"Zincirlerin kısalması gibi bir arzum yok."

"Sadece geçici bir süreliğine."

"Neden?"

"Döndür şu kahrolası şeyi, dev. Döndür ki zincirlerimiz tekrar tekrar etrafına dolansın. Son bir döndürüşle de bu uçtaki biz zavallı ahmakları aşağıya çekesin ki boğulalım."

"Sizi öldürmemi mi istiyorsun?"

"Durumu bu kadar çabuk kavrayabilmeni alkışlıyorum, dev. Gölgene daha fazla ruh doluşacak, Teblor – türün böyle şeylere o

gözle bakar, değil mi? Beni öldür de gölgende haysiyetimle yürüyeyim."

"Merhamete ilgi duymam, ovalı."

"Peki ya yadigârlara?"

"Yadigâr alacak kadar yanına yaklaşamam."

"Bu alacakaranlıkta ne kadar iyi görebiliyorsun? Duydum ki siz Teblorlar—"

"Görebiliyorum. Sağ yumruğunu sıktığını bilecek kadar. Avucunda ne var?"

"Bir diş. Az önce düştü. Buraya zincirlendiğimden beri üçüncü."

"Onu bana fırlat."

"Denerim. Ama maalesef biraz... dermansızım. Hazır mısın?"

"Fırlat."

Adam kaldırırken kolu titriyordu.

Diş yüksekten ve açıktan uçtu. Yine de Karsa'nın kolu ileri fırlayarak bağlı olduğu zinciri şaklattı ve dişi havada kaptı. Teblor onu aşağı indirerek daha yakından baktı, sonra da homurdandı. "Çürümüş bu."

"Muhtemelen o nedenle düşmüştür. Eee? Bir de şunu düşün. Kütüğü döndürürsen açtığın deliğe su girer ve içi daha da yumuşar. Tabii orada bir iş çevirdiğinden değil."

Karsa başını yavaşça salladı. "Senden hoşlandım, ovalı."

"Güzel. Artık boğ beni."

"Boğacağım."

Karsa yattığı yerden kayarak dizlerine kadar pisliğe battı. Ayak bileklerinin etrafındaki taze yaralar suya temas edince sızladı.

"Seni aşağı indirmelerini seyrettim, dev," dedi adam. "Sunydlardan hiçbiri senin kadar iri değil."

"Teblorlar arasında en ufak tefekler Sunydlardır."

"Çok eskiden soylarına ovalı kanı karışmış olsa gerek."

"Sahiden de çok düşkünleşmişler." Karsa zincirlerini de sürükleyerek avuçları kütüğün altına gelinceye kadar her iki kolunu aşağı indirdi.

"Sağ olasın, Teblor."

Karsa kütüğü kaldırıp döndürdü, sonra bir kez daha yerine bırakıp soluklandı. "Bu iş kısa sürmeyecek, ovalı, ve onun için üzgünüm."

"Anlıyorum. Acele etme. Zaten Biltar hemen suya gömüldü ve görünüşe bakılırsa sıra Alrute'ta. İyi gidiyorsun."

Karsa kütüğü tekrar kaldırıp yarım tur daha çevirdi. Diğer uçtan şapırtılar ve gurultular geldi.

Sonra bir nida yükseldi. "Çok az kaldı, Teblor. Ben sonuncuyum. Bir kez daha – kütüğün altına gireceğim ki beni yere mıhlasın."

"O zaman boğulmaz, ezilirsin."

"Bu balçıkta mı? Hiç endişelenme, Teblor. Doğru, ağırlığı hissedeceğim ama canım fazla yanmayacak."

"Yalan söylüyorsun."

"Ne olmuş yani? Önemli olan araçlar değil sonuçtur."

"Her şeyin önemi vardır," diyen Karsa bir kez daha hazırlandı. "Bu sefer tam bir tur döndüreceğim, ovalı. Artık kendi zincirlerim kısaldığı için daha kolay olacak. Hazır mısın?"

"Lütfen biraz bekle," dedi adam telaşla.

Karsa kollarına binen muazzam ağırlıkla homurdanarak kütüğü kaldırdı.

"Fikrimi değiştirdim—"

"Ben değiştirmedim." Karsa kütüğü döndürdü. Sonra da ellerinden bıraktı.

Diğer uçta delice bir çırpınma oldu. Zincirler havayı kamçıladı, sonra da şiddetli öksürükler yükseldi.

Şaşıran Karsa başını kaldırdı. Öteki tarafta baştan aşağı kahverengiye bulanmış bir figür yerde çırpınıyor, ağzından su tükürerek debeleniyordu.

Yavaşça arkasına yaslanan Karsa adamın toparlanmasını bekledi. Bir süre kütüğün diğer ucundan hızla alınıp verilen soluklardan başka bir ses gelmedi. "Demek kütüğün üstünden yuvarlanmayı, sonra da altından geçip öbür taraftan çıkmayı becerdin. Etkilenmedim desem yalan olur, ovalı. Anlaşılan hiç de korkak değilmişsin. Çocuklar arasında senin gibiler olduğunu zannetmezdim."

"Katıksız cesaret," dedi adam nefes nefese. "Bende ondan bol ne var."

"O kimin dişiydi?"

"Alrute'un. Artık lütfen kütüğü daha fazla döndürme."

"Kusura bakma, ovalı, ama şimdi onu öbür tarafa döndürmek ve başlamadan önceki hâline getirmek zorundayım."

"İnsafsız mantığına lanet olsun, Teblor."

"Adın ne?"

"Torvald Nom ama Malazanlı düşmanlarım beni Muşta diye tanırlar."

"Peki Sunyd dilini nasıl öğrendin?"

"Aslına bakarsan bu eski ticaret dilidir. Kelle avcılarından önce uzaklarda Nathii tüccarları vardı. Onlarla Sunydlar arasında karşılıklı kazanç sağlayan bir ticaret gerçekleşirdi. Doğrusunu istersen bizim Nathiilerinkiyle yakın akraba."

"Askerler abuk subuk konuşuyorlardı."

"Doğaldır; onlar birer asker." Adam duraksadı. "Pekâlâ, bu tür şeylerden anlamıyorsun. Öyle olsun. O askerler muhtemelen Malazanlıydı."

"Malazanlıların düşmanım olduklarına karar verdim."

"Öyleyse paylaştığımız bir şey var demektir, Teblor."

"Seninle bu ağaç gövdesinden başka bir şey paylaşmıyoruz, ovalı."

"Nasıl istersen. Yine de bir konuda seni düzeltmek isterim. Malazanlılar ne kadar nefret edilesi olsalar da şu aralar Nathiilerin de onlardan kalır tarafı yok. Ovalılar arasında müttefiksizsin, Teblor."

"Sen bir Nathii misin?"

"Hayır. Daru'yum. Çok daha güneydeki bir şehirdenim. Nom Hanesi çok büyüktür ve bünyesindeki belli başlı aileler neredeyse zengindir. Hatta Darujhistan'daki Konsey'de bir Nom'umuz bile yer alır. Onunla hiç tanışmadım. Maalesef kendi ailemin malı mülkü şey, mütevazıdır. Zaten o yüzden çok yolculuk ederim ve alakça mesleklerde—"

"Çok konuşuyorsun, Torvald Nom. Bu kütüğü bir kez daha döndürmeye hazırım."

"Kahretsin, onu unuttuğunu umuyordum."

Demir çubuğun ucu kütüğe yarısından fazla girmişti. Flanj küt, biçimsiz bir metal parçasına dönmüştü. Karsa çabaları arasındaki istirahat sürelerini giderek uzatmasına rağmen sızlamaları ve titremeleri bacaklarından uzak tutamıyordu. Tahta kırığının göğsünde ve sırtında açtığı büyükçe yaralardan boyuna sızan kan, giysilerini sırılsıklam etmiş tere karışıyordu. Ayak bileklerindeki deri ve etler ezme lime olmuştu.

Torvald kütük asıl konumuna döndükten kısa süre sonra kendi hareketsizliğine yenik düşmüştü ve Karsa çalışıp çabalarken uykusuna inliyordu.

Uryd savaşçı şimdilik kil eğimde uzanmış dinleniyordu. Çıkan sesler sadece kendi hırıltıları ve kütüğün diğer ucundan gelen daha yumuşak ve sığ nefeslerdi.

Derken yukarıdan yine çizmeler geçti. Ayaklar önce bir tarafa gidip ardından geri geldi ve tekrar kayboldu.

Yeniden ayağa kalkan Karsa'nın başı döndü.

"Daha fazla dinlen, Teblor."

"Dinlenmeye vakit yok, Torvald Nom—"

"Elbette var. Artık sahibin olan kölecibaşı katarıyla beraber en azından Malybridge'e kadar Malazanlı askerlerin refakatinde yolculuk edebilmek için burada bir süre bekleyecek. Ahmak Ormanı ve Sarı Damga'da ne zamandır eşkıyalar cirit atıyor. Daha en başta o karman çorman haydutlar ve katiller grubunu ben bir araya getirdiğim için bundan biraz gururlanmıyor değilim. Zaten Malazanlılar olmasaydı çoktan beni kurtarmaya gelirlerdi."

"O kölecibaşını geberteceğim," dedi Karsa.

"Ona dikkat et, dev. Silgar hoş biri değildir ve senin gibi savaşçılarla başa çıkmaya alışkındır—"

"Ben Sunyd değil Uryd'ım."

"Biliyorum, söyleyip duruyorsun ve onlardan daha hırçın olduğuna şüphem yok – daha iriyarı olduğun kesin. Ben sadece Silgar'a temkinli yaklaşmanı söylüyorum."

Karsa kütüğü bacaklarının arasına aldı.

"Boş zamanın var, Teblor. Sonrasında yürüyemezsen kendini kurtarmanın bir anlamı kalmaz. İlk defa zincire vurulmuş değilim ve tecrübelerime dayanarak konuşuyorum: Doğru zamanı kolla. Daha önce düşüp kalmazsan bir fırsat mutlaka çıkacaktır."

"Veya boğulmazsan."

"Mesaj alınmıştır. Ve evet, cesaretten bahsederken ne kastettiğini anladım. Bir an ümitsizliğe kapıldığımı itiraf ediyorum."

"Ne zamandır buraya zincirlendiğini biliyor musun?"

"Eh, o gün yerde kar vardı ve gölün buzu daha yeni kırılmıştı."

Karsa diğer uçtaki zar zor görülebilen cılız figüre yavaşça göz attı. "Torvald Nom, bir ovalı bile böyle bir kadere mahkûm edilmemeli."

Adamın kahkahası bir hırıltıdan farksızdı. "Bir de *bize* çocuk diyorsunuz. Siz Teblorlar birer cellat gibi önünüze geleni kesip biçiyorsunuz ama türüm arasında idam bir merhamet eylemidir. Hüküm giymiş ortalama bir lavuk için uzun uzadıya işkenceden geçme ihtimali çok daha yüksektir. Nathiiler acı çektirmeyi bir sanat hâline getirmişlerdir – kışları çok soğuk geçtiğinden olsa gerek.

Her halükârda Silgar seni sahiplenmeseydi –ve kasabada Malazan askerleri bulunmasaydı– yerliler şu an santim santim derini yüzüyor olurlardı. Sonra iyileşesin diye seni bir kutuya kapatırlardı. Tümünün enfeksiyona bağışık olduğunu bildiklerinden çok ama çok uzun bir zaman size eziyet edebileceklerinin farkındalar. Herhalde şu an kafası bozuk bir yığın kasabalı vardır."

Karsa çubuğa yeniden asılmaya koyuldu.

Yukarıdan gelen sesler işini böldü. Sonra en az bir düzine yalınayak kişinin gelişiyle bir patırtı koptu ve o gürültüye ambar zemininde kayan zincirlerin şakırtısı eklendi.

Karsa karşı taraftaki hendek eğimine uzandı.

Kapak açıldı. Önce fener taşıyan bir çocuk, sonra da Sunydlar yavaş yavaş aşağıya indi. Kaba kumaştan kısa birer etek hariç çıplak olan Teblorlar sol ayak bileklerinden hepsini birbirine bağlayan bir zincire vurulmuşlardı. Fenerli ovalı iki hendek arasındaki kuru iskelesi boyunca yürüdü. Altı erkek ve beş kadından müteşekkil toplam on bir Sunyd onu takip etti.

Teblorların boyunları büküktü; hiçbiri sarsılmaz ve sert bakışlı Karsa'yla göz göze gelmedi.

Karsa'nın bulunduğu yerden dört uzun adım uzakta duran çocuğun bir el hareketiyle Sunydlar döndüler ve hendeklerine kadar eğimden aşağı kaydılar. O esnada çıkagelen üç ovalı daha peşlerinden gitti ve Teblorların diğer ayak bileklerini de sabit prangalara vurdu. Sunydlar en ufak bir direniş göstermediler.

Saniyeler sonra ovalılar tekrar iskeleye çıktılar ve ardından merdiveni tırmandılar. Menteşelerinde gıcırdayan kapak yankılı bir gümlemeyle çarparak kapandı ve alacakaranlığa toz yağdı.

"Demek doğruymuş. Bir Uryd," diye fısıldadı bir ses.

Karsa dudak büktü. "Bu bir Teblor'un sesi miydi? Hayır, olamaz. Teblorlar kimseye kölelik etmezler. Bir ovalının önünde diz çökmektense ölmeyi yeğlerler."

"Bir Uryd... hem de *zincire vurulmuş* bir Uryd. Tıpkı bizim gibi—"

"Sunydlar gibi mi? Bu aşağılık çocuklar yaklaşıp bacaklarına kranga takarlarken kıllarını kıpırdatmayan Sunydlar gibi mi? Hayır. Ben bir tutsağım ama hiçbir bağ beni uzun süre zaptedemez. Sunydlara Teblor olmak nasıldır hatırlatılmalı."

Sunydların arasından bir kadına ait yeni bir ses konuştu. "Avcıların kampı önüne dizilmiş ölüleri gördük. Ölü Malazanlılarla

dolu kağnılar gördük. Kasabalılar feryat ediyorlardı. Ama sizin sadece üç kişi olduğunuz söyleniyordu—"

"Üç değil, iki. Yoldaşımız Delum Thord başından yaralıydı ve aklını kaçırmıştı. Köpeklerle beraber koştu. Aklı başında, kanağaç kılıcı elinde olsaydı—"

Sunydlardan ani bir mırıldanma yükseldi. *Kanağaç* kelimesi huşu dolu tonlarla telaffuz edildi.

Karsa kaşlarını çattı. "Bu delilik de ne böyle? Sunydlar Teblorların *bütün* âdetlerini mi yitirdiler?"

Kadın iç geçirdi. "Yitirmek mi? Evet, uzun zaman önce. Öz çocuklarımız lanet olasıca ovalı parasına –dünyayı döndürürmüş gibi gözüken metal parçalarına– tamah ederek gecenin bir vakti sıvışıp gittiler. Hepsi de bir güzel sömürüldü – hatta bazıları avcılara izcilik ederek vadilerimize geri döndü. Gizli kanağaç korularımız yakıldı, atlarımız katledildi. Biz Sunydları, öz çocuklarımız tarafından ihanete uğramak yıktı."

"Çocuklarınızın yakalanıp öldürülmeleri gerekirdi," dedi Karsa. "Savaşçılarınız çok yufka yürekliymiş. İhanet gerçekleştiğinde kan bağları kesilir. O çocuklar Sunydlı olmaktan çıkmışlar. Onları sizin adınıza öldüreceğim."

"Çocuklarımızı bulmakta zorlanırsın, Uryd. Çok fazla dağıldılar. Pek çoğu can verdi ya da borçlarını ödemek için başkalarının hizmetine girdi. Bazılarıysa çok uzun yolculuklara çıkıp Nathilog ve Genabaris gibi büyük şehirlere gitti. Kabilemiz ortadan kalktı."

Konuşan ilk Sunyd tekrar söz aldı. "Zaten, Uryd, zincire vurulmuşsun. Hiçbir kölenin asla elinden kaçamadığı Efendi Silgar'ın malısın artık. Bir daha kimseyi öldüremeyeceksin. Ve bize yaptıkları gibi sana da diz çöktürecekler. Boş konuşuyorsun."

Karsa yeniden kütüğün üstüne bindi. Bu sefer zincirleri sıkıca kavrayıp bileklerine dolayabildiği kadar doladı.

Ardından kendini geriye attı. Kaslarını sıkarak, bacaklarını kütüğe bastırarak belini doğrulttu. Hışırtılar, çıtırtılar yükseldi. Aniden bir çatırtı koptu.

Karsa zincirlerini şaklatarak arkasındaki kil eğime sırtüstü düştü. Ter kaçmış gözlerini kırpıştırıp kütüğe baktı.

Ağaç gövdesi boylu boyunca yarılmıştı.

Diğer uçtan alçak bir tıslama ve boşalmış zincirlerin şıngırtısı geldi. "Hood canımı alsın, Karsa Orlong," diye fısıldadı Torvald. "Hakarete hiç gelemiyorsun, değil mi?"

Artık kütüğe bağlı olmasa da Karsa'nın el ve ayak bilekleri hâlâ demir çubuklara zincirliydi. Savaşçı doladığı zincirleri ağrıyan, kanayan önkollarından çözdü, sonra da çubuklardan birini aldı. Ayak zincirini kütüğe dayayıp çubuğun flanşsız ucunu halkalardan birine soktu ve iki eliyle birden abandı.

"Ne oldu?" diye sordu bir Sunyd. "O ses neydi?"

"Uryd'ın beli kırıldı," diye aheste aheste cevap verdi ilk konuşmacı.

Torvald'ın ağzından sert bir kıkırtı çıktı. "Korkarım Lord seni gözüne kestirdi, Ganal."

"Ne demek istiyorsun, Nom?"

Zincir halkası koptu ve fırlayıp giden demir parçası hendeğin toprak duvarına çarptı.

Karsa zinciri ayaklarındaki prangadan çekip çıkardı. Sonra da eli bileklerini tutanı kırmaya girişti.

Yine bir çınlama yükseldi. Kolları serbest kaldı.

"Neler oluyor?"

Karsa üçüncü bir çatırtıyla kullanmakta olduğu demir çubuğun hasar görmemiş, flanşı sağlam, keskin kenarlı ve tırtıklı olanın zincirini de kopardı. Hendekten iskeleye çıktı.

"Şu Ganal nerede?" diye homurdandı.

Karşı hendekte yatan Sunydların biri hariç hepsi bu sözler karşısında büzüldü.

"Ganal benim," dedi kılını kıpırdatmayan yalnız savaşçı. "Demek belin kırılmamış. Eh, öyleyse, kuşkucu sözlerim için beni öldür, savaşçı."

"Öldüreceğim." Karsa iskelede yürürken demir çubuğu havaya kaldırdı.

"Öyle yaparsan," dedi Torvald aceleyle, "diğerleri muhtemelen çığlık atar."

Karsa tereddüt etti.

Ganal ona gülümsedi. "Canımı bağışlarsan kimse alarm vermez, Uryd. Vakit gece; şafağa hâlâ en az bir çan var. Sağ salim kaçabilirsin—"

"O zaman sessiz kaldığınız için hep beraber cezalandırılırsınız," dedi Karsa.

"Hayır. Biz uyuyorduk."

Kadın tekrar konuştu. "Ne kadar Uryd varsa al getir. Bu kasabadaki herkesi öldürdüğünüzde hakkınız olduğu üzere biz Sunydları cezalandırabilirsiniz."

Karsa tereddüdünü sürdürdü, ardından kafa salladı. "Ganal, sefil hayatını bağışlıyorum. Ama geri geleceğim ve seni unutmayacağım."

"Hiç şüphem yok, Uryd," cevabını verdi Ganal. "Artık hiç şüphem yok."

"Karsa," dedi Torvald, "bir ovalı olabilirim ama—"

"Seni serbest bırakacağım, çocuk," dedi Uryd, Sunydların hendeğine sırtını dönerek. "Cesaret gösterdin." Adamın bulunduğu tarafa indi. "Yürüyemeyecek kadar çirozsun," diye gözlemde bulundu. "Bu hâlde kaçamazsın. Yine de seni serbest bırakmamı istiyor musun?"

"Çiroz muyum? Üç kilodan fazla kaybetmedim, Karsa Orlong. Kaçabilirim."

"Daha önce sesin dermansız çıkıyordu."

"Bana acıyasın diye."

"Bir Uryd'dan acıma mı bekledin?"

Adamın zayıf omuzları mahcup bir edayla silkildi. "Denemeye değerdi."

Karsa zinciri kanırtarak kopardı.

Torvald kollarını çekip kurtardı. "Beru seni kutsasın, delikanlı."

"Ovalı tanrılarını kendine sakla."

"Elbette. Özür dilerim. Sen nasıl istersen."

Torvald yokuşu tırmandı. Yaya iskelesinde durakladı. "Ya kapak, Karsa Orlong?"

"Ona ne olmuş?" diye homurdanan savaşçı da iskeleye çıkıp ovalının yanından geçti.

O geçerken Torvald eğilerek selam verdi ve cılız kollarından birini saygıyla uzattı. "Hayhay, yol göster."

Karsa ilk basamakta durup çocuğa göz attı. "Ben savaş lideriyim," diye gürledi. "Sahiden de sana yol göstermemi mi istiyorsun, ovalı?"

Ganal diğer hendekten konuştu. "Nasıl cevap verdiğine dikkat et, Daru. Teblorlar arasında boş söz söylenmez."

"Şey, eee, benimkisi sadece bir davetti. Basamaklarda önümden gitmen için—"

Karsa tırmanışına kaldığı yerden devam etti.

Kapağın tam altında durup kenarlarını inceledi. Kilitlendiğinde indirilen ve kapağı etrafındaki kalaslarla aynı hizaya getiren demir bir mandal olduğunu hatırlıyordu. Demir çubuğun zincir kıran

ucunu mandalın altındaki ekleme dayadı. Çubuğu elinden geldiği kadar ileri itti, sonra da ağırlığını aşama aşama vererek kanırtmaya başladı.

Sert bir çatırtıyla kapak hafifçe yükseldi. Karsa omuzlarını tahtaya dayayıp kaldırdı.

Menteşeler gıcırdadı.

Savaşçı hiç kıpırdamadan bekledi, ardından daha yavaşça deneme etti.

Kafasını kapak aralığından dışarı uzatırken ambarın karşı ucundan gelen kısık bir fener ışığı ve küçük, yuvarlak bir masanın etrafına kurulmuş üç ovalı gördü. Ovalılar asker değildi – Karsa onları daha önce Kölecibaşı Silgar'ın yanında görmüştü. Masanın üstüne atılan kemik zarların hafif tıkırtısı kulağına kadar ulaşıyordu.

Menteşelerin gıcırtısını duymamış olmaları Karsa'ya göre hayret vericiydi. Derken kulaklarına yeni bir ses takıldı: bir gıcırtı, bir korosu ve dışarıda esen bir rüzgârın uğultusu. Göl tarafından bir fırtına bastırmış ve ambarın kuzey duvarına yağmur damlaları çarpmaya başlamıştı.

"Urugal," dedi Karsa bıyık altından, "teşekkür ederim. Ve şimdi sanık ol..."

Bir eliyle kapağı açık tutan genç savaşçı yavaşça yukarı çıktı. Torvald'ın da bir o kadar sessizce gelmesine imkân tanıyacak kadar bekledi, sonra da kapağı yerine oturuncaya dek ağır ağır indirdi. Bir el işareti Torvald'a olduğu yerde kalmasını söyledi ve adam ciddiyetle kafa sallayarak anladığını bildirdi. Karsa demir çubuğu dikkatle sol elinden sağ eline geçirdi ve yerinden ayrıldı.

Üç muhafızdan sadece birinin onu göz ucuyla görmesi mümkündü fakat adamın dikkati önündeki masada seken zarlardaydı. Diğer ikisinin sırtı odaya dönüktü.

Karsa arada üç adımdan daha az kalıncaya dek emekledi, sonra da ses çıkarmadan çömelme pozisyonu aldı.

İleri fırlarken yanlamasına savurduğu demir çubuk miğfersiz kafalardan önce biriyle, sonra da ikincisiyle temas etti. Üçüncü muhafız ağzı açık bakakaldı. Karsa çubuğun kırmızıya bulanmış ucunu sol eliyle kaparak hamlesini tamamladı ve silahı ovalının boğazına çaprazlama vurdu. Adam sandalyesinden geriye savrulup ambar kapısına çarptı ve yere yığılıp kaldı.

Karsa çubuğu masanın üstüne bıraktı, sonra da kurbanlarından birinin yanına çömelip adamın kılıç kemerini çıkarmaya davrandı.

Torvald yanına yaklaştı. "Hood'un özbeöz kâbusu gibisin, Uryd," diye mırıldandı.

"Kendine bir silah al," diye talimat veren Karsa bir sonraki cesede geçti.

"Alacağım. Eee, ne tarafa kaçacağız, Karsa? Kuzeybatıya, yani geldiğiniz tarafa gitmemizi bekleyecekler. Dağ geçidinin dibine kadar dörtnala at sürecekler. Eğer dostlarımla—"

"Kaçmaya niyetim yok," diye hırıldayan savaş lideri, her iki kılıç kemerini de bir omzuna astı. Kınlarındaki uzunkılıçlar Teblor'un sırtında ufacık görünüyordu. Flanşlı çubuğu tekrar eline aldı. Döndüğünde Torvald'ı aval aval bakarken buldu. "Dostlarına koş, ovalı. Bu gece kaçmanı sağlayacak kadar kargaşa çıkaracağım. Bu gece Bairoth Gild'in ve Delum Thord'un intikamı alınacak."

"Benden *senin* ölümünün intikamını almamı bekleme, Karsa. Yaptığın delilik – daha şimdiden imkânsızı başardın. Sana geçtiği kıyağa karşılık Leydi'ye teşekkür etmeni ve fırsatın varken buradan uzaklaşmanı öneririm. Unuttun mu bilmem ama bu kasaba asker dolu."

"Bir an önce yola koyul, çocuk."

Torvald tereddüt etti, sonra bezgince ellerini kaldırdı. "Öyle olsun. Canım için sana teşekkür ederim, Karsa Orlong. Nom ailesi dualarında adını anacak."

"Elli kalp atışı bekleyeceğim."

Torvald tek kelime daha etmeden ambarın kayan kapılarına yollandı. Ana sürgü yerine oturtulmamıştı; daha küçük mandal kapı çerçevesinde gevşekçe duruyordu. Torvald mandalı kaldırdı ve başını çıkarıp etrafa çabucak göz gezdirmesine yetecek kadar kapıyı araladı. Ardından kapıyı biraz daha itti ve dışarı sıvıştı.

Karsa sola doğru alelacele uzaklaşan adamın çıplak ayaklarıyla çamurda çıkardığı şıpırtıları dinledi. Elli kalp atışı beklememeye karar verdi. Fırtınanın karanlığı perçinlemesine rağmen şafağa çok kalmamıştı.

Teblor kapıyı daha da itip dışarı adım attı. Çıktığı sokak anacaddeden daha dardı ve karşı taraftaki ahşap binalar sağanak yağmurun eğimli perdesi ardında bulanıktı. Sağda ve yirmi adım uzakta, yan sokağa bitişik bir evin üst katındaki kirli pencereden dışarı ışık vuruyordu.

Karsa kankılıcını istiyordu ama silahın nerede tutulduğuna

dair hiçbir fikri yoktu. O olmazsa herhangi bir Teblor silahı da işini görürdü. Üstelik öyle silahları nerede bulabileceğini biliyordu.

Karsa kapıyı kaydırarak arkasından kapattı. Sağa döndü ve sokağın kenarında kalarak göl kıyısına doğru ilerledi.

Rüzgârın kamçıladığı yağmur yüzüne çarptıkça cildine yapışmış kanı ve kiri yıkadı. Karsa gömleğinin lime lime olmuş güderisini peşi sıra uçuşturarak kelle avcıları kampının bulunduğu açıklığa doğru koşar adım yol aldı.

Sağ kalanlar olmuştu. Karsa ihmalkârlığın getirdiği bu hatasını şimdi düzeltecekti. Ve o sert bakışlı çocukların kulübelerinde aradığını bulacaktı. Teblor yadigârları. Silahlar. Zırhlar.

Ölenlerin kulübeleri ve barakaları daha şimdiden boşaltılmıştı. Kapılar açık bırakılmış, etrafa çerçöp saçılmıştı. Karsa'nın gözleri hâlâ meskûn olduğu açıkça anlaşılan yakındaki kamış duvarlı bir kulübeye odaklandı. Oraya sessiz adımlarla yaklaştı.

Savaşçı küçük kapıya aldırış etmeyip duvarlardan birine omuz attı. Kamış panel içe devrildi ve Karsa oradan kulübeye daldı. Solundaki karyoladan bir homurtu yükseldi ve silik bir şekil hızla doğrulup oturdu. Demir çubuk aşağıya savruldu. Duvarlara kan ve kemik parçacıkları sıçradı. Figür tekrar yığılıp kaldı.

Kulübenin tek ve küçük odası çoğu hiçbir işe yaramayan Sunyd eşyalarıyla doluydu: muskalar, kemerler ve incik boncuklar. Yine de Karsa tahta üstüne boncuklu geyik derisi kınlarında duran bir çift Sunyd avcı bıçağı buldu. O sırada alçak bir sunak dikkatini çekti. Sunak kilden yapılma bir heykelciğin –arka bacakları üstünde duran bir yabandomuzunun– temsil ettiği bir ovalı tanrısına aitti.

Teblor sunağı toprak zemine devirdi, sonra da ayağıyla ezerek paramparça etti.

Tekrar dışarı çıkıp bir sonraki meskun kulübeye yaklaştı.

Rüzgâr gölden uluyarak esiyor, beyaz yeleli dalgalar çakıllı sahili dövüyordu. Bulutlar yukarıdaki gökyüzünü karartmayı sürdürürken yağmur hiç dinmiyordu.

Toplamda yedi kulübe mevcuttu ve Karsa bunların altıncısında –gri ayı postuyla örtülü karyolalarında sarmaş dolaş yatan iki adamı öldürdükten sonra– eski bir Sunyd kankılıcı ile neredeyse eksiksiz bir zırh takımı buldu. Zırh Karsa'nın daha önce hiç görmediği bir tarzda olmasına rağmen ebadına ve tahta levhalara dağlanmış simgelere bakılırsa belli ki Teblor yapımıydı. Savaş lideri gri, yıp-

ranmış tahtanın asırlarca ihmal edilmekten dolayı ağarmış kanağaç olduğunu ancak onu kuşanmaya başladıktan sonra anladı.

Küçük bir kavanoz kan yağı bulduğu yedinci kulübede zırhını çıkarmaya ve keskin kokulu merhemi aç kalmış tahtaya sürmeye vakit ayırdı. Yağdan kalanı da kılıcın susuzluğunu gidermekte kullandı.

Sonunda ışıldamaya başlamış yalımı öperken acı yağın tadını aldı.

Kan yağı derhal etkisini gösterdi. Karsa'nın kalbi gümbürdemeye başladı, kaslarına ateş yayıldı, zihni şehvet ve hiddetle doldu.

Kendini tekrar dışarıda bulan Teblor karşısındaki kasabayı kızıl bir pusun arkasından süzdü. Hava leş gibi ovalı kokuyordu. Bakışlarını keresteden yapılmış büyük bir evin bronz şeritli kapısında tutan Karsa artık bacaklarını hissedemese de o tarafa yürüdü.

Derken kapı içeriye uçuyor, Karsa eşiğin ötesindeki alçak tavanlı hole giriyordu. Birileri üst katta avaz avaz bağırıyordu.

Karsa kendini sahanlıkta geniş omuzlu, kel bir çocukla yüz yüze buldu. Çocuğun arkasında saçlarına ak düşmüş bir kadın büzülmüş bekliyor, kadının arkasındaysa yarım düzine uşak kaçışıyordu.

Kel çocuk duvardan pırlantalarla bezeli kınında duran bir uzunkılıcı az önce indirmişti. Gözleri dehşetle parlayan çocuğun başı omuzlarından ayrılırken suratındaki hayret ifadesi geçmedi.

Derken Karsa kendini üst katın en gerisindeki odada buldu. Uşaklardan sonuncusuna basıp geçerken kafasını tavana çarpmamak için eğiliyor, arkasındaki evden çıt çıkmıyordu. Önündeki sayvanlı yatağın arkasında genç bir kadın ovalı saklanıyordu.

Teblor kılıcını yere bıraktı. Hemen sonra tutup karşısına aldığı kadın onun dizlerine tekmeler attı. Karsa sağ eliyle ovalının başını arkadan kavrayıp yüzünü zırhın yağa bulanmış göğüslüğüne bastırdı.

Kadın debelendi, sonra başını hızla geriye attı. Ansızın gözlerinde yabani bir bakış belirdi.

Karsa gülerek kadını yatağa attı.

Ağzından hayvansı sesler yükselen ovalı, üstüne çıkmakta olan Teblor'u uzun parmaklı elleriyle tuttu. Dizginlenemez bir ihtiyaçla sırtını bükerek savaş liderini tırmaladı.

Karsa işini bitirdiğinde kadın baygındı ve üstünden kalkarken aralarında kan vardı. Karsa ovalının yaşayacağını biliyordu. Kan yağı yaralı ete sabırla yaklaşmazdı.

Karsa yine elinde kılıcıyla yağmurlu havaya çıktı. Doğudaki bulutlar aydınlanmaya başlamıştı.

Teblor bir sonraki eve geçti.

Sonra bir süreliğine aklı başından gitti. Geri geldiğinde kendini karşı ucundaki bir pencereden içeriye parlak gün ışığı giren bir tavan arasında buldu. Üstü başı kanla kaplı olarak elleri ve dizleri üstünde duruyor, bir yanında şişman bir çocuk cesedi yatıyordu. Yırtılmış bir tüppe içindeki çocuk görmeyen gözlerle yukarı bakıyordu.

Vücudu dalga dalga ürpertilerle sarsılan, sertçe alıp verdiği solukları o dar ve tozlu tavan arasında boğuk bir yankı yapan Karsa hışarıda bir yerden bağrışlar geldiğini duydu. Karşı uçtaki yuvarlak, kalın camlı pencereye kadar emekledi.

Aşağıda anacadde vardı. Karsa kasabanın batı kapısına yakın olduğunu anladı. Camın çarpıttığı huzursuz atlara binen bazı figürler bir araya toplanıyorlardı – Malazan askerleri. Malazanlıların aniden kasaba kapısına yollanmalarıyla onları seyreden Karsa hayrete düştü. Grup batı yönünde uzaklaşırken atların toynak gümbürtüleri kısa zamanda kayboldu.

Genç savaşçı yavaşça arkasına yaslandı. Tam altından hiç ses gelmiyordu ve Karsa evde canlı kimsenin kalmadığını biliyordu. Bildiği bir diğer şey de bazen ön kapıdan ama genellikle girintili taraflardan ve arka kapılardan bunun gibi en az bir düzine evin içinden geçmiş –ve o evlerin de şu an içinde bulunduğu kadar sessizliğe bürünmüş– olduğuydu.

Kaçtığım anlaşıldı. İyi ama kelle avcıları nerede? Peki ya günün yarısı bitmiş olmasına rağmen henüz sokaklara çıkmamış kasabalılar? Toplam kaç kişiyi öldürdüm?

Aşağıdan yumuşak ayak sesleri geldi. Beş-altı çift ayak Teblor'un altındaki odaya dağılıyordu. Kan yağı sayesinde duyuları hâlâ normalden keskin olan Karsa havayı koklasa da ovalıların kokusu henüz ona kadar gelmemişti. Yine de aşağıdakilerin asker değil avcı olduklarını anladı. Derin bir nefes alıp kısa bir süre tuttu, ardından kafasını salladı. *Evet, kölecibaşının savaşçıları. Kendilerini Malazanlılardan daha akıllı sanıyorlar ve hâlâ beni efendileri için yakalamak istiyorlar.*

Karsa hiç hareket etmedi – en ufak bir ağırlık değişiminin aşağıdan duyulacağını biliyordu. Başını yavaşça çevirip tavan arasının kapağına göz attı. Kapalıydı – Karsa öyle bir şey yaptığını hatırlamıyordu, büyük ihtimalle kapağın kendi ağırlığı onu yerine dü-

şürmüştü. Peki ama ne kadar süre önce? Bakışları çocuk cesedine çevrildi. Adamın açık yaralarından damlayan kan yoğun ve yavaştı. Demek ki aradan epeyce bir zaman geçmişti.

Birinin konuştuğunu işitti ve kısa süre sonra dili anladığını fark etti. "Bir çan, komutanım. Belki daha fazla."

"Madem öyle," dedi başka biri, "Tüccar Balantis nerede? Karısı ve iki çocuğu burada... dört uşağı da – daha fazlasına sahip miydi?"

Yine bir hareketlilik oldu.

"Tavan arasını kontrol edin."

"Uşakların uyuduğu yeri mi? İhtiyar Balantis'in koca göbeğiyle o merdiveni tırmanabileceğini hiç sanmam."

"Hey!" diye daha içeriden bağırdı başka bir ses. "Tavan arası merdiveni inik!"

"Pekâlâ, anlaşılan duyduğu korku tüccarı kanatlandırmış. Yukarı çıkıp çirkin ayrıntıları doğrula, Astabb ve acele et. Bir sonraki evi kontrol etmemiz lazım."

"Hood aşkına, Borrug, geçen seferkinde kahvaltımı çıkarmama ramak kaldı. Yukarısı sessiz. Bakmasak olmaz mı? Kimbilir, o hergele şu an bir sonraki aileyi doğruyor olabilir."

Bir suskunluk yaşandı. "Pekâlâ, gidelim. Bence Silgar bu sefer yanılıyor. O Uryd'ın katliam yaparken izlediği güzergâh dosdoğru batı kapısına uzanıyor. Bir yıllık maaşıma bahse varım ki şu anda T'lan Geçidi'ne gidiyordur."

"Öyleyse Malazanlılar onu yakalarlar."

"Evet, yakalarlar. Gelin."

Karsa avcıların ön kapıda toplanıp dışarı çıkmalarını dinledi. Bir düzine kalp atışı daha hareketsiz kaldı. Silgar'ın adamları sokağın batı tarafında başka bir katliam sahnesi bulmayacaklardı. Bu durum onları geri getirmeye yetecekti. Teblor sessiz adımlarla kapağa kadar gitti, onu ardına kadar açtı ve kan sıçramış tahta basamaklardan aşağıya indi. Koridor boyunca cesetler yatıyordu, hava leş gibi ölüm kokuyordu.

Karsa çabucak arka kapıya gitti. Ayaklar altında çiğnenmiş çamurla ve su birikintileriyle kaplı dışarıdaki bahçenin bir tarafında, işçilerin gelişini bekleyen kaldırım taşı yığını vardı. Onun ötesindeki yeni inşa edilmiş alçak taş duvarın ortasından kemerli bir bahçe kapısı yükseliyordu. Tepedeki gökyüzünden hızlı bir rüzgârın taşıdığı bulutlar geçiyor, gölgeler ve gün ışığı huzmeleri bütün bu sahnede yavaş yavaş yer değiştiriyordu.

Karsa bahçeyi depar atarak katetti ve kemerli kapının yanında çömeldi. Karşısına anacaddeye paralel uzanan tekerlek izli, dar bir sokak çıktı. Onun ötesindeyse uzun sarı otların arasında budanmış dal yığınlarından oluşan düzensiz bir sıra gördü. Yığınların arkasından evlerin arka duvarları yükseliyordu.

Savaş lideri kasabanın batı tarafındaydı ve avcılar buradaydı. Öyleyse doğu tarafında daha güvenli olurdu. Bir yandan anladığı kadarıyla Malazan askerleri orada kalıyorlardı... fakat içlerinden en az otuzunun batı kapısından at sırtında çıkıp gitmesini seyretmişti. Peki geriye kaç kişi kalmıştı?

Karsa, Malazanlıları düşman bellemişti.

Genç savaşçı sessizce sokağa çıkıp doğuya yöneldi. Öne eğilerek hızla koşarken gözleriyle ilersini taradı, sık sık siper aldı ve her an keşfini ilan edecek bağrışı bekledi.

Ara sokağa doğru hafifçe eğik duran büyük bir evin gölgesine girdi. Beş adım sonra göl kıyısına giden geniş bir sokağa gelecekti. Tespit edilmeksizin karşıdan karşıya geçmek muhtemelen zor olacaktı. Silgar'ın avcılarına ek olarak belirsiz miktarda Malazanlı hâlâ kasabadaydı. Sayıları ona sorun çıkarmaya yeter miydi? Bilmenin yolu yoktu.

Temkinli beş adımda sokağın kenarına geldi. Göl kıyısındaki karşı uçta küçük bir kalabalık toplanmıştı. Kefene sarılı bedenler bir evden dışarıya taşınırken iki erkek; genç, çıplak, kana bulanmış bir kadınla boğuşuyordu. Kadın tıslayarak adamların gözlerini oymaya çalışıyordu. Karsa'nın onu anımsaması biraz zaman aldı. Belli ki kan vağı hâlâ kadının içini yakıyordu ve kalabalık bariz bir endişeyle geri duruyor, herkes dikkatini onun kıvranan suretine veriyordu.

Karsa sağına göz attı. Kimsecikler yoktu.

Sokağın karşısına fırladı. Karşı taraftaki ara sokağa bir adım kala bir bağrış ve ardından koro hâlinde çığlıklar duydu. Sulu çamurda kayarak duran savaşçı kılıcını kaldırdı ve bakışlarını uzaktaki kalabalığa çevirdi.

Öyle yapınca da kefene sarılı cesetleri arkalarında bırakıp paniklemiş ceylanlar gibi kaçışan ovalıların sırtlarını gördü. Aniden serbest kalan genç kadın bağırarak çamura düştü. Bir eli hızla uzanıp zaptçılarından birinin ayak bileğine kapandı. Çamurda bir adam boyu sürüklendikten sonra ovalının adımlarını sekteye uğrattı ve yere kapaklanmasına yol açtı. Hırlayarak adamın üstüne çıktı.

Karsa hemen ara sokağa girdi.

Bir çan delicesine çalmaya başlamıştı.

Teblor anacaddeye paralel bir seyir izleyerek yoluna devam etti. En az otuz adım ötedeki uzak uç, kalın panjurlu pencereleriyle uzun, taş duvarlı, tek katlı bir binaya bakar gibiydi. Karsa oraya doğru koşarken üç Malazan askeri onun görüş alanından hızla geçip gitti. Hepsi de miğferliydi ve vizörleri inikti. Hiçbiri başını çevirmedi.

Karsa sokağın sonuna yaklaşırken temposunu yavaşlattı. Artık ilerideki binanın daha büyük bir kısmını görebiliyordu. Yapı nedense kasabadaki diğer hepsinden daha farklıydı. Daha ciddi ve kullanışlı tarzı, Teblorların beğeneceği cinstendi.

Karsa ara sokağın ağzında durdu. Sağına attığı bir bakışla karşısındaki binanın ön cephesinin anacaddeye baktığını anladı. Daha ileride batı kapısındakiyle uyumlu bir açık alan mevcuttu ve onun da ötesinde kasaba duvarının ucu az buçuk görülebiliyordu. Karsa'nın solunda ve daha yakınında bina tahta bir ağılla son buluyor, ağılın iki tarafında ahırlar ve ek binalar yükseliyordu. Karsa dikkatini yeniden sağına yöneltti ve başını biraz daha uzattı.

Üç Malazan askeri görünürde yoktu.

Çan hâlâ arkasında bir yerde çınlasa da ne gariptir ki kasaba terk edilmişe benziyordu.

Karsa ağıla doğru koştu. Hiçbir alarm verilmeden oraya vardı, korkuluğu aştı ve kapı aralığına doğru bina duvarı boyunca ilerledi.

Kapı açık bırakılmıştı. İçerideki antrede silahlar için kancalar, askılar ve raflar vardı ama silahların hepsi alınıp götürülmüştü. Durgun ve tozlu havada korkunun anısı kalmıştı. Karsa yavaşça içeri girdi. Karşı tarafta başka bir kapı duruyordu. Bu seferki kapalıydı.

Attığı tekme kapıyı kırdı.

Ötede onu her iki yanında karyola sıraları uzanan büyük bir oda karşıladı. İçerisi boştu.

Kırılan kapının yankıları kaybolurken Karsa başını eğerek kapı aralığından geçti, sonra da doğrulup etrafına bakındı ve havayı kokladı. Odada yoğun bir gerilimin kokusu asılıydı. Savaş lideri hâlâ orada bulunan ama her nasılsa görünmemeyi başaran bir mevcudiyet sezer gibi oldu. Temkinli bir adım attı. Soluk seslerine kulak kabarttı, hiçbir şey duymadı ve bir adım daha attı.

Yukarıdan düşen bir ilmik başından geçip omuzlarının üstüne düştü. Sert bir bağrışla beraber boynuna sımsıkı dolandı.

Karsa kenevir halatı kesmek için kılıcını kaldırırken arkasına dört figür indi ve halatın aniden gerilmesiyle ayakları yerden kesildi.

Yukarıda bir çatırtı koptu ve bunu hüsranla edilen bir küfür izledi. Tavan kirişinin kırılması sonucu halat gevşese bile Karsa'nın boğazındaki gerginliğini korudu. Nefes alamayan savaşçı, durduğu yerde dönerek kılıcını yanlamasına savurdu. Yalım boşluktan başka bir şeyi yarmadı. Malazan askerlerinin çoktan kendilerini yere atmış ve yuvarlanarak uzaklaşmış olduklarını gördü.

Karsa halatı boynundan çekip çıkardı, sonra da seğirten askerlerin en yakındakinin üstüne yürüdü.

Arkadan gelen bir büyüyle çekiç yemiş gibi oldu. Kuduruk bir dalga Teblor'u sarıp sarmaladı. Yalpalayan Karsa kükreyerek sihrin etkisinden sıyrıldı.

Kılıcını savurdu. Karşısındaki Malazanlı geriye sıçrasa da yahmın ucu sağ dizine çarparak kemiği paramparça etti. Adam yere devrilirken çığlık attı.

Karsa'nın üstüne ateşten bir file indi. Mümkün olamayacak kadar ağır bir acı ağı onu dizlerinin üstüne çökertti. Karsa ağı kesmeyi denedi ama titreşen teller silahını engelledi. Ağ canlı bir varlıkmışçasına onu sıkmaya başladı.

Genç savaşçı giderek daralan ağın içinde debelenmesine rağmen saniyeler içinde çaresiz kaldı.

Yaralı askerin çığlıkları bir süre daha devam etti. Sonunda sert bir ses bir buyruk savurdu ve odada ürkütücü bir ışık çaktı. Çığlıklar birdenbire kesildi.

Karsa'nın etrafını figürler çevirdi. Biri başının yakınına çömeldi. Teblor, dövmelerle kaplı kel bir kafa, altında da koyu derili ve yara izli bir surat gördü. Adamın tebessümü ışıltılı altından bir sırayı meydana çıkardı. "Galiba Nathiice anlıyorsun. Güzel. Topal'ın sakat bacağını çok daha beter ettin ve bundan mutlu olmayacak. Yine de kucağımıza düşerek ev hapsinde tutulmamızın acısını fazlasıyla çıkardın—"

"Gel onu öldürelim, Çavuş."

"Yeter artık, Kırık. Çan, git kölecibaşını bul. Aradığının bizde olduğunu söyle ona. Mükâfatını teslim ederiz etmesine ama karşılıksız değil. Ah, bir de işini sessiz sedasız hallet – bütün kasabanın meşalelerle ve yabalarla dışarıda toplanmasını istemem." Başka bir askerin gelmesiyle çavuş başını kaldırdı. "Aferin, Ebron."

"Elimden gelenin en fenasını hiçbir şey yokmuş gibi üstünden atınca neredeyse altıma kaçıracaktım, Cord," cevabını verdi Ebron isimli adam.

"Daha iyi anlaşılıyor, öyle değil mi?" diye mırıldandı Kırık.

"Ne daha iyi anlaşılıyor?" diye bilmek istedi Ebron.

"Akıllının fenayı her seferinde alt ettiği."

Çavuş Cord sözlerinin ardından homurdandı. "Ebron, kendine gelip de tekrar haykırmaya başlamadan önce bak bakalım Topal için ne yapabileceksin."

"Peki. Bir bücüre göre ciğerleri hiç fena değilmiş."

Cord aşağıya uzandı ve elini yanan tellerin arasından dikkatle geçirip bir parmağıyla kankılıcını dürttü. "Demek bu şey o meşhur tahta kılıçlardan biri. O kadar sert ki Aren çeliğini bile kırıyor."

"Kenarına baksanıza," dedi Kırık. "Kullandıkları reçine o kenarı bu kadar keskinleştiriyor."

"Evet, tahtayı da sertleştiriyor. Ebron, ağın ona acı veriyor mu?"

Efsuncunun cevabı Karsa'nın görüş alanının dışından geldi. "İçindeki sen olsaydın, Cord, tazıları utandıracak kadar ulurdun. Tabii sadece birkaç saniyeliğine, sonra da ölür ve bir taban taşına atılmış donyağı gibi cızırdardın."

Karsa'yı çatık kaşlarla süzen Cord başını ağır ağır iki yana salladı. "Titremiyor bile. Saflarımızda bu hergelelerden beş biniyle neler yapabileceğimizi ancak Hood bilir."

"Belki Mott Ormanı'nı bile temizleyebiliriz, ha, Çavuş?"

"Belki." Cord doğrulup oradan ayrıldı. "Çan'ı bu kadar geciktiren ne ki?"

"Muhtemelen kimseyi bulamamıştır," cevabını verdi Kırık. "Bütün bir kasabanın teknelerle suya açıldığını daha önce hiç görmemiştim."

Antreden çizme sesleri yükseldi ve Karsa en az yarım düzine kişinin gelişini dinledi.

"Teşekkürler, Çavuş," dedi yumuşak bir ses. "Malımı geri alarak–"

"Artık senin malın değil," yanıtını verdi Cord. "O şimdi Malazan İmparatorluğu'nun bir mahkûmu. Malazan askerlerini öldürmesinin yanı sıra o kapıyı kırarak imparatorluk malına zarar verdi."

"Ciddi olamazsın."

"Ben hep ciddiyimdir, Silgar," diye aheste aheste karşılık verdi

Cord. "Bu dev için aklından ne geçtiğini tahmin edebiliyorum. Hasım, dil kesimi, topal etme. Ona tasma takıp buranın güneyindeki kasabalara gideceksin ve ahaliyi coşturarak kaybettiğin kelle avcılarının yerine yenilerini alacaksın. Ama Yumruk'un kölecilik faaliyetlerine bakışı yeterince iyi biliniyor. Burası işgal altında bir bölge - hoşuna gitse de gitmese de artık Malazan İmparatorluğu'nun bir parçasısınız ve Teblor denen bu halkla savaş hâlinde değiliz. Evet, dağdan inip yağma yapan ve imparatorluk vatandaşlarını öldüren asilerden hazzetmediğimiz doğru. Zaten o yüzden bu hergele artık ağır bir cezaya çarptırılacak: sevgili vatanımın otataral madenleri." Cord yeniden gidip Karsa'nın yanına çömeldi. "Yani birbirimizi çok daha fazla göreceğiz, zira müfrezemiz yurda dönüyor. Ciddi bir durum olduğunu sanmam ama isyandan falan söz ediliyor."

Kölecibaşı arkasından konuştu. "Çavuş, asıl ordunuz Pale'in surları dışında çıkmaza girdiği için bu kıtadaki Malazan hâkimiyeti şu aralar hiç de sağlam değil. Burada bir olay çıkmasını sahiden de istiyor musun? Yerel âdetlerimizi hor görüp—"

"Âdetler mi?" Cord bakışlarını Karsa'dan ayırmaksızın dişlerini gösterdi. "Teblorlar akına geldiklerinde Nathii âdeti kaçıp saklanmaktır. Sunydları gayretle ve özenle yozlaştırmanız eşsiz bir durum, Silgar. O kabileyi ortadan kaldırmanız sizin için ticari bir uğraştı. Çok da başarılı oldu. Burada hor görülen tek şey Malazan yasaları." Başını kaldırıp tebessümünü genişletti. "Bölüğümüzün burada ne halt yediğini sanıyorsun, seni gidi parfümlü bok çuvalı?"

İçerideki havanın ansızın gerilmesiyle eller kılıç kabzalarına gitti.

"Sakin olmanı öneririm," dedi Ebron bir taraftan. "Bir Mael rahibi olduğunun farkındayım, Silgar, ve şu anda kovanının hemen yanındesin. Ama ona doğru en ufak bir harekette bulunursan seni topaklı bir birikintiye çeviririm."

"Haydutlarına geri çekilmelerini emret," dedi Cord, "yoksa bu Teblor madenlere yalnız gitmez."

"Öyle bir şeye cesaret edemezsin."

"Edemez miyim?"

"Yüzbaşın izin vermez."

"Hayır, verir."

"Anlıyorum. Tamam. Damisk, adamlarını bir süreliğine dışarı çıkar."

Karsa uzaklaşan ayak sesleri duydu.

"Pekâlâ, Çavuş," diye az sonra devam etti Silgar. "Ne kadar istiyorsun?"

"Eh, aklımdan bir tür alışveriş geçtiğini itiraf ediyorum. Ama sonra kasabanın çanları durdu. Bu da bana vaktimizin kalmadığını söylüyor. Ne yazık. Yüzbaşı geri geldi – işte, at sesleri hızla yaklaşıyor. Bütün bunlar meselenin artık resmiyet kazandığı anlamına geliyor, Silgar. Tabii baştan beri sana masal anlatmış ve sonunda rüşvet teklif etmeni sağlamış da olabilirim. Ki biliyorsun öyle yapmak suçtur."

Karsa, Malazan taburunun ağıla geldiğini duyabiliyordu. Birkaç bağrışın, toynak patırtılarının, Damisk'le ve dışarıda bekleyen diğer muhafızlarla yapılan kısa bir konuşmanın ardından döşeme tahtalarına ağır çizmeler bastı.

Cord döndü. "Yüzbaşı–"

Gür bir ses sözünü kesti. "Seni ev hapsinde bıraktım sanıyordum. Ebron, bu sarhoş hödükleri yeniden silahlandırmana izin verdiğimi hiç..." Derken yüzbaşının sesi kısılıp gitti.

Karsa tekrar söz alan Cord'un gülümsediğini sezdi. "Teblor bulunduğumuz konuma taarruz etmeye yeltendi, komutanım."

"Bu da sizi hemen ayıltmıştır."

"Ayılttı, komutanım. Neticede zeki efsuncumuz bu çam yarması vahşiyi yakalayabilelim diye silahlarımızı geri vermeyi uygun buldu. Fakat maalesef, Yüzbaşı, o zamandan beri durum biraz daha içinden çıkılmaz bir hâl aldı."

Konuşma sırası Silgar'a geldi. "Yüzbaşı Sevecen, buraya kölemin iadesini istemeye geldim. Lakin bu manga beni aleni bir husumetle ve tehditlerle karşıladı. Eminim ki sundukları kötü örnek tüm Malazan ordusunun ne kadar alçaldığının bir göstergesi değildir."

"Kesinlikle değil, Kölecibaşı," cevabını verdi Yüzbaşı Sevecen.

"Fevkalade. Şimdi izin verirseniz—"

"Bana rüşvet teklif etti, komutanım," dedi Cord dertli ve tedirgin bir ses tonuyla.

Bir sessizlik yaşandı. "Ebron? Bu doğru mu?" diye sordu yüzbaşı.

"Korkarım öyle, Yüzbaşı."

Sevecen'in sesine soğukkanlı bir memnuniyet karıştı. "Ne büyük bir talihsizlik. Sonuçta rüşvet teklif etmek bir suçtur..."

"Ben de daha şimdi aynı şeyi söylüyordum, komutanım," diye belirtti Cord.

"Teklifte bulunmaya davet edildim!" diye tısladı Silgar.

"Hayır, edilmedin," diye yanıtladı Ebron.

Yüzbaşı Sevecen yeniden ağzını açtı. "Teğmen Pores, kölecibaşını ve avcılarını tutukla. Mangalardan ikisini kasaba cezaevindeki tevkiflerini denetlemekle görevlendir. Onları dönüş yolunda yakaladığımız haydut liderinden ayrı bir hücreye kapat – meşhur Muşta'nın civarda birkaç dostu olsa gerek. Tabii buranın doğusundaki yolda astıklarımız hariç. Ah, ayrıca Topal için bir şifacı çağırt – görünüşe bakılırsa Ebron adamcağızı iyileştireyim derken işi yüzüne gözüne bulaştırmış."

"Eh," diye çıkıştı Ebron, "bildiğiniz gibi Denul değilim."

"Sözlerine dikkat et, Büyücü," diye sakince uyardı yüzbaşı.

"Affedersin, komutanım."

"Biraz merak duyduğumu itiraf etmeliyim, Ebron," diye sözlerini sürdürdü Sevecen. "Bu savaşçıya uyguladığın büyünün doğası ne?"

"Şey, Ruse'un bir şekillendirmesi—"

"Kovanını biliyorum, Ebron."

"Evet, komutanım. Şey, denizlerde dhenrabilerin yakalanıp sersemletilmesi için kullanılan—"

"*Dhenrabiler* mi? Hani o dev deniz solucanları mı?"

"Evet, komutanım."

"Öyleyse bu Teblor neden ölü değil?"

"İyi bir soru, Yüzbaşı. Epey dişli çıktı, öyle değil mi?"

"Beru cümlemizi korusun."

"Âmin, komutanım."

"Çavuş Cord."

"Komutanım?"

"Sana ve mangana yönelik sarhoşluk suçlamasını geri çekmeye karar verdim. Kayıplarınıza üzülüyordunuz. Her şey göz önünde bulundurulduğunda anlaşılır bir tepki. Bu seferlik. Fakat bir daha terk edilmiş bir tavernaya rastladığımızda bunu rezilliğe davet olarak algılamayacaksınız. Anlaşıldı mı?"

"Tamamen, komutanım."

"Güzel. Ebron, mangalara bu güzelim kasabadan ayrılacağımızı haber ver. En kısa zamanda. Çavuş Cord, mangan malzemelerin yüklenmesiyle ilgilenecek. Hepsi bu kadar, askerler."

"Bu savaşçı ne olacak?" diye sordu Ebron.

"Efsun ağı ne kadar dayanır?"

"Ne kadar isterseniz, komutanım. Ama verdiği acı—"

"Tutsağımız o acıya katlanırmış gibi gözüküyor. Kendi hâline bırakın ve bu arada onu bir kağnı kasasına yüklemenin bir yolunu bulun."

"Emredersin, komutanım. Bize uzun sırıklar gerekecek. Ayrıca–"

"Her neyse," diye homurdanan Yüzbaşı Sevecen çekip gitti.

Karsa efsuncunun kendisine baktığını sezdi. Ebron'un iddiasına rağmen acı çoktan geçmişti. Dahası Teblor kaslarını yavaş yavaş sıkıp gevşeterek ağı zayıflatmaya başlamıştı bile.

Fazla kalmadı...

3

Darujhistan'ın kurucu aileleri arasında Nom da yer alır.

Darujhistan'ın Soylu Haneleri
Misdry

"Seni özlemiştim, Karsa Orlong."

Torvald Nom'un suratı mosmor olmuş, sağ gözü şişerek kapanmıştı. Kağnının ön duvarına zincirli adam, çürümüş samanların arasında kaykılmış oturuyor ve Malazan askerlerinin Teblor'u kağnı kasasına kaldırmalarını seyrediyordu. Askerler bu iş için ağa sarılı devasa savaşçının uzuvları altına yerleştirdikleri soyulmuş fidanlardan yararlanıyorlardı. Karsa'nın ağırlığının binmesiyle kağnı gıcırdayarak sallandı.

"Zavallı öküzlere yazık," diyen Kırık, fidanlardan birini çekip aldı. Adam soluk soluğaydı ve harcadığı çabayla yüzü kızarmıştı.

Yakında, aşınmış kalasların üstünde hareketsiz yatan Karsa'nın görüş alanının hemen kenarında, ikinci bir kağnı hazır bekliyordu. O kağnının kasasında Silgar, Damisk ve daha başka üç Nathiili ovalı oturuyordu. Kölecibaşının asık yüzü bembeyaz kesilmiş, pahalı giysilerinin mavi ve altın sarısı kumaşı buruşup kirlenmişti. Karsa onu o hâlde görünce güldü.

Başını hızla çeviren Silgar'ın kara gözleri birer bıçak gibi Uryd savaşçıya odaklandı.

"Köle alıcı!" diye dalga geçti Karsa.

Malazan askeri Kırık kağnının duvarına tırmandı ve eğilerek Karsa'yı bir süre inceledi, sonra da başını iki yana salladı. "Ebron!" diye seslendi. "Gel bak. O ağ eskisi gibi değil."

Onun yanına çıkan efsuncunun gözleri kısıldı. "Hood canını

alsın," diye mırıldandı. "Bize zincir bul, Kırık. Kalın ve uzun olsun. Yüzbaşıya da haber ver. Ve acele et."

Asker aşağı atlayarak gözden kayboldu.

Ebron tutsağı çatık kaşlarla süzdü. "Damarlarında otataral mı var? Nerruse biliyor ya, o büyünün seni uzun zaman önce öldürmesi gerekirdi. Kaç gün oldu, üç mü? Ölmesen bile acıdan aklını kaçırmalıydın. Ama bir hafta öncekinden daha deli değilsin, haksız mıyım?" Kaşları daha da çatıldı. "Sende bir şey var... bir şey..."

Aniden kağnının dört bir yanına askerler çıktı. Bazıları zincirler sürüklerken diğerleri kurulmuş arbaletlerle biraz geride bekledi.

"Buna dokunabilir miyiz?" diye sordu biri, Karsa'nın başında tereddüt ederek.

"Artık dokunabilirsiniz," cevabını veren Ebron yere tükürdü.

Karsa böğürmesine sebep olan tek ve şiddetli bir gayretle sihirli bağlarını sınadı. Ağın telleri koptu.

Cevaben bağrışlar yükseldi. Çılgınca bir panik yaşandı.

Uryd hâlâ sağ elindeki kılıcıyla ağın içinden çıkarken başının yan tarafına bir şey çarptı.

Gözleri karardı.

Uyandığı zaman sırtüstü yatıyor, boylu boyunca uzanmış olduğu kağnı kasası bedeninin altında sallanıp sarsılıyordu. Uzuvlarını saran kalın zincirler kazıklarla kalaslara çakılmıştı. Göğsünün ve karnının üstünden de birbiriyle kesişen daha başka zincirler geçirilmişti. Yüzünün sol tarafını kaplayan kan kuruyarak oradaki gözkapağını mühürlemişti. Burnuna kalasların arasından yükselen tozun dışında kendi safrasının kokusu geldi.

Torvald başının ötesinde bir yerden konuştu. "Demek hayattasın. Askerlerin söylediklerine rağmen bana ölü gibi gözükmüştün. Öyle koktuğun kesin. Eh, neredeyse. Eğer merak ediyorsan, dostum, aradan altı gün geçti. O altın dişli çavuş sana epey sert vurdu. Küreğin sapını kafanda kırdı."

Pis kokulu kalaslardan kaldırmaya çalıştığı anda Karsa'nın başına sert, zonklayan bir ağrı girdi. Dişlerini sıkarak tekrar gevşedi. "Ağzından çok fazla boş söz çıkıyor, ovalı. Sus."

"Maalesef susmak doğamda yoktur. Tabii dinlemek zorunda değilsin. Bak, belki aksini düşünüyorsundur ama talihimize şükretmeliyiz. Malazanlıların tutsakları olmak, Silgar'ın köleleri olmaktan iyidir. Evet, adi bir suçlu olarak idam edilebilirim –zaten tam da öyleyim– ama büyük ihtimalle ikimiz de Yedi Kent'teki

imparatorluk madenlerinde çalışmaya gönderileceğiz. Orada hiç bulunmadım ama bizi hem karada hem de denizde yapılacak uzun bir yolculuk bekliyor. Korsanlarla karşılaşabiliriz. Fırtınalarla. Kimbilir? Hatta belki madenler söylendiği kadar kötü değildir. Biraz kazmaktan ne zarar gelir? Ellerime bir kazma tutuşturacakları günü iple çekiyorum – amma da eğleneceğiz. Dört gözle bekleyecek ne çok şey var, öyle değil mi?"

"Senin dilini kesmek de dahil."

"Espri ha? Hood canımı alsın. Sende espri anlayışı olduğunu zannetmezdim, Karsa Orlong. Söylemek istediğin başka bir şey var mı? Çekinme."

"Karnım aç."

"Bu akşam Culvern Kavşağı'na ulaşacağız – sayende çok yavaş ilerliyoruz, zira görünen o ki olman gerekenden daha ağırsın. Silgar ve dört haydudundan bile daha ağır çekiyorsun. Ebron vücudunun normal olmadığını söylüyor. Tabii aynı şey Sunydlar için de geçerli ama sende daha bile öyle. Herhalde kanın daha saf olduğundandır. Daha kavgacı olduğu kesin. Hatırlıyorum da bir keresinde Darujhistan'da henüz bir çocukken bir tabur çıkagelmişti. Yanlarında zincire vurulmuş bir gri ayı vardı. Hayvanı Kaygıköy'ün hemen dışındaki koskoca bir çadırda tutuyorlar ve bir kesik karşılığında ahaliye gösteriyorlardı. İlk gün ben de oradaydım. Kalabalık o kadar büyüktü ki. Herkes gri ayıların asırlar önce ortadan kalktığını zannediyordu–"

"Öyleyse hepiniz de budalaymışsınız," diye homurdandı Karsa.

"Belli ki öyleydik çünkü ayı karşımızda duruyordu. Tasma takılmış, zincirlenmiş gözleri kızarmıştı. Arasında benim de bulunduğum kalabalık içeriye akın etti ve kahrolası şey dellendi. Ottan örülmüşçesine zincirlerini koparıverdi. Çıkan paniği hayal bile edemezsin. Ezilmeme rağmen sürünerek çadırdan çıkmayı başardım. Sıska ama güzelim vücudum büyük ölçüde sağlam kaldı. O ayı önüne kim çıkarsa savurup atıyordu. Dosdoğru Gadrobi Tepeleri'ne hücum etti ve onu bir daha gören olmadı. Hergelenin şimdi bile orada olduğu ve zaman zaman bir çobanı mideye indirdiği söylenir... tabii çobanın sürüsünü de. Her neyse, bana o gri ayıyı hatırlatıyorsun, Uryd. Gözlerinde aynı bakış var. *Zincirler beni tutamayacak*, diyen bir bakış. Bundan sonra olacakları görmek için sabırsızlanmamın sebebi de o."

"Ben tepelerde saklanmayacağım, Torvald Nom."

"Saklanacağını düşünmüyordum. Hapishane gemisine nasıl yükleneceğini biliyor musun? Kırık bana söyledi. Bu kağnının tekerleklerini sökeceklermiş. Hepsi bu. Yedi Kent'e kadar bu kahrolasıca kasada gidecekmişsin."

Kağnı tekerleklerinin derin, taşlık oluklara girmesiyle oluşan sarsıntılar, Karsa'nın başına acı dalgaları yolladı.

"Hâlâ kendinde misin?" diye az sonra sordu Torvald.

Karsa sessiz kaldı.

"Eh, neyse," diye iç geçirdi Daru.

Yol göster, Savaş Lideri.

Yol göster.

Karsa'nın beklediği dünya bu değildi. Ovalılar idrak etmekte zorlandığı açılardan hem zayıf hem de güçlüydüler. Karsa üst üste inşa edilmiş kulübeler, koskoca Teblor evleriyle aynı boyda tekneler görmüştü.

Bir çiftlik evi beklerlerken bir kasaba bulmuşlardı. Kaçan ödlekleri kılıçtan geçireceklerini tahmin ederlerken geri adım atmayan yaman rakiplerle karşılaşmışlardı.

Ve de Sunyd kölelerle. En korkunç keşif o olmuştu. Cesaretini kaybetmiş Teblorlar. Karsa böyle bir şeyin mümkün olabileceğini hiç düşünmemişti.

Sunydlara vurulmuş o zincirleri kıracağım. Buna Yedili'nin önünde ant içerim. Sonrasında Sunydlara ovalı köleler vereceğim – hayır. Öyle bir şey ovalıların Sunydlara, hatta kendi soydaşlarına yaptıkları kadar yanlış olur. Hayır, kılıcının ruh toplaması çok daha temiz, çok daha saf bir azattı.

Malazanlılar kafasını kurcalıyordu. Nathiilerden çok daha farklı bir kabile oldukları belliydi. Görünüşe bakılırsa uzak bir diyardan gelmiş fatihlerdi. Katı yasalara uyuyorlardı. Tutsakları birer köle değil mahkûmdu ama aradaki farkın yalnızca sözde olduğu anlaşılıyordu. Karsa işe koşulacaktı.

Fakat çalışmak gibi bir arzusu yoktu. Dolayısıyla Karsa'nın savaşçı cesaretinin sarsılmasını ve –zamanla– kırılmasını amaçlayan bir ceza veriyorlardı. Bu bakımdan Karsa'yı Sunydlarınki gibi bir kader bekliyordu.

Ama öyle bir şey olmayacak, zira ben Sunyd değil Uryd'ım. Beni kontrol edemeyeceklerini anladıklarında beni öldürmeleri gerekecek. Ve böylece hakikat önüme seriliyor. O hakikati kavramalarını hızlandırırsam bu kağnıdan asla kurtulamam.

Torvald Nom sabırdan –mahkûmların düsturundan– bahsetti. Urugal, beni affet, zira artık o düstura uymak zorundayım. Pes etmiş gibi görünmeliyim.

Karsa bunları düşünürken bile planının işe yaramayacağını biliyordu. Malazanlılar fazlasıyla zekiydiler. Ani, sebepsiz bir pasifliğe güvenmeleri için düpedüz ahmak olmaları gerekirdi. Hayır, Karsa'nın farklı tür bir illüzyon yaratması lazımdı.

Delum Thord. Artık bana rehberlik edeceksin. Kaybın bana verilmiş bir armağan olacak. Aynı yolu benden önce yürüyerek atılacak adımları gösterdin. Bir kez daha uyanacağım ama yitik bir cesaretle değil, yitik bir akılla.

Malazanlı çavuş ona sahiden de çok sert vurmuştu. Boynundaki kaslar gerilerek omuriliğini sımsıkı sarmıştı. Nefes alınca bile gövdesine bıçaklar saplanırmış gibi oluyordu. Karsa solumasını yavaşlatmaya, düşüncelerini asabının kısık kükreyişinden uzaklaştırmaya çalıştı.

Teblorlar asırlarca kör yaşamışlar, ovalıların gitgide artan sayılarından –ve tehdidinden– habersiz kalmışlardı. Eskiden haşin bir azimle korunan sınırlar nedense terk edilmiş, güneyin zehirleyici tesirine açık bırakılmıştı. Karsa bu ahlak zaafının sebebini keşfetmenin önem taşıdığını anladı. Sunydlar en güçlü kabileler arasında asla yer almamalarına rağmen yine de Teblor'du ve onların başına gelen bir şey zamanla diğerlerinin de başına gelebilirdi. Bu zor bir hakikatti ama ona gözlerini yummak, aynı yoldan gitmek anlamına gelirdi.

Yüzleşilmesi gereken hatalar vardı. Öz dedesi Pahlk, olduğunu iddia ettiği anlı şanlı savaşçıdan çok daha azı çıkmıştı. Pahlk kabilesine gerçek öykülerle geri dönseydi, o öykülerin içerdiği uyarılar duyulurdu. Yavaş fakat önlenemez bir istila adım adım devam ediyordu. Teblorlar toprakları kadar azimlerine de saldıran bir savaşa sürükleniyorlardı. Belki o tür ikazlar kabileleri birleştirmeye yeterli olurdu.

Karsa bunlara kafa yorarken düşüncelerine karanlık çöktü. Hayır. Pahlk'ın hatası daha derindi; en büyük suçu yalanlarıyla değil cesaret eksikliğiyle işlemişti, zira Teblorları sıkıca bağlayan kısıtlamalardan sıyrılamadığını göstermişti. Dedesinin cesaretini kıran şey, halklarının davranış kuralları, beklentilerin o daracık sınırlaması, her türlü muhalefeti ölümcül tecrit tehdidiyle ezen irsi muhafazakârlığı olmuştu.

Ama belki aynı şey babam için geçerli değildir.

Altındaki kağnı bir kez daha şiddetle sarsıldı.

Güvensizliğini âcizlik zannettim. Kabilemizin sonu gelmez, ölümcül gurur ve öç oyunlarına katılma isteksizliğini korkaklık kabul ettim. Peki ama âdetlerimize meydan okumak için ne yaptın? Hiçbir şey. Tek cevabın bir köşeye çekilmek, yaptığım her şeyi küçümseyip hevesimle alay etmekti...

Ve böylece beni bu âna hazırladın.

Pekâlâ, baba, artık gözlerindeki memnuniyet parıltısını görebiliyorum. Ama sana şu kadarını söyleyebilirim: Oğlunda yaralardan başka hiçbir şey açmadın. Ve artık yeteri kadar yara aldım.

Urugal yanındaydı. Yedili'nin hepsi yanındaydı. Onlardan aldığı güç, Karsa'nın içindeki Teblor ruhunu kuşatan her şeye karşı koymasını sağlayacaktı. Günün birinde halkına geri dönecek ve koydukları kuralları yıkacaktı. Teblorları birleştirecekti ve hep beraber onu takip edeceklerdi... aşağıdaki ovalara doğru.

O âna kadar yaşanmış her şey –şu anda çektiği her sıkıntı– sadece hazırlıktı. Karsa intikamın silahı olacaktı ve şimdi onu bileyen şey, düşmanın ta kendisiydi.

Anlaşılan her iki taraf da kör. Bu sayede sözlerimin doğruluğu anlaşılacak.

Bilinci bir kez daha kapanmadan önce aklından geçen son düşünceler bunlar oldu.

Heyecanlı konuşmalara ayıldı. Hava kararıyordu. Ortalık at, toz ve baharatlı yemek kokularıyla doluydu. Altındaki kağnı kıpırdamıyor, Karsa artık konuşmaların arasına karışan çok sayıda insanın ve çeşitli faaliyetlerin seslerini duyabiliyordu. Tüm bunlara bir nehrin şırıltısı eşlik ediyordu.

"Ah, yine uyanmışsın," dedi Torvald Nom.

Karsa gözlerini açsa da başka bir harekette bulunmadı.

"Burası Culvern Kavşağı," diye devam etti Daru, "ve şu anda güneyden gelen son haberlerin fırtınası kopuyor. Pekâlâ, fırtına dediysem öyle ahım şahım bir şey kastetmiyorum. Sonuçta bu ufacık kasaba bir hela çukurundan farksız. Hatta buraya Nathiilerin yüz karası bile denilebilir. Yani nasıl bir yerde olduğumuzu var sen düşün. Yine de Malazan bölüğü epey heyecanlı. Senin anlayacağın Pale fethedilmiş. Büyük bir muharebe yaşanmış, bir yığın büyü yapılmış ve Ay Tohumu ricat etmiş – hatta muhtemelen

Darujhistan'a gidiyormuş. Beru canımı alsın, keşke şimdi orada olup gölün üzerinden geçmesini seyredebilseydim. Kimbilir nasıl bir manzaradır. Bölük elbette muharebeye katılamadığına hayıflanıyor. Ahmaklar, ne olacak. Ama zaten askerlerden başka ne beklenir ki?"

"Neden hayıflanmayacakmışız?" diye çattı Kırık. Aynı anda kağnı hafifçe sallandı ve adam ortaya çıktı. "Ashok Alayı buraya takılıp kalarak haydutlar ve köleciler avlamaktan daha iyisini hak ediyor."

"Herhalde Ashok Alayı siz oluyorsunuz," dedi Torvald.

"Evet. Üstelik her birimiz eski kurduz."

"Öyleyse neden güneyde *değilsiniz*, Onbaşı?"

Kırık surat astı, ardından kısılı gözlerle arkasına döndü. "Bize güvenmediği için," diye mırıldandı. "Biz Yedi Kent'iz ve o kaltak bize güvenmiyor."

"Kusura bakma," dedi Torvald, "ama kaltak derken İmparatoriçe'yi kastediyorsan ve o size güvenmiyorsa neden sizi vatanınıza yolluyor? Yedi Kent sözümona ayaklanmanın eşiğinde değil mi? Taraf değiştirme ihtimaliniz varsa burada, yani Genabackis'te kalmanızı yeğlemez mi?"

Kırık dönüp Torvald Nom'u süzdü. "Neden seninle konuşuyorum ki, hırsız? Pekâlâ İmparatoriçe'nin casuslardan biri olabilirsin. Hatta belki bir Pençe'sindir."

"Eğer öyleysem, Onbaşı, bana hiç de iyi muamele etmiyorsunuz. Bu ayrıntıyı raporuma mutlaka ekleyeceğim – yani gizlice yazdığım raporuma. Adın Kırık'tı, değil mi? Hani bir cam kırığında olduğu gibi? Üstelik İmparatoriçe'ye 'kaltak' dedin—"

"Kapa çeneni," diye hırıldadı Malazanlı.

"Bariz bir hususu vurguluyorum, o kadar, Onbaşı."

"Sen öyle san," diyerek dudak büken Kırık, kağnının yanından aşağı atlayıp gözden kayboldu.

Torvald Nom uzun bir süre sessiz kaldı. "Karsa Orlong, herifin o son beyanıyla ne kastettiğine dair herhangi bir fikrin var mı?"

Karsa alçak sesle konuştu. "Torvald Nom, beni iyi dinle. Delum Thord adında emrimdeki bir savaşçı başına darbe yedi. Kafatası çatladı ve düşünce kanı dışarıya sızdı. Zihni gittiği yerden geri dönemedi. Delum çaresiz ve zararsız kalakaldı. Ben de başıma darbe yedim. Kafatasım çatladı ve düşünce kanı sızdırdım—"

"Aslına bakarsan sızdırdığın şey salyaydı."

"Sus. Dinle. Ve cevap verirken fısılda. Şimdiye dek iki defa ayıldım ve gözlemlediğin kadarıyla—"

Torvald hafif bir mırıltıyla Teblor'un sözünü kesti. "Zihnin yolunu kaybetti. Gözlemlediğim şey o mu? Saçma sapan laflar zırvalıyorsun, çocukluk şarkıları söylüyorsun falan. Peki, öyle olsun. Seninle işbirliği yaparım ama bir şartla."

"Neymiş?"

"Kaçmayı başardığında beni de serbest bırakacaksın. Bunun ufak tefek bir istek olduğunu zannedebilirsin ama seni temin ederim ki—"

"Pekâlâ. Ben, Urydlardan Karsa Orlong, söz veririm."

"Güzel. Andının resmiyeti hoşuma gitti. Kulağa gerçekmiş gibi geliyor."

"Gerçek de ondan. Benimle dalga geçme yoksa seni serbest bıraktıktan sonra canını alırım."

"Ah, gizli ihtar işte şimdi ortaya çıktı. Maalesef ağzından bir söz daha almalıyım."

Teblor sabırsızlıkla hırıldadı, sonra da pes etti. "Ben, Karsa Orlong, seni serbest bıraktıktan sonra canını almayacağım. Tabii öyle yapmam için bir sebep çıkmazsa."

"O tür bir sebebin doğasını açıkla."

"Bütün Darular senin gibi midir?"

"Teferruatlı bir listeye gerek yok. 'Sebep' mesela cinayet girişimi, ihanet ve alaycılık olabilir. Aklına başka bir şey geliyor mu?"

"Çok fazla konuşmak."

"Eh, bak o maddeyle çok ama çok muğlak bir konuyu açıyoruz. Sonuçta kültürel ayrımlar—"

"Bu gidişle fethedeceğim ilk şehir Darujhistan olacak."

"Korkarım içimden bir ses oraya ilk Malazanlıların ulaşacaklarını söylüyor. Gerçi sevgili şehrim daimi bir ordu kiralamayacak kadar pinti olmasına rağmen asla fethedilmedi, o ayrı. Galiba Tanrılar Darujhistan'ı sadece korumakla kalmıyor, aynı zamanda tavernalarında da kafayı çekiyorlar. Her halükârda... Ah, şişşt, biri geliyor."

Çizme sesleri giderek yaklaştı ve Karsa azıcık araladığı gözlerle bakarken Çavuş Cord kağnıya tırmanarak görüş alanına girdi. Adam Torvald Nom'u sert bir ifadeyle süzdü. "Bir Pençe'ye benzediğin yok..." dedi en sonunda. "Ama belki benzememen kastidir."

"Belki öyledir."

Cord başını Teblor'a doğru döndürmeye başlayınca Karsa gözlerini tamamen yumdu. "Hiç kendine geldi mi?"

"İki defa. Salyalar akıtmaktan ve hayvansı sesler çıkarmaktan başka bir şey yapmadı. Galiba beynine zarar verdin – tabii bir beyni varsa."

Cord homurdandı. "Gözetimimizdeyken ölmediği sürece hiç sakıncası yok. Neyse, nerede kalmıştım?"

"Pençe ajanı Torvald Nom'dan bahsediyordun."

"Doğru. Tamam. Bize başka bir şey olduğunu ispatlamazsan sana haydut muamelesi etmeyi sürdüreceğiz. O yüzden sen de diğer herkesle beraber otataral madenlerini boylayacaksın. Yani *eğer* bir Pençe'ysen Genabaris'ten ayrılmadan önce duyursan iyi edersin."

"Peki ya," diyerek gülümsedi Torvald, "görevim otataral madenlerindeki bir mahkûm kılığına girmemi gerektiriyorsa?"

Cord kaşlarını çattı, ardından bir küfür tıslayarak kağnının yanından aşağıya atladı.

"Şu kahrolası kağnıyı feribota bindirin! Hemen!" diye bağırdığını duydular.

Tekerlekler gıcırdayarak hareketlendi, öküzler böğürdü.

İç geçiren Torvald Nom başını kasanın duvarına yaslayıp gözlerini kapadı.

"Ölümcül bir oyun oynuyorsun," diye mırıldandı Karsa.

Daru gözlerinden birini açtı. "Bir oyun mu, Teblor? Evet ama belki de sandığın gibi bir oyun değildir."

Karsa bıkkınlıkla homurdandı.

"Sözlerimi kulak arkası etmekte aceleci davranma—"

"Davranacağım," diye karşılık verdi savaşçı, öküzler kağnıyı tahta kalaslardan yapılmış bir rampaya çıkarırken. "Sebeplerim cinayet girişimi, ihanet, alaycılık ve şu Pençelerden biri olmak' olacak."

"Peki ya çok konuşmak?"

"Görünüşe bakılırsa o lanete katlanmam gerekecek."

Torvald başını yavaşça yan yatırdı, ardından sırıttı. "Anlaştık."

Ne gariptir ki akılsızlık illüzyonunu korumak için gereken disiplin, aklını başında tutmasında Karsa'nın en büyük müttefiki olup çıktı. Günlerce, sonra da haftalarca bir kağnı kasasına zincirlenmiş hâlde hareketsiz yatmak Teblor'un daha önce hayal bile edeme-

yeceği bir işkenceydi. Vücudunda gezinen kemirgenler onu durmaksızın kaşınan ısırıklarla kapladı. Ormanların derinliklerinde karasineklerin ve tatarcıkların delirttiği iri hayvanlar olduğunu bilen Karsa, öyle bir olayın nasıl gerçekleşebileceğini artık çok iyi anlıyordu.

Her günün sonunda üstüne kova kova buz gibi su döküldü ve kağnının başındaki sığır çobanı tarafından beslendi. Yaşlı ve kötü kokulu Nathii, içi çekirdek dolu, dumandan kararmış bir tür güveçle başının yanına çömelip büyük bir tahta kaşıkla yakıcı, maltlı bulamacı ve de lifli eti Karsa'nın ağzına boşaltı. Beslenmeler iyileşmeye izin vermeyecek kadar sıklıkla gerçekleştiğinden Teblor'un dudakları, dili ve yanaklarının iç kısmı yanarak su topladı.

Yemekler bir eziyet hâline geldi. O eziyet ancak Torvald Nom çobanla konuşup işi kendisine devretmeye ikna edince ve yemeği Karsa'nın ağzına boşaltmadan evvel yeteri kadar soğumasını bekleyince hafifledi. Yanıklar birkaç günde geçti.

Teblor gecenin geç vakitlerinde düzenlediği seanslarla kaslarını sıkıp gevşeterek zindeliğini korumaya çalıştı. Fakat hareketsizlikten dolayı bütün eklemleri sızlar oldu ve bu konuda yapabileceği bir şey yoktu.

Bazen disiplini sarsıldı ve düşünceleri silah arkadaşlarıyla beraber serbest bıraktığı o iblise yolculuk etti. Forkassal denen o kadın devasa taş tabakasının altında akıl almaz bir zaman dilimi geçirmişti. Bir miktar hareketlilik kazanmayı başarmış, hiç şüphe yok ki taşı tırmalayıp kazırken uzun soluklu bir ilerleme bilincine tutunmuştu. Yine de Karsa kadının deliliğe ve o deliliğin neticesi olan nihai ölüme karşı koyma becerisini idrak edemiyordu.

Forkassal'ı düşünmek genç savaşçıyı mahcup etti. Sarılı olduğu zincirlerle, sürtündükçe derisini soyan kağnı kasasının yontulmamış kalaslarıyla, pislettiği giysileriyle ve de bitlerle pirelerin basit, dayanılmaz eziyetiyle arttıkça artan acziyeti, cesaretini zayıflattı.

Torvald onunla bir çocuk veya evcil bir hayvanmış gibi konuşmayı huy edindi. Sakinleştirici sözleri, yatıştırıcı ses tonu ve de fazla konuşmanın laneti Karsa'nın o çaresizlikle giderek daha sıkı tutunduğu bir şeye dönüştü.

Kelimeler onu besledi, ruhunun açlıktan ölmesini engelledi. Günlerin ve gecelerin geçişini ölçtü, ona Malazanlıların dilini öğretti, yolculuk ederken uğradıkları yerleri anlattı. Culvern Kavşağı'nı Ninsano Hendeği adında daha büyük bir kasaba izledi.

Orada kağnıya çıkan çocuk kalabalıkları Kırık gelip de onları kaçırtıncaya kadar Teblor'u dürtükledi. Kasabanın yakınında başka bir nehir aşıldı. Ninsano Hendeği'ne benzer boyutlardaki başka bir kasaba olan Malybridge'den on yedi gün sonra Karsa bir kentin – Tanys– kemerli taş kapısının altından geçti. Kağnı her iki yanında üç, hatta dört katlı koskoca binaların bulunduğu döşeme taşlı bir sokakta tıngır mıngır ilerlerken etraflarından gürültü patırtı hiç eksik olmadı. Ortalıkta Karsa'nın ihtimal verebileceğinden daha fazla ovalı vardı.

Tanys, Malyn Denizi'nin doğu kıyısından yükselen teraslı sırtlarda kurulu bir liman kentiydi. Deniz tıpkı Rathyd sınır topraklarına yakın bazı pınarlarda olduğu gibi içerdiği tuzdan dolayı acı bir tada sahipti ama o pınarların aksine durgun, ufak bir gölet değil engin bir su kütlesiydi. Malyntaeas denen bir şehre kadar üstünde yaptıkları yolculuk dört günlerini ve üç gecelerini tüketti.

İlk kez –tekerlekleri sökülmüş kağnı kasasıyla beraber– yukarı kaldırılarak gemiye nakledilirken bütün ağırlığının zincirlerine binmesiyle Karsa yeni bir tür işkenceye maruz kaldı. Vücudunun içerisinden haykıran eklemlerinin verdiği sesle Karsa'nın çığlıkları havada yankılandı ve dur durak bilmeden devam etti. Sonunda biri boğazından aşağı midesini doldurmaya yetecek kadar ateşli, yakıcı bir sıvı döktü. Zihni o sıvının içine batıp gitti.

Uyandığı zaman zincirli olduğu platformun dik bir pozisyonda Torvald'ın ana direk dediği bir şeye kayışlarla bağlanmış olduğunu keşfetti. Karsa'nın bakımını üstlenen Daru da yakına zincirlenmişti.

Geminin şifacısı, Karsa'nın şişmiş eklemlerine merhemler sürerek acıyı dindirmişti. Fakat bu sefer de gözlerinin arkasında kuduran yeni bir ıstırabın pençesindeydi.

"Canın mı yanıyor?" diye mırıldandı Torvald Nom. "Ona akşamdan kalmak denir, dostum. Ağzına koca bir tulum dolusu rum döküldü. Şanslı pezevenk, ne olacak. Tabii yarısını hemen kustun ama o zamana kadar tadının yeterince kaçması güverteyi yalamama mâni oldu ve böylece haysiyetim sağlam kaldı. Bak, ikimizin de biraz gölgeye ihtiyacı var, yoksa ateşimiz çıkar, sayıklar dururuz – ve inan bana, daha şimdiden ikimize de yetecek kadar sayıkladın. Neyse ki bunu gemidekilerden belki de hiçbirinin bilmediği Teblor dilinde yaptın. Evet, şimdilik Yüzbaşı Sevecen ve askerleriyle yollarımız ayrıldı. Başka bir gemiyle karşıya geçiyorlar. Bu arada Dayliss kim? Hayır, söyleme. Her kim olursa olsun şu Dayliss için

planladığın epey korkunç şeylerin bir listesini çıkardın. Her neyse, Malyntaeas limanına yanaşıncaya dek denize alışırsın. Bu da seni Meningalle Okyanusu'nun dehşetlerine bir nebze hazırlar. Umarım.

"Karnın aç mı?"

Çoğu Malazanlı olan mürettebat Karsa'nın konumundan uzak duruyordu. Diğer mahkûmlar aşağıya hapsedilmişlerdi ama kağnı kasası kargo kaportasına çok büyük gelmişti ve Yüzbaşı Sevecen görünüşteki alıklığına rağmen Karsa'nın hiçbir şart altında salıverilmemesini kesin bir dille emretmişti. Torvald bunun bir kuşku emaresi olmadığını, yalnızca yüzbaşının bir askere göre bile aşırıya kaçtığı söylenen efsanevi temkinliliğinden kaynaklandığını fısıldadı. Görünüşe bakılırsa illüzyon sahiden de başarı sağlamıştı – Karsa aldığı darbeyle donuk bakışlı gözlerinde hiçbir zekâ belirtisi bulunmayan, hiç bozmadığı ürkütücü tebessümüyle kalıcı bir idrak noksanlığını ele veren zararsız bir öküz hâline gelmişti. O eskiden bir savaşçıyken artık bir çocuk bile sayılmayan, sadece prangalı haydut Torvald Nom'dan ve onun sonu gelmez lakırdısından teselli bulan bir devdi.

"Er veya geç zincirlerini çözmeleri gerekecek," diye karanlıkta mırıldandı Daru, gemi Malyntaeas'a doğru yol alırken. "Ama belki bunu madenlere vardığımızda yaparlar. Sık dişini, Karsa Orlong – tabii aklını kaçırman hâlâ bir numaraysa. Ne yalan söyleyeyim, şu günlerde beni bile ikna ediyorsun. Aklın hâlâ *başında*, değil mi?"

Karsa ona yumuşak bir homurtuyla cevap verse de bazen kendisi bile emin değildi. Bazı günler tamamen kaybolmuş, hafızasındaki birer boşluk olup çıkmışlardı. Bu durum henüz tecrübe ettiği diğer her şeyden daha korkutucuydu. Dişini sıkacaktı, öyle mi? Yapabilir miydi, bilmiyordu.

Malyntaeas şehri aynı anda üç farklı şehir görünümüne sahipti. Gemi limana yanaşırken vakit öğleydi ve ana direğe dayalı duran Karsa'nın önüne büyük oranda engelsiz bir manzara seriliydi. Karadaki üç semt üç devasa taş tahkimatın egemenliğindeydi. Ortadakinin diğer ikisine kıyasla sahil şeridinden daha geride yer aldığı tahkimatların her biri kendine has bir mimari tarzdaydı. Soldaki hisar bodur, sağlam ve hayal gücünden yoksun olup gün ışığında kirli ve lekeli görünen turuncu denebilecek kadar sarı bir kireçtaşından inşa edilmişti. Tepelerin arasındaki aşağı terasları doldurmuş sokak ve ev labirentinden yükselen odun dumanının puslu

bir görünüm verdiği orta tahkimat daha eski, daha virane görünmesinin yanı sıra duvarlarıyla, kubbeleriyle ve kuleleriyle soluk kırmızıya boyalıydı. Son tahkimat sahil uçurumunun en kenarında kuruluydu. Uçurumdan kopan kayalar aşağıdaki çalkantılı denize yuvarlanmış, uçurum yamacı savaş yaralarıyla kaplanmışçasına çürük, çopur bir hâl almıştı. Geçmiş bir zamanda gemilerden fırlatılan cephaneler hisarın eğimli duvarlarını dövmüştü; açılan yaralardan etrafa derin çatlaklar yayılmıştı ve yerinden kayıp dışa doğru eğilmiş dörtgen kulelerden biri her an devrilecek gibiydi. Buna rağmen surların ötesinde bir dizi flama dalgalanıyordu.

Her bir hisarın etrafındaki yamaçlarda ve en alçaktaki düz alanlarda bulunan her boşluğa o hisarın kendine has tarzını taklit eden binalar doluşmuştu. Sınırlar iç kesimlere doğru kıvrılan caddelerle belirlenmiş, bunların çarpık uzunlukları boyunca bir tarz diğeriyle karşı karşıya gelmişti.

Gemi körfezdeki balıkçı teknelerinin ve tüccar gemilerinin arasından ağır ağır geçerken Karsa buraya üç farklı kabilenin yerleşmiş olduğuna karar verdi.

Torvald Nom zincir şıngırtıları arasında yerinden kalktı ve karmakarışık olmuş sakalını hararetle kaşıdı. Şehre bakarken gözleri ışıl ışıldı. "Malyntaeas," deyip iç geçirdi. "Nathiiler, Genabariiler ve Korhiviler burada yan yana yaşayıp giderler. Peki onları birbirlerini boğazlamaktan ne alıkoyar? Sadece Malazanlı derebeyi ve Ashok Alayı'nın üç bölüğü. Şuradaki kısmen harabeye dönmüş hisarı görüyor musun, Karsa? Nathiiler ile Korhiviler arasındaki savaşta bu hâle geldi. Nathii filosunun tamamı bu körfezi doldurup surlara kayalar fırlattı. Birbirlerini öldürmekle o kadar meşguldüler ki Malazan kuvvetlerinin geldiğini fark etmediler bile. Dujek Tekkol, 2.'den üç lejyon, Köprüyakanlar ve iki Baş Büyücü. Dujek'in emrindekilerin hepsi o kadardı. Günün sonunda Nathii filosu körfezin çamurlu dibini boylamış, kan kırmızı kalelerine çekilen Genabarii kraliyet ailesi topyekûn can vermiş ve Korhivi hisarı teslim olmuştu."

Dört bir yanında denizcilerin koşuşturduğu gemi geniş, taş bir iskelenin yanındaki bir kuşete yaklaştı.

Torvald gülümsüyordu. "Her şeyin yolunda gittiğini, barışın zorla tesis edildiğini falan düşünebilirsin. Gel gör ki şehrin Yumruğu üç bölüğünden ikisini kaybetmek üzere. Evet, yenileri güya yolda. Ama gelişleri ne zaman? Nereden? Kaç kişiler? Kabilen

fazla büyüdüğünde neler olduğunu görüyor musun, sevgili Teblor'um? Bir de bakıyorsun ki en basit şeyler bile başa çıkılmaz hâle geliveriyor. Karmaşa tıpkı bir sis gibi içeri sızıyor ve kimse önünü göremiyor."

Biraz geriden ve Karsa'nın solundan bir kıkırtı yükseldi. Çarpık bacaklı, kel bir subay görüş alanına girdi. Bakışlarını ilerideki kuşette tutan adamın ağzı buruk bir sırıtışla çarpıldı. Ağzından Nathiice sözler çıktı. "Bakıyorum da haydut reisi siyaset konusunda ahkâm kesiyor. Hiç şüphesiz tecrübelerine dayanarak konuşuyordur. Ne de olsa bir düzine azılı eşkıyayla başa çıkmışlığı var. Hem niye bu beyinsiz ahmağa dert anlatıyorsun ki? Ah, tabii ya. Hiç yakınmayan bir dinleyici bulmak kolay değil."

"Eh, o da var," diye kabullendi Torvald. "Siz İkinci Kaptan mısınız? Merak ediyorum da, bayım, Malyntaeas'ta ne kadar kalacağız?"

"Demek merak ediyorsun? Peki, önümüzdeki bir-iki günde yaşanacakları açıklamama izin ver. Bir: Hiçbir mahkûm bu gemiden ayrılmayacak. İki: 2. Bölükten altı manga alacağız. Üç: Genabaris'e yelken açacağız. Sonrasında gemiden indirileceksiniz ve sizden kurtulacağım."

"Sizde belli bir huzursuzluk seziyorum, bayım," dedi Torvald. "Biricik Malyntaeaslılarla ilgili güvenlik endişeleriniz mi var?"

Adam yavaşça başını çevirdi. Daru'yu kısa bir müddet süzdü, ardından homurdandı. "Sen bir Pençe olabilecek o adamsın. Eh, eğer öyleysen kahrolasıca raporuna şunu da ekle: Malyntaeas'ta Korhivileri galeyana getiren Kızıl Muhafızlar var. Gölgeler güvenli değil ve durum o kadar kötüye gidiyor ki devriyeler en az iki mangayla düzenleniyor. Şimdi bir de askerlerin üçte ikisi yurda gönderiliyor. Malyntaeas'taki durumun iyiden iyiye kontrolden çıkmasına az kaldı."

"İmparatoriçe kendi subaylarından birinin fikirlerini hiçe saymakla hata eder," cevabını verdi Torvald.

İkinci Kaptan'ın gözleri kısıldı. "Orası öyle."

Adam bunun ardından yapacak işi kalmamış küçük bir grup denizciye böğürerek oradan ayrıldı.

Sakalını çekiştiren Torvald dostuna bakıp göz kırptı. "Kızıl Muhafızlar. Bu sahiden de büyük bir sorun. Tabii Malazanlılar için."

Günler kayboldu. Karsa altındaki kağnı kasasının bir kez daha

eğildiğini fark etti. Ağırlığı yer değiştirirken, zincirler gerilerek uzuvlarını sarsarken eklemleri âdeta tutuştu. Gıcırtılı bir kiriş, iskeletin altındaki bir makara yardımıyla döndürülerek havaya kaldırılıyordu. Halatlar sağa sola savruluyor, aşağıdan bağrışlar yükseliyordu. Yukarıdaki yelken direklerinin ve palamarların etrafında martılar süzülüyordu. O palamarlara tutunan figürler aşağıdaki Teblor'a aval aval bakıyorlardı.

Makara gıcırdarken Karsa denizcilerin gitgide ufalmalarını seyretti. Dört bir yandan uzanan eller kasanın kenarlarını kavrayıp sallanmasını önledi. Teblor'un ayaklarına en yakın uç daha da alçalarak onu yavaş yavaş dikey pozisyona getirdi.

Karsa karşısında devasa bir geminin orta ve ön güvertelerini gördü. O güvertelerde hamallar ve işçiler, denizciler ve askerler koşuşturuyordu. Her tarafa malzemeler yığılıyor, bohçalar geniş kaportalardan aşağı güvertelere indiriliyordu.

Kağnı kasasının alt ucu güverteye sürttü. Bağrışların ve telaşlı bir faaliyetin ardından kasa hafifçe kalkıp bir kez daha serbestçe sallandı. Sonra tekrar alçaltıldı ve Karsa kasanın üst kenarın ana direğe çarptığını dem duydu hem de hissetti. Zincirlerden geçirilen halatlar platformu yerine sabitledi. Geri çekilen işçiler Karsa'yı uzun uzun incelediler.

Karsa onlara gülümsedi.

Bir yandan Torvald'ın sesi geldi. "Evet, tebessümü ürkütücü olsa da sizi temin ederim ki zararsızdır. Endişeye mahal yok. Tabii batıl inançlı bir grupsanız o—"

Sert bir çatırtının ardından Torvald Nom'un bedeni Karsa'nın önündeki zemine serildi. Kırılmış burnundan kan boşalıyordu. Daru alık alık gözlerini kırpıştırsa bile kalkmaya davranmadı. İri bir figür gelip Torvald'ın başında dikildi. Uzun boylu değilse bile genişti ve teni koyu bir maviydi. Adam haydut reisine kötü kötü baktı, ardından kendisine dönük suskun denizci halkasını gözden geçirdi.

"Buna bıçağı saplayıp döndürmek denir," diye Malazanca homurdandı. "Ve hepinizi tongaya düşürdü." Dönüp yeniden Torvald Nom'u süzdü. "Bir daha böyle laf sokarsan, mahkûm, dilini kestirip yelken direğine çiviletirim. Ve seninle yahut bu devle herhangi bir sorun yaşarsam seni onun yanına zincirletir ve kahrolasıca şeyi denize attırırım. Beni anladıysan başını salla."

Yüzündeki kanı silen Torvald Nom, duyduğunu başıyla doğruladı.

Mavi derili adam, sert bakışlarını Karsa'ya yöneltti. "Suratındaki o tebessümü sil, yoksa onu bir bıçağa öptürürüm," dedi. "Nasılsa karnını doyurmak için dudaklara ihtiyacın yok. Diğer madencilerin de umurlarında olmaz."

Karsa'nın boş tebessümü yerini korudu.

Adamın suratı iyice asıldı. "Beni duydun...

Torvald çekinerek bir elini kaldırdı. "Kaptan, bayım, affedersiniz. Sizi anlamıyor – beyni hasarlı da."

"Lostromo!"

"Efendim!"

"Lavuğun ağzını tıka."

"Emredersin, Kaptan."

Tuz bağlamış bir paçavra çabucak Karsa'nın suratının alt kısmına sarılarak nefes almasını güçleştirdi.

"Herifi boğun demedim, sizi salaklar."

"Emredersiniz, efendim."

Düğümler gevşetildi, bez parçası burnun altına indirildi.

Kaptan arkasına döndü. "Mael aşkına, ne diye hâlâ burada dikiliyorsunuz?"

İşçiler telaşla dağılır ve kaptan paldır küldür çekip giderken Torvald yerden yavaşça kalktı. "Kusura bakma, Karsa," dedi patlak dudaklarının arasından. "O şeyi ağzından çıkaracağım, söz veriyorum. Ama maalesef biraz zaman alabilir. Ve çıkardığımda, dostum, *lütfen* gülümsüyor olma..."

Neden ayağıma geldin, ey Synyg'ın oğlu, Pahlk'ın torunu Karsa Orlong?

Aynı anda hem tek hem de altı mevcudiyet. Kayadan oyulmuşa benzeyen, uçuşan bir sisin içinde zar zor görülebilen çehreler. Bir ve altı.

"Karşındayım, Urugal," dedi Karsa. Bu gerçek kafasını karıştırdı.

Değilsin. Sadece zihninde öylesin, Karsa Orlong. Zihnin fani hapishanenden kaçtı.

"Öyleyse seni yüzüstü bıraktım, Urugal."

Yüzüstü bıraktın. Evet. Bize sırt çevirdin ve böylece biz de sana sırt çevirmeliyiz. Başka birini aramalıyız. Daha güçlü birini. Teslimiyeti kabul etmeyen, kaçıp gitmeyen birini. Sana duyduğumuz güven, Karsa Orlong, boşa çıktı.

Sis yoğunlaştı, arasına donuk renkler karıştı. Karsa kendini derinden oynayan ve çıtırdayan bir tepenin üstünde buldu. Bileklerinden başlayan zincirler dört bir yandaki yamaçlardan aşağı sarkıyordu. Yüzlerce zincir gökkuşağına benzer sisin içinde kayboluyordu ve her birinin görünmeyen ucunda bir kıpırtı mevcuttu. Aşağıya bakan Karsa ayaklarının altında kemikler gördü. Teblor kemikleri. Ovalı kemikleri. Tepenin tamamı kemiklerden oluşuyordu.

Zincirler aniden gevşedi.

Sisin içinde bir şeyler hareket etti ve her yönden üstüne geldi.

Karsa korkuya kapıldı.

Pek çoğu başsız olan cesetler yalpalayarak görüş alanına girdi. Dehşet verici yaratıkları Karsa'ya bağlayan zincirler göğüslerini delip geçmişti. Uzun tırnaklı pörsümüş eller savaş liderine doğru uzandı. Heyulalar düşe kalka yamaçları tırmanmaya başladı.

Paniğe kapılan Karsa kaçmaya çalıştı ama etrafı sarılmıştı. Ayaklarının altındaki kemikler bile onu zaptediyor, takırdayarak ayak bileklerini gitgide daha sıkı tutuyordu.

Çürümüş gırtlaklardan bir tıslama çıktı. Cesetler hışırtılı seslerle konuştu. "*Yol göster, Savaş Lideri...*

Karsa çığlık attı.

"*Yol göster, Savaş Lideri.*"

Tırmandıkça yaklaşan kollar yukarı uzandı, tırnaklar havayı pençeledi–

Karsa'nın ayak bileğine bir el kapandı.

Genç savaşçının hızla geriye attığı başı yankılı bir patırtıyla tahtaya çarptı. Aldığı nefes boğazından aşağı kum gibi dolarak onu boğdu. Karsa gözlerini açınca önünde geminin nazikçe sallanan güvertesini gördü. Hareketsizce dikilen figürler ona aval aval bakıyordu.

Paçavrasının arkasında öksürürken her bir çırpınışta ciğerlerine ateş düştü. Boğazı yırtılmış gibi geldi ve işte o zaman haykırmakta olduğunu fark etti. Hem de kaslarının sımsıkı kasılarak soluk borusundaki hava akışını kesmesine yetecek kadar şiddetle.

Ölüyordu.

Zihninin derinliklerinde bir ses fısıldadı: *Belki sana henüz sırt çevirmeyiz. Nefes al, Karsa Orlong. Tabii ölülerinle bir kez daha karşılaşmak istemiyorsan.*

Nefes al.

Biri ağzındaki paçavrayı çıkardı. Ciğerlerine soğuk hava doldu.

Karsa sulanan gözlerle Torvald Nom'a baktı. Cildi o kadar kararmış, sakalı o kadar uzayıp keçeleşmişti ki Daru neredeyse tanınmayacak hâldeydi. Paçavrayı çıkarabilmek için Karsa'yı tutan zincirlere tırmanmıştı ve şimdi Teblor'un hayal meyal duyduğu anlaşılmaz sözcükler bağırmaktaydı. O sözcüklerin hedefi korkudan donakalmış Malazanlılardı.

Karsa'nın gözleri nihayet geminin pruvasının ötesindeki göğün farkına vardı. Oradaki çalkantılı bulutların arasında renkler vardı. Bu renkler şimşek misali çakıp yayılıyor, sanki koskoca bir açık yaradan dışarı girdaplar fışkırıyordu. Fırtına –eğer gerçekten oysa– ilerideki göğün tamamına hükmediyordu. Derken Karsa zincirleri gördü. Bunlar bulutların arasından sarkarak ufukta gök gürültüsü gibi seslerle şaklıyordu. Akıl almayacak kadar büyük ve simsiyah yüzlerce zincir, kızıl toz patlamalarıyla havayı kamçılıyor, semayı boydan boya kaplıyordu. Savaş liderinin ruhu dehşetle doldu.

Rüzgâr yoktu. Yelkenler gevşekçe sarkıyordu. Gemi tembel, durgun denizlerde yüzüyordu. Ve fırtına üzerlerine geliyordu.

Denizcilerden biri yaklaşıp elindeki su dolu teneke maşrapayı Torvald'a kaldırdı. Torvald onu alıp Karsa'nın kabuk tutmuş dudaklarına yanaştırdı. Acı sıvı Teblor'un ağzını asit gibi yaktı. Karsa başını maşrapadan geriye çekti.

Alçak sesle konuşan Torvald'ın söylediği kelimeler yavaş yavaş anlaşılır hâle geldi. "... sanıyorduk. Bize hâlâ yaşadığını söyleyen tek şey, atan kalbin ve inip kalkan göğsündü. Haftalar geçti, dostum. Ağzına neredeyse hiç lokma girmedi. Senden geriye hemen hemen hiçbir şey kalmadı – hiçbir kemiğin gözükmemesi gereken yerlerinde kemikler gözüküyor.

"Sonra bir de bu kahrolasıca durgunluk baş gösterdi. Günbegün. Gökyüzünde tek bir bulut bile yoktu... ta ki üç çan öncesine kadar. İşte o zaman kıpırdadın, Karsa Orlong. Başını geriye yatırdın ve ağız tıkacının arkasında haykırmaya başladın. Al, biraz daha su – içmek zorundasın.

"Karsa, bu fırtınayı senin çağırdığını söylüyorlar. Anlıyor musun? Senden onu defetmeni istiyorlar. Bu uğurda yapmayacakları şey yok – zincirlerini çözüp seni serbest bile bırakırlar. Ne gerekirse yaparlar, dostum – yeter ki bu menfur fırtınayı defet. Anlıyor musun?"

Karsa canavarsı siyah zincirlerin her bir savruluşunda ilerideki

denizin âdeta patladığını, her bir zincir tekrar yukarı çekilirken beraberinde sular fışkırdığını artık görebiliyordu. Köpüren, çalkalanan bulutlar sanki okyanusa doğru eğiliyor, dört bir yandan gelip orada toplanıyordu.

Malazanlı kaptan ön güverteden indi. Adamın mavi renkli yüzündeki deri, sarıya kaçan grimsi bir renk almıştı. "Mael böyle casırgalar yollamaz, Daru. Yani buraya ait değil." Titreyen bir parmağıyla Karsa'yı gösterdi. "Ona vaktinin azaldığını söyle. Şu şeyi defetsin. Öyle yaparsa pazarlık edebiliriz. Söyle ona, lanet olasıca!"

"Söylüyorum *zaten*, Kaptan!" diye tersledi Torvald. "Ama ondan *herhangi bir şeyi* defetmesini nasıl beklersin? Nerede olduğunu bildiğinden bile emin değilim. Daha da beteri onun sorumlu olup olmadığını bile bilmiyoruz!"

"Gel öğrenelim, ne dersin?" Kaptan hızla dönüp el etti. Bir düzine tayfa ellerinde baltalarda koşup geldi.

Torvald aşağı çekilip güverteye atıldı.

Baltalar platformu yelken direğine bağlayan kalın halatları kesti. Bunun üzerine başka tayfalar da öne çıktı. Sancak küpeştesinden yukarı bir rampa uzatıldı. Hoyratça indirilen platformun altına kütük silindirler yerleştirildi.

"Bekleyin!" diye bağırdı Torvald. "Bunu yapamazsınız!"

"Yapabiliriz," diye hırıldadı kaptan.

"En azından zincirlerini çözün."

"Çok beklersin, Torvald." Kaptan geçen bir denizciyi kolundan tuttu. "Bu devin sahip olduğu ne varsa bul – kölecibaşından alınıp el koyulan şeyleri kastediyorum. Hepsi de onunla beraber denizi boylayacak. Çabuk ol, canı çıkasıca!"

Savrulan zincirler artık üzerlerine su sıçratacak kadar yakınlarından geçiyor, her bir patlamayla beraber gövde, direkler ve palamarlar titriyordu.

Platform silindirlerin üstünde rampadan yukarı çekilirken Karsa yuvarlanan fırtına bulutlarına baktı.

"Zincirler o şeyi batırır!" dedi Torvald.

"Belki batırır, belki batırmaz."

"Ya tepetaklak olursa?"

"Öyleyse boğulur. Alsın Mael'in olsun."

"Karsa! Lanet olsun! Akılsızlık oyununu bırak! Bir şey söyle!"

Savaşçı iki kelime fısıldadı. Fakat dudaklarından çıkan sesi kendisi bile anlamadı.

"Ne dedi?" diye sordu kaptan.

"Bilmiyorum!" diye haykırdı Torvald. "Karsa, kahretsin, tekrar dene!"

İsteği yerine getiren Karsa yine o gırtlaksı sesi çıkardı. O aynı iki sözcüğü art arda tekrarlarken denizciler platformu itip çekerek küpeşteye çıkardılar. Ve sonunda yarısı güvertede, diğer yarısı denizin üzerinde dengede bıraktılar.

Karsa o iki kelimeyi bir kez daha telaffuz ederken tam tepelerindeki göğün bulutsuz son kısmının da kaybolmasını seyretti. Bir tünel ağzı kapanmışçasına karanlık çöktü ve Karsa artık çok geç olduğunu anladı. Yine de dehşet kaynaklı suskunlukta ağzından çıkan kelimeler bu sefer net ve anlaşılırdı.

"*Defol git.*"

Yukarıdaki devasa zincirler hızla savrularak –sanki– dosdoğru Karsa'nın göğsüne uzandı.

Göz kamaştırıcı bir ışık çaktı, bir patlama oldu. Devrilen yelken direklerinin, kopup düşen palamarların ve serenlerin çatırtısı duyuldu. Geminin tamamı Karsa'nın altından düşüverdi. Üstünde yattığı platform küpeşte boyunca süratle kaydı ve ön güverte tırabzanına sertçe çarptı, sonra da takla atıp aşağıdaki dalgalara doğru düşüşe geçti.

Karsa soluk yeşil suyun dalgalı yüzeyiyle karşı karşıya geldi.

Kargo gemisinin gövdesi tekrar düzelirken düşmekte olan platformun kenarına çarparak onu boylu boyunca sarstı.

Karsa'nın gözüne geminin baş aşağı bir görüntüsü takıldı. Güvertesi dev zincirlerin darbesiyle yarılmış, yelken direklerinin üçü de kaybolmuştu. Enkazın arasında denizcilerin yamulmuş suretleri görülebiliyordu. Derken Teblor yine gökyüzüne, tam üzerindeki zehir saçan devasa bir yaraya bakıyordu.

Şiddetli bir çarpma, ardından karanlık.

Gözlerini loş bir alacakaranlığa ve dalgaların gelişigüzel salınımına açtı. Platform başka birinin hareketiyle sallanırken altındaki ıslak kalaslar gıcırdadı. Kulağına patırtılar, nefes nefese çıkan kısık homurtular çalındı.

Teblor inledi. Uzuvlarındaki her eklem içeriden kopmuş gibiydi.

"Karsa?" Torvald Nom sürünerek görüş alanına girdi.

"Neler... neler oldu?"

Daru'nun bileklerindeki prangalar hâlâ duruyordu. Zincirlerin diğer ucu koparak güverteye saçılmış kol uzunluğundaki parçalara

sağlıydı. "Amma rahatsın. Ben çalışıp didinirken mışıl mışıl uyudun," diye söylenen adam, oturma pozisyonu alıp kollarını dizlerine doladı. "Deniz zannettiğinden çok daha soğuk ve bu zincirlerin hiç faydası dokunmadı. Neredeyse bir düzine kez boğulacaktım ama üç su fıçısına kavuştuğumuzu öğrenmek hoşuna gidebilir. Daması içinde belki yiyecek olan bir bohçamız var – belki diyorum çünkü henüz bağlarını çözmüş değilim. Ah, kılıcın ve zırhın da sabası. İkisi de suya batmamıştı."

Anormal görünen yukarıdaki gökyüzü, aralara daha koyu bir kurşunrenginin karıştığı parlak griye çalmıştı. Suda kil ve alüvyon kokusu vardı. "Neredeyiz?"

"Bak onu senin bilmeni umuyordum. Fırtınayı senin çıkardığın benim için gün gibi ortada. Yaşananların başka bir açıklaması olamaz."

"Ben hiçbir şey çıkarmadım."

"O yıldırım zincirlerinin biri bile hedefini ıskalamadı, Karsa. Tek bir Malazanlı bile kalmadı. Gemi paramparça oluyordu – platformun sağ tarafı üstüne düştü ve sürüklenip gidiyordu. Ben hâlâ serbest kalmaya uğraşırken Silgar ve üç adamı zincirlerini de peşlerinden sürükleyerek ambardan çıktılar – geminin gövdesi yarılmış, o hergelelerin etrafında darmadağın olmuştu. Sadece biri suda boğulmuştu."

"Bizi öldürmediklerine şaşırdım."

"Sen en azından ilk başta erişim mesafelerinin dışındaydın. Beni hemen denize attılar. Kısa süre sonra bu platforma ulaştığımda onları sağlam kalmış tek filikanın içinde gördüm. Batmakta olan enkazın etrafından dolaşıyorlardı. Yanımıza geldiklerini anladım. Derken sanırım geminin buradan görünmeyen öbür tarafında bir şeyler oldu çünkü bir daha ortaya çıkmadılar. Filikayla beraber kayboldular. Sonrasında gemi battı ama o zamandan beri bir sürü şey yüzeye çıktı. Ben de o sayede ikmal yaptım. Halat ve tahta da topladım – elime ne geçerse buraya getirdim. Karsa, platformun yavaş yavaş batıyor. Su fıçılarının hiçbiri dolu olmadığından yüzebilirliğimizi biraz artırdılar. Ben de alta başka kalaslar ve tahta parçaları sokuşturdum. Yine de..."

"Zincirlerimi kır, Torvald Nom."

Daru kafa salladı, sonra da bir elini sular damlayan karmakarışık olmuş saçlarında gezdirdi. "Onu çoktan kontrol ettim, dostum. Epey bir uğraş gerektirecek."

"Yakınlarda kara var mı?"

Torvald dönüp Teblor'a göz attı. "Karsa, burası Meningalle Okyanusu değil. Başka bir yerdeyiz. Yakınlarda kara var mı? Görünürde hiç yok. Silgar'ın bir kovandan bahsettiğini duydum. Hani efsuncuların kullandığı o yollar var ya, işte o. Hep beraber onlardan birine girdiğimizi düşünüyordu. Burada tek bir kara parçası bile olmayabilir. Hood biliyor ya, hiç rüzgâr esmiyor ve herhangi bir yönde sürükleniyormuş gibi gözükmüyoruz – geminin enkazı hâlâ çevremizde duruyor. Hatta batarken bizi de beraberinde götürmesine ramak kaldı. Ayrıca bu bir tatlı su denizi – hayır, yine de içmek istemem. İçi alüvyon dolu. Ne balık var ne de kuş. Hiçbir yerde en ufak bir yaşam belirtisi yok."

"Bana su lazım. Yiyecek de."

Torvald sudan çıkarmış olduğu sarılı bohçaya emekledi. "Suyumuz var. Ama yiyeceğimiz? Garanti veremem. Karsa, tanrılara falan mı seslendin?"

"Hayır."

"Öyleyse seni öyle bağırtan neydi?"

"Bir rüya."

"Bir rüya mı?"

"Evet. Yiyecek var mı?"

"Şey, emin değilim. Bohçanın içinde daha çok dolgu maddesi var. Küçük bir tahta kutunun etrafında."

Torvald dolguları çekip alırken Karsa yırtılma seslerini dinledi. "Kutuya bir damga vurulmuş. Sanırım... Moranth dilinde." Kapak kanırtılarak açıldı. "Yine dolgu malzemesi ve... balmumu tıkaçlı bir düzine kil top. Eyvah, Beru hepimizi korusun—" Daru paketten geriye çekildi. "Hood'un salyalar damlayan dili aşkına. Bunların ne olduğunu sanırım biliyorum. Şimdiye dek bir tane bile görmemiştim ama onlardan bahsedildiğini duymuştum – kim duymamıştır ki? Eh..." Haydut aniden güldü. "Silgar tekrar ortaya çıkıp peşimize düşerse onu bir sürpriz bekliyor. Tabii başımıza bela olabilecek başka birini de." Tekrar yaklaşıp dolgu malzemesini yerine koydu, sonra da kutunun kapağını kapattı.

"Ne buldun?"

"Simyasal mühimmatlar. Savaş silahları. Bunları fırlatırsın – tercihen elinden geldiği kadar uzağa. Kil kırılır ve içindeki kimyasallar infilak eder. İçlerinden birinin elinde veya ayağının dibinde kırılması hiç işine gelmez. Çünkü o zaman nalları dikersin. Malazanlılar bunları Genabackis seferinde kullanıyorlar."

"Su, lütfen."

"Peki. Burada bir yerlerde bir kepçe olacaktı... hah, buldum."

Torvald az sonra Karsa'nın yanına yanaştı. Teblor kepçenin içindeki bütün suyu ağır ağır içti.

"Daha iyisin ya?"

"Evet."

"Biraz daha?"

"Henüz değil. Beni serbest bırak."

"Öncelikle tekrar suya girmeliyim, Karsa. Bu salın altına başka kalaslar sokmalıyım."

"Pekâlâ."

Bulundukları tuhaf yerde gece veya gündüz varmış gibi gözükmüyordu; gökyüzü yüksek, uzak rüzgârlar tarafından harmanlanırcasına arada bir renk değiştiriyor, kurşunrengi çizgiler eğrilip uzuyordu ama başka bir değişiklik olmuyordu. Etraflarındaki hareketsiz hava rutubetli, serin ve garip bir biçimde yoğundu.

Karsa'nın zincirlerini tutan flanşlar platformun altında duruyor, onu Gümüş Göl'deki köle hendeklerindekiyle tıpatıp aynı tarzda yerine sabitliyordu. Prangalar kaynakla kapatılmıştı. Torvald'ın yapabileceği tek şey demir bir kopçayla tahtayı oyarak zincirlerin kalaslardan geçmesini sağlayan delikleri genişletmekti.

Aylarca hapis tutulmaktan zayıf düşmüş adam sık sık dinlenmek zorunda kaldı ve demir kopça ellerini kan revan içinde bıraktı. Yine de işe koyulduktan sonra bir daha pes etmedi. Zamanın geçişini ritmik sürtünme ve kazıma sesleriyle ölçen Karsa her bir duraklamanın giderek uzadığını fark etti. Sonunda Torvald'ın solukları onun bitkin bir uykuya daldığını haber verdi. Ardından Teblor'a sadece platformun üstünde gidip gelen suyun iç karartıcı şapırtıları yoldaşlık etti.

Altına koyulmuş bütün tahtalara rağmen sal hâlâ batıyordu ve Karsa, Torvald'ın kendisini zamanında kurtaramayacağını biliyordu.

Daha önce ölümden hiç korkmamıştı. Fakat şimdi gerek Urugal'ın gerekse diğer Kayadaki Suratlar'ın ruhunu terk edeceklerinin, onu intikam açlığı çeken binlerce tüyler ürpertici cesedin önüne atacaklarının farkındaydı. Rüyasının ona gösterdiği kader gerçek ve kaçınılmazdı. Bir o kadar da anlaşılmaz. Öyle korkunç yaratıkları üstüne kim salmıştı. Teblor'uyla ovalısıyla, savaşçısıyla çocuğuyla koca bir cesetler ordusu ona zincirlenmişti. Ama neden?

Yol göster, Savaş Lideri.

Nereye?

Ve şimdi boğulacaktı. Burada, bu bilinmeyen yerde, köyünden çok uzaklarda. Şan şöhret iddiaları, yeminleri kısık gıcırtılardan ve yumuşak iniltilerden müteşekkil bir koroyla fısıldayarak artık onunla alay ediyordu.

"Torvald."

"Ha... ne? Ne oldu?"

"Yeni sesler duyuyorum."

Doğrulup oturan Daru içlerine kaçan alüvyonu atmak için gözlerini kırpıştırdı. Etrafına bakındı. "Beru bizi korusun!"

"Ne görüyorsun?"

Daru'nun bakışları Karsa'nın başının ötesindeki bir şeye odaklanmıştı. "Şey, görünen o ki yanılmışım. Burada akıntılar var ama acaba hareket eden hangimiz? Gemiler, Karsa. Bir-iki düzine. Hepsi de bizim gibi suda hareketsiz bekliyor. Yüzen enkazlar. Üzerlerinde bir kıpırtı yok... henüz görebildiğim kadarıyla. Galiba bir çatışma yaşanmış. Her iki taraf da karşısındakine epey bir büyü yollamış..."

Tespit edilemez bir akıntı, hayalet filoyu Karsa'nın görüş alanına soktu. Sağ tarafında yan dönmüş bir görüntü belirdi. Gemiler iki farklı tarzdaydı. Yirmi kadarı alçak ve zarifti, tahtaları genellikle siyaha boyalıydı ama darbelerin, çarpmaların ve diğer hasarların oluştuğu yerlerde sedirin kendi kırmızısı birer yara gibi meydana çıkmıştı. Bu gemilerin çoğu epeyce batıktı ve birkaçının güvertesini su kaplamıştı. Tek direklerindeki yırtık pırtık olmuş dörtgen yelkenler de siyahtı ve berrak bir ışıkla parıldamaktaydı. Kalan altı gemi daha büyük, yüksek güverteli ve üç direkliydi. Geniş, bombeli gövdelerindeki yarıklardan ve kırık kalaslardan anlaşıldığı kadarıyla siyaha boyanmayıp kendi doğal rengi siyah olan bir ağaçtan üretilmişlerdi. İkinci gruptaki gemilerin hiçbiri suda düz durmuyordu; hepsi de o veya bu tarafa yatmış, hele ikisi devrilmenin eşiğine gelmişti.

"Birkaçına çıkabilmeliyiz," dedi Torvald. "İçlerinde aletler, hatta belki silahlar vardır. Oraya kadar yüzebilirim – şu akıncı gemisini kastediyorum. Güvertesini henüz su basmamış ve üstünde bir yığın kalıntı görüyorum."

Daru'nun tereddüdü Karsa'nın dikkatinden kaçmadı. "Sorun ne? Yüzsene."

"Şey, biraz kaygılıyım, dostum. Fazla dermanım kalmadı ve üstümdeki şu zincirler..."

Teblor bir müddet konuşmadı, ardından homurdandı. "Öyle olsun. Senden başka bir şey istenemez, Torvald Nom."

Daru yavaşça dönüp Karsa'yı süzdü. "Yoksa şefkat mi gösteriyorsun, Karsa Orlong? Seni bu hâle getiren şey çaresizlik mi?"

"Ağzından çok fazla boş söz çıkıyor, ovalı," diyen Teblor iç geçirdi. "Bu kadar konuşmanın kimseye—"

Hafif bir şapırtı çıktı, bunu çırpınışlar ve öksürükler izledi. O öksürükler kısa sürede kahkahaya döndü. Karsa'nın görüş hattına girdiğinde Torvald bu sefer salla yan yanaydı. "O gemilerin neden böyle eğik durduğunu artık biliyoruz!" Teblor bir de baktı ki Torvald ayakta duruyor, sular göğsünün üst kısmını yalıyordu. "Artık bizi oraya çekebilirim. Hem böylece sürüklenenin biz olduğumuzu öğrenmiş bulunuyoruz. Bir şey daha var."

"Neymiş o?"

Adam Karsa'nın zincirlerini kullanarak salı peşi sıra çekmeye başladı. "Bütün bu gemiler bir çatışmada karaya oturmuş – sanırım bu göğüs boyu suda epey bir yakın dövüş yaşanmış."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü etrafım ceset dolu, Karsa Orlong. Kumlara basarak yürürken kavalkemiklerime çarpıyorlar."

"Birini yukarı çek. Şu dövüşçüler kimmiş görelim."

"Zamanı gelince, Teblor. Varmak üzereyiz. Hem ayrıca bu cesetler... şey, bir hayli yumuşaklar. Gemide kalanlar olduysa belki daha tanınır bir şey bulabiliriz. İşte" –sal bir şeye çarptı– "yanına vardık. Ben tırmanırken biraz bekle."

Karsa adamın homurtularını ve nidalarını, çıplak ayaklarının hışırtısını, zincirlerin şıngırtısını dinledi. En sonunda boğuk bir patırtı geldi.

Bunu sessizlik izledi.

"Torvald Nom?"

Cevap gelmedi.

Salın Karsa'nın başının ötesinde kalan ucu yağmacının gövdesine sürtündü ve ona paralel olarak sürüklenmeye koyuldu. Platformun yüzeyini serin sular kaplarken Karsa irkildi ama altındaki sızıntı konusunda yapabileceği hiçbir şey yoktu. "Torvald Nom!"

Sesi garip bir yankı yaptı.

Cevap alamadı.

Karsa'nın ağzından bir kahkaha çıktı. Ses ne gariptir ki Teblor'un kendi iradesinden bağımsızdı. Ayakta durabilseydi muhtemelen belini bile geçmeyecek olan bir suyun içinde boğulup gidecekti. Tabii boğulmaya vakit bulursa. Belki Torvald Nom öldürülmüştü –kimse sağ kalmadıysa öyle bir dövüş kim bilir ne acayip olurdu– ve şimdi birileri görüş alanının dışından Teblor'a bakarak onun kaderine karar veriyordu.

Salın kenarı geminin pruvasına yaklaştı.

Bir hışırtı çıktı. "Neredesin? Hah."

"Torvald Nom?"

Geminin güvertesi boyunca kâh yürüyüp kâh sürünen ayakların sesleri geldi. "Kusura bakma, dostum. Bayılmış olmalıyım. Az önce gülüyor muydun?"

"Evet. Ne buldun?"

"Fazla bir şey değil. Henüz. Kan lekeleri – kurumuş. Uzanıp gidiyordu. Gemi baştan aşağı boşaltılmış. Hood aşkına – batıyorsun!"

"Ve bu konuda bir şey yapabileceğini sanmıyorum, ovalı. Beni kaderime terk et. Suyu ve silahlarımı alıp—"

Fakat Torvald elinde halatla tekrar ortaya çıktı. Küpeşteyi aştı ve pruva başının yakınından aşağıya kayarak tekrar suya girdi. Halatla nefes nefese biraz boğuştuktan sonra onu zincirlerin altından geçirmeyi becerdi. Ardından yine zincirler boyunca uzattı ve aynı şeyi salın diğer tarafında tekrarladı. İkinci tekrar Karsa'nın sol ayağı yakınında, dördüncüsüyse onun karşısındaydı.

Teblor zincirlerden geçirilmiş ıslak, kalın halatı hissedebiliyordu. "Ne yapıyorsun?"

Torvald cevap vermedi. Halatı peşinden sürükleyerek yeniden gemiye çıktı. Yine uzun bir sessizlik yaşandı, sonra Karsa bir hareketlilik duydu. Halat yavaşça gerildi.

Torvald'ın başı ve omuzları görüş alanına girdi. Ovalının suratı bembeyazdı. "Elimden bu kadarı geliyor, dostum. Belki biraz daha batarsın ama fazla olmayacağını umuyorum. Yakında seni tekrar kontrol ederim. Tasalanma, boğulmana izin vermeyeceğim. Şimdi biraz keşif yapacağım – hergeleler *her şeyi* alıp götürmüş olamazlar."

Adam Karsa'nın görüş alanından kayboldu.

Teblor yattığı yerde bekledi ve deniz onu ağır ağır kucaklarken yaprak gibi titredi. Deniz seviyesi kulaklarına ulaşarak suyun aheste çalkantısı haricinde bütün sesleri kesti. Karsa halatın dört kısmının da yukarıda yavaş yavaş gerilmesini seyretti.

Uzuvlarının kısıtlanmadan hareket ettiği, derisi soyulmuş ve iltihaplanmış bileklerinin amansız demir prangalar arasında kısılı olmadığı, kuruyup kalmış vücudunun engin bir zayıflık, bir nahiflik hissetmediği ve kanının su kadar seyrekçe akmadığı bir zamanı anımsamak zordu. Gözlerini yumdu ve zihninin düşüp kalkıp gittiğini hissetti.

Uzaklara...

Urugal, yine karşında duruyorum. Kayadaki bu çehrelerin, tanrılarımın karşısında. Urugal—

"Ben karşımda duran bir Teblor görmüyorum. Düşmanlarının arasına dalıp ruh hasadı yapan bir savaşçı görmüyorum. Bir uçurumdan aşağıya güdülen bir bhederin sürüsü kadar çok sayıda ölünün yerde yığıldığını görmüyorum. Adaklarım nerede? Bana hizmet ettiğini öne süren bu kişi kim?"

Urugal. Sen kana susamış bir tanrısın—

"Bir Teblor savaşçı bu hakikatten haz duyar!"

Bir zamanlar ben de duyardım. Ama artık, Urugal, o kadar emin değilim—

"Karşımızda duran kim? Bir Teblor savaşçı değil! Benim bir hizmetkârım değil!"

Urugal. Bahsettiğin o "bhederinler" de ne? O sürüler de ne? Teblor topraklarının neresinde—

"Karsa!"

Savaş lideri irkildi. Gözlerini açtı.

Torvald Nom omzunda bez bir çuvalla tekrar aşağıya iniyordu. Ayakları sala basınca onu azıcık daha derine itti. Deniz suyu Karsa'nın gözlerinin dış kenarlarını yaktı.

Daru'nun yere bırakıp elini soktuğu çuvaldan çeşitli şıngırtılar yükseldi. "Aletler, Karsa! Bir gemi marangozunun aletleri!" Çuvaldan bir keski ile demir uçlu bir tokmak çıkardı.

Teblor kalbinin göğsünde hızla atmaya başladığını hissetti.

Torvald keskiyi zincirin bir halkasına dayadı, sonra da tokmakla vurmaya koyuldu.

Durgun, loş havada yüksek çınlamalar çıkaran bir düzine darbeden sonra zincir koptu ve kendi ağırlığıyla Karsa'nın sağ el bileğindeki pranganın demir halkasından düşüp gitti. Sonra da yumuşak bir şıngırtıyla denize battı. Karsa'nın kıpırdatmaya çalıştığı koluna sanki bıçak saplandı. Homurdanan Teblor'un bilinci kapandı.

Sağ ayağının yanından gelen tokmak seslerine ve gümbür güm-

bür acı dalgalarına ayıldı. Bütün bunların arasında hayal meyal Torvald'ın sesini duydu.

ağırsın, Karsa. İmkânsızı yapman gerekecek. Tırmanman. Bu da yüzükoyun dönüp ellerinin ve dizlerinin üstünde doğrulman anlamına geliyor. Sonra ayağa kalkman ve yürümen. Of, Hood aşkına, haklısın. Başka bir şey akıl etmem lazım. Bu kahrolası geminin hiçbir yerinde yiyecek yok." Yüksek bir çatırtı, sonrasında kayıp giden bir zincirin şıngırtısı geldi. "Tamamdır, serbest kaldın. Endişelenme, halatları bu sefer doğrudan platforma bağladım – batmayacaksın. Artık özgürsün. Kendini nasıl hissediyorsun? Boş ver – o soruyu birkaç gün sonra sorarım. Her şeye rağmen özgürsün, Karsa. Söz verdim, değil mi? Kimse Torvald Nom'un sözünü tutmadığını söyleme... Şey, kimse Torvald Nom'un yeni başlangıçlardan korktuğunu söylemesin."

"Ağzından çok fazla boş söz çıkıyor," diye mırıldandı Karsa.

"Evet, hem de çok. En azından kıpırdamayı dene."

"Deniyorum."

"Sağ kolunu bük."

"Bükmeye çalışıyorum."

"Yardım edeyim mi?"

"Yavaşça. Bilincimi kaybedersem durma. Ve aynı şeyi diğer uzuvlarıma da yap."

Ovalının ellerinin sağ kolunu bilekten ve dirseğin üzerinden kavradığını hissetti. Sonra neyse ki bir kez daha karanlık tarafından yutuldu.

Tekrar kendine geldiğinde başının altına ıslak bezler sokuşturulmuştu ve uzuvları kıvrık bir hâlde yan yatıyordu. Her kası, her eklemi donuk bir ağrıyla sızlıyordu ama ne gariptir ki ağrı sanki uzaklardan geliyordu. Başını yavaşça kaldırdı.

Hâlâ platformun üstündeydi. Onu geminin pruvasına bağlayan halatlar daha da batmasını önlemişti. Torvald Nom ortalarda yoktu.

"Teblorların kanına sesleniyorum," diye fısıldadı Karsa. "Benliğimde ne varsa şimdi iyileştirmekte, bana kuvvet bahşetmekte kullanılmalı. Serbest kaldım. Teslim olmadım. Savaşçı yerini koruyor. Savaşçı yerini..." Kollarını kıpırdatmaya çalıştı. Zonklamalar sert fakat katlanılırdı. Bacaklarını oynattığı zaman kalçalarını kavuran acıyla bir nida attı. Kısa bir baş dönmesi onu yine baygınlıkla tehdit etti... ve sonra geçti.

Karsa elleri ve dizleri üstünde doğrulmayı denedi. En ufak bir kıpırtı bile eziyetti ama o eziyete teslim olmayı reddetti. Bir titreme nöbetine tutuldu. Gözlerini sıkıca yumup mücadeleyi sürdürdü.

Ne kadar zaman geçtiğine dair hiçbir fikri yoktu ama bir ara kendini otururken buldu. Bunu fark edince şok geçirdi. Bütün ağırlığını poposuna vermiş oturuyordu ve acı geçiyordu. Kollarını kaldırırken gevşeklikleri onu şaşırttı ve biraz korkuttu. İncelikleri dehşete düşürdü.

Dinlenirken çevresine bakındı. Parçalanmış gemiler yerlerini koruyor, bir araya gelerek âdeta eğreti sallar oluşturmuş döküntüler aralardaki boşluklarda yüzüyordu. Sağlam kalmış birkaç direkten yırtık pırtık yelkenler sarkıyordu. Karsa'nın yanında yükselen pruvanın panelleri oylamalarla doluydu: Savaşa tutuşmuş figürler. Uzun uzuvlu figürlerin üzerlerinde durdukları gemiler dört bir yandaki akıncılara epey benziyordu. Lakin görünüşe bakılırsa gemi sahipleri burada rölyeflerdeki düşmanlarla kapışmamışlardı, zira o düşmanların bindikleri gemiler buradaki akıncılardan daha bile küçük ve alçaktı. Kalın uzuvlu ve kaslı savaşçılar Teblorları epey andırsalar da rakiplerinden daha kısa boyluydular.

Suda bir kıpırtı oldu. Sivri bir yüzgece sahip parlak siyah bir hörgüç sudan yükselerek kendini gösterdi, sonra tekrar kayboldu. Birdenbire daha fazlası belirdi ve gemilerin arasında su yüzeyi karışıverdi. Her şeye rağmen bu denizde hayat vardı ve o hayat beslenmeye gelmişti.

Karsa'nın altındaki platform sarsılarak ona dengesini kaybettirdi. Devrilmeye başlayan savaş lideri sol kolunu uzatarak ağırlığını ona verdi. Sarsıcı bir darbe, canını fena yaktı – fakat kolu dayandı.

Karsa salın yanında şişmiş bir cesedin yükseldiğini gördü. Onu simsiyah bir şekil izledi. Geniş, dişsiz bir ağız kocaman açılarak cesedin üstüne kapandı ve onu tek lokmada yuttu. Dev balık geçip giderken kılçığımsı bir bıyığın arkasındaki küçük, gri bir göz parladı, sonra yaratık ortadan kayboldu.

Karsa cüsse bakımından kendisiyle veya Torvald Nom'la uyumlu olup olmadığını anlayacak kadar cesedi görmemişti. Fakat cesedi kolayca kapan balık aynı şeyi ona da yapabilirdi.

Karsa'nın ayağa kalkması lazımdı. Sonra da tırmanması.

O seyretmeyi sürdürürken bir diğer kocaman siyah şekil başka bir geminin yanında yüzeye çıktı. Şekil neredeyse geminin kendisi kadar uzundu. Karsa ne yapacaksa bir an önce yapmalıydı.

Yukarıdan ayak sesleri geldi ve Torvald Nom pruvanın yanındaki küpeştede belirdi. "Çabuk – ah, Beru seni korusun, Karsa! Kalkabilir misin? Başka çaren yok – bu kedibalıkları köpekbalıklarından daha iri ve muhtemelen onlar kadar azılı. İşte biri daha – arkandan yaklaşıyor. Etrafında turluyor ve orada olduğunu biliyor! Ayağa kalk. Halatları kullan!"

Karsa kafa sallayarak halatın en yakındaki kısmına uzandı.

Arkasındaki sularda bir patlama oldu. Platform sarsıldı, tahtalar kırıldı. Torvald bir ikaz haykırdı. Karsa başını çevirip bakmaksızın yaratıklardan birinin sudan fırlamış ve kendini salın üstüne büsbütün atarak onu ikiye bölmüş olduğunu anladı.

Halat avucundaydı. Ayakları altındaki ıslak zemin giderek kaybolurken onu sıkıca kavradı. Bacaklarının etrafını su bastı ve kalçalarına kadar denize gömüldü. Diğer elini de aynı halata kapattı.

"Urugal! Tanık ol!"

Bacaklarını köpüren sulardan çekip çıkardı, ardından tutuna tutuna yukarı tırmandı. Platformun kalıntılarından kurtulan halat sallanarak onu geminin gövdesine çarptı. Savaş lideri darbenin etkisiyle homurdansa da halatı bırakmadı.

"Karsa! Bacakların!"

Aşağıya bakan Teblor akıl almayacak kadar açılarak yükselen koskoca bir ağızdan başka bir şey görmedi.

Eller bileklerine yapıştı. Omuzlarındaki ve kalçalarındaki acıyla haykıran Karsa var gücüyle asılarak kendini tek seferde yukarı çekti.

Ağız şak diye kapanarak etrafa bulanık sular sıçrattı.

Dizlerini küpeşteye çarpan Karsa bir an için panikle çırpındı, sonra da ağırlığını tırabzanın öbür tarafına vermeyi başardı. Bacaklarını da arkasından çeken savaş lideri yüksek bir patırtıyla güverteye serildi.

Torvald'ın çığlıkları kesilmeyerek Teblor'u yan dönmeye mecbur bıraktı. Karsa adamın zıpkına benzer bir şeyi bırakmamak için mücadele ettiğini gördü. Torvald'ın kıt kanaat anlaşılan bağrışları sanki bir halata atıfta bulunuyordu. Çevresine göz gezdiren Karsa zıpkının arka ucuna ince bir ipin bağlı olduğunu ve o ipin neredeyse erişim menzilindeki bir kangala kadar uzandığını gördü. İnleyerek o tarafa seğirtti. İpin ucunu buldu ve pruvaya doğru sürüklemeye koyuldu.

Kendini pruvanın yanına çeken Karsa ipi iki kez pruvaya doladı. Sonra Torvald'dan yüksek bir küfür yükseldi ve kangal boşal-

maya başladı. Karsa ipi bir kez daha doladı ve yarım yamalak bir düğüm attı.

İnce ipin dayanmasını beklemiyordu. Kangalın son kısmı da ellerinden kaçtı ve tınlayarak gerildi. Karsa başını eğerek onun altından geçti.

Kalyon gıcırdarken pruva gözle görülebilecek kadar büküldü. Derken gemi aniden hareketlendi ve sarsılarak kumlu dibe sürtündü.

Torvald dostunun yanına koştu. "Aşağıdaki tanrılar aşkına, hiç sanmazdım – umalım da ip kopmasın!" dedi soluk soluğa. "Kopmazsa uzun bir süre aç kalmayız. Hayır, uzun bir süre değil!" Karsa'nın sırtına bir şaplak attı, ardından pruvaya çıktı. Coşkulu sırıtışı kayboldu. "Eyvah."

Karsa doğruldu.

Zıpkının ucu tam önlerindeki dalgalanan denizi V şeklinde yararak dosdoğru üç direkli büyükçe gemilerden birine gidiyordu. Akıncının altındaki sürtünme sesi aniden kesildi ve gemi hızlandı.

"Kıça, Karsa! Kıça!"

Torvald onu sürüklemeye yönelik kısa bir gayret gösterdi, sonra bir küfürle vazgeçip tabana kuvvet kalyonun kıçına koştu.

Teblor da sallanarak ve gözünün dalga dalga kararmasına direnerek Daru'nun peşinden yalpaladı. "Daha küçük bir tanesini şişleyemez miydin?"

Çarpışma ikisini de yere serdi. Kalyonun omurgası boyunca bir çatırtı yankılandı ve ansızın her tarafı su bastı. Sular kaportalardan yukarı köpürdü, yanlardan içeri aktı. Gövdenin her iki tarafındaki kalaslar bir elin parmakları gibi açıldı.

Karsa kendini beline kadar gelen suyun içinde çırpınırken buldu. Altında güverteye benzer bir zeminin kalması sayesinde zar zor ayağa kalkmayı becerdi. Asıl kan kılıcının tam önünde suya batıp çıktığını gördü. Onu kaptı, elinin tanıdık kabzaya kapandığını hissetti. İçini kaplayan coşkuyla bir Uryd savaş narası attı.

Torvald etrafa su sıçratarak yanında belirdi. "Bağrışın o balığın ufacık kalbini dondurmadıysa hiçbir şey donduramaz. Gel, kahrolası diğer gemiye geçmemiz lazım. O hergeleler dört bir yandan üstümüze geliyorlar."

Düşe kalka ilerlemeye başladılar.

Yandan tosladıkları gemi az öncesine kadar diğer tarafa eğik duruyordu. Kalyon onun gövdesine dalarak devasa bir delik açtık-

tan sonra parçalanmıştı. Zıpkın ipinin bağlı olduğu pruva yerinden kopmuş ve geminin alt güvertelerinde gözden kaybolmuştu. Dev geminin iyice karaya oturduğu ve çarpışmada yerinden oynamadığı açıkça anlaşılıyordu.

Dev deliğe yaklaşırlarken içeride bir yerde, ambarın derinliklerinde çılgıncasına çırpınan bir şeyin sesini duydular.

"Hood canımı alsın!" diye hayretle mırıldandı Torvald. "Gövdeyi önce o şey delmiş. Eh, en azından üstün zekâlı bir yaratıkla boğuşmuyoruz. Tahminimce aşağıda mahsur kalmış. Ava çıksak iyi—"

"Sen onu bana bırak," diye homurdandı Karsa.

"Sana mı? Ayakta zor duruyorsun."

"Yine de onu öldüreceğim."

"Eh, seni seyredemez miyim?"

"Çok istiyorsan seyredebilirsin."

Geminin gövdesi dahilinde görebildikleri kadarıyla üç güverte vardı. En alttaki ambarı kapsarken diğer ikisi uzun boylu ovalılara uygun boyutlardaydı. Ambar yarısına kadar kargo doluydu ve o kargo –bohçalar, balyalar ve fıçılar– şimdi delikten akan suyla beraber dışarı sürükleniyordu.

Karsa beline kadar suya batıp daha derinlerdeki çırpınma seslerine doğru ilerledi. Dev balığı ikinci katta kıvranırken buldu. Çalkantılı, köpüklü su orada ancak ayak bileklerine geliyordu. Balığın tahta kırıkları saplanmış kocaman başından akan kan suyun köpüğünü pembeye boyuyordu. Yaratık yan döndüğü için pürüzsüz, gümüşi karnı açıkta duruyordu.

Aradaki mesafeyi apar topar kapatan Karsa kılıcını balığın karnına soktu. Dev kuyruk hızla savrulup ona çifte atan bir destriyerin kuvvetiyle vurdu. Teblor bir anda havalandı, sonra da sırtını gövdenin bombeli duvarına çarptı.

Darbenin etkisiyle sersemleyen Karsa su kaplı zemine yığıldı. Gözlerini kırpıştırarak içlerine kaçan suyu attı, sonra da alacakaranlıkta hareket etmeden balığın ölüm çırpınışlarını seyretti.

Torvald ortaya çıktı. "Hâlâ çok hızlısın, Karsa – beni geride bıraktın. Ama bakıyorum da işi halletmişsin. Bu malzemelerin arasında yiyecek de var..."

Fakat yeniden bilinci kapanan Karsa daha fazlasını duymadı.

Durgun havada asılı kalmış ölü balık kokusuna uyandı. O loş ışıkta balığın karşıdaki leşini belli belirsiz seçebildi. Yaratığın

karnı yarılarak açılmış, soluk bir ceset kısmen dışarı çıkmıştı. Karsa'nın üzerinde bir yerden uzak bir hareketliliğin sesleri geliyordu.

Balığın epey ilerisinde ve sağda yukarıya çıkan dik basamaklar görülebiliyordu.

Öğürmemeye uğraşan Karsa kılıcını aldı ve merdivene doğru sürünmeye başladı.

Sonunda orta güverteye çıktı. Güvertenin efsun izleri taşıyan yüzeyi, üstünde yürümeyi güçleştirecek kadar yatıktı. Malzemeler toplanmış, yanından halatların sarktığı aşağı taraftaki tırabzanın dibine yığılmıştı. Soluklanmak için kapağın yakınında duraklayan Karsa etrafa bakınarak Torvald Nom'u aradı ama Daru'yu hiçbir yerde bulamadı.

Sihir güverte boyunca derin oyuklar açmıştı. Görünürde ne bir ceset ne de geminin sahiplerinin doğasına dair herhangi bir emare vardı. Âdeta karanlık saçan siyah tahta Teblor'un tanımadığı bir cinsti ve her türlü süslemeden yoksun olması pragmatik bir sadeliği akla getiriyordu. Karsa ona bakarken ne gariptir ki huzur buldu.

Torvald Nom aşağı taraftaki tırabzandan tırmanarak ortaya çıktı. Prangalarına takılı zincirleri çıkarmayı başarmış, geriye bir tek el ve ayak bileklerindeki siyah demir şeritler kalmıştı. Haydut lideri soluk soluğaydı.

Karsa ucunu yere dayadığı kılıcından destek alarak ayağa kalktı.

"Ah, dev dostum, yine aramıza dönmüşsün!"

"Acizliğim sinirini bozuyor olsa gerek," diye homurdandı Karsa.

"Her şey göz önüne alındığında olacak o kadar," diyen Torvald malzemelerin arasına girdi. "Yiyecek buldum. Gel karnını doyur, Karsa. Ben de sana keşiflerimden bahsedeyim."

Teblor eğimli güverteden aşağıya yavaşça indi.

Torvald tuğla biçimli bir somun buğday ekmeği çıkardı. "Bir filika buldum. Bir yelkene ilaveten kürekleri de var. Yani bu sonu gelmez durgunlukta birer kurban olarak kalmayacağız. İdareli içersek bir buçuk hafta yetecek kadar suyumuz var ve iştahın ne kadar açılırsa açılsın aç kalmayacağız..."

Karsa ekmeği Daru'nun elinden aldı ve küçük lokmalar koparmaya başladı. Dişleri hafifçe oynar gibiydi ve yumuşak bir çiğnemenin ötesinde herhangi bir girişimde bulunacak kadar güveni yoktu. Dolgun ve nemli ekmek tatlı meyve parçacıklarıyla dolu olup bal tadı taşıyordu. Karsa daha ilk yutkunuşunda lokmasını

midesinde tutmakta zorlandı. Torvald ona su dolu bir tulum uzattı, ardından monoloğuna kaldığı yerden devam etti.

"Filikanın aşağı yukarı yirmi kişiye yetecek kadar bankı var – biz ovalılar için ferah olabilir ama banklardan birkaçını söküp bacaklarına biraz yer açmamız gerekecek. Küpeşteden sarkarsan kendi gözlerinle görebilirsin. İhtiyaç duyacaklarımızı ona yüklemekle meşguldüm. İstersen diğer gemilerde keşfe çıkabiliriz ama yeteri kadar—"

"Gerek yok," dedi Karsa. "Gel buradan en kısa zamanda ayrılalım."

Torvald yoldaşını bir süre kısık gözlerle süzdü, sonra kafa salladı. "Anlaştık. Karsa, fırtınayı çağırmadığını söyledin. Pekâlâ. Sana inanıyorum – en azından öyle yaptığını hatırlamadığına. Ama merak ettiğim bir şey var. Senin şu tarikatın, yani Kayadaki Yedi Surat mıdır nedir, işte o. Kendilerine ait bir kovanları var mı? Senin ve benim içinde yaşadığımızdan başka varlıklarını sürdürdükleri bir âlem?"

Karsa ekmeğinden bir lokma daha yuttu. "Bahsettiğin şu kovanlarla ilgili hiçbir şey duymadım, Torvald Nom. Yedili kayanın içinde ve Teblorların düşler dünyasında ikamet eder."

"Düşler dünyası..." Torvald bir elini salladı. "Buranın o düşler dünyasına benzer bir tarafı var mı?"

"Yok."

"Ya o dünyayı... sel bastıysa?"

Karsa kaşlarını çattı. "Bana Bairoth Gild'i hatırlatıyorsun. Sözlerin anlam taşımıyor. Teblor düşler dünyası tepelerin bulunmadığı, yosunların ve likenlerin yarı yarıya suya gömülü kayalara tutunduğu, alçak kar tepeciklerinin soğuk rüzgârlarca şekillendirildiği bir yerdir. Orada kahverengi kürklü tuhaf hayvanlar sürüler hâlinde gezerler..."

"Yani oraya bizzat uğradın mı?"

Karsa omuz silkti. "Bu tarifleri şamanlar verir." Sözlerini sürdürmeden önce tereddüt etti. "Benim uğradığım yer..." Cümlesini yarıda kesip başını iki yana salladı. "Farklıydı. Orası... renkli sislerin olduğu bir yerdi."

"Renkli sisler. Peki tanrıların da orada mıydı?"

"Sen Teblor değilsin. Sana daha fazlasını söylememe gerek yok. Şimdiden çok fazla konuştum."

"Pekâlâ. Yerimizi belirlemeye çalışıyordum, o kadar."

"Bir denizdeyiz ve hiç kara yok."

"Şey, evet. Ama hangi deniz? Güneş nerede? Gece neden yok? Ya rüzgâr? Hangi yönde gideceğiz?"

"Hangi yönde gideceğimiz fark etmez. Herhangi bir yönde." Karsa oturduğu balyanın üstünden kalktı. "Şimdilik yeteri kadar yedim. Gel, yüklemeyi bitirip buradan gidelim."

"Nasıl istersen, Karsa."

Karsa her geçen gün kendini daha kuvvetli hissediyor, Torvald Nom'dan her devralışında küreklerin başındaki nöbetini uzatıyordu. Deniz sığdı ve filika birden fazla kez resiflere oturmuştu, neyse ki resifler kumdan ibaretti ve güverteye fazla bir zarar vermemişti. Ne devasa kedibalıklarından ne de karada yahut suda başka bir canlıdan iz vardı. Yine de ara sıra yanlarından ağaç kabuğundan veya yapraktan yoksun bir yalos geçtiği oluyordu.

Karsa'nın kuvveti geri geldikçe gıda stokları çabucak azaldı ve her iki adam da dile getirmese bile ümitsizlik görünmez bir yolcu, Teblor'u da Daru'yu da suspus eden ve tıpkı önceki zaptçıları gibi onlara pranga vuran üçüncü bir varlık olup çıktı. O prangaların hayali zincirleri gitgide ağırlaştı.

İlk başta uyku ve uyanıklık dengesine göre günlerin hesabını tuttular. Fakat Karsa yoldaşı uyurken kürek çekmesinin yanı sıra bitkin Daru'yu başka zamanlarda da dinlenmeye bıraktığı için bu düzen kısa zamanda bozuldu. Teblor'a daha az istirahat gerekirken Torvald'ın giderek daha fazlasına ihtiyaç duyduğu çabucak açıklık kazandı.

Sonunda ancak üçte birine kadar dolu olan son bir su fıçıları kaldı. Küreklerin başındaki Karsa ellerine küçük gelen çubukları uzun, zahmetsiz asılışlarla karanlık denizde çekiyor, Torvald ise yelkenin altında büzülmüş yatarak huzursuz bir uyku uyuyordu.

Karsa'nın omuzlarındaki sızı geçmişti ama kalçaları ve bacakları hâlâ ağrıyordu. Düşünceden yoksun, zamanın geçişinden bihaber bir düzene girmiş olan Teblor'un düz bir rotayı –daha doğrusu referans noktası eksikliği sebebiyle belirleyebildiği kadar düz bir rotayı– korumaktan başka bir tasası yoktu. Ona yol gösteren tek şey filikanın kendi dümen suyuydu.

Torvald'ın kanlanmış ve kızarmış gözleri açıldı. Gevezeliğini uzun zaman önce kaybetmişti. Karsa adamın hasta olduğu fikrindeydi – bir süredir hiç sohbet etmemişlerdi. Daru yavaşça doğrulup oturdu.

Derken gerildi. "Yalnız değiliz," dedi çatlak bir sesle.

Karsa kürekleri filikaya çekti ve oturduğu yerde döndü. Büyük, üç direkli, siyah bir gemi üzerlerine geliyor, çifte kürek dizileri bulanık sulara batıp çıktıkça koyu bir renkle parlıyordu. Geminin ötesinde, ufkun en kenarında koyu ve düz bir çizgi uzanıyordu. Teblor kılıcını eline alıp yavaşça doğruldu.

"Bu şimdiye kadar gördüğüm en tuhaf sahil," diye mırıldandı Torvald. "Misafirimiz olmasaydı belki oraya ulaşabilirdik."

"O şey bir duvar," dedi Karsa. "Önünde bir tür kumsal uzanan düz bir duvar." Bakışlarını yaklaşan gemiye çevirdi tekrar. "O akıncıların saldırısına uğramış gemilere benziyor."

"Evet ama onlardan biraz daha büyük. Tahminimce filonun sancak gemisi ama bir sancak görmüyorum."

Artık yüksekteki baş kasarasında toplanan figürler seçebiliyorlardı. Bu figürler Karsa kadar değilse bile uzun boylu ve çok daha ince yapılıydı.

"İnsan değiller," diye mırıldandı Torvald. "Karsa, dostluk göstereceklerini sanmıyorum. Tabii benimki sadece bir his. Yine de..."

"Onlardan birini daha önce görmüştüm," cevabını verdi Teblor. "Kedibalığının karnından beline kadar çıkmıştı."

"O kumsal dalgalarla beraber gidip geliyor, Karsa. Bir uçtan diğerine kadar enkaz. İki-üç bin adım uzunluğunda olmalı. Koca bir dünyanın kalıntıları. Şüphelendiğim gibi bu deniz buraya ait değil."

"Fakat üstünde gemiler var."

"Evet. Demek ki onlar da buraya ait değil."

Karsa bu gözleme olan kayıtsızlığını omuz silkerek gösterdi. "Bir silahın var mı, Torvald Nom?"

"Bir zıpkın... ve de bir tokmak. Evvela konuşmayı denemeyecek misin?"

Karsa ses çıkarmadı. Çifte kürek sıraları sudan kalkmıştı ve dev gemi üzerlerine gelirken dalgaların üzerinde hareketsiz bekliyordu. Derken kürekler bir anda dümdüz aşağı indi. Su çalkalanırken gemi yavaşladı, az sonra da durdu.

Filika iskele tarafından, pruvanın hemen ötesinden gövdeye yavaşça çarptı.

Bir halat merdiven indirildi ama kılıcını bir omzuna asmış olan Karsa tutamak sıkıntısı çekmeden gövdeye tırmanmaya başlamıştı bile. Baş kasarası tırabzanına ulaşıp üstünden atladı. Ayaklarını güverteye basmasının ardından dimdik doğruldu.

Karşısında gri derili bir savaşçı halkası buldu. Ovalılardan uzun boylu adamlar yine de Teblor'dan bir kelle boyu kısaydı. Bellerindeki kınlarda kıvrık palalar vardı ve kıyafetlerinin çoğu kısa kıllı, koyu renkli, parlak bir tür hayvan postundan dikilmişti. Adamların çekik, çok renkli gözlerinin önüne sarkan uzun kahverengi saçları özenle örülmüştü. Arkalarına, geminin orta kısmına kesik kafalar yığılmıştı. Kafalardan birkaçı ovalılara ait olsa da çoğunun siması gri derili savaşçılarınki gibiydi. Tek fark, derilerinin siyah olmasıydı.

O kesik başlardaki sayısız gözün kendisine çevrildiğini gören Karsa'nın sırtı buz kesti.

Gri derili savaşçılardan biri sertçe bir şeyler söyledi. Yüz ifadesi de sesi kadar küçümseyiciydi.

Karsa'nın arkasında Torvald tırabzana ulaştı.

Konuşmacı bir tür karşılık bekler gibiydi. Suskunluk uzadıkça her iki yandaki suratlar aşağılayıcı ifadelere büründü. Konuşmacı bir buyruk bağırıp güverteyi işaret etti.

"Şey, diz çökmemizi istiyor, Karsa," dedi Torvald. "Belki dediğini yapsak—"

"Zincire vurulmuşken bile diz çökmedim," diye hırıldadı Karsa. "Şimdi neden çökeyim ki?"

"Çünkü on altı kişi sayıyorum – üstelik aşağıda kimbilir daha kaçı vardır. Üstelik giderek sinirleniyora—"

"İster on altı kişi olsunlar, ister yüz altmış," diye Daru'nun sözünü kesti Karsa. "Teblorlarla dövüşmekten zerre kadar anlamıyorlar."

"Onu da nereden çıkardın?"

Karsa savaşçılardan ikisinin zırhlı ellerini kılıç kabzalarına götürdüklerini gördü. Kankılıç bir anda kınından çıkıp gri derili savaşçılardan oluşan yarım daire boyunca yanlamasına savruldu. Kanlar fışkırdı. Bedenler yalpalayıp sırtüstü devrildi, alçak tırabzandan aşağı yuvarlanarak orta güverteye düştü.

Ön kasarada Karsa'dan ve bir adım gerisindeki Torvald Nom'dan başka kimse kalmadı.

Orta güvertedeki yedi savaşçı hep beraber geriledi, ardından silahlarını çekip ağır ağır ilerledi.

"Erişim menzilimdeydiler," diye Daru'nun sorusunu yanıtladı savaş lideri. "Bir Teblor'la dövüşmeyi bilmediklerini o sayede anladım. Şimdi bu gemiyi ele geçirmeme tanık ol." Böğürerek düşmanların ortasına atladı.

Gri derili savaşçılar yeteneksiz değillerse bile bunun onlara bir

faydası dokunmadı. Karsa özgürlüğün kaybını tatmıştı; aynı şeyi bir daha kabul etmeyecekti. Bu cılız, hastalıklı yaratıkların önünde diz çökmesinin istenmesi onu zıvanadan çıkarmıştı.

Yedi savaşçıdan altısı yere serilmişti; sonuncusu bağırarak arkasına dönmüş ve orta güvertenin diğer ucundaki kapı aralığına doğru koşmaya başlamıştı. Adam yakındaki bir askıdan koskoca bir zıpkın almaya yetecek kadar durakladı ve hızla dönüp silahı Karsa'ya fırlattı.

Teblor onu sol eliyle havada yakaladı.

Kaçan adama yetişip onu kapı eşiğinde biçti. Başını eğdi ve her bir elindeki silahı diğerine aktardıktan sonra –zıpkın artık sağda, kankılıç ise soldaydı– kapı aralığının ötesindeki loş pasaja daldı.

İki basamak inince ortasında tahta bir masa bulunan geniş bir yemekhaneye geldi. Karşı uçtaki ikinci bir kapı aralığından girip iki tarafına karyolalar dizilmiş dar bir koridoru geçti. Karşılaştığı süslü kapı itilirken gıcırdadı.

Dört saldırganla arasında kıran kırana bir dövüş yaşandı. Karsa darbeleri zıpkınla engelledi ve kankılıçla karşı saldırıya geçti. Saniyeler içinde kamaranın ışıltılı tahta zeminine haşatı çıkmış dört ceset serildi. Odanın öbür tarafındaki koltukta oturan beşinci bir figür ellerini kaldırdı. Havaya efsun karıştı.

Karsa bir hırıltıyla ileri atıldı. Büyünün ışığı çaktı, kırpıştı, ardından zıpkının ucu figürün göğsünü delip koltuğun tahta arkalığına saplandı. Gri surat bir hayret ifadesiyle donakaldı. Ferleri sönmeden önce gözler Karsa'nınkilerle son bir kez buluştu.

"Urugal! Bir Teblor'un hiddetine tanık ol!"

Çınlayan sözlerini önce sessizlik, sonra da efsuncunun koltuğundan yerdeki kilime damlayan kanın aralıklı pıtırtısı izledi. Karsa'nın vücudundan bir soğukluk –bilinmeyen, isimsiz ama öfke dolu birinin nefesi– geçti. Hırıldayan Karsa kapıldığı histen sıyrıldı ve etrafına bakındı. Ovalılara göre yüksek tavanlı kamara baştan aşağı aynı siyah tahtayla kaplıydı. Duvarlardaki apliklerde gaz lambaları yanmaktaydı. Masaya serilmiş haritalardaki ve taslaklardaki çizimler en azından Teblor için okunaksızdı.

Kapı aralığından bir ses geldi.

Karsa döndü.

İçeri giren Torvald Nom yere serilmiş cesetleri taradı, sonra bakışları koltukta oturan zıpkınla şişlenmiş figüre odaklandı. "Kürekçilerden yana endişelenmene gerek yok," dedi.

"Köle miymişler? Öyleyse onları serbest bırakalım."

"Köle mi?" Torvald omuz silkti. "Sanmam. Zincirleri yok, Karsa. Gerçi kelleleri de yok. Dediğim gibi, bana kalırsa onlardan yana kaygılanmamız gereksiz." Yaklaşıp masadaki haritaları inceledi. "İçimden bir ses az önce öldürdüğün bahtsız hergelelerin de bizim kadar kayıp olduklarını söylüyor."

"Gemiler arasındaki muharebenin galipleriydiler."

"Sanki bunun onlara bir yararı oldu da."

Karsa kılıcındaki kanı savurup derin bir nefes aldı. "Ben kimsenin önünde diz çökmem."

"Ben iki defa çökebilirdim ve belki bu onları memnun etmeye yeterdi. Ama şimdi bu gemiyi ilk gördüğümüzde olduğumuz kadar bilgisiziz. Aynı şekilde ikimiz bu boyutta bir taşıtı idare edemeyiz."

"Kürekçilere yaptıklarının aynısını bize de yaparlardı," diye öne sürdü Karsa.

"Mümkündür." Torvald Nom dikkatini ayakları dibindeki cesetlerden birine yöneltip yavaşça çömeldi. "Bunlar barbar görünümlüler – şey, yani Daru standartlarına göre. Fok derisi giydiklerine göre hakiki birer denizciymişler. İplere dizilmiş pençeler, dişler ve kabuklar da cabası. Kaptan koltuğundaki bir büyücü müydü?"

"Evet. Bu tür savaşçılara aklım ermiyor. Neden kılıç veya mızrak kullanmıyorlar? Sihirleri acınası ama ona öyle çok güveniyorlar ki. Hem şunun yüz ifadesine bak."

"Evet, şaşkın," diye mırıldandı Torvald. Tekrar Karsa'ya göz attı. "Sihirlerine genelde işe yaradığı için güveniyorlar. Çoğu saldırgan sihirle vurulduğunda sağ kalmaz. Paramparça olur."

Karsa kapı aralığına gitti. Kısa süre sonra Torvald da onu izledi.

Mizana güvertesine geri döndüler. Karsa etrafta yatan cesetleri soymaya başladı. Kulakları ve dilleri kestikten sonra çıplak bedenleri denize attı.

Daru onu bir müddet seyretti, ardından kesik başlara gitti. "Yaptığın her şeyi gözleriyle seyrediyorlar," dedi Karsa'ya. "Bu kadarı da dayanılacak gibi değil." Yakındaki bir bohçanın post sargısını çıkardı ve en yakındaki kesik başın etrafına sarıp sıkıca bağladı. "Her şey dikkate alındığında karanlık onlara daha iyi gelir..."

Karsa kaşlarını çattı. "Neden öyle söylüyorsun, Torvald Nom? Hangisini yeğlersin, çevrendeki şeyleri görme yetisini mi, yoksa karanlığı mı?"

"Birkaçı hariç bunların hepsi Tiste Andiiler – ve o birkaçı bana gereğinden fazla benziyor."

"Tiste Andiiler de kim?"

"Sadece bir halk. Bazıları Caladan Brood'un Genabackis'teki kurtuluş ordusunda savaşır. Kadim bir halk oldukları söylenir. Her halükârda Karanlık'a taparlar."

Karsa ansızın kendini bitkin hissedip baş kasarasına çıkan basamaklara oturdu. "Karanlık," diye mırıldandı. "Gözlerinin görmediği bir yer – tapılacak ne garip bir şey."

"Belki de en gerçekçi tapınma odur," cevabını verdi Daru, başka bir kesik başı örterken. "Kaçımız kaderimizi şekillendirme umuduyla bir tanrının önünde diz çöktük? O tanıdık çehreye bilinmeyenden, yani gelecekten duyduğumuz korkuyu defetmesi için dua ettik? Kimbilir, belki aramızda bir tek Tiste Andiiler gerçeği görüyorlardır. Tabii gerçek derken hiçliği kastediyorum." Bakışlarını kaçırarak başka bir siyah derili, uzun saçlı kelleyi eline aldı. "İyi ki bu zavallıların ses çıkaracak bir gırtlakları kalmamış, yoksa kendimizi tüyler ürpertici bir münakaşanın içinde bulurduk."

"Öyleyse kendi sözlerinden şüphe duyuyorsun."

"Daima, Karsa. Kelimeler gündelik açıdan tanrılar gibidir – dehşeti uzak tutmanın bir yoludur. Muhtemelen ihtiyarlamış kalbim nihayet duruncaya dek bununla ilgili kâbuslar göreceğim. O kâbuslarda fazlasıyla bilinçli gözlere sahip sonu gelmez bir kelle silsilesini fok derisine sarıp duracağım. Ve ne zaman birini paketlesem *hop!* Başka bir tanesi belirecek."

"Ağzından çıkanlar saçmalıktan başka bir şey değil."

"Öyle mi? Ya *sen* karanlığa kaç ruh teslim ettin, Karsa Orlong?"

Teblor'un gözleri kısıldı. "Bence buldukları şey karanlık değildi," diye usulca cevapladı. Az sonra ani bir farkındalıkla başka tarafa baktı. Bir yıl öncesine kadar Torvald'ın az evvelki laflarını eden birini gözünü bile kırpmadan öldürürdü. Tabii bunun için evvela karşısındaki kişinin incitme niyetini anlaması gerekirdi ama öyle bir ihtimal düşük olurdu. Bir yıl öncesine kadar kelimeler basit ama hafiften gizemli bir dünyada kısıtlı kalmış küt, biçimsiz şeylerdi. Fakat bu Teblorların genel bir vasfı değil de Karsa'ya özgü bir kusur olagelmişti, zira Bairoth Gild'in pek çok kereler Karsa'ya keskin kenarlı laflar etmişliği vardı. Yaptığı şey zeki savaşçı için devamlı bir keyif kaynağıydı ama Karsa'nın söylenenlere akıl erdirememesi herhalde o keyfi azaltmıştı.

Torvald Nom'un bitmek bilmez sözleri –ama hayır, ondan daha fazlası; Karsa'nın köyünü terk ettiğinden beri tecrübe ettiği her şey– dünyanın karmaşıklığına dair bir talimatname işlevi görmüştü. Gizli anlamlar zehirli bir yılan gibi hayatı boyunca Karsa'nın vücudunda gezinmiş, pek çok kereler ona dişlerini geçirmişti ama Karsa bir kerecik bile olsa dişlerin kökenini fark edememiş, acının kaynağını çözememişti. Damarları zehirle dolmuştu ve verdiği tek cevap –tabii cevap vermeye tenezzül ederse– genellikle yanlış yönlendirilen bir şiddetle önüne gelene çatmak olmuştu.

Karanlık. Ve kör yaşamak. Karsa bakışlarını orta güvertede diz çökerek kesik başları sarmalayan Daru'ya geri çevirdi. *Peki gözlerimdeki bağı kim çözdü? Synyg oğlu Karsa Orlong'u kim uyandırdı? Urugal mı?* Hayır, Urugal değildi. Karsa bundan adı gibi emindi, zira kamaradayken hissettiği uhrevi hiddet tanrısına aitti. İçini kaplayan o buz gibi nefes yoğun bir memnuniyetsizlikti ve ne gariptir ki Karsa o memnuniyetsizliğe kayıtsız kalmıştı.

Kayadaki Yedi Surat hiç özgürlükten bahsetmemişti. Teblorlar onların hizmetkârlarıydı. *Köleleri.*

"İyi görünmüyorsun, Karsa," dedi Torvald yanına yaklaşarak. "Son sözlerim için özür dilerim."

"Özre gerek yok, Torvald Nom," diyen Karsa doğruldu. "Artık filikamıza geri–"

İlk yağmur damlalarının önce üstüne, sonra da çevresindeki güverteye düşmesiyle sustu. Damlalar bulanık ve yapış yapıştı.

"Iyy!" diye homurdandı Torvald. "Eğer bu bir tanrının tükürüğüyse sağlığı epey bozuk demektir."

Suda pis, çürük bir koku vardı. Geminin güverteleri, yukarıdaki palamarlar ve yırtık pırtık yelkenler kısa zamanda kalın, silik bir yağ tabakasıyla kaplandı.

Daru küfrederek erzakları ve su fıçılarını aşağıdaki filikaya yüklemeye başladı. Karsa güvertelerde son bir kez turlayarak gri derili cesetlerden aldığı silahları ve zırhları inceledi. Bir zıpkın askısı bulup orada duran altı zıpkını topladı.

Yağmur şiddetlenerek geminin dört bir yanında koyu, aşılmaz bir perde yaratmıştı. Gitgide derinleşen balçık katmanında ayakları kayan Karsa ile Torvald filikayı çarçabuk ikmal ettiler, sonra da gövdeyi iterek gemiden ayrıldılar. Teblor yine küreklerin başına geçti. Gemi saniyeler içinde gözden kayboldu ve yağmur azaldı. Beş kürek çekişle içinden büsbütün çıktılar ve kendilerini bir kez

daha soluk bir göğün altında hafifçe kabarıp alçalan bir denizde buldular. İleride görülebilen tuhaf sahil şeridi yavaş yavaş yaklaştı.

İki yolculu filika bulanık yağmur perdesinin arkasına geçtikten kısa süre sonra dev geminin ön kasarasındaki balçık tabakasından hayaletten farksız yedi figür yükseldi. Kırık kemiklere, kanamayan koca koca yaralara sahip figürler girdikleri sahneye zar zor tutunabiliyormuş gibi kararsızca dalgalandı.

Biri öfkeyle tısladı. "Düğümü ne zaman sıkmaya çalışsak—"

"Onu kesiyor," diye alaycı ve buruk bir ses tonuyla tamamladı bir başkası.

Bir üçüncüsü orta güverteye inip yere düşmüş bir kılıcı gelişigüzel tekmeledi. "Hata Tiste Edurlarda," diye duyurdu hırıltılı bir sesle. "Bir ceza verilmesi gerekiyorsa onların kibirlerine cevaben verilmeli."

"Ceza talep etmek bize düşmez," diye tersledi ilk konuşmacı. "Biz bu entrikanın efendileri değiliz."

"Tiste Edurlar da değiller!"

"Doğru. Her birimize kendi görevlerimiz verildi. Karsa Orlong halen yaşıyor ve tek derdimiz o olmalı."

"Kuşku duymaya başlıyor."

"Lakin yolculuğu devam ediyor. Artık bize düşen, kullanabildiğimiz az miktar güçle onu yönlendirmek."

"Şimdiye kadar pek bir başarı sağlayabilmiş değiliz!"

"Yanlış. Parçalanmış Kovan yeniden uyanıyor. İlk İmparatorluk'un kırık kalbi kanamaya başlıyor. Kanama şimdilik bir sızıntı bile değil ama yakında bir sel olup çıkacak. Tek yapmamız gereken seçilmiş savaşçımızı uygun akıntıya sokmak..."

"Peki bu dediğin hâlâ kısıtlı gücümüz dahilinde mi?"

"Gelin öğrenelim. Hazırlıklara başlayın. Ber'ok, kamaradaki o bir avuç otataral tozunu dağıt – Tiste Edur efsuncunun kovanı açık duruyor ve bu yerde çarçabuk bir yara hâlini alacak... hem de giderek büyüyen bir yara. Böyle ifşalar için henüz vakit gelmedi."

Konuşmacı daha sonra ezilmiş kafasını kaldırdı ve havayı kokluyor göründü. "Elimizi çabuk tutmalıyız," diye duyurdu hemen ardından. "Sanırım peşimizde bir avcı var."

Kalan altısının dönüp baktığı konuşmacı, onların sessiz sorusuna cevaben kafa salladı. "Evet. Bir soydaşımız izimizi sürüyor."

Bütün bir diyarın enkazı dev taş duvar boyunca yığılmış bekliyordu. Döküntülerin arasında yerlerinden sökülmüş ağaçlar, yontulmamış kütükler, kalaslar, padavralar ve hem kağnı hem de el arabası parçaları göze çarpıyordu. Sınırları kaplayan keçeleşmiş çimenler ve çürümüş yapraklar dalgalarla beraber kıvrılan ve yükselip alçalan geniş bir düzlük oluşturmuştu. Moloz yığınları ve altlarındaki suyun seviyesi o kadar yüksekti ki duvarın bazı yerleri zar zor görülebiliyordu.

Karsa kürek çekerken Torvald Nom pruvada duruyordu. "O duvara nasıl ulaşacağız bilmiyorum," dedi Daru. "Kürek çekmeyi bıraksan iyi olur, dostum, yoksa o keşmekeşe takılıp kalacağız – etrafta kedibalıkları var."

Karsa filikayı yavaşlattı. Teknenin gövdesi döküntü halısını yararak suda süzüldü. Birkaç dakika sonra bir akıntı tarafından yığıntının kenarı boyunca çekildikleri açıklık kazandı.

"Eh," diye mırıldandı Torvald, "bulunduğumuz deniz için bu bir ilk. Sence bir tür gelgit mi söz konusu?"

"Hayır," cevabını veren Karsa, akıntı yönünde yabancı sahil şeridini gözden geçirdi. "Duvarda bir gedik açılmış."

"Ah. Nerede olduğunu görebiliyor musun?"

"Evet, sanırım."

Akıntı onları artık daha hızlı sürüklüyordu.

Karsa devam etti. "Sahil şeridinde bir girinti var ve duvarın olması gereken yere çok sayıda ağaç ve kütük sıkışmış – uğultuyu duymuyor musun?"

"Evet, artık duyuyorum." Daru'nun sesi gergindi. Pruvada dik durdu. "Görüyorum da. Karsa, en iyisi—"

"Evet, en iyisi oradan uzak duralım." Teblor kürekleri tekrar ellerine aldı ve filikayı yığıntının kenarından uzaklaştırdı. Altlarındaki gövde yavaşlayıp dönmeye başladı. Karsa küreklere ağırlığını vererek kontrolü yeniden kazanmaya çabaladı. Etraflarındaki su girdap yaptı.

"Karsa!" diye bağırdı Torvald. "Kumsalın yakınında birileri var! Enkaza dönmüş bir tekne görüyorum!"

Filikayı akıntının bir tarafından diğerine geçirirken gedik Teblor'un solundaydı. Torvald'ın işaret ettiği yere bakan Karsa dişlerini gösterdi. "Kölecibaşı ve adamları."

"Bize el sallıyorlar."

Karsa sol küreği çekmeyi bıraktı. "Bu akıntıyı yenemeyiz," diye

duyurup filikayı öbür tarafa çevirdi. "Ne kadar açılırsak o kadar güçleniyor."

"Sanırım Silgar'ın teknesine olan da bu – filikalarını ağzın hemen bu tarafında karaya oturtmuşlar. Benzer bir kaderden kaçınmaya çalışmalıyız, Karsa. Tabii elimizden gelirse."

"Öyleyse batık kütüklere karşı gözünü açık tut," diyen Teblor filikayı sahilin daha yakınına yönlendirdi. "Ayrıca ovalılar silahlı mı?"

"Gördüğüm kadarıyla hayır," cevabını verdi Torvald az sonra. "Durumları, şey, bir hayli kötü görünüyor. Kütüklerden oluşan küçük bir adaya çıkmışlar. Silgar, Damisk ve diğeri... galiba Borrug. Tanrılar aşkına, Karsa, bir deri bir kemik kalmışlar."

"Bir zıpkın al," diye homurdandı Teblor. "Çektikleri açlık onları pekâlâ gözü dönmüşlüğe sürükleyebilir."

"Azıcık daha sahile dön, Karsa. Varmak üzereyiz."

Gövdeden hafif bir çıtırtı geldi. Akıntı onları yığıntının kenarı boyunca sürüklemeye çalışırken bir sürtünme ve kesik kesik bir hareketlenme oldu. Torvald bir elinde halat, diğerinde zıpkınla kayıktan indi. Karsa filikayı döndürürken üç Nathii ovalının baş başa oturduklarını gördü. Adamlar yardım etmeye davranmadıkları gibi o karman çorman adada yapabildikleri kadar geri çekildiler. Gediğin uğultusu hâlâ uzak bir gümbürtüydü ama daha yakından meşum kırılma, yarılma ve kayma sesleri geliyordu. Gediği tıkayan kütükler yerlerinden çıkıyordu.

Torvald çeşitli dallara ve köklere bağladığı halatla filikayı sabitledi. Karaya ayak basan Karsa gözlerini Silgar'a çevirip kankılıcını çekti.

Kölecibaşı daha da gerilemeye yeltendi.

Kara kuru üç ovalının yakınında bir dördüncüsünün etleri sıyrılmış kemikleri duruyordu.

"Teblor!" diye yakardı Silgar. "Beni dinlemelisin!"

Karsa yavaş adımlarla ilerlemeyi sürdürdü.

"Bizi kurtarabilirim!"

Torvald yoldaşının koluna asıldı. "Bekle, dostum. Gel şu hergeleye kulak verelim."

"Aklına ne gelirse söyler," diye hırıldadı Karsa.

"Olsun."

Damisk Greydog söz aldı. "Karsa Orlong, dinle! Bu ada parçalanıyor – hepimizin de teknene ihtiyacı var. Silgar bir büyücü – bir geçit açabilir. Ama ancak suda boğulmazsa. Anlıyor musun? Bizi bu âlemden götürebilir!"

"Karsa," diyen Torvald ayakları altındaki kütüklerin oynamasıyla yalpaladı ve Teblor'un kolunu daha sıkı tuttu.

Karsa yanındaki Daru'ya baktı. "Silgar'a güveniyor musun?"

"Elbette hayır. Ama başka çaremiz yok – filikayla o gedikten içeri dalarsak sağ kalma ihtimalimiz düşük. Sahildeki duvarın yüksekliğini bile bilmiyoruz – öbür tarafında dipsiz bir uçurum olabilir. Karsa, biz silahlıyız ama onlar değiller. Hem zaten başımıza dert açamayacak kadar zayıf düşmüşler. Bunu görebiliyorsun, değil mi?"

Kütük yığınının büyük bir bölümü hemen arkasında batarken Silgar çığlık attı.

Karsa kaşlarını çatarak kılıcını kınına soktu. "Tekneyi çözmeye başla, Torvald." Ovalılara el etti. "Gelin bakalım. Ama şunu iyi bil, Kölecibaşı. Göstereceğin en ufak bir ihanet belirtisinde dostların senin etlerini kemiklerinden sıyırırlar."

Damisk, Silgar ve Borrug ileri atıldılar.

Yığıntının bütün o bölümü geri kalanından kopuyor, akıntıya kapılarak kenarları boyunca ayrılıyordu. Koca bir denizin baskı yaptığı gedik belli ki genişliyordu.

Silgar filikaya binip pruvanın yanına çöktü. "Bir geçit açacağım," diye hırıltılı bir sesle duyurdu. "Bunu ancak bir kez yapabilirim."

"Öyleyse neden uzun zaman önce yapmadın?" diye bilmek istedi Torvald, son halatı da çözüp filikaya atlarken.

"Daha önce bir yol yoktu – yani denizdeyken demek istiyorum. Ama şimdi birileri buralarda bir geçit açtı. Yakınlarda. Doku... zayıfladı. Ben öyle bir şey yapabilecek beceriden yoksunum. Ama açılan yoldan gidebilirim."

Filika dağılmakta olan adadan ayrıldı ve gürül gürül akan sulara kapıldı. Karsa kürekleri itip çekerek pruvalarını akıntı yönüne çevirdi.

"Gitmek mi?" diye tekrarladı Torvald. "Nereye?"

Silgar cevaben başını iki yana sallamakla yetindi.

Karsa kürekleri bırakıp kıça geçti ve yekeyi iki eliyle birden kavradı.

Enkaz dolu dalgalı, çalkantılı denizde kumsala doğru yol aldılar. Duvarın çökmüş olduğu yerde bir fırtına bulutu kadar büyük ve yüksek bir sis bulutu duruyordu. Aşıboyası rengindeki bulutun ötesinde hiçbir şey yok gibiydi.

Silgar iki eliyle birden hareketler yapıyor, kapı kolunu arayan kör bir adam misali onları sağa sola oynatıyordu. Derken işaretparmağını sağ tarafa doğrulttu. "İşte!" diye haykırıp telaşla Karsa'ya baktı. "İşte! Bizi şuraya yönelt!"

Silgar'ın gösterdiği istikamet diğer yerlerden farklı görünmüyordu. Fakat hemen ötesinde sular gediğin ta kendisi hâline gelen titrek bir çizgiyi geçerek kayboluyordu. Omuz silken Karsa yekeye abandı. Nereye gittiklerine pek önem verdiği yoktu. Silgar başarısız olursa, gedikten aşağı yuvarlanırlar ve düşecekleri kadar düşüp köpüklü bir girdabın içinde hep beraber ölürlerdi.

Silgar hariç herkesin dehşetten suspus olup oturduğu yerde büzülmesini seyretti.

Teblor gülümsedi. "Urugal!" diye böğürdü ve filika süratle kenara yaklaşırken kısmen ayağa kalktı.

Karanlık onları yuttu.

Düşüyorlardı.

Yüksek, şiddetli bir çatırtı çıktı. Yekenin sapı Karsa'nın avuçları arasında yarıldı, sonra da kıç kısmı arkadan çarpıp Teblor'u ileriye fırlattı. Hemen sonra suya düşen Karsa çarpmanın etkisiyle bir nida attı ve açılan ağzı tuzlu suyla doldu. Ardından buz gibi bir siyahlığa gömüldü.

Yukarı doğru kulaç atıp başını yüzeye çıkardı ama karanlıkta bir azalma olmadı. Sanki bir kuyuya düşmüşler veya bir mağaraya girmişlerdi. Yakınlarda biri çaresizce öksürürken biraz daha ileride başka bir kazazede çırpınmaktaydı.

Karsa'ya bir enkaz sürtüp geçti. Filika paramparça olmuştu. Yine de Teblor düşüşlerinin uzun sürmediğinden emin sayılırdı – olsa olsa iki yetişkin savaşçı boyunda bir yükseklikten aşağı yuvarlanmışlardı. Bir şeye çarpmasaydı filikanın sağlam kalması gerekirdi.

"Karsa!"

Torvald Nom öksürmeyi sürdürerek Teblor'un yanına ulaştı. Daru küreklerden birinin sırığını bulup kollarını dolamıştı. "Hood aşkına, ne oldu dersin?"

"O sihirli kapıdan geçtik," diye açıkladı Karsa. "Bu apaçık ortada, zira artık başka bir yerdeyiz."

"O kadar basit değil," cevabını verdi Torvald. "Küreğin palasına bir bak."

Tuzlu suda batmadan rahatça kalabildiğini keşfeden Karsa göz açıp kapayıncaya dek sırığın ucuna kadar yüzdü. Kürek ovalıların

kullandıklarına benzer demir bir kılıcın tek darbesiyle kesilmiş gibiydi. Savaş lideri homurdandı.

Uzaktaki çırpınışlar yaklaşmıştı. Çok daha ileriden Damisk onlara seslendi.

"Buradayız!" diye bağırarak karşılık verdi Torvald.

Yanlarına bir şekil yanaştı. Şekil su fıçılarından birine tutunmuş Silgar'dı.

"Neredeyiz?" diye kölecibaşına sordu Karsa.

"Nereden bileyim?" diye tersledi Nathii. "Kapıyı ben oluşturmadım; sadece ondan yararlandım. Hem üstelik büyük ölçüde kapanmıştı. Filikanın tabanı o yüzden bizimle gelmedi. Kapıdan geçerken kesilip atıldı. Gelgelelim bulutlu bir göğün altındaki bir denizde olduğumuzu sanıyorum. Bir yerlerden ışık gelmeseydi şu an birbirimizi göremezdik. Maalesef kıyıdan gelme sesler duymuyorum ama su o kadar durgun ki sahil şeridine vuracak dalgalar olmayabilir."

"Yani kıyının bir düzine kulaç uzağında olup da bilmememiz mümkün."

"Evet. Şansımıza deniz epey ılık. Tek yapmamız gereken şafağı bekleyip—"

"Tabii burada şafak diye bir şey varsa," dedi Torvald.

"Var," diye iddia etti Silgar. "Sudaki katmanları hisset. Ayaklarımızın bulunduğu yer daha soğuk. Yani bir güneş bu denize tepeden bakmış. Bundan adım gibi eminim."

Damisk yüzerek görüş alanına girerken baygın gözüken Borrug'la cebelleşiyordu. Su fıçısına tutunmak için uzandığı sırada Silgar onu geriye itti, sonra da bacaklarını çırparak arayı daha da açtı.

"Kölecibaşı!" dedi Damisk soluk soluğa.

"Bu fıçı benim ağırlığımı bile zor taşıyor," diye tısladı Silgar. "İçi neredeyse ağzına kadar temiz su dolu ve muhtemelen bu suya ihtiyacımız olacak. Borrug'un nesi var?"

Torvald yana çekilerek kürek sırığında Damisk'e yer açtı. Dövmeli muhafız Borrug'un kollarını da küreğe sarmaya çalıştı ve Torvald ona yardım etmek maksadıyla tekrar yaklaştı.

"Nesi var bilmiyorum," dedi Damisk. "Başını çarpmış olabilir ama bir yara bulamadım. İlk başta zırvalayıp çırpınıyordu. Sonra kendinden geçti ve batmasına ramak kaldı. Ona yetişebilecek kadar şanslıydım."

Borrug'un kafası suya düşüp duruyordu.

Karsa uzanıp Borrug'u bileklerinden kavradı. "Ben onu ta-

şırım," diye hırıldadı ve arkasına dönüp adamın kollarını kendi boynuna sardı.

"Bir ışık!" diye aniden bağırdı Torvald. "Bir ışık görüyorum – işte!"

Öbürleri hemen o tarafa döndüler.

"Ben hiçbir şey görmüyorum," diye homurdandı Silgar.

"Ben gördüm," diye üsteledi Torvald. "Kısıktı. Artık söndü. Ama kesinlikle gördüm."

"Hayalinin bir ürünüdür," dedi Silgar. "Yeteri kadar zinde olsaydım kovanımı açıp—"

"Ne gördüğümü biliyorum," dedi Daru.

"Öyleyse yol göster, Torvald Nom," dedi Karsa.

"Yanlış bir yöne gidebiliriz!" diye tısladı Silgar. "Beklememiz daha güvenli—"

"Bekle öyleyse," cevabını verdi Karsa.

"İçme suyu sende değil bende."

"Doğru söylüyorsun. Madem burada kalmaya karar verdin, seni öldürmem gerekecek. Sonuçta o suya ihtiyaç duyabiliriz. Nasılsa sen duymayacaksın çünkü ölmüş olacaksın."

"Teblor mantığı sahiden de bir acayip," diyen Torvald gevrek gevrek güldü.

"Pekâlâ, sizinle geleceğim," dedi Silgar.

Daru yüzeyin altında bacaklarını çırparak ve küreği beraberinde sürükleyerek yavaş ama istikrarlı bir tempo tutturdu. Damisk bir eliyle tahta parçasına tutunurken bacaklarıyla bir kurbağayı anımsatan garip hareketler yapmayı becerdi.

Borrug'un bileklerini tek eliyle kavramış olan Karsa peşlerinden yüzdü. Baygın ovalının başı sağ omzunda duruyor, dizleri Teblor'un uyluklarına çarpıyordu.

Silgar bir yana doğru bacaklarını çırparak su fıçısını itti. Karsa'nın gördüğü kadarıyla fıçı, kölecibaşının iddia ettiğinden çok daha az doluydu – oradaki herkesi rahatlıkla taşıyabilirdi.

Şahsen Teblor bir yere tutunma ihtiyacı duymuyordu. Pek yorgun sayılmazdı ve sanki ovalılardan daha üstün doğal bir yüzerliğe sahipti. Her nefes alışında omuzları, üst kolları ve göğsünün üst yarısı suyun üzerine çıkıyordu. Ayrıca Borrug'un dizleri yüzünden bacaklarını doğru düzgün çırpamasa bile ovalı ona ağırlık yapmıyordu...

Ansızın o dizlerde bir tuhaflık olduğunu fark etti. Duraklayıp aşağıya uzandı.

Her iki bacak da dizkapaklarının hemen altından kesilmişti. Hemen arkalarındaki su ılıktı.

Torvald ona göz attı. "Sorun ne?" diye sordu.

"Sence bu sularda kedibalıkları var mıdır?"

"Sanmam," diye yanıtladı Daru. "Sonuçta tatlı sudayız."

"Güzel," diye homurdanan Karsa yüzmeyi sürdürdü.

Torvald'ın görmüş olduğu ışık bir daha yanmadı. O kesintisiz karanlıkta ve neredeyse hiç kıpırdamayan sularda yollarına devam ettiler.

"Bu çok aptalca," diye bir süre sonra ilan etti Silgar. "Boş yere kendimizi yoruyoruz."

"Karsa," diye seslendi Torvald, "kedibalıklarını neden sordun?"

Sudan devasa, sert derili bir şey fırlayıp Karsa'nın sırtına bindi ve muazzam ağırlığıyla onu batırdı. Borrug'un bilekleri elinden sökülüp alındı ve kollar hızla geriye savrulup gözden kayboldu. Bir savaşçı boyundan daha derine gömülen Karsa arkasına döndü. Çırptığı ayaklarından biri sağlam, direngen bir gövdeye çarptı. O temastan yararlanarak kendini geriye ve yukarıya itti.

Ellerinde kankılıcıyla yüzeye ulaşırken bir boydan daha yakında kocaman, gri bir balık gördü. Hayvanın tırtıklı dişlerle dolu ağzı Borrug'un bedeninden artakalana –yarılmış kafaya, omuzlara ve gevşekçe savrulan kollara– kapandı. Çay tabağına benzer garip gözleri âdeta içeriden aydınlanan balık, geniş başını bir yandan diğerine hızla salladı.

Arkasından çığlıklar yükselen Karsa o tarafa baktı. Hem Damisk hem de Silgar can havliyle yüzerek oradan kaçmaya çalışıyorlardı. Sırtüstü dönmüş olan Torvald küreği sıkıca tutuyor, bacaklarını yüzeyin altında çırpıyordu. Bir tek o ses çıkarmıyordu ama yüzü korkudan sararıp solmuştu.

Karsa tekrar balığın karşısına geçti. Yaratık Borrug'u yutmakta zorlanır gibiydi – adamın kollarından biri ağzına çaprazlama takılmıştı. Başını ileri geri savurmayı sürdüren hayvan suda neredeyse dimdikti.

Karsa hırıldayarak ona doğru yüzdü.

Teblor hedefine ulaştığı sırada Borrug'un kolu serbest kaldı ve ceset ağzın içinde gözden kayboldu. Derin bir nefes alan Karsa bacaklarını şiddetle çırparak sudan yarı yarıya çıktı ve balığın burnuna doğru savrulan kankılıç etrafa yelpaze şeklinde su sıçrattı.

Karsa'nın önkollarına sımsıcak kan sıçradı.

Balık kendini âdeta boylu boyunca geriye attı.

Karsa daha da yaklaşıp bacaklarını iki yandaki yüzgeçlerin hemen altından yaratığın gövdesine sardı. Balık bu temas üzerine kıvrılarak kaçmaya çalıştı ama Karsa'nın giderek daralan tutuşundan sıyrılamadı.

Teblor kılıcını ters çevirdi ve yaratığın karnının derinliklerine kadar saplayıp aşağıya doğru yırttı.

Su aniden kan ve safrayla ısındı. Balığın gövdesi bir ölü ağırlık hâline gelip Karsa'yı aşağıya çekti. Savaş lideri kılıcını kınına soktu; sonra balıkla beraber yüzeyin altına batarken açık yaradan içeriye uzandı. Eli Borrug'un lime lime bir et yığınına dönmüş baldırına kapandı ve parmakları ete girip kemiğin etrafını sardı.

Karsa ovalıyı bulanık, göz yakıcı bir sıvı bulutunun içinden çekip çıkardı ve cesedi beraberinde götürerek yüzeye geri döndü.

Torvald artık bağırıyordu. Karsa o tarafa dönünce Daru'nun bel hizasındaki suyun içinde dikilerek kollarını salladığını gördü. Yakınındaki Silgar ile Damisk suları yararak bir tür sahile çıkıyorlardı.

Borrug'u da peşi sıra çeken Karsa o tarafa doğru yol aldı. Yarım düzine kulacın ardından ayakları kumlu bir zemine sürtündü. Elinde Borrug'un bacaklarından birini tutarak doğruldu. Saniyeler sonra kumsaldaydı.

Ötekiler soluk kum şeridinde oturarak veya diz çökerek soluklanıyorlardı.

Cesedi kumsala bırakan Karsa ayakta kaldı ve başını geriye eğip sıcak, rutubetli havayı kokladı. Sahilin deniz kabuklarıyla bezeli met hattının ötesinde gür, yemyeşil bir bitki örtüsü vardı. Kulağına böcek vızıltılarından başka kurumuş deniz yosunlarına basan küçük bir şeyin çıkardığı hışırtılar çalındı.

Torvald emekleyerek yaklaştı. "Karsa, adam ölmüş. Köpekbalığı onu kaptığında da ölüydü."

"Demek o şey bir köpekbalığıydı. Malazan gemisindeki denizciler köpekbalıklarından bahsediyorlardı."

"Karsa, bir köpekbalığı birini yuttuğunda o zavallının peşinden gitmezsin. İşi bitmiş demektir."

"Gözetimim altındaydı," diye gürledi Karsa. "İster canlı ister ölü olsun köpekbalığının onda hakkı yoktu."

Silgar birkaç adım ötede ayağa kalktı. Karsa'nın sözlerine tiz kahkahalarla güldü. "Bir köpekbalığının karnından martılara ve

yengeçlere! Borrug'un acınası ruhu hiç şüphesiz sana teşekkür ediyordur, Teblor."

"Ovalıyı getirdim," cevabını verdi Karsa, "ve onu senin gözetimine iade ediyorum, Kölecibaşı. Onu martılara ve yengeçlere terk etmek istiyorsan karar sana kalmış." Yeniden karanlık denize doğru döndü ama ölü köpekbalığından bir iz görmedi.

"Kimse bana inanmaz," diye mırıldandı Torvald.

"Kimse neye inanmaz, Torvald Nom?"

"Ah, kendimi yıllar sonra yaşlı bir adam olarak Darujhistan'daki Quip'in Meyhanesi'nde oturmuş bu öyküyü anlatırken hayal ediyordum. Başımızdan geçenleri kendi gözlerimle gördüm ama ben bile inanmakta zorlanıyorum. Kılıcını aşağıya savururken sudan yarı yarıya çıkmıştın. Herhalde dört akciğerinin olması işini kolaylaştırmış. Ama yine de..." Torvald başını iki yana salladı.

Karsa omuz silkti. "Kedibalığı daha beterdi," dedi. "Ondan hiç hoşlanmadım."

"Biraz uyumamızı öneririm," diye seslendi Silgar. "Gün ağarınca bu yerle ilgili keşfedilecek ne varsa keşfederiz. Şimdilik hâlâ yaşadığımız için Mael'e şükredelim."

"Kusuruma bakma," dedi Torvald, "ama ben herhangi bir deniz tanrısı yerine inatçı bir Teblor savaşçıya şükretmeyi yeğlerim."

"Öyleyse yanlış şeye iman ediyorsun demektir," diye küçümseyici bir yorum yapan kölecibaşı arkasına döndü.

Torvald yerden yavaşça kalktı. "Karsa," diye mırıldandı, "Mael'in seçilmiş deniz hayvanının köpekbalığı olduğunu bilmelisin. Silgar'ın oradayken canı gönülden dua ettiğine hiç şüphem yok."

"Fark etmez," cevabını verdi Karsa. Yağmur ormanı kokan havayı derin bir nefesle içine çekti ve vermekte acele etmedi. "Karadayım, hürüm ve şimdi kumsal boyunca yürüyerek bu yeni diyarı şöyle bir yoklayacağım."

"Öyleyse ben de sana eşlik edeceğim, dostum, zira gördüğüm o ışığın sağımızdan ve bu kumsalın biraz yukarısından geldiği fikrindeyim. Bir tahkikat yürütmek istiyorum."

"Nasıl istersen, Torvald Nom."

Sahil boyunca yürümeye başladılar.

"Karsa, Silgar'da da Damisk'te de zerre kadar edep yok. Ama bende var. Evet, küçücük bir zerre ama yine de var. Dolayısıyla sağ ol."

"Birbirimizin hayatını kurtardık, Torvald Nom. O nedenle sana

dost demekten memnunum ve seni bir savaşçı olarak görüyorum. Elbette bir Teblor savaşçı değil ama yine de bir savaşçı."

Daru uzun bir süre konuşmadı. Silgar ile Damisk'in görüş alanından fazlasıyla çıkmışlardı. Sağlarındaki sahanlığa benzer alan soluk taş katmanlar hâlinde yükseliyordu. Dalgaların biçimlendirdiği duvar, kayalık çıkıntıya tutunan sık bitkilerin arasından uzanmış bir sarmaşık ağıyla örülüydü. Gökyüzünü kaplayan bulutların arasındaki bir boşluktan aşağıya kısık bir yıldız ışığı vurdu; bu ışık sollarındaki neredeyse hareketsiz sudan yansıyordu. Ayakların altındaki kumların yerini düzgün, inişli çıkışlı taş bir zemin alıyordu.

Torvald yoldaşının koluna dokundu ve durup yokuşun yukarısını işaret etti. "İşte," diye fısıldadı.

Teblor hafifçe homurdandı. Fundalık öbeğinin arasından güdük, biçimsiz bir kule yükseliyordu. Az biraz dörtgen olan ve sivrilerek düz bir çatıyla son bulan yamru yumru, simsiyah kütle kumsala doğru eğiliyordu. Denize bakan cephesinin dört üçlük hizasında derine gömülü bir pencere bulunuyor, panjurun eğrilmiş tirizlerinin etrafından donuk sarı bir ışık sızıyordu.

Dar bir patikanın dolambaçlı bir seyir izleyerek kıyıya kadar indiği görülebiliyordu ve yakında –met hattının beş adım ötesinde– bir balıkçı teknesinin çökmüş kalıntısı yatıyordu. Gövdenin deniz yosunlarıyla sarılı ve kuş pisliğiyle kaplı iskarmozları yamulmuş bir hâlde yanlardan çıkıntı yapıyordu.

"Ziyarete gidelim mi?" diye sordu Torvald.

"Evet," yanıtını veren Karsa, patikadan yukarı yürüdü.

Daru çabucak yanına geldi. "Ama yadigâr almak yok, tamam mı?"

Teblor omuz silkti. "Nasıl ağırlanacağımıza bağlı."

"Issız bir kumsaldan gelen yabancılar gecenin bir vakti kapıyı yumruklayacaklar. Üstelik içlerinden biri neredeyse benim kadar uzun bir kılıca sahip bir dev. Bize kucak açmaları bir mucize olur, Karsa. Daha da kötüsü ortak bir dil paylaşma ihtimalimiz yok denecek kadar—"

"Ağzından çok fazla boş söz çıkıyor," diye adamın sözünü kesti Karsa.

Kulenin dibine ulaşmışlardı. Denize bakan tarafta bir giriş yoktu. Kıvrılarak öbür tarafa uzanan kireçtaşı tozuyla kaplı patika epey aşınmıştı. Sarı taştan koca koca levhalar sağa sola yığılmıştı – pek çoğu oraya başka yerlerden sürüklenmişe benziyor ve keski

izleri taşıyordu. Kule de tıpatıp aynı maddeden inşa edilmişti ama yumru yumru görünümü gizemini koruyordu – ta ki Karsa ile Torvald iyice yaklaşana dek.

Daru uzanıp parmaklarını köşe taşlarından birinde gezdirdi. "Bu kule fosillerden başka bir şey değil," diye mırıldandı.

"Fosil de ne?" diye sordu Karsa, taşa gömülü yabancı biçimleri inceleyerek.

"Taşa dönmüş kadim canlılar. Herhalde âlimler öyle bir dönüşümün nasıl gerçekleştiğine açıklama getirebilirler. Bense maalesef düzensiz ve, şey, kısıtlı bir eğitim aldım. Şuna bak – bir tür kocaman deniz kabuğu. Şunlar da yılanımsı bir hayvandan kalma omurlar..."

"Bunlar sadece birer oyma," diye iddia etti Karsa.

Derin, gümbür gümbür bir kahkaha onları hemen arkalarına döndürdü. Patikanın on adım ilerisindeki dönemeçte dikilen adam ovalı standartlarına göre irikıyımdı. Cildi o kadar koyuydu ki âdeta siyahtı. Gömlek değil yalnızca pasın sertleştirdiği kolsuz, kalın bir örgü zırh giymişti. Yağdan yoksun boğum boğum kasları sebebiyle kolları, omuzları ve gövdesi gergin halatlardan oluşmuş gibiydi. Altında renksiz bir kumaştan dikilmiş kemerli bir peştamal vardı. Başına bir kukuletanın yırtık kalıntısından yapılmışa benzeyen bir şapka takmıştı ama yüzünün alt yarısı gür, kırçıl bir sakalla kaplıydı.

Görünürde bir bıçak bile taşımayan adam dişlerini göstererek sırıttı. "Önce denizden çığlıklar geldi. Şimdi de ne idüğü belirsiz bir çift yabancı, kulemin ön bahçesinde Daruca laklak ediyor." Başını hafifçe kaldırıp Karsa'yı kısa bir süre inceledi. "Seni ilk başta bir Fenn sandım ama Fenn falan değilsin, haksız mıyım?"

"Teblor'um."

"Teblor ha! Vay canına, evlat. Yurdundan bayağı uzaktasın, değil mi?"

Torvald öne çıktı. "Bayım, Daruca üstündeki hâkimiyetiniz etkileyici ama bir Malazan aksanı tespit ettiğimden eminim. Dahası renginize bakarak Napanlı olduğunuzu tahmin ediyorum. Bu durumda Quon Tali'de miyiz?"

"Nerede olduğunuzu bilmiyor musunuz?"

"Korkarım hayır, bayım."

Adam homurdandı, ardından geldiği yönde geri gitti. "Oymalarmış, hah!"

Karsa'ya göz atan Torvald omuz silkti ve adamın peşine takıldı. Karsa da onu izledi.

Kapı iç kesime bakan cephede konuşluydu. Onun önünde çatallanan patikanın bir kolu kuleye, diğeriyse sahil şeridine paralel uzanan yükseltilmiş bir yola gidiyordu. Yükseltilmiş yolun ötesinde koyu bir ormanlık alan bulunuyordu.

Adam kapıyı iterek açtı ve başını eğerek binaya girdi.

Hem Torvald hem de Karsa çatalda istemdışı duraklayıp alçak kapı aralığının üst pervazını teşkil eden devasa taş kafatasına uzun uzun baktı. Teblor'un boyuna neredeyse eş olan kafatası o duvarın bir tarafından diğerine kadar uzanıyordu. Hançerimsi diş sıraları bir gri ayınınkileri bile gölgede bırakıyordu.

Adam tekrar belirdi. "Etkileyici, öyle değil mi? Hergelenin vücudunu da büyük ölçüde topladım – ilk başta sandığımdan daha iri olduğunu tahmin etmem gerekirdi ama çelimsiz önkollarını buldum ve o nedenle boyu seninkini kadar ama kafası aynı ebatta bir yaratık hayal ettim, Teblor. Soylarının tükendiğine şaşmamak lazım dedim kendi kendime. Zaten bir adama mütevazı olmayı o tür hatalar öğretir ve Hood biliyor ya, bu seferki bana haddimi bildirdi. İçeri gelin, çay yapıyordum."

Torvald dönüp Karsa'ya sırıttı. "Bak yalnız yaşarsan neler oluyor."

İkili kuleye girdi.

Ve kendilerini bekleyen şeyi görünce afallayıp kaldılar. İçi boş kulenin denize dönük duvarına, o tek pencerenin hemen altına bir yapı iskelesi dayalıydı. Zemin taş yongalardan oluşan kalın, çıtırtılı bir halıydı. Çeşitli açılarla dört bir yandan yükselen aşınmış direkler sağda solda kirişlerle birleştirilmiş ve üzerlerinden ipler sarkıtılmıştı. Bu tahta iskele, kalın kemikli iki bacak üstünde dik duran taş bir iskeletin alt yarısını çevrelemişti. Bir kuşunkini andıran iskelet üç parmaklı ve kocaman tırnaklı ayaklara sahipti. Duvarların birinden yukarı kıvrılarak uzanan kuyruk, bir omurlar zinciriydi.

Yapı iskelesinin altındaki tuğla kaplı bir ateş çukurunun yanında oturan adam kömürlere koyulmuş iki tencereden birini karıştırmakla meşguldü. "Sorunumu görüyor musunuz? Kuleyi inşa ederken bu azmanı yeniden oluşturmama fazlasıyla yetecek kadar boş alan olduğunu sanıyordum. Ama o Hood belası kaburgaların ardı arkası kesilmedi – önkollar, boyun ve kafa şöyle dursun, kürekkemiklerini bile iliştiremiyorum. Zaten kafatasını çıkarabilmek için sonradan

kuleyi yıkmayı planlıyorum. Fakat artık bütün planlarım bozuldu. Çatıyı genişletmem gerekiyor ve o iş kolay olmayacak. Hem de hiç."

Karsa ateş çukuruna yaklaştı ve eğilip diğer tencereyi kokladı. Tencerenin içinde yoğun, kıvamlı bir sıvı fokurdamaktaydı.

"Yerinde olsam o şeyi denemezdim," dedi adam. "Kemikleri birbirine tuttururken ondan yararlanırım. Taştan bile daha sertleşir ve kuruduğunda her türlü ağırlığı taşıyabilir." Bazı ilave kil kaplar buldu ve bir kepçeyle içlerine bitki çayı döktü. "Üstelik tabak çanak yapımında da kullanılabilir."

Torvald gözlerini onlara tepeden bakan dev iskeletten zar zor ayırdı ve yaklaşıp kabını aldı. "Adım Torvald Nom—"

"Nom mu? Darujhistan'daki Nom Hanesi'nden mi? Ne tuhaf, bir haydut olduğunu sanmıştım – yani bir köle olmadan önce."

Torvald yüzünü ekşiterek Karsa'ya baktı. "Hep bu pranga yaraları yüzünden – kıyafetimizi değiştirip uzun kollu bir şey giymeliyiz. Ve de dizlere kadar çıkan makosenler."

"Etrafta bir sürü kaçmış köle var," dedi Napanlı omuz silkerek. "Yerinizde olsam o kadar kaygılanmazdım."

"Neredeyiz?"

"Yedi Kent'in kuzey kıyısında. Şuradaki deniz Otataral Denizi. Bu yarımadayı kaplayan ormanın adı A'rath. En yakın şehir, yürüyerek aşağı yukarı on beş gün uzaklıktaki Ehrlitan."

"Peki senin ismini öğrenebilir miyim, bayım?"

"Eh, Torvald Nom, bak bu soruya verebileceğim kolay bir cevap yok. Yerel olarak Ehrlitancada 'Bekçi' anlamına gelen Ba'ienrok adıyla tanınırım. Onun ötesindeki acımasız ve nahoş dünyadaysa uzun zaman önce ölmüş biri olmanın dışında hiç tanınmam ve bunun böyle kalmasını planlıyorum. Kısacası bana ister Ba'ienrok ister Bekçi diyebilirsin."

"Öyleyse Bekçi olsun. Bu çayda ne var? Tanımadığım tatlar alıyorum ve Darujhistan'da doğup büyümüş biri olarak sadece bu ayrıntı bile akıl alır gibi değil."

"Yerel bitkilerden oluşan bir karışım," cevabını verdi Bekçi. "Adlarını veya özelliklerini bilmem ama tatları hoşuma gider. Beni hasta edenleri uzun zaman evvel ayıkladım."

"Bunu duyduğuma ne kadar sevindim anlatamam," dedi Torvald. "Eh, uzaklardaki acımasız ve nahoş dünya hakkında epey bilgi sahibi gibisin. Darular, Teblorlar... Aşağıdaki enkaza dönmüş tekne senin miydi?"

Bekçi yavaşça ayağa kalktı. "İşte şimdi beni tedirgin ediyorsun, Torvald. Tedirgin olmam hiç işine gelmez."

"Şey, öyleyse başka bir soru sormam."

Bekçi yumruğuyla Torvald'ın omzunu dürterek onu bir adım geriletti. "Akıllıca bir seçim, evlat. Sanırım seninle gül gibi geçinebiliriz ama suskun dostun da bir-iki laf etse kendimi daha iyi hissederim."

Torvald omzunu ovuşturarak Karsa'ya doğru döndü.

Teblor dişlerini gösterdi. "Söyleyecek hiçbir şeyim yok."

"Söyleyecek hiçbir şeyi olmayan kimselerden hoşlanırım," dedi Bekçi.

"Şanslısın," diye homurdandı savaş lider. "Zira beni kendine düşman etmek istemezsin."

Bekçi bardağını tekrar doldurdu. "Vakti zamanında senden beterleriyle de karşılaştım, Teblor. Daha çirkin, daha iri ve daha huysuz kimselerle. Tabii çoğu ölüp gitti."

Torvald genzini temizledi. "Maalesef yaşlılığa kurban olmak hepimiz için kaçınılmaz."

"Orası öyle, evlat," dedi Bekçi. "Ne yazık ki bahsettiğim kimselerden hiçbirinin yaşlanacak kadar zamanı olmadı. Neyse, herhalde açsınızdır. Ama yemeklerimden yiyebilmek için evvela onları hak etmelisiniz. Bu da bana çatıyı sökmemde yardımcı olacağınız anlamına geliyor. İşimiz bir-iki günden uzun sürmez."

Karsa çevresine bakındı. "Senin hesabına çalışacak değilim. Topraktan kemik çıkarıp bir araya getirmek tam bir zaman kaybı. Hiç gereği yok."

Bekçi âdeta donakaldı. "Gereği yok mu?" diye fısıldadı zor duyulan bir sesle.

"Teblor pragmatizmi işte, ne olacak," diye atıldı Torvald. "Tabii bir savaşçının dobralığı da cabası. Dostumun tavırları genellikle kabalık olarak algılanabilir ama—"

"Ağzından çok fazla boş söz çıkıyor," diye sözünü kesti Karsa. "Bu adam saçma sapan işlerle ömrünü boşa harcıyor. Karnımın acıktığına karar verdiğimde istediğim yemeği alırım."

Bekçi'den şiddetli bir tepki beklemesine ve elini kankılıcının kabzasına yakın tutmasına rağmen Karsa şimşek gibi üstüne gelip sağ alt kaburgalara inen yumruktan sakınamadı. Kemikler çıtırdadı, ciğerlerindeki hava aniden boşaldı. Nefes alamayan Karsa iki büklüm olup geri geri yalpaladı. Bir acı seliyle gözleri karardı.

Hayatı boyunca hiç bu kadar sert bir darbe almamıştı. Bairoth Gild bile ona böyle vurmayı başaramamıştı. Bilincini kaybettiği sırada bile şaşkın, samimi bir hayranlıkla Bekçi'ye baktı. Sonra da yere yığıldı.

Ayıldığında açık kapı aralığından içeriye gün ışığı doluyordu. Karsa kendini taş yongaların üstünde yatarken buldu. Hava yukarıdan yağan harç tozuyla doluydu. Çatlak kaburgalarının acısıyla inleyen Karsa yavaşça doğrulup oturdu. Kule tavanının yakınından gelen bazı konuşmalar duyabiliyordu.

Kankılıcı hâlâ sırtındaki kayışındaydı. Teblor iskeletin taşlaşmış bacak kemiklerine tutunarak ayağa kalktı. Yukarıya göz atınca Torvald ile Bekçi'yi gördü. Yapı iskelesindeki ikili, bir kısmı daha şimdiden sökülmüş olan tavanın hemen altında duruyordu. Daru aşağıya baktı.

"Karsa! Seni yukarıya davet ederdim ama bu iskelenin ağırlığını taşıyabileceğinden kuşkuluyum. Gerçi iki kişi de epey bir ilerleme kaydedip—"

Bekçi araya girdi. "Ağırlığını taşır. Bütün omuriliği tek seferde kaldırdım ve onun ağırlığı tek bir Teblor'unkinden çok daha fazlaydı. Buraya gel, evlat. Duvarlara başlamaya hazırız."

Karsa sağ tarafındaki kaburgaları kaplayan yumruk şeklindeki morluğu yokladı. Nefes almak acı vericiydi; çalışmak bir yana, iskeleye tırmanabileceğinden bile emin değildi. Fakat aynı zamanda acizlik gösteresi hiç yoktu – özellikle de o adaleli Napanlıya. Surat ekşiterek en yakındaki kirişe uzandı.

Tırmanışı cefalı ve bir hayli yavaştı. Çok yukarıdaki iki ovalı onu konuşmadan seyretti. Karsa tavanın altındaki platforma ulaşıp da kendini Bekçi ile Torvald'ın yanına çekerken kan ter içindeydi.

Bekçi ona bön bön bakıyordu. "Hood canımı alsın," diye mırıldandı. "Ayakta durabilmene bile şaşırdım, Teblor. Kaburgalarını kırdığımı biliyorum. Sen onu bırak" –atelli ve sargılı bir elini kaldırdı– "kendi kemiklerimi bile kırdım. Hep bu asabiyetim yüzünden. Eskiden beri başıma bela olmuştur. Hakaretlere pek katlanamam. Sen en iyisi orada otur – işi biz hallederiz."

Karsa dudak büktü. "Ben Uryd kabilesindenim. Bir ovalının dürtüklemesini dert eder miyim sanıyorsun?" Doğruldu. Duvarların ötesine biraz taşan tavan tek bir kireçtaşı tabakasından yapılmıştı. Yerinden çıkarılması için armuzlardaki harcın keskiyle oyulması, sonra da bir yana itilmesi gerekmişti. Aşağıya düşen tabaka

kulenin dibine çarpıp paramparça olmuştu. Duvarın büyük, yontulmamış taş bloklarının etrafındaki harç yapı iskelesinin kenarına kadar kazınmıştı. Karsa omzunu bir tarafa dayayıp yüklendi.

Önündeki duvarın koca bir bölümünün çökmesiyle ileri devrilmeye başladı ve diğer iki adam hızla uzanıp kankılıcının kayışlarını yakaladı. Aşağıdan gök gürültüsü gibi bir ses yükselirken kule sarsıldı. Karsa'nın ağırlığıyla üçü de aşağı yuvarlanacak gibi oldu. Derken Bekçi bir bacağını direklerden birine doladı ve kolunun ucundaki kayışların gerilmesiyle homurdandı. Her şey bir an için dengede kaldı, sonra Napanlı kolunu yavaşça kıvırarak Karsa'yı platforma geri çekti.

Teblor yardımı dokunacak hiçbir şey yapamadı – taşları iterken bayılacak gibi olmuştu ve kafatasının içi acıyla uğulduyordu. Yavaş yavaş dizlerinin üstüne çöktü.

Nefes nefese kalmış olan Torvald ellerini kayışlardan ayırdı ve eğrilmiş kalasların üstüne çöktü.

Bekçi güldü. "Eh, zor olmadı. Bu kadar yeter. İkiniz de kahvaltıyı hak ettiniz."

Torvald öksürdü ve Karsa'ya hitap etti. "Eğer merak ediyorsan Silgar ile Damisk'i almak için şafakta kumsala indim. Ama onları bıraktığımız yerde yoklardı. Sanırım kölecibaşı bizimle beraber yolculuk etmeyi planlamıyordu – herhalde senin yanında ölmekten korkuyordu. Hem itiraf etmelisin ki bu pek de mantıksız bir korku sayılmaz. İzlerini sahil yoluna kadar takip ettim. Batıya gitmişler. Anlaşılan Silgar nerede olduğumuza dair bize söylediğinden daha fazla şey biliyormuş. Büyük bir liman kenti olan Ehrlitan buradan on beş gün uzakta. Doğuya gitselerdi en yakındaki şehre ulaşmaları en az bir ay sürerdi."

"Çok konuşuyorsun," dedi Karsa.

"Evet," diye doğruladı Bekçi, "çok konuşuyor. İkiniz acayip bir yolculuk yapmışsınız – artık o yolculuk hakkında dilediğimden daha fazla bilgi sahibiyim. Yine de endişeye mahal yok, Teblor. Duyduklarımın sadece yarısına inandım. Mesela bir köpekbalığını öldürmüşsün. Eh, bu sahile uğrayanlar epey iridir – dhenrabilere bile fazla gelecek kadar iri. Senin anlayacağın, ufakların hepsi de yenir. Henüz buranın açıklarında boyu seninkinden en az iki kat uzun olmayan bir tanesiyle karşılaşmış değilim, Teblor. Tek bir darbeyle öyle bir köpekbalığının kafasını yaracaksın ha? Hem de tahta bir kılıçla? Derin suda? Diğeri neydi, bakayım? Bir adamı

tek lokmada yutacak kadar büyük bir kedibalığı mıydı? Hah, yok daha neler."

Torvald adamı süzdü. "İkisi de doğru. Sel basmış bir dünya ve küreklerini başsız Tiste Andiilerin çektikleri bir gemi kadar!"

"Eh, bak ona inanırım, Torvald. Ama ya köpekbalığına ve kedibalığına? Beni aptal mı sandın? Neyse, artık aşağı inip yemek pişirelim. Dur sana bir koşum takayım, Teblor. Neme lazım, belki yolun yarısında uyumaya karar verirsin. Biz arkandan geliriz."

Bekçi'nin, karnını yarıp nişastalı bir et suyunun içine attığı pisi balığı tütsülenip tuzlanmıştı. Karsa önüne koyulan iki porsiyonu bitirdiğinde susuzluktan yanıyordu. Bekçi onları kulenin yakınındaki doğal bir pınara yönlendirdi. Karsa ve Torvald oranın tatlı suyundan kana kana içtiler.

Daru yüzünü de yıkadıktan sonra sırtını devrik bir palmiyeye yaslayıp oturdu. "Düşünüyordum, dostum," dedi.

"Konuşmaktan çok öyle yapmalısın, Torvald Nom."

"Ailemin bir laneti işte. Babam daha bile beterdi. Ne gariptir ki Nom Hanesi'nin bazı kolları tam tersidir – işkence bile etsen ağızlardan tek kelime alamazsın. Bir kuzenim vardı. Suikastçıydı—"

"Düşündüğünü sanıyordum."

"Ah, doğru. Düşünüyordum. Ehrlitan. Oraya gitmeliyiz."

"Neden? Genabackis'te uğradığımız şehirlerin hiçbirinde işe yarar bir şey görmedim. Leş gibi kokuyorlar, çok gürültülüler ve dağ fareleri gibi oradan oraya koşuşturan ovalılarla dolular."

"Orası bir liman, Karsa. Bir Malazan limanı. Bu da oradan kalkıp Genabackis'e giden gemiler olduğu anlamına gelir. Eve dönmenin vakti gelmedi mi, dostum? Yolculuk ücretini çalışarak ödeyebiliriz. Şahsen ben kendimi sevgili ailemin kucağına atmaya hazırım. Düşünsene, uzun zamandır kayıp olan oğulları daha bilge, neredeyse ıslah olmuş bir hâlde ortaya çıkıyor. Sana gelince; bence kabilen, şey, seni gördüğüne çok sevinir. Artık çok ihtiyaç duydukları bilgilere sahipsin. Tabii Sunydların başlarına gelenin Urydların da başlarına gelmesini istiyorsan o başka."

Karsa kısa süreliğine Daru'ya kaşlarını çattı, ardından bakışlarını kaçırdı. "Sahiden de halkımın arasına dönmem lazım. Günün birinde. Ama Urugal halen adımlarıma yön veriyor – onu hissedebiliyorum. Sırlar sır kaldıkça güçlüdür. Bairoth Gild'in bu sözlerini ilk duyduğumda üzerlerinde pek düşünmemiştim. Ama şimdi

durum değişti. Ben değiştim, Torvald Nom. Güvensizlik ruhuma kök saldı ve Urugal'ın taş çehresini zihnimde buldukça, iradesinin benimkiyle savaştığını hissettikçe kendi zayıflığımı seziyorum. Urugal'ın üstümde kurduğu baskı bilmediklerimde, yani sırlarda yatıyor. Kendi tanrım benden sır saklıyor. Ruhumdaki bu savaşa son verdim. Urugal bana yön veriyor ve o yönde ilerliyorum, zira hakikatin ta kendisine yolculuk yapıyoruz."

Torvald savaş liderini kısık gözlerle inceledi. "Bulacakların hoşuna gitmeyebilir, Karsa."

"Sanırım haklısın, Torvald Nom."

Daru biraz daha baktı, ardından ayağa kalkıp hırpani tuniğindeki kumları süpürdü. "Bekçi senin yakınında bulunmanın güvenli olmadığı kanaatinde. Sanki arkandan bir tane görünmez zincir sürüklüyormuşsun ve o zincirlerin uçlarındaki şeyler zehir doluymuş."

Karsa'nın kanı buz kesti.

Torvald genç savaşçının yüz ifadesinde bir değişiklik fark etmiş olacak ki ellerini kaldırdı. "Bekle! Bekçi bunu lafın gelişi söyledi. Ciddi değildi, dostum. Seninle beraberken dikkatli olmamı tembihliyordu, hepsi bu – sanki o kadarını bilmiyorum da. Hood'un mıknatısı gibisin – yani düşmanların için. Her halükârda, Karsa, o adamla bozuşmamanı öneririm. Boyuna göre sen de dahil şimdiye dek hiç onun kadar kuvvetli biriyle karşılaşmadım. Zaten kendini daha yeni yeni toparlıyorsun ve yarım düzine kırık kaburgaya sahipsin."

"Bu kadar söz yeter, Torvald Nom. Bekçi'ye saldırmak gibi bir niyetim yok. Tasvirleri beni kaygılandırıyor, hepsi bu. Zira onları rüyalarımda paylaşmış bulunuyorum. Hakikati neden aramam gerektiğini artık anlıyorsundur."

"Pekâlâ." Torvald ellerini indirdi, sonra da iç geçirdi. "Yine de Ehrlitan'ı öneririm. Giysilere ihtiyacımız var ve—"

"Bekçi yakınımda bulunmanın tehlikeli olduğunu söylerken haklıydı, Torvald Nom. Ve o tehlike muhtemelen artacaktır. Ehrlitan'a yapacağın yolculukta sana katılacağım. Orada ailene dönebilesin diye bir gemi bulmanı sağlayacağım. O iş de bitince yollarımızı ayıracağız. Yine de dostluğunun hakikatini unutmayacağım."

Daru sırıttı. "Anlaştık öyleyse. Gel, kuleye geri dönelim de Bekçi'ye konukseverliği için teşekkür edelim."

Patikada ilerlemeye başladılar. "İçin rahat olsun," diye sözlerini sürdürdü Torvald. "Ben de dostluğunun hakikatini unutmayaca-

ım ama doğrusunu istersen bu kimsenin inanacağı bir hakikat olmayacak."

"Niyeymiş?" diye sordu Karsa.

"Dost edinmekle aram hiç iyi olmadı. Tanıdıklar, yardakçılar falan kolaydı. Ama boşboğazlığım—"

"Potansiyel dostları bucak bucak kaçırmıştır. Evet, biliyorum. Hem de çok net."

"Ah, şimdi anladım. Sırf benden kurtulmak için bulacağın ilk gemiye beni atmak istiyorsun."

"O da var," diye cevap verdi Karsa.

"Ne kadar acınası bir hayat sürdürdüğüm düşünülürse buna hiç şaşırmadım."

Az sonra bir virajı dönüp kulenin görüş alanına girdiklerinde Karsa kaşlarını çattı. "Sözcükleri hafife almak hâlâ zor."

"Bütün o dostluk muhabbetinin seni biraz huzursuz etmesi doğal. Konuyu değiştirmekle iyi ettin."

"Hayır, anlatmaya çalıştığım şey başka. Gemide direğe zincirleyken sen bu dünyadaki tek dayanağımdın. Sen ve sonu gelmez sözlerin olmasaydınız, Torvald Nom, taklidini yaptığım delilik gerçeğe dönüşürdü. Eskiden bir Teblor savaş lideriydim. Bana ihtiyaç duyulurdu ama ben ihtiyaç duymazdım. Müttefiklerim değil takipçilerim vardı ve aradaki farkı daha yeni keşfediyorum. Ve o fark çok büyük. Bundan yola çıkarak pişmanlık duymanın nasıl bir şey olduğunu anlamış bulunuyorum. Bairoth Gild. Delum Thord. Hatta son derece zayıflattığım Rathydlar. Eski yolumdan yürüyüp Teblor topraklarına geri döndüğümde iyileştirmem gereken yaralar olacak. O yüzden artık ailenin yanına gitme vaktinin geldiğini söylediğinde, Torvald Nom, seni anlıyorum ve kararına seviniyorum."

Bekçi kule kapısının dışındaki üç bacaklı bir taburede oturuyordu. Ayaklarının dibinde omuz kayışlarına sahip büyük bir çuvalla beraber buğuyla ışıldayan iki tane tıkaçlı sukabağı duruyordu. İki adam yanına yaklaşırken sargısız elinde tuttuğu küçük bir çantayı Torvald'a doğru attı.

Daru'nun yakaladığı çanta şıngırdadı. Torvald kaşlarını kaldırdı. "Ne—"

"Çoğunlukla gümüş jakatalar," dedi Bekçi. "Aralarında yerel sikkeler de var ama çok değerli oldukları için onları gösterirken dikkat edin. Ehrlitan'ın yankesicileri efsanevidir."

"Bekçi—"

Napanlı bir elini salladı. "Dinle, delikanlı. Bir adam kendi ölümünü ayarladığında ileriye dönük bir plana ihtiyaç duyar. İsimsiz bir hayat sandığın kadar ucuz değildir. Trajik boğulmamdan önce Aren hazinesinin yarısı boşaltmıştım. Belki beni öldürebilir ve paralarımı bulmayı deneyebilirsiniz ama boşuna uğraşmış olursunuz. O yüzden cömertliğime teşekkür edin ve artık yolunuza gidin."

"Günün birinde," dedi Karsa, "buraya dönüp borcumu ödeyeceğim."

"Sikkelerin mi, yoksa kırık kaburgaların borcunu mu?"

Teblor gülümsemekle yetindi.

Bekçi kahkahayı bastı, sonra da kalkıp kuleye girdi. Az sonra yapı iskelesine tırmandığını duydular.

Torvald çuvalı alıp kayışları omuzlarına geçirdi ve sukabaklarından birini Karsa'ya verdi.

Yoldan aşağı yürümeye başladılar.

4

"Boğulan bir Napanlının cesedi hiç ortaya çıkmış mıdır ki?"

Baş Büyücü Tayschrenn'e hitaben İmparatoriçe Laseen
(Kayboluşların ardından)
İmparatoriçe Laseen'in Hayatı
Abelard

Sahil yolundaki köyler, sakinleri denizden hiçbir şey beklemiyormuşçasına genellikle iç kesimlere dönüktü. Tek tük kerpiç konutlar, eften püften ağıllar, keçiler, köpekler ve güneşte ağarmış tam boy giysilere bürülü esmer tenli figürler. Asık suratlar Teblor ile Daru'yu kapı aralıklarından seyretse de başka bir harekette bulunan yoktu.

Dördüncü günde ve o tür köylerin beşincisinde neredeyse bomboş pazar yerine yanaşmış bir tüccar arabasına rastladılar. Torvald bir avuç gümüş karşılığında ağır uçlu ve kıvrık bir yalıma sahip antika bir kılıç satın almayı başardı. Tüccarın satılık kumaş ruloları da vardı ama halihazırda giysisi yoktu. Kılıcın sapıysa kısa sürede dağıldı.

"Bana bir ağaç oymacısı lazım," dedi Torvald, uzun ve epey detaylı bir küfür dizisinin ardından. Yine yolda yürüyorlardı ve üzerlerindeki bulutsuz gökte parlayan güneş yakıcıydı. Her iki yanda uzanan orman seyrelmiş, ağaçların kısalıp cılızlaşması sayesinde gerek sağlarındaki Otataral Denizi'nin turkuvaz suları, gerekse iç kesimlerde dalgalanan ufkun boz tonları meydana çıkmıştı. "Üstelik Malazancayı ne kadar kötü konuşsam da o tüccarın beni anladığına yemin edebilirim. Anlamazdan geldi, hepsi bu."

Karsa omuz silkti. "Genabaris'teki Malazan askerleri Yedi Kent'in işgalcilere karşı ayaklanacağını söylüyorlardı. Teblorlar bu

yüzden fetih yapmazlar. Düşmanın kendi topraklarını elinde tutması daha iyidir. Böylece oraları tekrar tekrar yağmalayabilirsin."

"İmparatorlukta işler öyle yürümez," cevabını verdi Daru, başını iki yana sallayarak. "Mülkiyet ve kontrol bazı kimseler için dindirilemez bir açlık gibidir. Malazanlıların çıkardıkları genişleme savaşlarına sayısız bahane bulabileceklerinden hiç şüphem yok. İyi bilindiği üzere Yedi Kent eskiden kan davalarının ve iç savaşların eksik olmadığı bir sıçan yuvasıydı. Halkın çoğu şişko savaş beylerinin ve namussuz rahip-kralların boyunduruğu altında eziyet çekiyor, aç ve sefil bir hayat yaşıyordu. Malazan fethinin ardından haydutlar şehir surlarındaki kazıklara oturtuldular veya kaçıp saklandılar. Vahşi kabileler tepelerden inip de daha uygar soydaşları arasında kargaşa çıkarmaktan vazgeçti. Rahiplerin zorbalığı ortadan kalkınca insan kurban etmeler ve haraç toplamalar son buldu. Ve tabii tüccarlar hiç bu kadar zengin olmadılar veya bu kadar güvenli yollarda seyahat etmediler. Yani senin anlayacağın bu memleket isyana dünden hazır."

Karsa dostunu uzunca bir müddet süzdü. "Evet, bu söylediklerinin ne kadar doğru olabileceğini anlıyorum."

Daru sırıttı. "Öğreniyorsun, dostum."

"Uygarlığın dersleri."

"Aynen öyle. Ahalinin neden aklına estiği gibi davrandığına veya hissettiğine sebep aramanın pek bir kıymeti yoktur. Nefret her türlü toprağa kök salabilen son derece muzır bir yabani ottur. Kendisinden beslenir."

"Sözcüklerle."

"Evet, sözcüklerle. Bir fikir üretip onu yeterince tekrarlarsan çok geçmeden herkes aynı şeyi sana söylemeye başlar, sonra da mantık tanımaz bir öfkeyle beslenen ve korkunun silahlarıyla savunulan bir inanç olup çıkar. O noktada da sözcükler yararsızlaşır ve kendini ölümüne bir dövüşün içinde bulursun."

Karsa homurdandı. "Bence ölümün ötesine bir dövüş demek daha doğru olur."

"Haklısın. Nesilden nesle."

"Darujhistan'daki herkes senin gibi midir, Torvald Nom?"

"Aşağı yukarı. Hepsi de hırçın birer hergeledir. Tartışmakta üstümüze yoktur. Dolayısıyla sözcükleri kullanma safhasını asla aşmayız. Siz nasıl ki kafa kesmeye, kulak ve dil toplamaya bayılıyorsanız biz de sözcüklere bayılırız, Karsa. Herhangi bir semtteki

herhangi bir sokakta yürürken konu ne olursa olsun konuşacağın herkesin farklı bir fikri vardır. O konu Malazanlılar tarafından fethedilme ihtimali olsa bile. Az önce Borrug'un cesedi boğazına kaçan köpekbalığını düşünüyordum. Darujhistan günün birinde Malazan İmparatorluğu'nun bir parçası hâline gelirse imparatorluğun o köpekbalığı, Darujhistan'ın da Borrug gibi olacağı kanaatindeyim. Bizi yutan canavarın boğazına kaçacağız."

"Borrug köpekbalığının boğazında pek uzun kalmadı."

"Başına gelene itiraz edemeyecek kadar ölüydü de ondan."

"İşte bu ilginç bir ayrım, Torvald Nom."

"Eh, elbette. Biz Darular incelikli bir halkızdır."

Başka bir köye yaklaşıyorlardı. Bu seferki içinden geçtikleri diğerlerinden farklıydı çünkü etrafı alçak bir taş duvarla çevriliydi. Köyün merkezinden üç tane büyük kireçtaşı bina yükselmekteydi. Yakınlarda yüksek sesle sıcaktan yakınan keçilerle dolu bir ağıl vardı.

"Acaba neden dışarıya salınmamışlar?" diye yorumda bulundu Torvald oraya yaklaşırlarken.

"Belki kesilmek üzeredirler."

"Hepsi de mi?"

Karsa havayı kokladı. "Burnuma at kokusu geliyor."

"Bir tane bile görmüyorum."

Duvarın önünde daralan yol, bir hendeğin üzerinden aşıyor, sonra da çökme aşamasındaki eğri bir kemerde son buluyordu. Köprüden ve kemerin altından geçen Karsa ile Torvald köyün anacaddesine çıktılar.

Görünürde kimsecikler yoktu. Teblor'un çıkagelmesiyle yerliler genelde evlerine çekildikleri için bu sıra dışı bir durum sayılmazdı. Fakat bu sefer konutların kapıları sıkıca kapalı, panjurları inikti.

Karsa kankılıcını çekti. "Pusuya düştük," dedi.

Torvald iç geçirdi. "Sanırım haklısın." Yeni satın aldığı kılıcını kullanışlı hâle getirmeye yönelik geçici ve pek başarılı denemeyecek bir çabayla silahın sapına çuvaldan çıkardığı yedek deri kayışlardan sarmıştı. Daru şimdi palayı çatlak tahta kınından çekip çıkardı.

Sokağın karşı ucundan, büyük binaların arkasından atlılar çıktı. Bir, sonra iki, sonra da üç düzine. Tepeden tırnağa bol, koyu mavi giysilere bürünmüş adamların yüzleri fularların arkasına giz-

lenmişti. Karsa ile Torvald'ın üzerine ok takılı kısa, uçları öne kıvrık yaylar doğrultuldu.

Arkalarından gelen toynak sesleriyle o tarafa döndüklerinde kemerin altından yirmi kadar daha atlının geçtiğini gördüler. Bazıları yay, bazılarıysa kargı taşıyordu.

Karsa kaşlarını çattı. "O minik yaylar ne kadar etkilidir?" diye yanındaki Daru'ya sordu.

"Oklarıyla zincir zırhı delmeye yetecek kadar," cevabını veren Torvald, kılıcını indirdi. "Gerçi ikimiz de zırh giymiyoruz."

Bir yıl önce Karsa yine de saldırıya geçerdi. Şimdiyse kankılıcını tekrar sırtına asmakla yetindi.

Arkalarındaki biniciler yaklaştılar, sonra da atlarından indiler. Bazıları zincirlerle ve prangalarla üzerlerine geldi.

"Beru aşkına," diye mırıldandı Torvald. "Gene mi?"

Karsa omuz silkti.

El ve ayak bileklerine pranga vurulurken ikisi de direnmedi. Teblor'la bu konuda biraz sıkıntı yaşandı – bir tıkırtıyla kapanan prangalar Karsa'nın ellerine ve ayaklarına giden kanı kesecek kadar sıkıydı.

Torvald yapılanları seyrederken Malazanca konuştu. "Onların değiştirilmesi gerekecek, yoksa uzuvlarını kaybeder."

"Hiç dert değil," diye tanıdık bir ses geldi büyükçe binalardan birinin girişinden. Silgar peşinde Damisk'le tozlu sokağa çıktı. "Ellerini ve ayaklarını sahiden de kaybedeceksin, Karsa Orlong ve böylece bir tehdit olmaktan çıkacaksın. Tabii bu durum bir köle olarak değerini azaltacak ama uğrayacağım zararı kabullenmeye hazırım."

"Sefil canlarınızı kurtarmasına karşılık borcunu böyle mi ödüyorsun?"

"Evet, iyi bildin. Borç ödeme. Adamlarımdan çoğunun kaybının borcu. Malazanlılar tarafından tutuklanmamın borcu. Uğradığım diğer zararları saymakla uğraşmayacağım bile, zira bu Arak kabilelileri yurtlarından çok uzaktalar ve bu bölgede pek istenmedikleri için bir an evvel yola çıkmaya can atıyorlar."

Karsa artık ellerini ve ayaklarını hissedemiyordu. Arak kabileli birinin onu ileri itmesiyle tökezledi, sonra da dizlerinin üstüne düştü. Başının yanına kalın bir knut indi. Teblor'un aniden gözü döndü. Sağ kolunu hızla uzatıp zinciri Arak'ın ellerinden kaptı ve saldırganının suratının tam ortasına savurdu. Adam çığlık attı.

Bunun üzerine diğerleri kendi knutlarıyla –siyah, örülü saçların eklendiği sopalarla– Teblor'un üstüne çullandılar. Sonunda Karsa baygın hâlde yere yığıldı.

Bilinci nihayet açıldığında vakit akşamdı. Uzun bacaklı, ince yapılı bir at katarından çözülme aşamasındaki bir tür sedyeye bağlanmıştı. Yüzü mosmor olmuş, gözleri şişerek neredeyse tamamen kapanmış, dili ve ağzının içi kendi dişleri tarafından kesilip kanamıştı. Ellerine baktı. Renkleri maviye çalmış, parmak uçları simsiyah kesilmişti. Ayakları gibi onlar da uzuvlarının ucundaki birer ölü ağırlıktan ibaretti.

Kabileliler sahil yolundan biraz uzakta kamp kuruyorlardı. Batıda, ufkun en kenarından bir şehrin donuk sarı parıltısı vardı.

Araklar bir tür tezeği yakıt niyetine kullanarak yarım düzine küçük, neredeyse dumansız ateş yakmışlardı. Karsa yirmi adım uzakta kölecibaşı ile Damisk'in bir grup kabileliyle beraber oturduklarını gördü. Teblor'a en yakın ateşte şişe geçirilmiş bitki kökleri pişiriliyordu.

Yakında bir yerde oturan Torvald alacakaranlıkta bir işle uğraşıyordu. Araklardan hiçbiri iki köleye ilgi gösterirmiş gibi gözükmüyordu.

Karsa tısladı.

Daru ona baktı. "Seni bilmem ama," diye fısıldadı, "bana çok sıcak geliyor. Bu giysileri çıkarmalıyım. Eminim sen de aynı fikirdesindir. Az sonra gelip sana yardım ederim." Dikişler hafif bir sesle yırtıldı. "Nihayet," diye mırıldanan Torvald, tuniğini çekip çıkardı. Çıplak kalmasının ardından Karsa'ya yanaşmaya başladı. "Bir şey söylemekle uğraşma, dostum. O kadar dayak yedikten sonra nefes alabilmene bile şaşırdım. Her halükârda giysilerine ihtiyacım var."

Teblor'un yanına geldiğinde kabilelilere şöyle bir göz attı –hiçbiri onu fark etmemişti– ve uzanıp Karsa'nın tuniğini çekiştirdi. Tunik tek dikişliydi ve daha şimdiden sünüp yer yer yırtılmıştı. Torvald çalışırken fısıldamayı sürdürdü. "Küçük ateşler. Dumansız. Böceklere rağmen bir havzada kurulan kamp. Çok alçak sesle edilen sohbetler. Tabii bir de Silgar'ın daha önceki böbürlenmesi var – Araklar dediklerini anlasalardı muhtemelen oracıkta ahmağın derisini yüzerlerdi. Eh, yakında senin de göreceğin gibi onun aptallığından benim deham doğdu. Büyük ihtimalle hayatımı kaybedeceğim ama yemin ederim ki sırf neler yaşanacağını görmek

uğruna bir hayalet olarak burada bulunacağım. Ah, tamamdır. Titremeyi kes, hiç faydan dokunmuyor."

Torvald yırtık pırtık tuniği Karsa'nın üstünden çekip aldı, sonra da ilk baştaki yerine geri döndü. Orada iki büyük yığın oluşturuncaya kadar yerden avuç avuç ot yoldu. Her iki tunik parçasını da bohça yapıp otları içlerine doldurdu. Karsa'ya sırıttıktan sonra bohçalarla beraber en yakındaki ateşe doğru süründü.

Bohçaları parlayan tezek parçalarının üstüne itip geri çekildi.

Karsa önce birinin, ardından diğerinin tutuşmasını seyretti. Harlanan ateş geceyi aydınlatırken göğe kıvılcımlar ve yılanımsı otlar yükseldi.

Araklar bağrıştılar. Koşup gelen figürler yerden avuç dolusu toprak almaya uğraştılar ama çakıllarla ve güneşte kurumuş sert bir kil tabakasıyla kaplı havza zemininde aradıklarını bulamadılar. At battaniyeleri getirildi ve kükreyen alevlerin üstüne atıldı.

Kabilelileri saran panik sonucu iki köleye aldırış eden yoktu. Araklar telaşla kampı bozmaya, malzemeleri toplamaya, atlarını eyerlemeye koyuldu. Bütün bunlar olurken Karsa tek bir sözcüğün defalarca kez yinelendiğini duydu. Sözcük korku doluydu.

Gral.

Araklar atlarını getirirlerken Silgar hışımla çıkageldi. "Bu yaptığından dolayı, Torvald Nom, canından feragat etmiş bulunuyorsun."

"Ehrlitan'a ulaşamayacaksın," diye sert bir sırıtışla öngördü Daru.

Üç kabileli ellerinde kanca yalımlı bıçaklarla oraya geliyordu.

"Gırtlağının kesilmesini keyifle seyredeceğim," dedi Silgar.

"Grallar bunca zamandır bu namussuzların peşindeydiler, Kölecibaşı. Yoksa farkında değil miydin? Şimdiye kadar onları hiç duymamıştım ama Arak dostların daha şimdi ateşlerine işediler ve benim gibi bir Daru bile bunun ne anlama geldiğini bilir – geceyi sağ atlatmayı beklemiyorlar ve hiçbiri can verirken altına kaçırmak istemiyor. Bir Yedi Kent tabusu olsa gerek."

Torvald'ın yanına varan ilk Arak bir elini uzatıp Daru'yu saçlarından tuttu ve başını geriye yatırıp bıçağını havaya kaldırdı.

Arakların arkalarındaki sırt hattı ansızın koyu figürlerle dolup taştı. Bu figürler sessizce kampa akın etti.

Gecede çığlıklar yankılandı.

Torvald'ın önünde çömelen Arak hırlayarak bıçağı Daru'nun

gırtlağından geçirdi. Sert kil zemine kan sıçradı. Doğrulan kabileli atına koşmak için döndü. Fakat karanlıktan öcü kadar sessiz yarım düzine şeklin fırlamasıyla tek bir adım bile atamadı. Garip bir şaklama çıktı ve Karsa adamın başının omuzlarından ayrıldığını gördü. Diğer iki Arak'ın da yere serilmesi uzun sürmedi.

Silgar daha şimdiden kaçmaktaydı. Önüne bir figür dikilince hemen tepki verdi. Bir efsun dalgasının çarptığı adam yere yığıldı. Cızırtılı sihrin pençesinde kısa bir müddet kıvrandı, sonra da vücudu patladı.

Ortalık zılgıtlarla çınladı. Dört bir yandaki karanlıktan aynı şaklamalar yükseldi. Atlar çığlık çığlığa kişnedi.

Karsa bakışlarını katliam sahnesinden ayırıp Torvald'ın iki büklüm olmuş bedenine çevirdi. Daru'nun hâlâ kıpırdadığını, ayaklarını ileri geri oynatarak çakıllarda iz bıraktığını, iki elini birden boğazına kapattığını görünce hayrete kapıldı.

Silgar terden ışıldayan bir suratla Karsa'nın bulunduğu yere döndü. Damisk de arkasında belirdi ve kölecibaşı dövmeli muhafıza önüne geçmesini işaret etti.

Damisk eline bir bıçak alıp Karsa'yı sedyeye bağlayan ipleri çabucak kesti. "Senin ölümün o kadar kolay olmayacak," diye tısladı. "Buradan kovanla gidiyoruz ve seni de yanımızda götürüyoruz. Silgar seni oyuncağı yapmaya karar verdi. Ömrüm eziyetle—"

"Bu kadar dırdır yeter!" diye çattı Silgar. "Neredeyse hepsi öldü! Acele et!"

Damisk son ipi de kesti.

Gülen Karsa birkaç sözcük şekillendirmeyi becerdi. "Bu hâlimle ne yapmamı istiyorsun? Koşmamı mı?"

Silgar hırlayarak daha yakına geldi. Mavi bir ışık çaktı, sonra üçü birden pis kokulu, sıcak bir suya gömüldü.

Zincirlerinin ağırlığıyla yüzemeyen Karsa gece yarısı kadar karanlık derinliklere battı. Zincirlerinin çekiştirildiğini hissetti, sonra yine parlak bir ışık yanıp söndü.

Başını, ardından sırtını sert döşeme taşlarına çarptı. Sersemleyip yan döndü. İkisi de öksüren Silgar ile Damisk yakında bir yerde diz çökmüştü. Bir tarafında koca koca depoların, diğerindeyse taş iskelelerin ve demir atmış gemilerin bulunduğu bir sokaktaydılar. Şimdilik görünürde başka hiç kimse yoktu.

Silgar yere tükürdü. "Damisk, şunun prangalarını çıkar – suçlu damgası taşımadığı için Malazanlılar onu bir köle olarak görmezler.

Bunca şeyden sonra tekrar tutuklanmaya hiç niyetim yok. Hergele bize ait ama onu sokaklardan çıkarmalıyız. Saklanmamız gerek."

Karsa muhafızın yanına kadar emeklemesini ve anahtarlarını sarsakça eline almasını seyretti. Nathii onun önce el, ardından ayak bileklerindeki prangaları açtı. Hemen sonra ölümün eşiğine gelmiş uzuvlarına ağrılar girdi. Teblor haykırdı.

Silgar bir kez daha sihrini saldı. Yolladığı dalga Teblor'u bir battaniye gibi kapladı. Büyüyü hiç düşünmeksizin rahatça üstünden atan Karsa'nın çığlıkları gece havasını yararak yakındaki binalardan yankı yaptı, kalabalık liman boyunca çınladı.

"Hey siz!" Bu Malazanca sözcükleri bir böğürtü izledi. Sonrasında süratle oraya gelen zırhlı askerlerin tangırtıları duyuldu.

"Kaçak bir köle, baylar!" dedi Silgar aceleyle. "Gördüğünüz gibi onu daha yeni yakaladık."

"Kaçak bir köle ha? Damgasını bir görelim."

Bunlar, ellerindeki ve ayaklarındaki ağrılarla bir kez daha kendinden geçen Karsa'nın idrak ettiği son sözler oldu.

Ayıldığında hemen tepesinde Malazanca konuşuluyordu. "...olağanüstü. Hiç bunun gibi doğal bir iyileşme görmemiştim. O prangalar uzun bir süre takılı kalmış, çavuşum. Normal biri olsaydı şimdi ellerini ve ayaklarını kesiyor olurdum."

Başka bir ses konuştu. "Bütün Fennler bunun gibi midir?"

"Bildiğim kadarıyla hayır. Tabii bu bir Fennse."

"Başka ne olacak? Üst üste koyulmuş iki Dal Honlu kadar uzun boylu."

"Ben ne bileyim, çavuşum. Burada görevlendirilmeden önce iyi bildiğim tek yer Li Heng'in dolambaçlı sokaklarıydı. Fennler bile bir isimden ve dev olduklarına dair yarım yamalak bir tariften ibarettiler. Hem de kimsenin onlarca yıldır görmediği devler. Demek istediğim şu ki bu köleyi buraya ilk getirttiğinde durumu kötüydü. Feci şekilde dayak yemiş ve biri kemiklerini çatlatacak kadar sertçe kaburgalarını yumruklamış – her kim olursa olsun o kişiyle bozuşmak istemem. Tüm bunlara –ve de benim yaptıklarıma– rağmen yüzündeki şişlikler indi. Morlukları da gözlerimizin önünde kayboldu kaybolacak."

Baygın taklidi yapmayı sürdüren Karsa konuşmacının geri çekildiğini duydu. Sonra çavuş yine bir soru sordu. "Yani hergele ölüm tehlikesi altında değil, öyle mi?"

"Görebildiğim kadarıyla hayır."

"Bu kadar yeter, şifacı. Kışlaya dönebilirsin."

"Emredersin, komutanım."

Çeşitli hareketler, döşeme taşlarına basan çizmeler, demir şeritli bir kapının gümbürtüsü; ve de bunların yankıları kaybolurken daha yakındaki birinin soluması.

Uzaktan bir yerden aradaki taş duvarların boğuklaştırıp kısıklaştırdığı bazı bağrışlar geldi. Karsa yine de bağıranın kölecibaşı Silgar olduğunu anladı. En sonunda gözlerini açtı ve ayakta durmasına yetecek kadar yüksek olmayan isli bir tavanla karşılaştı. Saman kaplı, yağlı bir zemine yatırılmıştı. Sürgülü kapının ötesindeki yaya iskelesinden gelen loş bir ışığın haricinde ortalık zifiri karanlıktı.

Yüzü ağrıyor, yanaklarında, alnında ve çenesinde tuhaf bir karıncalanma oluyordu.

Karsa doğrulup oturdu.

Küçük, penceresiz hücrede karanlık bir köşeye büzülmüş biri daha vardı. Figür homurdandı ve Yedi Kent dillerinden birinde konuştu.

Karsa'nın ellerinde ve ayaklarında donuk bir sızı devam ediyordu. Daha az önce sıcak kum yutmuşçasına ağzının içi kuru ve yanık geliyordu. Karıncalanan suratını ovuşturdu.

Adam az sonra Malazanca denedi. "Fenn olsaydın söylediklerimi muhtemelen anlardın."

"Söylediklerini anlıyorum ama o Fennlerden biri değilim."

"Ne kadar bağırdığına bakılırsa, efendin boyundurukta tutulmaktan hoşlanmıyor dedim."

"Tutuklandı mı ki?"

"Elbette. Malazanlılar önlerine geleni tutuklamaktan hoşlanırlar. Damgan yoktu. Yani o sırada. Dolayısıyla seni köle olarak tutmak imparatorluk yasalarına göre bir suç."

"Öyleyse beni salıvermeliler."

"Çok beklersin. Efendin senin otataral madenlerine gönderildiğini itiraf etti. Genabaris'ten gemiyle ayrılmışsınız. Yolculuk esnasında gemiyi lanetlemişsin, o lanet geminin batmasına ve hem mürettebatın hem de komandoların ölmelerine yol açmışsın. Yerel garnizon öyküye az biraz inandı ama o bile yetti – adaya gidiyorsun. Aynı benim gibi."

Karsa ayağa kalktı. Alçak tavan onu kambur durmaya mecbur bıraktı. Topallayarak sürgülü kapıya gitti.

"Evet, onu muhtemelen kırabilirsin," dedi yabancı. "Ama sonrasında bu kodesten üç adım bile uzaklaşamadan öldürülürsün. Malazan tesisinin ortasındayız. Hem zaten bir duvara zincirli mahkûm hattına katılmamız için az sonra dışarı çıkarılacağız. Sabahleyin bizi imparatorluk iskelesine götürüp bir taşıma gemisine bindirecekler."

"Ne kadar baygın kaldım?"

"Buraya getirildiğin gece, ertesi gün ve ertesi gece. Şimdi vakit öğle."

"Peki kölecibaşı bunca zaman boyundurukta mıydı?"

"Hemen hemen."

"Güzel," diye homurdandı Karsa. "Peki yoldaşı? O da mı aynı durumda?"

"Evet."

"Ya sen ne suç işledin?" diye sordu Karsa.

"Muhaliflerle yataklık. Ama tabii," diye ekledi, "masumum."

"Onu ispatlayamaz mısın?"

"Neyi ispatlayamaz mıyım?"

"Masumiyetini."

"Elimden gelse ispatlardım."

Teblor köşeye büzülmüş figüre baktı. "Yoksa Darujhistanlı mısın?"

"Darujhistan mı? Hayır, neden sordun?"

Karsa omuz silkti. Aklına Torvald Nom'un ölümü geldi. Anıyı çevreleyen bir vurdumduymazlık mevcuttu ama Karsa o vurdumduymazlığın uzak tuttuğu her şeyi sezebiliyordu. Yine de şimdi teslim olma zamanı değildi.

Sürgülü kapı demir bir çerçeveye takılmış, çerçeveyse büyük demir cıvatalarla taş bloklara tutturulmuştu. Teblor kapıyı sarstı. Cıvataların etrafından yere pıtır pıtır toz toprak yağdı.

"Bakıyorum da nasihatlere kulak asmayan birisin," diye gözlemde bulundu yabancı.

"Bu Malazanlılar özensiz kimseler."

"Bence kendilerine fazlasıyla güvendiklerini söylemek daha doğru olur. Ama belki de olmaz. Fennlerle, Trellerle, Barghastlarla, yani çam yarması gibi barbar güruhlarıyla muhatap olurlar. Çetin cevizdirler ve belli ettiklerinden daha zekidirler. O kölecibaşına otataral bir halhal taktılar – artık sihir kullanması biraz zor."

Karsa döndü. "Herkesin bahsettiği şu 'otataral' da ne?"

"Sihre karşı bir musibet."

"Ve topraktan çıkarılması gerekiyor, öyle mi?"

"Evet. Genellikle kumtaşı gibi katman katman bulunan bir toz hâlindedir. Pasa benzer."

"Kan yağımızı yapabilmek için yamaçlardan kızıl bir toz kazırız."

"Kan yağı nedir?"

"Kılıçlarımıza, zırhımıza sürdüğümüz bir şey. Dövüşürken dellenmek için tadına da bakarız."

Yabancı bir müddet konuşmadı. Yine de Karsa adamın gözlerini üstünde hissetti. "Peki sihir senin üstünde nasıl bir etki gösterir?"

"Bana efsunlarla saldıranlar genellikle şaşıp kalırlar... yani ölmeden hemen önce."

"Bak bu çok ilginç. Otataralın yalnızca buranın doğusundaki büyük bir adada bulunduğuna inanılır. Üretimi imparatorluğun denetimindedir. Sıkı sıkıya. Fetihler sırasında büyücüleri derslerini zor yoldan öğrendiler. Tabii sonra T'lan Imasslar işe karıştılar. Onlar olmasaydı işgal başarısızlıkla sonuçlanırdı. Sana verecek bir nasihatim daha var. Sakın Malazanlılara bundan bahsetme. Kontrol etmedikleri başka bir otataral kaynağı olduğunu keşfederlerse... eh, vatanın her neredeyse ellerindeki her alayı oraya gönderirler. Halkını dümdüz edip geçerler."

Karsa omuz silkti. "Teblorların pek çok düşmanı vardır."

Yabancı dik oturdu. "Teblorlar mı? Kendinize öyle mi diyorsunuz? *Teblorlar*?" Hemen ardından hafifçe gülerek tekrar arkasına yaslandı.

"Bu kadar komik olan ne?"

Bir dış kapı tangırdayarak açıldı ve bir asker mangasının belirmesiyle Karsa sürgülü kapıdan geriye çekildi. Manganın önündeki üç kişi kılıçlarını çekerken arkadaki dördü büyük, kurulu arbaletler doğrulttu. Kılıçlılardan biri kapıya yaklaştı. Karsa'yı görünce durakladı. "Dikkat edin," diye silah arkadaşlarına seslendi, "vahşi uyanmış." Teblor'u inceledi. "Aptalca bir şey yapayım deme, Fenn. Yaşaman veya ölmen bizim için fark etmez – madenler senin eksikliğini çekmeyecek kadar kalabalık. Beni anlıyor musun?"

Karsa cevap vermeden dişlerini gösterdi.

"Hey sen, köşedeki. Ayağa kalk. Biraz gün ışığı görme vakti geldi."

Yabancı ağır ağır doğruldu. Üstündekiler paçavradan farksızdı. İnce yapılı ve koyu tenli adamın gözleri şaşırtıcı bir maviydi. "İmparatorluk yasaları altında hakkım olduğu üzere doğru düzgün yargılanmayı talep ediyorum."

İnzibat kahkahayı bastı. "Bırak bunları. Kimliğin teşhis edildi. Kim olduğunu bal gibi biliyoruz. Evet, gizli örgütün sandığın kadar sıkı fıkı değil. Aranızdan birinin ihanetine uğramak nasılmış bakalım? Haydi, ilk sen çıkıyorsun. Jibb, sen ve Gullstream arbaletlerinizi şu Fenn'den ayırmayın – sırıtışı hiç hoşuma gitmiyor. Özellikle de şimdi," diye ekledi.

"Şuna bak," dedi başka bir asker, "zavallı öküzün kafasını karıştırdın. Bahse varım suratının koca bir dövmeyle kaplı olduğundan haberi yoktur. Yine de Scrawl iyi iş çıkarmış. Uzun zamandır bu kadar iyisini görmemiştim."

"Tabii canım," diye takıldı başka biri. "Hayatın boyunca kaç tane kaçak mahkûm dövmesi görmüşlüğün var, Jibb?"

"Sadece bir tane. Ve o da tam bir sanat eseri."

Karsa'nın yüzündeki karıncalanmanın kaynağı artık anlaşılmıştı. Elini kaldıran savaş lideri soyulmuş cildindeki nemli kabarıklıkları yoklayarak deseni hissetmeye çalıştı. Çizgiler kesintisiz değildi. Yapılmış dövmeden bir anlam çıkaramadı.

"Parçalanmış," dedi diğer mahkûm, ilk inzibatın kilidini çevirip açtığı kapıya doğru yürürken. "Damga suratını parçalanmış gibi gösteriyor."

İki inzibat onu dışarıya çıkarırken Karsa'yı tedirgin gözlerle süzen diğerleri sıralarını beklediler. Karsa'nın çıkık alnındaki beyaz lekelere dayanarak Gullstream* isimli adam olduğunu tahmin ettiği arbaletlilerden biri karşı duvara yaslandı. "Bilemiyorum, bence Scrawl biraz fazla abartmış. Herif zaten çirkindi. Şimdi tam anlamıyla dehşet verici görünüyor."

"Ne olmuş yani?" diye tembel tembel konuştu başka bir inzibat. "Tepelerde senin gibi yüreksiz acemileri korkutmak için kendi suratlarını oyan bir yığın vahşi yaşar, Gullstream. Barghastlar, Semkler, Khundryllar. Ama hepsi de Malazan lejyonlarının karşısında darmadağın olur."

"Eh, bugünlerde hiçbirinin geri püskürtüldüğü yok, değil mi?"

"Sırf Yumruk kalesine çekilmiş beklediği ve her gece onu yatağına yatırmamızı istediği için öyle. Zaten asilzade subaylardan başka ne beklenir ki?"

"Takviye kuvvetler geldiği zaman bu durum değişebilir," diye fikir yürüttü Gullstream. "Ashok Alayı bu bölgeyi iyi bilir."

---

* Burada "martı dışkısı" gibi bir anlama geliyor. –*çn*

"Sorun da o ya," diye tersledi diğeri. "İsyan bu sefer gerçekten çıkarsa taraf değiştirmeyecekleri ne malum? Kendi kışlamızda gırtlaklarımıza tebessüm ettirilebilir. Kızıl Kılıçların sokakları kızıştırmaları bile yeterince kötü..."

Muhafızlar döndüler.

"Sıra sende, Fenn. İşimizi kolaylaştırırsan biz de senin işini kolaylaştırırız. Yürü. Yavaşça. Fazla yaklaşma. Ve güven bana, alternatiflere kıyasla madenler o kadar fena değildir. Pekâlâ, artık beri gel."

Karsa adamlara sorun yaratmak için bir sebep görmedi.

Aydınlık bir tesise çıktılar. Geniş merasim alanı kalın, yüksek duvarlarla çevriliydi. Dört duvarın üçüne bodur, sağlam görünümlü binalar dayalıydı; dördüncü duvar boyunca uzanan ve düzenli aralıklarla temel taşlarına vidalanmış ağır bir zincire bir dizi mahkûm prangalıydı. Müstahkem bahçe kapısının yakınında bir boyunduruk sırası vardı. Bunlardan sadece ikisi kullanımdaydı – Silgar ile Damisk. Kölecibaşının sağ ayak bileğine bakır renkli parlak bir halka takılmıştı.

Karsa ortaya çıktığında her iki adam da başını kaldırmadı. Teblor bağırarak dikkatlerini çekmeyi düşündü; öyle yapmaktansa çektikleri çileyi görünce sırıtıp geçti. İnzibatlar onu zincirli mahkûm sırasına götürürlerken Jibb adlı adama doğru dönüp Malazanca konuştu. "Kölecibaşına ne olacak?"

Şaşıran adam, miğferli başını hızla kaldırdı. Ardından omuz silkti. "Henüz karar verilmedi. Genabackis'te zengin olduğunu iddia ediyor."

Karsa dudak büktü. "Yani para ödeyerek suçlarından kurtulabilir."

"İmparatorluk yasaları altında hayır – en azından ciddi suçlar işlemişse. Belki yalnızca para cezasına çarptırılır. Bir tüccar köle ticareti yapsa bile yine de tüccardır. En iyisi onları can evlerinden vurmaktır."

"Bu kadar gevezelik yeter, Jibb," diye homurdandı başka bir inzibat.

Sıranın diğerlerinden daha büyük prangalar tutturulmuş sonuna yaklaştılar. Karsa kendini bir kez daha demirlerin arasına buldu ama bu seferkiler ona acı verecek kadar sıkı değildi. Teblor mavi gözlü yerliyle yan yana olduğunu fark etti.

Manga aksamları bir kez daha kontrol etti, ardından yürüyüp gitti.

Bulundukları yerde gölge yoktu ama sıra boyunca aralıklı olarak kuyu suyuyla dolu kovalar bırakılmıştı. Karsa bir müddet ayakta kaldı, sonra diğer çoğu mahkûmu taklit ederek sırtını duvara dayayıp oturdu. Gün ilerlerken fazla bir muhabbet edilmedi. İkindinin sonlarına doğru gölgeler nihayet onlara ulaştı ama rahatlıkları kısa sürdü, zira bu sefer de ısıran sinekler çıkagelmişti.

Tepedeki gök kararırken mavi gözlü yerli kıpırdandı ve alçak bir sesle konuştu. "Dev, sana bir teklifim var."

Karsa homurdandı. "Neymiş?"

"Maden kamplarında yolsuzluk yapıldığı söylenir. Yani ücretini ödeyerek kıyaklar satın alabilirsin. Bu da hayatını kolaylaştırır. Öyle yerlerde başka birinin sırtını kollaması işine gelir. Bir ortaklık öneriyorum."

Karsa teklifi değerlendirdi, ardından kafa salladı. "Anlaştık. Ama bana ihanet etmeye kalkarsan seni öldürürüm."

"İhanete başka bir cevap düşünemiyorum," dedi adam.

"Bu kadar konuşmak yeter," dedi Karsa.

"Evet, bence de."

Adama ismini sormayı düşündü ama nasılsa daha sonra öyle şeylere bol bol vakti olacaktı. Şimdilik sessizliğin uzamasından, düşüncelerine yer açılmasından hoşnuttu. Görünüşe bakılırsa Urugal sahiden de onu şu otataral madenlerine yollamaya kararlıydı. Karsa, Malazanlıların ilk başta niyetlendikleri gibi daha dolaysız –daha basit– bir yolculuğu yeğlerdi. *Önüme çok fazla sayıda kana bulanmış engel çıkarıyorsun, Urugal. Yeter artık.*

Gece çöktü. Fenerli bir çift asker çıkageldi ve mahkûm hattı boyunca acele etmeden yürüyerek köstekleri son bir defa kontrol etti, sonra da kışlaya çekip gitti. Karsa kaykıldığı yerden bahçe kapısına konuşlanmış bir avuç asker görebiliyordu. Her bir duvarın platformunda en az bir kişi yürüyor, daha başka ikisi karargâhın önündeki basamaklarda bekliyordu.

Teblor başını taş duvara dayayıp gözlerini yumdu.

Bir süre sonra onları tekrar açtı. Uyumuştu. Hava bulutlanmış, tesis ışık ile karanlığın alacalı bir deseniyle kaplanmıştı. Karsa'yı bir şey uyandırmıştı. Ayağa kalkmaya davrandı ama bir el onu durdurdu. Dönüp bakınca yanındaki yerlinin hareket etmeden oturduğunu gördü. Adam Teblor'un kolunu şöyle bir sıktı, sonra elini geri çekti.

Karsa kaşlarını çatarak tekrar arkasına yaslandı. Ve sonra göreceğini gördü.

Tıpkı bahçe kapısındakiler gibi karargâhın önündeki askerler de ortada yoktu. Platformlar... boştu.

Derken yakındaki bir binanın yanında bir hareketlenme oldu. Bir figür hiç ses çıkarmadan gölgelerde ilerliyordu. Onu gizlilikte çok daha beceriksiz biri takip ediyor, zaman zaman dengesini korumak için eldivenli ellerinden birini uzatıyordu.

Her iki kişi de dosdoğru Karsa'ya geliyordu.

Siyah kumaşlara bürünmüş öndeki figür duvardan birkaç adım uzakta durdu. Diğeri duvara yanaşıp yürümeyi sürdürdü. Ellerini kaldıran figür siyah kukuletasını indirdi ve–

Torvald Nom.

Daru'nun boynu kanlı sargılarla çevriliydi. Sargıların üstündeki yüzü sapsarıydı ve terden ışıl ışıldı. Adam yine de sırıttı.

Karsa'nın yanına yaklaştı. "Gitme zamanı, dostum," diye fısıldarken pranga anahtarına çok benzeyen bir şeyi havaya kaldırdı.

"Yanındakiler kim?" diye fısıldayarak sordu Karsa.

"Karman çorman bir topluluk işte. Burada gizli saklı işler çeviren Gral kabilelileri ve Ehrlitan'daki başlıca ticari ortaklarının ajanları..." Torvald'ın gözleri parladı. "Üstelik o ortak da Nom Hanesi'nden başkası değil. Evet, aramızdaki kan bağı bir bakirenin kılları kadar ince ama yine de o bağa hürmet ediliyor. Hem de canla başla. Neyse, senin de dediğin gibi bu kadar söz yeter. Başka birini uyandırmak istemeyiz."

"Onun için çok geç," diye mırıldandı Karsa'nın yanında zincirli adam.

Torvald'ın arkasındaki Gral öne çıktı ama mahkûmun tuhaf, karmaşık bir dizi el hareketi yapması üzerine durdu.

Torvald homurdandı. "Yine o kahrolasıca sessiz dil."

"Anlaşmaya varıldı," dedi mahkûm. "Sizinle geleceğim."

"Gelmezsen de herhalde alarm vereceksin."

Adam hiçbir şey söylemedi.

Torvald az sonra omuz silkti. "Öyle olsun. Bütün bu vıdı vıdıya rağmen sıradaki diğer herkesin uyanmamasına şaşırdım."

"Ölmüş olmasalardı uyanırlardı." Karsa'nın yanındaki mahkûm yavaşça doğruldu. "Hiç kimse suçlulardan hoşlanmaz. Anlaşılan Grallar onlara bilhassa nefret besliyorlar."

Sıra boyunca ilerleyen ikinci bir kabileli yanlarına vardı. Adamın elindeki büyük, kıvrık bıçak kanla kaplıydı. Daha başka el hareketlerinin ardından yeni gelen bıçağını kınına kaldırdı.

Torvald bıyık altından homurdanarak Karsa'nın prangalarını açmak için çömeldi.

"Bir Teblor kadar öldürülmesi zor birisin," diye mırıldandı savaş lideri.

"Hood'a şükürler olsun ki Arakların o sırada dikkatleri dağınıktı. Buna rağmen Grallar olmasaydı kan kaybından ölürdüm."

"Seni neden kurtardılar?"

"Grallar adam kaçırıp fidye istemeyi pek severler. Tabii ellerindeki tutsaklar değersiz çıkarsa onları öldürürler. Neyse ki Nom Hanesi'yle aralarındaki ticari ortaklık öyle şeylere ağır bastı."

Torvald diğer mahkûma geçti.

Karsa ayağa kalkıp bileklerini ovuşturdu. "Aranızda ne tür bir ticaret var?"

Daru sırıttı. "Fidye pazarlıklarında aracılık."

Saniyeler sonra ışıklı alanların etrafından dolaşarak ön kapıya doğru karanlıkta yürüyorlardı. Nizamiyenin yakınındaki bir duvara yarım düzine ceset yığılmıştı. Zemin kandan kapkara kesilmişti.

Üç Gral daha yanlarına katıldı. Gruptakiler teker teker geçitten geçip ilerideki caddeye girdiler. Oradan bir ara sokağa ilerleyip uzak ucuna geldiklerinde durdular.

Torvald bir elini Karsa'nın koluna koydu. "Dostum, şimdi nereye gideceksin. Şahsen benim Genabackis'e dönüşüm bir süre ertelenecek. Buradaki akrabalarım beni bağırlarına bastılar – bu eşsiz tecrübenin tadını çıkarmayı planlıyorum. Maalesef Grallar seni yanlarına almazlar – çok kolay tanınırsın."

"O benimle gelecek," dedi mavi gözlü yerli. "Güvenli bir yere."

Torvald kaşlarını kaldırarak Karsa'ya baktı.

Teblor omuz silkti. "Bu şehirde saklanamayacağım belli; seni veya akrabalarını daha fazla tehlikeye atacak da değilim, Torvald Nom. Eğer bu adam güvenilmez çıkarsa onu öldürürüm, olur biter."

"Tesisteki nöbet değişimine ne kadar var?" diye sordu mavi gözlü adam.

"En az bir çan. O yüzden bol bol vaktimiz—"

Gece ansızın Malazan garnizonunun bulunduğu taraftan gelen alarm sesleriyle yankılandı.

Grallar o kadar çabuk kaçıştılar ki âdeta Karsa'nın gözlerinin önünde yok oldular. "Torvald Nom, benim için yaptığın her şeye teşekkür—"

Daru onun sözünü bitirmesini beklemeden ara sokaktaki bir

çöp yığınına seğirtti. Çöpleri bir kenara itti ve açığa çıkan Karsa'nın kankılıcını havaya kaldırdı. "Al, dostum." Kılıcı Teblor'un ellerine fırlattı. "Birkaç yıl sonra Darujhistan'a gel."

Daru son bir kez el sallayıp ortadan kayboldu.

Ölü inzibatlardan birinin kılıcını almış olan mavi gözlü adam eliyle savaş liderini yanına çağırdı. "Yakınımda kal. Ehrlitan'dan çıkmanın Malazanlar tarafından hiç bilinmeyen yolları var. Sessizce peşimden gel."

Adam oradan ayrıldı. Karsa da arkasına takıldı.

Aşağı kentteki güzergâhları sayısız ara sokaktan geçti. Bunlardan bazıları o kadar dardı ki eğri büğrü uzunlukları boyunca Teblor'un yan yan yürümesi gerekti. Karsa rehberinin onları limana veya belki de güneydeki bozkıra dönük surlara götüreceğini sanmıştı. Fakat öyle yapmaktansa Ehrlitan'ın merkezindeki kocaman tepeye doğru yokuş çıktılar. Kısa süre sonra pek çok çökmüş binanın molozu arasında ilerliyorlardı.

Bir kulenin aşınmış tabanına vardılar. Yerli hiç tereddüt etmeden başını eğerek geniş, karanlık kapı aralığından geçti. Onu takip eden Karsa kendini yerlerinden sökülmüş döşeme taşları sebebiyle inişli çıkışlı bir zemine sahip daracık bir odada buldu. Girişin karşısında ikinci bir kapı belli belirsiz görülebiliyordu. Adam işte o kapının eşiğinde durdu.

"Mebra!" diye tısladı.

Bir kıpırtı oldu. "Sen misin?" diye bir ses geldi. "Dryjhna bizi kutsasın, yakalandığını duymuştum – ah, aşağıdaki alarmları şimdi anladım. Çok iyi—"

"Bu kadar yeter. Tünellerde hiç erzak kaldı mı?"

"Elbette! Daima. Kendi zulan da dahil."

"Güzel, artık kenara çekil. Yanımda biri var."

Kapının ötesindeki dik taş basamaklar daha bile koyu bir karanlığa iniyordu. Karsa yanından geçtiği Mebra denen adamın varlığını sezdi, şaşkınlıkla aldığı nefesi işitti.

Teblor'un aşağısındaki mavi gözlü adam aniden durdu. "Ah, Mebra, bir de bizi gördüğünü kimseye söyleme – ülkümüzün diğer hizmetkârlarına bile. Anlaşıldı mı?"

"Elbette."

İki kaçak Mebra'yı arkalarında bırakıp yollarına devam etti. Merdiven o kadar uzun süre devam etti ki Karsa dünyanın derinliklerine indiklerini düşünmeye başladı. Nihayet düz bir zemine

ulaştıklarında rutubetli havada tuz kokusu vardı ve ayaklarının altındaki zemin ıslak olup balçığa bulanmıştı. Tünelin ağzındaki kireçtaşı duvarlara çok sayıda niş oyulmuştu. Bunların her biri deri sırt çantaları ve seyahat ekipmanları içeriyordu.

Karsa yoldaşının hemen belirli bir nişe yollanmasını seyretti. Adam kısa bir incelemenin ardından taşıdığı Malazan kılıcını yere bıraktı ve hareket ettikçe zincir şıngırtıları çıkaran bir çift eşya aldı.

"Erzak çantasını sen taşı," diye talimat veren adam başıyla yakındaki bir nişi işaret etti. "Orada ayrıca bir-iki telaba, yani giysi bulacaksın. Silah kemerleri ve koşumları da cabası. Fenerleri elleme – ilerideki tünel uzundur ama çatallanmaz."

"Nereye çıkar?"

"Dışarıya," cevabını verdi adam.

Karsa sustu. Canını yerlinin ellerine bu derece teslim etmekten hoşnut değildi ama şimdilik yapabileceği başka bir şey yok gibiydi. Yedi Kent, Genabackis'teki Malyntaeas ve Genabaris şehirlerinden bile daha garip bir yerdi. Ovalılar bu dünyayı haşaratlar gibi doldurmuşlardı – Teblor'un ihtimal vereceğinden daha fazla kabile vardı ve hiçbirinin diğerlerinden hazzetmediği apaçık ortadaydı. Bu Karsa'nın iyi anladığı bir yaklaşımdı –zira kabilelerin birbirlerinden hazzetmemeleri gerekirdi– ama ovalılar arasında başka türlü bir sadakat anlayışının olmadığı da belliydi. Karsa bir Uryd'dı ama aynı zamanda Teblor'du da. Görünüşe bakılırsa ovalılar aralarındaki farklılıklara o kadar saplantılıydılar ki ortak yönlerini idrak edemiyorlardı.

Bu istifade edilebilecek bir kusurdu.

Karsa'nın rehberi hızlı bir tempo tutturdu ve Teblor'a verilmiş hasarın çoğu iyileşme aşamasında olsa da gerek kuvvet gerekse derman stokları eskisi gibi değildi. Bir süre sonra ikilinin arasındaki mesafe uzamaya başladı ve Karsa kendini zifiri karanlıkta tek başına ilerlerken buldu. Bir elini sağındaki yontulmamış taşlarda tutuyor, kulağına sadece kendi adımlarının sesi çalınıyordu. Artık rutubetli olmayan havada ağzına toz kaçıyordu.

Elinin altındaki duvar aniden kayboldu. Tökezleyen Karsa durdu.

"İyi iş çıkardın," dedi yerli onun solunda bir yerden. "Yapman gerektiği gibi iki büklüm koşmak kolay bir iş değil. Yukarı bak."

Karsa öyle yaptı ve yavaşça doğruldu. Tepesinde yıldızlar mevcuttu.

"Bir koyaktayız," diye sözlerini sürdürdü adam. "Biz dışarı tır-

manıncaya kadar güneş doğacak. Ardından Pan'potsun Odhan'ı katetmemiz beş, bilemedin altı gün sürecek. Malazanlılar elbette peşimize düşecekler; o yüzden dikkatli davranmamız gerekecek. Bir süre dinlen. Biraz su iç – güneş tam bir iblistir ve elinden gelirse canını çalıverir. Sıkıntı yaşamamamız için güzergâhımız bizi bir su kuyusundan diğerine götürecek."

"Belli ki bu topraklara aşinasın," dedi Karsa. "Bense değilim." Kılıcını kaldırdı. "Fakat şunu iyi bil: Bir daha esir alınmayacağım."

"Aferin sana."

"Onu demek istemedim."

Adam güldü. "Biliyorum. Bu koyaktan çıktıktan sonra dilediğin bir yönde çekip gidebilirsin. Ben sana hayatta kalmanın en yüksek ihtimalini sunuyorum. Bu memlekette Malazanlıların eline düşmekten daha endişe verici şeyler vardır. Benimle yolculuk edersen nasıl sağ kalacağını öğrenirsin. Ama dediğim gibi, seçim senin. Neyse, artık yola koyulalım mı?"

İki kaçak koyağın sonuna varmadan önce yukarıdaki dünyaya şafak geldi. Tepelerindeki parlak mavi göğü görebilmelerine rağmen ayaz gölgelerdeki ilerleyişlerini sürdürdüler. Koyağın çıkışı bir kaya heyelanıyla sağlanıyordu. Geçmişteki bir sel koyak yamaçlarından birinin altını yeterince oyarak çökmesine sebep olmuştu.

Yamacı tırmandıklarında ısının kavurduğu aşınmış kayalıklardan, kum dolu nehir yataklarından, kaktüslerden ve dikenli çalılardan müteşekkil bir diyara adım attılar. Göz kamaştırıcı güneş her yönde havayı dalgalandırıyordu. Görünürde kimsecikler olmadığı gibi bölgede vahşi hayvanlardan başka bir canlının yaşadığına dair herhangi bir belirti de yoktu.

Ovalı dolambaçlı bir güzergâhla Karsa'yı güneybatıya götürürken mevcut her kuytudan yararlandı ve onları göğün önüne koyacak sırtlardan yahut tepe zirvelerinden sakındı. Gün uzadıkça her ikisi de konuşmayıp nefeslerini dermansızlaştırıcı ısıya sakladı.

İkindinin sonlarında ovalı aniden durup döndü. Kendi dilinde bir küfür tısladı. "Atlılar," dedi ardından.

Karsa hemen arkasına dönse bile geride bıraktıkları ıssız arazide hiç kimseyi görmedi.

"Onları ayaklarımın altında hissediyorum," diye mırıldandı adam. "Demek Mebra sahiden taraf değiştirmiş. Eh, günün birinde ihanetinin hesabını verecek."

Artık Karsa da çıplak ayaklarının nasırlı tabanlarıyla uzak at toynaklarının titreşimini sezebiliyordu. "Madem ki o Mebra denen adamdan kuşku duyuyordun, onu neden öldürmedin?"

"Kuşkulandığım herkesi öldürürsem bana destek olacak kimse kalmaz. Kanıta ihtiyacım vardı ve artık ona kavuştum."

"Belki de bizden bir tanıdığına bahsetmiştir."

"Öyleyse ya kalleş ya da aptal demektir – her ikisi de aynı ölümcül sonuçları doğurur. Gel, Malazanlıların işini zorlaştırmalıyız."

Yollarına devam ettiler. Hiçbir ayak izi veya geçişlerine dair başka bir belirti bırakmayan yollar seçmekte ovalının üstüne yoktu. Buna rağmen atlıların gürültüsü giderek yaklaştı. "Aralarında bir büyücü var," diye mırıldandı ovalı, bir kayaç tabakasını daha koşarak katederlerken.

"Hava kararıncaya kadar onlardan sakınabilirsek," dedi Karsa, "ben avcı olurum, onlarsa av."

"En az yirmi kişiler. Karanlığı aramıza mesafe koymakta kullansak daha iyi. Güneybatıdaki şu dağları görüyor musun? Hedefimiz orası. Gizli geçitlere ulaşabilirsek güvende oluruz."

"Atlardan hızlı gidemeyiz," diye homurdandı. "Gece çökünce kaçmayı bırakacağım."

"Öyleyse yalnız saldıracaksın, zira benim ölmeye niyetim yok."

"Daha iyi. Ayağıma dolanacak bir ovalıya ihtiyacım yok."

Gecenin gelişi ani oldu. Son ışık da kaybolmadan hemen önce devasa kayalarla bezeli bir düzlüğe çıkan iki kaçak nihayet peşlerindekileri görebildiler. On yedi binici, üç yedek at. Malazanlılardan ikisi hariç hepsi miğferiyle beraber tam takım zırh giymiş ve ya kargıyla ya da arbaletle silahlanmıştı. Karsa diğer iki atlıyı tanımakta hiç zorlanmadı. Silgar ile Damisk.

Karsa ansızın tesisten kaçtıkları gece boyundurukların boş olduğunu anımsadı. İki mahkûmun gece vakti içeri alındıklarını farz ettiğinden bunu o esnada kafasına takmamıştı.

Peşlerindekiler çabucak kayaların arkasına siper alan iki kaçağı henüz saptamamışlardı.

"Onları eski bir kamp alanına çektim," diye yanındaki Karsa'ya fısıldadı ovalı. "Dinle. Kamp kuruyorlar. Asker olmayan ikisi—"

"Evet. Kölecibaşı ile muhafızı."

"Herifin otataral halhalını çıkarmış olmalılar. Anlaşılan seni bulmayı çok istiyor."

Karsa omuz silkti. "Bulacak da. Bu gece. O ikisinden bıktım usandım. İkisi de şafağı göremeyecek. Buna Urugal'ın önünde yemin ederim."

"İki mangaya tek başına saldıramazsın."

"Öyleyse bir karışıklık çıkar ve kaç git, ovalı." Teblor sözlerinin ardından dönüp Malazan kampına yöneldi.

Adamların yerleşmelerini bekleyesi yoktu. Arbaletçiler bütün gün silahları kurulu vaziyette at binmişlerdi. Karsa'nın Ashok Alayı'na mensup mangalar arasında görmüş olduğu âdetlere uyuyorlarsa muhtemelen şu an silahlarının kirişlerini yeniliyorlardı. Diğer bazıları eyerleri çıkarıp atlarla ilgilenirken kalan askerler yemekleri hazırlayacaklar ve çadırları kuracaklardı. Kampın çevresinde olsa olsa iki-üç asker nöbet tutacaktı.

Karsa askerlerin hemen ötesinde kocaman bir kayanın arkasında durakladı. Malazanlıların geceyi geçirecekleri konumlarda hazırlık yaptıklarını duyabiliyordu. Teblor yerden bir avuç kum alıp terli avuçlarını kuruladı, sonra da kankılıcını sağ eliyle kavrayarak azıcık öne çıktı.

Tezek kullanılarak üç ateş yakılmıştı. Titrek alevlerin ışığını kesmek için ateş çukurları iri taşlarla çevrelenmişti. Atlar halat bir ağılda beklerken aralarında üç asker geziyordu. Yarım düzine arbaletçi yakında bir yerde oturuyor, sökmüş oldukları silahları kucaklarında duruyordu. Kayalı düzlüğe dönük olarak ayakta bekleyen iki muhafızdan biri diğerinin biraz daha önünde konuşlanmıştı. Karsa'ya en yakın askerin ellerinde bir kısa kılıç ile yuvarlak bir kalkan, altı adım gerisindeki silah arkadaşının ellerindeyse ok takılı bir kısa yay vardı.

Karsa umduğundan daha fazla nöbetçi buldu. Kampın diğer iki kanadında birer tanesi daha görülebiliyordu. Okçunun konumu her bir kanadı atış hattına almasına imkân tanıyordu.

Kampın ortasına yakın bir ateş çukurunun önünde Silgar, Damisk ve bir Malazan subayı çömeliyorlardı. Bunlardan sonuncusunun sırtı Karsa'ya dönüktü.

Teblor kayanın etrafından sessizce dolaştı. En yakınındaki nöbetçi o sırada sola bakıyordu. Aradaki mesafe beş adımlık bir hücumla katedilebilirdi. Temkinli bir tarama yürüten okçu, kampın diğer tarafındaki nöbetçiye doğru dönmüştü.

Şimdi.

Miğferli baş önüne çevriliyor, siperliğinin altındaki yıpranmış yüz solgun görünüyordu.

Adamın yanında bitiveren Karsa'nın sol eli hızla uzanıp düşmanının boğazına kapandı. Kıkırdak kuru bir çıtırtıyla çöktü.

Bu ses okçuyu derhal o tarafa baktırmaya yetti.

Saldırganı bir ovalının kısa bacaklarına sahip olsaydı okunu atacak kadar vakit bulabilirdi. Fakat bu durumda Teblor yanına varmadan önce ancak yayını gerebildi.

Kendini geriye atmaya hazırlanan adam bağırmak için ağzını açtı. Karsa'nın kılıcı içten dışa savrularak miğferli başı omuzlarından ayırdı. Ceset yere düşerken arkasından zırh tangırtısı yükseldi.

Suratlar o tarafa çevrildi. Bağrışlar geceyi çınlattı.

Teblor'un tam önündeki ateş çukurundan üç asker kalktı. Kısa kılıçlar bir hışırtıyla kınlarından çıktı. Malazanlılardan biri silah arkadaşlarına kalkanlarını bulacak kadar zaman kazandırma gayretiyle Karsa'nın önüne atladı. Hareketi cesur olduğu kadar ölümcüldü de, zira silahının erişim menzili kankılıcınınkiyle boy ölçüşemezdi. Her iki önkolunu da acımasız bir yatay savuruşla kaybeden adam çığlık attı.

Sonraki iki Malazanlıdan biri yuvarlak kalkanını hazır edip Karsa'nın yukarıdan gelen hamlesinin önüne koymayı becerdi. Bronz şeritli tahta darbenin etkisiyle patlarken altındaki kol da kırıldı. Teblor yere yığılan askerin üzerinden atladı ve üçüncü adamı da doğradı.

Karsa'nın sağ uyluğunu yarıp geçen bir kargı oraya sanki ateş düşürdü ve bir tınlamayla arkasındaki tozlu toprağa saplandı. Hızla dönen Teblor yalımını tam zamanında savurarak göğsünü delmek üzere olan başka bir kargıyı saptırdı.

Arkasından ve solundan oraya koşan ayakların sesi gelirken tam önünde ve üç adım uzağında Silgar, Damisk ve de Malazanlı subay duruyordu. Kölecibaşının yüzü dehşetle çarpılmış olsa da sihir kıvır kıvır bir dalga hâlinde önünden yükseldi, sonra da Karsa'ya doğru kükredi.

Sihir tam da nöbetçinin vardığı anda hedefini buldu. Efsun ikisini birden yuttu. Malazanlının çığlığı havada yankılandı. Kendisini oraya mıhlama çabasındaki ruhani uzantılara homurdanan Karsa ileri atılarak büyünün içinden geçti – ve kölecibaşıyla yüz yüze geldi.

Damisk çoktan kaçmıştı. Subay çevik bir hareketle eğilerek Karsa'nın yandan gelen hamlesinin altından geçti ve kendini yana attı.

Silgar ellerini kaldırdı.

Karsa onları kesip attı.

Kölecibaşı geri geri yalpaladı.

Teblor yukarıdan gelen bir hamleyle Silgar'ın sağ bacağını ayak bileğinin hemen üzerinden ikiye ayırdı. Omuzlarının üstüne düşen adamın bacakları havaya kalktı. Dördüncü bir hamleyle sol ayak döne döne uçup gitti.

İki asker Karsa'nın sağından hücuma geçerken bir üçüncüsü de peşlerinden geldi.

Böğrülen bir emir geceyi çınlattı ve silahını hazırda tutan Teblor üç adamın yön değiştirdiklerini görüp şaşırdı. Yaptığı sayıma göre subay ile Damisk'e ek olarak beş kişi daha vardı. Çatık kaşlarla sağına soluna döndü ama kimseyle karşılaşmadı. Kulağına sadece karanlıkta uzaklaşan çizmelerin patırtısı ulaştı. Atların tutulduğu yere baktı – onlar da ortada yoktu.

Bir kargı ona doğru uçtu. Hırlayan Karsa kankılıcını elinin tersiyle savurdu ve bir tarafa saptırdığı kargıyı parçaladı. Duraksadı, ardından Silgar'ın yanına gitti. Kölecibaşı tortop olmuştu ve dört çotuğundan da kanlar akıyordu. Karsa onu ipek kemerinden tutup kaldırdı ve kayalık düzlüğe taşıdı.

Devasa kayalardan ilkinin etrafından dolaşırken gölgelerden alçak ve net bir ses geldi. "Bu taraftan."

Teblor homurdandı. "Hani kaçacaktın?"

"Yeniden örgütlenecekler ama artık bir büyücüleri olmadığı için onları atlatabilmeliyiz."

Karsa yoldaşının peşinden düzlüğün iç kesimlerine gitti. Elli adım kadar sonra adam durup Teblor'a doğru döndü.

"Tabii ganimetin yerde bir kan izi bırakırken bizi takip etmekte zorlanmazlar. Onunla ne yapacaksan hemen yap."

Savaş lideri Silgar'ı yere bıraktı ve bir tekmeyle sırtüstü devirdi. Kölecibaşı baygındı.

"Kan kaybından ölecek," dedi ovalı. "İntikamını aldın. Onu burada ölüme terk et."

Teblor öyle yapacağına Silgar'ın telabasından şeritler kesmeye ve bunları kölecibaşının kolları ile bacaklarının uçlarındaki çotuklara sıkıca sarmaya başladı.

"Yine de biraz sızıntı olacak."

"İdare ederiz," diye hırıldadı Karsa. "Henüz bu adamla işim bitmedi."

"Lüzumsuz işkencenin kıymeti ne?"

Karsa tereddüde kapıldı, ardından iç geçirdi. "Bu adam bütün bir Teblor kabilesini köle etti. Sunydların cesaretini kırdı. Köleci-

başı bir asker değil – çabuk bir ölümü hak etmedi. O bir kulübede kıstırılıp öldürülmesi gereken kuduz bir köpek."

"Öyleyse öldür onu."

"Öldüreceğim... ama onu kudurttuktan sonra."

Karsa kurbanını bir kez daha yerden kaldırıp omzuna attı. "Yol göster, ovalı."

Adam bıyık altından tıslasa bile başını salladı.

Sekiz gün sonra Pan'potsun Dağları'ndan geçen gizli geçide ulaştılar. Malazanlılar takibe devam etmişlerdi ama son iki gündür görülmemiş olmaları, onları atlatma çabasının başarıyla sonuçlandığının işaretiydi.

Gün boyunca sarp, kayalık patikayı tırmandılar. Hâlâ canlı olan Silgar'ın ateşi vardı ve bilinci ancak zaman zaman açıktı. Ses çıkarmaması için ağzını tıkamışlardı. Karsa onu omzunda taşıyordu.

Hava kararmadan kısa zaman önce zirveye varıp güneybatı kenarında durdular. Patika dolambaçlı bir seyir izleyerek gölgeli bir düzlüğe iniyordu. Orada oturup dinlendiler.

"Daha ileride ne var?" diye sordu Karsa, Silgar'ı yere bırakırken. "Aşağısı çorak bir çölden ibaret."

"Öyle," diye hürmetkâr bir ses tonuyla yanıtladı yol arkadaşı. "Tıpkı hizmet ettiğim kişinin yüreği gibi." Karsa'ya göz attı. "Sanırım sana ilgi duyacak..." gülümsedi, "*Teblor.*"

Karsa kaşlarını çattı. "Halkımın adı seni neden bu kadar keyiflendiriyor?"

"Keyiflendirmek mi? Hayrete sevk ediyor demek daha doğru olur. Fennler geçmişte kazandıkları şanı büyük ölçüde kaybetmelerine rağmen eski adlarını bilecek kadar çok şey hatırlarlar. Siz öyle bir iddiada dahi bulunamıyorsunuz. T'lan Imasslar hâlâ tazeyken türünüz bu dünyada geziyordu. Kanınızdan Barghastlar ve Treller doğdu. Siz Thelomen Toblakailersiniz."

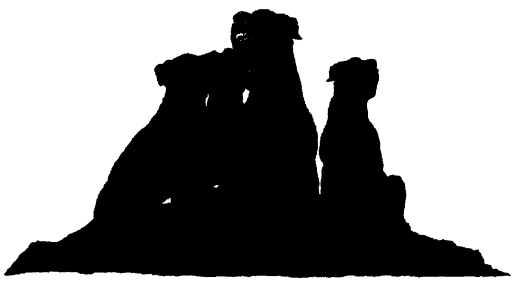
"Senin ismini bilmediğim gibi," diye homurdandı Karsa, "o isimleri de bilmiyorum."

Adam bakışlarını aşağıdaki kararmış topraklara çevirdi. "Adım Leoman. Ve hizmet ettiğim şahsın, yani seni götürdüğüm Seçilmiş'in adı Sha'ik."

"Ben kimseye hizmet etmem," dedi Karsa. "Şu Seçilmiş karşımızdaki çölde mi yaşıyor?"

"Tam kalbinde, Toblakai. Raraku'nun tam kalbinde."

İKİNCİ KİTAP

SOĞUK DEMİR

Bu gölgede katmanlar var... koskoca dünyaları saklayan.

Gölgeye Çağrı
Felisin

5

Düşkünlere eyvahlar olsun
Aren'in ara sokaklarında...

Anonim

Öndeki iriyarı askerin attığı tek bir tekme uyduruk kapıyı içe göçertmeye yetti. Ötedeki alacakaranlıkta gözden kaybolan adamı mangasının geri kalanı takip etti. İçeriden bağrışlar ve kırılan mobilya sesleri yükseldi.

Gamet dönüp Binbaşı Blistig'e göz attı.

Adam omuz silkti. "Evet, kapı kilitli değildi – sonuçta burası bir han. Tabii bunun gibi virane bir batakhaneye öyle anlı şanlı bir isim yakıştırmak biraz abartıya kaçar. Neticede amaç gereken etkiyi sağlamak."

"Beni yanlış anladın," cevabını verdi Gamet. "Askerlerinin onu *burada* bulduğuna inanamıyorum, hepsi bu."

Blistig'in sert, geniş çehresine huzursuzluk karıştı. "Eh, ötekileri daha beter yerlerden topladık, Yumruk. Kalpler kırılınca," derken kısık gözlerle sokağın ilerisine baktı, "olacak olan budur."

Yumruk. Unvanım hâlâ aç bir karga gibi karnımı gagalıyor. Gamet kaşlarını çattı. "Muavin'in kalbi kırık askerlere ayıracak vakti yok, Binbaşı."

"İntikam ateşini harlama beklentisiyle buraya gelmek gerçekçi değildi. Soğuk külleri harlayamazsın. Yine de beni yanlış anlama; Muavin'e Leydi'nin şansını dilerim."

"Senden beklenenler o kadarla sınırlı değil," dedi Gamet fütursuzca.

Öğleden sonra sıcağının bunaltıcı olduğu günün bu zamanında sokaklar hemen hemen terk edilmişti. Tabii Aren diğer zamanlarda bile eskisi gibi değildi. Kuzeyden gelen ticaret kesilmişti. Malazan

savaş ve taşıma gemileriyle tek tük balıkçı teknesinin dışında gerek liman gerekse nehir ağzı boştu. Gamet'e göre bu yaralı bir halktı.

Manga paçavralara bürünmüş yaşlı bir adamı da taşıyarak handan çıktı. Dermansızca çırpınan adam kusmuğa bulanmıştı. Kafasında kalan az miktarda saç gri iplikler gibi sarkmış ve alacalı cildi kirden griye çalmıştı. Kokuya sövüp sayan Blistig'in Aren İnzibatları yüklerini kağnı kasasına doğru alelacele götürdüler.

"Onu bulmamız bile bir mucize," dedi binbaşı. "İhtiyar lavuğun şimdiye dek şişede boğulmuş olmasını bekliyordum."

Yeni unvanını kısa bir süreliğine dert etmeyen Gamet dönüp kaldırım taşlarına tükürdü. "Rezil durumdayız, Blistig. Kahretsin, *az biraz* askeri adap –Hood canımı alsın, *kontrol*– sağlanabilmeliydi..."

Ses tonu binbaşıyı gerdi. Kağnının arkasında toplanmış inzibatlar bu sözler üzerine hep beraber o tarafa doğru döndüler.

Blistig, Yumruk'a sokuldu. "Beni iyi dinle," diye bıyık altından homurdanırken yara izli yanakları hafifçe titriyor, gözleri demir kadar sert bakıyordu. "Kahrolası surlarda dikilip *seyrettim*. Her bir askerim de aynı şeyi yaptı. Pormqual iğdiş edilmiş bir kedi gibi ne yapacağını bilemezken, o tarihçi ve o iki Wickan çocuk kederle feryat ederlerken hep beraber Coltaine'in ve emrindeki Yedinci'nin gözlerimizin önünde kılıçtan geçirilmelerini seyrettik. O kadarı yetmezmiş gibi Baş Yumruk ordusunu da alıp şehirden çıktı ve adamlarına silah bırakmalarını emretti! Yüzbaşılarımdan biri Mallick Rel'in bir Sha'ik ajanı olduğu yönünde istihbarat getirmeseydi İnzibatlarım da onlarla beraber can verirlerdi. Askeri adap, öyle mi? Askeri adabınla beraber Hood'a kadar yolun var, Yumruk!"

Binbaşı verip veriştirirken Gamet kılını kıpırdatmadı. Karşısındaki adamın asabiyetini ilk defa tatmıyordu. Muavin Tavore'un maiyetiyle beraber oraya geldiğinden ve kendisi, Köpekler Zinciri'nin sağ kalmış mensuplarıyla –hem tarihçi Duiker'le beraber gelmiş hem de onları şehirde beklemiş olanlarla– ilgilenmenin ön saflarına taşıyan irtibat subaylığı rolünü aldığından beri Gamet kendini kuşatma altındaymış gibi hissediyordu. Edep kisvesinin altındaki hiddet tekrar tekrar patlayarak yüzeye çıkıyordu. Kalpler kırılmakla kalmayıp tuzla buz olmuş, paramparça edilmiş, ayaklar altında çiğnenmişti. Muavin'in sağ kalanları canlandırma –sahip oldukları yerel tecrübeden yararlanarak sınanmamış acemilerle dolu lejyonlarını pekiştirme– umudu Gamet'e göre gerçekçiliğini her geçen gün biraz daha kaybediyordu.

Dahası Blistig belli ki Gamet'in her gün Muavin'e rapor vermesini ve yakınmalarının ayrıntılarıyla aktarılarak kabahatli duruma düşürülebileceğini pek umursamıyordu. Dolayısıyla kısa ve öz bilgilendirmelerde bulunup kişisel gözlemlerini asgari düzeyde tutan Gamet'in henüz o yakınmalardan Muavin'e bahsetmemiş olması binbaşı için büyük şanstı.

Blistig sözünü bitirince Gamet iç geçirmekle yetindi ve kağnıya yaklaşıp kasasında yatan sarhoş ihtiyara baktı. Yumruk bulaşıcı bir hastalık taşıyormuşçasına askerler bir adım geriledi.

"Demek Şaşı bu," dedi Gamet aheste aheste. "Coltaine'i öldüren adam."

"İnsaflı bir hareketti," diye çattı muhafızlardan biri.

"Belli ki kendisi aynı fikirde değil."

Buna cevap veren olmadı. Blistig, Yumruk'un yanına vardı. "Pekâlâ," dedi mangasına, "onu götürüp temizleyin – ve kilit altında tutun."

"Emredersin, komutanım."

Kağnı saniyeler sonra oradan uzaklaşıyordu.

Gamet yeniden Blistig'in karşısına geçti. "Rütbelerini söktürme, prangaya vurulma ve ilk gemiyle Unta'ya geri gönderilme planın başarıyla sonuçlanmayacak, Binbaşı. Dargınlığın ne Muavin'in ne de benim zerre kadar umurumuzda. Bir savaş vermeye hazırlanıyoruz ve sana ihtiyaç duyacağız. Sana ve suratı buruşuk her askerine."

"Diğerleriyle beraber ölsek daha iyiydi."

"Ama ölmediniz. Üç lejyon dolusu acemimiz var, Binbaşı. Saf ve genç olmalarına rağmen Yedi Kent kanı akıtmaya hazırlar. Asıl soru şu: Sen ve askerlerin onlara ne göstermeye niyetlisiniz?"

Blistig adama dik dik baktı. "Muavin kendi muhafızlarının kumandanını bir Yumruk yaptı diye benden–"

"Dördüncü Ordu," diye tersledi Gamet. "Kurulumundan itibaren 1. Bölük. Wickan Savaşları. Tam yirmi üç yıl hizmet verdim, Binbaşı. Sen hâlâ annenin kucağında otururken Coltaine'i tanırdım. Göğsüme bir kargı yedim ama ölmeyecek kadar inatçı çıktım. Komutanım beni güvenli olduğunu düşündüğü Unta'ya emekli edecek kadar babacandı. Evet, Paran Hanesi'nde muhafız kumandanıydım. Ama unvanımı sonuna kadar hak ettim!"

Uzunca bir sürenin ardından Blistig'in ağzı buruk bir tebessümle kıvrıldı. "Demek sen de burada olmaktan benim kadar mutlusun."

Gamet cevap vermeden suratını ekşitti.

İki Malazanlı atlarına döndüler.

Gamet eyerine çıktıktan sonra tekrar konuştu. "Malazan Adaları'ndan gelen son asker taşıyıcının buraya bugün ulaşacağını tahmin ediyoruz. Muavin sekizinci çanda bütün komutanlarının meclis salonunda toplanmasını bekliyor."

"Ne amaçla?" diye sordu Blistig.

Elimden gelse seni astırmak amacıyla. "Orada ol yeter, Binbaşı."

Menykh Nehri'nin koskoca ağzı Aren Körfezi'nin yarım fersah açıklarına kadar yayılan kahverengi, kabarık bir girdaba dönmüştü. Taşıyıcının ön kasarasının hemen arkasındaki sancak tırabzanına yaslanan Teller aşağıdaki çalkantılı suları bir süre inceledi, sonra da bakışlarını nehrin kuzey sahilindeki şehre çevirdi.

Uzun çenesindeki yeni çıkmaya başlamış sakalları sıvazladı. Gençliğinde sakalının pas kızılına çalan tonu artık yerini griye bırakmıştı... ve Teller'e göre bu iyi bir şeydi.

Limandaki gemi kıtlığı hesaba katılmazsa onu son gördüğünden beri Aren şehri fazla değişmemişti. Aynı duman tabakası kentin üstünü kaplıyor, aynı sonu gelmez lağım suyu akıntısı derelere karışarak geniş kemerli, hantal taşıma gemisinin şu an üstünde yüzdüğü Arayıcının Derinleri'ne boşalıyordu.

Yeni tahsis edilmiş deri kep ensesini kaşındırıyordu; yırtık pırtık güderi sürkotuyla* ve artık ihtiyacı kalmamış bir Falah'dan muhafızından aldığı kılıç kemeriyle beraber eskisini atmak neredeyse yüreğini parçalamıştı. Hatta önceki hayatından sadece tek bir eşyayı alıkoyup alt güvertelerdeki kuşetinde duran asker çantasının dibine gömmüştü ve onun başkalarınca keşfedilmesine izin vermek gibi bir niyeti yoktu.

Yanına gelen bir adam tırabzana gelişigüzel yaslandı ve suların üzerinden gitgide yaklaşan şehre baktı.

Teller selam vermedi. Teğmen Ranal, Malazan askeri komutasının en kötü yönlerinin tecessümüydü. Bir asilzade olarak rütbesini Quon şehrinde satın almıştı. Kibirli, dikbaşlı ve dediği dedik olmasının yanı sıra şimdiye kadar bir kez bile öfkeyle kılıç çekmiş değildi. Askerleri için ayaklı bir ölüm fermanıydı ve Teller'in o askerlerden biri olması Lord'un şansıydı.

---

* Zırhın üstüne giyilen, bazen armalarla süslenip renklendirilen bol bir tulum. –ç

Uzun boylu teğmenin damarlarındaki Quon kanı olup olabileceği kadar saftı. Açık tenli, sarı saçlıydı. Elmacıkkemikleri yüksek ve genişti; burnu düz ve uzun, dudakları dolgundu. Teller adamı görür görmez ondan nefret etmişti.

"Üstüne selam vermek âdettir," dedi Ranal yapmacık bir aldırışsızlıkla.

"Subaylara selam vermek onları öldürtür, komutanım."

"Bir taşıma gemisinde de mi?"

"Şimdiden alışkanlık kazanıyorum," diye cevapladı Teller.

"Bunu daha önce de yapmış olduğun en başından belliydi, asker." Ranal duraksayıp eldivenli ellerinin esnek, siyah parmak eklemlerini inceledi. "Hood biliyor ya, arkamızdaki güvertede oturan komandolardan çoğunun babası yaşındasın. Celp subayı hiç vakit kaybetmeden atamanı yapmış – bir kerecik olsun eğitim almamış veya talime katılmamışsın. Yine de seni askerlerimden biri kabul etmem bekleniyor."

Teller omuz silkmekle yetindi.

"O celp şubayı," diye kısa süre sonra devam etti Ranal, soluk mavi gözlerini şehirden ayırmaksızın, "saklamaya çalıştığın sırrı daha ilk bakışta gördüğünü söyledi. Ne gariptir ki o sırrı –daha doğrusu seni– değerli bir kaynak kabul etmiş. Hem de bana seni çavuşluğa getirmemi önerecek kadar. Bunu neden garipsediğimi biliyor musun?"

"Hayır, komutanım, ama açıklayacağından eminim."

"Çünkü senin bir firari olduğun kanaatindeyim."

Teller iyice öne eğilip suya tükürdü. "Vakti zamanında epey bir firariyle karşılaştım. Her birinin kendine has sebepleri vardı ve o sebeplerden hiçbiri diğeriyle aynı değildi. Ama hepsi de ortak bir yöne sahipti."

"Neymiş o?"

"Askere yazılma sırasına asla girmeyecek olmaları. Manzaranın tadını çıkar, komutanım." Teller arkasına döndü ve diğer komandoların yayılmış oldukları orta güverteye gitti. Askerlerin çoğunu deniz tutmaz olmuştu ama yine de gemiden inme hevesleri aşikârdı. Teller oturup bacaklarını uzattı.

"Teğmen kelleni bir tepside görmek istiyor," diye yanından mırıldandı bir ses.

İç geçiren Teller gözlerini yumup yüzünü ikindi güneşine çevirdi. "Teğmen her istediğini elde edecek diye bir kural yok, Koryk."

"Elde edeceği şey biziz," cevabını veren Seti melezi geniş omuzlarını yuvarladı. Uzun, siyah saç telleri basık yüzünün bir tarafından diğerine savruldu.

"Yürütülen uygulamada acemileri kıdemlilerle karıştırıyorlar," dedi Strings. "Tüm duyduklarına rağmen şuradaki şehirde Köpekler Zinciri'nden sağ kalanlar var. Koca bir gemi dolusu yaralı komandonun ve Wickan'ın kente ulaşabildiğini duydum. Aren İnzibatı ile Kızıl Kılıçlar da cabası. Çok sayıda sahil koruma gemisi de teker teker çıkagelmiş. Son olarak Amiral Nok'un filosu var ama Nok herhalde kendi kuvvetlerini elinde tutmak istiyordur."

"Niye ki?" diye sordu bir acemi. "Bir çöl savaşına gidiyoruz, değil mi?"

Teller ona göz attı. Korkutucu derecede genç olan kadın ona bir süre evvel yan yana yol teptiği başka bir genç kadını anımsatınca biraz ürperdi. "Muavin'in filoyu boşaltması için ahmak olması gerekir. Nok sahil kentlerini yeniden fethetmeye hazır – hatta buna aylar önce başlayabilirdi. İmparatorluğun güvenli limanlara ihtiyacı var. Onlar olmazsa bu kıtada işimiz biter."

"Eh," diye mırıldandı genç kadın, "*benim* duyduklarıma göre şu Muavin tam da söylediğin gibi biri olabilirmiş, ihtiyar. Hood biliyor ya, o da bir asilzade, öyle değil mi?"

Teller alaycı bir homurtu çıkarsa da konuşmadı ve gözlerini tekrar kapattı. Kızın haklı olabileceğinden endişeleniyordu. Öte yandan Tavore denilen o kadın, Yüzbaşı Paran'ın kız kardeşiydi. Ve Paran, Darujhistan'dayken yürekliliğini ispatlamıştı. En azından budala olmadığı kesindi.

"Bu arada 'Teller' adını nereden aldın?" diye sordu genç kadın az sonra.

Kemancı gülümsedi. "Bak o çok uzun bir hikâye, evlat."

Zırhlı eldivenlerini masanın üstüne çarparak bir toz bulutu kaldırdı. Zırhı hışırdayan, memelerinin arasındaki alt dolgudan ter damlayan kadın miğfer kayışını çözdü ve –garson bir maşrapa birayla gelirken– külüstür sandalyeyi çekip oturdu.

Sokak çocuğu bir ulağın teslim ettiği yeşil ipekten küçük bir şerit, güzel bir el yazısıyla yazılmış Malazanca kelimeler içeriyordu: *Dansçının Tavernası, akşam.* Lostara Yil meraklıdan ziyade kızgındı.

Dansçının Tavernası'nın içinde tek bir oda mevcuttu. Dört duvarın eski zamanlarda kireç vurulmuş sıvasından artakalanlar artık

ayyaşlar cennetini gösteren bir harita misali şarap lekeli biçimsiz parçalar hâlinde kerpice tutunuyordu. Alçak tavan müessese sahibinin ve müşterilerin gözleri önünde çürürken bulutlar hâlinde toz yağıyor, bu bulutlar batan güneşin ön penceredeki panjurdan sızan ışınlarıyla aydınlanıyordu. Kadının önündeki maşrapayı dolduran biranın köpüklü yüzeyi daha şimdiden toz zerreleriyle donuk bir parıltı saçıyordu.

Mekânda ondan başka hepi topu üç müşteri vardı. Bunlardan ikisi pencereye en yakın masada oynanan kıymık oyununun üzerine eğilmişti. Kendi kendine geveleyen yalnız ve yarı baygın bir adamsa sidik hendeğinin yanındaki duvara yığılmış kalmıştı.

Vakit henüz erken olsa da Kızıl Kılıç yüzbaşısı daha şimdiden bu acınası gizemi sonlandırmak için sabırsızlanıyordu – tabii ortada gerçekten bir gizem varsa. Bu gizli kapaklı buluşmayı kimin ayarladığını anlaması bir saniyesini almıştı. Ve o adamı tekrar görme düşüncesi içini ısıtsa bile –herif tüm gösterişine ve cakasına rağmen yeterince yakışıklıydı– Tene Baralta'nın yaveri olarak Lostara Yil'in halletmesi gereken bir yığın sorumluluğu vardı. Kızıl Kılıçlar şimdiye dek Muavin'in cezalandırıcı ordusundan ayrı bir bölük muamelesi görmüşlerdi. Oysaki gerçek bir dövüş tecrübesine sahip askerlerin sayısı bir hayli azdı. *Hele hele o tecrübeyi uygulamaya koyacak yüreğe sahip olanların sayısı daha bile az.*

Blistig'in emrindeki Aren İnzibatı'nda bol bulunan intizamsız duyarsızlık Kızıl Kılıçlar tarafından paylaşılmamaktaydı. Köpekler Zinciri'nde hısımlar kaybedilmişti ve bunun cevabı verilecekti.

Eğer...

Muavin bir Malazanlıydı ve hem Lostara hem de Kızıl Kılıçlar'ın geri kalanı tarafından tanınmamaktaydı. Kadınla üç defa yüz yüze görüşmüş olan Tene Baralta bile onu tartmaktan, boyunun ölçüsünü almaktan aciz kalmıştı. Tavore'un Kızıl Kılıçlar'a güveni var mıydı?

Belki hakikat şimdiden gözümüzün önündedir. Henüz bölüğümüze bir şey vermiş değil. Ordusuna dahil miyiz? Kılıç Kılıçlar'ın Hortum'la dövüşmesine müsaade edilecek mi?

Bunlar hep cevapsız sorulardı.

Ve Lostara burada oturmuş vakit harcıyordu.

Kapı savrularak açıldı.

Parlak gri bir pelerin, yeşile çalan güderiler, güneşte bronzlaşmış esmer bir ten, geniş ve içten bir tebessüm. "Yüzbaşı Lostara

Yıl! Seni tekrar gördüğüme ne kadar sevindim anlatamam." Adam geniş adımlarla oraya gelirken eldivenli ellerinden birini gelişigüzel sallayarak yanına yaklaşan garson kızı defetti. Lostara'nın karşısındaki sandalyeye kurulup âdeta yoktan var ettiği iki kristal kadehi tozlu masaya bıraktı. Kadehleri uzun boyunlu ve nemli bir siyah şişe izledi. "Bulunduğumuz müessesenin yerel birasından uzak durmanı kuvvetle tavsiye ederim, canım. Elimdeki mahsul bu buluşmaya çok daha uygun. Dünyanın gelmiş geçmiş en iyi üzümlerinin yetiştiği Gris'in güneşli güney yamaçlarından geliyor. Herhalde benimkinin bilgiye dayanan bir fikir olup olmadığını merak ediyorsundur. Kesinlikle öyle, yavrum, zira bahsi geçen üzüm bağlarının başlıca hissedarı olmamın yanı sıra—"

"Benden ne istiyorsun, İnci?"

Macenta renkli şarabı kadehlere doldururken adamın tebessümü hiç bozulmadı. "Başıma bela duygusallığım yüzünden eski zamanlara kadeh kaldırabileceğimizi düşündüm. Evet, epey zorlu günlerdi ama neticede sağ kaldık, değil mi ya?"

"Ah, evet," karşılığını verdi Lostara. "Sonrasında kendi yoluna gidip hiç şüphesiz daha çok şana kavuştun. Tabii ben de kendi yoluma, yani dosdoğru bir hücreye gittim."

Pençe iç geçirdi. "Eh, zavallı Pormqual maalesef danışmanları tarafından yüzüstü bırakıldı. Ama şimdi senin ve diğer Kızıl Kılıçlar'ın bir kez daha özgür olduğunuzu görüyorum. Silahlarınız iade edilmiş, Muavin'in ordusundaki yeriniz kesinleşmiş—"

"Pek sayılmaz."

İnci zarif kaşlarından birini kaldırdı.

Lostara kadehi eline alıp ağız dolusu içerken şarabın tadına dikkat bile etmedi. "Muavin'in bize yönelik dilekleriyle ilgili bir fikrimiz yok."

"Ne tuhaf!"

Yüzbaşı kaşlarını çattı. "Bu kadar oyun yeter. Belli ki konu hakkında bizden çok daha fazla şey biliyorsun."

"Maalesef seni öyle düşünmekten vazgeçirmeliyim. Yeni Muavin senin için olduğu kadar benim için de akıl sır ermez biri. Anlı şanlı bölüğünüze verilen hasarı bir an önce onaracağı varsayımında bulunmakla hata ettim. Kızıl Kılıçlar'ın sadakati sorusunun cevabına gelince..." İnci şarabını yudumladı sonra da arkasına yaslandı. "Boyunduruklardan salıverildiniz ve silahlarınız iade edildi. Peki ya şehirden ayrılmanız yasaklandı mı? Ya karargâha girmeniz?"

"Yasaklandığımız tek yer Muavin'in meclis salonu, İnci."

Pençe'nin yüzü güldü. "Ah, ama o bakımdan yalnız değilsiniz, canım. Duyduğum kadarıyla Unta'ya kadar kendisine eşlik etmiş belli başlı birkaç kişi hariç Muavin neredeyse hiç kimseyle konuşmamış. Lakin sanırım bu durum değişmek üzere."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bu akşam hiç kuşkusuz senin komutanın Tene Baralta'nın da davet edileceği bir savaş meclisinin toplanacağını elbette. Üstelik davetliler arasında Binbaşı Blistig ve gelişleriyle muhtemelen herkesi şaşırtacak daha başka kimseler de var." İnci sözlerinin ardından susup yeşil gözlerini kadına dikti.

Lostara gözlerini yavaşça kırpıştırdı. "Madem öyle, artık Tene Baralta'nın yanına dönmem lazım."

"Makul bir yargı, evlat. Ama korkarım yanılıyorsun."

"Çıkar ağzındaki baklayı, İnci."

Adam bir kez daha öne eğilip Lostara'nın kadehini doldurdu. "Seve seve. Muavin her ne kadar başına buyruk olsa da fırsat yaratıp ondan bir ricada bulunmayı becerdim. O da ricamı uygun buldu."

Lostara'nın sesi ifadesizdi. "Ne tür bir rica?"

"Eh, daha önce de belirttiğim gibi duygusallık başıma bela. Seninle beraber çalıştığım günlerden kalma hoş anılara sahibim. Hatta bu anılar o kadar hoş ki, şey, bana yaver olarak atanmanı istedim. Komutanın elbette ki durumdan haberdar edilip—"

"Ben Kızıl Kılıçlar'da bir yüzbaşıyım!" diye tersledi Lostara. "Bir Pençe veya casus değilim. Hele bir katil hiç—" Devamını getirmedi.

İnci'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. "Beni derinden yaraladın. Ama bugün cehaletini bağışlayacak kadar bonkörüm. Suikast sanatı ile cinayet gibi hoyratça bir kavram arasında fark görmesen bile seni temin ederim ki var. Bununla birlikte izin ver korkularını gidereyim – seni ve beni bekleyen görev, mesleğimin daha ürkütücü tarafını içermiyor. Hayır, evlat, beni bekleyen uğraşta sana ihtiyaç duyma sebebim tamamen çok sayıdaki vasıflarının ikisine dayanıyor. İlki Yedi Kent'in bir yerlisi olarak buraya aşinalığın. Diğeri –ve daha bile önemli olanı– ise Malazan İmparatorluğu'na olan sorgusuz sualsiz sadakatin. Bu sebeplerden ilkinin doğruluğunu inkâr etmek mümkün olmasa da ikincini ispatlamak şimdi sana düşüyor."

Lostara karşısındaki adamı uzunca bir müddet süzdü, ardından yavaşça kafa salladı. "Anlıyorum. Pekâlâ, emrindeyim."

İnci yeniden gülümsedi. "Fevkalade. Sana olan güvenim mutlak."

"Atıldığımız şu görev neymiş?"

"Ayrıntılar bu akşam Muavin'le yüz yüze görüştüğümüzde belli olacak."

Lostara dikleşti. "Hiçbir fikrin yok, haksız mıyım?"

İnci'nin tebessümü genişledi. "Heyecan verici, öyle değil mi?"

"Yani görevimizin suikast da içerip içermeyeceğini bilmiyorsun."

"Suikast mı? Kimbilir. Ama cinayet. Kesinlikle hayır. Artık içkini iç, evlat. Müteveffa Baş Yumruk'un sarayına gitmemiz lazım. Muavin'in gecikmelere müsamaha göstermediğini duymuştum."

Herkes erken gelmişti. Muavin'in geçeceği kapıya yakın duran Gamet sırtını duvara vermiş, kollarını göğsünde kavuşturmuştu. Önündeki uzun, alçak tavanlı meclis salonunda bu akşamki görüşmelerin ilki için toplanmış üç komutan bekliyordu. Onları yönlendiren bütün düzenlemeler sebebiyle sonraki birkaç çan epey ilginç geçeceğe benziyordu. Mamafih Paran Hanesi'nin eski baş muhafızı bir nebze yılmaktan kendini alamıyordu.

Yıllar yılı rütbesiz bir asker olan Gamet kendini savaş meclislerinde bulmaya alışkın değildi. Yeni edinmiş olduğu Yumruk kisvesinden keyif aldığı söylenemezdi, zira unvanının liyakatle bir ilgisinin olmadığının bilincindeydi. Tavore ona aşinaydı. Ona komuta etmeye, örgütleme ve programların hazırlanması işlerini ona bırakmaya alışkındı. Fakat Gamet bütün bunları bir soylu meskeni için yapmıştı. Lakin Tavore onu bu sefer On Dördüncü Ordu'nun tamamı için aynı şekilde kullanmaya niyetli gibiydi. Bu da Gamet'i bir Yumruk değil bir yönetici hâline getirirdi ve o an içeride bulunanların hiçbiri bu durumdan bihaber değildi.

Gamet hissettiği utanca yabancıydı ve sıklıkla sergilediği kabadayılığın kendi yetersizlik duygusuna bir tepki olduğunun farkındaydı. Mamafih şu an kendini kabadayılık şöyle dursun, pısırıklık bile taslamaktan aciz hissediyordu.

Yarım düzine adım uzakta duran Amiral Nok, Kızıl Kılıçlar'ın heybetli komutanı Tene Baralta'yla usulca sohbet ediyordu. Blistig harita masasının diğer ucundaki, toplantı başladığı zaman Muavin'in oturacağı yerin en uzağındaki sandalyeye yayılmıştı.

Gamet'in gözleri tekrar tekrar uzun boylu amirale çevriliyordu. Dujek Tekkol'dan sonra Nok, İmparator'un devrinden kalmış son komutandı. *Boğulmamış tek amiral.* Napanlı kardeşler Urko ile Crust'ın ani ölümlerinin ardından imparatorluk filolarının genel komutası Nok'a verilmişti. İsyan dedikoduları ayyuka çıkınca İmparatoriçe onu ve gemilerinden yüz yedisini Yedi Kent'e göndermişti. Aren'deki Baş Yumruk o filoyu limana bilfiil hapsetmeseydi Coltaine'in Köpekler Zinciri daha en başta engellenebilirdi; hatta belki isyan şimdiye kadar bastırılabilirdi. Fakat artık yeniden fetih vazifesi uzun soluklu, kanlı bir çaba gerektireceğe benziyordu. Yaşanmış ve büyük ihtimalle yaşanacak olan hadiseler hakkındaki hisleri ne olursa olsun amiral hiçbir şeyi ele vermiyor, yüz ifadesini sert ve tarafsız tutuyordu.

Tene Baralta'nın kendince sıkıntıları vardı. Bölüklerinden biri Coltaine'in komutasında savaşmış –ve de ortadan kaldırılmış– olmasına rağmen Kızıl Kılıçlar, Pormqual tarafından ihanetle suçlanmışlardı. Baş Yumruk şehri terk ettikten sonra Blistig'in ilk emri onların salıverilmesi olmuştu. Tıpkı Köpekler Zinciri'nden sağ kalanlar ve Aren İnzibatı gibi onlar da Muavin'e miras kalmıştı. Tavore'un onlarla –hatta emrindeki herkesle– ne yapacağı sorusu artık cevaplanacaktı.

Gamet silah arkadaşlarının endişelerini giderebilmek isterdi ama işin aslı şuydu ki Tavore hiçbir zaman düşüncelerini açıkça paylaşan biri olagelmemişti. Bu akşamın neler getireceğine dair Yumruk'un en ufak bir fikri yoktu.

Kapı açıldı.

Tavore tarzına uygun olarak iyi dikilmiş ama sade ve neredeyse renksiz giysilere bürünmüştü. Kılığı gözleriyle, kısa kesilmiş kızılımsı saçlarındaki kırçıl tellerle, yılmaz ve sevimsiz yüz hatlarıyla uyumluydu. Uzun boylu, hafiften geniş kalçalı, cüssesine göre iri göğüslüydü. Kemerindeki kında, makamının otataral kılıcı duruyordu – taşıdığı imparatorluk unvanının tek göstergesi oydu. Bir kolunun altına yarım düzine tomar kıstırmıştı.

"İster ayakta duran, ister oturun," ağzından çıkan ilk sözler oldu ve tez adımlarla Baş Yumruk'un süslü sandalyesine yürüdü.

Gamet beklediği yerden Nok ile Tene Baralta'nın masadaki sandalyelere geçmelerini seyretti, ardından onları taklit etti.

Muavin de kendi sandalyesinde dimdik oturdu. Tomarları masaya bıraktı. "Bu toplantının konusu On Dördüncü Ordu'nun

idaresi. Lütfen yanımızda kal, Amiral Nok." Tomarlardan ilkini alıp bağcığını çözdü. "Üç lejyon. 8., 9. ve 10. Yumruk Gamet 8.'ye, Yumruk Blistig 9.'ya, Yumruk Tene Baralta ise 10.'ya komuta edecek. Her bir komuta kademesindeki subayların seçimi her bir Yumruğun takdirinde olacak. Akıllıca seçimler yapmanızı öneririm. Amiral Nok, Binbaşı Alardis'i sancak geminden ayır. O artık Aren İnzibatı'na liderlik edecek." Hiç duraksamadan ikinci bir tomara uzandı. "Köpekler Zinciri'nden sağ kalanlara ve emrimizdeki birtakım bağımsız unsurlara gelince; birlikleri feshedilmiş bulunuyor. Hepsi de yeniden atandı ve üç lejyona dağıtıldı." Kadın nihayet başını kaldırdı. Gamet'in diğer çehrelerde gördüğü –ve kendisinin de paylaştığı– hayreti fark ettiyse bile iyi sakladı. "Üç gün içinde kıtalarınızı teftiş edeceğim. Hepsi bu kadar."

Dört adam afallamış bir suskunlukla yerlerinden yavaşça kalktı.

Muavin masaya serdiği iki tomarı işaret etti. "Yumruk Blistig, lütfen bunları yanında götür. Sen ve Tene Baralta yeni kumandanlıklarınızın ayrıntılarını görüşme maksadıyla yan odalardan birine çekilmek isteyebilirsiniz. Yumruk Gamet, sen onlara daha sonra katılabilirsin. Şimdilik benimle kal. Amiral Nok, bu akşam seninle baş başa konuşmak istiyorum. Lütfen hazırda bulun."

Yaşını başını almış uzun boylu adam genzini temizledi. "Yemekhanede olacağım, Muavin."

"Pekâlâ."

Gamet üç adamın oradan ayrılmalarını seyretti.

Kapı kapanır kapanmaz Muavin sandalyesinden kalktı ve duvarlardan birini boydan boya kaplayan kadim, el örgüsü goblenlere gitti. "Ne olağanüstü desenler, değil mi, Gamet? Çetrefilliklere saplantılı bir kültür. Eh," derken adama doğru döndü, "az önceki görüşme beklenmedik bir kolaylıkla sonuçlandı. Görünüşe bakılırsa sıradaki konuklarımızdan önce birkaç dakikamız var."

"Sanırım hepimiz tepki veremeyecek kadar sarsılmıştık, Muavin. İmparatorluk komuta tarzı genellikle müzakere, tartışma, uzlaşma içerir."

Tavore cevaben hafifçe tebessüm etmekle yetindi, sonra da dikkatini tekrar örgülere yöneltti. "Sence Tene Baralta subaylarını kimlerin arasından seçer?"

"Kızıl Kılıçlar'ın, Muavin. Malazanlı askerlerin bunu nasıl karşılayacakları—"

"Ya Blistig?"

"Sadece bir kişi rütbesini hak ediyor gibi gözüküyor – ve o artık Aren İnzibatı'nda olduğu için Blistig'in emrinde değil," diye yanıtladı Gamet. "Keneb adında bir yüzbaşı."

"Malazanlı mı?"

"Evet ama görev yeri burası, yani Yedi Kent'ti. Askerlerini asi Korbolo Dom'a kaybetti, Muavin. Blistig'i Mallick Rel hakkında uyaran da oydu."

"Demek öyle. Peki Yüzbaşı Keneb'den başka?"

Gamet başını iki yana salladı. "Blistig'in hâlinden anlıyorum."

"Öyle mi?"

"Eh, onun için *ne* hissettiğimi söylemedim, Muavin."

Tavore adamı tekrar karşısına aldı. "Acıma hissediyor olmayasın?"

"Biraz," diye az sonra itiraf etti adam.

"Blistig'in canını en çok neyin sıktığını biliyor musun, Yumruk?"

"Tanıklık ettiği katliam—"

"Öyle iddia edebilir ve iddiasına inanmanı umabilir. Fakat inanmakta hata edersin. Blistig bir Baş Yumruk'un emrini uygulamadı. Benim, yani yeni komutanının karşısında dururken ona güvenmediğimi sanıyor. Buna dayanarak da İmparatoriçe'nin huzuruna çıkarılsın diye kendisini Unta'ya göndermemin duruma müdahil herkes için daha iyi olacağına hükmediyor." Muavin susup arkasına döndü.

Gamet'in kafasında düşünceler birbirini kovaladı. Fakat en sonunda Tavore'un düşünme sürecinin idrak edemeyeceği kadar derin bir seviyede gerçekleştiği sonucuna vardı. "Ona ne söylememi istersin?"

"Sence ona benim adıma bir şey söylemeni mi istiyorum? Pekâlâ. Yüzbaşı Keneb'i alabilir."

Bir yan kapı açıldı. Gamet o tarafa dönünce içeriye üç Wickan'ın girdiğini gördü. İkisi çocuktu ve üçüncüsü onlardan çok da büyük değildi. Yumruk henüz hiçbiriyle tanışmamasına rağmen kim olmaları gerektiğini biliyordu. *Nether ile Nil. Cadı ve bağcı. Yanlarındaki delikanlı da Temul, yani Coltaine'in tarihçiyle beraber yolladığı genç savaşçıların en büyüğü.*

Muavin'in huzuruna çıkmaktan hoşnut gözüken tek kişi Temul'du. Nil ile Nether'in ikisi de pejmürde bir hâldeydi. Ayaklarının çıplak olması dışında üzerlerini kaplamış toz toprak yüzünden

neredeyse griye çalmışlardı. Nil'in geyik derisi tuniği yıpranıp yırtılmıştı. Her ikisinin de suratında ilgisiz bir ifade vardı. Onların aksine Temul'un savaş teçhizatı kusursuzdu. Aynı şey kederini simgeleyen koyu kırmızı yüz boyasıyla hazırlanmış maskesi için de geçerliydi. Muavin'in önünde esas duruşa geçerken kara gözleri sivri taşlar gibi parlıyordu.

Fakat Tavore'un bütün ilgisi Nil ile Nether'deydi. "On Dördüncü Ordu büyücü eksikliği çekiyor," dedi. "Dolayısıyla artık o görevi siz yürüteceksiniz."

"Hayır, Muavin," cevabını verdi Nether.

"Bu tartışmaya açık bir mesele değil."

Nil söz aldı. "Yurdumuza gitmek istiyorum," dedi. "Wickan ovalarına."

Muavin sarsılmaz bakışlarla onları bir müddet süzdü. "Temul, Coltaine seni Köpekler Zinciri'ndeki üç kabileye mensup Wickan gençlerinin başına geçirdi. Sayıları ne kadar?"

"Otuz," yanıtını verdi delikanlı.

"Peki gemiyle Aren'e getirilen yaralılar arasında kaç Wickan vardı?"

"On biri sağ kaldı."

"Yani toplamda kırk bir. Bölüğünüzde hiç bağcı var mı?"

"Hayır, Muavin."

"Coltaine sizi tarihçi Duiker'le beraber yollarken bölüğünüze bağcılar ekledi mi?"

Temul'un gözleri bir anlığına Nil ile Nether'e çevrildi, sonra başını aşağı yukarı salladı. "Evet."

"Peki bölüğünüz resmen feshedildi mi, Temul?"

"Hayır."

"Diğer bir deyişle Coltaine'in sana verdiği son emir halen geçerli." Yeniden Nil ile Nether'e hitap etti. "İsteğiniz reddedilmiştir. Hem size hem de Yüzbaşı Temul'un Wickan kargıcılarına ihtiyacım var."

"Size hiçbir şey veremeyiz," diye yanıtladı Nether.

"İçimizdeki bağcı ruhları suskun," diye ekledi Nil.

Tavore ikiliyi süzmeye devam ederken yavaşça gözlerini kırpıştırdı. "Onları yeniden uyandırmanın bir yolunu bulmanız gerekecek. Sha'ik'le ve Hortum'la çatışmaya girdiğimizde sizden sihrinizi kullanarak lejyonları korumanızı bekliyorum. Yüzbaşı Temul, bölüğündeki Wickanlar arasında yaşça en büyük sen misin?"

"Hayır, Muavin. Avanak Köpek'ten dört savaşçı var. Buraya yaralıları getiren gemiyle geldiler."

"Komutanlığına içerliyorlar mı?"

Delikanlı daha bir dik durdu. "İçerlemiyorlar," cevabını verirken sağ elini uzun bıçaklarından birinin sapına koydu.

Gamet yüzünü buruşturarak başka tarafa baktı.

"Siz üçünüz gidebilirsiniz," dedi Muavin hemen sonra.

Temul konuşmadan önce tereddüde kapıldı. "Muavin, bölüğüm savaşmak arzusunda. Biz de lejyonlara yerleştirilecek miyiz?"

Tavore başını yana eğdi. "Yüzbaşı Temul, kaç yaz mevsimi görmüşlüğün var?"

"On dört."

Muavin kafa salladı. "Halihazırda, Yüzbaşı, atlı askerlerimiz toplamda beş yüz kişilik bir Seti gönüllüler bölüğüyle sınırlı. Bunlar askeri bağlamda en iyi tabiriyle hafif süvari, en kötüsüyle ise izci ve muhrip. Hiçbiri çatışmaya girmedi ve hiçbiri senden çok daha büyük değil. Kendi komutan, dördü hariç hepsi de senden daha genç kırk Wickan'la sınırlı. Kuzeye yapacağımız yürüyüşte, Yüzbaşı Temul, bölüğün maiyetime katılacak. Korumalar olarak. Setiler arasındaki en hünerli biniciler ulak ve izci olarak görev yapacaklar. Anlamalısın ki bir süvari hücumu düzenleyecek kuvvetlerden yoksunum. On Dördüncü Ordu ekseriyetle piyadelerden oluşuyor."

"Coltaine'in taktikleri—"

"Bu artık Coltaine'in savaşı değil," diye tersledi Tavore.

Temul tokat yemişçesine irkildi. Başını sallamayı zorla başardı, ardından gerisingeri dönüp odadan ayrıldı. Nil ile Nether de hemen sonra peşinden gittiler.

Gamet titrek bir nefes verdi. "Delikanlı Wickanlarına iyi haberler götürmek istiyordu."

"Dört Avanak Köpek savaşçının homurdanmalarını susturmak için," diyen Muavin'in sesinde hâlâ bir asabiyet tınısı vardı. "Adlarını hak ediyorlar. Söyle bana, Yumruk, sence Blistig ile Tene Baralta arasındaki görüşme şu an nasıl geçiyordur?"

Yaşlı gazi homurdandı. "Tahminimce hararetli, Muavin. Tene Baralta muhtemelen Kızıl Kılıçlarını diğerlerinden ayrı bir alay olarak tutmayı bekliyordu. Dört bin Malazanlı acemiye komuta etmeye ilgi duyduğunu sanmam."

"Peki ya aşağıdaki yemekhanede bekleyen amiral?"

"O konuda hiçbir fikrim yok, Muavin. Nok'un ketumluğu efsanevidir."

"Sence Baş Yumruk Pormqual'ı neden devirmedi? Önce Coltaine ile Yedinci'nin, ardından da Baş Yumruk'un kendi ordusunun imha edilmesine neden göz yumdu?"

Gamet'in elinden ancak başını iki yana sallamak geldi.

Tavore onu yarım düzine kalp atışı daha süzdü, sonra da yavaşça masanın üstünde duran tomarlara gitti. Birini alıp bağcığını çözdü. "İmparatoriçe hiçbir zaman Amiral Nok'un sadakatini sorgulamaya gerek duymadı."

"Dujek Tekkol'unkini de," diye bıyık altından mırıldandı Gamet.

Bunu duyan Tavore başını kaldırdı, ardından kısacık bir tebessüm etti. "Doğru. Yapmamız gereken bir görüşme daha var." Tomarı koltukaltına kıstırıp küçük bir yan kapıya yollandı. "Gel."

Ötedeki alçak tavanlı odanın duvarları neredeyse baştan aşağı goblenlerle kaplıydı. İçeri girerlerken kalın halılar adımlarının sesini kesti. Ortada duran mütevazı bir yuvarlak masadaki süslü püslü bir gazyağı lambası tek ışık kaynağıydı. Karşı tarafta alçak ve dar ikinci bir kapı vardı. Odanın yegâne mobilyası o masaydı.

Tavore tomarı masanın yıpranmış yüzeyine bırakırken Gamet kapıyı arkasından kapattı. Dönünce kadını kendisine bakarken buldu. Tavore'un gözlerindeki ani savunmasızlık Gamet'in karnının tedirginlikle büzülmesine sebep oldu – Paran Hanesi'nin bu kızında ilk kez böyle bir şeyle karşılaşıyordu. "Muavin?"

Göz temasını kesen Tavore fark edilir derecede toparlandı. "Bu odada," dedi usulca, "İmparatoriçe yok."

Nefesi kesilen Gamet aceleyle kafa salladı.

Küçük kapı açıldı. Yumruk o tarafa doğru dönünce grilere bürünmüş uzun boylu, neredeyse kadınsı bir adam gördü. Yakışıklı çehresinde mülayim bir tebessüm bulunan adam odaya girdi. Peşinden gelen zırhlı kadının Kızıl Kılıçlar'da bir subay olduğu belliydi. Kadının esmer cildi Pardu tarzında dövmelerle kaplıydı. Belirgin elmacıkkemiklerinin üzerindeki iri ve siyah gözleri ayrık, burnu ise dar ve gagamsıydı. Muavin'i hesapçı bir kibirle süzerken hiç de hoşnut bir hâli yoktu.

"Kapıyı arkandan kapat, Yüzbaşı," dedi Tavore, Kızıl Kılıç'a.

Griler içerisindeki adam Gamet'e bakınca tebessümü hafifçe meraklı bir hâl aldı. "Yumruk Gamet," dedi. "Herhalde hâlâ

Unta'da, imparatorluğun o hareketli kalbinde olup Paran Hanesi adına at tacirleriyle münakaşa etmek istiyorsundur. Fakat onun yerine tekrar bir asker olarak buradasın."

Gamet kaşlarını çattı. "Korkarım sizi tanımıyorum."

"Bana İnci diyebilirsin," cevabını veren adam, ismini söylerken bir tek kendisinin farkında olduğu derin bir esprinin özünü açığa vururcasına tereddüt etmişti. "Güzeller güzeli yoldaşım da Yüzbaşı Lostara Yil. Kendisi kısa bir süre öncesine kadar Kızıl Kılıçlar'daydı ama artık –mutlulukla– gözetimim altında." Muavin'e doğru dönüp abartılı bir reverans yaptı. "Hizmetindeyim."

Tavore'un yüz ifadesinin belli belirsiz sertleşmesi Gamet'in dikkatinden kaçmadı. "Göreceğiz bakalım," dedi Muavin.

İnci yavaşça doğruldu, yüzündeki alaycılıktan eser yoktu artık. "Muavin buluşmamızı usulca –*çok* usulca– ayarladın. Bu sahnenin seyircisi yok. İkimizin de bildiği gibi bir Pençe'yken –son zamanlarda– hem efendim Topper'ı hem de İmparatoriçe'yi kızdırdım. Dolayısıyla İmparatorluk Kovanı'nda alelacele bir yolculuğa çıkmam gerekti. Bu elbette ki geçici bir durum ama neticede şimdilik bir külfet olarak görüldüğüm söylenebilir."

"Öyleyse," dedi Muavin dikkatle, "deyim yerindeyse daha... özel bir girişim için müsait olduğun sonucuna varılabilir."

Gamet ona bir bakış attı. *Aşağıdaki tanrılar aşkına! Burada neler dönüyor?*

"Varılabilir tabii," diye cevapladı İnci omuz silkerek.

Yaşanan sessizliği en sonunda Kızıl Kılıç Lostara Yil bozdu. "Bu konuşmanın gittiği yön beni huzursuz ediyor," dedi sertçe. "İmparatorluğun sadık bir kulu olarak—"

"Bunlara müteakip hiçbir şey onuruna leke sürmeyecek, Yüzbaşı," cevabını verdi Muavin, bakışlarını İnci'den ayırmaksızın. Ağzından başka bir laf çıkmadı.

Pençe yarım bir tebessüm etti. "Ah, işte şimdi beni meraklandırdın. Meraklanmaya bayılırım, biliyor muydun? Yeniden Laseen'in gözüne girebilmek için pazarlık edeceğimden korkuyorsun, zira açık konuşmak gerekirse yüzbaşı ile bana teklif edeceğin görev İmparatoriçe ve hatta imparatorluk yararına değil. Bu da İmparatorluk Muavini rolünden olağanüstü bir sapma. Emsalsiz olduğu bile söylenebilir."

Gamet bir adım öne çıktı. "Muavin—"

Tavore bir elini kaldırarak onu susturdu. "İnci, sana ve yüzbaşı-

ya vereceğim görev nihayetinde imparatorluğun esenliğine pekâlâ katkı sağlayabilir."

"Zaten hayal gücü ne güne duruyor?" dedi Pençe gülümseyerek. "Kan ne kadar kurursa kurusun içinden örüntüler bulup çıkarabilirsin. Şahsen ben de her ne yapmış olursam olayım ona esaslı bir bahane bulmakta azımsanamayacak bir yeteneğim olduğunu söyleyebilirim. Lütfen devam et."

"Daha değil!" diye çıkışan Lostara Yil'in öfkesi apaçık ortadaydı. "Muavin'e hizmet ederken imparatorluğa hizmet etmeyi beklerim. Çünkü o İmparatoriçe'yi temsil eder. Başka türlü davranmasına göz yumulamaz!"

"Doğru söylüyorsun," dedi Tavore. Yeniden İnci'ye baktı. "Pençe, Kıskaç'ta durumlar nasıl?"

Gözleri pörtleyen İnci bir adım gerileyecek gibi oldu. "Artık öyle bir örgüt yok," diye fısıldadı.

Muavin kaşlarını çattı. "Hüsran verici. Şu an hepimiz riskli bir konumdayız. Benden dürüstlük bekliyorsan ben de senden bekleyemez miyim?"

"Varlıklarını sürdürüyorlar," diye mırıldandı İnci, duyduğu hoşnutsuzlukla yüzünü buruşturarak. "İmparatorluk postunun altına yerleşmiş karasinek larvaları gibi. Bir yokladıkça daha derine gömülüyorlar."

"Mamafih belirli bir... işlev yürütüyorlar," dedi Tavore. "Ama ne yazık ki umduğum kadar becerikli bir şekilde değil."

"Kıskaçlar soylular arasında destek mi buldular?" diye soran İnci'nin geniş alnı ter içinde kalmıştı.

Muavin'in omuz silkişi neredeyse umursamazcaydı. "Bu seni şaşırtıyor mu?"

Gamet, Pençe'nin kafasında düşüncelerin birbirini kovaladığını neredeyse görebiliyordu. Dahası adamın yüz ifadesi giderek daha şaşkın ve... yılgın bir hâl alıyordu. "O kişinin adını ver."

"Baudin."

"Ona Quon'da suikast düzenlendi."

"Babaya. Oğula değil."

İnci ansızın küçük odada volta atmaya başladı. "Peki o oğul kendisini doğurtan hergeleye ne kadar benziyor? Baba Baudin şehrin ara sokaklarına Pençe cesetleri saçmıştı. Av tam dört gece sürmüştü..."

"Babasının adını hak ettiğine inanmak için sebeplerim vardı," dedi Tavore.

İnci başını çevirdi. "Ama artık yok mu?"

"Bilemiyorum. Yine de atıldığı görevin son derece ters gittiğini sanıyorum."

İsim Gamet'in dudaklarından davetsizce ama bir çapa taşının ağırlığıyla çıktı. "Felisin."

Tavore'un bunu duyunca yüzünü ekşittiğini gördü. Kadın hemen sonra üçüne de sırtını dönüp goblenlerden birini inceledi.

İnci düşüncelere dalmış gibiydi. "Temas ne zaman kesildi, Muavin? Ve nerede?"

"Ayaklanma gecesi," diye cevapladı Tavore, sırtı hâlâ onlara dönük olarak. "Kafatas adlı maden kampında. Ama ondan önceki haftalarda da bir... bir kontrol kaybı söz konusuydu." Masadaki tomarı işaret etti. "Ayrıntılar, potansiyel irtibatlar. Okumayı bitirdiğinde tomarı yak ve külleri körfeze dök." Aniden onlara doğru döndü. "İnci, Yüzbaşı Lostara Yil. Felisin'i bulun. Kız kardeşimi bulun."

Malikâne duvarlarının dışındaki şehirde ayaktakımının uğultusu yükselip alçalıyordu. Unta'da Çürüme Mevsimi devam ediyordu ve binlerce kent sakininin aklındaki bu çürüme temizleniyordu. Korkulası Kıyım başlamıştı.

Kumandan Gamet yanında üç tedirgin muhafızla beraber nizamiyede bekliyordu. Malikânenin meşaleleri söndürülmüştü. Arkalarındaki ev karanlık, pencerelerin panjurları inikti. Ve o koskoca yapıda Paranların son çocuğu gizleniyordu. Kızın ebeveynleri o günün daha erken saatlerinde tutuklandıklarından beri ortada yoktu. Uzak bir kıtada kaybolan ağabeyinin öldüğü varsayılıyordu. Ve ablası – ablası... imparatorluk bir tropik fırtınanın şiddetiyle yeniden çıldırmıştı...

Gamet'in hepi topu on iki adamı vardı ve bunlardan üçü son birkaç günde, yani sokaklardaki durgun hava kumandana dehşetin yaklaştığını fısıldarken işe alınmıştı. Hiçbir duyuruda bulunulmamış, sıradan vatandaşların açgözlülüğünü ve acımasızlığını tetikleyecek hiçbir imparatorluk fermanı çıkmamıştı. Şehrin caddelerine, ara sokaklarına ve çarşılarına yangın gibi yayılan dedikodular vardı, o kadar. "İmparatoriçe hoşnut değil." "İmparatorluk ordusunun beceriksiz komuta kademesinin altında soyluları bulabilirsiniz." "Atamaların satın alınması bütün imparatorluğu tehdit eden bir veba. İmparatoriçe'nin kızması boşuna mı?"

Yedi Kent'ten bir Kızıl Kılıçlar bölüğü çıkagelmişti. Rüşvet yeme-

yen ve asilzade parasının zehrinden etkilenmeyen zalim katiller. Gelişlerinin sebebini tahmin etmek zor değildi.

Tutuklamaların ilk dalgası neredeyse hiç dikkat çekmeden titizlikle icra edilmişti. Mangalar gecenin bir vakti baskınlar düzenlemişti. Hane muhafızlarıyla çatışmalar çıkmamış, hiçbir malikâne önceden uyarılmadığı için barikatlar dikmeye ve hatta şehirden kaçmaya vakit kalmamıştı.

Ve Gamet böyle bir şeyin nasıl gerçekleşebildiğini biliyordu.

Tavore artık İmparatoriçe Muavini'ydi. O kendi... türünü iyi tanırdı.

Kumandan iç geçirdi, sonra da bahçe kapısına gömülü daha küçük yaya kapısına gitti. Ağır sürgüyü çekip demir çubuğu bir çınlamayla indirdi. Üç muhafızın karşısına geçti. "Hizmetiniz artık gerekmiyor. Ücretlerinizi okçu mazgalında bulacaksınız."

Zırhlı üç adamdan ikisi bakıştı, sonra biri omuz silkti. Beraber kapıya kadar yürüdüler. Üçüncü adam yerinden kıpırdamadı. Gamet adamın kendini Kollen diye tanıttığını anımsamaktaydı – bir Quon adı ve bir Quon aksanı. Diğer her şeyden ziyade heybetinden dolayı işe alınmıştı ama yine de Gamet'in tecrübeli gözü onda belirli bir... özgüven saptamıştı; zırhını üstünde taşıyış şeklinde, kendi vücut ağırlığına dair umursamazlığında ancak profesyonel bir askerde rastlanabilecek bir zarafet vardı. Gamet adamın geçmişinden büyük ölçüde bihaberdi ama bunlar zor zamanlardı. Yeni tutulmuş bu üçünden hiçbirinin eve girmesine izin verilmemişti zaten.

Gamet nizamiye eşiğinin altındaki alacakaranlıkta kıpırdamadan bekleyen muhafızı inceledi. Kuduruk ayaktakımının gitgide yaklaşan uğultusuna çaresiz bir koro hâlinde geceye yükselen tiz çığlıklar karışmaktaydı. "Beni uğraştırma, Kollen," dedi Gamet usulca. "Yirmi adım gerinde arbaletlerini kurup sırtına doğrultmuş dört adamım var."

Çam yarması adam başını yana eğdi. "Dokuz kişisiniz. Çeyrek çandan kısa zamanda yüzlerce yağmacı ve katil buraya doluşacak." Malikânenin duvarlarını ve mütevazı savunmalarını tartarcasına yavaş yavaş etrafına göz gezdirdi, ardından şaşmaz bakışlarını yeniden Gamet'e yöneltti.

Gamet kaşlarını çattı. "Hiç şüphesiz işlerini daha da kolaylaştıracaktın. Ama belki artık onları başka bir yere dadanmaya teşvik edecek kadar canlarını yakabiliriz."

"Hayır, Kumandan, edemeyeceksiniz. Ortalık daha da karışacak, hepsi bu."

"İmparatoriçe pürüzleri böyle mi gideriyor, Kollen? Kilidi açılmış

bir bahçe kapısı. Arkadan saldırıya uğrayacak sadık muhafızlar. Sırtıma saplayacağın bıçağı biledin mi?"

"İmparatoriçe namına burada değilim, Kumandan."

Gamet'in gözleri kısıldı.

"Kıza zarar gelmeyecek," diye az sonra devam etti adam. "Tabii benimle işbirliği yaparsan. Ama vaktimiz tükeniyor."

"Tavore'un cevabı bu mu? Ya ebeveynlerinden ne haber? Sonlarının yakalanan diğerlerininkinden farklı olacağını gösteren hiçbir şey yok."

"Maalesef Muavin'in seçenekleri sınırlı. Kendisi bir miktar... denetim altında."

"Felisin için planlanan ne, Kollen – veya adın her neyse?"

"Kısa bir süre otataral madenlerinde kalacak."

"Ne!?"

"Yapayalnız olmayacak. Ona bir koruyucu eşlik edecek. Bir şeyi iyi anlamalısın, Kumandan. Ya bu ya da dışarıdaki ayaktakımı."

Kesilip biçilecek, kanlarıyla zemini ve duvarları yıkayacak dokuz sadık muhafız. Yatak odası önündeki uyduruk barikatlarda üzerlerine çullanılacak bir avuç uşak. Sonra da... kimsesiz bir çocuk. *"Bahsettiğin şu 'koruyucu' kim, Kollen?"*

Adam gülümsedi. "Benim, Kumandan. Ve hayır, asıl adım Kollen değil."

Gamet suratları arasında bir karış kalıncaya dek adama yaklaştı. "Ona bir zarar gelirse seni bulurum. Pençe olup olmaman umurumda değil."

"Pençe değilim, Kumandan. Felisin'e zarar gelmesi konusundaysa üzülerek söylüyorum ki biraz gelecek. Başka çare yok. Umalım da metanetli çıksın – zaten bu Paranların bir vasfı, değil mi?"

Gamet uzunca bir sürenin ardından pes edip geri çekildi. "Bizi şimdi mi öldüreceksin, sonra mı?"

Adamın kaşları kalktı. "Bana doğrultulmuş arbaletler düşünülürse öyle bir işin altından kalkabileceğimi sanmam. Sizden sadece güvenli bir yere kadar bana refakat etmenizi istiyorum. Ne pahasına olursa olsun ayaktakımının çocuğu ele geçirmezine izin vermemeliyiz. Yardımına güvenebilir miyim, Kumandan?"

"Neredeymiş şu güvenli yer?"

"Ruhlar Caddesi'nde."

Gamet surat ekşitti. Hüküm Avlusu. Zincirlere. Of, Beru yardımcın olsun, evlat. *Kollen'in yanından geçti. "Gidip onu uyandıracağım."*

***

İki eliyle birden yuvarlak masaya dayanan İnci başını önüne eğmiş tomarı okuyordu. Muavin yarım çan önce çekip gitmiş, Yumruğu biçimsiz bir gölge misali hemen arkasından onu takip etmişti. Lostara kollarını göğsünde kavuşturmuş ve sırtını Tavore ile Gamet'in çıktıkları kapıya yaslamış bekliyordu. İnci'nin tomarı inceleyişi boyunca ses çıkarmayan kadının öfkesi ve bıkkınlığı her saniye daha da artıyordu.

Sonunda canına tak etti. "Bu işe bulaşmayacağım. Beni Tene Baralta'nın komutasına iade et."

İnci kafasını kaldırmadı. "Nasıl istersen, canım," diye mırıldandı, ardından ekledi: "Tabii seni bir ara öldürmem gerekecek, o ayrı – hem de komutanına rapor vermene fırsat kalmadan. Maalesef gizli kapaklı uğraşlarda kural budur."

"Ne zamandan beri Muavin'in bir dediğini iki etmiyorsun, İnci?"

Adam başını kaldırıp Lostara'nın gözlerine baktı. "İmparatoriçe'ye olan sadakatini su götürmez bir şekilde ortaya koyduğundan beri elbette." Dikkatini yeniden tomara verdi.

Lostara kaşlarını çattı. "Üzgünüm, galiba diyaloğun o kısmını duymadım."

"Şaşırmadım," cevabını verdi İnci, "zira söylenen sözlerin *arasında* yer alıyordu." Kadına gülümsedi. "Yani tam da ait olduğu yerde."

Bir tıslamanın ardından volta atmaya başlayan Lostara bıçak çekip duvarlardaki kahrolasıca goblenleri ve eski zaferlerin bitmek bilmez sahnelerini kesmek gibi mantıksız bir arzuya direndi. "Bir açıklama yapman gerekecek, İnci," diye homurdandı.

"Yaparsam vicdanın yanıma dönmene yetecek kadar rahatlayacak mı? Pekâlâ. Soylular sınıfının imparatorluk güç odaklarındaki canlanışı beklenmedik bir süratle gerçekleşti. Hem de olağanüstü denebilecek kadar. Sanki yardım alıyorlardı – *ama kimden?* diye merak ettik. Ah, Kıskaçların dönüşüyle ilgili saçma sapan dedikoduların ardı arkası kesilmiyordu. Ve ara sıra hiç ilgisiz bir sebepten tutuklanmış zavallı bir ahmak kalkıp bir Kıskaç olduğunu itiraf ediyordu. Ama bunlar hep romantik fikirlere ve tarikatların falan cazibesine kapılmış gençler oluyordu. Kendilerine Kıskaç deseler bile Dansçı'nın kurduğu –ve biz Pençelerden pek çoğunun bizzat tecrübe ettiği– gerçek örgütün yanına bile yaklaşamazlardı.

"Neyse, asıl meseleye dönelim. Tavore soylu kanı taşıyor ve sa-

hiden de gizli bir Kıskaç unsurunun yeniden başımıza musallat olup asilzadelerden yararlandığı artık belli. Orduya ve yönetime sempatizan ajanlar yerleştirerek karşılıklı çıkar sağlayan bir sızma gerçekleştiriyorlar. Fakat Tavore artık Muavin ve bu vesileyle eski bağlarının, eski sadakatlerinin koparılması lazım." İnci duraklayıp işaretparmağını önüne serilmiş tomara koydu. "Tavore bize Kıskaçları verdi, Yüzbaşı. Şu Genç Baudin'i bulacağız ve onun aracılığıyla örgütün tamamını açığa çıkaracağız."

Lostara uzunca bir süre konuşmadı. "Yani sonuç olarak," dedi, "görevimiz bir açıdan imparatorluğun çıkarlarından bağımsız değil."

İnci tebessüm etti.

"Ama öyleyse," diye sözlerini sürdürdü Lostara, "Muavin bunu neden açık açık söylemedi?"

"Ah, sanırım o soruyu şimdilik yanıtsız bırakabiliriz."

"Hayır, hemen yanıtlanmasını istiyorum!"

İnci iç geçirdi. "Çünkü, canım, Tavore için Felisin'i bulmamız, Kıskaçların dize getirilmesinden daha öncelikli. Bu da imparatorluğun çıkarlarından bağımsız bir durum. Hatta sadece onlardan bağımsız değil, aynı zamanda onlara aykırı. Sence İmparatoriçe bu kurnazca entrikayı, yeni Muavin'in fazlasıyla aleni sadakat gösterisinin altında yatan yalanı hoş karşılar mı? Tavore öz kardeşini otataral madenlerine yolladı! Hood hepimizin canını alsın, acımasız bir kadın diye buna derler! İmparatoriçe seçimini iyi yapmış, öyle değil mi?"

Lostara surat ekşitti. *Seçimini iyi yapmış... lakin neye dayanarak?* "Öyle."

"Ben de aynı görüşteyim. Neticede adil bir takas söz konusu – Felisin'i kurtaracak, karşılığında da Kıskaçların başlıca ajanlarından biriyle mükâfatlandırılacağız. İmparatoriçe hiç kuşkusuz daha en başta Otataral Adası'nda ne aradığımızı merak edecektir–"

"Ona yalan söylemen gerekecek, değil mi?"

İnci'nin tebessümü genişledi. "İkimiz de söyleyeceğiz, evlat. Muavin ve hatta gerekirse Yumruk Gamet de söyleyecekler. Tabii Muavin'in bana ettiği teklifi geri çevirmezsem. Bana şahsen ettiği teklifi kastediyorum."

Lostara yavaşça kafa salladı. "Bir çıkmazdasın. Evet. Hem Pençebaşı'nın hem de İmparatoriçe'nin gözünden düştün. Hatanı telafi etmeye heveslisin. Bunu bağımsız bir görevle başaracaksın – her nasılsa gerçek bir Kıskaç'la ilgili bir dedikoduya tutundun ve

adamın izini sürdün. Dolayısıyla Kıskaçlar açığa çıkarıldıklarında bütün övgüler sadece ve sadece senin olacak."

"Veya bizim," diye düzeltti İnci. "Eğer arzu edersen."

Kadın omuz silkti. "Ona daha sonra karar verebiliriz. Pekâlâ, İnci," deyip adamın yanına yanaştı. "Muavin'in lütfedip bize sağladığı şu ayrıntılar neymiş bakalım?"

Şömineye dönük duran Amiral Nok'un bakışları soğuk küllerdeydi. Kapının açıldığını duyunca yönünü ağır ağır o tarafa çevirdi. Yüzü her zamanki kadar ifadesizdi.

"Sabrın için teşekkürler," dedi Muavin.

Cevap vermeyen amiralin soğukkanlı bakışları bir anlığına Gamet'e yöneldi.

Gece yarısı çanının boğuk yankıları daha yeni kayboluyordu. Yumruk yorgun, dikkati dağınıktı. Kendini kırılgan hisseden adam Nok'la uzun uzadıya bakışamadı. Bu gece Muavin'in evcil hayvanından, hatta daha da beteri familyarından fazlası olmamıştı. Tavore'un planlar içindeki planlarına zımnen iştirak etmiş, göstermelik bir seçme şansından bile mahrum bırakılmıştı. Tavore kız kardeşinin tutuklanmasından kısa zaman sonra onu maiyetine aldığında Gamet kısa bir süreliğine sıvışıp gitmeyi, kendilerini olumsuz şartlar altında bulan Malazan askerlerinin nesillere dayalı geleneğine uygun olarak ortadan kaybolmayı düşünmüştü. Fakat öyle bir şey yapmamıştı ve davranışını samimiyetle değerlendirdiğinde Muavin'in danışmanlar kadrosuna –hoş, kendilerine danışıldığı da yoktu ya– katılma sebeplerinin övgüye değer bir tarafının bulunmadığını anlamıştı. Kararını kerih bir merakla vermişti. Tavore öz ebeveynlerinin tutuklanmalarını emretmiş, kız kardeşini otataral madenlerinin dehşetine göndermişti. *Kendi kariyeri hatırına.* Ağabeyi Paran nedense Genabackis'te küçük düşmüş, sonrasında da firar etmişti. *Evet, utanç verici ama hiç şüphesiz Tavore'un öyle bir tepki vermesini gerektirecek kadar da değil. Gerçi...* Delikanlının Muavin Lorn adına ajanlık yaptığına ve firarının nihayetinde Lorn'un Darujhistan'daki ölümüyle sonuçlandığına dair dedikodular vardı. Lakin eğer bu doğruysa İmparatoriçe egemen bakışlarını neden Paran Hanesi'nin bir diğer evladına çevirmişti? Onca kişi dururken neden *Tavore'u* Muavinliğine getirmişti?

"Yumruk Gamet."

Gamet gözlerini kırpıştırdı. "Muavin?"

"Otur lütfen. Seninle konuşmak istediğim son bir mesele var ama şimdilik bekleyebilir."

Kafa sallayan Gamet küçük odanın duvarlarından birine dayalı yegâne sandalyeyi görünceye kadar etrafına bakındı. Yüksek arkalıklı sandalye hiç rahat gözükmüyordu. Aslında bitkinliğinden dolayı bu bir avantaj sayılırdı. Gamet sandalyeye çökerken çıkan meşum gıcırtılar üzerine surat ekşitti. "Pormqual'ın bunu diğer mobilyalarla beraber göndermemesi boşuna değilmiş," diye mırıldandı.

"Anladığım kadarıyla," dedi Nok, "bahsi geçen taşıma gemisi Malaz Kent limanında batarak müteveffa Baş Yumruk'un servetini de beraberinde götürmüş."

Gamet'in incecik kaşları kalktı. "Onca yol teptikten sonra limanda batmış, öyle mi? Ne olmuş?"

Amiral omuz silkti. "Tayfalardan hiçbiri kıyıya ulaşıp da hikâyeyi anlatamadı."

Hiçbiri mi?

Nok adamın kuşkuculuğunu sezmiş olacak ki ayrıntıya girdi. "Malazan Limanı köpekbalıklarıyla tanınır. Çok sayıda filika bulundu. Hepsi de suyla dolu ve boştu."

Muavin kendisinden beklenmeyecek bir şekilde diyaloğun sürmesine izin verdiği için Gamet meraklandı. Tavore acaba taşıyıcının esrarengiz batışında gizli bir önem mi sezinlemişti? Nihayet o da lafa karıştı. "Öyleyse ortada tuhaf bir lanet var demektir – açıklanamamış batmalar, boş filikalar, kayıp mürettebatlar. Malazan Limanı sahiden köpekbalıklarıyla ünlüdür – özellikle de benzerlerinin aksine kurbanlarını büsbütün yutarak geride en ufak bir kalıntı bırakmadıkları için."

"Aynen öyle yapabilen köpekbalıkları vardır," cevabını verdi Nok. "Söz konusu limanın çamurlu dibinde yatan en az on iki gemi biliyorum."

"Eski imparatorun sancak gemisi *Sapkın* da dahil," dedi Muavin aheste aheste. "Suikastlardan sonraki gece esrarengiz bir biçimde palamarlarından sıyrılmış, hemen akabinde de mukim iblisiyle beraber dibi boylamıştı."

"Belki liman yalnız kalmaktan hoşlanmıyordur," diye gözlemde bulundu Nok. "Sonuçta adadaki balıkçıların hepsi de oranın perili olduğuna yeminler ediyorlar. Ağların kaybolma sıklığı—"

"Amiral," diye adamın sözünü kesen Tavore'un gözleri sönük

şömineye çevriliydi, "sen ve daha başka üç kişi hariç geriye kimse kalmadı."

Gamet sandalyesinde yavaşça dik oturdu. *Daha başka üç kişi. Baş Büyücü Tayschrenn, Dujek Tekkol ve Alakarga. Dört... tanrılar aşkına, artık hepsi bu kadar mı? Yırtıkyelken, Bellurdan, Geceayazı, Duiker... amma çok ölü—*

Amiral Nok, Muavin'i süzmekle yetindi. Önce Cartheron Crust'ın, ardından da Urko'nun ve Ameron'un kayboluşlarında İmparatoriçe'nin gazabına göğüs germişti. Cevapları her neyse onları uzun zaman evvel vermişti.

"İmparatoriçe adına konuşmuyorum," dedi Tavore az sonra. "Dahası... ayrıntılara ilgi duymuyorum. Asıl ilgimi çeken... şahsi bir merak meselesi. Onların İmparatoriçe'yi neden terk ettiklerini anlamaya çalışıyorum, Amiral."

Odayı dolduran sessizlik âdeta bir çıkmaza doğru gitgide büyüdü. Gamet arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. *Ah, evlat, sadakatle ilgili sorular soruyorsun... onu hiç tecrübe etmemiş birinin yapacağı gibi. Bu amirale ancak kritik bir kusur gibi algılanabilecek bir şey gösteriyorsun. On Dördüncü Ordu'ya komuta ediyorsun, Muavin; fakat bunu tek başına yapıyor, gerçekten önderlik etmek istiyorsan kaldırman gereken engeller koyuyorsun. Acaba Nok bu konuda ne düşünüyor? Tevekkeli—*

"Sorunun cevabı," dedi amiral, "İmparator'un hem bir gücü hem de bir kusuru olan şeyde yatıyor: Ailede. Bir imparatorluk kurmak için topladığı ailede. Kellanved tek bir yoldaşla işe başladı – Dansçı. Sonra o ikisi Malaz Kent'in bir avuç yerlisini yanlarına alıp şehrin suç unsurunu fethetmeye girişti – tabii o suç unsurunun tüm adaya hükmettiğini belirtmeliyim. Hedefleri Mock, yani Malazan Adası'nın gayriresmî hükümdarıydı. Bir korsan ve soğukkanlı bir katildi."

"Tuttukları o ilk adamlar kimlerdi, Amiral?"

"Ben, Ameron, Dujek ve Hawl adında bir kadın – yani karım. O günlerde Napan Adaları civarındaki deniz hatlarında çalışan bir korsanın ikinci kaptanıydım. Adalar Unta tarafından kısa süre önce ilhak edilmişti ve Unta kralının Kartool'u istila planı için bir toplanma noktası sağlıyordu. Girdiğimiz bir çatışmada bozguna uğrayıp ağır aksak Malazan Limanı'na girmiştik. Gel gör ki gemi ve mürettebatı orada Unta'yla bir esir takasının pazarlığını yapan Mock tarafından tutuklandı. Sadece Ameron, Hawl ve ben kaçabil-

dik. Dujek isimli bir delikanlı nerede saklandığımızı buldu ve bizi yeni işverenlerine teslim etti – Kellanved ile Dansçı."

"Bu dediğin Ölühane'ye girmelerine izin verilmeden önce miydi?" diye sordu Gamet.

"Evet, ama hemen önce. Ölühane'deki ikametimiz –artık apaçık anlaşıldığı gibi– bize belli başlı yetenekler kazandırdı. Uzun ömür, çoğu hastalığa bağışıklık ve... daha başka şeyler. Ölühane ayrıca bize ele geçirilemez bir harekât üssü sağladı. Sonraları Dansçı fetihten kaçan Napanlı mülteciler arasından tuttuğu kişilerle sayımızı artırdı: Cartheron Crust ve kardeşi Urko. Ve de Surly – namı diğer Laseen. Kısa süre içinde onların peşinden üç kişi daha geldi. Baba Toc, tıpkı Kellanved gibi Dal Hon kanı taşıyan Dassem Ultor ve asi bir D'rek Tarikatı Baş Septarkı olan Tayschrenn. Ve son olarak Duiker." Adam Tavore'a hafifçe gülümsedi. "İşe bu aile Kellanved'in Malazan Adası'nı fethetmesini sağladı. Hem de çabucak ve asgari zayiatla..."

Asgari... "Karın," dedi Gamet.

"Evet, karım." Nok uzunca bir sürenin ardından omuz silkip devam etti. "Sorunun cevabını henüz bitirmedim, Muavin. Geri kalanlarımız bilmesek de aramızdaki Napanlılar alelade mültecilerden çok daha fazlasıydı. Surly kraliyet soyuna mensuptu. Crust ile Urko Napan filosunda birer kaptandı, ani bir fırtınayla neredeyse tamamen ortadan kalkmasaydı büyük ihtimalle Untalıları geri püskürteceklerdi. Sonradan anlaşıldığı üzere tek bir amaçları vardı –Unta hegemonyasını ezmek– ve bu uğurda Kellanved'i kullanmayı planlıyorlardı. Bir bakıma aile içerisindeki ilk ihanet, ilk çatlak buydu. Yine de göründüğü kadarıyla kolayca iyileşti, zira Kellanved daha o zamandan imparatorluk hırsları güdüyordu ve anakaradaki başlıca iki rakipten en zorlusu açık ara Unta'ydı."

"Amiral," dedi Tavore, "sözü nereye vardırdığını görüyorum. Surly'in Kellanved ile Dansçı'ya suikast düzenlemesi o aileyi geri alınamaz bir biçimde parçaladı. Ama anlamadığım da tam olarak bu. Surly, Napan davasını sondan bir önceki neticesine ulaştırmıştı. Lakin ne sen, ne Tayschrenn, ne Duiker, ne Dassem Ultor ne de Baba Toc... ortadan kayboldunuz. Ortadan kaybolanlar... *Napanlılar* oldu."

"Ameron'u saymazsan," diye belirtti Gamet.

Keyifsiz bir sırıtışla dişlerini gösterirken amiralin yüzündeki kırışıklıklar düzeldi. "Ameron yarı Napanlıydı."

"Yani yeni İmparatoriçe'yi sadece *Napanlılar* terk ettiler, öyle mi?" Nok'a bakarken Gamet'in kafası da artık Tavore'unki kadar karışıktı. "İyi ama Surly, Napan *kraliyet* soyundan değil miydi?"

Nok uzun bir süre konuşmadı, sonra iç geçirdi. "Utanç acımasız, tesirli bir zehirdir. Yeni İmparatoriçe'ye hizmet etmek... suça ortaklık ve kötülenme demekti. Crust, Urko ve Ameron ihanete iştirak etmediler... ama onlara kim inanırdı? Kim onlara da kanlı komplonun birer ortağı gözüyle bakmazdı? Lakin aslında," derken gözleri Tavore'unkilerle buluştu, "Surly hiçbirimizi entrikasına dahil etmemişti – etmeyi göze alamazdı. Zaten Pençe'ye sahipti ve tek ihtiyacı oydu."

"Peki Kıskaçların tüm bunlardaki rolü neydi?" diye sordu Gamet, ardından kendi kendine sövdü. *Of, tanrılar aşkına, öyle yorgunum ki—*

Nok'un gözleri o gece ilk defa kocaman açıldı. "Keskin bir hafızan var, Yumruk."

Muavin'in kendisine dik dik baktığını sezen Gamet çenesini sımsıkı kapadı.

Amiral sözlerini sürdürdü. "Korkarım buna verecek cevabım yok. O gece Malaz Kent'te değildim; olanlara da sorular yöneltmedim. Kıskaçlar esasen Dansçı'nın ölümüyle birlikte ortadan kayboldular. Çoğu kimse Pençe'nin Dansçı ve İmparator suikastlarıyla eşzamanlı olarak onları da devirdiğine inanır."

Muavin'in ses tonu aniden sertleşti. "Bu gece anlattıkların için teşekkürler, Amiral. Daha fazla vaktini almayacağım."

Adam eğilerek selam verdi, sonra da odadan çıkıp gitti.

Gamet nefesini tutup kadının en haşin azarını yemeye hazırlandı. Tavore öyle yapacağına iç geçirmekle yetindi. "Lejyonunu bir araya toplamak seni bayağı bir uğraştıracak, Yumruk. En iyisi artık odana çekil."

"Muavin," diyerek anladığını belli eden adam ayağa kalktı. Kısa bir tereddüdün ardından bir baş selamı verip kapıya yollandı.

"Gamet."

Adam döndü. "Evet?"

"T'amber nerede?"

"Seni konutunda bekliyor, Muavin."

"Pekâlâ. İyi geceler, Yumruk."

"Sana da, Muavin."

Ahırın merkezi koridorunun döşeme taşlarına dökülen kovalar dolusu tuzlu su oradaki tozu ıslatmanın ve ısırgan sinekleri kudurtmanın yanı sıra at sidiği kokusunu iki kat ağırlaştırmak gibi bir etki gösterdi. Kapının hemen iç kısmında dikilen Teller sinüslerinin yandığını daha şimdiden hissedebiliyordu. Araştıran bakışları karşı ucun yakınındaki bağlanmış saman demetlerinin üstünde oturan dört figür buldu. Kaşlarını çatan Köprüyakan sırt çantasını bir omzundan diğerine aktardı, sonra da o tarafa yollandı.

"Yurdumuzun eski kokularını özleyen parlak zekâlı kim?" dedi yaklaşırken aheste aheste.

Koryk adındaki yarı-Seti savaşçı homurdandı. "Teğmen Ranal elbette. Bir süreliğine yanımızdan ayrılmak için bahane uydurması uzun sürmedi." Adam bir yerlerden hayvan postu parçası bulmuştu ve ince yalımlı bir domuz şişiyle ondan uzun şeritler kesiyordu. Teller onun gibileri daha önce de görmüştü. Öylelerinin ellerine ne geçerse bağlama veya daha da beteri vücutlarına bir şeyler tutturma saplantısı olurdu. Tutturdukları cisimler fetişlerle sınırlı kalmayıp istenen kamuflaja bağlı olarak ganimetler, fazladan ekipmanlar, ot demetleri ve yapraklı dallar da içerirdi. Şu durumda Teller adamın orasından burasında saman tutamlarının çıkıntı yaptığını görse şaşırmazdı.

Setiler asırlarca Quon ve Li Heng şehir devletlerine karşı uzun soluklu bir savaş vererek geleneksel yurtları olan güç yaşanabilir toprakları savunmuşlardı. Düşmanlarından sayıca çok daha eksik ve devamlı hareket hâlindeki toplumları gizlenme sanatını zor yoldan öğrenmişti. Fakat Seti topraklarına altmış yıl önce barış gelmişti; medeniyetin ucu olan o değişken, muğlak hudutta neredeyse üç nesil yaşamıştı. Muhtelif kabileler çözünüp tek ve karman çorman bir ulus hâlini almış, melezler nüfus üstünde egemenlik sağlamışlardı. Aslına bakılırsa başlarına gelenler Coltaine'in isyanı ve Wickan Savaşları için itici güç olmuştu – zira Coltaine kendi halkını da benzer bir kaderin beklediğini açıkça görmüştü.

Teller ortada bir doğru-yanlış meselesi olmadığı fikrindeydi. Bazı kültürler içe dönükken diğerleri saldırgandı. Bunlardan ilki başka bir şeye, çaresizliğin ve şiddetin gereklilikleri tarafından çarpıtılan bir şeye dönüşmeksizin ikincisine nadiren karşı koyabilirdi. Orijinal Setiler ata bile binmezlerdi. Lakin artık atlı savaşçılar olarak tanınan bu halka daha uzun boylu, daha koyu tenli ve daha huysuz bir Wickan türü denilebilirdi.

Teller karşısındaki oturan Koryk'ın kişisel geçmişi hakkında fazla bir şey bilmese de tahmin yürütmesi zor değildi. Melezler rahat hayatlar yaşamazlardı. Koryk'ın eski Seti geleneklerine uyup Malazan ordusuna bir atlı savaşçı değil de bir komando olarak katılmayı seçmesi, adamın yaralı ruhundaki ihtilafın apaçık bir göstergesiydi.

Çantasını yere bırakan Teller dört aceminin karşısına geçti. "İtiraf etmekten ne denli hoşlanmasam da artık çavuşunuzum. Bundan böyle resmen 4. Manga, yani Teğmen Ranal'ın komutası altındaki üç mangadan birisiniz. 5. ve 6. mangalar sözümona Aren'in batısındaki çadır kentten yola çıkmışlar. Hepimiz de üç ağır piyade, üç komanda ve on sekiz orta piyade mangasından müteşekkil 9. Bölüğe mensubuz. Komutanımız Yüzbaşı Keneb isimli bir adam – ve hayır, onunla tanışmadığım gibi hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Toplamda dokuz bölük birleşerek 8. Lejyon'u oluşturuyoruz. 8.'nin komutanı Yumruk Gamet. Anladığım kadarıyla bir gaziyken emekliye ayrılıp Muavin'in ailesinin yanında çalışmaya başlamış. Tabii Muavin o zamanlar bu unvanı taşımıyormuş." Duraksadı ve karşısındaki mayışmış çehreleri görünce surat ekşitti. "Bütün bunları boş verin. Artık 4. Manga'sınız. Bir kişi daha gelecek ama onunla bile bir manga olarak personel eksikliği çekeceğiz. Gerçi aynı şey diğer mangalar için de geçerli ve siz sormadan söyleyeyim: Bunun sebepleri benimle paylaşılmadı. Şimdi, sorusu olan var mı?"

Üç adam ve bir genç kadın konuşmadan otururak ona aval aval baktılar.

İç geçiren Teller, Koryk'ın solundaki sıradan görünümlü askeri işaret etti. "Adın ne?" diye sordu.

Adam afallar gibi oldu. "Gerçek adım mı, çavuşum, yoksa Malaz Kent'teki talim çavuşunun bana verdiği mi?"

Adamın aksanına ve soluk, duyarsız simasına bakan Teller onun Li Hengli olduğunu hemen anlamıştı. Hâl böyleyken büyük ihtimalle dokuz, on, hatta on beş ismin art arda eklenmesiyle koyulmuş gerçek adı uzadıkça uzardı. "Yeni adın, asker."

"Katran."

Koryk söz aldı. "Onu talim sahasında görsen anlarsın. Ayaklarını yere sağlam bastı mı kalkanına bir şahmerdanla vursan bile onu yerinden kıpırdatamazsın."

Teller karşısındaki Katran'ın açık renkli, mülayim bakışlı gözlerini inceledi. "Pekâlâ. Sen artık Onbaşı Katran'sın."

Bir saman çöpünü çiğneyen kadın aniden boğulacak gibi oldu. Öksürerek ve ağzından saman parçacıkları saçarak Teller'e bakakaldı. "Ne? O mu? Hiç konuşmaz, istenmeden hiçbir şey yapmaz, hatta—"

"Bütün bunları duyduğuma sevindim," diye istifini bozmadan kadının sözünü kesti Teller. "Desene mükemmel bir onbaşı olacak. Özellikle de konuşmadığı için."

Kadın surat astı, ardından sahte bir ilgisizlikle başka tarafa bakarken hafifçe dudak büktü.

"Ya senin adın ne, asker?" diye ona sordu Teller.

"Gerçek adım—"

"Size eskiden ne dendiği umurumda değil. Çoğumuz yeni adlarımızı kullanacağız, işte o kadar."

"Bana yeni bir ad verilmedi," diye homurdandı Koryk.

Teller ona aldırış etmedi. "Adın ne, evlat?"

Kadının *evlat* diye hitap edilmekten hazzetmediği belliydi.

"Talim çavuşu ona Gülücük adını taktı," dedi Koryk.

"Gülücük mü?"

"Evet. Hiç gülümsemediği için."

Gözlerini kısan Teller son askere doğru döndü. Alelade genç adam deri zırh giymesine rağmen silah taşımıyordu. "Ya senin adın?"

"Şişe."

"Talim çavuşunuz kimdi?" diye dört acemiye sordu Teller.

Koryk cevap verirken arkasına yaslandı. "Mert Diş—"

"Mert Diş ha! O hergele hâlâ yaşıyor mu?"

"Anlaması bazen zor," diye mırıldandı Gülücük.

"Ta ki çileden çıkıncaya kadar," diye ekledi Koryk. "İstersen Onbaşı Katran'a sor. Mert Diş neredeyse iki çan boyunca ona bir topuzla vurup durdu, yine de kalkanını bir türlü aşamadı."

Teller yeni onbaşısına dik dik baktı. "Bu becerini nerede kazandın?"

Adam omuz silkti. "Bilmem. Vurulmaktan hoşlanmam."

"Eh, hiç karşı saldırıda bulunur musun?"

Katran kaşlarını çattı. "Tabii. Rakibim yorulunca."

Teller'den uzunca bir süre ses çıkmadı. Mert Diş – afallayıp kalmamak ne mümkündü? İsim takmalar başladığında bile o hergele yaşını başını almış sayılırdı. Bunu Mert başlatmıştı. Köprüyakanlardan çoğunu o adlandırmıştı. Alakarga, Tırıs, Tokmak,

Kirpi, Harman, Tırnakçı, Parmak... Kemancı'nın kendisi temel eğitimde yeni bir isim almaktan kurtulmuştu; ona lakabını Raraku'da yaptıkları o ilk yolculukta Alakarga takmıştı. Başını iki yana sallayan adam Katran'a göz ucuyla bir bakış attı. "Böyle bir becerin varken bir ağır piyade yapılmalıydın, Onbaşı. Komandoların süratli ve çevik olmaları, yakın dövüşten mümkün mertebe kaçınmaları, başka çareleri yoksa da işlerini çabucak halletmeleri gerekir."

"Arbaleti iyi kullanırım," dedi Katran omuz silkerek.

"Hızlı da kurar," diye ekledi Koryk. "Mert'in onu komando yapma sebebi buydu."

Söz sırası Gülücük'e geldi. "Ya Mert Diş'e lakabını kim taktı, Çavuş?"

Ben taktım. Hergele yumruk yumruğa kavga ettiğimiz gece dişlerinden birini omzumda bırakınca. Sonrasında hep beraber o kavgayı inkâr etmiştik. Tanrılar aşkına, aradan kaç yıl geçti böyle... "Hiçbir fikrim yok," deyip dikkatini yine Şişe isimli adama yöneltti. "Kılıcın nerede, asker?"

"Kılıç kullanmam."

"Peki ne kullanırsın?"

Adam omuz silkti. "Şunu bunu."

"Eh, Şişe, eline silah almadan temel eğitimden nasıl geçtiğini günün birinde duymak isterim – hayır, şimdi değil. Yarın, hatta gelecek hafta da değil. Şimdilik seni ne için kullanmam gerektiğini söyle yeter."

"İzcilik. Sessiz sedasız işler."

"Birine arkadan sinsice yaklaşmak gibi. Peki yaklaştığında ne yaparsın? Omzunu mu dürtersin? Boş ver." *Bu herif bana bir büyücüymüş ama bunu ele güne duyurmak istemiyormuş gibi geliyor. Peki, öyle olsun. Er geç baklayı ağzından çıkarırız.*

"Ben de o tür işler yaparım," dedi Gülücük. İşaretparmağını kemerindeki ince yalımlı iki bıçaktan birinin topuzuna koydu. "Ama işimi bunlarla bitiririm."

"Yani bu timde ciddi ciddi yakın dövüşe girebilecek sadece iki asker var, öyle mi?"

"Birinin daha geldiğini söylemiştin," diye belirtti Koryk.

"Hepimiz arbalet kullanabiliriz," diye ekledi Gülücük. "Şişe hariç."

El koyulmuş ahırın dışından bazı konuşmalar yükseldi. Der-

ken kapı aralığında araç gereçler taşıyan toplam altı figür belirdi. "Hood aşkına, hela hendeğini kışlanın *dışına* kazın!" dedi derin bir ses. "Bugünlerde size hiçbir halt öğretilmiyor mu?"

"Teğmen Ranal'dan sevgiler," dedi Teller.

Az önce konuşan askerin başını çektiği manga oraya yaklaştı. "Evet. Tanıştık."

Eh, o konuda daha başka bir laf etmeye gerek yok. "Ben Çavuş Teller – biz 4.'yüz."

"Vay be," dedi ikinci bir asker, kızıl renkli gür sakalının arasından sırıtarak, "sayı sayabilen biri var demek. Bu komandolar sürprizlerle dolu."

"Beşinci," dedi ilk asker. Adamın cilalanmışa benzer teninin alışılmadık rengine bakan Teller, onun Falarili olduğu yönündeki ilk tahmininden şüphe duydu. Sonra kızıl sakallı askerin ve çok daha genç bir adamın ten renklerinin de tıpatıp aynı olduğunu fark etti. "Ben Gesler," diye ekledi ilk asker. "Bu işe yaramaz manganın geçici çavuşuyum."

Kızıl sakallı adam çantasını yere bıraktı. "Ben, Gesler ve Hakikat sahil güvenlikteydik. Benim adım Bulutlu. Ama Coltaine bizi komando yaptı—"

"Coltaine değil," diye düzeltti Gesler. "Yapan Yüzbaşı Lull'dı. Kraliçe zavallı ruhunu şad etsin."

Teller iki adama öylece bakakaldı.

Bulutlu kaşlarını çattı. "Bizimle bir derdin mi var?" diye bilmek istedi surat asarak.

"Muavin Bulutlu," diye mırıldandı Teller. "Yüzbaşı Gesler. Hood'un takırdayan kemikleri aşkına—"

"Artık onların hiçbiri değiliz," dedi Gesler. "Dediğim gibi artık bir çavuşum ve Bulutlu da onbaşım. Geri kalanlarsa... işte Hakikat, Tavos Pond, Kumlar ve Pella. Hakikat ta Hissar'dan beri bizimle. Pella otataral madenlerinde bir kamp muhafızıydı – anladığım kadarıyla oradaki isyandan sadece birkaç kişi sağ kurtulmuş."

"Teller'di, değil mi?" Bulutlu'nun küçük gözleri şüpheyle kısılmıştı. Çavuşunu dirseğiyle dürttü. "Hey, Gesler, sence biz de öyle yapmalı mıydık? Adlarımızı değiştirmeyi kastediyorum. Nasıl ki ben babamın gözünde bir iblissem şu Teller'in de bir İmparator Yandaşı olduğundan eminim."

"Bırak hergele istediği adı kullansın," diye mırıldandı Gesler. "Pekâlâ, manga, eşyalarınızı bırakacak bir yer bulun. 6. her an

gelecektir. Tabii teğmen de. Söylenenlere göre bir-iki gün içinde hep beraber kertenkele gözlü Muavin'in karşısına çıkarılacakmışız."

Gesler'in Tavos Pond olarak tanıttığı adam söz aldı. "Yani ekipmanlarımızı patlatmalı mıyız, çavuşum?" dedi büyük ihtimalle Korelrili olan uzun boylu, esmer tenli ve bıyıklı adam.

"Neyi istersen parlat," diye ilgisizce yanıt verdi Gesler. "Yeter ki alenen yapma. Muavin'e gelince; birkaç hırpani askerle başa çıkamazsa makamında fazla kalamaz. Tozlu bir dünyada yaşıyoruz ve ona ne kadar çabuk uyum sağlarsak o kadar iyi."

Teller iç geçirdi. Özgüveni daha şimdiden artmıştı. Kendi askerlerine doğru döndü. "Bu kadar oturmak yeter. Şu samanı yayın ki at sidiğini emsin." Tekrar Gesler'e baktı. "Baş başa iki çift laf edebilir miyiz?"

Adam kafa salladı. "Gel, dışarı çıkalım."

İki adam saniyeler sonra döşeme taşlı avluda duruyorlardı. Avlunun ait olduğu malikâne bir zamanlar o bölgenin varlıklı bir tüccarını barındırırken artık Ranal'ın mangaları için geçici bir ordugâh işlevi görüyordu. Teller evi kendine ayıran teğmenin onca boş odayla ne yaptığını merak ediyordu.

Bir müddet konuşmadılar. Sonunda Teller sırıttı. "Senin de 8. Lejyon'daki çavuşlardan biri olduğunu söylediğim zaman Alakarga'nın ağzının nasıl da bir karış açık kalakalacağını hayal edebiliyorum."

Gesler kaşlarını çattı. "Alakarga. Lavuk benden önce çavuşluğa düşürülmüştü. Gerçi daha sonra onbaşı yapılarak onu alt etmeyi başardım."

"Gel gör ki şimdi yine bir çavuşsun. Alakarga ise bir kanun kaçağı. Gel bir de bunu alt et."

"Olmayacak iş değil," diye mırıldandı Gesler.

"Muavin hakkında endişelerin mi var?" diye usulca sordu Teller. Avlu boştu ama yine de...

"Bilirsin, onunla tanıştım. Hood'un çatallı dili kadar soğuk biri. Gemime el koydu."

"Bir gemin mi vardı?"

"Evet, tahlisiye hakkıyla. Coltaine'in yaralılarını Aren'e ben getirdim. Aldığım teşekkür bu oldu."

"Kadının suratına yumruk atabilirdin. Genellikle er veya geç üstlerine öyle yaparsın."

"Olabilir tabii. Ama önce Gamet'i aşmam lazım. Anlatmaya çalıştığım şuydu: Muavin kahrolasıca bir soylu haneden fazlasına komuta etmedi ama burada ona üç lejyon teslim edildi ve koca bir alt kıtayı yeniden fethetmesi söylendi." Teller'e şöyle bir göz attı. "Köprüyakanlara çok sayıda Falarili katılmamıştı. Galiba zamanlama kötüydü ama yine de bir tane vardı."

"Evet, vardı. Ve o benim."

Gesler az sonra sırıtıp elini uzattı. "Teller. Kemancı. Tabii ya."

Birbirlerinin bileğini kavradılar. Teller'e diğer adamın eli ve kolu taştanmış gibi geldi.

"Sokağın aşağısında bir han var," diye devam etti Gesler. "Oturup başımızdan geçenleri birbirimize anlatmalıyız. Ve sana garanti ederim ki benim öykülerim seninkilere beş basar."

"Ah, Gesler," diyen Teller iç geçirdi, "sanırım seni bir sürpriz bekliyor."

6

Adanın görüş mesafesine, kadim sedirlerin ve köknarların arasından derinliklerine bakabilecek kadar yakınına geldik. O alacakaranlıkta bir hareketlilik var gibiydi. Sanki öleli ve devrileli çok olmuş ağaçların gölgeleri hâlâ yerlerini koruyor, ruhani rüzgârlarla salınıp oynuyordu...

Quon Denizi Haritalama Seferi
1127 Burn'ün Uykusu, Drift Avalii
Hedoranas

Eve yolculuk sırf başlangıçlar mekânına, deniz tarafından gelgit hattının üzerine itilen mercan kumlarının arasındaki ufalanmış hatıralara son bir kez dönmek için bile olsa yetmişti. Bir avuç metruk kulübe sayısız fırtına sayesinde pörsük birer tahta iskelet olup çıkmıştı. Balık ağları aman vermez gün ışığında göz kamaştıracak kadar beyazlayan parlak kum yığınlarına gömülmüştü. Ve yoldan aşağıya uzanan patikayı rüzgârın kıvırıp büktüğü otlar bürümüştü. Geçmişteki hiçbir yer değişmeden kalmazdı ve burada, Itko Kan sahilindeki bu küçücük balıkçı köyünde Hood kapsamlı ve mutlak bir titizlikle gezerek arkasında tek bir ruh bile bırakmamıştı.

Tek istisna şimdi geri gelmiş bir adamdı. Ve de o adamın bir keresinde bir tanrı tarafından sahiplenilmiş kızı.

Bir zamanlar ikisinin de ikamet ettiği –eğreltiotlarından çatısı uzun zaman önce uçup gitmiş ve yakınındaki mercan kumlarına gömülü balıkçı teknesinden geriye bir pruva ile bir kıçtan başka bir şey kalmamış– eğik kulübede baba yere uzanıp uyumuştu.

Crokus yumuşak bir ağlama sesine uyandı. Doğrulup oturunca da Apsalar'ı babasının kıpırtısız suretinin yanında diz çökerken buldu. Kulübe zemininde önceki akşamın rasgele keşiflerinden

kalma bol bol ayak izi vardı ama özellikle bir iz çifti Crokus'un dikkatini çekti. İzleri bırakan ayaklar iri ve birbirinden epey ayrık olmakla beraber ıslak kumlara fazlasıyla hafif basmıştı. Geçen gece sessiz sedasız gelen biri, tek göz odayı katedip Rellock'un yanında dikilmişti. Sonrasında her nereye gittiyse kumda hiç iz bırakmamıştı.

Daru ürpertiye kapıldı. Yaşlı bir adamın uykusunda ölmesi normaldi ama Hood'un –veya hizmetkârlarından birinin– cismen gelip adamın ruhunu alması apayrı bir şeydi.

Apsalar'ın usulca yaktığı ağıt, kumsaldaki dalgaların uğultusu ve kulübe duvarlarının çarpılmış tirizleri arasından esen rüzgârın ıslığı arasında zar zor duyulabiliyordu. Başını önüne eğmiş diz çöken genç kadının yüzü, duruma uygun olarak bir şal gibi önüne sarkan uzun siyah saçlarının arkasında gizleniyor, elleri babasının sağ elini sımsıkı tutuyordu.

Crokus ona yaklaşmadı. Birlikte seyahat ettikleri aylarda ne ilginçtir ki onu gitgide daha az tanır olmuştu. Apsalar'ın ruhunun derinlikleri dipsiz bir hâl almıştı ve özünde her ne yatıyorsa uhrevi olduğu kadar... pek de insansı sayılmazdı.

Onu sahiplenen tanrı –Kotilyon, Urgan, Gölgeler Hanesi dahilinde Suikastçılar Hamisi– bir zamanlar İmparator'la omuz omuza durmuş Dansçı adında fani bir adamdı. Dansçı söylenenlere göre Laseen'in ellerinde Kellanved'in kaderini paylaşmıştı. Tabii aslında her ikisi de ölmemiş, onun yerine ermişti. Öyle bir şeyin nasıl gerçekleşebileceğine dair Crokus'un hiçbir fikri yoktu. Ermişlik belirsizliğin her şeye –hem tanrılara hem de fanilere– hükmettiği ve kurallarına akıl sır ermez dünyanın sayısız gizeminden sadece biriydi. Fakat ona göre ermek aynı zamanda *pes etmekti*. Crokus hangi açıdan bakılırsa bakılsın bakilik denilebilecek şeyi kucaklamanın bir sırt çevirişten doğduğuna inanmaya başlamıştı. Bir faninin kaderi –kaderin yanlış sözcük olduğunu bilse de aklına başka bir tane gelmiyordu– tıpkı bir sevgiliymiş gibi hayatı kucaklamak değil miydi? Hayatı ve onun bütün dertli, geçici kırılganlığını.

Hem hayata bir faninin ilk sevgilisi denemez miydi? Kucaklayıcı kolları ermişliğin harlı potasında reddedilen bir sevgili?

Crokus kızın o yolda ne kadar ilerlemiş olduğunu merak etti – zira kendisinden yaşça büyük olmayan bu güzel kadının, tüyler ürpertici bir sessizlikle ve bir katilin feci zarafetiyle hareket eden bu ölüm getiricinin o yolda ilerlediği kesindi.

Apsalar ne kadar çok içine kapanırsa Crokus kendini o kadar ileriye, kızın içindeki sınıra çekilirmiş gibi hissediyordu. Bazen o karanlığa balıklama dalma hevesi dayanılmaz hâle geliyor, göz açıp kapayıncaya dek kalbinin gümbür gümbür atmasına yol açarak damarlarındaki kanı âdeta tutuşturuyordu. Delikanlının gözünde o sessiz daveti böylesine dehşet verici kılan şey, Apsalar'ın onu zahiren ilgisizce sunması oluyordu.

Sanki aramızdaki çekim... kendinden menkul. Sözünü etmeye bile değmez. Apsalar ermişliğe çıkan yolda –tabii yol gerçekten oraya çıkıyorsa– onunla yan yana yürümek mi istiyordu? Arzuladığı Crokus muydu, yoksa sadece... herhangi bir kişi mi?

Gerçek şuydu: Crokus kızın gözlerine bakmaktan korkar olmuştu.

Döşeğinden kalkan delikanlı usulca dışarıya çıktı. Resiflerdeki balıkçı teknelerinin beyaz yelkenleri, dalgakıranların ötesindeki denizi yaran devasa köpekbalığı yüzgeçleri gibi gergindi. Tazılar bir defasında sahildeki bu bölgenin altını üstüne getirip geride cesetlerden başka bir şey bırakmamışlardı ama ahali daha sonra geri gelmişti – buraya değilse bile oraya. Veya belki de zorla geri getirilmişlerdi. Toprak akan kanı emmekte zorlanmamıştı; diğer her yerdeki toprakların doğasına uygun olarak susuzluğu ayrım yapmazdı.

Crokus çömelip yerden bir avuç beyaz kum aldı. Kum zerreleri parmaklarının arasından kayıp giderken mercan çakıllarını inceledi. *Ne de olsa toprak da kendi ölümünü yaşıyor. Lakin yürüdüğümüz yolda ilerlemeyi sürdürürsek bu hakikatlerden kaçacağız. Merak ediyorum da acaba ermişliğin temelinde ölüm korkusu mu yatıyor?*

Eğer öyleyse Crokus yolculuğu asla tamamlayamazdı, zira başından geçen onca şey, buraya gelirken atlattığı onca badire arasında o korkuyu yitirmişti.

Oturdu, kökleriyle beraber tek seferde bu kumsala atılmış dev bir sedir ağacının gövdesine sırtını yasladı ve bıçaklarını çekti. Her bir eliyle diğerinin hareketlerini tersten yaparak bir tutuş silsilesi çalıştı ve silahlar –parmaklarıyla beraber– bulanık birer hareket lekesi hâlini alıncaya dek gözünü onlardan ayırmadı. Sonra başını kaldırıp uzaktaki inişli çıkışlı dalgakıranlarıyla, bembeyaz köpük hattının ötesinde kayıp giden üçgen yelkenleriyle denizi inceledi. Sağ elindeki silsileyi rasgele bir düzene soktu. Sonra aynı şeyi sol eliyle de yaptı.

Kumsalın otuz adım aşağısında macenta renkli yelkeni mayna edilmiş tek direkli gemileri bekliyordu. Gövdedeki mavi, sarı ve kırmızı boyalar parlak gün ışığında silik birer lekeyi geçmiyordu. Korelri teknesini Kan'ın yerel bir bahisçisine borçlanarak satın almışlardı – zira Gölgetaht onları söz verdiği gibi köyün yukarısındaki yola değil de Kan'daki bir ara sokağa yollamıştı.

Apsalar ile Crokus bahisçiye olan borçlarını en azından Crokus'un son derece dehşet verici bulduğu tek gecelik bir işle ödemişlerdi. Bıçaklarla talim yapmak, o ölümcül dansı hayal gücünün hayaletleri karşısında geliştirmek iyi hoştu ama delikanlı o gece iki adam öldürmüştü. Doğru, her ikisi de haracı ve dehşeti kariyere çeviren birinin emrindeki katillerdi. Apsalar patronlarının gırtlağını keserken en ufak bir tereddüt, eldivenli ellerine ve önkollarına sıçrayan kan karşısında en ufak bir tiksinti sergilememişti.

Geceki işin doğruluğuna tanıklık etmek için bir yerli yanlarında bulunmuştu. Olay sonrasında kapı aralığında dikilerek üç cesede bakan adam başını kaldırmış ve Crokus'la göz göze gelmişti. O gözlerde her neyle karşılaşmışsa yüzü bembeyaz kesilmişti.

Crokus sabahleyin yeni bir isim edinmişti: Kesici.

Delikanlı lakabını ilk başta reddetmişti. Yerli o gece Daru'nun gözlerinde beliren ifadeyi yanlış değerlendirmişti. Orada haşin hiçbir şey yoktu. Şaşkınlık bariyeri hızla çökerek yerini utanca bırakıyordu. Katilleri öldürmek de bir cinayetti; yapılan eylem bir pranga misali onları birbirine kenetlemiş, sınırsız uzunluktaki bir zinciri kapatarak kaçışı olmayan bir sıra biçiminde bir katili diğerine bağlamıştı. Crokus'un zihni yeni lakabından ve taşıdığı anlamdan irkilmişti.

Fakat bu kısa ömürlü bir faziletti. Sonuçta her iki katil de ölmüştü – Kesici adlı adamın ellerinde. Crokus'un, Daru gencinin, o yankesicinin değil. O kişi ortadan kaybolmuştu ve muhtemelen bir daha asla görülmeyecekti.

Kapıldığı sanrı, özür itibarıyla Apsalar'ın geceki kucaklayışı kadar engin ama yine de huzur verici bir teselli barındırmıyor değildi.

Kesici, kızın yolunda yürüyecekti.

Evet, İmparator'un Dansçısı vardı, değil mi? Ona bir yoldaş lazımdı. Şimdi de lazım. Artık Apsalar'ın da Kesicisi var. Ağırlıksız bir iplikmiş gibi zincirlerinin içinde dans eden Bıçakların Kesicisi. Zavallı Crokus'un aksine haddini ve yegâne vazifesini –yoldaşının sırtını

korumak, ölümcül sanatlarda onun insafsız ustalığına uyum sağlamak– bilen Kesici.

Nihai gerçek de işte burada gizliydi. Herkes bir katil olabilirdi. Hem de herkes.

Kız kulübeden çıktığında solgun ama kuru gözlüydü.

Bıçaklarını tek ve akıcı bir hareketle kınlarına sokan Crokus ayağa kalkıp onun karşısına geçti.

"Evet," dedi Apsalar. "Şimdi ne yapacağız?"

İnişli çıkışlı manzarada harçlı taşlarla inşa edilmiş kırık sütunlar yükseliyordu. Görüş alanındaki yarım düzine kadarından sadece ikisi bir adam boyuna kadar çıkıyordu ve hiçbiri dik durmuyordu. Diplerinde ovanın tuhaf, renksiz otları tutam tutam toplanmıştı. Bunlar kurşuni, puslu havada birbirine dolanmış ve yağlıydı.

Kalam atını aralarında sürerken hayvanın toynaklarından çıkan boğuk patırtılar önündeki yoldan aksetti ve yankılar çoğalarak ona atlı bir ordunun başını çekiyormuş gibi hissettirdi. Bineğinin eşkinini yavaşlatan adam en sonunda aşınmış kolonlardan birinin yanında dizginlere asıldı.

Bu suskun nöbetçiler Kalam'ın aradığı yalnızlığı ihlal eder gibiydi. Suikastçı eyerinde eğilerek en yakınındakini inceledi. Sütun eski görünüyordu – tıpkı Gölge Kovanı dahilindeki pek çok şeyin göründüğü gibi. Bir terk edilmişlik havasının meyusluğunu taşıyan ortam, sütunun işlevini anlamaya yönelik her türlü fırsatı boşa çıkaracak cinstendi. Ortada herhangi bir harabe, temel duvarı, mahzen çukuru veya toprakta yer alan köşeli bir oyuk yoktu. Her bir sütun yapayalnız ve hizasız duruyordu.

Kalam'ın incelemesi, taşın dibine yakın bir yere takılmış paslı bir çembere odaklandı. Çemberden çıkan zincirin paslı halkaları ot tutamlarının arasında kaybolmaktaydı. Kalam az sonra atından indi. Çömelip bir eliyle zinciri kavradı ve hafifçe asıldı. Otların içerisinden bahtsız bir yaratığın kurumuş eli ve önkolu çıktı. Elin hançer uzunluğunda tırnakları, dört parmağı ve iki başparmağı vardı.

Mahkûmun geri kalanı köklere teslim olmuş, boz renkli ve kumlu toprağın altına kısmen gömülmüştü. Soluk sarı saçlar çimen saplarıyla iç içe geçmişti.

El ansızın seğirdi.

Kalam zinciri tiksintiyle bıraktı. Kol yere düştü. Sütunun dibindeki toprağın altından hafif bir feryat yükseldi.

Doğrulan suikastçı atına geri döndü.

Sütunlar, kolonlar, ağaç çotukları, platformlar, hiçbir yere çıkmayan merdivenler... ve her bir düzinesinden birinde bir mahkûm. Üstelik görünüşe bakılırsa hiçbiri tamamen ölemiyordu. Aslında çoğunun zihni uzun zaman önce ölmüştü. Yabancı dillerde sayıklıyorlar, anlamsız zikirler mırıldanıyorlar, af diliyorlar, pazarlıklar ediyorlardı. Yine de hiçbiri –Kalam'ın işitebildiği kadarıyla– masumiyetini duyurmuyordu.

Sanki merhamet onsuz da mesele edilebilirmiş gibi. Atını bir kez daha harekete geçirdi. Burası hoşlandığı bir âlem değildi. Tabii aslında konuyla ilgili pek bir seçme şansı olmamıştı. Tanrılarla pazarlık etmek –fani açısından– bir kendini kandırma çalışmasıydı. Kalam bu kovanın hükümdarlarıyla oyun oynamayı Tez Ben'e bırakmayı yeğlerdi. Sihirbaz böyle zorluklardan keyif almak gibi bir avantaja sahipti – hayır, bundan fazlası vardı. Tez Ben bir sürü sırtta bir sürü bıçak bırakmıştı – hiçbiri ölümle sonuçlanmamıştı ama o bıçaklar tutulup çekildiğinde muhakkak can yakardı ve sihirbazın bayıldığı şey de işte o çekme eylemiydi.

Suikastçı eski dostunun o sırada nerede olduğunu merak etti. Bir sorun çıkmıştı –*zaten çıkmasa şaşardım*– ve o zamandan beri ses seda gelmemişti. Tabii bir de Kemancı vardı. Hood aşkına, ahmak herif yeniden orduya katılmıştı!

Eh, en azından bir şeyler yapıyorlar. Ya ben? Hayır, Kalam'ın hiçbir halt yediği yok. Bin üç yüz çocuk geçici bir hevesle diriltilmişti. Parlak gözler her hareketini izliyor, her adımının haritasını çıkarıyor, her jestini ezberliyordu. Kalam onlara ne öğretebilirdi? Kargaşa çıkarma sanatını mı? Sanki çocukların o bakımdan yardıma ihtiyaçları vardı da.

İleride bir sırt yükseliyordu. Kalam dibe ulaştı ve atını yumuşak bir eşkinle yokuş yukarı sürdü.

Minala her şeyi kontrol altında tutuyor gibiydi zaten. Kadın hem alenen hem de paylaştıkları kısmen yıkılmış barakanın döşeklerinde doğuştan bir zorbaydı. Ve ne ilginçtir ki Kalam zorbalığa karşı olmadığını keşfetmişti. En azından prensipte. Becerikli ve sarsılmaz biri başa geçince işler yolunda gitme eğilimi gösterirdi. Üstelik Kalam kadının komutanlık taslamasına darılmayacak kadar emir alma tecrübesine sahipti. Bir yandan Minala'nın, bir yandan da Aptorian iblisinin sayesinde belirli bir kontrol sağlanıyor, çok sayıda yaşam becerisi aşılanıyordu... *gizlilik, iz*

sürme, pusuya yatma, hem iki hem de dört bacaklı avlara tuzak kurma, at binme, duvarlara tırmanma, olduğun yerde donakalma, bıçak fırlatma ve daha başka sayısız silahı kullanma. O silahların bizzat kovanın üşütük hükümdarlarınca bağışlandığına ve yarısının lanetli yahut perili olup insan elleri için tasarlanmadığına değinmiyorum bile. Çocuklar bu eğitimlere korkutucu bir şevkle sarılıyorlardı ve Minala'nın gözlerindeki gurur parıltısı suikastçının... kanını donduruyordu.

Gölgetaht'a hizmet edecek bir ordu kuruluyordu ve bunun endişe verici bir gelişme olduğunu söylemek hafif kaçardı.

Sırta vardı. Ve hemen dizginlere asıldı.

Karşı tepenin zirvesinde bir kemerle birbirine bağlanan ikiz sütunların oluşturduğu devasa bir taş geçit vardı. Geçidin içinde de girdap gibi dönen gri bir duvar. Geçidin bu tarafında çimenli zirve sayısız, kaynaksız gölgeyle doluydu. Sanki gölgeler her nasılsa geçitten dışarı dökülüyor, sonra da yolunu kaybetmiş tayflar gibi eşikte uçuşuyordu.

"Dikkatli ol," diye Kalam'ın hemen yanında bir ses mırıldandı.

Kalam dönüp bakınca birkaç adım uzakta dikilen uzun boylu, kukuletalı ve pelerinli bir figür gördü. Figürün iki yanında birer Tazı vardı. Kotilyon ve gözdeleri Rood ile Kör. Hayvanlar yara izleriyle kaplı sağrılarının üstünde oturuyorlar, hem gören hem de görmeyen parlak gözlerini geçitten ayırmıyorlardı.

"Neden dikkatli olmalıymışım?" diye sordu suikastçı

"Geçitteki gölgeler efendilerini kaybettiler... ama kimi bulsalar onunla yetinirler."

"Yani bu geçit kapalı mı?"

Kukuletalı baş yavaşça döndü. "Sevgili Kalam, yoksa âlemimizden kaçıyor musun? Ne kadar da... soysuzca."

"O yönde bir laf—"

"Öyleyse gölgen neden bu kadar özlemle ileri uzanıyor?"

Kalam gölgesine göz attı, ardından kaşlarını çattı. "Nereden bileyim? Belki o kalabalığın arasında şansının daha yaver gideceğini düşünüyordur."

"Şans mı?"

"Heyecan için."

"Ah. Dargınsın, öyle mi? Asla tahmin edemezdim."

"Yalancı," dedi Kalam. "Minala beni kovdu. Ama bunu zaten biliyorsun ve beni o yüzden arayıp buldun."

"Ben Suikastçılar Hamisiyim," dedi Kotilyon. "Evlilik anlaşmazlıklarında arabuluculuk etmem."

"Ne kadar hararetli bir hâl aldıklarına bağlı, haksız mıyım?"

"Yani birbirinizi öldürmeye hazır mısınız?"

"Hayır. Bir fikir ortaya atıyordum, o kadar."

"Neymiş o fikir?"

"Burada ne işin var, Kotilyon?"

Tanrı uzunca bir süre konuşmadı. "Senin, yani bir suikastçının," dedi nihayet, "neden hamine hürmet göstermediğini sıklıkla merak etmişimdir."

Kalam'ın kaşları kalktı. "Ne zaman hürmet bekledin ki? Hood canını almasın, Kotilyon. Açlığını çektiğin şey bağnaz ibadetçilerse asla suikastçılardan medet ummalıydın. Bizler doğamız gereği itaatkârlık kavramıyla taban tabana zıtızdır – sanki bunun farkında değilsin." Sesi kısılıp gitti ve dönüp yanında duran gölgelere sarılı figürü süzdü. "Gerçi sen sonlara doğru Kellanved'le omuz omuza durdun. Görünen o ki Dansçı hem sadakat hem de hizmetkârlık nedir biliyordu..."

"Hizmetkârlık mı?" Ses tonunda belli belirsiz bir tebessüm vardı.

"Aranızdaki sadece bir çıkar ilişkisi miydi? Birlikte ne gibi badireler atlattığınız düşünüldüğünde öyle bir şeye inanması zor. Çıkar ağzındaki baklayı, Kotilyon. Benden isteğin nedir?"

"Senden bir isteğim olduğunu nereden çıkardın?"

"Benden... tıpkı bir kulun tanrısına yapacağı gibi sana hizmet etmemi istiyorsun. Muhtemelen itibarsız bir görevle. Sana bir iş için lazımım ama gel gör ki istekte bulunmayı hiç öğrenemedin."

Rood sağrısının üstünden yavaşça kalktı ve hiç acele etmeden uzun uzun gerindi. Ardından o koskoca kafa çevrildi ve parlak gözler Kalam'a odaklandı.

"Tazılar sıkıntılı," diye mırıldandı Kotilyon.

"Belli oluyor," diye fütursuzca yanıtladı suikastçı.

"Beni yakın gelecekteki zamanımın çoğunu tüketecek bazı işler bekliyor," diye devam etti tanrı. "O esnada belli başlı diğer... faaliyetlerin yürütülmesi gerek. Sadık bir kul bulmak kolay ama daha şimdiden fayda sağlayacak konuma gelmiş bir tanesini bulmak ayrı bir hikâye."

Kalam kahkahayı bastı. "Sadık bir kul arayışına çıktın ama kullarının hepsi yetersiz kaldı."

"Bütün gün yorum konusunu tartışabiliriz," dedi Kotilyon aheste aheste.

Tanrının sesinde Kalam'a keyif veren fark edilir bir ironi vardı. İhtiyatına rağmen Kotilyon'dan –Panek'in deyimiyle Kotilyon *Amca'dan*– hoşlandığını yalanlayamazdı. Suikastçılar Hamisi ile Gölgetaht arasında sadece ilkinin davranışlarını değerlendirmeye –dolayısıyla da kendine çekidüzen vermeye– kadir olduğu kesindi. Öyle bir ihtimal son derece düşük olsa bile. "Anlaştık," yanıtını verdi Kalam. "Pekâlâ. Zaten Minala bir süre yüzümü görmek istemiyor. Yani şu aralar yapacak bir işim de yok."

"Başını sokacak bir çatın da."

"Evet, başımı sokacak bir çatım da. Neyse ki görünüşe bakılırsa âleminde hiç yağmur yağmıyor."

"Ah," diye mırıldandı Kotilyon, "âlemim."

Kalam göz ucuyla Rood'u süzdü. Hayvan sabit bakışlarını ondan ayırmamıştı. Suikastçı bu şaşmaz ilginin altında giderek tedirginleşmekteydi. "Yoksa iddiana –seninkine ve Gölgetaht'ınkine– meydan mı okunuyor?"

"Yanıtlaması zor," diye mırıldandı Kotilyon. "Bazı... sarsıntılar oldu. Kışkırtmalar..."

"Dediğin gibi, Tazılar sıkıntılı."

"Evet, öyleler."

"Potansiyel düşmanın hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyorsunuz."

"İstiyoruz."

Kalam geçidi ve eşiğinde uçuşan gölgeleri inceledi. "İşe nereden başlamamı istersin?"

"Sanırım kendi arzularının bir kavşağından."

Tanrıya göz atan suikastçı yavaşça kafa salladı.

Akşamüstünün kısık ışığında deniz durulmuş, martılar resiflerden çark edip kumsala konmuştu. Kesici sıcaklık arayışından ziyade bir şeyler yapma ihtiyacıyla yaloslardan bir ateş yakmıştı, zira yarı tropikal Kan sahilinde esen rüzgâr hafif ve ılıktı. Patikanın başındaki pınardan su almış olan Daru şimdi çay hazırlamaktaydı. Yukarıda gecenin ilk yıldızları titreşerek canlanmaktaydı.

Apsalar'ın o ikindi vakti sorduğu soru cevapsız kalmıştı. Kesici henüz Darujhistan'a dönmeye hazır değildi ve görevlerinin tamamlanması sonrasında beklediği huzuru hiç mi hiç bulamamıştı. Rellock ile Apsalar nihayet evlerine dönmüşler ama karşılarında ölümün dadandığı bir yer bulmuşlardı. Dahası o dadanma ölüm-

cül nefesini yaşlı adamın ruhuna üfleyerek bu ıssız sahile bir hayalet daha katmıştı. Artık onlar için burada hiçbir şey yoktu.

Kesici, Malazan İmparatorluğu'ndaki kendi tecrübelerinin çarpık ve eksik olduğunu biliyordu. Malaz Kent'te geçen tek bir kanlı gece, ardından başka suikastlarla noktalanan üç gergin gün. İmparatorluk elbette ki yabancı bir yerdi ve Kesici'nin burası ile alışkın olduğu Darujhistan arasında belli bir uyumsuzluk beklemesi normaldi. Fakat bilakis şehirlerde gördüğü gündelik yaşantı onda daha güçlü bir meşruiyet, nizam ve sükûnet hissi uyandırmıştı. Buna rağmen hassasiyetini en çok sarsan, buranın bir yabancısı olduğu gerçeğini en çok pekiştiren şey daha küçük ayrıntılardı.

Kendini savunmasız hissetmek, Apsalar'la paylaştığı bir zayıflık değildi. Kız nerede olursa olsun mutlak bir sükûnet, bir rahatlık taşır gibiydi – bir zamanlar onu sahiplenen tanrının özgüveni kızın ruhunda kalıcı bir iz bırakmıştı. *Sadece özgüven değil.* Delikanlı yeniden kızın Kan'daki adamı öldürdüğü geceyi düşündü. *Ölümcül beceriler ve onları kullanmak için gereken soğukkanlı ustalık.* Ayrıca tanrının ta Dansçı adında fani bir adam olduğu günlere kadar uzanan kendi anılarından pek çoğunun kızın hafızasında kaldığını bir ürpertiyle hatırladı. O anılar arasında suikastların düzenlendiği gece de vardı – daha sonra İmparatoriçe olan kadının İmparator'u... ve de Dansçı'yı alaşağı ettiği gece.

Apsalar en azından bu kadarını açıklamıştı. Fakat duygulardan, hissiyattan yoksun açıklaması hava durumuyla ilgili bir yorum kadar kayıtsızca yapılmıştı. Saplanan bıçakların, tozla kaplanarak yerde ufacık bilyeler gibi yuvarlanan kan damlalarının anıları...

Kesici tencereyi közlerden aldı ve buharlar çıkaran suyun içine bir avuç bitki attı.

Apsalar beyaz kumsal boyunca batıya doğru bir yürüyüşe çıkmıştı. Hava karardıkça Kesici onu gözden kaybetmişti ve geri gelip gelmeyeceğini merak etmeye başlamıştı.

Bir kütük ansızın çöküp kıvılcımlar saçtı. Deniz tamamen kararmış, görünmez olmuştu; genç adam ateşin çıtırtısı dışında dalgaların sesini bile duyamıyordu. Esintiye daha serin bir nefes karışıyordu.

Kesici yavaşça ayağa kalktı, sonra ateş ışığının ötesindeki alacakaranlıkta bir şeyin kıpırdamasıyla hemen karadan tarafa döndü. "Apsalar?"

Cevap gelmedi. Ayaklarının altında hafif bir sarsıntı gerçekleşti.

Sanki kumlar kocaman bir şeyin geçişiyle titremişti... kocaman ve dört bacaklı bir şeyin.

Daru bıçaklarını çekip titrek ışıktan uzaklaştı.

On adım ötede, kendisininkilerle aynı hizada bir çift parlak göz gördü. Geniş aralıklı gözler altın sarısı ve zahiren dipsizdi. Gecenin içerisindeki daha koyu birer lekeden ibaret kafa ve altındaki vücut, Kesici'yi donduran bir cüsseyi belli etmekteydi.

"Ah," dedi bir ses solundaki gölgelerden, "Daru delikanlısı. Kör seni bulmuş, güzel. Peki yoldaşın nerede?"

Kesici silahlarını yavaşça kınlarına soktu. "O kahrolasıca Tazı ödümü kopardı," diye mırıldandı. "Ve madem kör, neden dosdoğru bana bakıyor?"

"Eh, adı bir tür misnomer.* Görüyor ama bizim gibi değil." Ateş ışığına pelerinli bir figür çıktı. "Beni tanıyor musun?"

"Kotilyon," cevabını verdi Kesici. "Gölgetaht çok daha kısa boylu."

"O kadar değil ama belki gösteriş yaparken bazı vasıflarını abartıyordur."

"Ne istiyorsun?"

"Apsalar'la konuşmak elbette. Burada ölümün kokusu var... daha doğrusu yeni bir ölümün."

"Rellock. Babası. Uykusunda can verdi."

"Yazık." Tanrı etrafını gözden geçirircesine kukuletalı başını döndürdü, sonra yüzünü tekrar Kesici'ye çevirdi. "Artık hamin miyim?" diye sordu.

Kesici *hayır* demek istedi. Geri çekilmek, sorudan ve cevaplarının taşıyacağı anlamdan kaçmak istedi. Öneriye öfke kusmak istedi. "Sanırım öylesin, Kotilyon."

"Bunu duyduğuma... sevindim, Crokus."

"Adım artık Kesici."

"Çok daha nüktesiz ama sanırım yeterince uygun. Yine de eski Daru adında ölümcül bir cazibenin iması vardı. Fikrini değiştirmeyeceğinden emin misin?"

Kesici omuz silkti. "Crokus'un bir... hami tanrısı yoktu."

"Elbette. Ve günün birinde Darujhistan'a bir adam gelecek. Bir Malazan ismine sahip o adam, olsa olsa şöhretiyle tanınacak. Ve eninde sonunda genç Crokus'un, yani yıllar evvelki Şenlik gece-

---

* Bilerek koyulmuş yanıltıcı ad. İriyarı birine takılan "Ufaklık" lakabı gibi. –*çn*

sinde şehri kurtarmakta önemli bir rol oynamış delikanlının öykülerini duyacak. Masum, lekesiz Crokus. Öyle olsun... Kesici. Bakıyorum da bir tekneniz var."

Konu değişimine biraz şaşıran Kesici kafa salladı. "Evet."

"Yeteri kadar tedarikli mi?"

"Aşağı yukarı. Ama uzun bir yolculuk için değil."

"Hayır, elbette olmayacak. Neden olsun ki? Bıçaklarına bakabilir miyim?"

Kesici onları çıkarıp sapları öne gelecek şekilde tanrıya uzattı.

"Yalımları fena değil," diye mırıldandı Kotilyon. "Dengesi iyi. İçlerinde becerinin yankıları, kanın tadı var. Onları senin için takdis edeyim, Kesici?"

"Eğer takdisinde sihir olmayacaksa," cevabını verdi Daru.

"Efsun aşılamamı arzulamıyor musun?"

"Hayır."

"Ah. Demek Rallick Nom'un yolundan gideceksin."

Kesici'nin gözleri kısıldı. *Ah, evet, Rallick'i hatırlaması doğal. Belki onu Anka Hanı'nda Üzgün'ün gözlerinden bakarken görmüştür. Veya belki Rallick onu hamisi bellemiştir... yine de buna inanmakta zorlanıyorum.* "Sanırım o yolda gitmekte zorluk çekerim, Kotilyon. Rallick çok kabiliyetliydi."

"Evet, doğru. Ama Rallick Nom'dan, hatta Vorcan'dan bahsederken geçmiş zaman kullanmana gerek olduğunu düşünmüyorum. Hayır, verecek bir haberim yok... benimki sadece bir kuşku." Kotilyon bıçakları geri verdi. "Kendi becerilerini hafife alıyorsun, Kesici, ama belki de böylesi daha iyidir."

"Apsalar'ın nereye gittiğini bilmiyorum," dedi delikanlı. "Geri gelip gelmeyeceğini de."

"Aslına bakarsan onun varlığı beklendiği kadar önemli çıkmadı. Sana verecek bir görevim var, Kesici. Hamine bir hizmet sunmaya razı mısın?"

"Sunmam zaten beklenmiyor mu?"

Kotilyon bir müddet sessiz kaldı, ardından yumuşak bir kahkaha attı. "Hayır, senin... tecrübesizliğinden yararlanmayacağım. Yine de yararlanasım geldiğini inkâr edemem. İşleri münasip bir zeminde başlatalım mı? Mütekabiliyetten bahsediyorum, Kesici. Karşılıklı alışverişe dayanan bir ilişkiye ne dersin?"

"Keşke aynı şeyi Apsalar'a da teklif etseydin." Kesici sözlerinin ardından ağzını sımsıkı kapattı.

Fakat Kotilyon gülüp geçti. "Keşke. Bu yeni nezaketi zor derslerin bir neticesi kabul et."

"Mütekabiliyet dedin. İstediğin hizmeti sunmama karşılık ne alacağım?"

"Eh, takdisimi veya başka bir aşılamayı kabul etmediğin için bir çıkmaza düştüğümü itiraf etmeliyim. Bir önerin var mı?"

"Bazı soruların yanıtlanması hoşuma gider."

"Demek öyle?"

"Evet. Mesela sen ve Gölgetaht neden Laseen'i ve imparatorluğu ortadan kaldırmak için dalavere çevirdiniz? Tek sebep intikam arzusu muydu?"

Tanrı cüppesinin içinde irkilir gibi oldu ve Kesici görünmeyen gözlerdeki bakışın sertleştiğini hissetti. "Vay canına," dedi Kotilyon aheste aheste, "bu gidişle teklifimi gözden geçireceğim."

"Sormamın nedeni," diye üsteledi Daru, "Apsalar'a ne yaptığını anlayabilmek."

"Hami tanrının eylemlerine gerekçe göstermesini mi talep ediyorsun?"

"Benimki bir talep değildi. Sadece bir soruydu."

Kotilyon uzunca bir süre ses çıkarmadı.

Ateş yavaş yavaş sönüyor, közler esintiyle beraber parlayıp kararıyordu. Kesici ötedeki karanlığın bir yerinde huzursuzca gezinen ikinci bir Tazı'nın varlığını sezinliyordu.

"Gereksinimler," dedi tanrı usulca. "Oyunlar oynanır ve fevri görünebilen şeyler aslında bir aldatmacadan ibaret olabilir. Veya belki de Darujhistan'ın özgür, bağımsız kalması amaçlarımıza daha iyi hizmet edecektir. Her jestin, her kumarın arkasında katman katman anlam bulunur. Meramımı bundan daha fazla açıklamayacağım, Kesici."

"Yaptığından... yaptığından pişman mısın?"

"Sahiden de korkusuzmuşsun. Pişmanlık ha? Evet. Pişman olduğum çok ama çok şey var. Belki bir gün pişmanlıkların bir hiç olduğunu sen de görürsün. Asıl değer nasıl cevaplandıklarında yatar."

Kesici yavaşça dönüp gözlerini denizin karanlığına dikti. "Oponn'un sikkesini göle attım," dedi.

"Peki şimdi o davranışından pişman mısın?"

"Emin değilim. Gösterdikleri... ilgi hoşuma gitmedi."

"Şaşırmadım," diye mırıldandı Kotilyon.

"Bir ricam daha var," diyen Kesici tanrıyı yine karşısına aldı. "Beni koştuğun şu görevi ifa ederken saldırıya uğrarsam Kör'ü çağırabilir miyim?"

"Tazı'yı mı?" Kotilyon'un şaşkınlığı sesinden belliydi.

"Evet," cevabını veren delikanlının gözleri artık dev hayvana çevriliydi. "Onun ilgisi... içimi rahatlatıyor."

"Öyleyse hayal edebileceğinden daha ender birisin demektir, fani. Pekâlâ. İhtiyacın büyük olursa onu çağır da gelsin."

Kesici kafa salladı. "Eh, senin adına yapmamı istediğin nedir?"

Apsalar geri geldiğinde güneş ufku aşmıştı. Kesici birkaç saatlik uykunun ardından kalkıp Rellock'u gelgit hattının yukarısına gömmüştü. Teknenin gövdesini son kez kontrol ederken kendisininkinin yanına başka bir gölge düştü.

"Konukların varmış," dedi kız.

Kesici gözlerini kısarak kızın koyu, dipsiz gözlerine baktı. "Evet."

"Peki soruma bir yanıt buldun mu?"

Delikanlı kaşlarını çattı, ardından iç geçirip kafa salladı. "Buldum. Bir adayı keşfe çıkacağız."

"Bir adayı mı? Uzakta mı?"

"Az biraz ama her geçen saniye daha da uzaklaşıyor."

"Ah. Elbette."

Elbette.

Yukarıda denize açılan martılar sabah havasını çığlıklarla dolduruyordu. Mercanların ötesindeki beyaz benekler rüzgârı takip ederek güneybatıya yöneliyordu.

Kesici omzunu pruvaya dayayıp taşıtı yeniden suya itti. Sonra da içine girdi. Ona katılan Apsalar yekenin başına geçti.

Şimdi ne yapacağız? Bir tanrı ona cevabını vermişti.

Tiste Edurların Doğuş dedikleri âlemde beş aydır güneş batmamıştı. Griye çalan gökyüzündeki ışık tuhaf bir tona ve yayılıma sahipti. Sel basmış, ardından yağmurlar yağmıştı ve bir dünya mahvolmuştu.

Lakin enkazda bile yaşam mevcuttu.

Küt başından gevşek kuyruğuna kadar hiçbirinin uzunluğu iki adam boyundan kısa olmayan yirmi kadar geniş uzuvlu kedibalığı çamur kaplı duvara çıkmıştı. Hayvanlar gümüşi-beyaz karınları

yanlara taşacak kadar iyi besiliydi. Derileri kurumuştu ve koyu renkli sırtlarına yayılmış dantelimsi ağda çatlaklar göze çarpıyordu. Kırışmış deri katmanının altındaki küçük siyah gözlerinin parıltısı donuktu.

Ve anlaşıldığı kadarıyla o gözler, başlarında dikilen yalnız T'lan Imass'ın farkında değildi.

Onrack'ın yırtık, kupkuru ruhuna hâlâ merakın yankıları tutunmaktaydı. Boğum boğum ipleri andıran bağ dokuların altında eklemleri gıcırdayarak en yakındaki kedibalığının yanında çömeldi. Yaratıkların ölü olduğunu sanmıyordu. Kısa süre öncesine dek bu balıkların gerçek birer uzvu yoktu. Onrack bir dönüşüme tanıklık ettiğinden kuşkulanıyordu.

Az sonra ağır ağır doğruldu. Duvarı yeni denizin muazzam ağırlığına karşı ayakta tutan olan sihir bu kısımda yerini koruyordu. Diğer kısımlardaysa bozularak geniş gedikler ve köpürerek öbür tarafa gürül gürül akan alüvyon dolu seller oluşturmuştu. O taraftaki karaya sığ bir deniz yayılıyordu. Onrack günün birinde duvara ait kısımların bu âlemdeki yegâne adalar hâline gelebileceğinden şüpheleniyordu.

Denizin bir sel gibi bastırışı onları hazırlıksız yakalamış, peşinden getirdiği fırtınayla da dört bir yana dağıtmıştı. T'lan Imass başka soydaşlarının sağ kaldığının, biçimlerini geri kazanmalarına ve av sürebilsin diye yeniden birbirlerine bağlanmalarına yetecek kadar bu duvara yahut suda yüzen döküntülere tutunabildiğinin farkındaydı.

Fakat bölünmüş olsun veya olmasın Kurald Emurlahn, T'lan Imasslara uygun değildi. Onrack yanında bir Kemikbakar olmadan Tellann güçlerinden yararlanamaz, soydaşlarıyla irtibata geçemez, sağ kaldığını onlara bildiremezdi. Türünün büyük çoğunluğu için bu kadarı bile... pes etmeye yeterdi. İçinden daha yeni çıktığı çalkantılı sular gerçek bir son vadediyordu. Çözünme bu ebedi ayinden kaçmanın tek yoluydu ve Onrack doğrudan doğruya İlk Tahtın Koruyucuları olan Logroslar arasında bile o yolu –hatta daha beterini– seçmiş soydaşlar tanıyordu.

Savaşçının varlığına bir son seçmeye yönelik düşünceleri kısa sürdü. Aslında bakiliği onu çoğu T'lan Imass'tan çok daha az rahatsız ederdi.

Ne de olsa görecek yeni bir şey hep vardı.

En yakındaki kedibalığının derisinin altında bir kıpırtı tespit etti.

Belli belirsiz kasılma, bilinçlenme belirtileri vardı. Onrack çift elli, kıvrık obsidiyen kılıcını çekti. Tesadüfen karşılaştığı çoğu şeyin öldürülmesi gerekirdi. Bazen nefsi müdafaayla ama genellikle ani ve muhtemelen karşılıklı bir tiksintiden dolayı. Bunun neden böyle olması gerektiğini sorgulamaktan uzun zaman önce vazgeçmişti.

Onrack'ın devasa omuzlarına bir enkar'alın pütürlü ve renksiz postu seriliydi. Nispeten yeni bir edinim olan post, bin yıldan daha yeniydi. İşte ilk bakışta ondan nefret eden yaratıkların bir örneği daha. Gerçi kafasına doğru savrulan siyah, dalgalı yalım enkar'alın daha sert bir tepki vermesine yol açmış olabilirdi.

Onrack karşısındaki yaratığın kendi derisinden çıkmasına biraz daha zaman olduğuna hükmetti. Silahını indirip yanından geçti. Doğuş'un bütün bir kıtaya yayılan olağanüstü duvarı başlı başına bir merak konusuydu. Savaşçı kısa süre sonra o duvar boyunca yürümeye karar verdi. Veya en azından yolu bir gedikle kesilinceye dek.

Hayvan postuna sarılı ayaklarını yerde sürüyerek, sol elinden sarkan kılıcının ucuyla kurumuş kilde gelişigüzel bir çizgi çizerek yürümeye başladı. Yine hayvan postundan yırtık pırtık gömleğine ve silah koşumunun deri kayışlarına çamur topakları yapışmıştı. Vücudundaki çeşitli yarıklara ve deliklere sızmış olan alüvyonlu, yoğun su artık attığı her ağır adımda şıpır şıpır dışarı akmaktaydı. Eskiden bir miğferi, gençliğinden kalma etkileyici bir yadigârı vardı ama Jhag Odhan'daki Jaghut ailesiyle girdiği son kavgada kırılmıştı. Çaprazlama inen darbe aynı zamanda kafatasının beşte birini de uçurmuş, şakağın üstünde kalan kısmı alıp götürmüştü. Jaghut kadınları yanıltıcı bir kuvvete ve takdire değer bir vahşiliğe sahiplerdi – özellikle de köşeye kıstırıldıklarında.

Tepesindeki gök sarımtıraktı ama bu renge çoktan alışmıştı. Parçalanalı çok olmuş Tiste Edur kovanının bu parçası şimdiye kadar karşılaştıklarının açık ara en büyüğüydü ve Tremorlor'u, yani namı diğer Azath Odhanhane'yi çevreleyenden bile daha genişti. Üstelik medeniyetlerin yeşermesine, Tiste Edur olmasalar dahi efsun âlimlerinin Kurald Emurlahn'a ait güçleri çözmeye başlamalarına yeten istikrarlı bir dönem geçirmişti.

Onrack soydaşlarıyla beraber izlerini sürdüğü asi T'lan Imassların bu dünyayı sel basmasıyla sonuçlanmış yarayı bir şekilde tetikleyip tetiklemediklerini merak ediyordu. Bunun izlerini örtmekteki bariz etki göz önüne alındığında öyle bir ihtimal yüksek

görünüyordu. Veyahut Tiste Edurlar bir zamanlar sahip olduklarını geri almak için çıkagelmiş bulunuyorlardı.

Zaten Onrack'ın burnuna gri derili Edurların kokusu çalınıyordu – kısa zaman önce başka bir kovandan gelip buradan geçmişlerdi. Tabii Ayin'den sonra "koku" kelimesi T'lan Imasslar için yeni bir anlam kazanmıştı. Sıradan duyular bedenle birlikte büyük ölçüde yok olmuştu. Mesela Onrack'ın gözlerinin gölgeli küreleri için dünya donuk renklerden ve ısıdan müteşekkil karmaşık bir kolaja benzeyip genellikle devinimin şaşmaz hassaslığıyla ölçülürdü. Söylenen sözler kıpırtılı nefes bulutlarının içinde yüzerdi – tabii konuşmacı canlıysa. Eğer değilse sesin havadaki titreşimi tespit edilebilirdi. Onrack sesleri duyarak olduğu kadar, görerek de algılardı.

İşte böylece biraz ileride yatan sıcak, kanlı bir şeklin farkına vardı. Duvar burada yavaş yavaş çöküyor, kabarmış taşların aralarındaki çatlaklarından sular fışkırıyordu. Fazla geçmeden tamamen yıkılacağı anlaşılıyordu.

Şekil kıpırdamıyordu. Olduğu yere zincirlenmişti.

Onrack elli adımın ardından ona ulaştı.

Kurald Emurlahn'ın boğucu kokusu, yerdeki figürü kaplayan, yüzeyi hafif bir yağmur altında dalgalanan bir gölet gibi belli belirsiz görülebiliyordu. Saçsız başlı tutsağın geniş alnından derin ve zikzaklı bir yara geçiyor, bu yara sihirle parlıyordu. Adamın dili metal bir mengeneyle tutturulmuştu ama mengeneyle beraber figürün başını çevreleyen kayışlar da yerlerinden çıkmıştı.

Arduvaz grisi gözler hiç kırpışmadan T'lan Imass'a baktı.

Onrack yerdeki Tiste Edur'u biraz daha süzdü, sonra adamın üzerinden aşıp yoluna devam etti.

Arkasından hırıltılı, kısık bir ses yükseldi. "Bekle."

Namevt savaşçı durakladı ve o tarafa göz attı.

"Pazarlık – pazarlık etmek isterim. Özgürlüğüm için."

"Pazarlıklara ilgim yok," diye Edur dilinde yanıt verdi Onrack.

"Hiçbir şey arzulamaz mısın, savaşçı?"

"Arzuladıklarımı sen bana veremezsin."

"Öyleyse bana meydan mı okuyorsun?"

Onrack tendonlarını gıcırdatarak başını yana eğdi. "Duvarın bu bölümü çökmek üzere. Çöktüğü zaman burada olmak istemiyorum."

"Peki benim istediğimi mi sanıyorsun?"

"Konuyla ilgili görüşlerini değerlendirmek benim açımdan an-

lamsız olur, Edur. Kendimi senin yerine koymaya ilgi duymuyorum. Neden duyayım ki? Suda boğulmak üzeresin."

"Zincirlerimi kır da bu tartışmaya daha güvenli bir yerde devam edebilelim."

"Tartışmamızın niteliği öyle bir uygulamayı hak etmiş değil," diye cevapladı Onrack.

"Zaman bulursam o niteliği yükseltirim."

"Öyle bir ihtimal düşük gözüküyor." Onrack başını önüne çevirdi.

"Bekle! Sana düşmanlarından bahsedebilirim!"

T'lan Imass bir kez daha yavaş yavaş döndü. "Düşmanlarım mı? Düşmanlarım olduğunu söylediğimi hatırlamıyorum, Edur."

"Ama bal gibi var. Bilmez miyim. Ben de onlardan biriydim ve beni o yüzden burada buldun, zira artık düşmanın değilim."

"Demek ki artık kendi soyunun arasında bir asisin," diye gözlemde bulundu Onrack. "Hainlere güvenim yoktur."

"Kendi türüme ihanet etmedim, T'lan Imass. O sıfat beni buraya zincirleyen kişiye yakışır. Her halükârda güven sorusu müzakereyle cevaplanamaz."

"Bu itirafı senin yapman doğru mu, Edur?"

Adam surat ekşitti. "Neden yapmayacakmışım? Seni kandıracak hâlim yok ya."

Onrack artık cidden meraklanmıştı. "Beni neden kandırmayasın ki?"

"Tam da Kırkılmama yol açan sebepten," yanıtını verdi Edur. "Dürüst davranma ihtiyacından mustaribim."

"Bak bu feci bir lanet," dedi T'lan Imass.

"Evet."

Onrack kılıcını kaldırdı. "Madem öyle, benim de bir lanetim olduğunu itiraf etmeliyim. Merak."

"Senin için ağlıyorum."

"Gözyaşı görmüyorum."

"Yüreğimde, T'lan Imass."

Zincirler tek bir darbeyle parçalandı. Onrack boştaki sağ elini aşağıya uzatıp Edur'un ayak bileklerinden birini kavradı ve onu duvarın tepesinde peşinden sürükledi.

"Düştüğüm bu alçaltıcı duruma yanıp yakılırdım," dedi Tiste Edur yere sürten adımlarla ileriye çekilirken, "ama öyle yapacak takatim yok."

Onrack cevap vermedi. Bir elinde adam, diğerindeyse kılıcıyla yürümeyi sürdürdü. Duvarın zayıflamış bölümünü aşmaları uzun sürmedi.

"Artık beni bırakabilirsin," dedi Tiste Edur nefes nefese.

"Yürüyebilir misin?"

"Hayır ama—"

"Öyleyse bu şekilde devam edelim."

"Nereye gidiyorsun ki dermanıma kavuşmamı bekleyemiyorsun?"

"Bu duvar boyunca," diye cevap verdi T'lan Imass.

Onrack'ın kemiklerinin kütürtüleri, hayvan postuyla sarılı ayaklarının hışırtıları ve de çamur kaplı taşların üstünde sürüklenen Tiste Edur'un vücudu ile uzuvlarının patırtıları hariç bir süre sessizlik yaşandı. Sollarındaki döküntü dolu deniz ve sağlarındaki kokuşmuş bataklık değişmeden devam etti. Bir düzine daha kedibalığının arasından ve yanından geçtiler. Önceki gruptakiler kadar iri olmasalar bile bunlar da tamamen uzuvluydu. Ötelerinde duvar ufka kadar hiç bozulmadan uzayıp gidiyordu.

Tiste Edur nihayet ıstırap dolu bir sesle tekrar konuştu. "Böyle biraz daha... devam edersen... T'lan Imass... bir cesedi sürüklüyor olacaksın."

Onrack kısa süre düşündü, sonra durup adamın ayak bileğini bıraktı. Yavaş yavaş yönünü çevirdi.

Tiste Edur yattığı yerde inleyerek yan döndü. "Herhalde," dedi nefes nefese, "yanında yiyecek veya içme suyu yoktur."

Onrack bakışlarını kedibalıklarının uzakta kalmış hörgüçlerine yöneltti. "Sanırım bir miktar bulabilirim. İlkini kastediyorum."

"Bir geçit açabilir misin, T'lan Imass? Bizi bu âlemden çıkarabilir misin?"

"Hayır."

Tiste Edur başını kile yatırıp gözlerini yumdu. "Öyleyse ölmüş sayılırım. Yine de zincirlerimi kırmana minnettarım. Burada kalmana gerek yok ama bana elinden geldiği kadar merhamet göstermiş savaşçının adını bilmek isterim."

"Onrack. Logroslardan. Klansız."

"Trull Sengar. Ben de klansızım."

Onrack yerdeki Tiste Edur'u bir müddet süzdü. Sonra adamın üzerinden aşıp geldikleri yönde geri gitti. Kedibalıklarının arasına vardı. Yukarıdan inen tek bir darbe en yakınındakinin başını gövdesinden ayırdı.

Bu ölüm diğerlerini kudurttu. Deriler yarıldı, dört uzuvlu yumuşak bedenler dışarıya fırladı. Minicik gözleri ışıldayan geniş, iğne dişli başlar aralarındaki namevt savaşçıya çevrildi. Dört bir yandan yüksek tıslamalar geldi. Güdük, kaslı bacaklar üstünde yürüyen hayvanların üç parmaklı ayakları, kalın bir dolguya ve sivri tırnaklara sahipti. Dikey bir yüzgeçle omurgalarından yukarıya uzanan kuyrukları kısaydı.

Yaralı bir avın üstüne çullanan kurtlar misali saldırdılar.

Obsidiyen yalım savruldu. Sulu kanlar püskürdü. Kafalar ve uzuvlar kopup düştü.

Yaratıklardan biri havaya sıçradı ve koskoca ağzını Onrack'ın kafatasına kapattı. Bütün ağırlığıyla üstüne bindiği T'lan Imass boyun omurlarının çıtırdayarak birbirine sürtündüğünü hissetti. Hayvanın kendisini yere yıkmasına izin verip sırtüstü devrildi.

Sonra da çözünerek toz oldu.

Ve beş adım uzaktan yükseldi. Tıslayan yaratıkların arasına dalıp katliamına devam etti. Birkaç saniye sonra hayvanların hepsi ölmüştü.

Onrack leşlerden birini arka ayağından tuttu ve peşinden sürükleyerek Trull Sengar'ın yanına döndü.

Bir dirseğine yaslanmakta olan Tiste Edur'un donuk gözleri ona çevriliydi. "Bir an için çok garip bir rüya gördüğümü sandım," dedi. "Kocaman ve kıpır kıpır bir şapka takmıştın. Sonra şapkan seni tek lokmada yuttu."

Onrack leşi Trull Sengar'ın yanına çekti. "Rüya görmüyordun. Al. Ye."

"Pişirsek olmaz mı?"

T'lan Imass duvarın denize bakan kenarına gitti. Yalosların arasında çıplak kalmış dallara sahip sayısız ağacın kalıntısı vardı. Aşağıya inen Onrack dallı budaklı döküntülere ayak bastığında altındaki zeminin düzensizce kaydığını ve kıpırdadığını hissetti. Nispeten kurumuş kucak dolusu tahta parçası koparması sadece birkaç saniyesini aldı. Yükünü yukarıdaki duvarın tepesine fırlattı, sonra da peşinden gitti.

Bir ateş çukuru hazırlarken Tiste Edur'un gözlerini üstünde hissetti.

"Türünle olan karşılaşmalarımız nadirdi," dedi Trull az sonra. "O da ancak... ayininizden sonra. Daha öncesinde halkınız bizi görür görmez kaçardı. Tabii Thelomen Toblakailerle okyanuslarda

seyahat edenler hariç. Onlar bizimle çatışırlardı. Onları denizlerden atıncaya dek bu böyle asırlarca sürdü."

"Tiste Edurlar," dedi Onrack çakmak taşlarını çıkarırken. "Tiste Andiilerin gelişinden hemen sonra dünyamdaydılar. Bir zamanlar kalabalıktılar da. Karda, kumsallarda, ormanların derinliklerinde geçiş izler bıraktılar."

"Artık sayımız çok daha az," dedi Trull Sengar. "Buraya – bu mekâna– çocukları tarafından sürgün edildiğimiz Karanlık Ana'dan geldik. Bizi takip edeceklerini düşünmedik ama ettiler. Ve bu kovanın parçalanmasıyla tekrar kaçtık – senin dünyana, Onrack. Orada serpildik de..."

"Ta ki düşmanlarınız sizi yeniden buluncaya kadar."

"Evet. Onların ilkleri... bağnazca bir nefret besliyorlardı. Büyük savaşlar çıktı – karanlıkta, gölgelerle dolu gizli yerlerde verildikleri için hiç kimse onlara tanıklık etmedi. Sonunda ilk Andiileri imha ettik ama harcadığımız çabayla biz de mahvolduk. Dolayısıyla ıssız yerlere, ücra köşelere çekildik. Sonra daha başka Andiiler de geldi ama onlar daha az... ilgi duyar gibiydi. Zaten biz de içimize kapanmıştık. Artık yayıldıkça yayılma hasreti çekmiyorduk—"

"O açlığı gidermeye çalışsaydınız," dedi Onrack doğranmış ağaç kabuğu ve çalı çırpı yığınından ilk dumanlar yükselmeye başlarken, "sizde yeni bir ülkü bulurduk, Edur."

Trull suskun, gözleri başka tarafa çevriliydi. "Hepsini unutmuştuk," dedi en sonunda, bir kez daha gevşeyip başını kile koyarken. "Sana az önce anlattığım her şeyi. Kısa süre öncesine kadar halkım –görünüşe göre Tiste Edurların son kalesi– uzun, sıkıntılı geçmişimizle ilgili hemen hemen hiçbir bilgiye sahip değildi. Bildiklerimiz de yanlıştı. Ah, keşke," diye ekledi, "cahil kalsaydık."

Onrack yavaşça dönüp Edur'a baktı. "Halkınız artık içine kapanık değil."

"Sana düşmanlarınızdan bahsedeceğimi söylemiştim, T'lan Imass."

"Evet, söylemiştin."

"Tiste Edurlar arasında türdeşlerin var, Onrack. Yeni gayemizle işbirliği içerisindeler."

"Peki neymiş o gaye, Trull Sengar?"

Adam bakışlarını kaçırıp gözlerini yumdu. "Korkunç, Onrack. Korkunç bir gaye."

T'lan Imass savaşçı öldürmüş olduğu yaratığın leşine doğru

döndü ve obsidiyen bir bıçak çıkardı. "Korkunç gayelere aşinayım," dedi eti kesmeye başlarken.

"Söz verdiğim gibi şimdi sana öykümü anlatacağım. Artık neyle karşı karşıya olduğunuzu anlayasın diye."

"Hayır, Trull Sengar. Bana başka bir şey anlatma."

"Ama neden?"

Çünkü doğruların bana yük olur. Beni bir kez daha soydaşlarımı bulmaya mecbur bırakır. Doğruların beni yine bu dünyaya –kendi dünyama– zincirler. Ve buna henüz hazır değilim. "Sesinden usandım, Edur," cevabını verdi T'lan Imass.

Hayvanın ateşte cızırdayan parçası fok eti gibi kokuyordu.

Kısa süre sonra Trull Sengar karnını doyururken Onrack duvarın bataklığa dönük kenarına gitti. Sel suları arazide eski havzalar bulmuştu ve şimdi oralardan yükselen gazlar kalın, sızıntılı yüzeyin üzerinde soluk lekeler gibi süzülüyordu. Daha yoğun bir sis ufku gizliyordu ama T'lan Imass rakımda bir yükselme, alçak ve hörgüçlü bir dizi tepe sezinler gibi oluyordu.

"Hava giderek aydınlanıyor," dedi ateşin yanında yatan Trull Sengar. "Gökyüzü yer yer parlıyor. Şurada... ve şurada."

Onrack başını kaldırdı. Şimdiye dek kesintisiz bir kalay denizini andıran gök, ara sıra kararmış ve giderek uzayan aralıklarla sağanak yağmurlar bırakmıştı. Fakat artık kenarları tırtıklı yırtıklar belirmişti. Bir ufka sarı renkli şişmiş bir ışık küresi hâkimdi ve ilerideki duvar onun tam kalbine gider gibiydi. Öte yandan tam tepede daha küçük ve bulanık bir ateş halkası asılıydı. O halka mavi kenarlıydı.

"Güneş geri geliyor," diye mırıldandı Tiste Edur. "Burada, yani Doğuş'ta Kurald Emurlahn'ın kadim çifte kalpleri varlığını sürdürüyor. Bunu önceden bilmemiz mümkün değildi, zira bu kovanı ancak Delinme'den sonra yeniden keşfettik. Sel suları iklime kargaşa getirmiş olmalı. Ve de buradaki uygarlığı yok etmiş."

Onrack ona baktı. "O bir Tiste Edur uygarlığı mıydı?"

Adam başını iki yana salladı. "Hayır, daha çok sizin torunlarınıza benziyorlardı, Onrack. Gerçi bu duvar boyunca karşılaştığımız cesetler fena çürümüştü." Trull surat ekşitti. "Sizin şu insanlarınızın haşarattan farkları yok."

"Benimle bir ilgileri yok," cevabını verdi Onrack.

"Yani sağladıkları yavan başarıdan gurur duymuyor musun?"

T'lan Imass başını yana eğdi. "İnsanlar hata yapmaya yatkındır, Trull Sengar. Logroslar düzeni sağlamak öyle gerektirdiği için on-

lardan binlercesini öldürdüler. Ama zaten insanlar çok daha büyük sıklıkla kendi kendilerini yok ederler, zira başarıya imkân tanıyan vasıfların ta kendisi horgörü doğurur."

"Bu konuya epey kafa yormuş gibisin."

Onrack kemiklerini takırdatarak omuz silkti. "İnsanoğlundan duyduğum rahatsızlık büyüklüğünü koruyor. Belki de soydaşlarımınkinden daha yüksek bir oranda."

Tiste Edur yavaş ve temkinli hareketlerle ayağa kalkma girişiminde bulunuyordu. "Doğuş bir... arındırma gerektirdi," dedi buruk bir ses tonuyla. "Veya en azından gerektirdiğine hükmedildi."

"Yöntemleriniz," dedi Onrack, "Logrosların seçeceklerinden daha aşırı."

Sallanarak da olsa dik durmayı beceren Trull Sengar alaycı bir sırıtışla T'lan Imass'ın karşısına geçti. "Bazen, dostum, başlayan bir şey dizginlenemeyecek kadar güçlü çıkar."

"Başarının laneti de o ya."

Trull bu sözlerden irkilir gibi olup başka tarafa döndü. "Tatlı, temiz su bulmalıyım."

"Ne kadar zincirli kaldın?"

Adam omuz silkti. "Herhalde uzun bir zaman. Kırkılma'daki sihir, çekilen eziyeti uzatmak için tasarlanmıştı. Kılıcın onun gücünü kırdı ve artık vücudun olağan ihtiyaçları geri geldi."

Güneşler bulutları yakıyor, toplu ısıları nedeniyle havadaki rutubet artıyordu. Bulut örtüsü dağılarak ikilinin gözleri önünde kayboluyordu. Onrack yakıcı küreleri bir kez daha inceledi. "Gece çökmedi," dedi.

"Yazları çökmez. Kışların ise başka türlü olduğu söylenir. Öte yandan sağanak yağış sebebiyle bundan sonra neler olacağına dair tahmin yürütmekten fayda gelmez. Şahsen benim keşfetmek gibi bir arzum yok."

"Bu duvardan ayrılmalıyız," dedi T'lan Imass az sonra.

"Evet, tümüyle çökmeden önce. Sanırım uzakta tepeler görebiliyorum."

"Dermanın varsa kollarını bana sar da aşağıya inelim," dedi Onrack. "Havzanın etrafından dolaşabiliriz. Yerel hayvanlar sağ kaldıysa daha yüksek yerlere çıkmışlardır. Bu etten biraz yanımıza alıp yolda pişirmemizi ister misin?"

"Hayır. Yenilecek gibi değil."

"Şaşırmadım, Trull Sengar. Bunlar uzun zamandır çürümüş etle beslenen birer etobur."

Nihayet duvarın dibine ulaştıklarında ayaklarının altındaki toprak ıslaktı. Etraflarını saran böcek sürüleri kudurmuş bir açlıkla Tiste Edur'un üstüne çullandı. Onrack su dolu havzaların arasında ilerlerken tempoyu yoldaşının belirlemesine izin verdi. Hava vücutlarını ıslatıp üzerlerindeki giysileri sırılsıklam edecek kadar nemliydi. Yer seviyesinde rüzgâr esmemesine rağmen yukarıdaki bulutlar uzayıp inceldi ve onlardan hızlı davranarak tepe sırasına karşı toplandı. Oradaki gökyüzü gitgide kararardı.

"Bir kasırgaya doğru gidiyoruz," diye mırıldandı Trull, tatarcıkları savuşturmak için kollarını sallayarak.

"Çıktığında bu araziyi sel basacak," diye belirtti Onrack. "Temponu hızlandırabilir misin?"

"Hayır."

"Öyleyse seni taşımam gerekecek."

"Taşıman mı yoksa sürüklemen mi?"

"Hangisini yeğlersin?"

"Taşımak biraz daha az küçük düşürücüymüş gibi geliyor."

Onrack kılıcını omuz koşumundaki ilmiğe taktı. Savaşçı kendi türü arasında uzun boylu sayılmasına karşın Tiste Edur neredeyse bir önkol mesafesi kadar daha uzundu. T'lan Imass'ın isteği doğrultusunda adam yere oturup dizlerini göğsüne çekti. Onrack çömeldi ve bir kolunu Trull'ın dizlerinin, diğeriniyse kürekkemiklerinin altından geçirdi. Bunun ardından tendonları gıcırdayarak doğruldu.

"Kafatasının –daha doğrusu ondan geriye kalanın– etrafında yeni delikler var," diye belirtti Tiste Edur.

Onrack konuşmadan düzenli bir koşu tutturdu.

Kısa süre sonra tepelerden esmeye başlayan bir rüzgâr öyle kuvvetlendi ki T'lan Imass öne eğilmek ve ayaklarını göletler arasındaki çakıl sırtlara sıkıca basmak zorunda kaldı.

Tatarcıklar çabucak savrulup gitti.

Onrack ilerideki tepelerde garip bir intizam olduğunu fark etti. Sayıları yediyi bulan tepeler sanki düz bir çizgi üstünde sıralanmıştı ve her biri eşsiz bir biçime sahip olsa da yükseklikleri aynıydı. Fırtına bulutları onların epey gerisinde yığılıyor, şişkin sütunlar hâlinde burgu yaparak devasa bir sıradağdan göğe yükseliyordu.

Rüzgâr Onrack'ın kurumuş suratına karşı uluyarak altın sarısı saç tellerini uçuşturuyor, koşumunun deri kayışları arasından eserken boğuk bir ıslık çalıyordu. Yoldaşının kucağında iyice büzülmüş olan Trull Sengar başını haykıran boranın aksi istikametine dönük tutuyordu.

Şimşekler kabarık sütunlar arasında köprüler kuruyor, gök gürültülerinin onlara ulaşması uzun sürüyordu.

Tepelerin aslında tepe falan olmadığı anlaşıldı. Her biri siyah renkli pürüzsüz bir taştan inşa edilmiş kocaman birer yapıydı ve göründüğü kadarıyla tek parçaydı. Yükseklikleri en az yirmi adam boyundaydı. Köpeği andıran geniş kafataslı, küçük kulaklı, kalın kaslı yaratıkların başları iki yolcuya ve arkalarındaki uzakta kalmış duvara çevriliydi. Hafifçe ışık saçan derin göz çukurları koyu, kesif bir kehribar sarısıydı.

Onrack'ın adımları yavaşladı.

Ama durmadı.

Havzalar geride kalmıştı. Ayak altındaki toprak, rüzgârın taşıdığı yağmurla ıslanmasına karşın sağlamdı. T'lan Imass yönünü en yakındaki abideye çevirdi. Yaklaşırlarken heykelin kuytu tarafına girdiler.

Havanın aniden durulmasına derin bir sessizlik eşlik etti. Her iki taraftan esen rüzgâr ne gariptir ki boğuk ve uzak bir hâl aldı. Onrack yükünü yere bıraktı.

Tiste Edur'un şaşkın bakışları önlerinde yükselen yapıyı buldu. Onrack yanından geçerken ses çıkarmaksızın yavaşça doğruldu.

"Ötede," diye usulca mırıldandı Trull, "bir geçit olmalı."

Duraklayan Onrack ağır ağır dönüp yoldaşını süzdü. "Burası senin kovanın," dedi az sonra. "Şu... heykeller hakkında ne seziyorsun?"

"Hiçbir şey, ama neyi temsil ettiklerini biliyorum... tıpkı senin de bildiğin gibi. Anlaşılan bu âlemin sakinleri onları tanrı bellemişler."

Onrack cevap vermedi. Dev heykeli tekrar karşısına aldı ve gözlerini yukarıya çevirirken başı giderek daha geriye yattı. Sonunda o ışık saçan kehribar sarısı göz çukurlarına odaklandı.

"Bir geçit olmalı," diye arkasından üsteledi Trull Sengar. "Bu dünyadan ayrılmanın bir yolu. Neden tereddüt ediyorsun, T'lan Imass?"

"Senin göremediğin şeyin karşısında tereddüt ediyorum," cevabını verdi Onrack. "Yedi taneler, evet. Ama içlerinden ikisi... canlı." Duraksadı, sonra ekledi: "Ve bu da onlardan biri."

7

Bekleyen bir ordu çok geçmeden kendi kendisiyle savaşa tutuşur.

Kellanved

Dünya kızıl renkle –bayat kanın, bir savaş meydanının paslanan demirinin tonuyla– çevriliydi. Yan dönmüş bir nehri andıran bir duvar şeklinde yükseliyor, kafası karışanları ve kararsızları Raraku'nun çeperindeki kırık dişlere benzer engebeli yamaçlara çarpıyordu. Kutsal Çöl'ün en kadim muhafızları olan o ağarmış kireçtaşı kayalıklar şimdi Hortum'un, yani egemenliğine rakip tanımayan öfkeli tanrıçanın aralıksız fırtınası altında ufalanıyordu.

Bir yandan da tanrıçanın yüreğinde sükûnet illüzyonu yatıyordu.

Hayalet Elli adıyla tanınır olmuş yaşlı adam yamacı ağır ağır tırmanıyordu. İhtiyarlamış cildi koyu bronz renginde olup dövmeli, basık ve geniş suratı rüzgârın pençelediği bir kaya kadar buruşuktu. Yukarısındaki sırt küçük sarı çiçeklerle kaplıydı. Yerel kabilelerin *hen'bara* dedikleri alçaklarda yetişen çöl bitkisi buralarda nadiren filizlenirdi. Kurutulduklarında üzüntüyü gideren, fani bir ruhun acısına merhem olan baş döndürücü bir çay yapımında kullanılabilirlerdi. Yaşlı adam telaşı andıran bir tavırla yamaçtan yukarı düşe kalka ilerledi.

Hiçbir yaşamın yolu kansız değildir. Önüne çıkanlarınkini dök. Kendininkini de. Mücadeleyi bırakma, kendini korumanın vahşice tezahürü olan hışmın tamamıyla o giderek büyüyen selde bata çıka yol al. Sürükleyici akıntılardaki dehşetengiz dans sanat içermezdi ve aksini düşünmek yanılgıdan öteye geçmezdi.

Yanılgılar. Eskinin Fener rahibi Eli Hafif Heboric artık yanılgılara kapılmıyordu. Onları uzun zaman evvel kendi elleriyle teker teker boğmuştu. Ellerinin öyle işlere bilhassa uygun –Hayalet Elli– olduğu

anlaşılmıştı. Onlar gizemli, şaşmaz bir iradenin rehberlik ettiği görünmez güçlerin fısıldayıcılarıydı. Heboric onu kontrol edemediğini bildiğinden yanılgılara tutunmuyordu. Nasıl tutunabilirdi ki?

Arkasındaki engin düzlükte on binlerce savaşçı ve onlara hizmet veren siviller bir şehrin harabeleri arasına kamp kurmuştu. Orada bu denli net bir görüş yoktu. Ordu şu an istirahat eden ama yakında silahlar tutacak olan güçlü eller gibiydi. Ona yanılgılarda boğulan, şaşmazlıktan çok uzak bir irade rehberlik ediyordu. Heboric aşağıdaki herkesten sadece farklı değildi – onların tam tersi, çarpık bir aynadaki menfur bir yansımaydı.

Hen'bara'nın armağanı geceleri rüyasız bir uyku, hiçliğin avuntusuydu.

Harcadığı çabayla nefes nefese kalan Heboric sırta ulaştı ve bir süre dinlenmek için çiçeklerin arasına çöktü. Hayaletimsi eller gerçekleri kadar kullanışlı olsa da Heboric onları göremiyordu – başkalarının gördüğü silik, alacalı parıltı olarak bile. Hatta görme yetisi onu her açıdan yüzüstü bırakıyordu. Heboric dört bir yandaki ufukların gitgide yaklaşmasının yaşlılara özgü bir lanet olduğuna inanıyordu. Mamafih etrafını çevreleyen sarı halı bulanık bir lekeden fazlası olmasa bile hoş koku burun deliklerini dolduruyor, dilinde aşikâr bir tat bırakıyordu.

Çöl güneşinin ısısı çarpıcı, boğucuydu. Kendine ait bir güçle Kutsal Çöl'ü koskoca ve amansız bir hapishaneye dönüştürüyordu. Heboric ısıdan nefret eder, Yedi Kent'e sövüp sayar, halkı için derin bir nefret besler olmuştu. Ve şimdi onların arasında mahsurdu. Hortum'un bariyeri ayrım gözetmeden ne dışarıdakilere ne de içeridekilere geçit veriyordu – Seçilmiş'in takdiri doğrultusunda.

Yan tarafta bir kıpırtı oldu. İnce yapılı, siyah saçlı, bulanık bir figür belirdi. O figür gelip yanına oturdu.

Heboric gülümsedi. "Yalnız olduğumu sanıyordum."

"İkimiz de yalnızız, Hayalet Elli."

"Bunu ikimize de hatırlatmaya gerek yok, Felisin." *Genç Felisin. Fakat bu dile getiremeyeceğim bir ad. Seni evlat edinen annenin kendi sırları var, kızım.* "Ellerindeki ne?"

"Tomarlar," cevabını verdi kız. "Anne'den. Anlaşılan şiir yazmaya olan açlığını yeniden keşfetmiş."

Dövmeli eski rahip homurdandı. "Onun bir açlık değil aşk olduğunu sanıyordum."

"Sen bir şair değilsin," dedi kız. "Her halükârda açık konuşmak

gerçek bir yetenektir; sözlerinin üstünü örtmek şu aralar şairlerin mesleği olup çıktı."

"Sen acımasız bir eleştirmensin, kızım," diye gözlemde bulundu Heboric.

"Adını *Gölgeye Çağrı* koydu. Daha doğrusu kendi annesinin başladığı bir şiire devam ediyor."

"Eh, Gölge puslu bir âlemdir. Sha'ik belli ki konuyla, hatta belki de kendi annesininkiyle uyumlu bir üslup seçmiş."

"Bence yaptığı kolaya kaçmak, Hayalet Elli. Gel Korbolo Dom'un ordusunun yeni adını ele alalım. *İt Gebertenler*. Şairane diye buna denir, ihtiyar. Mağrurca kabadayılığının arkasında pısırıklıktan başka hiçbir şey olmayan, kapıldığı dehşetle göğsünü kabartan Korbolo Dom'a uygun bir ad."

Heboric uzanıp eline geçen ilk çiçeğin başını kopardı. Onu kısa bir süre burnuna tuttuktan sonra kemerindeki deri keseye koydu. "'Kapıldığı dehşetle göğsünü kabartan.' Akılda kalıcı bir tasvir, kızım. Ama ben Napanlıda korku görmüyorum. Aren'de toplanan Malazan ordusu acemilerle dolu altı üstü üç lejyondan ibaret. Üstelik onlara faydalı bir tecrübesi bulunmayan bir kadın komuta ediyor. Korbolo Dom'un korkmak için bir sebebi yok."

Genç kız attığı kahkahayla sanki havada buz gibi bir yol açtı. "Sebebi yok mu, Hayalet Elli? Aslına bakarsan pek çok sebebi var. Tek tek sayayım mı? Leoman. Toblakai. Bidithal. L'oric. Mathok. Ve onu diğer hepsinden daha çok korkutan: Sha'ik. Annem. Kamp ihtilaflarla kaynayan bir yılan çukurundan farksız. Annem, Mallick Rel ile Pullyk Alar'ı kovdu. İkisini de sürgün etti. Korbolo Dom güç çekişmesinde iki müttefik daha kaybetti."

"Güç çekişmesi falan yok," diye homurdanan Heboric bir avuç çiçek kopardı. "Bunun mümkün olabileceğini düşündüklerine göre kafaları hiç çalışmıyor demektir. Sha'ik o ikisini damarlarında kalleşlik aktığı için defetti. Korbolo Dom'un bu konudaki hislerine ilgi duymuyor."

"Korbolo Dom aksine inanıyor ve o inanç neyin doğru olup neyin olmadığından daha önemli. Peki annem duyurularının akıbetine nasıl tepki veriyor?" Felisin tomarları önündeki bitkilere doğru salladı. "Şiirle."

"İlmin hibesiyle," diye mırıldandı Heboric. "Hortum Tanrıça, Seçilmiş'in kulağına fısıldar. Gölge Kovanı'nda bizzat Hortum'la ilgili hakikatler içeren sırlar bulunur."

"Ne demek istiyorsun?"

Heboric omuz silkti. Kesesi dolmak üzereydi. "Maalesef benim de kendi sezgisel ilmim var." *Tabii bir faydasını gördüğüm yok, o ayrı.* "Kadim bir kovanın ayrışmasıyla âlemlere parçalar saçıldı. Hortum Tanrıça güce sahip ama o güç ilk başta ona ait değildi. Yolunu kaybetmiş ve acılar içindeki bir diğer parçaydı, hepsi bu. Acaba tanrıça, Hortum'a ilk kez denk geldiğinde neydi? Herhalde bir çöl kabilesinin ufak çaplı ilahıydı. Belki de yaz rüzgârının ruhu, bir bahar girdabının koruyucusuydu. Hiç şüphesiz pek çoğundan biriydi. Elbette o parçayı ele geçirince eski rakiplerini ortadan kaldırması, Kutsal Çöl üstünde mutlak ve insafsız bir egemenlik sağlaması uzun sürmedi."

"Enteresan bir teori, Hayalet Elli," dedi Felisin aheste aheste. "Ama Yedi Kutsal Şehir'e, Yedi Kutsal Kitap'a ve Vahiyci Dryjhna'nın kehanetine değinmiyor."

Heboric alaycı bir homurtu çıkardı. "Tarikatlar birbirleriyle beslenir, kızım. Koskoca destanlar özümsenip dine yakıt yapılır. Yedi Kent göçebe kabilelerden doğdu ama onlara kalan mirasın kaynağı kadim bir uygarlıktı. O uygarlık da daha bile eski bir imparatorluğun, yani T'lan Imasslarca kurulmuş İlk İmparatorluk'un temelleri üstünde sallantılı bir dengede duruyordu. Neyin hafızalarda kalıp neyin kalmayacağı ve unutulup gideceği sadece şansa ve şartlara bağlıdır."

"Şairler açlık nedir biliyor olabilirler," diye fütursuzca bir yorumda bulundu kız, "ama tarihçiler ellerine ne geçerse yalayıp yutarlar. Ve yalayıp yutmak dili katlederek onu cansız bir şey hâline getirir."

"O dediğin tarihçinin değil eleştirmenin suçudur."

"Didişmeye ne gerek var? Âlimler diyelim, olsun bitsin."

"Açıklamam panteonun gizemlerini yok ediyor diye mi yakınıyorsun? Felisin, bu dünyada şaşılmaya daha layık şeyler var. Tanrıları ve tanrıçaları kendi hastalıklı takıntılarıyla baş başa bırak."

Kızın kahkahası yine bir tokat gibi indi. "Ah, ne kadar da eğlenceli bir yoldaşsın, ihtiyar! Tanrısı tarafından dışlanmış bir rahip. Teorileri nedeniyle hapse tıkılmış bir tarihçi. Çalmaya değer hiçbir şeyi kalmamış bir hırsız. Şaşırması gereken ben değilim."

Yaşlı adam Felisin'in ayağa kalktığını işitti. "Her halükârda," diye devam etti kız, "seni bulmaya gönderilmiştim."

"Öyle mi? Sha'ik hiç şüphesiz duymazdan geleceği daha başka nasihatler mi istiyor?"

"Bu seferlik hayır. Leoman."

Heboric kaşlarını çattı. *Ve Leoman neredeyse Toblakai de oradadır. Celladın tek iyi tarafı benimle bir daha asla konuşmama andına bağlı kalması. Yine de gözlerini üstümde hissediyorum. Onlar bir katilin gözleri. Kamptan sürülmesi gereken biri varsa...* Yavaşça ayağa kalktı. "Onu nerede bulacağım?"

"Çukur tapınağında," diye yanıtladı Felisin.

Elbette. Peki sen Leoman'ın yanında ne yapıyordun, sevgili kızım?

"Elini tutardım," diye ekledi Felisin, "ama dokunuşlarını fazla şairane buluyorum."

Yan yana yürüyerek yamaçtan aşağı indiler ve o sırada boş olan iki dev ağılın arasından geçtiler – keçiler ve koyunlar akşama kadar otlasınlar diye harabelerin doğusundaki çayırlara güdülmüştü. Ölü şehre girmekte kullandıkları geniş gedik anacaddelerden biriyle kesişiyor, o cadde de temellerinden ve yıkık duvarlarından başka bir şeyleri kalmamış bir dizi kocaman binaya kadar gidiyordu. Bina kümesine Tapınaklar Çemberi denir olmuştu.

Kerpiç kulübelerle, yurtlarla ve hayvan postundan çadırlarla harabelerde modern bir şehir kurulmuştu. Sokak uzunluğundaki geniş tentelerin altında mahalle pazarları müşterilerle dolup taşıyor, sıcak havaya sayısız ses ve pişen yemeklerin mis gibi kokusu yayılıyordu. Sha'ik'in komuta kademesinde generale eşdeğer bir makama sahip kendi savaş reisleri Mathok'un emrindeki yerel kabileler, İt Gebertenlerle, şehirlerden gelmiş karman çorman asi çeteleriyle, eşkıyalarla ve sayısız Malazan garnizon boyunduruğundan kurtarılmış suçlularla haşır neşir oluyordu. Ordunun kamp sivilleri de bir o kadar uyumsuzdu, eğreti şehirde âdeta göçebe hayatı yaşayan acayip, bağımsız bir kabileyi andırıyor, hiç şüphesiz siyasi tabiatlı gizli kaprisler doğrultusunda hareket ediyordu. Şu an için görülmemiş bir yenilginin sonucunda alışılmıştan daha kaçamak davranıyorlardı – çoğu çıplak ve cılız düzinelerce çocuğu peşlerine takmış gezdiren yaşlı fahişeler, silah ustaları, semer onarıcılar, aşçılar, kenef kazıcılar, dullar, karılar, tek tük kocalar, daha da az sayıda babalar ve analar... içlerinden çoğunun Sha'ik'in ordusundaki savaşçılarla arasında bağlar mevcuttu ama bu bağlar en iyi tabiriyle zayıftı, kolayca kopabiliyor, genellikle bir zina ve piçlik ağına dolanıyordu.

Şehir Heboric'e göre Yedi Kent'in bir mikrokozmosuydu. Malazan İmparatorluğu'nun önce fatih, ardından işgalci sıfatıyla iyi-

leştirmek için yola çıktığı bütün illetlerin deliliydi. Eski rahibin burada tanıklık etmiş olduğu özgürlüklerde çok az erdem var gibiydi. Lakin Heboric hainceden düşüncelerinde yalnız olduğu kanaatindeydi. *İmparatorluk beni bir suçlu ilan etti ama yine de Malazanlıyım. İmparatorluğun bir çocuğu, eski imparatorun "kılıçla barış" düsturunu yeniden benimsemiş bir taraftarıyım. Dolayısıyla, sevgili Tavore, ordunu isyanın bu kalbine getir ve onu kesip at. Uğranılan kayba gözyaşı dökmeyeceğim.*

Tapınaklar Çemberi, ikilinin az önce geçtiği fıkır fıkır sokaklara kıyasla neredeyse terk edilmişti. Eski tanrıların bu yuvasında bir zamanlar unutulmuş ilahlara tapan unutulmuş halk, ufalanan harabelerden ve ayak bileklerine kadar tozlu çömlek kırıklarıyla kaplı yollardan başka geride fazla bir şey bırakmamıştı. Yine de anlaşıldığı kadarıyla bazı kimseler için mukaddes bir şey hâlâ varlığını korumaktaydı, zira gözden düşmüşlerin en garibanları burada kendilerine bir sığınak bulmuşlardı.

Az sayıdaki muhtacın arasında birkaç ufak çaplı şifacı gezinmekteydi. O muhtaçlara üçüncü, hatta dördüncü bir eş olarak bir savaşçının yahut tüccarın yanına sığınamamış yaşlı dullar, uzuvlarını kaybetmiş dövüşçüler, Üst Denul'un iyileştirici güçlerine parası yetmeyen cüzamlılar ve diğer hastalar da dahildi. Daha önceden bu kimselerin arasına kimsesiz çocuklar da karışırdı ama Sha'ik buna son vermiş, Felisin'den başlayarak hepsini evlat edinmişti. Öyle yaparak kendine bir maiyet kurmuş, Hortum tarikatına müritler kazandırmıştı. Heboric'in üstünkörü yürüttüğü son sayıma göre sütten yeni kesilmişlerden Felisin'in yaşına –hatta Sha'ik'in kendi gerçek yaşının yakınına– kadar değişen bir aralıktaki grubun sayısı üç binin üzerindeydi. Sha'ik hepsinin de annesiydi.

Bu popüler bir karar olmamıştı. Pezevenkler kuzularını kaybetmişlerdi.

Tapınaklar Çemberi'nin merkezinde katmerli kireçtaşının derinlerine gömülü, zeminine asla güneş değmeyen geniş bir sekizgen çukur vardı. Yılan, akrep ve örümcek sakinlerinden arındırılan çukura Gürzlü Leoman yerleşmişti. Leoman bir zamanlar Sha'ik'in en güvenilir korumasıydı. Fakat yeniden doğan Sha'ik adamın ruhunun derinliklerini didik didik etmiş ve orayı her türlü katiyeti reddetme eğilimindeki doğal bir kusur sonucu boş, imandan yoksun bulmuştu. Yeni Seçilmiş, o adama güvenemeyeceğine karar vermişti – en azından yanındayken. Neticede Mathok'a yardımcı

atanmıştı ama yeni makamı fazla bir sorumluluk taşımaz gibiydi. Toblakai, Sha'ik'in yakın koruması olarak kalsa bile suratını parçalanmış gibi gösteren bir dövmeye sahip dev adam, Leoman'la dostluğundan vazgeçmemişti ve genellikle onun somurtkan birlikteliğindeydi.

İki savaşçı arasında Heboric'in sadece ufacık bir kısmını sezdiğinden emin olduğu müşterek bir geçmiş vardı. Dedikodulara göre bir keresinde Malazanlıların mahkûmları olarak aynı zinciri paylaşmışlardı. Malazanlıların Toblakai'ye daha az insanlık göstermemiş olmaları Heboric'i hayıflandırırdı.

"Artık yanından ayrılıyorum," dedi Felisin çukurun tuğla kaplı kenarında. "Bir daha fikirlerimi seninkilerle çatıştırmak istediğimde seni arar bulurum."

Heboric yüzünü buruşturarak kafa salladı ve merdivenden inmeye başladı. Alacakaranlıkta alçaldıkça çevresindeki hava tabakalar hâlinde serinledi. Durhang kokusu iç gıcıklayıcı ve yoğundu. Leoman'ın bu özentiliği eski rahibi düşündürüyordu – sakın Felisin annesini Heboric'in sandığından daha yakın bir biçimde takip ediyor olmasındı?

Kireçtaşı zemin kilimlerle kaplıydı. Gezgin tüccarların kullandıkları portatif türden süslü püslü mobilyalar geniş odayı sıkışık gösteriyordu. Sağda solda duvarların önüne koyulmuş tahta çerçeveli paravanların panellerindeki gergin kumaşlara kabile mitolojisinden sahneler dokunmuştu. Açıktaki duvarlardaysa kadim bir ressamın siyah ve kızıl aşıboyası tabloları pürüzsüz, engebeli taşı çok katmanlı manzaralara –transparan hayvanların cirit attığı savanlara– çeviriyordu. Nedense bu imgeler Heboric'in gözlerine net ve keskin görünüyor, adamın görüş alanının kenarlarından hiç eksik olmayan kıpırtıların anılarını fısıldıyordu.

Bu çukurda yüksek, dik duvarların arasında ebediyen hapsettiği yaşlı hülasalar geziyordu. Heboric başarısızlığın, uzun zaman önce yok olmuş dünyaların her türlü izgesel tabakalaşmasını barındıran bu yerden nefret ediyordu.

Heboric merdivenin dibine vardığında başını kaldırmaya zahmet etmeyen Toblakai arkalıksız bir divanda otururak tahta kılıcının yalımına yağ sürüyordu. Leoman ise karşı duvara yakın minderlerin üstünde sere serpe yatıyordu.

"Hayalet Elli," diye seslenerek selam verdi çöl savaşçısı. "Hen'bara getirdin mi? Gel, burada bir maltız ve su var—"

"O çayı yatmadan hemen öncesine saklarım," diye yanıtlayan Heboric oraya gitti. "Benimle konuşmak mı istiyorsun, Leoman."

"Daima, dostum. Seçilmiş bizi kutsal üçgenine çağırmadı mı? Bu unutulmuş çukurdaki biz üçümüzü? Veya belki de sözcükleri karıştırmışımdır ve 'kutsal' ile 'unutulmuş' kelimelerinin yerlerini değiştirmeliyimdir. Geç otur. Bende çay var. İçeni uyanık yapan türden."

Heboric bir mindere oturdu. "Peki neden uyanık olmamız gerekiyor?"

Leoman'ın yüzünde gevşek bir tebessüm vardı. Heboric anladı ki durhang adamın alışıldık suskunluğunu alıp götürmüştü. "Sevgili Hayalet Elli," diye mırıldandı savaşçı, "bu *avların* bir gereksinimi. Ne de olsa aslanın yiyerek karnını doyurduğu şey burnunu yere dayamış ceylandır."

Eski rahibin kaşları kalktı. "Peki bizi gözüne kestiren kim, Leoman?"

Leoman arkasına yaslandı. "Malazanlılar elbette. Başka kim olacak?"

"Bak o zaman kesinlikle konuşmalıyız," dedi Heboric sahte bir içtenlikle. "Sonuçta Malazanlıların bize zarar vermeyi planladıklarına dair en ufak bir fikrim yoktu. Edindiğin bilgiden emin misin?"

Toblakai, Leoman'a hitap etti. "Sana daha önce de dediğim gibi, bu yaşlı adamın öldürülmesi lazım."

Leoman güldü. "Ah, dostum, aramızda Seçilmiş'in gözünden düşmemiş bir tek sen kaldığın için o konuyu kapatmanı öneririm. O öyle bir şeyi yasakladı ve uzatmanın bir anlamı yok. Zaten seninle aynı fikirde de değilim. Seninkisi artık gömülmesi gereken eski bir saplantı."

"Toblakai benden nefret ediyor çünkü ruhuna neyin dadandığını açıkça görebiliyorum," dedi Heboric. "Ve benimle konuşmama yemininden dolayı sohbet seçenekleri maalesef çok kısıtlı."

"Empatini alkışlıyorum, Hayalet Elli."

Heboric burun kıvırdı. "Bu buluşmanın bir konusu varsa, Leoman, söyle. Yoksa ışığa geri döneceğim."

"Bak o dediğin ancak çok uzun bir yolculukla olur," diyen savaşçı gevrek gevrek güldü. "Pekâlâ. Bidithal eski alışkanlıklarına geri döndü."

"Baş Büyücü Bidithal mı? Hangi 'eski alışkanlıklardan' bahsediyorsun?"

"Çocuklardan, Heboric. Kızlardan. Onun o nahoş... açlığından. Ne yazık ki Sha'ik her şeyi bilmiyor. Ah, Bidithal'ın eski tutkularından haberdar – ne de olsa Eski Sha'ik'ken onları bizzat tecrübe etti. Fakat bu şehirde artık yüz bine yakın kişi yaşıyor. Her hafta birkaç çocuğun ortadan kaybolması... neredeyse hiç fark edilmiyor. Lakin Mathok'un adamları doğaları gereği temkinliler."

Heboric kaşlarını kaldırdı. "Peki benden bu konuda ne yapmamı istersin?"

"Söylediklerime ilgi duymuyor musun?"

"Tabii ki duyuyorum. Ama ben senin de dediğin gibi sesi duyulmayan bir tanecik adamım. Bidithal ise Sha'ik'e bağlılık yemin etmiş üç kişiden ve onun en güçlü Baş Büyücülerinden biri."

Leoman çayı hazırlamaya başladı. "Buradaki üçümüz belirli bir sadakati paylaşıyoruz, dostum," diye mırıldandı. "Bidithal'ın gözüne takılmış belirli bir çocukla." Bunun ardından başını kaldırdı ve su çanağını mazgalın ızgarasına koyarken o tarafa eğildi. Kısılı gözleri Heboric'teydi. "Fakat gösterilen ilgi sadece cinsel değil. Felisin, Sha'ik'in seçilmiş halefi – bunu hepimiz görebiliyoruz, değil mi? Bidithal onun annesine tıpatıp benzemesini sağlayacak bir tarzda biçimlendirilmesi gerektiğine inanıyor – annesi derken Eski Sha'ik'i kastediyorum. Bidithal'a göre çocuk annesinin izinden gitmeli. Annesi ruhen çökmüş olduğu için çocuk da ruhen çökmeli."

Leoman'ın sözleri üzerine Heboric'in içini soğuk bir dehşet kapladı. Toblakai'ye sert bir bakış attı. "Sha'ik bundan haberdar edilmeli!"

"Edildi de," dedi Leoman. "Ama sırf Febryl ile L'oric'in entrikalarını dengelemek için bile olsa Bidithal'a ihtiyacı var. Üçü doğal olarak birbirinden nefret ediyor. Sha'ik haberdar edildi, Hayalet Elli. Edildiğinde de biz üçümüzü... göz kulak olmakla görevlendirdi."

"Hood aşkına, ben nasıl göz kulak olabilirim ki?" diye tersledi Heboric. "Neredeyse körüm! Toblakai! Sha'ik'e o kırış buruş hergeleyi alıp canlı canlı derisini yüzmesini söyle! Febryl ile L'oric'i boş versin!"

Çam yarması vahşi, Leoman'a dişlerini gösterdi. "Bir kertenkelenin taşının altından tısladığını duyuyorum, Gürzlü Leoman. Böyle kabadayılıklar bir çizmenin topuğu altında çabucak son bulur."

"Ah," diye Heboric'e iç geçirdi Leoman, "ne yazık ki sorun Bidithal değil. Hatta o Sha'ik'in kurtarıcısı bile olup çıkabilir. Febryl ihanet planlıyor, dostum. İşbirlikçileri kim? Bilinmiyor. L'oric olmadığı kesin – o üçünün içinde açık ara en kurnazı ve dolayısıyla

hangi açıdan bakılırsa bakılsın ahmak değil. Lakin Febryl'in güçlü kimseler arasında müttefiklere ihtiyacı var. Korbolo Dom o hergeleyle suç ortağı mı? Bilmiyoruz. Ya Kamist Reloe? İki yardımcı büyücüsü Henaras ve Fayelle? Hepsi birden öyle olsa dahi Febryl'in Bidithal'a ihtiyacı var – ya kenara çekilip hiçbir şey yapmamasına ya da iştirak etmesine."

"Gel gör ki," diye homurdandı Toblakai, "Bidithal sadık."

"Kendince bir açıdan," diye onayladı Leoman. "Ayrıca Febryl'in ihanet planladığını biliyor ve artık davet edilmeyi bekliyor. Edildiğinde de Sha'ik'i bilgilendirecek."

"İşte o zaman bütün komplocular ölecek," dedi Toblakai.

Heboric başını iki yana salladı. "Peki ya o komplocular *bütün* komuta kademesini oluşturuyorlarsa?"

Leoman omuz silkti, ardından çay koymaya başladı. "Sha'ik'in yanında Hortum var, dostum. Ya ordularını yönetmek için? Mathok var. Tabii ben de. Ve L'oric'in kalacağı kesin. Yedili biliyor ya, Korbolo Dom her halükârda bir külfet."

Heboric uzunca bir müddet konuşmadı. Leoman bir el hareketiyle onu çay içmeye davet ettiğinde de yerinden kıpırdamadı. "Yalan böylece açığa çıkmış oldu," diye nihayet mırıldandı. "Toblakai, Sha'ik'e hiçbir şey söylememiş. Ne o, ne Mathok, ne de sen, Leoman. Yeniden güce kavuşmak için bu yolu seçiyorsunuz. Bir komployu sonlandıracak ve böylelikle bütün rakiplerinizi eleyeceksiniz. Ve şimdi beni de yalanınıza davet ediyorsunuz."

"Bizimkisi matah bir yalan değil," cevabını verdi Leoman. "Bidithal'ın bir kez daha çocuk avladığı Sha'ik'e bildirildi..."

"Ama özellikle Felisin'e bildirilmedi."

"Seçilmiş kişisel bağlılıklarının bütün isyanı riske atmasına izin vermemeli. Fevri davranırsa—"

"Bu isyan umurumda mı sanıyorsun, Leoman?"

Savaşçı gülümseyerek minderlerin üstünde kaykıldı. "Sen zaten hiçbir şeyi umursamazsın, Heboric. Kendini bile. Ama hayır, bu doğru değil, haksız mıyım? Felisin ayrı. O çocuk ayrı."

Heboric ayağa kalktı. "Burada işim bitti."

"Güle güle, dostum. Burada sana her zaman bir yer olduğunu bil."

Eski rahip merdivene doğru ilerledi. Oraya varınca durakladı. "Bir de beni yılanların bu çukurdan atıldığına inandırmışlardı."

Leoman güldü. "Serin hava onları... miskinleştiriyor, o kadar. Merdiveni tırmanırken dikkat et, Hayalet Elli."

Yaşlı adam gittikten sonra Toblakai kılıcını kınına sokup ayağa kalktı. "Dosdoğru Sha'ik'e gidecek," diye duyurdu.

"Öyle mi?" diye sordu Leoman, sonra da omuz silkti. "Hayır, sanmıyorum. Gideceği kişi Sha'ik değil."

Yedi Kent'in yerel tarikatlarına ait bütün tapınaklar arasında sadece belirli bir tanrı adına inşa edilmiş olanlar Tapınaklar Çemberi'ndeki kadim harabeleri yansıtan mimari bir tarza sahipti. Dolayısıyla Heboric'e göre Bidithal'ın konut seçiminin tesadüfi bir tarafı yoktu. Baş Büyücü'nün halihazırda ikamet ettiği tapınağın temelleri halen duvarları ve bir tavanı ayakta tutuyor olsaydı, devasa bir deniz yaratığının kaburgalarını yahut bir uzungeminin* iskeletini andıran yarım kemerlerle desteklenmiş alçak, ne gariptir ki ince-uzun bir kubbe ortaya çıkardı. Aşınmış ve ufalanmış kalıntıları kaplayan çadır bezi, sağlam kalmış az sayıdaki dik kanada tutturulmuştu. Kanatlar ve yerleşim planı tapınağın aslen neye benzediğini anlamak için yeterince delil sunuyordu; ayrıca Yedi Kutsal Şehir kadar onların daha seyrek nüfuslu benzerlerinde de tarz bakımından bu harabeye yakından benzeyen mevcut bir tapınak bulmak mümkündü.

Heboric bu gerçeklere dayanarak bir gizemden şüpheleniyordu. Bidithal hep bir Baş Büyücü olagelmemişti – en azından unvan açısından. Bir zamanlar Dhobri dilinde Rashan'ais adıyla tanınmış ve Gölge Tahtı'nın yeni bir sahibe kavuşmasından çok önce bile Yedi Kent'te var olan Rashan tarikatının yüce rahipliğini yürütmüştü. Görünüşe bakılırsa insanların çarpık zihinlerinde boş bir tahta tapmanın hiçbir sakıncası yoktu. *Yaz Yaban Domuzu'nun, yani bir savaş tanrısının önünde diz çökmekten daha garip değil ya.*

Rashan tarikatı, Ammanas –Gölgetaht– ile Urgan'ın ererek Gölge Kovanı'nda baştan ikinci sıraya yükselmelerini hoş karşılamamıştı. Heboric'in ayrıntılar hakkındaki bilgileri en iyi tabiriyle yarım yamalak olsa bile anlaşıldığı kadarıyla tarikat kendini paralamıştı. Tapınak duvarları arasında kan akmıştı ve kutsallığı bozan o cinayetlerin akabinde yalnızca yeni tanrıların egemenliğini kabullenenler müritliklerini korumuşlardı. Kovulanlar ise buruk bir biçimde derin yaralarını yalayarak bir kenara çekilmişlerdi.

Bidithal da onlardan biriydi.

---

* Hem kare şeklindeki yelkeniyle, hem de iki tarafındaki küreklerle yüzdürülebilen 15-20 metre uzunlukta eski bir tekne türü. –*çn*

Heboric onların yenilmelerine rağmen henüz pes etmedikleri kanaatindeydi. *Zira bu harabenin mimari tarzını en yakından taklit edenler Yedi Kent'in Meanas tapınakları. Doğrudan doğruya bu memleketin en eski tarikatlarından geliyorlarmış gibi.*

Rashan'ais sürgün edildikten sonra Hortum dahilinde kendine bir sığınak bulmuştu. Bu da Hortum'un sadece kırık bir kovandan koptuğu ve o kovanın Gölge olduğu inancını pekiştirmişti. Ve eğer öyleyse Bidithal'ı hangi gizli amaç Sha'ik'e bağlıyordu? Vahiyci Dryjhna'ya, özgürlük adına çıkarılmış bu kutsal yangına gerçekten de sadık mıydı? Böyle soruların cevabını almak uzun süreceğe benziyordu – tabii alınmaları mümkünse. Bilinmeyen oyuncu, bu isyanın –hatta Malazan İmparatorluğu'nun– altındaki görünmez akım Gölge'nin yeni hükümdarından ve onun ölümcül yoldaşından başkası değildi. *Bir zamanlar Kellanved –Malazan imparatoru ve Yedi Kent fatihi– olan Ammanas Gölgetaht. Ve de bir zamanlar Dansçı –Kıskaç Efendisi ve imparatorluğun Surly'yi bile gölgede bırakan en ölümcül suikastçısı– olan Kotilyon. Aşağıdaki tanrılar aşkına, orada bir yerde nefes alan bir şey var... Acaba bu savaş kime ait?*

Bidithal'ın konutuna giderken bu tür endişe verici düşüncelerle dikkati dağılan Heboric, isminin seslenildiğini hemen fark edemedi. Gözlerini odaklamaya uğraşarak sesin kaynağına bakınırken ansızın omzuna inen bir elle irkildi.

"Seni korkuttuysam kusura bakma, Hayalet Elli."

"Ah, L'oric," yanıtını verdi Heboric, yanındaki uzun boylu ve beyaz cüppeli figürü nihayet tanıyarak. "Buralara pek sık dadanmazdın."

Adam esefli denebilecek bir tebessüm etti. "Varlığımın bir dadanma olarak görülmesine üzüldüm – tabii o sözcüğü umursamazca kullanmadıysan."

"Herhalde özensizce demek istiyorsun. Öyleydi. Leoman'ın yanındaydım ve istemeden de olsa durhang buharı soludum. Demek istediğim seni buralarda nadiren gördüğümdü, o kadar."

"Yüzündeki kaygılı ifade şimdi anlaşıldı," diye mırıldandı L'oric.

Seninle karşılaşmayı mı, durhangı mı, yoksa Leoman'ı mı kastediyorsun? Uzun boylu büyücü –Sha'ik'in üçlüsünden biri– doğası gereği cana yakın olmadığı gibi drama meraklı da değildi. Efsunlarını hangi kovandan yaptığına dair Heboric'in en ufak bir fikri yoktu. Belki bunu yalnızca Sha'ik biliyordu.

Baş Büyücü az sonra sözlerini sürdürdü. "Güzergâhın buranın,

Çember'in belirli bir sakinini ziyaret edeceğini akla getiriyor. Dahası içinde bir duygu fırtınasının kabardığını seziyorum. Bu da yaklaşan karşılaşmanın harala gürele geçeceği sonucuna varmamı sağlıyor."

"Yani Bidithal ile benim tartışabileceğimizi kastediyorsun," diye homurdandı Heboric. "Eh, evet, öyle bir ihtimal epey yüksek."

"Ben de onun yanından kısa zaman önce ayrıldım," dedi L'oric. "Bir uyarıda bulunmamı ister misin? Bir şeye kafası bozulmuş. Dolayısıyla cinleri tepesinde."

"Belki söylediğin bir şey yüzündendir," diye fikir yürüttü Heboric.

"Kesinlikle mümkündür," diye kabullendi büyücü. "Ve eğer öyleyse özür dilerim."

"Fener'in dişleri aşkına, L'oric, bu kahrolasıca engerekler ordusunda ne arıyorsun?"

Yine o esefli tebessümü bir omuz silkiş izledi. "Mathok'un kabileleri arasında bazen otların gür olduğu yerlerde rastlanabilecek kabarık boyunlu engereklerle dans eden kadınlar ve erkekler bulunur. Her ne kadar karmaşık ve tehlikeli olsa da öyle bir dansın belirli bir cazibeye sahip olmadığı söylenemez. O tür meşgalelerin çekici tarafları yok değildir."

"Canını ortaya koyman gerekse bile riske girmekten hoşlanıyorsun."

"Peki ben sana burada ne aradığını sorabilir miyim, Heboric? Tarihçilik mesleğine dönmek ve böylece Sha'ik ile Hortum'un öyküsünün anlatılmasını mı istiyorsun? Yoksa sahiden de özgürlük gibi soylu bir ülküye sadakat mi besliyorsun? Herhalde ikisini birden iddia edemezsin, değil mi?"

"Ben olsa olsa vasat bir tarihçiydim, L'oric," diye mırıldandı Heboric, orada kalma sebeplerini açıklamaya yanaşmayarak. Zaten o sebeplerden hiçbirinin önemi yoktu, zira Sha'ik hangi şart altında olursa olsun onun çekip gitmesine muhtemelen izin vermezdi.

"Belli ki canını sıkıyorum. O hâlde seni işinle baş başa bırakayım." L'oric hafifçe eğilerek selam verdikten sonra geri çekildi.

Heboric bir süre daha yerinden ayrılmayıp adamın uzaklaşmasını seyretti, sonra da yolculuğuna kaldığı yerden devam etti. Demek Bidithal'ın kafası bozuktu? L'oric'le münakaşa mı etmişti, yoksa perde arkasında bir şeyler mi oluyordu? Baş Büyücü'nün konutu artık karşısındaydı. Sivri tepeli ve is lekeli çadır, kalın te-

mel taşlarının üstüne çöreklenmiş macenta renginde alacalı bir toz lekesini andırıyordu. Girişin hemen önünde oturan, güneşte yanmış, pislik içinde bir figür yabancı bir dilde bir şeyler mırıldanıyor, yüzü kahverengi saçlarının uzun ve yağlı telleri tarafından örtülüyordu. Figürün elleri ve ayakları yoktu. Eski yara izleri taşıyan çotuklardan hâlâ sarımtırak bir cerahat sızıyordu. Adam el çotuklarından birini kullanarak yerdeki kalın toz tabakasına geniş desenler çiziyor, kendini uzadıkça uzayan zincirlerle çevreliyordu. Her bir zincir önceden çizilmiş bir başkasını siliyordu.

Bu Toblakai'nin eseri. Hatta onun başyapıtı. İsmi Sulgar mıydı? Yok, Silgar. Nathiili. Adam Tapınaklar Çemberi'nin sakat, hasta ve muhtaç pek çok mukimden biriydi. Heboric onu Bidithal'ın çadırına neyin getirdiğini merak etti.

Girişe vardı. Çadırın ağzı kabile modasına uygun olarak açık bırakılmış, bu geleneksel davet jestiyle bir içtenlik mesajı verilmek istenmişti. Heboric başını eğerek içeri girerken Silgar oturduğu yerde kıpırdandı ve başını hızla kaldırdı.

"Kardeşim! Seni daha önce de gördüm, evet! Biz sakatlar birbirimizin hısımı sayılırız!" Kullandığı dil bir Nathiice, Malazanca ve Ehrlitanca karışımıydı. Adamın tebessümü bir dizi çürümüş dişi meydana çıkardı. "Hem bedenen hem de ruhen, değil mi ya? Sen ve ben buradaki tek dürüst fanileriz!"

"Öyle diyorsan öyledir," diye mırıldanan Heboric daha fazla uzatmadan Bidithal'ın evine girdi. Peşinden Silgar'ın kıkırtıları geldi.

İçerideki geniş odayı temizlemeye yönelik bir çaba harcanmamıştı. Kumdan bir zemine tuğlalar, molozlar, harç parçacıkları ve çömlek kırıkları saçılmıştı. Mağaramsı mekânın orasına burasına yarım düzine mobilya yerleştirilmişti. Tahta tirizli büyük, alçak bir yatağın üstüne kat kat şilteler serilmişti. Bidithal'ın bir yandaşlar veya öğrenciler kitlesine hitap etmek gibi bir alışkanlığı varmışçasına yerel türden üç bacaklı dört adet katlanır tüccar iskemlesi yatağa dönük eğri büğrü bir çizgi üstünde sıralanmıştı. Yakındaki bir sehpanın üstü bir düzine küçük gazyağı lambasıyla doldurulmuştu.

Baş Büyücü'nün sırtı Heboric'e ve uzun odanın büyük bölümüne dönüktü. Yere dimdik saplanmış ve dibine taş yığılmış bir mızrağın ucuna takılı bir meşale, Bidithal'ın sol omzunun biraz gerisinden saçtığı ışıkla çadır duvarına adamın gölgesini düşürüyordu.

Heboric'i bir ürperti aldı, zira Baş Büyücü bir işaret dili kullanarak kendi gölgesiyle sohbet ediyor gibiydi. *Belki yalnızca sözümona kovulmuştur. Hâlâ Meanas'la oynamaya hevesli. Peki Hortum adına mı, yoksa kendi adına mı?* "Baş Büyücü," diye seslendi eski rahip.

Kadim, kara kuru adam yavaşça döndü. "Yanıma gel," dedi hırıltılı bir sesle. "Bir deney yapacağım."

"Bunun pek teşvik edici bir davet olduğu söylenemez, Bidithal." Heboric yine de yaklaştı.

Bidithal elini sabırsızca salladı. "Daha yakına! Ruhani ellerinin gölge düşürüp düşürmediğine bakmak istiyorum."

Heboric durdu ve başını iki yana sallayarak geriledi. "İstediğine kuşku yok ama aynı şey benim için geçerli değil."

"Gel!"

"Hayır."

Esmer surat buruşarak çatıldı. Siyah gözler kötü kötü parladı. "Sırlarını korumaya çok heveslisin."

"Sanki sen değil misin?"

"Ben Hortum'a hizmet ediyorum. Başka hiçbir şeyin önemi yok—"

"Şehvetin hariç."

Baş Büyücü kafasını yana eğdi, sonra da bir elini kadınsı denebilecek bir hareketle hafifçe salladı. "Fani gereksinimler işte. Rashan'ais iken bile bedenin zevklerine sırt çevirmek için bir sebep görmezdik. Hatta gölgelerin iç içe geçmesinde büyük bir güç yatar."

"O nedenle daha Sha'ik'e küçücük bir çocukken tecavüz ettin. Ve öyle yaparak onu şimdilerde tadını çıkardığın zevklerden mahrum bıraktın. Bunda bir mantık görmüyorum, Bidithal – tek gördüğüm sapkınlık."

"Amaçlarım senin idrak kabiliyetinin ötesindedir, Hayalet Elli," dedi Baş Büyücü burun kıvırarak. "Böyle beceriksizce çabalarla beni incitemezsin."

"Anladığım kadarıyla tedirgin ve asabiymişsin."

"Ah, L'oric. Bir diğer aptal adam. Heyecanı tedirginlikle karıştırmış ama bundan daha fazla bahsetmeyeceğim. En azından sana."

"İzin ver ben de senin kadar açık konuşayım, Bidithal." Heboric bir adım yaklaştı. "Felisin'den tarafa bir bakış dahi atsan bu ellerimle kafanı boynundan koparırım."

"Felisin mi? Sha'ik'in gözdesi mi? Sahiden de onun bir bakire

olduğunu mu sanıyorsun? Sha'ik geri dönmeden evvel çocuk bir kimsesiz, kamptaki bir öksüzdü. Onu zerre kadar umursayan biri yoktu—"

"Hiç fark etmez," dedi Heboric.

Baş Büyücü arkasını döndü. "Sen nasıl istersen, Hayalet Elli. Hood biliyor ya, daha başka bir sürü var."

"Artık hepsi de Sha'ik'in koruması altında. O senin gibilerin suistimallerine göz yumar mı sanıyorsun?"

"Bunu ona bizzat sorman gerekecek," cevabını verdi Bidithal. "Git başımdan. Artık misafirim değilsin."

Adamı hemen oracıkta gebertme dürtüsüne ucu ucuna direnen Heboric tereddüt etti. *Buna aceleci davranmak bile denebilir mi? Suçlarını kendi ağzıyla itiraf etmedi mi?* Fakat burası Malazan adaletinin geçerli olduğu bir yer değildi. Buradaki tek yasa Sha'ik'inkiydi. *Hem bu konuda yalnız değilim. Toblakai bile Felisin'i korumaya ant içti. Ama ya diğer çocuklar? Sha'ik buna neden müsamaha gösteriyor? Tabii Leoman'ın söyledikleri doğruysa iş değişir. Belki Bidithal'a ihtiyacı vardır. Febryl'in entrikalarına ihanet etmesi için.*

İyi de bütün bunlardan bana ne? Bu... yaratık yaşamayı hak etmiyor.

"Cinayet mi tasarlıyorsun?" diye mırıldanan Bidithal'ın sırtı yine ona dönüktü ve gölgesi çadır duvarında dans etmekteydi. "Ne ilk olursun ne de tahminimce son. Lakin seni uyarmalıyım: İçinde bulunduğumuz tapınak kısa süre önce tekrar kutsandı. Bana doğru bir adım daha atarsan, Hayalet Elli, bunun gücünü görürsün."

"Sha'ik, Gölgetaht'ın önünde diz çökmene izin verir mi sanıyorsun?"

Hızla ona doğru dönen adamın yüzü hiddetle morardı. "Gölgetaht mı? O... *ecnebi* mi? Meanas'ın kökleri bir ata kovanda bulunur! Eskiden oraya hükmeden kişi—" Ağzını bir anda kapattı, sonra da gülümseyerek kararmış dişlerini gösterdi. "Seni ilgilendirmez. Hayır, seni ilgilendirmez, eski rahip. Hortum dahilinde amaçlar mevcut – varlığına tahammül ediliyor ama daha fazlasını bekleme. Bana meydan okursan, Hayalet Elli, kutsal gazap neymiş görürsün."

Heboric'in cevaben takındığı sırıtış sertti. "O dediğini daha önce de gördüm, Bidithal. Lakin hâlâ buradayım. Amaçlar, öyle mi? Belki benimki senin yolunu kesmektir. Bunu enine boyuna düşünmeni öneririm."

Tekrar dışarı çıkan Heboric kısa bir süreliğine duraklayarak parlak gün ışığında gözlerini kırpıştırdı. Silgar ortalarda yoktu, lakin Heboric'in makosenlerinin çevresinde tozda detaylı bir desen tamamlamıştı. Ellerinin yerinde çotuklar bulunan... lakin ayaklı bir figürü çevrelemiş zincirler. Kaşlarını çatan eski rahip, imgeye basıp yola koyuldu.

Silgar bir ressam değildi. Hem Heboric'in gözleri sağlam değildi. Belki yalnızca korkularının çağrıştırdığını görmüştü – sonuçta ilk seferinde zincirler halkasının içindeki kişi Silgar'ın ta kendisiydi. Her halükârda Heboric'i ikinci bir bakış için arkasına döndürecek kadar önemli bir mesele yoktu. Üstüne bastığında deseni hiç şüphesiz mahvetmişti zaten.

Yine de bunlardan hiçbiri, yakıcı güneş altında yürürken üstüne tutunan ürpertiyi açıklamıyordu.

Engerekler çukurlarında kıvranıyordu ve Heboric onların tam ortasında duruyordu.

Sıkmanın verdiği hasardan kalma eski yara izleri el ve ayak bileklerini birer ağaç gövdesi gibi bölümlere ayırıyor, uzuvlarını çevreleyen her buruşuk şerit ona o günleri, şak diye kapanan her prangayı, onu bağlamış her zinciri hatırlatıyordu. Acısı rüyalarında yine canlı bir şeymişçesine şahlanarak karmakarışık, iç içe geçmiş bir sahneler yumağıyla aklını başından alıyordu.

Işıltılı, neredeyse elle tutulur bir dövmeye sahip o elsiz Malazanlı, körlüğüne rağmen yeterince net görmüştü. Yaşlı adam Toblakai'nin arkasında uzayıp giden hayaletleri, şimdilerde gece gündüz peşini bırakmayan ölüm katarını fark etmişti. O uğultu Toblakai'nin zihninde Urugal'ın sesini boğacak kadar yüksek, tanrının taş çehresini art arda gelen –her biri ölüm ânından kalma ıstırap ve korkuyla çarpılmış– fani suratların arkasında gizleyecek kadar yakındı. Lakin yaşlı adam gerçeği tamamen anlamamıştı. O kurbanlar arasındaki çocuklar –ovalıların sözcüğü kullanım biçimine uygun olarak yeni doğmuş kişiler anlamında çocuklar– topyekûn Karsa Orlong'un kankılıcıyla can vermemişti. Onlar asla doğamayacak bir nesil, Teblor'un geçmişinin ganimetlerle dolu mağarasındaki kopuk şecerelerdi.

Toblakai. Geçmiş şanların; fani Imasslarla, sert çehreli Jaghutlarla ve iblisimsi Forkrul Assaillerle omuz omuza durmuş bir savaşçı ırkının adı. Genç, acımasız bir dünyadaki ata egemenlerin

yegâne vârisiymişçesine Karsa Orlong'un tanındığı bir isim. Yıllar evvel böyle bir düşünce Toblakai'nin yüreğini hararetli, hunharca bir gururla doldururdu. Şimdiyse onu bir çöl öksürüğü gibi sarsıyor, iliklerine kadar zayıf düşürüyordu. O başka hiç kimsenin görmediği şeyi, yeni adının göz kamaştıracak kadar parlatılmış bir ironinin unvanı olduğunu görebiliyordu.

Teblorlar uzun zaman önce yozlaşan Thelomen Toblakailerden türemişlerdi. Onların yalnızca bedenen yansımalarıydılar. Bir yamaca oyulmuş yedi tane basık suratın önünde budalalar gibi diz çöküyorlardı. O vadi sakinleri için her ufuk neredeyse erişim mesafesindeydi. Teblorlar sorumluluğu yalnızca kendilerine ait vahşice bir cehaletin aldatmacayla sarmaş dolaş olmuş kurbanlarıydı ve Karsa Orlong o aldatmacaya dair son bir hesap soracaktı.

O ve halkı haksızlığı uğramıştı. Şimdi kuruyalı çok olmuş bir meyve bahçesinin tozlu beyaz ağaç gövdeleri arasında yürüyen savaşçı, günün birinde o haksızlığı giderecekti.

Fakat düşmanın öyle çok suratı vardı ki...

Toblakai şimdiki gibi yalnız olduğunda bile yalnızlık hasreti çekiyordu. Fakat ondan mahrum bırakılıyordu. Zincirlerin şıngırtısı hiç bitmiyor, öldürülmüşlerin yankılı çığlıkları kesilmiyordu. Raraku'nun gizemli ama somut gücü bile bir mola sunmuyordu – Hortum değil Raraku'nun ta kendisi, zira Toblakai'nin de bildiği gibi Hortum, Kutsal Çöl'ün kadim varlığı yanında bir çocuğa benziyordu ve o varlık savaşçıya dokunmuyordu. Raraku böyle pek çok fırtına görüp geçirmişti ama başıboş kumlardan derisiyle ve taşın yekpare hakikatiyle diğer her şeye olduğu gibi onlara da göğüs germişti. Raraku kendi kendisinin sırrı, savaşçıyı burada tutan gizli kayaç tabakasıydı. Karsa inanıyordu ki Raraku sayesinde kendi hakikatini bulacaktı.

Aylar evvel Yeniden Doğmuş Sha'ik'in önünde diz çökmüştü. Malazan aksanlı genç kadın günün birinde dövmeli, elsiz evcil hayvanını da yarı yarıya taşıyarak çıkagelmişti. Karsa onun önünde kullukla, dirilmiş bir imanla değil de huzurla diz çökmüştü. O huzur, bekleyişin sona ermesinden, Leoman'ı o hüsran ve ölüm mekânından ayırabilecek olmaktan doğmuştu. Eski Sha'ik'in korumaları altındayken öldürüldüğünü görmüşlerdi. Bu Karsa'nın içini kemiren bir yenilgiydi. Lakin yeni Seçilmiş'in deli Hortum Tanrıça tarafından beyabandan öylece çekilip alınmış bahtsız bir kurbandan, acımasızca bir hoyratlıkla kullanılacak fani bir maşa-

dan fazlası olduğuna kendini bir türlü inandıramamıştı. Kızın kendi yıkımına gönül rızasıyla iştirak etmesi Karsa'ya göre bir o kadar acınasıydı. Yara izli genç kadının belli ki kendi sebepleri vardı ve güce büyük bir heves duyar gibiydi.

Yol göster, Savaş Lideri.

Korulukta gezerken kelimeler düşüncelerinde buruk kahkahalar atıyordu – şehir yaklaşık bir fersah doğudaydı ve şu an kendini içinde bulduğu yer, başka bir kasabadan artakalmış dış mahalleydi. Savaş liderleri etraflarına öyle kuvvetler toplama ihtiyacı duyarlardı; kendilerini kandırmak için onları çaresizce bir savunmayla, bodoslama bir kararlılıkla hizaya sokarlardı. Seçilmiş Toblakai'ye, daha doğrusu genç bir Toblakai'ye –katillere komuta eden bir Teblor'a– sandığından daha fazla benziyordu. Onlar ortalığı birbirine katacak iki kişilik bir orduydu.

Eski Sha'ik bambaşka bir şeydi. Kapıldığı sanrılarla, onu hiç durmadan çekerek kemikleri sicim bağlı birer çubukmuşçasına ilerleten Kıyamet tasavvurlarıyla uzun süre yaşamıştı. Ve Karsa'nın ruhunda hakikatler görmüş, onu yaşanacak olan dehşetler hakkında uyarmıştı. Bunu açık bir dille yapmamıştı; sonuçta bütün kâhinler gibi o da muğlaklıkla lanetlenmişti. Yine de sözleri Karsa'da belli bir... temkin uyandırmaya yetmişti.

Ve görünüşe bakılırsa Karsa şu aralar *temkinli* davranmaktan başka bir şey yapmaz olmuştu. Hortum Tanrıça'nın ruhunu teşkil eden delilik, bir zehir gibi isyan dahilindeki her liderin kanına karışıyordu. İsyan... ah, işte bunda yeteri kadar hakikat mevcuttu. Ama düşman Malazan İmparatorluğu değildi. İsyan ettikleri şey sağduyunun ta kendisiydi. Düzen. Onurlu davranış biçimi. *"Müşterek kurallar," demişti Leoman onlara, bilinci durhangın kesif buharlarına batarken. Evet, bize sergilediği şeye inansaydım kaçışını çok iyi anlardım – çukurunu dolduran duman katmanlarını, gözlerindeki mahmur bakışı, kelimeleri yuvarlayışını... ah, ama Leoman, o uyuşturucuyu içtiğine hiç kendi gözlerimle tanıklık etmedim. Yalnızca görünüşteki akıbetine, etrafa saçılmış delillere ve de ne zaman bir diyaloğu sonlandırmak, belirli bir tartışmayı noktalamak istesen tam o zamana denk gelecek şekilde uykuya dalmana...*

Karsa kendisi gibi Leoman'ın da fırsat kolladığı fikrindeydi.

Raraku onları bekliyordu. Belki onlar *için* bekliyordu. Kutsal Çöl bir armağana sahipti ama o armağan çok az kimsenin kabullendiği, hele hele ayırt ettiği bir şeydi. İlk başta görünmeden, fark

edilmeden gelirdi. Kelimelerde şekil bulamayacak kadar eski, kılıç gibi elde tutulamayacak kadar biçimsizdi.

Bir zamanlar orman kaplı dağların bir savaşçısı olan Toblakai bu çölü canı gönülden sever olmuştu. Taşa ve kuma boyanan sonu gelmez ateş tonları, acı iğneli bitkiler ve sürünen, kayan, seğirten yahut sessiz kanatlarla gece havasında süzülen sayısız yaratık. Toblakai o yaratıkların hırçın açlığına, kuma ve taşların altına yazılan ebedi bir döngüyle av ve avcı olarak yaptıkları dansa tutulmuştu. Çöl de karşılığında Karsa'yı yeniden şekillendirmiş, tenini yıpratarak karartmış, kaslarını inceltip gerginleştirmiş, gözlerini kısarak incecik yarıklar hâline getirmişti.

Leoman ona bu yerden, ancak gerçek bir mukimin bileceği sırlardan epey bahsetmişti. Hepsi de birer liman olan harabeye dönmüş şehirler çemberi, doğal höyükleriyle fersahlarca uzanan eski kumsal sırtları. Taş kadar sertleşip rüzgârda alçak, dokunaklı bir şarkı söyleyen deniz kabukları – Leoman ona bunlardan armağan etmişti. Üstüne o tür kabuklar tutturulmuş güderi bir yelek olan hediyelik zırh, kesintisiz ve daima kuru rüzgârlarda âdeta inlerdi. Sahrada gizli pınarlar, kadim bir deniz tanrısına tapılmış kayalıklar ve mağaralar vardı. Issız havzalar her birkaç yılda bir kumlarından arınarak oymalarla kaplı taşlaşmış tahtadan uzun, yüksek pruvalı gemileri –yıldız ışığı altında kendini gösterdikten sonra ertesi gün yeniden kumlara gömülen, öleli çok olmuş bir filoyu– gözler önüne sererdi. Diğer yerlerde, genellikle kumsal sırtlarının arkasında unutulmuş denizcilerin mezarları olurdu. İçlerine ölü soydaşlarını koydukları, içleri oyulmuş sedir gövdelerinin hepsi de artık taşa dönmüş, Raraku'nun amansız gücüne yenik düşmüştü.

Sayısız katmanlar hâlindeki sırlar rüzgârlarla açığa çıkardı. İçlerinde devasa yaratıkların fosilleşmiş iskeletlerine rastlanan sarp yamaçlar birer rampa gibi yükselirdi. Kesilmiş ormanların çotukları, Karsa'nın anavatanında gördükleri kadar büyük ağaçları işaret ederdi. Rıhtımların ve iskelelerin sütunumsu kazıkları, çapa taşları, teneke madenlerinin ve çakmaktaşı ocaklarının üstü açık çukurları, ok kadar düz yükseltilmiş yollar, tümüyle yer altında yetişen ağaçlar – kankılıcı uzun zaman önce çatladığı için Karsa'nın yeni kılıcının oyulduğu fersahlarca uzanan bir kök kütlesi.

Raraku binlerce yıl önce Kıyamet'i ilk elden yaşamıştı ve onun dönüşünü sahiden de hoş karşılayıp karşılamadığı Toblakai için merak konusuydu. Sha'ik'in tanrıçası çölde kol geziyor, şuursuz

hiddeti kesintisiz bir rüzgâr misali sınırlarında uluyordu. Fakat Hortum'un tecessümü Karsa'nın kafasını kurcalıyordu – o tecessüm neyden kaynaklanıyordu? Soğuk, kopuk bir hiddetten mi, yoksa vahşice ve dizginlenemez bir münakaşadan mı?

Tanrıça çölle savaşıyor muydu?

Bir yandan da bu güvenilmez diyarın çok daha güneyinde Malazan ordusu yürüyüşe geçmek için hazırlık yapıyordu.

Toblakai küçük bir kayranda döşeme taşlarından yapılmış alçak bir sunağın bulunduğu koruluğun merkezine yaklaşırken ince yapılı, uzun saçlı bir figür gördü. Sunak terk edilmiş bir bahçedeki bir banktan fazlası değilmişçesine figür onun üstüne oturmuştu. Kucağındaki kitabın çatlamış cildi Toblakai'ye tanıdık geldi.

Kadın ona doğru dönmeden konuştu. "Bu yerde bıraktığın ayak izlerini gördüm, Toblakai."

"Ben de seninkileri, Seçilmiş."

"Buraya düşünüp taşınmak için geldim," dedi kadın, savaşçı sunağın etrafından dolaşıp karşısına dikilirken.

Tıpkı benim gibi.

"Neyi düşünüp taşındığımı tahmin edebilir misin?" diye sordu Felisin.

"Hayır."

Kansineği yaralarının geçmeye yüz tutmuş kabarcıkları ancak genç kadın gülümseyince kendilerini gösterirdi. "Tanrıçanın armağanı..." derken tebessümü gerildi, "sadece yıkım getiriyor."

Karsa başını çevirip yakındaki ağaçları inceledi. "Bu koruluk Raraku'ya direnecek," diye gürledi. "Burası taştan. Ve taş sıkı durur."

"Bir süreliğine," diye mırıldanan kızın tebessümü soldu. "Ama... yaratmayı teşvik eden bir şey içimdeki yerini koruyor."

"Bir bebek doğur."

Seçilmiş'in kahkahası neredeyse bir cıyaklamaydı. "Ah, Toblakai, seni gidi çam yarması budala. Seninle daha çok vakit geçirmeliyim."

Öyleyse neden geçirmemeyi seçiyorsun?

Kız ufacık ellerinden birini kucağındaki kitaba doğru salladı. "Dryjhna kibar konuşmak gerekirse kıt bir yeteneğe sahip bir yazarmış. Korkarım bu kitapta kemiklerden başka bir şey yok. Can almaya, düzenin imhasına kafayı takmış. Lakin bir kerecik bile olsun onun yerine başka bir şey önermiyor. Tasavvurunun külleri

arasında bir diriliş yok ve bu da beni üzüyor. Ya seni üzüyor mu, Toblakai?"

Savaşçı yanındaki kızı uzunca bir müddet süzdü. "Gel."

Omuz silken Felisin kitabı sunağa bırakıp ayağa kalktı ve dolgun vücudunu gevşekçe örten sade, yıpranmış, renksiz telabaya çekidüzen verdi.

Toblakai önden kemik beyazı ağaç sıralarının arasına girdi. Kız onu konuşmadan takip etti.

Otuz adım sonra başka bir kayrana geldiler. Bu seferki sık, taşlaşmış ağaç gövdeleriyle çevriliydi. Uçlarına kadar sağlam kalmış dalların düşürdüğü iskeletimsi gölgede bodur, dörtgen bir taşçı sandığı vardı. Toblakai kenara çekildi ve yapım aşamasındaki çalışmalarına sessizce bakan kızın yüzünü inceledi.

Önlerindeki kayranı çevreleyen ağaçlardan ikisinin gövdesi keski ve çekiçle yeniden biçimlendirilmişti. Biri Toblakai'den daha kısa boylu ama çok daha gürbüz, diğeriyse daha uzun-ince iki savaşçı görmeyen gözlerle önlerine bakıyordu.

Karsa kızın nefeslerinin hızlandığını, yanaklarının hafifçe kızardığını fark etti. "Yeteneklisin... eğitimsiz ama azimli," diye mırıldandı Seçilmiş, gözlerini inceledikleri cisimlerden ayırmaksızın. "Niyetin bütün bu kayranı böyle yaman savaşçılarla kuşatmak mı?"

"Hayır. Öbürleri... farklı olacak."

Felisin bir ses duyup başını çevirdi. Hemen Karsa'ya sokuldu. "Bir yılan."

Toblakai kafa salladı. "Dört bir yandan dahası da gelecek. Burada kalmayı seçersek kayran yılanlarla dolacak."

"Kabarık boyunlular."

"Ve başkaları. Lakin ne ısıracak ne de tükürecekler. Hiç öyle yapmazlar. Sadece gelip... seyrederler."

Kız ona meraklı bir bakış attı, ardından hafifçe ürperdi. "Burada nasıl bir güç ortaya çıkıyor? Hortum olmadığı kesin."

"Hayır. Ona verebileceğim bir ad da yok. Belki Kutsal Çöl'ün ta kendisidir."

Felisin bu sözler üzerine başını yavaşça iki yana salladı. "Bence yanılıyorsun. Sanırım bu güç sana ait."

Toblakai omuz silkti. "Göreceğiz. Tabii hepsini bitirdiğimde."

"Kaç tane kaldı?"

"Bairoth ve Delum Thord dışında mı? Yedi."

Seçilmiş kaşlarını çattı. "Kutsal Koruyuculardan her biri için bir tane mi?"

Hayır. "Olabilir. Henüz karar vermedim. Gördüğün şu ikisi bir zamanlar dostlarımdı. Sonra öldüler." Duraksayıp ekledi: "Topu topu iki dostum vardı."

Kız bunu duyunca irkilir gibi oldu. "Ya Leoman? Ya Mathok? Ya... ben?"

"Burada senin tasvirini oymak gibi bir planım yok."

"Onu demek istemedim."

Biliyorum. Adam eliyle iki Teblor savaşçıyı işaret etti. "Yaratış, Seçilmiş."

"Gençliğimde annemin yürümüş olduğu yoldan giderek şiir yazardım. Bunu biliyor muydun?"

Savaşçı "gençlik" sözüne gülümsemesine rağmen ciddiyetle yanıt verdi. "Hayır, bilmiyordum."

"O... o alışkanlığımı dirilttim."

"Umarım sana iyi hizmet eder."

Felisin bu beyanın altında yatan kanla kaplı keskin kenarı fark etmiş olacak ki yüzünü astı. "Fakat amaç asla o değildir, haksız mıyım? *Hizmet etmek.* Veya tatmin etmek – tabii kendini tatmin etmeyi kastediyorum, zira öbürü sadece taş atılmış bir kuyunun duvarlarına çarpıp geri gelen bir dalgadır."

"Düzeni bozan bir dalga."

"Dediğin gibi olsun. Seni çatık kaşlı bir barbar olarak görmek çok kolay, Toblakai. Hayır, yaratma dürtüsü başka bir şey, öyle değil mi? Bir cevabın var mı?"

Adam omuz silkti. "Varsa bile ancak aranarak bulunacak – ve yaratmanın özünde aramak yer alır, Seçilmiş."

Felisin heykelleri tekrar süzdü. "Peki neyi arıyorsun? Bu... eski dostlarla beraber?"

"Şimdilik bilmiyorum."

"Belki onlar günün birinde sana söylerler."

Artık etrafları yüzlerce yılanla çevriliydi. Bunlar sıradan bir şeymiş gibi ikilinin ayakları üstünden geçiyor, ayak bileklerinin etrafından dolaşıyor, başlarını tekrar tekrar kaldırıp oyulmuş ağaç gövdelerine doğru dil çıkarıyordu.

"Sağ ol, Toblakai," diye mırıldandı Sha'ik. "Onurlandım... ve de şenlendim."

"Şehrinde sorunlar var, Seçilmiş."

Kız kafa salladı. "Biliyorum."

"Sen onun merkezindeki durgunluk musun?"

Arkasına dönerken kızın dudakları buruk bir tebessümle kıvrıldı. "Bu yılanlar gitmemize müsaade edecekler mi?"

"Elbette. Ama adım atma. Onun yerine ayak sürü. Yavaşça. Sana bir yol açacaklar."

"Bütün bunlardan endişe duymalıyım," diyen Felisin patikaya ağır ağır geri döndü.

Ama bu, endişelerinin en küçüğü, Seçilmiş. "Dilersen seni gelişmelerden haberdar ederim."

"Evet, teşekkürler."

Savaşçı onun kayrandan çıkıp gitmesini seyretti. Toblakai'nin ruhuna sıkıca sarılmış yeminler vardı. Bunlar yavaş yavaş daralıyordu. Yakın bir zamanda bir şeyler kırılacaktı. Toblakai neyin kırılacağını bilmiyordu ama Leoman'dan öğrendiği bir şey varsa o da sabırdı.

Kız gittikten sonra savaşçı arkasına döndü ve taşçı sandığına yaklaştı. Fazla geçmeden ruhani bir patina gibi ellerini kaplayan toz tabakası, dünyayı çevreleyen azgın kızıl fırtınayla hafif bir pembeye çaldı.

Raraku'da gündüzün sıcağı sadece bir yanılsamaydı. Karanlığın çökmesiyle çölün ölü kemikleri güneşin dalgalı, hummalı nefesini çabucak üzerlerinden atardı. Rüzgâr ayaza çalar, kumlar bir cesetten çıkan kemirgenler gibi kâh sürünüp kâh vızıldayan yaşamla dolup taşardı. Gözleri dönen rhizanlar vahşi bir avla kepgüve ve ekin piresi bulutlarına girer çıkar, çöl kurtları hayaletler tarafından kovalanıyormuşçasına uzaklarda ulurdu.

Heboric eskiden bir tahıl ambarına temel teşkil eden bir taş halkada kurulu mütevazı bir çadırda yaşıyordu. Yerleşim yerinin merkezinden bir hayli uzakta yer alan konutu, Mathok'un çöl kabilelerinden birinin yurtlarıyla çevriliydi. Zemin eski kilimlerle kaplıydı. Bir yandaki üst üste yığılı tuğlalardan yapılmış küçük bir masanın üstünde ısıtmaya değilse bile yemek pişirmeye yeten bir maltız vardı. Yakında duran bir fıçı kuyu suyu kehribar şarabıyla tatlandırılmıştı. Titreşerek yanan yarım düzine gazyağı lambası iç mekânı sarı bir ışıkla aydınlatmaktaydı.

Yaşlı adam tek başına oturuyor, hen'bara çayının acı aroması serinleyen havaya hoş bir koku yayıyordu. Dışarıda çadırlarına

çekilen kabilenin huzur verici sesleri, eski rahibin düşüncelerini dağınık ve rasgele tutmaya yetecek kadar yakın ve kaotik bir fon sağlıyordu. Amansız saldırı ancak daha sonra, çevresindeki herkes uykuya daldığında başlayacaktı. İdrak kabiliyetine meydan okuyacak kadar büyük boyutlardaki yeşim taşından bir çehrenin baş döndürücü görüntüleri. Asla değiştirilmemesi gerekirken değiştirilmiş, biçimlendirilmiş, şuurla lanetlenmiş doğal bir kuvvetten doğmuşçasına hem yabancı hem de dünyevi bir güç. Ebedi bir hapishanede hareketsiz tutulan otatarala gömülü bir dev.

Artık iki insan elinin –bir tanrı tarafından benimsenmiş, sonra da sırt çevrilmiş ellerin– hayaletiyle ötedeki dünyaya dokunabilen bir dev.

İyi de Fener mi bana sırt çevirdi yoksa ben mi ona çevirdim? Acaba hangimiz daha... açıktayız?

Bu kamp, bu savaş –bu çöl– bir olmuş Heboric'in saklanmaktan duyduğu utancı hafifletiyordu. Lakin eski rahip günün birinde geçmişinin o yıldırıcı sahrasına, taş devin beklediği adaya geri döneceğini biliyordu. Geri dönecekti. *Ama ne maksatla?*

Hep kesik ellerinin Fener tarafından alıkonulduğuna ve Domuz Dişli hakkı olduğu üzere acımasız adaleti dağıtıncaya kadar öyle olacağına inanmıştı. Heboric bu kaderi yapabildiği kadar kabullenmişti. Fakat görünüşe bakılırsa, eski bir rahibin tanrısı aleyhine işleyebileceği ihanetlerin ardı arkası kesilmeyecekti. Fener âleminden zorla çekilip alınmış, bu dünyada tek başına mahsur kalmıştı. Heboric'in kesik elleri yeni bir efendi, hem de doğrudan otataralla savaşabilecek kadar muazzam bir güce sahip bir efendi bulmuştu. Lakin o efendi buraya ait değildi. O gizli bir amaçla başka bir âlemden gönderilmiş bir işgalciydi.

Ve amacına ulaşamadan önce biri onu hapsetmişti.

Heboric çayını yudumlarken uyuşturucunun yeterince uyku getirmesi için dua etti. Madde tesirini gitgide kaybediyor veya kendisi onun etkilerine alışıyordu.

Taş surat onu çağırıyordu.

Surat konuşmaya çalışıyordu.

Çadırın girişi hışırdadı, ardından kenara çekilerek açıldı.

Felisin içeri girdi. "Ah, hâlâ uyanıksın. Güzel, işim daha kolay olacak. Annem seni görmek istiyor."

"Şimdi mi?"

"Evet. Ötedeki dünyada bazı olaylar yaşanıyor. Tartışılması gereken sonuçlar doğdu. Annem hikmetine ihtiyaç duyuyor."

Heboric görünmez ellerindeki buharlar çıkaran kil fincana üzgün bir bakış attı. Soğuduğunda tatlandırılmış sudan farksızdı. "Ötedeki dünyada yaşanan olaylar ilgimi çekmiyor. Benden hikmet bekliyorsa hüsrana uğrayacak demektir."

"Ben de öyle dedim," cevabını veren Genç Felisin'in gözlerinde keyifli bir parıltı vardı. "Ama Sha'ik ısrar ediyor."

Kız Heboric'in bir pelerin takmasına yardım etti, ardından ellerinden birini bir kepgüvenin hafifliğiyle onun sırtına koyarak adamı dışarı çıkardı.

Yeniden Doğmuş Sha'ik'in kalabalığa ilk kez hitap ettiği yükseltilmiş podyumun önünden, sonra da Seçilmiş'in konutu olan devasa, çok odalı çadıra çıkan yıkık kapı sütunlarının arasından geçtiler. Çadırın önünde muhafız beklemiyordu, zira tanrıçanın varlığı soğuk havadaki bir basınç olarak açıkça hissedilebiliyordu.

Çadır ağzının ötesindeki ilk odada sıcaklık namına pek bir şey yoktu. Fakat ayırıp içinden geçtikleri her ardışık perdeyle ısı yükseldi. Mekân böyle yalıtıcı odacıklardan müteşekkil bir labirent gibiydi. Mobilyadan yoksun odacıkları birbirinden ayırt etmek zordu. Bir şekilde tanrıçanın ilgisinden sakınarak buralara kadar gelebilen bir suikastçı çabucak yolunu kaybederdi. Sha'ik'in kaldığı yere yaklaşmak için yine eziyetli, dolambaçlı güzergâhı izlemek gerekliydi. Kadının süiti tahmin edilebileceğinin aksine sarayın merkezinde değildi.

Zayıf gözleri ve sonu gelmeyen dönemeçler sonucu Heboric'in yolunu şaşırması uzun sürmedi; gittikleri yerin tam konumunu bir türlü belirleyememişti. Aklına madenlerden kaçış, adanın batı kıyısına yaptıkları zorlu yolculuk geldi. O yolculukta yön duygusu neredeyse tekinsiz denebilecek bir şekilde hiç şaşmayan Baudin başı çekmişti. O olmasaydı Heboric ile Felisin mutlaka ölürlerdi.

Hem de bir Kıskaç'tı. Ah, Tavore, ona güvenmekle hata etmedin. İşbirliğine yanaşmayan Felisin oldu. O kadarını tahmin edebilmeliydin. Eh, bacım, pek çok şeyi daha tahmin edebilmeliydin...

Ama bunu değil.

Seçilmiş'in –*Paran Hanesi çocuğu Büyük Felisin'in*– Taht Odası adını verdiği dörtgen, alçak tavanlı alana girdiler. İçeride sahiden de eskiden bir ateşin kaidesi olan podyum, podyumun üstünde de güneşte ağarmış tahtadan yüksek arkalıklı bir koltuk vardı. Sha'ik bunun gibi meclislerde mutlaka o eğreti tahtta otururdu. Aynı şekilde danışmanları oradayken komutanların hayvan postu

kaplı zemine serdikleri sararmış haritalara bakmak için bile ayağa kalkmazdı. Genç Felisin haricinde Seçilmiş oradaki en ufak tefek kişiydi.

Heboric, Eski Sha'ik'in de benzer bir güven eksikliğinden mustarip olup olmadığını merak etti. Pek sanmıyordu.

Oda kalabalıktı; ordunun liderleri ve Sha'ik'in seçtikleri arasından sadece Leoman ile Toblakai gelmemişlerdi. Başka bir koltuk yoktu ama dört çadır duvarından üçüne yastıklar ve minderler dayalıydı. Zaten komutanlar da onların üstünde oturuyorlardı. Heboric yanındaki Felisin'le karşı tarafa, Sha'ik'in soluna gitti ve kürsüden birkaç adım uzakta yerini aldı. Genç kız da onun yanına konuşlandı.

Kalıcı bir efsun odayı aydınlatıyor, ışık her nasılsa havayı da ısıtıyordu. Diğer herkesin kendilerine ayrılmış yerlerde durması Heboric'in dikkatinden kaçmadı. Konuklar onun gözlerinde bulanık bir lekeden ibaret olsalar da Heboric hepsine yeteri kadar aşinaydı. Tahtın karşısındaki duvarda Napanlı melez Korbolo Dom oturuyordu. Saçları kazınmış adamın koyu mavi derisi yara izleriyle kaplıydı. Sağında bir iskeleti andıracak kadar cılız Baş Büyücü Kamist Reloe vardı. Kırçıl saçları kısacık kesilmiş adamın sıkıca kıvrılmış demir grisi sakalı, üzerlerinde batık gözlerin parladığı belirgin elmacıkkemiklerine kadar uzanıyordu. Korbolo'nun solundaki Henaras bilinmeyen sebeplerle bir çöl kabilesinden kovulmuş bir cadıydı. Sihir sayesinde genç görünümünü koruyan kadının kara gözlerindeki ağır rehavet sulandırılmış tralbın, yani suikastlara karşı direnç kazanmak amacıyla yerel bir yılandan sağıp içtiği zehrin ürünüydü. Onun yanındaki Fayelle adlı obez ve daima tedirgin kadın hakkında Heboric fazla bir bilgiye sahip değildi.

Eski rahibin karşısındaki duvara L'oric, Bidithal ve Febryl dizilmişlerdi. Bunlardan sonuncusu, üstüne büyük gelen ipek bir telabanın altında biçimini kaybetmişti. Bir çöl yılanının boynu gibi geniş olan telabanın kukuletası dahilindeki minicik siyah gözler ışıl ışıldı. O gözlerin altında adamın üst köpekdişlerinin uçlarına takılı bir çift altın diş ışıldamaktaydı. Bunların belirli bir kaktüsten elde edilen ve ölüm değil de kalıcı bir bunaklık getiren Emulor adlı bir zehir içerdiği anlatılırdı.

İçerideki son komutan, Felisin'in solundaki Mathok'tu. Çöl kabilelerinin gözdesi olan uzun boylu, kara derili savaşçı irsi bir asalete sahipti ama asaleti çevresindeki herkesin asabını bozan tür-

dendi – onun sinir törpüleyici kişiliğine aldırış etmezmiş gibi gözüken Leoman hariç. Aslında Mathok'a duyulan hoşnutsuzluk için ortada pek bir sebep yoktu, zira adam daima nazik, daima cana yakın, daima güleçti – *belki kimseyi ciddiye almıyormuşçasına biraz aşırıya kaçtığı içindir*. Elbette Seçilmiş bunun istisnasıydı.

Heboric yerine otururken Sha'ik mırıldandı. "Bu akşam bizimle misin, Hayalet Elli?"

"Yeteri kadar," cevabını verdi eski rahip.

Kadının sesinde gergin bir heyecan gizliydi. "Öyle olsan iyi edersin, ihtiyar. Bazı... şaşırtıcı gelişmeler yaşandı. Malazan İmparatorluğu uzak facialarla sarsıldı..."

"Ne kadar zaman önce?" diye sordu Heboric.

Sha'ik bu garip soru üzerine kaşlarını çatsa da Heboric ayrıntıya girmedi. "Bir haftadan az. Kovanlar âdeta bir depremle topyekûn sallandı. Dujek Tekkol'un ordusunda yer alan isyan sempatizanları bize bilgi verdiler." Eliyle L'oric'i işaret etti. "Bütün gece konuşmak gibi bir arzum yok. Hadiseleri Korbolo, Heboric ve olup bitenlere dair hiçbir şey bilmeyen diğerleri için detaylandır, L'oric."

L'oric başını yan yatırdı. "Seve seve, Seçilmiş. Kovanlardan yararlanan sizler yankıları, panteonun hoyratça yeniden şekillenmesini muhakkak hissetmişsinizdir. Peki ama tamı tamına neler oldu? İlk cevap kısaca gasp. Yaz Yaban Domuzu Fener hangi açıdan bakılırsa bakılsın esas savaş tanrısı unvanını kaybetti." Adam Heboric'e göz atmayacak kadar insaf etti. "Yerini eskinin İlk Kahramanı Treach aldı. Yaz Kaplanı—"

Unvanını kaybetmiş. Kabahat sadece ve sadece bende.

Sha'ik'in parlayan gözleri Heboric'e çevriliydi. Paylaştıkları sırlar aralarında tüm gerginliğiyle uzanıyor, çıtırdamalarına rağmen başkalarınca görülmüyordu.

Baş Büyücü sözlerini sürdürecekken Korbolo Dom tarafından sözü kesildi. "Peki bunun bizim için önemi ne? Savaşın tanrılara değil sadece fani rakiplere ihtiyacı vardır. İki düşman ve birbirlerini öldürmeyi haklı çıkarmak için uydurdukları sebepler kâfidir." Duraksayan adam L'oric'e gülümsedi, ardından omuz silkti. "Ve o kadarı bana yeter de artar."

Sözleri Sha'ik'in bakışlarını Heboric'ten ayırdı. Napanlıya hitap ederken kadının bir kaşı kalkıktı. "Peki ya senin savaşma sebeplerin tam olarak nedir, Korbolo Dom?"

"Adam öldürmekten hoşlanırım. İyi becerdiğim tek şey o."

"Adam derken herkesi mi kastediyorsun?" diye ona sordu Heboric. "Yoksa sadece Kıyamet'in düşmanlarını mı?"

"Tıpkı dediğin gibi, Hayalet Elli."

Genel bir tedirginlik ânı yaşandı, sonra L'oric genzini temizledi. "Gasp buradaki birtakım büyücülerin zaten bildiği bir ayrıntı olabilir, Korbolo Dom. Asıl amacım bizi uzak Genabackis'teki daha az bilinen gelişmelere doğru nazikçe götürmek. Panteon bir kez daha sarsıldı – Hayvan Tahtı'nın aniden ve beklenmedik bir şekilde Togg ile Fanderay, yani birbirinin eşi Ata Kurtlar tarafından alınmasıyla. Biliyorsunuz, o ikisi ilelebet kavuşamamakla lanetlenmişti – Sakat Tanrının Düşüşü'yle birbirlerinden ayrılmışlardı. Kadim Hayvan İni'nin bu yeniden uyanışının tam etkisi henüz anlaşılmış değil. Şahsen önerim, aramızdaki Tektutanlara ve D'iverlere: Hayvan Tahtı'nın yeni sahiplerinden sakının. Zamanla karşınıza çıkıp sizden önlerinde diz çökmenizi talep edebilirler." Gülümsedi. "Elin Yolu'nda giden bütün o zavallı ahmaklara yazık. Oyun çok ama çok uzaklarda kazanıldı—"

"Bir aldatmacaya kurban gittik," diye mırıldandı Fayelle. "Hem de Gölgetaht'ın yardakçılarının bir aldatmacasına. Günün birinde bunun hesabı sorulacak."

Bidithal kadının sözlerine gülümsese de bir şey söylemedi.

L'oric yapmacık bir ilgisizlikle omuz silkti. "O konuda, Fayelle, öyküm hiç de bitmiş değil. İzin ver daha sıradan –ama daha bile önemli– hadiselere geçeyim. Genabackis'te Pannion Domin adlı gizemli bir tehditle başa çıkmak için çok rahatsız edici bir ittifak kuruldu. Tekkol'un Ordusu Caladan Brood'la ve Anomander Rake'le uzlaşmaya vardı. Son derece zengin Darujhistan şehrinin ikmal ettiği birleşik ordular Domin'le savaşmak için yola çıktılar. Doğrusunu söylemek gerekirse bu olay kısa vadede bir açıdan içimizi rahatlattı ama öyle bir ittifakın uzun vadede Yedi Kent'teki isyan davası için feci sonuçlar doğurabilecek olması da dikkatimizden kaçmadı. Sonuçta Genabackis'te barış sağlanırsa Dujek ve ordusu boşta kalır. O durumda da Tavore'un güneyden, Ehrlitan'da karaya çıkacak Dujek ile on bin askerininse kuzeyden üstümüze yürümesi gibi potansiyel bir kâbusla karşı karşıya kalabiliriz."

"Nahoş bir düşünce," diye homurdandı Korbolo Dom. "Tavore tek başına fazla bir zorluk çıkarmaz. Ama Baş Yumruk ve on bin askeri... bak o ayrı mesele. Evet, askerlerinin çoğu Yedi Kentli ama taraf değiştirecekleri umuduyla zar atmak istemem. Adamları Dujek'e canla başla bağlılar."

"Tabii birkaç casus hariç," diyen Sha'ik'in sesi nedense ifadesizdi.

"İşler... daha farklı sonuçlansaydı," dedi L'oric, "onlardan hiçbiri bizimle irtibata geçmezdi."

"Bir dakika lütfen," diye lafa karıştı Felisin. "Tekkol ile ordusunun İmparatoriçe tarafından kanun kaçağı ilan edildiğini sanıyordum."

"Dujek zaten o sayede Brood ve Rake'le ittifak kurabildi," diye açıkladı L'oric. "Elverişli ve geçici bir hile yapıldı, evlat."

"Dujek'i kıyılarımızda istemeyiz," dedi Korbolo Dom. "Köprüyakanlar. Alakarga, Tez Ben, Kalam, Siyah Moranthlılar ve kahrolasıca mühimmatları—"

"İzin ver de pırpır eden kalbini rahatlatayım, Kumandan," diye mırıldandı L'oric. "Dujek'i görmeyeceğiz. En azından yakın zamanda. Pannion Savaşı... yıkıcı sonuçlar doğurdu. On bin kişinin yedi bine yakını öldü. Siyah Moranthlılar da benzer bir oranda mahvoldular. Evet, sonunda galip geldiler ama çok ağır bir bedel ödeyerek. Köprüyakanlar ortadan kalktı. Alakarga öldü."

Heboric yavaşça doğruldu. Oda aniden soğumuştu.

"Ve Dujek yıkıldı," diye devam etti L'oric. "Bu yeterince hoş bir haber mi? Dahası da var: T'lan Imass artık yok. Hep birlikte çekip gittiler. Bir daha Yedi Kent'in masum vatandaşlarına dehşet saçmayacaklar. Dolayısıyla," diye sözlerini sonlandırmaya hazırlandı. "İmparatoriçe'ye ne kaldı? Muavin Tavore. İmparatorluk olağanüstü bir yıl geçirdi. Coltaine ile Yedinci, Aren Lejyonu, Alakarga, Köprüyakanlar, Tekkol'un Ordusu – bundan iyisini yapmakta zorlanacağız."

"Ama yapacağız," diye gülen Korbolo Dom'un yumruk şeklini alan ellerindeki parmak eklemleri bembeyazdı. "Alakarga! Ölmüş Ah, bu gece Hood'a şükürler olsun! Sunağının önünde kurban keseceğim! Ve Dujek – ah, sahiden de ne kadar yıkılmıştır. Ezildiğini söylemek daha doğru olur!"

"Bu kadar böbürlenmek yeter," diye tiksintiyle hırıldadı Heboric.

Kamist Reloe öne eğilmişti. "L'oric!" diye tısladı. "Tez Ben'den ne haber?"

"Maalesef yaşıyor. Kalam orduya eşlik etmedi – nerede olduğunu bilen yok. Köprüyakanlardan sadece bir avuç kişi sağ kaldı ve Dujek onları terhis edip zayiat olarak listeledi—"

"*Kimler sağ kalmış?*" diye bilmek istedi Kamist.

L'oric kaşlarını çattı. "Dediğim gibi, bir avuç kişi. Önemi var mı ki?"

"Evet!"

"Pekâlâ." L'oric koltuktaki Sha'ik'e göz attı. "Seçilmiş, o uzak ordudaki hizmetkârımla bir kez daha iletişim kurmama izin verir misin? Sadece birkaç saniyemi alır."

Kadın omuz silkti. "Tamam." Sonra L'oric başını önüne eğerken tahtında arkasına yaslandı. "Böylelikle düşmanımız telafi edilemez bir yenilgiye uğramış oluyor. İmparatoriçe ve sevgili imparatorluğu can damarlarından oluk oluk kan kaybediyorlar. O hâlde ölüm darbesini indirmek bize düşüyor."

Heboric kadının sözlerindeki güvensizliği oradakilerden bir tek kendisinin duyduğu fikrindeydi.

Ablan Tavore artık yapayalnız duruyor.

Zaten öyle yapmayı yeğler. Tavore'un serpildiği hâl yalnızlıktır. Ah, kızım, bu haber karşısında heyecanlanmış gibi davranabilirsin ama üstündeki etkisi tam tersi oldu, değil mi? Ablan Tavore'a duyduğun korku daha da büyüdü.

Seni olduğun yerde dondurdu.

L'oric başını kaldırmadan konuşmaya başladı. "Kamufle. Ayakucu. Çulha. Çavuş Tezcanlı. Teğmen Tırnakçı... Yüzbaşı Paran."

Sha'ik'in başını geriye atmasıyla koltuğun arkalığından bir parıltı çıktı. Heboric'in bozuk gözleriyle saptayabildiği tek şey kadının yüzünün bembeyaz kesilmiş olmasıydı ama geçirdiği şokun gözlerinden okunabildiğinin farkındaydı. Aynı şoka kendisi de kapılmıştı ama onunki bu gelişmenin tahtta oturan genç kadın için nasıl bir anlam ifade ettiğinin şoku değil bir teşhis şokuydu.

L'oric aldırış etmeden sözlerini sürdürdü. "Tez Ben, Baş Büyücüliğe getirilmiş. Sağ kalan Köprüyakanların kovan yoluyla Darujhistan'a gittiklerine inanılıyormuş ama casusum bundan emin değil. Alakarga ve ölen Köprüyakanlar... Ay Tohumu'na defnedilmişler ve Ay Tohumu – aşağıdaki tanrılar aşkına! Terk edilmiş! Karanlığın Oğlu orayı terk etmiş!" Bu bilgiyle ürperir gibi olan adam hızla gözlerini kırpıştırarak başını ağır ağır kaldırdı. Aldığı derin nefesi bir hırıltıyla verdi. "Alakarga, Brood'un komutanlarından biri tarafından öldürülmüş. Görünüşe bakılırsa ittifak ihanetten mustarip."

"Öyle tabii," diye dalga geçti Korbolo Dom.

"Tez Ben'i dikkate almalıyız," diyen Kamist Reloe, kucağındaki

ellerini hiç durmadan ovuşturuyordu. "Tayschrenn onu Tavore'un yanına gönderir mi? Ya Tekkol'un Ordusu'ndan kalan üç bin asker? Başlarında Dujek olmasa bile—"

"Cesaretleri kırıldı," dedi L'oric. "Zaten aralarındaki tereddüt eden kimseler o yüzden bana sığındılar."

"Peki Kamal Mekhar nerede?" diye tıslayan Kamist istemeden başını çevirip duvardaki kendi gölgesine göz attı.

"Tez Ben olmadan Kalam Mekhar bir hiç," diye hırıldadı Korbolo Dom. "Artık sevgili Alakargası olmadığında daha bile öyle."

Kamist yoldaşına doğru döndü. "Peki ya Tez Ben o canı çıkasıca suikastçıyla yeniden bir araya gelirse? O zaman ne olacak?"

Napanlı omuz silkti. "Alakarga'yı *biz* öldürmedik. Akılları fikirleri Brood'un maiyeti arasındaki katil için intikam hırsıyla doludur. Hiçbir zaman gerçekleşmeyecek şeylerden korkma, eski dostum."

Sha'ik'in sesi oda genelinde çınladı. "Heboric hariç herkes dışarı! Derhal!"

Ötekiler ona şaşkın gözlerle baktılar, ardından ayağa kalktılar.

Genç Felisin tereddüt etti. "Anne?"

"Sen de, çocuk. Dışarı."

L'oric tekrar söz aldı. "Bir de yeni Hane ve nasıl bir önem taşıdığı konusu vardı, Seçilmiş—"

"Yarın gece. Görüşmemizi o zaman sürdüreceğiz. Dışarı!"

Heboric az sonra Sha'ik ile baş başa oturuyordu. Kadın onu bir müddet konuşmadan süzdü sonra aniden ayağa kalkıp podyumdan indi. Eski rahibin önünde dizlerinin üstüne yığıldı. O kadar yakındı ki Heboric kadının yüzüne odaklanabildi. O yüz gözyaşlarıyla ıslanmıştı.

"Ağabeyim yaşıyor!" dedi Sha'ik hıçkırarak.

Kendini bir anda eski rahibin kollarına atıp yüzünü onun omzuna gömdü ve ufak tefek, narin bedeni sarsılmaya başladı.

Afallayıp kalan Heboric ses çıkarmadı.

Genç kadın uzun süre ağladı. Heboric de hiç kıpırdamadan ona elinden geldiği kadar sıkıca sarıldı. Ve ne zaman hayalinde devrik tanrısının görüntüsü canlansa onu hiç acımadan bastırdı. Kollarındaki çocuk –zira Felisin yine bir çocuk olup çıkmıştı– sadece mutluluktan ağlıyordu. Artık yapayalnız, ailesinin kanını lekeleyen nefret edilesi ablasıyla baş başa değildi.

İşte bunun için –varlığının karşıladığı ihtiyaç için– Heboric'in kendi kederi bekleyebilirdi.

8

On Dördüncü Ordu'nun deneyimsiz acemilerinden tam yarısı Quon Tali kıtasından, imparatorluğun tam kalbinden geliyordu. Bu genç ve idealist askerler babalarının ve analarının, dedelerinin ve ninelerinin ardından aynı kanlı toprağa ayak basıyorlardı. Savaşın dehşeti öyle bir şeydir ki yeni gelen her bir nesille beraber bu kâbus masumlar tarafından yinelenir.

Sha'ik İsyanı, Zafer Yanılsamaları
Imrygyn Tallobant

Muavin Tavore koşuşturan, itişip kakışan dört bin kişinin önünde tek başına dikilirken subaylar çaresizlikten boğuk çıkan seslerle kalabalığın arasında bağırıp çağırıyorlardı. Teberler tören alanının tozlu havasında sallanıp parıldarken ürkmüş çelik kuşlara benziyordu. Güneş tepede cayır cayır yanan bir ateş topuydu.

Yumruk Gamet yaşlı gözlerle baktığı Tavore'un yirmi adım gerisinde bekliyordu. Muzır bir rüzgâr, toz bulutunu doğrudan doğruya Muavin'e savurdu. Kadın saniyeler içinde yutuldu. Yine de yerinden kıpırdamadı. Sırtı dik, eldivenli elleri iki yanındaydı.

Hiçbir komutan onun şu an olduğu kadar yalnız olamazdı. Yalnız ve de muhtaç.

Durum daha bile beter. Bu benim lejyonum. Sekizinci. İlk toplanan. Beru hepimizi korusun.

Fakat Tavore sırf askerlerine bir tür düzen getirmeye çalışarak küçük düşmekten kurtarmak için bile olsa Gamet'e olduğu yerde kalmasını emretmiş, onun yerine kendisini küçük düşürmeyi seçmişti. Utancını ve kederini saklayamayan Gamet'in gözyaşları kumandanı içindi.

Aren'in tören alanı sıkıştırılmış, neredeyse bembeyaz bir toprakla kaplı koskoca bir alandı. Tam takım zırhlı altı bin asker, bölüklerin arasında subayların denetim yapmalarına yetecek kadar mesafe bırakarak saflar hâlinde dizilebilirdi. On Dördüncü Ordu'nun lejyonları üç aşamada teker teker toplanarak Muavin Tavore tarafından teftiş edilecekti. Gamet'in Sekizincisi iki çan evvel hırpani, darmadağın bir ayaktakımı şeklinde oraya gelmişti. Talim çavuşlarının verdiği her ders akıllardan çıkmış, az sayıdaki kıdemli subaylar ve onbaşılar ne olduğunu unutan dört bin başlı bir canavarla kıran kırana bir kavgaya tutuşmuşlardı.

Gamet'in gözüne Yüzbaşı Keneb takıldı. Blistig'in lütfederek 9. Bölüğün komutasını verdiği adam yalımının yassı tarafıyla askerlerine vuruyor, onları ne zaman hizaya soksa o hiza arkadan yüklenen diğer askerlerce bozuluyordu. O ön sırada, yerlerini korumaya çalışan bazı eski askerler –kıpkırmızı kesilmiş suratlarına miğferlerinin altından şıpır şıpır ter akan çavuşlar ve onbaşılar– mevcuttu.

Gamet'in on beş adım gerisinde diğer iki Yumruğa ek olarak Temul'un komutasındaki Wickan izcileri dikiliyordu. Nil ile Nether de oradaydılar ama neyse ki Amiral Nok aralarında değildi – filo yelken açmıştı bile.

İçindeki dürtülerin birbiriyle savaşa tutuştuğu Gamet titriyor, neresi olursa olsun başka bir yere gitmek ve Muavin'i de beraberinde sürüklemek istiyordu. Öyle bir şey mümkün değilse de kadının kesin emrine karşı gelip öne çıkmayı ve onunla yan yana durmayı arzuluyordu.

Yanına biri geldi. Tozlu zemine ağır bir deri çanta düştü. Gamet dönüp bakınca basık çehresi deri bir kepin altında kalmış bodur bir asker gördü. Adam eski püskü, lekeli bir üniformanın üstüne bir komandonun standart dağıtım zırhının olsa olsa yarısını –haşlanmış deri aksamların rasgele bir derlemesini– geçirmişti. Üniformanın macenta boyası, leylak rengine çalacak kadar solmuştu. Görünürde tek bir nişan bile yoktu. Adamın yara izli, çiçek bozuğu suratı fıkır fıkır kaynayan kalabalığı ifadesizce süzdü.

Gamet biraz daha geriye döndüğünde aralarında bir kol mesafesi bırakmış bir düzine daha pejmürde erkek ve kadın gördü. Hepsi de onarılmamış, bölük pörçük zırhlar giyiyor ve çok azı Malazan yapımı olan çeşit çeşit silahlar taşıyordu.

Yumruk öndeki adama hitap etti. "Hood aşkına, siz de kimsiniz yahu?"

"Geç kaldığımız için üzgünüm," diye homurdandı asker. "Öte yandan," diye ekledi, "yalan söylüyor da olabilirim."

"Geç kalmak mı? Hangi mangalar? Hangi bölükler?"

Adam omuz silkti. "Şu bu. Aren nezarethanesindeydik. Peki neden oradaydık? Şu ya da bu sebepten. Ama artık buradayız, komutanım. Şu çocukların uslandırılmalarını ister misin?"

"Bunun altından kalkabilirsen, asker, sana kendi komutanlığını veririm."

"Hayır, vermezsin. Aren'de Untalı bir soyluyu öldürdüm. Adı Lenestro'ydu. Boynunu iki elimle kırdım."

Toz bulutlarının içindeki kalabalıktan zar zor sıyrılan bir çavuş, Muavin Tavore'a yaklaşıyordu. Gamet bir an için adamın delilik edip kadını oracıkta biçeceğinden korktu. Fakat adam Muavin'in karşısında esas duruşa geçerken kısa kılıcını kınına soktu. Karşılıklı bir şeyler konuşuldu.

Yumruk bir karar verdi. "Benimle gel, asker."

"Emredersin, komutanım." Adam aşağıya uzanıp alet çantasını aldı.

Gamet onu Tavore ile çavuşun durdukları yere götürdü. O sırada garip bir şey oldu. Yumruk'un yanındaki kıdemli askerden bir homurtu çıktı. Aynı anda kızıl-gri sakallı sırımsı çavuşun gözleri Muavin'den ayrılıp askere odaklandı. Aniden beliren geniş sırıtışı hızlı hızlı yapılan bir dizi el hareketi izledi – bir el görünmez bir taşı veya topu tutarcasına kalktı, sonra ters döndü; işaretparmağı havada bir daire çizdi ve başparmak doğuyu işaret etti; tüm bunlar bir omuz silkişle noktalandı. Nezarethaneden çıkmış olan asker cevaben alet çantasını şöyle bir salladı.

Çavuşun mavi gözleri kocaman aralandı.

Yanına vardıkları Muavin dönüp Gamet'e ifadesiz bir bakış attı.

"Affedersin, Muavin," diyen Yumruk dahasını da söyleyecekken Tavore bir elini kaldırıp konuşmaya hazırlandı.

Ama fırsat bulamadı.

Gamet'in yanındaki asker çavuşa hitap etti. "Bize bir çizgi çekiver."

"Oldu bil."

Çavuş döndü ve çalkantılı saflara geri gitti.

Tavore'un gözleri derhal askere çevrilse de ses çıkarmadı, zira adam çantasını yere koyup ağzını açmış ve içini eşelemeye başlamıştı.

Çavuş lejyonun düzensiz sıralarının beş adım önünde kılıcını bir kez daha çekti. Silahın küt ucunu toza soktu ve yerde derin bir iz bırakarak yürüdü.

Bize bir çizgi çekiver.

Çantasının başında çömelen asker aniden kafasını kaldırdı. "Siz ikiniz hâlâ burada mısınız? Wickanların yanına dönün, sonra hep beraber otuz-kırk adım daha gerileyin. Bir de Wickanlara söyleyin, atlarından inip dizginleri sıkıca tutsunlar. Aranızda geniş bir mesafe bırakmayı ihmal etmeyin. Ben sinyal verince de kulaklarınızı tıkayın."

Adam çantasından art arda kil toplar çıkarmaya başlayınca Gamet irkildi. *O çanta... daha elli kalp atışı önce yanıma düşen o çanta. Hood aşkına!*

"Adın ne, asker?" diye boğuk bir sesle sordu Tavore.

"Ağzıbozuk. Artık kıpırdasan iyi edersin, evlat."

Gamet uzanıp kadının omzuna dokundu. "Muavin, o şeyler—"

"Ne olduklarını biliyorum," diye tersledi Tavore. "Ve bu adam askerlerimden ellisini öldürmek üzere."

"Şu anda, bayan," diye homurdanan Ağzıbozuk katlanır bir kürek çıkardı, "hiç askerin yok. Bak sözümü dinle, burada dikilmeye karar verirsen dolgun kalçandaki o otataral kılıcın sana en ufak bir faydası dokunmayacak. Herkesi geri çek, sonra da işin kalanını bana ve çavuşa bırak."

"Muavin," dedi Gamet, kendini yakarırcasına konuşmaktan alamayarak.

Kadın ona sert bir bakış atıp arkasına döndü. "Bari elimizi çabuk tutalım, Yumruk."

Kadının önden gitmesine izin veren Gamet birkaç adım sonra durup arkasına göz attı. Çavuş şaşılacak kadar kısa bir zamanda küçük bir çukur kazmayı becermiş olan Ağzıbozuk'la yan yanaydı.

"Altta döşeme taşları var!" Çavuş başını salladı. "Mükemmel!"

"Tahmin ettiğim gibi," diye cevapladı Ağzıbozuk. "Bu çatargaçları yatırıp küfürgeci bir karış derine koyacağım."

"Harika. Yanımda onlardan getirmeyi akıl etseydim ben de aynı şeyi yapardım."

"Tedarikli misin?"

"Yeterince."

"Bende çantamdakilerden başka yok."

"Ben eksiğini tamamlarım, Ağzıbozuk."

"Bak buna karşılık, Kem–"

"Teller."

"Bak buna karşılık, Teller, bir öpücüğü hak ettin."

"Sabırsızlanıyorum."

Gamet başını iki yana sallayarak oradan ayrıldı. *Lağımcılar.*

Patlama çifte bir gümbürtüyle yeri sarstı. Toz bulutuyla birlikte göğe fırlayan döşeme taşları bir parçalar ve kıymıklar sağanağıyla aşağıya döküldü. Lejyonun tam üçte birinin ayakları yerden kesilmiş, onlar yere düşerken ötekiler de devrilmişti.

Kimsenin ölümcül bir yara almamış gibi gözükmesi hayret vericiydi. Sanki Ağzıbozuk patlamanın kuvvetini her nasılsa aşağıya ve döşeme taşlarının altına yönlendirmişti.

Son molozlar da patır patır yağarken Muavin Tavore ile Gamet bir kez daha öne çıktılar.

Suspus olmuş kalabalığın karşısına geçen Ağzıbozuk, bir delergeç tuttuğu elini havaya kaldırdı ve böğürtülü bir sesle acemilere hitap etti. "Kılını kıpırdatan bir sonraki asker bunu ayaklarının dibinde bulur. İyi nişan alamayacağımı sanıyorsanız beni bir deneyin bakalım! Şimdi, çavuşlar ve onbaşılar! Yavaşça öne geçin bakayım. Mangalarınızı bulun. Hey siz, öndekiler, bakın Çavuş Teller bizim için güzelce çizgi çekti – pekâlâ, biraz bozulduğu için şimdi gene çekiyor. Oraya kadar yavaşça yürüyün. Bir parmak uzağında durup çizmelerinizi birleştirin! Ya bu işi doğru düzgün yapacağız ya da aranızda *ölenler* olacak!"

Çavuş Teller artık ön sıra boyunca yürüyor, askerlerin arasını açarak sıranın bozulmamasını sağlıyordu. Subaylar yine bağırıyorlardı ama acemilerden çıt çıkmadığı için sesleri önceki kadar yüksek değildi. Lejyon yavaş yavaş şekillendi.

Acemiler sahiden de suskun ve... temkinliydiler. Bu durum Muavin'le beraber önceki konumlarının yakınına –içinden dumanlar yükselen geniş kraterin biraz yanına– giden Gamet'in dikkatinden kaçmadı. Adamlar başının üzerinde delergeç tutan deliden gözlerini ayırmıyorlardı. Yumruk az sonra gelip Ağzıbozuk'un yanında durdu.

"Demek bir asilzade öldürdün?" diye alçak sesle sordu, toplanan safları süzerken.

"Evet, Yumruk. Öldürdüm."

"Köpekler Zinciri'nde miydi?"

"Öyleydi."

"Tıpkı senin gibi, Ağzıbozuk."

"Omzuma bir mızrak yiyinceye kadar. Diğerleriyle beraber *Silanda*'ya bindim. Son münakaşayı kaçırdım. Lenestro... en iyi ikinci hedefti. İşe Pullyk Alar'dan başlamak istiyordum ama o Mallick Rel'le birlikte kaçmıştı. İkisini de istiyordum, Yumruk. Onlar belki konunun kapandığını zannediyorlardır ama benim için kapanmadı."

"Komutanlık teklifimi kabul edersen çok sevinirim," dedi Gamet.

"Yok sağ ol, komutanım. Zaten bir mangaya atandım. Hatta Çavuş Teller'in mangasına. Hâlimden memnunum."

"Onu nereden tanıyorsun?"

Ağzıbozuk ona kısılarak daracık yarıklar hâlini almış gözlerle baktı ve konuşurken yüzünü ifadesiz bıraktı. "Bugüne kadar hiç tanımamıştım, komutanım. Şimdi müsaadenle ona bir öpücük borçluyum."

Çeyrek çandan daha kısa bir süre sonra Yumruk Gamet'in 8. Lejyonu yakın ve düzgün saflar hâlinde kıpırdamadan duruyordu. Muavin Tavore onları Gamet'in yanından incelese de henüz konuşmuş değildi. Ağzıbozuk ile Çavuş Teller gidip yeniden 9. Bölüğün 4. mangasına katılmışlardı.

Tavore bir karara varmış gibiydi. Arkasına yaptığı bir el hareketi, Yumruklar Tene Baralta ve Blistig'i öne çıkardı. Saniyeler içinde Gamet'in yanına gelip beklemeye başladılar. Muavin'in alelade gözleri Blistig'e çevrildi. "Lejyonun ötedeki anacaddede mi bekliyor?"

Kızarık suratlı adam kafa salladı. "Sıcakta eriyorlar, Muavin. Ama patlayan o küfürgeç onları hizaya soktu."

Kadının bakışları Kızıl Kılıç'a çevrildi. "Yumruk Baralta?"

"Benim askerlerim de duruldu, Muavin."

"8.'yi gönderdiğimde ve tören alanından ayrıldıklarında diğer askerlerin bölükler hâlinde girmelerini öneririm. Her bir bölük yerini alsın ve onlar hazır olduğunda bir sonraki peşlerinden gelsin. Bu daha uzun sürebilir ama hiç değilse az evvel tanıklık ettiğimiz kargaşanın bir tekrarını yaşamayız. Yumruk Gamet, askerlerinin düzeninden memnun musun?"

"Yeterince, Muavin."

"Ben de öyleyim. Artık—"

Karşısında duran üç adamın dikkatlerini başka yere, arkasındaki bir noktaya yönelttiklerini gören Tavore cümlesini yarım bıraktı. Esas duruşta bekleyen dört bin asker de ani ve mutlak bir suskunluğa bürünmüştü – ne bir zırh hışırtısı ne de bir öksürük vardı. 8. âdeta tek bir nefes almıştı ve şimdi o nefesi tutmaktaydı.

Gamet'in yüz ifadesini korumakta zorlandığını gören Tavore bir kaşını kaldırdı. Sonra yavaş yavaş arkasına döndü.

Küçük çocuk âdeta yoktan var olmuş, gelip de Muavin'in ilk başta durduğu yerde duruncaya kadar hiç kimsenin gözüne takılmamıştı. Üstüne büyük gelen pas kızılı telabası bir kraliyet pelerini gibi arkasına yayılmıştı. Sarı saçların altındaki toza bulanık masum yüz iyice bronzlaşmıştı. Çocuk soğukkanlı bir tavırla asker saflarının karşısına dikildi.

Askerlerin arasından boğuk bir öksürük yükseldi, sonra biri öne çıktı.

Adam ön sıradan ayrılırken çocuğun gözleri onu buldu. Yenlere gömülü her iki kol ileriye uzandı. Derken manşetlerden biri sıyrılarak ufacık bir eli açığa çıkardı. O elde bir kemik vardı. Bir insan bacak kemiği. Adam adımının orta yerinde donakaldı.

Dört bin askerin nidalarıyla tören alanının üzerindeki hava canlı bir varlıkmışçasına tıslad.

Ürpertisini bastıran Gamet adama hitap etti. "Yüzbaşı Keneb," dedi yüksek sesle, kabaran bir dehşeti yutmaya çalışarak, "çocuğunu almanı öneririm. Şey, ağlamaya başlamadan önce."

Yüzü kıpkırmızı kesilen Keneb titrek bir selam verip hızla ilerledi.

"Neb!" diye bağırdı çocuk, yüzbaşı onu kollarına alırken.

Muavin Tavore daha fazla dayanamadı. "Peşimden gel!" dedi Gamet'e, ardından ikilinin yanına gitti. "Yüzbaşı Keneb miydi?"

"A-affedersin, Muavin. Çocuğun bir dadısı var ama her fırsatta onun elinden kaçmaya kararlı gözüküyor. Evin arkasında açılmış bir mezarlık—"

"Çocuk senin mi, Yüzbaşı?" diye kısık bir sesle bilmek istedi Tavore.

"Sayılır, Muavin. Zincirler Köpeği'nden bir yetim. Tarihçi Duiker onu bana emanet etti."

"Bir adı var mı?"

"Kurtçuk."

"Kurtçuk mu?"

Keneb af dilercesine omuz silkti. "Şimdilik, Muavin. Hem adı ona yakışıyor."

"8.'ye de. Evet, görüyorum. Onu tuttuğun dadıya teslim et, Yüzbaşı, Sonra yarın kadını kov ve işini daha iyi bilen birini tut... veya üçünü. Çocuk orduya eşlik edecek mi?"

"Başka kimsesi yok, Muavin. Hem kamp sivilleri arasında daha başka aileler de olacak—"

"Farkındayım. Yoluna git, Yüzbaşı Keneb."

"Üz-üzgünüm, Muavin."

Fakat kadın şimdiden arkasını dönmüştü. İç geçirip, "Artık özür dilemek için çok geç," dediğini bir tek Gamet duydu.

Tavore haklıydı da. Askerler –acemiler bile– bir alamet gördüler mi anlarlardı. *Bu orduyu yönetecek kadının ayak izlerinde duran ve güneşte ağarmış bir uyluk kemiğini havaya kaldıran bir çocuk.*

Aşağıdaki tanrılar aşkına...

"Hood'un şişe geçirilmiş taşakları."

Alçak bir hırıltıyla ve tiksinti dolu bir ses tonuyla edilmişti küfür.

Ağzıbozuk çantasını yere koyup alçak bazanın altına iterken Teller onu seyretti. Eğreti bir kışlaya dönüştürülmüş ahırda artık sekiz manga kalıyor, daracık alan taze ter –ve de katıksız bir dehşet– kokuyordu. Biri arka duvardaki sidik deliğine kusuyordu.

"Gel dışarı çıkalım, Ağzıbozuk," dedi Teller az sonra. "Gesler ve Borduke'yi de alayım."

"Gidip kafayı çekmeyi yeğlerim," diye mırıldandı lağımcı.

"Onu daha sonra yaparız. Ama evvela küçük bir toplantı düzenlememiz lazım."

Diğer adam yine tereddüt etti.

Teller karyolasından kalkıp ona yaklaştı. "Evet, o kadar önemli."

"Pekâlâ. Önden buyur... Teller."

Gözlerini yummuş sessizce dua eden bembeyaz suratlı pek çok aceminin arasından geçip avluya çıkarlarken Bulutlu da onlara katıldı.

İçtimada acınacak kadar etkisiz kalmış Teğmen Ranal kışlaya döner dönmez kaçarcasına ana eve çekildiğinden ortalık tenhaydı.

Bütün gözler Teller'e çevriliydi. O da etrafındaki asık suratla-

rı inceledi. İçlerinde alametin anlamından kuşku duyan yoktu ve Teller onlara katılmadan edemiyordu. *Bir çocuk bizi ölümümüze götürüyor. Çöl güneşinin altında kuruyup kalmış bir bacak kemiği yürüyüşümüzü simgeliyor. Hepimiz de acımasız bir gerçeği hiçe sayamayacak kadar uzun yaşadık ve çok badire atlattık: Bu acemiler ordusu daha şimdiden kendini ölmüş kabul ediyor.*

Bulutlu'nun kızıl sakallı yıpranmış suratı nihayet alaycı denemeyecek kadar buruk bir ifadeye büründü. "Eğer buradaki bizlerin Hood'un kapısından sağ salim dönmemizi umduğunu söyleyeceksen, Teller, aklını kaçırmışsın demektir. İçerideki gençler istisna değiller. Kahrolasıca lejyonların tamamı—"

"Biliyorum," diye araya girdi Teller. "Hiçbirimiz aptal değiliz. Bakın, tek isteğim kısa süreliğine konuşmak. Sadece ben konuşacağım. Kimse lafa karışmayacak. Sözümü bitirdiğimde söyleyeceğim. Anlaştık mı?"

Borduke başını öteye çevirip tükürdü. "Sen Hood'un belası bir Köprüyakan'sın."

"Öyleydim. Bir sakıncası mı var?"

6. Manga çavuşu sırıttı. "Kastettiğim şey, Teller, konuşan sen olduğun için istediğin şekilde kulak vereceğim."

"Biz de," diye mırıldandı Gesler. Yanındaki Bulutlu kafa sallayarak onu onayladı.

Teller bu sefer de Ağzıbozuk'a doğru döndü. "Ya sen?"

"Sırf karşımdaki Kirpi değil sen olduğun için, Kemancı. Pardon, *Teller*."

Bu ismi tanıyan Borduke'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. Tekrar başını çevirip tükürdü.

"Teşekkürler."

"Bize henüz teşekkür etme," dedi Ağzıbozuk ama hafif bir tebessümle sözlerini yumuşattı.

"Pekâlâ, bir öyküyle başlayacağım. Amiral Nok'la ilgili; ama o zamanlar bir amiral değil, sadece altı dromonun* kumandanıydı. Aranızda bu öyküyü duyan varsa şaşarım ama duyduysanız bile bir şey söylemeyin – konumuzla ilgisini daha şimdiden anlamış olsanız bile. Altı dromon. Kartool filosundaki üç korsan kalyonuyla buluşmaya gidiyorlarmış. Kalyonların her biri adanın D'rek rahipleri tarafından kutsanmışmış. Yani Güz Solucanı. Evet, D'rek'in

* Çift yelkenli ve kürekli eski bir tür savaş gemisi. *–çn*

diğer adını hepiniz biliyorsunuz ama vurgulamak için söyledim. Neyse, Nok'un filosu Napan Adaları'nda durup fıçılarla içme suyu çekmek için Koolibor Nehri'nin ağzına girmiş. Tıpkı Kartool'a veya ötesindeki Menzil'e giden her geminin yaptığı gibi. Her biri su çeken ve fıçıları alt güvertelerde depolayan altı gemi.

"Napan Adaları'nı terk ettikten yarım gün sonra fıçılardan ilki sancak gemisindeki bir aşçı yamağı tarafından delinmiş. Ve delikten bir paralt çıkmış. Yılan delikanlının kolundan yukarı tırmanıp iki ön dişini birden onun sol gözüne batırmış. Aşçı yamağı çığlık çığlığa güverteye fırlamış. Yılanın çeneleri kocaman açıkmış ve yamağın suratına sımsıkı tutunarak kıvranıyormuş. Eh, delikanlı iki adım bile atmadan ölüp yere yığılmış. Daha şimdiden güneşin ağarttığı bir toprak kadar bembeyazmış. Yılan öldürülmüş ama hayal edebileceğiniz gibi artık çok geçmiş.

"Nok genç olduğu için omuz silkip geçmiş. Haber yayıldığında ve denizciler ile komandolar kimsenin açmaya cesaret edemediği içme suyu fıçılarıyla yüklü gemilerde ölmeye başladığındaysa aşağıya inip tahmin edileni yapmış. Başka bir fıçı alıp yukarı çıkarmış ve onu kendi elleriyle açmış." Teller duraksadı. Oradakilerden hiçbirinin öyküyü bilmediğini, dikkatlerinin tamamen kendisinde olduğunu görebiliyordu.

"Kahrolası fıçı yılan doluymuş. Fıçının açılmasıyla o yılanlar güverteye saçılmış. Nok'un ısırılmaması kahrolası bir mucizeymiş. Görüyorsunuz ya, kurak mevsim yeni başlıyormuş. Paraltların nehirdeki mevsimi sona eriyormuş. Denize doğru yüzerlerken nehirde yolculuk etmeleri sebebiyle sular onlarla doluymuş. O altı dromondaki her bir fıçıda yılanlar varmış.

"Filo asla Kartoollularla savaşmaya fırsat bulamamış. Nap şehrine geri dönünceye kadar mürettebatın yarısı susuzluktan ölmüş. Altı geminin tamamı Güz Solucanı D'rek'e adaklarla doldurulup limanın dışında delinmiş ve derinliklere gönderilmiş. Kartool'un kıt kanaat donanmasını darmadağın etmek için Nok'un bir yıl beklemesi gerekmiş. Ondan iki ay sonra da ada fethedilmiş." Teller bir süreliğine sustu, sonra başını iki yana salladı. "Hayır, sözümü bitirmedim. Anlattığım şey bir öyküydü. İşlerin nasıl yanlış yapılacağına dair bir öykü. Bir kehaneti onunla savaşarak yenemezsiniz. Hayır, tam tersini yaparsınız. Onu tek lokmada yutarsınız."

Kafaların karıştığı belliydi. İlk olarak Gesler'in yüzündeki şaşkın ifade geçti ve sırıtan adamın bronz renkli suratında beyazlığıy-

la dikkat çeken dişlerini görünce Teller ağır ağır kafa salladı. "Bu kehanete iki elle birden sarılmazsak oradaki acemiler için tabut taşıyıcılarından fazlası olmayız. Hatta kahrolasıca ordunun tamamı için.

"Yüzbaşı yakındaki bir mezarlıktan bahsediyordu, yanılıyor muyum? Hani mezarlar fırtınada altüst olmuş ve kemikler açığa çıkmış. Gidip orayı bulmamızı öneririm. Hemen şimdi. Pekâlâ, sözümü bitirdim."

"O şey kahrolası bir uyluk kemiğiydi," diye homurdandı Bulutlu.

Gesler onbaşısına bakakaldı.

"İki gün sonra yola çıkıyoruz."

Başka bir şey daha olmadan önce, diye Muavin'in duyurusuna içinden ekledi Gesler. Duvara dayalı bankta yan yana oturan Nil ile Nether'e göz attı. Alametin gücüyle ikisi de tir tir titriyor, bembeyaz suratlarla büzüştükleri yerde ileri geri sallanıyordu.

Dünyada gizemler kol gezerdi. Gamet onların soğuk nefesini, hiçbir tanrıya ait değilse bile var olan güçlerin yankılarını daha önce de hissetmişti. Bunlar, yani kemiklerin altındaki hakikatler doğa kanunları kadar bastırılamaz şeylerdi. Gamet'e göre On Dördüncü Ordu'nun derhal terhis edilmesi İmparatoriçe'ye daha çok fayda sağlardı. Birimleri titizlikle ve etraflıca ayrıştırıp imparatorluğun farklı yerlerine atamak, başka bir acemiler dalgası için bir yıl daha beklemek gerekirdi.

Muavin Tavore'un odada toplananlara ettiği bir sonraki sözler âdeta Gamet'in düşüncelerini dile getirdi. "Bunu göze alamayız," dedi kadın, beklenmedik bir şekilde volta atarak. "On Dördüncü daha Aren'den dışarı adımını atmadan mağlup olamaz. Öyle bir durumda alt kıtanın tamamı temelli yitirilir. Raraku'da imha edilsek daha iyi. En azından Sha'ik'in kuvvetleri eksilir.

"İki gün sonra yola çıkıyoruz.

"O zamana kadar Yumrukların teğmen ve daha üst rütbeli subaylarını bir araya toplamalarını istiyorum. Onlara bu akşamdan başlayarak her bölüğe bizzat uğrayacağım bilgisini verin. Önce hangisine gideceğimi belirtmeyin ki hepsi de tetikte beklesin. Nöbet yerlerindekiler hariç bütün askerler kışlalarda tutulacak. Özellikle kıdemlilere göz kulak olun. Sarhoş olmak ve ellerinden gelirse sarhoş kalmak isteyeceklerdir. Yumruk Baralta, Orto Set-

ral'la bağlantı kur ve ona bir Kızıl Kılıçlar kıtası hazırlamasını söyle. Kamp sivillerinin yerleşkesinde arama yapıp her türlü alkollü içkiye, durhanga ve yerlilerin duyuları uyuşturmakta kullandıkları daha başka ne varsa el koysunlar. Sonra da yerleşkenin çevresinde nöbet tutsunlar. Sorusu olan var mı? Güzel. Gidebilirsiniz. Gamet, T'amber'i çağır."

"Emredersin, Muavin." *Beklenmedik bir pervasızlık. Senin o parfümlü sevgilin ben hariç buradaki kimseye gösterilmiyordu. Elbette durumun farkındalar. Yine de...*

Dışarıdaki koridorda Baralta'yla işaretleştikten sonra Blistig, Gamet'i kolundan tuttu. "Lütfen bizimle gel."

Nil ile Nether onlara bir bakış attılar, sonra da hızla uzaklaştılar.

"Şu kahrolası elini çek üstümden," dedi Gamet usulca. "Yardımın olmadan da seni takip edebilirim, Blistig."

El aşağıya indi.

Eskiden her dört duvarının dörtte üçü hizasındaki kancalarda eşyaların tutulduğu boş bir oda buldular. İçerisi lanolin kokuyordu.

"Vakit geldi," dedi Blistig lafı uzatmadan. "İki gün içinde yola çıkamayız, Gamet, bunu sen de biliyorsun. Bu hâlde asla yola çıkamayız. En kötü ihtimalle bir başkaldırı, en iyi ihtimalde de sonu gelmeyen firarlar olur. On Dördüncü'nün işi bitti."

Adamın gözlerindeki hoşnut parıltı Gamet'i zıvanadan çıkardı. Kısa bir zorlanmanın ardından Blistig'in gözlerine bakacak kadar duygularını dizginleyebildi. "O çocuğun gelişini sen ve Keneb mi ayarladınız?"

Blistig tokat yemişçesine irkildi, ardından kaşlarını çattı. "Sen beni ne sanıyorsun?"

"Şu anda," diye tersledi Gamet, "ne olduğundan emin değilim."

Aren garnizonunun eski komutanı kılıcının kabzasına bağlı ilmiği çözdü. Fakat Tene Baralta zırhını tangırdatarak iki adamın arasına girdi. Her iki Malazanlıdan da uzun boylu olan esmer tenli savaşçı eldivenli ellerinden her birini bir göğse koydu ve adamları yavaşça iterek birbirinden uzaklaştırdı. "Bir anlaşmaya varmak için buradayız, birbirimizi öldürmek için değil," diye gürledi. "Hem zaten," diye eklerken Blistig'e baktı, "Gamet'in kuşkuları benim de aklımdan geçti."

"Keneb öyle bir şey yapmaz," diye hırıldadı Blistig. "Siz ikiniz benim yapabileceğimi düşünseniz bile."

Takdire değer bir cevap.

Gamet geri çekildi ve sırtını diğerlerine çevirip karşı duvara kadar gitti. Bir müddet düşünüp taşındıktan sonra başını iki yana salladı. Konuşurken arkasına dönmedi. "Muavin iki gün rica etti—"

"Rica mı etti? Benim duyduğum bir emirdi."

"Öyleyse yeteri kadar dikkatli dinlemiyormuşsun, Blistig. Muavin genç ve tecrübesiz olmasına rağmen budala değil. Senin, hatta hepimizin gördüğünü o da görüyor. Ama iki gün rica etti. Yürüyüş ânı gelip çattığında... eh, o anda nasıl bir karara varılması gerektiği apaçık anlaşılacak. Ona güvenin." Arkasına döndü. "Gerekirse sırf bu konuda. İki gün."

Baralta uzunca bir duraksamanın ardından başını salladı. "Öyle olsun."

"Pekâlâ," diye kabul etti Blistig.

Beru yardımcımız olsun. Gamet tam gidecekken Tene Baralta onun omzuna dokundu. "Yumruk," dedi, "şu... şu T'amber mevzusu nedir? Biliyor musun? Muavin neden bu kadar... kaçamak davranıyor? Bir kadının başka bir kadınla sevgili olmasının tek suçu erkeklerin uğradığı kayıptır ve bu eskiden beri hep böyle olagelmiştir."

"Kaçamak mı davranıyor? Hayır, Tene Baralta. Mahremiyetine önem veriyor, hepsi bu. Muavin mahremiyetine düşkün bir kadındır."

Eski Kızıl Kılıç üsteledi. "Şu T'amber nasıl biri? Komutanımız üstünde yakışık almayan bir nüfuzu var mı?"

"İkinci sorunun cevabını bilmiyorum. T'amber nasıl biri? Sanırım Unta'daki Düşler Kraliçesi Koca Tapınağı'nda bir cariyeymiş. Bunun haricinde onunla bir tek Muavin'in isteklerini aktarmak için konuşmuşluğum var. Zaten T'amber de konuşkan biri sayılmaz..." *Üstelik bu dediğim muazzam boyutlarda bir tefrit. Evet, kız güzel olmasına güzel ama mesafeli de. Tavore üstünde bir nüfuzu var mı? Keşke bilseydim.*

Adam kapıda duraklayıp Blistig'e göz attı. "İyi bir yanıt verdin, Blistig. Artık senden kuşku duymuyorum."

Blistig başını sallayarak karşılık vermekle yetindi.

Lostara Yil sahip olduğu Kızıl Kılıçlar teçhizatının sonuncusunu da sandığına koydu, ardından kapağı kapatıp kilitledi. Doğrulup geri çekilirken kendini yapayalnız hissetti. O korkulası bölüğe mensup

olmak kadına derin bir huzur vermişti. Kızıl Kılıçların kabilesel soydaşlarından nefret görmeleri, kendi topraklarında yerden yere vurulmaları şaşırtıcı bir memnuniyet sağlamıştı. Zira Lostara da onlardan nefret ederdi.

Pardu kabilesindeki bir ailede arzulandığı gibi erkek değil kız olarak doğan Lostara çocukluğunu Ehrlitan sokaklarında geçirmişti. Malazanlılar ailelerle ilgili kanunlarıyla çıkagelmeden önce pek çok kabilenin istenmeyen çocukları beş yaşından itibaren kovması yaygın bir uygulamaydı. Çok sayıda tapınağın müridi – gizemli tarikatların üyeleri– öyle kimsesiz çocukları düzenli aralıklarla toplarlardı. Hiç kimse o çocuklara ne yapıldığını bilmezdi. Lostara'nın tanıdığı diğer sokak çocukları arasında umutlu olanlar tarikatların bir tür kurtuluş imkânı sunduğuna inanırlardı. Eğitim, yemek, güvenlik, sonunda da bir mürit olma fırsatı. Fakat çocukların çoğunluğu aksinden şüphelenirdi. Öyle çocukların bazı geceler tapınakların arka kapılarından dışarı çıkıp üstü kapalı bir kağnıyla ara sokaklarda gezen, sonra da kentin doğusundaki yengeç dolu gelgit havuzlarına giden kukuletalı figürlerle ilgili öyküler duymuşlukları –veya o figürleri kendi gözleriyle görmüşlükleri– vardı. Bahsi geçen göletler, diplerindeki sıyrılmış küçük kemiklerin parıltısı seçilemeyecek kadar derin değildi.

Herkesin üstünde anlaştığı bir şey varsa o da tapınakların açlığının dindirilemez olmasıydı.

İster iyimser ister kötümser olsunlar, Ehrlitan'daki sokak çocukları ağlarla ve halatlı sıriklarla donanmış avcıları atlatmak için ellerinden geleni yaparlardı. O sayede bir can kurtulabilir, ne kadar buruk olursa olsun bir özgürlük kazanılabilirdi.

Lostara yedinci yaşının ortalarında bir müridin ağına takılıp yağlı döşeme taşlarına kapaklanmıştı. Suskun rahip ganimetini tapınağa götürürken çığlıklarına aldırış eden olmamıştı. O korkunç yolculukta yer yer tepkisiz gözler onunkilerle buluşmuştu ve Lostara o gözleri asla unutmayacaktı.

Rashan çocuk avlamayı alışkanlık hâline getirmiş tarikatların çoğu kadar hunhar çıkmamıştı. Lostara kendini hepsi de tapınak binasının bakımıyla görevlendirilen bir avuç çaylağın arasında bulmuştu. Anlaşılan ömrü hizmetçilikle geçecekti. Bu angarya dokuzuncu yaşına kadar sürmüş, sonunda bilmediği sebeplerden dolayı Gölge Dansı eğitimine seçilmişti. Daha önceden dansçıları nadiren gördüğü olmuştu. Bu gizli ve ağzı sıkı erkekler ve kadınlar

grubu için tapma eylemi karmaşık, detaylı bir danstı. Yegâne seyircileri de dansçıların kendilerini değil sadece gölgelerini seyreden rahip ve rahibelerdi.

Sen bir hiçsin, çocuk. Bir dansçı değilsin. Bedenin Rashan'ın hizmetinde ve Rashan bu âlemde Gölge'nin tezahürü, karanlığın aydınlığa çekilişidir. Dans ederken seyredilen sen değil vücudunun boyadığı gölgeler olacak. Asıl dansçı gölgen, Lostara Yil. Sen değilsin.

Yılların disiplini, her eklemi gevşetip omuriliği açarak bir Gölge Düşüren'in akarcasına hareket etmesini sağlayan uzuv esnetme eğitimi boşa çıkmıştı.

Tapınağın yüksek duvarlarının dışındaki dünya değişiyordu. Lostara'nın haberdar olmadığı hadiseler dünyanın bütün uygarlıklarını eziyordu. Malazan İmparatorluğu işgal etmişti. Şehirler art arda düşüyordu. Ehrlitan'ın limanı ecnebi gemilerin ablukası altındaydı.

Rashan tarikatı Yedi Kent'in yeni, insafsız efendilerinin kıyımından esirgenmişti. Diğer tapınaklarsa onlar kadar şanslı değildi. Lostara, Ehrlitan'ın üzerindeki göğe duman yükseldiğini görüp kaynağını merak ettiğini, geceleri korkunç seslere ve sokaklarda çıkan kargaşaya uyandığını hatırlıyordu.

Genç kız vasat bir Gölge Düşüren'di. Gölgesi âdeta başına buyruktu ve serkeş, aksak bir eğitim ortağıydı. Lostara kendi kendine mutlu olup olmadığını sormazdı. Rashan'ın Boş Tahtı diğer öğrencilere yaptığı gibi onda inanç uyandırmazdı. Yaşardı ama onunkisi sorgusuz sualsiz bir yaşamdı. Ne dairesel ne de çizgiseldi, zira aklında en ufak bir hareket yoktu ve ilerleme kavramı yalnızca kendisine dayatılan egzersizlerde ustalaşmayla ölçülürdü.

Tarikatın yıkımı ani ve beklenmedik olmuştu. Üstelik de içeriden gelmişti.

Her şeyin başladığı o gece Lostara'nın hâlâ aklındaydı. Tapınağa büyük bir heyecan hâkimdi. Başka bir kentin bir Başrahibi ziyaretlerine gelmişti. Adam çok önemli konularda Efendi Bidithal'la konuşacaktı. Yabancının şerefine dans edilecekti ve Lostara ile diğer öğrenciler arka planda Gölge Dansçılarını bütünleyici bir ritim silsilesi yapacaklardı.

Bütün bu gelişmelere ilgi duymayan Lostara, gösteriye katılacak en iyi öğrencilerden biri kesinlikle değildi. Fakat yabancı daha dünmüş gibi hafızasındaydı.

Adam huysuz ve yaşlı Bidithal'dan öyle farklıydı ki. Uzun boy-

lu, sıska, güler yüzlüydü. Şaşılacak kadar uzun parmaklı ve neredeyse kadınsı ellerini görmek genç kızda yepyeni duygular uyandırmıştı.

O duygular mekanik dansında teklemelere yol açmış, gölgesini sadece diğer öğrencilerinkine değil Gölge Dansçılarınınkine de zıt bir ritimle kıvırıp bükmüştü. Sanki salona üçüncü bir akım sızmıştı.

Hareketleri fark edilmeden kalamayacak kadar çarpıcıydı.

Kaşları çatılan Bidithal yerinden kalkacak gibi olmuştu. Fakat yabancı ondan önce konuşmuştu.

"Bırak Dans'a devam edilsin," diyen adamın gözleri Lostara'nınkilerle buluşmuştu. "Kamışlar Şarkısı daha önce hiç bu tarzda icra edilmemişti. Burada hafif bir meltem esmiyor, ha, Bidithal? Hayır, resmen bir kasırga kopuyor. Dansçılar bakire, değil mi?" Kahkahası alçak ama dolu doluydu. "Lakin bu dansın bakir bir tarafı yok, haksız mıyım? Ah, tam bir şehvet fırtınası!"

Adamın gözleri Lostara'nın içinde boğulduğu –gölgesini vahşice tepindirttiği– şehveti tamamen anlayarak onunkilerden ayrılmamıştı. O gözlerde hoşnut ama serinkanlı bir... tasdik vardı. Sanki adamın gururu okşanmıştı ama buna mukabil bir davette bulunmaktan kaçınmıştı.

Yabancının o gece –ve de sonraki geceler– başka işleri vardı. Tabii Lostara bunu çok daha sonraları anlayacaktı. Lakin o sırada yüzü utançtan kıpkırmızı kesilen genç kız dansı bırakıp salondan kaçmıştı.

Delat oraya bir Gölge Düşüren'in kalbini çalmaya değil, Rashan tarikatını ortadan kaldırmaya gelmişti elbette.

Delat meğerse hem bir Başrahip hem de bir Köprüyakan'dı ve İmparator'un tarikatı yok etme sebebi her neyse ölüm darbesini onun eliyle indirmişti.

Lakin adam yalnız değildi. Cinayetlerin işlendiği gece, üçüncü saat çanında –gece yarısını iki geçe– Kamışlar Şarkısı'nın ardından bir suikastçının siyah giysilerinde gizli biri daha peydahlanmıştı...

Lostara o gece Ehrlitan'daki Rashan Tapınağı'nda neler yaşandığını oyuncular hariç en iyi bilen kişiydi, zira tapınak sakinlerinden bir tek onun canı bağışlanmıştı. Daha doğrusu o uzun bir süre öyle sanmıştı; ta ki Bidithal adı bir kez daha, üstelik de Sha'ik'in Kıyamet ordusundan duyuluncaya kadar.

Ah, o gece yalnızca esirgenmekle kalmadım, değil mi?

Delat'ın uzun parmaklı güzelim elleri...

Yedi yıl uzak kaldıktan sonra ertesi sabah şehir sokaklarına adım atarken artık yalnız, sahiden de yapayalnız olduğuna yönelik dehşet verici bir bilgiyle karşı karşıya kalmıştı. Beşinci doğum gününün ardından uyandığı ve onu alıp şehrin diğer tarafındaki yabancı bir mahalleye bırakması için tutulmuş yaşlı bir adamın ellerine teslim edildiği eski bir anısı hafızasında canlanmıştı. O anı, annesini isteyen bir çocuğun çığlıklarıyla yankılanmaktaydı.

Tapınaktan ayrılışından sonraki ve Kızıl Kılıçlar'a –Malazan İmparatorluğu'na sadakat yemini etmiş Yedi Kent yerlilerinden kurulu yeni bölüğe– katılmadan önceki kısa zaman diliminin de çoktandır bastırılmış kendi anıları vardı. Açlık, aşağılanma, küçük düşme ve ölümcül gözüken bir sefillik. Fakat sonunda asker toplayıcılar onu bulmuşlardı veya belki de Lostara onları bulmuştu. Kızıl Kılıçlar İmparator'a verilen bir beyan, Yedi Kent'teki yeni bir çağın başlangıcı olacaktı. Kıtaya barış gelecekti. Lakin bunlardan hiçbiri Lostara'nın umurunda değildi. Onun asıl umursadığı, Kızıl Kılıçlar'ın Malaz adaletini dağıtmayı amaçladığına yönelik yaygın dedikodulardı.

Lostara o tepkisiz gözleri, yakarışlarına aldırış etmeyen ve müridin onu meçhul bir kadere sürüklemesini seyretmekle yetinen vatandaşları unutmamıştı. Öz ebeveynlerini de unutmadığı gibi.

İhanete verilebilecek tek bir cevap vardı ve Kızıl Kılıçlar'ın eski yüzbaşısı Lostara Yil o cevabın insafsızca verilmesinde ustalaşmıştı.

Peki şimdi bir haine mi dönüştürülüyorum?

Lostara tahta sandığa arkasını döndü. O artık bir Kızıl Kılıç değildi.

İnci kısa süre içinde gelecekti ve Tavore'un bahtsız kız kardeşi Felisin'in silinmeye yüz tutmuş izini sürmeye gideceklerdi. Yolculukları sırasında belki Kıskaçların yüreğine bir hançer saplama fırsatı bulabilirlerdi. Lakin onlar imparatorluğun Kıskaçları değil miydi? Dansçı'nın casusları ve katilleri, iradesinin ölümcül silahları? Öyleyse onları ihanete ne sürüklemişti?

İhanet, Lostara'nın akıl erdiremediği bir gizemdi. O sadece ihanetin diğer her şeyden daha derin yaralar açtığını bilirdi.

Ve bir daha asla öyle yaralar almayacağına uzun zaman evvel ant içmişti.

Kılıç kemerini yatağın üzerindeki kancadan aldı ve kalın deri şeridi beline bağladı.

Sonra donakaldı.

Önündeki küçük oda dans eden gölgelerle doluydu.

Ve ortalarında bir figür duruyordu. Göz kenarlarındaki tebessüm çizgilerinin daha bir yakışıklı kıldığı belirgin hatlara sahip solgun bir surat, kadınınkilere baktıklarında dipsiz göletler gibi durulan gözler.

Lostara ani bir heyecanla o gözlere balıklama dalabileceğini hissetti. Hemen şimdi, ilelebet.

Figür başını hafifçe eğerek selam verdi. "Lostara Yil. Sözlerimden şüphe duyabilirsin ama seni hatırlıyorum."

Kadın geri çekilip sırtını duvara dayadı ve başını iki yana salladı. "Seni tanımıyorum," diye fısıldadı.

"Doğru. Ama çok uzun zaman önce Ehrlitan'daki o gece üç kişiydik. Senin... beklenmedik gösterine tanıklık etmiştim. Delat'ın – daha doğrusu sonradan Delat olduğunu öğrendiğim adamın– sana sahip çıkacağını biliyor muydun? Tek bir geceliğine değil. Ona bir Köprüyakan olarak katılacaktın ve bundan memnuniyet duyacaktı. En azından ben öyle sanıyorum. Maalesef gerçeği sınamanın bir yolu yok, zira her şey –göründüğü kadarıyla– son derece ters gitti."

"Hatırlıyorum," dedi Lostara.

Adam omuz silkti. "O görevde farklı bir ad taşıyan ve zaten ortağımın sorumluluğunda olan Delat, Bidithal'ın canını bağışladı. Sanırım bu yaptığı bir... bir ihanet gibi görünüyordur, değil mi? Ortağıma kesinlikle öyle gözüktü. Gölgetaht –ki o zamanlar Gölgetaht değil, Rashan'ın kardeş kovanı Meanas'ın bilhassa kabiliyetli ve hırslı bir kullanıcısıydı– bugün bile intikamın sönmez ateşlerini harlar durur. Ama Delat gizlenmekte çok becerikli çıktı... hem de burnumuzun dibinde. Tıpkı Kalam gibi. Köprüyakanların saflarındaki bir diğer sıradan asker."

"Senin kim olduğunu bilmiyorum."

Adam gülümsedi. "Ah, evet, kaptırdım gidiyorum..." Sırtı ışıksız, kapalı bir kapıya dönük olmasına rağmen bakışları önünde uzayan gölgelere çevrildi ve ne söyleyeceğine karar vermişçesine tebessümü genişledi. "Adım Kotilyon, Lostara Yil. O zamanlar Dansçı'ydım ve evet, neyin eğitimini aldığın düşünülürse adımın önemini pekâlâ tahmin edebilirsin. Tabii, Yedi Kent'te tarikatın belli başlı hakikatleri kaybolup gitmiştir ve bunların başında Gölge Dansı'nın gerçek doğası gelir. O asla bir gösteri olarak tasarlanmamıştı, Lostara. Bilakis son derece askeri bir sanattı. Suikast."

"Ben Gölge'nin bir müridi değilim – ne Rashan'ın ne de senin versiyonunun."

"Senden beklediğim sadakat o değil," cevabını verdi Kotilyon.

Düşünceleriyle sözlerini düzene sokmakta zorlanan Lostara ses çıkarmadı. Kotilyon... Dansçı'nın ta kendisiydi. Gölgetaht da... *İmparator Kellanved olmalı!* Kaşlarını çattı. "Sadakatim Malazan İmparatorluğu'nadır. Yani *İmparatorluk*'a."

"Çok iyi," dedi adam. "Bunu duyduğuma sevindim.

"Ve şimdi beni İmparatoriçe Laseen'in imparatorluğu yönetmemesi gerektiğine inandırmayı deneyeceksin."

"Alakası bile yok. Laseen imparatorluğu gönlünce yönetebilir. Ama ne yazık ki şu aralar başı biraz dertte, değil mi? Biraz... yardıma hayır demez."

"Laseen söylendiğine göre sana suikast düzenlemiş!" diye tısladı Lostara. "Hem sana hem de Kellanved'e!" *Size ihanet etmiş.*

Kotilyon tekrar omuz silkip geçti. "Herkesin... belirli bir vazifesi vardı. Lostara, burada oynanan oyun fani bir imparatorluktan çok daha büyük. Fakat bahsi geçen imparatorluğun –seninkinin– başarısı amacımız için hayati öneme sahip. Üstelik son zamanlarda ve uzaklarda gerçekleşen olayları bilseydin İmparatoriçe'nin şu an çok sallantılı bir tahtta oturduğunu anlardın."

"Lakin sen bile İmpara– Gölgetaht'a ihanet ettin. Daha şimdi kendi ağzınla—"

"Bazen sevgili yoldaşımdan daha uzağı gördüğüm olur. Hem o Laseen'in çile çekmesi arzusunu saplantı hâline getirmiş durumda. Benimse başka fikirlerim var ve Gölgetaht onları kendisininkilere ortak olarak gördüğü müddetçe onu bu fikirden vazgeçirmek için acil bir ihtiyaç söz konusu değil. Fakat seni kandırıp da her şeyi bildiğime inandırmak gibi bir amacım yok. Feci hatalar yaptığımı, kuşkunun zehrini tattığımı itiraf ediyorum. Tez Ben. Kalam. Alakarga. Gerçekte kime sadıklardı? Eh, sonunda cevabımı aldım ama henüz o cevabın bana memnuniyet mi yoksa endişe mi verdiğine karar vermiş değilim. Bilhassa ermişlerin başına bela olan bir tehlike var: Çok fazla beklemek. Eylemde bulunmadan, deyim yerindeyse gölgelerden çıkmadan önce çok fazla beklemek." Adam tekrar gülümsedi. "Geçmişteki zaman zaman ölümcül sonuçlar doğuran tereddütlerimi telafi etmek istiyorum. Dolayısıyla da şimdi karşında durmuş senden yardım istiyorum, Lostara."

Kadının kaşları daha da çatıldı. "Bu... görüşmeden İnci'ye bahsetmemem için bir sebep var mı?"

"Yok ama bahsetmemeni yeğlerim. Henüz İnci için hazır değilim. Senin içinse sessiz kalmak ihanet anlamına gelmez, zira söylediğimi yaparsan ikiniz aynı doğrultuda ilerleyeceksiniz. Her ne yaşanırsa yaşansın veya yolculuklarınızda her ne keşfederseniz keşfedin aranızda bir uyuşmazlık çıkmayacak."

"Şu... Delat nerede?"

Adam bu soruya hazırlıksız yakalanmışçasına kaşlarını kaldırdı, ardından iç geçirip kafa salladı. "Maalesef şu aralar onu kontrol edemiyorum. Neden mi? Fazla güçlü de ondan. Fazla gizemli. Fazla sinsi. Fazla akıllı. Gölgetaht bile ilgisini başka tarafa yöneltti. Bir kavuşma ayarlamayı çok isterim ama korkarım gereken güce sahip değilim." Tereddüt etti, ardından ekledi: "Bazen kadere güvenmekten başka yapacak bir şey yoktur, Lostara. Gelecek sadece ve sadece tek bir şey vadedebilir: Sürprizler. Ama şunu bil ki hepimiz de kendimizce yöntemlerle Malazan İmparatorluğu'nu kurtarma peşindeyiz. Bana yardım edecek misin?"

"Edersem bu beni bir Kıskaç mı yapar?"

Kotilyon'un tebessümü genişledi. "İyi de Kıskaçlar artık yok ki, canım."

"Ah, demek benden yardım istiyor, sonra da beni aptal yerine koyuyorsun, öyle mi, Kotilyon?"

Tebessüm yavaşça silindi. "Ama doğruyu söylüyorum; Kıskaçlar artık yok. Surly onları imha etti. Aksi yönde bir bilgiye sahip misin?"

Kadın bir süre konuşmadı sonra arkasını döndü. "Hayır. Ben sadece... tahminde bulundum."

"Aynen öyle. Peki bana yardım edecek misin?"

"İnci az sonra gelir," diyen Lostara yeniden tanrının karşısına geçti.

"Gerektiğinde kısa ve öz konuşmayı iyi bilirim."

"Ne yapmamı istiyorsun?"

Yarım çan sonra kapı hafifçe çalındı ve İnci içeri girdi.

Ve zınk diye durdu. "Sihir kokusu alıyorum."

Yatakta oturan Lostara omuz silkip asker çantasını eline aldı. "Gölge Dansı'nda zaman zaman Rashan'ı celbeden silsileler bulunur," dedi rahatça.

"Rashan! Evet." Adam ihtiyatlı bakışlarla yaklaştı. "Gölge Dansı. Sen mi?"

"Bir keresinde. Uzun zaman önce. Ben hiçbir tanrıya tapmam, İnci. Hiçbir zaman da tapmadım. Ama Dans'ın bana dövüşmemde fayda sağladığını keşfettim. Beni esnek tutar ve ona en çok tedirgin yahut mutsuz olduğumda ihtiyaç duyarım." Lostara çantasını omzuna asıp bekledi.

İnci'nin kaşları kalktı. "Tedirgin yahut mutsuz mu?"

Lostara ona asık bir suratla karşılık verdi, sonra da kapı aralığına yürüdü. "Bir ipucuna rastladığını söylemiştin..."

İnci yanına geldi. "Evet. Ama önce bir uyarıda bulunayım. Rashan'ı celbeden o silsileler var ya, gelecekte onlardan uzak durman ikimiz için de daha iyi olacaktır. O tür faaliyetler... dikkat çekme riski taşır."

"Pekâlâ. Artık düş önüme."

Malikânenin bahçe kapısı önünde, bir saman balyasının yanında tek bir muhafız kamburunu çıkarmış dikiliyordu. Soluk yeşil gözler sokağın karşısından oraya yaklaşan Lostara ile İnci'yi takip etti. Adamın üniforması ve zırhı tozdan ağarmış, cildi hastalıklı bir sarıya çalmıştı. Bir kulağına pirinç halka ucunda küçük bir insan kemiği takılıydı. Konuşmadan önce derin bir nefes aldı. "Siz öncüler misiniz? Geri gidin ve ona henüz hazır olmadığımızı söyleyin."

Lostara gözlerini şaşkınlıkla kırpıştırarak İnci'ye baktı.

Yoldaşı gülümsüyordu. "Ulağa benzer bir yanımız var mı, asker?"

Muhafızın gözleri kısıldı. "Seni Pugroot'un Barı'ndaki bir masada dans ederken görmemiş miydim?"

İnci'nin tebessümü genişledi. "Bir adın var mı, asker?"

"Belki."

"Eee, nedir?"

"Daha şimdi söyledim ya. Belki. Harflerini tek tek yazmamı mı istiyorsun?"

"Yazabilir misin?"

"Hayır. Aptal olup olmadığını merak ediyordum, hepsi bu. Peki madem bizi o sürpriz denetim hakkında uyarmaya gelen Muavin'in öncüleri değilsiniz, ne istiyorsunuz?"

"Bir saniye," dedi İnci alnı kırışarak. "Önceden haber verilirse bir denetim nasıl sürpriz olabilir ki?"

"Hood'un köselemsi ayakları aşkına, sahiden de aptalmışsın. Bu iş öyle yürür."

"O hâlde bir uyarım var." İnci yanındaki Lostara'ya göz kırpıp sözlerini sürdürdü. "Zaten bütün günüm uyarıda bulunmakla geçti. Dinle, Belki. Muavin denetimlerini önceden haber vermeyecek. Subaylarınızdan da öyle bir şey beklemeyin. Muavin'in kendi kuralları vardır ve bu duruma alışsanız iyi olur."

"Ne istediğini hâlâ söylemedin bana."

"9. Bölüğün 5. Mangasından belirli bir askerle konuşmam gerekiyor. Anladığım kadarıyla bu geçici kışlada kalıyormuş."

"Eh, ben 5.'de değil 6.'dayım."

"Peki... yani?"

"Eh, yanisi belli değil mi? Benimle konuşmana gerek yok. İçeri gir, vaktimi boşa harcıyorsun. Ve elini çabuk tut. Kendimi pek iyi hissetmiyorum."

Muhafız bahçe kapısını açtı ve ikilinin içeriye girmesini seyretti. Lostara'nın salınan kalçalarını uzun uzun süzdükten sonra sağlamlaştırılmış kapıyı çarparak kapattı.

Yanındaki saman balyası ansızın dalgalandı, sonra da döşeme taşlarının üstünde bağdaş kurmuş aşırı kilolu genç bir adam olarak yeniden şekillendi.

Başını o tarafa çeviren Belki iç geçirdi. "Bunu bir daha yapma, Balgrid – en azından yakınımda. Sihir midemin altını üstüne getirir."

"İllüzyonu korumaktan başka çarem yoktu," cevabını veren Balgrid, bir yeniyle boncuk boncuk terlemiş alnını sildi. "O lavuk bir Pençe'ydi!"

"Sahi mi? Onu kadın kıyafetiyle Pugroot'un Barı'nda dans ederken gördüğüme yemin—"

"Kapat artık o konuyu! Herifin 5.'de aradığı zavallı hergeleye yazık!"

Belki aniden sırıttı. "Hey, o kahrolası illüzyonla kanlı canlı bir Pençe'yi kandırdın! Aferin!"

"Midesi bulanan bir tek sen değilsin," diye mırıldandı Balgrid.

Lostara ile İnci'nin tesisi katedip ahıra ulaşmalarına otuz adım yetti.

"Bak bu eğlenceliydi," dedi İnci.

"Amacın neydi ki?"

"Onları biraz terletmek."

"Onları mı?"

"Adamı ve balyayı elbette. Eh, işte geldik."

Lostara geniş kapı kanatlarından birini çekmek için uzanırken İnci onu bileğinden tuttu. "Az sonra. Bak, içeride birden fazla kişiyi sorgulamamız gerekiyor. Bir çift gaziyi – sen onları bana bırak. Ayrıca bir maden kampında muhafızlık yapmış bir delikanlı var. Ben diğer ikisiyle konuşurken cazibeni onun üstünde kullan."

Lostara adama uzun uzun baktı. "Cazibem," dedi ifadesizce.

İnci sırıttı. "Evet. Ve onu baştan çıkarabilirsen... eh, delikanlıya daha sonra ihtiyaç duyabiliriz diye geleceğe dönük bir yatırım kabul et bunu."

"Anlıyorum."

Kapıyı açan Lostara geri çekilip İnci'nin önden girmesine izin verdi. Ahırın içindeki hava leş gibiydi. Sidik, ter, bileme yağı ve ıslak saman. Her taraf asker doluydu. Bunlar yataklarda yatıyorlar veya ana evden alınmış süslü püslü mobilyaların üstünde oturuyorlardı. Muhabbet namına pek bir şey yürümüyordu ve o kadarı bile başların iki yabancıya doğru çevrilmesiyle son buldu.

"İlginiz için teşekkürler," dedi İnci aheste aheste. "Çavuş Gesler ve Onbaşı Bulutlu'yla konuşmak istiyorum..."

Serilmiş yattığı kanepeden, "Gesler benim," diye söze girdi sağlam yapılı, bronz tenli bir adam. "O ipeklerin altında horlayan da Bulutlu. Ve eğer seni Oblat gönderdiyse ona borcumuzu ödeyeceğimizi söyle... yani zamanı gelince."

İnci gülümseyerek Lostara'ya peşinden gelmesini işaret etti ve çavuşa yaklaştı. "Buraya alacak tahsili için gelmedim. Daha ziyade sizinle baş başa konuşmak istiyordum... yakın zamandaki maceralarınızla ilgili olarak."

"Demek öyle. Peki Fener'in toynak izleri aşkına sen kimsin?"

"Bu bir imparatorluk meselesi," diyen İnci'nin bakışları Bulutlu'ya çevrildi. "Onu sen mi uyandırırsın ben mi? Dahası yoldaşım Pella isimli askerle konuşmak istiyor."

Gesler'in sırıtışı soğukkanlıydı. "Onbaşımı uyandırmak mı istiyorsun? Buyur uyandır. Pella'ya gelince; şu an burada değil."

İç geçiren İnci yatağa yanaştı. Horlayan onbaşının altında gömülü olduğu pahalı ipek yığınını şöyle bir inceledikten sonra elini uzattı ve örtüleri çekip aldı.

İnci'nin sağ baldırına –diz ile ayak bileğinin ortasına– kapanan el, uzvu neredeyse tamamen saracak iriydi. Buna müteakip kalkış Lostara'nın nefesini kesti.

İnci bağırarak havaya yükseldi. Bulutlu kış uykusundan uyandırılmış bir ayı misali şahlanırken ciğerlerinden bir kükreme koptu.

Odanın ahır çatısı altında neyse ki hiçbiri tam üstlerinde bulunmayan birkaç basit kirişi değil de normal yükseklikte bir tavanı olsaydı baldırından tutan elin havaya kaldırdığı İnci oraya sertçe çarpar, sonra da fırlatılıp atılırdı.

Bulutlu'nun elinin onu bırakmasıyla dizleri başının yukarısına kalkan Pençe, kollarını ve bacaklarını çırparak düşüşe geçti. Bir omzunun üstüne çakılmasıyla ciğerlerindeki hava homurtulu bir ıslıkla boşalıverdi. Yerde hareketsiz yatan İnci bacaklarını aşama aşama göğsüne çekerek tortop oldu.

Artık ayakta duran kabarık saçları ve kızıl sakalı karmakarışık olmuş onbaşının gözlerindeki uyku mahmurluğu ateşe atılmış çam iğneleri gibi kayboldu. O ateş çabucak harlanarak bir öfke yangınına döndü. "Rahatsız etmeyin demedim mi!" diye böğürürken devasa ellerini iki yana açtı ve rencide edici gırtlakları sıkmak istercesine parmaklarını açıp kapadı. Parlak mavi gözleri bir anda İnci'ye odaklandı. Pençe o sırada başını önüne eğerek elleri ve dizleri üstüne kalkmaktaydı. "Beni uyandıran hergele bu mu?" diye soran Bulutlu bir adım yaklaştı.

Lostara önüne çıktı.

Bulutlu homurdanarak durdu.

"Onlara ilişme, Onbaşı," dedi Gesler kanepeden. "Az önce yere çaldığın züppe bir Pençe. Ayrıca önündeki kadına daha dikkatli bakarsan bir Kızıl Kılıç olduğunu ve muhtemelen kendini rahatlıkla koruyabileceğini anlarsın. Uykun yarım kaldı diye kavga çıkarmana gerek yok."

İnci omzunu ovuşturarak, derin ve titrek nefesler alarak ayağa kalkıyordu.

Bir elini kılıcının topuzunda tutan Lostara hiç çekinmeden Bulutlu'nun gözlerine bakıyordu. "Hanginizin dilinin daha iyi döndüğünü merak ediyorduk," dedi sohbet edercesine. "Yoldaşım bir öykü dinlemek istiyor da. Tabii bu ayrıcalığın karşılığı ödenecek. Belki şu Oblat'a olan borcunuz... minnetimizi göstermek adına kapatılabilir."

Bulutlu kaşlarını çatarak Gesler'e göz attı.

Çavuş kanepeden ağır ağır kalktı. "Eh, evlat, onbaşı korkutucu öykülerde daha iyidir – onları o kadar kötü anlatır ki korkutucu bir tarafları kalmaz. Madem... şey, zar atarken yaver gitmeyen

şansımıza bu kadar anlayışlı yaklaşıyorsunuz, eğer istediğiniz oysa ben de onbaşı da size bir öykü anlatabiliriz. Ne de olsa utangaç değilizdir. Nereden başlayalım? Doğduğum yer—"

"O kadar geçmişe gitmeye gerek yok," diye sözünü kesti Lostara. "İşin geri kalanını İnci'ye bırakacağım – ama belki ona içecek bir şeyler ikram ederek toparlanmasını hızlandırabilirsiniz. O size nereden başlayacağınızı söyler. Bu arada Pella nerede?"

"Arka tarafta," dedi Gesler.

"Sağ ol."

Kadın ahırın arkasındaki dar ve alçak kapıdan çıkarken yanına başka bir çavuş geldi. "Dur sana eşlik edeyim," dedi.

Kahrolasıca bir Falari gazisi daha. Hem o parmak kemikleri ne oluyor? "Yolumu şaşırma ihtimalim yüksek mi, Çavuş?" diye sordu kapıyı iterken. Altı adım ileride malikânenin arka duvarı vardı. Duvarın dibine güneşte kurutulmuş at tezekleri yığılıydı. O yığınlardan birinde genç bir asker oturuyordu. Yakındaki başka bir yığının yanındaysa ikisi de uyuyan bir çift köpek yatıyordu. Bunlardan biri kocaman ve yara izleriyle kaplıyken diğeri ufacık olup basık burunlu bir tüy yumağı gibiydi.

"Mümkündür," cevabını veren çavuş, Pella'ya yaklaşmak üzere olan kadının koluna dokundu. Lostara soran gözlerle ona doğru döndü. "Diğer lejyonların birinden mi geliyorsun?" diye sordu.

"Hayır."

"Ah." Çavuş yeniden ahıra baktı. "Pençe'nin yeni atanmış hizmetçisisin."

"Hizmetçi mi?"

"Evet. Adamın... öğrenmeye ihtiyacı var. En azından seni seçmekle iyi etmiş gibi görünüyor."

"Ne istiyorsun, Çavuş?"

"Boş ver. Artık seni yalnız bırakayım."

Lostara adamın tekrar ahıra girmesini seyretti. Sonra omuz silkip önüne döndü ve Pella'nın yanına kadar gitti.

O yaklaşırken her iki köpek de uyanmadı.

Askerin iki yanında büyük birer çuval vardı. Sağındaki neredeyse ağzına, diğeriyse belki üçte birine kadar doluydu. Kamburunu çıkarmış delikanlı elinde tuttuğu küçük bir bakır tığla bir parmak kemiğine delik açıyordu.

Lostara çuvallarda o tür yüzlerce kemik olduğunu anladı.

"Pella."

Genç adam gözlerini kırpıştırarak başını kaldırdı. "Seni tanıyor muyum?"

"Hayır. Ama belki ortak bir tanıdığımız vardır."

"Ah." Delikanlı işine devam etti.

"Madenlerde muhafızlık yapmışsın."

"Pek sayılmaz," cevabını verdi adam başını kaldırmadan. "Yerleşim yerlerinden birinde görevliydim. Kafatas. Ama sonra ayaklanma başladı. İlk geceyi on beşimiz sağ atlattık – aramızda hiç subay yoktu. Yoldan uzak durduk ve sonunda Dosin Pali'ye ulaştık. Yolculuk dört gece sürdü ve ilk üçünde şehrin yanışını görebiliyorduk. Oraya vardığımızda pek bir şey kalmamıştı. Bir Malazan ticaret gemisi bizimle hemen hemen aynı anda ortaya çıktı ve sonunda bizi Aren'e getirdi."

"Kafatas," dedi Lostara. "Orada bir mahkûm vardı. Genç bir kız—"

"Herhalde Tavore'un kız kardeşini kastediyorsun. Felisin."

Lostara nefesini tuttu.

"Ben de biri ne zaman o konuda karşıma çıkacak diye merak ediyordum. Tutuklu muyum?" Başını kaldırdı.

"Hayır. Niye ki? Tutuklanman gerektiğini mi düşünüyorsun?"

Pella yine işinin başına döndü. "Muhtemelen. Ne de olsa kaçmalarına yardım ettim. İsyan gecesinde. Ama sağ kaldılar mı bilmiyorum. Onlara bulabildiğim kadar erzak bırakmıştım. Önce kuzeye, sonra da batıya gitmeyi planlıyorlardı. Çölü katedeceklerdi. Onlara bir tek benim yardım etmediğimden emin sayılırım ama diğerlerinin kim olduğunu asla öğrenemedim."

Lostara adamla aynı göz hizasına gelinceye dek yavaşça çömeldi. "Öyleyse Felisin yalnız değildi. Yanında kim var?"

"Baudin – bak o epey korkutucu bir adamdı ama nedense Felisin'e sadıktı. Gerçi..." Pella başını kaldırıp Lostara'yla bakıştı. "Eh. Felisin sadakati ödüllendiren biri değildi, bilmem anlatabildim mi? Her neyse, Baudin ve Heboric."

"Heboric mi? O kim?"

"Eskiden bir Fener rahibiymiş – Domuz'un kürküyle baştan aşağı dövmelenmişti. Elleri yoktu – ikisi de kesilmişti. Her neyse o üçü."

"Demek çölü katedeceklerdi," diye mırıldandı Lostara. "Ama adanın batı kıyısında hiçbir şey bulunmaz ki."

"Eh, öyleyse bir tekne bekliyor olmalıydılar, değil mi? Herhalde

her şey planlanmıştı. Her neyse, ben öyküyü ancak buraya kadar getirebilirim. Geri kalanını çavuşuma sor. Veya Bulutlu'ya. Veya Hakikat'e."

"Hakikat mi? O kim?"

"Daha şimdi arkandaki kapı aralığında beliren adam. Yeni kemikler getirdi." Pella sesini yükseltti. "Çekinmene gerek yok, Hakikat. Hatta bu güzel kadının sana bazı soruları var."

Tuhaf derili başka biri daha. Lostara ihtiyatla yaklaşan uzun-ince genci süzdü. Delikanlı kumların bir toz bulutu şeklinde döküldüğü bir diğer şişkin çuval taşıyordu. *Hood canımı alsın, bayağı da yakışıklıymış... ama bu savunmasız hâli er geç asabımı bozar.* Doğruldu. "Felisin hakkında bildiklerini duymak istiyorum," derken sesini biraz sertleştirdi.

O sertlik Pella'nın dikkatini çekmeye yetti. Adam gözlerini Lostara'ya dikti.

Hakikat'in gelişiyle her iki köpek de uyanmış ama yattığı yerden kalkmamıştı – delikanlıyı süzmekle yetiniyorlardı.

Hakikat çuvalı yere bıraktı ve kızaran bir yüzle hemen esas duruşa geçti.

Cazibem. Bugünü hatırlayan, tapacak birini bulan kişi Pella olmayacak. "Bana Otataral Adası'nın batı sahilinde neler olduğunu anlat. Buluşma planlandığı gibi gerçekleşti mi?"

"Öyle sanıyorum," cevabını verdi Hakikat az sonra. "Ama biz o plana dahil değildik – kendimizi Kulp'la aynı teknede bulduk. Onları alacak olan Kulp'tu."

"Kulp mu? Yedinci'nin heyet büyücüsü mü?"

"Evet, o. Duiker tarafından gönderilmişti."

"İmparatorluk tarihçisi mi?" *Tanrılar aşkına, ne biçim bir iz sürüyoruz böyle?* "Duiker neden Felisin'i kurtarmaya ilgi duysun ki?"

"Kulp sebebin adaletsizlik olduğunu söylemişti," yanıtını verdi Hakikat. "Ama yanlış anladın – Duiker'in yardım etmek istediği kişi Felisin değil Heboric'ti."

Pella saniyeler öncekinden farklı çıkan alçak bir sesle konuştu. "Duiker'i bir tür hain ilan edeceksen... eh, evlat, öyle yapmadan önce iki kez düşünsen iyi edersin. Sonuçta burası Aren. Katliamı seyretmiş, Duiker'in mültecileri emniyete ulaştırdığını görmüş olan şehir. Söylenenlere bakılırsa şehir kapısından en son o girmiş." Sesine artık çıplak bir duygusallık karışıyordu. "Ve Pormqual onu *tutuklatmış*!"

Lostara'yı bir ürperti sardı. "Biliyorum," dedi. "Biz Kızıl Kılıçlar'ı nezarethaneden Blistig salıverdi. Pormqual ordusunu dışarıdaki ovaya çıkardığında surların tepesindeydik. Duiker kendisi gibi bir âlim olan Heboric'i özgürlüğüne kavuşturmak istemişse şikâyetim yok. Bizim izini sürdüğümüz kişi Felisin."

Hakikat bunu duyunca kafa salladı. "Sizi Tavore yolladı, değil mi? Seni ve içeride Gesler ile Bulutlu'yu dinleyen o Pençe'yi."

Lostara kısa süreliğine gözlerini yumdu. "Korkarım ben İnci kadar usturuplu değilim. Bu güya... gizli bir görev olacaktı."

"Bana göre hava hoş," dedi Pella. "Ya sana göre, Hakikat?"

Uzun boylu delikanlı kafa salladı. "Zaten bir önemi yok ki. Felisin öldü. Hepsi öldü. Heboric. Kulp. Gesler o kısmı anlatmak üzereydi."

"Anlıyorum. Yine de lütfen bundan başka birilerine bahsetmeyin. Sırf kızın kemiklerini toplamak için bile olsa görevimizi ifa edeceğiz. Ya da artık kimin kemiklerini bulursak."

"Bak o iyi olur," dedi Hakikat iç geçirerek.

Lostara gitmeye davrandı ama Pella el ederek onun dikkatini çekti. "Al." Kadına bir delik açtığı parmak kemiğini uzattı. "Sende kalsın. Açıkça görülebilecek şekilde tak."

"Neden?"

Pella kaşlarını çattı. "Daha şimdi bizden yardım istiyordun...

"Pekâlâ." Lostara ürkütücü eşyayı kabul etti.

Kapı aralığında İnci belirdi. "Lostara," diye seslendi, "burada işin bitti mi?"

"Bitti."

"Öyleyse gitme vakti."

Lostara yoldaşının yüz ifadesine bakarak ona da Felisin'in ölümünden bahsedilmiş olduğunu anladı. Ama bu muhtemelen Hakikat'in söylediklerinden daha ayrıntılı biçimde yapılmıştı.

Ağızlarını açmaksızın geldikleri yoldan geri giderek ahırı katettiler, tesise çıktılar, sonra da bahçe kapısına doğru yürüdüler. Yaklaşırlarken kapı açıldı ve Belki adındaki asker el sallayarak onlara yol gösterdi. Lostara'nın dikkati saman balyasına çevrildi. Balya titreşir durduğu yerde erir gibiydi. Fakat İnci yola devam etmesini işaret etti.

Malikâneden biraz uzaklaştıklarında Pençe yumuşak bir küfür savurdu. "Bana bir şifacı lazım."

"Topalladığın zar zor fark ediliyor," diye gözlemde bulundu Lostara.

"Yılların disiplini sayesinde, canım. Haykırmamak için kendimi zor tutuyorum. Öyle bir kuvvete en son bir Semk iblisi tarafından maruz bırakılmıştım. O üçünün –Gesler, Bulutlu ve Hakikat– tuhaflığı ciltleriyle sınırlı değil."

"Herhangi bir teorin var mı?"

"Bir ateş kovanından geçmişler – ve her nasılsa oradan sağ çıkmışlar. Lakin görünen o ki aynı şey Felisin, Baudin ve Heboric için geçerli değilmiş. Yine de başlarına ne geldiği bilinmezliğini koruyor. Gesler öldüklerini farz ediyor, hepsi bu. Ama o sahil korumacılara o kovanda bir şeyler olduysa aynı şey neden suya düşenlere de olmasın ki?"

"Üzgünüm, ayrıntıları aktarmadılar bana."

"Alıkonulmuş belirli bir gemiye uğramamız lazım. Yolda anlatırım. Ah, bir de gelecek sefere başka birinin borcunu kapatmayı teklif etme... ta ki o borcun ne kadar büyük olduğunu öğreninceye kadar.

Sen de gelecek sefere kibirli tavırlarını ahır kapısında bırak. "Pekâlâ."

"Ve de kontrolü devralmaktan vazgeç."

Lostara ona göz attı. "Bana cazibemi kullanmamı salık verdin, İnci. O niteliğe senden daha fazla sahip olmam hiç de benim suçum değil."

"Sahi mi? Bil ki aramıza girdiğin için o onbaşı çok şanslıydı."

Lostara gülmek istese de kahkahasını bastırdı. "Belli ki adamın yatağının altındaki silahı fark etmemişsin."

"Silah mı? Kimin umuru—"

"Çift elli bir çakmaktaşı kılıçtı. Bir T'lan Imass silahı, İnci. Herhalde ağırlığı benim kadar vardı."

Silanda'ya varıncaya dek İnci ağzını açmadı.

Geminin kuşeti sıkı korunmasına rağmen İnci ve Lostara için daha önceden izin çıktığı belliydi, zira ikili eski dromonun aşınmış güvertesine buyur edildi. Gemi diğer herkesten arındırılmıştı.

Lostara geminin orta kısmını taradı. Alazlanıp çamura bulanmıştı. Ana direk muşambayla örtülmüş piramide benzer tuhaf bir tümsekle çevriliydi. Direklere daha başka çeşitli gemilerden alındığı açıkça anlaşılan yeni yelkenler ve ıskotalar gerilmişti.

Kadının yanında dikilen İnci'nin bakışları üstü örtülü tümseğe çevrildi ve ağzından yumuşak bir homurtu çıktı. "Bu gemiyi tanıyor musun?" diye sordu.

"Bir gemi olduğunu tanıyorum, o kadar," cevabını verdi Lostara.

"Anlıyorum. Eh, imparatorluk öncesi tarzda eski bir Quon dromonu. Ama ahşabının ve aksamlarının çoğu Drift Avalii'den. Drift Avalii hakkında bir bilgin var mı?"

"Quon Tali sahilinin açıklarındaki efsanevi bir ada. İblislerin ve hortlakların yaşadığı *yüzen* bir ada."

"Efsanevi değil ve sahiden de yüzüyor ama izlediği rota yamuk bir halkayı andırıyor. İblislere ve hortlaklara gelince... eh..." İnci muşambaya gitti. "Hiç de o kadar korkutucu bir şey yok." Örtüyü çekip aldı.

Muntazam istiflenmiş, hepsi de dışa dönük kesik başlar. Kırpışmadan İnci ile Lostara'ya bakan gözler. Islak kanın parıltısı.

"Öyle diyorsan öyledir," diye fısıldayan Lostara geri çekildi.

İnci bile açığa çıkardığı şeyi beklememişçesine şaşırmış gibiydi. Uzunca bir sürenin ardından uzanıp parmağının ucuyla yerde birikmiş kana değdi. "Hâlâ sıcak..."

"A-ama bu imkânsız."

"Kahrolasıca şeylerin hâlâ bilinçli –veya en azından canlı– olmalarından daha mı imkânsız?" Doğrulan adam Lostara'ya döndü. sonra da etrafını işaret etti. "Bu gemi bir mıknatıs. Tahtaya, geminin iskeletine sinmiş katman katman sihir var. Hem de bin pelerinin ağırlığıyla üstüne çökecek kadar."

"Öyle mi? Ben hiçbir şey hissetmiyorum."

İnci, kadına boş gözlerle baktı ve bir kez daha kesik baş yığınını karşısına aldı. "Gördüğün gibi ne iblisler ne de hortlaklar Çoğu Tiste Andii. Birkaç tane de Quon Talili denizci. Gel, gidip kaptan kamarasını inceleyelim – sihir o odadan dalgalar hâlinde yayılıyor."

"Ne tür bir sihir, İnci?"

Kaportaya doğru çoktan yürümeye başlamış olan adam geçiştirircesine elini salladı. "Kurald Galain, Tellann, Kurald Emurlahn Rashan—" Aniden duraklayıp arkasına döndü. "Rashan. Yine de hiçbir şey hissetmiyor musun?"

Lostara omuz silkti. "İçeride daha başka... kelleler var mı, İnci? Eğer öyleyse ben hiç—"

"Peşimden gel," diye tersledi Pençe.

Siyah ahşap kaplı odadaki hava şiddetli anılarla dolup taşarcasına yoğundu. Gri derili, barbar görünümlü bir ceset kocaman

bir mızrakla kaptan koltuğuna çivilenmişti. Sağa sola tutulmuş, kırılmış, sonra da bir kenara fırlatılmış gibi gözüken daha başka cesetler saçılmıştı.

Alçak, sıkışık odaya kaynağı belirsiz donuk bir ışık yayılmaktaydı. Zeminde Lostara'nın gördüğü kadarıyla otataral tozuna bulanmış bazı garip lekeler buna istisnaydı.

"Tiste Andii değiller," diye mırıldandı İnci. "Bunlar Tiste Edur olmalılar. Ah, burada bol bol gizem var. Gesler bana aşağıda kürek çeken mürettebattan bahsetti – başsız bedenler. Güvertedeki o zavallı Tiste Andiiler. Merak ediyorum da bu Edurları kim öldürdü..."

"Tüm bunlar Felisin'in izini sürmemizde bize ne yarar sağlıyor, İnci?"

"Felisin buradaymış, öyle değil mi? Tüm bunlara tanıklık etmiş. Şu kaptanın boynuna kürekçileri yönlendirmekte kullandığı bir düdük asılıymış. Ama maalesef ortadan kaybolmuş."

"Ve o düdük olmadan gemi burada öylece bekliyor."

İnci kafa salladı. "Ne kötü, değil mi? Düşünsene, asla karnı acıkmayan, asla istirahate gerek duymayan, asla isyan etmeyen bir mürettebat."

"Al senin olsun," diyen Lostara, kapı aralığına doğru döndü. "Gemilerden nefret ederim. Hep etmişimdir. Ve artık bundan iniyorum."

"Seninle gelmemek için bir sebep görmüyorum," dedi İnci. "Ne de olsa bizi bekleyen bir yolculuk var."

"Öyle mi? Nereye gidiyoruz?"

"*Silanda*, Gesler tarafından bulunduğu yer ile bu âlemde ortaya çıktığı yer arasındaki kovanlarda yolculuk etmiş. Anladığım kadarıyla o yolculukta kuzey Otataral Denizi'nden Aren Körfezi'ne kadar anakarayı katetmiş. Eğer Felisin, Heboric ve Baudin aşağı atladılarsa o güzergâhta bir yerde ortaya çıkmış olabilirler."

"Ve kendilerini isyanın ortasında bulurlar."

"İsyana neyin zemin hazırladığı düşünülürse o seçeneği çok daha cazip bulmuş olmaları pekâlâ mümkün."

"Ta ki bir akıncı çetesiyle karşılaşıncaya dek."

Yüzbaşı Keneb'in 9. Bölüğü üç ardışık grup hâlinde tören alanında içtimaya çağrılmıştı. Önceden haber verilmemiş, sadece bir subay gelip askerlere koşar adım gitmelerini emretmişti.

Alana önce 1, 2 ve 3. mangalar vardı. Toplam sayıları otuzu bulan bu askerler ağır piyade olup pullu zırhlarla, zincir kolluk ve eldivenlerle, uçurtma kalkanlarla,* ağırlıklı uzunkılıçlarla, sırtlarına takılı saplama mızraklarıyla, ıstakoz kuyruklara sahip vizörlü ve yanak muhafazalı miğferlerle donanmışlardı. Kemerlerindeki kamalar ve domuz şişleri de cabasıydı.

Onları komandolar izledi. Ranal'ın 4., 5. ve 6. mangaları. Peşlerinden bölük askerlerinin büyük kısmını teşkil eden orta piyadeler geldi. 7. Manga'dan 24.'ye kadarki bu askerler ağır piyadelerden yalnızca biraz daha hafif zırhlıydı ve aralarında kısa yay, uzunyay ve de mızrak kullanımında becerikli askerler vardı. Her bölük kendi kendine yeten ve birbirini bilmukabele destekleyebilen münferit bir birim olarak çalışacak şekilde kurulmuştu.

Mangasının önünde duran Teller, 9.'yu gözden geçirdi. Bu onların ayrı bir kuvvet olarak ilk içtimalarıydı. Muavin'in gelişini hemen hemen dümdüz saflar hâlinde bekliyorlar ve fazla konuşmuyorlardı. Hiçbiri üniformasız veya silahsız değildi.

Akşam vakti yaklaşıyor, hava neyse ki serinliyordu.

Teğmen Ranal bir süredir yavaş adımlarla üç komando mangasının önünde volta atıyordu. Adamın sinekkaydı tıraşlı yanakları terle kaplıydı. Nihayet durduğunda Teller'in tam önündeydi.

"Pekâlâ, Çavuş," diye tısladı. "Fikir senden çıktı, değil mi?"

"Komutanım?"

"O kahrolası parmak kemikleri! Evvela senin manganda türediler – sanki fark etmeyecekmişim gibi. Şimdi de yüzbaşıdan her lejyona yayıldığını duydum. Şehrin dört bir yanında mezarlar soyuluyor! Ve sana şu kadarını söyleyeyim—" İyice sokulan adam sert bir fısıltıyla sözlerini sürdürdü. "Eğer Muavin dün olanlar sebebiyle suratına bir kez daha tükürülmesinden kimin sorumlu olduğunu sorarsa adını vermekten çekinmeyeceğim."

"Suratına tükürmek mi? Teğmen, sen tam bir ahmaksın. Bak ana kapıda bir grup subay belirdi. Gidip yerini almanı öneririm komutanım."

Öfkeden yüzü moraran Ranal geri dönüp üç manganın önünde konuşlandı.

Muavin peşinde maiyetiyle çıkageldi.

Yüzbaşı Keneb onu bekliyordu. Teller adamı felaketle sonuç-

---

* Üstü yuvarlak olup aşağıya doğru sivrilen büyük bir kalkan türü. –*çn*

lanan o ilk içtimadan hatırlıyordu. Bir Malazanlıydı. Söylentilere göre iç kesimlerde görev yapmış, bölükleri saldırıya uğradığında payına düşen kadar çatışmaya girmişti. Sonra güneydeki Aren'e kaçmıştı. Teller duyduklarına dayanarak adamın korkakça bir yol seçip seçmediğini merak etmekteydi. Keneb askerleriyle beraber öleceğine bozgunda başı çekmişti. Zaten pek çok subay o sayede mangasından uzun yaşardı. Çavuşa göre subayların fazla bir kıymeti yoktu.

Muavin şimdi onunla konuşuyordu. Derken yüzbaşı geri çekilip selam verdi ve Tavore'u askerlerin karşısına geçmeye davet etti. Fakat Muavin öyle yapmaktansa yüzbaşıya bir adım daha yaklaştı, elini uzattı ve Keneb'in boynuna takılı bir şeye dokundu.

Teller'in gözleri hafifçe aralandı. *O şey kahrolasıca bir parmak kemiği.*

Adam ile kadın arasında yine bir şeyler konuşuldu. Sonunda Muavin kafa salladı ve yalnız başına mangalara doğru yürüdü.

Adımları yavaş, yüzü ifadesizdi.

Mangaları tararken gözlerindeki teşhis parıltısı Teller'in dikkatinden kaçmadı. O gözler önce kendisine, ardından Ağzıbozuk'a odaklandı. Kazık gibi dikilen Ranal'a aldırış etmediği uzunca bir sürenin ardından nihayet teğmene doğru döndü. "Teğmen."

"Muavin."

"Askerlerinde standart dışı bir teçhizat bolluğu varmış gibi gözüküyor. Hem de teftiş ettiğim diğer bölüklerde olandan daha bile fazla."

"Evet, Muavin. Emirlerime karşı gelindi. Üstelik bundan sorumlu adamı tanıyorum."

"Şüphem yok," cevabını verdi kadın. "Ama orası beni ilgilendirmiyor. Lakin şu... takılarda bir tutarlılık sağlanmasını öneririm. Belki de hepsi kının öbür tarafında duracak şekilde kemere tutturulmalı. Dahası Aren vatandaşlarından şikâyetler geldi. Yağmalanan çukurlar ve kabirler en azından asıl hâllerine geri döndürülmeli... tabii mümkün olduğu kadarıyla."

Ranal'ın şaşkınlığı her hâlinden anlaşılıyordu. "Elbette, Muavin."

"Ayrıca fark ettin mi bilmiyorum ama," diye fütursuzca ekledi Muavin, "bu sefer On Dördüncü Ordu'da standart dışı bir üniforma giyen tek kişi sensin. Bunu en kısa zamanda düzeltmeni öneririm, Teğmen. Artık mangalarını gönderebilirsin. Ve çıkarken

Yüzbaşı Keneb'e bölüğün orta piyadelerini öne çıkarabileceği talimatımı ilet."

"P-peki, Muavin. Derhal." Ranal selam verdi.

Teller kadının maiyetine geri dönmesini seyretti. *Aferin, evlat.*

Muavin onun ve diğerlerinin bekledikleri yere gelirken kadını süzen Gamet'in göğsü sızlıyor, yüreği duygularla dolup taşıyordu. Bu fikri her kim bulmuşsa... eh, Ağzıbozuk'un da dediği gibi kahrolasıca bir öpücüğü hak ediyordu. *Alameti tersine çevirmişler. Tersine!*

Yanlarına varan Tavore'un gözlerindeki ateş tekrar canlanmıştı. "Yumruk Gamet."

"Muavin?"

"On Dördüncü Ordu'ya bir sancak lazım."

"Evet, lazım."

"Askerlerin ta kendisinden ilham alabiliriz."

"Alabiliriz, Muavin."

"Konuyla ilgilenir misin? Yarınki yola çıkışımızdan önce?"

"İlgilenirim."

Bahçe kapısından at sırtında bir ulak geldi. Atını dörtnala süren adam Muavin'i görünce hemen dizginlere asıldı.

Gamet ulağın eyerden inip yaklaşmasını seyretti. *Tanrılar aşkına, böyle bir zamanda lütfen kötü bir haber getirmesin...*

"Rapor ver," diye emretti Muavin.

"Üç gemi, Muavin," dedi ulak soluk soluğa. "Az evvel ağır aksak limana girdiler."

"Devam et."

"Gönüllüler! Savaşçılar! Atlar ve savaş köpekleri! Liman karmakarışık oldu!"

"Kaç kişiler?" diye bilmek istedi Gamet.

"Üç yüz, Yumruk."

"Peki hangi cehennemden gelmişler?"

Ulağın bakışları onlardan ayrılıp Nil ile Nether'in bekledikleri yere çevrildi. "Wickanlar." Yeniden Tavore'un gözlerine baktı. "Muavin! Karga Klanı. *Karga! Coltaine'inki!*"

9

Geceleri hayaletler gelir
Keder nehirleriyle,
Bir adamın ayakları altındaki kumu
Küremek maksadıyla

G'danii özdeyişi

Çifte uzun-bıçaklar, üzerlerine helezonlu Pardu desenleri dikilmiş soluk deri koşumlara takılıydı. Dükkânın köşe direklerinden birindeki bir çivide, süslü püslü bir Kherahn şamanının tüylü başlığı altında asılı duruyorlardı. Tenteli bölmenin önündeki uzun masa tanrıların, hülasaların yahut iblislerin adıyla kutsanmış ve bir kabirden yağmalanmış şatafatlı obsidiyen cisimlerle kaplıydı. Sol taraftaki masanın arkasında, yüksek bir tabureye oturup bacak bacak üstüne atmış olan dişsiz müessese sahibinin yanında uzun, paravanlı bir dolap vardı.

İriyarı, koyu tenli müşteri ayakta durarak obsidiyen silahları bir süre inceledikten sonra sağ elinin küçük bir hareketiyle ilgisini satıcıya bildirdi.

"İblislerin nefesleri!" diye cıyaklayan yaşlı adam, eğri büğrü parmaklarından birini kullanarak karmaşık bir sırayla muhtelif taş yalımları gösterdi. "Hele bunlar Mael tarafından öpülmüş – bak suyla nasıl düzeltilmişler. Hepsi bu kadar da değil—"

"Dolabın içinde ne var?" diye gürledi müşteri.

"Ah, keskin gözlüymüşsün! Sakın bir Okumacı olmayasın? Yoksa kaosun kokusunu alabiliyor musun? Desteler, bilge dostum! Desteler! Hem de öyle bir uyanmışlar ki! Evet, hepsi de yepyeni. Hepsi de değişim hâlinde."

"Ejderhalar Destesi *daima* değişim hâlindedir."

"Ah, ama yeni bir Hane ortaya çıktı! Evet, şaşırdığını görebili-

yorum, dostum! Yeni bir Hane. Muazzam bir gücü olduğu söyleniyor. Dünyayı köklerine kadar sarsıyormuş!"

Karşısındaki adamın kaşları çatıldı. "Demek başka bir Hane ortaya çıktı? Hiç şüphesiz yerel tarikatlardan birinin düzenbazlığıdır."

Fakat yaşlı adam başını iki yana sallıyor, yegâne müşterisinin arkasındaki çarşı kalabalığını –ne denli kıt olsa da– kuşkuyla tarıyordu. Sonunda öne eğildi. "Ben onların ticaretini yapmam, dostum. Dryjhna'ya herkes kadar sadığımdır; sakın aksini iddia edeyim deme! Ama Deste taraf tutmaya izin vermez, değil mi? Hayır, dengeli gözler ve bilge bir zihin lazımdır. Kesinlikle. Yeni Hane neden gerçek? Dur sana söyleyeyim, dostum. Evvela yeni bir Bağımsız kart – artık Deste'ye yeni bir Efendi'nin hükmettiğini gösteren bir tane. Bir arabulucu, tamam mı? Ve sonra kontrolden çıkmış bir ekin yangını gibi yayılan yeni Hane. Onaylı mı? Orası muallakta. Ama derhal reddedilmiş değil. Hayır, değil. Ve de Okumacılar – örüntüler! Hane onaylanacak – hiçbir Okumacının bundan şüphesi yok."

"Peki neymiş o Hane'nin adı?" diye sordu müşteri. "Hangi tahı? Kim ona hükmettiğini öne sürüyor?"

"Zincirler Hanesi, dostum. Diğer sorunun cevabıysa karmaşık çorman. Ermişler rekabet hâlindeler. Ama sana şu kadarını söyleyeyim: Kral'ın oturacağı Taht var ya, işte o *çatlak*, dostum."

"Hane'nin Zincire Vurulmuş'a ait olduğunu mu söylüyorsun?"

"Evet. Sakat Tanrı."

"Ötekiler ona şiddetle saldırıyor olmalılar," diye mırıldandı adam, düşünceli bir ifadeyle.

"Öyle sanabilirsin ama hayır. Asıl saldırıya uğrayan onlar! Yeni kartları görmek ister misin?"

"Daha sonra dönüp aynen öyle yapabilirim," cevabını verdi adam. "Ama önce bırak o direğe asılmış zavallı bıçaklara bakayım."

"Zavallı bıçaklar ha! Ayy! Hayır, zavallı falan değiller!" Yaşlı adam oturduğu yerde dönüp yukarıya uzandı ve silah çiftini eline aldı. Sırıtırken mavi damarlı dili, kızıl dişetlerinin arasından dışarıya çıktı. "En son sahibi bir Pardu hayalet-avlardı!" Bıçaklardan birini kınından çekti. Yalım karartılmış, boylu boyunca gümüş bir yılan deseniyle kakılmıştı.

"Bu Pardu falan değil," diye hırıldadı müşteri.

"Sahibi öyleydi dedim. Gözlerin sahiden de keskinmiş. Bunlar Wickan yapımı. Köpekler Zinciri'nden alınmış ganimetler."

"Dur bir de diğerine bakayım."

Yaşlı adam ikinci bıçağı da kınından çıkardı.

Kalam Mekhar istemeden gözlerini kocaman araladı. Kendini çabucak toparlayıp satıcıya baktı. Fakat göreceğini görmüş olan adam kafa sallamaktaydı.

"Evet, dostum. Evet..."

İlki gibi siyah olan yalım kuştüyü desenliydi ve kakması kehribar sarısına çalan gümüşiydi – *o kehribar sarısı... otataralla alaşımlanmış. Karga klanı. Ama sıradan bir savaşçının silahı değil. Hayır, bunlar önemli birine aitmiş.*

Yaşlı adam Karga bıçağını kınına soktu ve diğerini parmağıyla dürttü. "Bak bu aşılanmış. Otatarala nasıl meydan okursun? Çok basit. Ata sihri."

"Ata. Wickan sihri Ata değildir ki—"

"Ama bu ölü Wickan savaşçının bir dostu varmış. İşte, bıçağı eline al. Altındaki şu işarete gözlerini kıs. Bak, yılanın kuyruğu etrafına nasıl da kıvrılıyor."

Kalam'ın elindeki uzun-bıçak şaşılacak kadar ağırdı. Saptaki parmak çıkıntıları fazla büyük olsa da Wickan bu sorunu kalın deri kayışlarla gidermişti. Kıvrık kuyruğun merkezindeki metale basılmış damga, onu basan elin iriliğinden dolayı neredeyse inanılmayacak kadar detaylıydı. *Fenn. Thelomen Toblakai. Wickan'ın sahiden de bir dostu varmış. Daha da kötüsü o işareti tanıyorum. Bu silahı kimin aşıladığını adım gibi biliyorum. Aşağıdaki tanrılar aşkına, ne tuhaf döngülere düştüm böyle?*

Pazarlık etmenin anlamı yoktu. Çok fazla şey ortaya dökülmüştü. "Ederini söyle," dedi Kalam iç geçirerek.

Yaşlı adamın sırıtışı genişledi. "Tahmin edebileceğin gibi eşsiz bir set – en değerli malım."

"En azından ölü Karga savaşçının oğlu onu almaya gelinceye kadar – yine de sana altınla ödeme yapacağını sanmam. O kindar avcı bana miras kalacağı için açgözlülüğünü dizginle ve ederini söyle."

"Bin iki yüz."

Suikastçı masaya küçük bir kese bıraktı ve satıcının keseyi açıp içine göz atmasını seyretti.

"Bu elmaslarda bir karanlık var," dedi yaşlı adam az sonra.

"Onları böylesine değerli kılan şey o gölge ve sen de bunun farkındasın."

"Evet, farkındayım. Buradakinin yarısı yeter."

"Dürüst bir işportacı."

"Evet, benim gibisi az bulunur. Bugünlerde en değerli para birimi sadakat."

Kalam yaşlı adamın elmasları saymasını seyretti. "Anlaşılan imparatorluk ticaretinin kaybı zor olmuş."

"Hem de nasıl. Ama burada, G'danisban'da durum daha da beter."

"Nedenmiş?"

"Neden olacak, herkes B'ridys'te de ondan. Kuşatma."

"B'ridys mi? Eski dağ kalesi mi? Oraya kapanan kim?"

"Malazanlılar. Ehrlitan'daki, buradaki ve Pan'potsun'daki istihkâmlarından çekildiler – tepelere kadar kovalandılar. Köpekler Zinciri kadar ahım şahım bir şey yoktu ama birkaç yüzü oraya ulaşmayı becerdi."

"Ve hâlâ dayanıyorlar ha?"

"Evet. Maalesef B'ridys öyledir. Yine de bahse varım fazla zamanları kalmamıştır. Neyse, seninle işim bitti, dostum. O keseyi iyi gizle ve tanrılar hep gölgende yürüsün."

Kalam silahları alırken sırıtmamakta zorlandı. "Seninkinde de, bayım." *Yürüyecekler de. Hem de isteyebileceğinden çok daha yakınında.*

Çarşı sokağı boyunca kısa bir mesafe ilerledi, sonra duraklayıp silah koşumunun kayışlarını ayarladı. Bıçakların önceki sahibi Kalam kadar iri değildi. Ama zaten çok az kişi öyleydi. İşi bitirince koşumu üstüne geçirdi, ardından bir kez daha telabanın üst pelerinine sarındı. Daha ağır silah sol kolunun altından çıkıntı yapmıştı.

Suikastçı G'danisban'ın çoğunlukla boş sokaklarını arşınladı. İkisi de Wickan olmak üzere iki uzun-bıçak. Acaba sahipleri aynı mıydı? İşte orası meçhuldü. Doğru, bir bakıma birbirlerini bütünlüyorlardı ama ağırlık farkı ikisini birden aynı anda kullanarak dövüşmek isteyecek kişiyi zora sokardı.

Diğerinden ağır silahın bir Fenn'in elinde bir kamadan farkı kalmazdı. Tasarımın belli ki Wickan olması, aşılamanın bir kıyak yahut ödeme niteliği taşıdığı anlamına gelirdi. *Aklıma böyle bir şeyi hak etmiş olabilecek bir Wickan geliyor mu? Eh, Coltaine – ama o tek ve desensiz bir uzun-bıçak taşırdı. Ah, keşke canları çıkasıca Thelomen Toblakaileri hakkında daha fazla şey bilseydim...*

Elbette ki Bellurdan Kafaezen adındaki Baş Büyücü ölmüştü.

Sahiden de döngüler söz konusu. Şimdi bir de şu Zincirler Hanesi çıktı. Kahrolasıca Sakat Tanrı—

Kotilyon, seni gidi ahmak. Son Zincirleme'ye sen de katıldın, değil mi? Hemen oracıkta hergeleye bir bıçak saplamalıydın.

Merak ediyorum da acaba Bellurdan da orada mıydı?

Of, kahretsin, o Pardu hayalet-avların başına ne geldiğini sormayı unuttum...

G'danisban'dan çıkıp güneybatıya kıvrılan yol, alttaki döşeme taşlarına kadar aşınmıştı. Anlaşılan kuşatma o kadar uzun zamandır devam ediyordu ki onu besleyen küçük şehir giderek zayıflıyordu. Kuşatılanlar muhtemelen daha bile kötü durumdaydılar. B'ridys, Kutsal Çöl'ü çevreleyen odhanlardaki uzun süreli geleneğe uygun olarak bir yamaca oyulmuştu. Resmi, inşai bir yaklaşımı yoktu – taşa basamaklar veya tutamaklar kazınmış bile değildi. Dahası istihkâmın arkasındaki tüneller derinlere kadar iner, o tünellerdeki pınarlardan su tedarik edilebilirdi. Kalam'ın orayı yalnızca dışarıdan görmüşlüğü vardı; asıl sakinleri tarafından çoktan terk edilmiş olması, pınarların kuruduğu anlamına gelirdi. Ve o tür kaleler kocaman depolar içerse de oraya kaçan Malazanlıların o depoları dolu bulma ihtimalleri pek yüksek değildi.

Zavallı hergeleler herhalde açlıktan ölüyorlardı.

Kalam karanlık çökerken yolda yürümeyi sürdürdü. Patikada başka kimseyi görmedi ve yük hayvanlarının sıcaktan korunmaları maksadıyla hava tamamen kararıncaya dek ikmal katarlarının G'danisban'dan ayrılmayacağını tahmin etti. Yol daha şimdiden yükselmeye, tepelerin yanlarına doğru bükülmeye başlamıştı.

Suikastçı atını Kotilyon'la beraber Gölge Âlem'de bırakmıştı. Atıldığı görevin en zor tarafı sürat değil gizlilik olacaktı. Hem zaten Raraku atlara ağır gelirdi. Çevredeki su kaynaklarının çoğu Muavin'in ordusunun beklentisiyle daha şimdiden zehirlenmiş olsa gerekti. Yine de Kalam ihtiyaç icabı temiz bırakılacak birkaç gizli pınardan haberdardı.

Kalam aslında bu memleketin tamamının kuşatma altında olduğunu fark etti – üstelik düşman henüz gelmiş değildi. Sha'ik'in Hortum'u etrafında toplamış olması, suikastçının belli bir korku içerdiğini düşündüğü bir taktikti. Tabii Sha'ik beklentileri kasten boşa çıkarmıyorsa. Belki Tavore'u bir tuzağa, gücünün en yoğun olduğu ve kendi kuvvetleri bölgeye aşinayken düşmanın öyle olmadığı Raraku'ya çekme peşindeydi.

Fakat Tavore'un ordusunda Raraku'yu iyi bilen en az bir adam var. Ve o adam zamanı gelince ağzını açsa iyi eder.

Gece çökmüş, yukarıda yıldızlar belirmişti. Kalam yoluna devam etti. Hava soğumasına rağmen o erzak ve su tulumlarıyla dolu bir çantanın ağırlığı altında terlemeyi sürdürdü. Bir diğer tepenin zirvesine varınca ufkun tırtıklı siluetinin altındaki kuşatmacıların kampından gelen parıltıları gördü. Kalenin bulunduğu yamaçtaysa en ufak bir ışık yoktu.

Suikastçı tekrar yola koyuldu.

Kampa vardığı sırada vakit öğleydi. Çadırlar, kağnılar ve taşlarla çevrili ateş çukurları isten kararmış kalenin bulunduğu sarp uçurum yamacının önünde kaba bir yarım daire şeklinde dizilmişti. Bölge çöp yığınlarıyla çevriliydi, hela çukurları taşmış, sıcakta leş gibi kokmaya başlamıştı. Kalam patikadan aşağı inerken durumu gözden geçirdi. Sonunda kuşatmacıların sayısının beş yüzü bulduğuna hükmetti. Üniformalarına bakılırsa bunların çoğu aslen Malazan garnizonuna üyeydi ama aynı zamanda oranın yerlisiydi de. Bir süredir taarruza geçilmemişti. Eğreti tahta kuleler bir kenarda beklemekteydi.

Kalam tespit edilmişti ama ne durduruldu ne de kampın sınırına varırken fazla bir ilgiye maruz kaldı. O Malazanlıları öldürmeye gelmiş bir diğer dövüşçüydü, hepsi bu. Kendi erzağını taşıması başkalarına yük olmayacağını garantilediği için ona kucak açılmıştı.

G'danisban'daki işportacının öne sürdüğü gibi saldırganların sabrı tükenmişti. Son bir hücum için hazırlıklar yapılmaktaydı. O hücum muhtemelen bugün değil yarın gerçekleşecekti. Yapı iskeleleri fazlasıyla uzun bir zamandır bakımsız bırakılmıştı – halatlar kurumuş, tahtalar yarılmıştı. İş ekipleri onarımlara başlamışsa da acele etmiyorlar, zayıf düşürücü sıcakta ağır hareket ediyorlardı. Kampa beklentinin bile dağıtamadığı bir tasfiye havası hâkimdi.

Burada ateşler sönmüş. Artık sırf işi bitirip evlerine dönebilmek için bir taarruz planlıyorlar.

Suikastçı yarım dairenin merkezine yakın bir noktada küçük bir asker grubu saptadı. Görünüşe bakılırsa emirler oradan çıkıyordu. Özellikle bir Malazan teğmeninin zırhına bürünmüş bir adam elleri belinde dikiliyor ve yarım düzine lağımcıya fırça atıyordu.

Kalam gelmeden az önce işçiler oradan ayrılıp yılgın adımlarla kulelere yollandılar.

Teğmen onu fark etti. Miğferin kasnağı altındaki kara gözler kısıldı. O takkede bir arma vardı. Ashok Alayı.

Son birkaç yıldır Genabaris'te konuşluydular. Sonra sanırım... Ehrlitan'a gönderildiler. Hood canlarını alsın, hergelelerin sadık kalacaklarını sanırdım.

"Sonuncuların da gırtlaklarının kesilmesini görmeye mi geldin?" diye sert bir sırıtışla sordu teğmen. "Güzel. Örgütlü ve tecrübeli bir adama benziyorsun. Beru biliyor ya, bu ayaktakımında onlardan çok azına sahibim. Adın ne?"

"Ulfas," diye yanıtladı Kalam.

"Kulağa Barghasta geliyor."

Suikastçı çantasını yere bırakırken omuz silkti. "Böyle düşünen ilk sen değilsin."

"Bana *komutanım* diye hitap edeceksin. Tabii bu dövüşte yer almak istiyorsan."

"Böyle düşünen ilk sen değilsin... komutanım."

"Ben Yüzbaşı Irriz."

Teğmen üniforması giyen bir yüzbaşı. Alayda yeterince takdir edilmediğini hissettin, değil mi? "Taarruz ne zaman başlayacak, komutanım?"

"Çok mu heveslisin? Güzel. Yarın şafak vaktinde. Yukarıda topu topu bir avuç kişi kaldı. Balkon girişini delmemizin ardından işimiz uzun sürmemeli."

Kalam başını kaldırıp kaleye göz gezdirdi. Balkon denilen şey yamaçtaki bir çıkıntıdan fazlası değildi ve ötedeki kapı aralığı yetişkin bir adamın omuzlarından daha dardı. "Onlara bir avuç yeter de artar bile," diye mırıldandı, sonra da ekledi: "Komutanım."

Irriz kaşlarını çattı. "Yeni gelmene rağmen daha şimdiden başımıza uzman mı kesildin?"

"Kusura bakma, komutanım. Benimki sadece bir gözlemdi."

"Eh, kısa süre önce aramıza bir büyücü katıldı. Kapının bulunduğu yerde bir delik açabileceğini söylüyor. Büyük bir delik. Ah, işte geliyor."

Yanlarına yaklaşan kadın genç, ufak tefek ve solgundu. Dahası Malazanlıydı. On adım ötede bocaladı, sonra durup açık kahverengi gözlerini Kalam'a dikti. "Yakınımdayken o silahı kınında tut," dedi aheste aheste. "Irriz, şu hergeleye bizden uzak durmasını söyle."

"Sinn? Adamda bir sorun mu var?"

"Sorun mu? Muhtemelen yoktur. Ama bıçaklarından biri otataral."

Yüzbaşının bakışlarında beliren açgözlülük Kalam'ı ürpertti. "Demek öyle. Peki o silahı nereden buldun, Ulfas?"

"Öldürdüğüm Wickan'dan aldım. Köpekler Zinciri'nde."

Ani bir sessizlik çöktü. Suratlar dönüp Kalam'a yeni bir gözle baktı.

Irriz'in yüzüne kuşku yayıldı. "Sen de orada mıydın?"

"Evet. Ne olmuş?"

Dört bir yanda el hareketleri yapıldı, dualar fısıldandı. Kalam'ın içini kaplayan ürperti daha da soğudu. *Tanrılar aşkına, şükrediyorlar... ama bana değil. Köpekler Zinciri'ne şükrediyorlar. Böyle bir şeyin ortaya çıkması için orada ne oldu ki?*

"Öyleyse neden Sha'ik'le beraber değilsin?" diye bilmek istedi Irriz. "Korbolo neden gitmene izin verdi."

"Çünkü," diye çattı Sinn, "Korbolo Dom bir ahmak ve Kamist Reloe daha bile beter. Şahsen Düşüş'ün ardından ordusunun yarısını kaybetmemiş olmasına hayret ediyorum. Hangi gerçek asker orada yaşananları sineye çekebilir ki? Ulfas'tı, değil mi? Korbolo'nun İt Gebertenlerini terk ettin, yanılıyor muyum?"

Kalam omuz silkmekle yetindi. "Daha düzgün bir dövüş bulmaya gittim."

Tiz bir kahkaha atan kadın alaycı bir piruetle* durduğu yerde döndü. "Ve kalkıp *buraya* geldin, öyle mi? Ah, seni budala! Bu yaptığın ne kadar komik! Öyle komik ki haykırasım geliyor!"

Kafayı yemiş. "Adam öldürmeyi keyifli bulmam," cevabını verdi suikastçı. "Lakin senin buraya gelip de kendin gibi Malazanlıları öldürmeye can atmanı garipsemedim değil."

Kadının suratı asıldı. "Kendimce sebeplerim var, Ulfas. Irriz seninle baş başa konuşmak istiyorum. Gel."

Yüzbaşı buyurgan ses tonu karşısında irkilirken Kalam yüzünü ifadesiz tuttu. Asi subay bunun ardından kafa salladı. "Az sonra gelirim, Sinn." Yeniden suikastçıya doğru döndü. "Ulfas, çoğunu canlı yakalamak istiyoruz. Sonrasında eğlencelik çıksın diye. Bu kadar inat etmelerini cezalandıracağız. Özellikle komutanlarını istiyorum. Adı Sevecen."

---

* Balede parmak uçlarında yükselerek kendi ekseninde dönmek. –*çn*

"Onu tanıyor musun, komutanım?"

Irriz sırıttı. "Ben Ashok'un 3. Bölüğündeydim. Sevecen 2.'ye komuta eder." Eliyle kaleyi işaret etti. "Veya ondan geriye kalanı. Bu benim için kişisel bir mesele. Zaten o yüzden kazanmaya niyetliyim. Ve yine o yüzden, o hergeleleri canlı ele geçirmek istiyorum. Yaralı ve silahsız."

Sinn sabırsızca beklediği yerden konuştu. "Bak aklıma bir fikir geldi. Ulfas otataral bıçağıyla büyücülerini etkisiz hâle getirebilir."

Irriz sırıttı. "Öyleyse önden sen gideceksin. Kabul mü, Ulfas?"

İlk giren, son çıkan. "Bu benim için bir ilk olmayacak, komutanım."

Yüzbaşı sonunda Sinn'e katıldı ve ikisi yürüyüp gitti.

Kalam peşlerinden uzun uzun baktı. *Yüzbaşı Sevecen. Seninle hiç tanışmadım, komutanım, ama yıllar yılı bütün Malazan ordusundaki en insafsız subay olarak bilindin. Ve şimdi görünen o ki en inatçısıymışsın da.*

Fevkalade. Öyle biri işime yarar.

Teçhizatını koyabileceği boş bir çadır buldu – çadır boştu çünkü kumla kaplı duvarlarından biri hela çukuruna kaçmıştı ve yere serilmiş kilimin altındaki toprak sırılsıklamdı. Kalam çantasını çadır ağzının yanına bıraktı, sonra da yakınına uzanıp kokuyu aklından ve duyularından çıkardı.

Saniyeler içinde uykuya daldı.

Uyandığında hava kararmıştı. Ötedeki kamp sessizdi. Telabasından sıyrılan suikastçı çömelerek bol kıyafetlerinin çevresine kayışlar sarmaya başladı. İşi bitince parmaksız deri eldivenlerini taktı ve bir tek gözleri açıkta kalıncaya dek başını siyah bir kumaşla sarmaladı. Yavaşça dışarı çıktı.

Birkaç ateş çukurundaki közler için için yanıyor, görünürdeki çadırlardan ikisinden hâlâ fener ışığı kaçıyordu. Yaklaşık yirmi adım uzaktaki kaleye dönük eğreti bir pikette* üç nöbetçi oturuyordu.

Harekete geçen Kalam hela çukurunun etrafından sessizce dolaştı ve kuşatma kulelerinin iskeletimsi yapı iskelelerine yaklaştı. Oraya nöbetçi dikilmemişti. *Irriz muhtemelen kötü bir teğmendi ve şimdi daha bile beter bir yüzbaşı.* Daha yakına geldi.

---

* Bir askeri kampa düzenlenebilecek düşman saldırılarına karşı ileri mevzilere kurulan ve bir yahut daha fazla nöbetçiyle donatılan gözlem/savunma noktası. –çn

Kulelerden birinin dibindeki efsun parıltısı onu olduğu yerde dondurdu. Uzun ve soluksuz bir ânın ardından payanda aksamlarından birinin çevresinde yine kısık bir ışık yanıp söndü.

Kalam oturup seyre koyuldu.

Sinn aksamdan aksama geçti. En yakındaki kuleyle işini bitirince bir sonrakine girişti. Kuleler toplamda üç taneydi.

İkinci kulenin dibindeki son aksam üstünde çalışırken Kalam kalkıp sinsice ilerledi. Kadına yaklaştığı sırada otataral bıçağı çekti.

Sinn'in alçak sesli bir küfür etmesiyle gülümsedi. Sonra neler olduğunu anlayan genç kadın hemen arkasına döndü.

Kalam boştaki elini yatıştırıcı bir edayla kaldırdı, ardından bıçağı yavaşça kınına soktu. Hafif adımlarla kadının yanına geldi. "Evlat," diye Malazanca fısıldadı, "içinde oyun oynamak için tehlikeli bir yılan yuvası seçmişsin."

Kızın kocaman açılmış gözleri yıldız ışığında birer gölet gibi parlıyordu. "Senden emin değildim," diye usulca yanıt verip cılız kollarını gövdesine sıkı sıkıya doladı. "Hâlâ da değilim. Kimsin sen?"

"Kulelere gizlice sokulan biriyim, o kadar. Amacım payandaları zayıflatmaktı. Tıpkı senin de yaptığın gibi. Ama biri hariç. En ustaca yapılmışı üçüncüsü – belli ki Malazan eseri. Onu sağlam bırakmak istiyorum."

"Öyleyse seninle müttefikiz," dedi kız, kendine sarılmayı sürdürerek.

Amma da gençmiş. "Daha önceden iyi bir oyunculuk yeteneği sergiledin. Ve bu kadar genç bir büyücüye göre şaşırtacak kadar yeteneklisin."

"Korkarım sadece ufak çaplı büyüler yapabiliyorum. Henüz eğitim aşamasındaydım."

"Öğretmenin kimdi?"

"Fayelle. Artık Korbolo Dom'la beraber. Bıçağını babamın ve anamın gırtlaklarından geçirdi. Benim de peşime düştü. Ama paçayı kurtardım ve sihrine rağmen beni bulamadı."

"Yani bu şekilde ondan intikam mı alıyorsun?"

Kızın sırıtışı sessiz bir hırlamaydı. "İntikamıma daha yeni başladım, Ulfas. Fayelle'i istiyorum. Ama bana asker lazım."

"Yüzbaşı Sevecen ve bölüğü. O kaledeki bir büyücüden bahsettin. Onunla iletişim hâlinde misin?"

Genç kadın başını iki yana salladı. "O kadar becerikli değilim."

"Öyleyse neden yüzbaşının davana katılacağına inanıyorsun?"

"Çünkü çavuşlarından biri kardeşim – şey, üvey kardeşim. Ama hâlâ yaşıyor mu bilmiyorum..."

Kalam bir elini omzuna koyduğu kızın irkilişine aldırış etmedi. "Pekâlâ, evlat. Bu konuda beraber çalışacağız. İlk müttefikine kavuştun."

"Neden?"

Suikastçının tebessümü, yüzünü örten kumaşın arkasında görülmedi. "Fayelle dediğin kadın Korbolo Dom'un yanında, değil mi? Eh, benim Korbolo'yla yapacak bir görüşmem var. Ve de Kamist Reloe'yle. O yüzden Yüzbaşı Sevecen'i ikimiz birlikte ikna edeceğiz. Anlaştık mı?"

"Anlaştık."

Kızın sesindeki rahatlama Kalam'ın içini sızlattı. Sinn ölümcül atılımında fazlasıyla uzun zamandır yalnızdı. Yardıma ihtiyacı vardı... ama etrafında medet umabileceği kimsecikler yoktu. Kızcağız bu Hood belası isyandaki bir diğer öksüz çocuktu. Kalam aylar evvel bu memleketi son defa katederken farkına bile varmaksızın kurtardığı o bin üç yüz çocuğu ilk görüşünü anımsadı. O *çehrelerde savaşın gerçek dehşeti vardı. Leş yiyici kuşlar gözlerini oymak için geldiğinde o çocuklar canlıydı...* Suikastçıyı bir ürperti aldı.

"Sorun ne? Uzaklarda gibisin."

Kalam onun gözlerine baktı. "Hayır, evlat, sandığından çok daha yakınım."

"Eh, bu geceki işimin çoğunu hallettim. Irriz ve savaşçıları sabahleyin pek bir halt yiyemeyecekler."

"Öyle mi? Ya benim için ne planlamıştın?"

"Emin değildim. Önden gideceğin için çabucak ölmeni umuyordum. Yüzbaşı Sevecen'in büyücüsü yanına yaklaşmaz – işi arbaletli askerlere havale eder."

"Peki ya uçurum yamacında açacağın delikten ne haber?"

"İllüzyon. Günlerdir hazırlanıyordum. Sanırım altından kalkabilirim."

Cesur ve çaresiz. "Eh, evlat, hırs bakımından çabaların benimkileri gölgede bırakmış gibi görünüyor. Benim tek niyetim biraz kargaşa çıkarmaktı. Irriz ile adamlarının pek bir halt yiyemeyeceğinden bahsettin. Ne demek istedin?"

"Sularını zehirledim."

Kalam maskesinin ardında bembeyaz kesildi. "Zehir mi? Ne tür?"

"Tralb."

Suikastçı uzun bir müddet konuşmadı. "Ne kadar koydun?"

Kız omuz silkti. "Şifacıda olanın hepsini. Dört tüp. Adam bir keresinde onun titremeleri geçirmekte kullanıldığını söylemişti. Hani yaşlıların falan kapıldığı gibi."

Evet. Bir damlasıyla. "Ne zaman?"

"Çok olmadı."

"Yani muhtemelen henüz kimse içmemiştir."

"Belki bir-iki nöbetçi hariç."

"Burada bekle, evlat." Kalam oradan ayrılıp karanlıkta sessiz sedasız ilerledi. Sonunda pikette bekleyen üç savaşçının görüş alanına girdi. Adamlar daha önceden oturuyorlardı. Artık durum farklıydı. Yine de yere yakın bir kıpırtı var. Kalam yaklaştı.

Üç figür spazm geçiriyor, kıvranıyor, uzuvları seğiriyordu. Adamların ağızları köpürmüş, pörtleyen gözlerinden kan gelmeye başlamıştı. Hepsi altına kaçırmıştı. Yakındaki bir su tulumu devrilip içeriğini yere dökmüştü ve ıslanan kumlar bir kepgüve halısının altında kaybolmuştu.

Suikastçı domuz şişini çekti. Kanla, tükürükle veya diğer bir sıvıyla temas etmek benzer bir kadere davetiye çıkaracağından dikkatli davranması lazımdı. Savaşçılar kendilerine ebediyet gibi gelecek bir süre boyunca böyle acı çekmeye mahkûmdular – şafakta halen spazm geçiriyor olacaklardı ve kalpleri durana yahut susuzluktan ölene kadar öyle yapmaya devam edeceklerdi. Tralb söz konusuyken ne korkunçtur ki genelde ilki değil ikincisi gerçekleşirdi.

En yakındakine ulaştı. Adamın sızdıran gözlerinde bir teşhis bakışı belirdi. Kalam bıçağını havaya kaldırdı. Hareketi huzurla karşılık buldu. Suikastçı dar yalımlı silahı yukarı dönük olarak nöbetçinin sol gözüne sapladı. Beden kasıldı, sonra köpüklü bir iç çekişle gevşedi.

Kalam aynı tüyler ürpertici eylemi diğer iki adamda tekrarladı.

Sonra bıçağını kumlarda özenle temizledi.

Kepgüveler kanat hışırtılarıyla sahneye üşüşüyordu. Ava çıkmış rhizanlar çabucak onlara katıldı. Hava böcek kabuğu çıtırtılarıyla doldu.

Kalam kampa doğru döndü. Fıçıları boşaltması gerekecekti. Bu savaşçılar imparatorluğun düşmanları olabilirlerdi ama bundan daha insaflı bir ölümü hak ediyorlardı.

Hafif bir pıtırtı sesi onu hemen arkasına döndürdü.

Uçurum yamacındaki taş balkondan aşağıya bir halat sarkıtılmıştı. Bazı figürler sessizce ve süratle oradan aşağıya iniyorlardı.

Gözcüleri varmış.

Suikastçı bekledi.

Üç kişilik grup hançerden fazlasını taşımıyordu. Öne gelirlerken içlerinden biri bir düzine adım uzakta durdu.

Öndeki adam suikastçının karşısına geçti. "Sen de kimsin?" diye tıslarken dişlerinden altın parıltısı geldi.

"Bir Malazan askeri," diye fısıldayarak cevapladı Kalam. "Geride bekleyen büyücünüz mü? Yardımına ihtiyacım var."

"Daha fazla yaklaşamıyormuş."

"Biliyorum. Otataral uzun-bıçağım yüzünden. Ama yaklaşmasına gerek yok – tek yapması gereken bu kampın su fıçılarını boşaltmak."

"Niye ki? Patikanın elli adım aşağısında bir pınar akıyor. Gidip fıçıları tekrar doldururlar, olur biter."

"Burada bir müttefikiniz var," dedi Kalam. "Suları tralbla zehirlemiş. Şu zavallılara ne olduğunu sanıyorsunuz?"

İkinci adam homurdandı. "Biz de merak ediyorduk. Başlarına gelen hiç hoş değil. Yine de fazlasıyla hak ettiler. Ben suya ilişmeyelim derim."

"Neden meseleyi Yüzbaşı Sevecen'e bırakmıyorsun? Sizin adınıza kararları o veriyor, değil mi?"

Adam kaşlarını çattı.

Yoldaşı söz aldı. "Buraya o yüzden inmedik. Seni almaya geldik. Başka biri daha varsa onu da alabiliriz."

"Ne yapmak için?" diye bilmek istedi Kalam. Tam *Açlıktan veya susuzluktan ölmek mi?* diye soracakken karşısındaki askerlerin kıtlıktan çıkmışa benzemediklerini fark etti. "Oraya ebediyen tıkılıp kalmak mı istiyorsunuz?"

"Bizim için hava hoş," diye tersledi ikinci asker. "Canımız ne zaman isterse gidebiliriz. Arta tarafta çıkışlar var. Ama asıl soru daha sonra ne yapacağımız. Nereye gideceğiz? Bütün memleket Malazan kanı akıtmanın peşinde."

"En son hangi haberleri duydunuz?" diye sordu Kalam.

"Ehrlitan'dan ayrıldığımızdan beri hiçbir şey duymadık. Gördüğümüz kadarıyla Yedi Kent artık Malaz İmparatorluğu'na dahil değil ve bizi almaya gelen olmayacak. Olsaydı şimdiye dek çoktan gelirlerdi."

Suikastçı iki askeri bir müddet süzüp iç geçirdi. "Pekâlâ, konuşmamız gerek. Ama burada değil. Durun gidip kızı getireyim – sonra sizinle geliriz. Ama büyücünüzün isteğimi yerine getirmesi şartıyla."

"Yeterince adil bir takas olmaz," dedi ikinci asker. "Irriz'i de al gel. O adi çavuşla biraz oturup konuşmak istiyoruz."

"Onbaşı mı? Haberiniz yok mu, o artık bir yüzbaşı. Demek onu da istiyorsunuz. Peki. Büyücünüz o fıçılardaki suyu yok etsin. Kızı yanınıza gönderirim – ona iyi davranın. Hep beraber yukarı çıkın. İşim biraz uzun sürebilir."

"Bize uyar."

Kalam kafa salladı ve Sinn'i bıraktığı yere geri yollandı.

Kız oradan ayrılmamıştı ama saklanacağına kulelerden birinin altında kollarını açmış dans ediyor, ellerini kepgüve kanatları gibi çırparak kumda fırıl fırıl dönüyordu.

Suikastçı yaklaşırken tıslayarak onu uyardı. Kız durdu, onu gördü ve yanına seğirtti. "Çok geç döndün! Öldüğünü sandım!"

O yüzden mi dans ediyordun? "Hayır ama o nöbetçiler öldü. Kaledeki askerlerle iletişim kurdum. Bizi içeriye davet ettiler – oradaki koşullar uygun görünüyor. Tekliflerini kabul ettim."

"Ama yarınki saldırı ne olacak?"

"Başarısızlıkla sonuçlanacak. Dinle, Sinn, askerler ne zaman isterlerse görünmeden gidebilirler – Sevecen'i ikna eder etmez Raraku'ya doğru yola çıkabiliriz. Şimdi peşimden gel – ve sessiz ol."

Üç imparatorluk mensubunun beklediği yere gittiler.

Kalam manga büyücüsüne kaşlarını çatsa da adam cevaben sırıttı. "Oldu bitti. Sen yakınlarda değilken kolay."

"Pekâlâ. Bu Sinn – o da bir büyücü. Siz artık gidin."

"Leydi'nin şansı yanında olsun," dedi askerlerden biri Kalam'a.

Suikastçı yanıt vermeden arkasına döndü ve tekrar kampa girdi. Kendi çadırına gidip içeri girdi ve asker çantasının yanında çömeldi. Çantanın içini eşeleyip elmas kesesini çıkardı ve elmaslardan birini rasgele seçti.

Alacakaranlıkta elması yakın tutarak kısa bir süre dikkatle inceledi. Yontulmuş taşın içinde bulanık gölgeler yüzmekteydi. *Armağanlar getiren gölgelerden sakın.* Kalam elini dışarı çıkarıp çadır duvarlarını sabit tutmaya yarayan yassı taşlardan birini aldı ve elması onun tozlu yüzeyine bıraktı.

Kotilyon'un ona vermiş olduğu kemik düdük boynunun etra-

fındaki bir sırıma takılıydı. Kalam düdüğü çekip kopardı ve dudaklarına dayadı. "*Sert üflersen hepsini uyandırırsın. Belirli birine doğru yumuşak üflersen bir tek onu uyandırırsın.*" Kalam tanrının yanılmadığını umuyordu. *Bunlar Gölgetaht'ın oyuncakları olmasaydı daha iyiydi...* Düdükle elmas arasında bir karış kalıncaya dek öne eğildi.

Sonra düdüğe yavaşça üfledi.

Ses çıkmadı. Kaşlarını çatan Kalam düdüğü dudaklarından ayırıp inceledi. Hafif bir çınlamayla işi yarım kaldı.

Elmas ufalanarak parlak bir toz hâlini almıştı.

O tozdan döne döne bir gölge yükseldi.

Korktuğum gibi. Azalan. Gölge Âlem'de Aptorianlarınkine komşu bir bölgeden. Nadiren ve tek seferde yalnızca birer tane görülürlerdi. Ses çıkarmazlar, bilindiği kadarıyla hiçbir dil konuşmazlardı – Gölgetaht'ın onlara nasıl hükmettiği bir gizemdi.

Gölge fırıl fırıl dönmeyi sürdürerek çadırı doldurdu. Sonunda altı uzvunun üstüne düştü. Kocaman, kambur sırtının dikenli sorgucu tavan direğinin her iki yanındaki kumaşa sürttü. Mavi ve fazlasıyla insansı gözler kırpışarak siyah derili, kabarık, geriye yatık bir alnın altından Kalam'ı süzdü. Geniş ağzın altdudağı âdeta ebedi bir somurtmayla ileri çıkıktı. Burun delikleri bir çift yarıktan ibaretti. Seyrek mavimsi-siyah kıllardan bir yele tel tel aşağıya sarkıyor, uçları çadır zeminine değiyordu. Yaratığın cinsiyetine dair herhangi bir belirti yoktu. Devasa göğsünde çaprazlama kesişen kayışlardan müteşekkil karmaşık bir koşuma hiçbiri kullanışlı gözükmeyen muhtelif silahlar takılıydı.

Azalan bilindiği anlamıyla ayaktan yoksundu – her bir uzuv geniş, yassı, kısa parmaklı bir elle son buluyordu. Yaratığın anavatanı bir ormandı ve bu iblisler genellikle çok yukarıdaki karmakarışık bir kanopide yaşarlar, alacakaranlık orman zeminine ancak çağrıldıklarında inerlerdi.

Çağrıldıklarında... sonra da elmaslara hapsedildiklerinde. Yerinde olsaydım şu an sinirim tepeme çıkardı.

İblis aniden gülümsedi.

Kalam talebini nasıl ifade edeceğini düşünerek bakışlarını kaçırdı. *Git Yüzbaşı Irriz'i getir. Canlı bırak ama gürültü çıkarma. Bana halatın orada katıl.* Biraz açıklama yapmak gerekecekti ama dil bilmeyen bir yaratığa nasıl–

Azalan burun deliklerini açıp kapatarak aniden döndü. Uzun,

kalın kaslı boynun ucundaki geniş ve basık kafa aşağıya inerek çadırın arka duvarının dibine yaklaştı.

Hela çukurundaki sidiğin sırılsıklam ettiği yer orasıydı.

İblis hafif bir gıdaklamayla döndü ve arka uzuvlarından birini havaya kaldırdı. Bir et kıvrımından iki penis düşerek gözler önüne serildi.

Çifte akıntı aşağıdaki ıslak kilime uzandı.

Gelen kokuyla geri geri sendeleyen Kalam çadırın ağzından ayaz gece havasına çıktı. Orada elleri ve dizleri üstünde öğürdü.

Az sonra iblis de çadırı terk etti. Başını kaldırıp havayı kokladı, ardından gölgelerin içine daldı – ve ortadan kayboldu.

Gittiği istikamette yüzbaşının çadırı vardı.

Kalam ciğerlerini temiz havayla doldurarak ürpertisini yavaşça kontrol altına aldı. "Pekâlâ, enik," diye soluk soluğa fısıldadı, "galiba aklımı okudun." Az sonra ayakları üstüne bastı, nefesini tutarak elini arkaya uzattı ve çadırın içindeki çantasını aldı. Sonra da uçurum yamacına doğru yalpaladı.

Geriye attığı bir bakış ona çadır girişinden buhar veya duman çıktığını gösterdi. İçeriden gitgide yükselen hafif bir çıtırtı gelmekteydi.

Tanrılar aşkına, tralba ne gerek var ki?

Tez adımlarla halatın halen balkondan aşağı sarktığı yere gitti.

Çadırının bulunduğu yerden bir anda alevler yükseldi.

Bu hiç de gözden kaçacak bir olay değildi. Bir küfür tıslayan Kalam halata depar attı.

Kamptan bağrışlar yükseldi. Bunu haykırışlar, ardından çığlıklar izledi. Her biri kulağa tuhaf gelen boğuk bir cıyaklamayla sona erdi.

Suikastçı kayarak uçurum yamacının önünde durdu, halatı iki eliyle birden tuttu ve tırmanmaya koyuldu. Balkona kadarki yolu yarıladığı sırada kireçtaşı duvar aniden sarsıldı ve bir toz bulutu kalktı. Aşağıya çakıl taşları yağdı. Artık yanında el değmemiş oluklu kayaya tırmanan ızbandut gibi bir şekil vardı. Yaratık bir kolunun altına baygın hâldeki İrriz'i kıstırmıştı. Adam hâlâ pijamaları içerisindeydi. Azalan eğri büğrü gölge demetlerini demir kulplar gibi kavrayarak duvardan yukarı âdeta aktı. Saniyeler içinde balkona ulaştı ve tırabzanı aşıp gözden kayboldu.

Taş korniş gıcırdadı.

Aşağıya çatlaklar yayıldı.

Kalam oraya bakınca bütün balkonun sarktığını, duvardan ayrılmakta olduğunu gördü.

Kendini bir kenara atmaya çalışırken yamaca basan makosenleri art arda kaydı. Derken uzun, insandışı bir el uzanıp taş kornişin kenarını tuttu. Sarkma durdu.

Hood aşkına, bu nasıl mümkün—

Suikastçı tırmanışına kaldığı yerden devam etti. Az sonra o da balkona ulaştı ve kendini yukarı çekti.

Azalan balkona boylu boyunca yatmış, iki eliyle kenarı kavramıştı. Diğer üçüyle de küçük kapı aralığının üzerindeki uçurum yamacına tutunmuştu. İblisten birer deri katmanı gibi gölgeler dökülüyor, hayal meyal insanı andıran şekiller balkonu duvarda tutmak için uzanıyordu – ve muazzam gerilim sebebiyle paramparça oluyorlardı. Kalam kendini balkon yüzeyine atarken balkonun duvarla buluştuğu kısımdan bir çatırtı çıktı ve korniş o eklem yeri boyunca bir karış aşağı kaydı.

Suikastçı kendini gömme kapı aralığına doğru fırlatırken alacakaranlıkta dehşetle çarpılmış bir çehre gördü – manga büyücüsü.

"Geri çekil!" diye tısladı Kalam. "O bir dost!"

Büyücü uzanıp Kalam'ı bileğinden yakaladı.

O daha koridora çekilirken altındaki balkon yerinden koptu.

İki adam da arkalarındaki zeminde yatan Irriz'in üstüne yuvarlandı.

Aşağıda müthiş bir gümbürtü koparken her şey sarsıldı. Yankıların dinmesi uzun sürdü.

Azalan tutunduğu üst kapı pervazından içeri sallandı. Suratında bir sırıtış vardı.

Koridorun az ilerisinde bir manga asker çömelmişti. Sinn onlardan birine kolunu dolamıştı – herhalde üvey kardeşi oydu. Kalam yavaşça ayağa kalktı.

Suikastçının daha önce tanıştığı askerlerden biri öne çıkıp onun ve –daha bir güçlükle– azalanın yanından geçip kenardan aşağıya baktı. Az sonra arkasına seslendi. "Aşağısı sakin, çavuşum. Ama kamp altüst olmuş. Etrafta hiç kimseyi göremiyorum..."

"Öteki asker kaşlarını çattı. "Hiç kimseyi mi, Çan?"

"Hayır. Muhtemelen hepsi kaçmış olmalı."

Kalam ağzını açmasa da kuşkuluydu. *İblisin sahip olduğu bütün o gölgelerde bir şey vardı...*

Manga büyücüsü kendini Irriz'den ayırıp bu sefer suikastçıya

hitap etti. "Amma da korkutucu bir dostun varmış. Üstelik imparatorluğa ait değil. Gölge Âlem'den mi?"

"Geçici bir müttefik," diye omuz silkerek yanıtladı Kalam.

"Ne kadar geçici."

Suikastçı yanındaki çavuşa doğru döndü. "Irriz teslim edildi – onunla ne yapmayı planlıyorsunuz?"

"Henüz karar vermedik. Kızın söylediklerine göre adın Ulfas'mış. Doğru mu? Bir Genabackis Barghastı'nın adı. O ismi taşıyan bir savaş reisi yok muydu? Karaköpek'te öldürülmüştü."

"Irriz'e gerçek adımı söyleyecek değildim, Çavuş. Ben bir Köprüyakan'ım. Kalam Merkhal. Rütbem onbaşı."

İçeriye sessizlik çöktü.

Sonra büyücü iç geçirdi. "Siz kanun kaçağı ilan edilmemiş miydiniz?"

"O bir aldatmacaydı, İmparatoriçe'nin entrikalarından biri. Dujek'in bir süreliğine başına buyruk hareket etmesi gerekiyordu."

"Pekâlâ," dedi çavuş. "Doğruyu söylesen de söylemesen de fark etmez. Adını duymuştuk. Ben Çavuş Cord. Şuradaki manga büyücümüz Ebron. Şunlar da Çan ve Onbaşı Kırık."

Onbaşı, Sinn'in üvey kardeşiydi ve genç adamın yüzü ifadesizdi. Hiç kuşkusuz kızın aniden ortaya çıkmasının şokuyla serseme dönmüştü.

"Yüzbaşı Sevecen nerede?"

Cord surat ekşitti. "Bölüğün geri kalanı –en azından hâlâ hayattakiler– aşağıda. Yüzbaşı ile teğmeni birkaç gün önce kaybettik."

"Kayıp mı ettiniz? Nasıl?"

"Şey, bir kuyu bacasından aşağı düşüp boğuldular. Daha doğrusu Ebron aşağıya sarkıp durumu daha yakından inceleyince o sonuca vardı. Orada hızla akan bir yeraltı nehri var. Zavallı hergeleler sulara kapılıp sürüklenmişlerdir."

"Peki ama bir kuyu bacasından iki kişi nasıl düşer, Çavuş?"

Adam altın dişlerini açığa çıkardı. "Keşif yaparken olsa gerek. Bak, Onbaşı, görünen o ki senden daha üst rütbeliyim. Hatta geriye kalan tek çavuş benim. Eğer kanun kaçağı ilan edilmediysen hâlâ imparatorluğun bir askerisin demektir. Ve imparatorluğun bir askeri olarak..."

"Beni faka bastırdın," diye mırıldandı Kalam.

"Bundan böyle benim mangama dahil olacaksın. Onbaşı Kırık'tan daha kıdemli olduğun için başa sen geçeceksin."

"Pekâlâ. Manga kimlerden oluşuyor?"

"Kırık, Çan ve Topal. Çan'la zaten tanıştın. Topal aşağıda. Bacağını bir taş kaymasında kırdı ama hızlı iyileşiyor. Toplamda elli bir askeriz. İkinci Bölük, Ashok Alayı."

"Anlaşılan kuşatmacılarınız gitmişler," diye gözlemde bulundu Kalam. "Siz burada kapalı kalırken dünya durup beklemedi, Çavuş. Bildiklerimi size anlatsam iyi olur sanırım. Burası ne kadar rahat olursa olsun yaşlılıktan... veya boğulma kazalarından ölünceye dek burada beklemenin alternatifleri var."

"Peki, Onbaşı. Raporunu verirsin. Ve bundan sonra ne yapacağıma dair tavsiye istersem ilk sana akıl danışırım. Şimdilik bu kadar fikir belirtmek yeter. Aşağıya inme vakti – ve o kahrolası iblise bir tasma bulmanı öneririm. Bir de ona sırıtmayı bırakmasını söyle."

"Ona kendin söylemen gerekecek, Çavuş," dedi Kalam aheste aheste.

"Malazan İmparatorluğu'nun Gölge Âlem'den gelen müttefiklere ihtiyacı yok," diye tersledi Ebron. "Şunu başımızdan sav!"

Suikastçı dönüp büyücüye göz attı. "Daha önce de dediğim gibi bazı değişiklikler oldu, Büyücü. Çavuş Cord, o azalanın boynuna bir tasma geçirmek istiyorsan hiç durma. Ama öncelikle sana bir şey söylemeliyim – bana akıl danışmasan bile. Kemerlerine takılı o acayip acayip sukabakları, tavalar ve yamru yumru çomaklar birer silaha benzemese de bu azalan az önce beş yüzden fazla asi savaşçının canını aldı. Peki öyle yapması ne kadar sürdü? En fazla elli kalp atışı. Ben ondan ne istersem yapıyor mu? İşte bu düşünmeye değer bir soru, öyle değil mi?"

Cord suikastçıyı uzunca bir müddet süzdü. "Beni tehdit mi ediyorsun?"

"Bir süredir yalnız çalıştığım için, Çavuş," diye alçak bir sesle yanıtladı Kalam, "asabım kolayca bozulur oldu. Manganın başına geçeceğim. Aptalca olmadıkları sürece emirlerine bile uyacağım. İşine gelmiyorsa bir dahaki görüşmenizde derdini kendi çavuşuma anlatırsın. Alakarga'dan bahsediyorum. İmparatoriçe haricinde hesap verdiğim tek kişi odur. Benden yararlanmak mı istiyorsun? Peki. Hizmetindeyim... bir süreliğine."

"Gizli bir görevde," diye mırıldandı Ebron. "Tahminimce İmparatoriçe adına. Muhtemelen Pençe'ye geri dönmüştür – ne de olsa oradan başlamıştı, değil mi?"

Düşünceli görünen Cord omuz silkip arkasına döndü. "Bütün bunlar başımı ağrıtıyor. Haydi aşağıya inelim."

Kalam çavuşun koridora doluşmuş bir asker kümesini yarıp geçmesini seyretti. *İçimden bir ses bundan pek keyif almayacağımı söylüyor.*

Sinn bir adım dans etti.

Ufuk boyunca koyu demirden bulanık bir kılıç yükseldi. Devasa, morarmış yalım gitgide büyürken titreşti. Rüzgâr dinmişti ve kılıç ucunun yolunda bulunan ada daha fazla yaklaşmaz gibiydi. Kesici tek direğe yaklaştı ve uçuşan yelkeni bağlamaya başladı. "Bir süre palamar halatlarının başında duracağım," dedi. "Dümene geçer misin?"

Apsalar omuz silkip kıça yollandı.

Fırtına hâlâ Drift Avalii adasının gerisinde kopuyordu. Adanın üstünde sanki kalıcı, hareketsiz bir bulut örtüsü asılı duruyordu. Anlaşıldığı kadarıyla sarpça yükselen sahil şeridi haricinde yüksek bir alan yoktu; gövdeleri ebedi bir alacakaranlığa gömülü sedir, köknar ve kızılçam ormanı aşılmaz gözüküyordu.

Kesici adaya biraz daha baktı, sonra yaklaşan fırtınanın temposunu ölçtü. Yelken direğinin arkasındaki banka oturup palamarları topladı. "Belki fırtınadan önce oraya ulaşabiliriz," derken kürekleri bulanık suya sokup asıldı.

"Ada, fırtınayı dağıtacak," cevabını verdi Apsalar.

Delikanlı onu kısık gözlerle süzdü. Kız günlerden beri ilk defa fazla bir ağız arama gerekmeden bir beyanda bulunmuştu. "Eh, kahrolasıca bir okyanus aşmış olabilirim ama denizden hâlâ hiç anlamıyorum. Tek bir dağı bile olmayan bir ada o fırtınayı nasıl dağıtabilir?"

"Normal bir ada olsaydı dağıtamazdı," diye yanıtladı Apsalar.

"Ah, anlıyorum." Kesici sustu. Kızın bilgileri Kotilyon'un anılarından geliyor, göründüğü kadarıyla bedbahtlığına bedbahtlık katıyordu. Tanrı bir kez daha aralarındaki huzursuz edici bir varlık olarak onlara eşlik ediyordu. Kesici genç kadına ruhani ziyaretlerden, Kotilyon'un ettiği sözlerden bahsetmişti. Apsalar'ın derdi –ve güçlükle dizginlediği hiddeti– tanrının Kesici'ye de görev vermesinden kaynaklanır gibiydi.

Genç adamın yeni adını bizzat seçmiş olması Apsalar'ı daha en baştan rahatsız etmişti ve Kesici'nin artık suikastçıların ham

tanrısının pratikte bir hizmetkârı hâline gelmesi sebebiyle derinden yaralanmış gibiydi. Kesici durup geçmişe baktığında böyle bir gelişmenin onları yakınlaştırabileceğini düşünmekle saflık etmiş olduğunu görebiliyordu.

Apsalar kendi izlediği yoldan memnun değildi – bunu fark etmek Daru'yu sarsmıştı. Kız soğukkanlı, acımasız bir katil olmaktan zevk yahut keyif almamaktaydı. Kesici bir zamanlar kabiliyetin başlı başına bir mükâfat olduğunu, becerinin kendi gerekçesini türetip kendi açlığını yarattığını ve o açlıktan belirli bir zevk doğduğunu hayal ederdi. Kişi kendi yatkınlığının çekimine kapılırdı – ne de olsa delikanlının Darujhistan'dayken hırsızlık yapması bir mecburiyetin ürünü olmamıştı. Crokus şehir sokaklarında açlık çekmemiş, kentin gaddar gerçeklerinden hasar görmemişti. Sırf zevk aldığı ve o işte başarılı olduğu için çalmıştı. Gelecekte usta bir hırsız olmak ulaşmaya değer bir amaç gibi görünmüştü. Kötü şöhreti saygıdan ayırt etmek güçtü.

Fakat şimdi Apsalar ona kabiliyetin bir gerekçe olmadığını, ihtiyacın kendi yolunu gerektirdiğini ve o yolun fazilete çıkmadığını anlatmaya çalışıyordu.

Kesici kendini kızla gizli kapaklı bir savaşın içinde bulmuştu. Kullandıkları silahlar sessizlik ve üstü örtülü ifadelerdi.

Genç adam palamarların başında homurdandı. Deniz iyice dalgalı bir hâl alıyordu. "Eh, umarım haklısındır," dedi. "Sığınacak bir yere ihtiyacımız var. Yine de Urgan'ın dediğine bakılırsa Drift Avalii sakinleri arasında da sorunlar varmış."

"Tiste Andiiler," dedi Apsalar. "Anomander Rake'in halkı. Rake, Taht'ı korusunlar diye onları oraya yerleştirdi."

"Dansçı'nın –veya Kotilyon'un– onlarla konuştuğunu hatırlıyor musun?"

Kız kara gözlerini bir an için onunkilere çevirdi, sonra başka tarafa kaçırdı. "Kısa bir diyalogdu. Bu Tiste Andiiler çok uzun zamandır tecrit altındalar. Efendileri onları orada bırakmış ve bir daha hiç geri gelmemiş."

"Hiç mi?"

"Bazı... pürüzler çıkmış. İlerideki sahil bize kucak açmıyor – bir de kendin bak."

Daru kürekleri içeri çekti ve oturduğu yerde arkasına döndü.

Sahil şeridi dalgaların inişli çıkışlı katmanlar ve sahanlıklar oyduğu donuk gri bir kumtaşıydı. "Eh, kıyıya kolayca yaklaşabiliriz

ama ne kastettiğini görüyorum. Yatı yanaştıracak bir yer yok ve bağlayacak olursak dalgalar tarafından hırpalanma riski doğar. Bir önerin var mı?"

Fırtına –veya ada– nefes alıyor, yelkeni çekiştiriyordu. Kayalık sahille araları çarçabuk kapanıyordu.

Gök gürültüleri artık daha yakından geliyordu ve Kesici yüksekten esen, adanın üzerindeki bulutları uzatıp büken sert bir rüzgârın delili olarak ağaç tepelerinin sallandığını görebiliyordu.

"Hiçbir önerim yok," diye nihayet yanıtladı Apsalar. "Başımıza bir dert daha çıktı: Akıntılar."

Artık Kesici de görebiliyordu. Ada sahiden de deniz tabanından bağımsız olarak yüzüyordu. Kumtaşının çevresinde fırıl fırıl girdaplar dönüyordu. Su aşağıya çekiliyor, tekrar dışarı atılıyor, sahil şeridi boyunca köpürüyordu. "Beru bizi korusun," diye mırıldandı delikanlı. "Bu hiç kolay olmayacak." Hemen pruvaya doğru atıldı.

Apsalar yekeyi kıyıya paralel bir rotada çevirdi. "Suya yakın bir sahanlık ara," diye seslendi. "Belki tekneyi oraya çıkarabiliriz."

Kesici cevap vermedi. Öyle bir işin altından kalkmak için dört veya daha fazla güçlü kuvvetli adam gerekirdi... *ama en azından sahile tek parça hâlinde çıkabiliriz.* Akıntılar gövdeyi çekiştiriyor, taşıtı bir o yana bir bu yana savuruyordu. Geriye attığı bir bakış delikanlıya Apsalar'ın yekeyi düz tutmakta zorlandığını gösterdi.

Donuk gri kumtaşının sayısız sahanlığında ve modülasyonunda sürekli değişen deniz seviyelerinin bir tarihi gözler önüne seriliyordu. Bir adanın nasıl yüzebileceğine dair Kesici'nin en ufak bir fikri yoktu. Eğer bunun sorumlusu sihirse gücü muazzam olmalıydı. Yine de göründüğü kadarıyla mükemmelden çok uzaktı.

"İşte!" diye aniden bağırarak ileriyi işaret etti. Engebeli kıyı orada düzelerek çalkantılı sulardan topu topu bir karış yükseklikte düz bir alan bırakmıştı.

"Hazır ol," diye talimat veren Apsalar biraz doğrulur gibi oldu.

Sol elinde bir kangal halatla pruvaya tırmanan Kesici sahanlığa atlamaya hazırlandı. Yaklaşırlarken taş tabakanın ince ve altının oyuk olduğunu gördü.

Aradaki mesafe hızla kapandı. Kesici sıçradı.

Yere basar basmaz dizlerini bükerek çömeldi.

Sert bir çatırtı koptu, ardından makosenli ayaklarının altındaki taş dağıldı. Bileklerine kadar soğuk suya batan Daru dengesini kaybetti ve bir cıyaklamayla geriye devrildi. Arkasındaki tekne ba-

tan sahanlığın kaldırdığı dalgayla karaya doğru sürüklendi. Kesici derin sulara gömülürken teknenin kabuk tutmuş gövdesi üzerinden geçti.

Akıntılar onu aşağıdaki buz gibi karanlığa çekti. Sol topuğu adanın kayasına çarptı. Kalın bir deniz yosunu tabakası o çarpmayı yumuşattı.

Dehşet verecek kadar hızla derinlere daldı.

Derken taş duvar ortadan kayboldu ve Daru akıntılar tarafından adanın altına çekildi.

Kafası akan suyun uğultusuyla doldu. Ciğerlerine aldığı ağız dolusu hava tükenmişti. Böğrüne sert bir cisim vurdu – yatın gövdesinden bir parça. Tekneleri ters dönmüş, enkaz akıntıya kapılmıştı. Ya Apsalar onunla beraber girdabın içinde bir yerdeydi ya da sağlam kumtaşına atlamayı becermişti. Kesici ikinci ihtimalin doğru çıkmasını, birlikte boğulmamalarını umuyordu – zira artık boğulmaktan başka yapabileceği bir şey yoktu.

Kusura bakma, Kotilyon. Umarım benden büyük bir beklentin olmamıştır—

Bir kez daha taşa çarpıp yüzey boyunca yuvarlandı. Sonra akıntı onu yukarıya kaldırdı ve aniden serbest bıraktı.

Çırpınan delikanlı hareketsiz suları pençelerken nabzı başında zonklamaktaydı. Yönünü şaşırmış bir hâlde içini yangın gibi bir panik kaplarken son bir kez uzandı.

Sağ eli soğuk havaya çıktı.

Hemen sonra başı yüzeyi deldi.

Ciğerlerine dolan buz gibi soğuk hava bal kadar tatlıydı. Hiç ışık yoktu ve alıp verdiği nefeslerin sesi yankı yapmıyor, sanki meçhul bir enginlikte kaybolup gidiyordu.

Delikanlı Apsalar'a seslense de cevap gelmedi.

Vücudu hızla uyuşuyordu. Rasgele bir yön seçip yüzmeye koyuldu.

Ve kısa sürede ıslak, kaygan bitkilerle kaplı taş bir duvara rastladı. Elini yukarıya uzattığında dik bir yüzeyden başka bir şey bulamadı. Uzuvları gitgide güçsüzleşti, içine ölümcül bir dermansızlık sızarken duvar boyunca yüzdü. Çabalamayı sürdürürken iradesinin yavaş yavaş tükendiğini hissetti.

Derken ileriye uzanmış eli bir kornişin düz yüzeyine indi. Kesici iki kolunu birden taşın üstüne attı. Soğuğun uyuşturduğu bacakları onu aşağıya çekti. İnleyen Daru kendini sudan çıkarmaya

çalıştı ama gücü tükenmeye yüz tutmuştu. Parmaklarıyla balçık tabakasında oluklar açarak yavaş yavaş geriye kaydı.

Her bir omzuna birer el kapandı. Oraları örten ıslak kumaş demir kadar sert bir tutuşla kavrandı. Kesici sudan çıkarıldığını, sonra da kornişe bırakıldığını hissetti.

Ağlayarak hareketsiz yattı. Vücudu ürpertilerle sarsıldı.

Sonunda dört bir yandan gelirmiş gibi gözüken hafif bir çıtırtı dikkatini çekti. Hava ısındı, etrafa yavaş yavaş loş bir ışık yayıldı.

Daru yan döndü. Apsalar'ı görmeyi bekliyordu. Onun yerine tepesinde yaşlı bir adam dikiliyordu. Fevkalade uzun boylu adamın ak saçları uzun ve dağınıktı. Sakalı da ağarmış olmasına rağmen cildi abanoz kadar kara, gözleri koyu ve parlak bir kehribar sarısıydı. Kesici yegâne ışık kaynağının o gözler olduğunu hayretle anladı.

Yabancıdan dalga dalga ısı yayılırken etraflarındaki deniz yosunları kuruyor, pörsüyordu.

Yalnızca birkaç adım genişliğindeki korniş, her iki yanında dikey duvarlar bulunan kaygan bir taş çıkıntıdan ibaretti. Daru zorlanarak doğrulup oturdu. "Teşekkürler, bayım," dedi Malazanca.

"Teknen göleti kirletti," cevabını verdi adam. "Herhalde enkazın bir kısmının kurtarılmasını istersin."

Kesici dönüp suya baksa da hiçbir şey görmedi. "Bir yoldaşım vardı—"

"Buraya yalnız geldin. Yoldaşın muhtemelen boğulmuştur. Akıntıların sadece biri kurbanları buraya teslim eder. Diğerleri sadece ölüme çıkar. Adada tek bir sahanlık var ve siz orayı bulamadınız. Meskûn topraklara olan uzaklığımızdan dolayı son zamanlarda çok az ceset çıktı elbette. Ticaret de sonlandı."

Adam kelimeleri nadiren kullanıyormuşçasına kesik kesik konuşuyor ve ayakta sarsakça duruyordu.

Apsalar boğuldu mu? Kıyıya çıkmış olma ihtimali daha yüksek. Onun neredeyse canını alan küçük düşürücü sonla bir işi olmaz. Öte yandan... Kız baki değildi ve dünyanın zalimce ilgisizliğine o da tabiydi. Daru bu düşünceleri şimdilik aklından çıkardı.

"Kendini toparladın mı?"

Kesici yukarı baktı. "Beni nasıl buldun?"

Yaşlı adam omuz silkti. "Bu benim görevim. Yürüyebileceksen artık gitme vaktin geldi."

Daru ayağa kalktı. Giysileri neredeyse kurumuştu. "Sıradışı yeteneklere sahipsin," diye gözlemde bulundu. "Adım... Kesici."

"Bana Darist diyebilirsin. Gecikmemeliyiz. Bu mekânda yaşamın varlığı bile onu uyandırma riski doğurur."

Kadim Tiste Andii taş duvara doğru döndü. Elinin bir hareketiyle ötesinde yukarı çıkan taş basamakların olduğu bir kapı aralığı belirdi. "Teknenin enkazından artakalanlar seni yukarıda bekliyor, Kesici. Gel."

Daru yaşlı adamın peşine takıldı. "Uyanmak mı? Uyanabilecek olan kim?"

Darist cevap vermedi.

Basamaklar aşınmış ve kaygandı. Dik merdivenin sonu gelmeyecek gibiydi. Soğuk su Kesici'de zaten derman bırakmamıştı ve adımları daha da yavaşladı. Darist tekrar tekrar duraklayıp onu beklerken hiçbir şey söylemedi, yüzünde bir ifade belirmedi.

Nihayet duvarları boyunca yontulmamış sedir gövdelerinden sütunların yükseldiği düz bir koridora çıktılar. Keskin tahta kokusunun altında hava küflü ve rutubetliydi. Görünürde kimse yoktu. "Darist," diye sordu Kesici koridorda yürürlerken, "hâlâ yer seviyesinin altında mıyız?"

"Evet ama bir süre daha yukarı çıkmayacağız. Ada saldırı altında."

"Ne? Saldıran kim? Taht'tan ne haber?"

Darist durup arkasına döndü. Gözlerindeki ışık nedense koyulaştı. "Münasebetsizce bir soru. Seni Drift Avalii'ye ne getirdi, insan?"

Kesici tereddüt etti. Gölge'nin mevcut hükümdarları ile Tiste Andiilerin birbirlerinden hoşlandıkları söylenemezdi. Kaldı ki Kotilyon, Karanlığın Çocukları'yla temas kurulmasını uzaktan yakından önermemişti. Sonuçta Tiste Andiiler buraya gerçek Gölge Tahtı'nın boş kalmasını garantileme amacıyla yerleştirilmişlerdi. "Beni buraya bir büyücü yolladı. Çalışmalarına dayanarak adanın –ve içerdiği her şeyin– tehlikede olduğunu düşünen bir âlim. Kendisi o tehlikenin doğasını keşfetme peşinde."

Darist bir müddet ses çıkarmadı. Buruşuk yüzü ifadeden yoksun kaldı. "O âlimin adı ne?" diye sordu en sonunda.

"Şey, Baruk. Onu tanır mısın? Darujhistan'da yaşar."

"Adanın ötesindeki dünyada olanlar beni ilgilendirmez," karşılığını verdi Tiste Andii.

Zaten o yüzden bu duruma düştünüz, ihtiyar. Kotilyon haklıymış. "Tiste Edurlar geri döndüler, değil mi? Gölge Tahtı'nı ele geçirmek için. Ama sizi burada Anomander Rake bıraktı. Taht'ı size—"

"O hâlâ yaşıyor, değil mi? Eğer Karanlık Ana'nın gözde oğlu görevimizi nasıl ifa ettiğimizden memnun değilse bizzat gelip bunu kendi ağzıyla söylemeli. Seni buraya insan bir büyücü yollamadı, değil mi? Dragnipur'un Kullanıcısı önünde diz çöküyor musun? Anomander Rake, Tiste Andiilerin kanı üstünde iddia ettiği hakkı yeniliyor mu? Taşıdığı Ejderha kanından vazgeçti mi?"

"Bilmiyorum ki."

"Artık benden bile daha yaşlı bir adam gibi görünüyor mu? Ah, gerçeği yüzünden okuyabiliyorum. Görünmüyor. Eh, onun yanına dön ve ona de ki—"

"Bekle! Rake'e hizmet etmiyorum! Evet, onu kendi gözlerimle gördüm. Üstünden uzun bir zaman geçmedi ve o sırada yeteri kadar genç görünüyordu. Ama önünde diz çökmedim – Hood biliyor ya, zaten fazlasıyla meşguldü! Bir iblisle dövüştüğü için benimle konuşacak vakti yoktu! Ama yollarımız kesişti. Neyden bahsettiğini bilmiyorum, Darist. Üzgünüm. Ve kesinlikle onu bulup ona söylememi istediklerini söyleyebilecek bir durumda değilim."

Tiste Andii delikanlıyı biraz daha süzdü, ardından geri dönüp yolculuğuna devam etti.

Tekrar onun peşine takılan Daru'nun kafası karmakarışıktı. Bir tanrının verdiği görevi kabul etmek bir yere kadar tamamdı ama bu ürkütücü yolda ne denli seyahat ederse kendini o denli önemsiz hissediyordu. Anomander Rake ile Drift Avalii'nin Tiste Andiileri arasındaki tartışmalar... eh, böyle şeyler üstüne vazife değildi. Daru bu adaya gizlice çıkmayı ve görünmeden kalmayı planlamıştı. Amacı Edurların bu yeri sahiden bulup bulmadıklarını belirlemekti ama Kotilyon'un o bilgiyle ne yapacağı bir muammaydı.

Ama sanırım bu üstünde düşünmem gereken bir şey. Eh be, Kesic – Crokus olsa sorular sorardı! Mowri biliyor ya, Kotilyon'un teklifini kabul etmeden önce çok daha fazla tereddüt ederdi. Tabii kabul ederse! Benimsemiş olduğu yeni kişiliğin daha fazla özgürlük sağlayacağını zannetmişti ama tam tersine belli bir kısıtlama getirmişti. Ama şimdi gerçekten özgür olan kişinin Crokus'tan başkası olmadığı ortaya çıkıyordu.

Gerçi özgürlük mutluluğu garantilemezdi. Hatta özgür olmak mahrumiyet içinde yaşamak demekti. Sorumluluklardan, bağlılıklardan, beklentilerin dayattığı baskılardan mahrumiyet. *Ah, per-*

şanlık görüşlerimi lekelemiş. Perişanlık ve de giderek yaklaşan gerçek bir hüznün tehdidi – ama hayır, Apsalar hayatta olmalı. Yukarıda bir yerde. Saldırı altındaki bir adada...

"Darist, lütfen, bir saniye."

Uzun boylu figür durdu. "Sorularına cevap vermek için bir sebep görmüyorum."

"Endişeliyim... yani yoldaşım için. Eğer halen hayattaysa üstümüzde bir yerde, adanın yüzeyinde olmalı. Saldırıya uğradığımızı söyledin. Onun adına korkuyorum."

"Yabancıların varlığını seziyoruz, Kesici. Üzerimizde Tiste Edurlar var. Ama başka kimse yok. Senin şu yoldaşın boğuldu. Umut beslemek anlamsız."

Daru aniden yere çöktü. Kendini hasta hissediyor, yüreği ıstırapla tekliyordu. Ve de ümitsizlikle.

"Ölüm şefkatsiz bir kader değildir," dedi Darist yukarıdan. "Yoldaşın bir dostsa onun refakatini özleyeceksin ve kederinin gerçek kaynağı bu – asıl kendin için üzülüyorsun. Sözlerim hoşuna gitmeyebilir ama tecrübelerime dayanarak konuşuyorum. Pek çok soydaşımın ölümünü hissettim ve hayatımda bir zamanlar onların durduğu boşlukların yasını tutuyorum. Ama o tür kayıplar kendi yaklaşan sonumu hafifletmeye yarıyor."

Kesici başını kaldırıp Tiste Andii'yi süzdü. "Darist, beni affet. Yaşlı olabilirsin ama aynı zamanda kahrolası bir ahmaksın. Rake'in seni neden burada bırakıp daha sonra unuttuğunu anlamaya başlıyorum. Şimdi lütfen kapa çeneni." Yerden destek alarak ayağa kalkarken içi boşalmış gibi hissetse de kendisini boğmakla tehdit eden ümitsizliğe boyun eğmemekte kararlıydı. *Çünkü bu Tiste Andii'nin tek yaptığı teslim olmakmış.*

"Öfken bana zarar vermiyor," dedi Darist. Dönüp eliyle tam karşıdaki çift kanatlı kapıyı işaret etti. "Şuradan geçince dinlenebileceğin bir yer bulacaksın. Teknenden kalanlar da orada."

"Bana yukarıdaki çatışma hakkında hiçbir şey söylemeyecek misin?"

"Söyleyecek ne var ki, Kesici. Yenildik."

"Yenildiniz ha! Aranızda kimler kaldı?"

"Burada, yani Taht'ın bulunduğu Korunak'ta bir tek ben varım. Artık en iyisi dinlen. Nasılsa yakında ziyaretçilerimiz olacak."

Hiddet ulumaları Onrack'ın kemiklerinde yankılanıyordu ama T'lan Imass yoldaşının hiçbir şey duyamadığını biliyordu. Bunlar hülasaların çığlıklarıydı – önlerindeki düzlükte yükselen upuzun, hayvansı heykellerde hapsolmuş iki hülasanın.

Tepedeki bulut örtüsü dağılmış olup hızla incelen demetlere ayrılıyordu. Aylar semada geziyordu ve iki güneş mevcuttu. Aylar görünmez kösteklerinin ucunda sallanırken ışık değişken tonlarla akıyordu. Onrack kendini yabancı, huzur kaçırıcı bir dünyada bulmuştu.

Hava durulmuştu. Fırtına dev heykellerin çevresinde esip gürlerken, rüzgâr ötedeki harap kentin moloz kaplı sokaklarında delicesine ulurken küçük bir tepenin kuytusunda beklemişlerdi. Ve şimdi hava tütmekteydi.

"Ne görüyorsun, T'lan Imass?" diye sordu kamburunu çıkarıp sırtını abidelere dayamış oturan Trull.

T'lan Imass omuz silkerek uzun uzadıya incelediği heykellere sırtını döndü. "Burada gizemler var ve senin onları benden daha iyi bildiğini sanıyorum."

Tiste Edur buruk bir ifadeyle başını kaldırdı. "Bu dediğin pek mümkün görünmüyor. Gölge Tazılarıyla ilgili ne biliyorsun?"

"Çok az şey. Logroslar onlarla sadece bir defa ve uzun zaman önce, İlk İmparatorluk döneminde karşılaştılar. Sayıları yediydi. Bilinmeyen bir efendiye hizmet ediyorlardı ama yıkım getirmeye kararlıydılar."

Trull garip bir tebessüm etti. "İnsanların İlk İmparatorluğunu mu kastediyorsun, yoksa sizinkini mi?"

"O isimdeki insan imparatorluğu hakkında çok az bilgi sahibiyim. Tektutanların ve D'iverlerin kaosuna cevaben sadece bir defa oranın kalbine çekilmiştik, Trull Sengar. Tazılar o katliam sırasında kendilerini göstermemişlerdi." Onrack yine önlerindeki taştan yapılmış dev Tazı heykeline baktı. "Kemikbakarların inanışına göre bir hülasanın veya tanrının putunu yaratmak, o varlığa ait özü putun içine hapseder. Taşların yerleştirilmesi bile kısıtlamaya sebebiyet verir. Nasıl ki bir fani bir kulübeye kapatıldığında gücü sınırlandırılabiliyorsa aynı şey belirli bir toprak, taş yahut tahta mekânın –veya cismin– içine kapatılan hülasalar ve tanrılar için de geçerlidir. Söyle bana, Tiste Edurlar bu fikre katılıyorlar mı?"

Trull Sengar ayağa kalktı. "Bu dev heykelleri bizim diktiğimizi mi düşünüyorsun, Onrack? Kemikbakarlarınız ayrıca gücün şekil-

den yoksun ve dolayısıyla kontrol dışı bir şey olarak ortaya çıkacağına mı inanırlar? Peki ya bir put yontmanın –yahut taşlardan bir halka yaratmanın– o gücü zorla düzene sokacağına?"

Başını yana eğen Onrack bir süre sessiz kaldı. "Öyleyse kendi tanrılarımızı ve hülasalarımızı yaratıyoruz demektir. O inanç şekil gerektirir ve şekillendirme yaşamı var eder. İyi de Tiste Edurları Karanlık Ana türetmedi mi? Sizi tanrıçanız *yaratmadı* mı?"

Trull'ın tebessümü genişledi. "Ben o heykellere atıfta bulunuyordum, Onrack. Soruna cevap vereyim – bunları türeten ellerin Tiste Edurlara ait olup olmadığını bilmiyorum. Karanlık Ana'ya gelince; bizi yaratırken belki daha önceleri ayrı olmayanları birbirinden ayırmıştır, o kadar."

"Öyleyse sizler Tiste Andiilerin gölgeleri misiniz? Tanrıça anneniz insafa geldi de sizi kopartarak serbest mi bıraktı?"

"Ama Onrack, hepimiz kopartılarak serbest bırakılırız."

"Tazılardan ikisi burada, Trull Sengar. Ruhları taşın içine hapsolmuş. Ve dikkat çekici bir şey daha var: Bu tasvirler gölge düşürmüyor."

"Tazıların kendileri de düşürmez ki."

"Onlar yalnızca birer yansımaysa kopartılmış oldukları Karanlığın Tazıları var demektir," diye üsteledi Onrack. "Lakin o yönde bir bilgi yok..." T'lan Imass aniden suspus oldu.

Trull güldü. "Anlaşılan insan İlk İmparatorluğu hakkında ilk başta belirttiğinden daha fazla şey biliyorsun. Neydi o zorbanın adı? Fark etmez. Yolumuza devam etmemiz lazım. Geçit bizi bek—"

"Dessimbelackis," diye fısıldadı Onrack. "İnsan İlk İmparatorluğunun kurucusu. Hayvan Ayini yapılmadan uzun zaman önce ortadan kaybolmuş. Onun... tahavvül ettiğine inanılıyordu."

"Yani bir D'iver'e mi dönüşmüş?"

"Evet."

"Peki hayvanların sayısı kaçmış?"

"Yedi."

Trull başını kaldırıp heykellere baktı, ardından el etti. "Bunları biz inşa etmedik. Hayır, emin değilim ama yüreğimde herhangi bir... empati hissetmiyorum. Gözlerime meşum ve hoyratça gözüküyorlar, T'lan Imass. Bilakis başıboş, vahşi ve ölümcüller. Birinin onlara gerçekten hükmedebilmesi için Gölge Tahtı'nda –âlemin efendisi olarak– oturması gerekir. Ama bu da yetmez. O kişinin

evvela ayrık parçaları birleştirmesi, Kurald Emurlahn'ı yeniden bir bütün hâline getirmesi gerekir."

"Soydaşlarının amacı da o," diye gürledi Onrack. "Bu olasılık beni tasalandırıyor."

Tiste Edur durup T'lan Imass'ı süzdü, sonra da omuz silkti. "Bu fikirden duyduğun endişeyi ilk başta paylaşmıyordum. Ve eğer niyetleri... saflığını korusaydı hâlâ kardeşlerimle omuz omza duruyor olurdum. Ama bütün bunlar yaşanırken perde arkasında başka bir güç bekliyor – kim veya ne olduğunu bilmiyorum ama perdeyi çekip açmayı arzuluyorum."

"Neden?"

Trull bu soruya şaşırır gibi oldu, sonra da ürperdi. "Halkımı menfur bir şeye çevirdi de ondan, Onrack."

T'lan Imass en yakın iki heykel arasındaki boşluğa yollandı.

Trull Sengar az sonra peşine takıldı. "Herhalde soydaşlarının gitgide ayrıştığını ve koca bir halka ait ruhun yozlaştığını görmenin, onların gözlerini açmak için durmaksızın mücadele etmenin nasıl bir şey olduğuna dair pek bir fikrin yoktur. Sonuçta sizin gözleriniz, kaderin size vermiş olduğu armağanla açıldı."

"Doğru," diye yanıtladı ıslak toprakta şapır şupur yürüyen Onrack.

"Üstelik bizimkisi yalnızca enayilik de değil," diye sözlerini sürdüren Tiste Edur yoldaşının peşi sıra topalladı. "İnkârımız kasıtlı. Zoraki kayıtsızlığımız, şu tesadüfe bak ki, en ilkel arzularımıza hizmet eder cinsten. Biz kısa vadeli çıkarların önünde diz çöken uzun ömürlü bir halkız."

"Eğer bu durumu sıradışı buluyorsan," diye mırıldandı T'lan Imass, "mantıken perde arkasında her kim varsa size sadece kısa vadede ihtiyaç duyuyor demektir – tabii o gizli güç sahiden de Tiste Edurları manipüle ediyorsa."

"İlginç bir fikir. Haklı olabilirsin. Öyleyse asıl soru şu: O kısa vadeli amaca ulaşıldığında halkıma ne olacak?"

"Faydalarını yitiren eşyalar bir kenara atılırlar," cevabını verdi Onrack.

"Terk edilirler. Evet."

"Tabii iş bitince onları kullanmış olan kişiye tehdit teşkil etmeyeceklerse," diye devam etti T'lan Imass. "Yok, eğer edeceklerse faydalarını yitirdikten sonra ortadan kaldırılırlar."

"Sözlerinde tatsız bir doğruluk payı var, Onrack."

"Ben ekseriyetle tatsız biriyimdir, Trull Sengar."

"Belli oluyor. Bu heykellerin içine iki Tazı'nın ruhlarının hapsedildiğini söyledin. Hangi heykelleri kastettin?"

"Şu an arasından geçtiklerimizi."

"Acaba burada ne yapıyorlar?"

"Taş onları kapsaması için biçimlendirilmiş, Trull Sengar. Hiç kimse put yapılırken hülasaya veya tanrıya hapsedilmek isteyip istemediğini sormaz. Haksız mıyım? Böyle kaplar yaratmak bir faninin ihtiyacıdır. Kişinin taptığı şeye bakabilmesi en kötü ihtimalle kontrolün tesisi, en iyi ihtimalle de kişinin kendi kaderi hakkında pazarlık yapabileceği yanılsamasıdır."

"Ve sen öyle eğilimleri acınası buluyorsun, değil mi Onrack?"

"Ben çoğu eğilimi acınası bulurum, Trull Sengar."

"Peki sence bu hayvanlar ebediyen mi hapsedilmişler? Yok olduklarında gittikleri yer burası mı?"

Onrack omuz silkti. "Böyle oyunlar için sabrım yok. Kendi bilgilerine ve şüphelerine sahipsin, lakin onları dile getirmiyorsun. Bunun yerine bildiklerimi ve bu tuzağa düşürülmüş hülasalar hakkında sezdiklerimi keşfetmeye çalışıyorsun. Her iki Gölge Tazısı'nın başlarına geleni zerre kadar umursamıyorum. Bilakis eğer bu ikisi başka bir âlemde öldürülüp burayı boyladıysa geriye sadece beşinin kalmış olmasını talihsizlik kabul ediyorum, zira öyle bir şey içlerinden birini kendi ellerimle öldürme şansımı azaltır. Ve bir Gölge Tazısı öldürmekten zevk alacağımı düşünüyorum."

Tiste Edur'un kahkahası sertti. "Eh, özgüvenin bir hayli önem taşıdığını inkâr edecek değilim. Yine de, Logroslardan Onrack, bir Tazı'yla gireceğin bir dövüşten sağ çıkacağını hiç sanmam."

T'lan Imass durup Trull Sengar'a doğru döndü. "Taştan taşa fark vardır."

"Korkarım anlamıyorum."

Onrack cevaben obsidiyen silahını çekti ve iki heykelden en yakındakine gitti. Yaratığın ön patisi T'lan Imass'tan daha yüksekti. Onrack iki eliyle tuttuğu silahını havaya kaldırdı ve koyu, aşınmamış taşa bir darbe indirdi.

Kulakları çınlatan bir çatırtı çıktı.

Başı geriye savrulan Onrack yalpaladı. Dev abideden yukarı çatlaklar yayıldı.

Heykel titrermiş gibi gözüktü, sonra patlayıp upuzun bir toz bulutuna dönüştü.

Trull Sengar haykırarak geriye sıçradı ve fosur fosur yayılan toz bulutundan kaçmaya çalıştı.

Bulut tıslayarak Onrack'ı yuttu. T'lan Imass doğruldu, sonra da uçuşan gri pusun içinde daha koyu bir şeklin belirmesiyle bir dövüş pozisyonu aldı.

Bu sefer T'lan Imass'ın arkasında ikinci bir gümbürtü koptu. Diğer heykel de patlamıştı. İkiz bulutların göğü örtmesiyle karanlık çöktü ve her bir yandaki ufuklar bir düzine adımla sınırlandı.

Onrack'ın karşısına dikilen hayvanın omzu Trull Sengar'ın boyuyla aynı hizadaydı. Postu renksiz, gözleri yanık bir siyahtı. Geniş, yassı bir kafası ve küçük kulakları vardı...

İki güneşten gelen ve aylardan yansıyan ışık o kurşuni alacakaranlıkta zayıf olsa bile Tazı'nın altına bir düzineden fazla gölge düşürüyordu.

Hayvan kazık gibi dişlerini gösterdi. Dudakları sessiz bir hırıltıyla geriye sıyrılırken kan kırmızı dişetleri açığa çıktı.

Tazı saldırdı.

Onrack'ın bir gece yarısı lekesinden farksız yalımı kaşla göz arasında yaratığın kalın, kaslı boynunu öptü – fakat hamlenin kestiği tek şey tozlu hava oldu. T'lan Imass devasa çenelerin göğsüne kapandığını hissetti. Ayakları yerden kesildi. Kemikler kırıldı. Vahşice bir sallamayla kılıcı ellerinden ayrıldı. Sonra kendini o kumlu alacakaranlıkta uçarken buldu—

Ve şak diye kapanan ikinci bir çene çiftine yakalandı.

Sol kolunun gergin ve kurumuş derisi dahilindeki kemikler ezilerek düzinelerce parçaya ayrıldı, sonra kol gövdesinden büsbütün koptu.

Bir diğer çatırtılı sallamanın ardından yine havaya fırladı. Haşatı çıkmış bir et yığını hâlinde yere çakıldı ve bir kez yuvarlandıktan sonra hareketsiz kaldı.

Onrack'ın kafatasında şimşekler çakıyordu. Toza dönmeyi düşündü ama hayatında ilk defa ne öyle yapacak iradeye ne de kabiliyete sahipmiş gibi görünüyordu.

O güç içinden sökülmüştü – Ant bozulmuş, bedeninden koparılıp atılmıştı. Artık yitik soydaşları gibi olduğunu anladı. O soydaşlar öyle büyük bir fiziksel yıkıma uğramışlardı ki T'lan Imass olmaktan çıkmışlardı.

Kıpırdamadan yatarken Tazılardan birinin ağır adımlarla gelip başında dikildiğini hissetti. Toza ve kemik kıymıklarına bulanmış

bir burun onu dürttü, göğsünün kırık kaburgalarına bastırdı. Sonra burun tekrar kalktı. Hayvanın alıp verdiği solukları dinledi. Çıkan ses mağaralara akan dalgalar gibiydi. Yaratığın varlığı sanki nemli havadaki bir ağırlıktı.

Onrack uzunca bir sürenin ardından hayvanın artık başında beklemediğini anladı. Aynı şekilde ıslak toprakta onun ayak seslerini de duymuyordu. Sanki o ve yoldaşı ortadan kaybolmuştu.

Derken yakından çizme hışırtıları geldi ve bir çift el onu tutup sırtüstü çevirdi.

Trull Sengar ona tepeden baktı. "Beni hâlâ duyabiliyor musun bilmiyorum," diye mırıldandı adam. "Ama seni teselli edecekse, Logroslardan Onrack, o yaratıklar Gölge Tazıları değildi. Hayır, kesinlikle. Onlar gerçekleriydi. Karanlığın Tazıları, dostum. Burada neyi serbest bıraktığını düşünmek ödümü koparıyor..."

Onrack yumuşak bir fısıltıdan ibaret sözlerle cevap verebildi. "Bir teşekkür bile etmediler."

Trull Sengar canı çıkmış T'lan Imass'ı şehrin kenarındaki alçak bir duvara kadar sürükledi. Savaşçıyı orada bir oturma pozisyonuna soktu. "Keşke senin için daha başka ne yapabileceğimi bilseydim," diyerek geri çekildi.

"Soydaşlarım burada olsalardı," dedi Onrack, "gereken merasimleri yerine getirirlerdi. Başımı gövdemden ayırırlardı ve ebediyete bakabilmem için ona uygun bir yer bulurlardı. Başsız cesedimi parçalara ayırıp uzuvları dağıtırlardı. Silahımı alıp doğduğum yere götürürlerdi."

"Ah."

"Tabii sen o işlerin altından kalkamazsın. Dolayısıyla mevcut hâlime rağmen varlığımı sürdürmeye mecburum." Onrack bunun ardından kırık kemiklerini gıcırdatıp çıtırdatarak, üstünden kıymıklar dökerek yavaş yavaş ayağa kalktı.

Trull homurdandı. "Bunu ben seni sürüklemeden önce de yapabilirdin."

"En çok kolumun kaybına hayıflanıyorum," dedi T'lan Imass, sol omzundaki kopuk kasları inceleyerek. "Kılıcım en çok iki elimle birden tuttuğumda etkilidir." Silahın çamurda yattığı yere kadar yalpaladı. Silahı almak için eğilirken göğsünün bir kısmı çöktü. Doğrulan Onrack yeniden Trull Sengar'ın karşısına geçti. "Geçitlerin varlığını artık sezmiyorum."

"Bulmamız zor olmayacaktır," cevabını verdi Tiste Edur. "Şehrin yakınında yer aldıklarını tahmin ediyorum. Seninle ne biçim bir çift olduk böyle."

"Acaba Tazılar seni neden öldürmediler?"

"Gitmeye can atar gibiydiler." Trull yoldaşını da peşine takıp tam karşıdaki sokağa girdi. "Beni fark ettiklerinden bile emin değilim – toz bulutu yoğundu. Söyle bana, Onrack. Burada başka T'lan Imasslar olsaydı senin için bütün o saydıklarını yaparlar mıydı? Yani... işlevsel kalmana rağmen?"

"Ben de senin gibi kırkılmış bulunuyorum, Trull Sengar Ayin'den. Kendi türümden. Artık varlığımın bir anlamı yok. Bana kalan son görev diğer avcıları bulmak ve yapılması gerekeni yapmak."

Sokak kalın ve ıslak bir alüvyon tabakasıyla kaplıydı. Her iki yanda bulunan ve zemin katın yukarısında kalan kısımları parçalanmış hâldeki binaların üzerleri de benzer şekilde örtülüydü. Her çıkıntının bu şekilde düzelmiş olması, şehre eriyormuş gibi bir görünüm veriyordu. Etrafta ahım şahım bir mimarlık örneğine rastlanmıyordu ve sokaklardaki molozlar ateşte pişirilmiş tuğlalardan fazlası değildi. Hiçbir yerde yaşam izi yoktu.

Yolculuklarını eziyet denebilecek kadar yavaş bir tempoyla sürdürdüler. Sokaklar ağır ağır genişleyerek eskiden heykellerin yükseldiği kaidelerin arasından geçen engin bir meydan oluşturdu. Çalılarla ve köklerinden sökülmüş ağaçlarla bezeli manzara başlar aşağı griydi ve artık baskın gelen mavi güneşin altında giderek doğaüstü bir tona bürünüyordu. Güneş aynı zamanda büyük bir av macenta rengine boyuyordu.

Karşı uçta bir köprü uzanıyordu. Daha önceleri altından bir nehir geçerken şimdi orası alüvyon doluydu. Karmakarışık bir dökü yığını köprünün bir tarafında birikip yukarı taşmış, platforma yalos saçmıştı. Çerçöpün arasında küçük bir kutu vardı.

Köprüye ulaştıklarında Trull oraya yöneldi ve kutunun önünde çömeldi. "Sıkıca kapatılmış gibi görünüyor," dedikten sonra uzanıp tokayı açtı ve kapağı kaldırdı. "Ne tuhaf. İçindekiler küçük kı kaplara benziyor..."

Onrack da gelip yanında durdu. "Bunlar Moranth mühimmat Trull Sengar."

Tiste Edur başını kaldırdı. "Öyle bir şey hakkında bilgi sahibi değilim."

"Silahlar. Kil kırıldığında patlar. Genellikle fırlatılırlar. Mümkün olduğunca uzağa. Malazan İmparatorluğu'nu hiç duymuş muydun?"

"Hayır."

"İnsanlar tarafından kurulmuştur. Doğduğum âlemde. Bu mühimmat o imparatorluğa ait."

"Eh, bak bu dediğin sahiden de endişe verici. Bunlar neden burada ki?"

"Bilmiyorum."

Trull Sengar kapağı kapatıp kutuyu yerden aldı. "Bir kılıcı yeğlerim ama bunların da işimizi görmesi gerekecek. Bunca zamandır silahsız kalmak hiç hoş değil."

"İleride bir yapı var – bir kemer."

Doğrulan Tiste Edur kafa salladı. "Evet. Aradığımız yer orası."

Yola devam ettiler.

Kemer döşeme taşı kaplı bir meydanın merkezine inşa edilmiş kaidelerin üstünde duruyordu. Sel sularının oraya taşıdığı alüvyonlar tuhaf, tırtıklı sırtlar hâlinde kurumuştu. İki yolcu kemere yaklaşınca kilin kaya kadar sert olduğunu keşfettiler. Geçit ayırt edilebilir bir biçimde somutlaşmamışsa da kemerin altındaki boşluktan dalga dalga ısı yayılıyordu.

Sütunlar süslemeden yoksundu. Onrack yapıyı inceledi. "Buradan ne sezebiliyorsun?" diye az sonra sordu.

Trull Sengar başını iki yana salladı, sonra oraya yaklaştı. Geçidin eşiğinden bir kol mesafesi uzakta durdu. "Bunun geçilebilir olduğuna inanamam – saçtığı ısı yakıcı."

"Bir müdafaa büyüsü olabilir," diye fikir yürüttü Onrack.

"Evet. Ve o büyüyü bozmamızın bir yolu yok."

"Yanılıyorsun."

Tiste Edur yoldaşına göz attı, ardından bakışlarını koltukaltına kıstırdığı kutuya çevirdi. "Sıradan bir patlayıcı bir müdafaa büyüsünü nasıl bozabilir aklım ermiyor."

"Sihir örüntülere dayalıdır, Trull Sengar. Örüntüyü dağıtırsan sihir bozulur."

"Pekâlâ, gel ne deneyeceksek deneyelim."

Geçitten yirmi adım uzaklaştılar. Trull kutuyu açıp kil kürelerden birini özenle dışarı çıkardı. Gözlerini geçitte tutarak mühimmatı fırlattı.

Patlamayla beraber geçitte göz kamaştırıcı bir yangın çıktı. Ke-

merin altını beyaz ve parlak sarı alevler sardı. Sonunda o şiddet yatışarak fırıl fırıl dönen altın sarısı bir duvar hâlini aldı.

"İşte kovanın kendisi," dedi Onrack. "Muhafaza büyüsü bozuldu. Yine de kovanı tanıyamadım."

"Ben de," diye mırıldanan Trull mühimmat kutusunu yeniden kapattı. Sonra başını hızla kaldırdı. "Bir şey geliyor."

"Evet." Onrack'tan uzunca bir süre ses çıkmadı. Derken ansızın kılıcını doğrulttu. "Kaç, Trull Sengar – köprüden geriye kaç. *Kaç!*"

Tiste Edur döndüğü gibi koşmaya başladı.

Onrack adım adım ilerledi. Geçidin öbür tarafındakilerin hoyratça ve yabancı gücünü hissedebiliyordu. Muhafazanın bozulması fark edilmişti ve bariyerden ulaşan duygu kızgın bir hınçtı.

Arkasına attığı kısa bir bakış, Trull Sengar'ın köprüyü geçip gözden kaybolmuş olduğunu gösterdi. Üç adım sonra Onrack da köprüye ulaşacaktı. Ve orada direniş gösterecekti. Yok edileceğini tahmin etse de yoldaşına zaman kazandırmaya niyetliydi.

Geçit kör edici bir ışıkla dalgalandı. Sonra içinden eşkin giden dört atlı çıktı. Bindikleri beyaz, uzun bacaklı hayvanların yeleleri pas rengiydi. Süslü püslü emaye zırhlarla donanmış savaşçılar binekleriyle uyumluydular. Soluk tenli ve uzun boylu adamların yüzlerinin büyük bölümü yarıklı, yanak ve çene muhafazalı vizörlerle örtülüydü. Zırhlı ellerinde fildişinden oyulmuşa benzeyen kıvrık palalar vardı. Miğferlerinin altından uzun, gümüşi saçlar sarkmıştı.

Savaşçılar atlarını dosdoğru Onrack'ın üstüne sürdüler. Eşkinden dörtnala geçtiler, sonra da hücuma kalktılar.

Hırpalanmış hâldeki T'lan Imass bacaklarını açtı, obsidiyen kılıcını kaldırdı ve onları karşılamaya hazırlandı.

Atlılar dar köprüde ancak iki kişi yan yana ilerleyebiliyorlardı. Buna rağmen niyetlerinin Onrack'ı ezip geçmek olduğu belliydi. Fakat T'lan Imass hem Falar hem de Yedi Kent kıtalarında Malazan İmparatorluğu hizmetinde savaşmıştı – ve pek çok muharebede atlı savaşçılarla kapışmışlığı vardı. Öndeki atlılar ona ulaşmadan hemen önce Onrack ileri sıçrayıp iki hayvanın arasına girdi. Solundan gelen kılıca aldırış etmeyip yalımını diğer savaşçının beline savurdu.

İki fildişi yalım aynı anda üstüne indi. Solundaki köprücükkemiğini yardı ve kürekkemiğinin derinlerine kadar saplanarak etrafa kemik kıymıkları saçtı. Sağındaki palaysa yüzünün bir yanını biçerek orayı şakaktan çene köküne kadar kopardı.

Aynı anda Onrack'ın obsidiyen yalımı savaşçının zırhına girdi. Emaye kırıldı.

Derken o savaşçılar geçip gitti ve diğer ikisi oraya ulaştı.

T'lan Imass çömeldi ve kılıcını yatay olarak başının üzerine kaldırdı. Bir çift fildişi yalım birer çekiç gibi kılıca indi. Onrack'ın hırpalanmış vücudu darbelerin etkisiyle sarsıldı.

Artık savaşçıların hepsi onu geride bırakmıştı. Meydana çıkan dörtlü dizginlere asılarak silahlarını indirdi. Zırhı Onrack'ın obsidiyen kılıcıyla kırılan adam bir kolunu karnına bastırarak öne eğilmişti. Atının sağrısına kanlar sıçramıştı.

Onrack silkelenerek üstündeki kırık kemik parçalarını pıtır pıtır yere döktü. Ardından silahının ucunu yere dayadı ve binicilerden biri atını öne çıkarırken durup bekledi.

Zırhlı bir el uzanıp vizörü yukarıya kaldırdı. Açığa çıkan çehre Trull Sengar'ınkine şaşırtıcı derecede benzemesine rağmen cildi neredeyse ışıltılı denebilecek kadar beyazdı. Mat gümüşi gözler T'lan Imass'ı hoşnutsuzca süzdü. "Konuşabilir misin, Cansız Kişi? Paklığın Dili'ni anlar mısın?"

"Dilin kulağa diğerlerinden daha pak gelmiyor," cevabını verdi Onrack.

Savaşçı kaşlarını çattı. "Biz cehaleti affetmeyiz. Sen Ölüm'ün bir hizmetkârısın. Senin gibi bir yaratıkla muhatap olurken tek bir zaruret vardır ve o da imhadır. Hazır ol."

"Ben kimseye hizmet etmem," diyen Onrack kılıcını tekrar doğrulttu. "Gel bakalım."

Fakat yaralı savaşçı bir elini kaldırdı. "Bekle, Enias. Bu dünya bizim değil – şu ölümsüz vahşi de aradığımız mütecavizlerden biri değil. Hatta sen de onlardan hiçbirinin burada olmadığını sezebiliyorsundur. Bu geçit binlerce yıldır kullanılmamış. Arayışımızı başka bir yerde sürdürmeliyiz. Ama öncelikle iyileştirilmeye ihtiyacım var." Savaşçı bir kolunu böğründen çekmeksizin dikkatle atından indi. "Orenas, benimle ilgilen."

"Evvela şu şeyi yok etmeme izin ver, Seneşal—"

"Hayır. Varlığına göz yumacağız. Belki arayışımızda bize yol gösterecek cevaplar sunar. Aksi takdirde onu daha sonra da yok edebiliriz."

Orenas adındaki atından atlayıp seneşala yaklaştı.

Enias hâlâ dövüşmek istercesine atını T'lan Imass'a biraz daha yaklaştırdı. Adam dişlerini gösterdi. "Senden geriye pek bir şey

kalmamış, Cansız Kişi. Onlar diş oyukları mı? Sanırım göğsün bir hayvanın çeneleri arasında kalmış. Kolunu da mı o çaldı? Ne tür bir sihirle mevcudiyete tutunuyorsun?"

"Siz Tiste kanı taşıyorsunuz," diye gözlemde bulundu Onrack.

Adamın yüzü alaycı bir ifade kazandı. "Tiste kanı mı? Tiste kanı ancak Liosanlar arasında saftır. Demek kirli kuzenlerimizle yollarınız kesişti. Onlar haşarattan biraz daha fazlasıdır, o kadar. Sorularıma cevap vermedin."

"Tiste Andiileri bilirim ama onlarla henüz tanışmış değilim. Karanlık'tan ilk onlar doğdular."

"İlk! Ah, doğru. Dolayısıyla da trajik denecek kadar kusurlular. Işık Baba'nın arıtıcı kanından yoksunlar. Son derece menfur bir eserler. Edurlara müsamaha gösteririz, zira içlerinde Baba'dan bir şeyler barındırırlar. Fakat Andiiler – ellerimizde can vermek, hak ettikleri tek merhamettir. Ama kabalığından usanıyorum, Cansız Kişi. Sana sorular sordum ve henüz tekini bile yanıtlamadın."

"Evet."

"Evet mi? O ne demek?"

"Onları yanıtlamadığımda hemfikirim. Zaten yanıtlayasım da yok. Türüm kibirli yaratıklar hakkında epey tecrübelidir. Lakin o tecrübe tekildir: Kibirlerine cevaben onları ortadan kalkıncaya dek onlarla ebedi bir savaşa gireriz. Hep T'lan Imassların yeni bir düşman bulmaları gerektiğine inanmışımdır. Nitekim kibirli varlıklar arasında fark edilir bir kıtlık söz konusu değil. Belki siz Tiste Liosanlar kendi âleminizde bizi bir müddet eğlendirebilecek kadar kalabalıksınızdır."

Savaşçı hayretten dili tutulmuşçasına bakakaldı.

Arkasındaki silah arkadaşlarından biri güldü. "Bizden aşağı yaratıklarla sohbet etmenin pek bir kıymeti yok, Enias. Öyleleri yalanlarla kafanı karıştırma, seni doğru yoldan saptırma peşindedirler."

"Beni hakkında uyandırdığın zehri artık görüyorum, Malachar," yanıtını verdi Enias.

"İzlememiz gereken yolda dahası da olacak, küçük kardeşim." Savaşçı gidip Onrack'ın karşısına dikildi. "Kendine bir T'lan Imass diyorsun, değil mi?"

"Ben Logros T'lan Imasslardan Onrack."

"Bu mahvolmuş âlemde türünden başkaları da var mı, Onrack?"

"Kardeşinin sorularını yanıtlamıyorsam seninkileri yanıtlayacağımı nereden çıkardın?"

Malachar'ın suratı asıldı. "Enias'la öyle oyunlar oynayabilirsin ama benimle—"

"Sizinle işim bitti, Liosan." Onrack kılıcını kınına sokup arkasına döndü.

"Demek öyle! Seneşal Jorrude! Eğer Orenas tedavisini bitirdiyse ilgini rica ediyorum. Cansız Kişi kaçmaya çalışıyor."

"Seni duyuyorum, Malachar," diye gürleyen seneşal öne çıktı. "Bekle, Cansız Kişi! Seni henüz kendi hâline bırakmadık. Bize bilmek istediklerimizi söyleyeceksin, yoksa buracıkta yok edileceksin."

Onrack yeniden Liosan'ın karşısına geçti. "Eğer bu bir tehditse cehaletinin dokunaklılığı keyif verici bir oyalama sunuyor. Ama hem ondan hem de sizden usandım."

Dört fildişi pala tehditkâr bir edayla havaya kalktı.

Onrack bir kez daha kılıcını çekti.

Ve gözüne grubun ötesindeki bir şeyin takılmasıyla tereddüt etti. Arkalarında bir varlık sezen savaşçılar o tarafa döndüler.

Trull Sengar on beş adım uzakta bekliyor, mühimmat kutusu ayaklarının önünde duruyordu. Tebessümünde bir tuhaflık mevcuttu. "Bu hiç de adil bir dövüş gibi gözükmüyor. Dostum Onrack, yardıma ihtiyacın var mı? Eh, cevap vermesen de olur, zira o yardım çoktan geldi. Ve bunun için üzgünüm."

Tiste Edur'un etrafından toz kalktı. Hemen sonra çamurlu döşeme taşlarının üstünde dört T'lan Imass belirdi. Üçü silahlarını hazırda tutuyordu. Dördüncü figürse Trull'ın bir adım arkasında ve sağında dikiliyordu. Kocaman kemiklere sahip yaratığın kolları gövdesiyle orantısız olarak uzundu. Omuzlarına serili siyah kürk yükseldikçe solarak gümüşe çalıyor ve yırtık pırtık bir kukuletayla kemikbakarın başını sarıyordu.

Onrack kılıcının ucunu yeniden çamurlu döşeme taşlarına dayadı. Ayin'den doğmuş bağlantısı artık koptuğu için o T'lan Imasslarla ancak konuşarak iletişim kurabilirdi. "Ben, Onrack seni selamlıyorum, Kemikbakar, ve seni eskiden mensubu olduğum Logroslardan tanıyorum. Sen Monok Ochem'sin. Asileri avlamak için seçilmiş ve kendi av ekibimdekiler gibi onların izini bu âleme kadar sürmüş çoğu kimseden birisin. Maalesef selden bir tek ben sağ çıktım." Bakışları üç savaşçıya çevrildi. Gövdesi ve uzuvları bir

dhenrabinin dış postuyla sıkıca sarılmış olan ve ellerinde gri, çentikli bir çakmaktaşı kılıç tutan klan liderinin adı Ibra Gholan'dı. Her ikisi de kemik saplı, çift başlı kalseduan baltalarla silahlanmış diğer ikisiyse Onrack'a yabancıydı. "Seni de selamlıyorum, Ibra Gholan, ve otoritene boyun eğiyorum."

Kemikbakar Monok Ochem ağır, paytak adımlarla öne çıktı. "Ayin'den kopmuşsun, Onrack," dedi sözünü sakınmadan, "dolayısıyla yok edilmelisin."

"O ayrıcalık için çekişmeniz gerekebilir," cevabını verdi Onrack. "Bu atlı savaşçılar Tiste Liosanlardan ve beni canları ne isterse yapabilecekleri esirleri olarak görüyorlar."

Ibra Gholan iki savaşçısına yanına gelmelerini işaret etti ve üçü birlikte Liosanların üstüne yürüdü.

Seneşal söz aldı. "Esirimizi salıveriyoruz, T'lan Imass. Artık sizindir. Sizinle aramızdaki münakaşa sona erdiği için gidiyoruz."

T'lan Imasslar durdular. Onrack hüsranlarını sezdi.

Liosan komutan Trull'ı bir müddet süzdü. "Edur, bizimle gelir misin? Bir uşağa ihtiyacımız var. Küçük bir reverans, davetimizin onurunu cevaplamaya yeter."

Trull Sengar başını iki yana salladı. "Eh, bu benim için bir ilk. Ama maalesef T'lan Imasslara eşlik edeceğim. Yine de bunun size vereceği sıkıntının farkındayım. O nedenle dönüşümlü olarak birbirinize uşaklık etmenizi öneririm. Tevazu konusunda verilecek derslerin bir taraftarıyımdır, Tiste Liosan, ve sizin o derslere ihtiyaç duyduğunuzu sezebiliyorum."

Seneşal sert bir tebessüm etti. "Seni unutmayacağım, Edur." Hızla arkasına döndü. "Atlarınıza binin, kardeşlerim. Artık bu âlemden ayrılıyoruz."

Monok Ochem tekrar konuştu. "Öyle yapmak sandığından daha zor olabilir."

"Şimdiye dek böyle uğraşlarda hiç zorluk yaşamadık," diye yanıtladı seneşal. "Yoksa burada gizli bariyerler mi var?"

"Bu kovan Kurald Emurlahn'ın kırık bir parçası," dedi kemikbakar. "Sanırım türünüz çok uzun bir zaman yalnız kalmış. Diğer âlemler ve Yaralı Geçitler hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz. Ermişler ve aralarındaki savaşlar hakkında da."

"Biz tek bir Ermiş'e hizmet ederiz," diye tersledi seneşal. "Işık Babanın Oğlu. Lordumuz Osric'tir."

Monok Ochem başını yan yatırdı. "Peki Osric en son ne zaman aranızda yürüdü?"

Liosanların dördü de gözle görülecek kadar irkildi.

Kemikbakar duygusuz ses tonuyla sözlerini sürdürdü. "Lordunuz Osric, yani Işık Babanın Oğlu diğer âlemlerdeki rakipler arasında yer alır. Aranıza dönmedi, Liosan, çünkü öyle yapmaktan aciz. Hatta şu anda herhangi bir şey yapmaktan aciz."

Seneşal bir adım öne çıktı. "Lordumuzun başına ne geldi?"

Monok Ochem omuz silkti. "Yaygın bir kader. Kayboldu."

"Kayıp mı oldu?"

"Birlikte çalışarak bir ayin dokumamızı ve bir geçit yaratmamızı öneririm," dedi kemikbakar. "Bunun için sizin kovanınız Tellann'a ve şu Tiste Edur'un kanına ihtiyacımız olacak, Liosan. Onrack, seni kendi âlemimize döndükten sonra yok edeceğiz."

"Münasiptir," diye cevapladı Onrack.

Trull kocaman aralanmış gözlerini kemikbakara dikti. "Kanıma ihtiyacınız olacak mı dedin?"

"Hepsine değil, Edur... tabii işler planlandığı gibi yürürse."

10

Bozulan her şey
atılmalıdır
imanın gök gürültüsü
gitgide azalan
yankılar yapsa bile.

Anomandaris Öncesi
Balıkçı

Kayadaki suratların uyandıkları gün Teblorlar arasında bir şarkıyla kutlanırdı. Karsa Orlong halkının anılarının çarpık şeyler olduğunun artık farkındaydı. O anılardan nahoş olanlar unutulmaya bırakılmış, kahramanca olanlarsa cayır cayır yanan bir ateşe çevrilmişti. Her öykünün anlatımında yenilgi zafere dönüştürülmüştü.

Karsa, Bairoth'un hâlâ yaşamasını, ferasetli yoldaşının rüyalarına girmekten veya karşısında kabaca yontulmuş bir heykel olarak dikilmekten fazlasını yapmasını isterdi. O heykel, keskisinin tesadüfi bir vuruşuyla alaycı, neredeyse küçümseyici bir ifade kazanmıştı.

Bairoth ona şu anda bilmesi gerekenlerin çoğunu söyleyebilirdi. Karsa'nın yurtlarındaki kutsal kayrana Bairoth'tan veya Delum Thord'dan çok daha aşina olmasına ve dolayısıyla tasviri belirli bir doğruluk taşımasına rağmen taş ağaçlara oyduğu yedi suratta hayati bir şeyin eksikliğini sezmek elinde değildi. Belki yetenek eksikliği ona ihanet etmişti ama bu durum Bairoth'un ve Delum'un heykelleri için geçerli değildi. İkilinin yaşam enerjisi taşlaşmış odunun kendi anılarıyla birleşmişçesine sanki heykellerden etrafa yayılmaktaydı. Nasıl ki, ağaçlar baharın gelmesini, yıldızlar çarkı altında yeniden doğmayı bekliyormuşçasına bir his ormanın tamamına hâkimse, iki Teblor savaşçısı da mevsimlerin değişmesini bekler gibiydi.

Fakat Raraku her mevsime kafa tutardı. Önemliliğiyle ebedi olan Raraku devamlı surette yeniden doğmayı beklerdi. Taşında, mırıltısı hiç kesilmeyen kıpırtılı kumlarında sabır vardı.

Karsa'ya göre Kutsal Çöl, Teblorların Yedi Tanrısı için mükemmel bir yerdi. Ağaç gövdelerine oyduğu suratların önünde yavaş yavaş volta atarken bu küçümseyici duyarlılığın ellerini zehirlediğine ihtimal vermiyor değildi. Eğer gerçekten öyleyse kusur gözlerine görünmemekteydi. Tanrıların suratlarında ifadeye veya tavra izin verebilecek çok az şey vardı – Karsa'nın tek hatırladığı geniş ve gürbüz kemiklerin üstüne gerilmiş deriler, birer dağ sırtı gibi çıkıntı yapan ve gözleri derin gölgelerde bırakan alınlardı. Geniş ve basık elmacıkkemikleri, ağır ve çıkıntısız çeneler... Teblorların simalarından çok farklı bir hayvansılık...

Kaşlarını çatan Karsa diğer altısı gibi kendi gözleriyle aynı hizada oyduğu Urugal'ın önünde durakladı. Tozlu, çıplak ayakları üstünden kayarak geçen yılanlar kayrandaki tek yoldaşlarıydı. Güneş alçalmaya başlamışsa da yakıcılığını koruyordu.

Teblor uzunca bir süre düşünüp taşındıktan sonra sesli konuştu. "Bairoth Gild, benimle beraber tanrımıza bak. Tersliğin nerede olduğunu söyle bana. Nerede hata yaptım? En büyük yeteneğin oydu, değil mi? Her yanlış adımımı açıkça görmek. Şunu sorabilirsin: Bu heykellerle neyi başarmayı amaçladım? Bunu soracağından eminim çünkü cevaplamaya değer tek soru o. Ama sana verecek bir cevabım yok – ah, evet, acınası karşılığıma güldüğünü duyar gibi oluyorum." *Bir cevabım yok.* "Belki, Bairoth, onların yarenliğini dilersin diye düşünmüşümdür. Bir gün uyanıvermiş ulu Teblor tanrıları."

Şamanların zihinlerinde. Rüyalarında uyanmış. Sadece ve sadece orada. Lakin o rüyaların tadını biliyorum ve şarkıya hiç benzemiyorlar. Hem de hiç.

Karsa bu tenha kayranı bulmuştu ve ortaya koyduğu sanat eserlerine ilham veren şey o tenhalık olmuştu. Lakin işinin bitmesiyle kendini burada yalnız hissetmiyordu. Mekâna kendi yaşamını, edimlerinin mirasını getirmişti. Kayran bir sığınak olmaktan çıkmıştı ve artık uğrama ihtiyacı yalnızca çabalarının onu tekrar tekrar buraya çeken cazibesiydi. Onu selamlamaya gelen yılanların arasında yürümek; uğultulu çöl rüzgârıyla uçuşan, kansız dokunuşlarıyla ağaçları ve taş suratları okşamak için kayrana gelen kumların hışırtısını dinlemek.

Raraku zamanın hareketsiz beklediği, evrenin nefesini tuttuğu illüzyonunu yaratıyordu. Bu sinsi bir yanılsamaydı. Hortum'un haşin duvarlarının ötesinde kum saatleri hâlâ dönüyordu. Ordular toplanıp yürüyüşe geçiyor; çizmeleri, kalkanları ve teçhizatları ölümcül bir takırtı ve uğultu çıkarıyordu. Ve uzak bir kıtada Teblorlar kuşatılıyordu.

Karsa gözlerini Urugal'ın taş yüzünden ayırmadı. *Sen Teblor değilsin. Yine de tanrım olduğunu iddia ediyorsun. Yamaçta uzun zaman önce uyandın. Peki ya daha önce? O zamanlar neredeydin, Urugal? Sen ve birbirinden berbat altı yoldaşın?*

Kayranın karşısından gelen hafif bir kıkırtı Karsa'yı o tarafa döndürdü.

"Peki bu sayısız sırlarından hangisi oluyor, dostum?"

"Leoman," diye gürledi Karsa. "Çukurundan ayrılmayalı uzun zaman geçmişti."

Çöl savaşçısı yılanlara göz atarak yavaşça ilerledi. "Yoldaşlığa hasret kalmıştım. Görüyorum ki sen kalmamışsın." Oyulmuş ağaç gövdelerini işaret etti. "Bunlar senin mi? İki Toblakai görüyorum – o ağaçların içinde canlıymış ve her an fırlayıp gideceklermiş gibi bekliyorlar. Senin gibi başkalarının da olduğunu hatırlamak huzurumu kaçırıyor. Ama ya şu diğerleri kim?"

"Tanrılarım." Leoman'ın şaşkın yüz ifadesini gözden kaçırmayan Karsa ayrıntıya girdi. "Kayadaki Suratlar. Vatanımda bundan pek farklı olmayan bir kayrana dönük uçurumun yamacını süslerler."

"Toblakai—"

"Bana hâlâ sesleniyorlar," diye devam eden Karsa, tekrar önüne dönüp Urugal'ın hayvani çehresini süzdü. "Uyuduğumda. Hayalet Elli'nin dediği doğru – bana dadanılıyor."

"Dadanan ne, dostum? Senin şu... tanrıların... senden ne istiyorlar?"

Karsa adama bir bakış atıp omuz silkti. "Beni neden buldun?"

Leoman tam bir şey söyleyecekken başka bir şey söylemeyi seçti. "Çünkü sabrım tükendi. Malazanlılarla ilgili bazı olayların haberi geldi. Uzak mağlubiyetler. Sha'ik ve birkaç gözdesi pek heyecanlılar... lakin hiçbir şey başarmıyorlar. Burada Muavin'in lejyonlarını bekliyoruz. Korbolo Dom bir konuda haklıydı – o lejyonların ilerleyişinin önü alınabilir. Ama onun istediği gibi kıran kırana geçecek çatışmalarla, öyle dramatik veya fevri şeylerle değil. Her halükârda, Toblakai, Mathok bir savaşçı bölüğüyle yola çıkmama

müsaade etti – Sha'ik de Hortum'un ötesine geçmemize izin verme teveccühünü gösterdi."

Karsa gülümsedi. "Demek öyle. Peki Muavin'i taciz etmekte serbest misin? Ah, tam düşündüğüm gibi. İzcilik edeceksin ama ancak Hortum'un dışındaki tepelere kadar. Sha'ik güneye yolculuk etmene izin vermeyecek. Ama en azından bir şeyler yapıyor olacaksın ve bu yüzden senin adına sevindim, Leoman."

Mavi gözlü savaşçı daha da yaklaştı. "Hele Hortum'u bir geçelim de, Toblakai—"

"Sha'ik nasılsa gerçeği bilir," cevabını verdi Karsa.

"Ben de onun hoşnutsuzluğuna maruz kalırım," dedi Leoman dudak bükerek. "Bunda yeni bir şey yok ki. Peki ya sen, dostum? Sana koruması diyor ama seni en son ne zaman huzuruna kabul etti? Kaldığı kahrolasıca çadırda? Sahiden de yeniden doğmuş, zira eskiden olduğu gibi değil."

"O bir Malazanlı," dedi Toblakai.

"Ne?"

"Sha'ik hâline gelmeden önce. Bunu sen de benim kadar iyi biliyor—"

"O yeniden doğdu! Tanrıçanın iradesi olup çıktı, Toblakai. O andan önceki hiçbir şeyin anlamı yok."

"Evet, öyle söyleniyor," diye gürledi Karsa. "Lakin anıları yerlerini koruyor. Ve o anılar onu zincire vuruyor. Sha'ik kendi korkusunun hapsinde ve o korku bir türlü paylaşmadığı bir sırdan doğuyor. O sırrı bilen diğer tek kişi Hayalet Elli."

Leoman dostunu uzunca bir müddet süzdü, ardından yavaşça çömeldi. İki adamın etrafı yılanlarla çevriliydi. Kumda kayan hayvanların hışırtısı kısık bir arka plandı. Elini aşağıya indiren Leoman bir şiş boyunlunun kolundan yukarı dolanmasını seyretti. "Sözlerin, Toblakai, yenilgi fısıldıyor."

Omuz silken Karsa bir ağacın dibinde bekleyen alet sandığına gitti. "Bu yıllar bana epey yaradı. Yoldaşlığın, Leoman. Eski Sha'ik. Bir keresinde Malazanlıların düşmanlarım olduklarına ant içmiştim. Lakin o zamandan beri dünyada gördüklerime dayanarak Malazanlıların diğer ovalılardan daha zalim olmadıklarını artık anlıyorum. Hatta sadece onlar bir adalet anlayışına sahipmiş gibi görünüyorlar. Onlardan nefret eden ve çekip gitmelerini isteyen Yedi Kent halkı, Malazanlılar tarafından ellerinden alınan güçten fazlasını istemiyorlar. Kendi halklarına terör estirmekte kullandık-

ları gücü. Leoman, sen ve yandaşların adalete karşı savaşıyorsunuz ve bu benim savaşım değil."

"Adalet mi?" Leoman dişlerini gösterdi. "Sözlerine karşı gelmemi mi bekliyorsun, Toblakai? Gelmeyeceğim. Yeniden Doğmuş Sha'ik içimde hiç sadakat olmadığını söylüyor. Belki haklıdır. Çok fazla şey görüp geçirdim. Yine de hâlâ buradayım – sebebini hiç merak ettin mi?"

Karsa sandıktan bir keski ve tokmak çıkardı. "Işık azalıyor – ve bu da gölgeleri koyulaştırıyor. Meğer mesele ışıkmış. Farklı olan tarafları o."

"Kıyamet, Toblakai. Çözünme. İmha. Her şey. Her insan... ovalı. Bütün o çarpık dehşetlerimiz – birbirimize ettiğimiz onca şey. Tahribatlar, zulümler. Her iyilik ve şefkat jestine karşılık bin tane gaddarlık söz konusu. Sadakat, ha? Evet, bende ondan hiç yok. En azından kendi türüme. Kendimizi ne kadar çabuk yok edersek bu dünya o kadar iyiye gider."

"Işık onları neredeyse insana benzetiyor," dedi Karsa.

Aklı başka yerde olan Toblakai, Leoman'ın gözlerini kısmasını veya sessiz kalmakta zorlanmasını fark etmedi.

Biri ile o kişinin tanrıları arasına girmek olmazdı.

Yılan başını Leoman'ın yüzünün önüne kaldırdı ve orada dilini çıkararak asılı kaldı.

"Zincirler Hanesi," diye mırıldanan Heboric'in yüz ifadesi bu sözlerle buruştu.

Bidithal ürperse de bunu korkudan mı yoksa zevkten mi yaptığını kestirmek zordu. "Çapulcu. Cariye. Bağsız – çok ilginç, değil mi? Âdeta bütün dünya parçalanmış."

"Bu imgeler nereden geliyor?" diye bilmek istedi Heboric. Bulanık bile olsalar lakeli resimlere sahip tahta kartlara bakmak eski rahibin boğazını safrayla dolduruyordu. *Sanki... kusurlar seziyorum. Her birinde. Bu bir tesadüf, onları çizmiş elin bir kabahati değil.*

"Doğruluklarından hiç şüphe yok," dedi L'oric sorusuna cevaben. "Onlardan yayılan güç leş gibi sihir kokuyor. Daha önce Deste'de hiç bu kadar şevkli bir doğum görmemiştim. Gölge bile—"

"Gölgeymiş!" diye çattı Bidithal. "O düzenbazlar o âlemin gerçek gücünü asla açığa çıkaramazlar. Hayır, burada, yani bu yeni Hane'de tema pak. Kusurlar kutlanıyor, kaotik şansın cilveleri her şeye baskın geliyor—"

"Susun!" diye tısladı Sha'ik, kollarını kendi gövdesine sıkıca sararak. "Bu konuda düşünüp taşınmalıyız. Kimse konuşmasın. Bırakın düşüneyim!"

Heboric yanında oturmasına rağmen odaklanabilmek için gözlerini kısarak kadını bir müddet inceledi. Yeni Hane'den gelen kartlar oraya Genabackis'teki Malazan yenilgisinin haberiyle aynı gün ulaşmıştı. Ve o zamandan beri Sha'ik'in komutanları arasında öfkeli bir anlaşmazlık vardı. Öyle ki ağabeyi Ganoes Paran'ın sağ kaldığını öğrenmekten duyduğu mutluluk bile körelmişti ve bu da kadını alışılmadık bir dalgınlığa sürüklemişti.

Zincirler Hanesi kaderlerine örülmüştü. O sinsi bir işgal, önceden hazırlık yapma fırsatı bulamadıkları bir enfeksiyondu. Peki ama bir düşman mıydı, yoksa güçlerini tazelemenin potansiyel bir kaynağı mı? Görünüşe bakılırsa Bidithal kendini ikinci ihtimalin doğruluğuna ikna etmekle meşguldü ve adamı o yöne çeken şey hiç şüphesiz Yeniden Doğmuş Sha'ik'e duyduğu giderek artan memnuniyetsizlikti. Öte yandan L'oric, Heboric'in vesveselerini paylaşmaya daha yatkın gibiydi. Febryl ise diğerlerinden farklı olarak bütün bunlar hakkında sessiz kalmaktan yanaydı.

Çadırın içindeki sıkışık hava insan terinin ekşi kokusunu taşıyordu. Heboric çekip gitmeyi, bütün bunlardan kaçmayı her şeyden çok istiyordu. Lakin Sha'ik'in şimdiye dek hiç olmadığı kadar büyük bir çaresizlikle kendisine sıkı sıkıya tutunduğunu seziyordu.

"Yeni Bağımsız'ı tekrar göster."

Evet. Bininci defa.

Bidithal kaşlarını çatarak Deste'yi elden geçirdi, sonra bir kart çekip keçi kılından paspasın ortasına koydu. "Yeni gelenler arasında belirsiz biri varsa bu o," dedi yaşlı adam dudak bükerek. "Destenin Efendisi? Saçma. Kontrol edilemezi nasıl kontrol edebilirsin ki?"

Kimseden ses çıkmadı.

Kontrol edilemezi mi? Hortum'un kendisi gibi mi?

Sha'ik belli ki imayı fark etmemişti. "Hayalet Elli, bu kartı alıp ellemeni, ondan sezebildiğini sezmeni istiyorum."

"Bu isteği tekrarlayıp duruyorsun, Seçilmiş." Heboric iç geçirdi. "Bak sana söylüyorum: Ellerim ile Ejderhalar Destesi arasında herhangi bir bağlantı yok. Sana yardım edemem."

"Öyleyse kulağını dört aç da sana tarif edeyim. Ellerini boş ver – şu an sana yani eski bir rahibe, bir âlime başvuruyorum. Dinle. Yüz örtülü, lakin ipuçları—"

"Örtülü çünkü kart birilerinin hüsnükuruntusunun yansımasından fazlası değil," diye küçümseyici bir ses tonuyla araya girdi Bidithal.

"Sözümü tekrar kesersen pişman olursun, Bidithal," dedi Sha'ik. "Bu konuda seni yeterince dinledim. Ağzını tekrar açarsan dilini kopartırım. Hayalet Elli, devam ediyorum. Figürün boyu ortalamanın biraz üstünde. Yüzünün yanında kırmızı bir çizgi var. Bir yara izi veya belki de kan lekesi. Kadın değil, erkek olduğundan eminim. Bir köprünün üstünde duruyor. Taş köprü boydan boya çatlamış. Ufuk alevlerle dolu. Sanki adamın ve köprünün etrafı kuşatılmış. Kuşatanlar birer mürit veya hizmetkâr—"

"Yahut muhafız," diye ekledi L'oric. "Kusura bakma, Seçilmiş."

"Birer muhafız. Evet, güçlü bir ihtimal. Askerlere benziyorlar, değil mi?"

"O muhafızlar neyin üstünde duruyorlar?" diye sordu Heboric. "Bastıkları zemini görebiliyor musun?"

"Kemikler – orası çok ayrıntılı çizilmiş, Hayalet Elli. Nereden bildin?"

"Lütfen kemikleri tarif et."

"İnsan kemiği değiller. Çok iriler. Kısmen görülebilen bir kafatası var. Uzun burunlu, kazma dişli. Bir tür miğferin kalıntısını giyiyor."

"Bir miğfer mi? Kafatasında mı?"

"Evet."

Heboric sessiz kaldı. İleri geri sallanmaya başlasa da hareket ettiğinin hayal meyal farkındaydı. Başının içinde giderek artan kaynaksız bir ağıt, bir keder ve ıstırap çığlığı vardı.

"Efendi'nin duruşu bir tuhaf," dedi Sha'ik sesi titreyerek. "Kollarını iki yana açmış ve elleri gövdesinden dışarı dönecek şekilde dirseklerini kıvırmış. Çok garip bir poz."

"Ayakları bitişik mi?"

"Neredeyse mümkün olamayacak kadar."

Bir ok oluşturucasına. Sorusunu sorarken Heboric'in sesi kendi kulaklarına donuk ve uzak geldi. "Peki ne giyiyor?"

"Nasıl parladıklarına bakılırsa dar ipekler. Siyah."

"Daha başka?"

"Bir zincir var. Sol omzundan sağ kalçasına kadar göğsünü katediyor. Zincir kalın. Siyah dövme demirden yapılmış. Adamın

omuzlarında tahta diskler duruyor – apoletler gibi ama daha büyük. Her biri bir karış genişliğinde."

"Toplam kaç taneler?"

"Dört. Artık bir şeyler biliyorsun, Hayalet Elli. Söyle bana!"

"Evet," diye mırıldandı L'oric, "kafanda fikirler var."

"Yalan söylüyor," diye homurdandı Bidithal. "O tanrısı da dahil herkesçe unutulmuş biri ve şimdi kendine bir önem icat etme peşinde."

Febryl alaycı bir hırıltıyla konuştu. "Bidithal, seni ahmak. O bizim hissedemediklerimize dokunan ve göremediklerimizi gören bir adam. Konuş, Hayalet Elli. Destenin Efendisi neden öyle duruyor?"

"Çünkü," dedi Heboric, "o bir kılıç."

Ama sıradan bir kılıç değil. O diğer hepsinden üstü bir kılıç ve buz gibi kesiyor. O kılıç, adamın kendi tabiatı gibi. Hayatta kendi yolunu açıyor. Hiç kimse ona kılavuzluk etmiyor. Artık zihnimde belirdi. Onu görüyorum. Yüzünü görüyorum. Ah, Sha'ik...

"Bir Destenin Efendisi," diyen L'oric iç geçirdi. "Düzenin bir mıknatısı... Zincirler Hanesi'nin karşıtı – lakin Hane'nin hizmetkârları çokken o yapayalnız duruyor – muhafızlar olsun veya olmasın."

Heboric gülümsedi. "Yapayalnız mı? O hep öyle olageldi."

"Öyleyse neden yıkılmış bir adamın tebessümünü ediyorsun, Hayalet Elli?"

İnsanlık için yas tutuyorum. Kendi kendisiyle savaş hâlindeki bu aile için. "Bu soruna verecek bir cevabım yok, L'oric."

"Şimdi Hayalet Elli'yle yalnız konuşacağım," diye duyurdu Sha'ik.

Fakat Heboric başını iki yana salladı. "Şimdilik seninle bile konuşacak bir şeyim yok, Seçilmiş. Sadece şu kadarını söyleyeceğim: Destenin Efendisi'ne güven. Zincirler Hanesi'ni yanıtsız bırakmayacak. Bırakmayacak."

Kendini yaşadığı yılların ötesinde yaşlı hisseden Heboric ayağa kalktı. Arkasında bir hareketlilik oldu, sonra önkoluna genç Felisin'in eli kondu. Heboric kızın kendisini odadan çıkarmasına izin verdi.

Dışarıda ağıllarına götürülen keçilerin melemelerinden havanın kararmakta olduğu anlaşılıyordu. Güneyde, şehrin varoşları-

nın hemen ötesinde at toynakları gümbürdüyordu. Kamist Reloe ile Korbolo Dom askerlerin talimini denetlemek için toplantıya katılmamışlardı. Eğitimin Malazan tarzında yürütülmesi Heboric'e göre asi Yumruğun şimdiye kadarki yegâne zekâ ifadesiydi. Bir Malazan ordusu ilk defa Moranth mühimmatları hariç her açıdan dengiyle karşı karşıya gelecekti. Taktikler ve kuvvetlerin düzeni aynı olacak, böylece kazanan tarafı sadece sayı üstünlüğü belirleyecekti. Mühimmat tehdidi sihirle yanıtlanacaktı, zira Hortumun Ordusu eksiksiz bir Baş Büyücüler heyetine sahipken Tavore'un –bildikleri kadarıyla– hiç büyücüsü yoktu. Aren'deki casuslar Nil ve Nether adlı iki Wickan çocuğun varlığını tespit etmişlerdi ama iddialara göre her ikisi de Coltaine'in ölümüyle yıkılmıştı.

İyi de Tavore büyücülere neden ihtiyaç duysun ki? Sonuçta bir otataral kılıç taşıyor. Buna rağmen silahın köreltici etkisini bütün ordusuna yayamaz. Sevgili Sha'ik, belki de ablanı her şeye rağmen mağlup edersin.

"Nereye gitmek istersin, Hayalet Elli?" diye sordu Felisin.

"Evime, kızım."

"Onu demek istemedim."

Heboric başını yan yatırdı. "Ne demek istediğini anlamıyorum."

"Sahiden de anlamıyorsan izleyeceğin yolu senden önce görmüşüm demektir ve buna inanmakta zorlanırım. Buradan ayrılmalısın, Hayalet Elli. Geldiğin yoldan geri dönmelisin, yoksa başıma musallat olan şey seni öldürür."

"Öldürse ne yazar? Kızım—"

"Bir an için bile olsa kendinden ötesine bak, ihtiyar! Bünyende bir şey taşıyorsun. Fani bedeninin içinde bir şey saklı. O beden ölünce ne olacak?"

Heboric uzunca bir süre konuşmadı. "Bundan nasıl böylesine emin olabiliyorsun? Belki ölümüm kaçış riskini ortadan kaldırır. Geçidi eskisi kadar sıkıca kapatır."

"Eminim çünkü bu işin geri dönüşü yok. O şey burada. Hayalet ellerinin arkasında yatan gücü kastediyorum. Otataralı değil. O gitgide zayıflıyor."

"*Zayıflıyor* mu?"

"Evet, zayıflıyor! Rüyaların ve sanrıların kötüye gitmiyor mu? Sebebini anlamadın mı? Evet, annem bana söyledi – Otataral Adası'ndaki çölde bulunan o heykel. Heboric, o heykeli kapsamak, onu

orada esir tutmak için koskoca bir otataral adası yaratılmış. Ama sen ellerin vasıtasıyla ona bir kaçış yolu sağladın. Geri gitmelisin!"

"Yeter!" diye hırıldayan eski rahip kızın elini tutup itti. "Söyle bana, annen kendisinin o yolculukta neler yaptığını da anlattı mı?"

"Annemin eskiden ne olduğunun artık bir önemi yok."

"Hayır, var, evlat! Var işte!"

"Ne demek istiyorsun?"

Heboric daha fazla dayanamayacak gibi oldu. *Çünkü o bir Malazanlı! Çünkü o Tavore'un kız kardeşi! Çünkü bu savaş artık Hortum'un değil – çok daha güçlü bir şey tarafından, hepimizi de en acımasız ve sıkı zincirlerle birbirimize bağlayan kan bağları tarafından çalındı! Kuduruk bir tanrıçanın ona karşı ne şansı olabilir ki?*

Fakat bunlardan hiçbirini söylemedi.

"O yolculuğa çıkmalısın," dedi Felisin alçak bir sesle. "Ama bunu yalnız başına yapamayacağını biliyorum. Hayır. Ben de seninle geleceğim."

Kızın sözleri karşısında başını iki yana sallayan Heboric yalpalayarak ondan uzaklaştı. Bu korkunç, dehşet verici bir fikirdi. Öte yandan amansız kusursuzluğuyla bir senkronizasyon kâbusu gibiydi.

"Dinle! Sadece ikimizin gitmesine gerek yok. Başka... başka birini daha bulurum. Bir savaşçı. Sadık bir koruyucu—

"Yeter! Bu konuda başka bir şey duymak istemiyorum!" *Lakin öyle bir yolculuk kızcağızı Bidithal'dan ve onun tüyler ürpertici arzularından uzaklaştırır. Onu... yaklaşan fırtınadan alıp götürür.* "Bundan daha başka kimlere bahsettin?" diye bilmek istedi.

"Hiç kimseye ama... Leoman'a bahsetmeyi düşündüm. O bize Mathok'un adamları arasından birini seçebilir."

"Tek kelime bile edeyim deme, evlat. Şimdi olmaz. Henüz olmaz."

Kızın eli bir kez daha önkolunu tuttu. "Çok fazla bekleyemeyiz, Hayalet Elli."

"Henüz olmaz, Felisin. Şimdi lütfen beni eve götür."

"Benimle gelir misin, Toblakai?"

Karsa bakışlarını Urugal'ın taş simasından ayırdı. Güneş kendine özgü aniliğiyle batmıştı ve yukarıdaki yıldızlar parlaktı. Yılanlar dağılmaya başlayarak yiyecek arayışıyla ürkütücü bir sessizliğin pençesindeki ormana girmişti. "Sizin ve çelimsiz atlarınızın ya-

nında koşmamı mı istiyorsun, Leoman? Bu memlekette hiç Teblor bineği yok. Cüsseme uygun bir şey—"

"Teblor bineği mi? Aslına bakarsan, dostum, o konuda yanılıyorsun. Şey, dediğin gibi burada öyle bir hayvan olmadığı doğru. Ama batıdaki Jhag Odhan'da boyuna posuna uygun vahşi atlar bulunur. Belki sizin Teblor binekleriniz de aynı türdendir – ne de olsa bir zamanlar Genabackis'te Jaghutlar yaşarmış."

"Bunu bana neden daha önce söylemedin?"

Leoman sağ elini yere indirdi ve şiş boyunlunun kolunda aşağıya çözülmesini seyretti. "Doğrusunu istersen siz Teblorların ata bindiğinizden ilk defa şimdi bahsettin. Toblakai, geçmişine dair hemen hemen hiçbir şey bilmiyorum. Kimse bilmiyor. Çenebaz biri değilsin. Sen ve ben hep yayan yolculuk ettik, değil mi?"

"Jhag Odhan. Orası Raraku'nun ötesinde."

"Evet. Hortum'dan geçip batıya gidersen uçurumlara, bir zamanlar bu çölü dolduran kadim denizin engebeli sahil şeridine gelirsin. Lato Revae adlı küçük bir şehre ulaşıncaya kadar yoluna devam et. Hemen batıda Thalas Dağları'nın ucu yer alır. Hep batıya doğru en az iki hafta onların güney ucundan dolaşırsan kendini Jhag Odhan'da bulursun. Ah, bunun ironik bir tarafı var – eskiden orada göçebe Jaghut toplulukları yaşarmış. Zaten adını oradan almış. Fakat o Jaghutlar düşkünlermiş. Öyle uzun bir zaman boyunca avlanmışlar ki vahşiden fazlası değillermiş."

"Peki hâlâ oradalar mı?"

"Hayır. Logros T'lan Imasslar tarafından katledilmişler. Çok uzun bir zaman önce de değil."

Karsa dişlerini gösterdi. "T'lan Imasslar. Teblorların geçmişinden kalma bir isim."

"O kadar eskiye gitmene gerek yok," diye mırıldanan Leoman doğruldu. "Sha'ik'ten Jhag Odhan'a yolculuk etmek için izin al. Bir Jhag atının sırtındayken savaş meydanında etkileyici bir görünüm sergilersin. Türün at sırtında savaşır mıydı, yoksa onları sadece taşıma amacıyla mı kullanırdı?"

Karsa karanlıkta gülümsedi. "Dediğini yapacağım, Leoman. Ama yolculuk uzun sürecek – beni bekleme. Dönüşümde sen ve izcilerin hâlâ Hortum'un dışında olursanız gelir sizi bulurum."

"Anlaştık."

"Felisin ne olacak?"

Leoman'dan bir süre ses seda çıkmadı. "Hayalet Elli... tehdidin arkına vardı."

Karsa dudak büktü. "Varsa kaç yazar? Bidithal'ı geberteyim, olsun bitsin."

"Toblakai, Hayalet Elli'nin tek sıkıntısı sen değilsin. Sanırım kampta uzun süre daha kalmayacak. Ve giderken çocuğu da yanında götürecek."

"Sanki öylesi daha mı iyi olacak? Kız onun bakıcısı hâline gelecek."

"Belki bir süreliğine. Elbette yanlarına birini vereceğim. Sha'ik'in sana ihtiyacı olmasaydı –veya en azından olduğuna inanmasaydı– senden isterdim."

"Delilik, Leoman. Hayalet Elli'yle zaten bir defa yolculuk ettim. Bir daha etmeyeceğim."

"Onda ihtiyacın olan hakikatler var, Toblakai. Günün birinde onu arayıp bulman gerekecek. Ondan yardım istemen bile gerekebilir."

"Yardım mı? Kimsenin yardımına ihtiyacım yok. Tatsız laflar ediyorsun. Seni daha fazla dinlemeyeceğim."

Leoman'ın sırıtışı alacakaranlıkta görülebiliyordu. "Her zamanki gibisin, dostum. O hâlde ne zaman Jhag Odhan'a yolculuk edeceksin?"

"Yarın yola çıkarım."

"Öyleyse en iyisi Sha'ik'e haber vereyim. Kimbilir, benimle yüz yüze görüşmeye dahi tenezzül edebilir. Öyle yaparsa belki onu şu Zincirler Hanesi'ne kafa yormaktan vazgeçirip—"

"Şu neye dedin?"

Leoman boşlarcasına elini salladı. "Zincirler Hanesi'ne. Ejderhalar Destesi'nde yeni bir güç. Şu aralar varsa yoksa onu konuşuyorlar."

"Zincirler," diye mırıldanan Karsa dönüp gözünü Urugal'a dikti. "Zincirlerden hiç hazzetmem."

"Sabahleyin görüşür müyüz, Toblakai? Yola çıkmadan önce?"

"Görüşürüz."

Karsa adamın yürüyüp gitmesini dinledi. Kafasında fırtınalar kopuyordu. Zincirler. Peşini bir türlü bırakmıyorlardı. Bairoth ve Delum'la beraber köylerinden ayrıldıklarından beri de bırakmamışlardı. Hatta belki daha bile öncesinden. Sonuçta kabileler ken-

di zincirlerini yaratırlardı. Tıpkı akrabalığın, yoldaşlığın, onur ve fedakârlık dersleri içeren öykülerin yaptığı gibi. *Teblorlar ve yedi tanrıları arasındakiler de cabası. Benim ve tanrılarım arasındakiler. Tasavvurlarımdakiler de – öldürdüğüm kimseler, Hayalet Elli'nin peşim sıra sürüklediğimi söylediği ruhlar. Baştan aşağı öyle zincirler tarafından şekillendirildim.*

Şu yeni Hane – yoksa o benim mi?

Kayrandaki hava aniden buz gibi soğudu. Son yılanlar da aceleyle oradan ayrıldı. Karsa gözlerini kırpıştırarak odakladı ve Urugal'ın kaskatı çehresinin... *uyandığını* gördü.

Suratın gözlerindeki karanlık deliklerde bir mevcudiyet belirdi.

Karsa uluyan bir rüzgârın zihnini doldurduğunu işitti. Bin ruhun iniltisini, şaklayan zincirlerin gümbürtüsünü. Bu saldırı karşısında homurdanarak metanetini topladı ve gözlerini tanrının eğrilip bükülen suratına dikti.

"Karsa Orlong. Bunun için çok uzun bekledik. Bu kutsal mekânın hazır edilmesi üç yıl sürdü. O iki yabancıya –senin aksine başarısız olan ölmüş dostlarına– öyle çok vakit harcadın ki. Bu tapınak duygusallıkla kutsanmayacak. Varlıkları bizi gocunduruyor. Onları bu gece yok et."

Yedi suratın hepsi de artık uyanıktı ve Karsa suratlardaki bakışların ağırlığını ölümcül bir basınç gibi hissedebiliyordu. O basıncın altında bir şey kol geziyordu... açgözlü, karanlık ve neşe dolu bir şey.

"Sizi kendi ellerimle buraya getirdim," diye Urugal'a hitap etti Karsa. "Sizi kendi ellerimle Teblor topraklarındaki taş hapishanenizden kurtardım – evet, sandığınız gibi ahmak değilim. Bana bu konuda yol gösterdiniz ve şimdi buradasınız. Ağzınızdan çıkan ilk sözler azar mı? Dikkat et, Urugal. Canım isterse buradaki herhangi bir oymayı gene kendi ellerimle kırabilirim."

Karsa heykellerin hiddet kustuklarını, kendisini ezmeye çalıştıklarını hissetti. Yine de yapılan saldırı karşısında yerinden kıpırdamadı. Tanrılarının önünde yaprak gibi titreyen savaşçıdan eser kalmamıştı.

"Bizi yakına getirdin," diye en sonunda hırıldadı Urugal. "Arzuladığımız şeyin yerini tamı tamına sezebileceğimiz kadar yakına. İşte şimdi oraya gitmelisin, Karsa Orlong. Yolculuğu uzun zamandır erteliyorsun – önüne koyduğumuz yolda kendimize yapacağın yolculuğu. Kum tükürmekten başka bir halt yemeyen o işgüzar hülasanın yanında çok uzun zamandır saklanıyorsun."

"Şu yolun, şu yolculuğun amacı ne? Neyin peşindesiniz?"

"Biz de senin gibi özgürlük peşindeyiz, savaşçı."

Karsa sessiz kaldı. *Sahiden de açgözlüler.* Sonra ağzını tekrar açtı. "Batıya gideceğim. Jhag Odhan'a."

Heykellerin hayretini ve heyecanını hissetti, sonra yedi tanrıdan bir kuşku korosu yükseldi.

"Batı! Aynen öyle, Karsa Orlong. İyi ama bunu nasıl biliyorsun?"

Çünkü en sonunda babamın oğlu olup çıktım. "Şafakta yollara düşeceğim, Urugal. Ve arzuladığınız şeyi bulacağım." Varlıkların yavaş yavaş kaybolduğunu hissetti ve içgüdüsel olarak bu tanrıların özgürlüğe onu inandırmaya çalıştıkları kadar yakın olmadıklarını anladı. O kadar güçlü olmadıklarını da."

Urugal bu kayrana bir tapınak demişti ama öyleyse bile çekişmeli bir taneydi ve şimdi Yedili uzaklaşırken Karsa yavaşça tanrıların suratlarına sırtını dönüp mekânı uğurlarına kutsadığı asıl kimselere baktı. O kutsamayı kendi elleriyle ve bir faninin gururla taşıyabileceği o zincirler adına yapmıştı.

"Yanlış kişilere sadakat besliyormuşum," dedi Teblor savaşçı usulca. "Sadece şana hizmet ettim. Sözcüklere, dostlarım. Ve sözcükler sahte bir asalet taşıyabilirler. Acımasızca hakikatleri saklayabilirler. Teblorları bir kahramanın kılığına bürüyen geçmişin sözcükleri – işte onlara hizmet ettim. Oysaki gerçek şan tam karşımdaymış. Yanımdaymış. Sen, Delum Thord. Ve sen, Bairoth Gild."

Bairoth'un taş heykelinden uzak, bezgin bir ses geldi. "Yol göster, Savaş Lideri."

Karsa irkildi. *Hayal mi görüyorum?* Sonra dik durdu. "Hülasalarınızı buraya çekmişim. Yedili'nin peşi sıra mı yolculuk ettiniz?"

"Boş topraklarda yürüdük," cevabını verdi Bairoth Gild. "Ama yalnız değildik. Hepimizi yabancılar bekliyor, Karsa Orlong. Senden gizlemek istedikleri gerçek bu. Çağrıldık. Buradayız."

"Hiç kimse bu yolculukta seni alt edemez," diye öbür heykelden Delum Thord'un sesi geldi. "Düşmana daireler çizdiriyor, her tahmini boşa çıkarıyor ve böylece kendi isteklerini yerine getiriyorsun. Peşinden gelmeye çalıştık ama yapamadık."

"Düşmanımız artık kim, Savaş Lideri?" diye daha cüretkâr bir sesle sordu Bairoth.

Karsa iki Uryd savaşçının karşısında göğsünü kabarttı. "Cevabıma tanık olun, dostlarım. Tanık olun."

"Seni yüzüstü bıraktık, Karsa Orlong," diye konuştu Delum. "Yine de bizi bir kez daha seninle beraber yürümeye davet ediyorsun."

Karsa haykırmamak, bir savaş narası atmamak için kendini zor tuttu – öyle yapmak yaklaşan karanlığı geri püskürtebilirmiş gibi. Kendi dürtülerine, kendisini boğmakla tehdit eden duygu seline anlam veremiyordu. Uzun boylu dostunun oyma tasvirine, o bozulmamış çehredeki şuura gözlerini dikti. Delum Thord bir kez daha Forkassal'la, yani Sükûn adındaki Forkrul Assail'le –uzak bir kıtadaki bir dağ patikasında onu ayaküstü mahvetmiş yaratıkla– karşı karşıyaydı.

Bairoth Gild söz aldı. "Seni yüzüstü bıraktık. Şimdi seninle beraber yürümemizi mi istiyorsun?"

"Delum Thord. Bairoth Gild." Karsa'nın sesi boğuktu. "Asıl ben sizi yüzüstü bıraktım. İzin verirseniz bir kez daha savaş lideriniz olmak isterim."

Uzun bir suskunluğun ardından Bairoth cevap verdi. "Nihayet iple çekilecek bir şey çıktı."

Karsa dizlerinin üstüne yığılacak gibi oldu. Kederi nihayet tasmasından kurtulmuştu. Yapayalnız geçirdiği zaman sona ermişti. Kefaretini ödemişti. Yeniden yollara düşecekti. *Sevgili Urugal, tanık olacaksın. Ah, nasıl da tanık olacaksın.*

Ateş çukurunda sönmeye yüz tutmuş bir avuç közden fazlası yoktu. Genç Felisin gittikten sonra Heboric alacakaranlıkta kıpırdamadan oturdu. Kısa bir zaman geçti, sonra yaşlı adam bir kucak dolusu kurutulmuş tezek alıp ateşi yeniden yaktı. Gece onu üşütmüştü – göremediği elleri dahi bileklerinin uçlarındaki buz parçaları gibi soğuk geliyordu.

Onu bekleyen yegâne yolculuk kısaydı ve o yolculukta yalnız yürümesi lazımdı. Kör olmasına kördü ama bu konuda diğer herkesten daha fazla kör değildi. İster uzaktan görülsün, ister bir sonraki adımda keşfedilsin, Ölüm'ün eşiği daima bir sürprizdi. Soruların aniden kesilmesine dair bir vaatti ama ötede bekleyen cevaplar yoktu. Kesintinin yetmesi lazımdı. *Her fani için bu böyle. Çözüme açlık duysak bile. Hatta daha da hayalperestçe bir şeye: Aklanmaya.*

Heboric bunca zaman sonra her yolun kaçınılmaz surette er veya geç tek bir ayak izi çizgisiyle sınırlanacağını anlayabiliyordu. O çizgi uçurumun kenarına kadar gidiyor, sonra da... kayboluveriyordu. Böylelikle Heboric sadece her faninin yüzleştiği şeyle yüz-

leşiyordu. Ölümün yalnızlığı ve hiçliğin adına kayıtsızlık denilen son armağanı.

Tanrılar ruhu için didişmekte, o kıt kanaat şölen için itişip kakışmakta serbesttiler. Ve faniler onun yasını tutarlarsa bunu ancak ölümüyle onları hayat yolculuğunda teselli veren birliktelik illüzyonundan çıkardığı için yaparlardı. Yolda yürüyenlerin sayısı bir eksildiği için.

Çadırın ağzından bir hışırtı geldi, sonra post kenara çekildi ve biri içeri girdi.

"Evini bir cenaze ateşine çevirmek mi istiyorsun, Hayalet Elli?" Ses L'oric'e aitti.

Baş Büyücü'nün sözleriyle irkilen Heboric yüzünden aşağı ter boşaldığını, artık cayır cayır yanan ateşten yakıcı ısı dalgaları geldiğini fark etti. Hiç düşünmeden alevleri tezek üstüne tezekle beslemişti.

"Işığı gördüm – zaten gözden kaçırması zordu, ihtiyar. En iyisi kendi hâline bırak da yavaş yavaş sönsün."

"Ne istiyorsun, L'oric?"

"Bildiklerini söylemekten çekinmeni anlıyorum. Ne de olsa Bidithal'ı veya Febryl'i öyle ayrıntılarla mükâfatlandırmanın pek bir kıymeti yok. Dolayısıyla şu Destenin Efendisi'yle ilgili ne sezdiğini açıklamana yönelik bir talepte bulunmayacağım. Onun yerine bir takas teklif edeceğim ve konuşulan her şey ikimizin arasında kalacak. Başka kimse duymayacak."

"Sana neden güveneyim ki? Kendini saklıyorsun – Sha'ik'ten bile. Neden burada bulunduğuna dair hiçbir sebep vermiyorsun. Sha'ik'in heyetinde, bu savaşta."

"O kadarı bile diğerlerine benzemediğimi göstermeye yetmeli," diye yanıtladı L'oric.

Heboric burun kıvırdı. "Bu sana düşündüğünden daha azını kazandırıyor. Aramızda bir takas olamaz çünkü bana duymak isteyebileceğim hiçbir şey söyleyemezsin. Febryl'in entrikaları? Herif ahmağın teki. Bidithal'ın sapkınlıkları? Günün birinde çocuğun teki onu bıçaklayıverecek. Korbolo Dom ve Kamist Reloe? Ölmekten çok uzak bir imparatorluğa karşı savaşıyorlar. Nihayet İmparatoriçe'nin karşısına çıkarıldıklarında da onurlu bir muamele görmeyecekler. Hortum? O tanrıçaya horgörüden başka bir şey duymuyorum ve horgörüm her geçen gün artıyor. Hâl böyleyken bana değer vereceğim ne söyleyebilirsin, L'oric?"

"İlgini çekebilecek yegâne şeyi, Eli Hafif Heboric. Tıpkı şu Destenin Efendisi benim ilgimi çektiği gibi. Takasta sana kazık atmayacağım. Hayır, sana otataral kumlarından yükselen, dokunduğun ve şimdi rüyalarında gördüğün Yeşim El'le ilgili bildiğim her şeyi anlatacağım."

"Bunlardan nasıl haberdar olabilirsin?" Heboric sustu. Alnındaki ter soğumuştu.

"Ya sen Efendi'nin kartının basit bir tarifine dayanarak nasıl o kadar çok şey sezebilirsin?" diye cevabı yapıştırdı L'oric. "Gel böyle şeyleri sorgulamayalım, yoksa Raraku'dan bile uzun yaşayacak bir sohbetin içinde hapsolur kalırız. Eee, Heboric, başlayayım mı?"

"Hayır. Şimdi olmaz. Bunun için çok yorgunum. Yarın, L'oric."

"Gecikmeler... felaketle sonuçlanabilir." Baş Büyücü hemen sonra iç geçirdi. "Pekâlâ. Bitkinliğini görebiliyorum. En azından sana çay demlememe izin ver."

Heboric bu beklenmedik şefkat jesti karşısında başını önüne eğdi. "L'oric, bana bir söz ver: Son gün gelip çattığında burada çok uzaklarda olacaksın."

"Zor bir söz. Müsaadenle üstünde düşüneyim. Neyse, hen'bara nerede?"

"Demliğin üzerindeki bir kesede."

"Ah, elbette."

Heboric hazırlanan çayın seslerini –keseden çıkarılan çiçek başlarının hışırtısını, L'oric demliği doldururken suyun şapırtısını– dinledi. "Kovanlarla ilgili en eski ilmi eserlerden bazılarının bir üçlüden bahsettiğini biliyor muydun?" diye mırıldandı Baş Büyücü, çalışmaya ara vermeden. "Rashan, Thyr ve Meanas. Bahsi geçen eserler onları birbiriyle yakın akrabaymış gibi tarif eder. Sonrasında da ilgili Ata kovanlarla ilişkilendirilmeye çalışır."

Heboric homurdandı, ardından kafa salladı. "Aynı şeyin tatları olarak mı? Katılıyorum. Tiste kovanları. Kurald şu ve Kurald bu. İnsan versiyonlarının iç içe geçmesi, karmakarışık olması kaçınılmaz. Konunun uzmanı değilim, L'oric, ve görünen o ki sen benden daha fazla bilgi sahibisin."

"Eh, Karanlık ile Gölge –ve tahminen Işık– arasında müşterek bir tema ima edildiği kesin. Evet, üçü arasında bir karışıklık söz konusu. Ne de olsa Anomander Rake, Gölge Tahtı'na bizzat sahip çıktı..."

Heboric'in zihni demlenen çayın kokusuyla meşguldü. "Öyle mi yapmış?" derken söylenenlere ancak uzaktan ilgi duyuyordu.

"Eh, sayılır. Tahminen Tiste Edur soydaşlarını onun başına nöbetçi dikti. Çok uzun ömürlü bir halk oldukları için biz fanilerin Tiste tarihlerine anlam vermemiz bayağı zordur. Senin de iyi bildiğin gibi insan tarihi daima bir vasıfla veya şöhretle yükselerek statükonun üstüne çıkan belirli şahsiyetlerce belirlenir. Neyse ki öyle adam ve kadınlar nadiren ortaya çıkar ve sonunda hepsi de ölür yahut ortadan kaybolur. Fakat Tisteler... eh, anlaşılan o şahsiyetler asla ortadan kaybolmuyorlar. Tekrar tekrar edimlerde bulunuyorlar. Yerlerini koruyorlar. İnsan tarihinden aklına gelen en kötü zorbayı seç, Heboric. Sonra onun neredeyse ölümsüz olduğunu hayal et. Aklında o zorbayı tekrar tekrar hayata döndür. Öyle bir durumda sana göre tarihimiz ne hâle gelir?"

"Tistelerinkinden çok daha şiddet içerir, L'oric. İnsanlar Tiste değildirler. Hatta bir Tiste zorbası hiç duymadım..."

"Belki yanlış kelimeyi kullanmışımdır. Kastettiğim –insan bağlamında– yıkıcı güce veya potansiyele sahip bir şahsiyetti. Mesela tek bir adamın, yani Kellanved'in zihninden doğmuş şu Malazan İmparatorluğu'na bak. Ya Kellanved ebedi olsaydı?"

L'oric'in sözlerindeki bir şey Heboric'i yeniden uyandırmıştı. "Ebedi mi?" Bir kahkaha attı. "Belki sahiden öyledir. Konumuzla şimdiye kadar söylenmiş diğer her şeyden daha ilgili bir ayrıntıyı düşünmek isteyebilirsin: Tisteler artık entrikalarında yalın değiller. Artık oyunlarda insanlar da var – Tistelerin ne sabrına ne de efsanevi mesafeliliklerine sahip insanlar. Kurald Galain ve Kurald Emurlahn kovanları artık insan varlığının kirletmediği saf yerler değil. Ya Meanas ve Rashan? Belki Karanlık'a da Gölge'ye de birer kapı işlevi görüyorlardır. Veya belki mesele daha bile karmaşıktır – Karanlık ve Işık temaları Gölge'den nasıl ayırt edilebilir ki? Onlar âlimlerin de dedikleri gibi birbirine bağımlı bir üçlü. Ana, baba ve çocuk – durmaksızın didişen bir aile... gel gör ki artık dünürler ve torunlar da aralarına katılıyorlar."

Yorumlarının nasıl kabul gördüğünü merak ederek L'oric'ten bir cevap bekledi ama aradığını bulamadı. Eski rahip başını kaldırıp Baş Büyücüye odaklanmaya çabaladı.

L'oric bir elinde fincan, diğerinde demliğin sapıyla kıpırdamadan oturuyordu. Kıpırdamıyor ve gözünü Heboric'ten ayırmıyordu.

"L'oric? Kusura bakma, yüz ifadeni göremiyorum."

"İyi ki de göremiyorsun," diye hırıldadı Baş Büyücü. "Ben Tistelerin insan işlerine burunları soktuklarına dair bir ikazda bulunmaya çalışırken sen aksi yönde bir ikaz seslendirdin. Sanki endişelenmesi gereken biz değiliz de Tistelermiş gibi."

Heboric bir şey söylemedi. L'oric'in sesiyle gıdıklanarak kendini gösteren tuhaf, fısıltılı bir kuşkuya kapılır gibi olmuştu. Az sonra kuşkusunu aklından çıkardı. Düşünülemeyecek kadar ipe sapa gelmez ve saçmaydı.

L'oric çayı koydu.

Heboric iç geçirdi. "Görünüşe bakılırsa çayı böyle demlemeyi bir türlü öğrenemeyeceğim. Neyse, bana şu Yeşim devden bahset."

"Ah, peki karşılığında Destenin Efendisi'nden söz edecek misin?"

"Bazı konularda ayrıntıya girmem yasak."

"Sha'ik'in kendi gizli geçmişiyle ilgili oldukları için mi?"

"Fener'in dişleri aşkına, L'oric! Bu sıçan deliğinde konuştuklarımızı kimbilir kimler dinliyordur! Böyle bir şeye değinmek düpedüz delilik."

"Kimse bizi dinlemiyor, Heboric. O kadarını garantiledim. Sırlar söz konusuyken dikkatsiz davranmam. Yakın geçmişin hakkında en başından başlayarak epey bilgi edinmiş bulunuyorum."

"Nasıl?"

"Kaynakları tartışmamakta anlaşmıştık. Anlatmaya çalıştığım şey başka hiç kimsenin senin bir Malazanlı olduğunu veya otataral madenlerinden kaçtığını bilmemesi. Tabii Sha'ik hariç. Sonuçta o da seninle beraber kaçtı. Senin anlayacağın mahremiyete –hem bildiklerimle hem de düşüncelerimle– değer veririm ve daima tetikte beklerim. Ah, bazı tahkikler, sihirli yoklamalar olmuyor değil – kampın muhtelif sakinleri rakiplerini izlerken türlü türlü büyüler kullanıyorlar. Her geceki gibi."

"Öyleyse yokluğun dikkat çekecektir."

"O yoklamalarla anlaşılabileceği kadarıyla çadırımda mışıl mışıl uyuyorum, Heboric. Tıpkı senin de kendi çadırında uyuduğun gibi. İkimiz de yalnızız. Zararsızız."

"Demek diğerlerinin sihirleriyle rahat rahat boy ölçüşebiliyorsun. Öyleyse hepsinden güçlüsün demektir." Heboric adamın omuz silktiğini görmekten ziyade duydu ve az sonra iç geçirdi. "Sha'ik'le ve şu Destenin Efendisi'yle ilgili ayrıntıları istiyorsan

üçümüz bir araya gelmeliyiz. Ve bunun gerçekleşebilmesi için de kendini Seçilmiş'e istiyor olabileceğinden daha fazla açık etmelisin."

"Bana en azından şu kadarını söyle. Şu yeni Efendi, Genabackis'teki Malazan faciasından sonra yaratıldı, değil mi? Yoksa bunu inkâr mı ediyorsun? Üstünde durduğu o köprü – adam Köprüyakanlarla bir şekilde ilişkili veya ilişkiliydi. Ve Köprüyakanlardan geriye bir tek o ruhani muhafızlar kaldı, zira ötekiler Pannion Domin'de yok edildiler."

"Bunların hiçbirinden emin olamam," diye yanıtladı Heboric, "ama iddia ettiklerin muhtemel görünüyor."

"Öyleyse Malazan nüfuzu artıyor – sadece bizim olağan dünyamızda değil kovanlar genelinde de ve şimdi bir de Ejderhalar Destesi'nde."

"İmparatorluğun düşmanlarından pek çoğunun yaptığı hatayı yapıyorsun, L'oric. Malazan'la ilgili her şeyin hem niyet hem de amaç bakımından bir bütün olduğunu varsayıyorsun. Durum hayal ettiğinden çok daha karmaşık. Ben şu Destenin Efendisi'nin İmparatoriçe'nin bir hizmetkârı olduğuna inanmıyorum. Bilakis o hiç kimsenin önünde diz çökmüyor."

"Öyleyse Köprüyakan muhafızlar ne oluyor?"

Heboric bunun ağız arayıcı bir soru olduğunu sezse de işbirliği yapmaya karar verdi. "Bazı sadakatler Hood'un bile aklını başından alır."

"Ah, demek eskiden o şanlı şerefli bölükte bir askerdi. Eh, işler işte şimdi anlam kazanmaya başlıyor."

"Öyle mi?"

"Söyle bana, Kimloc adlı bir Ruhgezer duymuş muydun hiç?"

"İsmi bir yerden hatırlar gibiyim. Ama buralardan değil. Karakarang? Rutu Jelba?"

"Artık Ehrlitan'ın bir sakini. Geçmişinin konumuzla ilgisi yok ama son zamanlarda her nasılsa bir Köprüyakan'la temasa geçmiş olmalı. Yaptığının başka bir izahatı yok. Adam onlara bir şarkı verdi, Heboric. Bir *Tanno* şarkısı ve ne ilginçtir ki şarkı burada başlıyor. Raraku'da. Raraku, dostum, Köprüyakanların doğum yeridir. Böyle bir şarkının anlamını biliyor musun?"

Heboric hiç konuşmadan arkasına dönerek ateşi ve onun kuru ısısını karşısına aldı.

"Elbette artık Köprüyakanlar diye bir şey olmadığı için o anlam

bir nebze azaldı," diye az sonra devam etti L'oric. "Bir takdis yapılamaz..."

"Hayır, sanmam," diye mırıldandı Heboric.

"Şarkının takdis edilmesi için bir Köprüyakan'ın kalkıp Raraku'ya, bölüğün doğum yerine geri dönmesi gerekir. Ve şu durumda öyle bir şey pek mümkün gözükmüyor, değil mi?"

"Neden bir Köprüyakan'ın Raraku'ya geri dönmesi lazım?"

"Tanno sihri... eliptiktir. Şarkı kendi kuyruğunu yutan bir yılana benzemelidir. Kimloc'un Köprüyakanlar Şarkısı'nın şu anda bir sonu yok. Fakat söylenmiş olduğu için yaşıyor." L'oric omuz silkti. "Faal kalarak çözüm bekleyen bir efsun gibi."

"Bana yeşim devden bahset."

Baş Büyücü kafa salladı. Çayı koyup fincanı Heboric'in önüne bıraktı. "İlki otataral madenlerinin derinliklerinde bulundu—"

"*İlki*!"

"Evet. Ve temas fazla yaklaşan madenciler için ölümcül oldu. Daha doğrusu ortadan kayboldular. Arkalarında bir iz bırakmadan. Başka ikisinin kısımları keşfedildi – artık her üç damar da mühürlenmiş durumda. Devler... dünyamızda birer istilacı. Buraya başka bir âlemden gelmişler."

"Geldikleri gibi de otataral zincirlerle sarılmışlar," diye mırıldandı Heboric.

"Ah, demek hiçbir şey bilmiyor değilsin. Sahiden de görünen o ki her seferinde gelişleri öngörülmüş. Biri veya bir şey o devlerin yarattığı tehdidi ortadan kaldırarak—"

Fakat Heboric buna karşılık başını iki yana salladı. "Hayır, bence yanılıyorsun, L'oric. Otataralı yaratan şey geçişin –her bir devin çıkageldiği kapının– ta kendisi."

"Emin misin?"

"Tabii ki değilim. Otataralın doğasında hiçbir şeyden emin olunamayacak kadar çok gizem saklı. Adını unuttuğum bir âlim vardı. Bir defasında otataralın sihri çalışır kılan her şeyin imhasından yaratıldığını öne sürmüştü. Bütün cevher yanıp kül olduktan sonra geride kalan cüruf gibi. Kadın ona enerjinin mutlak emilimi demişti – canlı olsun veya olmasın, her şeyde hakkıyla var olan enerjinin."

"Peki öyle bir şeyin nasıl gerçekleşebileceğine dair bir teorisi var mıydı?"

"Belki de açığa çıkan sihrin büyüklüğündendir – beslendiği enerjiyi tamamıyla tüketen bir büyü gibi."

"Ama tanrılar bile öyle bir sihir kullanamaz."

"Doğru ama ben yine de mümkün olduğu kanısındayım... fani efsunculardan bir heyetin –veya ordunun– düzenleyeceği bir ayinle."

"Tellann Ayini'nde olduğu gibi," diyen L'oric başını salladı. "Evet."

"Veyahut," dedi Heboric usulca, elini fincanına uzatırken, "Sakat Tanrı'nın çağrılmasında..."

L'oric hiç kıpırdamadan dövmeli eski rahibi süzdü. O uzun bir süre konuşmadan beklerken Heboric hen'bara çayını yudumladı. Baş Büyücü en sonunda ağzını açtı. "Pekâlâ, sana vereceğim son bir bilgi var – artık öyle yapmam gerektiğini, hem de çok gerektiğini görebiliyorum. Lakin sözlerim... kendimle ilgili pek çok şey belli edecek."

L'oric konuşmayı sürdürürken Heboric oturup dinledi. Söylenenlerin yanında köhne kulübenin sınırları önemini yitirdi, ateşin ısısı kayboldu. Sonunda yaşlı adam hayalet ellerinden başka bir şey algılamaz oldu. Bileklerinin uçlarındaki o eller dünya kadar ağırlaştı.

Yükselen güneş doğudaki göğün bütün tonlarını yıkayıp attı. Karsa malzemelerini, yiyecekleri ve su tulumlarını, sıcak ve kurak bir memlekette sağ kalmak için gereken ilave eşyaları ve donanımları son bir defa kontrol etti. Hayatının büyük çoğunluğunda bunun gibi bir çanta hiç taşımamıştı. Kılıcı bile farklıydı; demirağacı kanağaçtan daha ağırdı ve keskin kenarı daha pürüzlü olsa da neredeyse –ama tamamen değil– onunki kadar sertti. Havayı yağlanmış kanağaç kılıcının yaptığı kadar kolayca yarmıyordu. Lakin ona yeterince iyi hizmet etmişti. Karsa yukarıya göz attı; şafağın renkleri neredeyse tamamen silinmiş, tam tepedeki mavilik havada asılı duran tozun arkasında kaybolmaya yüz tutmuştu.

Burada, Raraku'nun kalbinde Hortum Tanrıça güneşin kendi ateşinin rengini çalmış, araziyi soluk ve ölümsü bırakmıştı. *Renksiz mi, Karsa Orlong?* Bairoth Gild'in ruhani sesi alaycı bir keyifle doluydu. *Hiç de bile. Gümüş, dostum. Hem gümüş hiçliğin rengidir. Kaosun. Yalımdaki son kanlar da yıkandığında geriye bir tek gümüş—*

"Bu kadar söz yeter," diye homurdandı Karsa.

Leoman yakından konuştu. "Buraya yeni geldim, Toblakai. Daha ağzımı açmış bile değilim. Veda etmemi istemiyor musun?"

Yavaşça doğrulan Karsa çantasını omzuna astı. "Sözlerin nahoş olmaları için dile getirilmeleri gerekmez, dostum. Ben yalnızca kendi düşüncelerime cevap verdim. Burada bulunman beni memnun ediyor. Uzun zaman evvel yolculuğuma ilk başladığımda kimse tanıklık etmeye gelmemişti."

"Sha'ik'e haber verdim," diye on adım uzaktan konuştu Leoman. Patikanın alçak, çöküк duvarda açtığı gedikte duruyordu. Karsa çamur tuğlaların gölgedeki taraflarının rhizanlarla kaplı olduğunu gördü. Hayvanların alacalı renkleri onları aşıboyası tuğlalara neredeyse tıpatıp benzetiyordu. "Fakat bu sabah benimle gelmeyeceğini söyledi. Daha da ilginci, sanki senin neye niyetlendiğini zaten biliyor ve kendisini ziyaret etmemi bekliyordu."

Karsa omuz silkip Leoman'a doğru döndü. "Tek bir tanık yeter. Artık ayrılık sözlerimizi edebiliriz. Çukurunda çok fazla saklanma, dostum. Ve atına binip savaşçılarınla beraber yola çıktığında Seçilmiş'in buyruklarına bağlı kal – küçük bir bıçağın darbeleri bile ne kadar derin uyursa uyusun bir ayıyı uyandırabilir."

"Bu seferki genç ve zayıf bir ayı, Toblakai."

Karsa başını iki yana salladı. "Zamanla Malazanlılara saygı duyar ve onları uyandırarak kendilerine getireceğinizden korkar oldum."

"Sözlerini değerlendireceğim," cevabını verdi Leoman. "Ve şimdi senden benimkileri değerlendirmeni istiyorum. Tanrılarından sakın, dostum. İlla bir gücün önünde diz çökmen gerekirse evvela ona berrak gözlerle bak. Söyle bana, türün ayrılıklarda ne der?"

"'Bin çocuk katledesin.'"

Leoman sarardı. "İyi bir yolculuk et, Toblakai."

"Edeceğim."

Karsa patikanın duvardaki gediğinde dikilen adamın orada yalnız olmadığını ne görebildiğini ne de sezebildiğini biliyordu. Leoman'ın solunda Delum Thord, sağında Bairoth Gild duruyordu. Karsa yönünü batı patikasına çevirirken Hortum'un bile silemediği kızıl tonlarla kan yağına bulanmış Teblor savaşçılar da öne çıktılar.

"*Yol göster. Ölülerine yol göster, Savaş Lideri.*"

Bairoth'un alaycı kahkahaları Karsa Orlong'un makosenleri altında parçalanan çömlek kırıkları gibi tıkırdayıp çıtırdadı. Teblor surat ekşitti. Anlaşılan bu şerefin bedelini ağır ödeyecekti.

Mamafih az sonra bir şeyin farkına vardı. Madem hayaletlerden kurtulamayacaktı, onlar tarafından kovalanmaktansa onlara öncülük etmek daha iyiydi.

"*Madem böyle düşünmek istiyorsun, Karsa Orlong, buyur düşün.*"

Uzakta Hortum'un türbülanslı duvarı yükseliyordu. Teblor onca ay sonra onun ötesindeki dünyayı tekrar görmenin iyi geleceğini düşünüyordu. Gün doğarken batıya doğru yola koyuldu.

"Gitti," dedi Kamist Reloe minderlere yayılırken.

Büyücüyü süzen Korbolo Dom ifadesiz yüzüyle ona beslediği horgörüye dair hiçbir şey belli etmedi. Efsuncular savaşa ait değillerdi. Ve Köpekler Zinciri'ni yok eden Korbolo Dom bu gerçeği ispatlamıştı. Yine de düşünülüp taşınılması gereken ihtiyaçlar vardı ve Reloe onların en sonuncusuydu. "Böylece geriye bir tek Leoman kalıyor," diye yastıkların ve minderlerin üstünden gürledi.

"O da birkaç gün sonra sıçanlarıyla birlikte çekip gidecek."

"Febryl artık planlarını yürürlüğe koyacak mı?"

Büyücü omuz silkti. "Söylemesi zor ama bu sabah bakışlarında belirgin bir açgözlülük vardı."

Açgözlülük. Doğru. Bir diğer Baş Büyücü, hiç el sürmemenin daha iyi olacağı güçleri kullanan bir diğer çılgın. "Biri daha var. Üstelik belki de bizim için diğer herkesten daha fazla tehdit teşkil ediyor. Hayalet Elli."

Kamist Reloe dudak büktü. "Kör, eli ayağı tutmayan bir ahmak. Dünyası ile kaçmak istediği her şey arasındaki dokunun hen'bara çayı yüzünden giderek inceldiğini dahi biliyor mu? Fazla geçmeden zihni tümüyle kâbuslarda kaybolacak ve sonrasında ondan dolayı endişelenmemize gerek kalmayacak."

"Sha'ik'in sırları var," diye mırıldanan Korbolo Dom öne eğilip bir kâse inciri eline aldı. "Hortum'un ona bahşettiklerinin çok ötesinde. Febryl kendi cehaletine aldırış etmeden bodoslama ilerliyor. Muavin'in ordusuyla nihayet savaşa tutuşulduğunda başarı veya başarısızlık İt Gebertenler –yani benim ordum– tarafından belirlenecek. Tavore'un otataralı Hortum'u mağlup edecek – bundan eminim. Senden, Febryl'den ve Bidithal'dan tek isteğim kuvvetlere komuta ederken, o muharebeyi şekillendirirken bana engel olmamanız."

"Bu çekişmenin Hortum'dan çok öteye dayandığını ikimiz de biliyoruz," diye homurdandı Kamist.

"Evet, dayanıyor. Yedi Kent'in bile ötesine dayanıyor, Büyücü. Nihai amacımızı, günün birinde ele geçireceğimiz tahtı sakın unutma."

Kamist Reloe omuz silkti. "O aramızdaki bir sır, eski dostum. Tek yapmamız gereken temkinli davranmak. Bize karşı gelen herkes büyük ihtimalle gözlerimizin önünde kaybolacak. Febryl Sha'ik'i, Tavore ise Febryl'i öldürecek. Biz de Tavore ile ordusunu yok edeceğiz."

"Sonra da bu isyanı büsbütün bastırarak Laseen'in kurtarıcıları olup çıkacağız. Tanrılar aşkına, gerekirse bütün bu toprakları yaşamdan arındıracağım. Unta'ya muzaffer bir dönüş, İmparatoriçe'yle bir görüşme, sonra da bıçağın saplanması. Peki bizi kim durduracak? Pençeler, Kıskaçları haklamakla meşgul. Alakarga ve Köprüyakanlar ortadan kalktı. Dujek de bir kıta uzakta. Jhistal rahibi ne durumda?"

"Mallick hiçbir direnişle karşılaşmadan devamlı güneye yol alıyor. O akıllı ve bilge biri. Rolünü kusursuzca oynayacak."

Korbolo Dom buna cevap vermedi. Mallick Rel'den tiksinse de adamın yararlılığını inkâr edemezdi. Yine de ona güven olmazdı... tıpkı Baş Yumruk Pormqual'ın şahitlik edebileceği gibi – tabii ahmak herif halen yaşasaydı. "Fayelle'i çağırt. Artık bir kadının arkadaşlığını istiyorum. Beni yalnız bırak, Kamist Reloe."

Baş Büyücü tereddüt edince Korbolo'nun kaşları çatıldı.

"Bir mesele daha var," diye fısıldadı Kamist. "L'oric..."

"Öyleyse onu hallet!" diye tersledi Korbolo. "Defol!"

Baş Büyücü başını önüne eğip çadırdan geri geri çıktı.

Efsuncular. Napanlı sihri yok etmenin bir yolunu bulsaydı hiç düşünmezdi. Bin askeri kaşla göz arasında katledebilecek güçlerin imhası fanilerin kaderlerini yine fanilere teslim ederdi ve bu ancak iyi bir şey olabilirdi. Kovanların ölümü, tanrıların anıları ve işgüzarlıkları yavaş yavaş silinirken kendilerinin de zevali, her türlü sihrin kayboluşu... işte o zaman dünya Korbolo gibi adamlara kalırdı. Ve Korbolo'nun şekillendireceği imparatorluk ikircikliğe, müphemliğe izin vermezdi.

İsteklerine karşı çıkılmaması hâlinde Napanlı gerek şimdi gerekse tarihi boyunca insanlığın başına musallat olan ahenksiz şamatayı temelli sonlandırabilirdi.

Düzen getireceğim. Ve o birliktelikle dünyayı diğer her ırktan, her halktan kurtaracağız. Bizimkiyle uyumsuz her türlü vizyonu alt edip

ezeceğiz, zira nihayetinde bu âleme hükmetmenin tek bir yolu olabilir: Yaşayanların yolu. Ve o yol bana ait.

İyi bir asker başarının dikkatli planlamada, kademeli adımlarda bulunduğunu bilirdi.

Muhalefet kendiliğinden kenara çekilmeye yatkın olurdu. *Artık Hood'un ayakları dibindesin, Alakarga. Hep olmanı istediğim yerdesin. Sen ve kahrolası bölüğün ecnebi bir diyarda solucanları besliyorsunuz. Artık beni durduracak kimse kalmadı...*

11

Bu Sha'ik'in sıcak karşılamadığı bir gidişattı.

Sha'ik İsyanı
Tursabaal

Ayaz sabah havasında nefes alıp verdikçe atların ağzından buhar çıkıyordu. Şafak daha yeni gelmişti ve havada yaklaşan gündüzün getireceği sıcaktan hiçbir iz yoktu. Bhederin kürklerine sarınmış Yumruk Gamet bakışlarını Muavin'de tutarak Wickan atının sırtında otururken kurumuş ter miğferinin astarını bir cesedin dokunuşu gibi yapış yapış ediyordu.

Coltaine'in öldüğü Erougimon'un hemen güneyindeki tepe Düşüş adıyla anılır olmuştu. Zirvedeki ve yamaçlardaki sayısız tümsek cesetlerin gömüldüğü yerleri belli ediyordu. Metal parçaların dağıldığı toprak daha şimdiden çimenlerle ve çiçeklerle kaplanmıştı.

Göründüğü kadarıyla karıncalar bütün bu tepeye yerleşmişlerdi. Zemin onlarla kaynıyor, gündelik işleriyle uğraşırlarken toza bulansalar bile kızıl-siyah gövdeleri yine de parlıyordu.

Gamet, Muavin ve Tene Baralta atlarına binip şafaktan önce şehri terk etmişlerdi. Şehrin batı kapısının dışındaki ordu kıpırdanmaya başlamıştı. O gün yürüyüşe geçilecekti. Kuzeye, Raraku'ya, Sha'ik'e ve Hortum'a yolculuk edilecekti. Tabii intikama da.

Belki Tavore'u Düşüş'e çeken şey söylentilerdi ama Gamet kadının kendisini de yanında getirmesi kararından daha şimdiden pişmandı. Bulundukları yer ona görmek istediği hiçbir şey göstermiyordu. Aynı şekilde Muavin'in de bulduklarından hoşnut olduğunu sanmıyordu.

Kırmızıya çalmış saçlar örülerek zincir yapılmış, zirvenin bir

ucundan diğerine kadar uzatılmış ve bir zamanlar orada yükselen çarmıhın ikiz çotuklarının etrafına sarılmıştı. Okunamaz hiyerogliflerle kaplı köpek kafatasları boş göz yuvalarından dışarıya bakmaktaydı. Yere dimdik saplanmış kırık ok saplarına karga tüyleri bağlanmıştı. Yere mıhlı yırtık pırtık sancaklara kırık bir Wickan uzun-bıçağının çeşitli temsilleri çizilmişti. Tek bir adamın ölümü putlarla, fetişlerle ve bir yığın zamazingoyla simgelenmişti.

Ve bütün bunlar karıncalarla kaplıydı. Böcekler artık kutsal denebilecek o alanın şuursuz bakıcıları gibiydi.

Üç atlı hiç konuşmadan eyerlerinde oturup bekledi.

Uzun bir sürenin sonunda Tavore ağzını açtı. "Tene Baralta." Sesi herhangi bir tondan yoksundu.

"Efendim, Muavin?"

"Bütün... bütün bunların sorumlusu kim? Arenli Malazanlılar mı? Senin Kızıl Kılıçların mı?"

Tene Baralta hemen yanıt vermedi. Öyle yapmaktansa atından indi ve gözlerini yerde tutarak ilerledi. Köpek kafataslarından birinin yakınında durup çömeldi. "Muavin, bu kafatasları – üzerlerindeki rünler Khundryl eseri." Parmağıyla tahta çocuklardan tarafı gösterdi. "Örgü zincirler Kherahn Dhobri." Yamacı işaret etti. "Sancaklar... bilmiyorum. Muhtemelen Bhilard. Karga tüyleri? Saplarındaki boncuklar Semk işi."

"*Semk* ha!" Gamet hayretini sesinden gizleyemedi. "Vathar Nehri'nin öbür tarafından! Tene, yanılıyor olmalısın..."

İriyarı savaşçı omuz silkti. Doğrulup tam kuzeylerindeki irili ufaklı tepeleri işaret etti. "Hacılar sadece geceleri geliyorlar – göze görünmemekten yanalar. Şimdi bile orada bir yerde saklanarak geceyi bekliyorlar."

Tavore genzini temizledi. "Semk, Bhilard – bu kabileler Coltaine'e karşı savaştılar. Ama şimdi tapmaya geliyorlar. Bu nasıl mümkün? Lütfen açıkla, Tene Baralta."

"Açıklayamam, Muavin." Adam onu şöyle bir süzdü. "Ama anladığım kadarıyla burası Aren Yolu'ndaki kuyruklara kıyasla mütevazı sayılır."

Yeniden sessizlik çökse de Tavore'un aklından geçenleri bilmek için Gamet onun konuşmasına ihtiyaç duymadı.

Artık bu yolda gidiyoruz. Bize kalan mirasta adım adım ilerlemeliyiz. Hayır. Tavore ilerlemeli. Yalnız başına. "Bu artık Coltaine'in

savaşı değil!" demişti Temul'a. Ama görünen o ki öyle. Tavore da artık ruhunun derinliklerinde o adamın gölgesinde yürüyeceğini anlıyor... ta Raraku'ya kadar.

"İkiniz de beni yalnız bırakın," dedi Muavin. "Aren Yolu'nda tekrar aranıza katılacağım."

Gamet tereddüde kapıldı. "Muavin, Karga Klanı hâlâ önden gitme hakkının kendilerine ait olduğunu iddia ediyor. Temul'u komutanları kabul etmiyorlar."

"Ben tertipleriyle ilgilenirim," cevabını verdi kadın. "Artık gidin."

Tene Baralta yeniden atına binerken Gamet onu seyretti. Aralarında bakıştılar, sonra ikisi de bineğini döndürüp şehrin batı kapısına uzanan patika boyunca bir eşkinle ilerledi.

Gamet atının toynakları altında kayıp giden taşlık zemini taradı. Burası –bu boş alanın ta kendisi– tarihçi Duiker'in sığınmacıları şehre doğru koşturttuğu yerdi. Yaşlı adam buraya vardığında bitkin, sadık kısrağının –şimdi Temul'un bindiği kısrağın– dizginlerine asılmış ve gözetimindeki herkesin şehir kapısından içeri alınmasını seyretmişti.

Söylenenlere göre ancak ondan sonra atını kente sokmuştu.

Gamet o sırada adamın aklından neler geçmiş olduğunu merak ediyordu. Coltaine'in ve Yedinci'den kalanların hâlâ orada bir yerde çaresizce çatışarak arkalarını koruduklarını, hep beraber imkânsızı başardıklarını bilirken.

Duiker sığınmacıları sağ salim teslim etmişti.

Fakat sonu bir ağaca kazıkla çakılmak olmuştu. Gamet öyle bir ihanetin boyutlarını idrak edemeyeceğinin farkındaydı.

Cenazesi asla bulunamamıştı. Kemikleri defnedilememişti.

"Öyle çok ki," diye Gamet'in yanında gürledi Tene Baralta.

"Nedir çok olan?"

"Sorulacak hesaplar, Gamet. Kelimeler insanın gırtlağından çıkıyor ama geride kalan sessizlik *haykırıyor.*"

Tene'nin itirafından rahatsız olan Gamet cevap vermedi.

"Ne olursun bana Tavore'un bu işin altından kalkabileceğini hatırlat," diye devam etti Kızıl Kılıç.

Öyle bir şey mümkün mü ki? "Kalkabilir." *Kalkmak zorunda. Yoksa mahvoluruz.*

"Günün birinde, Gamet, sergilediğin türden bir sadakati kazanmak için Tavore'un ne yaptığını bana söylemen gerekecek."

Tanrılar aşkına, buna nasıl bir cevap verebilirim ki? Eh be, Tene, gözlerinin önündeki gerçeği görmüyor musun? Tavore... hiçbir şey yapmadı. Sana yalvarıyorum. Yaşlı bir adamı güveniyle baş başa bırak.

"Ne dilersen dile," diye hırıldadı Gesler, "ama güven budalalar içindir."

Teller tozlu genzini temizleyip patikanın yanına tükürdü. Kağnının peşinden giden üç mangadakiler taşıdıkları malzemelerin ağırlığı altında eziyete varacak kadar yavaş bir tempoda yürüyorlardı. "Kastettiğin ne?" diye sordu yanındaki çavuşa. "Bir asker tek bir gerçeği bilir ve o gerçek güven olmazsa şimdiden ölmüş sayılacağındır. Yanındaki askere duyduğun güven. Ama daha da önemlisi –ve aslında ne kadar hayalperestçe olursa olsun– öldürülemeyeceğine duyduğun güven. Sadece ve sadece bu ikisi her orduyu ayakta tutan bacaklardır."

Kehribar sarısı ciltli adam homurdandı, sonra da Aren Yolu'nun iki yanındaki ağaçlardan en yakındakini işaret etti. "Şuna bak ve bana ne gördüğünü söyle – hayır, o Hood'un belası fetişleri değil bütün o ıvır zıvırın altındakini kastediyorum. Kazık deliklerini, safranın ve kanın bıraktığı koyu lekeleri. O ağaca çakılmış askerin hayaletine güven neymiş bir sor bakalım."

"İhanete uğramış bir güven, güven kavramını ortadan kaldırmaz," diye cevabı yapıştırdı Teller. "Hatta tam tersine—"

"Belki senin için öyledir ama kelimelerle ve eften püften ideallerle etrafından dolaşamayacağın şeyler vardır, Keman. İş ilerideki öncü kolda kimin bulunduğunda bitiyor. Muavin. Hani az evvel o yaşlı başlı Wickanlar kalabalığıyla girdiği tartışmayı kaybeden. Sen şanslıydın – Alakarga'ya ve Dujek'e sahiptin. Benim en son komutanım kimdi biliyor musun – yani sahil güvenliğe sürülmeden önce? Korbolo Dom. Yemin ederim o herifin çadırında Alakarga'ya adanmış bir mabet vardı – ama senin tanıdığın Alakarga'ya değil. Korbolo ona farklı gözle bakardı. Onda ulaşılmamış bir potansiyel görürdü."

Teller yanındaki Gesler'e göz attı. Bulutlu ve Katran iki çavuşun arkasında, söylenenleri duyacak kadar yakında yürüyorlardı ama ikisi de herhangi bir yorum veya görüş bildirmiş değildi. "Ulaşılmamış potansiyel mi? Beru aşkına, sen neyden bahsediyorsun?"

"Ben değil. Korbolo Dom. 'O hergele yeterince acımasız olsaydı kahrolası tahtı ele geçirebilirdi,' derdi. 'Olması da gerekirdi.' Dom'a

göre Alakarga ona, hatta hepimize ihanet etti – ve bu asi Napanlının asla affetmeyeceği bir şey."

"Ne kadar üzüldüm anlatamam," diye homurdandı Teller, "zira büyük ihtimalle son muharebeye kadar İmparatoriçe bütün Genabackis ordusunu buraya yollayacak. Dom derdini doğrudan Alakarga'ya anlatabilir."

"Hoş bir düşünce," diyen Gesler güldü. "Ama kastettiğim başkaydı. Senin onlara duyduğun güvene layık komutanların vardı. Geri kalan çoğumuzun öyle bir lüksü olmadı. Dolayısıyla böyle şeylere farklı bir gözle bakıyoruz. Hepsi bu."

Aren Yolu her iki yanlarında geçip gidiyordu. Devasa bir açık hava tapınağına çevrilmiş yoldaki her ağaç fetişlerle, örülerek zincir yapılmış kumaşlarla, Korbolo Dom'un savaşçıları tarafından çakılan kazıklarda kıvranarak can vermiş askerlerin ağaç gövdelerine çizili tasvirleriyle doluydu. Teller'in önündeki ve arkasındaki askerlerin çoğu hiç konuşmadan yürüyordu. Tepedeki engin, bulutsuz göğe rağmen yol bunaltıcıydı.

Ağaçları kesme fikri ortaya atılmıştı ama Aren'e geldikten sonra Muavin'in verdiği ilk emirlerden biri öyle bir şeyi yasaklamak olmuştu. Teller kadının şimdi kararından pişmanlık duyup duymadığını merak ediyordu.

Bakışları On Dördüncü'nün ilerideki toz bulutları arasında hayal meyal görülebilen yeni sancaklarından birine çevrildi. Tavore parmak kemikleriyle ilgili meseleyi, alameti tersine çevirmeyi anlamıştı. Yeni sancak da bunun kanıtıydı. Sancakta pasaklı, ince uzuvlu bir figür öyle bir kemiği havaya kaldırmıştı. Ayrıntılar sarı aşıboyası arka planda zar zor seçilebilen boz tonlarda olup kenarlar imparatorluk macentası ve koyu gri renkte bir örgüydü. Bir kum fırtınasının karşısında dikilen cüretkâr bir figür. Sancağın Sha'ik'e ait Kıyamet ordusuna da aynı kolaylıkla uygulanabilecek olması ilginç bir tesadüftü. *Tavore ile Sha'ik –zıt iki kuvvet– birbirinin yansımasıymış gibi.*

Yaşananlarda bir yığın tuhaflık mevcuttu. Bunlar Teller'in derisinin altında karasinek larvaları gibi kıpırdanıp oynaşıyordu. Sahiden de gün boyunca ateşi çıkmış gibi hissediyor, ara sıra zihninin derinliklerinden yarım yamalak duyulmuş şarkıya ait kupleler yükseliyordu. Aklından çıkaramadığı şarkı tüylerini diken diken ediyordu. İşin daha da garip tarafı, şarkının tamamıyla yabancı oluşuydu.

Aynadaki yansımalar. Belki Tavore ve Sha'ik'le sınırlı değildirler. Tavore ile Coltaine'den ne haber? O kana bulanmış yolda ters yönde ilerliyoruz. Coltaine'i önderlik ettiklerine ispatlayan da o yoldu. Aynı şey kendi yolculuğumuzda da gerçekleşecek mi? Hortum'un karşısına dikildiğimiz gün Tavore'u nasıl göreceğiz? Peki ya kendi dönüşüm? Raraku'ya, beni yok edip de gizemli bir şekilde tazeleyerek tekrar dirilten çöle. Üstelik o tazelik yerini koruyor, zira yaşlı bir adama göre ne yaşlı görünüyorum ne de kendimi yaşlı hissediyorum. Aynı şey diğer Köprüyakanlar için de geçerli. Sanki Raraku faniliğimizden bir şey çalmış ve yerine... başka bir şey koymuş.

Arkasındaki mangasına göz attı. Hiç kimsenin geride kalmıyor oluşu iyiye işaretti. Teller hiçbirinin çıktıkları yolculuğun gerektirdiği kadar zinde olduğunu sanmıyordu. En zoru ilk günler olacaktı. Tam takım zırhla ve silahlarla yürümek alışkanlık hâline gelinceye dek bu böyle devam edecekti – tabii asla rahat bir alışkanlık hâline gelmeyecekti, orası ayrı. Bulundukları diyar ölümcül derecede sıcak ve kuraktı, her bir bölükteki bir avuç şifacı bu yürüyüşü ısı hâlsizliğini ve susuzluğu savuşturmakla geçen sonu gelmez bir kâbus olarak hatırlayacaktı.

Henüz mangasının değerini ölçmenin bir yolu yoktu. Koryk kesinlikle her manganın ihtiyaç duyduğu o zırhlı yumruğun görünümüne ve doğasına sahipti. Ayrıca Katran'ın köşeli yüz hatlarındaki inatçı ifade kolay kolay zayıflatılamayacak bir iradeyi belli ediyordu. Gülücük denen genç kadının Teller'e Üzgün'ü fazlasıyla hatırlatan bir tarafı vardı – gözlerindeki insafsız sertlik bir katile aitti ve kızın geçmişini merak etmek Teller'in elinde değildi. Genç bir büyücünün mahcup kabadayılığını taşıyan Şişe muhtemelen ufak çaplı bir kovanın bir avuç büyüsünde tecrübeliydi. Mangasındaki son asker içinse çavuşun hiçbir endişesi yoktu. Ağzıbozuk gibilerini hayatı boyunca tanımıştı. Adam Kirpi'nin daha irikıyım, daha sefil bir versiyonuydu. Ağzıbozuk'un burada bulunması... eve gelmek gibiydi.

Manga eninde sonunda sınanacaktı ve o sınama muhtemelen çok zorlu geçecekti. Yine de sağ kalanlar bilenecekti.

Artık Aren Yolu'ndan çıkıyorlardı. Gesler sollarındaki son ağacı işaret etti. "Onu şurada bulduk," dedi alçak bir sesle.

"Kimi?"

"Duiker'i. Delikanlı –Hakikat– çok ümitli olduğundan belli etmedik. Ama buraya bir sonraki gelişimizde tarihçinin naaşı yerin-

de yoktu. Çalınmıştı. Aren'deki çarşıları, işportacıların nasıl Coltaine'e, Bult'a veya Duiker'e ait olduğunu iddia ettikleri kurumuş et parçaları sattıklarını gördün. Kırık uzun-bıçaklar, tüylü pelerinlerden kalma yırtıklar..."

Teller bir süre düşüncelere dalar gibi oldu, ardından iç geçirdi. "Duiker'i bir defa, o da uzaktan görmüştüm. İmparator'un eğitilmeye layık bulduğu öylesine bir askerdi."

"Hem de ne asker. Diğer herkesle beraber ön safta durdu. Kısa kılıcıyla ve kalkanıyla huysuz, yaşlı bir hergele."

"Belli ki Coltaine'in gözüne takılan bir tarafı vardı. Sonuçta Coltaine mültecilerin başına onu koydu."

"Coltaine'e o kararı verdirtenin Duiker'in askerlik yetenekleri olduğunu sanmıyorum, Teller. Bence asıl sebep adamın İmparatorluk Tarihçisi olmasıydı. Coltaine öykünün anlatılmasını, hem de layığıyla anlatılmasını istedi."

"Eh, neticede Coltaine kendi öyküsünü kendi anlattı, değil mi? Meğer bir tarihçiye ihtiyacı yokmuş."

Gesler omuz silkti. "Dediğin gibi olsun. Bölüklerinde uzun zaman kalmadık – sadece bir gemi dolusu yaralıyı almamıza yetecek kadar. Duiker'le ve Kaptan Lull'la biraz konuştum. Sonra Coltaine suratıma yumruk atarken elini kırdı ve—"

"Ne yaptı ne yaptı?" Teller kahkahayı bastı. "Hiç şüphesiz hak etmişsindir."

Bulutlu arkalarından konuştu. "Evet, elini kırmasına kırdı ama senin de burnunu kırdı, Gesler."

"Burnum o kadar çok kez kırıldı ki artık onu kendiliğinden yapıyor," cevabını verdi çavuş. "Coltaine'in attığı yumruk hiç de matah değildi."

Bulutlu hıhladı. "Seni bir çuval turp gibi yere yığdı! O yumruk Urko'nunkiyle boy ölçüşecek cinstendi. Hani—"

"Hiç de bile," dedi Gesler aheste aheste. "Bir keresinde Urko'nun yumruk atarak bir kerpiç evin duvarını yıktığını görmüştüm. Üç, bilemedin dört darbeyle koca bina bir toz bulutu içinde çökmüştü. O Napanlı hergele yumruk atmayı iyi bilirdi."

"Peki bunun sence bir önemi var mı?" diye sordu Teller.

Gesler ciddiyetle kafa salladı. "Bir komutan saygımı ancak o şekilde kazanabilir, Keman."

"Yoksa yakın bir zamanda Muavin'i sınamayı mı düşünüyorsun?"

"Belki. Tabii bir asilzade olmasını göz önünde bulundururum."

Aren Yolu'nun hırpalanmış takımı ve küçük bir köyün metruk harabelerini geçtikten sonra kanatlarındaki Seti ve Wickan muhripleri görür oldular. Bu gelişme Teller'e huzur verdi. Ordu artık Aren surlarını geride bıraktığından akınlar ve pusular her an başlayabilirdi. Söylentiler doğruysa kabilelerin çoğu işlerine gelir gelmez Malazan İmparatorluğu'ndan kazandıkları ateşkesleri unutmuştu. Eski âdetler öyle halkların yüzeyleri altında kıpır kıpır uyumaktan fazlasını yapmazdı.

İlerideki ve her iki yandaki arazi, yaban keçilerini bile cılız ve hâlsiz bırakacak kadar kavruk ve engebeliydi. Öleli çok olmuş kentlerin yerlerini belli eden üstü düz tepecikler her ufukta görülebiliyordu. Sarp tepe yamaçlarında ve sırtlarda artık büyük ölçüde ortadan kalkmış kadim şoseler göze çarpıyordu.

Teller alnındaki teri sildi. "Ne kadar dinç olsak da Muavin'in şu aralar mola vermesi—"

Dev kervan boyunca borular öttü. İlerleyiş durdu ve tozlu havada fıçılara koşan su ekiplerinin bağrışları çınladı. Teller arkasına dönüp mangasını gözden geçirdi – çoktan yere oturmuş veya yayılmış askerlerin uzun kollu fanilaları ter lekeleriyle kararmıştı.

Gesler'in ve Borduke'nin mangaları mola çağrısına tıpatıp aynı tepkiyi vermişlerdi ve Borduke'nin büyücüsü Balgrid –giydiği zırha alışkın olmadığı her hâlinden anlaşılan biraz fazla kilolu bir adam– sapsarı kesilip titremeye başlamıştı. O manganın şifacısı –Kopuzcu isimli suskun, ufak tefek biri– daha şimdiden ona yönelmişti.

"Bir Seti yazı," diyen Koryk, Teller'e etobur bir tebessüm etti. "Sürülerin otlakları dümdüz ettiği, ayak altındaki toprağın kırılan metal gibi çıtırdadığı bir mevsim."

"Hay Hood canını alsın," diye tersledi Gülücük. "Bu diyar tevekkeli ölü şeylerle dolu."

"Evet," cevabını verdi Seti melezi. "Burada ancak çetin cevizler sağ kalır. Çevrede bol miktarda kabile var – geçerlerken yeteri kadar iz bırakmışlar."

"Demek o izleri gördün?" dedi Teller. "Güzel. Artık manganın izcisisin."

Koryk'ın beyaz dişli sırıtışı genişledi. "Madem ısrar ediyorsun, Çavuş."

"Tabii vakit gece değilse," diye ekledi Teller. "O zaman izcimiz Gülücük. Ve de kovanı uygunsa Şişe."

Şişe kaşlarını çattı, sonra da kafa salladı. "Yeterince uygun, Çavuş."

"Peki ya Ağzıbozuk'un rolü ne?" diye bilmek istedi Gülücük. "Karaya vurmuş bir deniz kaplumbağası gibi öylece yatmak mı?"

Karaya vurmuş deniz kaplumbağası mı? Demek deniz kenarında büyüdün? Teller gaziye göz attı. Adam uyuyordu. *Benden hiçbir şey beklenmediği, hiçbir halttan sorumlu olmadığım günlerde ben de öyle yapardım. O günleri çok özlüyorum.* "Ağzıbozuk'un görevi," diye yanıtladı Teller, "ben yakınlarda değilken geri kalanınızı canlı tutmak."

"Öyleyse onbaşı neden o değil?" diye minyon çehresinde kavgacı bir ifadeyle hesap sordu Gülücük.

"Çünkü o bir lağımcı ve bir lağımcının onbaşı yapılmasını istemezsin, evlat." *Tabii ben de lağımcıyım, o ayrı. En iyisi bunu kendime saklamak...*

Bölüğün piyadelerinden üç asker su tulumlarıyla çıkageldi.

"Yavaş yavaş için," diye talimat verdi Teller. Gesler birkaç adım uzaktaki kağnının yakınından onunla göz teması kurdu ve Teller oraya gitti. Borduke de yanlarına geldi.

"İşte bu ilginç," diye mırıldandı Gesler. "Borduke'nin hastalıklı büyücüsünün kovanı Meanas. Benim büyücüm Tavos Pond ve onunki de aynı. Ya senin büyücününki ne, Teller?"

"Henüz emin değilim."

"Onunki de Meanas," diye homurdanan Borduke alışkanlık edindiği bir hareketle sakalını çekiştirdi. Teller zamanla adamın bu davranışına gıcık kapacağının farkındaydı. "Balgrid bunu doğruladı. Hepsininki de Meanas."

"Dediğim gibi." Gesler iç geçirdi. "İlginç."

"Bundan yararlanabiliriz," dedi Teller. "Birlikte ayinler düzenlemelerini isteriz – illüzyonlar doğru yapıldığında çok işe yarar. Tez Ben birkaç tanesinin altından kalkabilirdi – işin püf noktası ayrıntılar. Bu gece hepsini bir araya getirip—"

"Ah," diye kağnının ötesinden bir ses geldi ve Teğmen Ranal ağır adımlarla görüş alanına girdi. "Bütün çavuşlarım tek bir yerde toplanmışlar. Bu ne tesadüf."

"Geri kalanımızla birlikte toz yutmaya mı geldin?" diye sordu Gesler. "Amma da cömertmişsin."

"Seni tanımıyorum sanma," dedi Ranal burun kıvırarak. "Bana kalsa o su tulumlarını taşıyanlardan biri olurdun, Gesler."

"Öyle olsaydım susuz kalırdın," cevabını verdi çavuş.

Ranal'ın kaşları çatıldı. "Yüzbaşı Keneb mangalarınızda büyücü var mı bilmek istiyorum. Muavin'e elimizdekilerin bir çetelesi lazımmış."

"Hiç—"

"Üç," diye söz kesen Teller, Gesler'in sert bakışlarına aldırış etmedi. "Tahmin edilebileceği gibi hepsi de küçük çaplı. Yüzbaşıya gizli operasyonlara uygun olduğumuzu söyle."

"Fikirlerini kendine sakla, Teller. Demek üç tane. Pekâlâ." Ranal çekip gitti.

Gesler hızla Teller'e doğru döndü. "O büyücüleri kaybedebiliriz."

"Kaybetmeyeceğiz. Teğmenin üstüne varma, Gesler. En azından şimdilik. Adamcağız sahada subaylık yapmak hakkında hiçbir şey bilmiyor. Düşünsene, çavuşlara fikirlerini kendilerine saklamalarını söylüyor. Oponn'un şansı bizden yanaysa Keneb zamanla teğmene birkaç şey izah eder."

"Tabii Keneb'in ondan kalır bir yanı varsa," diye homurdanan Borduke sakalını taradı. "Dedikodulara bakılırsa bölüğünden bir tek o sağ kalmış. Ve bunun muhtemelen ne anlama geldiğini biliyorsunuz."

"Gelin bekleyip görelim," diye nasihat verdi Teller. "Henüz bıçak bilemek için vakit erken."

"Bıçak bilemek," dedi Gesler. "Bak şimdi anladığım bir dilden konuşuyorsun. Önerdiğin gibi bekleyip görmeye hazırım, Keman. Şimdilik. Pekâlâ, gelin büyücüleri bu gece bir araya toplayalım. Birbirlerini boğazlamadan aralarında anlaşabilirlerse belki kendimizi bir-iki adım ileride buluruz."

Çalan borular yürüyüşe devam edileceğini duyurdu. Askerler of çekip küfrederek yeniden ayağa kalktılar.

Bir günlük yolculuğun sonunda Gamet'e Aren'den cüzi, acınası bir mesafe uzaklaşmışlar gibi geliyordu. Elbette bu beklendik bir durumdu. Ordunun vaziyete alışmasına daha çok vardı.

Sanki ben farklıyım da. Eyerde oturmaktan her yanı sızlayan ve sıcaktan başı dönen Yumruk yürüyüş hattının yanındaki alçak bir yükseltiden kampın yavaş yavaş şekil almasını seyrediyordu. Kaotik bir hareketlilik denizinde düzen cepleri beliriyor, Seti ve Wickan atlı savaşçıları dış piketlerin çok ötesinde devriye gezme-

yi sürdürüyordu. Yine de bunların sayısı Gamet'e fazla bir huzur sağlayamayacak kadar azdı. *Hele o Wickanlar – hepsi de dede ve nine. Hood biliyor ya, geçmişte o yaşlı savaşçılarla pekâlâ kılıç tokuşturmuş olabilirim. O ihtiyarlar İmparatorluk'a dahil olma fikrine bir türlü ısınamadılar.* Onlar bambaşka bir sebepten dolayı buradaydılar. Coltaine'in hatırası için. Ve çocuklar – eh, onlar şanlı şerefli bir geçmişin öyküleriyle dolu buruk, yaşlı savaşçıların zehriyle besleniyorlardı. *Yani savaşın dehşetini asla tanımamış olanlar ile onu unutmuş olanlar. Berbat bir eşleşme...*

Gamet tutulmuş sırtını esnetti, sonra da kendini eyleme geçmeye zorladı. Sırttan inip döküntü dolu hendeğin kenarı boyunca ilerleyerek Muavin'in komuta çadırının bulunduğu yere gitti. Etrafında Temul'un Wickanlarının nöbet tuttukları çadır tertemizdi.

Temul görünürde yoktu. Gamet ona acıyordu. Delikanlı daha şimdiden yarım düzine çatışmada savaşıyordu ve kılıç çekme fırsatı bile bulamadan yeniliyordu. *Ve hiçbirimizin bu konuda yapabileceği en ufak bir şey yok.*

Çadırın girişine yaklaşıp örtüyü tırmaladı ve bekledi.

"Gel, Gamet," diye içeriden seslendi Muavin.

Yumruk içeriye adımını atarken ön odacıktaki uzun bir taş kutunun önünde diz çöken kadın kapağı kapatıyordu. Gamet kutunun içini –ve oradaki otataral kılıcı– görür gibi oldu, sonra kapak yerine oturdu. "Şu maltızın üstündeki kapta biraz yumuşamış balmumu var. Buraya getiriver, Gamet."

Adam öyle yaptı ve Tavore'un kapak ile tabanı arasına balmumu sürmesini seyretti. Sonunda kap tamamen mühürlendi. Muavin bunun ardından doğrulup dizlerine yapışmış kumları süpürdü. "Bu muzır kum beni şimdiden usandırdı," diye mırıldandı.

Yumruğu şöyle bir süzdü. "Arkanda sulandırılmış şarap var, Gamet. Kendine biraz koy."

"Şaraba ihtiyacım varmış gibi mi görünüyorum, Muavin?"

"Evet. Ah, ailemize katılırken tenha bir hayat istediğini iyi biliyorum. Bense seni bir savaşın içine sürükledim."

Kafası kızan Gamet daha dik durdu. "Bu işin altından kalkabilirim, Muavin."

"Sana inanıyorum. Mamafih kendine biraz şarap koy. Haber bekliyoruz."

Etrafına bakınan Gamet kil testiyi buldu ve oraya gitti. "Haber mi, Muavin?"

Tavore kafa salladı. Gamet bir an için kadının çehresinde açıkça okunabilen endişeyi gördü, sonra da arkasına dönüp bir bardağı şarapla doldurdu. *Bana hiç açık verme, evlat. Güvenimi kaybetmemeliyim.*

"Gel yanımda dur," diye buyurdu Tavore, sesinde ani bir ivedilikle.

Gamet onun yanına gitti. Birlikte odacığın merkezindeki boş alanı karşılarına aldılar.

Orada bir geçit tomurcuklandı ve dantel kumaşa yayılan bir leke gibi genişledi. Bulanık gri leke bayat, ölü bir hava soludu. İçinden yeşillere bürünmüş uzun boylu bir figür çıktı. Sıradışı, köşeli yüz hatlarına ve kömür tozu mermeri tonunda bir cilde sahip adamın geniş ağzı sanki kalıcı bir gülümseme sergiliyordu ama o anda gülümsediği yoktu.

Adam duraklayıp pelerinindeki ve pantolonundaki gri tozu süpürdü, sonra başını kaldırıp Tavore'un gözlerine baktı. "Muavin, İmparatoriçe'den selamlar. Tabii benden de."

"Topper. Buraya tatsız bir görevle geldiğini seziyorum. Yumruk Gamet, rica etsem konuğumuza biraz şarap koyar mısın?"

"Elbette." *Aşağıdaki tanrılar aşkına, Pençe'nin kahrolasıca efendisi.* Kendi bardağına göz attı, sonra onu Topper'a uzattı. "Daha ağzıma değdirmedim. Buyur."

Uzun boylu adam başıyla teşekkür edip bardağı aldı.

Gamet testinin beklediği yere gitti.

"Doğrudan İmparatoriçe'den mi geliyorsun?" diye Pençebaşı'na sordu Tavore.

"Evet. Ondan önce de okyanusun karşısındaydım. Genabackis'te Baş Büyücü Tayschrenn'le son derece kasvetli bir akşam geçirdim. Onunla beraber dün gece kafayı çektiğimi duymak sizi şaşırtır mı?"

Bunu duyunca Gamet'in başı o tarafa çevrildi. Hayalinde canlanan görüntü öylesine beklenmedikti ki hayrete düşmek elinde değildi.

Muavin de bir o kadar şaşırmış gibiydi. Derken kadın fark edilir bir çabayla metanetini topladı. "Bana nasıl bir haber getirdin?"

Topper ağız dolusu şarap yuttuktan sonra kaşlarını çattı. "Sulandırılmış. Ah, neyse. Zayiatlar, Muavin. Genabackis'te feci zayiatlar verdik..."

***

Manganın ateşinden otuz adım uzaklıktaki çimenli bir çöküntüde hareketsiz yatan Şişe gözlerini yumdu. Adının söylendiğini duyabiliyordu. Gesler'in Keman dediği Teller onu istiyordu ama büyücü henüz hazır değildi. Dinleyecek farklı bir diyaloğu vardı ve bunu tespit edilmeden becermek kolay bir iş değildi.

Malaz Kent'teki ninesi torunuyla gurur duyardı. "*O kahrolasıca kovanları boş ver, çocuk. Derin sihir çok daha eskidir. Unutma, kökleri ve filizleri ara. Kökleri ve filizleri. Yerin altındaki yolları, yaratıktan yaratığa dokunmuş görünmez ağı. Karadaki, havadaki, sudaki her yaratık birbiriyle bağlantılıdır. Sana lazım olan şey eğer uyandırıldıysan içindedir. Aşağıdaki hülasalar biliyorlar ya, uyandırıldın da, çocuk! Önce kendi içine bak, sonra o filizleri izle...*"

Şişe onları izlemişti de ama kovanlara, özellikle de Meanas'a duyduğu kişisel ilgiden vazgeçmemişti. İllüzyonlar... o filizlerle, varlığın o kökleriyle oynamak; onları kıvırıp gözü, dokunuşu, hatta her duyuyu kandıran yanıltıcı düğümler atmak. İşte bu oynamaya değer bir oyundu.

Fakat şimdilik kendini eski yollara bırakmıştı. O yollardayken saptanamazdı – tabii dikkatli davranırsa. Kepgüvelerin, rhizanların, çekirgelerin, ekin pirelerinin, gezgin kansineklerinin yaşam kıvılcımlarını izliyordu. Şuursuz yaratıklar çadırın duvarında geziniyorlar, duvarın öbür tarafından gelen ses titreşimlerini duysalar da idrak edemiyorlardı.

Şişe'nin görevi idraktı. Dolayısıyla kulak kabarttı. Yeni gelen misafir ne Muavin ne de Yumruk Gamet tarafından sözü kesilerek konuştu. Şişe de onu dinledi ve söylenenleri idrak etti.

Teller yere oturmuş iki büyücüye dik dik baktı. "Onu sezemiyor musunuz?"

Balgrid mahcup bir edayla omuz silkti. "Orada, karanlıkta bir yerde saklanıyor."

"Ve bir iş çeviriyor," diye ekledi Tavos Pond. "Ama o iş ne bilmiyoruz."

"Çok garip," diye mırıldandı Balgrid.

Teller alaycı bir homurtu çıkarıp Gesler ile Borduke'nin bekledikleri yere gitti. Diğer manga üyeleri yol kenarında yakmış oldukları küçük ateşte çay demliyorlardı. Ötedeki çadırdan Ağzıbozuk'un horultuları geliyordu. "Hergele ortadan kayboldu," dedi Teller.

Gesler homurdandı. "Belki firar etmiştir. Eğer öyleyse Wickanlar onu avlar ve kellesini bir mızrağa takıp getirirler. O zaman—"

"Geldi!"

Döndüklerinde Şişe'yi ateşin yanına çökerken gördüler. Teller sert adımlarla oraya gitti. "Hangi cehennemdeydin?" diye bilmek istedi.

Başını çeviren Şişe'nin kaşları yavaşça kalktı. "Başka kimse hissetmedi mi?" Birlikte oraya yaklaşmakta olan Balgrid ile Tavos Pond'a baktı. "O geçidi? Muavin'in çadırında açılanı?" Diğer iki büyücünün boş yüz ifadeleri karşısında kaşlarını çattı, sonra da duygusuz bir ses tonu takındı. "Siz ikinizin uzmanlaştığı bir şey var mı? Mesela çakıl taşlarını gizlemek? Sikkeleri ortadan kaybetmek?"

Teller büyücünün karşısına geçip oturdu. "Şu geçit meselesi de ne?"

"Haberler kötü, Çavuş," cevabını verdi genç adam. "Genabackis'te işler sarpa sarmış. Dujek'in ordusu büyük ölçüde imha edilmiş. Köprüyakanlar ortadan kalkmış. Alakarga ölmüş—"

"Ölmüş ha!"

"Hood canımızı alsın!"

"Alakarga? Aşağıdaki tanrılar aşkına!"

Giderek ağırlaşan küfürlere hayret nidaları eklendi ama Teller artık onları duymuyordu. İç dünyasını bir orman yangını sarmış, toprağı kavrularak çorak kalmışçasına zihni uyuşmuştu. Omzuna ağır bir elin konduğunu hissetti ve hayal meyal Gesler'in bir şeyler mırıldandığını işitti. Fakat hemen sonra silkinerek adamın elini üstünden attı, ayağa kalktı ve yürüyerek kampın ötesindeki karanlığa karıştı.

Ne kadar zaman veya ne kadar uzağa yürüdüğünün farkında değildi. Her adım hissizdi. Vücudunun dışındaki dünya ona erişemiyor, zihninin sararıp solmuş hiçliğinin ötesinde kalıyordu. Ancak bacaklarına ani bir dermansızlık sızdığı zaman incecik, renksiz çimenlerin üstüne çöktü.

İleride bir yerden ağlama sesi geliyordu. Ses o kadar katıksız bir bedbahtlık içeriyordu ki sisi delip Teller'in göğsünde uğulduyordu. Teller boğuk hıçkırıkları dinlerken yüzünü buruşturdu. O hıçkırıklar bir baraj nihayet bir yas seli tarafından yıkılmışçasına düğümlenmiş bir boğazdan çıkıyordu.

Silkinerek etrafına bir kez daha dikkat etti. Diz çöktüğü ince

çimen tabakasının altındaki toprak sert ve sıcaktı. Karanlıkta böcekler vızıldayıp uçuşuyordu. Dört bir yana yayılıp giden bozkırı sadece yıldız ışığı aydınlatıyordu. Ordu en az bin adım gerisinde kamp kurmuştu.

Teller derin bir nefes alıp ayağa kalktı. Ağlama sesinin geldiği tarafa doğru yavaş adımlarla yürüdü.

Sıska yapılı –hayır, düpedüz çiroz– bir delikanlı yere çömelmiş ve başını önüne eğip kollarını dizlerine dolamıştı. Süssüz deriden saç bandına tek bir karga tüyü takılıydı. Birkaç adım ötesinde bir Wickan eyeri taşıyan ve eyer boynuzundan yırtık pırtık bir parşömen tomarı sarkan bir kısrak vardı. Dizginleri boşta sallanan at uysalca geviş getirmekteydi.

Teller genci tanısa da adını hemen hatırlayamadı. Fakat Tavore onu Wickanların başına geçirmişti.

Çavuş uzunca bir sürenin ardından sessiz kalmaya çabalamaksızın ilerledi ve delikanlıdan yarım düzine adım uzaktaki bir kayaya oturdu.

Wickan'ın başı aniden kalktı. Akan gözyaşlarının savaş boyasına çektiği çizgiler dar suratını bir ağa benzetmişti. Kara gözleri garezle parlayan genç adam tısladı ve bir eliyle uzun-bıçağını çekerek doğruldu.

"Rahatla," diye mırıldandı Teller. "Bu gece ben de kederin kucağındayım ama muhtemelen bambaşka bir sebeple. Her ikimiz de başka biriyle karşılaşmayı beklemiyorduk ama artık olan oldu."

Wickan tereddüt etti, sonra silahı kınına soktu ve yürüyüp gitmeye davrandı.

"Dur bir dakika, Atlı Savaşçı. Kaçmanın lüzumu yok."

Hızla o tarafa dönen delikanlın ağzını kıvırarak dişlerini gösterdi.

"Karşıma geç. Bu gece tanığın olayım ve bunu sadece biz ikimiz bilelim. Bana keder sözlerini söyle, Wickan, ben de seni dinleyeyim. Hood biliyor ya, böyle bir zamanda sana kulak vermek bana da iyi gelir."

"Ben hiç kimseden kaçmam," diye hırıldadı savaşçı.

"Biliyorum. Dikkatini çekmek istedim, o kadar."

"Kimsin sen?"

"Hiç kimse. Ve istersen öyle kalabilirim. Sana adını da soracak değilim."

"Adım Temul."

"Ah, peki. Cesaretin bana haddimi bildirdi. Benim adım da Kemancı."

"Söyle bana," diyen Temul sesini aniden sertleştirdi ve öfkeyle yüzünü sildi, "üzüntümün soylu bir şey olduğunu mu sandın? Coltaine için ağladığımı? Ölen soydaşlarım için? Ağlamıyordum. Kendime acıyordum! Artık gidebilirsin. Beni yerden yere vurabilirsin. Komutanlıkla işim bitti, çünkü kendimi bile komuta edemiyorum."

"Sakin ol. Kimseyi yerden yere vurmak gibi bir niyetim yok, Temul. Ama sebeplerini tahmin edebilirim. Tahminim o kırış buruş Karga Wickanları. Onlar ve Gesler'in yaralılar gemisinden sağ çıkanlar. Seni liderleri olarak kabullenmiyorlar, değil mi? O yüzden de çocuklar gibi her fırsatta sana sataşıyorlar. Sana itaatsizlik ediyorlar, karşında sahte bir saygıyla durup daha sonra arkandan fısıldaşıyorlar. Ve bu konuda elinden hiçbir şey gelmiyor. Ne de olsa onlara açık açık meydan okuyamazsın."

"Belki okuyabilirim! Okuyacağım!"

"Eh, bu onları zevkten dört köşe eder. Sayı üstünlüğü dövüşteki becerini alt etmeye yeter. Dolayısıyla er ya da geç ölürsün ve onlar galip gelirler."

"Bana bilmediğim hiçbir şey söylemiyorsun, Kemancı."

"Farkındayım. Sana sadece uğradığın haksızlığa, önderlik ettiklerinin ahmaklığına kızmak için geçerli sebeplerin olduğunu hatırlatıyorum. Eskiden bir komutanım vardı. Sorunu seninkiyle aynıydı. Bir yığın çocuğun sorumluluğu ona aitti. Hem de baş belası çocukların."

"Peki ne yaptı?"

"Fazla bir şey yapmadı ve sonunda sırtından bıçaklandı."

Kısa bir suskunluğun ardından Temul kahkaha attı.

Kemancı kafa salladı. "Evet, hayat dersleri veren öykülerle aram iyi değildir, Temul. Aklım daha pratik çözümlere yatkındır."

"Ne gibi?"

"Eh, herhalde Muavin senin hüsranını paylaşıyordur. Önderlik etmeni istiyordur ve bu konuda sana yardım etmekten yanadır – ama itibarını kaybetmene yol açmadan. Tavore öyle bir şey yapmayacak kadar akıllı. Hayır, işin sırrı saptırmada yatıyor. Söyle bana, adamlarının atları şu an nerede?"

Temul kaşlarını çattı. "Atları mı?"

"Evet. Sanırım Seti muhripler bir günlüğüne Karga Klanı ol-

madan da başlarının çaresine bakabilirler, öyle değil mi? Eminim Muavin itiraz etmeyecektir – o Setiler genç ve büyük ölçüde tecrübesizler. Rahat bırakılmalılar ki kendilerini bulabilsinler. Öyleyse askeri bir açıdan yarın Wickanları atlarına bindirmemek için iyi bir sebep var. Bırak bizimle beraber yürüsünler. Tabii sadık maiyetin hariç. Hem kimbilir, bir gün yetmeyebilir. Süre üç, hatta dört güne uzayabilir."

Temul yumuşak ve düşünceli bir sesle konuştu. "Adamlarımın atlarını alabilmek için sessiz olmamız gerekir..."

"Desene Setilere bir sınav daha çıktı. Eminim Muavin'in dikkatinden kaçmayacaktır. Soydaşların illa ki çocukluk edeceklerse en sevdikleri oyuncaklarını, yani atlarını ellerinden al gitsin. Bir kağnının arkasında toz yutarken ahkâm kesmek zordur. Her halükârda acele et ki Muavin'i uyandırman gerekmesin."

"Çoktan uyumuş olabilir."

"Hayır, uyumuyor, Temul. Bundan adım gibi eminim. Yalnız gitmeden önce lütfen bir soruma cevap ver. Kısrağının eyerine bir tomar takılı? Neden? Üstünde ne yazıyor?"

"Bu at Duiker'indi," diye yanıtlayan Temul hayvana doğru döndü. "Duiker okuma yazma bilen biriydi. Onunla at sürdüm, Kemancı." Sert bakışlarla tekrar önüne döndü. "Onunla at sürdüm!"

"Ya tomar?"

Genç Wickan elini gelişigüzel salladı. "Duiker gibi adamlar böyle şeyler taşırlar! Hatta sanırım o tomar eskiden ona aitti. Onu kendi elleriyle yazmıştı."

"Peki taktığın tüy... Coltaine'e hürmeten mi?"

"Evet, ona hürmeten. Ama tüyü mecburiyetten taşıyorum. Coltaine kendisinden bekleneni yerine getirdi. Kabiliyetlerinin ötesinde bir şey yapmadı. Evet, ona hürmet gösteriyorum ama Duiker... Duiker farklıydı." Delikanlı kaşlarını çatarak başını iki yana salladı. "Yaşlıydı. Senden bile daha fazla. Yine de dövüştü. Üstelik kimse dövüşmesini beklemiyordu – bunun doğru olduğunu biliyorum, zira Coltaine ile Bult'u tanırdım ve aralarında tarihçiden bahsettiklerini duymuştum. Coltaine, Duiker hariç herkesi bir araya topladığında ben de oradaydım. Lull, Bult, Chenned, Kıyım. Hepsi de içtenlikle ve katiyetle konuştu. Mültecilere Duiker önderlik edecekti. Hatta Coltaine ona tüccarların getirdikleri taşı bile verdi."

"Taş mı? Ne taşı?"

"Boynuna takması için. Nil ona bir kurtarma taşı dedi. Uzaklardan teslim edilmiş bir ruh kapanı. Duiker onu taktı ama istemeye istemeye çünkü taş Coltaine içindi. Kaybolmasın diye. Tabii biz Wickanlar onun nasılsa kaybolmayacağının farkındaydık. Kargaların gelip ruhunu alacaklarını biliyorduk. Benimle gelen başımın etini yiyen kabile büyükleri yeni doğan bir çocuktan söz ediyorlar. Daha önce içi boşken kargalar geldikten sonra dolan bir çocuktan."

"Coltaine yeniden mi doğdu?"

"Yeniden doğdu."

"Ve Duiker'in bedeni ortadan kayboldu," diye mırıldandı Teller. "Ağaçtan."

"Evet! Ben de o yüzden geri döndüğünde vermek için atını yanımda bulunduruyorum. Onunla at bindim, Kemancı!"

"Duiker de mültecileri korumanız için senden ve bir avuç savaşçından medet umdu. Senden, Temul – sadece Nil ile Nether'den değil."

Temul sertleşen bakışlarla Teller'i süzdü, ardından kafa salladı. "Şimdi Muavin'e gidiyorum."

"Leydi'nin şansı yanında olsun, Komutan."

Temul tereddüt etti. "Bu gece... gördüğün..."

"Hiçbir şey görmedim," cevabını verdi Teller.

Kısaca kafa sallayan delikanlı kısrağına bindi ve dizginleri uzun parmaklı, bıçak yaralı ellerinden birinde topladı.

Teller adamın atını karanlığa sürmesini seyretti. Bir süre kayanın üstünde kıpırdamadan oturdu, sonra başını yavaşça ellerinin arasına indirdi.

Üçü artık çadır odacığının fener ışığında oturuyordu. Topper öyküsünü bitirmişti ve geriye yalnızca sessizlik kalmış gibiydi. Gamet bardağına bakıp boş olduğunu gördü ve elini testiye uzattı. Ancak o zaman onun da boş olduğunu keşfetti.

Gamet yorgunluğun çekiştirmesine rağmen henüz oradan ayrılmayacağının farkındaydı. Tavore'a önce ağabeyinin kahramanlığı, ardından ölümü bildirilmişti. *Tek bir Köprüyakan bile sağ kalmamış. Tayschrenn cenazeleri kendi gözleriyle görmüş, Ay Tohumu'na defnedilmelerine tanıklık etmiş. Ama evlat, Ganoes kendini ve soyadını akladı. En azından o kadarını başardı.* Fakat bıçağın en çok deştiği yer de muhtemelen buydu. Sonuçta Tavore ailesinin onuru-

nu kurtarmak için yürek parçalayıcı fedakârlıklarda bulunmuştu. Lakin Ganoes asla bir asi olmadığı gibi Lorn'un ölümünden de o sorumlu değildi. Tıpkı Dujek'te veya Alakarga'da olduğu gibi kanun kaçaklığı sadece bir yanıltmacaydı. Kimsenin onuruna leke sürülmemişti. Dolayısıyla küçük Felisin'i kurban etmek nihayetinde... *gereksizdi.*

Dahası da vardı. Sarsıcı bilgiler verilmişti. Topper'ın anlattıklarına göre İmparatoriçe, Tekkol'un Ordusu'nu kuzey sahiline çıkarıp Kıyamet Ordusu'na çifte darbe indirmeyi ummuştu. Hatta daha en başından itibaren genel komutayı Dujek'in devralması beklenmişti. Gamet, Laseen'in hâlinden anlıyordu – Yedi Kent'teki imparatorluk varlığını yeni, genç ve deneyimsiz bir Muavine teslim etmek güven bakımından biraz fazla ileri gitmek olurdu.

Yine de Tavore, İmparatoriçe'nin aynen öyle yaptığına inanmıştı. Şimdiyse kendisine hiç de o kadar güvenilmediğini keşfetti. Tanrılar aşkına, ne gece be.

Dujek geriye kalan üç bin kişilik ordusuyla hâlâ geliyordu. Fakat kıtaya geç varacaktı ve hem Topper'ın hem de Tayschrenn'in hoşgörüsüz değerlendirmesine göre en eski dostunu kaybetmek adamın kalbini kırmıştı. Gamet o uzak diyarda, Pannion denen o kâbus gibi imparatorlukta daha başka neler yaşandığını merak ediyordu.

Değdi mi, İmparatoriçe? Böyle yıkıcı bir kayıp vermeye değdi mi?

Gamet'e göre Topper gereğinden fazla konuşmuştu. Laseen'in planlarının ayrıntıları daha temkinli, duygusal açıdan daha az hasarlı bir ajanın ağzından çıkmalıydı. Nitekim hakikat bu kadar önemliyse Muavin'e çok daha uzun bir zaman önce –bir kıymeti varken– söylenmesi gerekirdi. Tavore'a İmparatoriçe'nin ona güven duymadığını bildirmek, sonra da imparatorluğun Yedi Kent'teki son umudunun artık o olduğunu apaçık dile getirmek... eh, böyle bir şey karşısında dizlerinin üstüne yığılıp kalmayacak adam veya kadının sayısı çok azdı.

Yüz ifadesiyle hiçbir şey belli etmeyen Muavin genzini temizledi. "Pekâlâ, Topper. Dahası var mı?"

Pençebaşı'nın tuhaf bir şekle sahip gözleri bir anlığına genişledi. Sonra adam başını iki yana sallayıp ayağa kalktı. "Hayır. İmparatoriçe'ye bir mesaj iletmemi ister misin?"

Tavore kaşlarını çattı. "Bir mesaj mı? Hayır, mesaj falan verme-

yeceğim. Kutsal Çöl'e doğru yürüyüşe geçtik. Söylenmesi gereken başka bir şey yok."

Gamet adamın tereddüt ettiğini gördü. Pençebaşı tekrar ağzını açtı. "Bir şey daha söylemeliyim, Muavin. Ordunda muhtemelen Fener müritleri vardır. Tanrının... düştüğü gerçeğinin gizlenebileceğini sanmıyorum. Görünüşe bakılırsa artık savaşın efendisi Yaz Kaplanı. Yas tutmak bir orduya fayda sağlamaz; hatta hepimizin bildiği gibi keder bir ordunun en büyük lanetidir. Zorlu bir alışma devresi yaşanabilir. Firarları öngörmek ve gerekli hazırlıkları yapmak—"

"Firar falan olmayacak," diyen Tavore ifadesiz beyanıyla Topper'ı susturdu. "Geçit zayıflıyor, Pençebaşı – bir bazalt kutu bile kılıcımın etkisini büsbütün önleyemez. Bu gece gideceksen bunu hemen yapmanı öneririm."

Topper kadına tepeden baktı. "Ağır yaralıyız, Muavin. Ve canımız yanıyor. İmparatoriçe gerektiği kadar ihtiyat göstermeni ve fevri davranmamanı umuyor. Raraku'ya yaptığınız yürüyüşe ara verme – sizi yoldan çıkarma, baskınlarla ve kovalamacalarla yıpratma girişimleri—"

"Sen bir Pençebaşı'sın," dedi Tavore, sesi aniden sertleşerek. "Bir asker, bir komutan olduğu için Dujek'in nasihatlerine kulak veririm. Fakat o zamana dek kendi içgüdülerime uyacağım. İmparatoriçe memnun değilse yerime başka birini getirmekte serbest. Hepsi bu kadar. Güle güle, Topper."

Pençebaşı çatık kaşlarla arkasına döndü ve veda etmeden İmparatorluk Kovanı'na girdi. Geçit arkasından kapanarak geride sadece ekşi bir toz kokusu bıraktı.

Uzun uzun iç geçiren Gamet derme çatma kamp sandalyesinden dikkatle kalktı. "Ağabeyinin kaybı için taziyelerimi sunarım, Muavin."

"Sağ ol, Gamet. Şimdi git biraz uyu. Bir de—"

"T'amber'in çadırına uğrayayım. Peki, Muavin."

Tavore bir kaşını kaldırdı. "Sesinde hoşnutsuzluk mu duyuyorum?"

"Evet. Uykuya ihtiyaç duyan tek kişi ben değilim. Hood biliyor ya, bu gece karnımızı bile doyurmadık."

"Yarın sabah görüşürüz, Yumruk."

Adam kafa salladı. "Tamam. İyi geceler, Muavin."

***

Teller geri geldiğinde sönmek üzere olan ateşin başında tek bir figür oturuyordu.

"Niye yatmıyorsun, Ağzıbozuk?"

"Uyuyacağım kadar uyudum. Yarın ayakta zor duracaksın, Çavuş."

"Bu gece gözüme uyku gireceğini sanmıyorum," diye mırıldanan Teller, irikıyım lağımcının karşısında bağdaş kurdu.

"Her şey öyle uzak ki," diye gürleyen Ağzıbozuk alevlere son bir parça tezek attı.

"Ama çok yakınmış gibi geliyor."

"En azından ölen silah arkadaşlarının ayak izinde yürümüyorsun, Kemancı. Yine de her şey öyle uzak ki."

"Eh, ne demek istediğinden emin değilim ama dediğin gibi olsun."

"Bu arada mühimmatlar için sağ ol."

Teller homurdandı. "Bildiğin gibi değil, Ağzıbozuk. Hep daha fazlasını buluruz ve onları kullanmaya niyetleniriz. Fakat öyle yapmaktansa onları biriktirir ve kimseye söylemeyiz – belki onları kullanmamızı emrederler diye."

"Ah, o hergeleler."

"Evet, ah, o hergeleler."

"Bana verdiklerini kullanacağım," diye beyan etti Ağzıbozuk. "Korbolo Dom'un ayakları altına tünel kazdıktan sonra. Onunla beraber Hood'u boylamayı da dert etmiyorum."

"İçimden bir ses bana Kirpi'nin son anlarında aynen öyle yaptığını söylüyor. Mühimmatı hep fazlasıyla yakınına fırlatırdı – herifin vücuduna o kadar çok kil parçası saplıydı ki iç organlarından bir çanak çömlek takımı çıkarabilirdin." Teller gözlerini sönmeye yüz tutmuş ateşten ayırmaksızın başını yavaşça iki yana salladı. "Keşke orada olabilseydim. Hepsi bu. Alakarga, Tırıs, Tokmak, Tırnakçı, Tez Ben—"

"Tez Ben ölmedi ki," dedi Ağzıbozuk. "Sen gittikten sonra dahası da konuşuldu – çadırımdan duydum. Tayschrenn sizin sihirbazı bir Baş Büyücü yapmış."

"Eh, aslına bakarsan hiç şaşırmadım. Yani Tez'in bir yolunu bulup sağ kurtulmasına. Acaba Paran hâlâ bölüğün yüzbaşısı mıydı?"

"Öyleymiş. Onlarla beraber ölmüş."

"Muavin'in ağabeyi. Merak ediyorum da Tavore bu gece yas tutuyor mudur?"

"Merak etmek zaman kaybıdır, Kemancı. Hemen yanı başımızda ilgilenmemiz gereken oğlanlar ve kızlar var. Korbolo Dom'un savaşçıları nasıl dövüşüleceğini biliyorlar. Tahminimce şamarı yiyeceğiz ve kuyruğumuzu bacaklarımızın arasına kıstırıp geri döneceğiz. Aren'e süklüm püklüm giderken başka bir zincir oluşturacağız ama bu sefer oraya yaklaşamayacağız bile."

"Tahminlerin ne kadar da iç açıcı, Ağzıbozuk."

"Hiç önemi yok. Yeter ki o Napanlı haini öldüreyim – ve mümkünse büyücüsünü de."

"Peki ya yanlarına yaklaşamazsan?"

"O zaman götürebildiğim kadar çoğunu yanımda götürürüm. Bu sefer kaçmayacağım, Keman."

"Vakti gelince bu dediğini hatırlayacağım. Ama bizim şu acemilerle ilgilenme işi ne olacak, Ağzıbozuk?"

"Eh, bu yürüyüşü boşuna yapmıyoruz ya. Elimizden gelirse onları muharebeye teslim edeceğiz. Sonra da ne tür bir demirden yapılmışlar göreceğiz."

"Demir." Teller gülümsedi. "Bu deyişi ne zamandır duymuyordum. Madem intikam peşindeyiz, herhalde demirin akkor hâlde olmasını istiyorsundur."

"Yanılıyorsun. Tavore'a bak – ondan hiçbir ısı yayılmayacak. Bu bakımdan aynı Coltaine gibi. Durum apaçık ortada, Kemancı. Demirin soğuk olması lazım. Soğuk. Yeterince soğutabilirsek, kimbilir, belki adımızı bile duyurabiliriz."

Teller ateşin karşısına uzanıp Ağzıbozuk'un kemerine takılı parmak kemiğine dokundu. "Bence bir başlangıç yaptık bile."

"Mümkündür, Çavuş. Bunlar ve sancaklar. Bir başlangıç. Tavore yüreğinde ne var biliyor. Ona bu kadarcık da olsa hakkını ver. Yüreğinde ne var biliyor."

"Ve yüreğindekini açığa çıkarmak bize düşüyor."

"Evet, Keman, aynen öyle. Artık git başımdan. Bu saatleri hep yalnız geçiririm."

Başını sallayan çavuş ayağa kalktı. "Görünüşe bakılırsa her şeye rağmen uyuyabileceğim."

"Uykunu getiren büyüleyici muhabbetim olsa gerek."

"Öyle."

Teller küçük çadırına giderken Ağzıbozuk'un söylediği bir şeyi anımsadı. *Demir. Soğuk demir. Evet, Tavore'un yüreğinde o var. Şimdi iyisi mi harıl harıl arayıp onu kendi yüreğimde de bulmaya bakayım.*

ÜÇÜNCÜ KİTAP

SOLUYAN BİR ŞEY

Rashan sanatı ışık oyunlarını birbirine bağlayan gerilimde bulunur ama yayılım boyutludur – gölgenin ve karanlığın yaratılmasında olduğu gibi. Lakin bu durumda karanlık kadim Kurald Galain kovanının boyutu gibi mutlak değildir. Hayır, bu karanlık hususidir zira varlığı ışığın yokluğuna değil *görülmeye* dayanır.

Rashan'ın Gizemleri – bir delinin söylevi
Lato Revaeli Untural

12

Işık, gölge ve karanlık—
Bu bitmeyen bir savaş.

Balıkçı

Gümüşi bir parıltı saçan zırh T şeklinde bir askıda duruyordu. Diz boyu püsküllerden damlayan yağlar alttaki döşeme taşlı zeminde birikinti oluşturmuştu. Yenler bol olmayıp neredeyse cilde yapışık olarak giyilmeleri için tasarlanmış gibiydi. Zırh epey kullanım görmüştü ve onarılmış halkalar daha koyu renkli, karbonla işlenmiş demirdendi.

Yanında, yatay kancalara sahip ayaklı demir çerçevede çift elli bir kılıç bekliyordu. Silahın kını tam altındaki başka bir kanca çiftinde ona paralel olarak uzanıyordu. Son derece ince kılıcın uca doğru sivrilen çifte oluklu uzun yalımının her iki kenarı da keskindi. Yüzeyi nedense yağlı gözüken alacalı bir mavi, macenta ve gümüşi renkteydi. Yassı değil de yuvarlak olan sapı hayvan bağırsağıyla sarılıydı. Topuzu tek parça cilalı hematit taşından yapılmış iri bir ovaldi. Siyah tahtadan kının ucu ve ağzı gümüş şeritli olsa da bunun haricinde süssüzdü. Ona takılı koşum kemeri neredeyse zarif denebilecek kadar küçük, siyah zincir halkalarından yapılmıştı.

Zırhın arkasındaki duvara takılı tahta bir rafta zincir eldivenler vardı. Yanlarındaki donuk demir miğfer, çivili çubuklardan kafesi olan bir takkeden ibaretti. Çubuklar dev bir el gibi aşağıya uzanıyor, elin boğumlu parmakları kıvrılarak burnu, yanakları ve çeneyi örtüyordu. Hafifçe kabarık boyun kasnağından yine zincir bir ıstakoz kuyruğu sarkıyordu.

Mütevazı, alçak tavanlı odanın hemen girişinde duran Kesici, Darist'in askeri esvabını kuşanmak için hazırlıklara başlamasını

seyrediyordu. Genç Daru onlarca, hatta belki de yüzlerce yıldır kullanıldığı her hâllerinden belli böyle güzel silahların ve zırhların dalgın bir âlim gibi davranan, kehribar sarısı gözleri saçtıkları ışığın altında sanki kalıcı bir şaşkınlıktan sıyrılamayan bu ak saçlı adama ait olabileceğine inanmakta zorlanıyordu. O adam ki narin kemiklerini korurcasına yavaş hareket ediyordu.

Lakin yaşlı Tiste Andii'nin kuvvetini bizzat tecrübe ettim. Üstelik her hareketinde gözümden kaçmaması gereken bir farkındalık var zira aynısını en son bir okyanus uzaktaki başka bir Tiste Andii'de görmüştüm. Bu sakın ırksal bir özellik olmasın? Belki öyledir ama iliklerime işleyen bir tehdit şarkısı gibi fısıldadığı kesin.

Darist derin düşüncelere dalmış –sanki nasıl giyineceğini unutmuş gibi– zırh takımının karşısında öylece dikiliyordu.

"Şu Tiste Edurlar kaç kişiler, Darist?" diye sordu Kesici.

"Yaklaşan saldırıdan sağ çıkabilecek miyiz diye soruyorsun aslında, değil mi? Cevabım, muhtemelen hayır. Fırtınada en az beş gemi sağlam kaldı. İkisi kıyıya ulaşıp karaya yanaşmayı başardı. Dahası da gelecekti ama onlara tesadüf eden bir Malazan filosuyla çatışmaya girdiler. Çatışmaya Purahl Falezlerinden tanıklık ettik..." Tiste Andii bakışlarını yavaşça Kesici'ye çevirdi. "İnsan soydaşların iyi iş çıkardılar – Edurların hiç şüphesiz öngördüklerinden çok daha iyi."

"Malazanlılar ve Tiste Edurlar arasında bir deniz muharebesi mi yaşandı? Bu ne zaman oldu?"

"Belki bir hafta önce. Topu topu üç Malazan savaş dromonu vardı ama her biri derinliklere batmadan önce kendine bir yoldaş bulmayı becerdi. İnsanların arasında hünerli bir büyücü vardı. Sihir takası etkileyici—"

"Sen ve soydaşların da öylece durup *seyrettiniz*, ha? Neden yardım etmediniz? Edurların bu adayı aradığını biliyor olmalıydınız!"

Darist zırha yaklaşıp onu çerçevesinden zahmetsizce kaldırdı. "Artık bu adadan ayrılmıyoruz. Tecritte kalma kararımızı onlarca yıldır koruyoruz."

"Neden?"

Tiste Andii yanıt vermedi. Zırh elbiseyi omuzlarından geçirirken akan sıvıyı hatırlatan bir ses çıktı. Adam bunun ardından elini kılıcına uzattı.

"O şey, daha ağır bir silahı ilk karşılayışında kırılacakmış gibi gözüküyor."

"Kırılmayacak. Bu kılıcın pek çok adı vardır." Darist silahı kancalardan kaldırdı. "Üreticisi ona İntikam adını verdi. Dilimizdeki karşılığıyla T'an Aros. Ama ben ona K'orladis derim."

"O ne anlama geliyor?"

"Keder."

Kesici'yi hafif bir ürperti aldı. "Üreticisi kimdi?"

"Kardeşim." Adam kılıcı kınına soktu ve kollarını zincir koşumdan geçirdi. Sonra eldivenlere uzandı. "Kendi doğasına... daha uygun bir silah buluncaya kadar bunu kullandı." Darist dönüp Kesici'yi baştan aşağı inceledi. "Üstünde gizlediğin o bıçakları kullanmakta becerikli misindir?"

"Biraz ama kan dökmekten zevk almam."

"Silahlar başka ne işe yarar ki?" diye sordu Tiste Andii, miğferini takarken.

Omuz silken Kesici bu soruya verecek bir cevabı olsun isterdi.

"Edurlarla dövüşmeye mi niyetlisin?"

"Tahtın peşinde oldukları için evet." Darist başını yavaşça yan yatırdı. "Bu senin savaşın değil. Böyle bir davayı üstlenmeyi neden seçtin?"

"Vatanım Genabackis'te Anomander Rake ve yandaşları Malazan İmparatorluğu'na karşı savaşmayı seçtiler. Bu onların savaşı değildi ama artık onu o hâle getirdiler."

Tiste Andii'nin miğferindeki çarpık demir parmakların arkasında kalan yıpranmış çehresinin buruk bir tebessümle buruştuğunu görmek delikanlıyı şaşırttı.

"İlginç. Pekâlâ, Kesici, bana katıl – lakin bunun son dövüşün olacağını sana şimdiden söyleyeyim."

"Ben öyle olmamasını umuyorum."

Darist onu odadan yine o geniş koridora çıkardı, ardından siyah tahta çerçeveli dar bir kemerin altından geçirdi. Ötedeki dehliz devasa, devrik bir ağaç gövdesinin ortasından geçen bir oyuk gibi yekpare ahşaptı. İlerisi alacakaranlık olan tünel hafifçe yukarı meyilliydi.

Kesici'nin arkasında yürüdüğü Tiste Andii'nin zırhı bir kumsalda yağan yağmurun şıpırtıları gibi ses çıkarıyordu. Tünel yukarı bakan bir dönüşle aniden son buldu ve tavanın açılmasıyla dikey bir kuyu belirdi. Ağaç köklerinden kaba bir merdiven küçük, solgun bir ışık diskine doğru yükseliyordu.

Darist yavaş ve ölçülü hareketlerle tırmanırken onun hemen

altındaki basamaklarda bekleyen Kesici sabırsızdı. Fakat yakında ölebileceği aklına gelince kaslarında bir dermansızlık peydahlandı ve kadim Tiste Andii'ye ayak uydurmakta zorlanır oldu.

Sonunda üstüne yapraklar serpilmiş taş döşeli bir zemine ayak bastılar. Güneş daracık pencerelerden ve yukarıdaki çatıda bulunan deliklerden içeri tozlu ışık hüzmeleri yolluyordu – fırtına bu mekâna hiç el sürmemiş gibiydi. Duvarlardan biri büyük ölçüde çökmüştü ve Darist işte oraya yöneldi.

Kesici onu izledi. "Burası biraz bakımla savunulabilir bir hâle sokulabilirdi."

"Yüzeydeki bu yapılar Andii değil Edur eseri ve buraya ilk geldiğimizde çoktan harabeye dönmüşlerdi."

"Düşman ne kadar yakında?"

"Ormana yayılarak iç kesimlere doğru ilerliyorlar. Temkinliler. Yalnız olmadıklarının farkındalar."

"Kaç kişi sezebiliyorsun?"

"Bu ilk grubun sayısı yirmi kadar. Onları avluda karşılayacağız. Böylece hem yakın dövüş için yeterince açık alanımız, hem de son anlarda sırtımızı dayayabileceğimiz bir duvarımız olacak."

"Hood aşkına, Darist, bu gidişle onları geri püskürtürsek kalpten gideceksin."

Tiste Andii başını çevirip Daru'ya göz attı, sonra da ileriyi işaret etti. "Peşimden gel."

İlki gibi harabeye dönmüş yarım düzine odadan daha geçtikten sonra avluya ulaştılar. İnsan boyunun iki katı yüksekliğindeki sarmaşıklarla örtülü duvarların tepeleri tırtıklıydı. Bitkilerin altında silik freskler belli oluyordu. Geçtikleri iç girişin karşı tarafında kemerli bir avlu girişi bulunuyor, onun ötesindeyse çam iğneleriyle, eğri büğrü ağaç kökleriyle ve yosun kaplı kayalarla dolu bir patika dev ağaçların gölgesinde kıvrılıp gidiyordu.

Kesici avlunun yirmi adım eninde ve yirmi beş adım boyunda olduğuna hükmetti. "Burası çok geniş, Darist," dedi. "Etrafımızı sararlar."

"Ben merkezde duracağım. Sen beni aşmaya çalışacaklara karşı arkamda dur."

Kesici'nin aklına Anomander Rake'in Darujhistan sokaklarında iblisle girdiği o dövüş geldi. Karanlığın Oğlu'nun kullandığı çift elli dövüş tarzı bol miktarda açık alan gerektirmişti ve şimdi görünüşe bakılırsa Darist de benzer bir tarzda dövüşecekti – fakat Da-

ru'ya göre kılıcın yalımı öyle şiddetli, çevirmeli hamleler için fazla inceydi. "Yalımına aşılanmış bir sihir var mı?" diye sordu.

"Yaygın bilinen türde yok," cevabını veren Tiste Andii silahı çekti ve biri el kundağının altına, diğeriyse topuzun hemen üstüne gelecek şekilde kabzayı iki eliyle birden kavradı. "Keder'in gücü, yaradılışının odaklanmış niyetinde yatar. Kılıç, kullanıcısından şaşmaz bir irade talep eder. Öyle bir irade mevcutsa mağlup edilemez."

"Peki sende o şaşmaz iradeden var mı?"

Darist kılıcın ucunu yavaşça yere indirdi. "Olsaydı, insan, bugün Hood'un kapısının bu tarafında geçireceğin son gün olmazdı. Artık silahlarını çekmeni öneririm. Edurlar patikayı buldular ve hızla yaklaşıyorlar."

Kesici ön bıçaklarını çekerken ellerinin titrediğini fark etti. Her bir kolunun altında ikişer taneden dört bıçağı daha vardı. Deri kınlardaki bıçaklar sırım ilmiklerle sabitlenmişti ve delikanlı o ilmikleri çözdü. Bu dördü fırlatılabilmeleri için ağırlaştırılmıştı. İşi bitince ellerindeki bıçakları sıkıca kavramak istedi, sonra avuçlarını kurulayıp işlemi tekrarlaması gerekti.

Hafif bir hışırtı sonucu başını kaldırdı. Darist dövüş duruşuna geçmişti. Yine de kılıcın ucu hâlâ döşeme taşlarına dayalıydı.

Kesici bir şey daha gördü. Döşeme taşlarındaki yapraklar ve döküntüler hareket hâlindeydi. Görünmez bir rüzgâr tarafından itiliyormuşçasına kayıyor, avlunun sonundaki girişe doğru sürüklenerek her iki yandaki duvarların dibine yığılıyorlardı.

"Gözlerini kısık tut," dedi Darist alçak sesle.

Kısık mı?

Avlu girişinin ötesindeki alacakaranlıkta kaçamak bir hareketlilik oldu. Derken kemerin altına üç figür adım attı.

Darist kadar uzun boylu figürlerin ciltleri sarımsı bir tondaydı. Uzun kahverengi saçlarını örüp fetişler bağlamışlardı. Hayvan tırnaklarından ve köpekdişlerinden kolyeler, mafsallı bronz şeritler dikilmiş güderi zırhlarının barbarlığını tamamlar nitelikteydi. Yine bronzdan yapılma miğferleri ayı veya kurt kafatası şeklindeydi.

Darist'te –veya Anomander Rake'te– hemen göze çarpan doğal haşmetten onlarda hiç yoktu. Bu Edurlar çok daha hoyrat bir görünüme sahipti. Ellerinde uçları ağır siyah yalımlı palalar, önkollarındaysa fok derisiyle kaplanmış yuvarlak kalkanlar vardı.

Darist'in karşısında tereddüt ettiler, sonra ortadaki figür Kesici'nin anlamadığı bir dilde bir şeyler hırıldadı.

Gümüşi saçlı Tiste Andii cevap vermeden omuz silkti.

Edur bir talep olduğu kolayca anlaşılan bir şey bağırdı. Sonra silahlarını hazırladılar ve kalkanlarını önlerine aldılar.

Kesici avlu girişinin ötesindeki patikada başka vahşi savaşçıların toplandığını gördü.

Üçlü grup kemerin altından geçti ve yayılarak hafiften bir kıskaç pozisyonu aldı – ortadaki Edur iki tarafında bulunan silah arkadaşlarından bir adım ilerideydi.

"Senin ne yapacağını bilmiyorlar," diye mırıldandı Kesici. "Daha önce hiç—"

Kanatlardakiler kusursuz bir uyumla öne çıktı.

Darist'in kılıcı hızla kalktı ve o hareketle beraber avluda sert bir rüzgâr esti. Üç Edur'un çevresindeki hava, aniden savrulan yapraklarla ve toz zerreleriyle doldu.

Kesici, Tiste Andii'nin saldırıya geçmesini seyretti. Yatay duran yalımın ucu sağdaki Edur'u tehdit etti ama asıl hamle silahın topuzuyla soldaki savaşçıya yapıldı. Darist bulanık bir leke gibi yana çekilerek arayı kapattı, sonra topuz hızla kaldırılan kalkana inerek onu ortadan ikiye ayırdı. Tiste Andii silahının topuzundan ayırdığı sol eliyle savaşçının kılıcına vurarak onu kendinden uzaklaştırdı, sonra da dizlerini kırıp Keder'in ağzını rakibinin önüne savurdu.

Herhangi bir temas sağlamış gibi gözükmese de Edur'un sol köprücükkemiğinden başlayıp düz bir çizgiyle apış arasına inen bir yarıktan kanlar fışkırdı.

Darist hiç doğrulmadan kendini iki adım geriye attı. Daha hareketini tamamlamadan yalımı tıslayarak diğer iki savaşçıyı defetti. Her iki adam da telaşla geriye sıçradılar.

Yaralı Edur kendi kanından bir birikintinin ortasına yığıldı. O düşerken Kesici savaşçının köprücükkemiğinin ve sol tarafındaki her bir kaburga kemiğinin ikiye biçilmiş olduğunu gördü.

Kemerin ötesindeki savaşçılar savaş naraları atarak rüzgârın kamçıladığı avluya akın ettiler.

Tek başarı şansları Darist'le aralarını kapatmak, adamın erişim menziline girip o fısıltılı yalımı boşa çıkarmaktı. Ve bunun için gereken cesaret Edurlarda bol bol vardı.

Kesici başka birinin daha biçildiğini gördü. Sonra bir üçüncüsü kılıcın topuzunu miğferinin yanına yedi ve bronz fazlasıyla içe göçtü. Savaşçı döşeme taşlarına yığılırken uzuvları tuhaf hareketlerle kasıldı.

Her iki saplama bıçağını sol eline alan Daru'nun sağ eli bir fırlatma bıçağına gitti. Elinin tersiyle attığı silah sapına kadar bir Edur'un gözyuvasına girdi ve bıçağın ucu adamın kafatasının arkasına değdi. İkinciyi de fırlatan delikanlı, bir kalkanın onu durdurmasıyla küfretti.

Fırıl fırıl dönen yaprakların fırtınasında hamle üstüne hamleyi engelleyen Darist'in kılıcı sanki her yerdeydi. Derken bir Edur ileri atıldı ve kollarını Tiste Andii'nin bacaklarına sarmayı başardı.

Bir pala hızla uzandı. Darist'in sağ omzundan kan püskürdü. Keder'in topuzu güreşen savaşçının miğferini göçertti ve Edur gevşedi. Bir diğer vuruş Tiste Andii'nin kalçasını kesti ve silahın yalımı kemiğe çarpıp sekti. Darist tökezledi.

Diğer Edurlar adamın üstüne yürürken Kesici hücum etti. Çıtırdayarak savrulan yaprakların arasından geçip ortadaki durgun havaya girdi. Daru bıçaklarla dövüşürken doğrudan, bodoslama bir yaklaşımın ideal bir taktik olmadığını daha önce öğrenmişti. Bütün dikkatini Darist'e vermiş ve dolayısıyla ona biraz sırtını çevirmiş bir Edur seçti. Savaşçı onu göz ucuyla fark etti ve çabucak tepki verdi. Palasını elinin tersiyle savururken hemen sonrasında kalkanını o tarafa çevirdi.

Kesici sol bıçağını dümdüz uzatarak uçtan kabzaya kadarki mesafenin üçte birinde yalımı karşıladı. Aynı anda diğer bıçağıyla adamın önkolunun ortasına vurarak hamleyi durdurdu, silahın ucu güderiyi deldi ve iki keskin kenarıyla birden kemiklerin arasına girdi. O sırada diğer bıçağın sapı palayla temas etti ve silahı uyuşmuş bir elden düşürdü.

Edur yüksek bir homurtu çıkardı ve Daru bıçağına asılarak yanından geçerken küfrü bastı. Yalım kemiklerin arasından çıkmakta gönülsüzdü ve saplandığı kolu beraberinde sürükledi. Bacakları birbirine dolanan savaşçı bir dizinin üstüne düştü.

O daha kalkanını kaldırırken Kesici'nin bıçağı kalkanın üzerinden atıldı ve adamı boğazından şişledi.

İleri uzanmış bileğine kalkanın üst kenarı çarpınca delikanlı bıçağını düşürecek gibi oldu ama yine de silaha tutunmayı becerdi.

Bir diğer asılışla diğer bıçak Edur'un önkolundan çıktı.

Soldan gelen bir kalkanın boylu boyunca indirdiği darbe Kesici'yi havaya kaldırarak makosenlerini yerden kesti. Gövdesini o tarafa kıvıran delikanlı saldırgana hamle yapsa da ıskaladı. Kalkanın vuruşundan dolayı vücudunun sol tarafı şiddetle zonkla-

maya başlamıştı. Yere çarpan Kesici kendini tortop ederek bir takla attı.

Arkasından yere bir şey düştü, art arda iki kez sekti ve Daru ayağa kalkarken bir Edur'un uçurulmuş kellesi sağ kavalkemiğine sertçe çarptı.

Bu son darbenin acısı –ne denli saçma olsa da– delikanlının zihninde o âna kadarki diğer her şeye ağır bastı. Bir küfür haykıran Kesici tek bacağı üstünde geri geri sekti.

Bir Edur ona hücum ediyordu.

Delikanlının ağzından daha ağır bir küfür çıktı. Sol elindeki bıçağı fırlattı. Savaşçı kaldırdığı kalkanının arkasında gözden kayboldu.

Dişlerini sıkan Kesici silahın peşinden fırladı ve –adam önünü göremezken– kalkanın üzerinden hamle yaptı. Bıçak savaşçının sol köprücükkemiğinin arkasına saplandı ve çıkarken yaradan kanlar fışkırdı.

Artık avludan bağrışlar yükseliyordu – ve ansızın sanki dört bir yanda dövüşülüyordu. Kesici bir adım geriye yalpaladığında daha başka Tiste Andiilerin de geldiğini gördü. Üstelik aralarında Apsalar da vardı.

Kızın arkasındaki alanda üç Edur yatıyor, hepsi de bir kan ve safra birikintisinin içinde kıvranıyordu.

Apsalar'ın, Kesici'nin ve Darist'in ellerinde can veren soydaşları hariç, geri kalanlar kemerin altından geçerek ricat ettiler.

Apsalar ile Tiste Andii yoldaşları onları ancak girişe kadar kovaladılar.

Fırıl fırıl dönen rüzgâr yavaşça dindi. Avluya kül gibi yaprak parçacıkları yağdı.

Kesici dönüp baktığında Darist'in halen ayakta durduğunu ama bir yan duvara yaslandığını gördü. Adamın uzun ince bedeni kanla kaplanmış, miğferi başından çıkmıştı. Kan damlayan saçları keçeleşip yüzünün önüne sarkmıştı. Ellerinden bırakmadığı Keder adındaki kılıcın ucu yine döşeme taşlarındaydı.

Yeni Tiste Andiilerden biri yüksek sesle can çekişen Edurların yanına gitti ve çarçabuk gırtlaklarını kesti. İşi bitince başını kaldırıp Apsalar'ı uzun bir müddet süzdü.

Kesici, Darist'in soydaşlarının hepsinin de ak saçlı olduğunu fark etti ama hiçbiri onun kadar yaşlı değildi – hatta çok genç görünüyorlar, Daru'dan daha büyük durmuyorlardı. Karman çorman

silahlanıp zırhlanmışlardı ve hiçbiri taşıdığı silaha aşina değil gibiydi. Önce avlu girişine, ardından Darist'e kısa, tedirgin bakışlar atıldı.

Kethra bıçaklarını kınlarına sokan Apsalar hızlı adımlarla Kesici'ye yaklaştı. "Geç kaldığımız için üzgünüm."

Delikanlı gözlerini kırpıştırdı, sonra da omuz silkti. "Boğuldun sanıyordum."

"Hayır, kıyıya kolayca çıktım – ama diğer her şey seninle beraber gitti. Sihirli bir arama vardı ama ondan sakındım." Başıyla gençleri işaret etti. "Bunları bulduğumda epey iç kesimlerde kamp kurmuşlardı. Saklanıyorlardı."

"Saklanıyorlardı ha? Ama Darist demişti ki—"

"Ah, demek Darist buymuş. Daha doğrusu, Andarist." Kız düşünceli bakışlarla kadim Tiste Andii'yi süzdü. "Onun emrini yerine getiriyorlardı. Buraya gelmemelerini istemişti... çünkü herhalde öleceklerini düşünüyordu."

"Ölecekler de," diye homurdanan Darist nihayet başını kaldırıp kızla göz göze geldi. "Hepsini ölüme mahkûm ettin zira Edurlar artık onları canla başla avlayacaklar – eski nefretler bir kez daha alevlendi."

Kız bu sözlerden etkilenmemiş gibiydi. "Taht mutlaka korunmalı."

Darist kana bulanmış dişlerini gösterdi. Gözleri yarı gölgelerde ışıl ışıldı. "Eğer o tahtın korunmasını gerçekten istiyorsa buraya bizzat gelip işini kendisi halledebilir."

Apsalar kaşlarını çattı. "Kimden bahsediyorsun?"

Cevabı Kesici verdi. "Onun kardeşinden elbette. Anomander Rake'ten."

Bu sadece bir tahmindi ama Darist yüz ifadesiyle gereken tasdiki verdi. Anomander Rake'in *küçük* kardeşi. Damarlarında Karanlığın Oğlu'nun Ejderha kanından bir damla bile yoktu. Ve ellerindeki kılıcın üreticisi, onu Dragnipur'la kıyasladığında yetersiz bulmuştu. Fakat bu kadarcık bir bilgi dahi fısıltıdan ibaretti. İki kardeş arasındaki her şeyin çarpık ve karanlık fırtınası her iki adamın da asla dillendirmek istemediği bir destandı – daha doğrusu Kesici o görüşteydi.

Üstelik bu sıkıntılar yumağı Daru'nun ilk başta hayal ettiğinden daha bile kördüğüm çıktı zira daha sonra oradaki Tiste Andii

gençlerin hepsinin de Anomander'ın yakın akrabaları –torunları– olduğu anlaşıldı. Ebeveynlerinin her biri kendi babalarının kusuruna –alıp başını gitme, sislerin içinde kaybolma, unutulmuş ve ıssız yerlerde özel dünyalar şekillendirme açlığına– yenik düşmüştü. "*Sadakat ve onur arayışı*," demişti Darist dudak bükerek, yaraları Phaed –Apsalar'ın kurbanlarına merhamet gösteren genç kadın– tarafından sarılırken.

Phaed'in işi çabucak bitmedi. Darist –*Andarist*– en az bir düzine defa kesilmişti. Ağır palalar her seferinde vücudunun muhtelif yerlerinde önce zinciri, ardından kemiğe kadar etleri yarmıştı. Dövüşmek bir yana, ayakta kalabilmesi dahi Keder denen kılıca uygun bir saflıkta olmadığı yönündeki iddiasını çürütmüştü. Lakin çatışmanın akabinde yaşlı savaşçıyı ateşleyen kuvvet hızla tükenmekteydi. Sağ kolu devre dışı kaldı, kalçasındaki yara onu döşeme taşlarına yığdı – ve bir daha yardım almadan kalkamadı.

Dokuz Tiste Edur ölmüştü. Ricatları büyük ihtimalle zora düşmekten değil de tekrar örgütlenme arzusundan kaynaklanmıştı.

Daha da kötüsü onlar altı üstü bir öncü birlikti. Sahilin biraz açığındaki iki gemi devasaydı: Her biri kolaylıkla iki yüz savaşçı taşıyor olabilirdi. En azından demir attıkları koyda keşfe çıkan Apsalar o fikirdeydi.

"Suda bol miktarda enkaz var," diye ekledi kız, "ve her iki Edur gemisi de çatışmadan çıkmışa benziyor."

"Üç Malazan savaş dromonu," dedi Kesici. "Tesadüfi bir karşılaşma. Darist'e göre Malazanlılar iyi direnmişler."

Tiste Andiilerden bir düzine adım uzaktaki bir moloz yığınının üstünde oturarak gençlerin Darist'le ilgilenmelerini seyrediyorlardı. Kesici'nin sol tarafı ağrıyordu ve giysilerinin altına bakmamışsa bile morlukların yayıldığını biliyordu. Yine de çektiği sıkıntıyı yok saymaya uğraşarak Tiste Andiileri süzmeye devam ediyordu.

"Beklediğim gibi değiller," dedi usulca. "Dövüş sanatı eğitimi bile almamışlar."

"Doğru. Darist'in onları koruma arzusu ölümcül sonuçlanabilir."

"Edurlar artık onlardan haberdarlar. Darist'in planında böyle bir şey yoktu."

Apsalar omuz silkti. "Verilmiş bir görevi ifa ediyorlardı."

Sessiz kalan Daru bu sert beyana kafa yordu. Oldu olası ölüm getirmeye yönelik üstün bir yeteneğin belirli bir hikmet doğura-

cağına, ruhun narinliğinin ve faniliğinin daha iyi anlaşılmasını sağlayacağına inanmıştı. Kaldı ki Darujhistan'dayken bunu Rallick Nom'da görmüş ve birebir tecrübe etmişti. Fakat Apsalar şimdiye dek öyle bir hikmet sergilememişti; sert yargılar içeren sözleri genellikle küçümseyiciydi. Genç kadın odaklanmayı bir silah hâline getirmişti... *veya bir kendini savunma yöntemi.*

Apsalar alaşağı ettiği üç Edur'dan hiçbirinin çabucak ölmesini planlamamıştı. Lakin bir sadistin yapacağı gibi öyle şeylerden zevk alıra da benzemiyordu. *Sanki böyle davranması için eğitilmiş... tıpkı bir işkenceci gibi. İyi de Kotilyon –Dansçı– işkenceci falan değildi. O bir suikastçıydı. Öyleyse bu melunluk nereden geliyor? Kendi doğasına mı ait?* İşte bu nahoş, rahatsız edici bir düşünceydi.

Yüzünü ekşiterek sol kolunu dikkatle kaldırdı. Apsalar yanlarındayken bile bir sonraki çatışma muhtemelen kısa sürecekti.

"Dövüşecek durumda değilsin," diye gözlemde bulundu kız.

"Darist de değil," diye tersledi Kesici.

"Kılıcı onu taşır. Ama sen bize köstek olursun. Seni korumakla uğraşmak istemem."

"Peki, ne önerirsin? Ayağına dolanmamam için şimdiden kendimi öldürmemi mi?"

Genç kadın bu öneri ilk bakışta tamamen makulmüş ama daha önce aklından geçmemiş gibi başını iki yana salladı ve alçak sesle konuştu. "Bu adada başkaları da var. İyi gizleniyorlar ama dikkatimden kaçmaya yetecek kadar değil. Yanlarına gidip onlardan yardım almanı istiyorum."

"Kimmiş o başkaları?"

"Onları bizzat tanımladın ya, Kesici. Malazanlılar. Herhalde üç savaş dromonundan sağ kalanlardır. Aralarında güce sahip biri var."

Kesici başını çevirip Darist'e göz attı. Gençler avlu girişinin karşısına gelecek şekilde yaşlı adamın sırtını iç kapı aralığının yanındaki duvara dayamışlardı. Yaşlı adam başını önüne eğip sakallı çenesini göğsüne dayamıştı ve hâlâ yaşadığını belli eden tek şey o göğsün belli belirsiz inip kalkmasıydı. "Pekâlâ. Onları nerede bulacağım?"

Orman ufalanmış harabelerle doluydu. Bunlar genellikle ot bürümüş taş yığınlarından ibaretti ama Apsalar'ın tarif ettiği dar, silik patika boyunca ilerlerken bu ormanın ölü bir kentin –devasa bi-

naların egemen olduğu koskoca bir kentin– kalbinden yükselmiş olduğu Kesici için apaçık belliydi. Sağa sola heykel parçaları saçılmıştı. Muazzam boyutlardaki figürler kısım kısım inşa edilmiş ve delikanlının bilmediği camsı bir maddeyle birbirine yapıştırılmıştı. Çoğu yosun kaplı olsa da Kesici'nin tahmininee figürler Edur yapımıydı.

Orman kanopisinin altında yatan her şey bunaltıcı bir alacakaranlığın etkisindeydi. Çok sayıda canlı ağaç gövdesinin kabuğu yırtılmıştı ve o kabuklar siyah olsa da alttaki düzgün, ıslak tahta kan kırmızıydı. Devrik benzerleri o parlak kırmızının ölümle beraber siyaha döndüğünü ele veriyordu. Dik duran yaralı ağaçlar delikanlıya Darist'i –Tiste Andii'nin siyah cildini ve o cildteki kanlı kesikleri– hatırlattı.

Kesici yoluna devam ederken rutubetli havada titrediğini fark etti. Sol kolu artık tamamen işlevsizdi ve ucu kırık olan da dahil tüm bıçaklarını geri almış olsa bile ihtiyaç hâlinde kendini savunabileceğinden şüpheliydi.

Hedefini tam ileride görebiliyordu. Zirvesi güneşte yıkanan piramidimsi ve bilhassa büyük moloz yığınının iki tarafında ağaçlar yükseliyordu ama bunların çoğu sarmaşıkların boğucu pençesinde ölmüştü. Kesici'ye yakın tarafta delinmez bir karanlığa gömülü geniş bir delik bulunuyordu.

Daru mağaradan yirmi adım uzakta yavaşlayıp durdu. Yapmak üzere olduğu şey bütün içgüdülerine aykırıydı. "Malazanlılar!" diye seslenirken sesinin yüksekliğiyle kendi kendini irkiltti. *Fakat Edurlar Taht'a gidiyorlar – yakınlarda beni duyacak kimse yok. Umarım.* "İçeride olduğunuzu biliyorum! Sizinle konuşmak istiyorum!"

Mağaranın her bir kenarında ikişer figür belirdi. Kurulu arbaletler Kesici'ye doğrultuldu. Sonra merkezden ikisi kadın biri erkek üç kişi daha çıktı. Soldaki kadın el etti. "Ellerini iki yana açıp yaklaş."

Kesici tereddüt etti, sonra sağ elini uzattı. "Korkarım sol kolum kalkmıyor."

"Gel."

Delikanlı yaklaştı.

Konuşan kadın uzun boylu ve kaslıydı. Uzun saçları kırmızıya boyanmıştı. Üstünde tabaklanmış deriler, belindeki kında bir uzunkılıç vardı. Cildinin tonu koyu bronzdu. Kadının kendisin-

den en az on yaş büyük olduğuna hükmeden Kesici onun çekik, sarımsı gözlerine bakınca bir ürpertiye kapıldı.

Diğer kadın silahsız ve daha yaşlıydı. Kafası, yüzü, gövdesi ve bacağı da dahil sağ tarafı baştan aşağı feci yanmıştı – derisi giysilerine kaynamış, bir sihir saldırısı sonucu eriyip mahvolmuştu. Ayakta durması –hatta hâlâ nefes alması– bir mucizeydi.

Adam o ikisinden bir adım geride duruyordu. Kesici'nin Dal Honlu olduğunu tahmin ettiği adam esmer tenliydi ve kır düşmüş kısa kıvırcık saçları siyahtı. Ama gözleri, dış görünüşünün geri kalanına hiç uymayan bir koyu maviydi. Çehresi yeterince düzgün olsa da yara izleriyle bezeliydi. Aşınmış bir hauberk* giymiş, kemerine süssüz bir uzunkılıç takmıştı. Yüzü öylesine ifadesizdi ki Apsalar'ın abisi olabilirdi.

İki yandaki komandolar tam takım zırhlı, miğferli ve vizörlüydüler.

"Bir tek siz mi sağ kaldınız?" diye sordu Kesici.

İlk kadın kaşlarını çattı.

"Fazla zamanım yok," diye sözlerini sürdürdü Daru. "Yardımınıza ihtiyacımız var. Edurların saldırısı altındayız."

"Edurlar mı?"

Kesici gözlerini kırpıştırdı, ardından kafa salladı. "Savaştığınız denizciler. Tiste Edurlar. Bu adadaki bir şeyin, hem de çok güçlü bir şeyin peşindeler – ve biz o şeyi ele geçirmemelerinden yanayız. Peki bize neden yardım edesiniz? Çünkü o şeyi ellerine geçirirlerse muhtemelen Malazan İmparatorluğu'nun sonu gelir. Hatta bütün insanlığın—"

Yanık kadın kıkırdadı, sonra da bir öksürük krizine tutuldu. Ağzı kızıl baloncuklarla köpük köpük oldu. "Ah, gençlik işte! Bütün insanlık, öyle mi? Oldu olacak bütün dünya de gitsin."

"Gölge Tahtı bu adada," dedi Kesici.

Bunu duyunca Dal Honlu adam hafifçe irkildi.

Yanık kadın kafa sallıyordu. "Evet, evet, evet. Bunlar doğru sözler. Her şey sel olup akıyor! Tiste Edurlar; aramaya çıkmış, yurdundan çok uzaklaşmış bir filo. Ve şimdi aradıklarını buldular. Ammanas ile Kotilyon devrilmek üzereler. Ne olmuş yani? Gölge Tahtı – demek Edurlarla *onun* uğruna dövüştük! Ah, nasıl da israf – gemilerimiz, komandolarımız, hatta kendi canım. *Gölge Tahtı* uğruna, öyle mi?" Yeniden kasılarak öksürmeye başladı.

---

* İç içe geçmiş metal halkalardan oluşan, gömleğe benzer koruyucu zırh. –*çn*

"Bu bizim savaşımız değil," diye hırıldadı diğer kadın. "Savaşmak bile istemiyorduk ama ahmaklar konuşmaya, elçi takasına ilgi duymadılar. Hood biliyor ya, bu ada bize ait bile değil. Malaz İmparatorluğu'nun sınırları dışında. Git başka yerde—"

"Hayır," diye gürledi Dal Honlu.

Kadın şaşkınlıkla ona doğru döndü. "Canımızı kurtardığın için sana olan minnetimizi açıkça gösterdik, Seyyah. Ama bu sana komutayı devralma hakkı vermez."

"Taht, Edurların eline geçmemeli," dedi Seyyah isimli adam. "Komutana meydan okumak gibi bir arzum yok, yüzbaşı, ama delikanlı hem imparatorluğa hem de bütün insanlığa karşı riskleri tarif ederken abartısız konuşuyor. Hoşuna gitse de gitmese de Gölge Kovanı artık insan boyutlu..." Çarpık bir tebessüm etti. "Ve öyle olması doğamıza yakışıyor." Tebessümü kayboldu. "Bu bizim savaşımız – ve onunla er geç çatışacağız."

"Bu savaşa Malaz İmparatorluğu adına mı giriyorsun?" diye sordu yüzbaşı.

"Aynen öyle," cevabını verdi Seyyah.

Yüzbaşı komandolarından birine el etti. "Gentur, ötekileri de buraya getir ama Çamuratan'ı yaralıların yanında bırak. Sonra da mangalara arbalet oklarını saydır – elimizde ne var bilmek istiyorum."

Gentur adındaki komando arbaletini gevşetip mağaraya girdi. Az sonra başka askerlerle beraber geri geldi. Mağaradan ilk çıkanlar da dahil toplam on altı kişiydiler.

Kesici, yüzbaşıya yaklaştı. "Aranızda güç sahibi biri var," diye mırıldanarak yanık kadına göz attı. Kadın iki büklüm olmuştu ve bulanık bir kan tükürüyordu. "O bir efsuncu mu?"

Delikanlının bakışlarını takip eden yüzbaşı kaşlarını çattı. "Evet ama ölüyor. Bahsettiğin güç—"

Tam o anda ortalık uzak bir patlamayla sarsıldı ve Kesici hemen o tarafa döndü. "Yeniden saldırıya geçtiler! Bu sefer sihir kullanıyorlar. Beni izleyin!" Arkasına bakmaksızın patikadan aşağı koşmaya başladı. Geriden hafif bir küfür geldi, sonra yüzbaşı emirler bağırdı.

Patika dosdoğru avluya gidiyordu ve Kesici tekrar tekrar gümbürdeyen patlamalara dayanarak askerlerin savaş alanını bulmakta zorluk çekeceklerini sanmıyordu – onları bekleyecek değildi. Apsalar, Darist ve bir avuç eğitimsiz Tiste Andii genci orada tek başlarınaydı – sihre karşı fazla bir savunmaları yoktu.

Fakat Kesici aynı şeyin kendisi için geçerli olmadığına inanıyordu.

Alacakaranlıkta depar atarken sağ elini ağrıyan sol koluna kapatarak onu sabit tutmaya çalıştı. Yine de attığı her adımda göğsüne âdeta bıçak saplanıyordu.

Avlunun en yakındaki duvarı görüş alanına girdi. Renkler havada birbirini kovalayarak etraftaki ağaçları kamçılıyordu. Koyu kırmızılar, macentalar ve maviler karmakarışık bir girdap gibi dönüyordu. Avluyu döven sarsıntı dalgalarının sıklığı da giderek artıyordu.

Kemerin dışında hiç Edur yoktu. İşte bu hayra alamet değildi.

Kesici girişe koştu. Sağındaki bir kıpırtı dikkatini çekti ve topu topu altmış adım uzakta, bir sahil patikasından oraya gelen başka bir Edur bölüğü gördü. *Onlarla Malazanlıların ilgilenmesi gerekecek... Düşler Kraliçesi yardımcıları olsun.* Giriş nihayet karşısında belirdi ve avluda neler olduğunu ilk kez o zaman görebildi.

Ortada sırtları ona dönük olarak dört Edur yan yana duruyordu. Her bir kanatta da bir düzine kadar Edur savaşçı palalarını hazır bekletiyordu. Dörtlüden dalga dalga sihir yayılıyor, bu dalgalar gidip geldikçe daha da güçleniyordu – ve her biri çalkalanan bir renk fırtınasıyla döşeme taşlarının üstünden akıp Darist'e çarpıyordu.

Yaşlı Tiste Andii yalnız başına dikiliyor, ayaklarının dibinde Apsalar yatıyordu, ölü veya baygın. Arkasına Anomander Rake'in torunları saçılmıştı. Kılıcı her nasılsa halen Darist'in ellerindeydi – yine de vücudu kanlı bir et yığınından farksızdı ve enkaza dönmüş göğsünde kemikleri açığa çıkmıştı. Art arda çarpan sihir dalgalarıyla parçalanmasına rağmen geriye tek bir adım bile atmamıştı. Keder adlı kılıç akkor hâldeydi. Metal feci, tiz bir notayla tınlıyordu ve o nota giderek yükseliyor, her geçen saniye daha kulak tırmalayıcı bir hâl alıyordu.

"Kör," diye tısladı Kesici arayı kapatırken, "sana *şimdi* ihtiyacım var!"

Etrafında gölgeler tomurcuklandı, sonra döşeme taşlarına dört ağır pati indi. Tazı'nın silik varlığı aniden yanında belirdi.

Edurlardan biri hemen o tarafa doğru döndü. İnsanlık dışı gözler Kör'ü görünce kocaman aralandı, sonra efsuncu sert ve buyurgan bir tonla bir şey söyledi.

İleri atılan Kör kayarak durdu.

Ve Tazı büzülüp kaldı.

"Beru aşkına!" diyen Kesici bıçak çekmeye davrandı—

Avlu aniden gölgelerle doldu. Hava tuhaf bir çatırtıyla yarıldı—

Ve Edur efsuncuların arasında beşinci bir figür belirdi. Grilere bürünmüş eldivenli figürün yüzü basit bir kukuletanın içinde gizliydi. Ellerinde canlıymış gibi kıvrılıp bükülen bir urgan vardı. Kesici urganın ileriye savrulup bir efsuncuyu gözünden vurmasını, geri gelirken de peşi sıra bir kan ve ezilmiş beyin akıntısı getirmesini seyretti. Sihri sönüveren Edur yere yığıldı.

Kullanıcısı geriye kalan üç büyücünün arasında hareket ederken urgan gözle takip edilemeyecek kadar hızlıydı. Yine de o kıvrılarak geçerken bir kelle omuzlardan ayrıldı, bağırsaklar bir yarıktan dışarı saçıldı. Son efsuncuyu her ne yıktıysa geride bariz bir sonuç bırakmayacak kadar çabuk olup bitti ama Edur daha yere yığılmadan can verdi.

Edur savaşçılar bağrışarak aynı anda iki taraftan hücum ettiler.

İşte o zaman çığlıklar başladı. Kotilyon urganı sağ eliyle kullanırken soldakinde bir bıçak tutuyordu. Bıçak yaklaştığı herkese dokunmaktan fazlasını yapmaz gibiydi – fakat sonuçlar feciydi. Suikastçıların hami tanrısının etrafındaki hava bir kan pusuna döndü ve Kesici daha dördüncü nefesini bile almadan dövüş sona erdi. Kotilyon'un çevresinde cesetlerden başka bir şey kalmamıştı.

Urganın son bir savruluşuyla duvara kan sıçradı, sonra tanrı kukuletasını geriye itip hızla Kör'e doğru döndü. Bir şey söylemek için ağzını açtı, ardından tekrar kapadı. Öfkeli bir el hareketiyle beraber, titreyen Tazı'nın etrafını gölgeler sardı. Gölgeler hemen sonra dağıldığında Kör gitmişti.

Avlunun ötesinden çatışma sesleri geldi ve Kesici o tarafa baktı. "Malazanlıların yardıma ihtiyacı var!" diye Kotilyon'a bağırdı.

"Hayır, yok," diye hırıldadı tanrı.

Yüksek bir çınlama üzerine aynı anda o tarafa doğru döndüler. Darist, Apsalar'ın yanında hareketsiz yatıyordu. Yakınına düşmüş olan kılıç, sıcaklığıyla altındaki yaprakları tutuşturmuştu.

Kotilyon ani ve derin bir hüzne kapılmışçasına yüzünü astı. "Orada işi bitince," dedi Kesici'ye, "onu bu kılıca yönlendir. Ona adlarını söyle."

"Kime?"

Çevresindeki kıyıma son bir kez göz gezdiren Kotilyon ortadan kayboldu.

Kesici hemen Apsalar'a koştu ve yanında diz çöktü.

Kızın alazlanmış giysilerinden artık durgun olan havaya incecik dumanlar yükselmekteydi. Göründüğü kadarıyla başını alevler sarmış ama bu durum çok kısa sürmüştü zira saçlarının çoğu yerli yerindeydi. Yüzü de yanmamıştı ama daha şimdiden kabaran uzun, kırmızı bir yanık çizgisi boynundan aşağı çaprazlama uzanmaktaydı. Sihir saldırısının ardından uzuvlarının hafif hafif seğirmesi halen hayatta olduğunun kanıtıydı.

Kesici onu uyandırmaya çalışsa da beceremedi. Hemen sonra başını kaldırıp kulak kabarttı. Çatışmanın gürültüsü sonlanmıştı ve tek bir çizme çifti, kavrulmuş toprağı çıtırdatarak yavaş yavaş oraya yaklaşmaktaydı.

Kesici yavaşça doğrulup kemerin karşısına geçti.

Seyyah görüş alanına girdi. Adamın zırhlı ellerinden birinde ucunun dörtte üçü kırılmış bir kılıç vardı. Üstü başı kanla kaplı olmasına rağmen yaralı bir hâli yoktu. Durup avludaki sahneyi gözden geçirdi.

Kesici her nasılsa sorma gereği duymaksızın ondan başka kimsenin sağ kalmadığını anladı. Yine de kemerden dışarı bakmaya gitti. Malazanlıların hepsi yerde hareketsiz yatmaktaydı. Etrafları en az elli Tiste Edur cesedinden oluşan bir halkayla çevriliydi. Açıklığa uzanan patikaya arbalet oklarıyla bezeli daha başka cesetler serilmişti.

O Malazanlıları ölüme sürükledim. O güzel gözlü yüzbaşıyı... Yerdeki Tiste Edurların arasında yürüyen Seyyah'ın yanına döndü. Sorduğu soru düğümlenmiş bir boğazdan çıktı. "Söylediğin doğru muydu, Seyyah?"

Adam ona baktı.

"Bu savaş," diye ayrıntıya girdi Kesici. "Sahiden de bir Malazan savaşı mıydı?"

Seyyah'ın cevaben omuz silkmesi Daru'yu ürpertti. "Bunlardan bazıları halen hayatta," dedi eliyle Tiste Andiileri işaret ederek.

"Mağarada da yaralılar var," diye belirtti Kesici.

Adamın yavaş adımlarla Apsalar'ın ve Darist'in yattıkları yere yürümesini seyretti. "O kız bir dost," dedi delikanlı.

Homurdanan Seyyah kırık kılıcını bir kenara atıp Darist'in üzerinden aştı ve elini Keder'e uzattı.

"Dikkat—"

Fakat adam zırhlı elini kabzaya kapatıp silahı yerden kaldırdı.

İç geçiren Kesici uzunca bir süre gözlerini yumdu. "Adı İnti-

kam... veya Keder. Hangi isim senin için daha uygunsa onu seçebilirsin."

Seyyah dönüp delikanlıyla göz göze geldi. "Bunu kendin için istemiyor musun?"

Daru başını iki yana salladı. "Kullanıcısından şaşmaz bir irade talep ediyor. Ben o kılıca uygun değilim ve sanırım asla da olmayacağım."

Seyyah ellerindeki silahı inceledi. "İntikam," diye mırıldandı, ardından kafa salladı ve kını Darist'in ölüsünden almak için çömeldi. "Bu yaşlı adam kim?"

Kesici omuz silkti. "Bir koruyucu. Adı Andarist'ti. Artık öldüğü için Taht savunmasız kaldı."

Seyyah doğruldu. "Burada bir müddet kalacağım. Senin de dediğin gibi ilgilenilecek yaralılar... ve gömülecek cesetler var."

"Sana yardım edeyim."

"Gerek yok. Buraya gelen tanrı Edur gemilerine de uğradı – o gemilerde filikalar ve erzak var. Kadınını da alıp git. Daha başka Edurlar burayı tesadüfen bulurlarsa ayağıma dolanmaktan başka bir işe yaramazsın."

"Burada ne kadar kalıp Andarist'in rolünü üstlenmeyi planlıyorsun?"

"Ona hak ettiği hürmeti göstermeye yetecek kadar."

Apsalar'dan çıkan bir inilti Kesici'nin dikkatini ona çekti. Kız ateşlenmişçesine çırpınmaya başladı.

"Onu buradan götür," dedi Seyyah. "Sihrin etkileri henüz geçmedi."

Daru başını kaldırıp o gözlere baktı – ve içlerinde hüzün gördü. Adam ilk defa duygularını belli ediyordu. "Bari ölüleri gömmene yardım edeyim."

"Yardıma ihtiyacım yok. Bunlar gömeceğim ilk silah arkadaşlarım değiller. Git. Kızı da al."

Delikanlı Apsalar'ı kucakladı. Çırpınmayı bırakan genç kadın derin ve huzurlu bir uykuya dalarcasına iç geçirdi. Doğrulan Kesici kısa bir süre daha Seyyah'ı süzdü.

Adam arkasına dönmüştü. "Kılıç için tanrına teşekkür et, fani," diye homurdandı yabancı, sırtı hâlâ ona dönüktü.

Taş zeminin uzunca bir kısmı çökerek aşağıdaki yeraltı nehrinin hızla akan simsiyah sularına gömülmüştü. Deliğin karşı tarafın-

daki bir mızrak demetinin etrafına bağlanıp suya sarkıtılmış halat akıntı tarafından çekiştirildikçe oynamaktaydı. Taşları yontulmamış odadaki hava soğuk ve nemliydi.

Kalam kenarda çömelip aşağıdaki çalkantılı suları uzun uzun inceledi.

"Kuyu," dedi suikastçının arkasında dikilen Çavuş Cord.

Kalam homurdandı. "Yüzbaşı ve teğmen ne halt yemeye aşağı indiler?"

"Bu odadaki meşaleleri söndürüp de yeterince uzun bakarsan bir parıltı görürsün. Dipte bir şey yatıyor. Yüzeyin yaklaşık iki adam boyu aşağısında."

"Bir şey mi?"

"İnsana benziyor... zırhlı bir insana. Orada sere serpe yatıyor."

"Öyleyse meşaleleri çıkar şuradan. Orada ne var görmek istiyorum."

"Bir şey mi dedin, *Onbaşı?* Unutma, iblis dostun ortadan kayboldu."

Kalam iç geçirdi. "İblisler öyle yapar ve bunun için şükretmelisin. Şu anda, Çavuş, hepinizin de bu dağda fazlasıyla uzun bir zaman kapalı kaldığınız ve aklınızı kaçırmış olabileceğiniz kanaatindeyim. Ayrıca bölüğündeki mevkiimle ilgili sözlerini yeniden değerlendirdim ve bir karara vardım." Başını çevirip gözlerini Cord'unkilere dikti. "Senin bölüğünde *değilim*, Cord. Ben bir Köprüyakanım. Sense Ashok Alayı'ndansın. Eğer bu kadarı sana yetmezse eski rütbemi devreye sokuyorum... bir Pençe, yani bir El Lideri olarak. Dolayısıyla sahadayken yalnızca Pençebaşı Topper'ın, Muavin'in ve İmparatoriçe'nin astıyım. Şimdi o kahrolası meşaleleri buradan götür."

Cord ansızın gülümsedi. "Bölüğün başına geçmek mi istiyorsun? İyi, al senin olsun. Ama Irriz'in hakkından bizzat gelmek istiyoruz." Uzanıp arkasındaki duvarda yanan meşalelerden ilkini aldı.

Adamın tavrındaki ani değişiklik Kalam'ı şaşırttı, sonra da kuşkuyla doldurdu. *Uyuduğum zaman durum değişecek. Aşağıdaki tanrılar aşkına, kendi başımayken çok daha rahattım. Hem o lanet olasıca iblis nereye gitti ki?* "İşin bitince, Çavuş, diğerlerinin yanına dön ve hazırlıklara başlayın – buradan ayrılıyoruz."

"Yüzbaşı ile teğmen ne olacak?"

"Ne olabilir ki? Suya kapılıp sürüklendiler ve ya boğuldular ya

da bir suvatta dışarı çıktılar. Her halükârda artık bizimle değiller ve geri geleceklerini sanmam."

"Bundan emin olamazsın."

"Herifler gideli çok olmuş, Cord. Eğer boğulmadılarsa yakınlarda bir yerde yüzeye ulaşmış olmalılar. Nefesini ancak bir yere kadar tutabilirsin. Neyse, bu kadar tartışma yeter – işe koyul."

"Emredersin... komutanım."

Cord ellerinde birer meşaleyle merdiveni tırmandı.

Oda çabucak karanlığa gömüldü.

Kalam çavuşun çizme seslerinin gitgide kısılmasını dinleyerek gözlerinin karanlığa alışmasını bekledi.

Sonunda çok aşağılarda muğlak bir figür belirdi. Akan suyun altında dalgalanan görüntü silikti.

Suikastçı halatı geri çekip bir tarafa sardı. Yaklaşık yirmi kulaçlık bir kısmı aşağıya bırakılmıştı ama mızrak demetine çok daha fazlası sarılıydı. Suikastçı daha sonra tırtıklı kenardan iri bir taşı çekip aldı ve halatın ıslak, buz gibi soğuk ucunu o taşa bağladı.

Oponn'un şansı yanındaysa ağır taş dosdoğru aşağı batardı. Kalam düğümleri bir kez daha kontrol etti, sonra da taşı kenardan itti.

Dümdüz düşen taş sarılı halatı da beraberinde sürükledi. Mızrakların şaklamasıyla Kalam aşağı baktı. Taş halatın ucunda asılı kalmıştı. Kalam da hiç şüphesiz yüzbaşı ve teğmen gibi o kadarlık bir uzunluğun figüre temas etmeye yeteceğini düşünmüştü ama yetmemişti. Yine de aradaki mesafe kısa görünüyordu. *Demek ki herif bayağı iriymiş. Pekâlâ... bakalım ne kadar iriymiş.* Mızrakları tuttu ve desteyi kaldırıp yuvarlamaya başladı. Halatın aşağıya sarkan kısmı gitgide uzadı.

Kalam taşın ilerleyişini incelemek için durakladı, sonra kaldığı yerden devam etti.

Taş nihayet figüre ulaştı – Kalam bunu boşalan ipin suya kapılarak kavislenmesinden anladı. Tekrar aşağıya göz attı. "Hood aşkına!" Taş, figürün göğsünde duruyordu... ve aradaki mesafeden dolayı ufacık görünüyordu.

Zırhlı figür dev gibiydi – yetişkin bir adamdan en az üç kat uzundu. Ölçek yüzbaşı ile teğmeni yanıltmıştı. Muhtemelen ölümlerine sebep olacak kadar.

Kalam gözlerini kısarak aşağıya bakarken tuhaf parıltının kaynağına kafa yordu, sonra da taşı geri çekmek için halatı kavradı—

Ve çok aşağılarda dev bir el hızla kalkıp halata kapandı – ve ona asıldı.

Akıntının içine çekilen Kalam bağırdı. Buz gibi sulara dalarken mızrak demetini yakalama çabasıyla elini yukarı uzattı.

Sert bir asılışla tam tepede şiddetli bir çatırtı koptu ve mızraklar kırıldı.

Akıntıya kapılıp sürüklenmesine rağmen suikastçı halatı bırakmadı. Aşağıya çekildiğini hissetti.

Soğuk uyuşturucuydu. Kulakları tıkandı.

Derken zincir eldivenlerle kaplı bir çift dev yumruk tarafından çekildi – ve yaratığın miğferinin geniş mazgalıyla yüz yüze geldi. Mazgalın altındaki çalkantılı karanlıkta çürük, hayvani bir çehre görür gibi oldu. Yaratığın suratındaki lime lime olmuş deri parçaları akıntının etkisiyle oynaşıyordu. Dişlerin üstünde dudaklar yoktu.

Yaratık Kalam'ın zihninde konuştu. "*Diğer ikisi elimden kaçtı... ama sen kaçamayacaksın. Karnım öyle aç ki—*"

Demek karnın aç? diye içinden yanıt verdi Kalam. *Şunu bir dene.*

Her iki uzunbıçağını yaratığın göğsüne sapladı.

Gök gürültüsü gibi böğüren yaratık bir yumruğunu dümdüz uzattı ve Kalam'ı iterek kendisinden uzaklaştırdı – hem de suikastçının ihtimal vereceğinden daha sert ve hızlıca. Her iki silah da devin göğsüne takılı kaldı – neredeyse Kalam'ın ellerinden kurtulacaklardı ama suikastçı bıçaklarını bırakmadı. Akıntı onu sürükleme fırsatı bulamadan yukarı uçtu ve bir su gayzeri içinde nehirden fırlayıp düştüğü delikten gerisingeri çıktı. Ayaklarından biri kenara takılınca çizmesi çıktı. Odanın alçak taş tavanına çarpmasıyla ciğerlerinde kalan son hava da boşaldı, sonra tekrar düştü.

Vücudunun yarısı deliğin kenarına çakıldı ve yeniden nehre kapılıp sürüklenmesine ramak kaldı. Fakat zemine tırnaklarıyla tutunarak kendini düzeltmeyi başardı ve delikten uzaklaştı. Orada, yanındaki çizmesiyle hareketsiz ve uyuşuk yattı. Titrek bir nefesle buz gibi soğuk havayı ciğerlerine doldurabilmesi için biraz zaman geçmesi gerekti.

Basamaklarda ayak sesleri işitti. Sonunda Cord odaya daldı ve kayarak Kalam'ın tam önünde durdu. Çavuş bir elinde kılıcını, diğerinde yanan bir meşaleyi tutuyordu. Gözlerini suikastçıya dikti. "O gürültü neydi? Neler oldu? Kahrolası mızraklar nerede?"

Kalam yan dönüp kenardan aşağıya baktı.

Kanla kırmızıya boyanmış olan köpüklü nehrin dibini görmek mümkün değildi. "Sakın," dedi suikastçı nefes nefese.

"Sakın ne? Şu suyun hâline bak! *Sakın ne?*"

"Sakın... bu kuyudan... su çekmeyin..."

Titremesinin geçmesi uzun sürdü ve yerini odanın tavanına çarpmasından kaynaklanan sayısız ağrı sızı aldı. Cord tekrar gitmiş, sonra bölüğünün diğer mensuplarıyla ve Sinn'le beraber geri gelmişti. Askerler yanlarında battaniyeler ve daha başka meşaleler getirmişlerdi.

Uzunbıçakları Kalam'ın ellerinden almak kolay olmadı. Ayrılışın ardından sapların her nasılsa suikastçının avuçlarını ve parmak uçlarını kavurmuş olduğu anlaşıldı.

"Bunu soğuk yapmış," diye mırıldandı Ebron. "Ellerin soğuktan yanmış. O yaratığın neye benzediğini söylemiştin?"

Battaniyelere sarılı Kalam başını kaldırdı. "Uzun zaman önce ölmesi gereken bir şeye, Büyücü. Söyle bana, B'ridys, bu kale hakkında neler biliyorsun?"

"Herhalde senden daha az şey biliyorumdur," cevabını verdi Ebron. "Ben Karakarang'da doğdum. Burası bir manastırmış, değil mi?"

"Evet. Ortadan kalkalı çok olmuş en eski tarikatlardan birine aitti." Bir manga şifacısı suikastçının yanına çömeldi ve ellerine uyuşturucu bir merhem sürmeye başladı. Kalam başını duvara yaslayıp iç geçirdi. "İsimsizleri hiç duymuş muydun?"

Ebron alaycı bir homurtu çıkardı. "Karakaranglıyım dedim ya. Tanno tarikatı direkt İsimsizlerin soyundan geldiklerini iddia eder. Ruhgezerlerin söylediğine göre şarkı ve benzeri güçleri, İsimsizlerin ayinlerinde yarattıkları örüntülerden doğmuş – o örüntüler güya bütün bu alt kıtada birbiriyle kesişirmiş ve güçleri hâlâ yerini korurmuş. Bu manastırın İsimsizlere ait olduğunu mu söylüyorsun? Evet, elbette öyle söylüyorsun. Ama onlar birer iblis değillerdi ki."

"Hayır ama iblisleri zincirlemek gibi bir huyları vardı. Nehirdeki muhtemelen son karşılaşmasından hoşnut kalmadı ama hoşnutsuzluğu sandığınız kadar uzun sürmeyebilir."

Ebron'un kaşları çatıldı, sonra beti benzi attı. "Kan – eğer biri o kanın karıştığı sudan içerse..."

Kalam kafa salladı. "İblis o kişinin ruhunu alır... ve takası gerçekleştirir. Özgürlüğüne kavuşur."

"İllâ insanlar olacak diye bir kural da yok!" diye tısladı Ebron. "Hayvanlar, kuşlar – böcekler! Herhangi bir canlı!"

"Hayır, bence ona büyük bir şey lazım – bir kuştan veya böcekten daha büyük bir şey. Kaçtığında da—"

"Senin peşine düşecek," diye fısıldadı büyücü. Aniden Cord'a döndü. "Buradan gitmeliyiz. Hemen! Dahası—"

"Evet," diye homurdandı Kalam, "benden uzaklaşabildiğiniz kadar uzaklaşın. Dinle – İmparatoriçe yeni Muavin'ini bir orduyla beraber buraya yolladı. Raraku'da bir muharebe yaşanacak. Muavin'in elinde acemilerden başka pek bir şey yok. Ne kadar hırpalanmış olsa da bölüğünüz çok işine yarar."

"Aren'den mi yola çıkacaklar?"

Kalam başıyla onayladı. "Muhtemelen çıkmışlardır bile. Yani bir ay daha sağ kalmalı ve belaya bulaşmamalısınız."

"Hallederiz," dedi Cord asabice.

Kalam dönüp Sinn'e göz attı. "Dikkatli ol, evlat."

"Olurum. Sanırım seni özleyeceğim, Kalam."

Suikastçı yeniden Cord'a hitap etti. "Bana malzemelerimi bırakın. Burada biraz daha dinleneceğim. Yollarımız kesişmesin diye buradan batıya gidecek ve Hortum'un kuzey sınırından dolaşacağım... en azından bir süreliğine. Daha sonra onu aşmaya ve Raraku'ya girmeye çalışacağım."

"Leydi'nin şansı yanında olsun," cevabını verdi Cord, ardından el etti. "Diğer herkes, yürüyün." Çavuş merdivende tekrar suikastçıya baktı. "O iblis... sence yüzbaşıyı ve teğmeni haklamış mıdır?"

"Hayır. Aksini söyledi."

"Seninle konuştu mu?"

"Evet, zihnimde. Ama sohbetimiz kısa sürdü."

Cord sırıttı. "İçimden bir ses, seninle edilen her sohbetin kısa sürdüğünü söylüyor."

Hâlâ kontrol altına alamadığı titremelerle sarsılan Kalam az sonra yalnız kaldı. Neyse ki askerler geride bir iki meşale bırakmışlardı. Azalan iblisinin kaybolmasına hayıflanmamak suikastçının elinde değildi. *Tam da gidecek zamanı buldu.*

Suikastçı uçurumun öbür tarafındaki kayalık yamaçta bulunan dar yarıktan, yani manastırın gizli kaçış güzergâhından çıktığında vakit akşamdı. Zamanlaması hiç de iyi değildi. İblis kaderin bah-

şettiği bir surette çoktan serbest kalmış ve onun peşine düşmüş olabilirdi. Önündeki gece pek de hoş geçecek gibi değildi.

Yarığın önündeki tozlu zeminde bölüğünün çıkışının izleri vardı ve grubun ondan en az dört saat önce güneye yollanmış olması Kalam'ın dikkatinden kaçmadı. Gördüğünden memnun kalan suikastçı çantasını sırtına astı ve kaleyi oluşturan kayalığın etrafından dolaşıp batıya yöneldi.

Yabani bhok'arallar bir müddet ona ayak uydurarak kayaların üstünde seğirttiler ve hava karardıkça kulağa tuhaf gelen dokunaklı sesleriyle öttüler. Gökteki bulanık toz perdesinin arkasında beliren yıldızlar çölün çevresel gümüşi parlaklığını kirli demire benzer bir renge çevirdiler. Kalam ufuk çizgisi boyunca görülür olacağı yükseltilerden uzak durarak yavaş bir tempoyla ilerledi.

Kuzeyden gelen uzak bir çığlıkla donakaldı. Bir enkar'al. Nadir ama yeterince olağan. *Tabii kahrolasıca şey kısa zaman önce yere konup kanlı bir birikintiden su içmediyse.* Bhok'arallar o çığlıkla kaçışmış ve gözden kaybolmuşlardı. Kalam'ın tespit edebildiği bir rüzgâr yoktu ama sesin böyle gecelerde uzaklara kadar yayıldığını bilirdi. Daha da kötüsü kanatlı dev sürüngenler yerdeki hareketleri çok yükseklerden saptayabilirdi... ve suikastçı onlara güzel bir yemek olurdu.

Kalam içinden sövüp sayarak Hortum'un uçuşan kumlardan müteşekkil yekpare duvarının üç buçuk, belki dört bin adım uzakta yükseldiği güneye döndü. Sırt çantasının kayışlarını kısalttı, sonra ihtiyatla bıçaklarına uzandı. Merhemin etkisi geçiyor, avuçları yavaş yavaş zonklamaya başlıyordu. Enfeksiyon riskini göze alıp hem parmaksız hem de zırhlı eldivenlerini takmıştı ama o bariyerler bile ellerini silahların saplarına kapatıp onları çekerken hissettiği yakıcı acıyı hafifletmeye yaramadı.

Cesaret edebildiği kadar hızlı ilerleyerek yokuş aşağı indi. Yüz kalp atışı sonra Raraku'nun havzasının kavruk tabanına ulaştı. Hortum ileride boğuk bir uğultuydu ve oraya doğru mütemadiyen serin bir hava akıyordu. Kalam gözlerini o uzak, puslu duvara dikti ve bir koşu tutturdu.

Beş yüz adım. Çantanın kayışları telabasının omuzlarını aşındırarak alttaki hafif zincir zırhı açığa çıkarıyordu. Taşıdığı malzemeler onu yavaşlatıyordu ama Kalam onlar olmadan Raraku'da sonunun geleceğini biliyordu. Koştukça nefesinin giderek hızlanmasını dinliyordu.

Bin adım. Avuçlarındaki kabarcıklar patlayıp eldivenlerinin içini ıslatmış ve uzunbıçakların saplarını kayganlaştırarak tutulmalarını zorlaştırmıştı. Kalam artık gece havasını derin derin içine çekiyor, uyluklarına ve baldırlarına bir yanma hissi yerleşiyordu.

Kestirebildiği kadarıyla hedefine iki bin adım kalmıştı. Uğultu şiddetliydi ve kum perdeleri onu arkadan kamçılıyordu. Kalam tanrıçanın hiddetini havada hissedebiliyordu.

Bin beş yüz adım—

Bir mağaraya girmişçesine ani bir sessizlik çöktü – sonra kendini havada perendeler atarken buldu. Parçalanan sırt çantasının içinde ne varsa çevreye saçıldı. Kulakları, duymakta bile âciz kaldığı bir sesin –kemiklerini sarsan bir çarpmanın– yankılarıyla doldu. Sonunda yere çarpıp yuvarlandı ve bıçakları ellerinden uçup gitti. Sırtı ve omuzları sıcak kanla sırılsıklamdı. Zincir zırhı enkar'alın pençeleri tarafından yırtılmıştı.

Verdiği bütün hasara rağmen bu alaycı bir darbeydi. Yaratık isteseydi rahatlıkla kafasını kopartabilirdi.

Kalam'ın kafatasına tanıdık bir ses girdi. "*Evet, seni hemen öldürebilirdim ama böylesi daha çok hoşuma gidiyor. Kaç, fani. Git o kum duvarına sığın.*"

"Seni özgürlüğüne kavuşturdum," diye homurdanan Kalam kan ve kum tükürdü. "Böyle mi teşekkür ediyorsun?"

"*Bana acı çektirdin. Kabul edilemez. Ben acı çekecek biri değilim. Acıyı sadece çektiririm.*"

"Eh," diye sıkılı dişleri arasından konuşan suikastçı yavaşça elleri ve dizleri üstünde doğruldu, "bu son anlarımda, böyle bir tutumla bu yeni dünyada fazla uzun yaşayamayacağını bilmek içimi rahatlatıyor. Seni Hood'un kapısının öbür tarafında bekleyeceğim, İblis."

Dev pençeler üstüne kapandı. Biri belinden, diğer üçü karnından olmak üzere sivri tırnaklar zincir zırhı deldi ve onu yerden kaldırdı.

Kalam yeniden havaya fırladı. Bu sefer kendi boyunun en az üç katı yüksekliğinden düştü ve yere çarpınca zihnine karanlık çöktü.

Bilinci açıldığında kendini çatlak toprakta sere serpe yatarken buldu. Altındaki zemin kendi kanıyla çamura dönmüştü. Tepedeki yıldızlar çılgınca oynaşıyordu ve vücudunu kıpırdatamıyordu. Kafatasının arka tarafı omuriliğinden gelen derin bir titreşimle çınlıyordu.

"Ah, bir kez daha uyandın. Güzel. Oyunumuza devam edelim mi?"

"Nasıl istersen, İblis. Ama maalesef pek oynanacak bir tarafım kalmadı. Belimi kırdın."

"Kafa üstü çakılmakla hata ettin, fani."

"Kusuruma bakma." Fakat uyuşukluk geçiyordu – suikastçı uzuvlarına yayılan karıncalanmayı hissedebiliyordu. "Artık aşağı in de şu işi bitir, İblis."

Enkar'al solunda bir yere konarken yer sarsıldı. Yaratık ağır ayak sesleriyle yaklaştı. *"Bana adını söyle, fani. En azından binlerce yıl sonraki ilk kurbanımın kim olduğunu bileyim."*

"Kalam Mekhar."

"Peki sen ne tür bir yaratıksın? Imass'a benziyorsun..."

"Ah, demek İsimsizlerden çok önce hapsedildin."

"İsimsizler diye bir şey hiç duymadım, Kalam Mekhar."

Suikastçı gözlerini kapalı tutmasına rağmen artık enkar'alı dev bir mevcudiyet olarak yanında hissedebiliyordu. Derken etoburun nefesi üstüne vurdu ve sürüngenin çenelerini kocaman açtığını anladı.

Kalam yana yuvarlanıp sağ yumruğunu yaratığın gırtlağına gömdü.

Sonra da avucunda tuttuğu kana bulanmış kumları, çakılları ve taşları bıraktı.

Ve de öbür elindeki hançeri canavarın göğüs kemiklerinin arasına sapladı.

Dev kafa geriye savrulurken suikastçı bu sefer diğer tarafa yuvarlandı, sonra da ayağa kalktı. Yaptığı hareket bacaklarındaki bütün hissiyatı alınca tekrar yere devrildi – ama o arada uzunbıçaklarından birinin yaklaşık on beş adım uzakta yere saplanmış olduğunu fark etti.

Enkar'al artık boğulurcasına sesler çıkararak debeleniyor, ağarmış toprağı o panikle kudurmuşçasına tırmalıyordu.

Bacaklarını yeniden hissetmeye başlayan Kalam kavruk toprakta uzunbıçağa doğru süründü. *Sanırım oradaki yılanlı yalım. Ne kadar da münasip.*

Bütün dünyanın sarsılması üzerine suikastçı arkasına döndü. Yaratık havaya sıçramış ve tam arkasına –daha bir saniye önce bulunduğu noktaya– bacaklarını açarak inmişti. Kanlı gözyaşları akıtan sert bakışlı gözleri bir an için teşhisle parladı – sonra panik o teşhise tekrar baskın geldi. Yaratığın tırtıklı çenelerinin arasından kan ve kumlu köpük püskürdü.

Kalam sürünmesine kaldığı yerden devam etti. Bir süre sonra bacaklarını nihayet oynatabilir oldu ve emeklemeyi becerdi.

Derken bıçak sağ elindeydi. Başı şiddetle dönen suikastçı yönünü çevirdi ve gerisingeri emeklemeye başladı. "Sana bir hediyem var," dedi nefes nefese. "Selam vermeye gelmiş eski bir dost."

Enkar'al silkinip şiddetle yan devrildi ve o esnada kanatlarından birinin kemiklerini kırdı. Kuyruğunu savurarak, bacaklarını çırparak, pençelerini spazmlarla açıp kapatarak başını tekrar tekrar yere vurdu.

"Adımı unutma, İblis," diye devam eden Kalam hayvanın kafasına kadar emekledi. Dizlerini altına aldı, sonra da bıçağı iki eliyle birden kaldırdı. Sivri uç iblisin kıvranan boynuna dayalı durarak onun hareketleriyle beraber yükselip alçaldı. "Kalam Mekhar... boğazına takılıp yutamadığın kişi." Bıçağı bastırarak kalın, pütürlü deriyi deldi. Yırtılan şahdamarından dışarıya kan püskürdü.

Geriye kaçan Kalam ölümcül fıskiyeden son anda sakındı ve tekrar yuvarlandı.

Üç tur attıktan sonra kendini bir kez daha sırtüstü yatarken buldu. Vücuduna yine felç yayıldı.

Gökyüzünde fırıl fırıl dönen yıldızlara baktı... ta ki karanlık hepsini yutuncaya dek.

Bir zamanlar İsimsizler için manastır işlevi gören ama o günlerde bile eski –inşa edenleri çoktan unutulmuş– olan kadim manastırın içi zifiri karanlıktı. En alt kattaki tek odanın zemininin çökmesi sonucu hızla akan bir yeraltı nehri açığa çıkmıştı.

Suyun buz gibi soğuk derinliklerinde Ata sihriyle kayaç tabakasına zincirlenmiş devasa, zırhlı bir savaşçı yatmaktaydı. Safkan Thelomen Toblakai iblis sahiplenmesinin lanetini tanımış, o sahiplenmeyle benlik bilinci ortadan kalkmıştı – soylu savaşçı çok ama çok uzun bir zaman önce yok olmuştu.

Lakin bedeni şimdi sihirli zincirleri arasında kıvranmaktaydı. İblis çekip gitmiş, dışarı fışkıran kanla beraber kaçmıştı. Aslında yaratığın çürümüş hâlinden dolayı öyle bir kanın var olmaması gerekirdi ama vardı; ve nehir onu hürriyete sürükleyip yetişkin bir enkar'alın –hayatının baharındaki bir hayvanın– su içmek için başına çöreklendiği bir suvata kadar götürmüştü.

Enkar'al bir süredir yalnızdı – yakınlarda türdeşlerine ait ufacık bir iz bile bulamamıştı. Zamanın geçişini sezmemesine rağmen

kendi türüyle en son on yıllar evvel karşılaşmıştı. Hatta normal bir ömür dikkate alınırsa kaderinde bir daha asla çiftleşmemek vardı. Ölümüyle beraber Jhag Odhan'ın doğusundaki enkar'alların soyu tümden kuruyacaktı.

Fakat şimdi ruhu yabancı, soğuk bir bedende kudurmaktaydı. O bedenin ne kanatları, ne gümbür gümbür atan kalpleri, ne de avların kokusunu taşıyan çölün gece havasını alacak bir burnu vardı. Bir şey onu yattığı yere mıhlamıştı ve esaret hızla şuursuz bir deliliğe yol açmaktaydı.

Çok yukarılardaki kale sessiz ve karanlıktı. Dış odalardan gelen esintilerin belli belirsiz iç çekişleri sayılmazsa hava yine durgundu.

Hiddet ve dehşet. Ebediyet vaadi haricinde cevap yoktu.

Daha doğrusu öyle olacaktı.

Eğer Hayvan Tahtı boş kalsaydı.

Yeniden uyanmış kurt tanrılar acilen bir... şampiyona ihtiyaç duymasalardı.

Varlıkları yaratığın ruhuna erişip puslu göklerde enkar'alların olduğu, yetişkin erkeklerin çiftleşme mevsiminden gelen azgınlıkla çenelerini birbirine kenetledikleri, dişilerin çok yukarılarda turladıkları bir dünyanın görüntüleriyle onu sakinleştirdi. Görüntüler kapana kısılmış ruha huzur verdi ama o huzura derin bir keder eşlik etti, zira artık giydiği vücut... *yanlıştı*.

O hâlde hizmet etmesi lazımdı. Ödülü başka bir âlemde türdeşlerine katılmak olacaktı.

Hayvanlar umuda yabancı olmadıkları gibi ödüllere ilgisiz de kalmazlardı.

Hem zaten bu şampiyon yakında kan tadacaktı.

Lakin şimdilik çözülmesi gereken sihirli bir bağ yumağı vardı.

Uzuvları ölüm kadar kaskatıydı. Fakat kalbi pes etmemişti.

Yüzünden geçen bir gölgeyle uyanan Kalam gözlerini açtı.

Yaşlı bir adamın sıcaklık dalgaları ardında yüzen buruşuk çehresi gelip başına dikilmişti. Dal Honlu, saçsız, kepçe kulaklı adamın kaşlarını çatıldı. "Ben de seni arıyordum!" diye Malazanca konuşarak suçladı. "Nerelerdeydin? Burada ne halt yemeye yatıyorsun? Havanın sıcak olduğunu bilmiyor musun?"

Kalam gözlerini tekrar yumdu. "Beni mi arıyordun?" Başını iki yana salladı. "Kimse beni aramıyor," diye sözlerini sürdürürken

çevredeki topraktan yansıyan parlak ışığa rağmen gözlerini açılmaya zorladı. "Eh, en azından artık aramıyor."

"Budala. Güneş çarpmış ahmak. Salak – ama belki de yumuşamalı, hatta teşvik edici olmalıyım. Öyle yapmam onu kandırır mı? Büyük ihtimalle. Evet, bir taktik değişikliği! Hey sen! Bu enkar'alı sen mi öldürdün? Etkileyici! Harikulade! Ama leş gibi kokuyor. Hiçbir şey çürüyen bir enkar'aldan beter değildir – tabii altına kaçırmış olman hariç. Şansına sidikli dostun beni buldu, sonra da buraya getirdi. Ah, enkar'alı da işaretlemiş – bu ne koku! Postu cızır cızır! Her neyse, o seni taşır. Evet, alıp perili konutuma götürür."

"Hood aşkına, sen de kimsin yahu?" diye bilmek isteyen Kalam doğrulmaya çalıştı. Felç geçmişse de üstü başı kurumuş kanla kaplıydı. Yara delikleri birer kömür gibi yanıyor, vücudundaki her kemik sızlıyordu.

"Ben mi? Bilmiyor musun? Etrafıma yaydığım ünlüşlüğü tanımıyor musun? Ünlüşlük? Böyle bir kelime mutlaka olmalı. Onu daha önce de kullandım! Elbette. Gölge'nin en sadık hizmetkârı! En Ulu Yüce Rahip Iskaral Pust! Bhok'aralların tanrısı, örümceklerin belası, dünyadaki bütün Tektutanların ve D'iverlerin Baş Aldatıcısı! Ve şimdi de senin kurtarıcın! Tabii bana teslim edeceğin bir şey varsa. Bir kemik düdük? Mesela küçük bir kese? Sana bir gölge âleminde, daha bile gölgeli bir tanrı tarafından verilmiş bir tane? Puslu elmaslarla dolu bir kese diyorum, seni ahmak!"

"Sen osun, değil mi?" Kalam inledi. "Tanrılar yardımcımız olsunlar. Evet, elmaslar bende." Doğrulup oturmaya çalışarak kemerinin altına sıkıştırdığı keseye uzandı – ve o sırada rahibin arkasındaki gölgelerde süzülen azalan iblisini görür gibi oldu. Sonra gözleri karardı.

Tekrar ayıldığında bir sunağa şüphe çekecek kadar benzeyen, yükseltilmiş bir taş platformda yatıyordu. Duvarlardaki raflarda gaz lambaları titreşiyordu. Oda küçük, hava buruktu.

Vücuduna şifa merhemleri –ve de muhtemelen sihir– tatbik edilmişti. Kendini tazelenmiş gibi hissetmesine karşın bir süredir hiç kıpırdamamışçasına eklemleri tutulmuştu. Giysileri çıkarılmış, üstüne serili ince battaniye kirden iyice sertleşmişti. Boğazı müthiş bir susuzluğun pençesindeydi.

Suikastçı yavaşça doğrulup oturdu. Enkar'alın tırnaklarının battığı noktalardaki mor izleri incelerken zeminden gelen bir seğirtme sesiyle irkilmesine ramak kaldı. Yamru yumru omzunun üzerinden gülünç denecek kadar suçlu bir bakış atan bir bhok'aral fırladığı gibi kapı aralığından odayı terk etti.

Taş zemindeki bir hasırda tozlu bir su testisi ile bir kil bardak duruyordu. Kalam battaniyeyi üstünden atıp oraya doğru yürüdü.

Bardağa su koyarken odanın bir köşesinde gölgelerin peydahlanması dikkatini çekti ve o sayede gölgeler kaybolduğu zaman orada Iskaral Pust'u görünce şaşırmadı.

Rahip öne eğilerek kapı aralığına tedirgin gözlerle baktı, sonra da parmak uçlarına basarak suikastçıya yaklaştı. "Artık daha iyisin, değil mi?"

"Fısıldamanın gereği var mı?" diye sordu Kalam.

Adam irkildi. "Yavaş! Karım!"

"Uyuyor mu?"

Iskaral Pust'un ufak tefek suratı bir bhok'aralınkine o kadar çok benziyordu ki Kalam adamın soyundan sopundan şüphe duydu – *yok artık, saçmalama, Kalam.* "Uyumak mı?" dedi rahip telaşla. "O *asla* uyumaz! Hayır, seni budala, *avlanıyor*!"

"Avlanmak mı? Ne avlıyor ki?"

"Ne değil. Kim. Elbette beni avlıyor." Kalam'a bakarken gözleri parlıyordu. "Ama beni buldu mu? Hayır! Birbirimizi aylardır görmedik! He he!" Başını iyice yaklaştırdı. "Bizimkisi mükemmel bir evlilik. Hiç daha mutlu olmamıştım. Sen de denemelisin."

Kalam kendine bir bardak daha su koydu. "Karnımı doyurmam lazım."

Ama Iskaral Pust ortalıkta yoktu.

Suikastçı şaşkınlıkla çevresine bakındı.

Dışarıdaki koridordan sandaletli ayakların sesi geldi, sonra saçları karmakarışık olmuş yaşlı bir kadın kapıdan içeri daldı. Dal Honlu olması şaşırtıcı değildi. Üstü başı örümcek ağlarıyla kaplıydı. Etrafına kötü kötü bakındı. "Nerede o? Buradaydı, değil mi? Kokusunu alabiliyorum! Hergele buradaydı!"

Kalam omuz silkti. "Bak, karnım aç ve—"

"İştah açıcı bir hâlim var mı?" diye tersledi kadın. Kalam'ı alıcı gözle çabucak süzdü. "Ama senin var!" Küçük odada arama yaparak köşeleri kokladı, çömelip testinin içine baktı. "Her odayı, gizlenecek her yeri bilirim," diye mırıldandı, başını iki yana salla-

yarak. "Zaten neden bilmeyeyim ki? Tahavvül ettiğimde uğramadığım yer kalmadı."

"Sen bir Tektutan mısın? Ah, örümcekler..."

"Pek de akıllıymışsın. Üstelik uzun boylusun da!"

"Neden tekrar tahavvül etmiyorsun? O zaman aramanı daha—"

"Tahavvül etseydim avlanan *ben* olurdum! Hayır, ihtiyar Mogora aptal değildir. Öyle tuzaklara düşmez! Onu bulacağım! Bekle ve gör!"

Kadın odadan dışarı seğirtti.

Kalam iç geçirdi. Şansı yaver giderse bu ikisinin yanında fazla kalmazdı.

Iskaral Pust'un sesi kulağına fısıldadı. "Ucuz atlattım!"

Elmacıkkemiği de, göz çevresi de tuzla buz olmuştu. Kalan parçalar pörsük tendon ve kas şeritleriyle yerinde tutuluyordu. Onrack göz niyetine büzüşmüş, mumyalaşmış bir topaktan fazlasına sahip olsaydı Tiste Liosan'ın fildişi palası onu yırtar atardı.

Elbette bu durumun görme yetisine bir etkisi yoktu zira duyuları Tellann Ayini'nin ruhani ateşinde mevcuttu – mahvolmuş vücudunun etrafında asılı duran görünmez hale bütünlük, zindelik anılarıyla yanıyordu. Buna rağmen sol kolunun kopması garip, rahatsız edici bir çelişkiye sebep oluyordu. Sanki yara hem bir hayalet olarak ayin dünyasında hem de gerçek dünyada kanıyordu. Gücü, benliği oradan dışarı sızıyor, T'lan Imass savaşçıyı karmaşık düşüncelerle ve gelip geçici bir... *seyreklik* çilesiyle baş başa bırakıyordu.

Hareketsiz bekleyen Onrack soydaşlarının ayini hazırlamalarını seyrediyordu. Artık onlardan kopuktu; ruhunu onlarınkiyle birleştiremiyordu. Bu sarsıcı gerçekten Onrack'ın zihninde garip bir perspektif değişimi ortaya çıkıyordu. Artık onların sadece fiziksel liklerini görüyor, hayalet-biçimlerini seçemiyordu.

Pörsümüş cesetler. Tüyler ürpertici. Haşmetten yoksun. Bir zamanlar asil olan her şeyin kötü bir taklidi. Sorumluluk ve cesaret vücuda getirilmişti ve T'lan Imasslar yüz binlerce yıldır bundan ibaretti. Lakin seçme şansı olmayınca sorumluluk ve cesaret gibi erdemler boş, değersiz sözcüklere dönerdi. Fanilik görünmez bir kılıç gibi kişinin tepesinde asılı durmadığı sürece herhangi bir eylemin doğası –hatta altında yatan motivasyon– ne olursa olsun, anlamın bir önemi kalmazdı.

Onrack eski soydaşlarına –o dehşet verici, namevt savaşçılara– bakarken T'lan Imasslar dışındaki herkes ne görüyorsa kendisinin de nihayet aynı şeyi gördüğüne inanıyordu.

Toz olmayı reddeden tükenik bir geçmiş. Faziletin ve uzlaşmazlığın, deliliğe çıkarılmış bir andın hoyrat hatırlatıcıları.

Ben de öyle görüldüm. Hatta belki hâlâ öyle görülüyorum. Trull Sengar tarafından. Bu Tiste Liosanlar tarafından. Hâl böyleyken ne hissedeceğim? Ne hissetmeliyim? Hem hislerin en son ne zaman bir önemi oldu ki?

Trull Sengar yanından konuştu. "Başka biri olsaydın düşüncelere daldığını sanırdım, Onrack." Alçak bir duvarda oturan adamın ayakları dibinde Moranth mühimmatıyla dolu kutu duruyordu.

Tiste Liosanlar yakında bir kamp kurmuşlar, bir piket hattı belirleyip molozlarla siperler inşa etmişlerdi. Tek kişilik çadırlarının arasında üçer adım bırakıp atlarını kazıklara ip sararak oluşturdukları bir ağıla koymuşlardı. Tüm bunları saplantıya varan bir titizlikle ve gayretle yapmışlardı.

"Buna karşılık," diye az sonra sözlerini sürdürdü Trull, bakışlarını Liosanlarda tutarak, "belki de türün cidden büyük düşünürlerdir. Her engin gizemi çözüyorlar, bütün doğru cevapları biliyorlardır... tabii elimden doğru soruları yöneltmek gelseydi. Her ne kadar ahbaplığına minnettar olsam da, Onrack, seni son derece iç sıkıcı bulduğumu itiraf etmeliyim."

"İç sıkıcı. Evet. Öyleyiz."

"Üstelik yoldaşların kendi âlemimize döndüğümüzde senden kalanları parçalara ayırmaya niyetliler. Yerinde olsaydım şu an ufka doğru koşuyor olurdum."

"Kaçmaktan mı bahsediyorsun?" Onrack bu kavramı değerlendirdi, sonra kafa salladı. "Evet, avladığımız asiler öyle yaptılar. Ve evet, artık hâllerinden anlıyorum."

"Onlar sadece kaçmakla kalmadılar," dedi Trull. "Hizmet verecek, sadakat yemini edecek biri ya da bir şey buldular. Lakin senin elinde, en azından şimdilik öyle bir seçenek yok. Tabii o Liosanları seçmediğin takdirde."

"Veya seni."

Trull ona şaşkın bir bakış attı, ardından sırıttı. "Komik."

"Elbette Monok Ochem öyle bir şeyi suç kabul eder," diye ekledi Onrack. "Asilerin işlediklerinden farkı olmayan bir suç."

T'lan Imasslar hazırlıklarını neredeyse tamamlamışlardı. Ke-

mikbakar sivriltilmiş bir bhederin kaburgasıyla kuru toprağa yirmi adım çapında bir çember çizmiş, sonra da çember dahiline tohumlar ve toz bulutlarını andıran sporlar serpiştirmişti. Ibra Gholan ve iki savaşçısı da çemberin bir düzine adım dışında bakı taşına* benzer bir şey –yıkık bir bina duvarından alınmış tuğlaları harçlayarak inşa ettikleri ince uzun bir kütle– dikmişlerdi ve Monok Ochem'in talimatlarına uyarak iki güneşin kafa karıştırıcı ışığı altında devamlı ayarlamalar yapıyorlardı.

"Bu hiç kolay olmayacak," diye gözlemde bulundu Trull, T'lan Imassların dikey taşı oynatmalarını seyrederken. "O yüzden sanırım kanım biraz daha damarlarımda kalacak."

Onrack deforme kafasını yavaşça çevirip Tiste Edur'u süzdü. "Asıl kaçması gereken sensin, Trull Sengar."

"Senin kemikbakarın sadece bir iki damla kana ihtiyaçları olduğunu açıkladı."

O artık benim kemikbakarım değil. "Doğru. Her şey yolunda giderse."

"Neden gitmesin ki?"

"Tiste Liosanlar yüzünden. Kurald Thyrllan – kovanlarına verdikleri ad bu. Seneşal Jorrude bir efsuncu değil. O bir savaşçı-rahip."

Trull kaşlarını çattı. "Kendi halkım, yani Tiste Edurlar için de öyledir, Onrack."

"Dolayısıyla seneşal kendi gücünün önünde diz çökmelidir. Halbuki bir efsuncu güce hükmeder. Yaklaşımın hatalı, Trull Sengar. Mülayim bir hülasanın sana o gücü armağan ettiğini varsayıyorsun. Eğer o hülasa devrilirse bundan haberin bile olmayabilir. Ve o zaman bir kurban, bilinmeyen amaçlar doğrultusunda manipüle edilen bir maşa hâline gelirsin."

Onrack susup Tiste Edur'u seyretti. Yüzüne dehşet dolu bir idrak ifadesi yerleşen Trull'ın beti benzi attı. *Böylelikle henüz sormadığın bir soruyu yanıtlamış oluyorum. Ne yazık ki bu her şeyi bildiğim anlamına gelmiyor.* "Seneşala gücünü bahşeden hülasa yozlaşmış olabilir. Bilmenin bir yolu yok... Ta ki o güç serbest kalıncaya dek. O hâlde bile habis hülasalar gizlenmekte son derece beceriklidirler. Osseric adındaki... kayboldu. Ya da insanların tabi-

---

* Üst kısmında bir delik bulunan ve o delikten bakanların belirli bir yeri görmelerini sağlayan taş sütun. –çn

riyle Osric. Hayır, Monok Ochem'in bu konuda nasıl bilgi sahibi olduğundan habersizim. Sonuçta seneşalın gücünün altında yatan el muhtemelen Osseric değil de sahte bir kılık ve Osseric isminin arkasına saklanan başka bir varlık. Lakin bu Tiste Liosanlar aynı doğrultuda bilinçsizce ilerliyorlar."

Trull Sengar'ın o sırada herhangi bir yorumda bulunamadığı veya soru soramadığı apaçık ortadaydı. Dolayısıyla Onrack kendi ketumluğunun bu ani yok oluşunu merak ederek sözlerini sürdürdü. "Seneşal kendi avlarından bahsetti. Ateşli kovanlarından geçmiş mütecavizlerin peşinde olduklarını söyledi. Fakat o mütecavizler bizim avladığımız asiler değiller. Kurald Thyrllan mühürlü bir kovan değildir. Hatta bizim kendi Tellann'ımıza yakındır – zira Tellann ondan güç alır. Ateş yaşam, yaşam ateştir. Ateş soğuğa karşı savaş, buzun katilidir. O bizim selametimizdir. Kemikbakarlar Kurald Thyrllan'dan yararlanırlar. Muhtemelen aynı şeyi yapan başkaları da vardır. O tür istilaların Liosanlarda husumete yol açabileceği hiç düşünülmemişti. Zira *Tiste Liosan diye bir şey olduğu* sanılmıyordu.

"Monok Ochem artık bu duruma kafa yoruyor. Elinde değil. Bu Liosanlar nereden geliyorlar? Yurtları ne kadar uzak, ne kadar sapa? Neden şimdi böyle bir hınca kapıldılar? Osseric kılığındaki varlık neyin peşinde? Nerede—"

"Dur! Lütfen, Onrack, dur! Düşünmem lazım. Benim—" Trull aniden ayağa kalkıp T'lan Imass'ı başından savarcasına bir el hareketi yaptı, sonra da yürüyüp gitti.

"Sanırım," diye kendi kendine usulca konuştu Onrack, Tiste Edur'un hışımla uzaklaşmasını seyrederken, "ketumluğu tekrar benimseyeceğim."

Çemberin ortasında artık küçük bir harçlı tuğla parçası duruyordu; Kemikbakar tuğlanın üstünde kesikler ve oluklar açıyordu. Onrack yukarıda çark eden iki güneşin ve çok sayıda ayın semavi düzeninin Monok Ochem tarafından çözülmüş olduğunu anladı.

Renkler arazide kasvetli kan tonlarıyla durmaksızın oynaşıyor, her şeyi metaliğe varacak kadar soğuk bir parıltıyla kaplayan koyu maviler kimi zaman onlara baskın geliyordu. O sırada macenta hüküm sürüyor, parlak renk tonu bir yangının yansımasına benziyordu. Lakin ebedi bir dalgınlığın etkisindeki hava durgunluğunu ve nemini koruyordu.

Gölgelerle kaplı bir dünya. Onrack'ın kazara taş hapishanele-

rinden kurtardığı tazılar o gölgelerden düzinelerce düşürmüşlerdi. Hırpalanmış savaşçı o iki hayvanın nereye gittiğinin merakı içindeydi. Artık bu âlemde, Doğuş adıyla bilinen bu yerde olmadıklarından bir hayli emindi.

Gölgenin ve ruhun bileşimi. Hayvanlarda... sıradışı bir şey vardı. Sanki her biri iki ayrı güçten, birbirine zincirlenmiş iki boyuttan şekillenmişti. Onrack o tazıları salıvermişti ama tekrar düşününce belki de salıvermediğini anladı. *Karanlık'tan düşen Gölge. Biri düşüren, diğeri düşen.* Savaşçı bakışlarını yere yöneltip kendi gölgelerini inceledi. Kendisiyle onların arasında gerilim mi vardı? Bir bağ olduğu belliydi. Fakat kendisi efendiyken onlar köleydi.

Ya da belki sadece öyle görünüyordu. *Benim sessiz hısımlarım. Önden gidiyorsunuz. Takip ediyorsunuz. Yanımda yol alıyorsunuz. Altımda büzüşüyorsunuz. Dünyanız etimden kemiğimden şekil buluyor. Lakin eniniz ve boyunuz Işık'a ait. Dünyalar arasındaki köprüsünüz ama üstünüzden geçilemez.* Demek ki maddi değillerdi. Bir algıdan ibaretlerdi.

"Onrack, bize kapalısın."

T'lan Imass kafasını kaldırdı. Monok Ochem karşısına dikilmişti. "Evet, Kemikbakar. Size kapalıyım. Benden şüphe mi duyuyorsun?"

"Aklından geçen düşünceleri bilmek isterim."

"Düşüncelerim... eften püften."

Monok Ochem başını yana eğdi. "Olsun."

Onrack uzunca bir süre konuşmadı. "Kemikbakar, yoluna olan bağlılığımı koruyorum."

"Lakin kopuksun."

"Asi soydaşlarımızın bulunmaları gerek. Onlar bizim... gölgelerimiz. Şu an sizinle onlar arasında duruyorum ve böylelikle size yol gösterebilirim. Artık nereye bakılacağını, hangi işaretlerin aranacağını biliyorum. Beni yok edersen avında bir avantaj kaybedersin."

"Yani... sebat için pazarlık mı yapıyorsun?"

"Evet, Kemikbakar."

"Öyleyse bize asilerin izledikleri yolu söyle."

"Söyleyeceğim... işe yarayacağı zaman."

"Şimdi."

"Hayır."

Monok Ochem savaşçıya tepeden baktı, sonra arkasına dönüp çembere geri gitti.

Oraya artık Tellann hükmediyordu. Çamurdan tundra çiçekleriyle beraber likenler ve yosunlar fışkırıyor, ayak bileği hizasında karasinekler uçuşuyordu. Bir düzine adım ötede emaye zırhları tuhaf macenta ışıkta parlayan dört Tiste Liosan dikiliyordu.

Onrack'ın on beş adım solundaki bir konumdan olup bitenleri seyreden Trull Sengar kollarını gövdesine sıkıca sarmıştı. Adamın süzgün yüzünde dertli bir ifade vardı.

Monok Ochem seneşala yaklaştı. "Hazırız, Liosan."

Jorrude başını salladı. "Öyleyse dualarıma başlayacağım, Namevt Rahip. Ve efendimiz Osric'i hiç yitirmemiş olduğumuz apaçık anlaşılacak. Onun gücünü göreceksin."

Kemikbakar ses çıkarmadı.

"Peki, ben ne zaman etrafa kan sıçratmaya başlayacağım?" diye sordu Trull. "Hanginiz beni yaralama zevkine erişecek?"

"Seçim senin," cevabını verdi Monok Ochem.

"Güzel. Onrack'ı seçiyorum – burada güvenmeye hazır olduğum tek kişi o. Bundan gücenebilecek olanlarınız kusuruma bakmasın."

"O iş bana kalmalı," dedi Seneşal Jorrude. "Osric'in gücünün kalbinde kan yatar—"

Kemikbakarın bunu duyunca hafifçe irkildiğini bir tek Onrack fark etti ve kendi kendine başını salladı. O sözlerle pek çok soru cevabını bulmuştu.

"Hem zaten," diye devam etti Jorrude, "kendi kanımdan da biraz akıtmam gerekecek."

Fakat Trull Sengar başını iki yana salladı. "Hayır. Onrack... veya hiç kimse." Sonra kavuşturduğu kollarını çözerek her bir elinde tuttuğu kil toplarını meydana çıkardı.

Jorrude dudak bükerken Enias adındaki Liosan homurdandı. "Onu öldürmeme izin ver, Seneşal. Elimize gereğinden fazla Edur kanı geçtiğinden emin olayım."

"Öyle bir işe kalkışırsan aynı şeyi Liosan kanı için garanti ederim," cevabını verdi Trull. "Kemikbakar, bu mühimmatı tanıdın mı?"

"Malazanlılar arasında küfürgeç olarak bilinirler," diye yanıtladı klan lideri Ibra Gholan. "Müşterek yakınlığımız düşünüldüğünde biri bile yeter."

Trull, savaşçıya sırıttı. "Omuzlarındaki dhenrabi postunun bile pek bir faydası dokunmaz, değil mi?"

"Doğru," dedi Ibra Gholan. "Zırh tamamen etkisiz olmamakla birlikte o etki mutlak surette yetersiz kalır."

Monok Ochem dönüp seneşalı süzdü. "Koşulu kabul et," dedi. "Dualarına başla, Liosan."

"Böyle buyruklar vermek sana düşmez," diye hırıldayan Jorrude, Trull'a kötü kötü baktı. "Öğrenecek çok şeyin var, Edur. Bu geçidi yaratmamızın ardından bir hesaplaşma olacak."

Trull Sengar omuz silkti. "Nasıl istersen."

Kanlı pelerinine çekidüzen veren seneşal çemberin ortasına kadar yürüdü. Sonra dizlerinin üstüne çöküp çenesini göğsüne dayadı ve ışıltılı, gümüşi gözlerini kapadı.

Karasinekler çevresinde uğultulu bir bulut oluşturdu.

Jorrude ile tanrısı arasında nasıl bir bağlantı varsa güçlü ve tezdi. Çemberin dışındaki çeşitli noktalarda altın sarısı ateşler yandı. Diğer üç Tiste Liosan kendi kamplarına dönüp eşyalarını toplamaya başladılar.

Monok Ochem de klandaşları Haran Epal ve Olar Shayn'la beraber çemberin içine girdi. Klan lideri, Onrack'a doğru döndü. "Sağ kalırsa yoldaşını yakından koru. Kendini yalnızca o işe ada, Onrack. Neye tanıklık edersen et."

"Olur," diye yanıtlayan Onrack pek çok önemli konuda soydaşlarının aklından geçenleri bilmek için bir ruh bağına ihtiyaç duymadığını anladı. Trull Sengar'ın yanına gitti. "Peşimden gel," diye talimat verdi. "Şimdi çembere girmeliyiz."

Tiste Edur kaşlarını çattı, ardından kafa sallayıp onayladı. "Öyleyse mühimmat kutusunu sen al. Ellerim dolu."

Trull kutuya kayışlar bağlamıştı. Onrack onu yerden alıp yoldaşını çembere götürdü.

Üç Liosan kamplarını bozmayı bitirmişti ve şimdi de beyaz atlarını eyerlemekle meşguldü.

Sınırın dışında yanıp sönmeyi sürdüren ateşlerden hiçbiri tehdit yaratacak kadar büyük değildi. Yine de Onrack, Liosan tanrısının –veya en azından sahte kılığının en dış katmanının– yaklaştığını sezdi. Tanrı temkinli, güvensizdi – elbette seneşala karşı değil. Fakat planın işe yaraması için, gizli hülasa bu âlemin kıyısına kadar gelmek zorundaydı.

Ve Jorrude kendi kanını sunduğu zaman tanrısıyla arasında bir güç köprüsü kurulacaktı.

At toynaklarının patırtısı, diğer üç Liosan'ın dört atı peşleri sıra çekerek geldiğini duyurdu.

Onrack çürümüş kürklerin altından hilal biçimli küçük bir obsidiyen bıçak çıkardı. Sadece içe kıvrık kenarı keskin olan bıçağı Trull'a uzattı. "Haber verdiğimde, Trull Sengar, kendini kes. Birkaç damla yeter."

Tiste Edur'un alnı kırıştı. "Sanmıştım ki sen—"

"Geçiş ânında dikkatimin dağılmasını istemiyorum."

"Dikkatinin dağılması mı?"

"Bir şey söyleme. Kendine mukayyet ol."

Alnı daha da kırışan Trull çömelip iki küfürgeci kutuya geri koydu, kapağı bir kez daha kapattı ve zımbırtıyı omzuna astı. Sonra da doğrulup taş yalımı aldı.

Alevler artık büyüyor, yere çizili çemberin hemen dışında hiç sönmeden yanıyordu. Ateşin kaynağı Kurald Thyrllan olsa da ona şekil veren ermiş hâlâ görünmüyordu. Onrack yaratığın doğasını merak etti. Eğer bu Liosanlar gibiyse saflıktan besleniyor olmalıydı – sanki öyle bir şey mümkün olabilirmiş gibi. Uzlaşmazlıktan. *Basitlikten.*

Kanın basitliği antikite, ilkel kökenler fısıldayan bir ayrıntıydı. Öyleyse bu, önünde bir avuç vahşinin diz çöktüğü bir hülasaydı. Eskiden öyle pek çok varlık yaşardı. Bunlar anlamı –sembollerle ve alametlerle, kayalık duvarlardaki ve mağaraların derinliklerindeki karalamalarla şekillendirilen anlamı– cisimleştirmenin o ilkel gereğinden doğardı.

O tür varlıkların kıtlığı çekilmezdi... fakat kabileler ölür, elenir, daha güçlü komşularca yutulurdu. Davul patırtılarıyla dolup taşan mağaralardaki –o pek gizemli gök gürültüsü katedrallerindeki– karalamaların, resimlerin gizli dili unutulur giderdi. Ve sırlar unutuldukça hülasaların kendileri de ufalır, genellikle hiçliğe karışırdı.

Bazılarının geride kalması, hatta yeni bir kabilenin dinini gasp etmesi Onrack için şaşırtıcı değildi. Savaşçının kupkuru boğazı düğümlenmiş gibi hissederek farkına vardığı şey... dokunaklılık hissiydi.

Liosanlar tanrılarına saflık adına tapıyorlar. Tanrıları da eskiden varken bir daha asla olmayacak olana... nostalji adına tapıyor.

Kan dökmek, oyunların en ölümcülüydü.

Tıpkı görülmek üzere olduğu gibi.

Seneşal sert bir çığlık attı ve dizginlenemez bir kuvvetle harlanan alevler çepeçevre yükselerek bir duvar hâlini aldı. Jorrude sol avucunu açmıştı. Çember dahilinde çözülen buz ve bir kuzey iklimindeki baharın kokularıyla yüklü bir hortum çıktı.

Onrack, Trull'a doğru döndü. "Şimdi."

Tiste Edur obsidiyen yalımı sol elinin kenarından geçirdi, sonra da açılan kesiğe hayretle bakakaldı – derisi korkutacak kadar derinden yarılmıştı.

Kan hemen sonra çıktı. Yaradan etrafa kırmızı kökler yayıldı ve dallanıp budaklanarak grimsi önkolundan aşağı indi.

Âdeta yırtılarak açılan geçit, çember dahilindeki grubu çevreledi ve oradan dışarı doğru sarmallar çizen, her biri sonsuzluğa çıkarmış gibi gözüken tüneller uzadı. Kanatlardan kaotik bir uğultu yükselirken geçitler arasındaki boşlukları zehir grisi bir ateş sardı. Onrack yalpalayan Trull Sengar'ı tutmak için uzandı. Tiste Edur'un sol elinden kanlar püskürüyor, sanki bütün bedeni görünmese de azalmayan bir basınçla sıkılıyordu.

Onrack diğer tarafa bakınca Monok Ochem'in yapayalnız dikildiğini, Tellann rüzgârları miğfersiz başının etrafındaki gümüşi uçlu kürkü uçuştururken başını geriye yatırdığını gördü. Kemikbakarın ötesinde Ibra Gholan, Olar Shayn ve Haran Epal bir ateş tünelinde kayboldu.

Seneşalın silah arkadaşları yerde baygın yatan efendilerine doğru koşuyorlardı.

Ötekilerin meşguliyetine –dikkatlerini geçici bir süreliğine başka yerlere verdiklerine– ikna olan Onrack vücutları temas edinceye kadar Trull'ı yakınına çekti ve ona tek koluyla sarıldı. "Bana tutun," diye hırıldadı. "Trull Sengar, bana tutun – ama sol elini boşta bırak."

Parmaklar Onrack'ın yırtık pırtık pelerinini kavradı ve giderek artan bir ağırlıkla oraya asılmaya başladı. T'lan Imass tek kolunu Edur'dan çözüp elini hızla ileriye uzattı ve Trull'ınkine kapattı. Fışkıran kan acıyı unutmuş eti asit gibi yaktı. Onrack her şeye baskın gelen o ani ıstırapla parmaklarını açacak gibi oldu ama sonra tutuşunu daha da sıkılaştırdı ve Tiste Edur'a doğru eğildi. "*Dinle! Ben, bir zamanlar Logroslara mensupken artık Ayin'e yabancı olan Onrack, Tiste Edurlardan Trull Sengar'a hizmet yemini ediyorum. Hayatını korumaya ant içiyorum. Bu yemin bozulamaz. Artık bizi buradan götür!*"

Yavaşlayan kan akışının o sırada birbirine yapıştırdığı elleri açılmadan Onrack yoldaşını çekerek döndürdü ve sarmal tünellerden birinin karşısına geçirdi. Sonra da tünele daldılar.

Onrack, kemikbakarın hızla onlara doğru döndüğünü gördü. Fakat aradaki mesafe fazlaydı ve ayin daha şimdiden kendini paralamaya başlamıştı.

Monok Ochem tahavvül ederek Tektutan suretine büründü. Bulanık bir lekeyken heyula gibi bir hayvan hâline geldi ve gümbür gümbür peşlerinden koştu.

Onrack kılıcına uzanmak, Tektutan'ı engelleyerek Trull'ın kaçmasını sağlamak için elini Trull'ınkinden ayırmayı denedi. Fakat dönüp neler olduğunu gören Edur onu bırakmadı ve bilakis sertçe asıldı. Onrack geriye yalpaladı.

Toprak inip kalkan yumruklarla sarsıldı – Monok Ochem'in dönüştüğü maymun ölümün sıskalığını taşımasına rağmen devasaydı. Alacalı gri siyah bir deri, geniş omuzlarda ve ensede gümüşi uçlu siyah kıl tutamları, batık gözlü pörsümüş bir surat, kocaman açılarak köpekdişlerini meydana çıkaran ve kulak tırmalayıcı derin bir sesle kükreyen çeneler.

Derken Monok Ochem bir anda yok oldu. Kabaran bir kaos seli tarafından yutuldu.

Ayağı bir şeye takılan Onrack yerdeki çakıl taşlarında kayarak sıkı toprak zemine kapaklandı. Yanındaki Trull Sengar dizlerinin üstüne yığıldı.

Düşüş sonucu elleri birbirinden ayrılmıştı. Sol eline bakan Tiste Edur orada sadece ince, beyaz bir yara izi gördü.

Cayır cayır yanan tek bir güneş onları kavuruyordu. Onrack kendi âlemine dönmüş olduklarını anladı.

T'lan Imass yavaşça ayağa kalktı. "Buradan ayrılmalıyız, Trull Sengar. Soydaşlarım peşimize düşecekler. Belki geriye bir tek Monok Ochem kalmıştır ama pes etmeyecektir."

Trull kafasını kaldırdı. "Geriye kalmak mı? Ne demek istiyorsun? Diğerleri nereye gittiler?"

Onrack hâlâ dizleri üstündeki Tiste Edur'a tepeden baktı. "Liosanlar gerçeği çok geç fark ettiler. Tellann'ın çevrilişi seneşalın aklını başından aldı. Tamamen hazırlıksız yakalandılar. Ibra Gholan, Olar Shayn ve Haran Epal hep beraber Kurald Thyrllan kovanına girdiler."

"Kovana mı girdiler? Niye ki?"

Onrack tek omzunu silkmeyi becerdi. "Liosan tanrısını öldürmeye gittiler, Trull Sengar."

Eskinin ordusundan geriye yalnızca gri renkli kalın bir kül tabakasında yatan kemikler ve zırh parçaları kalmıştı. Bunlar sarp yamaçlı bir çukurun etrafına yığılmıştı. Ordunun bir tür yeraltı girişini korumak için dışa mı, yoksa bir kaçışı engellemek için içe mi dönük durduğunu anlamanın yolu yoktu.

Lostara Yil ayak bileklerine kadar patikadaki küllere batmıştı. İnci'nin kemikler arasında dikkatle yürümesini, yer yer aşağıya uzanıp daha yakından incelemek için o veya bu eşyayı tutup almasını seyrediyordu. Boğazı ağrıyor, İmparatorluk Kovanı'na olan nefreti her geçen saniye artıyordu.

"Sahne değişmez," diye belirtti İnci, "ama asla aynı değildir. Bu yoldan daha önce de geçtim. O geçişimde harabeler yoktu. Kemik yığınları veya yerdeki çukur da."

Külleri uçuracak bir rüzgâr da esmiyordu.

Fakat kemikler ve daha iri diğer nesneler zamanla yüzeye çıkmanın bir yolunu bulmuştu. Aslında aynı şey kumlarda da geçerliydi – küller neden farklı olsundu ki? Mamafih bu harabelerden bazıları kocamandı. Lekesiz, tozdan bile yoksun döşeme taşlarıyla kaplı engin alanlar. Uzun, çürümüş diş kökleri gibi eğik kuleler. Hiçbir şeyin üzerinden geçmeyen, taşları aralarına bir bıçak ucu bile sokulamayacak kadar bitişik döşenmiş bir köprü.

İnci toza bulanmış eldivenli ellerini birbirine vurarak yaklaştı. "Sahiden de ilginç."

Lostara öksürerek gri bir balgam tükürdü. "Artık bize bir geçit bul da buradan çıkıp gidelim," diye hırıldadı.

"Ah, bak o konuda tanrılar yüzümüze gülüyorlar, canım. Çoktan bir geçit buldum. Üstelik de hareketli bir tane."

Lostara kaşlarını çattı. Adamın kendisinden o kaçınılmaz soruyu beklediğinin farkındaydı ama hiç sorası yoktu.

"Aklından ne geçtiğini biliyorum," diye az sonra devam etti İnci alaycı bir tebessüm ederek. Parmağıyla arkalarındaki çukuru işaret etti. "Geçit ne yazık ki aşağıda. Dolayısıyla bizi zorlu bir seçim bekliyor. Ya daha kolay erişilebilir bir geçit arayışıyla yola devam edeceğiz –ve sen bu gidişle ciğerlerini tüküreceksin– ya da deyim yerindeyse balıklama dalacağız."

"Seçimi bana mı bırakıyorsun?"

"Neden bırakmayayım. Hadi, bekliyorum. Hangisi olacak?"

Lostara fularını bir kez daha ağzının ve burnunun üstüne çekti, sırt çantasının kayışlarını sıktı, sonra da çukura doğru yürümeye başladı.

İnci ona ayak uydurdu. "Cesaret ve ahmaklık. Aradaki ayrım sıklıkla tartışmalıdır."

"İş işten geçtikten sonra değildir." Lostara ayağına dolanan bir göğüs kafesini tekmeledi, sonra da kalkan kül ve toz bulutuna küfretti. "Bu kahrolası askerler kimdi? Biliyor musun?"

"Olağanüstü bir gözlem gücüne ve akıl almaz bir zekâya sahip olabilirim, evlat, ama görünmeyen bir şeyi okuyamam. Cesetler. Kestirebildiğim kadarıyla insan. Sunabileceğim tek detay bu muharebeye diz boyu külün içinde girmişler. Demek ki—"

"Bu âlemi her ne kavurduysa muharebeden önce gerçekleşmiş," diye sözünü kesti Lostara. "Yani ya o olaydan sağ çıktılar ya da birer işgalciydiler... tıpkı bizim gibi."

"Şu an yaklaştığımız geçitten gelmiş olma ihtimalleri çok yüksek."

"Kimlerle çatışma niyetiyle?"

İnci omuz silkti. "Hiçbir fikrim yok. Ama birkaç teorim var."

"Elbette vardır," diye terslendi kadın. "Bütün erkekler gibi sen de bir şeyi bilmediğini söylemekten nefret ediyorsun. Her soruya verecek bir yanıtın var ve eğer yoksa da bir tane uyduruyorsun."

"Çok haksız bir suçlama, canım. Yaptığım şey cevap uydurmak değil, varsayım yürütmek. Arada bir fark var."

"Sen böyle söyleyebilirsin ama benim duyduğum o değil. Durmadan konuşuyorsun. Sözlerinin sonu gelmiyor. Gereğinden fazla sözcük olabileceğine inanan bir erkek hiç yaşamış mıdır acaba?"

"Bilmem," cevabını verdi İnci.

Lostara ona sert bir bakış attı. Fakat adamın gözleri ileriye çevriliydi.

Yamacın kenarına geldiklerinde durup aşağı baktılar.

İç içe geçmiş kemiklerle, aşınmanın tırtık tırtık ettiği kılıçlarla, bilinmeyen derinlikteki bir kül ve toz tabakasıyla kaplı yokuştan inmek zor olacaktı. Dipteki delik belki on adım genişliğinde olup simsiyahtı.

"Çölde böyle tuzaklar kuran örümcekler yaşar," diye mırıldandı Lostara.

"Herhalde bundan biraz daha küçüktürler."

Kadın aşağıya uzanıp eline bir uyluk kemiği aldı. Bir an için kemiğin ağırlığına şaştı, sonra onu yamaca attı.

Bir patırtı koptu.

Çizmelerinin altındaki sıkı kül zemin kayboldu.

Toz, kül ve kemik kıymığı patlamaları arasında aşağıya yuvarlandılar. Kör edici, boğucu bir çırpınışın ardından kuru bir sağanağın içinde düşüşe geçtiler. Sonra başka bir yamaca sertçe çakıldılar ve uğultulu, yankılı bir çığla yeniden sürüklendiler.

Kırık kemikler ve demir parçacıkları eşliğindeki inişlerinin sonu gelmeyecek gibiydi.

Lostara nefes alamıyordu – yoğun bir toz tabakasının içinde boğuluyorlar, kâh kayıp kâh yuvarlanıyorlar, batıp tekrar dışarı fırlıyorlardı. Zifiri karanlıkta alçaldıkça alçaldılar. Ansızın bir şeye – muhtemelen tahtaya– çarparak sarsıldılar, sonra da fayans kaplıymış gibi hissettiren aşınmış, buruşmuş bir yüzeyde tekrar inişe geçtiler.

Bir kül ve döküntü dalgasının ittiği Lostara kendini döşeme taşlarının üstünde yuvarlanırken buldu ve en sonunda patırtılar eşliğinde sırtüstü durup kaldı. Sol tarafından yükselen buz gibi bir hava akımı vardı. Elini o tarafa uzattı, sonra da zeminin bulunması gereken yeri yokladı. Parmakları hiçbir şeye değmedi. Bir kenarda yatıyordu ve içinden bir ses yeniden düşseydi yolculuğunun sonunda onu Hood'un karşılayacağını söylüyordu.

Sağındaki yamacın biraz daha yukarısından öksürükler geldi. O tarafa yığılmış kemikler ve küller Lostara'ya hafif bir baskı yaptı.

Bir daha böyle bir baskı olursa uçurumdan aşağı düşerdi. Başını sola çevirip tükürdü, sonra da konuşmayı denedi. Sözcük ağzından tiz ve boğuk çıktı. "Yapma."

Yine bir öksürük duyuldu. "Neyi yapmayayım?"

"Kıpırdama."

"Ah. Bak bu hiç hoş bir uyarı değil. Durum vahim galiba?"

"Vahim. Yine bir kornişteyiz. Yanımızda başka bir uçurum var. Sanırım bu seferki dipsiz."

"Bu noktada kovanımı sağduyulu bir şekilde kullanmam münasip gözüküyor, ne dersin?"

"Evet."

"Bir dakika öyleyse..."

Üzerlerinde asılı duran donuk bir ışık küresi belirdi. Havada uçuşan toz bulutları sebebiyle saçtığı aydınlık yetersizdi.

Küre giderek yaklaştı ve büyüdü. Parlaklığı arttı.

Yukarıda bulunan ne varsa meydana çıkardı.

Lostara konuşmadı. Göğsü başka bir nefes almak istemezcesine sıkışmıştı. Kalbi gümbür gümbürdü. Tahta. Üzerlerine eğilmiş, dört katlı bir bina yüksekliğinde çarpı biçimli bir çarmıh. Devasa, oyuklu kazıkların parıltısı.

Ve de çarmıha gerili bir—

—ejderha.

Kanatları sonuna kadar açıktı. Arka uzuvları çarmıha mıhlanmıştı. Yaratığın takoz şeklindeki devasa kafası boynuna sarılı zincirlerle sabitlenmişti. O kafa sanki göğe bakıyor ve—

—sağda solda parlayan sis sarmallarının işaretlediği bir yıldızlar denizini seyrediyordu.

"Burada değil..." diye fısıldadı İnci.

"Ne? Tam üstümüzde—"

"Hayır. Şey, evet. Ama... daha dikkatli bak. Bir kürenin içinde kapalı duruyor. Bir cep kovanı. Kendi başına bir âlem—"

"Veya oranın girişi," diye fikir yürüttü kadın. "Mühürlenmiş bir—"

"Bir geçit. Düşler Kraliçesi aşkına, sanırım haklısın. Yine de hülasalara, tanrılara, iblislere ve ermişlere şükürler olsun ki gücü bize ulaşmıyor."

"Neden şükrediyorsun, İnci?"

"Çünkü, evlat, o ejderha boyutlu."

"Hepsi öyle sanıyordum."

"Evet. Sözümü kesip duruyorsun, Lostara Yil. Boyutlu diyordum. Ama bir kovana değil. Tanrılar aşkına! Akıl alır gibi değil."

"Eh be, İnci!"

"Otataral."

"Ne?"

"Otataral. Ejderhanın boyutu otataral, kadın! *Bu bir otataral ejderha.*"

İkisi de bir müddet konuşmadı. Lostara ağırlığını kademe kademe kaydırarak, altından akıp giden tozlar ne zaman hızlansa donakalarak kenardan uzaklaşmaya başladı.

Başını çevirdiğinde İnci'yi görür gibi oldu. Adam kendini yukarıya çekmesine ve yamacın biraz üzerinde asılı durmasına yetecek kadar kovanını açmıştı. Gözlerini çarmıha gerilmiş ejderhadan ayırmıyordu.

"Biraz yardım fena olmaz..." diye homurdandı Lostara.

İrkilen adam dönüp ona baktı. "Doğru. Çok özür dilerim, evlat. Dur kovanımı genişleteyim..."

Lostara havaya yükseldiğini hissetti.

"Direnme, evlat. Gevşe. Yanıma kadar çıkacak, sonra da dikine döneceksin."

Kadın kendini kıpırdamamaya zorladı ama bunun sonucu kaskatı bir hareketsizlik oldu.

İnci gevrek gevrek güldü. "Zarafet yoksunu ama idare eder."

Yarım düzine kalp atışı sonra adamın yanında dimdik asılı duruyordu.

"Tekrar gevşemeyi dene, Lostara."

Kadın onu kötü kötü süzdü ama İnci'nin bakışları yine yukarı çevriliydi. Lostara o bakışları takip etti.

"Hâlâ yaşıyor, bilmem farkında mısın," diye fısıldadı İnci.

"Bunu kim yapmış olabilir?"

"Her kimse ona... veya onlara büyük bir teşekkür borçluyuz. Bu şey sihri yutar. Kovanları tüketir."

"Ejderhalarla ilgili eski efsanelerin hepsi de sihrin özü oldukları beyanıyla başlar. Madem öyle, bu tür bir şey nasıl var olabilir ki?"

"Tabiat daima denge arar. Doğal kuvvetler simetri için gayret eder. Bu ejderha var olan veya olacak diğer bütün ejderhaların cevabı."

Lostara öksürüp bir kez daha tükürdü, ardından ürperdi. "İmparatorluk Kovanı, İnci. Küle dönmeden önce nasıl bir yerdi?"

Pençe onu kısılı gözlerle süzdü. Omuz silkip giysilerindeki tozu süpürmeye koyuldu. "Bu berbat yerde kalmakta bir yarar görmüyorum."

"Burada, aşağılarda bir geçit olduğunu söylemiştin. Herhalde *bunu* kastetmiyordun."

"Hayır. Diğer geçit şu kornişin ötesinde. En son bu ejderhayı çarmıha her kim veya ne germişse onun tarafından kullanıldığını tahmin ediyorum. Ne ilginçtir ki geçidi arkasından kapatmamış."

"Özensizmiş."

"Bana kalırsa kendine aşırı derecede güvendiğini söylemek daha doğru olur. Bu sefer biraz muntazam bir iniş gerçekleştireceğiz, anlaştık mı? Kıpırdamana gerek yok – onu bana bırak."

"Önerinden prensipte nefret ediyorum, İnci, ama başka bir seçenek görmemekten daha da nefret ediyorum."

"Surat asmaktan bıkmadın mı, evlat? Hoş bir tebessüm etsen yeter."

Lostara onu çelik gibi bakışlarla süzdü.

İnci iç geçirdi. "İyi denemeydi, evlat. Daha sonra üstünde çalışırız."

Kornişin üzerinde süzülürlerken Lostara son bir kez yukarı baktı ama bakışlarının hedefi ejderhadan ziyade ötedeki yıldız sahasıydı. "O gece göğüne ne diyorsun, İnci? Takımyıldızları tanıyamadım. Şimdiye dek baktığım herhangi bir gece göğünde hiç böyle parlak helezonlar da görmedim."

Adam homurdandı. "O ecnebi bir gök – hem de olup olabileceği kadar. Yabancı âlemlere, akıl almaz yaratıklarla dolu sayısız dünyaya açılan bir delik."

"Gerçekten de bilmiyorsun, değil mi?"

"Tabii ki bilmiyorum!" diye çattı adam.

"O zaman neden öyle demiyorsun?"

"Yaratıcı tahminler yürütmek daha eğlenceli de ondan. Bir erkek ikide bir cehaletini itiraf ederse bir kadının ilgisini nasıl çekebilir?"

"Sana ilgi duymamı mı istiyorsun? Neden öyle söylemedin? Elbette ki bundan böyle her sözünü can kulağıyla dinleyeceğim. Gözlerinin içine taparcasına bakmamı da ister misin?"

İnci ona bakıp somurttu. "Erkeklerin sahiden en ufak bir şansları yok, değil mi?"

"Aksini düşünmüş olman bile bir şımarıklık örneği, İnci."

Karanlıkta yavaşça alçalıyorlardı. Sihirli ışık küresi onları takip etse de bunu uzaktan yaptığı için havayı dolduran tozun arkasında silik ve sönüktü.

Lostara aşağıya göz gezdirdi, sonra başını hızla kaldırıp gözlerini yumdu ve baş dönmesine karşı koydu. Dişlerini sıkarak bir soru sordu. "Sence daha ne kadar aşağıya batarız?"

"Bilmiyorum."

"Bundan daha iyi bir yanıt verebilirdin!" Adamdan ses çıkmayınca Lostara yarık şeklindeki gözlerle ona baktı.

İnci'nin sefil bir hâli vardı.

"Eee?" diye bilmek istedi kadın.

"Eğer bunlar karamsarlığın derinlikleriyse, evlat, neredeyse vardık demektir."

Oysa ki toz kaplı zemine ulaşmaları için yüz kalp atışı daha geçmesi gerekti. Kısa bir süre sonra yanlarına varan ışık küresi çevrelerini aydınlattı.

Yekpare taş zemin inişli çıkışlı olup daha başka kemiklerle bezeliydi. Görünürde bir tane bile duvar yoktu.

Onları yavaş yavaş alçaltmış olan büyü bozuldu. İnci iki adım attı, sonra bir el hareketi yaptı. Görünmez bir perdeyi çekmişçesine karşılarında bir geçidin dış hatları belirdi. Pençe'nin ağzından bir homurtu çıktı.

"Ya şimdi?" diye sordu Lostara.

"Thyr. Daha doğrusu Thyr'ın türediği Ata Kovan. Adı aklıma gelmiyor. Kurald bilmem ne. Tiste. Edur veya Andii değil de ötekisi. Ayrıca," diye alçak sesle ekledi, "onu kullanan son şey geride ayak izleri bırakmış."

Lostara gözlerini eşiğe dikti. İzler biraz silik olsa da ayırt edilebilmekteydi. *Ejderhalar*. "En az üç çift seçebiliyorum," dedi az sonra.

"Daha ziyade altı. Hatta belki daha bile fazla. Şu iki çift" –parmağıyla gösterdi– "en son ayrılmış. Bayağı da iriymiş. Eh, böylece Otataral Ejderha'yı kimin veya neyin dize getirebildiği sorusu cevaplanmış oluyor. Elbette ki diğer ejderhalar. Yine de işleri kolay olmamıştır."

"Thyr dedin. Onu kullanabilir miyiz?"

"Öyle sanıyorum."

"Eee, ne bekliyoruz?"

Adam omuz silkti. "Arkamdan gel."

Lostara aradaki mesafeyi kısa tutarak yoldaşının peşine takıldı.

Geçitten yürüyerek geçtiler.

Ve altın sarısı ateşten bir âleme çıktılar.

Her ufukta şiddetli fırtınalar. Kuduruk, göz kamaştırıcı bir sema.

Üstünde durdukları toprak kavrularak ışıltılı bir kristal tabakasıyla kaplanmıştı. Geçmişte orayı yalamış olan ateş keskin kenarlı taşları perdahlayarak rengârenk yapmıştı. Sağda solda benzer alanlar göze çarpıyordu.

Hemen önlerinde ince uzun bir piramidi andıran bir sütun yükseliyordu. Solmuş ve pişmiş yapının sadece onlara dönük cephesi yontularak düzeltilmiş, üstüne bilinmeyen bir dilde yazılar oyulmuştu.

Soluduğu hava Lostara'nın ciğerlerini alazlıyordu. Üstü başı terden sırılsıklam olmuştu.

Yine de ortam şimdilik yaşanabilirdi.

İnci sütuna gitti.

"Buradan çıkmalıyız!" diye bağırdı Lostara.

Ateş fırtınaları sağır edici olsa da Pençe'nin kendisini duyup da duymazdan geldiğinden emindi.

Lostara hiçe sayılmaya nadiren müsamaha gösterirdi. İnci'nin peşinden gitti. "Beni dinle!"

"İsimler!" Adam hızla ona doğru döndü. "İsimler! Otataral Ejderha'yı hapsedenler! Hepsi de burada!"

Yükselen bir uğultu kadının dikkatini çekti. Sağına dönünce üzerlerine gelen bir ateş duvarı gördü. "İnci!"

Aynı yere bakan adamın beti benzi attı. Geri çekileyim derken ayağı kaydı ve kıçının üstüne sertçe düştü. Boş bir ifadeyle eldivenli elini altına soktu. Çıkardığında parmakları kana bulanmıştı.

"Yoksa—"

"Hayır!" İnci alelacele ayağa kalktı – ve o alanı çaprazlama katedip öbür taraftaki alevlerde kaybolan kan izini aynı anda gördüler.

"Bir şeyin başı dertte!" dedi İnci.

"Kıpırdamazsak bizim de başımız derde girecek!"

Ateş fırtınası artık göğün yarısını dolduruyordu. Sıcaklığı—

İnci kadını kolundan tuttu ve sütunun etrafından koşarak dolaşıp—

—yanardöner bir mağaraya girdiler. Püsküren kanlar duvarlarda ve tavanda pıhtılaşmıştı. Pörsümüş bir savaşçının kopuk parçaları yere saçılmıştı.

Bir T'lan Imass.

Lostara yaratığa bakakaldı. Çöl rengi çürümüş kurt kürkü, bir kan birikintisinin neredeyse tamamen örttüğü kızılımsı kahverengi çakmaktaşından kemik saplı, çift başlı kırık bir balta. T'lan Imass her neye saldırmışsa karşılık bulmuştu. Savaşçının göğsü ezilerek dümdüz edilmiş, her iki kolu da omuzdan koparılmıştı. Ayrıca kellesi uçurulmuştu. Kısa bir arama sonucu yan yatmış kelleyi buldular.

"İnci, gel buradan gidelim."

Adam kafa salladı. Sonra tereddüde kapıldı.

"Gene ne oldu?"

"En sevdiğin soru," diye mırıldanan Pençe koşup kopuk başı aldı ve yeniden Lostara'ya doğru döndü. "Pekâlâ. Gidelim."

Tuhaf mağara bulanıklaştı, sonra da kayboldu.

Artık eskiden bir derenin aktığı taşlık bir havzaya tepeden bakan güneşte ağarmış bir kornişte duruyorlardı.

İnci yoldaşına sırıttı. "Yuvamız." Tüyler ürpertici kelleyi önüne kaldırıp ona hitap etti. "Beni duyabildiğini biliyorum, T'lan Imass. Son istirahatgâh olarak seni bir ağacın dibine koyacağım. Tabii bazı cevaplar alabilirsem."

Savaşçının yanıtı nedense yankılı, sesi kesik kesik ve kalındı. "Ne bilmek istiyorsun?"

İnci gülümsedi. "Böylesi daha iyi. Evvela, adın."

"Logros T'lan Imasslardan Olar Shayn. Ibra Gholan'ın klanından. Çift Başlı Yılan Senesi'nde doğup—"

"Olar Shayn. O kovanda ne işin vardı? Kimi öldürmeye çalışıyordun?"

"Çalışmadık, başardık. Açtığımız yaralar ölümcüldü. Avımız ölecek ve soydaşlarım tanıklık etmek için takipteler."

"Avınız mı? O av tam olarak ne?"

"Sahte bir tanrı. Bundan fazlasını bilmiyorum. Onu öldürmem emredildi. Şimdi bana layık bir istirahatgâh bul, fani."

"Bulacağım. Bir ağaca rastlar rastlamaz."

Lostara alnındaki teri sildi, sonra da gidip bir kayaya oturdu. "Bir ağaca ihtiyacı yok, İnci," deyip iç geçirdi. "Bu korniş işini görür."

Pençe kopuk kelleyi havzaya ve ötedeki manzaraya doğru çevirdi. "Burası yeterince iyi mi, Olar Shayn?"

"Evet. Bana adını söyle de sana ebediyen minnet besleyeyim."

"Ebediyen mi? Bu da abartı değil herhalde, öyle mi? Eh, adım İnci. Yavuz yoldaşımınkiyse Lostara Yil. Şimdi gel sana şöyle güvenli bir yer bulalım, ne dersin?"

"Beklenmedik bir nezakete sahipsin, İnci."

"Daima öyleyimdir ve öyle olacağım," cevabını veren adam kornişi gözden geçirdi.

Duygularının T'lan Imass'ınkilere ne kadar benzediğine şaşıran Lostara yoldaşını süzdü. "İnci, yerimizi tam olarak biliyor musun?"

Adam omuz silkti. "Her şey sırasıyla, evlat. Bu şefkatli ânımın tadını çıkarmama izin verirsen memnun olurum. Ah! İşte burası, Olar Shayn!"

Lostara gözlerini yumdu. Küllerden ve tozlardan... kuma. En

azından kendi âlemlerindeydiler. Şimdi geriye sadece aylar evvel ortadan kaybolmuş Malazanlı bir kızın izini bulmak kalıyordu. "Ondan kolay ne var," diye fısıldadı.

"Bir şey mi söyledin, evlat?"

Lostara gözlerini açtı ve çömelerek namevt savaşçının kopuk başının etrafına taşlar dizen Pençe'yi süzdü. "Nerede olduğumuzu bilmiyorsun, değil mi?"

İnci gülümsedi. "Sence yaratıcı tahminler yürütmenin zamanı gelmiş midir?"

İlk kez olmamak kaydıyla Lostara'nın cinayet işleyesi geldi.

13

> Meanas ve Rashan kovanlarını birbirinin en yakın akrabası olarak görmek sıradışı sayılmaz. Lakin illüzyon ve gölge oyunları aslında ışık oyunları değil midir? Dolayısıyla belirli bir noktada o kovanlar arasındaki ayrım kavramı anlamını yitirir. Meanas, Rashan ve Thyr. Bahsi geçen kovanların ancak en bağnaz kullanıcıları buna karşı çıkarlar. Üçünün paylaştığı boyut belirsizliktir; oyunları muğlaklık oyunlarıdır. Her şey aldanma, her şey aldatmacadır. Aralarında hiçbir şey –hem de hiçbir şey– göründüğü gibi değildir.
>
> *Kovanların Bir Ön Analizi*
> Konoralandas

Harap şehrin güney kenarında bin beş yüz çöl savaşçısı toplanmıştı. Beyaz atları kehribar sarısı toz bulutlarının içinde birer hayalete benziyor, altın sarısı telabaların altındaki zincir yelekler ve pullu hauberkler zaman zaman donuk bir parıltı saçıyordu. Akıncılara beş yüz yedek binek eşlik ediyordu.

Korbolo Dom eskiden bir tapınağa yahut bir tür kamu binasına temel vazifesi görmüş köhne bir platformun üstünde Sha'ik ve Hayalet Elli'yle beraber bekliyordu. Bulundukları konum toplanan savaşçıları açıkça görmelerini sağlıyordu.

Napanlı asi, Seçilmiş'le son bir çift laf etmek için atını oraya süren Gürzlü Leoman'ı ifadesiz bir yüzle seyretti. Şahsen kendisi sahte bir veda etmekle uğraşmayacaktı zira Leoman'ın bir daha geri dönmemesinden, illaki dönecekse de bunu utkuyla yapmamasından yanaydı. Ve Leoman'ın yara izli suratı hiçbir şey ele vermemesine rağmen Korbolo onun da kendisine sıcak hisler beslemediğinin farkındaydı.

Müttefiklikleri ancak Sha'ik'e hizmet etme düzeyindeydi. Ve bu bile dışarıdan görülüyor olabileceği kadar kesin değildi. Malazanlı ayrıca Seçilmiş'in generalleri arasındaki garezden ve husumetten habersiz olduğunu sanmıyordu. Kadının cehaleti sadece yavaş yavaş, aşama aşama yerine yerleşerek onun sonunu hazırlayan planları kapsıyordu. Korbolo Dom bundan adı gibi emindi.

Yoksa Sha'ik çoktan harekete geçerdi.

Leoman platformun önünde dizginlere asıldı. "Seçilmiş! Artık yola çıkıyoruz. Geri döndüğümüzde sana Malazan ordusundan haber getireceğiz. Kapsamını, ilerleyiş hızlarını bildireceğiz."

"Ama azimlerini değil," diye sertçe belirtti Sha'ik. "Çatışmaya girmek yok, Leoman. Muavin'in ordusu ilk defa burada, benim ellerimde kanını dökecek."

Ağzını incecik bir çizgi hâline getiren Leoman kafa salladı. "Kabileler onlara akınlar düzenleyecektir, Seçilmiş. Aren surlarının bir fersah dışından başlayarak. Büyük ihtimalle daha şimdiden kanları akmıştır."

"Öyle küçük çaplı kapışmaların olumlu veya olumsuz bir fark yaratacağını sanmam," cevabını verdi Sha'ik. "O kabileler savaşçılarını buraya yolluyorlar – her gün yenileri geliyor. Senin kuvvetlerin Muavin'in çatışmaya girebilecekleri arasında en büyüğü – ve ben öyle bir şey olsun istemiyorum. Bu konuda benimle tartışma, Leoman, yoksa Raraku'dan ayrılmanı yasaklarım!"

"Nasıl istersen, Seçilmiş," dedi Leoman dişlerini sıkarak. Şaşırtacak kadar mavi gözlerini Hayalet Elli'ye dikti. "Bir ihtiyacın olursa, ihtiyar, Mathok'u bul."

Korbolo'nun kaşları kalktı.

"Ne tuhaf bir söz," diye yorum yaptı Sha'ik. "Sonuçta Hayalet Elli *benim* korumam altında."

"Elbette ki ufak tefek ihtiyaçları kastediyorum," dedi Leoman. "Seni uğraştırmaya değmeyecek şeyleri. Ne de olsa hazır etmen gereken bir ordun var."

"Seçilmiş o görevi bana verdi, Leoman," diye araya girdi Korbolo.

Çöl savaşçısı gülümsemekle yetindi. Sonra dizginleri topladı. "Hortum seni korusun, Seçilmiş."

"Seni de, Leoman."

Adam kendisini bekleyen atlı savaşçıların yanına döndü.

Kemiklerin ağarsın ve tüy kadar hafiflesin, Gürzlü Leoman. Korbolo, Sha'ik'e doğru döndü. "Sana itaatsizlik edecek, Seçilmiş."

"Elbette edecek."

Napanlı gözlerini önce kırpıştırdı, ardından kıstı. "Öyleyse kum duvarından geçmesine izin vermek delilik olur."

Kadın soran gözlerle onu karşısına aldı. "Yani Muavin'in ordusundan korkuyor musun? Bana kuvvetlerimizi ne kadar üstün bir hâle getirdiğini tekrar tekrar söylemedin mi? Hem disiplin hem de şevk bakımından? Karşınıza çıkacak olan Tekkol'un Ordusu değil, ürkek bir acemiler kalabalığı. Bir iki ufak çaplı çatışmada tecrübe kazansalar bile senin İt Gebertenlerine karşı ne gibi bir şansları olabilir ki? Muavin'e gelince... onu bana bırak. Dolayısıyla Leoman'ın bin beş yüz çöl kurduyla ne yapacağı aslında hiçbir önem taşımıyor. Yoksa artık bütün seçeneklerini gözden mi geçiriyorsun, Korbolo Dom?"

"Elbette hayır, Seçilmiş. Ama Leoman gibi bir kurda tasma takılmalı."

"Tasma takmak mı? Asıl kullanmak istediğin tabir *öldürmek*. Bir kurt değil, kuduz bir köpek olarak. Eh, Leoman öldürülmeyecek ve eğer sahiden kuduz bir köpekse onu Muavin'in üstüne salmaktan daha iyi ne olabilir?"

"Böyle konularda benden daha bilgesin, Seçilmiş."

Hayalet Elli bunu duyunca alaycı bir homurtu çıkardı. Sha'ik bile gülümsedi. Korbolo'nun bir anda yüzü kızardı.

"Febryl seni çadırında bekliyor," dedi kadın. "Gecikmen onu sabırsızlandırıyor, Korbolo Dom. Burada daha fazla kalmana gerek yok."

Malazanlı ateşten buza döndü. Konuşacak kadar kendine güvenemedi ve Seçilmiş'in kayıtsız bir el hareketi yapmasıyla neredeyse irkildi. Az sonra sesini bulmayı becerdi. "Öyleyse gidip ne istediğini öğrensem iyi olacak," dedi.

"Hiç şüphesiz görüşeceğiniz meselenin çok önemli olduğunu düşünüyordur," diye mırıldandı Sha'ik. "Bence yaşlanan adamların en büyük kusurlarından biri de bu. Kendini bir şey sanmak. Onu sakinleştirmeni öneririm, Korbolo Dom. Hızla çarpan kalbi biraz yavaşlasın."

"İyi bir tavsiye, Seçilmiş." Korbolo son bir selam verip platformun basamaklarından indi.

Napanlının çizme sesleri arkalarında kısılıp giderken Heboric iç geçirdi. "Adamcağızın eli ayağına dolandı. Onları paniğe sevk edip

bir an önce harekete geçirmek mi istiyorsun? Leoman gitmişken? Toblakai de? Güvenecek kim kaldı, kızım?"

"Güvenmek mi? Kendimden başka kimseye güvendiğimi mi sanıyorsun, Heboric? Ah, belki Eski Sha'ik güvenmeyi bilirdi... Leoman'a ve Toblakai'ye. Ama onlar bana baktıklarında bir sahtekâr görüyorlar. Ben de bunu açıkça görebiliyorum ve o nedenle aksi yönde bir çaba harcamıyorum."

"Peki ya ben?" diye sordu Heboric.

"Ah, Hayalet Elli, işte sadede geldik, değil mi? Pekâlâ, açık konuşacağım. Gitme. Beni bırakıp gitme, Heboric. Şimdi olmaz. Başına musallat olan şey yaklaşan muharebenin akıbetini bekleyebilir. O iş bitince Hortum'un gücünü genişleteceğim – hem de Otataral Adası'nın kenarına kadar. O kovan dahilinde yolculuğun hemen hemen zahmetsiz geçecek. Ne kadar dikbaşlı olsan da korkarım o uzun yürüyüşü sağ salim tamamlayamazsın."

Heboric kadına baktı ama bu çabası ona beyaz telabasına sarınmış Sha'ik'in durduğu yerdeki bulanık bir lekeden fazlasını göstermedi. "Bilmediğin bir şey mi var, kızım?"

"Maalesef öyle çok var ki. Mesela L'oric. Bak işte o gerçek bir gizem. Hortum'un Ata sihrini bile savuşturabilirmiş gibi gözüküyor. Ruhunu sezmeye yönelik her çabamı boşa çıkarıyor. Yine de sanırım sana pek çok şeyi açık etti."

"Ama bunu gizlilik şartıyla yaptı, Seçilmiş. Kusura bakma. Sana verebileceğim tek bilgi şu: L'oric düşmanın değil."

"Eh, bu kadarı bile benim için sandığından daha çok anlam taşıyor. Düşmanım değil. Peki müttefikim mi?"

Heboric ses çıkarmadı.

Sha'ik bir an sonra iç geçirdi. "Pekâlâ. Öyleyse en önemli ayrıntıları gizemini koruyor. Bana Bidithal'ın eski kovanı Rashan'a düzenlediği keşifler hakkında ne söyleyebilirsin?"

Eski rahip başını yan yatırdı. "Bak bu sorunun cevabı kısmen kendi bildiklerine dayanıyor, Seçilmiş. Tanrıçanın kovanı –adına Hortum dediğimiz, sana ait *Ata* kovanın parçası– hakkında bildiklerine."

"Kurald Emurlahn."

Yaşlı adam kafa salladı. "Evet. Peki onun parçalanmasına sebep olan hadiseler hakkında ne biliyorsun?"

"Hükümdarları yok olduğu için savunmasız kalması haricinde fazla bir şey bilmiyorum. Lakin konumuzla ilgili husus şu: Hor-

tum bu âlemdeki en büyük parça. Ve gücü giderek artıyor. Bidithal onun ilk –ve de sonuncudan bir önceki– Baş Rahibi olmak istiyor. Anlamadığı şeyse üstlenilebilecek öyle bir rolün bulunmaması. Ben Baş Rahibe'yim. Ben Seçilmişim. Ben Hortum Tanrıça'nın tek fani tecessümüyüm. Bidithal'a kalsa Rashan'ı Hortum'a katar veya tam tersine Hortum'u kullanarak Gölge Âlem'i sahte hükümdarlarından arındırır." Duraksadı ve Heboric onun omuz silktiğini sezdi. "O sahte hükümdarlar bir zamanlar Malazan İmparatorluğu'nu yönetiyordu. Sonuç itibarıyla hep beraber burada müstesna bir yüzleşmeye hazırlanıyoruz. Lakin her birimiz o muharebeden farklı bir şey bekliyoruz. Yani amaç bütün o ayrık güdüleri karşılıklı zafer getirecek tek bir etkide birleştirmek."

"Bak bu dediğin hiç kolay değil, kızım," diye fısıldadı Heboric.

"Kısacası sana ihtiyacım var, Hayalet Elli. Sahip olduğun sırlara ihtiyacım—"

"L'oric hakkında hiçbir şey söyleyemem—"

"*O* sırrı kastetmiyorum, ihtiyar. Hayır, benim aradığım sır *ellerinde* yatıyor."

Heboric irkildi. "Ellerimde mi?"

"Dokunduğun o yeşim dev – otataralı o alt ediyor. Onu yok ediyor. Bunu nasıl becerdiğini öğrenmeliyim. Otatarala karşı bir yanıta ihtiyacım var, Heboric."

"Ama Kurald Emurlahn bir Ata Kovan, Sha'ik. Muavin'in kılıcı—"

"Baş Büyücülerimin getirdiği üstünlüğü ortadan kaldıracak. Bir düşün! Muavin Hortum'u kılıcıyla etkisizleştiremeyeceğini biliyor... O yüzden denemeyecek bile! Hayır, öyle yapmaktansa Baş Büyücülerime meydan okuyacak. Onları savaş meydanından çıkaracak. Beni yalnız bırakmaya çalışacak."

"Ama Hortum'u yenemedikten sonra bunun ne önemi var ki?"

"Çünkü Hortum da onu yenemez!"

Heboric sessiz kaldı. Bunu daha önce hiç duymamıştı ama şöyle bir düşününce duydukları mantıklı geldi. Kurald Emurlahn bir Ata olabilirdi ama aynı zamanda parçalara ayrılmıştı. Bu zayıf düşmüş hâliyle içine Rashan karışmıştı ve otatarala karşı savunmasız kalmıştı. Muavin'in kılıcının gücü ve Sha'ik'in Hortum Tanrıçası birbirlerini bilfiil dengelerdi.

Böylece muharebenin neticesini belirlemek ordulara kalırdı. İşte o zaman da otataral Baş Büyücülerin sihrini keser atardı. *Sonuçta her şey Korbolo Dom'da bitiyor. Korbolo da bunun farkında ve kendi*

hırslarına sahip. Tanrılar adına be kızım, bu nasıl bir rezalet. "Ne yazık ki sana yardım edemem, Seçilmiş," diye mırıldandı, "zira bünyemdeki otataralın neden yetersiz kaldığını bilmiyorum. Lakin bir uyarıda bulunayım. Yeşim devin gücünü ne ben ne de sen manipüle edebiliriz. Hortum Tanrıça onu devirmeye çalışırsa başına cefa çekmekten fazlasını gelir – muhtemelen ortadan kalkar."

"Öyleyse karşı tarafa fırsat vermeden bilgi edinmeliyiz."

"Peki o dediğini nasıl yapmayı önerirsin?"

"İşte bunun cevabını senden duymak istiyorum, Heboric."

Benden mi? "O zaman işimiz bitti demektir. O yabancı güç üstünde hiçbir kontrolüm yok. Hatta onu zerre kadar anlamıyorum!"

"Belki şimdilik öyledir," cevabını verdi Sha'ik, sesinde tüyler ürpertici bir özgüvenle. "Ama cevaba giderek yaklaşıyorsun, Heboric. Hen'bara çayı içtiğin her seferde."

Çay mı? Kâbuslarımdan kaçabileyim diye bana verdiğin çay mı? Eski Sha'ik'in çöl hakkındaki bilgilerine başvurduğunu söylemiştin. Merhamet gösterdiğini sanmıştım. Bir armağan verdiğini... Heboric içinde bir şeyin ufalandığını hissetti. *Yüreğimin çölündeki bir kale. Onun kumdan bir kale olduğunu bilmem gerekirdi.*

Katman katman körlüğün duyarsızlaştırdığı yaşlı adam arkasına döndü. Dış dünyaya, Sha'ik artık her ne söylüyorsa onlara, tepedeki güneşin insafsız sıcaklığına uyuşmuştu.

Kalmak mı?

Artık gidebileceğini sanmıyordu.

Zincirler. Benim için zincirlerden bir ev yaptı...

Genç Felisin çukurun kenarına gelip aşağı baktı. Güneş tabandan ayrılarak orada sadece karanlık bırakmıştı. Hiç ateş ışığının olmaması, hiç kimsenin gelip de Leoman'ın meskenine yerleşmediğinin kanıtıydı.

Kız bir hışırtıyla döndü. Toblakai'nin eski kölecibaşı sürünerek bir duvar temelinin arkasından çıkmıştı. Adamın güneşte kabarmış derisi toza ve dışkıya bulanıktı. Kollarının ve bacaklarının uçlarındaki çotuklardan sarı renkli kesif bir sıvı sızmaktaydı. Dirsek ve diz eklemleri cüzam belirtileriyle lekeliydi. Kanlanmış gözler Felisin'e odaklandı ve adam gülümseyerek kararmış dişlerini gösterdi. "Ah, çocuk. Beni mütevazı uşağın bil. Mathok'un savaşçısı—"

"Onun hakkında ne biliyorsun?" diye sordu kız.

Tebessüm genişledi. "Haber taşıyorum. Beni mütevazı uşağın

bil. Herkesin mütevazı uşağı. Adımı kaybettim, biliyor muydun? Eskiden bilirdim ama elimden kaçtı gitti. Aklım da. Ama bana söyleneni yapıyorum. Haber taşıyorum. Mathok'un savaşçısı. O seninle burada buluşamaz. Görülmek istemiyor. Anlıyor musun? Orada, plazanın karşısındaki batık harabede bekliyor."

Felisin bu gizliliği makul karşıladı. Kamptan kaçmak böyle davranmayı gerektirirdi ama Heboric Hayalet Elli'nin gözetim altında tutuluyor olma ihtimali çok daha yüksekti. Ve günler önce çadırına çekilmiş olan Heboric bütün ziyaretçileri reddetmekteydi. Yine de genç kız Mathok'un ihtiyatını takdir etti.

Öte yandan Toblakai'nin kölecibaşının komplolarına dahil olduğunu daha yeni öğrenmişti. "Batık tapınak mı?"

"Evet, orası. Beni mütevazı uşağın bil. Git. Seni bekliyor."

Felisin taş döşeli plazayı katetti. Kampın muhtaçlarından yüzlercesi buraya, palmiye yapraklarından yapılmış barınaklara yerleşmişti. Güruh herhangi bir örgütlenme gayreti göstermemişti – alan leş gibi sidik ve dışkı kokuyor, iğrenç karışım taşların üstünden akıyordu. Harabeye doğru giderken kızı kuru öksürükler, mırıldanılan yakarışlar ve takdisler takip ediyordu.

Tapınağın temel duvarları kalça yüksekliğindeydi; içeride yeraltı katına inen sarp bir taş merdiven vardı. Güneşin açısı, aşağıdaki alanı karanlığa gömmeye yetecek kadar eğikti.

Felisin merdivenin başında durdu ve aşağıya göz atarak alacakaranlığı delmeye çalıştı. "Orada mısın?" diye seslendi.

Karşı uçtan hafif bir ses geldi. Bir kıpırtı oldu.

Felisin merdivenden indi.

Kumlu zemin hâlâ sıcaktı. Kız el yordamıyla santim santim ilerledi.

Arka duvara on adımdan daha az kala hedefini nihayet seçebildi. Adam sırtını taşa dayamış oturuyordu. Kafasındaki miğfer, göğsündeki pullu zırh ışıldıyordu.

"Geceyi beklemeliyiz," dedi Felisin yanına yaklaşarak. "Ondan sonra Hayalet Elli'nin çadırına gideriz. Vakit geldi – daha fazla saklanamaz. Adın ne?"

Cevap alamadı.

Siyah ve boğucu bir şey yükselip ağzına kapandı. Ayakları yerden kesildi. Etrafında bir yılan gibi kayan siyahlık kollarını gövdesine yapıştırdı, çırpınan bacaklarını bağladı. Hemen sonra kumlu zeminin biraz yukarısında hareketsizce asılı kaldı.

Eğri büğrü bir parmak yanağını okşadı. Bir ses kulağına fısıldarken genç kızın gözleri kocaman açıldı. "Benim tatlı çocuğum. Mathok'un haşin savaşçısı ne yazık ki kısa bir süre önce Rashan'ın okşayışını tattı. Artık bir tek ben, mütevazı Bidithal varım. Seni karşılamak için buradayım. Kıymetli bedenindeki bütün zevki içecek, geriye burukluktan ve içindeki ölü yerlerden başka bir şey bırakmayacağım. Bunu yapmam lazım, bilmem anlıyor musun?" Yaşlı adamın buruşuk elleri onu okşuyor, çekiştiriyor, çimdiriyor, avuçluyordu. "Yapmam gerekenden nahoş bir zevk aldığım yok. Hortum'un çocukları kısırlaştırılmalıdırlar ki tanrıçanın kusursuz yansımaları olabilsinler – ah, yoksa bilmiyor muydun? Tanrıça yaratamaz. Sadece yok eder. Hiddetinin kaynağı da hiç kuşkusuz budur. Dolayısıyla çocukları da öyle olmalıdır. Görevim. Vazifem. Artık teslim olmaktan başka yapabileceğin bir şey yok."

Teslimiyet. Felisin teslim olmaya, benliğinde ne varsa vermeye zorlanmayalı –sahip olduğu ne varsa karanlık tarafından yutulmayalı– uzun zaman geçmişti. Yıllar önce uğradığı kaybın boyutlarını anlamamıştı zira sefalete, açlığa ve tacize tezat teşkil edecek hiçbir şeyi olmamıştı.

Fakat bütün bunlar değişmişti. Sha'ik'in koruyucu kanatları altında dokunulmazlık kavramını keşfetmişti.

Ve şimdi Bidithal o kavramı yok etmeye niyetliydi.

Merdivenin başındaki sahanlıkta yatan, bir zamanlar Genabackis'teki bir kölecibaşı olan yaratık, Bidithal'ın sözlerine karşılık gülümsedi. Kızın boğuk çığlıklarını duydukça o tebessüm daha da genişledi.

Karsa Orlong'un gözde çocuğu, o hasta ve yaşlı adamın ellerindeydi. Ve başına geleceklerden hiçbiri geri alınamazdı.

Hasta ve yaşlı adam hediye tekliflerinde cömert davranmıştı. Yalnızca ellerinin ve ayaklarının iadesinde değil, Teblor'dan intikam alma vaadinde de. Eski kölecibaşı ismini yeniden bulacaktı. Bulacağını biliyordu. Ve bulduğunda kafasındaki bulutlar dağılacak, saatler süren körlemesine dehşet ona bir daha dadanmayacak, plazadaki diğerlerinden yediği dayaklar sonlanacaktı. Sonlanması gerekecekti zira onların efendisi hâline gelecekti.

Hepsi de yaptıklarının bedelini ödeyecekti. Herkes ödeyecekti. Yeter ki ismini bulsundu.

Artık biri ağlıyordu. O kuru hıçkırıklar, ümitsizliğin kahkahaları gibiydi.

Kız bundan böyle ona tiksintiyle bakmayacaktı. Nasıl bakabilirdi ki? Artık kendisi de onun gibiydi. Bu iyi bir dersti. Melunca veriliyordu – kölecibaşı bile bunu görebiliyor, en azından hayalinde canlandırabiliyordu. Kafasında beliren görüntüler ona surat ekşittiriyordu. Yine de iyi bir dersti.

Artık gitme vaktiydi – aşağıdan ayak sesleri geliyordu. Kölecibaşı sürünerek gün ışığına çıktı. Çakılların, çömlek kırıklarının ve kumun üstünde çıkardığı ses ne gariptir ki zincirleri hatırlatıyordu. Peşinden sürüklediği zincirleri.

Tanıklık edecek kimse bulunmamasına rağmen öğleden kısa süre sonra L'oric'in çadırında garip bir ışık yanmıştı. Bir an sonra da her şey normale dönmüştü.

Artık akşam nihayet yaklaşırken ikinci bir ışık yandı, sonra o da fark edilmeden söndü.

Baş Büyücü kovanın doğaçlama, anlık geçidinden yalpalayarak geçti. Üstü başı kandan sırılsıklamdı. Taşıdığı yükle beraber post kaplı zeminde tökezledi, sonra dizlerinin üstüne yığılıp deforme olmuş hayvanı kollarına aldı. Tek bir kırmızı el kalkıp yaratığın gür, keçeleşmiş kıllarını okşadı.

Acı sızlanmaları kesilmişti. İyi ki de öyle olmuştu zira usulca atılan her çığlık L'oric'in yüreğini yeniden parçalıyordu.

Kadim iblisi kurtarmak için çaresizce, etkisizce çabalarken zaptetmek zorunda kaldığı kedere nihayet yenik düşen Baş Büyücü başını yavaşça eğdi. Kendisinden tüm benliğiyle tiksiniyor, tasasızlığına sövüp sayıyordu. Diğer âlemler onlara hiçbir tehlike teşkil etmezmiş gibi çok fazla ayrı durmuşlar, çok fazla ağırdan almışlardı.

Ve şimdi familyarı ölmüştü ve içine yansıyan ölülük uçsuz bucaksız gözüküyordu. Üstelik gitgide büyüyor, nasıl ki hastalık bedeni tüketirse o da ruhunu tüketiyordu. L'oric'in dermanı kalmamıştı zira öfkesi dinmişti.

Hayvanın kana bulanmış yüzünü okşarken artık fazlasıyla durgun ve acıdan yoksun çirkinliğinin yine de nasıl içinde dipsiz bir sevgi pınarı doğurabildiğine hayret etti. "Ah, dostum, birbirimize ikimizin de bildiğinden daha fazla benziyorduk. Hayır... sen biliyordun, değil mi? Ziyaretine her gelişimde gözlerinde gördüğüm ama

yok saymayı seçtiğim ebedi hüzün o yüzdendi. Dalaveremizden fazlasıyla emindim. Tespit edilmeden, babamızın hâlâ bizimle olduğu illüzyonunu koruyarak yaşayıp gidebileceğimize güvenim tamdı. Ben..." Dili daha fazla dönmedi ve bir süre konuşamaz hâle geldi.

Başarısızlık sadece ve sadece kendisine aitti. Burada kalıp saçma sapan oyunlarla meşgul olacağına familyarının arkasını kollaması gerekirdi – tıpkı familyarının asırlar boyunca onunkini kolladığı gibi.

Ah, her halükârda her şey ucu ucuna olup bitmişti – T'lan Imassların sayısı bir tane az olsaydı farklı bir sonuç alınabilirdi. *Hayır, kalkmış kendi kendine yalan söylüyorsun, L'oric. Hasarı o ilk balta darbesi indirdi. Ölümcül yarayı o açtı. Sonrasında yaşanan her şey çabucak dinen bir öfkeden doğdu. Ah, gözümün bebeği hiç de zayıf değildi ve o taş baltanın kullanıcısı kurduğu pusunun bedelini ödedi. Ve şunu iyi bil, dostum: İkinciyi ateşlerin arasına saçtım. Elimden yalnızca klan lideri kaçtı. Ama onu bulacağım. Yemin ederim.*

Fakat henüz değil. Varlığının ta kendisi eksildikçe ağırlığı giderek azalan familyarı uyluklarında yatarken kendini sağlıklı düşünmeye zorladı. Kurald Thyrllan artık savunmasızdı. T'lan Imassların kovana nasıl girdikleri gizemini korusa da bunu başarmışlar, atıldıkları vazifeyi efsanevi gaddarlıklarıyla tamamlamışlardı.

Liosanlar ölümü sezmiş miydi? Belki ilk başta sadece seneşallar. Bunu diğerlerine söylerler miydi? *Bir an için bile olsa durup düşünürlerse söylemezler.* Elbette ki en başından itibaren aldatmacanın kurbanı olmuşlardı. Tanrıları Osric ortadan kaybolmuştu ve Kurald Thyrllan gasp edilmeye hazırdı. Ve o seneşalların dualarına cevap veren güç sahiden Osric olsaydı, üç T'lan Imass savaşçının hiç ama hiç yetmezdi, bunu er veya geç anlayacaklardı. *Babam pek çok şey olabilir ama kesinlikle güçsüz değildir.*

Eskiden familyarı olan buruşuk, kuş ebatlı şey kayarak çadır zeminine düştü. L'oric ona uzun uzun baktı, sonra da kollarını kendi gövdesine doladı. *Bana... bana yardım lazım. Babamın yoldaşları. Peki hangisi? Anomander Rake? Hayır. Evet, bazen bir yoldaştı ama o asla Osric'in dostu olmadı. Leydi Gıpta? Tanrılar korusun! Caladan Brood... ama o bugünlerde kendi yükünü taşıyor. Böylece geriye tek bir kimse kalıyor...*

L'oric gözlerini yumup Düşler Kraliçesi'ne seslendi. "Sana gerçek isminle hitap ediyorum, T'riss. Babam Osric adına duama kulak ver..."

Zihninde yavaş yavaş bir sahne belirdi. Yüksek duvarlara ve ortasında yuvarlak bir gölete sahip, tanımadığı, resmi bir bahçe. Etraftaki ağaçların gölgelerinde mermer banklar bekliyordu, Göletin etrafındaki döşeme taşlarını ince, beyaz bir kum tabakası örtüyordu.

L'oric kendini gölete yaklaşıp aynamsı yüzeyine bakarken buldu. Simsiyah suda yıldızlar yüzüyordu.

"Benzerlik ortada."

Akışkan sese doğru döndü. Göletin kenarında artık bir kadın oturuyordu. Bakır sarısı uzun saçları olan kadın yirmisinden büyük göstermiyordu. Solgun yüzü yuvarlak, gözleri açık griydi. L'oric'e bakmıyor, onun yerine göletin dümdüz yüzeyini seyrediyordu. "Lakin," diye hafif bir tebessümle ekledi, "Liosan vasıflarını saklamakla iyi etmişsin."

"Biz öyle şeylerde hünerliyizdir, Düşler Kraliçesi."

Kafa sallayan kadın yine onunla göz göze gelmedi. "Tıpkı bütün Tisteler gibi. Anomander bir keresinde neredeyse iki asrı bir kraliyet koruması kılığında insan olarak geçirmişti. Senin de yaptığın gibi."

"Hanımım," dedi L'oric, "babam—"

"Uyuyor. Hepimiz seçimlerimizi uzun zaman önce yaptık, L'oric. Arkamızda upuzun ve aşınmış yollar bıraktık. O yollarda geri gitmenin duygusal bir tarafı var. Lakin uyanık kalanlarımız başka bir şey yapmıyor gibiyiz. Hiç durmaksızın geçtiğimiz yollardan geri gidiyoruz ama attığımız her adımda yolun bir halka olduğu anlaşılıyor. Yine de –ve asıl duygusallık burada– bu bilgi adımlarımızı asla yavaşlatmıyor."

"Malazanlıların deyimiyle, 'bile bile ahmaklık'."

"Biraz kaba ama yeterince isabetli bir deyim," cevabını veren kadın uzun parmaklı ellerinden birini gölete uzattı.

L'oric elin suda kaybolmasını seyretti ama hafif bir türbülansla asıl dalgalanan etraflarındaki sahne oldu. "Düşler Kraliçesi, Kurald Thyrllan koruyucusunu kaybetti."

"Evet. Tellann ve Thyr hep birbirlerine yakın olageldiler ve artık her zamankinden de daha yakınlar."

Kadının yorumu ilginçti ama L'oric'in ona daha sonra kafa yormaşı gerekecekti. "Bu işin altından yalnız başıma kalkamam."

"Hayır, kalkamazsın. Kendi yolun tehlikeli bir hâle gelmek üzere, L'oric. Dolayısıyla uygun bir... koruyucu bulmam ümidiyle bana başvurdun."

"Evet."

"Çaresizliğin seni güvenmeye zorluyor... hem de öyle bir güven henüz hak edilmemişken."

"Bir zamanlar babamın dostuydun!"

"Dost mu? L'oric, bizler dostluk nedir bilemeyecek kadar güçlüydük. Uğraşlarımız fazlasıyla şevkliydi. Kaosun ta kendisiyle. bazen de birbirimizle çatışırdık. Sonradan gelecek her şeyi şekillendirmek için savaştık. Ve bazılarımız o savaşı kaybetti. Yanlış anlama. Babana derin bir husumet beslediğim yok. Zaten ona da diğerlerimiz kadar akıl sır ermezdi – bu hepimizin paylaştığı bir özellikti. Belki de tek ortak yanımızdı."

"Yani yardım etmeyecek misin?"

"Öyle demedim."

L'oric bekledi.

Kadın elini göletin durgun yüzeyinin altında tutmayı sürdürdü. Henüz başını kaldırıp onunla göz teması kurmuş değildi. "Bu biraz zaman alacak," diye mırıldandı. "Mevcut... savunmasızlık... o arada varlığını sürdürecek. Aklımda biri var ama fırsata doğru şekillendirme konusunda uzaklığını koruyor. Seçimimin seni memnun edeceğini de sanmıyorum. O zamana kadar..."

"Evet?"

Düşler Kraliçesi omuz silkti. "Gelişmelere ilgi duyabilecek varlıkların başka işlerle meşgul olmalarını ummaya bakalım."

Kadının yüz ifadesi aniden değişti. Tekrar konuştuğunda ses tonu ivediydi. "Âlemine geri dön, L'oric! Bir halka daha kapandı – feci biçimde kapandı." Elini göletten çıkardı.

L'oric'in ağzından bir nida kaçtı.

Kadının eli kanla kaplıydı.

L'oric'in gözleri açılıverdi. Yine çadırında diz çöküyordu. Hava kararmıştı ve dışarıdaki sesler boğuk, huzurluydu. Bir şehir akşam yemeğine oturuyordu. Yine de L'oric feci bir şeyin gerçekleşmiş olduğunu biliyordu. Durulup dışarıyı yokladı. Güçleri öyle zayıflamış, öyle sarsılmıştı ki. "Aşağıdaki tanrılar aşkına!" Kendi içine kapanmış, çevresine dalga dalga ıstırap yayan bir şiddet yumağı – yırtık pırtık olmuş ve kana bulanmış giysilerle karanlıkta sürünen ufak tefek bir figür.

Başı elemle dönen L'oric yalpalayarak ayağa kalktı.

Dışarıya adımını atar atmaz koşmaya başladı.

Kızın kumda ve tozda bıraktığı izleri buldu. İzler harabelerden çıkıp taşlaşmış ormana giriyordu. L'oric izlerin Toblakai tarafından yaratılmış kutsal kayrana doğru uzandığını içgüdüsel olarak sezebiliyordu.

Fakat kıza oradan fayda yoktu. Orası sahte tanrıların bir diğer konutuydu. Üstelik Toblakai kendi kaderiyle kılıç çakıştırmak için alıp başını gitmişti.

Fakat kız sağlıklı düşünemiyordu. Sadece acı çekiyor, o acı kaçış içgüdülerini tutuşturuyordu. Can çekişen herhangi bir yaratığın yapacağı gibi önüne bakmadan sürünüyordu.

L'oric onu kayranın kenarında gördü. Eziyete varan bir yavaşlıkla kendini ileriye çeken küçük, pejmürde bir yaratık.

Kızın yanına varınca bir elini onun başının arkasına, terden sırılsıklam olmuş saçlarına koydu. Kız cıyaklayarak irkildi, parmaklarıyla Baş Büyücü'nün kolunu pençeledi. "Felisin! O artık yok! Ben L'oric. Yanımda güvendesin. Merak etme—"

Ama kız hâlâ kaçma derdindeydi.

"Sha'ik'i çağıracağım—"

"*Hayır!*" diye bağıran kız kumların üstünde tortop oldu. "Hayır! Sha'ik'in ona ihtiyacı var! Ona hâlâ ihtiyacı var!" Sözleri patlak dudaklarında boğulsa da anlaşılabiliyordu.

Dehşetten dili tutulan L'oric yere çöktü. Demek ki karşısında sadece yaralı bir canlı yoktu. Tartacak, hesap yapacak, kendini bir kenara bırakacak kadar açık bir zihin vardı. "Sha'ik neler olduğunu öğrenecek, evlat – öğrenmemesi mümkün değil!"

"Hayır! Bana yardım edersen öğrenmez. Yardım et, L'oric. Sadece sen – Heboric'e bile söyleme! Bidithal'ı öldürmeye kalkışır ve öyle bir şey yapmamalı."

"Heboric mi? Asıl *ben* Bidithal'ı öldürmek istiyorum!"

"Öldürmemelisin. Öldüremezsin. Güçleri var—"

Bunu söylerken kızı bir ürperti aldı.

L'oric tereddüde kapıldı. "İyileştirici merhemlere ve iksirlere sahibim... ama bir müddet saklanman gerekecek."

"Burada, Toblakai'nin tapınağında. Burada, L'oric."

"Su getireceğim. Bir çadır da."

"Evet!"

L'oric'in içinde yanan öfke büzülerek akkor bir çekirdeğe dönmüştü. Onu kontrol altında tutmaya çabalarken azmi doğru şeyi

yapıp yapmadığına yönelik kuşkularla yer yer zayıflıyordu. Bu yapılan... canavarcaydı. Hesabı sorulacaktı. Hesabının sorulması lazımdı.

Daha da canavarca olanı, hepsinin de riski biliyor olmasıydı. L'oric bunu ürpererek fark etti. *Bidithal'ın onu arzuladığını biliyorduk. Lakin hiçbir şey yapmadık.*

Heboric karanlıkta hareketsiz yatıyordu. Aç ve susuz olduğunu sezer gibiydi ama bu uzak bir sezgiydi. Hen'bara çayı yeterli miktarda tüketildiğinde dış dünyanın ihtiyaçlarını savuştururdu. En azından Heboric'in tecrübeleri o doğrultudaydı.

Zihni çalkantılı bir denizde yüzüyordu ve o denizin ucu bucağı yokmuş gibi gözüküyordu. Heboric hâlâ bekliyordu. Sha'ik gerçekleri bilmek istiyordu. Onları öğrenecekti de. Ondan sonra Heboric'in onunla işi bitecekti.

Muhtemelen hayatla da.

Varsın bitsindi. Hiç beklemediği kadar yaşlanmıştı ve bu ilave haftalar ile aylar, harcadığı çabaya azıcık bile değmemişti. Kendi tanrısını ölüme mahkûm etmişti ve nihayet etinden kemiğinden kurtulduğunda Fener onu karşılamayacaktı. Tabii Hood da.

Bu seferki sanrılardan uyanmayacak gibiydi – hiç içmediği kadar çok çay içmiş, üstelik de bunu çayın en etkili olduğu kaynar hâldeyken yapmıştı. Ve şimdi karanlık bir denizde yüzüyordu. Tenini ısıtan görünmez bir sıvı onu zar zor taşıyor, uzuvlarının ve göğsünün üzerinden akarak yüzünün etrafını sarıyordu.

Yeşim taşından dev onu gönül rahatlığıyla alabilirdi. Ruhunu ve fani bir insan olarak geriye kalmış günlerini de. Eski bir armağan olan doğaüstü görme yetisi, çoğu gözden saklı kalan sırların –antik zamanlara, tarihe ait sırların– tasavvurları çoktan kaybolmuştu. Heboric yaşlıydı. Kördü.

Sular yüzünü kapladı.

Aşağıya kaydığını hissetti. Karanlıkta fırıl fırıl dönmesine rağmen ani bir berraklıkla keskinleşen bir yıldız denizine batıyordu. Engin görünen bir uzaklıkta ateşten beneklerin çevresine kümelenmiş daha donuk küreler yüzüyordu. İdrak Heboric'e çekiç darbesi gibi indi. *Bu yıldızlar, bunlar tıpkı gökteki güneş gibi. Her bir yıldız. Her yıldız. Ve o küreler – onlar da dünyalar, âlemler. Her biri hem farklı hem de aynı.*

Meğerse Abis sandığı kadar boş değildi. *İyi de... tanrılar nerede*

ikamet ediyor? Bu dünyalar birer kovan mı? Yoksa kovanlar sadece onları birbirine bağlayan pasajlar mı?

Süzülerek yaklaşan yeni bir cisim gözlerinin önünde büyüdükçe büyüdü. Heboric yeşil bir leke görür gibi oldu. Kaskatı ama ne gariptir ki bükük uzuvlar. Dönme eyleminde yakalanmış gibi kıvrık bir gövde. Çıplak bir hâlde boşlukta taklalar atan, yıldızların ışığı yağmur damlaları gibi yeşim yüzeyinde kayan bir beden.

Arkasından bir diğeri geliyordu. Bu seferki kırıktı – bir bacağı ve kolu kopmuştu ama bunlar boşlukta sessizce ve huzurlu denebilecek bir şekilde süzülerek geri kalanına eşlik ediyordu.

Bir tane daha.

İlk dev taklalar atarak geçip gitti. Heboric o geçerken elini uzatsa yaratığın esnek yüzeyine dokunabilirmiş gibi hissetti ama aradaki mesafenin öyle bir şey için çok fazla olduğunun bilincindeydi. Devin çehresi görüş alanına girdi. İnsan olamayacak kadar mükemmeldi. Gözleri açık, yüz ifadesi okunamayacak kadar belirsizdi ama Heboric orada tevekkül saptar gibi oldu.

Artık onlardan düzinelerce vardı ve hepsi de zifiri karanlık derinliklerdeki tek bir noktadan çıkar gibiydi. Her biri eşsiz bir duruş sergilemekteydi; bazıları bir parçalar ve kıymıklar yığınından fazlası değilken diğerleri sapasağlamdı. Siyahlıktan çıkan şey koskoca bir orduydu.

Lakin silahsızlar. Çıplak, göründüğü kadarıyla cinsiyetsizler. Yaratıklarda –ölçülerinde, kusursuz yüzeylerinde– eski rahibe bu devlerin asla yaşamamış olduğunu düşündüren bir mükemmellik vardı. Onlar gerçekliğin içinde suni birer heykeldi ama ne duruş ne de yüz ifadesi bakımından birbirlerine hiç benzemiyorlardı.

Heboric yaratıkların taklalar ata ata geçip gitmelerini şaşkın gözlerle seyretti. O sırada dönebileceği aklına geldi. Dönüp bakarsa belki de yeşil taşlardan ebedi bir nehrin yanında yatıyormuşçasına devlerin ufalıp giderek çok gerideki başka bir noktada kaybolduklarını görecekti.

Hareket etmekte hiç zorluk çekmedi.

Arkasına döndü—

—ve çığlığı bastı.

Ağzından hiç ses çıkmadı.

Siyahlık, zikzaklı kenarlarından alevler fışkıran muazzam –akıl almayacak kadar muazzam– boyutlardaki kıpkırmızı bir yarayla bölünüyordu. Yaradan dışarı gri renkli kaos fırtınaları taşıyordu.

Ve devler oradan içeri giriyor, birbiri ardına kayboluyorlardı. Heboric'in kafasında bir şimşek çaktı.

Sakat Tanrı dünyamıza böyle getirilmiş. Bu... bu feci yırtıktan. Ve bu devler... onu takip ediyorlar. Komutanının arkasından gelen bir ordu gibi.

Veya düşmanın peşine takılmış bir ordu.

Yeşim devlerin hepsi de Heboric'in âleminde bir yerde mi beliriyordu? Öyle bir şey mümkün görünmüyordu. Eğer öyle olsaydı sayısız konumda ortaya çıkarlar, kesinlikle gözden kaçmazlardı. Hayır, yara devasaydı ve devler onun bekleyen hiçliğine ulaşmadan önce ufalarak birer nokta hâlini alıyorlardı. Böyle bir yara binlerce dünyayı yutabilirdi. On binlerce, yüz binlerce dünyayı.

Belki Heboric'in burada tanıklık ettiği şey yalnızca bir illüzyondu, hen'bara kaynaklı bir hummanın eseriydi.

Lakin görüntünün belirginliği neredeyse acı vericiydi. Tasavvur o kadar... *tuhaftı ki*... onun doğru olduğuna inanmak elinde değildi. Veya en azından zihninin idrak edebildiklerinin, şekil verebildiklerinin bir ürünüydü – heykeller ve yaralar, fırtınalar ve kanama, uçsuz bucaksız bir yıldızlar ve dünyalar denizi...

Anlık bir konsantrasyonun ardından tekrar önüne dönüyor, sonu gelmez kafilenin karşısına geçiyordu.

Derken en yakındaki deve doğru ilerliyordu.

Yaratık bir gövde ve kafadan ibaretti. Uzuvları kopmuştu ve döne döne arkasından geliyordu.

Aradaki mesafe çabucak kapandı. Kütle çok hızlı, çok büyüktü. Heboric'i ani bir panik aldı. Vücudun *içini* görebiliyordu. Sanki yeşim taşı dahilindeki dünya kendisininkine göre ölçeklenmişti. Bunun kanıtı feciydi – ve de dehşet vericiydi.

Figürler. Onunki gibi bedenler. Hepsi de heykelin içine hapsolmuş binlerce insan. Hapsolmuş... ve de bağıran. Suratları dehşetle buruşan.

O suratlardan koca bir yığın aniden ona doğru döndü. Ağızlar sessiz çığlıklarla açıldı. Bunlar uyarı, açlık veya korku çığlıkları mıydı – anlamanın yolu yoktu. İnsanlar haykırıyorlarsa bile Heboric'e en ufak bir ses ulaşmıyordu.

Heboric kendi sessiz çığlığını onlarınkine kattı ve yana çekilmek, heykelin yolundan çıkmak için var gücüyle çabaladı. Zira artık gerçeği anladığı kanaatindeydi – o insanlar taş bedenin içine kapatılmış, bilinmeyen bir işkencede mahsur kalmış esirlerdi.

Sonra heykelin gerisinde kaldı ve Heboric kırık bedenin arkasında bıraktığı türbülansa kapıldı. Boşlukta taklalar atarken tam önünde yine yeşim bir parıltı görür gibi oldu.

Bir el.

Onu ezmek istercesine hızla alçalan bir parmak.

Parmak çarpmak üzereyken Heboric çığlık attı.

Bir temas hissetmedi ama siyahlık öylece kayboldu ve yerini ölüm kadar soğuk, zümrüt yeşili bir deniz aldı.

Ve Heboric kendini kıvranan, uluyan figürlerle dolu bir kalabalığın içinde buldu.

Çıkan ses sağır ediciydi. Kıpırdamaya yer yoktu – uzuvlarını oynatamıyordu. Nefes bile alamıyordu.

Artık bir tutsaktı.

Kafatasında sesler kükrüyordu. Sayıları çok fazlaydı ve anlamak şöyle dursun tanımakta bile âciz kaldığı dillerde konuşuyorlardı. Ses bir kıyıya çarpan fırtına dalgaları gibi yükselip alçalarak onu dövdü. Yeşile hafif bir kırmızılık karışmaya başlayınca ritim hızlandı. Heboric dönemiyordu ama yaranın oradaki herkesi yutmasına saniyeler kaldığını bilmek için dönmeye ihtiyacı da yoktu.

Derken yaygaranın arasında kulağına fısıldanmışçasına bir dizi sözcüğü işitti ve anladı.

"Sen oradan geldin. Neyle karşılaşacağız, Elsiz Kişi? Yarığın ötesinde ne var?"

Sonra daha yüksek, daha buyurgan bir ses konuştu. "Artık ellerine hangi tanrı sahip, yaşlı adam? Söyle bana! Hayaletleri bile burada değil – sana kim tutunuyor? Söyle bana!"

"Tanrı falan yok," diye araya girdi üçüncü bir ses. Bu seferki bir kadına aitti.

"*Sana* öyle geliyor!" diyen kin dolu başka bir tanesi geldi. "Boş, çorak, sefil dünyanda!"

"Tanrılar inançtan doğar ve inanç öldü. Engin zekâmızla onu katlettik. Siz kendi ilkelliğinizle—"

"Tanrıları öldürmek zor değildir. Hatta cinayetlerin en kolayıdır. Bir zekâ ölçüsü de değildir. Medeniyet ölçüsü bile değildir. Öyle ki o tür ölüm darbelerinin indirilmesindeki umursamazlık başlı başına bir cehalettir."

"Unutkanlık demek daha doğru. Sonuçta önemli olan tanrılar değildir. Bir faniye erdem bahşeden şey, kendi benliğinin dışına adım atmaktır."

"Ne yani, Düzen'in önünde diz mi çökeceğim? Seni gidi kör budala!"

"Düzen mi? Ben şefkatten bahsediyordum."

"İyi, öyleyse hiç durma! Kendi benliğinin dışına adım at, Leandris! Hayır, iyisi mi *dışarıya* adım at."

"Onu sadece yeni gelen yapabilir, Cassa. Ve elini çabuk tutsa iyi eder."

Heboric arkasına dönüp aşağıya bakmayı becerdi ve sol önkolu ile bileğini gördü. Eli yerinde yoktu. *Bir tanrı. Onları bir tanrı aldı. Bu duruma kördüm – yeşimin hayalet elleri beni kör etti.*

Çığlıkların ve haykırışların aniden yükselmesiyle başını geriye attı. Gürültü sağır edici, bezdiriciydi. Dünya kırmızıya döndü. Kan kırmızısına.

Bir şey kollarına asıldı. Sertçe. Bir kere. İki kere.

Karanlık.

Heboric gözlerini açtı. Yukarısında çadırının renksiz brandasını gördü. Hava soğuktu.

Ağzından insan sesi demeye bin şahit isteyecek bir ses kaçtı. Battaniyelerin altında yan dönüp kendini tortop etti. Vücudu ürpertilerle titredi.

Bir tanrı. Bir tanrı beni buldu.

Ama hangi tanrı?

Vakit geceydi. Şafağa belki sadece bir çan kalmıştı. Çöl kurtlarının uzak, keder dolu ulumaları hariç, dışarıdaki kamp sessizdi.

Heboric bir süre sonra tekrar kıpırdandı. Tezek ateşi sönmüştü. Hiçbir fener yakılmamıştı. Battaniyeleri kenara çekti ve yavaşça doğrulup oturdu.

Sonra hayretle ellerine bakakaldı.

Hâlâ hayaletimsi olmalarına rağmen otataral artık yoktu. Yeşimin geride kalmış gücü donuk bir ışıkla yanıp sönüyordu. Lakin artık içinden siyah çizgiler geçiyordu. Uçuk –neredeyse sıvı– dikenler ellerinin tersini dolduruyor, sonra yukarıya çıkarken açı değiştirerek önkollarını tırmanıyordu.

Dövmeleri değişmişti.

Ve bu karanlıkların en zifirisinde dahi görebiliyordu. Dışarıda güneş doğmuşçasına her ayrıntıyı insanüstü bir keskinlikle seçiyordu.

Bir ses ve kıpırtı üzerine başı hemen o tarafa döndü – fakat saptadığı şey çadırın damında bir yaprak kadar hafifçe gezinen bir rhizandı, o kadar.

Bir rhizan mı? Çadırın damında mı?

Heboric'in karnı ani bir açlıkla guruldadı.

Yeniden dövmelerine baktı. *Yeni bir tanrı buldum. Aradığımdan değil. Ve kim olduğunu biliyorum. Ne olduğunu.*

İçini burukluk kapladı. "Demek bir Destriyan'a ihtiyaç duydun, Treach. Ve onu öylece... alıverdin. Onu kendi yaşamından çaldın. Doğru, pek matah bir yaşam değildi ama yine de sahibi bendim. Kullarını böyle mi buluyorsun? Hizmetkârlarını? Abis aşkına, Treach, faniler hakkında öğrenecek çok şeyin var."

Öfkesi dindi. Ne de olsa armağanlar verilmiş, bir tür takas gerçekleşmişti. Artık kör değildi. Daha da inanılmazı, çadırlarında ve yurtlarında uyuyan komşularını duyabiliyor olmasıydı.

Ve orada, neredeyse tamamen durgun havada hafif bir... şiddet kokusu vardı. Fakat kaynağı uzaktaydı. Kan o gece daha erken saatlerde akmıştı. Sebep muhtemelen aile içi bir kavgaydı. Heboric'in yeni keskinleşmiş duyularının ona söylediklerinden çoğunu yok saymayı öğrenmesi gerekecekti.

Yaşlı adam bıyık altından homurdandı, sonra da kaşlarını çattı. "Pekâlâ, Treach. Anlaşılan ikimizin de öğrenecekleri var. Ama evvela... yiyecek bir şeyler. Ve de içecek."

Şiltesinden kalkarken hareketi şaşırtıcı derecede akıcıydı. Yine de ağrıların, sızıların ve eklemlerindeki donuk zonklamaların yokluğunu fark etmesi biraz zaman aldı.

Karnını doyurmakla çok meşguldü.

Yeşim devlerin, içlerine hapsolmuş sayısız ruhun, Abis'teki zikzaklı yaranın gizemleri unutulmuştu.

Uzaktaki şiddetin belli belirsiz kan kokusu da...

Bazı duyuların gelişmesi, öbürlerini mecburen kısıtlamıştı. Heboric yeni edinilmiş tek fikirliliğinin farkında değildi. Uzun zamandır bildiği iki gerçek bir süre daha onu endişelendirmeyecekti.

Hiçbir armağan sahiden de karşılıksız verilmezdi.

Ve tabiat daima denge için çabalardı. Fakat denge basit bir kavram değildi. Tazminat sadece fiziksel dünyada bulunmazdı. Çok daha vahim bir denklik sağlanmıştı... geçmiş ile şimdiki zaman arasında.

Genç Felisin'in gözleri titreşerek açıldı. Uyumuştu ama uyandığında acısının dinmemiş olduğunu keşfetti. Başına gelenlerin dehşeti de yerli yerindeydi ama ne gariptir ki zihninde soğuyup gitmişti.

Kısıtlı görüş alanı içinde, kumlara yakın bir yerde bir yılan sürünerek suratının tam önünden geçti. Derken kız kendisini neyin uyandırdığını anladı – vücudunda gezinen daha başka yılanlar vardı. Hem de düzinelerce.

Toblakai'nin kayranı. Artık hatırlıyordu. Buraya kadar sürünmüştü. Sonra L'oric onu bulmuş ve tekrar çekip gitmişti. İlaç, su, döşek ve bir çadır getirmek için. Adam henüz geri gelmemişti.

Kayan yılanların hışırtısı hariç, kayran sessizdi. Bu ormanda dallar kıpırdamazdı. Serin, hafif rüzgârda uçuşacak yapraklar yoktu. Genç kız yavaşça doğrulup otururken derisindeki kıvrımlarda kurumuş kanlar canını yaktı. Karnının altına sanki bıçak saplandı ve Bidithal'ın oradaki, bacaklarının arasındaki eti keserek açtığı kanayan yara alev alev yandı.

"Hortum'un Baş Rahibi olduğumda, çocuk, halkımıza bu âdeti kazandıracağım. Yeni şekillendirilmiş dünyamda bütün kızlar bunu tadacak. Acı geçecek. Bütün duyumlar geçecek. Hiçbir şey hissetmeyeceksiniz zira fani âlemde zevke yer yoktur. Zevk en karanlık yoldur çünkü kontrol kaybına yol açar. Ve öyle bir şeyi göze alamayız. En azından kadınlarımız arasında. Haydi, git çoktan düzeltmiş olduğum diğerlerine katıl..."

O sırada kesici aletler taşıyan öyle iki kız gelmişti. Bunlar Felisin'e teşvik edici ve kucak açıcı sözler mırıldanmışlardı. Sofu ses tonlarıyla tekrar tekrar yaralamanın getirdiği erdemlerden bahsetmişlerdi. Edep. Sadakat. Şehvetin kalkması, arzunun kuruması. Ona bütün bunların güzel şeyler olduğunu söylemişlerdi. Tutkular dünyanın lanetiydi. Hem zaten öz annesini baştan çıkaran, kızını terk etmesine sebep olan da tutkuları değil miydi? Zevkin cazibesi, annesini Felisin'den çalmıştı... analık vazifesinden de.

Felisin eğilip kumlara tükürdü. Fakat kızlardan duyduklarının tadından kurtulamadı. Erkeklerin öyle şeyler düşünebilmesi, yapabilmesi şaşırtıcı değildi. Fakat aynı şeyi kadınlardan da görmek... işte bunu sineye çekmek zordu.

Fakat yanılıyorlar. Yanlış yolda yürüyorlar. Evet, annem beni terk etti ama bir sevgilinin kollarına kaçmadı. Hayır, onu kucaklayan Hood'du.

Bidithal Baş Rahip olacaktı, öyle mi? Budala. Sha'ik ona –en azından kafatasına– tapınağında bir yer bulurdu. Belki de içine işenecek kemikten bir lazımlık olarak. Ve öyle bir zamanın gelip çatmasına çok kalmamıştı.

Yine de... daha çok var. Bidithal her gece koynuna kızlar alıyor. Bir ordu, yaralılardan ve yoksunlardan müteşekkil bir lejyon kuruyor. Ve o kızlar zevk noksanlıklarını paylaşmaya can atacaklar. Sonuçta onlar da insan ve kaybı bir erdeme dönüştürmek insanın doğasında vardır. Uğranılan kayba katlanabilmek, onu haklı göstermek için.

Kısık bir ışık dikkatini çekince kafasını kaldırdı. Etrafındaki ağaçlara oyulmuş suratlar parlıyor, gri bir efsun ışığı saçıyordu. Her birinin arkasında... bir varlık mevcuttu.

Toblakai'nin tanrıları.

"Hoş geldin, harap kişi." Ses birbirine sürten kireçtaşı kayalardan çıkar gibiydi. "Adım Ber'ok. İntikam ateşi bizi uyandıracak bir güçle etrafında yanıyor. Çağrıldığımıza kırgın değiliz."

"Siz Toblakai'nin tanrılarısınız," diye mırıldandı Felisin. "Benimle bir işiniz yok. Benim de sizden bir isteğim yok. Çek git, Ber'ok. Sen ve diğerleriniz – çekin gidin."

"Acını dindirmek isteriz. Seni kendi özel... sorumluluğum bileceğim. İntikam peşinde misin? Öyleyse o intikama kavuşacaksın. Sana zarar veren kişi, çöl tanrıçasının gücünü ele geçirmek istiyor. Kovanın bütün bir parçasını gasp etme ve onu çarpıtarak kendi kâbusuna çevirme peşinde. Ah, çocuk, şimdilik aksini düşünsen de yaralamanın bir önemi yok. Asıl tehlike Bidithal'ın hırsında yatıyor. O adamın kalbine bir bıçak saplanmalı. O bıçak olmak seni memnun eder mi?"

Kız konuşmadı. Oyma suratlardan hangisinin Ber'ok'a ait olduğunu kestirmenin yolu yoktu. O nedenle elinden sadece birinden diğerine bakmak geldi. Tepeden tırnağa tasvir edilmiş iki Toblakai savaşçıya attığı bir bakış onlardan herhangi bir yayılım olmadığını görmesine yetti. Heykeller şafak öncesinin alacakaranlığında gri ve cansızdı.

"Bize hizmet edersen biz de sana ederiz," diye mırıldandı Ber'ok. "Cevabını hemen ver – biri geliyor."

Felisin patikadaki titrek fener ışığını fark etti. L'oric'ti. "Nasıl?" diye sordu tanrılara. "Bana nasıl hizmet edeceksiniz?"

"Bidithal'ın ölümünün suçlarına uygun ve... vakitli olmasını sağlayacağız."

"Peki ben nasıl onu öldürecek bıçak olacağım?"

"Çocuk," diye sakince yanıt verdi tanrı, "zaten öylesin."

14

Teblorlar çocuk katilleri, çaresizlerin kasapları, hiç hak edilmemiş bir lanet gibi Nathiilere dadanan fani iblisler olarak uzun zaman önce şöhret kazanmışlardır. Teblorlar dağlardaki istihkâmlarından ne kadar çabuk atılırlarsa hatırları da o kadar çabuk kaybolmaya başlayacaktır. Onlar çocukları korkutmak için söylenen bir isimden fazlası hâline gelmedikçe davamız açık ve müstesnadır.

1147 Cihadı
Ayed Kourbourn

Âdeta ışık saçan siste seke seke koşan kurtlar dev kafalarını ne zaman ondan tarafa çevirseler gözleri parlıyordu. Sanki o derin karlara bata çıka ilerleyen bir geyikmişçesine her iki yanında ona ayak uyduruyorlar, oldukları yırtıcıya yakışır sabırlarıyla hayaletleri andırıyorlardı.

Yine de bu dağ hayvanlarının daha önce bir Teblor savaşçı avlamış olma ihtimalleri düşüktü. Güzergâhı gereği sarp sıradağın kuzey omzu boyunca yol aldığı için Karsa kar bulmayı beklememişti – herhangi bir dağ geçidini kullanması gerekmemesi büyük şanstı. Sağında, iki yüz fersahtan daha yakın bir mesafede çöl havzasının aşıboyası renkli kumlarını hâlâ görebiliyordu ve şimdi kendisine soğuk bir ateş küresi olarak tepeden bakan güneşin orayı yakıcı bir sıcaklıkla kavurduğunu biliyordu.

Kavalkemiklerine kadar gelen kar sabit bir hızla sürdürdüğü koşuyu yavaşlatıyordu. Kurtlar her nasılsa rüzgârda sertleşip kabuk tutmuş yüzeyde kalmayı beceriyor, sadece ara sıra bir patilerinin karlara battığı oluyordu. Hem avı hem de avcıları örten sis aslında göz kamaştırıcı bir ışıkla parlayan kar kristalleriydi.

Karsa'ya batıda bir yerde dağ sırasının sona ereceği söylenmişti. Sağında deniz, önünde ve solundaysa irili ufaklı tepelerin arasında uzanan dar bir geçit görecekti. O tepeleri katedip güneye saptığında bir şehirle karşılaşacaktı. Lato Revae. Oraya uğramaya ilgi duymayan Teblor'un kentin etrafından dolaşması gerekecekti. Uygar toprakları ne kadar çabuk arkasında bırakırsa o kadar iyiydi. Fakat o zamana dek iki nehir geçmesi ve haftalarca yolculuk etmesi lazımdı.

Yamaçta tek başına koşmasına rağmen iki yoldaşının varlıklarını hissedebiliyordu. Hepi topu hayalet ruhlar olsalar da belki kendi zihninin bölünmüş kısımlarından fazlası değillerdi. Kuşkucu Bairoth Gild. Duyarsız Delum Thord. Ruhunun bu kendine güvensizlik üstüne kurulu muhabbeti sürdürmesini sağlayan farklı farklı yönleri. Öyleyse belki de altı üstü bir meşgale.

Tabii Bairoth Gild'in sayısız ve kan akıtacak kadar keskin yorumları olmasaydı. Karsa bazen kendini sonu gelmez bir kırbaçlamanın altında iki büklüm olan bir köle gibi hissediyordu. Bu eziyeti kendi kendine çektirdiği fikri akla hayale sığmazdı.

"*Durup kendi düşüncelerini bir an olsun gözden geçirsen pekâlâ sığar, Savaş Lideri.*"

"Şimdi olmaz, Bairoth Gild," yanıtını verdi Karsa. "Zaten nefesim kesiliyor."

"*İrtifadan, Karsa Orlong,*" diye geldi Delum Thord'un sesi. "*Hissetmesen bile batıya attığın her adımda alçalıyorsun. Yakında karları geride bırakacaksın. Raraku eskiden bir iç deniz olabilirdi ama aynı zamanda yüksek dağların kucağında oturan bir denizdi. Şimdiye kadar hep yokuş aşağı yolculuk ettin, Savaş Lideri.*"

Karsa bu düşünceye sadece homurdanacak kadar vakit ayırabildi. Alçaldığını hissetmemişti ama bu diyarda ufuklar aldatıcı oyunlar oynardı. Çölün ve dağların devamlı yalan söylediklerini uzun zaman önce keşfetmişti.

"*Kar geçtiğinde,*" diye mırıldandı Bairoth Gild, "*kurtlar saldıracak.*"

"Biliyorum. Sus artık – ileride çıplak kayalar görüyorum."

Avcılar da görmüşlerdi. Sayıları en az bir düzineyi bulan kurtların omuz yüksekliği bile Karsa'nın vatanındakilerden daha fazla olup beyaz benekli boz ve gri kürklere sahipti. Teblor her bir yanda ikişer taneden dört hayvanın çıplak kayaç tabakasına doğru önden depar atmasını seyretti.

Karsa homurdanarak tahta kılıcını sırtından indirdi. Buz gibi soğuk hava ellerini hafifçe uyuşturmuştu. Kutsal Çöl'ün batı ucunda herhangi bir su kaynağı bulunsaydı bu yüksekliklere tırmanmazdı ama artık o kararı eleştirmenin pek bir anlamı yoktu.

Kurtların hızlı hızlı alıp verdikleri soluklar artık hem iki yanından hem de arkasından geliyordu.

"*Basacak sağlam bir zemin istiyorlar, Savaş Lideri. Gerçi sen de aynı şeyi istiyorsun. Arkandaki üçünden sakın – önce onlar saldıracak. Muhtemelen sen kayaca varmadan bir iki adım önce.*"

Karsa bu gereksiz nasihat karşısında dişlerini gösterdi. Hayvanların ne zaman ne yapacağını iyi biliyordu.

Ani bir patırtıyla karlar havaya kalktı ve bütün kurtlar şaşakalan Karsa'nın yanından koşarak geçip gitti. Pençeler çıplak kayaçta takırdarken güneşin erittiği kar suyu etrafa sıçradı ve hayvanlar geri dönüp Teblor'un önünde bir yarım daire oluşturdu.

Karsa adımlarını yavaşlatarak silahını hazırladı. Bu sefer Bairoth Gild bile susmuştu – onun da savaş lideri kadar kararsız kaldığına şüphe yoktu.

Karsa zihninde tıknefes olmuş bir yabancının hırıltılı sesini duydu. "*Bak bu hoşumuza gitti, Toblakai. Üç gece ve neredeyse dört gün boyunca durmadan koştun. Etkilendiğimizi söylemek trajik denecek kadar yetersiz kalır. Daha önce senin gibisine hiç rastlamamıştık. İnip kalkan böğürlerimizi görüyor musun? Bizi bitkin düşürdün. Bir de sana bak – derin derin nefes alıyorsun ve gözlerinin etrafı kızarık, lakin hazır bekliyorsun; ne bacakların titriyor ne de ellerindeki o tuhaf kılıç. Niyetin bize zarar vermek mi, savaşçı?*"

Karsa başını iki yana salladı. Konuşulan dil Malazancaydı. "Demek ki siz bir Tektutan gibisiniz. Ama tek değil çoksunuz. Yani... D'iver misiniz? Tektutan öldürmüşlüğüm var – benden şüphe duyuyorsanız omuzlarımdaki kürk onun kanıtı. Dilerseniz bana saldırın. Hepinizi de öldürdükten sonra tanrıların bile kıskanacağı bir pelerinim olur."

"*Artık seni öldürmeye ilgi duymuyoruz, savaşçı. Hatta seni bir uyarıda bulunmak için durdurduk.*"

"Ne tür bir uyarı?"

"*Birilerinin izini sürüyorsun.*"

Karsa omuz silkti. "İki adam. İkisi de iriyarı ama biri daha uzun boylu. Yan yana yürüyorlar."

"*Evet, yan yana. Peki bu sana ne söylüyor?*"

"Ikisi de başı çekmiyor, ikisi de takip etmiyor."

"*Omuzlarında tehlike kol geziyor, Toblakai. Çevrende bir tehdit havası var – seninle bozuşmamamızın bir sebebi daha. Farklı farklı güçler ruhun için yarışıyor. Çok fazla. Çok ölümcül. Ama uyarımıza kulak ver: O yolculardan biriyle bozuşursan... dünya bundan pişman olur. Dünya, savaşçı.*"

Karsa ikinci defa omuz silkti. "Şu an kimseyle dövüşme heveslisi değilim, D'iver. Lakin biri benimle bozuşursa dünyanın tecrübe edeceği pişmanlıkların sorumlusu ben olmam. Artık sözlerle işim bitti. Yolumdan çekilin, yoksa topunuzu birden öldürürüm."

Kurtlar tereddüde kapıldı. "*Onlara Ryllandaras'ın seni caydırmaya çalıştığını söyle. Bu dünyayı yok etmeyi hayatının son eylemi yapmadan önce.*"

Bairoth Gild'in kahkahası Karsa'nın zihninde uzak bir gök gürültüsü gibiydi. Karsa kafa salladı. "Henüz yaşanmamış bir şeyin kabahatini kimse üstlenmez," diye gürledi. "Bu bile kendi başına ikna edici bir uyarı sayılır."

"*Sahiden de büyümüşsün, Karsa Orlong. Şimdi ne yapacaksın?*"

Karsa kılıcını tekrar kürk kaplı omzuna asarken dişlerini gösterdi. "Ne mi yapacağım, Bairoth Gild? Elbette ki o tehlikeli yolcularla buluşacağım."

Bairoth Gild bu sefer gülmedi.

Karsa'nın makosenleri altındaki gevrek kayacın üstünden erimiş kar suları akıyordu. İndiği bayır ileride düzgün tepeleri buz ve karla örtülü kumtaşı mesalardan* bir labirente giriyordu. Bulutsuz gökteki parlak öğleden sonra güneşine rağmen mesaların arasındaki dar, dolambaçlı kanallar derin gölgelerde kalıyordu.

Fakat ayak altındaki kar kaybolmuştu ve Karsa şimdiden havada yeni bir sıcaklık hissedebiliyordu. Aşağıya inmenin tek bir yolu varmış gibi gözüküyordu ve o yol bir patika kadar bir dereyi de andırıyordu. Teblor iz eksikliğine dayanarak ilerisindeki iki yabancının da aynı güzergâhtan geçmiş olduğunu farz ediyordu.

Bacakları yorgunluktan ağırlaştığı için artık adımları daha yavaştı. Bitkinliğinin gerçekliği, D'iver kurtlara belli edeceği bir şey değildi ama o tehdit artık geride kalmıştı. Neredeyse yığılıp kalacaktı – eğer dünya yok eden bir iblisle kılıç çakıştıracaksa bu hiç de ideal bir durum değildi.

---

* Sarp yamaçlı tepecik. –*çn*

Yine de bacakları âdeta kendiliğinden onu taşımayı sürdürdü. Sanki yürümek kaderinde yazıyordu.

"*Ve kader, Karsa Orlong, kendi ivmesine sahiptir.*"

"Gene başımın etini yemek için geri mi geldin, Bairoth Gild? Bari en azından nasihat sözleri söyle. Ryllandaras denen şu D'iver – meşum laflar etti, değil mi?"

"*Hem de nasıl, Savaş Lideri. Bu dünyada –veya başka birinde– o kadar mutlak bir tehdit yaratan güçler yoktur. Sözleri sel olup taşmış korku nehirlerinden doğdu. Muhtemelen kişisel bir kaynağı vardı – ilerideki er her kimse eskiden Ryllandaras adındakiyle muhatap oldular ve D'iver o buluşmadan zararlı çıktı.*"

"Büyük ihtimalle haklısın, Bairoth Gild. Delum Thord, uzun zamandır susuyorsun. Aklından neler geçiyor?"

"*Kaygılıyım, Savaş Lideri. Sonuçta D'iver güçlü bir iblis. Çok sayıda şekil almasına rağmen yine de tek kalabiliyor. Bir tanrı gibi seninle zihninden konuşabiliyor...*"

Karsa surat ekşitti. "Bir tanrı... veyahut bir çift hayalet. O şey bir iblis değil, Delum Thord. Biz Teblorlar bu sözcüğü çok umursamazca kullanıyoruz. Forkrul Assail. Tektutan. D'iver. Gerçekte hiçbiri iblis değil zira bu dünyaya celbedilmedikleri gibi bundan başka bir âleme ait de değiller. Aslında Teblorlardan veya ovalılardan pek farkları yok. Rhizanlardan ve kepgüvelerden, atlardan ve köpeklerden de. Hepsi de bu dünyaya ait, Delum Thord."

"*Dediğin gibi olsun, Savaş Lideri. Ama biz Teblorlar o kelimeyi asla basite indirgemedik. İblis ayrıca davranışı ifade eder ve bu bakımdan her şey iblissi olabilir. Ryllandaras adındaki bizi avladı ve onu bitkin düşürmeseydin aksi yöndeki sözlerine rağmen saldırırdı.*"

Karsa düşünüp taşındı, ardından kafa salladı. "Doğru söylüyorsun, Delum Thord. Temkin öğütlüyorsun. Zaten hep öyle yapardın. Dolayısıyla şaşırmadım. Yine de bu konudaki sözlerini duymazdan gelmeyeceğim."

"*Elbette ki geleceksin, Karsa Orlong.*"

Son bir aydınlık alanı da geçtikten sonra Teblor gölgelere girdi. Patika daraldıkça kar suları ayak bileklerini sardı, bastığı yerler giderek daha tehlikeli bir hâle geldi. Yine verdiği solukları görebilir oldu.

Sol yukarısında gölgelerin dışında kalan ve kemik gibi kuru gözüken geniş bir korniş uzanıyordu. Karsa patikadan ayrılıp kanalın aşınmış banketine tırmandı ve sonunda kendini oraya çeke-

bildi. Dik durdu. Bulunduğu yer doğal bir korniş değildi. Koyağa paralel uzanarak solundaki ilk mesayı kuşatan bir yoldu. Mesa duvarı uzun zaman önce Karsa'nın boyunun iki katı yüksekliğe kadar yontulmuş gözüküyordu. Üstünde aradan geçen yüzyılların oyuklarla bezeyip renklerini soldurduğu silik resimler görülebiliyordu. Bu resimlerde her biri ovalı ebatlarına indirgenmiş bir figürler kafilesi bulunuyordu. Kel figürler peştamaldan başka bir şey giymiyor, boşluğu avuçlarcasına açık parmaklarla ellerini başlarının üzerinde tutuyorlardı.

Mesadan durmaksızın düşen kayaların dövdüğü yol çatlaklarla örülüydü. Buna rağmen tek bir parça taştan yapılmışa benziyordu ama tabii ki öyle bir şeyin mümkünatı yoktu. Yükselip alçalarak mesa duvarıyla beraber kıvrılıyor, sonra da ters tarafa sapıp uzaktan puslu görünen ve herhalde ovaya inen bir tür rampaya bağlanıyordu. Tam ilerideki ve Karsa'nın sağındaki ufuk taştan kulelerin arkasında kalıyordu ama Karsa o kulelerin ötesinde Longshan Denizi'nin yayıldığını biliyordu.

Yorgunluk Teblor'u yavaşça yola çökmeye, çantasını sırtından indirmeye ve sırtını mesanın taş duvarına yaslamaya mecbur bıraktı. Uzun bir yol tepmişti ama önündeki yolun daha da uzun olduğunun farkındaydı. Dahası o yolun tamamını yalnız başına yürüyecekmiş gibi hissetmekteydi. *Zira bu hayaletler aynen öyle kalacaklar. Belki aslında zihnimin ürünlerinden fazlası değillerdir.* İşte bu rahatsız edici bir düşünceydi.

Başını güneşte ısınmış pürüzlü taşa dayadı.

Gözlerini kırpıştırarak açtı – ve karanlıkla karşılaştı.

"Nihayet uyanabildin mi, Savaş Lideri? Biz de ebediyen uyuyacak mısın diye merak ediyorduk. İleride sesler var – duyabiliyor musun? Belli ki uzaktan geliyorlar ama zaten bu diyarda hep öyle olmuyor mu? Yine de... sanırım taşlar yerlerinden oynatılıyor. Fırlatılıp atılıyor. Bir heyelan olamayacak kadar yavaş ve düzenli bir biçimde. O iki yabancıyı bulduk galiba."

Yavaş yavaş ayağa kalkan Karsa tutulmuş, üşümüş kaslarını çözmek için gerindi. Taşa çarpan taşın düzenli takırtılarını duyabiliyordu ama Bairoth Gild haklıydı – sesler uzaktaydı. Savaşçı sırt çantasının yanına çömelip erzağını ve kar suyuyla dolu tulumunu çıkardı.

Vakit şafağa yaklaşmıştı. İleride bir yerde çalışanlar her kimse işe erken başlamışlardı.

Karsa orucunu açarken ağırdan aldı. Nihayet yemeğini bitirip yolculuğuna devam etmeye hazır olduğunda doğudaki gökyüzü pembeye çalmıştı. Kılıcını ve zırh eklentilerini son bir kez inceledikten sonra yeniden yola koyuldu.

Sabahın yarısı boyunca taşların düzenli patırtısı hiç kesilmedi. Yol Karsa'nın ilk başta tahmin ettiğinden daha uzun bir mesafe boyunca mesanın etrafından dolaştı. Devasa boyutlarda olduğu anlaşılan ilerideki rampanın yanları sarptı ve ova en az bir fersahın üçte biri kadar aşağısındaydı. Yol mesadan çıkmadan hemen önce sahanlığa benzer bir alana açılıyordu ve oradaki mesa duvarına bir kent oyulmuştu. Büyük bir heyelan kentin yarısına yakınını gömmüştü ve sonrakiler onun üstüne birer sırt gibi yayılmıştı.

O daha küçük heyelanlardan birinin önünde bir çift çadır kuruluydu.

Karsa oradan üç yüz adım uzakta durdu.

İkincil heyelanın başında düzenli, hatta neredeyse saplantılı bir ritimle taşları kaldıran bir figür vardı. Adamın tutup arkasına fırlattığı kocaman kumtaşı parçaları seke seke yuvarlanarak aşağıdaki düz alana düşüyordu. Yakındaki bir kayanın üstünde başka bir figür oturuyordu ve ilki uzun boylu –bir ovalıdan çok daha uzun boylu– olmasına rağmen koyu tenli, gür saçlı bu ikincisinin omuzları etkileyici derecede genişti. Yanında büyük bir deri çuvalın durduğu adam dumanda kararmış bir budu kemirmekle meşguldü – küçük dağ keçisinin geri kalanı hâlâ çadırların yakınındaki taşlarla çevrili bir ateşin üstüne kurulmuş kocaman şişteydi.

Karsa sahneyi bir müddet inceledi, sonra da omuz silkip iki figüre doğru ilerledi.

Arada yirmi adımdan daha az bir mesafe kalmışken kayanın üstünde oturan iriyarı, barbarımsı adam başını çevirdi.

Ve elindeki butla işaret etti. "Buyur, sen de ye. Kahrolasıca şey yamaçtan aşağı düşerken neredeyse kafamı patlatacaktı. O yüzden ben de onu yemeyi görev bildim. Çok komikti. Onları hep yukarılarda koşturup seğirtirken görürsün ve doğal olarak asla yanlış bir adım atmadıklarını sanırsın. Eh, bir yanılgı daha bozuldu."

Adam çöl ağzıyla bir ovalı dili konuşuyordu ama ovalı değildi. Köpekdişleri iri ve kalındı. Omuzlarındaki kıllar bir ayınınkilerden farksızdı. Kalın kemikli yüzü geniş ve basıktı. Gözleri, etraflarındaki kumtaşı yamaçlarla aynı tondaydı.

O konuşunca yoldaşı taş fırlatmayı bırakıp belini doğrulttu ve Karsa'yı merakla süzdü.

Teblor o bakışlara aynı dobralıkla karşılık verdi. Adam neredeyse onun kadar uzun boylu ama daha ince yapılıydı. Teni yeşile çalan bir griydi. Alt köpekdişleri birer domuz dişi olabilecek kadar büyüktü. Yakınında sadağıyla beraber bir uzunyay ve kınındaki bir kılıcın tutturulduğu deri kayışlı bir koşum bekliyordu. Bunlar Karsa'nın gördüğü ilk silahlardı – diğer adam, belindeki kalın avcı bıçağı hariç, göründüğü kadarıyla tamamen silahsızdı.

Karşılıklı inceleme bir müddet daha sürdü, sonra kazısına kaldığı yerden devam eden domuz dişli savaşçı heyelanda açtığı oyuğa girerek gözden kayboldu.

Karsa öbür adama göz attı.

Adam yine keçi buduyla işaret etti.

Teblor yaklaştı. Çantasını ateşin yakınına bırakıp bir bıçak çekti ve etten bir parça kesip adamın oturduğu yere gitti. "Kabilelerin dilini konuşuyorsun," dedi, "lakin türünü daha önce hiç görmedim. Yoldaşınınkini de."

"Sen de bir o kadar nadir bir görüntüsün, Thelomen Toblakai. Adım Mappo. Yurdu Jhag Odhan'ın batısı olan ve Trell adıyla tanınan bir halka mensubum. Pürdikkat yoldaşımın adıysa Icarium. Kendisi bir Jhag."

"Icarium mu? Bu yaygın bir isim mi, Mappo? Kendi kabilemin efsanelerinde o isimli bir figür bulunur."

Trell'in aşıboyası gözleri bir anlığına kısıldı. "Yaygın mı? Sorduğun açıdan değil. Yine de bu kesinlikle sayısız halkın öykülerinde ve efsanelerinde geçen bir isimdir."

Karsa bu tuhaf bilgiçlik gösterisi karşısında kaşlarını çattı – tabii sahiden de bilgiçlik taslandıysa. Sonra Mappo'nun karşısına çömeldi ve yumuşak etten ağız dolusu kopardı.

"Bak, ansızın aklıma geldi," dedi Mappo, hayvani çehresinde belli belirsiz bir sırıtışla. "Tesadüfi karşılaşmamız, sayılamayacak kadar çok sebepten dolayı emsalsiz. Bir Trell, bir Jhag ve bir Thelomen Toblakai. Üstelik her birimiz muhtemelen Yedi Kent genelinde kendi türümüzün tek örneğiyiz. Daha da sıradışı olanı, seni tanıyormuşum gibi gelmesi – tabii sadece şöhretinden. Sha'ik'in bir koruması varmış... taşlaşmış deniz kabuklarından yapılma zırhlı bir yeleğe ve tahta bir kılıca sahip bir Thelomen Toblakai..."

Kafa sallayan Karsa cevap vermeden önce ağzındaki son et lok-

masını da yuttu. "Evet, Sha'ik'in hizmetindeyim. Bu seni düşmanım mı yapar?"

"Sen istemedikçe hayır," diye yanıtladı Mappo, "ve öyle bir isteğe kapılmamanı öneririm."

"Tıpkı diğer herkesin de önerdiği gibi," diye mırıldanan Karsa yemeğine geri döndü.

"Ah, demek hakkımızda ilk başta söylediğin kadar cahil değilsin."

"Bir düzine kurt benimle konuştu," diye açıkladı Karsa. "Verilen uyarı hariç fazla bir şey söylenmedi. Siz ikinizin neden bu kadar tehlikeli olduğunuzu bilmediğim gibi umurumda da değil. Yolculuğumu engellerseniz sizi öldürürüm. Bu kadar basit."

Mappo yavaşça kafa salladı. "Peki yolculuğunu engellemek için bir sebebimiz var mı?"

"İstemedikçe hayır," cevabını verdi Karsa.

Trell gülümsedi. "Öyleyse birbirimiz hakkında ne kadar az şey bilirsek o kadar iyi."

"Evet, bence de."

"Maalesef," diye iç geçirdi Mappo, "Icarium senin hakkında bilmesi gereken her şeyi zaten biliyor ve çoktan karar verilmiş olmasına rağmen niyetinden ancak kendisi haberdar."

"Beni tanıdığını sanıyorsa," diye hırıldadı Karsa, "kendini kandırıyor demektir."

"Eh, gel meseleyi ele alalım. Omuzlarında bir Tektutan'ın kürkü var. Üstelik şu tesadüfe bak ki onu ikimiz de tanıyoruz – yaman bir rakibin hakkından gelmişsin. Şansına dostumuz değildi ama askeri becerinin ölçüsü böylece alınmış oldu. İkincisi, peşinde hayaletler geziyor – sadece şimdi bile arkanda bekleyen iki soydaşın değil. Kısa ama belli ki korkunç hayatında katlettiklerinin hayaletleri de. Sayıları dehşet verecek kadar fazla ve sana besledikleri nefret elle tutulur bir açlık gibi. Ama kim ölülerini böyle beraberinde taşır? Bence lanetlenmiş biri. Ve geniş tecrübelerime dayanarak söylüyorum, lanetler korkunç şeylerdir. Söyle bana, Sha'ik seninle hiç kavuşum hakkında konuştu mu?"

"Hayır."

"Ona lanetlerin birbiriyle çarpışması da diyebiliriz. Kusurlar ve faziletler, vahim saplantıların ve müfret amaçların çok sayıda siması. Biri doğası gereği öbürlerinin imhasının peşindeymişçesine birbirine çekilen güçler ve iradeler. Nitekim sen ve Icarium artık

buradasınız. Feci bir kavuşuma saniyeler kaldı ve kaderimde ona tanıklık etmek var. Delirtecek kadar derin bir çaresizlik içindeyim ama neyse ki bu hisse yabancı değilim."

Mappo konuşurken Karsa yemeğini yemişti. Sonunda ellerindeki kemiğe göz attı, sonra da onu bir kenara fırlattı. Avuçlarını pelerininin beyaz ayı kürküne silip doğruldu. "Sen ve Icarium hakkımda daha başka neler keşfettiniz, Mappo?"

"Birkaç şey daha. Ryllandaras seni tartmış ve postlarını senin koleksiyonuna katmak istemediği sonucuna varmış. Zaten o hep akıllı olagelmiştir. Bir düzine kurt mu demiştin? Demek ki gücü artmış. Yüreğindeki kaos düşünüldüğünde bu hem meşum hem de ilginç bir gizem. Daha başka? Eh, gerisini açık etmemeyi yeğlerim."

Karsa homurdandı. Ayı pelerinini çözüp yere düşmesine izin verdi, sonra da kılıcını eline alıp heyelanın karşısına geçti.

Oyuktan Bairoth Gild'i bile zorlayacak ebatlara ve ağırlığa sahip bir kaya fırladı. Çarpıp sektiğinde yeri sarstı ve biraz yuvarlandıktan sonra bir toz bulutu içinde durdu.

"Beni daha da bekletecek mi?" diye homurdandı Karsa.

Icarium âdeta cevaben mağaradan çıktı ve toza bulanmış uzun parmaklı ellerini birbirine vurdu. "Sen Fenn değilsin," dedi. "Hatta sanırım Teblor, yani Laederon'daki düşkün kabilelerin bir evladısın. Hayatını sona erdirmek için uzun bir yoldan gelmişsin, savaşçı."

"Madem bu kadar heveslisin," diye hırıldadı Karsa, "konuşmayı bırak."

Jhag'ın yüzünde dertli bir ifade belirdi. "Hevesli mi? Hayır. Asla hevesli değilimdir. Bunun dokunaklı bir sahne olduğu kanaatindeyim. İlk defa böyle bir hisse kapılmam ne garip." Yoldaşına doğru döndü. "Daha önce de bunun gibi anlar yaşadık mı, Mappo Runt?"

"Evet, dostum. Yaşadık."

"Eh, öyleyse hatıraların yükünü bir tek sen taşıyorsun."

"Her zamanki gibi, Icarium."

"Senin için üzülüyorum, dostum."

Mappo kafa salladı. "Üzüldüğünü biliyorum. Artık en iyisi kılıcını çek, Icarium. Bu Teblor asabiyet ve sabırsızlık gösteriyor."

Jhag silahına gitti. "Bu olaydan ne çıkacak, Mappo?"

Trell başını iki yana salladı. "Bilmiyorum ama içim korku dolu."

"Öyleyse rahatsızlığının süresini kısaltmak için etkili olmaya gayret edeceğim."

"Konuşmayı ne kadar sevdiğine bakılırsa o dediğin mümkün değil," diye mırıldanan Karsa kılıcını hazır etti. "Haydi artık. Bulmam gereken bir atım var."

Icarium kaşlarını belli belirsiz kaldırdı, ardından kılıcını çekti. Tek kenarlı ve kadim görünümlü silahı alışılmadıktı. Rakibinin üstüne yürüdü.

Jhag'ın anlık bir kıpırtıyı andıran saldırısı Karsa'nın şimdiye dek hiç görmediği kadar hızlıydı. Yine de kılıcı onu karşılamak için kalktı.

Yalımlar çakıştı.

İlginç bir *snik* sesi çıktı ve Karsa'nın elinde bir kabzadan başka bir şey kalmadı.

İçini öfke kaplayan Teblor öne çıktı ve koca yumruğunu Icarium'un suratına indirdi. Ayakları yerden kesilen Jhag geriye fırladı, kılıcı havada döne döne uçup heyelanın yamacına çarptı. Tok bir patırtıyla yere çakılan Icarium bir daha kıpırdamadı.

"Hergele kılıcımı kırdı—" diye başlayan Karsa, Mappo'ya doğru döndü.

Kafatasında bembeyaz bir ışık patladı.

Ve her şey karardı.

Mappo hareketsiz hâldeki Thelomen Toblakai'ye bakarak göğsünün yavaşça inip kalktığına dikkat etti. Topuzunu şöyle bir tarttı ve Icarium'un yattığı yere göz attı. Bir elin yerden yavaşça kalktığını, seğirdiğini, sonra tekrar indiğini gördü.

Trell iç geçirdi. "Sanırım umduğumdan daha iyi bir sonuç çıktı."

Geri gidip silahını tekrar deri çuvala koydu, sonra da kampı toplamaya başladı.

Gözlerinin arkası acıyla zonkluyor, dar bir kanaldan akan bir nehrinkine benzer bir ses duyuyordu. Karsa inledi.

Bir süre sonra nihayet elleri ve dizleri üstüne kalktı.

Vakit yine şafaktı.

"Hiçbir şey söyleme, Bairoth Gild," diye mırıldandı. "Sen de, Delum Thord. Neler olduğunu pek güzel tahmin edebiliyorum. O namussuz Trell beni arkamdan vurdu. Evet, beni öldürmedi ama günün birinde buna pişman olacak."

Çevresine attığı yavaş, temkinli bir bakış yalnız olduğunu doğruladı. Kırık kılıcının kabzası ve yalımı yan yana duracak şekilde yanına koyulmuş, üzerlerine küçük bir demet çöl çiçeği bırakılmıştı.

Kafasına yediği darbeden midesi bulanan Teblor ayağa kalkmayı becerdiğinde kendini titrerken buldu. Çökük miğferini çıkarıp bir kenara fırlattı. Kurumuş kan saçlarını birbirine yapıştırmış, ensesini kaplamıştı.

"*En azından bir güzel dinlenmiş oldun, Karsa Orlong.*"

"Beni inandırmak istediğin kadar komik değilsin, Bairoth Gild. Şu Icarium adındaki. Efsanelerimizde geçen o, değil mi?"

"*Ve yaşayan Teblorlar arasında bir tek sen onunla kılıç çakıştırdın.*"

"Kılıcımı kırdı."

Buna cevap veren olmadı. Karsa ayı pelerinini tekrar giyerek ve çantasını omzuna asarak yolculuğunu sürdürmeye hazırlandı. Tahta kılıcın parçalarını ve çiçek buketini orada bırakıp yolda yokuş aşağı inmeye koyuldu. Derken durakladı ve dikkatini Icarium'un heyelanda açtığı o oyuğa yöneltti.

Jhag'ın çabaları bir heykeli kısmen açığa çıkarmıştı. Heykelin orası burası kırılmış, kalanı da çatlaklarla kaplanmıştı ama yine de tanınır durumdaydı. Karsa kadar uzun olan grotesk yapı siyah, pütürlü bir taştan yapılmıştı.

Yedi başlı bir tazı.

Heyelan onu tamamen gömmüştü, yani moloz yığınının altında olduğunu gösteren bir işaret yoktu. Yine de Icarium onu bulmuştu ama böyle bir canavarı açığa çıkarmaktaki sebepleri hâlâ bir sırdı.

"Herhalde gereğinden fazla yaşadığı içindir," diye mırıldandı Karsa.

Oyuktan çıktı, sonra da yola koyuldu.

Altı gün sonra Lato Revae şehri çok gerilerde kalmıştı. Teblor bir korunun kenarındaki bir guldindha ağacının gölgesinde yatarak bir çift çobanın bir keçi sürüsünü ellerindeki dallarla döve döve tozlu bir ağıla götürmesini seyrediyordu. Ötede alçak binalarının çatıları palmiye yapraklarıyla kaplanmış bir köy bulunuyordu. Köyün üzerindeki hava tezek dumanı ve tozla pusluydu.

Güneş yakında batacaktı. Karsa o zaman yolculuğuna devam edebilirdi. Gündüzü görülmeden bekleyerek geçirmişti. Lato Revae ile Mersin Nehri arasındaki bu topraklar şimdiye dek gördüklerine kıyasla nispeten kalabalıktı ve bu durum ona gemiyle Ehrlitan'a gelişinden beri çoğunlukla kesintisiz bir beyabanda yolculuk ettiğini hatırlatmaktaydı. Pan'potsun Odhan –Kutsal Çöl'ün ta kendisi– medeniyetin neredeyse tamamen terk ettiği bir dünyaydı.

Fakat burada ovalar sulama hendekleriyle yol yoldu. Kuyular,

korular, köyler boldu ve Nathii topraklarındakiler de dahil, hayatı boyunca hiç görmediği kadar çok yol mevcuttu. Çoğu genellikle hendeklerin arasında uzanan yer seviyesindeki tozlu, dolambaçlı patikalardan ibaretti. Şimdiye dek bunun tek istisnası imparatorluk yolları olmuştu. Bu yükseltilmiş yollar düzdü ve karşılaşan iki kağnının birbirine sürtmeksizin rahat rahat geçebileceği kadar genişti. Malazan yolları son bir yıl içinde epey zarar görmüştü – bariz değerlerine rağmen temel taşları kazılıp çıkarılmış, fersah işaretleri sökülmüştü. Fakat yanlarındaki hendeklerin derin ve geniş olması sayesinde Karsa güneybatıya ilerlerken onları kullanarak gözlerden uzak kalmayı başarmıştı.

İlerideki köy Malazan yollarındaki bir kavşağa kuruluydu ve merkezine yakın bir noktadan alçak çatıların üzerine çıkan güdük, dörtgen bir kule yükseliyordu. Kulenin kireçtaşı duvarları koyu lekelerle kaplı olup ok yarıklarından ve pencerelerden yukarı siyah çizgiler uzanmaktaydı. Güneş nihayet ufkun ötesine battığında içeriden hiç ışık gelmedi.

Köyde Kıyamet'in asi askerlerinin konuşlanma ihtimali düşük olsa da kavşaktaki stratejik konumundan ötürü Karsa'nın temas kurmak gibi bir niyeti yoktu. O başka hiçbir sebepten değilse bile canı öyle istediği için kendine özel bir yolculuk yapıyordu. Her halükârda isyan burada o kadar şiddetli geçmişe benzemiyordu veyahut dizginlenemez kana susamışlık uzun zaman evvel dinmişti. Çiftlikler ve tarlalar geniş çaplı bir yıkıma uğramamış, köy ve kasaba sokaklarında katliam yapılmamıştı. Karsa isyandan önce bu denli batıda da diğer yerlerdeki kadar çok Malazan tüccarı ve toprak sahibi var mıydı merak etti. Veya belki de bütün garnizonlar Kayhum, Sarpachiya ve Ugarat gibi büyük şehirlere geri çağrılmıştı ve siviller askerlere eşlik etmişlerdi. Eğer öyleyse bunun onlara bir faydası dokunmamıştı.

Belindeki kında taşıdığı ve bir bıçak olarak kullandığı Malazan kısa kılıcı dışında silahsız olmaktan hoşlanmıyordu. Fakat bu bölgede uygun bir tahta yoktu. Anlatılanlara göre Jhag Odhan'da demirağacı mevcuttu ve Karsa'nın oraya kadar beklemesi lazımdı.

Hava kısa sürede kararda. Teblor savaşçı kıpırdanıp çantasını aldı, ardından guldindha korusunun kenarı boyunca ilerledi. İmparatorluk yollarından biri gitmek istediği yönde uzanıyor, muhtemelen Lato Revae'yi Ugarat Kutsal Şehri'ne bağlayan anayol işlevi görüyordu. Mersin Nehri'ni aşan köprülerden herhangi biri isyan-

dan sağlam çıkmışsa, o yoldaki Malazanlıların inşa ettiği köprü olmalıydı.

Karsa diz boyu ekinlerin arasından geçerek köyü kuzey tarafından dolaştı. Toprak önceki gecenin sulanması sonucu yumuşaktı. Karsa suyun ileride bir yerdeki nehirden geldiği fikrindeydi ama akışın nasıl düzenlendiğine dair hiçbir fikri yoktu. Tarla sürerek ömür tüketmek Teblor savaşçı için düşünülemez bir fikirdi. Öyle bir şeyin ödülü asilzade toprak sahiplerine kalırken çiftçiler asgari düzeyde bir hayat sürdürürler, hiç durmadan çalışıp çabalamanın etkisiyle çabucak yaşlanıp yıpranırlardı. Ayrıca yüksek ve düşük statü arasındaki ayrımın kaynağı en azından Karsa'ya göre tarımın ta kendisiydi. Servet başkalarının üstünde sağlanan kontrolle ölçülürdü ve o kontrolün gevşemesine asla izin verilemezdi. Dolayısıyla bu isyanın o tür adaletsizliklerle bir ilgisinin bulunmayıp başa geçmek isteyenler arasındaki bir çekişmeden ibaret olması garipti.

Yine de asıl cefayı soysuzlar, sıradan halk çekmişti. Zincirler birbirinin tıpatıp aynısı olduktan sonra bir adamın boynuna takılı tasmanın rengi ne fark ederdi?

Karsa'ya göre çaresizliğe karşı mücadele etmek daha iyiydi. Bu kanlı Kıyamet geçtiğinde dünyayı değişmeden bırakacak lüzumsuz, yanlış yönlendirilmiş bir öfke patlamasıydı.

Karsa bir hendeğin üzerinden atladı, gür bir çalının dar ucundan geçti ve kendini sığ bir çukurun kenarında buldu. Çukur yirmi adım boyunda ve en az otuz adım enindeydi. Köyün çöpleri buraya yığılmış, yine de ovalı kemiklerinin üstü tamamen örtülememişti.

Demek Malazanlılar buradaydı. Toprağın kendisi kadar ehlileştirilmiş ve dağıtılmış bir hâlde. Et bolluğu geldiği yere geri gönderilmişti. Öldürülmelerini en yüksek sesle teşvik edenlerin statü bakımından rakipleri olduğuna dair Karsa'nın en ufak bir şüphesi yoktu.

"*Böylelikle, Karsa Orlong, bize yeniden ovalılarla ilgili hakikatler veriliyor.*" Bairoth Gild'in ruhani sesi bariz bir sertlik taşıyordu. "*Öve öve bitiremedikleri her erdeme karşılık bin farklı bencilce kötülükle sofuluklarını yalancı çıkarıyorlar. Onları iyi tanı, Savaş Lideri zira günün birinde düşmanın olacaklar.*"

"Budala değilim, Bairoth Gild. Kör de."

Delum Thord söz aldı. "*İleride melun bir yer var, Karsa Orlong. Kendi kanımız kadar eski. Burada yaşayanlar oradan sakınıyorlar ve hep öyle yapagelmişler.*"

"*Pek sayılmaz*," diye araya girdi Bairoth. "*Korku onlara zaman zaman ilham vermiş. Mekân hasarlı. Mamafih orada Ata gücü kalmış. Yol seni çağırıyor – o yolda yürüyecek misin, Savaş Lideri?*"

Karsa çukurun etrafından dolaştı. İleride bir şeyler seçebiliyordu. Yerden yükselen toprak setler çevre ovanın düzlüğünü bozuyordu. İnce uzun höyükleri oluşturan taş tabakalar yer yer görülebilse de bunların büyük bölümü dikenli çalılarla ve sararmış ot tutamlarıyla kaplanmıştı. Tümsekler düz zirveli yuvarlak bir tepenin etrafında düzensiz bir halka teşkil ediyordu. Tepe diğerlerinden büyük olsa da bir tarafı zamanla çökmüşçesine yatık duruyor, zirvesinden eğik açılarda yirmi kadar dikilitaş yükseliyordu.

Yakınlardaki tarlalar temizlenirken toplanan taşlar bu bir zamanların kutsal alanına, höyüklerin etrafına atılmış, diğer dökün-tülerle beraber merkezi tepenin dibine yığılmıştı: Öküz sabanlarının çürümüş tahta iskeletleri, çatılardan düşmüş palmiye yaprakları, çömlek kırığı yığınları ve kesilen besi hayvanlarının kemikleri.

Karsa iki höyüğün arasına girip merkezi tepenin yokuşunu tırmandı. En yakınındaki dikilitaş ancak beline kadar geliyordu. Taşın üstü siyah sembollerle kaplı olup tükürük ile odunkömüründen hazırlanmış boya nispeten yeniydi. Teblor savaşçı Malazan istilası sırasında gizli, yerel bir dil olarak kullanılanlar gibi çeşitli işaretleri tanıdı. "Hiç de korkulacak bir yer değil," diye mırıldandı. Taşların en az yarısı ya kırılmış ya da devrilmişti. Karsa bunlardan ikincisine bakarak dikilitaşların suni tepenin derinlerine kadar gömülü olduğunu ve boylarının aslında kendisininkini geçtiğini anladı. Doruğun kendisi oyuklarla bezeli ve inişli çıkışlıydı.

"*Ah, bunlar korku belirtileri, Karsa Orlong, sakın şüphen olmasın. Bütün bu vandallık. Burası güçten yoksun bir yer olsaydı yapılanlara kayıtsızlıkla karşılık verilirdi.*"

Homurdanan Karsa engebeli zeminde dikkatle yürüyerek taş halkanın hükmi merkezine yaklaştı. Orada daha küçüklerden dört taş tabakası birbirine yaslı bırakılmıştı. Dört bir yandaki incecik otlar bir adım uzakta son buluyor, oradan itibaren çıplak toprakta sadece odunkömürü artıkları göze çarpıyordu.

Ve de kemik parçacıkları, diye aklından geçirdi çömelen Karsa. Parçacıklardan birini alıp yıldız ışığında inceledi. Bir ovalınınkiyle aynı boyutlarda ama daha gürbüz bir kafatasına ait olan kemik, bir gözyuvasının dış kenarından kopmuştu. Kalınlığıyla... *tanrıla-*

rımınki gibi... "Bairoth Gild, Delum Thord, burada bir hülasanın veya bir tanrının varlığını sezeniniz var mı?"

"*Hayır*," cevabını verdi Delum Thord.

Bairoth Gild söz aldı. "*Buraya bir şaman gömülmüş, Savaş Lideri. Kafası kesilmiş ve dört esas taşın tepesine tutturulmuş. Onu her kim parçaladıysa bunu çok sonra yapmış. Asırlar. Belki de bin yıllar. Daha fazla görmesin diye. Seyretmesin diye.*"

"Öyleyse burası benim için neden değerli?"

"*Sunduğu yol sebebiyle, Savaş Lideri.*"

"Ne yolu, Bairoth Gild?"

"*Batıya, Jhag Odhan'a doğru uzanan bir yol. Düşler dünyasına giden bir patika. O yolda yürümeyi seçersen ayların yolculuğu sadece günler sürer. Hâlâ sağlam zira en son kısa bir zaman önce kullanılmış. Bir ordu tarafından.*"

"Peki o yolda nasıl yürüyeceğim?"

Cevabı Delum Thord verdi. "*Biz sana kılavuzluk edebiliriz, Karsa Orlong. Zira eskiden burada gömülmüş kişi gibi biz de ne ölü ne diriyiz. Ruhlarımız senin yanında olduğu için Lord Hood onları bulamıyor. Varlığımız tanrının sana beslediği nefreti artırıyor, Savaş Lideri.*"

"Nefret mi?"

"*Ondan alıp da geri vermediklerinden, vermeyeceklerinden kaynaklanan nefret. Kendi kendinin Ruhlar Bekçisi mi olacaksın? Eğer öyleyse Hood'un korkması doğal. En son ne zaman bir rakiple karşılaştı ki?*"

Kaşlarını çatan Karsa yere tükürdü. "Hood'a rakip olmak gibi bir hevesim yok. Elimden gelse bu zincirleri kırarım. Seni ve Bairoth Gild'i bile serbest bırakırım."

"*Biz bırakmamanı yeğleriz, Savaş Lideri.*"

"Sen ve Bairoth Gild herhalde böyle düşünen yegâne kimselersinizdir, Delum Thord."

"*Ne olmuş yani?*" diye tersledi Bairoth.

Karsa bir şey söylemedi. İleride, günün birinde kendisini bekleyen seçimi anlamaya başlamıştı. *Düşmanlarımı geride bırakmak için... dostlarımı da geride bırakmalıyım. Hood da bu yüzden beni takip ediyor ve bekliyor. Zira o gün er veya geç gelmek zorunda.*

"*Artık düşüncelerini bizden gizliyorsun, Karsa Orlong. Bu yeni becerin hoşumuza gitmiyor.*"

"Ben savaş lideriyim," diye hırıldadı Karsa. "Görevim sizi hoşnut etmek değil. Yoksa peşimden geldiğiniz için pişman mısınız?"

"*Hayır, Karsa Orlong. Henüz değiliz.*"

"Beni düşler dünyasındaki şu yola sokun, Delum Thord."

Hava aniden soğudu. Karsa'nın burnuna, bahar geldiğinde yüksek dağ yamaçlarındaki eğimli açıklıkları, canlanıp yumuşamış likenleri ve yosunları hatırlatan bir koku çalındı. Ve daha az evvel karşısında gecenin yumuşattığı bir tarım alanı bulunurken artık bulutlarla kaplı bir gökyüzünün altında yayılıp giden bir tundra vardı.

Önündeki inişli çıkışlı arazi boyunca geniş bir yol uzanıyordu. Yoldaki likenler ezilmiş, yosunlar tekmelenerek bir kenara fırlatılmış ya da çiğnenmişti. Bairoth Gild'in dediği gibi buraya bir ordu gelmişti ama izlere bakılırsa oradan sanki daha yeni geçmişlerdi – öyle ki Karsa uzak ufukta o vakur kıtanın arka ucunu görse şaşırmayacaktı ama orada hiçbir şey yoktu. Olan tek şey dört bir yana yayılan boş, ağaçsız araziydi.

Ordunun peşinden yola koyuldu.

Bu dünyada zaman ilerlemez, gökyüzü değişmez gibiydi. Ara sıra bazı sürüler belirdi ama bunlar ne tür hayvanlardan oluştukları anlaşılmayacak kadar uzaktı. Tepe yamaçlarını katediyorlar, sonra da vadilere inerek gözden kayboluyorlardı. Çok yukarılarda ok başı düzeninde kuşlar uçuyordu. Garip, uzun boyunlu hayvanların hepsi de Karsa'nın geldiği tarafa gidiyordu. Teblor'un başına üşüşen böcek sürülerinin vızıltısı hariç arazide tuhaf, gerçekdışı bir sessizlik hüküm sürüyordu.

Demek ki kabilesinin büyüklerinin ziyaret ederek alametler ve kehanetler aradıkları türden bir düşler dünyasındaydı. Sahne Karsa'nın hezeyan geçirip de kendini tanrısı Urugal'ın karşısında bulduğu zamankinden çok farklı değildi.

Yoluna devam etti.

Zamanla hava soğudu, geniş yolun iki tarafındaki likenlerin ve yosunların arasına kırağı düştü. Karsa'nın burnu çürüyen buzun kokusuyla doldu. Bin adım sonra onu sağındaki sığ bir vadiyi dolduran ilk toprakla bezeli kar tabakası karşıladı. Bunu gökten düşmüşçesine yarı yarıya yere gömülü buz parçaları izledi. Çoğu bir ovalı kağnısından daha iriydi. Arazi burada daha bozuktu; hafif engebelerin yerini keskin duvarlı tahliye olukları ve kanalları alıyor, dimdik yükselen tepe yamaçlarında donuk ve kalın bir turba deriyle örtülü kumtaşı katmanları göze çarpıyordu. Taştaki yarıklar yeşilimsi buzla ışıldıyordu.

Bairoth Gild konuştu. "*Artık yeni bir kovanın sınırındayız, Savaş Lideri. Buraya gelen orduya zıt bir kovan. Dolayısıyla bir çatışma yaşanmış.*"

"Ne kadar mesafe katettim, Bairoth Gild? Kendi dünyamda Ugarat'a yaklaşıyor muyum? Sarpachiya'ya?"

Hayaletin kahkahası çakılların üstünde yuvarlanan bir kayanın sesi gibiydi. "*Oralar artık arkanda, Karsa Orlong. Jhag Odhan adıyla bilinen diyara yaklaşıyorsun.*"

Bu düşler dünyasında yarım günden fazla ilerlememiş gibiydi.

Ordunun geçişinin izleri giderek silikleşti, ayak altındaki toprak kaya gibi sertleşti ve çoğunlukla yuvarlak taşlardan müteşekkil hâle geldi. İleride siyah renkli kocaman yassı taş tabakalarıyla bezeli bir düzlük vardı.

Karsa saniyeler sonra onların arasında yürüyordu.

Taşların altında kısılıp kalmış bedenler yatıyordu.

"*Bunları serbest bırakacak mısın, Karsa Orlong?*"

"Hayır, Delum Thord, bırakmayacağım. Buradan hiçbir şeye el sürmeden geçeceğim."

"*Lakin bunlar Forkrul Assail değil. Çoğu, türlerinin bir zamanlar sahip olduğu güçten yoksun olduğu için ölmüş. Diğerleriyse canlı ve uzun bir süre daha ölmeyecek. Yüzlerce, belki de binlerce yıl. Karsa Orlong, artık merhamete inanmıyor musun?*"

"Neye inandığım bir tek beni ilgilendirir, Delum Thord. Anlamadığımı bozmayacağım, hepsi o kadar."

Teblor yoluna devam etti ve kısa zaman içinde o feci düzlüğü geride bıraktı.

Artık önünde çatlaklarla ve gümüşi göğü yansıtan su birikintileriyle bezeli bir buz sahası vardı. Araziye yüzlerce, belki de binlerce kişiye ait kemikler saçılmıştı. Karsa bu tip kemikleri daha önce de görmüştü. Bazıları hâlâ pörsük deri ve kasla kaplıydı. Aralarında taş kırıklarının yanı sıra kürk parçaları, geyik boynuzlu miğferler ve yırtık, çürük postlar yatmaktaydı.

Ölü savaşçılar alçak, dörtgen duvarlı bir kulenin etrafında devasa bir yarım daire oluşturmuşlardı. Eridikçe akan buzlar kulenin hasar görmüş taşlarını yol yol yapmıştı. Kapı aralığı açık, içerisi karanlıktı.

Karsa makosenleriyle buzları ve karları çıtırdatarak dikkatli adımlarla sahayı katetti.

Kulenin kapı aralığı Teblor'un eğilmeden içeriye girebileceği

kadar yüksekti. Ötesinde tek bir oda vardı. Taş zemine kırık mobilyalar ve daha başka ölü savaşçıların parçaları saçılmıştı. Ortadan yükselen sarmal merdiven tümüyle demirden yapılmış gibiydi.

Karsa'nın kalıntılardan görebildiği kadarıyla mobilyalar bir ovalıdan ziyade bir Teblor'un cüssesine göreydi.

Karsa buzla kaplanmış merdiveni tırmandı.

Yukarıdaki tek katta bulunan yüksek tavanlı odanın her dört duvarında bir zamanlar tahta raflar olduğu belliydi. Yırtık tomarlar, ciltleri parçalanmış kitaplar, keskin kokulu muhtelif karışımlar içeren tüpler ve kil kavanozlar yere atılıp ayaklar altında ezilmişti. Büyük bir masa ikiye bölünüp duvarlardan birine dayanmıştı ve zemindeki açık bir alanda...

Karsa sahanlıktan ayrılıp yere baktı.

"Thelomen Toblakai, mütevazı konutuma hoş geldin."

Karsa kaşlarını çattı. "Sana çok benzeyen biriyle kılıç çakıştırdım. Adı Icarium'du. Senin gibiydi ama daha az."

"Eh, çünkü o bir yarı-kan. Bense değilim. O bir Jhag iken ben bir Jaghut'um."

Kadın yumruk ebatlı taşlardan bir halkanın içinde sere serpe yatıyordu. Göğsünde ısının dalgalar hâlinde yükseldiği daha iri bir taş levha duruyordu. Odadaki hava, buhar ile havada asılı donun türbülanslı bir karışımıydı.

"O efsunun içinde hapissin. Ordunun aradığı sendin ama seni öldürmediler."

"*Öldüremediler* demek daha isabetli olur. En azından ânında yapamadılar. Fakat Tellann Ayini zamanla bu Omtose Phellack çekirdeğini yok edecek. O da Jhag Odhan'ın ölümüne yol açacak – kuzey ormanı şimdi bile düzlüklere yayılırken güneydeki çöl bir zamanlar yuvam olan odhanı parça parça ele geçiriyor."

"Daha doğrusu sığınağın."

Kadın tebessüme benzer bir ifadeyle domuz dişlerini açığa çıkardı. "Artık Jaghutlar arasında o ikisi birbirinin aynı, Thelomen Toblakai."

Karsa etrafına bakınarak enkazı inceledi. Hiç silah görmedi, kadın zırh da giymemişti. "Bu Omtose Phellack çekirdeği öldüğünde sen de öleceksin, değil mi? Lakin sırf Jaghut Odhan'dan bahsediyorsun. Kendi ölümün bu diyarınki kadar önemli değilmişçesine."

"Değil de. Jhag Odhan'da geçmiş hâlâ yaşar. Sadece düşkün soydaşlarım Jhaglar –en azından Logros T'lan Imasslardan kaçabilen

birkaçı– şeklinde değil. Buz tabakalarının yanındaki ağaçsız topraklarda kadim hayvanlar gezer. Diğer her yerde, çoğu da T'lan Imassların mızrakları ucunda can vermiş hayvanlar. Ama Jhag Odhan'da hiç Imass bulunmaz. Senin de dediğin gibi orası bir sığınaktır."

"Hayvanlar. Jhag atları da dahil mi?"

Karsa kadının garip gözlerinin kısılmasını seyretti. Gözbebekleri dikey olup parlak griyle çevriliydi. "Eskiden binmek için yetiştirdiğimiz atlar. Evet, odhanda yabanileştiler. Lakin sayıları iyice azaldı zira Trell'ler batıdan gelip onları avlarlar. Her sene. Onları kovalayarak uçurumlardan aşağı düşürürler. Diğer hayvanların pek çoğuna da yaptıkları gibi."

"Neden onları durdurmayı denemedin?"

"*Saklanıyordum* da ondan, sevgili savaşçı."

"Başarısız bir taktik."

"T'lan Imassların bir izci ekibi beni keşfetti. Çoğunu yok ettim ama biri elimden kurtuldu. O andan itibaren er geç bir ordunun geleceğini anladım. Evet, acele etmediler ama nasılsa zamandan bol bir şeyleri yok."

"İzci ekibi mi? Kaç kişiyi yok ettin?"

"Yedi."

"Peki bu kulenin çevresindekiler arasında onların da kalıntıları var mı?"

Jaghut yeniden gülümsedi. "Sanmam, Thelomen Toblakai. T'lan Imasslara göre yok oluş başarısızlıktır. Başarısızlıklar da cezalandırılmalıdır. Yöntemleri... kapsamlıdır."

"Peki aşağıda ve kulenin etrafında yatan savaşçılardan ne haber?"

"Öldüler ama başarısız olduklarından değil. Ne de olsa işte burada yatıyorum."

"Düşmanlar hapsedilmeyip öldürülmelidirler," diye hırıldadı Teblor.

"Bu görüşüne karşı çıkacak değilim," cevabını verdi Jaghut.

"Sende kem hiçbir şey sezmiyorum."

"Bu sözcüğü duymayalı uzun zaman olmuştu. T'lan Imasslarla yapılan savaşlarda bile o kelimeye yer yoktu."

"Adaletsizliği yanıtsız bırakamam," diye gürledi Karsa.

"Nasıl istersen."

"İhtiyaç her türlü temkine ağır basıyor. Delum Thord olsa gülümserdi."

"Delum Thord kim?"

Karsa cevap vermeyip çantasını sırtından indirdi, ayı pelerinini fırlatıp attı ve taş halkasına yürüdü.

"Geri dur, savaşçı!" diye tısladı Jaghut. "Bu Üst Tellann—"

"Ben de Teblorlardan Karsa Orlong," diye homurdanan savaşçı en yakındaki taşı tekmeledi.

Kavurucu alevler yükselerek Karsa'yı yuttu. Hırlayan Teblor ateş perdesini yarıp geçti, iki eliyle birden uzanıp taş levhayı kavradı ve oflayarak onu kadının göğsünden kaldırdı. Her yanını saran alevler etlerini kemiklerinden ayırmaya çalıştı ama Karsa'nın hırıltısı derinleştiğiyle kaldı. Hızla dönen savaşçı kocaman taş levhayı bir kenara fırlattı. Duvara çarpan levha parçalandı.

Alevler söndü.

Karsa silkindi, sonra tekrar aşağıya göz gezdirdi.

Halka artık bozulmuştu. Jaghut kocaman açılmış gözlerle ona aval aval bakıyor, uzuvları yavaşça kımıldıyordu.

"Daha önce hiç," diye iç geçiren kadın gözlerine inanamıyormuşçasına başını iki yana salladı. "Cehaletin bir silaha dönüştürülmesi. Olağanüstü, Thelomen Toblakai."

Karsa çantasının yanında çömeldi. "Aç mısın? Susuz musun?"

Kadın yavaşça doğrulup oturuyordu. T'lan Imasslar onu soyarak çıplak bırakmışlardı ama yine de artık odayı dolduran aşırı soğuktan etkilenmezmiş gibi bir hâli vardı. Genç görünmesine rağmen Karsa onun hiç de öyle olmadığı fikrindeydi. Yemek hazırlarken Jaghut'un gözlerini üstünde hissetti.

"Demek Icarium'la kılıç çakıştırdın. Öyle bahtsız bir olayın tek bir neticesi olabilir ama burada bulunman o neticeden her nasılsa sakındığının kanıtı."

Karsa omuz silkti. "Bir dahaki karşılaşmamızda münakaşamıza kaldığımız yerden devam edeceğimizden hiç şüphem yok."

"Nasıl oldu da buraya geldin, Karsa Orlong?"

"Bir at arıyorum, Jaghut. Yolculuğum uzundu ve bana bu düşler dünyasının onu kısaltacağı söylendi."

"Ah, arkanda oyalanan hayalet-savaşçılar. Yine de Tellann Kovanı'nda yolculuk ederek büyük bir riske giriyorsun. Sana hayatımı borçluyum, Karsa Orlong." Kadın ihtiyatla yerden kalktı. "Sana olan borcumu nasıl ödeyebilirim?"

Karsa doğrulup onun karşısına geçti ve boylarının neredeyse eşit olduğunu görünce şaşırdığı kadar sevindi. Kadının uzun ve

mat kahverengi saçları arkadan bağlıydı. Konuşmadan önce onu bir müddet süzdü. "Bana bir at bul."

Jaghut'un ince kaşları belli belirsiz kalktı. "Hepsi o kadar mı, Karsa Orlong?"

"Belki bir şey daha – adın ne?"

"İsteğin bu mu?"

"Hayır."

"Aramala."

Kafa sallayan Teblor yemeği hazırlamaya devam etti. "Seni ilk bulan yedili hakkında bana söyleyebileceğin her şeyi bilmek isterim, Aramala."

"Pekâlâ. Ben de karşılığında senden bir istekte bulunabilir miyim? Buraya gelirken bir zamanlar Jhagların... hapis tutulduğu bir yerden geçtin. Elbette ki sağ kalanları kurtaracağım."

"Elbette."

"Onlar birer yarı-kan."

"Evet, öyle duydum."

"Peki diğer yarılarının ne olduğunu merak etmiyor musun?"

Karsa başını kaldırdı, sonra yavaşça kaşlarını çattı.

Kadın gülümsedi. "Sanırım sana anlatmam gereken çok şey var."

Karsa Orlong bir süre sonra kuleden ayrıldı. Ordunun Omtose Phellack'ın donmuş toprağı ötesinde devam eden izini sürerek yolculuğunu sürdürdü.

Nihayet kovandan çıkıp doğduğu dünyanın ikindi sonrası sıcağına adım attığında kendini aşınmış bir tepe sırtının yanında buldu. Duraklayıp arkasına göz atınca ufkun en kenarında bir şehir –muhtemelen Sarpachiya– ve engin bir nehrin ışıltısını görür gibi oldu.

İlerideki tepeler bir omurga, sadece yerel haritalarda gözüktüğünü tahmin ettiği bir yer şekli oluşturuyordu. Ne önündeki ovalarda bir çiftlik ne de engebeli yamaçlarında bir hayvan sürüsü vardı.

T'lan Imasslar karşısındaki bu yerde belirmişlerdi ama o tepelere yaptıkları yolculuktan geriye hiçbir iz kalmamıştı zira bu dünyada o zamandan beri onlarca yıl geçmişti. Karsa şimdi Jhag Odhan'ın kenarındaydı.

Eteklere ulaşıp da yıpranmış yokuşu tırmanmaya başladığında hava kararmıştı. Buradaki çıplak kayaç bir tür doğaüstü çürüme-

nin etkisi altındaymışçasına hastalıklı bir görünüme sahipti. Teblor tırmanırken ayağının altındaki toprak parça parça çökmekteydi.

Zirve çürümüş taşlarla ve ölü otlarla kabuk bağlamış, üç adımdan daha dar bir sırttan ibaretti. Ötedeki arazi sarp bir eğimle alçalarak tabanından batık, şeritli kumtaşı mesaların yükseldiği geniş bir vadi oluşturmuştu. Vadinin karşı tarafında, en az beş bin adım uzakta pas rengi kayadan dik bir uçurum mevcuttu.

Karsa böyle bir arazi yaratabilecek tabiat kuvvetlerini hayal bile edemiyordu. Aşağıdaki mesalar sanki vadi boyunca seller akmış veya belki de kanallardan şiddetli rüzgârlar esmişçesine erozyondan doğmuştu – ikinci ihtimal daha az dramatik olmakla beraber çok daha uzun zaman gerektirirdi. Veya bütün vadi bir zamanlar çevredeki tepelerle aynı seviyedeydi ama sonra altındaki toprak çökmüştü. Kayalardaki aşınmış çıkıntılar bölgenin bir tür sızma sürecinden etkilendiğini akla getiriyordu.

Karsa sarp yamaçtan aşağı indi.

Yamacın mağaralarla ve çukurlarla bezeli olduğunu keşfetmesi uzun sürmedi. Önlerine yayılmış kalkritli molozlardan oluşan kayşatlara bakılırsa hepsi de birer madendi. Fakat kalay yahut bakır madeni değil. Çakmaktaşı. Tepe yamacında camsı kahverengi maddenin koca koca damarları açık yaralar gibi ortaya çıkmıştı.

Karsa'nın ilerideki mesalara çevrilen gözleri kısıldı. Kumtaşındaki şeritler eğikti ama hepsi de aynı açıda değildi. Tepeleri Karsa'nın görmeyi beklediği gibi düz plato oluşumundan hiçbir iz taşımayıp tırtıklı ve bozuktu. Vadi tabanı –Karsa'nın bodur mesalar arasında görebildiği kadarıyla– keskin kenarlı çakıllarla kaplıydı. Madenlerden çıkmış taş kırıkları.

Bu tek vadide koca bir ordu kendini taş silahlarla donatmış olabilir...

Üstelik mekândaki çakmaktaşı tükenmekten çok uzaktı.

Kafası Bairoth Gild'in sesiyle doldu. "*Karsa Orlong, yetişkin bir erkek geyiğin etrafında turlayan yalnız bir kurt misali hakikatlerin etrafında turluyorsun.*"

Karsa'nın tek cevabı homurdanmak oldu. Karşı taraftaki yamaçta daha başka mağaralar görebiliyordu. Bu seferkiler dimdik kaya duvarına oyulmuştu. Gölgeli vadi tabanına ulaştığında oraya yollandı. Ayaklarının altındaki kalın çakıl tabakası tehlikeli bir şekilde oynuyor, keskin kenarlar makosenlerinin post tabanlarını yırtıyordu. Hava kireçtaşı tozu kokuyordu.

Teblor yamacın üçte bir yukarısında bulunan geniş bir mağara

ağzına yaklaştı. Oranın erişim mesafesine kadar çıkan geniş bir kayşat yokuş vardı ama Karsa düşe kalka tırmanırken altındaki zemin meşumca oynadı. Sonunda kendini engebeli zemine atmayı başardı.

Uçurum duvarı kuzeydoğuya dönük olduğu ve güneş daha şimdiden ufka değdiği için mağarada ortam ışığı yoktu. Teblor çantasını yere bırakıp küçük bir fener çıkardı.

Duvarlar nesillerce odun dumanının kararttığı kalsitlenmiş kireçtaşıydı. Tavan yüksek ve az buçuk kubbeliydi. Yan duvarlara derin nişler açılmıştı. Yontma odanın orta noktasındaki bir çatlaktan içeriye akşamüstünün kurşuni ışığı sızmaktaydı. Çatlağın tam altında bir kum yığını vardı ve o yığından eğri büğrü, boğum boğum bir ağaç –bir guldindha– çıkmıştı. Teblor'un ancak dizine kadar gelen ağacın yaprakları alışılmıştan daha koyu bir yeşildi.

Uçurumun üçte ikisinden oraya kadar gün ışığının ulaşması bile başlı başına bir mucizeydi... *ama bu ağaç...*

Karsa nişlerden birine gidip fenerini oraya tuttu. Ötede başka bir mağara bulunuyordu. Ve içi çakmaktaşı silahlarla doluydu. Bazıları kırık olsa da çoğu sağlamdı. Zemin yüzlerce kılıçla ve kemik saplı, çift başlı baltayla kaplıydı. Bir sonraki nişte olduğu gibi ondan sonrakinde de durum aynıydı. Toplamda yirmi iki tane yan odacık vardı. *Ölülerin silahları. Başarısızların silahları.* Karsa bu uçurumdaki her mağarada aynı şeyle karşılaşacağını anladı.

Fakat diğerlerinden hiçbiri onun gözünde önemli değildi. Feneri çakmaktaşı sütunun yakınına bırakıp doğruldu. "Örülü Urugal. Yumuşak Sesli Beroke, Sessiz Avcı Kahlb, Binbir Parça Thenik, Bulunmamış 'Siballe, Dev Halad, Zalim Imroth. Kayalardaki Suratlar, Teblorların tanrıları. Ben, Teblorların Uryd kabilesinden Karsa Orlong, sizi buraya getirdim. Kırıktınız. Kopuk. Silahsız. Emrettiğiniz gibi yaptım. Sizi buraya getirdim."

Ona Urugal'ın kesik kesik konuşan sesi yanıt verdi. "Bizden alınanı buldun, Karsa Orlong. Tanrılarını özgürlüklerine kavuşturdun."

Önünde Urugal'ın hayaleti yavaş yavaş şekil alırken Karsa seyretti. Bodur, iri yapılı savaşçı bir ovalıdan daha kısa olsa da çok daha genişti. Uzuvlarının kemikleri ayrıktı – Karsa gergin deri ve post kayışların onları birbirine bağladığını, hatta Urugal'ı bir arada tuttuğunu görebiliyordu. Adamın göğsünden daha başka kayışlar da geçiyordu.

"Karsa Orlong, silahlarımızı buldun."

Savaşçı omuz silkti. "Eğer sahiden de ötedeki odacıklarda duran binlercesinin arasındaysalar."

"Arasındalar. Bizi *onlar* yüzüstü bırakmadı."

"Ama Ayin bıraktı."

Urugal başını yan yatırdı. Altı soydaşı da çevresinde şekil almaktaydı. "Demek anlıyorsun."

"Evet."

"Fiziksel suretlerimiz yaklaşıyor, Karsa Orlong. Çok uzaklardan geliyorlar. Ruhtan yoksunlar; yalnızca iradelerimiz tarafından bir arada tutuluyorlar—"

"Tabii artık hizmet ettiğiniz kişinin yardımıyla," diye homurdandı Teblor.

"Evet. Artık hizmet ettiğimiz kişinin. Sana kılavuzluk ettik, Savaş Lideri. Ve şimdi bize verdiklerine karşılık mükâfatını alacaksın."

Bu sefer Bulunmamış 'Siballe konuştu. "Bir ordu topladık, Karsa Orlong. Kayadaki Suratların önünde kurban edilmiş tüm çocuklar. Yaşıyorlar, Savaş Lideri. Hazırlandılar. Senin için. Bir ordu. Halkın saldırı altında. Ovalıların geri püskürtülmesi, ordularının imha edilmesi lazım. Lejyonlarınla beraber onların topraklarına akın edecek ve ovalıları yıkıma uğratacaksın."

"Uğratacağım."

"Teblorların Yedi Tanrısı," dedi Urugal, "artık Sekiz olmalı."

Halad adındaki –yedilinin açık ara en irisi ve hayvanisi– öne çıktı. "Şimdi kendine bir kılıç hazırlamalısın, Karsa Orlong. Taştan. Dışarıdaki madenler seni bekliyor. Gereken bilgiyi sana sağlayacağız."

"Gerek yok," dedi Karsa. "Taşın pek çok yüreğini öğrendim. Nasıl ki bilgi benimse kılıç da benim olacak. Sizin hazırladıklarınız kendi türünüz için yeterince iyi. Ama ben Teblor'um. Thelomen Toblakai'yim." Bunun ardından dönüp heybetli çakmaktaşı sütuna doğru yürüdü.

"O kolon seni alt eder," dedi Halad arkasından. "Kılıç yapımına uygun yeterince uzun bir yalım kopartabilmek için yukarıdan vurmalısın. O damarı dikkatle incelersen tüm saflığına karşın taşın akışının insafsız olduğunu görürsün. Türümüzden hiç kimse kendi boyumuzdan daha uzun bir parça koparmayı beceremedi. Önündeki kolon daha fazla işlenemez; terk edilmesi de o yüzden. Vurursan tuzla buz olur. Ve bu başarısızlık bir sonraki çabana leke sürerek yapımın sihrini zayıflatır."

Karsa neredeyse siyaha çalan koyu kahverengi çakmaktaşı sütunun karşısına geçti.

"Dibinde bir ateş yakmalısın," dedi Halad. "O ateş günler ve geceler boyu hiç sönmeden yanmalı. Aşağıdaki vadide fazla tahta yok ama ötedeki Jhag Odhan'da çok sayıda bhederin sürüsü geziyor. Ateş, Karsa Orlong, ardından soğuk su–"

"Hayır. O yöntemle bütün kontrol kaybedilir, T'lan Imass. Türün taşın hakikatlerini bilmekte eşsiz değil. Bu iş sadece ve sadece benim. Artık bu kadar söz yeter."

"Bize verdiğin ad," diye fısıldadı Urugal. "Böyle bir bilgiyi nasıl edindin?"

Karsa dönerken yüzü alaycı bir ifadeye büründü. "Ahmak Tebror. En azından siz öyle sandınız. Bizi öyle bildiniz. Thelomen Toblakailer düşkün olabilir ama düşen biri tekrar ayağa kalkabilir, Urugal. Siz de eskiden T'lan Imass'tınız. Ama artık Bağsızlarsınız." İfadesi sertleşti. "Gezmeden ine. İnden de *haneye*."

Savaşçı çakmaktaşı kolonuna tırmandı. Tepesine tünediğinde Malazan kısa kılıcını çekti. Taşın yüzeyini kısaca gözden geçirdi, ardından öne eğilip mağara zeminine kadar neredeyse dimdik men kusursuz çakmaktaşını inceledi. Kılıcı ters çevirip sütunun tepesini, keskin kenardan bir karış uzağı kazımaya başladı. Eski darbelerin izlerini görebiliyordu – Halad'ın sözlerine rağmen T'lan Imasslar denemişler ama başaramamışlardı.

Karsa vuracağı yüzeyi pürüzlemeyi sürdürdü. Çalışırken içinden konuştu. *Bairoth Gild. Delum Thord. Başka kimse beni duyamazken siz duyun. Günün birinde zincirlerimi kıracak, şu an peşimden ayrılmayan ruhları azat edeceğim. Onların arasında yer almayacağınızı söylediniz. Hood'un sizi bağrına basmasını da istemem. Bu konudaki arzularınızı değerlendirdim. Ve bir alternatif akıl ettim...*

"*Savaş Lideri, Delum Thord ve ben niyetini anlıyoruz. Dehana her seferinde hayret ediyorum, Karsa Orlong. Ancak rızamızla başarılı olabilirsin. O yüzden bize sözler sarf ediyorsun ve bir de bakıyoruz ki kendimizi zoraki bir yolda buluveriyoruz. Hood'un bağrı... veya senin istediğin.*"

Karsa başını iki yana salladı. *Sadece benim istediğim değil, Bairoth Gild. Sizin de. Yoksa inkâr mı ediyorsunuz?*

"*Hayır, Savaş Lideri. Etmiyoruz. Dolayısıyla teklifini kabul ediyoruz.*"

Karsa o esnada dostlarının hayaletlerinin âdeta çözündüğünü,

katıksız bir iradeye dönüştüğünü, sonra da çakmaktaşının içine aktığını bir tek kendisinin gördüğünü biliyordu. Akan iradeler bir şekil, tutarlı bir suret buldu...

Ve bekledi... Karsa pürüzlenmiş yüzeydeki tozu ve kumu süpürdü, sonra da iki eliyle birden kısa kılıcın güdük sapını kavradı. Gözlerini aşınan vuruş platformuna dikerek silahı havaya kaldırdı, ardından topuzu hızla indirdi.

Garip bir çatırtı çıktı.

Karsa kısa kılıcı bir kenara fırlatıp ileri sıçradı ve düşerken havada bir takla attı. Çarpmanın etkisini hafifletmek için dizlerini bükerken aynı anda ellerini kaldırarak devrilen çakmaktaşı sırığı karşıladı.

O sırık neredeyse Teblor'un kendisi kadar uzundu.

Yassı çakmaktaşı parçası sütundan ayrılıp ellerine kondu. Avuçlarına bir ılıklık yayıldı ve ansızın önkollarından aşağıya kan aktı. Karsa çabucak geri çekilip yalımı yere indirdi. Ellerini çektiğinde avuçlarının kemiğe kadar kesilmiş olduğunu gördü. *Akıllı Bairoth. Kanımı içerek anlaşmayı mühürlüyor.*

"Bizi... aşıyorsun," diye fısıldadı Halad.

Karsa çantasına gidip bir demet sargı bezi ve bir dikiş seti çıkardı. Yara elbette ki enfeksiyon kapmayacak ve çabucak iyileşecekti. Yine de dev yalımın kenarlarını işlemeye ve bir tür kabza yontmaya başlamadan önce kesikleri kapatması lazımdı.

"Silahı aşılayacağız," diye arkasından duyurdu Urugal. "Böylece asla kırılamayacak."

Karsa kafa sallayıp onayladı.

"Seni Teblorların Sekizinci Tanrısı yapacağız."

"Hayır," cevabını veren savaşçı sol eli üstünde çalışmaya başladı. "Ben sizin gibi değilim, Urugal. Bağsız değilim. Beni zincirlerle sen sardın. Öldürdüğüm kimselerin ebediyen peşimden gelmelerini kendi ellerinle sağladın. Dadanmamı sen şekillendirdin, Urugal. Böyle bir lanetin altındayken asla *bağsız* olamam."

"Mamafih Zincirler Hanesi'nde sana da bir yer var," dedi Urugal.

"Evet. Sakat Tanrı'nın şampiyonu Zincirler Şövalyesi olarak."

"Çok şey öğrenmişsin, Karsa Orlong."

Teblor kanlı ellerine baktı. "Öğrendim, T'lan Imass. Senin de tanık olacağın gibi."

15

Aynı yolda kaç kez yürüyeceksin, sevgili yolcu?

Kayessan

İmparatorluk ordusunun tozu, kuzeyde ormanlarla kaplı Vathar tepelerini gözden saklıyordu. Vakit ikindi sonları, yani rüzgârın kesildiği ve kayaların bir ateş çukurundaki taban taşları gibi ısı saçtığı günün en sıcak zamanıydı. Çavuş Teller aşıboyası renkli yağmurluğunun altında hareketsiz yatarak güneybatıdaki topraklara bakıyordu. Yüzünden akan ter demir grisiyle karışık kızıl sakalını kaşındırıyordu.

Peşleri sıra tozlu odhandan çıkmış atlı savaşçı kalabalığını uzun uzun inceledikten sonra eldivenli ellerinden birini kaldırıp işaret verdi.

Mangasının diğer üyeleri gizlendikleri yerlerden kalkıp zirveden geri çekildiler. Adamları yeniden siper alıncaya dek çavuş onları seyretti, sonra da sessizce arkalarından gitti.

Şu son haftalarda akıncılarla sayısız çatışmaya girilmişti. Bunlar Dojal'ın hemen dışından başlamış, Tathimon'da ve Sanimon'da Kherahn Dhobri kabileleriyle daha başka kıran kırana kapışmalar yaşanmıştı. Fakat hiçbiri şu an peşlerinden gelen ordu gibi değildi. Daha önce hiç görmedikleri bir kabileye mensup en az üç bin savaşçı. Arasından sayısız barbarca sancağın yükseldiği ordu, uçlarında yırtık pırtık flamalar, boynuzlar ve de kafatasları bulunan uzun mızraklar taşıyordu. Siyah telabaların ve kürklerin altında bronz pullu zırhların ışıltısına ilaveten –onlardan daha bolca– köseleden başka hiçbir şey olamayacak kadar esneyebilen tuhaf, grimsi zırhlar göze çarpıyordu. Teller'in uzaktan seçebildiği kadarıyla miğferlerin çoğu incelikle işlenmişti ve karga kanatlarıyla, deriyle ve bronzla süslüydü.

Teller mangasının beklediği yere kaydı. Henüz yakın dövüşe girmemiş grubun toplam çatışma tecrübesi arbalet atışlarından ve arada sırada saf tutmaktan ibaretti. *Şimdilik vaziyet iyi.* Çavuş dönüp Gülücük'e baktı. "Pekâlâ, artık kesin – aşağıdaki o perişan ata bin, evlat, ve teğmene bilgi ver. Görünen o ki çatışma çıkacak."

Kadının alnından akan terler, toza bulanmış yüzünü yol yol yapmıştı. Kafa salladı ve koşup gitti.

"Şişe, Gesler'in yanına git ve Borduke'e haber vermesini söyle. En kısa zamanda bir buluşma istiyorum. Düşman izcileri buraya ulaşmadan önce."

"Peki, Çavuş."

Teller az sonra su tulumunu çıkarıp Onbaşı Katran'a uzattı, sonra da Ağzıbozuk'un omzuna dokundu. İkisi tekrar sırta çıktılar.

Yan yana uzanıp aşağıdaki orduyu incelemeye devam ettiler.

"Bunlar bizi fena hırpalayabilir," diye mırıldandı çavuş. "Öte yandan, acaba neden birbirlerine o kadar yakın at sürüyorlar?"

Homurdanan Ağzıbozuk'un gözleri incecik birer yarık hâlini almıştı. "Burada içimi kemiren bir şey var, Kemancı. Geceye kadar geride durmaları, sonra da hattımıza boylu boyunca saldırmaları gerekirdi. Hem izcileri nerede?"

"Eh, şu muhripler—"

"Çok yakınlar. Buradaki yerel kabileler öyle yapmamaları gerektiğini—"

Ani bir taş kayması üzerine Teller ile Ağzıbozuk arkalarına döndüler – ve her iki yandan sırta çıkan atlılarla karşılaştılar. Eşkin giden daha başka atlılar da arka yamaçtan görüş alanına girip mangasının etrafını sardı.

"Hood canımızı alsın! Bunlar da nereden—"

Tiz savaş naraları atıldı, silahlar havada sallandı. Lakin mangayı kuşatan atlı savaşçılar dizginlere asılıp üzengilerde doğrulmakla yetindiler.

Kaşlarını çatan Teller alelacele ayağa kalktı. Aşağıdaki orduya attığı bir bakış ona yamacı eşkinle tırmanan bir öncü kol gösterdi. Çavuş dönüp Ağzıbozuk'la göz göze geldi ve omuz silkti.

Lağımcı cevaben surat ekşitti.

İki asker sırttaki atlıların refakatinde Katran'ın ve Koryk'ın bekledikleri yere indiler. İkisi de arbaletlerini kurmuştu ama artık atlarını uygun adım yürüterek etraflarında turlayan kabilelilere silah doğrulttukları yoktu. Sırtın daha aşağısında Şişe'yle

beraber Gesler ve mangası belirdi. Onlar da atlı savaşçıların refakatindeydi.

"Ağzıbozuk," diye mırıldandı çavuş, "Vathar Nehri'nin kuzeyinde bir yerde hiç bunlarla kapışmış mıydın?"

"Hayır. Ama sanırım kim olduklarını biliyorum."

Bu izcilerden hiçbiri bronz zırh giymiyordu. Çöl rengi pelerinlerinin ve kürklerinin altındaki gri hayvan postları ne gariptir ki kertenkelemsi görünüyordu. Önkollarına, geriye katlı yüzgeçleri andıran karga kanatları tutturulmuştu. Yerel standartlara göre solgun denebilecek yüzleri, sakallı ve uzun bıyıklı olmaları sebebiyle sıradışıydı. Yıpranmış yanakları siyah gözyaşı dövmeleriyle kaplıydı.

Sırtlarında, kargıların yanı sıra, kürk kaplı tahta kınlarda bekleyen ağır yalımlı tulvarlar* asılıydı. Hepsinin de miğferlerinin altından karga ayağı küpeler sarkmaktaydı. Kabilenin öncü kolu yukarılarındaki sırta ulaşıp dizginlere asıldı. Karşı tarafta da bir grup Wickan, Seti ve Malazan subayı belirdi.

Beru yardımcımız olsun, Muavin de yanlarında. Yumruk Gamet, Nil, Nether ve Temul'a ilaveten Yüzbaşı Keneb ile Teğmen Ranal da cabasıydı.

İki atlı kuvvet sığ koyağın iki tarafından birbirini süzdü. Temul'un gözle görülecek kadar irkilmesi, sonra da eğilip Muavin'le konuşması Teller'in dikkatinden kaçmadı. Az sonra Tavore, Gamet ve Temul atlarını öne çıkardılar.

Kabilenin öncü kolundan tek bir atlı arka yamaçtan aşağı indi. Teller'in bir reis olduğunu tahmin ettiği adam çam yarması gibiydi. Kayışları göğsünde kesişen bir koşuma takılı iki tulvardan biri, kabzasının hemen üstünden kırılmıştı. Geniş yanaklarından aşağı uzanan gözyaşı dövmeleri derisine oyulmuş gibi görünüyordu. Adam Teller ile Ağzıbozuk'un dikildikleri yere epeyce yaklaşıp yanlarında durdu.

Yaklaşan grubu başıyla işaret etti ve kaba bir Malazancayla sordu. "Size önderlik eden Ovalı Kadın o mu?"

Teller irkildi, ardından kafa salladı. "Evet, Muavin Tavore."

"Kherahn Dhobri'yle karşılaştık," diyen reis gülümsedi. "Sizi daha fazla taciz etmeyecekler, Malazanlı."

Tavore ile subayları gelip beş adım uzakta durdular. Muavin söz

---

Kıvrık uçlu ince-uzun bir kılıç. –*çn*

aldı. "Hoş geldin, Khundryllerin Savaş Reisi. Ben Malazan İmparatorluğu On Dördüncü Ordusu'nun kumandanı Muavin Tavore Paran."

"Adım Gall. Bizler Khundryllerin Yanık Gözyaşları'yız."

"Yanık Gözyaşları mı?"

Adam bir keder işareti yaptı. "Wickanların lideri Siyahkanat. Onunla konuştum. Adamlarım en büyük savaşçının kim olduğunu görmek için ona meydan okudular. Var gücümüzle dövüştük ama boyumuzun ölçüsünü aldık. Siyahkanat öldü, klanı yok edildi ve Korbolo Dom'un İt Gebertenleri onun adının üstünde dans ediyorlar. Böyle bir hakaret cevapsız bırakılmamalı. İşte onun için geldik. Üç bin kişi – ilk seferinde Siyahkanat'la dövüşen herkes. Değiştik, Muavin. Eskiden olduğumuz gibi değiliz. Kendimizi kaybettiğimize yanıyoruz ve bu yüzden sonsuza kadar kayıp kalacağız."

"Sözlerin beni üzüyor, Gall," cevabını veren Tavore'un sesi titriyordu.

Dikkat et, evlat...

"Size katılmak istiyoruz," dedi Khundryl savaş reisi, "zira gidecek başka bir yerimiz yok. Yurtlarımızın duvarları gözümüze bir tuhaf gözüküyor. Karılarımızın, kocalarımızın, çocuklarımızın –bir zamanlar sevdiğimiz ve bizi seven kimselerin– çehreleri artık bize yabancı. Siyahkanat gibi biz de bu dünyada, eskiden yuvamız olan bu diyarda birer hayaletiz."

"Aramıza katılıp komutam altında dövüşmek mi istiyorsunuz, Gall?"

"Evet."

"Korbolo Dom'dan intikam almak için."

Adam başını iki yana salladı. "O da olacak, evet. Ama asıl amacımız hatalarımızı telafi etmek."

Tavore miğferinin altında kaşlarını çattı. "Telafi mi? Temul'un anlattığına göre cesurca ve iyi dövüşmüşsünüz. Müdahaleniz olmasaydı Köpekler Zinciri, Sanimon'da yok edilirdi. Mülteciler kılıçtan geçirilirdi."

"Ama sonra kendi topraklarımıza çekip gittik, Muavin. Aklımız fikrimiz yaralarımızı sarmaktı. Öte yandan Zincir yoluna devam etti. Daha başka muharebelere. Son muharebesine." Reis artık ciddi ciddi ağlıyor, oradaki diğer atlı savaşçılardan da ürkütücü feryatlar yükseliyordu. "Orada olmamız gerekirdi. Hepsi bu."

Muavin uzun bir süre konuşmadı.

Teller miğferini çıkarıp alnındaki teri sildi. Başını kaldırıp yamacın yukarısına göz atınca sırtta sımsıkı bir Khundryl hattı gördü. Savaşçılar çıt çıkarmadan bekliyorlardı.

Tavore genzini temizledi. "Gall, Yanık Gözyaşları Savaş Reisi... On Dördüncü Ordu'ya hoş geldiniz."

Cevap kükremesiyle yer sarsıldı. Teller dönüp Ağzıbozuk'la göz göze geldi. *Bu Hood'un belası çölün üç bin gazisi. Düşler Kraliçesi aşkına, artık bir şansımız var. Nihayet bir şansımız varmış gibi gözüküyor.* Aklından geçenlerin Ağzıbozuk tarafından anlaşılması için sesli konuşmasına gerek yoktu, adam yavaşça kafa salladı.

Fakat Gall sözünü bitirmemişti. Bir sonraki jestinin taşıdığı anlamı tümüyle bilip bilmediği belli değildi – hayır, Teller daha sonra bilemeyeceği sonucuna varacaktı. Yine de... Savaş Reisi dizginlerini topladı ve atını sürerek Muavin'in yanından geçti. Sonunda Temul'un önünde durup aşağı indi.

Üç adım attı. Üç yüzden fazla Wickan'ın ve beş yüz Seti'nin önünde iriyarı Khundryl –gri gözlerini Temul'dan ayırmaksızın– durdu. Sonra kırık tulvarını sırtından alıp Wickan gence uzattı.

Temul onu alırken solgundu. Gall geri çekildi ve bir dizinin üstüne çöktü. "Biz Wickan değiliz," dedi dişlerinin arasından, "ama yemin ederim ki olmaya *uğraşacağız*." Başını önüne eğdi.

Bir duygu kuşatması altında gözle görülecek kadar zorlanan Temul kıpırdamadan bekledi. Teller aniden delikanlının nasıl cevap vereceğini, ne yapacağını bilmediğini anladı.

Çavuş bir adım öne çıktı, sonra da miğferini tekrar başına takacakmışçasına yukarı kaldırdı. Atından inmeye hazırlanan Temul hareketi görünce donakaldı ve Teller'in gözlerine baktı.

Köprüyakan başını hafifçe iki yana salladı. *O eyerde kal, Temul!* Çavuş elini kaldırıp kendi ağzına dokundu. *Konuş. Kelimelerle cevap ver, delikanlı!*

Komutan yine eyerine yerleşti, sonra da dimdik durdu. "Yanık Gözyaşları'ndan Gall," dedi sesi neredeyse hiç titremeden, "Siyahkanat buradaki her Wickan'ın gözlerinden görüyor. Görüyor ve cevap veriyor. Kalk. Siyahkanat adına ben, Karga Klanı'ndan Temul siz... Yanık Gözyaşları'nı... Karga Klanı'na, Wickanlara kabul ediyorum." Sözlerinin ardından kırık tulvarın bağlı olduğu deri ilmiği tutup omzuna iliştirdi.

Fersah uzunluğundaki bir kumsalı yalayan bir dalganın sesiyle

sırt boyunca silahlar kınlarından çıktı. Sadece ve sadece demirle bir selam verildi.

Teller kendini ürpermekten alamadı.

"Hood aşkına," diye bıyık altından mırıldandı Ağzıbozuk. "Bak bu savaş naralarından çok daha korkutucu."

Evet, Hood'un tebessümü kadar meşum. Tekrar Temul'a bakınca Wickanların onu seyrettiklerini gördü. Çavuş miğferini yeniden başına geçirdi, sonra da sırıtarak kafa salladı. *Harika, evlat. Ben bile daha iyisini yapamazdım.*

Temul bundan böyle komutasını kabul etmeyen dırdırcı, romatizmalı kurtların arasında yapayalnız değildi. Delikanlı artık Gall'ın yanı sıra sözlerine arka çıkacak üç bin kan dökmüş savaşçıya sahipti. *Dahası da var. Gall, dindar biri olsaydım bu gece senin adına bir karga kanadı yakardım. Hood beni bildiği gibi yapsın, belki yine de yakarım.*

"Yanık Gözyaşları'ndan Gall," diye duyurdu Muavin. "Lütfen komuta çadırında aramıza katıl. Kuvvetlerinin dağılımını yemek yerken görüşebiliriz. Ama ne yazık ki mütevazı bir yemek olacak."

Khundryl nihayet doğrulup Muavin'e doğru döndü. "Mütevazı mı? Hayır. Kendi yiyeceğimizi yanımızda getirdik ve bu gece bir ziyafet olacak – tek bir asker bile en azından bir ağız dolusu bhederin veya yaban domuzu yemeden yatmayacak!" Arkasına döndü ve aradığı kimseyi buluncaya dek maiyetini gözden geçirdi. "Imrahl! Leşini kağnılara kadar sürü de onları buraya getir! Bir de iki yüz aşçıyı bul ve ayıldılar mı bak! Hâlâ ayılmadılarsa kellelerini uçururum!"

Antik bronz zırhının içinde âdeta yüzen Imrahl isimli kadim, cılız figür tüyler ürpertici bir ifadeyle sırıttı, sonra da atını döndürüp yokuş yukarı eşkine kaldırdı.

Gall tekrar önüne döndü ve iki elini birden göğe uzattı. O öyle yaparken önkollarına takılı karga kanatları açıldı. "Bırakın İt Gebertenler tir tir titresinler!" diye kükredi. "Yanık Gözyaşları ava çıktı!"

Ağzıbozuk, Teller'e doğru eğildi. "Sorunlarımızdan biri çözüldü – Wickan delikanlının ayakları nihayet sağlam zemine basıyor. Bir yara dikilerek kapatıldı ama bu sefer de bir başkası açıldı."

"Bir başkası mı?" *Ah. Evet, doğru. O Wickan Yumruk'un hayaleti tekrar tekrar karşımıza çıkıyor. Zavallı kız.*

"Coltaine'in şöhreti yeterince ağır bir yük değilmiş gibi," diye devam etti lağımcı. "Yine de bozuntuya vermiyor..."

Başka çaresi yok ki. Teller mangasının karşısına geçti. "Teçhizatınızı toplayın, askerler. Karnımızı doyurmadan önce kuracak piketlerimiz var." Askerlerin oflamaları üzerine kaşlarını çattı. "Ayrıca kendinizi şanslı sayın – o izcileri fark etmemek becerilerimiz açısından hiç de iyiye işaret değil, haksız mıyım?"

Askerlerinin teçhizatı toplamalarını seyretti. Gesler ile Borduke kendi mangalarıyla oraya geliyorlardı. Çavuşun yanındaki Ağzıbozuk homurdandı. "Belki aklından çıkmıştır diye söylüyorum, Keman," dedi alçak sesle. "Hergeleleri *biz de* görmedik."

"Haklısın," cevabını verdi Teller. "Tamamen aklımdan çıkmış. Hıh, bak gene çıkıyor. Hatta çıktı bile."

Ağzıbozuk ağır çenesindeki kısa sakalları kaşıdı. "Tuhaf, neden bahsediyorduk?"

"Bhederinden ve yaban domuzundan sanırım. Taze etten."

"Evet. Düşündükçe ağzım sulanıyor."

Gamet komuta çadırının önünde durakladı. Cümbüş kesintisiz devam ederken Khundryller barbarca şarkılarını söyleyerek kampta geziyorlardı. Fermente süt dolu testiler açılmıştı ve Yumruk birden fazla midedeki yarı yanık yarı çiğ etin vaktinden evvel ateşlerin ötesinde toprağa döndüğünden veya şafağa kadarki kısa zaman içerisinde döneceğinden emindi.

Ertesi günkü yürüyüş süresi Muavin'in emriyle yarıya indirilmişti ama beş çanlık bir yolculuk bile muhtemelen çoğu askeri bu geceki ölçüsüzlüğe pişman edecekti.

Veya belki de etmez.

Kendi lejyonundan bir komandonun yalpalayarak geçip gitmesini seyretti. Adamın sırtında bir Khundryl kadın vardı. Kadın bacaklarını askerin beline, kollarını da boynuna dolamıştı. O tamamen, komandoysa kısmen çıplaktı. İkili zikzaklar çizerek alacakaranlıkta gözden kayboldu.

İç geçiren Gamet pelerinine daha sıkı sarındı, sonra da dönüp Muavin'in çadırının önünde nöbet tutan iki Wickan'a yaklaştı.

Karga'ya mensup kırçıl saçlı adamların sefil bir hâli vardı. Yumruk'u tanıyınca girişin iki tarafına çekildiler. Aralarından geçen Gamet başını eğerek çadıra girdi.

Diğer bütün subaylar gitmiş, geride yalnızca Muavin ile Gall'ı bırakmışlardı. Bunlardan ikincisi, Khundryl kağnılarıyla gelmiş koskoca, kadim görünümlü bir tahta koltuğa yağılmıştı. Savaş rei-

si miğferini çıkararak gür kıvırcık saçlarını gözler önüne sermişti. Yağdan ışıldayan uzun ve siyah saç tellerinin gece yarısı tonu Gamet'in tahmininden boyaydı zira adam en az elli yaz görüp geçirmişti. Bıyıklarının uçları göğsüne kadar sarkıyordu ve kocaman ellerinden birinde bir testinin kil sapıyla sızıp kalmış gibi görünüyordu. Muavin yakında dikiliyor, düşüncelere dalmışçasına gözlerini bir maltızdan ayırmıyordu.

Bir ressam olsaydım bu sahnenin tablosunu çizerdim. Tam bu anı resmeder ve görenleri meraklanmaya bırakırdım. Gamet bir diğer şarap testisinin beklediği harita masasına kadar yürüdü. "Ordumuz sarhoş, Muavin," diye mırıldandı kendine bir bardak doldururken.

"Tıpkı bizim gibi," diye gürledi Gall. "Ordunuz kayıp."

Gamet, Tavore'a göz attı ama ölçebileceği bir tepkiyle karşılaşmadı. Derin bir nefes aldı, ardından Khundryl'e doğru döndü. "Henüz büyük çaplı bir çatışmaya girmiş değiliz, Savaş Reisi. Dolayısıyla şimdilik kendimizi tanımıyoruz. Hepsi bu kadar. Kayıp olduğumuz söylenemez—"

"Sadece henüz bulunmuş değilsiniz," diye tamamladı Gall, dişlerini göstererek. Testisinden uzun bir fırt çekti.

"Öyleyse bize katılma kararından pişman mısın?" diye sordu Gamet.

"Hiç de bile, Yumruk. Şamanlarım kumları okudular. Geleceğiniz hakkında çok şey öğrendiler. On Dördüncü Ordu uzun bir ömür sürdürecek ama bu erinçsiz bir ömür olacak. Kaderinizde aramak, ilelebet *avlanmak* var... sizin bile bilmediğiniz ve belki asla da bilemeyeceğiniz bir şeyi. Kumların kendileri gibi sonsuza kadar oradan oraya savrulacaksınız."

Gamet'in kaşları çatıktı. "Kusura bakma, Savaş Reisi, ama kehanete pek itibar etmem. Hiçbir fani –hiçbir *tanrı*– alnımızda ister iyi ister kötü olsun ne yazdığını söyleyemez. Gelecek bilinmezliğini korur. Bir örüntüye oturtamayacağımız tek şey odur."

Khundryl homurdandı. "Örüntüler şamanların canı ciğeridir. Ama bir tek onların değil, ha? Ejderhalar Destesi de kehanette kullanılmaz mı?"

Gamet omuz silkti. "Deste'ye her konuda bel bağlayanlar vardır ama ben onlardan biri değilim."

"Tarihte hiç örüntü görmez misin, Yumruk? Hepimizin çilesini çektiği döngülere kör müsün? Bu çöle, katettiğiniz bu sahraya bak. Ona sahip çıkan ilk imparatorluk sizinki değil. Peki ya kabileler?

Khundryl'den önce, Kherahn Dhobri'den ve Tregyn'den önce Sanid ve Oruth vardı. Onlardan önce de isimleri kaybolmuş başkaları. Harabeye dönmüş şehirlere, eski yollara bak. Geçmiş baştan aşağı örüntüdür ve o örüntüler ayaklarımızın altındayken tepemizdeki yıldızlar da kendi örüntülerini ele verirler – zira her gece baktığımız yıldızlar geçmişin birer illüzyonundan başka bir şey değildir." Testiyi tekrar kaldırıp şöyle bir inceledi. "Dolayısıyla geçmiş, şimdiki zamanın altında ve üstünde yer alır, Yumruk. Şamanlarımın sarıldığı hakikat, geleceğin kas gibi tutunduğu kemikler işte bu."

Muavin yavaşça dönüp savaş reisini süzdü. "Yarın Vathar Geçişi'ne ulaşacağız, Gall. Orada ne bulacağız?"

Khundryl'in gözleri parladı. "Ona sen karar vereceksin, Tavore Paran. Orası bir ölüm yeridir ve sana geri kalanımızın duyamayacağı sözler söyleyecek."

"Sen hiç orada bulundun mu?" diye sordu kadın.

Gall kafa sallasa da başka bir şey eklemedi.

Gamet bir ağız dolusu şarap içti. Bu gecede, Muavin'in çadırındaki bu anda tüylerini diken diken eden bir gariplik vardı. Kendini bir âlimler grubunun arasına düşmüş bir avanak misali yersiz hissediyordu. Ötedeki kampta süren cümbüş sona eriyordu ve Gamet şafakta çıt çıkmayacağını biliyordu. Sarhoşluğun baygınlığı her seferinde küçük, geçici bir ölümdü. Eskiden benliğin bulunduğu yerde Hood gezerdi ve tanrının geçişi sonrası fani beden hastalanır kalırdı.

Bardağını harita masasına bıraktı. "Müsaadenizle," diye mırıldandı. "Buradaki hava... çok bunaltıcı."

O girişe yürürken diğer ikisi cevap vermedi.

Gamet dışarıda, iki hareketsiz Wickan nöbetçinin ötesindeki sokakta durup yukarı baktı. *Bunlar hep kadim ışıklar, değil mi? Eğer öyleyse gördüğüm örüntüler... uzun zaman önce ölmüş olabilir. Hayır, bunu düşünmeye değmez. Sersemlikten başka hiçbir şey sunmadığı için değeri olmayan o hakikatlerden biri daha.*

Gamet'in o sönük ateşi harlamaya ihtiyacı yoktu. Böyle bir savaş için fazlasıyla yaşlıydı. *Hood biliyor ya, ilk seferkinden de keyif almamıştım.* Sonuçta intikam gençlere aitti. Duyguların en sıcak olduğu, hayatın yara açacak kadar keskin ve ruhu kavuracak kadar hararetli olduğu zamana.

İri bir çoban köpeğinin önünden geçmesiyle irkildi. Başı önüne eğik hayvanın sayısız yara iziyle âdeta dikilmişe benzeyen postu-

nun altındaki kasları boğum boğumdu. Çadır sıralarının arasındaki koridora giren köpek az sonra alacakaranlıkta gözden kayboldu.

"Peşinden gidesim geldi," dedi bir ses arkasından.

Gamet döndü. "Yüzbaşı Keneb. Seni hâlâ uyanık bulduğuma şaşırdım."

Asker omuz silkti. "Domuz eti midemde pek rahat durmuyor, komutanım."

"Asıl sebep muhtemelen Khundryllerin getirdiği o fermente süttür – adı neydi hani?"

"Urtathan. Ama hayır, o içkiyi daha önce de tecrübe ettiğim için bu sefer içmemeyi seçtim. Tahminimce sabahleyin ordunun dörtte üçü benzer bir hikmete erişecek."

"Peki ya geri kalan çeyreği?"

"Ölecek." Adam Gamet'in yüz ifadesi karşısında gülümsedi. "Pardon, komutanım, tamamen ciddi değildim."

Yumruk yüzbaşıya kendisine eşlik etmesini işaret etti ve yürümeye başladılar. "O köpeği neden takip ediyorsun, Keneb?"

"Öyküsünü biliyorum da ondan, komutanım. Köpekler Zinciri'nden canlı çıktı. Ta Hissar'dan Aren'in dışındaki Düşüş'e kadar. Coltaine'in ayağı dibinde ölümden dönmesini seyrettim. Mızraklarla şişlenmişti. Sağ kalmaması gerekirdi."

"Öyleyse nasıl kaldı?"

"Gesler."

Gamet kaşlarını çattı. "Lejyonumuzun komandolarındaki çavuş mu?"

"Evet, komutanım. Onunla beraber bir köpek daha buldu. Sonrasında neler olduğuna dair hiçbir fikrim yok. Ama her iki hayvan da ölümle sonuçlanması gereken yaraları atlattı."

"Belki bir şifacı..."

Keneb kafa salladı. "Belki ama Blistig'in inzibatları arasında hiç şifacı yoktu – sorup soruşturdum. Hayır, henüz çözülmemiş bir gizem söz konusu. Üstelik sadece köpekler de değil. Gesler'in kendisi, Bulutlu adlı onbaşısı ve bir üçüncü asker – tuhaf ten renklerini fark etmedin mi? Hepsi de Falarlı ama Falarlılar soluk tenlidir ve bir çöl cildi hiç de öyle gözükmez. *Silanda*'yı getirenin Gesler olması da ilginç."

"Bir tanrıyla anlaşma yaptıklarına mı inanıyorsun, Yüzbaşı? İmparatorluk ordusunda öyle tarikatlar yasaktır."

"Soruna cevap veremem, komutanım. Onlara karşı bir suçlama-

da bulunmaya yetecek kadar delilim de yok. Şimdiye dek Gesler'in mangasını ve diğer birkaçını kıtanın artçı kolu olarak tuttum."

Yumruk homurdandı. "Verdiğin haber endişe verici, Yüzbaşı. Kendi askerlerine güvenmiyorsun. Ve bütün bunlardan bana ilk defa bahsediyorsun. Çavuşla yüz yüze konuşmayı düşündün mü?"

Kampın sınırına ulaşmışlardı. Önlerinde inişli çıkışlı bir tepe hattı, sağlarındaysa Vathar'ın karanlık ormanı vardı.

Gamet'in sorusu üzerine Keneb iç geçirip kafa salladı. "Onlar da bana güvenmiyorlar, Yumruk. Bölüğümde bir dedikodu var... ayaklanma sırasında geçen seferki askerlerimi terk ettiğime dair."

Peki sahiden terk ettin mi, Keneb? Gamet ağzını açmadı.

Fakat yüzbaşı o sessiz soruyu yine de duymuş gibiydi. "Etmedim ama o esnada aldığım bazı kararların imparatorluğa olan sadakatimi şüpheye düşürebileceğini inkâr edemem."

"Bunu açıklasan iyi edersin," dedi Gamet usulca.

"Yanımda ailem vardı. Onları kurtarmaya çalıştım ve bir müddet başka hiçbir şeye önem vermedim. Komutanım, koca koca bölükler asilere katıldı. Kime güveneceğini bilemiyordum. Kendi komutanım bile—"

"O konuda başka bir şey söyleme, Yüzbaşı. Fikrimi değiştirdim. Bilmek istemiyorum. Ailen dedin. Onları kurtarabildin mi?"

"Evet, komutanım. Hızır gibi yetişen kanun kaçağı bir Köprüyakanım da yardımıyla—"

"Bir *neyin?* Hood aşkına, kimden bahsediyorsun?"

"Onbaşı Kalam'dan, komutanım?"

"Kalam burada mıymış? Yedi Kent'te?"

"Buradaydı. Sanırım İmparatoriçe'ye gidiyordu. Anladığım kadarıyla onunla, şey, görüşmesi gereken bazı meseleler vardı. Yüz yüze."

"Bundan başka kimlerin haberi var?"

"Hiç kimsenin, komutanım. Köprüyakanların ortadan kalktıkları öyküsünü duydum. Ama sana şu kadarını söyleyeyim, Kalam aralarında değildi. O buradaydı, komutanım. Şimdi nerede olduğunuysa belki sadece İmparatoriçe biliyordur."

Yaklaşık yirmi adım uzakta bir kıpırtı oldu. *O köpek. Ne işler çevirdiğini ancak Hood bilir.* "Pekâlâ, Yüzbaşı. Gesler'i şimdilik artçı kolda tut. Ama muharebeden önce bir ara onu sınamamız gerekecek – güvenilir olup olmadığını bilmeliyim."

"Emredersin, komutanım."

"Senin hayvan orada bir yerde geziniyor."

"Biliyorum. Her gece. Sanki bir şey arıyor. Sanırım... Coltaine olabilir. Coltaine'i arıyor. Ve bu hâli yüreğimi parçalıyor, komutanım."

"Eh, dediğin doğruysa ve o köpek sahiden de Coltaine'i arıyorsa, Yüzbaşı, çok şaşırırım."

"Ne demek istiyorsun, komutanım?"

"Çünkü o hergele burada. Onu fark etmemek için kör, aptal ve sağır olman gerekir, Yüzbaşı. Hadi sana iyi geceler." Gamet dönüp giderken tükürme ihtiyacı duydu ama ağzındaki acı tadın kolay kolay geçmeyeceğini biliyordu.

Ateş çoktan sönmüştü. Pelerinine sarılmış onun önünde oturan Teller tezek parçalarından geriye kalmış kül tabakalarına bakıyor ama onları görmüyordu. Yanında Hakikat'in Böcük adını verdiği cılız Li Heng köpeği yatıyordu. Yaratığın kemirmekte olduğu kemik ondan daha iriydi ve de aynı dişler ve iştah o kemikte olsaydı roller değişirdi.

Bu sefil geceyle dalga geçecek daha iyi bir yoldaş zor bulunurdu. Teller'in mangasının battaniyeyle örtülü suretleri dört bir yanda hareketsiz yatıyordu. Askerler piketleri kurup ilk nöbeti tuttuktan sonra kafayı bulamayacak kadar yorgun düşmüşlerdi ve dolu mideleri onları çabucak uykuya sürüklemişti. Çavuşa göre böylesi daha iyiydi. Birkaç çan sonra akşamdan kalmalığın çilesini çekmeyecek az sayıdaki kişi arasında yer alacaklardı. Ağzıbozuk bile erken kalkmayı alışkanlık edinmiş olmasına rağmen henüz uyanmamıştı – veya belki de sırtı ateşe dönük olarak yattığı yerde gözleri açıktı.

Fark etmezdi. Teller'in katlandığı yalnızlık, arkadaşlar –en azından burada bulunabilecek olanlar– tarafından hafifletilemezdi. Düşünceleri de gönül rahatlığıyla paylaşabileceği türden değildi.

Neredeyse yola çıktıklarından beri toz tükürüyorlardı. Kafilenin arka kısmı peşlerinden gelen muazzam bir kuvvet tarafından tehdit edilmedikçe –ki edilmiyordu– görevlendirildikleri yer komandolara uygun değildi. Hayır. Keneb onları cezalandırıyordu ve Teller adamın neden böyle bir şey yaptığını bilmiyordu. Her nasılsa mangalara bizzat komuta etmekten kaçınabilen teğmen dahi yüzbaşının gerekçelerinden emin değildi. *Tabii durumdan hoşnut olmadığı söylenemez. Öte yandan askerleri bütün On Dördüncü'nün tozunu yuttuğu sürece Ranal o müthiş şöhretini nasıl koruyabilir?*

Hem zaten artık umurumda mı ki?

Poliel kampta bizzat kol gezmişçesine gece havası leş gibi safra kokuyordu. Üç bin gazinin beklenmedik kazanımı On Dördüncü'nün moralini bir hayli düzeltmişti – Teller'in umudu akabinde bir alametle karşılaşmamalarıydı.

Peki öyleyse, gündemdeki konuyu ele alalım. Bu ordunun artık bir şansı var. Benim gibi hergelelere ihtiyacı yok. Hem zaten niye Raraku'ya dönmek isteyeyim ki? İlk seferde bile oradan nefret etmiştim. Artık o genç, geveze budala değilim – eskisinden farklıyım. Sahiden de o kutsal çölde bir şeyler bulabileceğimi mi sandım? Aradığım tam olarak neydi? Kayıp yıllar mı? Gençlere –Gülücük, Koryk, Şişe ve Katran gibi askerlere– özgü o şevk mi? Orduya intikam için katıldım ama bu artık eskisi gibi karnımı doyurmuyor – Hood biliyor ya, hiçbir şey doyurmuyor. İntikam değil. Sadakat değil. Dostluk bile değil. Eh be, Kalam, beni vazgeçirmeliydin. Daha Malaz Kent'teyken. Gözümün içine bakarak bir budala olduğumu söylemeliydin.

Gesler'in çoban köpeği tıpış tıpış yürüyerek görüş alanına girdi.

Böcük hırladı. Daha iri hayvan durakladı, burnuyla havayı kokladı, sonra da birkaç adım uzağa çöktü. Süs köpeği kemirmesine kaldığı yerden devam etti.

"Gel bakalım, Gesler," diye mırıldandı Teller.

Çavuş bir elinde testiyle belirdi. Karşı tarafa oturdu, testiyi şöyle bir inceledi, sonra da tiksinti dolu bir sesle fırlatıp attı. "Artık sarhoş olamıyoruz," dedi. "Ne ben ne Bulutlu ne de Hakikat. Lanetlendik."

"Aklıma daha beter lanetler geliyor," diye mırıldandı Teller.

"Eh, benim de ama olsun. İşin asıl kötü tarafı uyuyamamam. Hiçbirimiz uyuyamıyoruz. Vathar Geçişi'ndeydik – Köpekler Zinciri'ni beklemek için *Silanda*'yı oraya çekmiştik. Orada şöyle okkalı bir yumruk da yedim. Of, nasıl da şaşırmıştım. Her neyse, orayı tekrar görmeye can atmıyorum. Yani olup bitenlerden sonra."

"Köprü sulara kapılıp gitmemiş olsun yeter," cevabını verdi Teller.

Gesler homurdandı.

Bir müddet ikisi de konuşmadılar. "Kaçmayı düşünüyorsun, değil mi, Keman?"

Teller kaşlarını çattı.

Gesler yavaşça kafa salladı. "Onları kaybetmek hiç kolay değildir. Dostları kastediyorum. İnsana neden hâlâ burada olduğunu,

neden bu kahrolasıca kan, kas ve kemik çuvalının yaşamaya devam ettiğini düşündürür. O yüzden kaçacaksın. Ya sonra? Hiçbir şey. Burada değilsin ama nerede olursan ol hâlâ oradasın."

Teller yüzünü buruşturdu. "Sözlerinden bir anlam çıkarmam mı gerekiyor? Dinle, mesele Köprüyakanların başına gelenler değil. Asıl mesele asker olmak. Bütün bunları bir kez daha yapmak. İlk seferinde bile hoşuma gitmediğini fark ettim. Buranın artık doğru yer veya bunun doğru iş olmadığı bir zaman er geç gelip çatmak zorunda, Gesler."

"Belki ama ben henüz onu görmedim. Olay neyde becerikli olduğunda biter. Başka bir şey değil, Keman. Artık bir asker olmak istemiyorsun. Peki ama onun yerine ne yapacaksın?"

"Bir zamanlar taş ustası çırağıydım—"

"Çıraklar on yaşındadır, Kemancı. Senin gibi huysuz moruklar değildirler. Bak, bir askerin yapacağı tek bir iş vardır ve o da askerliktir. Bunun bitmesini mi istiyorsun? Eh, yakında bir muharebe olacak. O zaman bol bol fırsat bulursun. Kendini bir kılıcın üstüne at, olsun bitsin." Gesler duraklayıp işaretparmağını Teller'e doğrulttu. "Ama sorun o değil, haksız mıyım? Artık bir mangan var ve onlardan sorumlusun. Hoşuna gitmeyen, sana kaçmayı düşündüren işte bu."

Teller ayağa kalktı. "Git köpeğini okşa, Gesler." Yürüyüp karanlığa karıştı.

Piketlerin arasından geçerken ayaklarının altında çimenler ıslaktı. Boğuk seslerle sorulan parolalara cevap verdi ve sonunda kamptan çıktı. Yukarıda gökyüzü ağarırken yıldızlar geri çekilmeye başlamıştı. Kepgüveler Vathar'ın ormanlık tepelerine doğru bulutlar hâlinde uçuyor, zaman zaman aralarına bir rhizan dalıyordu. Kepgüveler öyle anlarda patlarcasına dağılıyor, tehlike geçtiğinde tekrar bir araya toplanıyordu.

Çavuşun üç yüz adım ilerisindeki sırtta yarım düzine çöl kurdu dikiliyordu. Geceki ulumalarını tamamlamış olan hayvanlar artık meraktan orada oyalanıyor veyahut havzaya inip artıkları eşeleyebilmek için ordunun gitmesini bekliyordu.

Teller sanki sırtın hemen bu tarafındaki bir çöküntüden gelen alçak, yaslı ve sarsıcı bir şarkı duyup duraksadı. Hep ordugâhın dışından gelen sesi diğer gecelerde de işitmiş ama araştırmaya gerek görmemişti. Tiz, ahenksiz müzik hiç de davetkâr değildi.

Fakat şarkı bu sefer sanki ona yönelikti. Üstelik sesler tanıdıktı. Ansızın yüreği sızlayan Teller oraya doğru yürüdü.

Çöküntü sararmış otlarla kaplıydı ama ortası ezilerek bir daire açılmıştı. İki Wickan çocuk, Nil ve Nether orada karşılıklı oturuyorlardı. Aralarında geniş bir bronz çanak vardı.

Çanağın içi her neyle doluysa kelebekleri oraya çekiyordu. Sayıları şimdilik yirmi kadar olsa bile dahası da geliyordu.

Teller tereddüt etti, sonra da gitmeye davrandı.

"Yaklaş," dedi Nil incecik sesiyle. "Çabuk, güneş doğuyor!"

Çavuş kaşlarını çatarak yaklaştı. Çöküntünün kenarına varınca ani bir telaşla durdu. Kelebekler başına üşüşmüş, gözleri soluk sarı bir kıpırtıyla dolmuştu – cildini bin nefes okşar gibiydi. Teller durduğu yerde dönse de çırpınan kanat yığınlarından başka bir şey görmedi.

"Daha yakına! Seni burada istiyor!" dedi Nether'in tiz, cırtlak sesi.

Fakat Teller bir adım daha atamadı. Üstü tamamen kelebeklerle kaplanmıştı ve o sarı kefenin içinde bir... *mevcudiyet* vardı.

O mevcudiyet konuştu. "*Köprüyakan. Raraku seni bekliyor. Şimdi geri dönme.*"

"Kimsin sen?" diye bilmek istedi Teller. "Konuşan kim?"

"*Ben artık bu diyardanım. Daha önce ne olduğumun önemi yok. Uyandım. Uyandık. Git soydaşına katıl. Raraku'ya – seni orada bulacak. Birlikte tanrıçayı öldürmelisiniz. Raraku'yu ona bulaşmış lekeden kurtarmalısınız.*"

"Soydaşım mı? Orada kimi bulacağım?"

"*Şarkı almış başını gidiyor, Köprüyakan. Bir yuva arıyor. Geri dönme.*"

Mevcudiyet bir anda kayboldu. Kelebekler gün ışığında helezonlar çizerek göğe uçtu. Yükseldi, yükseldi...

Çavuş küçük ellerin çekiştirmesiyle aşağıya baktı. Nether panik dolu bir suratla başını kaldırmıştı. İki adım gerisinde dikilen Nil kollarını gövdesine sarmış, gözleri yaşlarla dolmuştu.

Nether haykırıyordu. "Niye sen? Seslendik de seslendik! *Niye sen!?*"

Başını iki yana sallayan Teller kızı iterek uzaklaştırdı. "Bil-bilmiyorum."

"Ne dedi? Söyle bize! Bize bir mesajı vardı, değil mi? Ne dedi?"

"Size? Hiçbir şey demedi, evlat. Niye ki? Onun kim olduğunu sanıyorsun?"

"Sormo E'nath!"

"Bağcı mı? Ama o—" Teller bir adım daha geriye yalpaladı. "Kesin şu kahrolasıca şarkıyı!"

Wickanlar ona bön bön baktılar.

Ve Teller ikisinin de şarkı söylemediğini fark etti. Söylemeleri mümkün değildi – şarkı devam ediyor, kafasının içini dolduruyordu.

"Ne şarkısı, asker?" diye sordu Nether.

Köprüyakan başını gene sağa sola salladı, ardından dönüp kampa yollandı. Sormo'nun onlara edecek bir lafı yoktu. Kendisinin de. Dahası yüzlerini –çaresizliklerini, ebediyen gitmiş bir hayalete duydukları hasreti– görmek istemiyordu. *O Sormo E'nath değildi. Başka bir şeydi – ne olduğunu ancak Hood bilir. "Uyandık." Bu da ne demek? Hem beni Raraku'da kim bekliyor? Soydaşım... Köprüyakanlar dışında hiç yok ki – aşağıdaki tanrılar aşkına! Tez Ben? Kalam? Yoksa ikisi birden mi?* Sırf kafasında fısıldayan şarkıyı –akıl sağlığını kemiren o feci, acı verecek kadar eksik müziği– susturmak için bile olsa haykırası geldi.

Anlaşılan Raraku'nun henüz onunla işi bitmemişti. Teller içinden verip veriştirdi. *Tüm bunların canı cehenneme!*

Kuzeyde, ordugâhın duman burumlarının ötesinde Vathar'ın örtülü tepeleri güneşin altın sarısı ışığında sanki açıldıkça açılıyordu. Arkasındaki sırtta kurtlar gene uluyordu.

Atı nehre doğru inmeye başlarken Gamet eyerinde kaykıldı. Toprağın buradaki katliamda can verenleri tamamen yutabileceği kadar uzun bir zaman geçmemişti. Sahil şeridinin kumlu çamurunda ağarmış kemikler parlıyordu. Yırtık kumaşlar, deri ve demir parçaları. Ford bile zar zor seçilebiliyordu. Yüzen bir köprünün kalıntıları akıntıya dönük tarafına yığılmış ve o bariyere daha başka döküntüler de takılmıştı. İçleri su dolu batık kağnılar, ağaçlar, otlar ve sazlar alüvyona saplanıp kalmış, böylece bir tür köprü teşkil eden devasa ve bombeli bir kütle ortaya çıkmıştı. Yumruk'a bütün bunların dağılıp gitmesine saniyeler varmış gibi geldi.

İzciler karşıya yayan geçmişlerdi. Gamet öbür yakada yirmi kadar çamura bulanmış Seti görebiliyordu. Adamlar sarp yamaçtan yukarı tırmanıyorlardı.

Nehrin her iki yanındaki ormanlar bir renk cümbüşüne dön-

müştü. Ağaçların dallarına rüzgârda fırıl fırıl dönen saç örgülerinin ve boyalı insan kemiklerinin bağlı olduğu kumaş şeritler tutturulmuştu.

Mesh'arn tho'ledann. Saf Kan Günü. Nehrin yukarısında, Gamet'in görebildiği mesafeye kadar her iki yakada çalkantılı suların üzerine sarkacak şekilde, çamura uzun sırıklar saplanmıştı. O sırıklara koyun ve keçi leşleri asılıydı. Bazılarından hâlâ kan damlarken diğerleri çoktan çürümeye başlayarak sineklerle, kepgüvelerle ve leş yiyici kuşlarla kaplanmıştı. Kurban edilmiş hayvanlardan balıkların akın ettiği küçük beyaz pullar dökülmekteydi ve o pulların ne olduğunu anlaması Gamet'in biraz zamanını aldı: Nehre düşen kurtçuklar.

Bankete yaklaşırlarken Yüzbaşı Keneb atını Gamet'inkinin yanına yanaştırdı. "O yalosları birbirine tutturan şey çamur değil galiba? Biraz alüvyon ve kum vardır ama çoğu—"

"Kan, evet," diye mırıldandı Gamet.

Takip ettikleri Muavin'in sağında ve solunda Nil ile Nether vardı. Su kenarına ulaşan üçlü atlarını durdurdu. Gamet ile Keneb'in arkasındaki yamaçta, nehrin ve oradaki köhne köprünün görüş alanında Onuncu Lejyon'un ön bölükleri bekliyordu.

"Sence bu kurbanlar bizi karşılamak için mi kesilmiştir, Yumruk? Böyle bir kıyımın uzun süre devam edebileceğini hiç sanmıyorum – yoksa sürüler kaşla göz arasında tükenir."

"Bazıları bir süredir buradaymış," diye gözlemde bulundu Gamet. "Ama haklı olmalısın, Yüzbaşı."

"Bir kan nehrini geçelim diye. Eğer o kahrolası kabileler bunun şerefli bir jest olduğunu düşünüyorlarsa Kraliçe akıllarını başlarından almış demektir. Dünyaya mecazi bir gözle bakma fikri oldum olası dikkatimi dağıtmıştır. Yedi Kent yerlileri her şeyi farklı görürler. Onlara göre arazi canlıdır – sadece eskilere dayanan hülasalar inancı bakımından değil, başka ve çok daha farklı bir açıdan da."

Gamet adama göz attı. "Bu araştırmaya değer bir mevzu mu, Yüzbaşı?"

Keneb şaşırdı, sonra da gülümseyip nedense meyus bir edayla omuz silkti. "Nihayet gerçekleşmesinin aylar öncesinden itibaren halk arasında sadece ve sadece isyan konuşuldu. Emareleri okumaya zahmet etseydik, Yumruk, daha iyi hazırlanabilirdik."

Atlarını Muavin'in ve iki Wickan'ın yanına yanaştırmışlardı.

Keneb'in sözleri üzerine Tavore atını döndürüp yüzbaşıyı karşısına aldı. "Bazen," dedi, "bilmek yetmez."

"Affedersin, Muavin," dedi Keneb.

Tavore ifadesiz gözlerini Gamet'e dikti. "Komandoları öne çıkar, Yumruk. Lağımcılara ve mühimmata ihtiyacımız olacak. Kanla sabit duran bir dökümtü köprüsünden değil, bir forddan karşıya geçeceğiz."

"Peki, Muavin. Yüzbaşı, benimle gelir misin?"

Atlarına bir U dönüşü yaptırıp yamacı tırmandılar. Keneb'e göz atan Gamet adamın sırıttığını gördü. "Seni bu kadar keyiflendiren ne, Yüzbaşı?"

"Mühimmat, komutanım. Lağımcılar epey bir ağlaşacak."

"Fordun kendisini yok etmedikleri sürece onları sarılarak teselli etmekten mutluluk duyarım."

"Yerinde olsam böyle bir söz verdiğimi duysunlar istemezdim, komutanım."

"Evet, galiba haklısın."

Onuncu Lejyon'un ön saflarına ulaştıklarında Gamet el edip bir ulağı yanına çağırdı. Binici yaklaşırken Yumruk Tene Baralta kadına katıldı ve ikisi birlikte geldi.

"Lağımcılar?" diye sordu Kızıl Kılıç.

Gamet kafa salladı. "Evet."

Tene Baralta da kafa sallayıp ulağa hitap etti. "Komando teğmenlerine haber ilet. Muavin'e bir miktar tahrip lazım. Derhâl."

"Emredersin, komutanım," cevabını veren kadını atını geriye çevirdi.

Ulağın hat boyunca bir eşkinle uzaklaşmasını seyrettiler. Kızıl Kılıç daha sonra Gamet'e doğru döndü. "Yaptığımızı hakaret kabul edecekler. Bu kan köprüsü takdis amacı taşıyor."

"Muavin bunun farkında, Tene Baralta," cevabını verdi Gamet. "Ama zemin fazlasıyla güvenilmez. O kadarı gizli gözlemcilerimiz için bile apaçık belli olmalı."

İriyarı adam yaptığı hareketle zırhını şıngırdatarak omuz silkti. "Belki Khundryllerden Gall'a gizlice haber versek iyi olur. O gözlemcilere bir atlı yollayıp herhangi bir yanlış anlaşılmanın önüne geçebilir."

"İyi fikir," diye yanıtladı Gamet.

"Öyleyse gidip halledeyim."

Kızıl Kılıç atıyla oradan uzaklaştı.

"Fazla ileri gidiyorsam beni affet, Yumruk," diye mırıldandı Ke-

neb, "ama az önce yaşananlar bana Muavin'in hiç hazzetmeyeceği bir şeymiş gibi geliyor."

"Sence Muavin subayları arasında inisiyatif gösterilmesinden hazzetmiyor mudur, Yüzbaşı?"

"Öyle bir şey aklımdan bile geçmez."

"Daha şimdi geçti."

"Ah, şey, ne demek istediğini anlıyorum. Özür dilerim, Yumruk."

"Haklı olduğun zaman asla özür dileme, Keneb. Burada mangaları bekle." Gamet, Muavin'in hâlâ atının sırtında oturduğu sahil şeridine yollandı.

Nil ile Nether kendi atlarından inmiş ve çamurlu suda diz çöküp başlarını öne eğmişlerdi.

Gamet oraya vardığında Tavore'un öfkesini sıkı sıkıya dizginlediğini fark etti. *Evet, hâlâ zincirlere tutunuyorlar ve görünen o ki bırakmayı hiç istemiyorlar... tabii öyle bir seçenekleri olduğu sürece. Eh, inisiyatiften bahseden bendim.* "Bakıyorum da çocuklar çamurda oyun oynuyor, Muavin."

Başını hızla çeviren kadının gözleri kısıldı.

Gamet sözlerini sürdürdü. "Bence yanlarına bir dadı verelim de fazla heyecanlanıp kendilerini incitmesinler. Ne de olsa, Muavin, İmparatoriçe'nin seni onlara *analık* etmekle görevlendirdiğini hiç sanmam."

"Şey, hayır," diye kısa bir duraksamanın ardından aheste aheste konuştu Tavore. "Büyücülerim olmaları gerekiyordu."

"Öyleyse merak ediyorum da onlardan hayaletlerle konuşmalarını istedin mi? Nehir hülasalarını yatıştırma peşindeler mi?"

"Gene hayır, Yumruk. Aslına bakarsan ne yaptıklarına dair en ufak bir fikrim yok."

"Fazlasıyla hoşgörülü bir anne olduğun kanaatindeyim, Muavin."

"Doğru. Öyleyse benim yerime eylemde bulunman için sana izin veriyorum, Yumruk."

Nil ile Nether'in arkalarında geçen diyaloğu duymamaları mümkün değildi ama ikisi de kılını kıpırdatmadı. Yüksek sesle iç geçiren Gamet atından indi ve çamurlu su hattına yürüdü.

Ardından ellerini uzatıp hayvan postundan gömleklerin her birini sıkıca kavradı ve sertçe asılarak iki Wickan'ı ayağa kaldırdı.

Yumruk onları şöyle bir sarsarken yüksek cıyaklamaları öfkeli uslamalar izledi. Gamet sonunda ikilinin yönünü Muavin'e doğru çevirdi. "Bir Wickan nine böyle yapardı. Biliyorum, Malazan tarzı

ebeveynlikten daha sert. Ama zaten bu iki çocuk Ma'azanlı değil, haksız mıyım?" Onları bıraktı.

"Belki artık çok geçtir, Yumruk," dedi Tavore, "ama sana o iki çocuğun aynı zamanda birer bağcı olduğunu hatırlatmak isterim."

"Henüz bağcılıklarından bir iz görmedim, Muavin. Ama beni illa lanetlemek istiyorlarsa varsın lanetlesinler."

Lakin o sırada iki Wickan'ın da öyle bir şey yapası yok gibiydi. Hiddet, yerini somurtmaya çok benzeyen bir tutuma bırakmıştı.

Tavore genzini temizledi. "Nil, Nether, sanırım ordumuzun bu ormandaki yerel kabileleri bulacak ve onları jestlerinin altında yatan anlamın farkında olduğumuza ama yine de bu fordu sağ salim geçmemiz gerektiğine dair temin edecek temsilcilere ihtiyacı var."

"Muavin, Yumruk Tene Baralta benzer bir öneride bulundu ama Khundrylleri kullanarak."

"Öyleyse belki her iki kabileden temsilciler görevlendirmeliyiz." Tekrar Wickanlara hitap etti. "Gidip Yumruk Tene Baralta'ya haber verin."

Gamet kardeşlerin aralarında bakışmalarını seyretti. "Nasıl istersen," dedi Nil, Muavin'e.

Nether oradan ayrılmadan önce Gamet'e kindar bir bakış attı.

"Dua et de yaptığının bedelini ödemeyesin," dedi Tavore işitme menzilinden çıktıklarında.

Gamet omuz silkti.

"Ve gelecek sefere Tene Baralta önerilerini doğrudan bana sunsun."

"Emredersin, Muavin."

Ağzıbozuk ile Teller sahil şeridinden apar topar uzaklaştılar. Sırılsıklam ve kanlı çamura bulanmış olmalarına rağmen sırıtmadan edemiyorlardı. Mühimmatın kendi stoklarından değil de On Dördüncü'nünkinden alınmış olması, zevklerini ikiye katlamıştı. On iki çatargaç yatay patlamalar tetikleyecek, sığ bir derinliğe gömülü üç küfürgeç de enkazı gevşetecekti.

Ve her şey saniyeler içinde infilak edecekti.

Ordunun geri kalanı bu taraftaki yamacın tepesine çekilmişti; karşı yakadaki Seti gözcüler ortalarda yoktu. Böylece geriye bir tek deliler gibi koşan iki lağımcı kalıyordu.

Gök gürültüsü gibi bir *gümbürtü* her iki adamı da havaya savurdu. Kum, çamur ve su deryasını bir moloz yağmuru izledi.

Adamlar, elleri başlarının üstünde, uzun bir müddet hareketsiz

yattılar. Kulaklarına ulaşan tek ses açılmış fordu kaplayan sulardan geliyordu. En sonunda dönüp Ağzıbozuk'a bakan Teller onu da kendisine bakarken buldu.

Belki iki küfürgeç işimizi görürdü.

Karşılıklı kafa salladılar, ardından ayağa kalktılar.

Ford sahiden de açılmıştı. Ötedeki sular artık Dojal Hading Denizi'ne sürüklenen yaloslarla doluydu.

Teller yüzündeki çamuru sildi. "Sence zeminde hiç çukur açmış mıyızdır, Ağzıbozuk?"

"Bahse varım kimsenin boğulmasına sebep olacak kadar değil. İyi ki kaçmadın," diye mırıldanarak ekledi Ağzıbozuk, atlılar arkalarındaki yamaçtan inerlerken.

Teller adama göz attı. "Duymadığın nedir?"

"Bu soruya cevap veremem, öyle değil mi, Keman?"

Gelen ilk atlı, Altıncı Manga'dan onlar gibi bir lağımcıydı. "Düz ve temiz," dedi Belki. "Ama fazla yakın bıraktınız – suratını toprağa gömdükten sonra büyük bir patlama tetiklemenin ne anlamı var ki?"

"Yapacağın daha başka zekice yorumlar var mı, Belki?" diye homurdanan Ağzıbozuk üstünü başını süpürse de yaptığı hareketin ölçülebilir bir başarı sağlama ihtimali yoktu. "Eğer yoksa bir zahmet oraya gidip çukur var mı kontrol ediver."

"Yavaş yavaş," diye ekledi Teller. "Bırak atın kendi temposunu bulsun."

Belki'nin kaşları kalktı. "Sahi mi?" Sonra bineğini dürterek yürüttü.

Teller askerin arkasından baktı. "Onun gibi alaycı hergelelerden nefret ederim."

"Atının bacaklarını kırarsa Wickanlar derisini yüzer."

"Desene her an bir kan davası çıkabilir."

Ağzıbozuk kendini temizlemeye yönelik nafile çabalarına ara verdi, ardından kaşlarını çattı. "Ne var?"

"Boş ver."

Ranal ile Keneb atlarıyla oraya geldiler. "İyi iş çıkardınız," dedi yüzbaşı. "Sanırım."

"Sorun çıkacağını sanmam," cevabını verdi Teller. "Yeter ki kimse bize ok atmaya başlamasın."

"O iş halloldu, Çavuş. Eh, ilk geçiş ayrıcalığını senin mangana veriyorum."

"Emredersin, komutanım."

İşini başarıyla yapmaktan kaynaklanan bir haz duyması gerekirdi ama Teller patlamanın hemen akabindeki o ilk coşkunun ötesinde hiçbir şey hissetmemişti. Kopuk şarkı her düşüncesinin altında yatan bir ağıt gibi hâlâ zihninde fısıldıyordu.

"İlerideki yol açık gözüküyor," diye mırıldandı Ağzıbozuk.

Evet ama bu ondan hoşlanacağım anlamına gelmez.

Vathar Nehri'nin kuzey yakasında arazi hızla dikleşiyor, batıya uzanan patikanın yanında ağaçsız bir tanıktepe* yükseliyordu. Ordu karşıya geçmeyi sürdürürken Muavin ile Gamet tanıktepenin zirvesine doğru keçiyolunu tırmandılar. Forddaki ikinci günleri sona ererken güneş gökyüzünde alçalmıştı ve sollarından vuran parlak ışık nehri lavla doluymuş gibi gösterse de kayalık çıkıntının bu tarafı derin gölgelerle kaplıydı.

Gamet'in deri kaplı bacaklarına bulaşmış çamur kuruyarak sert, çatlaklarla bezeli ikinci bir cilde dönüşüyordu ve Tavore'un peşi sıra seğirtirken yere toz döküyordu. İç çamaşırları terden sırılsıklam olan Yumruk tıknefes olmuştu.

Zirveye varıp yeniden gün ışığına çıktılar. Çorak, düz kaya tabakası hızlı ve sıcak bir rüzgârla süpürülüyordu. Kuytuda kalan daha aşağıdaki bir sahanlığa halka şeklinde dizilmiş taşlar muhtemelen Köpekler Zinciri zamanında kurulmuş bir yemek veya işaret ateşinin yerini belli ediyordu.

Muavin eldivenlerindeki tozu silkti, sonra da kuzey kenarına gitti. Gamet az sonra onu takip etti.

Kuzeydoğuda boz renkli ve duman kaplı Ubaryd şehri görülebiliyordu. Daha ötede Dojal Hading Denizi ışıldıyordu. Şehrin limanı gemilerle doluydu.

"Amiral Nok," dedi Muavin.

"Demek Ubaryd'ı geri almış."

"Evet. Orada ikmal yapacağız." Kadın kuzeyi işaret etti. "Bak, Gamet. Görüyor musun?"

Adam Ubaryd Odhan denen engin sahranın karşısında ne görmesi gerektiğini merak ederek gözlerini kıstı. Derken ciğerlerindeki nefes dişlerinin arasından tıslayarak çıktı.

İkinci bir güneş daha batıyormuşçasına ufukta kıpkırmızı bir duvar vardı.

---

* Dik yamaçlara ve düz bir zirveye sahip yalnız tepe. *–çn*

"Hortum," dedi Tavore.

Rüzgâr sanki aniden çok daha soğudu ve Gamet'i durduğu yerde iter oldu.

"Ötesinde düşmanımız bekliyor," diye devam etti Muavin. "Söyle bana, sence Sha'ik yaklaşımımıza karşı koyar mı?"

"Koymaması ahmaklık olur," cevabını verdi Yumruk.

"Bundan emin misin? Hiç kan dökmemiş acemilerle kapışmayı yeğlemez mi?"

"Öylesi çok büyük bir kumar olur, Muavin. Yaptığımız yürüyüş bile On Dördüncü'yü sertleştirecek. Sha'ik'in yerinde olsam savaş yorgunu, hırpalanmış bir düşmanla karşılaşmayı yeğlerdim. Yaralıların yavaşlattığı; ok, at vesaire sıkıntısı çeken bir düşmanla. Dahası o sayede son karşılaşmamızdan evvel senin hakkında da bir şeyler öğrenirdim, Muavin. Taktiklerin gibi. Halihazırda Sha'ik senin ölçünü alamaz."

"Evet. İlginç, değil mi? Ya bana kayıtsız kalıyor ya da ölçümü çoktan aldığını hissediyor – ki öyle bir şey tabii ki imkânsız. Ordumuzda casusları olduğunu farz etsek bile şimdiye kadar muntazam yürümemizi sağlamaktan başka bir şey yapmadım."

Casuslar mı? Aşağıdaki tanrılar aşkına, bunu düşünmemiştim bile!

Bir müddet konuşmadılar. İkisi de kuzeye bakarken kendi düşüncelerine dalmıştı.

Güneş sollarında gözden kayboldu.

Fakat Hortum'un kendi ateşi sönmedi.

16

Gücün bir sesi vardır ve o ses Tanno Ruhgezer'in Şarkısı'dır.

Kimloc

Nemli bir burnun böğrünü hafifçe sürtmesiyle uyandı. Gözlerini yavaşça açıp başını aşağıya çevirdiğinde bir bhok'aral yavrusu gördü. Bir tür deri enfeksiyonu yüzünden lekelerle kaplı yaratık karnına dayanmış ve kıvrılıp yatmıştı.

Kalam doğrulup otururken yaratığı boynundan tutup bir duvara fırlatma dürtüsünü bastırdı. Sebep tabii ki şefkat değildi. Daha ziyade bu yeraltı tapınağında yüzlerce, belki de binlerce bhok'aral yaşaması ve yaratıkların karmaşık bir sosyal yapıya sahip olmasıydı – Kalam bu yavruya zarar verirse kendini bir yetişkin erkekler sürüsünün altında bulabilirdi. Ve bhok'arallar ufak tefek hayvanlar olsalar da köpekdişleri bir ayınınkilerle yarışabilirdi. Hâl böyleyken Kalam tiksintisini sınırlamaya çalışarak alacalı yavruyu nazikçe itti.

Yaratık acınası bir miyavlama çıkardı ve kocaman, parlak gözlerle ona baktı.

"Deneme bile," diye mırıldanan suikastçı kürklerden sıyrılıp ayağa kalktı. Karnı küflü deri pullarıyla kaplıydı ve yün gömleği yavrunun akıntılı burnundan dolayı ıslaktı. Kalam gömleğini çıkarıp küçük odanın bir köşesine attı.

Iskaral Pust'u bir haftadır görmemişti. Arada bir el ve ayak parmak uçlarının karıncalanması dışında enkar'al iblisin saldırısının etkilerini neredeyse tamamen atlatmıştı. Elmasları teslim etmişti ve artık gitmeye can atıyordu.

Koridorda belli belirsiz bir şarkı yankılanıyordu. Suikastçı başını iki yana salladı. *Belki Mogora günün birinde melodiyi tutturur*

ama o zamana kadar... aşağıdaki tanrılar aşkına, nasıl da kulak tırmalıyor! Yırtık pırtık sırt çantasına gitti ve yedek bir gömlek buluncaya dek içini didik didik etti.

Dışarıdan ani bir patırtı geldi ve döner dönmez kapının hızla açıldığını gördü. Mogora bir elinde tahta bir kova, diğerindeyse bir paspasla kapı aralığında duruyordu. "Burada mıydı? Daha şimdi? Burada mıydı? Söyle bana!"

"Onu günlerdir görmedim," diye yanıtladı Kalam.

"Mutfağı temizlemesi lazım!"

"Tek yaptığın bu mu, Mogora? Iskaral Pust'un gölgesini kovalamak?"

"*Tek!*" Sözcük bir çığlık şeklinde çıktı. Kadın paspası bir silah gibi ileri doğrultup hışımla suikastçının üstüne yürüdü. "Mutfağı bir tek ben mi kullanıyorum? Hayır!"

Kalam geri çekilerek yüzündeki tükürükleri sildi. Fakat Dal Honlu kadın ilerleyişini sürdürdü.

"Ve *sen*! Yemeklerin kendiliğinden mi geliyor sanıyorsun? Sence gölge tanrıları onları yoktan mı var ediyorlar? Seni buraya ben mi davet ettim? Misafirim misin? Senin uşağın mıyım?"

"Tanrılar korusun—"

"Sus! Ben konuşuyorum, sen değil!" D'iver paspası ve kovayı Kalam'ın ellerine tutuşturdu, sonra da karyolanın üstüne kıvrılıp yatmış bhok'aral yavrusunu gördü. Yırtıcı bir hayvan gibi çömeldi ve kanca yaptığı parmaklarla yaratığa sokuldu. "İşte buradasın," diye mırıldandı. "Derini her yere döküyorsun, değil mi? Ama daha fazla dökemeyeceksin!"

Kalam kadının yoluna çıktı. "Yeter, Mogora. Çık git buradan."

"Evcil hayvanım olmadan gitmem."

"Evcil hayvanın mı? Onun boğazına sarılmaya niyetlisin, Mogora!"

"Ne olmuş yani?"

Kalam paspası ve kovayı yere bıraktı. *Buna inanamıyorum. Uyuz bir bhok'aralı savunuyorum... hem de bir D'iver cadısından.*

Kapı aralığında bir kıpırtı oldu. Kalam orayı işaret etti. "Arkana bak, Mogora. Bu yavruyu incitirsen bir de *onlarla* uğraşman gerekir."

Kadın hızla o tarafa doğru döndü, ardından tıslադı. "Pislikler! Iskaral'ın dölleri – hep casusluk yaparlar! Iskaral öyle saklanır, onları kullanarak!"

Mogora zılgıtlı bir çığlıkla kapı aralığına hücum etti. Orada toplanmış bhok'arallar cevaben cıyaklayıp etrafa kaçıştı. Yine de Kalam içlerinden birinin fırlayıp kadının bacaklarının arasından geçtiğini ve karyolaya sıçradığını gördü. Bhok'aral yavruyu kolunun altına alıp koridora koştu.

Mogora takibini sürdürürken feryatları uzaklaşıp gitti.

"He he."

Kalam döndü.

Karşı köşenin gölgelerinden Iskaral Pust çıktı. Üstü başı tozla kaplı adamın cılız omuzlarından birinden bir heybe sarkıyordu.

Suikastçı kaşlarını çattı. "Bu tımarhanede yeteri kadar bekledim, Rahip."

"Orası öyle." Baş Rahip başını yana yatırıp kafasında kalmış birkaç tel saçtan birini çekiştirdi. "İşim bitti ve o artık gidebilir, değil mi? İyi ve samimi davranmalı, yerlere altın tozu serperek dışarıda bekleyen dünyaya giden yolu işaretlemeliyim. O zaman hiçbir şeyden şüphelenmez. Kendi rızasıyla çekip gittiğini zanneder. Tam da olması gerektiği gibi." Aniden gülümsedi, ardından heybeyi uzattı. "İşte, sana birkaç elmas. Onları sağda solda, hatta her yerde harca! Ama unutma, Hortum'u delerek Raraku'nun kalbine girmelisin, tamam mı?"

"Niyetim de o zaten," diye homurdanan Kalam heybeyi alıp kendi sırt çantasına tıkıştırdı. "Amaçlarımız birbiriyle çelişmiyor, Rahip, ama sanırım sapkın zihninden dolayı sen öyle olmasını yeğlerdin. Yine de... saptanmadan Hortum'u delmek. Onu nasıl becereceğim?"

"Gölgetaht'ın seçilmiş fanisinin yardımıyla. Baş Rahip ve Rashan'ın, Meanas'ın, Thyr'ın Efendisi Iskaral Pust! Hortum bir tanrıça ve aynı anda her yere bakamaz. Haydi, eşyalarını çarçabuk topla. Gitmeliyiz! Karım geri geliyor ve mutfağı yine batırdım! Acele et!"

Büyük bir kayalık çıkıntının altında gölge kovanından çıktıklarında vakit gündüzdü ve Hortum'un kuduruk duvarıyla aralarında yüz adım bile yoktu. Kalam üç adım ilerledikten sonra uzanıp rahibi kolundan tuttu ve kendine döndürdü.

"Şu şarkı... Hood aşkına, şu şarkı nereden geliyor, Iskaral? Manastırda da duydum ve Mogora'nın söylediğini sandım."

"Mogora şarkı söyleyemez, seni budala! Ben hiçbir şey duymuyorum. Başıboş rüzgârlardan ve kumların hışırtısından başka hiç-

bir şey! Sen delisin! O deli mi? Evet, bir ihtimal. Hayır, muhtemelen. Güneş beynini o kalın kafatasının içinde pişirmiş. Kademeli bir zeval – ama elbette, elbette hayır. Duyduğun şey Tanno şarkısı. Yine de muhtemelen deli. Birbirinden tamamıyla farklı iki mesele. Şarkı. Ve deliliği. Belirgin, alakasız, ikisi de efendilerimin planladıklarına eşit derecede zıt. Veya potansiyel olarak öyle. Potansiyel olarak. Bu kahrolası diyarda, özellikle de burada katiyet diye bir şey yok. Erinçsiz Raraku. Erinçsiz!"

Kalam bir hırıltıyla adamı iterek uzaklaştırdı ve Hortum'un duvarına doğru yürümeye başladı. Iskaral Pust az sonra peşinden gitti.

"Bana bu işin altından nasıl kalkacağımızı söyle, Rahip."

"Aslında çok basit. Tanrıça bir delik açıldığını anlayacak. Saplanan bir bıçak gibi. Bundan kaçınılamaz. Dolayısıyla işin sırrı hedef şaşırtma! Ve hedef şaşırtmada Iskaral Pust'tan iyisi yoktur!"

Kaynayan kum duvarının yirmi adım uzağına vardılar. Uçuşan toz bulutları onları yuttu. Iskaral Pust kum dolu bir sırıtışla daha da yaklaştı. "Sıkı dur, Kalam Mekhar!" Sonra ortadan kayboldu.

Suikastçının yanında dev bir şekil belirdi. Ansızın bir kol demeti tarafından tutulup kaldırıldı.

Azalan.

Yaratık Hortum Duvarı'nın kenarı boyunca hiçbir atın ulaşamayacağı bir süratle koşmaya, akmaya başladı. İblis Kalam'ı gövdesinin altına bastırdı – sonra da duvardan içeri daldı.

Suikastçının kulakları gümbür gümbür bir uğultuyla doldu, teni kumlarla kamçılandı. Gözlerini sımsıkı kapadı.

Çok sayıda patırtının ardından azalan sımsıkı kumların üstünde depar atıyordu. İleride bir kentin harabeleri uzanıyordu.

İblisin altında ateş yanıyordu. Koştukça arkasında harlı alevlerden bir iz bırakıyordu.

Ölü kentin üstüne kurulu olduğu yükseltilmiş tal karşılarında belirdi. Azalan yavaşlamaya bile gerek görmeden yıkık duvarı tırmandı. Karşılarına bir çatlak çıktı. İblisin geçebileceği kadar geniş değildi ama Kalam için yeterliydi.

Azalan çatlağın üstünden akarken yükünü oradan içeriye attı. Kalam derin gölgelerle kaplı molozların ve çömlek kırıklarının arasına sertçe indi.

Yukarıdan gelen ani bir gümbürtüyle kayalar sarsıldı. Gümbürtü tekrar tekrar yükselerek âdeta kum duvarına doğru uzanan

bir yol çizdi. Patlamalar en sonunda kesildi ve geriye bir tek Hortum'un uğultusu kaldı.

Galiba dışarı çıkmayı becerdi. Hergele amma da hızlı.

Suikastçı bir süre hareketsiz kalarak yanıltmacanın işe yarayıp yaramadığını merak etti. Her halükârda dışarı çıkmak için geceyi bekleyecekti.

Artık şarkıyı duyamıyordu. *İşte minnet duyulacak bir şey.*

Çatlağın bir duvarı katman katman çömlek kırıklarından, bir diğeri taş döşeli bir sokağın önce batmış sonra tekrar kabarmış bir kısmından, sonuncusuysa bir binanın sıvaları dökülmüş iç duvarından oluşuyordu. Zemindeki gevşek molozlar derinmiş gibi geliyordu.

Silahlarını kontrol eden Kalam oturup beklemeye koyuldu.

Kesici, kollarında Apsalar'la kemerli girişten dışarı çıktı. Genç kadının ağırlığı incinmiş omzuna acı dalgaları yolluyordu ve onu uzun süre taşıyabileceğini sanmıyordu.

Otuz adım ileride, iki patikanın buluştuğu açıklığın kenarında düzinelerce ceset yatıyordu. Ve ortalarında Kotilyon dikiliyordu.

Kesici yürüyüp gölge tanrının yanına gitti. Tiste Edurlar soldaki açık bir alana halka şeklinde yığılmışlardı ama Kotilyon'un bütün dikkati ayakları dibinde yatan belirli bir cesede çevrili gibiydi. Daru yaklaşırken tanrı yavaşça çömeldi ve elini uzatıp cesedin saçlarını suratından çekti.

Kesici cesedin o yanmış yaşlı cadıya ait olduğunu gördü. *Malazan grubundaki gücün kaynağının o olduğunu sanmıştım. Ama değilmiş. Meğerse Seyyah'mış.* Kotilyon'un yüz ifadesini fark edince birkaç adım uzakta kalakaldı. O perişan hâlinden dolayı tanrı sanki bir anda yirmi yıl yaşlanmıştı. Saçları geriye çeken eldivenli el şimdi ölü kadının kavruk yüzünü okşamaktaydı.

"Onu tanır mıydın?" diye sordu Kesici.

"Hawl," diye kısa bir süre sonra cevap verdi Kotilyon. "Surly hepsini ortadan kaldırdı, Kıskaç'ın komuta kademesinden geriye kimse kalmadı sanıyordum. Onun öldüğünü sanıyordum."

"Öldü de." Delikanlı hemen ağzını kapadı. *Bu da edilecek laf mıydı—*

"Onları gizlenmekte ustalaştırdım," diye devam etti Kotilyon, gözlerini ayaklar altında ezilmiş kanlı çimenlerde yatan kadından ayırmaksızın. "Anlaşılan o ki benden bile gizlenebilecekleri kadar."

"Sence burada ne arıyordu?"

Kotilyon hafifçe irkildi. "Yanlış soru, Kesici. Asıl sorulması gereken, neden Seyyah'la beraberdi? Kıskaç neyin peşinde? Ve Seyyah... tanrılar aşkına, Hawl'un kim olduğunu biliyor muydu? Elbette biliyordu – ah, kadıncağız yaşlanmıştı ve durumu iyi değildi ama yine de..."

"Gidip ona sorabilirsin," diye mırıldanan Daru oflayarak Apsalar'ın ağırlığını bir kolundan ötekine aktardı. "Sonuçta şu an arkamızdaki avluda."

Kotilyon kadının boynuna uzandı ve sırıma takılı bir şeyi açığa çıkardı: Sararmış bir tür kıskaç. Onu çekip kopardı, şöyle bir inceledi, sonra da ters çevirip Kesici'ye doğru fırlattı.

Cisim delikanlının göğsüne çarptı, oradan da Apsalar'ın kucağına düştü.

Daru onu bir süre inceledi, ardından başını kaldırıp tanrıyla göz göze geldi.

"Edur gemisine git, Kesici. Siz ikinizi başka bir... ajanımızın yanına gönderiyorum."

"Orada ne yapacağız?"

"Bekleyeceksiniz. Size ihtiyaç duyulmasını."

"Ne için?"

"Kıskaç Efendisi'ni alaşağı etmekte diğerlerine yardım etmek için."

"Onun nerede olduğunu biliyor musun?"

Tanrı, Hawl'u kollarına alıp doğruldu. "Bir kuşkum var. Nihayet tüm bunlarla ilgili bir kuşkum var." Çelimsiz figürü kollarında rahatça taşıyarak döndü ve delikanlıyı şöyle bir süzdü. Yüzünde kısa ve bezgin bir tebessüm belirdi. "Şu hâlimize bak," dedi, sonra da dönüp orman patikasına doğru yürümeye başladı.

Kesici arkasından bakakaldı.

Sonra bağırdı: "Aynı şey değil! Değil işte! *Hiç de*—"

Ormanın gölgeleri tanrıyı yuttu.

Kesici bir küfür tıslad ve kıyı hattına giden patikaya saptı.

Tanrı Kotilyon yol kenarındaki küçük bir kayrana varıncaya dek yürüdü. Yükünü kayranın ortasına taşıdı ve nazikçe yere bıraktı.

Karşı tarafa bir yığın gölge üşüştü. Bunlar yavaş yavaş birleştikçe Gölgetaht'ın silik, belirsiz sureti ortaya çıktı. Tanrı bu seferlik uzun bir süre konuşmadı.

Kotilyon, Hawl'un ölüsünün yanında diz çöktü. "Seyyah burada, Ammanas. Edur harabelerinde."

Ammanas hafifçe homurdandı, sonra da omuz silkti. "Sorularımızı yanıtlamaya ilgi duymuyor. Zaten hiç duymadı. O da bütün Dal Honlular kadar inatçı."

"Sen de Dal Honlusun," diye gözlemde bulundu Kotilyon.

"Aynen öyle." Ammanas hiç ses çıkarmadan ilerleyip cesedin öbür tarafına geçti. "Bu o, değil mi?"

"Evet."

"Müritlerimizin kaç defa ölmeleri gerekiyor, Kotilyon?" diye sordu tanrı, ardından iç geçirdi. "Ama zaten bir süre önce müridimiz olmaktan çıktığı belliydi."

"Gittiğimizi sanıyordu, Ammanas. İmparator ve Dansçı artık yoktu. Ölmüşlerdi."

"Bir açıdan haklıydı da."

"Evet, bir açıdan. Ama en önemli açıdan değil."

"Neymiş o açı?"

Kotilyon başını kaldırıp surat ekşitti. "O dostumuzdu."

"Ah, en önemli açı." Ammanas bir müddet konuşmadı. "Bu konunun takipçisi olacak mısın?"

"Başka bir seçenek görmüyorum. Kıskaç bir şeylerin peşinde. Onları durdurmalıyız."

"Hayır, dostum. *Başarısızlığa uğramalarını* sağlamalıyız. Bir... iz buldun mu?"

"Daha fazlasını buldum. Bütün her şeyi kimin tezgâhladığını anladım."

Gölgetaht'ın kukuletalı başı hafifçe yana eğildi. "Kesici ile Apsalar'ın şu an gittikleri yer orası mı?"

"Evet."

"Yeterli olurlar mı?"

Kotilyon başını iki yana salladı. "Daha başka ajanlarım da var. Ama bir terslik çıkması hâlinde Apsalar nispeten yakınlarda bulunacak."

Ammanas kafa salladı. "Peki neresi?"

"Raraku."

Kotilyon göremese de yoldaşının yüzünün geniş bir sırıtışla ayrıldığını biliyordu. "Ah, sevgili Urgan, sanırım çalışmalarım hakkında sana daha fazla şey söylememin zamanı geldi..."

"Kalam'a verdiğim elmaslar mı? Bak onları merak ediyordum."

Ammanas eliyle Hawl'un cesedini işaret etti. "Gel onu evine –yani evimize– götürelim. Sonra da oturup konuşalım... uzun uzadıya."

Kotilyon kafa salladı.

"Hem zaten," diye doğrulurken ekledi Gölgetaht, "Seyyah beni tedirgin edecek kadar yakın."

Fazla geçmeden kaynağı belirsiz birkaç gölge hariç kayran boşaldı. O gölgeler de çabucak ufalarak ortadan kayboldu.

Kesici, kumtaşı sahil şeridine ulaştı. Düz, pürüzlü taş sahanlığa dört filika çıkarılmıştı. Ötedeki körfeze de ağır hasarlı iki büyük dromon demirlemişti.

Filikaların etrafına teçhizat saçılmıştı ve koskoca iki ağaç kesilip devrildikten sonra yakınlara çekilmişti – muhtemelen kırık yelken direklerini yenilemek için. Salamura balık içeren bazı fıçılar açılmış ve temiz suyla doldurulmuş başka fıçılar da hemen yakınına dizilmişti.

Kesici genç kızı yere bırakıp filikalardan birine yaklaştı. Pruvadan kıça kadar yaklaşık on beş adım uzunluğundaki geniş kemereli tekneler yerlerine oturtulmamış bir yelken direğine ve yana takılı bir dümen küreğine sahipti. Her iki yanda birer ıskarmoz vardı. Küpeşteler karmakarışık oymalarla kaplıydı.

Apsalar'ın tutulduğu ani bir öksürük krizi delikanlıyı o tarafa döndürdü.

Hızla doğrulup oturan kız öksürerek boğazını temizledi, sonra da şiddetli bir titremeyle kollarını gövdesine doladı.

Kesici hemen yanına gitti.

"D-Darist?"

"Öldü. Ama bütün Edurlar da. Malazanlıların arasında biri vardı..."

"Güçlü olan. Onu hissettim. O ne biçim bir... *öfkeydi!*"

En yakındaki su fıçısına giden Kesici bir kepçe buldu. Kepçeyi doldurup geri geldi. "Kendine Seyyah diyordu."

"Onu tanıyorum," diye fısıldadı kız, sonra da ürperdi. "Kendi anılarımdan değil. Dansçı'nınkilerden. Dansçı onu tanırmış. İyi tanırmış. Onlar... üç kişilermiş. Asla iki değillermiş – bunu biliyor muydun? Dansçı ile Kellanved yalnız değillermiş. Hayır, *o da* oradaymış. Neredeyse en başından itibaren. Tayschrenn'den, Dujek'ten, hatta Surly'den önce."

"Eh, artık bir önemi yok, Apsalar," diye araya girdi Kesici. "Bu lanet olasıca adadan ayrılmamız lazım – çok istiyorsa alsın Seyyah'ın olsun. Şu filikalardan birini suya indirmeme yardım edebilecek kadar toparlandın mı? Erzağımız da bol."

"Nereye gidiyoruz?"

Delikanlı tereddüt etti.

Kızın kara gözlerindeki bakış sertleşti. "Kotilyon."

"Evet, bize bir görev daha verdi."

"Bu yolda yürüme, Crokus."

Daru kaşlarını çattı. "Bir yol arkadaşına kavuşmak hoşuna gider sanıyordum." Kepçeyi kıza uzattı.

Apsalar onu uzun uzun süzdü, ardından kepçeyi yavaşça eline aldı.

"Pan'potsun Tepeleri."

"Biliyorum," dedi Lostara aheste aheste.

İnci gülümsedi. "Elbette bilirsin. Ve artık nihayet seni yanımda getirmemin sebebini keşfetmiş bulunuyorsun."

"Dur bir dakika. Sürdüğümüz izin nereye gideceğini önceden biliyor olamazdın."

"Şey, doğru ama kör doğanın döngülere olan düşkünlüğüne güveniyordum. Sen onu bırak da yakınlarda gömülü bir şehir var mı?"

"Yakınlarda mı? Şu an üstünde durduğumuzdan başka mı demek istiyorsun?" Adamın ağzının bir karış açık kaldığını görmek Lostara'nın hoşuna gitti. "Bütün bu üstü düz tepelerin ne olduğunu sanıyordun, Pençe?"

İnci pelerinini gevşetti. "Öyleyse burası işimi görür."

"Ne işi?"

Adam ona küçümseyici bir bakış attı. "Bir ayin, canım. Bir iz, hem de sihirli bir iz bulmamız lazım ama o iz çok eski. Bu sahrada bir şeye rastlama umuduyla gelişigüzel gezeceğimizi mi zannettin?"

"Ne tuhaf. Günlerdir aynen öyle yaptığımızı sanıyordum."

"O kahrolası Imass kellesiyle aramıza biraz mesafe koyuyorduk, hepsi bu," cevabını veren İnci düz bir taş zemine gitti ve molozları tekmeleyerek uzaklaştırmaya başladı. "İnsandışı gözleriyle o vadinin ta karşısından bize baktığını hissedebiliyordum."

"Evet, akbabalar da cabası." Lostara başını geriye yatırıp bulut-

suz göğü inceledi. "Hatta halen bizimleler. O kahrolasıca kuşlar. Şaşırmadım. Suyumuz bitmek üzere. Yiyeceğimiz daha bile az. Bir iki güne kalmadan başımız fena hâlde derde girecek."

"Öyle alelade tasaları sana bırakıyorum, Lostara."

"Yani hiçbir şey yolunda gitmezse istediğin zaman beni öldürüp yiyebilirsin, değil mi? Ama ya ilk ben seni öldürmeye karar verirsem? Alelade tasalara ne kadar saplantılı olduğumu unutma."

Pençe yerde bağdaş kurdu. "Burası çok daha serin, sence de öyle değil mi? Yerel bir fenomen olsa gerek. Gerçi düzenlemek üzere olduğum ayinde belirli bir başarı sağlamanın ortalığı bir nebze ısıtacağı fikrindeyim."

"Duy da inanma," diye mırıldanan Lostara talın kenarına kadar yürüdü ve Hortum'un kızıl duvarının çöle kıvrık bir kesik attığı güneybatı tarafına baktı. Arkasında bilmediği bir dilde söylenen kısık kelimeler işitti. *Muhtemelen kendisi de ne dediğini bilmiyordur. Çalışırken kelimelere ihtiyaç duymadıklarını bilecek kadar çok büyücü gördüm... tabii gösteri yapmıyorlarsa.* İnci büyük ihtimalle aynen öyle yapıyordu. Tek kişilik seyircisine kayıtsızlık sergilese de poz vermeye çok meraklıydı. *Tarih kitaplarında ismini arayan bir adam. İmparatorluğun kaderini elinde tutan hayati bir rol peşinde.*

Arkasına döndüğünde Pençe ellerindeki tozu silkiyordu. Ayağa kalkarken fazlasıyla yakışıklı yüzünde kaygılı bir ifade vardı.

"Uzun sürmedi," dedi Kızıl Kılıç.

"Hayır." İnci bile şaşırmış gibiydi. "Şansım yaver gitti. Yakınlarda yerel bir toprak hülasası öldürülmüş. Makus kaderlerin bir kesişimi sonucu tesadüfi bir zayiat. Hayaleti kayıp ebeveynlerini arayan bir çocuk gibi oyalanıyor ve dolayısıyla buradan geçen her yabancıyla konuşmak istiyor – tabii o yabancı kulak vermeye hazırsa."

Lostara homurdandı. "Peki ne dedi?"

"Feci bir hadiseden bahsetti – şey, daha doğrusu ölümüne sebep olan feci hadiseden. Verdiği ayrıntılara dayanarak arada bir bağlantı olabileceği sonucunu—"

"Güzel," diye sözünü kesti Lostara. "Düş önüme, boşa vakit harcıyoruz."

Sesi kesilen İnci ona içten olabilecek kırgın bir bakış attı. *Soruyu kendim sordum. En azından cevap vermesine müsaade etmeliydim.*

Bir el hareketinin ardından Pençe talın sarp, basamaklı yamacından inmeye başladı.

Lostara çantasını omzuna asıp peşinden gitti.

Tabana ulaşan adam yol arkadaşını talın etrafından dolaştırdı ve tam güneydeki taşlık bir düzlükten geçirdi. Gün ışığı taşın ağarmış yüzeyinden şiddetli, göz kamaştırıcı bir parlaklıkla yansıyordu. Ayak altında koşturan birkaç karınca hariç bu kurumuş alanda hiçbir yaşam izi yoktu. Sağda solda kuruyan bir gölün –küçülerek su birikintileri serpintisine dönüşen ve geride kabuk tutmuş tuzdan başka bir şey bırakmayan bir gölün– sahil şeridini tarif edercesine ince uzun taş kümeleri mevcuttu.

Güneybatıda tepelerden müteşekkil bir sırt belirinceye dek ikindi boyunca yürüdüler. Sırtın solunda yine devasa bir mesa vardı. Düzlük o iki yer şekli arasında devam eden belirgin bir havza oluşturmaya başladı. Akşamüstüne dakikalar kala inişin düz tabanına ulaştılar. Sollarında mesa, önlerinde ve sağlarındaysa o irili ufaklı tepeler yükseliyordu.

Bahsi geçen düzlüğün ortalarına yakın bir tüccar arabasının enkazı yatıyordu. Arabanın çevresindeki kavruk toprakta hiçbir yere gidemezmiş gibi gözüken beyaz küller havada küçük burgular çiziyordu.

İnci önde, o tuhaf yanık çemberine girdiler.

Küller minicik kemiklerle doluydu. Yoğun bir sıcaklıkla yanarak beyazlı grili renklere bürünmüş kemik parçacıkları ayaklar altında çıtırdıyordu. Lostara şaşkın bir vaziyette çömelip onları inceledi. "Kuşlar?" diye sesli düşündü.

İnci'nin bakışları arabaya veya belki de onun hemen ötesindeki bir şeye çevriliydi. Kadının sorusu üzerine başını iki yana salladı. "Hayır, evlat. Sıçanlar."

Kadın ayakları dibinde duran ve Pençe'nin sözlerini doğrulayan ufacık bir kafatası gördü. "Kayalık alanlarda bazı sıçan türleri yaşar ama—"

İnci ona göz attı. "Bunlar D'iver kemikleri. Gryllen adlı bilhassa nahoş bir şahsa aitler – daha doğrusu öyleydiler."

"Burada mı öldürülmüş?"

"Sanmam. Belki de ağır yaralanmıştır." İnci daha büyük bir kül yığınına kadar yürüdü ve eğilip külleri süpürdü.

Lostara yaklaştı.

Adamın açığa çıkardığı cesedin kemiklerinden başka hiçbir şeyi kalmamıştı. Üstelik o kemikler feci şekilde kemirilmişti.

"Zavallıcık."

İnci konuşmadı. Elini çökmüş iskeletin içine soktu ve küçük bir metal parçası çıkardı. "Erimiş," dedi az sonra, "ama bana bu bir Malazan mührüymüş gibi geliyor. Büyücü heyeti."

İçlerinde çiğnenmiş kemikler gizleyen dört benzer yığın daha vardı. Lostara en yakındakine gitti ve külleri tekmelemeye başladı.

"Bu hâlâ bir bütün!" diye tısladı, ateşten kararmış bedeni görünce.

İnci oraya geldi. Birlikte cesedin belden yukarısını süpürerek açığa çıkardılar. Kurbanın giysilerinin çoğu yanıp kül olmuştu ve ateş bütün bedenini sarmıştı. Fakat görünüşe bakılırsa yüzeyi kavurmaktan fazlasını yapamamıştı.

Pençe yüzündeki son külleri de süpürürken cesedin gözleri açıldı.

Lostara söverek geriye sıçradı. Bir eli kılıcını kınından çıkardı.

"Her şey yolunda," dedi İnci. "Bu şey hiçbir yere gitmiyor, evlat."

Cesedin buruşuk, çökük gözkapaklarının ardında sadece boş çukurlar vardı. Dudakları kuruyarak sıyrılmış, arkalarında tüyler ürpertici ve kapkara bir sırıtış bırakmıştı.

"Geriye ne kaldı?" diye ona sordu İnci. "Hâlâ konuşabilir misin?"

Cesetten çıkan kısık fısıltılar İnci'yi ona iyice sokulmaya zorladı.

"Ne dedi?" diye bilmek istedi Lostara.

Pençe ona göz attı. "'Adım Clam ve feci şekilde öldüm,' dedi."

"O kadarı zaten belli—"

"Sonra da namevt bir hamal olmuş."

"Gryllen için mi?"

"Evet."

Lostara tulvarını kınına soktu. "Bu dediğin, ölümden sonra icra edilebilecek en kötü mesleklerden biriymiş gibi gözüküyor."

Kaşları kalkan İnci gülümsedi. "Maalesef sevgili Clam'den daha fazlasını öğrenemeyeceğiz. Ötekilerden de. Onları hareketlendiren büyü bozuluyor. Yani Gryllen ya öldü ya da şu an çok uzaklarda. Her halükârda ateş kovanını hatırla – büyü garip bir şekilde de olsa orada açığa çıktı. Ve bize takip edebileceğimiz bir iz bıraktı."

"Hava çok karanlık, İnci. Kamp kurmalıyız."

"Burada mı?"

Lostara tekrar düşündü, ardından alacakaranlığa kaşlarını çattı. "Belki hayır ama yine de yoruldum ve eğer iz arıyorsak zaten gün ışığına ihtiyacımız olacak."

İnci kül halkasından çıktı. Elinin bir hareketiyle yukarısındaki boşlukta yavaş yavaş bir ışık küresi oluştu. "Sanırım izler çok uzağa gitmiyor. Son bir iş, Lostara. Ondan sonra kamp kuracak bir yer bulabiliriz."

"Ah, pekâlâ. Önden buyur, İnci."

Adam nasıl bir izi sürüyorsa Lostara onu göremiyordu. Daha da ilginç zikzaklı, dolambaçlı bir yol izliyorlardı. Bu ayrıntı Pençe'ye kaşlarını çattırıyor, ona temkinli ve tereddütlü adımlar attırıyordu. Çok geçmeden İnci neredeyse hiç yürümemeye, ancak santim santim ilerlemeye başladı. Dahası Lostara adamın boncuk boncuk terlediğini fark etti.

Sorularını kendine saklasa bile tekrar yavaşça kılıcını çekti.

Sonunda başka bir cesede ulaştılar.

Ciğerlerindeki hava birdenbire boşalan İnci iri, yanık bedenin önünde dizlerinin üstüne yığıldı.

Lostara adamın solumasının yavaşlamasını bekledi, ardından genzini temizledi. "Az önce ne oldu, İnci?"

"Hood buradaymış," diye fısıldadı Pençe.

"Evet, o kadarını ben de görebiliyorum—"

"Hayır, anlamıyorsun." Adam uzandı, cesedin geniş göğsünün üzerinde elini sıktı, sonra da aşağıya doğru yumruk attı.

Vücut bir kabuktan ibaretti. Darbenin altında tozlu bir çatırtıyla çöktü.

İnci başını çevirip kadına sert gözlerle baktı. "Hood *buradaymış*. Tanrının ta kendisi, Lostara. Bu adamı almaya gelmiş. Sadece ruhunu değil bedenini de – ateş kovanının, daha doğrusu ışık kovanının enfekte ettiği her şeyi. Tanrılar aşkına, şu an bir Ejderhalar Destesi için nelerimi vermezdim. Hood'un... hanesinde bir değişiklik olmuş."

"Peki tüm bunların önemi ne?" diye sordu Kızıl Kılıç. "Felisin'i aradığımızı sanıyordum."

"Düşünmüyorsun, evlat. Bulutlu'nun öyküsünü anımsa. Ve de Hakikat'inkini. Felisin, Heboric, Kulp ve Baudin. Gryllen'in arabasının orada Kulp'tan geriye kalanı bulduk. Bu da" –hararetli bir el hareketi yaptı– "Baudin. O kahrolasıca Kıskaç – gerçi maalesef kanıt boynuna takılı değil. Gesler'in, Bulutlu'nun, Hakikat'in tuhaf ciltlerini hatırlıyor musun? Aynı şey burada Baudin'in de başına gelmiş."

"Buna bir enfeksiyon dedin."

"Eh, ne olduğunu bilmiyorum. Kovan onları *değiştirmiş*. Bunu ne bakımdan yaptığını kestirmenin bir yolu yok."

"Yani geriye bir tek Felisin ve Eli Hafif Heboric kaldı."

Adam kafa salladı.

"Öyleyse sana bir şey söylemem gerektiğini düşünüyorum," diye devam etti Lostara. "Ama konumuzla ilgili olmayabilir..."

"Konuş, evlat."

Lostara güneybatıdaki tepelere doğru döndü. "Sha'ik'in ajanını takip ederek o tepelere çıktığımızda—"

"Kalam Mekhar."

"Evet. Zirvedeki eski tapınakta –Raraku'ya giden patikada– Sha'ik'i pusuya düşürdük."

"O olayı zaten tarif etmiştin."

Lostara adamın sabırsızlığına aldırış etmedi. "O sırada bütün bunları görürdük. Dolayısıyla burada karşılaştığımız hadise pusumuzun ardından gerçekleşmiş."

"Şey, evet."

İç geçiren Lostara kollarını göğsünde kavuşturdu. "Felisin ve Heboric şu an Kıyamet ordusundalar, İnci. Yani Raraku'dalar."

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

Kadın omuz silkti. "Başka nerede olabilirler? Düşünsene, adam. Felisin tüm benliğiyle Malazan İmparatorluğu'ndan nefret ediyor olmalı. Heboric de kendisini hapse tıkan ve mahkûm eden imparatorluğa pek bir sevgi beslemiyordur. Gryllen'in saldırısından sonra, Baudin ve Kulp öldükten sonra çaresiz kalmışlardır. Yaralanmaları da cabası."

Yavaşça kafa sallayan İnci çömeldiği yerden kalktı. "Bana şimdiye kadar açıklamadığın bir şey var, Lostara. Pusu neden başarısız oldu?"

"Olmadı. Sha'ik'i öldürdük – yemin ederim. Alnına bir ok yedi. Muhafızlarından dolayı cesedini yanımızda götüremedik – bölüğümüze fazla geldiler. Ama onu öldürdük, İnci."

"Peki öyleyse şimdi Kıyamet'e kim komuta ediyor?"

"Bilmiyorum."

"Bana şu pusu yerini gösterebilir misin?"

"Sabahleyin evet. Seni oraya götürebilirim."

İnci kadını süzmekle yetinirken üzerlerindeki ışık küresi titreşmeye başladı, sonra da hafif bir fısıltıyla tamamen söndü.

Anıları uyanmıştı. T'lan Imass'ın içinde kat kat birikmiş, sayısız asırla kabuk bağlamış ne varsa Onrack'ın yeniden okuyabildiği bir arazi gibiydi. Ve böylece şimdi karşısında gördükleri... Ufuktaki

mesalardan, rüzgârın yonttuğu kumtaşı kulelerden, savrulmuş kumullardan ve beyaz kurdelelere benzer kara mercanlarından eser kalmamıştı. Boğazlar, kuru vadiler, ölü nehir yatakları, ekili tarlalar ve sulama kanalları da ortadan kaybolmuştu. Devasa dolambaçlı nehre bir tümör gibi tutunan kuzeydeki, ufkun en kenarındaki şehir bile zihin gözünde silinip gitmişti.

Artık tek gördüğü eskisiydi... çok ama çok eskisi.

İç denizin koyu dalgaları ebediyet vaadi gibi kabararak çakıllı bir kıyı şeridine vuruyordu. O kıyı şeridi hiç bölünmeden günün birinde Thalas adını alacak dağlara kadar kuzeye uzanıyor, güneydeyse artık Clatar Denizi diye bilinen su kalıntısını çevreliyordu. Kumsalın altıda bir fersah ötesinde köpekbalığı omurgasını andıran mercan resifleri denizden çıkıntı yapıyor, üzerlerinde martılar ve soyları tükeneli çok olmuş uzun gagalı kuşlar turluyordu.

Sahil boyunca figürler yürüyordu. Renig Obar'ın klanı fildişi ve dhenrabi yağı takas etmek için tundra vatanlarından kalkıp gelmişti ve sanki yanlarında ayaz rüzgârlar getirmişlerdi... veya belki de bu iklimlere gelen yakışıksız hava durumu daha meşum bir şeyin habercisiydi. Mesela bir sığınakta gizlenen ve Omtose Phellack kazanını karıştıran bir Jaghut. Bu böyle devam ederse hem resifler hem de onlara bağımlı bütün yaratıklar ölürdü.

Etten kemikten Onrack'ın içini bir huzursuzluk kapladı. Fakat o kenara çekilmişti. Artık klanının kemikbakarı değildi – sonuçta Absin Tholai gizli sanatlarda çok daha üstündü ve Tellann Yolu'nu izleyenlere gereken doymak bilmez hırsa daha yatkındı. Onrack'ın sıklıkla kendini başka şeylere kaptırdığı olurdu.

Şu an karşısında gördüğüne benzer katıksız güzellik gibi. O dövüşmeye, yıkım ayinlerine uygun biri değildi. Mağaraların daha derin köşelerinde dans etmekten hep çekinirdi. Oralarda davullar gümbür gümbür çalar, yankılar bedenlerin içinden geçerken dinleyenler ürkmüş bir ranag sürüsünün yolunda yatıyormuş gibi hissederdi. Onrack öyle bir sürüyü etraflarındaki mağara duvarlarına üflemişti. Ağzında tükürüğün, odunkömürünün ve aşıboyasının acı tadıyla, dudaklarından püsküren tükürükleri engellemek için kullandığı ellerinin tersinde siyah lekelerle taşa şekiller çizmişti. Sanat yalnız başına icra edilir, klanın geri kalanı dış mağaralarda uyurken imgeler görünmeyen duvarlara ışık olmadan resmedilirdi. Ve Onrack'ın boya sihrindeki becerisini başkalarından ayrı kalmak, yalnız olmak için kazandığı basit bir hakikatti.

O yalnızlığın neredeyse bir suç sayıldığı, ayrılığın zayıflık olarak kabul edildiği, görünün bileşenlerine ayrılmasının –görmekten gözlemlemeye, anıları diriltmekten gözün erişimi dışındaki taş duvarlarda yeniden şekillendirmeye– keskin kenarlı, ölümcül potansiyelli temayül gerektirdiği bir halkın içinde yaşardı.

Zavallı kemikbakar. Onrack, sen asla olman gerekeni olmadın. Ve yazılmamış ahdi çiğneyip fani bir Imass'ın dürüst bir resmini çizdiğinde, o güzeller güzeli esmer kadını zamana ve kimsenin bulmaması gereken mağaraya hapsettiğinde... ah, işte o zaman soydaşlarının gazabına hedef oldun. Logros'un ta kendisinin ve de İlk Kılıç'ın.

Fakat kız kardeşinin resmine ilk baktığında Onos T'oolan'ın genç yüzünde beliren ifadeyi hatırlıyordu. Hayret ve huşu; bir de kalıcı bir sevginin canlanışı – Onrack, İlk Kılıç'ın yüzünde aynen bunları gördüğünden emindi. Tıpkı aynı şeyi başkalarının da gördüğünden emin olduğu gibi. Lakin elbette hiçbiri bundan bahsetmemişti. Kanun çiğnenmişti ve cevabı sert olacaktı.

Kilava'nın gidip resmi gördü mü yoksa görmedi mi, kızdı mı yoksa Onrack'ın kendi kalbinden çıkan kanın o imgeye karıştığını anladı mı asla öğrenememişti.

Fakat şimdi aklıma gelen son anı bu.

"Sessizliklerin beni daima ürpertiyor, T'lan Imass," diye mırıldandı Trull Sengar.

"Ayin'den önceki gece," diye yanıtladı Onrack. "Şu an durduğum bu yerden uzak değil. Kabilemden sürgün edilecektim. Başka cezası olmayan bir suç işlemiştim. Onun yerine olaylar klanları gölgede bıraktı. Dört Jaghut tiran kalkıp bir anlaşmaya varmıştı. Bu diyarı helak etmeyi amaçlıyorlardı – ettiler de."

Tiste Edur ağzını açmadı. Belki de tam olarak neyin helak edildiğini düşünüyordu. Nehir boyunca sulama kanalları ve mevsimin değişmesini bekleyen yemyeşil ekili alanlar mevcuttu. Yollar, çiftlikler ve birkaç tapınak da cabasıydı. Sahneyi bir tek güneybatıda, o ufuk hattında uzanan ağaçsız yarların engebeli sırtı bozuyordu.

"Mağarada, suçumu işlediğim yerdeydim," diye kısa bir süre sonra devam etti Onrack. "Tabii ki karanlıkta. Türümün arasında son gecemi geçirdiğimi sanıyordum. Aslında zaten tek başımaydım; kamptan bu nihai yalnızlık mekânına sürülmüştüm. Derken biri geldi. Bir dokunuş. Sıcak bir beden. İnanılamayacak kadar yumuşak – hayır, karım değil; yaptığım şey yüzünden, o şeyin ifade

ettiği ihanet yüzünden beni ilk dışlayanlardan biri o olmuştu. Hayır, karanlıkta tanıyamadığım bir kadın..."

Gelen Kilava mıydı? Asla bilemeyeceğim. Sabahleyin ortada yoktu. Ayin ilan edilirken ve klanlar toplanırken bizi bırakıp gitmişti. Çağrıyı reddetmişti – hayır, daha da korkuncu Onos hariç kendi hısımlarının tamamını öldürmüştü. Onos T'oolan onu kaçırmayı başarmıştı – dövüşteki olağanüstü becerisinin en gerçek ölçüsü oydu.

O kadın Kilava mıydı? Elleri göremediğim kanla mı kaplıydı? Kendi tenimde bulduğum o kurumuş, ufalanmış toz – devrilen bir boya kâsesinden kaldığını sanmıştım. Onos'tan kaçtı... bana, utanç dolu mağarama.

Peki ya ötedeki dehlizde duyduğum kimdi. Sevişmemizin orta yerinde biri yanımıza gelip benim göremediğimi gördü mü?

"Daha fazlasını söylemene gerek yok, Onrack," dedi Trull usulca.

Doğru. Fani bir bedenim olsaydı beni ağlarken görürdün ve şimdi söylediğini söylerdin. Yani kederim gözünden kaçmıyor, Trull Sengar. Ama yine de hâlâ neden öyle bir ant içtiğimi soruyorsun...

"Asilerin izleri... taze," dedi Onrack az sonra.

Trull kısmen gülümsedi. "Ve sen öldürmekten keyif alıyorsun."

"Sanat yeni şekiller bulur, Edur. Susturulmaya karşı koyar." T'lan Imass yavaşça ona doğru döndü. "Tabii bazı değişimler geçirdik. Artık bu avı sürdürmekte serbest değilim... tabii sen de aynı şeyi istemedikçe."

Surat ekşiten Trull güneybatıdaki toprakları taradı. "Eh, bunun eskisi kadar cazip bir fikir olmadığı kesin. Fakat Onrack, o asiler halkımın uğradığı ihanete aracılık ettiler ve oynadıkları rolü elimden geldiğince keşfetmeye niyetliyim. Dolayısıyla onları bulmamız lazım."

"Ve de onlarla konuşmamız."

"Evet, önce onlarla konuşuruz. Sonrasında onları öldürebilirsin."

"Artık öyle bir işin altından kalkabileceğime inanmıyorum. Trull Sengar. Çok ağır hasar aldım. Dahası Monok Ochem ile Ibra Gholan peşimizdiler. O ikisi kâfi."

Tiste Edur bunu duyunca başını çevirdi. "Sadece o ikisi mi? Emin misin?"

"Güçlerim azaldı ama evet, öyle sanıyorum."

"Ne kadar yakınlar?"

"Bunun önemi yok. Benden öç alma arzularını dizginliyorlar... onları baştan beri avladıkları kimselere götürebileyim diye."

"Asilere katılacağından kuşkulanıyorlar, değil mi?"

"Kopuk soydaşlarımız. Evet, öyle."

"Peki katılacak mısın?"

Onrack bir müddet Tiste Edur'u süzdü. "Ancak sen de katılırsan, Trull Sengar."

Ekili arazinin en kenarında olmalarından dolayı bölge sakinleriyle temastan kaçınmak nispeten kolaydı. Karşıdan karşıya geçtikleri tek yol her iki yönde de göz alabildiğine yaşamdan yoksundu. Sulanmış tarlaların ötesinde arazi tekrar kendi doğal ve engebeli hâlini alıyordu. Ot tutamları, suyun düzleştirdiği çakıllarla kaplı kuru akarsu yatakları ve koyaklar, tek tük guldindha ağaçları.

İlerideki tepeler tırtıklı olup onlara bakan taraf yakındaki kepezlerle birleşiyordu.

O tepeler T'lan Imassların buz tabakalarını kırarak ilk defa başkaldırdıkları yerdi. Kutsal mekânları, gizli mağaraları, çakmaktaşı ocaklarını korumak için. Ölülerin silahları oralara yerleştirilmişti.

Asilerin alacakları silahlar. O taş yalımlara aşılanmış efsunun bir menşei yoktu – en azından Tellann'a nazaran. Üreticileriyle soydaş olmaları –veya uzun zaman evvel tam da o eller tarafından üretilmeleri– hâlinde onları tutanları beslerlerdi. Tabii bu sanat fani halklar arasında çoktan unutulduğu için öyle bir şey ancak Imasslar söz konusuyken geçerliydi. Ayrıca o silahları bulmak Tellann'ın gücünü vücutlarından ayırarak asilere nihai özgürlüklerini kazandırırdı.

"Klanına ihanet etmekten bahsettin," dedi Trull Sengar, tepelere yaklaşırlarken. "Anlattıkların eski anılara benziyor, Onrack."

"Belki de kaderimizde suçlarımızı tekrarlamak yazıyordur, Trull Sengar. Kaybolduğunu sandığım anılarım canlandı. Neden bilmiyorum."

"Ayin'in bozulmasından olmasın?"

"Mümkündür."

"Suçun neydi?"

"Bir kadını zamanda dondurdum. Daha doğrusu öyle gözüktü. Mukaddes bir mağarada tasvirini çizdim. Artık öyle yaparak o olaya müteakip feci cinayetlerden, kadının klanı terk etmesinden sorumlu olduğum fikrindeyim. Bahsettim kadın bizi baki kılan Ayin'e katılamazdı zira benim elimle zaten öyle olmuştu. Bundan haberi var mıydı? Logros'a ve İlk Kılıç'a başkaldırmasının sebebi o muydu? Bu sorunun cevabı yok. Nasıl bir deliliğe tutuldu ki en

yakın akrabalarını öldürdü ve öz kardeşi olan İlk Kılıç'ın ta kendisini öldürmeye kalkıştı?"

"Öyleyse o kadın eşin değildi."

"Hayır. Kemikbakandı. Bir Tektutan."

"Yine de ona âşıktın."

Tek taraflı bir omuz silkiş. "Saplantı kendi kendinin zehridir, Trull Sengar."

Tepe sırasına çıkan dar bir keçiyolu vardı. Sarp patika dolambaçlı bir güzergâha sahipti. Tırmanmaya koyuldular.

"Şu, hatalarımızı tekrarlamaya mahkûm olduğumuz fikrine katılmıyorum, Onrack," dedi Tiste Edur. "Hatalardan hiç ders çıkarılmaz mı? Kazanılan tecrübeler hikmet getirmez mi?"

"Trull Sengar, kısa süre önce Monok Ochem'e ve Ibra Gholan'a ihanet ettim. T'lan Imasslara da, zira kaderimi kabullenmemeyi seçtim. Dolayısıyla uzun zaman evvel işlediğim suçun aynısını bir daha işledim. Oldum olası türümden uzak kalmanın açlığını çekmişimdir. Doğuş âleminde hâlimden hoşnuttum. Tıpkı ileride bekleyen mukaddes mağaralarda da olduğum gibi."

"Hâlinden hoşnut muydun? Peki ya şimdi?"

Onrack bir süre konuşmadı. "Anılar geri döndüğünde, Trull Sengar, yalnızlık bir illüzyon olup çıkar zira her sessizlik tantanalı bir anlam arayışıyla dolar."

"Her geçen gün daha bir... fanice konuşuyorsun, dostum."

"Herhalde kusurlu demek istiyorsun."

Tiste Edur homurdandı. "Velev ki. Lakin şu an ne yaptığına bak, Onrack."

"Ne demek istiyorsun?"

Trull Sengar patikada duraklayıp T'lan Imass'a baktı. Tebessümü hüzünlüydü. "Yuvana dönüyorsun."

Kısa bir mesafe uzaklıkta Tiste Liosanlar kamp kurmuştu. Hırpalanmış olmalarına rağmen hâlâ yaşıyorlardı. Malachar'a göre bu da bir şeydi.

Yukarıda yabancı yıldızlar ışıldıyor, gözyaşı döküyormuşçasına titrek bir ışık saçıyordu. Altlarında yayılıp giden arazi, aşınmış kayalardan ve kumdan ibaret cansız bir sahraya benziyordu.

Hörgüçlü bir mesanın kuytusunda yaktıkları ateş sadece küçük kuşlar kadar büyük tuhaf güveleri değil, kanatlı kertenkeleler de dahil çeşit çeşit yaratığı da oraya çekmişti. Daha önceden bir sinek

bulutu üzerlerine çullanıp onları acımasızca ısırmış, sonra da geldiği süratle ortadan kaybolmuştu. Ve şimdi böcekler geride bir şey bırakmışçasına o ısırıklar sanki *geziniyordu.*

Malachar'a göre bu âlemde... itici bir hava vardı. Kolundaki yumrulardan birini kaşırken sıcak teninin altında bir kıpırtı hissedip tısladı. Ateşe sırtını dönüp seneşalını inceledi.

Jorrude ateşin yanında diz çöküp başını önüne eğmiş ve pozisyonunu bir süredir hiç değiştirmemişti. Ona bakarken Malachar'ın huzursuzluğu derinleşti. Seneşalın yakınında çömelmiş bekleyen Enias, efendisinin yine bir ıstırap nöbetine tutulması durumunda harekete geçmeye hazırdı. Fakat o rahatsız edici seanslar giderek daha seyrek gerçekleşiyordu. Orenas hâlâ atların başında nöbet tutuyordu ve Malachar ateş ışığının hemen dışındaki adamın elinde kılıcıyla dikildiğini biliyordu.

Bildiği bir diğer şey de günün birinde T'lan Imasslardan hesap sorulacağıydı. Tiste Liosanlar ayine iyi niyetle yaklaşmışlardı. Fazlasıyla samimi davranmışlardı. *Bir cesede asla güvenme.* Malachar böyle bir uyarının Osric'in Vizyonu'nun kutsal metninde bulunup bulunmadığından habersizdi. Eğer bulunmuyorsa Tiste Liosanların toplu bilgeliğine eklenmesini sağlayacaktı. *Geri döndüğümüzde. Geri dönersek.*

Jorrude yavaşça doğruldu. Yüzü keder doluydu. "Koruyucu öldü," diye duyurdu. "Âlemimiz saldırı altında ama kardeşlerimiz uyarıldılar ve şimdi bile atlarını kapıya sürüyorlar. Tiste Liosanlar dayanacak. Osric dönünceye dek dayanacaklar." Yavaşça dönerek alacakaranlıktan sessizce çıkan Orenas da dahil hepsine tek tek baktı. "Bize başka bir iş düşüyor. Tamamlamakla görevlendirildiğimiz. Bu âlemde bir yerde mütecavizleri, Ateş'in hırsızlarını bulacağız. Yoklama yaptım ve duyularıma hiç bu kadar yakın olmadılar. Bu dünyadalar ve onları bulacağız."

Daha fazlasının da söyleneceğini bilen Malachar bekledi.

Jorrude gülümsedi. "Kardeşlerim, burası hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Ama bu geçici bir dezavantaj zira Tiste Liosanların eski bir dostunun varlığını da sezinledim. Uzakta değil. İlk iş onu bulacağız ve ondan bizi bu diyarın meşakkatlerine aşina etmesini isteyeceğiz."

"Kim o eski dost, Seneşal?" diye sordu Enias.

"Zaman Yapıcı, Enias Birader."

Malachar ağır ağır kafa salladı. *Sahiden de Tiste Liosanların bir dostu. On Binin Katili. Icarium.*

"Orenas," dedi Jorrude, "atlarımızı hazırla."

17

Yedi surat kayada
Altısı dönük Teblorlara
Bulunmamış kalır biri
Hayaletler kabilesinin anası
Teblorların çocukları
bize söylendi
dönmemiz geri

Ananın Veriş Duası
Teblorlar arasında

Karsa Orlong taşın yabancısı değildi. Çıkıntılardan oyulan ham bakır, kalay ve onların bileşimi bronz gibi maddelerin bir yeri vardı. Fakat tahta ve taş ellerin sözcükleriydi, iradenin kutsal biçimlendirilmesiydi.

Yalımdan yontulan birbirine paralel ince uzun pullar ve kesif kıymıklar geride keskin kenardan inişli çıkışlı omurgaya kadar uzanan dalgacıklar bırakıyordu. Darbeler arasında silah ters çevrildikçe önce bir kenardan, sonra da diğerinden daha ufak pullar ayrışıyor, bu böyle yalım boyunca ileri geri devam ediyordu.

Böyle bir silahla dövüşmek Karsa'nın çok iyi bildiği tarzda değişiklikler gerektirirdi. Tahta esner, kalkan kenarlarını kolayca aşar, ileri uzatılmış kılıç yalımları boyunca zahmetsizce kayardı. Bu çakmaktaşı kılıcın tırtıklı kenarlarıysa daha farklı davranacaktı ve Karsa'nın buna alışması lazımdı – özellikle de silahın muazzam ağırlığından ve uzunluğundan dolayı.

En çok kabzada zorlandı. Çakmaktaşı yuvarlaklığı hoş karşılamazdı ve yalım ne kadar az köşeli hâle gelirse vuruş platformları o kadar istikrarsızlaşırdı. Topuz için taşa aşamalı kırıklara sahip aşırı büyük bir elmas şekli verdi. Neredeyse dik bir açıya sahip

aşamalı kırıklar parçalayıcı enerjilere davetiye çıkardığından normalde tehlikeli kusurlar olarak görülürdü. Fakat tanrılar silahı kırılmaz yapmaya söz vermişlerdi ve bu yüzden Karsa içgüdüsel endişelerini bastırdı. Balçak için uygun bir madde buluncaya dek bekleyecekti.

Kılıcı yaparken ne kadar zaman geçtiğine dair hiçbir fikri yoktu. Diğer bütün düşünceler kafasından uçup gitmişti – açlık ve susuzluk hissetmediği gibi sıcaklık yükseldikçe mağara duvarlarının yoğunlaşmayla nemlendiğini, sonunda kendisinin de taşın da terle kaplandığını fark etmedi bile. Ayrıca taşlarla çevrili ateşin bir yakıt olmadan durmaksızın yanmasına, alevlerin tuhaf renklerle titreşmesine de kayıtsız kaldı.

Kılıç her şeye hükmediyordu. Hayalet yoldaşlarının hissi yalımdan parmak uçlarına, oradan da vücudundaki her kemiğe ve kasa yayılıyordu. Bairoth Gild'in kesici ironisi gibi Delum Thord'un hararetli sadakati de her nasılsa silaha işlemiş gibi görünüyordu – temaların, boyutların gizemli bir buluşması olan bu beklenmedik armağanlar kılıca bir kişilik kazandırıyordu.

Efsaneler arasında değer verilmiş silahları ve onları kullanmış Teblor kahramanları öven şarkılar da yer alırdı. Karsa kendi iradelerine sahip silahlar fikrini hep bir şairin şımarıklığına bağlamıştı. Kılıçlarına ihanet edip trajik bir şekilde ölen kahramanlar da vardı ve Karsa her bir öyküde o kahramanların sonunu açıklamaya yeten daha başka ve bariz kusurlar saptamakta zorlanmazdı.

Teblorlar silahlarını asla çocuklarına miras bırakmazlardı – ölen kişinin bütün eşyaları ona eşlik ederdi zira fani ömründe edindiği her şeyden mahrum bir hayaletin ne değeri olabilirdi ki?

Dolayısıyla Karsa'nın ellerinde şekil bulan çakmaktaşı kılıç onun bildiği –veya duyduğu– diğer her şeyden farklıydı. Önündeki zeminde yatarken, sapın etrafına sarılı deriye karşın ne ilginçtir ki âdeta çıplaktı. Ne kabzası vardı ne de kını. Devasa ve yıldırıcı olmakla beraber Karsa'nın kesilen ellerinden bulaşmış kan lekelerine rağmen simetrisiyle kendince bir güzelliğe sahipti.

Mağaradaki yakıcı sıcaklığın farkına varan savaşçı yavaşça kafasını kaldırdı.

Yedi tanrı basık bir hilal şeklinde dizilmiş, karşısında duruyor, ateşin ışığı aşınmış ve bükülmüş bedenlerinden yansıyordu. Ellerinde o an Karsa'nın önünde durana benzeyen ama bodur suretlerine uygun ebatlarda silahlar tutuyorlardı.

"Gerçekten buradasınız," diye gözlemde bulundu Karsa.

Ona Urugal adıyla bilinen cevap verdi. "Evet. Ayin'in bağlarından kurtulduk. Zincirler kırıldı, Karsa Orlong."

Bir diğeri alçak, boğuk bir sesle konuştu. "Tellann Kovanı senin kılıcını buldu, Karsa Orlong." Tanrının boynu ezilmiş, kopmuştu. Omuzlardan birine sarkan kafa, kaslar ve tendonlar tarafından ucu ucuna sabit tutuluyordu. "Asla kırılmayacak."

Karsa homurdandı. "Ötedeki mağaralarda kırık silahlar var."

"Ata sihri," diye yanıtladı Urugal. "Muhalif kovanlar. Halkımız pek çok savaş verdi."

"Orası öyle," dedi Teblor savaşçı. "Soydaşlarınızdan yapılmış bir merdivende yürüdüm. Akıl almaz sayılarla ölmüş türünüzü gördüm." Karşısında duran yedi yaratığı taradı. "Siz hangi muharebede can verdiniz?"

Urugal omuz silkti. "Önemi yok, Karsa Orlong. Artık toza dönmüş bir düşmanla girilen, uzun zaman önceki bir çekişmeydi. Unutulsa daha iyi olacak bir başarısızlıktı. Sayılamayacak kadar çok savaş atlattık. Peki bütün o savaşlar neye yaradı? Jaghutların soylarının tükeneceği kesindi – biz kaçınılmazı hızlandırmaktan başka bir şey yapmadık. Daha başka düşmanlar kendilerini duyurup yolumuza çıktılar. Davalarına kayıtsız kaldık; hiçbiri bizi yolumuzdan saptırmaya yetmedi. Böylece onları katlettik. Tekrar tekrar. Anlam taşımayan, neredeyse hiçbir şeyi değiştirmeyen savaşlar. Yaşamak çile çekmektir. Var olmak –bizim hâlimizde bile– *direnmektir*."

"Öğrenilen tek şey bu oldu, Karsa Orlong," dedi 'Siballe adıyla bilinen kadın T'lan Imass. "Tamamıyla. Taş, deniz, orman, şehir –ve de şimdiye dek yaşamış her yaratık– aynı mücadeleyi paylaşır. Var olmak, olmamaya direnir. Düzen, ayrışmanın ve düzensizliğin kaosuyla savaşır. Karsa Orlong, öğrenmeye değer tek hakikat, tüm hakikatlerin en büyüğü budur. Tanrılar kusursuzluktan, doğaya ve doğanın belirsizliğine karşı kazanılacak erişilmez zaferden başka neye ibadet ederler? Bu mücadeleyi tarif eden pek çok sözcük vardır. Kaosa karşı düzen, ayrışmaya karşı yapı, karanlığa karşı ışık, ölüme karşı hayat. Fakat hepsi de aynı anlama gelir."

Boynu kırık T'lan Imass bir fısıltıyla konuştu. Sözleri monoton bir zikirdi. "Ranag topal kalır. Sürüden uzak düşer. Yine de onun peşinden yürür. Sürünün emniyetini arar. Zaman iyileştirir. Veya zayıflatır. İki olasılık. Fakat topal ranag inatçı bir umuttan baş-

ka bir şey bilmez. Doğası öyledir. Ayllar onu görmüştür ve artık yakındadırlar. Av hâlâ kuvvetlidir. Ama yalnızdır. Ayllar zayıflığı tanır. Soğuk rüzgârdaki bir koku gibi. Topallayan ranagla beraber koşarlar. Ve onu sürüden uzaklaştırırlar. Yine de ranagın inadı inattır. Direniş gösterir. Başı eğik, boynuzları kaburgaları kırmaya ve düşmanları darmadağın etmeye hazırdır. Fakat ayllar akıllıdır. Etrafında dönüp saldırırlar, sonra geri kaçarlar. Tekrar tekrar. Açlık inatçı umutla savaşır. Ta ki ranag yorgun düşünceye, kan kaybedinceye, tökezleyinceye dek. İşte o zaman ayllar hep beraber saldırıya geçer. Enseye. Bacaklara. Gırtlağa. Sonunda ranag alaşağı edilir. Ve inatçı umut pes eder, Karsa Orlong. Daima yapması gerektiği gibi sessiz kaçınılmazlığa pes eder."

Teblor dişlerini gösterdi. "Lakin yeni efendiniz o topal hayvana kol kanat germekten, ona bir barınak sunmaktan yana."

"Biz daha köprüyü inşa etmeden sen onun üstünden geçiyorsun, Karsa Orlong," dedi Urugal. "Görünüşe bakılırsa Bairoth Gild başarısızlığa uğrayıp ölmeden önce sana nasıl düşüneceğini öğretmiş. Sahiden de Savaş Lideri unvanına layıksın."

"Kusursuzluk bir illüzyondur," dedi 'Siballe. "Dolayısıyla faniler de bakiler de ulaşılmaz için mücadele ederler. Yeni efendimiz bu paradigmayı değiştirme peşinde, Karsa Orlong. Düzen ile ayrışma arasındaki ebedi savaşı temelli değiştirecek üçüncü bir kuvvet."

"Kusurluluktan ibadet talep eden bir efendi," diye homurdandı Teblor.

'Siballe'ın kafası gıcırdayarak aşağı yukarı sallandı. "Evet."

Susadığını fark eden Karsa çantasına gidip bir su tulumu çıkardı. Kana kana içti, sonra da kılıcına geri döndü. Her iki elini de sapın etrafına sarıp silahı önüne kaldırdı ve dalgalı yüzeyini boylu boyunca inceledi.

"Olağanüstü bir eser," dedi Urugal. "Imass silahlarının bir tanrısı olabilseydi..."

Karsa uzak bir kayranda, gençliğinin bir zamanında –gördüğü dünya hem basit hem de... kusursuzken– önünde diz çöktüğü T'lan Imass'a gülümsedi. "Siz tanrı değilsiniz."

"Öyleyiz," cevabını verdi Urugal. "Tanrı olmak, ibadetçilere sahip olmaktır."

"Onlara yol göstermek için," diye ekledi 'Siballe.

"İkiniz de yanılıyorsunuz," dedi Karsa. "Tanrı olmak, inananların yükünü bilmektir. Korudunuz mu? Korumadınız. Huzur, te-

selli sundunuz mu? Şefkate sahip miydiniz? Hatta acımaya? Teblorlar için hevesli ve aç birer kölecibaşıydınız, T'lan Imasslar. Sert taleplerde bulundunuz ve zalimce adaklar beklediniz – hep kendi arzularınızı tatmin etmek uğruna. Siz Teblorların görünmez zincirleriydiniz." Gözleri 'Siballe'a çevrildi. "Ve sen, kadın. Bulunmamış 'Siballe. Sen bizden çocuklarımızı aldın."

"Kusurlu çocukları, Karsa Orlong. Almasaydım ölecek olanları. Hem armağanlarımdan üzüntü duymuyorlar."

"Hayır, duyduklarını sanmam. Üzüntü onları teslim eden analarda ve babalarda kalıyor. Bir çocuğun ömrü ne kadar kısa olursa olsun ebeveyninin sevgisi inkâr edilemez bir güçtür. Ve şunu iyi bil, 'Siballe: O güç kusurluluğa bağışıktır." Karsa'nın düğümlenmiş boğazından çıkan sesi kendi kulaklarına bile sert geliyordu. "*Kusurluluğa ibadet edin*, dediniz. O çocukların kurban edilmesini isteyerek bu benzetmeyi gerçeğe çevirdiniz. Lakin o ibadetten gelen en önemli armağanın farkında değildiniz ve hâlâ da değilsiniz. Size ibadet edenlerin yüklerini *hafifletmek* nasıl bir şeydir, aklınız almıyor. Ama bu bile en büyük suçunuz değil. Hayır. Dahası bize kendi yüklerinizi de verdiniz." Bakışlarını kaydırdı. "Söyle bana, Urugal, Teblorlar bunu hak edecek ne yaptılar?"

"Halkın geçmişini unuttu—"

"Söyle bana."

Urugal omuz silkti. "Başarısız oldunuz."

Hırpalanmış tanrıya bakakalan Karsa konuşamadı. Ellerindeki kılıç titriyordu. Bunca zamandır onu dik tutuyordu ve artık ağırlığı nihayet kollarını aşağıya çekmekle tehdit ediyordu. Gözlerini silaha dikti, ardından ucunu taş zemine indirdi.

"Uzun zaman evvel biz de başarısız olduk," dedi 'Siballe. "Öyle şeyler telafi edilemez. Ancak ona teslim olabilir ve böylece onun ebedi eziyetini çekebilirsin. Veya kendini o yükten kurtarmayı seçebilirsin. Karsa Orlong, sana cevabımız çok basit: Başarısız olmak, bir kusuru açığa çıkarmaktır. Bu bilgiyle yüzleş. Ona sırtını dönme, hatalarını asla tekrarlamayacağına dair boş yeminler etme. Olan oldu. *Onu kutla!* Cevabımız bu. Sakat Tanrı'nın bize gösterdiği cevap bu."

Karsa'nın omuzlarındaki gerginlik geçti. Derin bir nefes aldı, yavaşça verdi. "Pekâlâ. Şimdi size ve Sakat Tanrı'ya cevabımı veriyorum."

Dalgalı taş havada sessizce ilerlemedi. Onun yerine ateşe atıl-

mış çam iğneleri gibi kükredi. Karsa'nın başının üzerinden geçerek havada bir daire çizdi, sonra da çaprazlama indi.

Kılıcın keskin kenarı 'Siballe'ın sol omzu ile boynunun arasına indi. Dev yalım önüne çıkan kemikleri kırarak göğsü boydan boya yardı, omuriliği biçti, göğüs kafesinden geçti ve T'lan Imass'ın sağ kalçasının hemen üstünden dışarı çıktı.

Kadın bir ara silahı durdurmak için kendi kılıcını kaldırmıştı. O silah tuzla buz olmuş, parçacıklar ve kıymıklar etrafa saçılmıştı – Karsa darbeyi hissetmemişti bile.

Hamlesini sonlandırmadan dev yalımla havada kıvrık bir yay çizdi ve onu başının üzerine kaldırıp orada hareketsiz bıraktı.

'Siballe'ın harap olmuş sureti takırdayarak taş zemine yığıldı. T'lan Imass ikiye bölünmüştü.

Kalan altısı kendi silahlarını kaldırsa da hiçbiri saldırmadı.

Karsa dişlerini gösterdi. "Haydi, gelin bakalım."

"Şimdi geri kalanımızı da yok edecek misin?" diye sordu Urugal.

"'Siballe'ın yanaşmalar ordusu peşime düşecek," diye hırıldayan Teblor yerdeki kadına dudak büktü, sonra tekrar başını kaldırıp kaşlarını çattı. "Kayrandan ayrılıp halkımı rahat bırakacaksınız. Bizimle işiniz bitti, T'lan Imass. Sizi buraya getirdim. Sizi özgürlüğünüze kavuşturdum. Bir daha karşımda belirirseniz sizi yok ederim. Kabile büyüklerinin rüyalarında yürürseniz sizi tek tek avlarım. Ve asla vazgeçmem. Ben, Urydlardan Karsa Orlong, Teblor *Thelomen Toblakailerden* Karsa Orlong buna ant içerim." Bir adım yaklaşmasıyla altı T'lan Imass irkildi. "Bizi kullandınız. *Beni* kullandınız. Ve az önce ödül olarak ne teklif ettiniz?"

"Amacımız—"

"Yeni *zincirler* teklif ettiniz. Artık buradan çekin gidin. Arzuladığınız her şeye kavuştunuz. Dışarı çıkın."

Altı T'lan Imass mağara ağzına doğru yürüdü. Ön mağaraya giren gün ışığında anlık bir kesinti oldu, sonra yaratıklar ortadan kayboldu.

Karsa kılıcını indirdi. Gözlerini 'Siballe'a çevirdi.

"Beklenmedik," dedi kadın.

Savaşçı homurdandı. "Siz T'lan Imassları öldürmenin zor olduğunu duymuştum."

"İmkânsızdır, Karsa Orlong. Biz... direniriz. Beni burada mı bırakacaksın?"

"Hiçlik sana haram mı?"

"Eskiden, uzun zaman önce bu tepeler bir denizle çevriliydi. Öyle bir deniz beni bahsettiğin hiçliğe salardı. Beni kaçmak için binlerce yıl harcadığım bir kadere –ve bir cezaya– iade ettin. Herhalde bu yaptığın yeterince münasiptir."

"Yeni efendinden ne haber? Şu Sakat Tanrı'dan?"

"Beni terk etti. Görünen o ki kabul edilebilir kusurluluk seviyeleri var – ve de kabul edilemez kusurluluk seviyeleri. Yararlılığımı yitirdim."

"Tanrı olmaktan zerre kadar anlamayan bir tanrı daha," diye homurdanan Karsa çantasının yanına kadar yürüdü.

"Şimdi ne yapacaksın, Karsa Orlong?"

"Gidip bir at arayacağım."

"Ah, bir Jhag atı. Evet, buranın güneybatısındaki odhanda bulunabilirler. Ama arayışın uzun zaman alabilir."

Teblor omuz silkti. Çantanın ağzını kapatan uçkuru gevşetti ve darmadağın olmuş 'Siballe'a doğru gitti. Kadının kafasını ve sağ omzu ile kolunu içeren parçayı yerden kaldırdı.

"Ne yapıyorsun?"

"Dinlenmeye ihtiyacın var mı?"

"Hayır. Ne—"

Karsa kadının başını, omzunu ve kolunu çantasına soktu, sonra da uçkuru bir kez daha sıktı. Kılıç için bir koşuma ve kına ihtiyacı olacaktı ama o işin beklemesi lazımdı. Çantanın kayışını omzuna astı, ardından doğrulup kılıcı diğer omzuna dayadı.

Etrafına son bir kez bakındı.

Ateş hâlâ sihirli bir alevle harıl harıl yanıyordu. Lakin alevler görünmeyen yakıtın son demlerini tüketiyormuşçasına artık daha çok titreşiyordu. Karsa ayağıyla çakıl taşlarını iterek ateşi söndürmeyi düşündü, sonra omuz silkip geçti ve mağara ağzına doğru döndü.

Girişe yaklaşırken ansızın önünde iki figür yükselerek ışığı kesti.

Karsa'nın kılıcı hızla önüne savruldu. Yalımın yassı tarafı her iki figüre de çarparak onları kornişten aşağı uçurdu.

"Çekilin yolumdan," diye homurdanan savaşçı gün ışığına çıktı.

Mütecavizlere ikinci bir bakış atmaksızın güneybatıya sapan patikadan yola koyuldu.

Trull Sengar inledi, sonra gözlerini açtı. Başını kaldırırken sırtına batan sayısız keskin acıyla yüzünü ekşitti. O çakmaktaşı kılıç onu

bir kırık taş kayşatından aşağı fırlatmıştı... lakin darbeyi asıl göğüsleyen talihsiz Onrack'tı. Yine de Tiste Edur'un göğsü ağrıyordu ve kaburgalarının, çatlamadıysa bile, incindiğinden korkuyordu.

Bir düzine adım uzaktaki T'lan Imass da sarsakça ayağa kalkıyordu.

Trull yere tükürdü. "İçeride biri olduğunu bilseydim önce kapıyı çalardım. O kahrolası bir Thelomen Toblakai'ydi."

Onrack'ın başı aniden yukarıdaki mağaraya çevrildi.

"Ne var?" diye bilmek istedi Trull. "İşimizi bitirmek için aşağıya mı iniyor?"

"Hayır," cevabını verdi T'lan Imass. "O mağarada... Tellann Kovanı'nın izleri var..."

"Ne olmuş yani?"

Onrack mağara ağzına doğru taş kayşatı tırmanmaya koyuldu.

Hüsranla tıslayan Trull yerden zar zor kalkıp onu takip etti. Yavaş hareket ediyor, birkaç adımda bir duraklayıp soluklanıyordu.

Mağaraya girdiğinde telaşla bağırdı. Onrack bir ateşin içinde duruyor, gökkuşağı renkli alevler her yanını sarıyordu. Ve T'lan Imass sağ elinde türünün başka bir mensubunun dağılmış parçalarını tutuyordu.

Trull adım atarken ayağı kaydı ve keskin çakmaktaşı yongalardan bir yatağa sertçe düştü. Kaburgaları acıyla sarsıldı ve yeniden nefes alabilene kadar biraz zaman geçmesi gerekti. Küfretti, ihtiyatla yan döndü, sonra tekrar ayağa kalktı. İçerisi bir demirhane kadar sıcaktı.

Derken mağara aniden karardı – o tuhaf ateş sönmüştü.

Trull'ın omuzlarına bir çift el kapandı.

"Asiler kaçmış," dedi Onrack. "Ama yakındalar. Gel."

Gün ışığına çıkmadan hemen önce Trull Sengar şok geçirdi.

Bir çift el.

Karsa vadinin eteklerinden dolaşarak eğreti patika boyunca ilerledi. Sayısız taş kayması patikayı yaklaşık her on adımda bir gömdüğü için arkasından toz bulutları kaldırarak sallantılı, oynak çakılların üstünden geçmesi gerekiyordu.

Şöyle bir düşününce mağara çıkışında önünü kesen iki yabancıdan birinin T'lan Imass olduğunu fark etti. Bunda şaşırtıcı bir şey yoktu zira vadinin tamamı taş ocaklarıyla, madenleriyle ve kabirleriyle onlar için kutsal bir alandı... tabii namevt yaratıkların

kutsal kabul edebileceği herhangi bir şey varsa. Ve diğeri – *hiç bile insan değildi. Yine de tanıdıktı. Ah, gemidekiler gibi. Öldürdüğüm o gri tenliler.*

Belki geri gitmeliydi. Sonuçta kılıcı henüz gerçek kan içmemişti. Tabii kendisininki hariç.

Patika ileride yukarı doğru keskin bir dönüş yaparak vadiden çıkıyordu. Bu toz dolu, tehlikeli güzergâhı tekrarlama düşüncesi Karsa'nın kararında etkili oldu. Kılıcının kanlanmasını daha kıymetli düşmanlara saklayacaktı. Yukarı tırmandı.

Altı T'lan Imass'ın bu güzergâhtan gitmediği belliydi. Bu da şanslarınaydı. Sonu gelmez sözleri Karsa'nın sabrını tüketmişti – özellikle de edimleri acınası bahanelerine ağır basacak kadar yüksek sesle bağırırken. Zirveye ulaşan savaşçı kendini düz zemine çekti. Güneybatıya yayılan manzara, Karsa'nın şimdiye dek Yedi Kent'te gördüğü diğer her yerden daha yabaniydi. Uygarlığa, hatta geçmişte bile bu topraklara yerleşildiğine dair hiçbir iz yoktu. Sıcak rüzgârda sallanan uzun çayır otlarının örttüğü alçak, inişli çıkışlı tepeler ufka kadar devam ediyordu. Alçak, gür ağaçlar havzaları dolduruyor, rüzgâr yapraklarını salladıkça mat yeşil ve gri renklerle titreşiyordu.

Jhag Odhan. Teblor ansızın bu diyarın ilkel cazibesiyle yüreğini fethedeceğini anladı. Ölçeği... tarif edemeyeceği bir şekilde kendisininkine uygundu. *Thelomen Toblakailer buraya aşinaydılar. Burada benden önce yürüdüler.* Nasıl bildiğini tarif edemese de bunun doğru olduğunu biliyordu.

Kılıcını havaya kaldırdı. "Bairoth Delum – sana bu adı veriyorum. Tanık ol. İşte Jhag Odhan. Dağ mecralarımızdan ne kadar da farklı. Bu rüzgâra senin adını veriyorum – bak, nasıl eserek çimenleri okşuyor, tepeye sürtüp ağaçların arasından geçiyor. Bu diyara senin adını veriyorum, Bairoth Delum."

O sıcak rüzgâr iniltili bir ölçüyle kılıcın dalgalı yalımında ıslık çaldı.

Bin adım uzaktaki otların arasında bir kıpırtı oldu. Bal rengi kürklere ve uzun bacaklara sahip kurtlar daha önce hiç görmediği kadar uzun boyluydu. Karsa gülümsedi.

Yoluna devam etti.

Otlar göğsünün hemen altına kadar geliyordu. Ayaklarının altındaki toprak yamru yumru kökler arasında sıkışıktı. Küçük yaratıklar devamlı yolundan kaçışıyor, bazen bir geyiği ürküttüğü olu-

yordu. Ufak tefek bir cinsti, boyu Teblor'un dizlerini geçmiyordu ve bitki saplarının arasında kaçarken bir ok gibi tıslıyordu.

Biri savrulan yalımından sakınacak kadar hızlı çıkmadı. Karsa bu gece karnını iyi doyuracaktı. Dolayısıyla bakire kılıcının susuzluğu çatışmanın hiddetinden değil de ihtiyaçtan giderilmiş oldu. Karsa hayaletlerin böyle bayağı bir başlangıçtan hoşnutsuzluk duyup duymadıklarını merak etti. Taşa girdiklerinde onunla iletişim kurma becerilerinden vazgeçmişlerdi ama Karsa'nın hayal gücü, istemesi hâlinde Bairoth'un alaycı yorumlarını duymakta zorluk çekmezdi. Delum'un ölçülü hikmeti daha zordu ama tam da o sebepten daha değerliydi.

O yürürken güneş bulutsuz gökteki düzgün yayını çizdi. Karsa akşama doğru batıda bhederin sürüleri gördü. İki bin adım ilerisindeyse çizgili antilop sürüsü tepenin zirvesine çıkıp onu bir müddet seyretti, sonra da hep birlikte dönüp gözden kayboldular.

Teblor onların daha önce durduğu yere ulaştığında batı ufku kıpkırmızıydı.

Orada onu bir figür bekliyordu.

Otlar mütevazı bir daire şeklinde düzleştirilmişti. Merkezde üç ayaklı bir maltız, maltızın içinde de turuncu bir ışık saçarken hiç duman çıkarmayan bhederin tezekleri vardı. Maltızın arkasına bir Jaghut oturmuştu. Kambur ve bir deri bir kemik kaldığı söylenebilecek kadar cılız olan adam eski püskü hayvan derileri ve postları giymişti. Alacalı, buruşuk bir alnın önüne sarkan saçları uzun ve gri, gözleri etraftaki otlarla aynı renkteydi.

Karsa yaklaşırken Jaghut başını kaldırdı. Surat ekşitme ile tebessüm arasında bir ifade takınırken sararmış domuz dişleri parladı. "O geyik derisini mahvetmişsin, Toblakai. Yine de bu yemek ateşine karşılık onu alırım."

"Anlaştık," cevabını veren Karsa leşi maltızın yanına bıraktı.

"Aramala benimle temas kurdu. Ben de seni karşılamaya geldim. Ona asil bir hizmette bulunmuşsun, Toblakai."

Karsa çantasını indirip maltızın önünde çömeldi. "T'lan Imasslara sadakat beslemem."

Jaghut ateşin karşısından uzanıp geyiği aldı. Elinde küçük bir bıçak parladı ve hayvanın ufacık toynaklarının hemen üstünden kesmeye başladı. "Tiranlara karşı onlarla omuz omuza dövüştükten sonra Aramala'ya minnetlerini öyle ifade ettiler. Dövüşe ben de katıldım, gerçi sadece kırık bir belkemiğiyle kaçabilecek kadar

şanslıydım. Yarın seni hem Aramala'dan hem de benden çok daha talihsiz birine götüreceğim."

Karsa homurdandı. "İstediğim şey bir Jhag atı, dostlarınla tanıştırılmak değil."

Kadim Jaghut kıkırdadı. "Dobra sözler. Tam bir Thelomen Toblakai. Unutmuş ve takdirimi kaybetmiştim. Seni götüreceğim kişi vahşi atlara seslendiğinde çıkar gelirler."

"Müstesna bir yetenek."

"Evet. Üstelik sadece ona özel zira atlar büyük ölçüde onun eli ve iradesiyle vücut buldular."

"Öyleyse bir yetiştirici."

"Sayılır," diyen Jaghut dostane bir tavırla kafa salladı. Geyiğin derisini yüzmeye koyuldu. "Tüyler ürpertici taş kılıcının verdiği hasara rağmen düşkün soyumun az sayıdaki üyesi bu deriyi çok beğenir. Aras geyikleri atik ve akıllıdır. Aynı keçiyolunu asla iki kez kullanmazlar – hah, hatta keçiyollarından bile geçmezler. O yüzden pusuya yatamazsın. Kapanlar da işe yaramaz. Peki takip edildiklerinde nereye giderler? Nereye olacak, bhederin sürülerine. Direkt hayvanların altına girerler. Dedim ya, akıllıdırlar. Hem de çok."

"Ben Urydlardan Karsa Orlong—"

"Evet, evet, biliyorum. Uzaklardaki Genabackis'ten. Düşkün soydaşlarım Jhaglardan pek farkın yok. Şanlı ve soylu tarihinden bihaber olacak kadar cahil—"

"Eskisi kadar değilim."

"Güzel. Benim adım da Cynnigig. Bak, artık daha bile az cahilsin."

Karsa omuz silkti. "Bu ad benim için hiçbir anlam ifade etmiyor."

"Elbette etmeyecek. Sonuçta bana ait. Şöhret yapmış mıydım? Hayır ama eskiden yapmaya hevesliydim. Eh, kısa bir süreliğine. Ama sonra fikrimi değiştirdim. Sen, Karsa Orlong, şöhret yapmaya mukaddersin. Hatta belki vatanında bunu çoktan becermişsindir."

"Sanmam. Hiç kuşkusuz öldüğüm sanılıyordur ve yaptıklarımın hiçbiri ailem yahut kabilem tarafından bilinmiyordur."

Cynnigig bir but kesip alevlerin içine attı. Tıslayan, cızırdayan ateşten bir duman bulutu yükseldi. "Sen öyle düşünebilirsin ama ben aksi görüşteyim. Arada ne gibi engeller olursa olsun haberler yayılır. Geri döndüğün gün bunu sen de göreceksin."

"Şöhret umurumda değil," dedi Karsa. "Bir zamanlar umurumdaydı..."

"Ya sonra?"

"Fikrimi değiştirdim."

Cynnigig bu sefer daha yüksek bir kahkaha attı. "Yanımda şarap getirdim, genç dostum. Şu sandığın içinde. Evet, o."

Karsa doğrulup oraya gitti. Kocaman sandık demir şeritli ve kalın kalaslıydı. Yerden kaldırmayı seçmesi hâlinde Karsa'yı bile zorlayacak kadar ağırdı. "Bunun tekerleri ve bir öküz katarı olmalı," diye mırıldandı Teblor, sandığın önünde çömelirken. "Beraberinde nasıl getirebildin?"

"Getirmedim. O beni getirdi."

Söz oyunları. Karsa kaşlarını çatarak kapağı kaldırdı.

Ortada tek bir kristal sürahi, sürahinin iki yanındaysa birer tane çentilmiş kil bardak vardı. Koyu kırmızı şarap transparan kristalin arkasında ışıldıyor, başka hiçbir şey taşımayan sandığın içini sıcak bir günbatımı tonuna boyuyordu. Karsa sandığa bir süre baktı, ardından homurdandı. "Evet, kıvrılıp yatarsan içine sığabileceğini görüyorum. Hem de şarap ve maltızla beraber—"

"Maltız! Bak o çok sıcak bir yolculuk olurdu!"

Teblor'un kaşları daha da çatıldı. "Elbette yakılmadan."

"Ah, evet, elbette. Haydi, aval aval bakmayı bırak ve bize biraz şarap koy. Eti ters çevirmek üzereyim."

Karsa uzandı, sonra elini hızla geri çekti. "İçi çok *soğuk*!"

"Kırmızı bile olsa şarabımı soğutulmuş içmek isterim. Hatta her şeyi soğutulmuş isterim."

Teblor yüzünü buruşturarak sürahiyi ve iki bardağı aldı. "Öyleyse biri seni buraya kadar taşımış olmalı."

"Ancak sana anlattıklarıma inanırsan. Ve de burada gördüklerine, Karsa Orlong. Kısa bir süre önce buradan bir T'lan Imass ordusu geçti. Beni buldular mı? Hayır. Neden? Sandığımda saklanıyordum da ondan elbette. Peki sandığı buldular mı? Hayır çünkü bir kayaydı. Kayayı fark ettiler mi? Belki. Ama o sırada sadece bir kayaydı. Bak, ne düşündüğünü biliyorum ve böyle düşünmekte haklısın. Bahsettiğim sihir Omtose Phellack değil. Ama zaten T'lan Imassların avladıkları tam da oyken niye Omtose Phellack kullanayım ki? Hayır. Jaghutların bir tek Omtose Phellack kullanabileceklerine yönelik kozmik bir yasa var mı? Yüz binlerce gece göğü okudum ve henüz orada öyle bir şey görmüş değilim – ah, daha başka pek çok yasa var ama ne genel ne de hususi olarak ona yakın bir yasa yok. Bu da bizi hakemlik etmesi için bir Forkrul

Assail bulma belasından kurtarıyor ve inan bana, öyle bir hakemlik mutlaka kanlı olur. Taraflar nadiren hoşnut kalırlar. Canlı kalmaları daha bile nadirdir. Sorarım sana, adalet bunun neresinde? Ah, evet, belki de adaletlerin en safı odur. Mağdur eden ve edilen ne zaman isterlerse kendilerini birbirlerinin yerine koyabilirler. Asıl mesele kimin haklı kimin haksız olduğu değildir. Kimin en az haksız olduğuna karar vermektir, o kadar. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Benim anladığım," dedi Karsa, "yanan et kokusu."

"Ah, evet. Kendimi kaptırdığım anlar nadirdir—"

"Eminim öyledir."

"—fakat aynı şey bu et açısından söylenemez. Tabii yeni tanıştığımız için sen bunu bilemezsin. Ama seni temin ederim ki çok az konuşma fırsatı bulurum."

"Sandığının içindeyken."

Cynnigig sırıttı. "Kesinlikle. İşin özünü anlamışsın. Kesinlikle. Tam bir Thelomen Toblakai."

Karsa adama şarap dolu bir bardak uzattı. "Ne yazık ki elim onu biraz ısıttı."

"Boş ver, biraz sıkıntı çekivereyim. Buyur, geyikten ye. Odunkömürü bünyeye iyi gelir, biliyor muydun? Sindirim kanalını temizler, kurtçukları helak eder, dışkını siyaha çevirir. Bir orman ayısınınki gibi siyah. Takip ediliyorsan tavsiye ederim zira çoğu kimseyi yanıltır. Tabii dışkıdan iyi anlayanlar hariç."

"Öyle kimseler var mı ki?"

"Hiçbir fikrim yok. Nadiren dışarı çıkarım. Jhag Odhan'ın ötesinde hangi kibirli imparatorluklar kurulmuştur da sonra çökmüştür? Debdebe toz yutarak boğulur gider. Bunlar kısa ömürlü yaratıklar arasında sonu gelmez döngülerdir. Kendi cehaletime hayıflanmam. Niye hayıflanayım ki? Nelerden habersiz kaldığımı bilmemem, bilmediklerimi özlemediğim anlamına gelir. Nasıl özleyebilirim ki? Anlıyor musun? Aramala hep öyle lüzumsuz bilgilerin peşinde koşardı ve bak ne hâllere düştü. Aynı şey yarın tanışacağın Phyrlis için de geçerli. Yüzünün önündeki yaprakların ötesini asla göremez ama karşısındaki engin manzara zamanın sürünerek ilerlemesinden fazlasını sunuyormuşçasına hiç durmadan öyle yapmaya uğraşır, İmparatorluklar, tahtlar, zorbalar ve kurtarıcılar. Tekrar tekrar sorulan aynı sorunun farklı versiyonlarıyla dolu yüz binlerce kitap. Cevaplar vadettikleri teselliyi verecek midir? Sanmam. İşte, biraz daha et,

Karsa Orlong. Şaraptan da içebildiğin kadar iç – bak, sürahi asla boşalmaz. Akıllıca, değil mi? Neyse, nerede kalmıştım?"

"Nadiren dışarı çıkıyordun."

"Doğru. Jhag Odhan'ın ötesinde hangi kibirli imparatorluklar kurulmuştur da sonra çökmüştür? Debdebe toz yutarak..."

Karsa kısılı gözlerle Jhag Odhan'ı süzdü, ardından sürahiye uzandı.

Daha büyük bir tepeye dayalı başka bir tepenin doruğundan yalnız bir ağaç yükseliyordu. Yaygın rüzgârlardan korunan ağaç kocaman olmuş, kabuğu alttaki dolgun kütleyi kapsayamıyormuşçasına incelip soyulmuştu. Karsa'nın uyluğu kalınlığındaki dallar devasa, yamru yumru gövdeden etrafa uzanıyordu. Üstteki üçte birlik kısmı sık yapraklarla kaplı olup mat yeşil renkte geniş, yassı bir kanopi sağlıyordu.

"Yaşlı görünüyor, değil mi?" dedi Cynnigig oraya doğru tırmanırlarken. Jaghut çarpık, yanlamasına adımlarla yürüyordu. "Ne kadar yaşlı olduğunu tahmin bile edemezsin, genç dostum. Edemezsin. Antikliğinin gerçeğini sana açık etmeye cesaretim yok. Benzerini hiç görmüş müydün? Sanmam. Belki odhanın orasında burasında rastlanabilen guldindhaları hatırlatıyordur. Tıpkı bir ranagın bir keçiyi hatırlatabileceği gibi. Sadece boy pos meselesi değil. Hayır, bu asıl antiklik meselesi. Bu ağaç bir Ata türü. Bir iç deniz tuzlu sularıyla bu diyarı okşarken bu ağaç bir fidandı. Aradan on binlerce yıl mı geçti diye merak ediyor musun? Hayır. Yüz binlerce. Bir zamanlar, Karsa Orlong, bu ağaçlar dünyanın büyük bölümüne hâkimdi. Her şeyin bir zamanı vardır ve o zaman dolunca kaybolup giderler."

"Ama bununki dolmamış."

"Daha dikkatli bir gözlemde bulunulamazdı. Peki neden diye soruyor musun?"

"Sormaya zahmet etmiyorum zira nasılsa söyleyeceğini biliyorum."

"Elbette söyleyeceğim. Yardımseverlik bende doğal bir eğilimdir. Sebep yakında anlaşılacak, genç dostum."

Son yükseltiyi de aşıp kanopinin gölgesinden hiç çıkmayan ve dolayısıyla otlardan mahrum kalan düz zemine ayak bastılar. Karsa artık ağacın ve bütün dallarının örümcek ağlarıyla sarılı olduğunu görebiliyordu. Bu ağlar ne denli sık dokunursa dokunsun her nasılsa tamamen yarısaydam kalmışlardı ve ancak titrek bir yansı-

mayla kendilerini gösteriyorlardı. Ve o ışıltılı örtünün altından bir Jaghut çehresi ona bakıyordu.

"Phyrlis," dedi Cynnigig, "Aramala'nın bahsettiği işte bu. Hani kendisine yaraşır bir at arayan."

Jaghut kadının vücudu yer yer görülebiliyor, bu durum ağacın sahiden de onun etrafında büyümüş olduğunu ele veriyordu. Lakin sağ köprücükkemiğinin hemen arkasından çıkıntı yapan tek bir tahta sırık, başının yanındaki ana gövdeyle birleşiyordu.

"Ona öykünü anlatayım mı, Phyrlis? Evet, elbette anlatmalıyım. Sırf hayret vericiliğinden olsa bile."

Kadının sesi ağzından çıkmadı. Onun yerine Karsa'nın başının içinde akıcı ve yumuşak bir tonla konuştu. "*Elbette anlatmalısın, Cynnigig. Hiçbir sözü söylemeden bırakmak doğanda yok.*"

Karsa gülümsedi zira ses tonunda kelimelerin sertleşmesini engelleyecek kadar sevgi vardı.

"Thelomen Toblakai dostum, anlatacağım öykü son derece olağanüstü zira gerçek açıklamalar hepimizi aşıyor," diye söze giren Cynnigig taşlık zemine bağdaş kurdu. "Sevgili Phyrlis bir çocukken –hayır, hâlâ annesinden meme emen bir bebekken– bir T'lan Imass grubu onları yakalamış. Her zamanki kader vuku bulmuş. Anne öldürülmüş ve Phyrlis'e alışıldık muamele edilmiş – toprağa saplı bir mızrağa geçirilmiş. İster Jaghut ister T'lan Imass olsun hiç kimse sonradan olacakları öngörememiş zira emsalsizmiş. Yerel tahtadan yapılan o mızrak Phyrlis'in yaşam ruhundan kalanı almış ve böylece Phyrlis yeniden doğmuş. Kökler aşağıya uzanıp kayaç tabakasını kavramış, yepyeni dallar ve yapraklar çıkmış. Karşılığında da tahtanın kendi yaşam ruhu çocuğu mükâfatlandırmış. O andan itibaren beraber büyüyerek kendi kaderlerinden kaçmışlar. Neticede Phyrlis ağacı, ağaç da Phyrlis'i tazeliyor."

Karsa ucunu yere dayadığı kılıcına yaslandı. "Ama aynı zamanda Jhag atları yetiştiriyor."

"*O dediğin küçük bir rol, Karsa Orlong. Uzun ömürleri kanımdan gelir. Jhag atları nadiren çiftleştikleri için uzun ömürlü olmasalardı sayılarını artıramaz, hatta koruyamazlardı.*"

"Biliyorum zira Teblorlar –Genabackis'in kuzeyindeki dağlarda yaşayan kendi halkım– Jhag atlarından başka bir şey olamayacak sürüler besler."

"*Bunu duyduğuma sevindim. Atlar burada, Jhag Odhan'da soyları tüketilmek istenircesine avlanıyorlar.*"

"Avlanıyorlar mı? Kimler tarafından?"

"*Uzak akrabaların tarafından, Thelomen Toblakai. Trell'ler.*"

Karsa bir müddet sessiz kaldı, ardından kaşlarını çattı. "Mappo adıyla tanınan gibi mi?"

"*Evet, aynen öyle. Icarium'la birlikte yolculuk eden Mappo Runt. Icarium da dallarımdan yapılmış oklar taşır. Beni her ziyaret edişinde önceki karşılaşmamıza dair hiçbir şey hatırlamaz. Zamanı ölçecek bir mekanizma üretmek için tekrar tekrar öz odunumu ister zira öz odunum diğer bütün eserlerden uzun yaşayabilir.*"

"Peki ona istediğini verir misin?" diye sordu Karsa.

"*Hayır çünkü öyle yaparsam ölürüm. Onun yerine pazarlık ederim. Bir yay için sağlam bir çubuk. Oklar için dallar.*"

"Yani kendini savunmaktan âciz misin?"

"*Icarium karşısında herkes öyledir, Karsa Orlong.*"

Teblor savaşçı homurdandı. "Icarium'la ikimizin de kazanamadığı bir tartışmaya girdim." Taş kılıcını yokladı. "Silahım tahtadandı ama artık bunu kullanıyorum. Bir dahaki karşılaşmamızda Mappo Trell'in kalleşliği bile Icarium'u kurtaramayacak."

Her iki Jaghut'tan da bir süre ses çıkmadı. Karsa ağacın Cynnigig'le konuştuğunu anladı zira adamın suratı telaşla büzülmüştü. Aşıboyası gözler bir anlığına Teblor'a yöneldi, sonra tekrar başka tarafa çevrildi.

Cynnigig en sonunda uzun uzun iç geçirdi. "Karsa Orlong, Phyrlis şu an en yakındaki sürüye –ilk çağrısına cevaben bu bölgeye yaklaşmış tek sürüye– sesleniyor. Daha fazlasını ummuş – bu belki de ne kadar az Jhag at kaldığının delilidir."

"Sürüde kaç baş var?"

"*Bilemiyorum, Karsa Orlong. Genellikle sayıları bir düzineyi geçmez. Şu an gelenler belki de Jhag Odhan'daki sonuncular.*"

Karsa ayakları altındaki toprağı titreten toynak patırtıları üzerine derhâl kafasını kaldırdı. "Sanırım bir düzineden fazlalar," diye mırıldandı.

Cynnigig harcadığı çabayla surat ekşiterek doğruldu.

Aşağıdaki vadide hareket vardı. Karsa kendi etrafında döndü.

Artık yer sarsılıyor, dört bir yandan gümbürtüler yükseliyordu. Arkasındaki ağaç ani bir kasırgaya yakalanmışçasına sallanıyordu. Teblor zihninde Phyrlis'in haykırdığını duydu.

Atlardan yüzlercesi geldi. Hepsi de demir kadar gri, Karsa'nın kabilesinin yetiştirdiklerinden bile daha iriydi. Uçuşan, sağa sola

savrulan yeleleri simsiyahtı. Aygırlar başlarını indirip kaldırarak ve şahlanarak etraflarında bir alan açtı. Geniş sırtlı kısrakların yanında taylar vardı.

Yüzler binlere çıktı.

Havayı dolduran toz bulutu rüzgâra kapıldı ve Hortum'un ta kendisine meydan okurcasına sarmallar çizerek göğe yükseldi.

Yukarılarındaki tepede daha başka vahşi atlar belirdi. Bütün hayvanların durmasıyla ve içe dönük dev bir demir halkası oluşturmasıyla gümbürtüler aniden kesildi. Toz bulutu o sessizlikte savrularak rüzgârla beraber sürüklendi.

Karsa yeniden ağaca doğru döndü. "Görünen o ki soylarının tükenmesinden endişelenmene gerek yokmuş, Phyrlis. Hayatım boyunca tek bir sürüde hiç bu kadar çok tay ve yavru görmemiştim. On, on beş bin baş olmalı – üstelik hepsini göremiyoruz bile."

Phyrlis cevap veremez gibiydi. Ağacın dalları hâlâ sallanıyor, sıcak havada takırtılar çıkarıyordu.

"Doğru söylüyorsun, Karsa Orlong," diye fısıldadı Cynnigig. Thelomen Toblakai'ye çevrili bakışlarında ürkütücü bir yoğunluk vardı. "Sürüler bir araya toplanmış olmalı – ve bazılarının çağrıya cevaben çok uzaklardan geldiği belli. Fakat o çağrıyı Phyrlis yapmadı. Hayır, cevap verdikleri çağrı ona ait değildi. Sana aitti, Karsa Orlong. Ve bizim buna getirecek bir açıklamamız yok. Ama şimdi seçim yapmalısın."

Kafa sallayan Karsa dönüp atları inceledi.

"*Karsa Orlong, daha önce tahta bir silahtan bahsettin. Ne tür bir tahtaydı?*"

"Demirağaç. Elimdeki tek seçenek oydu. Vatanımda kanağaç kullanırız."

"*Ve kan yağı mı?*"

"Evet."

"*Onu tahtaya sürersiniz. Kan yağı ellerinizi lekeler. Atlar onun kokusunu alabilirler, Karsa Orlong.*"

"İyi ama üstümde hiç kan yağı yok ki."

"*Üstünde değil. İçinde. Kan yağı damarlarında dolaşıyor, Karsa Orlong. Jhag Odhan'da on binlerce yıldır kanağaç yok. Lakin bu atlar hatırlıyor. Artık seçimini yapmalısın.*"

"Kanağaç ve kan yağı," dedi Cynnigig. "Bu yetersiz bir açıklama, Phyrlis."

"*Evet, öyle. Ama başka bir açıklama düşünemiyorum.*"

İkili kendi arasında tartışırken Karsa kılıcını yere saplı bıraktı ve bekleyen atlara yürüdü. O yaklaşırken aygırlar kafalarını yukarı aşağı salladı. Teblor gülümsedi – onu bir yırtıcı, kendileriniyse onun avı olarak gördüklerini bilen Karsa dişlerini göstermemeye dikkat etti. *Oysaki beni kolayca öldürebilirler. Böyle bir sayı karşısında hiçbir şansım olmaz.* Etrafındaki geniş alandan ve tepinen, meydan okuyan duruşundan dolayı diğerlerine baskın geldiği her hâlinden anlaşılan bir aygır gördü. "Hayır, seni alamam, mağrur şey," diye mırıldandı onun yanından geçerken. "Sürünün sana benden daha fazla ihtiyacı var." Yetişkinliğe daha yeni giren başka bir aygırı gözüne kestirip ona yöneldi. At da kendisini görebilsin diye ona önden yavaşça yaklaştı.

Atın yelesi ve kuyruğu siyah değil beyazdı. Bacakları uzun, parlak postunun altındaki vücudu kaslıydı. Gözleri griydi.

Karsa sadece bir adım uzakta durdu. Parmak uçları hayvanın titreyen burun köprüsüne değinceye kadar sağ elini yavaşça uzattı. Baskı uygulamaya başladı. Aygır direnerek bir adım geri çekildi. Karsa kafaya daha da bastırarak boynun esnekliğini sınadı. Baskı arttıkça boyun büküldü. Sonunda atın çenesi neredeyse göğüs kemiklerinin arasındaki boşluğa değdi.

Teblor bu sefer baskıyı azalttı. Aygır boynunu yavaşça doğrulturken teması kesmedi.

"Sana Havok adını veriyorum," diye fısıldadı.

Avucu yukarı dönük şekilde parmak uçları çenenin altına gelinceye dek elini hareket ettirdi, sonra da yavaşça geri geri yürüyerek aygırı sürüden ayırdı.

Egemen aygır işte o zaman kişnedi ve sürü bir anda harekete geçti. Dışarı doğru daha küçük gruplara dağılarak uzun otların arasında gümbür gümbür koştu. Çifte tepelerin etrafından dolaştı, batıya ve güneye doğru bir kez daha Jhag Odhan'ın merkezine yollandı.

Havok'un titremesi geçmişti. Karsa yamaçtan yukarı geri geri yürürken hayvan da ona eşlik etti.

Zirveye yaklaştıklarında Cynnigig arkasından konuştu. "Bir Jaghut bile bir Jhag atını senin yaptığın gibi sakinleştiremezdi, Karsa Orlong. Evet, siz Teblorlar sahiden de Thelomen Toblakailersiniz. Lakin aynı zamanda türünüzün içinde eşsizsiniz. Thelomen Toblakai atlı savaşçıları. Böyle bir şeyin mümkün olabileceğini sanmazdım. Karsa Orlong, Teblorlar neden şimdiye kadar Genabackis'in tamamını fethetmediler?"

Karsa adama göz attı. "Günün birinde edeceğiz, Cynnigig."

"Peki onlara sen mi liderlik edeceksin?"

"Evet."

"Öyleyse şöhretin doğumuna tanık olduk."

Karsa elini Havok'un gergin boynu boyunca kaydırarak atın yanına geçti. *Tanıklık? Evet, tanıksınız. Buna rağmen ben Karsa Orlong'un günün birinde şekillendireceği şeyi hayal bile edemezsiniz.*

Hiç kimse edemez.

Cynnigig kendi kendine hafifçe mırıldanarak Phyrlis'i içeren ağacın gölgesinde oturuyordu. Vakit akşama yaklaşmıştı. Thelomen Toblakai seçili atıyla beraber gitmişti. Hayvanın sırtına çıkmış ve eyere, hatta dizginlere ihtiyaç duymadan orayı terk etmişti. Sürüler de kaybolarak manzarayı önceki gibi boş bırakmışlardı.

Sırtı kambur Jaghut dün gece pişirdiği aras geyiğinin sarılı bir parçasını çıkardı ve eti küçük küçük dilimlemeye başladı. "Sana bir armağan, sevgili kardeşim."

"*Görüyorum*," cevabını verdi Phyrlis. "*Taş kılıçla mı öldürüldü?*"

"Evet."

"*Öyleyse ruhumu besleyecek bir ziyafet.*"

Cynnigig kafa salladı. Duraklayıp bıçağıyla özensiz bir hareket yaptı. "Kalıntıları iyi gizlemişsin."

"*Temeller elbette sağlam. Hane'nin duvarları da. Avlunun köşesindeki dayanak taşlarının hepsi toprak örtümün altında.*"

"Akılsız, kayıtsız T'lan Imasslar. Bir Azath Hanesi'nin toprağına mızrak saplamışlar."

"*Onlar hanelerden ne anlar, Cynnigig? T'lan Imasslar mağaraların ve hayvan postu çadırların yaratıklarıdır. Hem zaten Hane çoktan can çekişiyordu, hem de yıllardır. Ağır yaralıydı. Ah, Icarium delice sayıklayarak nihayet ölüm darbesini indirdiğinde dizlerinin üstündeydi. Toblakai yoldaşı fırsattan yararlanıp onu bayıltmasaydı...*"

"Babasını azat ederdi." Cynnigig ağız dolusu etle kafa salladı. Ayağa kalkıp ağacın yanına gitti. "Al, kardeşim," diyerek ona bir dilim uzattı.

"*Yanmış bu.*"

"Sanki sen olsan daha iyisi yapabilirdin."

"*Doğru. Haydi, ağzıma sok. Merak etme, ısırmam.*"

"İstesen de ısıramazsın, canım. Bu arada ironiyi takdir etmiyor

değilim – Icarium'un babasının kurtarılmak gibi bir arzusu yoktu. Böylece Hane öldü ve dokuyu zayıflattı..."

"*Kovanın parçalanmasına yetecek kadar. Biraz daha lütfen – sen benden daha fazla yiyorsun.*"

"Açgözlü kaltak. Neyse, Karsa Orlong... bizi şaşırttı."

"*O genç savaşçı konusunda yanlış değerlendirmenin ilk kurbanları olduğumuzu hiç sanmam, kardeşim.*"

"Doğru. Öyle bir şok geçirecek son kimseler olduğumuzu da düşünmüyorum."

"*Altı T'lan Imass hülasasını sezdin mi, Cynnigig? Orada, avlunun gizli duvarlarının ötesinde bekliyorlardı.*"

"Ah, evet. Zavallıcıklar, artık Sakat Tanrı'ya hizmet ediyorlar. Bence ona bir şey söylemek istiyorlardı."

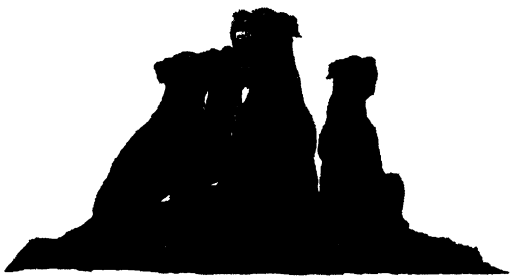
"*Kime? Sakat Tanrı'ya mı?*"

"Hayır. Karsa Orlong'a. Sahip oldukları bilgilerle Thelomen Toblakai'ye yol gösterme peşindeler – ama yaklaşmaya cesaret edemediler. Sanırım Hane'nin varlığı onları korkuttu."

"*Hayır, Hane ölü – yaşam ruhundan kalan ne varsa mızrağa yerleşti. Korktukları Hane değil, Karsa Orlong'du, kardeşim.*"

"Ah." Cynnigig gülümseyerek Phyrlis'in tahta ağzına bir dilim et daha koydu. Et parçası içerideki boşluktan aşağı kayarak gözden kayboldu. Orada çürüyecek, besinini ağaca hibe edecekti. "Öyleyse o T'lan Imasslar çok da ahmak değillermiş."

DÖRDÜNCÜ KİTAP

ZİNCİRLER HANESİ

Sürgüledin kapıları
kafesledin pencereleri
her giriş kapatıldı
dış dünyadan yalıtıldı
ve şimdi gerçek oldu
korkularının en büyüğü–
katiller var,
ve Hane'nin içindeler.

Hane
Talanbal

18

Hortum Tanrıça'nın öfkesi
bir yangındı, Kutsal Raraku'nun
ocağında yanan.

Güneşte kavrulmuş kanın
tozunda yürüyen lejyonlar
soğuk demirdi.

Orada, ölü kentin kuru limanında
Orduların çatıştığı yerde
Hood yürüdü mukadder toprakta

Daha önce de pek çok kez yürüdüğü gibi.

Bölünmüş Yürek
Balıkçı

Dikkatle istiflenmiş yontuk taşlar boyunca hendeğin kenarına kadar sürünmüş –yeni giysilerini nasıl da mahvettiğini görse annesinin çileden çıkacağını bile bile– ve nihayet ablasını görebilmişti.

Tavore ağabeyinin kemik ve geyik boynuzu oyuncak askerlerine sahip çıkmıştı ve hane işçilerinin onarımlara başladığı yıkık malikâne duvarının molozları arasında minyatür bir muharebe tertiplemişti.

Felisin, dokuz yaşındaki ablasının aslında bir Unta kraliyet ordusu ile asi K'azz D'Avore Hanesi arasındaki asırlık bir savaşın tarihi kayıtlarından alınmış belirli bir muharebeyi yeniden canlandırdığını ancak daha sonra öğrenecekti. O muharebede asi asilzade ailenin kuvvetleri imha edilmiş ve D'Avore hanesi dize getirilmişti. Ve o sırada Dük Kenussen D'Avore rolünü üstlenmiş olan Tavore bir zafer ka-

zanma doğrultusunda olası her taktik silsilesini denemekteydi. Bütün askeri âlimler bir dizi talihsiz gelişme sonucu sarp yamaçlı bir vadide kısılı kalan ve sayıca çok daha eksik olan D'Avore kuvveti için öyle bir zaferin imkânsızlığında hemfikirdi.

Felisin askeri dehasıyla tanınan Kenussen D'Avore'un başarısız olduğu yerde ablasının başarı sağlayıp sağlamadığını asla bilemeyecekti. Casusluk küçük kız için bir alışkanlık hâline gelmiş, sert ve mesafeli Tavore'a duyduğu ilgi bir saplantıya dönüşmüştü. Felisin'e göre ablası asla bir çocuk olmamış, asla şen bir an yaşamamıştı. Ağabeylerinin gölgesine girip hep orada kalmak istemişti ve Ganoes eğitimi için evden yolcu edildiğinde Tavore kolay kolay göze çarpmayan bir değişim geçirmişti. O artık Ganoes'in gölgesinde değildi; sanki ağabeyinin kopuk ve lanetli gölgesi hâline gelmişti.

Onca yıl evvel bu düşüncelerden hiçbiri Felisin'in aklından geçmemişti. Tavore'a saplantılı olmasına saplantılıydı ama bu saplantının kaynağı, ancak bir çocukta olabileceği gibi muğlaktı.

Zaten anlamın ayıbı hep daha sonra gelirdi – üstündeki toz katmanını süpürünce taşın biçiminin anlaşılması gibi.

Harap kentin güney tarafının en kenarında arazi dik bir açıyla inişe geçerek bir zamanlar alüvyonlu kilden oluşmuş kırılgan çöküntülerle birleşiyor, sonra da yayılarak limanın eski yatağına karışıyordu. Asırların yakıcı güneşi o alanları sertleştirerek geniş, sağlam rampalara dönüştürmüştü.

Binlerce yıl evvel ölen bir denizden doğmuş o kadim yokuşlardan en büyüğünün başında urdan Sha'ik, önündeki düz havzayı bir savaş alanı olarak görmeye çalışıyordu. Dört bin adım karşıda mercan adalarının tırtıklı kalıntıları yükseliyor, onların üzerinde de Hortum uğulduyordu. Sihirli fırtına eskiden o adaları kaplayan kalın kum örtüsünü kaldırmıştı. Geriye kalan yer şeklinin lejyonları toplayıp hazırlayacak güvenli bir sırt bakımından fazla bir şey sunduğu yoktu. Oralarda yürümek tehlikeli, dizilmekse imkânsız olurdu. Adalar dev bir yay şeklinde güney yaklaşımı boyunca uzanıyordu. Bir kayalığın bulunduğu doğudaki fay hattında arazi yine dik bir açıyla en az sekiz kulaç alçalarak bir zamanlar iç denizin en derin yatağının bulunduğu tuz düzlüğüne bağlanıyordu. Bir kesiği andıran fay hattı güneybatı uzantısında, resif adalarının hemen öbür tarafında genişleyerek Raraku'nun güney topraklarını teşkil eden uçsuz bucaksız havzayı oluşturuyordu. Batıdaysa derin, yu-

muşak kumları rüzgâr tarafından şekillendirilmiş ve obruklarla bezeli kumullar yükseliyordu.

Sha'ik kuvvetlerini tam bu kenarda toplayacak, onları yedi ana rampayı tutacakları şekilde konuşlandıracaktı. Mathok'un atlı okçuları kanatlarda yer alırken Korbolo Dom'un yeni ağır piyadeleri –İt Gebertenlerinin elit çekirdeği– her bir rampanın başında duracaktı. Atlı kargıcılar ve savaşçılar birer paravan gibi geride bekletilecekler, Malazanlılar sarp yaklaşımlardan geri püskürtüldüklerinde saldırıya geçeceklerdi.

En azından Korbolo Dom böyle açıklamıştı – Sha'ik silsileden emin değildi. Fakat görünüşe bakılırsa Napanlı sayı üstünlüklerine rağmen ilk başta savunmacı bir duruştan yana gibiydi. Ağır piyadelerini ve hücum kıtalarını Malazanlı denklerine karşı ispatlamaya hevesliydi. Tavore onların üzerine geldiği için ordusunu bu rampalara davet etmek mantıklı bir seçimdi. Avantaj tümüyle Kıyamet Ordusu'ndaydı.

Tavore bir kez daha Ibilar Vadisi'ndeki Dük Kenussen D'Avore'du.

Sıcağa rağmen ansızın ürperen Sha'ik koyun postu pelerinine sıkıca sarındı. Mathok ile bir düzine korumanın bekledikleri yere göz attı. Adamlar arada mesafe bırakmalarına rağmen iki veya üç kalp atışında yanına varabilecekleri kadar yakındı. Suskun savaş reisinin bir suikasttan niye bu kadar korktuğuna dair Sha'ik'in hiçbir fikri yoktu ama savaşçının gönlünü etmekte bir sakınca görmüyordu. Toblakai yokken ve Leoman güneyde bir yerdeyken onu koruma işini Mathok üstlenmişti. Sha'ik için hava hoştu ama Tavore'un katiller göndereceğine pek ihtimal vermiyordu – Hortum Tanrıça saptanmadan delinemezdi. Bir Pençe Eli bile hangi kovanı kullanırsa kullansın tanrıçanın çok katmanlı bariyerlerini fark edilmeden aşamazdı.

Çünkü bariyerin kendisi bir kovan teşkil ediyor. Görünmez bir deri gibi Kutsal Çöl'ün üstünü kaplayan bir kovan. Bu gasp edilmiş parça artık bir şeyin parçası değil, kendi başına bir bütün. Ve gücü artıyor. Yakın bir zamanda Ejderhalar Destesi'nde kendi yerini talep edecek. Tıpkı Zincirler Hanesi'nin yaptığı gibi. Yeni bir Hane. Hortum'un.

Katledilen bir ordunun akacak kanıyla beslediği.

Peki Tavore önümde diz çöktüğünde... O zaman ne olacak? Sefil ve boynu bükük, toza ve çok daha koyu lekelere bulanmış, arkasında cansız yatan lejyonları kepgüvelere ve akbabalara yem olmuş sevgili

ablam. O zaman savaş miğferimi çıkarayım mı? O anda ona yüzümü göstereyim mi?

Bu savaşa el koyduk. Onu asilerin, İmparatoriçe'nin ve Malazan İmparatorluğu'nun, hatta Hortum Tanrıça'nın elinden aldık. Sen ve ben, Tavore, Dryjhna'nın ve Kıyamet Kitabı'nın yerini aldık – kendi özel kıyametimiz için. Ailemizin kendi kanından başka hiçbir şeyin önemi yok. Ve kendimi sana gösterip gözlerindeki teşhisi gördüğüm zaman, Tavore... işte o zaman dünya –dünyan– ayaklarının altından kayacak.

O anda, sevgili abla, anlayacaksın. Neler olduğunu. Neler yaptığımı. Ve neden yaptığımı.

Ya sonra? Sha'ik bilmiyordu. Basit bir idam çok kolay, hatta düzenbazlık olurdu. Sonuçta cezalar canlılara verilirdi. Mahkûmiyet sağ kalmak, bilginin zincirleri altında yalpalamaktı. Sadece bir yaşama cezası değil, *beraber* yaşama cezası; olup biten... her şeye verilebilecek tek yanıt buydu.

Arkasındaki çömlek kırıklarının çizmeler altında çıtırdadığını duyup döndü. Konuğunu bir tebessümle karşılamayacaktı – en azından bu seferlik. "L'oric. Ricamı tasdik etme lütfunu gösterdiğin için ne kadar sevindim anlatamam – son zamanlarda o huyundan vazgeçmiş gibiydin." *Benden nasıl da saklanıyor. Sırları artık başına musallat oluyor. Gözlerini benimkilerden nasıl da kaçırıyor. İçindeki çırpınışı sezebiliyorum. Bana söylemediği şeylerin çırpınışı. Lakin yine bir şey söylemeyecek. Tanrıçanın emrime verdiği bütün güçlere rağmen bu ele avuca sığmaz adamı köşeye kıstıramıyor, hakikatlerini ağzından zorla alamıyorum. Bu bile beni uyarmaya yetiyor – L'oric göründüğü gibi değil. O sadece fani bir adam değil...*

"Pek iyi değildim, Seçilmiş. Kamptan buraya kadar yaptığım yolculuk bile beni yordu."

"Fedakârlığına minnettarım, L'oric. Bari lafı daha fazla uzatmadan konuya gireyim. Heboric konutunu dışa kapattı – ne oradan çıkıyor ne de misafir kabul ediyor ve bu haftalardır böyle sürüp gidiyor."

L'oric surat ekşitirken içtendi. "Heboric kimseyle görüşmüyor, hanımım."

Sha'ik başını yan yatırdı. "Lakin onunla en son sen konuştun. İkiniz onun çadırında uzun uzadıya lafladınız."

"Öyle mi? En son görüştüğü ben miydim?"

Kadının beklediği tepki bu değildi. *Pekâlâ, demek ki sakladığı*

sırların Hayalet Elli'yle bir ilgisi yok. "Sendin. Sohbetiniz sırasında dertli miydi?"

"Hanımım, Heboric uzun zamandır dertli."

"Neden?"

Baş Büyücü'nün bir anlığına onunkilere çevrilen gözleri normalden daha genişti. Sonra bakışlarını tekrar kaçırdı. "Heboric... senin yaptığın fedakârlığa üzülüyor, Seçilmiş."

Sha'ik gözlerini kırpıştırdı. "L'oric, alaycılığımın seni bu kadar yaralayabileceğini bilmezdim."

"Senin aksine ben espri yapmıyordum," diye ciddiyetle yanıt verdi adam. "Heboric—"

"Yaptığım fedakârlığa üzülüyor. Eh, bak bu sahiden de tuhaf zira... yeniden doğuşumdan önce bana pek aldırış etmezdi. Peki uğradığım hangi kayba dem vurdu?"

"Bilemiyorum – korkarım bunu ona sorman gerekecek."

"Demek dostluğunuz henüz itiraf takasına imkân tanıyacak bir noktaya ulaşmadı."

L'oric buna cevap vermedi. *Eh, hayır, veremez de. Çünkü öyle bir şey, itiraf edeceği şeyler bulunduğunu kabullenmek olur.*

Sha'ik bakışlarını Baş Büyücü'den ayırıp bir kez daha potansiyel savaş meydanını inceledi. *Evet, orduların dizilimini hayalimde canlandırabiliyorum. Ama ya sonra? Nasıl hareket edecekler? Mümkün olan ve olmayan ne? Tanrıça, böyle sorulara verecek bir cevabın yok. Bunlar ilgilenmeye tenezzül etmediğin meseleler. Gücün sadece ve sadece iraden. Ama sevgili Tanrıça, bazen irade tek başına yeterli olmaz.* "Korbolo Dom halihazırdaki bu... arenadan memnun."

"Şaşırmadım, hanımım."

Kadın L'oric'e göz attı. "Neden?"

Baş Büyücü omuz silkti ve Sha'ik, onun etmek üzere olduğu lafa bir alternatif aramasını seyretti. "Korbolo Dom'a kalsa Tavore tam da onun yapmasını istediğini yapar. Kuvvetlerini başka bir yere değil de buraya dizer. Tam buradan yaklaşır. Onun istediği yerde çatışmaya girer. Korbolo Dom sırf öyle olacağına inanarak Tavore'un aptalca davranmasını sağlayabilecekmiş gibi Malazan ordusunun tıpış tıpış katledilmeye gelmesini bekliyor." Başıyla engin havzayı işaret etti. "Tavore'un burada savaşmasını istiyor. Beklentisi o yönde. İyi ama Tavore neden öyle bir şey yapsın ki?"

Hissettiği ürperti derinleşen Sha'ik pelerininin altında titredi. *Evet, neden yapsın? Yoksa Korbolo'nun özgüveni... kabadayılıktan*

başka bir şey değil mi? O da sırf öyle olmasını istediği için bir talepte mi bulunuyor? İyi ama diğerleri ondan farklı mıydı? Kamist Reloe ve kuyruğunda gezen enikleri, Fayelle ve Henaras, Febryl ve Biditthal? *Korbolo yaşanacak muharebeyi tarif ederken Leoman yüzünde o sinir bozucu yarı tebessümle oturuyordu. Sanki bildiği bir şey vardı... sanki içlerinde bir tek o farklıydı. Öte yandan o yarı tebessüm... budala herif durhang çukuruna batmıştı. Ondan bir beklentim olmamalı – özellikle de bir askeri deha. Hem zaten Korbolo Dom'un ispatlayacak bir şeyi var...*

"Katliam amacıyla savaşan bir komutana güvenmek tehlikelidir," diye mırıldandı L'oric.

"Başka ne amaçla savaşılır ki?"

L'oric'in kaşları belli belirsiz kalktı. "Zafer, elbette."

"Düşmanın katledilmesi zafer kazandırmaz mı, L'oric?"

"Ama Korbolo'nun düşünüşündeki kusur da o zaten, Seçilmiş. Leoman'ın aylar önce belirttiği gibi kusur sıralamada. Hanımım, zafer katliamdan *önce gelir*. Tersi değil."

Sha'ik adama bakakaldı. "Öyleyse Korbolo Dom'un taktiklerini müzakere ettiğimiz sırada sen veya Leoman neden bu eleştiriyi yöneltmediniz?"

"Müzakere mi?" L'oric gülümsedi. "Müzakere falan yoktu, Seçilmiş. Korbolo Dom müzakereye açık biri değildir."

"Tavore da," diye tersledi kadın.

"Onun bir önemi yok," cevabını verdi L'oric.

"Ne demek istiyorsun?"

"Malazan askeri doktrini Coltaine'in iyi anladığı ama Baş Yumruk Pormqual'ın belli ki dikkate almadığı bir şeydi. Taktikler uzlaşmaya dayanır. Malazan İmparatorluğu'nun İlk Kılıcı yapıldığı zaman Dassem Ultor'un orijinal doktrini oydu. 'Strateji komutana aittir ama taktikler savaşın ilk meydanıdır ve o savaş, komuta çadırında verilir.' Bunlar Dassem'in kendi sözleriydi. Tabii öyle bir sistem büyük ölçüde becerikli subaylara dayanır. Sonradan emir komuta zincirine sızan beceriksiz subaylarsa—"

"Asilzade subaylar demek istiyorsun."

"Açıkçası evet. Atamaların satın alınması, Dassem'in asla izin vermeyeceği bir şeydi ve anladığım kadarıyla aynı şey İmparatoriçe için de geçerli. En azından şimdilerde. Bir kıyım yapıldı ve—"

"Evet, biliyorum, L'oric. Öyleyse Tavore'un kişiliğinin bir önemi olmadığını iddia ediyorsun."

"Pek sayılmaz, hanımım. Önemi var çünkü taktikler stratejinin çocuklarıdır. Ve o strateji Tavore'un doğasıyla şekillenecek. Deneyimli askerler sıcak demirden ve soğuk demirden bahsederler. Coltaine soğuk demirdi. Dujek Tekkol da soğuk demir ama hep değil – o gerektikçe değişebilen nadir komutanlardan. Ama Tavore? Bilinmiyor."

"Şu 'soğuk demir' neymiş, açıkla, L'oric."

"Hanımım, bu konu uzmanlık alanım değil ki."

"Hiç de öyle gözükmüyor. Açıkla. Derhâl."

"Pekâlâ, anladığım kadarıyla—"

"Lafı dolandırma."

L'oric genzini temizledi, sonra da dönüp seslendi. "Mathok. Lütfen bize katılır mısın?"

Sha'ik bu davetin altında yatan densizliğe kaşlarını çattı ama sonra içinden geri adım attı. *Nitekim bu önemli bir konu. Hissedebiliyorum. Meselenin özüne ineceğiz.* "Bize katıl, Mathok," dedi.

Adam atından inip oraya geldi.

L'oric ona hitap etti. "Benden 'soğuk demir' kavramını açıklamam istendi, Savaş Reisi, ve bunun için yardıma ihtiyacım var."

Çöl savaşçısı dişlerini gösterdi. "Soğuk Demir. Coltaine. Dassem Ultor – eğer efsaneler doğruysa. Dujek Tekkol. Amiral Nok. Kızıl Muhafızlardan K'azz D'Avore. Bir zamanlar Gralları yöneten Inish Garn. Soğuk demir, Seçilmiş. Sert. Keskin. Önünde durduğu zaman uzanıp dokunursun." Kollarını göğsünde kavuşturdu.

"Uzanıp dokunursun." L'oric kafa salladı. "Evet, işte bu. Dokunursun. Ve yapışıp kalırsın."

"Soğuk demir," diye homurdandı Mathok. "Savaş reisinin ruhu – ya yaşamın ateşiyle yanan, ya da ölümün soğuğunu taşır. Seçilmiş, Korbolo Dom da benim gibi sıcak demirdir. Ve de senin gibi. Biz güneşin ateşine, çölün ısısına, Hortum Tanrıça'nın ta kendisinin nefesine benzeriz."

"Yani Kıyamet Ordusu sıcak demir."

"Evet, Seçilmiş. Dolayısıyla Tavore'un yüreğindeki ocağın intikam ateşiyle yanması için dua etmeliyiz."

"Onun da sıcak demir olması için mi? Neden?"

"Çünkü o zaman muharebeyi kaybetmeyiz."

Dizleri ansızın gevşeyen Sha'ik yalpalar gibi oldu. L'oric ona destek vermek için yüzünde telaşla yanına sokuldu.

"Hanımım?"

"Ben... ben iyiyim. Bir dakika..." Sha'ik bakışlarını yeniden Mathok'a çevirdi. Adamın gözlerindeki anlık değerlendirmeyi gördü. Sonra o ifade bir kez daha Mathok'un vurdumduymaz mizacının arkasında kayboldu. "Savaş Reisi, ya Tavore soğuk demirse?"

"O zaman çarpışmaların en ölümcülü yaşanır, Seçilmiş. Hangisi daha önce kırılır?"

"Askeri tarihler soğuk demirin çoğu zaman sıcak demiri alt ettiğini ortaya koyar, hanımım," dedi L'oric. "Üçe veya dörde bir oranında."

"Peki ya Coltaine? O Korbolo Dom'a yenilmedi mi?"

L'oric'in bir anlığına Mathok'la bakışması kadının dikkatinden kaçmadı.

"Eee?" diye bilmek istedi.

"Seçilmiş," diye homurdandı Mathok, "Köpekler Zinciri boyunca Korbolo Dom ve Coltaine dokuz büyük çatışmaya –dokuz muharebeye– tutuştular. Korbolo bunlardan sadece birinde galip geldi. Düşüş'te. Aren'in surları önünde. Üstelik bunun için Kamist Reloe'ye ve Jhistal rahibi Mallick Rel'in yönlendirdiği Mael'in gücüne ihtiyaç duydu."

Sha'ik'in başı dönüyor, içini panik kaplıyordu. Titremesinin L'oric tarafından hissedilebildiğini biliyordu.

"Sha'ik," diye kulağının dibinde fısıldadı Baş Büyücü, "Tavore'u tanıyorsun, değil mi? Onu tanıyorsun ve *soğuk demir* olduğunu biliyorsun, öyle değil mi?"

Genç kadın konuşmadan kafa sallayıp onayladı. Bunu nasıl bildiğini bilmiyordu zira Mathok da L'oric de kesin bir tarif verebilmişe benzemiyordu. Bu da ona kafasındaki fikrin içine doğduğunu, ilkel içgüdülere dayalı bir yerden geldiğini düşündürüyordu. Kısacası *biliyordu*.

L'oric başını kaldırdı. "Mathok."

"Baş Büyücü?"

"Aramızda kim soğuk demir? Öyle biri var mı?"

"İki tane var, Baş Büyücü. Ve biri her ikisine de muktedir: Toblakai."

"Peki ya diğeri?"

"Gürzlü Leoman."

Corabb Bhilan Thenu'alas kumdan bir örtünün altında yatıyordu. Sırtından akan ter altındaki telabasını sırılsıklam etmiş, kuma

vücudunun kalıbını çıkarmıştı. Sonra da soğumuştu ve adam bu yüzden artık durmaksızın titriyordu. Pardular arasındaki devrik bir reisin bu altıncı oğlu, yetişkinlik hayatının büyük bölümünü çöllerde gezerek geçirmişti. Bir gezgin, tüccar ve daha beteri olarak. Leoman onu bulduğu sırada üç Gral savaşçı o sabahın büyük bölümünde olduğu gibi onu atlarının peşinden sürüklemekteydi.

Derisi yakıcı kumlar tarafından yüzülüp geride sadece kanlı bir et yığını kaldığı için satış bedeli acınacak kadar düşük tutulmuştu. Fakat Leoman onu bir şifacıya, daha önce veya o zamandan beri adını hiç duymadığı bir kabileye mensup yaşlı bir kadına götürmüştü. Kadın da onu kayalık bir pınara götürüp suya yatırmıştı. Corabb bilinmeyen bir süre boyunca ateşler içinde sayıklayarak orada yatarken kadın bir şifa ayini düzenlemiş ve suyun kadim hülasalarına seslenmişti. Böylece Corabb iyileşmişti.

Leoman'ın merhametinin altında yatan sebebi asla öğrenememişti. Ve artık onu iyi tanıdığı –ona sadakat yemini eden diğerleri kadar iyi tanıdığı– için öyle bir soru sormayacak kadar bilinçliydi. Cevap adamın çelişkili doğasında, ömür boyu sadece bir kez açığa çıkarılabilecek bilinmeyen vasıflarında saklıydı. Yine de Corabb bir şeyin farkındaydı: Gürzlü Leoman uğruna canını verirdi.

Gün boyunca sessiz, hareketsiz bir şekilde yan yana uzanmışlardı ve şimdi, ikindinin sonlarında uzakta beliren ilk muhripleri görüyorlardı. Atlılar ihtiyatla yayılarak çatlak tuz ve kil düzlüğüne giriyorlardı.

Corabb nihayet kımıldadı. "Wickanlar," diye tısladı.

"Ve Setiler," diye cevaben homurdandı Leoman.

"O gri zırhlar... farklı görünüyor."

Yanındaki adam homurdandı, sonra da küfretti. "Khundryller. Vathar Nehri'nin güneyinden geliyorlar. Ummuştum ki... Yine de o esrarlı zırh ağır görünüyor. Onlar için hangi atadan kalma kabri yağmaladıklarını ancak Yedili bilir. Khundryller at binmekte geç kaldılar. Üzerlerindeki zırhlara bakılırsa bunda şaşılacak bir şey yok."

Corabb muhriplerin arkasındaki dev toz bulutuna gözlerini kıstı. "Öncü kol izcilere yakın at sürüyor."

"Evet. O konuda bir şey yapmamız gerekecek."

İki savaşçı tek kelime daha etmeksizin zirveden geri çekilerek muhriplerin görüş alanı dışına çıkarken kısaca duraklayıp yatmış oldukları yere kum serptiler, ardından atlarını bıraktıkları koyağa geri döndüler.

"Bu akşam," dedi Leoman, bineğinin dizginlerini tutup eyere çıkarken.

Aynını yapan Corabb kafa salladı. Sha'ik elbette emirlerine karşı gelindiğini öğrenecekti. Zira Hortum Tanrıça hiçbir çocuğunu gözünün önünden ayırmazdı. Fakat burası onların memleketiydi, değil mi? İstilacıların orada ellerini kollarını sallaya sallaya gezmelerine izin verilemezdi. Hayır, kumlar kanlarını içecek, bu gece Peçeli Orakçı'nın karanlık vaadini seslendirecekti.

Toblakai'nin kayranına giden patikanın yakınındaki L'oric etrafına şöyle bir göz gezdirdi. Dikkatle yaptığı ufacık bir el hareketi, oradaki sihri açığa çıkarmasına yetti. Emare geldiği kadar çabucak kayboldu. Tatmin olan Baş Büyücü patikada yürüdü.

Sha'ik'in aklı başka yerde olabilirdi ama aynı şey tanrıçası için geçerli değildi. L'oric kendisine yönelik gitgide artan bir ilgi sezebiliyor, sihirli uzantılar onu bulma veya hareketlerini saptama gayretiyle yoklayıp duruyordu. Ve öyle tetkikleri atlatmak giderek zorlaşıyordu – özellikle de birden fazla kaynaktan geldikleri için.

Kamist Reloe gibi Febryl de tedirginleşiyordu. Bidithal'ın paranoyasının yakıta zaten ihtiyacı yoktu – *olmamalı da.* Neticede L'oric artan huzursuzluğun bütün bu belirtilerine bakarak ortada ne gibi planlar varsa onların yakında –o veya bu şekilde– uygulamaya konulacağına ikna olmuştu.

Sha'ik'i böylesine... hazırlıksız bulmayı beklememişti. Doğru, kadın kampta yaşanan her şeyin olağandışı bir şekilde farkında olduğuna dair açık bir imada bulunmuştu. L'oric'in kendi yolculuklarını maskelemekte kullandığı gizleyici müdafaa büyülerini alt etmesini sağlayan kaygı verici kabiliyeti de cabasıydı. Buna rağmen gerçeği biliyor –hatta ondan kuşkulanıyor– olsaydı uzun zaman önce ölümcül bir tepki vereceği bilgisi mevcuttu. *Bazı yerler ona kapalı kalmalı. Bugün bana çok daha tehlikeli sorular sormasını beklemiştim. Felisin nerede? Öte yandan belki sormamasının sebebi, cevabı zaten bilmesidir.* İşte bu ürpertici bir düşünceydi – sadece Sha'ik'in farkındalığının kapsamını gösterdiği için değil, Sha'ik hakkında ele verdiği şey için de. *Bidithal'ın Felisin'e ne yaptığını bilmesinden... ve bunu umursamamasından dolayı.*

Akşam taş ağaçlar ormanına gelmekte hep acele eder gibiydi. Tozlu patikada bıraktığı ayak izlerine bakıp da bugünlerde patikayı halen yalnız yürüdüğünü görmek, L'oric'in yüreğine su serpti.

Gerçi tanrıça ayak izlerine ihtiyaç duymazdı. Fakat Toblakai'nin kayranında mekân birilerine adanmışçasına bir tür aşılamayı akla getiren bir tuhaflık vardı. Ve öyle bir şey sahiden olmuşsa belki Hortum Tanrıça'nın gözünde bir kör nokta var demekti.

Fakat bunların hiçbiri Sha'ik'in neden Felisin'i sormadığını açıklamazdı. *Ah, L'oric, asıl kör olan sensin. Sha'ik'in aklı fikri Tavore'da. Geride bıraktığımız her gün iki ordu birbirine daha da yaklaşıyor ve Sha'ik'in saplantısı artıyor. Tıpkı kuşkusu ve belki korkusu gibi. Sonuçta o Malazanlı – o konuda haklıydım. Ve bu sırrın içinde diğer hepsinden daha derine gömülü başka bir sır bekliyor. Sha'ik, Tavore'u tanıyor.*

Ve bu bilgi Yeniden Doğum'dan beri kadının her eylemine kılavuzluk etmişti. Kutsal Şehir'in neredeyse görüş alanındayken Kıyamet Ordusu'nu geri çağırması gibi. *Tanrılar aşkına, yoksa o bir korku kaçışı mıydı?*

İşte bu katlanılmaz bir düşünceydi.

Kayran karşısında belirdi. Sert, insandışı gözlerle küçük, yırtık pırtık çadıra –ve ondan birkaç adım uzaktaki taşla çevrili ateşin önünde büzülmüş genç kadına– tepeden bakan ağaç halkası da.

L'oric yaklaşırken Felisin kafasını kaldırmadı. "L'oric, merak ediyorum da Bidithal'ın katiller tarikatı Korbolo Dom'unkinden nasıl ayırt edilir? Kamp bugünlerde epey kalabalık – burada gizlendiğime seviniyorum ve bir yandan da kendimi sana acırken buluyorum. Sha'ik'le bugün nihayet konuştun mu?"

İç geçiren Baş Büyücü onun karşısına oturdu ve sırt çantasını indirip içinden yiyecek çıkardı. "Konuştum?"

"Eee?"

"Yaklaşan çatışmaya dair endişeleri... diğer her şeye ağır basıyor ve—"

"Yani annem hâlimi hatırımı sormadı," diye hafif bir tebessümle sözünü kesti kız.

L'oric bakışlarını kaçırdı. "Hayır, sormadı," diye bir fısıltıyla itiraf etti.

"Demek ki durumun farkında. Ve benimle aynı hükme vardı – Bidithal komplocuları ifşa etmeye yakın. Sonuçta onun ya komploya katılmasına ya da bir kenara çekilmesine ihtiyaçları var. Bu henüz değişmemiş bir gerçek. İhanet gecesi yaklaşıyor ve annem onun rolünü oynamasına ihtiyaç duyuyor."

"Ben bundan o kadar emin değilim, Felisin," diye başladı L'oric, ardından çenesini kapadı.

Fakat onun ne kastettiğini anlayan kızın feci tebessümü genişledi. "Öyleyse Hortum Tanrıça annemin ruhundaki sevgiyi çalmış. Eh, neyse, sonuçta uzun zamandır kuşatma altındaydı. Hem zaten gerçek annem de değil – o unvanı sırf hoşuna gittiği için üstlenmişti—"

"Yanılıyorsun, Felisin. Sha'ik çektiğin sıkıntıyı gördü ve—"

"Yeniden doğup aramıza döndüğünde onu ilk ben gördüm. O gün hen'bara toplamaya çıkmış olmam bir tesadüftü. Sha'ik o günden önce beni hiç fark etmemişti – neden edecekti ki? Sonuçta bin yetimden sadece biriydim. Ama sonra... yeniden doğdu."

"Belki öyle yaparak yaşayanların arasına da dönmüştür."

Felisin güldü. "Ah, L'oric, hiç vazgeçmiyorsun, değil mi? Senin de artık biliyor olman gerekeni daha o zamandan biliyordum – Yeniden Doğmuş Sha'ik, Eski Sha'ik'le aynı kadın değil."

"Bunun önemi yok, evlat. Hortum Tanrıça onu seçti—"

"Çünkü Eski Sha'ik öldü veya öldürüldü. Gerçeği benim gibi Leoman'ın ve Toblakai'nin yüzlerinde görmedin. Orada kararsızlık gördüm – hilelerinin başarıya ulaşıp ulaşmayacağını bilmiyorlardı. Ve ulaşması benim kadar onlar için de sürpriz oldu. Hortum Tanrıça onu mecburiyetten seçti, L'oric."

"Dediğim gibi, Felisin, önemi yok."

"Belki senin için yoktur. Hayır, anlamıyorsun. Bir keresinde Eski Sha'ik'i yakından görmüştüm. Bana bakıp geçmişti ve o bakışlar hiç kimseyi görmemişti. O anda bir çocuk olmama rağmen onunla ilgili gerçeği anladım. Onunla ve tanrıçasıyla ilgili gerçeği."

L'oric yemeğin ardından testinin tıpasını çıkardı ve testiyi aniden kurumuş ağzına dayadı. "Peki neymiş o gerçek?" diye fısıldarken kızın gözlerine bakamadı. Öyle yapmaktansa sulandırılmamış şaraptan büyük bir yudum içti.

"Topumuzun birden köle olması. Biz onun arzularına ulaşmakta kullanacağı birer maşayız. Bunun ötesinde canlarımızın tanrıça için hiçbir anlamı yok. Fakat Yeniden Doğmuş Sha'ik'te... farklı bir şey gördüğümü sanmıştım."

L'oric göz ucuyla kızın omuz silktiğini fark etti.

"Ama," diye sözlerini sürdürdü Felisin, "tanrıça fazla güçlü. İradesi mutlak. Zehrin adı aldırışsızlık... ve ben o tadı iyi biliyorum, L'oric. Artık kaç yaşında olursa olsun, git istediğin yetime sor. Sana aynı şeyi söylerler. Hepimiz de aynı acı memeyi emdik."

L'oric kızın gözlerinden yaşlar boşaldığını, yanaklarından aşağı

aktığını biliyordu. Lakin onları durdurmak için elinden hiçbir şey gelmiyordu.

"Ve şimdi, L'oric," diye az sonra kaldığı yerden devam etti kız, "hep beraber ifşa olduk. Buradaki hepimiz. Topumuz birden yetimiz. Bir düşün. Bidithal tapınağını, bütün tarikatını kaybetti. Heboric de. Korbolo Dom bir zamanlar Alakarga ve Coltaine gibi büyük askerlerle aynı rütbedeydi. Febryl – öz anasını ve babasını öldürdüğünü biliyor muydun? Toblakai halkını yitirdi. Ve geri kalan hepimiz, L'oric, eskiden Malazan İmparatorluğu'nun çocuklarıydık. Peki ne yaptık? Sadece yıkım hayalleri kuran, bir kan denizinde beslenmeyi amaçlayan deli bir tanrıçaya karşılık İmparatoriçe'ye sırt çevirdik..."

"Öyleyse," diye usulca sordu Baş Büyücü, "ben de mi bir yetimim?"

Felisin'in cevap vermesine gerek yoktu zira adamın ağzından çıkan kederli sözlerdeki gerçeği ikisi de duymuştu.

Osric...

"Geriye bir tek... Gürzlü Leoman kalıyor." Felisin şarabı adamın ellerinden aldı. "Ah, Leoman. Kusurlu elmasımız. Acaba hepimizi birden kurtarabilir mi? Fırsat bulur mu? Aramızda bir tek o... zincirli değil. Tanrıça hiç şüphesiz ona da sahip olduğunu düşünüyordur ama onunkisi boş bir sahiplenme, bunu görebiliyorsun, değil mi?"

Baş Büyücü gözlerini silerek kafa salladı. "Ve aynı şeyi Sha'ik'in de fark etmesini sağladığıma inanıyorum."

"Yani o da Leoman'ın son ümidimiz olduğunu biliyor mu?"

L'oric'in iç çekişi boğuktu. "Öyle sanıyorum..."

Bir müddet konuşmadılar. Hava kararmış, ateş sönerek küle dönmüştü. Kayranı aydınlatan tek şey yıldız ışığıydı.

O sırada taştaki gözler yavaş yavaş canlanır gibiydi. Hilal şeklindeki sıra bütün dikkatini ikiliye yöneltti. Açlıkla parlayan gözlerde hırslı bir bakış vardı. L'oric kafasını hızla kaldırdı. Ruhani suratları, sonra da iki Toblakai figürünü süzdü. Ardından bir kez daha gevşeyip titremeye başladı.

Felisin hafifçe güldü. "Evet, fena dadanıyorlar, değil mi?"

L'oric homurdandı. "Toblakai'nin eserlerinde bir gizem mevcut. O suratlar birer T'lan Imass suratı. Lakin..."

"Toblakai onları tanrıları sandı, evet. Leoman bir keresinde durhang dumanı altındayken bana öyle anlatmıştı. Sonra da Tob-

lakai'ye hiçbir şey söylemememi tembihlemişti." Kız bu sefer daha yüksek sesle tekrar güldü. "Sanki söyleyecektim de. Toblakai ile tanrılarının arasına ancak bir budala girer."

"O sıradan savaşçının sıradan hiçbir tarafı yok," diye mırıldandı L'oric.

"Tıpkı senin de sıradan bir Baş Büyücü olmadığın gibi," dedi kız. "Yakında harekete geçmelisin, bilmem farkında mısın? Yapacağın seçimler var. Fazla tereddüt edersen o seçimler senin adına ve aleyhinde yapılır."

"Aynı şey pekâlâ senin için de söylenebilir."

"Eh, öyleyse anlaşılan bu gece konuşacak daha başka şeyler de var. Ama önce gel yemek yiyelim – şarap bizi sarhoş etmeden önce."

İrkilen Sha'ik bir adım geri çekildi. Nefesi bir telaş –ve de acı– tıslamasıyla ciğerlerini terk etti. Heboric'in konutunun etrafında bir yığın müdafaa büyüsü dönüyor, bunlar hâlâ çarpışmasının tetiklediği kışkırtmayla titreşiyordu.

Öfkesini içine atan kadın sesini alçak tuttu. "Kimin geldiğini biliyorsun, Heboric. Bırak geçeyim. Bana kafa tutarsan tanrıçanın gazabını hemen şimdi üstüne salarım."

Kısa bir sessizlik yaşandı. "Gel."

Sha'ik bir adım attı. Anlık bir basıncın ardından sendeleyerek geçti ve yıkık temel duvarına hafifçe çarptı. Ani bir... *yokluk*. Daha az önce aşılmaz bir alacakaranlığın olduğu yerde şimdi dehşet verecek kadar parlak bir ışık vardı. Mahrum... *lakin hür*. Tanrılar aşkına, hürüm— ışık— "Hayalet Elli!" dedi nefes nefese. "Sen ne yaptın?"

"İçindeki tanrıçaya tapınağımda yer yok, Sha'ik," diye geldi Heboric'in sözleri.

Tapınak mı? Kadının içini uluyan bir kaos kaplıyor, daha önce Hortum Tanrıça'nın bulunduğu zihnindeki koca koca yerler ansızın boşalarak karanlıkla doluyordu. *Eskiden olduğum her şey hızla geri geliyor.* Anılar çıkıp iblissi bir şiddetle ona taarruz ederken içinde orman yangını gibi buruk bir hiddet büyüyordu. *Beneth. Aşağılık herif. Ellerini bir çocuğa kapattın ama şekillendirdiğin şey bir kadın değil, oyuncaktı. Senin ve çarpık, acımasız dünyanın bir kölesiydi.*

Ellerindeki o bıçağı, boş anlarında alışkanlık edindiğin el oyunla-

rını seyrederdim. Bana öğrettiğin de oydu, değil mi? Eğlence ve kan için kesmek. Ve ah, nasıl da kestim. Baudin. Kulp. Heboric—

Artık yanında fiziki bir varlık vardı. Ellerin somut hissi de – yeşim rengi, siyah çizgili. Yaprakların gölgesiyle kaplı bodur ve geniş omuzlu bir figür – hayır, dövmelerle. *Heboric...*

"İçinde, kızım. Seni... mahrum bıraktım. Tanrıçayı ruhundan zorla çıkarmanın öngörülmemiş bir sonucu. Gel."

Heboric kadını çadırın içine aldı. Hava ayaz ve rutubetliydi. Yaşlı adamın feneri kaldırmasıyla bir alev aniden hareket etti. Feneri bir maltıza yaklaştıran Heboric yanan gazyağını kullanarak tezek topaklarını tutuşturdu. Çalışırken bir taraftan da konuştu. "Işığa pek ihtiyacım yok... zamanın geçişi... eğreti bir tapınak kurmakla görevlendirilmeden önce... hem ben Treach'ten ne anlarım ki?"

Kürklere sarınan genç kadın minderlerin üstünde oturuyor, titreyen ellerini maltızın büyüyen alevlerine tutuyordu. "Treach" ismini duyunca başını kaldırdı.

Heboric'i önünde çömelirken gördü. *Tıpkı uzun zaman evvel Hüküm Avlusu'nda çömeldiği gibi. Hood'un elçileri ayağına gelmişti... ona Fener'in devrilişini önceden bildirmek için. Sinekler sarmal dövmelerine dokunmuyordu. Bunu iyi hatırlıyorum. Diğer her yere deliler gibi üşüşüyorlardı.* O dövmeler bir dönüşüm geçirmişti. "Treach."

Yaşlı adamın ona çevrili gözleri kısıldı. *Bunlar bir kedinin gözleri – artık görebiliyor!* "Tanrılığa erdi, Sha'ik—"

"Bana öyle deme. Ben Paran Hanesi'nden Felisin Paran'ım." Genç kadın ansızın kendi kendine sarıldı. "Sha'ik beni bekliyor... bu çadırın dışında – müdafaa büyülerinin de."

"Peki o bağra geri dönecek misin, kızım?"

Kadın maltızın alevini süzdü. "Başka seçeneğim yok, Heboric."

"Hayır, galiba yok."

Ani bir şok kadını ayağa fırlattı. "Felisin!"

"Ne?"

"Genç Felisin! Onu... onu görmedim! Günlerdir? Haftalardır? O – o nerede?"

Heboric bir kedi gibi akıcı ve rahat bir hareketle doğruldu. "Tanrıça biliyordur, kızım."

"Biliyorsa dahi *bana* söylemedi!"

"Ama neden..."

Heboric'in gözlerinde ani bir idrak gören kadın cevaben kendisinin de korkuya kapıldığını fark etti. "Heboric, sen ne—"

Bir anda kendini çadırın girişine yönlendirilirken buldu. Yaşlı adam onu adım adım geriye iterken bir yandan da konuşuyordu. "Sen ve ben oturup konuştuk. Her şey yolunda. Endişelenmeni gerektiren bir durum yok. Muavin ve lejyonları buraya geliyorlar. Yapacak çok iş var. Dahası Febryl'in planlarından gözünü ayırmamalısın ve bunun için Bidithal'dan yardım almalısın."

"Heboric!" Genç kadın ona karşı koysa da Heboric vazgeçmedi. Girişe ulaştıklarında kadını dışarıya itti. "Sen ne—" Kadın sert bir iteklemeyle geri geri tökezledi.

İçinden geçtiği müdafaalar yanıp söndü.

Sha'ik yavaşça dikleşti. Tökezlemiş olmalıydı. *Ah, evet, Hayalet Elli'yle konuştum. Her şey yolunda. İçim rahatladı zira bu sayede daha önemli şeyleri düşünebilirim. Mesela kalleşler yuvamı. Bu gece Bidithal'la yeniden laflamalıyım. Evet...*

Eski rahibin çadırına sırtını döndü ve saraya yollandı.

Yukarıdaki çöl yıldızları, tanrıça yakınlara geldiğinde sık sık yaptıkları gibi kıpraşıyordu. Sha'ik onları bu sefer neyin kışkırttığını merak etti. Belki de tanrıçanın Seçilmiş'ine göz kulak oluyorlardı, hepsi bu...

Tanrıçası gibi o da Heboric'in çadırından sıvışıp en yakındaki gölgelere bir leke gibi akan zor görülür şekli fark etmedi. Fark etmediği bir diğer şey de o dikenli şeklin izini sürdüğü kokuydu.

Şekil batıya, şehrin sınırına gitti, sonra da patikaya çıkıp uzak bir kayrana doğru taş ağaçların arasında sessizce ilerledi.

Fıkır fıkır gölgelerde oturan Bidithal yine yalnızdı ama pörsümüş yüzünde hâlâ bir tebessüm vardı. Febryl oyunlarını oynuyordu oynamasına ama Gölge tarikatının Baş Rahibi de ondan geri kalmıyordu. Nitekim kalleşlere bile kalleşlik edilebilir, eldeki bıçak bir anda ters dönebilirdi.

Kumlar bir kez daha akacaktı – hava hızla içeri dışarı, ileri geri soluyarak zerreleri bir kumsala vuran dalgalar gibi kıpırdatıp oynatacak, incecik renk katmanları hâlinde üst üste yığacaktı. Katmanların sayısında bir sınır yoktu ve gerek Febryl, gerekse diğer komplocular yakında bunu üzülerek keşfedeceklerdi.

Onlar kovanı kendileri için istiyorlardı. Bu hakikat konuşulan her sözün arasındaki sessizlikte kaldığı için Bidithal'ın onu, derinlere gömülü bu güdüyü açığa çıkarması uzun bir zaman almıştı. Ortada basit, sıradan bir güç çekişmesi yoktu. Hayır. Bu düpedüz

gasptı. El koyma – başlı başına daha bile derin sırlar fısıldayan bir ayrıntı. Kovanı istiyorlardı... ama neden? Bu henüz yanıtlanmamış ama çok yakında yanıtlanacak bir soruydu.

Seçilmiş'in bu konuda kendisine güvendiğini bilen Bidithal onu yüzüstü bırakmayacaktı. *Evet, benden beklediği kadarıyla görevimi yerine getireceğim. Elbette Sha'ik'in, şu tanrıçanın ve hükmetmek istediği Hortum Kovanı'nın ötesine uzanan daha başla meseleler var. Panteonun şekli şemaili söz konusu... Gölge Tahtı'nın o ecnebi taliplerinden alacağım fazlasıyla gecikmiş intikamım da.*

Şimdi bile çok ama çok dikkatle dinlerse onları duyabiliyordu. Ve geliyorlardı. Giderek daha da yaklaşıyorlardı.

Bidithal'ın uzuvlarını bir korku titremesi aldı ve kısa süreliğine ondan kaçışan gölgeler, yaşlı adamın durulmasıyla geri geldi. *Rashan... ve Meanas. Meanas ve Thyr. Thyr ve Rashan. Ata Kovanların üç çocuğu. Galain, Emurlahn ve Thyrllan. Yine aralarında savaşmaları çok mu şaşırtıcı? Analarımızın ve babalarımızın kinleri hep bize de miras kalmaz mı ki?*

Fakat o korkunun bir hayaleti geride kaldı. Ne de olsa onları çağırmamıştı. Hortum Kovanı'nın *altında* yatan hakikati, kovanın neden başka hiçbir yerde değil de burada tutulmasının sebebini anlamamıştı. Eski çatışmaların nasıl asla sonlanmayıp sadece uykuya daldığını, kumdaki her kemiğin anılarla kıpırdandığını *idrak edememişti.*

Bidithal'ın ellerini kaldırmasıyla tapınağını dolduran gölgeler ordusu çevresinde toplandı.

"Çocuklarım," diye fısıldayarak Kapanma İlahisi'ni başlattı yaşlı adam.

"*Baba.*"

"Hatırlıyor musunuz?"

"*Hatırlıyoruz.*"

"Karanlığı hatırlıyor musunuz?"

"*Karanlığı hatırlıyoruz. Baba—*"

"Sorun da bu an kapansın, çocuklarım."

"*Karanlığı hatırlıyor musun?*"

Rahibin tebessümü genişledi. Bu herkese, hem de herkese sorulabilecek basit bir soruydu. Ve belki anlarlardı. Ama muhtemelen anlamazlardı. *Lakin ben onu anlıyorum.*

Karanlığı hatırlıyor musun?

"Hatırlıyorum."

Bunun ardından iç çekişlerde olduğu gibi gölgeler dağıldı, Bidithal o neredeyse duyulmaz çağrıyla bir kez daha kasıldı. Yine bir ürpertiye kapıldı. Sahiden de yaklaşıyorlardı.

Bidithal nihayet geldiklerinde ne yapacaklarını merak ediyordu.

Toplamda on bir kişiydiler. Onun seçilmişleri.

Korbolo Dom minderlerinin üstünde arkasına yaslandı. Karşısında dikilen suskun, peçeli figür sırasını süzerken gözleri kısıktı. Napanlı sağ elinde kristalden oyulmuş bir kadeh tutuyor, kadehin içinde Quon Tali'nin Grisian vadilerinde üretilmiş nadir bir şarap çalkalanıyordu. O gece onu eğlendiren kadın, başını generalin sağ uyluğuna koymuş uyuyordu. Korbolo Dom kadına sonraki bir düzine çan boyunca mışıl mışıl uyumasını sağlayacak kadar durhang içirmişti ama ona böyle bir önlem aldıran şey yavan bir arzudan ziyade güvenlik gereksinimiydi.

İt Gebertenlerinden toplanmış on bir katil son derece becerikliydi. Beşi İmparatorluk öncesi günlerde Kutsal Falah'dan'ın kişisel suikastçıları olup genç görünümlerini ve zindeliklerini korumaları için simya ve sihir armağanlarıyla ödüllendirilmişti.

Diğer altısından üçü Malazanlıydı – Korbolo Dom'un uzun zaman önce, Pençe hakkında endişelenmek için sebepleri olduğunu anladığında yarattığı kendi adamları. *Endişe sebepleri... işte bu, saflığıyla neredeyse gülünç denebilecek bir basitleştirme. Ani keşiflerin, kazanmayı hiç beklemediğim bilgilerin, çoktan ölüp gittiğini sandığım şeylerin farklı farklı idrakleri.* Bir zamanlar böyle on koruması vardı. Duyulan ihtiyacın kanıtı şimdi karşısındaydı. Merhametsizce bir ayıklama sürecinin ardından geriye bir tek en büyük yeteneğe ve Oponn'un şansının en tesadüfi ittifakına –birbirini iyi besleyen iki niteliğe– sahip olanlar kalmıştı.

Diğer üç suikastçı çeşitli kabilelerden olup her biri Köpekler Zinciri sırasında değerini ispatlamıştı. Saf Kan Günü'nde yetmiş adımlık bir mesafeden Sormo E'nath'ı öldüren oku atan gibi. Hedefini bulan başka oklar da olmuştu ama delikanlıyı boynundan vurup ciğerlerini kanla dolduran, nefesini boğarak kahrolasıca hülasalarını şifa için çağırmasını engelleyen oku bu suikastçı atmıştı.

Şarabını yavaşça yudumlayan Korbolo dudaklarını yaladı. "Kamist Reloe aranızdan birini bundan sonra olacak her şeyi tetikleme amaçlı hususi bir görev için seçti," diye gürledi az sonra. "Ve seçiminden hoşnut kaldım. Fakat bunun diğerlerinizi küçük düşürdü-

günü sanmayın. O gece başka görevler –hayati görevler– de olacak. Tam da bu kampta. Sizi temin ederim ki o gece gözünüze uyku girmeyecek; dolayısıyla kendisini hazırlayın. Ayrıca ikiniz hiç yanımdan ayrılmayacaksınız zira o mukadder şafak gelip çatmadan önce öldürülmek isteneceğimi garanti edebilirim."

Benim yerime ölmenizi bekliyorum. Elbette. İhtiyaç hâlinde öyle yapmaya yemin ettiniz.

"Artık gidin," diyerek boştaki elini salladı.

On bir suikastçı hep beraber eğilerek selam verdi, sonra da ses çıkarmadan çadırı tek tek terk etti.

Korbolo kadının başını saçlarından tutup uyluğundan kaldırırken böyle sert bir muamelede bile baygın kaldığına dikkat etti. Sonra da kalkıp kadının başının yere düşmesine izin verdi. Duraklayıp bir ağız dolusu şarap içti ve mütevazı podyumdan inip ipek perdelerle ayrılmış yan odaya geçti.

O özel odada Kamist Reloe volta atıyordu. Omuzları gerilmiş, boynu kasılmış, ellerini ovuşturuyordu.

Bir destek direğine dayanan Korbolo, Baş Büyücü'nün telaşı karşısında hafifçe burun kıvırdı. "Pek çok korkundan bu sefer hangisi sana rahat yüzü göstermiyor, Kamist? Ah, cevap verme. İtiraf etmeliyim ki umursamaktan vazgeçtim."

"Öyleyse ahmakça bir pervasızlık içindesin demektir," diye tersledi Baş Büyücü. "Bizden başka akıllı olmadığını mı sanıyorsun?"

"Dünya genelinde? Hayır. Burada, yani Raraku'daysa... eh, bak o başka mesele. Kimden korkmalıyız, Kamist Reloe? Sha'ik'ten mi? Tanrıçası onun duyarlılığını yutuyor – kız burada olup bitenlerin günden güne daha az farkına varıyor. Ve o tanrıça bize nadiren dikkat ediyor – ah, belki kuşkuları vardır ama hepsi o kadar. Daha başka? L'oric? Onun gibi kendilerini gizemli bir havaya bürüyen pek çok kişi tanıdım ve o gizemlerin genellikle boş bir kabı sakladığını keşfettim. L'oric'in gösterişten başka hiçbir şeyi yok."

"Korkarım o konuda yanılıyorsun ama hayır, endişelendiğim L'oric değil."

"Ya kim? Hayalet Elli mi? Adam kendi hen'bara çukurunda kayboldu. Leoman mı? O burada değil. Zaten döndüğünde onun için planlarım var. Toblakai mi? Bence onu bir daha görmeyeceğiz. Geriye kim kaldı? Bidithal'dan başka hiç kimse. Ama Febryl onu da aramıza almasına az kaldığını söylüyor – mesele sadece herge-

lenin gerçekten neyi arzuladığı? Hiç şüphesiz murdar ve iğrenç bir şeydir. Bidithal ahlaksızlıklarının kölesi. Ona on bin yetim kız teklif etsen çirkin suratındaki tebessüm bir daha asla kaybolmaz."

Volta atmayı sürdüren Kamist Reloe kollarını gövdesine sardı. "Endişelerimin kaynağı aramızda olduğunu bildiklerimiz değil, Korbolo Dom, aramızda olduğunu bilmediklerimiz."

Napanlının kaşları çatıldı. "Peki bu kampta kaç yüz casusumuz var? Ya Hortum Tanrıça – sence o yabancıların aramıza sızmalarına izin verir mi?"

"En büyük kusurun sadece doğrusal düşünmen, Korbolo Dom. Aynı soruyu tekrar sor ama bu sefer tanrıçanın bizim hakkımızda *şüpheleri* olduğunu esas al."

Napanlı yarım adım atıp bir elini havaya kaldırırken Baş Büyücü onu fark etmeyecek kadar dalgındı. Fakat Kamist Reloe'nin sözlerinin önemi kafasına dank edince Korbolo Dom'un darbesi yarım kaldı. Gözleri yavaşça aralandı. Sonra başını iki yana salladı. "Hayır, öyle bir şey üstlenilemeyecek kadar büyük bir risk olur. Bir Pençe'yi bu kampa salmak *herkesi* tehlikeye atar. Kimlerin hedef alınacağını öngörmek mümkün olmaz—"

"Başkalarını hedef almak gerekir mi ki?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Bizler *İt Gebertenleriz*, Korbolo Dom. Coltaine'in, Yedincinin ve de Aren'deki lejyonların katiliyiz. Dahası Kıyamet Ordusu'nun büyücü heyetine sahibiz. Son olarak muharebe günü o orduya kim komuta edecek? Pençe'nin sadece ve sadece bize saldırmak için kaç sebebe ihtiyacı var? Biz ölürsek Sha'ik'in nasıl bir şansı kalır? Sha'ik'i neden öldürsünler ki? Biz bu savaşı o ve kahrolasıca tanrıçası olmadan da yürütebiliriz – aynı şeyi daha önce de yaptık. Hem—"

"Yeter artık, Kamist Reloe. Ne kastettiğini anladım. Yani tanrıçanın bir Pençe'nin kampa sızmasına göz yumacağından korkuyorsun... bizi ortadan kaldırmak için. Seni, Febryl'i ve beni. İlginç bir ihtimal ama ben hâlâ düşük olduğu fikrindeyim. Tanrıça böyle kurnazca, sinsice bir zihin açıklığıyla düşünemeyecek kadar hoyrat ve duygusal."

"Planı onun yürürlüğe koymasına gerek yok, Korbolo Dom. Tek yapması gereken *teklifi* idrak etmek, sonra da razı olup olmayacağına karar vermek. Önemli olan *onun* değil Laseen'in Pençe'sinin zihin açıklığı. Yoksa Topper'ın zekâsından kuşku mu duyuyorsun?"

Korbolo Dom bıyık altından hırlayarak bir anlığına bakışlarını kaçırdı. "Hayır," diye nihayet itiraf etti. "Ama tanrıçanın İmparatoriçe'den, Topper'dan veya iradesine boyun eğmeyi reddeden herhangi bir kimseden iletişimi kabul edecek bir zihniyette olmadığına güveniyorum. Kafanda bir kâbus uydurmuşsun, Kamist Reloe, ve şimdi beni de katılmaya davet ediyorsun. Teklifini geri çeviriyorum, Baş Büyücü. İyi korunuyoruz ve çabalarımızda, tüm bu kaygıya gerek duymayacak kadar ilerleme kaydetmiş bulunuyoruz."

"Bunca zaman düşmanlarımın neye teşebbüs edeceğini öngörme becerim sayesinde hayatta kaldım, Korbolo Dom. Askerler hiçbir muharebe planının düşmanla temastan sağlam çıkmadığını söyler ama dalavere bunun tam tersidir. Planlar düşmanla *kalıcı* temastan türer ve böylece kendi tercihlerin doğrultusunda ilerlersin. İşte ben de kendi tercihlerim doğrultusunda ilerleyeceğim."

"Nasıl istersen. Artık beni yalnız bırak. Vakit geç oldu, yatacağım."

Baş Büyücü volta atmayı bırakıp Napanlıyı kısa bir süreliğine anlaşılmaz bir bakışla süzdü, sonra da arkasını dönüp oradan ayrıldı.

Korbolo dış odadaki girişin açılıp kapandığını duyuncaya kadar kulak kesildi. Dinlemeyi sürdürdü ve girişin hemen dışında bekleyen korumalarından birinin bağcıkları sıktığını işitip memnun oldu.

Kalan şarabı da bitirdikten sonra –*kahrolası şey pahalı ama Ada'dayken zıkkımlandığım bulaşık suyundan farklı bir tadı yok*– kadehi yere attı ve karşı taraftaki minder yığınına gitti. *Her odada bir yatak. Acaba bu durum kişiliğim hakkında neyi ifade ediyor? Gerçi o diğerleri uyumak için değil ki. Hayır, sadece bu...*

İpek perdenin öbür tarafında bulunan ön odadaki kadın kendi minder yığınında, Korbolo'nun onu bir süre önce bıraktığı yerde hâlâ kıpırdamadan yatıyordu.

Durhangın devamlı ve aşırı tüketimi –diğer bütün uyuşturucularda olduğu gibi– etkilerinin giderek azaldığı bir süreç yaratırdı. Zaman geçtikçe duyarsız bir uyuşukluk katmanı kalmasına rağmen –ki bu uyuşukluk kafasının saçlarından tutulup tekrar bırakılması gibi şeylere karşı faydalı bir bariyerdi– altındaki soğukkanlı şuur yerini korurdu.

Efendisinin ona uyguladığı, zevkin zayıflığını eleyen ayinler de

avantajlıydı. Kontrol kaybı söz konusu değildi çünkü zihni artık duygularıyla savaşmıyordu – olmayan bir şeyle savaşamazdı ki. Kadın bunun kolay bir feragat olduğunu sevinçle keşfetmişti zira seçilmeden önceki hayatında çocukluğun sıcak hatıralarını ekecek fazla bir şey bulunmamıştı.

Dolayısıyla bu görev için biçilmiş kaftandı. Korbolo Dom'un tuhaf tercihlerine olan ilgisizliğini gizlemek için uygun zevk sesleri çıkarmış, durhangın neredeyse akışkan dumanından gelen balgamla boğazının yavaş yavaş dolmasına bile aldırış etmeksizin gerektiği kadar hareketsiz yatmıştı. Sonunda generalin şarabına eklediği kolay fark edilmeyen, hiçbir tadı olmayan damlalar etkisini göstermişti.

Adamın kolay kolay uyanmayacağını haber veren derin, yavaş soluklarını duyunca yan dönüp bir öksürük krizine girdi. Kriz geçtiğinde sırf Napanlının hâlâ uyuduğunu sağlama almak için tekrar durakladı. Tatmin olunca zar zor ayağa kalktı ve çadırın girişine kadar yalpalayarak yürüdü.

Bağcıkları açmaya çalışırken hemen dışarıdan sert bir ses geldi. "Scillara, yine kenefe mi gidiyorsun?"

Başka bir ses yumuşak bir kahkaha attı. "Her gece nasıl kustuğuna bakılırsa bir deri bir kemik olmaması hayret verici."

"Ezilip durhanga katılan pas-yaprak ve acı dutlar yüzünden," karşılığını veren diğerinin elleri bağcıkları gevşetme işini devraldı ve çadırın ağzı kenara çekildi.

Tökezleyerek dışarı çıkan Scillara iki muhafıza da çarparak aralarından geçti.

Onu desteklemek için uzanan eller her zamanki gibi olmadık yerlere dokunup sıktı.

Scillara bir zamanlar kızdırıcı, rahatsız edici ama bir o kadar da zevk verici bir açıdan bunun keyfini çıkarırdı. Fakat artık katlanılması gereken beceriksizce bir şehvet gösterisinden başka bir şey değildi.

Zaten nihai ödülünü, yani ölümün ötesindeki mutluluk verici yeni dünyayı beklerken bu dünyadaki diğer her şey de öyle değil miydi? "*Hayatın sol eli bütün sefaleti avucunda taşır. Sağ el ise –evet, parlak bıçağı tutan eli, canım– ölümün eli olup senin başkalarına sunacağın ve zamanı gelince kendine de vereceğin ödülü taşır.*"

Efendisinin sözleri her zaman olduğu gibi mantıklı gelmişti. Sonuçta denge her şeyin özüydü. Ve hayat –o acı ve keder zama-

nı– o dengenin sadece bir tarafıydı. "*Hayatın ne kadar zor, ne kadar sefil, ne kadar kötü ve iğrençse, çocuk, ölümün ötesindeki ödül de kadar büyük olur...*" Kısacası Scillara'nın da bildiği gibi her şeyin bir sebebi vardı.

Öyleyse direnmek lüzumsuzdu. Yürünecek tek yol kabuldü.

Bu hariç. Zikzaklar çizerek çadır sıralarının arasında yol aldı. İt Gebertenlerin ordugâhı Malazan tarzında özenli ve muntazamdı. Bu, annesi Ashok Alayı'nın katarına dahil olmuş Scillara'nın çocukluğundan iyi hatırladığı bir ayrıntıydı. Hatırladığı bir diğer şey de alayın denizaşırı sefere çıkıp yüzlerce kişiyi –sevgililerini ve çocuklarını, uşaklarını ve otlakçılarını– muhtaç duruma düşürmüş olmasıydı. Scillara'nın annesi hastalanıp ölmüştü. Elbette bir babası da vardı – askerlerden biri. Adam hâlâ yaşayabileceği gibi ölmüş de olabilirdi ama her halükârda geride bıraktığı çocuğa ilgisizdi.

Denge.

Ne kadar alışmış olsa da durhang dolu bir kafayla ulaşılması güç bir şey.

Fakat bu yamacın aşağısında kenefler ve hendeğin iki yakasını birbirine bağlayan tahta iskeleler mevcuttu. Dumanlar çıkaran is çanakları pis kokunun bir kısmını örtüyor ve sinekleri uzak tutuyordu. Delikli oturakların yanındaki kovalar yumruk ebadında ot topaklarıyla doluydu. Hendeğin dışındaki iskelelere, üstü açık bırakılan daha büyük su fıçıları tutturulmuştu.

Kollarını iki yana açan Scillara dar köprülerden birini dikkatle geçti.

Bunun gibi uzun vadeli kamp hendekleri insan dışkısından fazlasını içerirdi. Askerler ve başkaları düzenli aralıklarla hendeğe çöp –yahut çöp saydıkları şeyler– atarlardı. Fakat bu murdar şehrin yetimleri için o atıklardan bazıları hazineydi. Temizlenecek, onarılacak ve satılacak bir hazine.

Dolayısıyla aşağıdaki karanlığa figürler doluşmuştu.

Karşı tarafa varan genç kadının çıplak ayakları, sırta kadar sıçrayan suların yarattığı çamura battı. "Karanlığı hatırlıyorum!" dedi şarkı söyleyerek, yıllarca durhang dumanı solumaktan kartlaşmış bir sesle.

Hendekte bir hareketlenme oldu ve üstü başı dışkıya bulanmış küçük bir kız Scillara'nın yanına tırmandı. Kızın dişleri karanlıkta bembeyaz parladı. "Ben de, kardeşim."

Scillara kuşağından küçük bir para kesesi çıkardı. Efendileri

böyle jestlere sıcak bakmazdı. Hatta yaptığı şey onun öğretilerine zıttı. Fakat Scillara'nın elinde değildi. Keseyi kızın avuçlarına bıraktı. "Yiyecek için."

"Efendimiz memnun olmayacak, kardeşim."

"Ve ikimizden sadece ben kısa bir eziyet çekeceğim. Varsın olsun. Bak, bu gece efendimize aktarılacak sözlerim var..."

Oldu olası sallantılı, yere yakın bir tarzda yürümüştü. Bu da ona bir yığın alçaltıcı lakap kazandırmaya yetmişti. Kurbağa, yengeç bacak... çocukların birbirlerine taktığı ve bazıları yetişkinlikte bile devam eden adlar. Fakat Heboric gençliğinde –Fener tapınağına yaptığı ilk ve mukadder ziyaretten uzun zaman önce– o unvanlardan kurtulmak için sıkı çalışmış, zamanla sokaklarda edindiği çeşitli becerilere cevaben *Eli Hafif* lakabını hak etmişti. Fakat yanlamasına yürüyüşü artık bir değişim geçirmiş ve dizlerini daha bile kırmaya, hatta elleriyle yerden destek almaya yönelik içgüdüsel bir arzuya boyun eğmişti.

Durup düşünseydi bir kediden ziyade Dal Hon'un yağmur ormanlarında rastlananlara benzer bir maymun gibi yürüdüğünü kafası bozularak fark ederdi. Hareketleri belki göze hoş görünmezdi ama yine de etkiliydi.

Toblakai'nin kayranına yaklaşırken patikada yavaşladı. Hafif bir duman kokusu, hızla soğuyan bir ateşin donuk parıltısı, konuşan seslerin mırıltısı.

Heboric bir yana çekilerek taş ağaçların arasına girdi, sonra da eğilip ateşin yanında oturan iki kişiyi göz hapsine aldı.

Fazlasıyla uzun bir süre kendi kendine takıntılı kalmış, tapınağını yaratmak için zahiren bitmek bilmez bir çaba harcamıştı. Artık o davranışını garip bir ruh hastalığı gibi algılamak elinde değildi; duvarların dışındaki dünyayı gereğinden fazla görmezden gelmişti. Almış olduğu fiziki armağanlarla beraber kişiliğinde ufak tefek pek çok değişiklik gerçekleştiğini buruk bir öfke taşkınıyla fark etmişti.

Duyarlılığını yitirmişti.

Kayrandaki iki surete bakarken bunun korkunç bir suça imkân tanımış olduğunu anlaması uzun sürmedi.

Kızcağız epeyce iyileşmiş... ama olup bitenlerin gerçeğini gizlemeye yetecek kadar değil. Kendimi göstermeli miyim? Hayır. İkisi de Bidithal'ı ifşa etme girişiminde bulunmamış, yoksa burada saklan-

mazlardı. Demek ki konuşursak beni yapılması gerekeni yapmaktan vazgeçirmeye çalışırlar.

Ama Bidithal'ı uyardım. Onu uyardım ve uyarım onu... keyiflendirdi. Eh, bana kalırsa o keyif sona ermek üzere.

Yavaş yavaş geri çekildi.

Derin gölgelerin arasındayken tereddüde kapıldı. Bu konuda yeni ve eski içgüdüleri birbirine karşı değildi. İkisi de kan talep ediyordu. Hem de bu gece. Derhâl. Fakat eski Heboric'ten kalma bir şey ağırlığını koyuyordu. Üstlendiği Destriyan rolünde yeniydi. Dahası Treach yeni türemiş bir tanrıydı. Ve Heboric her ne kadar Bidithal'ın Gölge âleminde –artık– herhangi bir makamı olduğunu sanmasa da tapınağı *birilerine* adanmıştı.

Düzenlenecek bir saldırı o varlığın kendi güç kaynağını oraya çekerdi ve öyle bir uyuşmazlığın ne kadar kısa sürede ve ne kadar kontrolsüz bir biçimde kızışabileceğini kestirmek mümkün değildi.

Keşke eski Heboric olarak kalsaydım. Bilinmeyen bir varlığın ölçülemez gücünü taşıyan otataral ellerle... İşte o zaman Bidithal'ı paramparça edebilirdim.

Fakat halihazırda hiçbir şey yapamayacağını anladı. En azından bu gece. Bekleyip bir fırsat, dalgın bir an kollaması lazımdı. Fakat bunu becermesi için de saklı ve görünmez kalmalıydı – Bidithal onun ani terfisini keşfetmemeliydi. Yeni savaş tanrısı Treach'in Destriyan'ı olduğunu öğrenmemeliydi.

Hiddet aniden geri geldi ve Heboric onu bastırmakta güçlük çekti.

Kısa süre sonra soluması yavaşladı. Geri dönüp tekrar patikaya çıktı. Bu daha fazla düşünmeyi gerektiren bir meseleydi. Dikkatle düşünmeyi. *Eh be, Treach. Kaplan kılığına aşinasın. Bana bir avcıya, bir katile özgü kurnazca yöntemlerinden bazılarını armağan et...*

Patikanın başına yaklaşırken hafif bir ses duyup durdu. Biri şarkı söylüyordu. Bir çocuğa ait kısık ses eski zamanlarda mütevazı bir bina olan harabeden geliyordu. Karanlığa aldırış etmeyen Heboric'in gözleri bir hareket yakaladı ve o noktaya odaklandı. Kısa süre içinde bir şekil ortaya çıktı.

Paçavralar giyen bir kız iki eliyle birden tuttuğu bir değnek taşıyordu. Bir düzine kadar ölü rhizanı kuyruklarından kemerine asmıştı. Heboric seyrederken kızın havaya sıçrayıp değneği savurduğunu gördü. Değnek bir şeye çarptı ve apar topar takibe geçen kız hoplayıp zıplayarak yerde kıvranan minik bir şekli kıstırdı. He-

men sonra yakaladığı rhizamı havaya kaldırdı. Hayvanın boynunu çabucak kırıp o minik leşi de kemerine bağladı. Eğilip değneğini yerden aldı ve tekrar şarkıya başladı.

Heboric duraksadı. Kızın yanından fark edilmeksizin geçmesi zor olurdu. *Ama imkânsız değil.*

Muhtemelen gereksiz bir önlem alıyordu. Olsun. Gölgelerde kalarak yavaşça ilerledi. Ancak kızın arkası dönükken hareket etti ve gözlerini bir an olsun onun suretinden ayırmadı.

Fazla geçmeden kız geride kalmıştı.

Şafak yaklaşıyordu ve kampın uyanmasına dakikalar kalmıştı. Heboric temposunu hızlandırdı. Sonunda çadırına varıp içeri girdi.

O çocuktan başka hiç kimseyi görmemişti.

Heboric'in nihayet gittiğine hükmeden kız yavaşça kendi ekseninde döndü ve şarkı söylemeyi bırakıp alacakaranlığa göz gezdirdi. "Komik adam," diye fısıldadı, "karanlığı hatırlıyor musun?"

Şafaktan altıda bir çan önce Leoman ve emrindeki iki yüz çöl savaşçısı Malazan ordugâhına saldırdılar. Piketlerdeki piyadeler nöbetlerinin sonundaydı. Yorgun gruplar hâlinde toplanıp güneşin doğuşunu bekleyen askerlerin disiplinsizliği, yaya olarak hattın otuz adım yakınına kadar gelen okçulara kolay hedefler sağladı. Hepsi aynı anda atılan okların ıslıklı uçuşuyla Malazan askerleri yere yığıldı.

Otuz kadar askerin en az yarısı ânında ölmedi. Acı ve korku çığlıkları gecenin durgunluğunu darmadağın etti. Okçular daha şimdiden yaylarını bırakmış ve kethra bıçaklarıyla yaralı nöbetçilerin işini bitirmek için ileri fırlamışlardı. Fakat onlar daha on adım gitmemişken Leoman ile atlı savaşçıları etraflarından dolaşıp gedikten gümbür gümbür geçtiler.

Ve kampa doluştular.

Komutanının yanında at süren Corabb Bhilan Thenu'alas, sağ elinde yarı kılıç yarı balta denebilecek uzun saplı bir silah tutuyordu. Leoman'ın merkezinde yer aldığı kıvrık saldırgan hattı, mütemadi bir vızıltının yükseldiği ilave bir atlı savaşçı grubunu koruyordu. Corabb o sesin nereden geldiğini biliyordu – komutanı ince bir zincirle birbirine bağlı kil topların içlerini gazyağıyla doldurarak Moranth mühimmatına kendi cevabını icat etmişti. Birer fener gibi yakılan silahlar bolalarla aynı tarzda döndürülüp atılacak biçimde tasarlanmıştı.

Çöl savaşçıları artık dev ikmal kağnılarının arasına girdiklerinde Corabb o bolalardan ilkinin dışa doğru fırlatıldığını işitti. O sesi ateşin uğultulu kükreyişi izledi. Karanlık kızıl bir parlaklığın içinde kayboldu.

Derken Corabb atının önünde koşan bir figür görüp uzun yalımlı baltasını savurdu. Kaçan Malazanlının miğferli başının arkasına isabet eden darbeyle Corabb'ın omzu çıkacak gibi oldu. Önkoluna kanlar püsküren savaşçı silahını çekip aldı – silah artık daha ağırdı ve Corabb ona göz atınca baştan aşağı ikiye biçilmiş miğferin yalıma takılı kaldığını fark etti. Bronz çanaktan beyin, kemik ve kafa derisi parçaları dökülmekteydi.

Küfreden Corabb atının delice hücumunu yavaşlattı ve baltayı sallayarak yükünü atmaya çalıştı. Artık dört bir yanda dövüşülüyor, en az bir düzine kağnı –ve de manga çadırı– alev alev yanıyordu. Bir yandan da giderek artan sayıda asker ortaya çıkıyordu. Corabb Malazan dilinde bağrılan emirler duydu ve atlı savaşçılara doğru arbalet okları uçuşmaya başladı.

Bir borazan tiz ve dalgalı bir sesle çaldı. Küfürleri daha da ağırlaşan Corabb atını geriye döndürdü. Leoman'la teması çoktan kaybetmişti ama silah arkadaşlarından birkaçı halen görüş alanındaydı. Hepsi ricat çağrısına cevap veriyordu. Kendisinin de vermesi gerektiği gibi.

Hâlâ o kahrolasıca miğferi taşıyan balta sızlayan omzuna ağırlık yapıyordu. Corabb atını yemekhane çadırlarının arasındaki geniş yola soktu. Fosur fosur yükselen dumanlar görüş mesafesini azaltıyor, gözlerini ve ciğerlerini yakıyordu.

Yanağını kesip geçen ani ve yakıcı bir acıyla başı geriye dönüverdi. On beş adım ileriye ve yana bir arbalet oku düştü. Öne eğilen Corabb okun nereden geldiğine bakındı.

Ve tamamı arbaletli bir Malazan mangası gördü – içlerinden biri hariç hepsinin silahı kurulmuş ve çöl savaşçına doğrultulmuştu. Başlarındaki çavuş çok erken atış yapan askeri azarlıyordu. Bütün bu sahne kalp atışları arasında değerlendirildi. Hergeleler on adımdan daha yakındı.

Corabb baltasını fırlatıp attı. Bir haykırışla atını yana, doğrudan doğruya yemekhane çadırlarından birinin duvarına yatırdı. İpler gerildi, yere çakılı kazıklar havaya fırladı, direkler kırıldı. O hengâme arasında çöl savaşçısı arbaletlerin ateşlendiğini işitti. Fakat

atı devrilmişti bile – Corabb da çoktan makosenli ayaklarını üzengilerden çıkarıp kendini eyerden atmıştı.

Çöl savaşçısı çadır duvarına çarptıktan hemen sonra atı da bir kişnemeyle onu takip etti.

Mumlanmış kumaşın baskısı aniden kayboldu ve Corabb iki kez üst üste perende attı. Sonra kayarak ayakları üstünde kaldı ve arkasına dönünce—

—yerde yuvarlanan atının da dört ayak üstüne kalktığını gördü.

Corabb atının yanına koşup eyere sıçradı – sonra da ikisi beraber fırlayıp gittiler.

Çöl savaşçının zihninde tek bir şey vardı: Uyuşuk bir hayret.

Yolun karşısında boşalmış arbaletleriyle dikilen veya çömelen yedi Malazan komandosu, dumanların içine gümbür gümbür dalan atlının peşinden aval aval bakıyordu.

"Siz de gördünüz mü?" diye sordu biri.

Kopuzcu adındaki asker silahını öfkeyle yere atarak o donmuş ânı nihayet tuzla buz etti.

"Al şunu yerden," diye homurdandı Çavuş Borduke.

"Belki erken ateş etmeseydi—"

"Emin olamadım!" cevabını verdi Belki.

"Silahlarınızı yükleyin, salaklar – birkaçı geride kalmış olabilir."

"Hey, Çavuş, o at belki aşçıyı öldürmüştür."

Borduke yere tükürdü. "Tanrılar bu gece bize gülümsüyorlar mı diyorsun, Hubb?"

"Şey..."

"Aynen öyle. İşin aslı ortada. Herifi bizzat öldürmemiz gerekecek. O bizi öldürmeden önce. Ama şimdilik onu boş verin. Gidelim..."

Leoman dizginlere asıldığında ve akıncılarını durdurduğunda güneş daha yeni doğuyordu. Corabb gelmekte geç kaldı – hatta sonuncular arasındaydı. Komutanı onu görünce hoşnut bir baş selamı verdi. Sanki Corabb'ın görev anlayışıyla arkalarını kolladığını varsaymıştı. Teğmeninin ana silahını kaybetmiş olduğunu fark etmedi.

Arkalarındaki aydınlık göğe duman sütunları yükseldiğini görebiliyorlardı. Uzaktan gelen bağrışlar onlara kadar ulaştı. Sonra bunu at toynaklarının gümbürtüsü izledi.

Leoman dişlerini gösterdi. "Ve şimdi saldırımızın asıl amacı ge-

liyor. Şu âna kadar iyi iş çıkardınız, askerlerim. O atları duyuyor musunuz? Setiler, Wickanlar ve Khundryller – takip sırası aynen öyle olacak. Temkinli yaklaşmamız gereken Khundryller zırhları tarafından yavaşlatılacak. Wickanlar ihtiyatla yayılacak. Ama Setiler bizi görünce bodoslama takibe başlayacak." Sağ elindeki gürzü havaya kaldırarak çivili topa yapışmış kanlı saçları herkese gösterdi. "Peki biz onları nereye götüreceğiz?"

"*Ölüme!*" diye kükredi yanıtları.

Yükselen güneş savrulan, uçuşan kum duvarını altın sarısına boyamıştı. Bu Febryl'in yaşlı, sulu gözleri için hoş bir renkti. Baş Büyücü eskiden bir kapı kulesiyken artık rüzgârın savurduğu kumlarla zımparalanmış biçimsiz bir moloz yığını olan kütlenin üstünde doğuya dönük olarak bağdaş kurmuştu.

Arkasındaki yeniden doğan şehir ancak birkaç kişinin farkında olduğu sebeplerden dolayı uyanmakta yavaş davranıyordu ve o birkaç kişiden biri de Febryl'di. Tanrıça *yutuyordu*. Hayatın kuvvetlerini tüketiyor, yanılgı içerisindeki bahtsız fani hizmetkârlarının yaşama şevkini emiyordu.

Ortaya çıkan etki aşamalıydı ama günden güne, andan âna *uyuşturuyordu*. Tabii kişi o açlığın farkında değilse. Ve de tanrıçanın aralıksız taleplerinden sakınacak önleyici tedbirleri alamazsa.

Yeniden Doğmuş Sha'ik uzun zaman önce Febryl'i tanıdığını, her sırrını öğrendiğini, ruhunun tonunu kestirebildiğini iddia etmişti. Dahası Baş Büyücü'nün zihninde konuşmak gibi endişe verici bir beceri göstermişti –sanki daima mevcutmuş gibi– ve sırf arada bir bu dehşet verici gerçeği ona hatırlatmak için konuşmuştu. Fakat öyle anlar giderek seyrelmişti – belki de Febryl'in kendini maskelemeye yönelik artan çabalarının bir sonucu olarak. Baş Büyücü şimdiye kadar savunmasının aşılamayacağından emindi.

Lakin belki de gerçeğin kendi becerisiyle pek bir ilgisi yoktu. Belki tanrıçanın tesiri Yeniden Doğmuş Sha'ik'i... ilgisizliğe itmişti. *Evet, belki çoktan ölmüş ama henüz bunu fark etmemişimdir. Planladığım her şey hem kadın hem de tanrıça tarafından biliniyordur. Bir tek benim mi casuslarım var? Hayır. Korbolo da kendi ajanlarından bahsetti. Hem isteklerimden hiçbiri Napanlının gizli katiller kadrosunun çabaları olmadan gerçekleşemez.*

Febryl bu oyundaki herkesin doğası gereği kendini başkalarından –düşmanları kadar müttefiklerinden de– mümkün olduğunca

gizlediğini buruk bir keyifle aklından geçirdi. Sonuçta dost veya düşman gibi unvanlar hiçbir uyarıda bulunmaksızın tersine dönme alışkanlığına sahipti.

Mamafih Febryl, Kamist Reloe'ye güveniyordu. Baş Büyücü daha büyük çaplı plana –en esaslısından bir ihanet olan plana– sadık kalmak için her türlü sebebe sahipti zira o plan Reloe'nin bundan sonra yaşanacaklardan sağ çıkmasını garantileyen yegâne yolu göstermekteydi. Febryl'le ilgili daha zımni nüanslara gelince, eh, onlar Kamist Reloe'yi ilgilendirmezdi. Öyle değil mi?

Sonuçları benden başka herkes için ölümcül olsa bile.

Hepsi de kendini çok akıllı sanıyordu ve bu istismara davetiye çıkaran bir kusurdu.

Peki ya ben? Ha, sevgili Febryl? Sen de kendini akıllı sanıyor musun? Uzaktaki kum duvarına gülümsedi. Basit bir gidişat izlenmesinde ısrar edildiği sürece akıllılık hayati değildi. Karmaşa, izindeyken fahişelerin peşinde koşan bir asker gibi hatalara davetiye çıkarırdı. Duygusal ödüllerin cazibesi asla ilk başta hayal edildiği kadar dolambaçsız olmazdı. *Ama ben o tuzaktan uzak duracağım. Bidithal'ın başına gelene benzer ölümcül dikkatsizlikler etmeyeceğim zira öyle şeyler pürüzlere yol açar – gerçi Bidithal'ın zaafları onu elime düşüreceği için sanırım fazla yakınmamalıyım.*

"Güneşin ışığı karanlığın üstüne katlanıyor."

İrkilen Baş Büyücü hızla arkasına döndü. "Seçilmiş!"

"Derin nefesler al ki kalp atışların yavaşlasın, ihtiyar. Biraz bekleyebilecek kadar sabırlıyım."

Sha'ik neredeyse yanı başında duruyordu – elbette güneş karşısında olduğu için Febryl kadının gölgesini görmemişti. İyi de nasıl bu kadar sessizce yaklaşabilmişti? Ne zamandır burada dikilmekteydi? "Seçilmiş, benimle beraber şafağı karşılamaya mı geldin?"

"Her günün başında öyle yapmak için mi buraya geliyorsun? Merak etmiştim."

"Ben mütevazı alışkanlıkları olan bir adamım, hanımım."

"Orası öyle. Sana bir sadelik vasfı kazandıran belirli bir pervasızlığa sahipsin. Etin ve kemiğin basit alışkanlıklarına bağlı kalırsan zihnin de aynı mükemmelliğe ulaşacakmış gibi."

Baş Büyücü konuşmadı, gümbür gümbür atan kalbi hiç mi hiç yavaşlamamıştı.

Sha'ik iç geçirdi. "Mükemmellik mi dedim? Öyleyse belki atıldığın macerada sana faydası dokunacak bir şey söylemeliyim."

"Lütfen," diye fısıldadı adam.

"Hortum Duvarı gün ışığını bir dereceye kadar geçirse de neredeyse tamamen kesiftir. Dolayısıyla korkarım yanlışını düzeltmeliyim, Febryl. Maalesef kuzeydoğuya bakıyorsun." Sha'ik parmağıyla gösterdi. "Güneş aslında şurada, Baş Büyücü. Bu kadar hayıflanma – en azından tutarlı davrandın. Ah, bir de açıklık getirmem gerektiğine inandığım başka bir mesele var. Çok az kişi tanrıçamın öfkesi tarafından tüketildiğini ve böylece onun da başkalarını tükettiğini iddia eder. Fakat senin tek bir açlığı beslemek uğruna pek çok kimsenin kaybı olarak gördüğün şey aslında bambaşka bir benzetmeye layık."

"Öyle mi?"

"Evet. Tanrıça kullarının enerjileriyle *beslenmekten* ziyade onlara belirli bir *odak* sağlar. Hatta bu durum oradaki Hortum Duvarı'ndan pek farklı değildir. Duvar güneşin ışığını engelliyormuş gibi gözükse bile aslında onu hapseder. Hiç duvarın içinden geçmeye çalıştın mı, Febryl? Özellikle de akşam vakti, gündüzün sıcaklığının çoğu emilmişken? Seni ânında kemiklerine kadar yakıp kül eder, Baş Büyücü. Sonuç itibarıyla belirli bir görünüme sahip bir şeyin gerçekte nasıl tam tersi olabileceğini anlıyor musun? Yanıp kül olmak – feci bir tasavvur, değil mi? Öyle bir şeye karşı koyabilmek için çölde doğmak veya güçlü bir sihre sahip olmak gerekir. Veyahut çok koyu gölgelere..."

Febryl geç de olsa sade yaşamanın sade *görmekle* bir tutulmaması gerektiğini düşündü zira ilki asil ve takdire değer iken ikincisi son derece ölümcül bir kusurdu. Bu dikkatsizce bir hataydı ve kendisi ne yazık ki o hatayı yapmıştı.

Ve artık çok geç kaldığı fikrindeydi.

Planları değiştirmeye gelince; ah, onun için de çok geçti.

Yeni başlayan gün her nasılsa çekiciliğini kaybetmişti.

19

Yüzbaşının o zamanlar Kurtçuk gibi talihsiz bir isimle tanınan evlatlık oğlu ilerleyiş sırasında kağnıya binmeyi reddetti. Yılın en sıcak güneşinin altındaki ilk haftada dinç ve sağlıklı askerler bile tökezleyip düşerlerken yolu baştan sona yürüdü.

Bu belki de bir uydurmadır zira anlatılanlara göre o sırada yaşı beşten büyük değildi. Ve günlüklerinde hem o yolculuğu hem de sonundaki çatışmayı etraflıca aktaran yüzbaşı, komutanlığın cefalarıyla daha ilgili olduğundan Kurtçuk hakkında çok az şey yazmıştı. Neticede İmparatorluk'un son döneminin müstakbel İlk Kılıcı hakkında efsanevi ve muhtemelen hayali olanlar hariç çok az ayrıntı mevcuttur.

Üçlü'nün Hayatları
Moragalle

Sineklerin ve eşekarılarının sesi darboğazın sıcak havasında kesintisiz bir uğultuydu ve koku şimdiden boğucuydu. Yumruk Gamet kayışın tokasını gevşetip ezilmiş demir miğferi başından kaldırdı. Terden sırılsıklam olmuş keçe alt başlık kafa derisini kaşındırmaktaydı ama etrafında uçuşan sinekler nedeniyle onu çıkarmadı.

Gamet darboğazın güney ucundaki alçak yükseltiden seyretmeyi sürdürürken Muavin atıyla aşağıdaki katliamın içinden geçti.

Üç yüz Seti ve yüzden fazla at, içine çekilmiş oldukları sarp yamaçlı koyakta cansız yatıyordu. Çoğu oklarla öldürülmüştü. Sağ kalan binekleri toplayıp oradan götürmek bile hesaba katıldığında çatışma uzun sürmüş olamazdı. Öncü Seti atlıları ile Khundryller arasında bir çandan daha az mesafe bırakılmıştı ve Temul kendi

Wickanlarına ana orduya geri dönmelerini emretmeseydi... *eh, onları da kaybederdik.*

Mevcut durumda o Wickanlar ikmal katarına başka bir akını önlemişler, sadece varlıklarıyla düşmanı ani bir ricata sevk etmişlerdi – tek bir damla kan bile akmadan. Atlı çöl savaşçılarına komuta eden savaş lideri, kuvvetlerini esaslı bir muharebeye sokmayacak kadar tedbirli davranmıştı.

Muhakeme hatalarından yararlanmak onun için çok daha kolaydı. Öncü kolun kanatlarında görevlendirilmeyen Setiler emirlere karşı gelmiş ve sonuç olarak ölmüşlerdi. *Karşımızdaki o hergelenin tek ihtiyacı, bizden gelecek daha başka aptalca hatalar.*

Aşağıdaki sahnede Gamet'in ensesindeki tüyleri diken diken eden bir şey vardı. Muavin atının ürkek ilerleyişine aldırış etmeden eyerde dimdik oturarak katliamda yalnız başına yol almaktaydı.

Sorun çıkaran asla sinekler değil, eşekarılarıdır. Bir tanesi bile soksa o iyi yetiştirilmiş hayvan aklını kaçırır. Şahlanabilir ve Muavin'i sırtından atıp boynunu kırabilir. Yahut fırladığı gibi darboğazdan aşağıya koşar, sonra da sarp yamaçlardan birine tırmanmaya kalkışır... o Seti atlarından bazılarının yaptığı gibi...

At onun yerine cesetlerin arasında kendine bir yol seçmeyi sürdürdü ve eşekarısı bulutları havalanıp onun önünden kaçışmak, at ile binicisi geçtikten sonra da yeniden ziyafetlerinin üstüne konmak dışında bir şey yapmadı.

Yumruk'un yanındaki yaşlı bir asker öksürüp yere tükürdü, sonra da Gamet'in kendisine baktığını görüp bir özür geveledi.

"Gerek yok... Yüzbaşı. Manzara tüyler ürpertici ve ona fazlasıyla yakınız."

"Mesele o değil, komutanım. Sadece..." Duraksayan adam başını yavaşça iki yana salladı. "Boş ver, komutanım. Eski bir anım canlandı, hepsi bu."

Gamet kafa salladı. "Onlardan bende de birkaç tane var. Neyse, Yumruk Tene Baralta şifacılarını ileri sürmesi gerekip gerekmediğini bilme arzusunda. Ona vereceğin cevap önünde duruyor."

"Emredersin, komutanım."

Gamet saçı başı ağarmış yaşlı askerin atını geri geri yürüterek uzaklaştırmasını, sonra da arkasına döndürüp oradan ayrılmasını seyretti. Ardından dikkatini bir kez daha Muavin'e yöneltti.

Kadın karşı uca, cesetlerden çoğunun oradaki kan sıçramış taş duvarların dibine yığıldığı yere ulaşmıştı. Tavore dört bir yandaki

sahneyi taradığı uzunca bir sürenin ardından dizginleri toplayıp gerisingeri yollandı.

Gamet miğferini yeniden takıp kopçayı kapadı.

Yamaca varan Tavore atını adamınkinin yanına çekti.

Gamet şimdiye kadar onun yüzünde hiç bu kadar ciddi bir ifade görmemişti. *Acımaya varan bir ses tonuyla hakkında söyledikleri gibi, bir kadının cazibelerinden çok azına sahip bir kadın.* "Muavin."

"Pek çoğunu yaralı bırakmış," dedi. "Belki de onlara zamanında yetişebileceğimizi öngörmüştür. Sonuçta yaralı Malazanlılar ölülerden iyidir."

"Savaş liderinin bizi geciktirmek istediğini varsayarsak evet."

"İstiyor. Khundryl ikmal hatlarına rağmen kaynak sıkıntısı çekiyoruz. Dün geceki araba kayıpları herkesçe hissedilecek."

"Öyleyse Sha'ik o savaş liderini neden biz Vathar Nehri'ni geçer geçmez üstümüze salmadı? Hortum Duvarı'ndan en fazla bir haftalık mesafedeyiz. Sha'ik bir iki ay daha zaman kazanabilirdi ve oraya nihayet vardığımızda çok daha kötü bir durumda olurduk."

"Haklısın, Yumruk. Ve sana verebileceğim bir cevap yok. Temul bu akıncı grubunun iki bin kişiden biraz daha eksik olduğunu hesapladı – düşmanın öğleyin kanatlarımıza düzenlediği saldırıya topyekûn katıldığından eminmiş zira Setilerden alınanlara ilaveten ikmal atları da görmüş. Yani karşımızda epey kalabalık bir akıncı ordusu var."

Gamet bu bilgiye bir müddet kafa yordu, ardından homurdandı. "Sanki kendi kendisiyle çekişme içindeki şaşkın bir rakiple karşı karşıyayız."

"Aynı şey benim aklıma da geldi. Lakin şimdilik o savaş lideriyle meşgul olmalıyız, yoksa bizi kan kaybından öldürür."

Gamet atını geriye döndürdü. "Öyleyse Gall'la yine konuşmamız lazım," dedi surat ekşiterek. "Onları büyük dedelerinin zırhlarından çıkarabilirsek belki atları telef olmadan bir tepeye çıkmayı becerebilirler."

"Komandoların bu gece kamptan ayrılmalarını istiyorum, Yumruk."

Gamet'in gözleri kısıldı. "Komandolar mı, Muavin? Yayan mı? Piketlerin takviye edilmesini mi istiyorsun?"

Tavore derin bir nefes aldı. "1147 yılında Dassem Ultor çok daha küçük bir orduyla benzer bir duruma düşmüştü. Üç farklı kabile ulusu hemen hemen her gece haşadını çıkarıyordu."

Gamet az sonra kafa salladı. "Senaryoyu hatırladım, Muavin.

Dassem Ultor'un cevabını da. Komandolar bu gece kamptan ayrılacak."

"Onlardan ne beklendiğini anladıklarından emin ol, Yumruk Gamet."

"Aralarında bazı gaziler var," diye belirtti adam. "Hem zaten operasyonu bizzat yönetmeyi planlıyorum."

"Olmaz öyle—"

"Evet, olur, Muavin. Kusuruma bakma ama... Evet, olur."

"Olsun bakalım."

Komutanının marifetinden şüphe duyması ayrı şeydi, kendisininkinden duyması apayrı.

Odhanda üç yaygın akrep türü vardı ve hiçbiri diğer ikisine tahammül edermiş gibi gözükmüyordu. Teller ikinci haftanın başlarında diğer iki çavuşu bir kenara çekip planını açıklamıştı. Hem Gesler hem de Borduke o planı uygun bulmuştu – özellikle de kârı üçe bölme teklifini duyunca. Farklı renkteki taşı ilk çeken Borduke hemen Kızıl Sırtlı Hergele'yi –ilk bakışta üç akrep türünden en hırçınını– seçmişti. İkinci sıradaki Gesler dikkatle bakılırsa kabuğu altında çeşitli zehirlerin aktığı görülebilen saydam dış iskeletinden dolayı İç Dış adı verilmiş kehribar sarısı akrebi sahiplenmişti.

İki çavuş bunun ardından bahtsız yoldaşlarını acıyan bakışlarla süzmüştü. Fikri en başta akıl eden adama çelimsiz, yassı, siyah ve adına yakışan Kuşboku akrebin kalması Lord'un şansıydı. Tabii iş ana kârı paylaşmaya geldiğinde bunlardan hiçbirinin önemi yoktu. Fakat üç çavuş arasındaki özel bahislerde Teller zararlı çıkacaktı.

Fakat o Kuşboku'nun başına kalmasını sadece küçük bir hayal kırıklığıyla karşılamış ve seçim sırasını belirlemekte kullandıkları avuç dolusu çakılı toplarken hafifçe omuz silkmekle yetinmişti. Ayrıca ne Gesler ne de Borduke yaşlı lağımcının arkasına dönerken ettiği belli belirsiz tebessümü yahut bir kayanın gölgesinde oturan Ağzıbozuk'a attığı güya tesadüfi bakışı fark etmişti. O bakış ufacık bir kafa sallamayla yanıtlanmıştı.

Bunun ardından mangalar ellerinden gelirse yürüyüş sırasında, yok eğer gelmezse o iğrenç küçük yaratıkların öldürecek bir şey arayışıyla gizlendikleri yerden çıkma eğilimi gösterdikleri akşam vakitlerinde kendi şampiyonlarını bulmakla görevlendirilmişti.

Haber çabucak yayılmış ve fazla geçmeden bahisler oluk oluk akmaya başlamıştı. Borduke'ün askeri Belki, öğrendiklerini unut-

mamaya yönelik olağanüstü yeteneğinden dolayı bahis tutucu rolü için seçilmişti. Ayrıca her bir mangada bir tutucu belirlenmiş ve onlar tarafından da birer terbiyeci seçilmişti.

Baskına ve Setilerin katline müteakip ikindi vaktindeki yürüyüş esnasında Teller temposunu yavaşlatıp Şişe ve Katran'ın kendisine yetişmelerini bekledi. Tasasız yüz ifadesine rağmen midesi ekşi safrayla çalkalanıyordu. On Dördüncü orada, ötedeki sahralarda kendi akrebini bulmuştu ve o akrep ilk darbesini indirmişti. Askerlerin morali bozuktu ve özgüvenleri mevcut belirsizlik tarafından kemiriliyordu. Belli ki hiçbiri tadacakları ilk kanın kendilerinden akacağını düşünmemişti. *Akıllarını başka şeylerle meşgul etmek lazım.*

"Minik Şen nasıl, Şişe?"

Büyücü omuz silkti. "Her zamanki kadar aç ve huysuz, çavuşum."

Teller kafa salladı. "Peki eğitim nasıl gidiyor, onbaşı?"

Katran miğferinin siperliği altında kaşlarını çattı. "İyi sanırım. Ne tür bir eğitime ihtiyacı olduğunu çözer çözmez işe koyulacağım."

"Güzel, koşullar ideal gözüküyor. Haber verin. İlk kavga bu gece. Kamp kurduktan bir çan sonra."

Her iki asker de bunu duyunca başlarını ona doğru çevirdi.

"Bu gece mi?" diye sordu Şişe. "Yaşananlardan hemen sonra—"

"Beni duydun. Gesler ile Borduke tıpkı bizim gibi kendi dilberlerini allayıp pulluyorlar. Hazırız, çocuklar."

"Epey bir kalabalık toplanacak," dedi Onbaşı Katran, başını iki yana sallayarak. "Teğmen ister istemez meraklanacak."

"Herhalde tek meraklanan teğmen olmaz," cevabını verdi Teller. "Ama kalabalık büyük olmayacak. Eski söz hattı sistemini kullanacağız. Yapılan sunumu kulaktan kulağa bütün kampa yayacağız."

"Şen bir güzel şişlenecek," diye mırıldanan Şişe'nin yüzünde hüzünlü bir ifade belirdi. "Onu her gece besliyordum. Birbirinden iri ve sulu kepgüvelerle. Avının bir güzel üstüne atlıyor, sonra da geriye bir çift kanattan ve ufacık bir topaktan başka bir şey kalmayana kadar yiyordu. Sonra da sabaha kadar kıskaçlarını temizleyip dudaklarını yalıyor—"

"Dudaklarını mı?" diye üç adamın gerisinden sordu Gülücük. "Ne dudağı? Akreplerin dudağı olmaz ki."

"Sen ne bilirsin?" diye tersledi Şişe. "Yanına bile yaklaşmadın ki."

"Bir akrebin yanına yaklaştım mı onu öldürürüm. Aklı başında herkesin yapacağı gibi."

"Aklı başında mı?" diye çıkıştı büyücü. "Onları elinde tutup oralarını buralarını koparmaya başlıyorsun! Kuyruk, kıskaçlar, bacaklar – hayatım boyunca hiç o kadar zalimce bir şey görmedim!"

"Eh, öyleyse dudakları olup olmadığını görecek kadar yaklaşmışım demektir."

"Acaba bütün o yedikleri nereye gidiyor?" diye mırıldandı Katran.

Şişe kafa salladı. "Biliyorum, hayret verici. O kadar ufak ki..."

"Bak, o aramızda sır," dedi Teller usulca.

"Sır olan ne?"

"Niye bir Kuşboku seçtiğim, askerler."

"Sen seçmedin ki..."

Buna müteakip kuşkulu suskunlukta Teller gülümsemekle yetindi. Ardından omuz silkti. "Avlanmak ayrı şeydir. Kolay şeydir. Kuşboklarının sakat bir kepgüveyi öldürürken... ayrıntıya girmelerine gerek yoktur. Kavgaya tutuşmaları gerektiğinde iş değişir. Bölgelerini veya yavrularını koruduklarında. İşte o zaman sürprizlerini yaparlar. Şen'in bu gece yenileceğini mi sanıyorsun, Şişe? Kalbinin kırılacağından mı korkuyorsun? İçin rahat olsun, delikanlı. İhtiyar Teller senin o hassas duygularını bir an bile olsun ihmal etmez..."

"Şu 'Teller' yalanından vazgeçebilirsin, çavuşum," dedi Şişe az sonra. "Kim olduğunu hepimiz biliyoruz. Gerçek adını hepimiz biliyoruz."

"Eh, işte bu hiç iyi değil. Komuta kademesinin kulağına giderse—"

"Gitmez, Kemancı."

"Belki kasten değil ama çatışmanın ortasında?"

"Çatışmada panik çığlıklarımızı kim dinler ki, çavuşum?"

Kemancı genç adamı bakışlarıyla tarttı, ardından sırıttı. "Haklısın. Gene de neyi ne zaman söylediğinize dikkat edin."

"Peki, çavuşum. Sen onu bırak da bahsettiğin şu sürprizi açıkla."

"Hayır. Bekleyip görün."

Teller o sırada yürüyüş hattının ilerisinden yaklaşan küçük bir atlı grubu görüp sustu. "Dik durun, askerler. Subaylar geliyor."

Yumruk Gamet'in yaşlı ve yıpranmış bir hâli vardı. Teller emeklilikten geri çağrılmanın asla iyi bir şey olmadığını bilirdi zira yaşlı bir askerin rafa kaldırdığı ilk şey cesareti olurdu ve o cesareti geri almak imkânsız değilse bile zordu. Bir kenara çekilmek elbette belirli –ve tedbirli bir askerin genellikle kaçındığı– türden bir emek-

liliği işaret ederdi. Yaşam tarzından vazgeçmek ayrı şey, ölümcül içgüdüleri unutmak ayrı şeydi. Atının sırtında oraya gelen Yumruk'u seyrederken Kemancı'nın içini bir huzursuzluk kapladı.

Gamet'e Yüzbaşı Keneb ile teğmen eşlik ediyorlardı. Bunlardan ikincisinin suratı gülünç denebilecek kadar asıktı. *Subay maskesini takınarak yaşça daha büyük ve dolayısıyla daha profesyonel görünmeye çalışıyor. Oysaki bu hâliyle kabız olmuşa benziyor. Biri ona söylemeli...*

Üçlü dizginlere asıldı ve atlarını Kemancı'nın mangasıyla yan yana yürüttü. Çavuş bu gelişmeden tedirgin olsa da onları başıyla selamladı. Keneb'in bakışlarının Ağzıbozuk'tan ayrılmaması dikkatinden kaçmadı.

Fakat ilk konuşan Ranal oldu. "Çavuş Teller."

"Evet, komutanım?"

"Sen ve Ağzıbozuk lütfen özel bir sohbet için kenara gelin." Teğmen bunun ardından sesini yükselterek ileride yürüyen mangaya hitap etti. "Çavuş Gesler ve Onbaşı Bulutlu koşar adım bize katılın."

"Talimatların diğer mangalara da doğru düzgün iletilmesi için dördü yeter," diye gürledi Yumruk.

"Emredersin, komutanım," dedi, Borduke'e seslenmek üzere olan Ranal.

Dört komando bir araya toplandıktan sonra Yumruk Gamet genzini temizledi. "Hepinizin de kıdemli askerler olduğunuz belli. Ayrıca Yüzbaşı Keneb beni bu topraklardan daha önce de geçtiğiniz yönünde bilgilendirdi – hayır, daha fazla ayrıntıya ihtiyacım yok. Lakin bana lazım olan tam da o tecrübe. Muavin bu geceki çöl akınına komandoların cevap vermesini istiyor."

Sözlerini bitirince susup bekledi.

Yumruk'un sözlerinin önemi dört komandonun zihnine yavaş yavaş nüfuz edercesine bir müddet kimseden çıt çıkmadı.

Sonunda Yüzbaşı Keneb söz aldı. "Evet, Dassem'in onca yıl evvel verdiği cevap. Sizin anlayacağınız bu akşam söz hattını kullanmayı planlamış olmanız büyük şans. Üç taraflı kapışma bittikten sonra sürdürmesi yeterince kolay olur." Eyerinde hafifçe eğilip Kemancı'yla konuştu. "Kuşboku senin mi, Çavuş? Şu anki oranlar ne?"

"Belki'ye göre bire kırk," cevabını verdi Kemancı, ciddi bir yüz ifadesi takınmaya çalışarak.

"Umduğumdan da iyiymiş," diyen Keneb tekrar doğruldu. "Ama Yumruk'u da senin o Kuşboku'na arka çıkmaya ikna ettiğini söylemeliyim."

"On jakata," dedi Gamet. "Bu konuda yüzbaşının... deneyimine güveniyorum. Seninkine de, Çavuş... Teller."

"Şey, elimizden geleni yaparız, komutanım."

Gesler dönüp Bulutlu'ya baktı. "Burnuna bir koku geliyor mu, Onbaşı?"

Çakmaktaşı kılıçlı dev Falarili kaşlarını çattı. "Evet, çavuşum, hem de nasıl geliyor."

"O kokuya alışmaya bak," diye öğüt verdi Ağzıbozuk.

Ranal kafası karışmış gibi gözükse de akıllıca davranıp konuşmadı. En azından şimdilik.

"Söz hattını kullanın," diyen Keneb talimatlarına devam etti, "ve tebessüm edenlerin en bitirim mangalar olmasına özen gösterin."

"Emredersin, Yüzbaşı," cevabını veren Kemancı, Keneb hakkındaki kanısını değiştirmesi gerekip gerekmediğini düşündü.

"Bir şey daha," diye ekledi adam. "Akşamki operasyonu Yumruk Gamet yönetecek. Bundan ötürü siz ikinizin ve Borduke'ün mangalarınızın bu gece çifte görev yapmasını istiyorum."

Of, Hood'un taşakları koca bir taşın altında kalsın, e mi. "Anlaşıldı, Yüzbaşı."

Çadırlar kurulduktan ve yemek ateşleri yakıldıktan sonra On Dördüncü Ordu'nun askerleri ordugâh geneline garip bir tarzda yayıldılar. Gelişigüzel görünen oturuş tarzı yüksekten bakılsa kocaman, düğümlü bir halatı andırırdı. Yemeğin ardından da bazı askerlerin gönülsüzce ilk nöbete gitmeleri hariç sanki tüm faaliyetler kesildi.

Özellikle bir yerde, Sekizinci Lejyon'un Dokuzuncu Bölüğünün komandoları arasında farklı denebilecek bir askeri toplanma söz konusuydu – küçük ve sınırlı bir insan halkası, yere bırakılmış hançerlerden oluşan daha küçük bir halkayı çevreliyordu. Hançerler keskin kenarları içe dönük biçimde iki parmak aralıklarla koyulmuştu. Şimdilik boş olan iç halkadaki kumlar düzeltilip çakıl taşlarından arındırılmıştı.

Mütevazı arenanın çevresinde sabırsızca bekleyenlere son katılan asker Belki oldu. Adam hiçbir şey söylemese de dudaklarını sessizce oynatarak sayıları ve isimleri ezberden okudu. Ötekilerin kendisine baktıklarını fark edince de hafifçe kafa salladı.

Kemancı, Şişe'ye doğru döndü. "Şen Beraberlik'i getir, delikanlı."

Borduke ve Gesler de kendi yarışmacıları için benzer talimatlar verdiler. Kızıl Sırtlı Hergele'ye Borduke'ün mangası tarafından Mancınık adı takılmış, Gesler ve bölüğüyse kehribar sarısı İç Dış akreplerine Pençebaşı demeyi uygun bulmuşlardı.

Ortaya üç kutu getirildi ve Kemancı diğer çavuşlara hitap etti. "Pekâlâ, şimdi güzellerimize bakacağız ve üzerlerinde ister sihir, ister simya, ister başka türlü hiçbir değişiklik yapılmadığına yemin edeceğiz. Onları ilk bulduğumuz günkü kadar doğallar. Her birimiz istersek bir büyücünün de yardımıyla üç akrebi arzuladığımız kadar yakından tek tek inceleyeceğiz, sonra da normalde hangi tanrılara inanıyorsak onların üstüne yemin ederek ne gördüğümüzü elimizden geldiği kadar açıkça beyan edeceğiz. İşte, ben başlayayım."

Eliyle işaret etti ve üç kutu bıçak halkasının hemen dışına koyuldu. Borduke'e ait ilk tahta kutunun kapağı açıldı ve Kemancı onun üstüne eğildi. Uzun bir müddet konuşmadı, ardından kafa salladı. "Sekizinci Lejyon, Sekizinci Bölük, Dördüncü Manga'dan ben Çavuş Teller önümde duran yaratığın doğal, değiştirilmemiş bir Kızıl Sırtlı Hergele akrebi olduğuna Ölühane'nin hayaletleri ve başıma bela diğer tüm kâbuslar üstüne yemin ederim."

Çavuş sözünü bitirince Gesler'in şampiyonuna geçti ve uzun bir incelemenin ardından iç geçirip kafa salladı. Küçük tahta kutunun içinde gezinen İç Dış akrep için de yemin etti.

Son olarak kendi Şen Beraberlik'iyle süreci tamamladı.

Prosedüre uyan Gesler, Şen Beraberlik'i uzun uzadıya incelerken hem Tavos Pond'a hem de Kumlar'a akıl danıştı. Kemancı o sırada sakallı yüzünde hafif bir tebessümle kaykılıp sabırla bekledi. Sonunda Gesler kendi yeminini etti. "Sekizinci Lejyon, Dokuzuncu Bölük, Beşinci Manga'dan ben Çavuş Gesler önümdeki yaratığın doğal, değiştirilmemiş bir Kuşboku akrep olduğuna iki Yaz Lordu Fener ve Treach üstüne yemin ederim – ortada göremediğim bir şey olduğunu ve varımı yoğumu Çavuşlar Bahsi'nde kaybedeceğimi bilmeme rağmen."

Kemancı'nın tebessümü bir anlığına genişledi.

Borduke emekleyerek gelip sokulmadan yapabildiği kadar Şen Beraberlik'e yaklaştı. Suratını neredeyse kutunun içine sokması yaratığın üstüne gölge düşürdü ve küfreden adam hafifçe geri çekildi. "Akreplerden anlamalıyım, değil mi? Ama şimdiye dek tek

yaptığım onları ezmek oldu – aklı başında herkesin yapacağı gibi. Evet, eskiden boynundaki bir sırımda akrep tutan bir fahişe tanımıştım. Göğüslerinin derisi kadar beyaz bir akrep. Meme uçları öyle hassastı ki. Onların avuçlanmasından hoşlanmaz—"

"Sadede gel," diye çattı Gesler.

"Bana acele ettirme. Acele ettirilmekten hoşlanmam."

"Pekâlâ, sana acele ettirmeyeceğim. Yeter ki kalbim yerinden çıkıp pantolonumun içine kaçmadan önce kahrolası yeminini et."

"Sekizinci Lejyon, Dokuzuncu Bölük, Altıncı Manga'dan ben Borduke karşımdaki yaratığın doğal, değiştirilmemiş bir Kuşboku akrebi olduğuna Düşler Kraliçesi'nin tüylü karnı üstüne yemin ederim. Ve umarım babamın hayaleti kabrinde kalır çünkü mirasını kaybetsem bile para benim param, değil mi? Kalsa iyi eder, yoksa ömür boyu çekeceğim var demektir."

"Hem de ne çekmek," diye mırıldandı Kopuzcu.

"Tek kelime daha edersen, asker," diye homurdanan Borduke tekrar halkaya girdi, "bu gecenin sonunda tek gülümseyen sen olursun."

"Hem zaten," dedi Balgrid, "daha kötüsü de olabilirdi. Ya annenin hayaleti başına musallat olsaydı? Bir adam yedi yaşındaymış gibi muamele görmeye ne kadar dayanabilir?"

"Siz ikiniz, susun artık!" diye hırıldayan Borduke görünmez gırtlakları sıkıyormuşçasına iri parmaklarını büktü.

"Hazır mıyız?" diye usulca sordu Kemancı.

"Seninki gizlenecek, değil mi?" diye bilmek istedi Gesler. "Diğer ikisi birbirini haşat edinceye kadar bekleyecek, sonra da sağ kalanın üstüne çullanacak! Doğru, değil mi? Kuşboku'nun jölemsi beyni diğerlerininkinden daha saf. Daha saf ve akıllı, değil mi?"

Kemancı omuz silkti. "Hiçbir fikrim yok, Gesler. Dırdırın bitti mi?"

Bronz tenli komando dişlerini sıkarak geriye kaykıldı.

"Söz hattı ne durumda, Ağzıbozuk?"

"Geldiğimizden beri her kelimeyi tekrarlıyor, Keman," diye yanıtladı lağımcı.

"Desenize efsaneler doğdu," diye patavatsızca gürledi Koryk.

"Öyleyse buyurun arenaya," diye talimat verdi Kemancı.

Kutular özenle kaldırılıp arenanın üzerinde tutuldu.

"Birbirlerinden aynı uzaklıktalar mı? Güzel. Eğin bakalım, çocuklar."

Yere ilk inen Mancınık kuyruğunu büküp kıskaçlarını açarak

bıçak bariyerine doğru seğirtti. Demir yalımlardan kıl payı uzakta durdu, sonra da kendine has şuursuz hiddetiyle kabuğu kıpkırmızı kesilerek geri çekildi. Onu Pençebaşı izledi. Kehribar tonundaki kabuğu altında sıvılar akan akrep, savaşa hazır bir vaziyette yere atladı.

En son Şen Beraberlik geldi. Yavaş ve ölçülü hareket eden yaratık kumlara o kadar yakındı ki âdeta yere uzanmıştı. Kıskaçları katlı, kuyruğu sola kıvrık ve kıpırtısızdı. İki rakibinin yanında cüce kalan akrebin siyah kabuğu parlak ile mat arası bir yerdeydi. Çoklu bacaklarını hızla oynatarak biraz ilerledi, ardından donup kaldı.

Gesler tısladı. "Halkadan bir çift bıçak alıp kullanırsa seni gebertirim, Keman."

"Gerek yok," cevabını veren Kemancı'nın dikkati arenada olup bitenler ile Ibb'in yaptığı anlatımdaydı. O âna kadar yaşanmış sunuma değmeyecek şeyleri ballandıra ballandıra anlatan adamın sesi gergindi.

Üç farklı şeyin neredeyse aynı anda gerçekleşmesiyle durum değişti. Şen Beraberlik telaş etmeden arenanın ortasına kadar yürüdü. Mancınık doğal silahlarını aynı anda kaldırdı ve parlak kırmızıya dönen kabuğuyla geri çekilmeye başladı. Pençebaşı da aniden geri döndü ve dosdoğru en yakındaki hançer duvarına atıldı. Metale çarpmadan hemen önce durup kıskaçlarını çılgınlar gibi salladı.

"Annesini ister gibi bir hâli var, Hubb," diye fütursuz bir gözlemde bulundu Koryk.

Pençebaşı'nın tutucusu cevaben hafifçe sızlandı.

Üç akrep bir an daha donakaldı. Derken Şen Beraberlik nihayet kuyruğunu kaldırdı.

Kemancı hariç herkes bön bön bakakalırken Şen Beraberlik âdeta... *bölündü*. Yatay olarak. Birbirinin tıpatıp aynısı ama *daha ince*, *daha yassı* akreplere. Sonra o akreplerden biri Mancınık'a, diğeriyse Pençebaşı'na doğru atıldı. Birbirlerine kıyasla boyutları o kadar farklıydı ki sanki bir köy köpeği, yetişkin bir erkek bhederine saldırmaktaydı.

Kızıl Sırtlı Hergele ve İç Dış ellerinden geleni yaptılar. Fakat minik kıskaçlar duyulur bir biçimde bacakları, kuyruğu, kol eklemlerini keserken rakiplerinin ne süratleriyle ne de hışımlarıyla boy ölçülebilecek durumdaydılar. Daha iri yaratıkların kıpırtısız

ve çaresiz kalmalarının ardından rakipleri gelişigüzel, neredeyse çekingen bir hareketle iğnelerini onlara batırdı.

İç Dış'ın yarısaydam kabuğu altına akan parlak yeşil zehir görülebiliyor ve böylece Ibb tarafından tüyler ürpertecek kadar ayrıntılı bir biçimde tarif edilebiliyordu. Korkunç zehir delikten etrafa yayıldı ve sonunda Pençebaşı'nın güzelim kehribar sarısı, yerini soluk bir yeşile bıraktı. O yeşil de seyircilerin gözleri önünde bulanık bir siyaha çaldı.

"Öldü gitti," diye hayıflandı Hubb. "Pençebaşı..."

Mancınık da onun kaderini paylaştı.

Düşmanlarının hakkından gelen iki Kuşboku akrep hemen birbirinin kollarına koştu – ve göz açıp kapayana kadar tekrar bir oldu.

"Hile!" diye böğüren Bulutlu şahlandığı gibi çakmaktaşı kılıcını çekmeye davrandı.

Hakikat'le beraber ayağa fırlayan Gesler gözü dönmüş silah arkadaşını zaptetmeye uğraştı. "Baktık, Bulutlu!" diye bağırdı Gesler. "Her tarafına baktık – sonra da yemin ettik! Yemin ettim! Fener ve Treach üstüne, kahrolasıca! Şen Birliktelik'in altı üstü şirin bir ad olmadığını nereden bilebilirdik?"

Kemancı başını kaldırdığında Ağzıbozuk'la göz göze geldi. *Zengin olduk, seni gidi hergele*, dedi lağımcı, ağzını sessizce oynatarak.

Çavuş ağzı köpürmüş Bulutlu'yu sürükleyerek oradan götürmekte olan Gesler ile Hakikat'e son bir bakış attı, sonra gidip Ibb'in yanına çömeldi. "Pekâlâ, delikanlı, bundan sonrası sadece komandolar, özellikle de çavuşlar için. Bu gece başımıza bela Mancınık karşısında kendi Şen Beraberlik'imiz olmak üzereyiz. Muavin'in ne emrettiğini açıklayacağım – söylediklerimi kelimesi kelimesine tekrarla, Ibb, anladın mı?"

Günbatımından beri üç çan geçmişti. Hortum Duvarı'nın tozu yıldızları örtüyor, kamp ateşlerinin ötesindeki karanlığı neredeyse aşılmaz hâle getiriyordu. Piyade mangaları piketlerde bekleyenlerin yerini almaya gidiyordu. Khundryl kampında savaşçılar ağır zırhlarını çıkarıp yatmaya hazırlanıyorlardı. Ordugâhın en dış hendeklerinde Wickan ve Seti atlı savaşçıları devriye geziyorlardı.

Bölük kağnılarından Dördüncü Manga'nın ateşine geri dönen Kemancı'nın yanında alet çantası vardı. Çantayı yere bırakıp bağcıklarını çözdü.

Yakında bir yere uzanmış olan Ağzıbozuk alevleri yansıtan gözlerle çavuşun hayvan postu sarılmış muhtelif ebatlardaki cisimleri çıkarmasını seyretti. Saniyeler içinde bir düzine cismi önüne dizen Kemancı bunun ardından postları açmaya başlayarak cilalı tahtanın ve karartılmış demirin ışıltısını gözler önüne serdi.

Mangadaki diğerleri silahlarını ve zırhlarını son bir kez kontrol etmekle meşguldü. Gerilim yavaş yavaş artarken asker grubunda kimse konuşmuyordu.

"Onlardan birini görmeyeli epey olmuştu," diye mırıldandı Ağzıbozuk, Kemancı cisimleri yan yana dizerken. "Taklitlerini görmüştüm. Bazıları neredeyse asılları kadar iyiydi."

Kemancı homurdandı. "Bazen birkaçına rastlarsın. En büyük tehlike geri tepmededir zira çok sert olursa meret tahliye sırasında infilak eder. Ben ve Kirpi bu tasarımı kendimiz hazırladık, sonra da Malaz Kent'te Mareli bir cevahirci bulduk – kadının orada ne aradığına dair hiçbir fikrim yoktu."

"Cevahirci mi? Silah ustası değil mi?"

"Yok." Kemancı arbaleti monte etmeye başladı. "İstoplar ve tıpalar için de bir oymacı – aşağı yukarı her yirmi atışta bir değiştirilmeleri gerekir."

"Yani posaları çıktığında."

"Evet. Veyahut yarıldıklarında. Asıl mesele kolları – boşalınca ileriye bir şok dalgası yollar. Sıradan bir arbalette ok yuvadan yeterince hızlı çıktığı için o titreşimden kaçar. Bunun okuysa domuz gibidir – kalındır ve başı ağırdır. Yuvadan asla istediğin kadar hızlı çıkmaz. O yüzden de geri tepmeyi okun sapına ulaşmadan önce emecek bir şey gerekir."

"Tabii ona takılı kil topa ulaşmadan da önce. Zekice bir çözüm, Keman."

"Şimdiye kadar işe yaradı."

"Ve eğer yaramazsa..."

Kemancı başını kaldırıp sırıttı. "Yakınacak nefesi bulamam." Son aksam da bir tıkırtıyla yerine oturdu ve çavuş hacimli silahı yere bırakıp dikkatini teker teker sarılmış oklara yöneltti.

Ağzıbozuk yavaşça doğruldu. "Onlarda delergeç yok."

"Hood aşkına, hayır. Delergeçleri kendim de *atabilirim*."

"Ve o arbalet küfürgeçleri yeterince uzağa fırlatabiliyor, öyle mi? İnanması zor."

"Eh, buradaki fikir nişan alıp atışını yapman, sonra da kendini yere atman."

"Akıllıca. Ateş ederken bize haber vereceksin, değil mi?"

"Evet, bağıra bağıra."

"Peki kulak kabartmamız gereken uyarı ne?"

Kemancı mangasının geri kalanının da hazırlıklara ara verdiğini ve hep beraber cevabını beklediğini fark etti. Omuz silkti. "Eğil. Bazen de Hedge'in bana söylediği."

"Neymiş o?"

"Bir dehşet çığlığı." Köprüyakan ayağa kalktı. "Pekâlâ, askerler, vakit geldi."

Son zerreler de aktıktan sonra Muavin kum saatine arkasını döndü ve Gamet'e kafa salladı. "Bölüklerine ne zaman katılacaksın, Yumruk?"

"Birkaç dakika içinde, Muavin. Lakin niyetim eyerimde kalmak olduğu için çatışma çıkana kadar yanlarına gitmeyeceğim."

Kadın bu sözler üzerine kaşlarını çatsa da yorum yapmadı. Onun yerine çadır girişinin yakınında bekleyen iki Wickan gence odaklandı. "Ayinlerinizi tamamladınız mı?"

Nil adlı delikanlı omuz silkti. "Emrettiğin gibi hülasalarla konuştuk."

"Konuştunuz mu? Hepsi bu mu?"

"Belki bir zamanlar... onları zorlayabilirdik. Ama Aren'deyken seni uyardığımız gibi, artık eskisi kadar güçlü değiliz."

"Bu diyarın hülasaları şu anda tedirgin," diye ekledi Nether. "Dikkatleri kolayca dağılıveriyor. Başka bir şeyler oluyor. Elimizden geleni yaptık, Muavin. En azından çöl akıncıları arasında bir şaman varsa bile sırrın anlaşılma ihtimali düşük olacak."

"Başka bir şeyler oluyor dedin. Tam olarak ne?"

Gamet kızın cevap vermesine fırsat bırakmadı. "Affedersin, Muavin. Artık müsaadeni isteyeyim."

"Elbette."

Yumruk onları kendi aralarında konuşmaya bıraktı. Zihnine bir sis çökmüştü. Bazen bir çatışmadan kısa süre önce belirsizlikler böyle huzursuzluk ve kafa karışıklığı doğururdu. Gamet bu illetin başka komutanları mustarip ettiğini duymuştu ama aynı şeyin kendi başına geleceğini hiç düşünmemişti. Kendi kanının akışı bir

ses duvarı yaratıp ötedeki dünyayı susturmuştu. Ve görünüşe bakılırsa diğer duyuları da körelmişti.

Bir askerin hazırda beklettiği atına doğru giderken başını iki yana sallayarak zihnini açmayı denedi. Dizginleri alıp eyere çıkarken asker ona bir şey söylediyse bile işitmedi.

Muavin onun çatışmaya atıyla girme kararından hoşnut kalmamıştı. Fakat Gamet'e göre ilave hareket kabiliyeti bu riske değerdi. Yavaş bir eşkinle kampı katetti. Ateşler sönmeye bırakıldığı için etrafındaki sahneler tuhaf bir biçimde ruhaniydi. Közlerin çevresinde büzülmüş oturan figürlerin yanından geçerken hürriyetlerini kıskandı. Sıradan bir askerken hayat daha basitti. Gamet komutanlık becerisinden kuşku duymaya başlamıştı.

Yaşlanınca bilgelik kazanıyorsun diye bir kural yok. Ama dahası da var, değil mi? Tavore beni Yumruk yapıp bana bir lejyon vermiş olabilir. Ayrıca yanımdan geçen askerler beni selamlayabilirler de – tabii Hood'a şükürler olsun ki burada, düşman topraklarında değil. Hayır, bütün bu debdebe, liyakatimi garantilemez.

Bu gece ilk imtihanım olacak. Tanrılar aşkına, emekli kalmalıydım. Tavore'un isteklerini öylece kabul edeceğime yönelik beklentisini –yok be, varsayımını– reddetmeliydim.

Gamet kendisinde bir zayıflık bulunduğuna inanır olmuştu. Ahmağın teki bu tür bir... yumuşak başlılığa bir erdem diyebilirdi. Ama kendisi gerçeğin farkındaydı.

Yoluna devam ederken zihnindeki sis giderek yoğunlaştı.

Düzlüğün kayaları arasında sekiz yüz savaşçı birer hayalet gibi kıpırdamadan çömelmiş bekliyordu. Matlaştırılmış zırhlar ve etraflarındaki araziyle aynı renkte telabalar giyen adamlar neredeyse görünmezdi. Corabb Bhilan Thenu'alas gaddarca bir gurur duyuyor, bir yandan da Leoman'ın devam eden... tereddüdüne şaşıyordu.

Savaş reisi on adım ileride, yükseltinin yamacına uzanmış yatıyordu. Bir süredir hareket ettiği yoktu. Soğuğa rağmen zırhının altında şıpır şıpır ter akıtan Corabb sağ elindeki yabancısı olduğu tulvarı bir kez daha oynattı. Eskiden beri baltamsı silahları –gerekirse diğer eliyle de kavrayabileceği uzun bir sapa sahip olanları– yeğlerdi. Kabzaya kadar inen kesici kenarlardan hazzetmeyen savaşçı, yalımın alt yarısını köreltmeye vakit ayırmadığına pişmandı.

Ben vücuduna yakın keskin kenarlara tahammül edemeyen bir sa-

vaşçıyım. Acaba hangi hülasalar beni çelişkili ironinin böyle bir tecessümü yapmayı uygun buldu? Hepsine lanet olsun.

Daha fazla bekleyemeyen Corabb yavaş yavaş Gürzlü Leoman'ın yanına kadar süründü.

Zirvenin ötesinde başka bir havza yayılıyordu. Bu seferki, tepeciklerle ve dikenli çalılarla doluydu. Kamp kurmuş Malaz ordusunun onlara bakan tarafındaki havza altmış ila yetmiş adım genişliğindeydi.

"Burada durmayı seçmiş olmaları aptalca," diye mırıldandı Corabb. "Bence şu Muavin'den korkmamıza gerek yok."

Leoman'ın nefesi, dişlerinin arasından yavaşça tısladı. "Evet, yaklaşırken kullanabileceğimiz bol bol siper var."

"Öyleyse neden bekliyoruz, Savaş Reisi?"

"Merak ediyorum, Corabb."

"Merak mı ediyorsun?"

"İmparatoriçe'yi. Bir zamanlar Pençe Hanımı'ydı. Örgütün acımasız iktidarını o şekillendirdi. Hepimiz de o büyücü-suikastçılardan korkmayı öğrendik. Meşum bir köken, değil mi? Dahası ordusuna tıpkı kendisi gibi büyük liderler kattı. Dujek Tekkol. Amiral Nok. Coltaine. Griyele."

"Ama bu gece hiçbiri karşımızda değil, Savaş Reisi."

"Doğru. İmparatoriçe tarafından intikamının yumruğu olarak görev yapması için bizzat seçilmiş Muavin Tavore'la karşı karşıyayız."

Corabb kaşlarını çattı, ardından omuz silkti. "İmparatoriçe ayrıca Baş Yumruk Pormqual'ı da seçmedi mi? Korbolo Dom'u? Alakarga'nın, yani kabilelerimizin şimdiye dek karşı karşıya geldiği en azılı Malazanlının rütbesini düşürmedi mi? Hem anlatılanlar doğruysa Dassem Ultor'un suikastından da o sorumluydu."

"Keskin sözler sarf ediyorsun, Corabb. İmparatoriçe... ciddi muhakeme hatalarına bağışık değil. Eh, öyleyse gel ona hatalarının bedelini ödetelim." Leoman arkasına dönüp savaşçılarına ilerlemelerini işaret etti.

Corabb Bhilan Thenu'alas sırıttı. Belki hülasalar bu gece ona gülümserdi. *Dua edeyim de ölen sayısız Malazan askerinin arasında kendime layık bir balta veya topuz bulayım.*

Konuşlanmak için küçük bir tepe bulan Borduke'ün mangası sövüp sayarak oranın mütevazı doruğuna kadar emekledi, sonra da çukurlar kazıp kayaların yerini değiştirmeye başladı.

Seçtikleri tepe muhtemelen eski ve yuvarlak bir höyüktü – bu havzadaki tepecikler doğal olamayacak kadar düzenliydi. Kemancı yirmi adım uzakta Altıncı Manga komandolarının kendi istihkâmlarında homurtular ve hışırtılar çıkarmalarını dinliyor, askerlerin çabaları arada bir Borduke'ün sabırsız hırıltısıyla bölünüyordu. Elli adım batıda da başka bir manga başka bir tepeyi kazıyordu ve çavuş geç kalıp kalmadıklarını merak ediyordu. Sonuçta höyükler kumlu toprak örtüsü altındaki büyük taş yığınlarıydı ve onları kazmak asla kolay olmazdı. Kemancı taşların yerinden söküldüğünü, demir küreklerin ağır granite sürttüğünü, bazı kayaların tepe yamaçlarından aşağı yuvarlanıp gür ve gevrek çalıların arasına kaçtığını duyabiliyordu.

Hood aşkına, siz salaklar nasıl bu kadar sakar olabiliyorsunuz?

Corabb bir sonraki sipere geçmek üzereyken Leoman'ın eldivenli eli uzanıp onu omzundan tuttu. Savaşçı donup kaldı.

Ve sesi kendisi de duydu. Havzada askerler vardı.

Leoman yanına sokuldu. "Çevre piketler," diye bıyık altından mırıldandı. "Şu höyüklerde. Anlaşılan İmparatoriçe sahiden de bize bir hediye göndermiş," diye sırıtarak ekledi Savaş Reisi. "Bak nasıl gürültü yapıyorlar – fazla beklemişler ve şimdi karanlık işlerini güçleştiriyor."

Düşman pozisyonlarını belirlemek zor değildi – hepsi de konuşlanmak için höyükleri seçmişti ve oraları kazarken epey gürültü çıkarıyorlardı. Corabb ayrıca karşılıklı destek için aralarında çok fazla mesafe bıraktıklarını anladı. Her bir konum kolayca yalıtılabilir, kuşatılabilir ve her asker katledilebilirdi. Hem de ana kamptan herhangi bir destek yetişmeden çok önce.

Corabb karanlıkta en yakın düşman konumuna doğru sessizce ilerlerken Malazanlıların büyük ihtimalle ilkine benzer bir şafak öncesi akını öngördüklerini düşündü. Dolayısıyla Muavin bir erken önlem olarak bu tabyaları emretmişti. Fakat Leoman'ın da bir keresinde ona açıkladığı gibi sahadaki bir ordunun her unsuru karşılıklı destek kurallarına uymalıydı – ilk temasın gerçekleşeceği piketler de dahil. Muavin belli ki bu en temel prensibi uygulamaya koyamamıştı.

Seti atlı savaşçılarını kontrol etmedeki âcizliğine eklenince, Corabb'a göre bu durum Tavore'un beceriksizliğinin kanıtıydı.

Tulvarının sapını sıkıca tutarak en yakın istihkâmın on beş

adım uzağında durdu. En az iki Malazan askerinin, kazdıkları çukurlardan çıkıntı yapan miğferlerini görebiliyordu. Corabb solumasını yavaşlatmaya yoğunlaşıp sinyali bekledi.

Gamet artık boş durumdaki komando kampının kenarında atını durdurdu. Sessiz çağrı ordunun geri kalanına ulaşmış, baytarları ve şifacıları uyandırmış olmalıydı. Bu elbette ihtiyatiydi zira akıncıların Muavin tarafından belirlenmiş yaklaşımdan saldırıp saldırmayacağını öngörmenin bir yolu yoktu. Diğer bütün açılarda ya doğal engeller ya da kolayca savunulabilecek pozisyonlar bulunduğundan çöl savaş lideri bu kadar bariz bir davet karşısında tereddüt edebilirdi. Yumruk, beklerken bu kumardan en azından bu geceliğine sonuç alamayacaklarını düşünmeye başladı. Peki ertesi günkü yürüyüşün orduyu yine ideal bir arazi ve zamanlama kombinasyonuna ulaştırma olasılığı neydi?

Zihnindeki o tuhaf, bıktırıcı bezginlik derinleşirken eyerinde kaykıldı. Gece sanki daha da koyulaşmıştı ve yıldızlar havada asılı toz perdesini delmekte zorlanmaktaydı.

Yüzünün önünde uçuşan bir kepgüve istem dışı bir irkilme tetikledi. *Yoksa bu bir alamet mi?* Silkinen Gamet tekrar dik oturdu. Şafağa üç çan kalmıştı. Fakat kimse geri çağrılamazdı ve bu yüzden komandoların yarınki yürüyüş sırasında kağnılarda nöbetleşe uyumaları gerekecekti. *Yarın aynı şeyi tekrarlayacaksak benim de—*

Gecenin durgunluğu titrek bir kurt ulumasıyla bölündü. Corabb sinyali beklemesine rağmen yine de irkilerek anlık bir felç geçirdi. Her iki yanında bulunan savaşçılar siperlerden çıkıp höyüğe depar attılar. Havada ıslık çalan oklar görünür durumdaki miğferlere tok çınlamalarla çarptı. Corabb o bronz miğferlerden birinin döne döne havalandığını gördü ve bir askerin başını örtmediğini anladı.

İçini bir tedirginlik kapladı.

Ortalık ansızın savaş naralarıyla doldu. Höyüklerde ayağa kalkıp arbaletlerini doğrultan ağır zırhlı figürler parıldadı. Daha küçük cisimler havayı yardı. Biri Corabb'ın beş adım sağına isabet etti.

Patlama kulaklarını çınlattı. Şok dalgası onu bir kenara savurdu ve tökezleyen savaşçı dikenli bir çalının üstüne düştü.

Patlamaların sayısı arttı. Yükselen alevler sahneyi aydınlattı.

***

Kurt ulumasını duyan Kemancı kum ve çalı örtüsünün altında daha da büzüldü. Tam o anda sırtına makosenli bir ayak indi. Bir akıncı koşarken üstüne basmıştı.

Höyükler, saldırganları dışarıdan bakıldığında yalıtılmış pozisyonlar gibi gözüken yerlere çekerek görevlerini yerine getirmişti. Üç mangadan biri yüzünü düşmana göstermişti; kalan ikisi onlardan en az bir çan önce höyüklerin arasında siper almıştı.

Ve şimdi tuzak kapanmıştı.

Çavuş başını kaldırınca kendisi ile Borduke'ün istihkâmı arasında bir düzine sırt gördü. İçlerinden üçü derinlere kadar saplanan oklarla yere kapaklanınca akıncıların hücumu yavaşladı.

"*Kalkın, kahrolasıcalar!*" diye tısladı Kemancı.

Askerleri üzerlerindeki tozlu kumu ve dalları dökerek etrafında ayaklandılar.

Eğilen çavuş küfürgeç takılı arbaletini kucağında taşıyarak Borduke'ün pozisyonundan uzaklaştı. Gesler'in komandoları höyükteki mangayı desteklemek için fazlasıyla yeterliydi. Kemancı havzanın ötesindeki sırt boyunca ilerleyen bir akıncı kalabalığı –toplamda en az iki yüz kişi– görmüş ve pusuyu çevrelemeye gittiklerinden şüphelenmişti. Onları en dar koridorlar bekliyordu ama oraya konuşlanmış piyade piketini aşarlarsa ikmal kampının merkezine taarruz edebilirlerdi.

Kemancı arkasında infilak eden delergeçlerin sert çatırtılarını ve havzayı parlak kırmızı bir ışığa boğan yakargaçların uğultusunu duyup sırıttı. Baskın durdurulmuştu ve saldırganlar şaşkına dönmüştü. Kemancı ile peşinden gelen beş komandosu yamacın dibine varırken alevlerin önünde siluetleri çıkmayacak kadar alçaktaydılar.

Sırta kadarki yokuşun yarısını tırmanmışlarken Kemancı bir yumruğunu kaldırdı.

Ağzıbozuk yanına seğirtti. "Bu sefer yere yatmamız bile gerekmeyecek," diye homurdandı.

Arbaletini doğrultan çavuş metal dipçiği omzuna dayadı ve sırt hattının çok daha üzerine nişan aldı. Nefesini tutup tetiğe yavaşça asıldı.

Demir kolların boşalmasıyla küfürgeç fırlayıp gitti. Havada zarif bir yay çizerek sırtın üzerinden geçti ve gözden kayboldu.

Patlamayla birlikte havaya bedenler fırladı ve çığlıklar yankılandı.

"Arbaletlerinizi hazırlayın," dedi Ağzıbozuk sertçe. "Belki sırtı aşıp—"

Üzerlerindeki zirvenin ufuk çizgisi bir anda savaşçılarla dolup taştı.

"Geri çekilin!" diye bağırdı arbaletini yeniden yüklemekte olan Kemancı. "*Geri çekilin!*"

Çalıya kapaklanan Corabb küfürler ederek kendini dikenlerden kurtardı ve apar topar ayağa kalktı. Dört bir yanı ağır arbalet oklarıyla veya o feci Moranth mühimmatıyla vurulmuş silah arkadaşlarının cesetleriyle kaplıydı. Höyüklerin arasına daha başka komandolar saklanmıştı ve Corabb artık sırtı ele geçirmek için onların arkasından çıkagelen atlıları duyar gibiydi. Khundryller. Hergeleler sadece hafif zırhlar giyip hazırda beklemişlerdi.

Çöl savaşçısı, Leoman'a bakındı ama Malazan ateş bombalarının bıraktığı alevler sayesinde görülebilen cesetler –ve de hâlâ ayaktaki birkaç kişi– arasında ona rastlamadı. Ricat vaktinin geldiğine karar verdi.

Tulvarını düşürdüğü yerden aldı, sonra da geri dönüp sırta koştu.

Ve bir komando mangasının arasına daldı.

Bir anda bağrışlar yükseldi.

Seti kıyafeti giyen çam yarması gibi bir savaşçı, hayvan postu sarılı bir kalkanı Corabb'ın suratına çarptı. Burnundan ve ağzından kanlar fışkıran çöl savaşçısı geri geri yalpalarken karambole bir hamle yaptı. Tulvarın ağır yalımı bir şeye sertçe çarptı – ve kabzanın hemen üzerinden kırıldı.

Corabb yere devrildi.

Yakınından geçen bir asker kucağına bir şey bıraktı.

Sırtın üstünde bir yerde bir patlama daha oldu. Bu seferki şimdiye dek duyduklarından çok daha yüksekti.

Sersemleyen Corabb yaşarmış gözlerini kırpıştırdı. Doğrulup otururken kucağında kil top yuvarlandı ve apış arasının önüne düştü.

Toptan kesik kesik dumanlar çıkıyor, içindeki bir damla asit köpürerek kabuğu eritiyordu.

Corabb sızlanarak yan döndü – ve yere atılmış bir miğfer buldu. Miğferi kaptığı gibi delergece doğru atıldı ve bronz kasketi bombanın üstüne güm diye kapattı.

Ardından gözlerini yumdu.

***

Manga ricadını sürdürürken –arkasındaki yamaç Kemancı'nın ikinci küfürgecinin darmaduman ettiği bedenlerle kaplıydı ve Khundryl Yanık Gözyaşları şimdi kalan saldırganlara kanattan dalıyordu– Ağzıbozuk, çavuşu omzundan tutup kendine doğru çevirdi. "Koryk'ın yere devirdiği o hergeleyi bir sürpriz bekliyor, Keman."

Kemancı bakışlarını daha yeni doğrulup oturmakta olan adama çevirdi.

"Kucağına tüten bir delergeç bıraktım," diye ekledi Ağzıbozuk.

Her iki lağımcı da durup seyrettiler.

"Dört..."

Korkunç gerçeği keşfeden savaşçı kendini yana attı.

"Üç..."

Ardından delergecin tam üstüne yuvarlandı.

"İki..."

Bombaya bir miğfer kapattı.

"Bir."

Patlama bahtsız adamı insan boyunda bir ateş sütunuyla havaya kaldırdı.

Lakin savaşçı yükselip boşlukta takla atarken bile miğferi bırakmamayı başardı. Bacaklarını panikle çırparak düşüşe geçti, sonra da bir toz ve duman bulutu içinde yere çakıldı."

"İşte bu—"

Fakat Ağzıbozuk daha fazla konuşamadı. İki lağımcı da savaşçının apar topar yerden kalkmasını, etrafına bakınmasını, yerden bir kargı almasını ve tekrar yokuş yukarı koşmasını gözlerine inanamayarak seyretti.

Gamet topuklarını atın böğrüne gömdü. Hayvan batıdan, Khundryllerin geldiği yönün karşısından paldır küldür havzaya indi.

Üç çöl savaşçısı yumağı arbalet atışlarına ve mühimmata göğüs gerip tahkimatın birine taarruz etmişti. Dahası adamlar iki gizli mangayı höyüğe geri püskürtmüşlerdi ve Yumruk, komandolarının yaralı silah arkadaşlarını hendeklere sürüklediğini fark etti. Üç manga genelinde hâlâ savaşan en fazla on asker vardı ve avaz avaz bağıran akıncılara var güçleriyle karşı koyuyorlardı.

Gamet kılıcını çekip atını dosdoğru o kuşatılmış pozisyona sürdü. Yaklaşırken iki komandonun saldıran gruplardan birinin hücumuyla yere yıkıldığını gördü – ve höyük bir anda istila edildi.

Duyularını etkisi altına alan mayışıklık sanki ikiye katlandı ve

kafası karışan, etrafındaki uğultularla şaşkına dönen Gamet dizginleri ileri geri oynatmaya başladı.

"Yumruk!"

Atı âdeta kendiliğinden höyüğe doğru eşkin giden adam kılıcını havaya kaldırdı.

"Yumruk Gamet! Çık oradan!"

Çok fazla ses. Ölenlerin çığlıkları. Alevler – sönüyor. Karanlık çöküyor. Askerlerim ölüyor. Her yerde. Yürümedi – plan hiç yürümedi—

Bir düzine akıncı üstüne geliyordu –ve sağında bir hareketlilik vardı– başka bir komando mangası ele geçirilmiş tahkimata yardıma giderken şimdi ondan tarafa depar atıyormuşçasına hızla yaklaşıyordu.

Anlamıyorum. Buraya değil – oraya. Oraya gidin. Askerlerime—

Komandolardan birinin elinden iri bir şeyin fırladığını ve kendisine saldıran savaşçıların ortasına düştüğünü gördü.

"Yumruk!"

İki kargı onu hedefleyerek uçuşa geçti.

Derken gece infilak etti.

Gamet altındaki atın havaya yükseldiğini hissetti ve eyerin arkasından geriye devrildi. Hayvanın sırtı bükülmeye devam ederken başı mümkün olamayacak kadar yukarı kalktı, sonra da binicisinin uylukları arasına çarptı. Hemen sonra çizmeleri üzengilerden ayrılan Gamet yuvarlanarak atın sağrısından aşağıya düştü.

Kendini bir kan ve kum pusunun içinde buldu.

Gözlerini kırpıştırarak açınca ıslak bir çamurun içinde, vücutların ve vücut parçalarının arasında, bir kraterin tabanında yattığını keşfetti. Miğferi başından çıkmıştı. Elinde kılıç yoktu.

Bir... bir atın sırtındaydım...

Kayarak gelen biri ona yandan çarptı. Gamet apar topar uzaklaşmaya çalıştı ama tutulup tekrar yere yatırıldı.

"Yumruk Gamet, komutanım! Ben Çavuş Gesler – Yüzbaşı Keneb'in Dokuzuncu Bölüğünden. Beni duyabiliyor musun?"

"E-evet. Sanmıştım ki siz—"

"Evet, Yumruk. Ama haklarından geldik. Şimdi de mangam ve Borduke'ünki Üçüncü Bölüğün komandolarını takviye ediyor. Seni bir şifacıya götürmemiz lazım, komutanım."

"Hayır, sorun değil." Gamet doğrulup oturmayı denedi ama bacaklarında bir terslik vardı, komutlarına aldırış etmiyorlardı. "Git o höyüktekilerle ilgilen, Çavuş."

"Ediyoruz, komutanım. Pella! Buraya gel. Yumruk'a yardım edelim."

Başka bir komando çıkageldi. Bu seferki çok daha gençti. *Of, hayır, bunun için çok genç. Muavin'den onu eve yollamasını isteyeceğim. Annesi ve babasına, evet. Ölmesi gerekmemeli.* "Ölmen gerekmemeli."

"Komutanım?"

"Bir küfürgeç patlamasıyla arasında sadece atı vardı," dedi Gesler. "Sersemlemiş durumda, Pella. Sen kollarından tut..."

Sersemlemiş mi? Hayır, zihnim artık açık. Tamamen. Nihayet. Hepsi de bu iş için çok genç. Bu Laseen'in savaşı, bırak o savaşsın. Tavore – bir zamanlar çocuktu. Ama sonra İmparatoriçe o çocuğu öldürdü. Onu öldürdü. Muavin'e söylemeliyim...

Kemancı artık sönmüş olan ateşin yanına bitkin bir hâlde çöktü. Arbaletini yere bırakıp gözlerine kaçmış teri ve kumu sildi. Ağzıbozuk da yanına çöktü. "Koryk'ın hâlâ başı ağrıyor," diye mırıldandı lağımcı, "ama zaten kırık olmayan hiçbir şey kırılmış gibi gözükmüyor."

"Miğferi hariç," cevabını verdi Kemancı.

"Evet, o hariç. Atılan birkaç düzine oku saymazsan bu gece mangamızın tek kaybı o oldu. Üstelik hergeleyi öldüremedik bile."

"Cıvıklık ettin, Ağzıbozuk."

Adam iç geçirdi. "Evet, ettim. Yaşlanıyor olmalıyım."

"Ben de aynı sonuca vardım. Gelecek sefere lavuğa bir domuz şişi sapla gitsin."

"Her halükârda sağ kalması hayret verici."

Khundryllerin takibi Yanık Gözyaşlarını sırtın çok ötesine götürmüştü ve Malazan ordusuna karşı bir akın olarak başlayan şey bir kabile savaşına dönmüştü. Şafağa iki çan kalmıştı. Piyadeler yaralıları almak, sağlam kalmış okları toplamak ve Malazan ölülerini soyarak düşmana kullanabileceği hiçbir şey bırakmamak için havzaya inmişlerdi. Her muharebenin kerih, çirkin neticesinde olduğu gibi. Tek teselli karanlığın kisvesiydi.

Alacakaranlıkta beliren Çavuş Gesler gelip cansız ateşin başında onlara katıldı. Adam eldivenlerini çıkarıp tozun içine attı, sonra da yüzünü ovaladı.

Ağzıbozuk söz aldı. "Bir pozisyonun ele geçirildiğini duydum."

"Evet. En azından ilk başta kontrolümüz altındaydı. Düşman

arayı hızla kapattı. Zavallı hergelelerin çoğu o höyükten yürüyüp gidebilirdi. Gel gör ki sadece dördü becerdi."

Kemancı başını kaldırdı. "Üç mangadan mı?"

Gesler kafa salladı, ardından küllere tükürdü.

Sessizlik çöktü.

Derken Ağzıbozuk homurdandı. "Zaten hep bir terslik çıkar."

İç geçiren Gesler eldivenlerini alıp ayağa kalktı. "Daha kötüsü de olabilirdi."

Kemancı ile Ağzıbozuk adamın oradan uzaklaşmasını seyrettiler.

"Sence ne oldu?"

Kemancı omuz silkti. "Galiba yakında öğreneceğiz. Şimdi git Onbaşı Katran'ı bul ve ona diğerlerini bir araya toplamasını söyle. Bu gece yanlış yaptığımız her şeyi açıklamam gerekiyor."

"Bizi yamaçtan yukarı götürmenden başlayarak mı?"

Kemancı surat ekşitti. "Evet, ondan başlayarak."

"Gerçi götürmeseydin o akıncıların daha büyük bir bölümü gedikten geçerek işgal edilmiş o höyüğe ulaşabilirdi. Fırlattığın küfürgeç işe yaradı – dikkatlerini dağıttı. Khundryllerin gelip onları meşgul etmelerine yetecek kadar."

"Orası öyle," diye kabullendi çavuş. "Ama Gesler'in yanında olsaydık belki birkaç komandoyu daha kurtarabilirdik."

"Veya her şeyi daha beter ederdik, Keman. Böyle düşünmemen gerektiğini biliyorsun."

"Sanırım haklısın. Haydi, git diğerlerini topla."

"Peki."

Muavin baytarın çadırına girdiğinde Gamet başını kaldırdı. Kadının rengi solgundu –hiç şüphesiz uykusuzluktan– ve miğferini çıkararak kısa kesilmiş fare gibi boz renkli saçlarını gözler önüne sermişti.

"Yakınmayacağım," dedi Gamet, şifacı nihayet yanından ayrılırken.

"Ne hakkında?" diye soran Muavin başını çevirip yaralı askerlerin yattığı diğer ranzaları taradı."

"Komutanlıktan alınmam hakkında," cevabını verdi adam.

Tavore gözlerini yeniden ona dikti. "Kendini öyle bir riske atman pervasızlıktı, Yumruk. Ama bu, rütbeni çıkarmak için yeterli bir sebep değil."

"Varlığım silah arkadaşlarının imdadına koşan komandoları oyaladı, Muavin. Can kaybına sebep oldu."

Tavore bir süre konuşmadı, sonra adama yaklaştı. "Her çatışmada can kaybı olur, Gamet. Komutanlığın yükü budur. Savaşın hiç kan dökülmeden kazanılabileceğini mi sanıyordun?"

Başını öteye çevren Gamet, zorla iyileşmenin getirdiği donuk acı dalgaları karşısında yüzünü buruşturdu. Baytarlar bacaklarından bir düzine kil parçası çıkarmıştı. Kasları lime lime doğranmıştı. Gamet yine de bu gece Leydi'nin şansının yanında olduğunun farkındaydı. Aynı şey bahtsız atı için söylenemezdi. "Eskiden bir askerdim, Muavin," diye fısıldadı. "Artık değilim. Bu gece onu keşfettim. Bir Yumruk olmaya gelince; eh, hane muhafızlarına komuta etmek beceri seviyemin âdil bir temsiliydi. Ama bütün bir lejyon? Hayır. Üzgünüm, Muavin..."

Tavore onu süzüp kafa salladı. "Yaralarının tamamen iyileşmesi biraz zaman alacak. Yüzbaşılarından hangisini geçici bir saha terfisi için önerirsin?"

Evet, tam da olması gerektiği gibi. Güzel. "Yüzbaşı Keneb, Muavin."

"Aynı fikirdeyim. Artık gitmem lazım. Khundryller geri geliyor."

"Umarım yanlarında ganimet getiriyorlardır."

Kadın kafa sallayıp onayladı.

Gamet gülümsemeyi başardı. "Bak bu iyi."

Corabb Bhilan Thenu'alas ağzı köpürmüş atını Leoman'ınkinin yanına getirdiğinde güneş neredeyse doruğa çıkmıştı. Durmadan daha başka savaşçılar da geliyordu ve bölüğün dağılmış unsurlarının tamamen bir araya toplanması günler sürebilirdi. Hafif zırhları içerisinde Raraku atlı savaşçılarıyla teması sürdürebilen Khundryller azılı ve hünerli dövüşçüler olduklarını ispatlamışlardı.

Pusu tersine çevrilmiş, kısa ve öz bir mesaj verilmişti. Muavin'i hafife almışlardı.

"İlk kuşkularında haklıymışsın," diye hırıldadı Corabb, eyerinde kaykılırken. Altındaki at titriyordu. "İmparatoriçe akıllıca bir seçim yapmış."

Bir arbalet oku Leoman'ın sağ yanağını sıyırmış, oradaki toz katmanında yer yer parıldayan kahverengi bir çizgi bırakmıştı. Savaş reisi Corabb'ın gözlemi üstüne surat ekşitti ve yana eğilip tükürdü.

"Hood o kahrolasıca komandoların belasını versin," diye devam etti Corabb. "El bombaları ve taarruz arbaletleri olmasaydı hepsinin canına okurduk. Ah keşke o arbaletlerden birini elime geçirebilseydim. Doldurma mekanizması—"

"Sus, Corabb," diye mırıldandı Leoman. "Sana emirlerim var. İş bilir bir ulak seç ve yanına üç yedek at verip en kısa zamanda Sha'ik'e yolla. Ona akınlarıma devam ederek Muavin'in tepkilerinde bir düzen arayacağımı ve Malazan ordusu oraya varmadan üç gün önce yanlarına döneceğimi söylesin. Ayrıca artık Korbolo Dom'un ne muharebe günündeki stratejisine ne de taktiklerine güvenim var – evet, Corabb, Sha'ik böyle sözlere kulak asmaz ama yine de tanıklar önünde söylenmeli. Anlıyor musun?"

"Anlıyorum, Gürzlü Leoman, ve aramızdaki en iyi biniciyi seçeceğim."

"Git öyleyse."

20

Gölge hep kuşatma hâlindedir zira doğası öyledir. Karanlık yutar, ışık ise çalar. Dolayısıyla bakanlar gölgenin hep gizli yerlere çekildiğini, karanlık ile ışık arasındaki savaşın ardından da geri geldiğini görürler.

Kovanların Gözlemi
Insallan Enura

Urgan, Edur gemilerine uğramıştı. Her yerde cesetler yatıyor, bunlar cıyaklayıp didişen martıların ve kargaların altındaki güvertede daha şimdiden çürüyordu. Kesici pruvanın yakınında durmuş, Apsalar'ın ölüler arasında yürümesini konuşmadan seyrediyordu. Kız ara sıra durup o veya bu ayrıntıyı inceliyor, ölçülü sükûnetiyle Daru'yu ürpertiyordu.

Sabah esintisi tazelenmeyi sürdürdükçe delikanlı geminin yanına yanaştırdıkları zarif yatın gövdeye çarptığını duyabiliyordu. Kötüleyen hava şartlarına rağmen her ikisi de rehavete kapılmıştı. Yelken açıp gitmeleri lazımdı ama nereye gidecekleri suikastçıların hami tanrısı tarafından belirtilmemişti. Gölge'nin başka bir hizmetkârı bir yerlerde onları bekliyordu.

Daru sol kolunu yana kaldırarak bir kez daha sınadı. Omzu zonklasa bile dünkü kadar kötü değildi. Bıçaklarla dövüşmek iyiydi hoştu ama zırhlı bir kılıç kullanıcısıyla karşı karşıya kaldığında iş değişirdi. Öyle anlarda kısa yalımlı, yakın mesafeli şişlerin dezavantajları apaçık ortaya çıkardı.

Sonuçta Kesici yay kullanmayı öğrenmesi gerektiği sonucuna vardı. Onda biraz beceri kazandığında belki uzunbıçağa geçerdi. Yedi Kent'e özgü o silah bir bıçağın avantajlarını dörtte üç boylu bir uzunkılıcın menziliyle birleştirirdi. Nedense gerçek bir uzunkı-

lıç kullanma düşüncesi genç adama cazip gelmiyordu. Belki sebep, onun en iyi randımanı ancak bir kalkan veya tombakla* beraber kullanıldığında veren bir asker silahı olmasıydı. İç geçiren Kesici güverteye göz attı ve tiksintisine direnirken, itişip kakışan kuşların altındaki cesetleri taradı.

Ve bir yay gördü. Kirişi kesilmiş, hâlâ bir Edur'un beline bağlı sadağındaki oklar etrafa saçılmıştı. Kesici cesedin üstünden atlayıp çömeldi. Göründüğünden daha ağır olan yayın uçları sertçe geriye kıvrık ve boynuz destekliydi. Uzunluğu bir uzunyay ile bir atlı savaşçı yayı arasında bir yerdeydi – muhtemelen bu Edurlar için basit bir kısa yaydı. Kirişi bağlı olmadığında Kesici'nin omuzlarıyla aynı hizadaydı.

Delikanlı okları toplamaya başladı, sonra martıları ve kargaları savuşturmak için elini sallayarak okçunun cesedini kenara çekip kemerindeki sadağı çıkardı. Sadağın yakınına bağlı bir deri kesede yardım düzine mumlanmış kiriş, yedek tüy, birkaç topak sert çam özsuyu, ince bir demir yalım ve üç yedek çivili ok başı buldu.

Kirişlerden birini seçip doğruldu. Düğümlü uçlardan birini yayın alt ucundaki çentiğe geçirdi, sonra da silahı sağ ayağının dışına dayayıp üst kola bastırdı.

Beklediğinden zor oldu. Yay titrerken ilmiği diğer çentiğe takmaya çalıştı. Nihayet beceren Kesici yayı daha dikkatli incelemek için kaldırdı, sonra da kirişe asıldı. Silahı gergin tutmaya çalışırken nefesi dişlerinin arasından tıslayarak kaçtı. En sonunda kirişi gevşetirken işinin kolay olmadığını anladı.

Üzerinde gezinen bakışları sezip döndü.

Apsalar ana direğin yakınında duruyordu. Kızın önkolları et parçacıklarıyla ve kurumuş kan damlalarıyla kaplıydı.

"Ne yapıyordun?" diye sordu Daru.

Kız omuz silkti. "Bakınıyordum."

Birinin göğsünün içine mi? "Gitmemiz gerek."

"Nereye gideceğimize karar verdin mi?"

"O sorunun yakında cevaplanacağından eminim," diye Kesici hem okları hem de sadağı ve donanım kesesini tutan kemeri almak için eğildi.

"Buradaki sihir... bir tuhaf."

Delikanlının başı kalkıverdi. "Ne demek istiyorsun?"

---

* Vücudu korumaktan çok gelen darbeleri durdurmakta kullanılan küçük bir kalkan türü. –*çn*

"Emin değilim. Kovanlara olan aşinalığım biraz dolaylı."

Biliyorum.

"Ama," diye devam etti Apsalar, "eğer bu Kurald Emurlahn'sa bir şekilde kirlenmiş. Nekromantik olarak. Geminin doğrudan doğruya tahtasına yaşam ve ölüm büyüleri oyulmuş. Sanki kutsamayı bağcılar ve omuzkadınlar yapmış."

Kesici kaşlarını çattı. "Kutsama. Bu gemi bir tapınakmış gibi konuşuyorsun."

"Öyleydi. Öyle. Kan akması onun kutsallığına en ufak bir leke sürmemiş. Zaten anlatmaya çalıştığım da o. Belki kovanlar bile barbarlığa kapılabiliyordur."

"Yani bir kovanın kullanıcıları onun doğasını etkileyebiliyorlar. Müteveffa amcam bu fikri büyüleyici bulurdu. Öyleyse kutsallığın bozulması değil de bir *alçalma* söz konusu."

Kız etrafına yavaşça göz gezdirdi. "Rashan. Meanas. Thyr."

Daru ortaya atılan fikri idrak etti. "İnsanlara açık bütün kovanların aslında Ata Kovanların birer alçalması olduğunu düşünüyorsun."

Apsalar ellerini kaldırdı. "Kan bile çürür."

Kesici'nin kaşları daha da çatıldı. Kızın bu sözlerle ne kastettiğinden emin değildi ve sormak içinden gelmedi. Homurdanıp küpeşteye gitmek daha kolay, daha güvenliydi. "Bu esintiden faydalanmalıyız. Tabii buradaki işin bittiyse."

Apsalar cevaben geminin yanına kadar yürüdü ve küpeşteye çıktı.

Kesici, kızın yata inip yekenin başına geçmesini seyretti. Son bir kez etrafa bakınmak amacıyla durakladı. Ve gerildi.

Drift Avalii'nin uzaktaki kumsalında çift elli bir kılıca yaslanan yalnız bir figür dikilmekteydi.

Seyyah.

Kesici adamın çevresinde çömelen veya oturan başkalarının da olduğunu gördü. Yarım düzine Malazan askeri. Arkalarındaki ağaçlarda gümüşi saçlı ve ruhani Tiste Andiiler bekliyorlardı. Bu görüntü, ateş gibi yakacak kadar soğuk bir dokunuş misali âdeta zihnine dağlandı. Ürperen delikanlı bakışlarını zorlanarak oradan ayırdı ve palamarı da yanında götürerek çabucak yattaki Apsalar'a katıldı.

Kürekleri yuvalarına oturtup tekneyi geminin siyah gövdesinden iterek uzaklaştırdı.

"Sanırım niyetleri bu Edur dromonuna el koymak," dedi Apsalar.

"Taht'ı koruma işi ne olacak?"

"Artık adada Gölge'den gelen iblisler var. Hami tanrın belli ki sırrı korumakta daha aktif bir rol oynamaya karar vermiş.

"Hami tanrın." Eksik olma, Apsalar. Peki ya senin ruhunu avuçlarında tutan kimdi? Onlar bir katilin avuçlarıydı. "Taht'ı neden Gölge Âlem'e geri götürüp noktayı koymuyor?"

"Elinden gelseydi hiç şüphesiz götürürdü," cevabını verdi kız. "Ama Anomander Rake onu korumak için soydaşlarını buraya yerleştirdiğinde Taht'a büyü de yapmış. Yerinden kıpırdamaz."

Kesici kürekleri içeri çekip yelkeni hazırlamaya girişti. "Öyleyse Gölgetaht'ın tek yapması gereken buraya gelip kıçını ona koymak, değil mi?"

Kızın cevap niyetiyle tebessüm etmesi hiç hoşuna gitmedi. "Öyle yaparak başka hiç kimsenin Taht'ın gücünü veya Gölge Üst Hanesi Kralı makamını ele geçiremeyeceğini sağlama alır. Tabii evvela Gölgetaht'ı öldürmezlerse. Cesur ve gücü emsalsiz bir tanrı sahiden de kıçını o tahta koyarak tartışmayı temelli sonlandırabilir. Fakat Gölgetaht aynı şeyi daha önce de yaptı. İmparator Kellanved olarak."

"Sahi mi?"

"İlk Taht'a sahip çıktı. T'lan Imassların tahtına."

Ah.

"Neyse ki," diye devam etti Apsalar, "Gölgetaht olarak T'lan Imassların İmparatoru rolünden yararlanmaya pek ilgi göstermiş değil."

"Eh, neden uğraşsın ki? Bu şekilde hem başka birilerinin Taht'ı bulup alma şansını ortadan kaldırıyor hem de onu bizzat kullanmaktan kaçınarak kimsenin Taht'ı fark etmemesini sağlama alıyor. Tanrılar aşkına, aynen Kruppe gibi konuşmaya başlıyorum! Her halükârda yaptığı kulağa korkakça değil akıllıca geliyor."

Apsalar delikanlıyı uzunca bir müddet süzdü. "Bak bunu düşünmemiştim. Elbette haklısın. Sonuçta gücü ortaya koymak, kavuşumu davet eder. Anlaşılan Gölgetaht, Ölühane'deki ikametinden bayağı ders çıkarmış. Belki Kotilyon'un çıkardığından bile daha fazla."

"Evet, bu bir Azath taktiği, değil mi? Hükümsüzlük, *silahsızlandırma* işine yarar. Gölgetaht fırsat bulsa önüne çıkan her tahta oturur, sonra da topladığı bütün o güçle hiçbir şey yapmazdı. Hem de hiçbir şey."

Apsalar'ın gözleri yavaşça aralandı.

Kızın yüz ifadesini görünce Kesici kaşlarını çattı. Sonra kalbi hızla atmaya başladı. *Hayır. Ben altı üstü espri yapıyordum. Bu sadece hırslı değil, delice bir fikir. Gölgetaht öyle bir işin altından asla kalkamaz... ama ya kalkarsa?* "Tanrıların bütün o oyunları..."

"Büyük ölçüde boşa çıkar. Crokus, yoksa tesadüfen gerçeği mi keşfettin? Sakın az önce Gölgetaht'ın bütün planını dile getirmiş olmayasın? Mutlak hâkimiyete ulaşmak için oynadığı müthiş kumarı?"

"Öyle bir kumarı ancak sahiden de deliyse oynar, Apsalar," cevabını veren Daru başını iki yana salladı. "Mümkünatı yok. Asla başaramaz. Yakınından bile geçemez."

Yelkenler dolup yat ileri fırlarken Apsalar yekeye yaslandı. "Dansçı ile İmparator iki yıl boyunca ortada yoklardı," dedi. "İmparatorluğu Surly'in egemenliğinde bıraktılar. O zamana dair çalıntı anılarım silik ama her iki adamın da o iki yılda yaşadıkları tarafından geri dönülemez biçimde değiştirildiğini biliyorum. Üstelik hiç şüphesiz arzularının merkezinde yer alan Gölge Âlem'e yönelik oyunlarından bahsetmiyorum. Daha başka şeyler de oldu... gerçekler açığa çıktı, gizemler çözüldü. Yalnız bir şeyi kesinkes biliyorum, Crokus, o iki yılın çoğunda Dansçı ile Kellanved *bu âlemde değillerdi*."

"Öyleyse hangi cehennemdeydiler?"

Genç kadın başını iki yana salladı. "O soruyu yanıtlayamam. Ama bütün kovanlardan ve bilinen kovanların bile ulaşmadığı âlemlerden geçen bir iz sürdüklerini seziyorum."

"Ne tür bir iz? Kimin izi?"

"Kuşkular... izin Azath Haneleriyle bir ilgisi olduğu yönünde."

İşte sana gizem. Azathlar – gizemlerin en büyüğü.

"Bilmelisin ki Surly'in kendilerini beklediğinden haberdardılar, Crokus," diye sözlerini sürdürdü Apsalar. "Onun ne planladığından haberdardılar. Yine de geri döndüler."

"Ama bu hiç mantıklı değil."

"Tabii Surly tam da onların istediğini yapmadıysa. Nitekim suikastların başarıyla sonuçlanmadığını ikimiz de biliyoruz – Surly birini bile öldüremedi. Öyleyse sormamız gereken soru şu: Bütün o keşmekeşin amacı neydi?"

"Bunu cevap beklemeden mi soruyorsun?"

Apsalar başını yana eğdi. "Hayır." Şaşırmıştı.

Kesici çenesindeki kısa sakalı kaşıdı, ardından omuz silkti. "Pekâlâ. Olayların ardından Surly, Malazan tahtına çıktı. Böylece İmparatoriçe Laseen doğdu. Kellanved dünyevi tahtını kaybetti. Hımm. Gel soruyu başka bir şekilde soralım. Ya Kellanved ile Dansçı geri geldiklerinde imparatorluk tahtını başarıyla geri alsalardı? Ama aynı zamanda Gölge Âlem'i ele geçirmişlerdi. Dolayısıyla o durumda iki kovana yayılan bir imparatorluk, bir Gölge imparatorluğu ortaya çıkardı." Duraksadı, sonra yavaşça kafa salladı. "Öyle bir şeye göz yummazlardı – tanrıları kastediyorum. Her türden ermiş Malazan İmparatorluğu'nun üstüne çullanırdı. İmparatorluğu ve ona hükmeden iki adamı ezip geçerlerdi."

"Muhtemelen. Ve ne Kellanved ne de Dansçı öyle kapsamlı bir taarruza başarıyla direnebilecek bir pozisyondaydı. Henüz Gölge Âlem üstündeki egemenliklerini sağlama almamışlardı."

"Doğru. Böylelikle kendi ölümlerini tezgâhladılar ve Gölge'nin yeni hükümdarları olarak gerçek kimliklerini ellerinden geldiğince sır olarak sakladılar. Bir yandan da büyük planlarını sürdürmek için gereken altyapıyı hazırladılar. Eh, bütün bunlar iyi hoş. Tabii bir o kadar da şeytani. Ama şu an neyin peşinde olduklarını sorusunu yanıtlamamıza bir faydası var mı? Bilakis kafam her zamankinden daha karışık."

"Neden öyle olsun ki? Kotilyon seni Drift Avalii'deki gerçek Gölge Tahtı'yla ilgilenmekle görevlendirdi. Sonuç onun ve Gölgetaht için bundan daha avantajlı olamazdı. Darist öldü, İntikam denen kılıç ondan alınıp kötü kaderli bir gezginin ellerine geçti. Edur seferinin ortadan kalkmasıyla sır diriltildi ve muhtemelen bir süre bozulmadan kalacak. Doğru, sonuçta Kotilyon'un doğrudan ve olabilecek en şahsi müdahalesi gerekti, o ayrı. Elinden gelseydi hiç şüphesiz öyle bir şey yapmazdı."

"Eh, Tazı yan çizmeseydi zahmet edeceğini hiç sanmıyorum."

"Ne?"

"Kör'e seslendim – sen o sırada baygındın. Ve Edur büyücülerinden biri tek bir sözcükle Tazı'yı ürküttü."

"Ah. Öyleyse Kotilyon bir diğer önemli hususu öğrendi – Tiste Edurlarla muhatap olurken Tazılara bel bağlayamaz zira Tazılar ilk baştaki efendilerini hatırlıyorlar."

"Galiba öyle. Kör'e tevekkeli kızdı."

Ellerinden gelse muhabbeti sürdürürler, Kesici kızın suskunluğundaki bu aksamadan sonuna kadar istifade ederdi. Fakat gök-

yüzü aniden karardı ve dört bir yandan gölgeler yükseldi. Bunlar üzerlerine kapanıp onları yuttu—

Gök gürültüsü gibi bir çatırtı koptu—

Kafası sahiden çalışmayan varlıkların sınırsız sabrıyla kadim deniz yatağında ağır ağır yürüyen dev kaplumbağa dümdüz ovadaki tek çıkıntıydı. Yaratığın iki yanında bir çift gölge belirdi.

"Keşke iki tane olsaymış," dedi Trull Sengar. "O zaman tüm fiyakamızla sırtlarında oturabilirdik."

"Bence şimdikinden farklı olmazdı," cevabını verdi Onrack, adımlarını yavaşlatıp kaplumbağaya ayak uydururlarken.

"Zaten o yüzden zavallıcığın büyük yolculuğuna, hatta atıldığı soylu maceraya bakarken belirli bir sempati duyuyorum."

"Soydaşlarını özlüyorsun, değil mi, Trull Sengar?"

"Bak, bu çok genel bir beyan."

"Hiç de bile. İhtiyaçlarımın benim saç çizgime veya, tanrılar korusun, kulaklarıma sahip veletler türetmekle hiçbir ilgisi yok." Aşağıya uzanıp kaplumbağanın tozlu kabuğunu tıklattı. "Tıpkı bu dostumuzun yumurtlamayacağı yumurtaları düşünmeye vakti olmadığı gibi. Zamandan –yalnızca bu azimli dostumuzun tepesine bineceği bir dişi kaplumbağayı etkilese bile kaçınılmaz suretle ortaya çıkacak bütün o karmakarışık sonuçlardan– kopuk müstesna bir niyet."

"Kaplumbağalar kimsenin tepesine binme eğilimi göstermezler, Trull Sengar. Onlarınki çok daha beceriksizce bir eylem olup—"

"Zaten herkesinki öyle değil midir?"

"Kendi anılarım—"

"Bu kadar yeter, Onrack. Yataktaki kıvraklığını duymak ister miyim sanıyorsun? Bil ki henüz bir kadınla yatmış değilim. Dolayısıyla kıt kanaat tohumlanmış hayal gücümden başka bir şeyim yok. Yalvarırım, aklıma müstehcen ayrıntılar sokma."

T'lan Imass yavaşça başını çevirdi. "Halkının evleninceye kadar öyle faaliyetlerden sakınmak gibi bir geleneği mi vardır?"

"Evet. Imasslar arasında yok muydu?"

"Şey, evet, vardı. Ama gelenek her fırsatta çiğnenirdi. Hem daha önce de açıkladığım gibi bir eşim vardı."

"Başka bir kadına tutulduğun için vazgeçtiğin bir eş."

"Vazgeçmek mi, Trull Sengar? Hayır. *Kaybettiğim*. Kaldı ki o kayıp tekil değildi. Hiç olmaz ki. Dediklerine dayanarak sen bir hayli gençmişsin gibime geliyor."

Tiste Edur omuz silkti. "Galiba öyleyim. Özellikle de seninle beraberken."

"Öyleyse gel, bu yaratığın yanından ayrılalım da seni hatırlamaya mecbur bırakmayalım."

Trull Sengar yoldaşına bir bakış attı, ardından sırıttı. "İyi fikir."

Tempolarını hızlandırdılar ve birkaç adımda kaplumbağayı geride bıraktılar. Trull Sengar arkasına göz atıp bağırdı.

Onrack durup o tarafa doğru döndü.

Kaplumbağa bodur bacaklarıyla geniş bir çember çizerek arkasına dönüyordu.

"Ne yapıyor?"

"Bizi nihayet gördü," cevabını verdi Onrack, "ve o yüzden kaçıyor."

"Ah, demek bu gece keyif çatamayacak. Zavallı hayvan."

"Zamanla yolculuğuna devam etmeyi güvenli bulacak, Trull Sengar. Önüne sadece geçici bir engel koyduk."

"Diğer bir deyişle mahcup edici bir hatırlatma."

"Nasıl istersen."

Hava bulutsuzdu. Eski deniz yatağından dalgalar hâlinde sıcaklık yükseliyordu. Odhanın çimenli bozkırları birkaç bin adım ileride kaldığı yerden devam ediyordu. Tuzla sertleşmiş toprak geçiş izlerine dirense de Onrack, altı asi T'lan Imass'ın arkalarında bıraktığı belli belirsiz izleri –orada bir çizik, burada bir sıyrık– saptayabiliyordu. Altılıdan biri yürürken bir bacağını sürüyor, bir diğeriyse bir tarafına diğerinden daha fazla ağırlık veriyordu. Hiç şüphesiz hepsi de ağır hasarlıydı. Yemin'in bozulmasına rağmen Ayin güç kalıntıları bırakmıştı ama kaosa, bilinmeyen kovanlara –veya belki de bilinen ama tanınmayacak kadar çarpılmış olanlara– dair hafif bir emare de vardı. Onrack altılıdan birinin kemikbakar olduğu kanaatindeydi.

Olar Ethil, Kilava Onas, Monok Ochem, Hentos Ilm, Tem Benasto, Ulpan Nodost, Tenag Ilbaie, Ay Estos, Absin Tholai... Logros T'lan Imassların kemikbakarları. Aralarından hangisi kayıp? Kilava elbette ama o zaten hep öyleydi. Hentos Ilm'in ve Monok Ochem'in her ikisi de ava sırayla iştirak etti. Olar Ethil, T'lan Imassların diğer ordularını arıyor – zira çağrılar herkesçe duyuldu. Benasto ve Ulpan ise Logrosların yanında kaldılar. Ay Estos son savaşta burada, Jhag Odhan'da kayboldu. Absin Tholai'nin başına ne geldiğini bilmiyorum. Böylece geriye Logros'un L'aederon Savaşları'nda yardım etsin diye

Kronlara yolladığı Tenag Ilbaie kalıyor. Öyleyse. Absin Tholai, Tenag Ilbaie veya Ay Estos.

Elbette asilerin Logroslara mensup olduğunu farz etmek için bir sebep yoktu ama bu kıtadaki varlıkları akla onu getiriyordu. Mağaralar ve silah zulaları buradakilerle sınırlı değildi; diğer her kıtada benzer gizli yerler vardı. Lakin bu asiler silahlarını almak için Yedi Kent'e, yani İlk İmparatorluk'un doğum yerine gelmişlerdi. Ve Logros anavatanı korumakla görevlendirilmişti.

"Trull Sengar?"

"Evet?"

"İsimsizler tarikatıyla ilgili ne biliyorsun?"

"Sadece çok başarılı olduklarını."

T'lan Imass başını yan yatırdı. "Ne demek istiyorsun?"

"Eh, varlıkları benden saklandı. Adlarını hiç duymadım."

Ah. "Logros, İlk Taht'ın bu diyardan götürülmesini emretmişti çünkü İsimsizler onun yerini keşfetmeye giderek yaklaşıyorlardı. Gücünün ele geçirilebileceğini, T'lan Imassların tahta oturacak ilk faniye hizmet ettirilebileceğini anlamışlardı."

"Ve Logros, İsimsizlerden birinin o fani olmasını istemedi. Neden? İsimsizleri güdüleyen korkunç amaç ne? Ama cevap vermeden önce şunu söylemeliyim, Onrack: Bana göre 'korkunç amaç' kavramı hem senin hem de benim türlerimiz düşünüldüğünde vahim bir ölçü."

"Anlıyorum, Trull Sengar, ve değindiğin husus mantıklı. İsimsizler Azath Hanesi'ne hizmet ederler. Logros, tarikatın bir rahibi İlk Taht'a çıkarsa T'lan Imasslara verilecek ilk ve tek emrin kendi rızalarıyla ebedi hapsi kabul etmeleri olacağı görüşündeydi. Yani bu dünyadan gidecektik."

"O yüzden de taht başka bir yere götürüldü."

"Evet, Yedi Kent'in güneyindeki bir kıtaya. Orada da bir büyücü tarafından bulundu – Malazan İmparatoru Kellanved."

"Yani o artık bütün T'lan Imasslara mı hükmediyor? Malazan İmparatorluğu'nun göründüğü kadar güçlü olduğuna şaşmamak lazım. İyi ama şimdiye kadar bütün dünyayı fethetmesi gerekmez miydi? Sonuçta Kellanved savaşlarını T'lan Imasslara yaptırabilirdi."

"İmparator'un yeteneklerimizi sömürüsü... mütevazıydı. Şaşırtacak kadar kısıtlıydı. Sonra da suikasta uğradı. Yeni İmparatoriçe bize hükmetmiyor."

"Neden o da İlk Taht'a oturmadı?"

"Bulabilse otururdu."

"Ah, yani bir kez daha özgürsünüz."

"Öyle gözüküyor," diye az sonra cevap verdi Onrack. "Fakat başka... endişeler var, Trull Sengar. Kellanved bir süreliğine bir Azath Hanesi'nde kaldı..."

Tuz düzlüğünün ötesindeki yamaca ulaşıp yokuşu tırmanmaya başladılar. "Bunlar çok az anladığım meseleler," dedi Tiste Edur. "İmparator'un ya o İsimsizlerden biri olduğundan ya da onlarla temas kurduğundan korkuyorsunuz. Eğer öyleyse neden bu kadar çekindiğiniz o emri vermedi?"

"Bilmiyoruz."

"Daha en başta İlk Taht'ı bulmayı nasıl becerdi?"

"Bilmiyoruz."

"Pekâlâ. Ya bütün bunların şu an yaptıklarımızla ne ilgisi var?"

"O altı asi T'lan Imass'ın nereye gittiklerine dair bir kuşku, Trull Sengar."

"Eh, görünüşe bakılırsa güneye. Ah, anladım."

"Aralarında Logros soyundan gelenler varsa İlk Taht'ın nerede bulunacağını biliyorlar demektir."

"Eh, T'lan Imasslar arasında eşsiz olduğunuzu düşünmek için bir sebep var mı? Sence türünüzün diğer mensupları da aynı kuşkuya kapılmış olamaz mı?"

"Ondan emin değilim. Asilerle onların paylaşmadığı bir şey paylaşıyorum, Trull Sengar. Onlar gibi ben de yüksüzüm. Ayin'in Yemini'nden kurtuldum. Bu da belirli bir... düşünce özgürlüğüne yol açtı. Monok Ochem ile Ibra Gholan bir avın peşinden koşuyorlar ve bir avcının aklı fikri avındadır."

İlk yükseltiye varıp durakladılar. Onrack kılıcını çekip ucunu yere sapladı. Yalım o kadar derine girdi ki yanından ayrıldığında silahı dik kaldı. On adım attıktan sonra tekrar durdu.

"Ne yapıyorsun?"

"İtirazın yoksa, Trull Sengar, Monok Ochem ile Ibra Gholan'ı beklemek istiyorum. Onlar ve sonrasında Logroslar kuşkularımı öğrenmeli."

"Monok'un bize konuşacak kadar vakit tanıyacağını mı farz ediyorsun? Hatırladığım kadarıyla beraber geçirdiğimiz son anlar hiç de hoş değildi. Kılıcından bu kadar uzak durmasaydın kendimi daha iyi hissederdim." Tiste Edur yakınlarda üstüne oturacak bir

kaya buldu ve sözlerini sürdürmeden önce Onrack'ı uzun uzun süzdü. "Hem o Tellann Ayini'nin faal olduğu mağarada yaptıklarından ne haber?" Onrack'ın yeni sol kolunu ve hasar alan diğer yerlerine kaynatılmış ilaveleri işaret etti. "Hemen göze çarpıyor. O kol kendininkinden daha kısa, bilmem farkında mısın. Fark edilir derecede. İçimden bir ses bana o yaptığını... yapmaman gerektiğini söylüyor."

"Haklısın. Yapmamam gerekirdi... tabii hâlâ Yemin'e bağlı olsaydım."

"Anlıyorum. Peki Monok Ochem ne yaptığını görünce benzer bir itidal sergileyecek mi?"

"Sanmıyorum."

"Bana hizmet etmek için ant içmedin mi, Onrack?"

T'lan Imass başını kaldırdı. "İçtim."

"Ya kendini –ve belirtmeliyim ki beni de– böyle bir tehlikeye attığını görmek istemiyorsam?"

"Daha önce düşünmediğim makul bir hususa değindin, Trull Sengar. Lakin gel, sana şunu sorayım. O asiler soydaşlarınla aynı efendiye hizmet ediyor. Fani soydaşlarından birini İlk Taht'a oturtur ve dolayısıyla T'lan Imasslar üstünde hâkimiyet kurarlarsa o orduları kullanmakta İmparator Kellanved kadar basiretli davranacaklarını düşünüyor musun?"

Tiste Edur bir müddet konuşmadı, ardından iç geçirdi. "Pekâlâ. Ama bana bir şeyi merak ettirdin. Eğer İlk Taht bu kadar savunmasızsa neden kendi seçtiğiniz birini ona oturtmadınız?"

"İlk Taht'a hükmedecek kişinin fani olması gerekir. Öyle bir sorumluluk için hangi faniye güvenebiliriz? Kellanved'i bile biz seçmedik – fırsattan kendisi yararlandı. Dahası bu konu yakında önemini yitirebilir. T'lan Imasslar çağrıldılar – ve Yemin'e bağlı olsunlar veya olmasınlar hepsi çağrıyı duydu. Uzak bir diyarda yeni ve fani bir kemikbakar ortaya çıktı."

"Ve o kemikbakarın İlk Taht'a çıkmasını istiyorsunuz."

"Hayır. Celpçinin hepimizi birden özgür bırakmasını istiyoruz."

"Yemin'den mi?"

"Hayır. Varoluştan, Trull Sengar." Onrack göstere göstere omuz silkti. "Veya en azından Bağlıların öyle bir istekte bulunmalarını bekliyorum. Hatta belki çoktan bulunmuşlardır. Ne gariptir ki şahsen artık aynı zihniyette olmadığımı hissediyorum."

"Yemin'den kaçmış diğerleri de değildir. O hâlde bana öyle geliyor ki şu yeni kemikbakar ölümcül bir tehlike içindedir."

"Buna uygun olarak da korunuyordur."

"Kemikbakarın çağrısına direnebilir misin?"

"Ben... seçim yapmakta serbestim."

Tiste Edur başını yana eğdi. "Öyle gözüküyor ki, Onrack, sen zaten özgürsün. Belki o kemikbakarın sana sunabileceği tarzda değil ama yine de..."

"Evet. Fakat temsil ettiğim alternatif hâlâ Yemin'e bağlı olanlara açık değil."

"Umalım da Monok Ochem çok kızgın olmasın."

Onrack yavaşça döndü. "Göreceğiz."

Zirvenin kenarındaki otlardan yukarı toz bulutları savruldu. Çifte sütunlar yoğunlaşarak kemikbakar Monok Ochem ve klan lideri Ibra Gholan'a dönüştü. Bunlardan ikincisi kılıcını kaldırıp dosdoğru Onrack'ın üstüne yürüdü.

Trull Sengar savaşçının önüne çıktı. "Dur, Ibra Gholan. Onrack'ta duymak isteyeceğiniz bilgiler var. Kemikbakar Monok Ochem, bu özellikle senin için geçerli. O yüzden klan liderini geri çağır. Önce dinleyin, sonra da Onrack'ın cezasının ertelenmesini hak edip etmediğine karar verin."

Ibra Gholan durdu, ardından bir adım geri çekilip kılıcını indirdi.

Onrack, Monok Ochem'i süzdü. Eskiden onları birbirine bağlayan ruhani zincirler kopmuş olsa da kemikbakarın husumeti –Monok'un hiddeti– apaçıktı. Onrack suçlarının, ayıplarının listesinin fazlasıyla uzadığını ve başka bir T'lan Imass'a ait vücut parçalarını çalmasının şimdiye kadarki en büyük menfurluğu, Tellann güçlerinin en vahim çarpıtılışı olduğunun farkındaydı. "Monok Ochem, asiler yeni efendilerini İlk Taht'a götürmek istiyorlar. Bunun için de kaos yollarında yolculuk ediyorlar. Bence niyetleri o tahta fani bir Tiste Edur oturtmak. T'lan Imassların öyle bir yeni hükümdarı aynı zamanda yeni fani kemikbakara –çağrıyı yapana– hükmedecektir."

Ibra Gholan yavaşça Monok Ochem'e doğru döndü. Onrack telaşlarını sezebiliyordu.

Onrack sözlerini sürdürdü. "Logros'u, ben Onrack'ın ve artık bağlı olduğum Trull Sengar adındaki Tiste Edur'un endişenizi paylaştığımız yönünde bilgilendirin. Sizinle işbirliği yapma arzusundayız."

"Logros sizi duyuyor," diye fısıldadı Monok Ochem, "ve kabul ediyor."

Bu çabukluğa şaşıran Onrack başını yan yatırıp kısa bir süre düşündü. "İlk Taht'ın kaç koruyucusu var?"

"Hiç yok."

Trull Sengar dik durdu. "*Hiç* yok mu?"

"Quon Tali kıtasında herhangi bir T'lan Imass kaldı mı?" diye sordu Onrack.

"Hayır, Kopuk Onrack," yanıtını verdi Monok Ochem. "Tarif ettiğin şu niyet... beklenmiyordu. Logros'un ordusu burada, Yedi Kent'te yığılı."

Onrack daha önce hiç şimdiki gibi içini titreten bir sıkıntı tecrübe etmemişti. Kapıldığı duyguyu, biraz gecikse de, şok olarak tanımladı. "Monok Ochem, Logros neden çağrıya cevaben harekete geçmedi?"

"Temsilciler gönderildi," diye yanıtladı kemikbakar. "Logros her an ihtiyaç duyulabilir beklentisiyle ordusunu burada tutuyor."

İhtiyaç mı? "Peki ordunun bir kısmı ayrılamaz mı?"

"Hayır, Kopuk Onrack. Bir kısmı ayrılamaz. Zaten halihazırda asilere en yakın biziz."

"Ben altı asi olduğuna inanıyorum," dedi Onrack. "Ve içlerinden biri bir kemikbakar. Monok Ochem, karşılarına çıkmakta başarı sağlasak bile sayımız çok az..."

"En azından bırakın düzgün bir silah bulayım," diye mırıldandı Trull Sengar. "Sonuçta kendi soydaşlarımla karşı karşıya gelebilirim."

Ibra Gholan söz aldı. "Tiste Edur, hangi silahı tercih edersin?"

"Mızrak. Yayda da iyiyimdir ama yakın dövüşte... mızrak."

"Sana bir tane bulacağım," dedi klan lideri. "Ve bir de yay. Lakin merak ediyorum – kısa zaman önce ayrıldığınız zulada mızraklar da vardı. Neden o zaman birini almadın?"

Cevap verirken Trull Sengar'ın sesi alçak ve soğukkanlıydı. "Ben hırsız değilim."

Klan lideri bunun üzerine Onrack'a doğru döndü. "İyi bir seçim yapmışsın, Kopuk Onrack."

Biliyorum. "Monok Ochem, asi kemikbakarın kim olabileceğine dair Logros'un bir fikri var mı?"

"Tenag Ilbaie," diye derhâl yanıtladı Monok Ochem. "Muhtemelen yeni bir isim seçmiştir."

"Peki Logros emin mi?"

"Kilava Onvas hariç diğer hepsinin yeri biliniyor."

Zaten Kilava da fani bedeninde kaldığı için asilerin arasında yer

alamaz. "Ban Raile'nin klanında doğmuş bir tenag Tektutan. Klanın kemikbakarı olarak seçilmeden önce Cariboular arasındaki Büyük Ölüm Yazı'nda doğduğu için Haran 'Alle adıyla bilinirdi. Sadık bir kemikbakardı—"

"L'aederon Savaşları'nda Forkrul Assaillere karşı başarısız olana kadar," diye araya girdi Monok Ochem.

"Tıpkı bizim de olduğumuz gibi," diye fısıldadı Onrack.

"Ne demek istiyorsun?" diye bilmek istedi Monok Ochem. "Ne açıdan başarısız olduk?"

"Başarısızlığı sadakatsizlik olarak görmeyi seçtik, Kemikbakar. Lakin düşkün soydaşlarımız hakkında acımasızca hüküm vererek kendi sadakatsizliğimizi gerçekleştirdik. Tenag Ilbaie görevinde başarı sağlamaya uğraştı. Yenilgisi kendi tercihi değildi. Söyle bana, biz Forkrul Assaillerle girdiğimiz bir çatışmadan *hiç* galip ayrıldık mı? Dolayısıyla Tenag Ilbaie daha en baştan itibaren yenilmeye mahkûmdu. Buna rağmen kendisine buyurulanı kabul etti. Yok edileceğini ve böylelikle suçlu duruma düşeceğini bile bile. Öğrendiğim bir şey var, Monok Ochem, ve senin vasıtanla onu gerek Logros'a gerekse bütün T'lan Imasslara söyleyeceğim: O asiler bizim eserimiz."

"Öyleyse üstesinden gelmek de bize düşer," diye hırıldadı Ibra Gholan.

"Peki ya gelemezsek?" diye sordu Onrack.

Her iki T'lan Imass'ın da buna verecek cevabı yoktu.

Trull Sengar iç geçirdi. "O asileri yakalamaya gerçekten niyetliysek artık yola koyulmalıyız."

"Tellann Kovanı'nda yolculuk edeceğiz," dedi Monok Ochem. "Logros bize o yolda eşlik etmenize izin verdi."

"Amma da cömertmiş," diye mırıldandı Trull Sengar.

Monok Ochem kovanı açmaya hazırlanırken durakladı ve dönüp bir kez daha Onrack'a baktı. "Kendini ne zaman... onardın, Kopuk Onrack? Vücudunun geri kalanı neredeydi?"

"Bilmiyorum. Benden... alınmıştı."

"Peki vücudunu ilk başta kim yok etmişti?"

Sahiden de endişe verici bir soru. "Bilmiyorum, Monok Ochem. Beni huzursuz eden başka bir ayrıntı daha var."

"Neymiş o?"

"Asi tek bir darbeyle ikiye biçilmişti."

Kayalarla bezeli tepe yamacını tırmanan dolambaçlı patika fazlasıyla tanıdıktı ve Lostara Yil kaşlarının gitgide çatıldığını hissedebiliyordu. Onun birkaç adım gerisinde kalan İnci, kadının çizmeleri ne zaman bir taşı yerinden çıkarıp yokuş aşağı yuvarlasa söyleniyordu. Öyle bir taş kavalkemiğine çarpınca Lostara adamın küfrettiğini duydu ve çatık kaşlı yüzüne acımasız bir tebessümün yayıldığını hissetti.

Hergelenin pürüzsüz yüzeyi aşınıyor, böylece Lostara'nın hem horgörüye hem de tuhaf, yavan bir cazibeye layık bulduğu çirkin lekeler ortaya çıkıyordu. Belki de mükemmellik düşlemek için fazla yaşlanmış olan kadın onun yerine kusurlarda belirli bir çekicilik keşfetmeye başlıyordu. Ve İnci'de onlardan bol bol mevcuttu.

Pençe en çok önden gitmemeye içerliyordu ama bu arazi Lostara'ya, onun anılarına aitti. Kadim, çıplak tapınak zemini dümdüz ilerilerindeydi. Lostara orada Sha'ik'i alnından vurmuştu. Üstelik yanındaki iki koruması –özellikle de o Toblakai– olmasaydı Kızıl Kılıçlar Sha'ik'in kellesini bir mızrağın ucuna takıp G'danisban'a dönerek o günü daha bile büyük bir zaferle bitirirlerdi. Böylece isyan daha çıkmadan sona erirdi.

Öyle bir şey olsaydı, yani gerçeklik tam da Lostara'nın zihnindeki sahne gibi cereyan etseydi öyle çok hayat kurtulurdu ki. Fakat neticede koca bir alt kıtanın kaderi geri dönülmez bir biçimde bu anki murdar, kana bulanmış duruma balıklama düşmüştü.

Ah o kahrolasıca Toblakai. Ve o kahrolasıca kılıcı. O olmasaydı bugün nasıl olurdu? Muhtemelen en başta burada bulunmazdık. Felisin Paran gözü dönmüş asilerin ellerinde öldürülmemek için Yedi Kent'i bir uçtan diğerine katetmek zorunda kalmazdı. Coltaine yaşıyor, imparatorluk yumruğunu közlere tek tek kapatarak yangının çıkmasını önlüyor olurdu. Dahası Baş Yumruk Pormqual beceriksizliğinin ve yolsuzluğunun hesabını vermek için İmparatoriçe'nin karşısına çıkarılırdı. Tek bir aşağılık Toblakai olmasaydı...

Daha evvelden arkasına saklandıkları iri kayaların, sonra da hedefine yeterince yaklaşarak atışının ölümcüllüğünü garantilemek için siper aldığı kayanın yanından geçtiler. Ve orada, tapınak zemininden on adım uzakta ricat ederken can veren son Kızıl Kılıç'ın etrafa saçılmış kalıntılarını buldular.

Lostara döşeme taşlı zemine ayak basınca durdu.

Yanına gelen İnci çevreye merakla göz gezdirdi.

Lostara parmağıyla gösterdi. "Sha'ik burada oturuyordu."

"O korumalar Kızıl Kılıçlar'ı gömmekle uğraşmamışlar," diye yorumda bulundu.

"Hayır, neden uğraşsınlar ki?"

"Görünüşe bakılırsa Sha'ik'le de uğraşmamışlar," diye devam eden Pençe eski bir kemerli kapının iki sütunu arasındaki gölgeli bir yere kadar yürüdü.

Onu takip eden Lostara'nın kalp atışları hızlanıverdi.

Rüzgârın yırttığı çadır beziyle sarılı suret minyondu. Siyah saçlar ölümden çok sonra bile uzadıkça uzamıştı ve bunun yarattığı etki –İnci çömelip çadır bezini yana çekerek pörsümüş bir suratı ve kafa derisini açığa çıkardıktan sonra– dehşet vericiydi. Arbalet okunun alında açtığı delik, rüzgârın savurduğu kumla dolu bir kafatası yaratmıştı. Ufacık zerrelerin daha fazlası cesedin gözyuvalarında, burnunda ve açık ağzında birikmişti.

"Raraku kendine ait olanı er veya geç alır," diye mırıldandı İnci bir an sonra. "Ve bunun Sha'ik olduğundan eminsin, öyle mi, evlat?"

Lostara evet der gibi kafa salladı. "Daha önce de açıkladığım gibi Dryjhna kitabı teslim ediliyordu. Doğrudan doğruya onun ellerine. Kehanetlere göre o kitap sayesinde bir yeniden doğum gerçekleşecekti ve bu da Hortum'u, Kıyamet'i... isyanı tetikleyecekti."

"O korumaları bana bir kez daha tarif et."

"Bir Toblakai ve Gürzlü Leoman adıyla bilinen biri. Sha'ik'in en *yakın* korumaları."

"Yine de görünen o ki isyanın Sha'ik'e veya Hortum'a ihtiyacı yokmuş. Belki de Felisin buraya gelmeden çok önce çıkmıştı. Peki o zaman zarfında ne oldu? Korumaların öylece... beklediklerini mi öne sürüyorsun? Burada? Neyi bekliyorlardı?"

Lostara omuz silkti. "Belki de yeniden doğumu. Kehanetlerin en güzel tarafı, talep ortaya çıktıkça sayısız şekilde yorumlanmaya açık olmalarıdır. Ahmaklar beklediler, beklediler..."

Kaşlarını çatan İnci doğrulup etrafa göz gezdirdi. "Ama yeniden doğum *gerçekleşti*. Hortum yükselip isyana bir odak noktası –atan bir kalp– sağladı. Her şey tam da kehanet edildiği gibi cereyan etti. Merak ediyorum da..."

Pençe'yi yarı yarıya kapalı gözlerle seyreden Lostara adamın hareketlerinde belirli bir zarafet –daha az ölümcül bir erkekte kadınsı duracak bir incelik– olduğu sonucuna vardı. İnci, şiş boyunlu bir yılan misali sakin ve durgundu... ta ki kışkırtılıncaya dek. "Ama Sha'ik'e bir bak," dedi kadın. "Yeniden doğum falan olmadı.

Burada boşa vakit harcıyoruz, İnci. Belki Felisin buraya tesadüfen uğramış, sonra da yoluna devam etmiştir."

"Kasten kalın kafalılık ediyorsun, canım," diye mırıldanan İnci zokayı yutmayarak kadını hüsrana uğrattı.

"Öyle mi?"

Pençe'nin ettiği tebessümle Lostara'nın asabiyeti daha da arttı.

"Bu cesetten hiçbir şeyin yeniden doğamayacağını gözlemlemekte haklısın, Lostara. Dolayısıyla tek bir sonuca varılabilir. Raraku'nun kalbinde sapasağlam yaşayanla bu Sha'ik aynı değil. O korumalar bir... yedek buldular. Bir taklitçi. O role cuk oturabilecek biri – az evvel belirttiğin gibi kehanetlerin esnekliği işlerini epey kolaylaştırmıştır. Yeniden doğmuş. Pekâlâ, görünüm itibarıyla *daha genç*, değil mi? Ne de olsa yaşlı bir kadın yeni bir savaşta bir orduya liderlik edemez. Dahası yaşlı bir kadın başkalarını yeniden doğduğuna ikna etmekte zorlanır."

"İnci."

"Ne var?"

"Öyle bir ihtimali reddediyorum – evet, aklından ne geçtiğinin farkındayım. Ama mümkün değil."

"Niye? Başka hiçbir şey buna uymuyor ki."

"Uyup uymadığı umurumda değil! Biz faniler hep bundan mı ibaretiz? Çılgın bir tanrılar çetesini eğlendiren eziyetli bir ironinin kurbanları mı?"

"Karga çetesi gibi Tanrılar çetesi ha – bak bu hoşuma gitti, evlat. Eziyetli ironiye gelince, göz alıcı bir ironi demek daha doğru olur. Sence Felisin, ablasına karşı öyle doğrudan bir intikam silahı olma fırsatını havada kapmaz mı? Onu bir hapishane madenine yollayan bir imparatorluğa karşı? Kader ağlarını örebilir ama yine de fırsat, bilerek ve hevesle değerlendirilmelidir. Bütün bu yaşananlarda şansın veya tesadüfün payı çok az – daha çok arzuların ve ihtiyaçların vakitli bir kavuşumu söz konusu."

"Muavin'e geri dönmeliyiz," diye duyurdu Lostara.

"Ne yazık ki Hortum aramızda duruyor. Onun güç alanındayken kovanları kullanarak yolculuğumuzu hızlandıramam. Etrafından dolaşmamız da çok fazla zaman alır. Korkma, edindiğimiz tüyler ürpertici bilgiyle beraber Tavore'a vaktinde ulaşmaya çabalayacağız. Ama Hortum'un, Raraku'nun ta kendisinin içinden usulca ve dikkatle geçmemiz gerekecek. Keşfedilmek ölümcül sonuçlar doğurabilir."

"Zevkten dört köşesin, değil mi?"

Adamın gözleri kocaman aralandı – Lostara adamın bu ifadesinden fazlasıyla hoşlanır olduğunu sinirlenerek fark etti. "Haksızlık ediyorsun, sevgili Lostara Yil. Gizemin çözülmesinden, Felisin'in başına gelenleri belirleme vazifemizin tamamlanmasından memnunum. Şimdilik elimizden ancak bu kadarı gelir."

"Peki ya Kıskaçların lideri için yürüttüğün av?"

"Ah, sanırım yakında o alanda da memnun olacağım. Aslına bakarsan her şey bir güzel gediğine oturuyor."

"Gördün mü, keyfinin yerinde olduğunu biliyordum!"

Adam ellerini iki yana açtı. "Etlerimi kanatıncaya kadar kendimi kırbaçlamamı mı yeğlerdin?" Kadının kalkık kaşını görünce gözlerini bir anlığına kıstı, ardından derin bir nefes alıp sözlerini sürdürdü. "Bu görevle işimiz bitmek üzere, evlat. Yakında ellerimize birer kadeh soğutulmuş şarap alıp serin bir çadırda oturabilecek ve yaptığımız sayısız keşif hakkında rahat rahat muhabbet edebileceğiz."

"Sabırsızlanıyorum," diye kuru kuru cevap veren Lostara kollarını göğsünde kavuşturdu.

İnci dönüp Hortum'u karşısına aldı. Kükreyen, uğuldayan kasırga göğe hükmederken etrafına hiç durmadan toz yağdırıyordu. "Tabii evvela tanrıçanın savunmalarını tespit edilmeden aşmamız gerekecek. Sen Pardu kanı taşıdığın için sana aldırış etmez. Öte yandan ben dörtte bir Tiste Andii'yim ve—"

İrkilen Lostara'nın nefesi kesildi. "Öyle misin?"

Adam şaşırarak ona baktı. "Bilmiyor muydun? Annem Drift Avalii'dendir. Beyaz saçlı bir melez güzeli – en azından bana öyle söylendi zira sütten kesildiğim anda beni babama bırakıp gittiği için onun hakkında doğrudan bir anım yok."

Lostara'nın hayalinde annesinin memesini emen bir İnci görüntüsü canlandı ve sahneyi endişe verici buldu. "Demek anandan canlı doğdun?"

Ve gücenen Pençe'nin suskunluğuna gülümsedi.

Patikadan Hortum'un şiddetli fırtınasının durmaksızın kudurduğu ve onlar yaklaştıkça giderek yükseldiği havzaya indiler. Vakit akşama yaklaşıyordu. Erzakları azalmıştı ama harap tapınağın yakınındaki pınardan yeniledikleri suları boldu. Lostara'nın çizmeleri ayaklarının etrafında dağılıyordu ve İnci'nin makosenleri artık büyük ölçüde paçavraydı. Giysilerinin dikişleri de sökülmüş ve

amansız güneşin altında zayıflamıştı. Thyrllan Kovanı'ndan yaptıkları zorlu geçiş sırasında üzerlerindeki güderiler çatlamış, demir aksamlar oyularak yeşilli kırmızılı pas lekeleriyle kaplanmıştı.

Kendini bitkin ve yıpranmış hisseden Lostara olduğundan on yaş büyük göründüğünü biliyordu. Bu da İnci'nin gürbüz, kırışıksız yüzü ve parlaklığından bir şey kaybetmemiş tuhaf biçimli gözleri karşısında dönüşümlü olarak hışma ve yılgıya kapılmasına yetiyordu. Pençe'nin adımlarındaki rahatlığa baktıkça Lostara'nın içinden kılıcının yassı tarafıyla onun kafasını kırmak geliyordu.

"Hortum'un dikkatinden nasıl kaçmayı planlıyorsun, İnci?" diye sordu yaklaşırlarken.

Adam omuz silkti. "Bir planım var. İşe yarayabilir de, yaramayabilir de."

"Desene çoğu planın gibi. Öyleyse söyle bakalım, benim için aklından nasıl riskli bir rol geçiyor?"

"Rashan, Thyr ve Meanas," cevabını verdi Pençe. "Daimi savaş. Karşımızdaki bu kovan parçası tanrıça tarafından bütünüyle idrak edilmiş değil. Bunun da şaşırtıcı bir tarafı yok zira tanrıça ilk başta muhtemelen eften püften bir hülasadan fazlası değildi. Lakin ben idrak ediyorum... eh, en azından ondan daha fazla."

"Yahu bir kerecik olsun kısa ve öz bir cevap veremez misin? 'Ayakların ağrıyor mu?' 'Ah, dizlerin altındaki bütün ağrılar Mockra, Rashan ve Omtose Phellack kovanlarından gelip—'"

"Pekâlâ. Tamam. Planım gölgene saklanmak."

"Eh, o kadarına zaten alışığım, İnci. Ama belirtmeliyim ki şu Hortum Duvarı günbatımını güzelce örtüyor."

"Doğru ama bu gölge olmadığı anlamına gelmez. Adımlarımı dikkatli atmam gerekecek, hepsi bu. Tabii sen ani, beklenmedik bir harekette bulunmadıkça."

"Seninle beraberken, İnci, öyle bir düşünce henüz aklımdan bile geçmedi."

"Ah, bak bu iyi. Lakin belirtmeliyim ki aramızda belirli bir gerilim yaratmakta ısrar ediyorsun. Hiç de, şey, profesyonelce olmayan bir gerilim. Ne gariptir ki bana yönelttiğin her hakarette o gerilim artarmış gibi gözüküyor. Âdeta bir flört—"

"Flört mü? Seni gidi kahrolasıca budala. Yere kapaklanıp o canı çıkasıca tanrıça tarafından pataklanmanı görmek beni çok daha mutlu eder. Öyle bir şeyden alacağım tatmin—"

"Ben de aynen onu diyordum, canım."

"Sahi mi? Yani üstüne kaynar yağ döksem bana –attığın çığlıkların arasında– kafamı bacaklarının arasından çıkarmamı—" Lostara duyulur bir şaklamayla ağzını kapattı.

İnci akıllıca davranarak yorum yapmadı.

Kılıcın yassı tarafıyla, ha? Hayır, keskin kenarıyla. "İçimden seni gebertmek geliyor, İnci."

"Biliyorum."

"Ama şimdilik gölgemde kalmana razıyım."

"Sağ ol. Şöyle sabit bir tempoyla önden yürü. Dosdoğru o kum duvarına. Tabii gözlerini iyice kısmayı unutma – o güzelim ateşli pencerelerin hasar görmesini istemem..."

Lostara dirençle karşılaşmayı beklemişti ama yolculuğu zahmetsiz gerçekleşti. Aşıboyası renkli o donuk dünyada altı adım attıktan sonra Raraku'nun ağarmış düzlüğüne çıkıp akşamüstünün puslu ışığında gözlerini kırpıştırdı. Dört adım daha atınca kavrulmuş kayaç tabakasına ayak bastı ve arkasına döndü.

İnci gülümseyerek avuçları yukarı dönük şekilde iki elini birden kaldırdı. Onun bir adım gerisinde duruyordu.

Aradaki mesafeyi kapatan Lostara'nın eldivenli ellerinden biri kalkıp Pençe'yi başının arkasından tuttu, diğeriyse çok daha aşağıya gitti. Ağzı adamınkiyle birleşti.

Saniyeler sonra birbirlerinin giysilerini alelacele çıkarıyorlardı.

Hiç direnç yok.

Karanlık çökerken güneybatı yönünde dört fersahtan daha yakındaki Kalam Mekhar terle kaplı olarak aniden uyandı. İçeriklerini hatırlamasa bile rüyalarının eziyeti hâlâ yankılanıyordu. *Yine o şarkı... sanırım. Bir uğultuya yükselerek dünyayı boğazından kavrar gibiydi...* Yavaşça doğrulup otururken kaslarındaki ve eklemlerindeki muhtelif sızlamalara surat ekşitti. Daracık, gölgeli bir çatlağa sıkışıp kalmak dinlendirici bir uykuya vesile değildi.

Şarkıdaki sesler de... tuhaf ama tanıdıktı. Sanki... hayatları boyunca tek kelime bile şarkı söylememiş dostlardan çıkıyordu. Ruhu yatıştıracak hiçbir şey yoktu – hayır, o sesler savaşa müzik katıyordu...

Su tulumunu eline aldı ve ağzındaki toz tadını gidermek için kana kana içti, sonra da silahlarını ve teçhizatını kontrol etmeye birkaç dakika ayırdı. İşi bittiğinde kalp atışları yavaşlamış, ellerindeki titreme geçmişti.

Her fırsatta gölgelerde yolculuk ettiği müddetçe varlığının Hortum Tanrıça tarafından saptanacağına pek ihtimal vermiyordu. Ve bir bakıma gecenin de bir gölgeden başka bir şey olmadığını iyi biliyordu. Gündüzü saklanarak geçirirse Sha'ik'in ordugâhına keşfedilmeden ulaşmayı bekliyordu.

Çantasını omzuna asıp yola koyuldu. Tepedeki yıldızlar havada asılı toz tabakası yüzünden belli belirsizdi. Raraku tüm vahşi, harap görünümüne karşın birbiriyle kesişen sayısız patikayla doluydu. Bunlardan çoğu sahte veya zehirli pınarlara, diğerleriyse kum sahralarındaki bir o kadar kesin ölümlere çıkardı. Yaya yolları ve eski kabile kurganları yumağının altındaki sahil yolu kalıntıları da kıvrıla kıvrıla sırtlara çıkar, uzun zaman öncesinin engin ve sığ körfezindeki adaları birbirine bağlardı.

Kalam, taşlaşmış tahtaları o loşlukta gri kemikler gibi gözüken yarım düzine gemiye ait kalıntıların sıkı kil zemine saçıldığı, taşlarla bezeli bir çöküntüyü koşar adım katetti. Hortum yerdeki kum örtüsünü kaldırarak Raraku'nun tarih öncesini, binlerce yıldır karanlıktan başka bir şey bilmemiş eski uygarlıkları açığa çıkarmıştı. Karşısındaki sahnede âdeta suikastçıyı doğru düzgün uyutmamış kâbusları fısıldayan rahatsız edici bir şey vardı.

Ve o kahrolasıca şarkıyı.

Ayaklarının altında deniz yaratıklarının kemiklerini çıtırdatarak yoluna devam etti. Hiç rüzgâr yoktu, hava neredeyse doğaüstü denebilecek kadar durgundu. İki yüz adım ileride arazi tekrar yükselerek kadim, kırık dökük bir geçide dönüştü. Sırta göz atan Kalam öylece kalakaldı. Ellerini uzunbıçaklarının saplarına kapatarak yere sindi.

Geçit boyunca bir asker kıtası yürüyordu. Miğferli başları önlerine eğik adamlar yaralı silah arkadaşlarını taşıyordu. Teberleri kumlu karanlıkta ileri geri sallandıkça ışıldıyordu.

Kalam sayılarının altı yüze yakın olduğunu kestirdi. Kıtanın üçte biri hizasında bir sancak yükseliyordu. Sırığın tepesine kaburgaları deri kayışlarla birbirine bağlanmış ve içine iki kafatası tıkılmış bir insan göğüs kafesi takılıydı. Sancaktarın soluk ellerine kadar sırık boyunca geyik boynuzları diziliydi.

Askerler hiç ses çıkarmadan ilerliyorlardı.

Hood aşkına. Bunlar hayalet.

Suikastçı yavaşça doğruldu. Yerinden ayrıldı. Yamacı tırmandı ve bir ordunun geçişini seyretmek için yol kenarına çıkan biri gibi

kenarda dikilirken askerler ayak sürüyerek geçtiler. Etten kemikten olsalardı Kalam'ın bulunduğu taraftakiler uzanıp dokunabileceği kadar yakındı.

"Denizden yürüyüp gelir."

Kalam irkildi. Dili bilmemesine rağmen söyleneni anlamıştı. Arkasına göz attı. Az evvel katettiği çöküntü pırıl pırıl sularla doluydu. Kıyının yüz kürek çekişi açığında beş gemi yüzüyordu. Gövdelerinin büyük bölümü suya batık gemilerin üçü cayır cayır yanıyor, sürüklenirken arkalarında kül ve enkaz bırakıyordu. Kalan ikisinden biri süratle batarken sonuncusu cansız gözüküyor, güvertesinde ve palamarlarında cesetler göze çarpıyordu.

"Bir asker."

"Bir katil."

"Bu yolda çok fazla tayf var, dostlar. Yeterince lanetli değil miyiz?"

"Evet, Dessimbelackis üstümüze sayısız lejyon yolluyor ve kaçını katledersek katledelim İlk İmparator hep daha fazlasını buluyor."

"Yanılıyorsun, Kullsan. Yedi Koruyucu'dan beşi artık yaşamıyor. Bunun hiçbir anlamı yok mu? Dahası artık siyah hayvanın ta kendisini defettiğimiz için altıncısı da toparlanamayacak."

"Acaba onu gerçekten de bu âlemden sürdük mü?"

"Eğer İsimsiz doğru söylüyorsa evet–"

"Sorun kafamı karıştırıyor, Kullsan. Şehirden uzaklaşmıyor muyuz? Kısa süre önce zafer kazanmadık mı?"

Konuşan askerler yollarına devam ettiğinden söylenenler duyulmamaya başlamıştı ama yine de Kullsan'ın kuşkulu cevabı Kalam'ın kulaklarına ulaştı: "*Madem öyle, yolumuz neden hayaletlerle dolu, Erethal?*"

Daha da önemlisi, diye içinden ekledi Kalam, *benimki neden dolu?*

Son askerin de geçip gitmesini bekledi, sonra da kadim yolun karşısına geçmek için bir adım attı.

Ve karşı tarafta soluk turuncu cüppe giyen uzun boylu, sıska bir figür gördü. Adamın gözleri siyah çukurlardan ibaretti. Etsiz ellerinden birinde spiral şeklinde oyulmuş fildişi bir değnek tutuyor, hayalet ayakta kalmasını ona borçluymuşçasına ağırlığını değneğe veriyordu.

"Onlara kulak ver, gelecekten gelen hülasa," diye fısıldadı yaratık başını yana eğerek.

Kalam işte o zaman duydu. Hayalet askerler şarkı söylemeye başlamıştı.

Suikastçının gece karası cildini ter bastı. *O şarkıyı daha önce de duydum... veya hayır, ona benzer bir tanesini. Bir çeşitlemesini...* "Abis aşkına... Hey sen, Tanno Ruhgezer, buna bir açıklama—"

"*Ruhgezer mi?* Edineceğim ad bu mu? Bir tür unvan mı? Yoksa bir lanetin beyanı mı?"

"Ne demek istiyorsun, rahip?"

"Ben rahip falan değilim. Ben Tanno'yum. İsimsizlerle kurduğum kalleşçe ittifak sebebiyle İlk İmparator tarafından sürgün edilmiş on birinci ve sonuncu Yaraghatan Seneşal'ıyım. İmparatorun ne yapacağını biliyor muydun? Herhangi birimiz tahmin edebilir miydik? Yedi Koruyucu olabilir ama ondan fazlası var. Evet, çok daha fazlası..." Hortlak kesik kesik adımlarla yola çıktı ve kendini kıtanın peşi sıra sürüklemeye başladı. "Son muharebelerini belirlemek için onlara bir şarkı verdim," diye hırıldadı. "Onlara en azından bu kadarını verdim..."

Kalam figürlerin karanlıkta gözden kaybolmalarını seyretti. Sonra arkasına döndü. Deniz ortadan kalkmış, havzadaki kemikler bir kez daha açıkta kalmıştı. Suikastçıyı bir ürperti aldı. *Neden bu şeylere tanık oluyorum? Ölmediğimden emin sayılırım... yine de sanırım yakında bu durum değişebilir. Yoksa bunlar ölüm sanrıları mı?* Böyle şeyler duymuş ama onlara pek inanmamıştı. Hood'un kucaklayışı, kaderin yumağına dolanamayacak kadar tesadüfiydi... ta ki gerçekleşinceye dek – veya en azından suikastçının tecrübeleri o yöndeydi.

Başını iki yana sallayan Kalam karşıdan karşıya geçti ve yolun ufalanmış yokuşundan aşağı kayarak ötedeki kayalarla bezeli düzlüğe indi. Bu bölge Hortum'un ortaya çıkışından önce kumullardan ibaretti. Rakımı az evvel geride bıraktığı kadim deniz yatağından daha yüksekti –belki iki adam boyu kadar– ve burada, yuvarlanmış taşların ötesinde bir kentin kafes benzeri temelleri mevcuttu. Aralarda derin kanallar uzanıyordu ve Kalam bir zamanlar sağda solda bulunan köprüleri tespit edebiliyordu. Duvar temellerinden çok azı suikastçının kavalkemiklerini geçecek kadar yükseliyordu ama binalardan bazıları epey büyükmüş –Unta'da yahut Malaz Kent'te rastlanabileceklerle boy ölçüşebilirmiş– gibi görünüyordu. Derin çukurlar geçidin öbür tarafındaki deniz suyunun aradaki kumlar sayesinde tuzdan arındırılıp kullanılabildiği sarnıçların

yerini belli ediyordu. Teras kalıntılarıysa umumi bahçe bolluğunu belirtiyordu.

Kalam yola koyuldu ve kısa süre içinde kendini bir zamanlar kuzey güney yönünde uzanan eski bir anacaddede buldu. Ayaklarının altındaki zemin gerek kum gerekse tuzla zımparalanmış çömlek kırıklarından müteşekkil kalın, yekpare bir halıyla kaplıydı. *Artık ben de hayalet gibiyim. Her duvarın şeffaf, her sırrın açık olduğu bu caddelerde yürüyen son kişiyim.*

İşte o sırada atları duydu.

En yakındaki sipere, eskiden büyük bir binanın yeraltı katına inen batık bir merdiven boşluğuna depar attı. At toynaklarının patırtısı anacaddeye zıt yan sokakların birinden oraya yaklaşıyordu. İlk binici ortaya çıkarken suikastçı başını eğdi.

Pardu.

Silahını elinde tutan temkinli adam dizginlere asıldı. Sonra bir el hareketi yaptı. Dört çöl savaşçısı daha belirdi. Peşlerinden beşinci bir Pardu geldi. Kalam karmakarışık saçlarına, fetişlerine ve hırpani keçi postu pelerinine bakarak adamın şaman olduğuna hükmetti. Gözleri dahili bir ateşle yanarcasına parlayan şaman etrafa bakındı ve uzun bir kemik çıkarıp başının üstünde daireler çizdi. Sonra da başını kaldırıp duyulur bir sesle havayı kokladı.

Kalam uzunbıçaklarını kınlarından yavaşça çekti.

Şaman birkaç söz hırıldadı, ardından yüksek Pardu eyerinde yan dönüp aşağı atladı. Kötü bir düşüş yapıp bileğini burkunca sonraki birkaç dakika topallayarak gezindi ve ağzından tükürükler saçarak küfürler etti. Savaşçıları atlarından daha zarifçe indiler ve Kalam içlerinden birinde çabucak gizlenen bir sırıtış tespit etti.

Şaman bıyık altından homurdanarak, arada bir boştaki elini kaldırıp birbirine dolanmış saçlarını çekiştirerek paldır küldür yürüdü. Kalam adamın hareketlerinde bir ayinin başlangıcını gördü.

İçinden bir ses suikastçıya bu Pardu'ların Sha'ik'in Kıyamet Ordusu'na dahil olmadıklarını söyledi. Adamlar fazlasıyla kaçamak davranıyorlardı. Suikastçı otataral uzunbıçağını yavaşça kınına soktu, ardından girintinin derin gölgelerine çekilip beklemeye ve seyretmeye koyuldu.

Mırıldanmaları ritmik bir tempo kazanan şaman kemerindeki birbirine dikili postlardan yapılmış bir heybeye elini soktu ve bir avuç küçük cisim çıkardı. Durmaksızın daire çizerken bir yandan da bunları etrafa saçtı. Siyah ve parlak cisimler bir ateşten yeni

çıkarılmışçasına yerde cızırdayıp pıtırdadı. Ayin halkasından ekşi bir koku yayıldı.

Kalam bundan sonra yaşananların istenen şeyler olup olmadığını asla çözemedi; ayinin neticesinin öyle olmadığı kesindi. Sokağı kaplayan karanlık âdeta infilak etti – ve ortalıkta çığlıklar yankılandı. Çıkagelen iki dev hayvan derhâl Pardu savaşçılara saldırmıştı. Sanki karanlık şekil almıştı. Varlıklarını sadece pürüzsüz postlarının ışıltısıyla belli eden yaratıklar püsküren kanların ve kırılan kemiklerin arasında bulanık birer leke gibi hareket ediyordu. Devasa hayvanlardan biri üstüne gelirken şaman çığlığı bastı. Dev siyah kafa yana savruldu, çeneler kocaman açıldı ve şamanın kafası ağzın içinde kayboldu. Çenelerin kapanmasıyla ıslak bir çatırtı koptu.

Kalam'ın bir tazı olduğunu anladığı şey geri çekilirken şamanın başsız vücudu geri geri yalpaladı, sonra da pat diye yere oturdu.

Diğer tazı Pardu savaşçıların cesetleriyle beslenmeye başlamıştı. Kırılan kemiklerin mide bulandırıcı çatırtısı devam etti.

Kalam bunların Gölge Tazıları olmadığını görebiliyordu. Bilakis daha iri ve cüsseli yaratıklar birer köpekten ziyade ayıya benziyordu. Yine de karınlarını çiğ insan etiyle doldururken vahşice bir zarafetle hareket ediyorlardı. Korkudan yoksun ilkel ve ölümcül canavarlar sanki bu yabancı yere kendi av sahaları kadar aşinaymış gibi tam bir özgüven duyuyorlardı.

Onlara bakmak suikastçının tüylerini diken diken ediyordu. Hiç kıpırdamadan solumasını, sonra da nabzını yavaşlatmıştı. En azından tazılar gidinceye dek başka çaresi kalmamıştı.

Fakat aceleleri yokmuş gibi görünen hayvanların ikisi de yere rahatça çöküp son uzun kemikleri ayırmaya ve eklemleri kemirmeye başladı.

Hergeleler amma da açmış. Acaba nereden geldiler... ve şimdi ne yapacaklar?

Derken biri başını kaldırıp havayı kokladı. Derin bir homurtuyla ayağa kalktı. Diğeri yoldaşının ani gerginliğine aldırış etmezmiş gibi bir insan dizini çatır çutur kemirmeyi sürdürdü.

Hayvan dönüp Kalam'ın çömeldiği yere baktığında bile bu durum değişmedi.

Tazı aniden saldırıya geçti.

Aşınmış basamaklardan yukarı sıçrayan Kalam bir elini telabasının kıvrımları arasına soktu. Hızla dönüp depara kalkarken son

bulanık elmaslarını –Iskaral Pust'a ait olanları değil, kendi zulasını– ardında bıraktı.

Hemen arkasından pençe tıkırtıları gelince kendini yana attı ve bir omzunun üstünde yuvarlandı. Tazı onun bir saniye önce bulunduğu yerden ok gibi geçti. Suikastçı tekrar ayağa kalkıncaya dek yuvarlanmayı sürdürdü ve boynuna takılı düdüğe telaşla asıldı.

Tozlu kaldırım taşlarında kayan tazı arkasına dönmeye çalışırken bacakları delicesine çırpındı.

Attığı bir bakış Kalam'a diğer tazının olup bitenlere hiç aldırış etmediğini, hâlâ ötedeki sokakta kemik kemirdiğini gösterdi.

Kalam en sonunda düdüğü dişlerinin arasına sıkıştırabildi. Apar topar bir yarım daire çizerek yere saçılmış elmasları kendisi ile saldırgan tazının arasına aldı.

Ve kemik tüpe yapabildiği kadar sertçe üfledi.

Kadim taş zeminden beş azalan iblisi yükseldi. Geldikleri yeri garipsememiş olacaklar ki beşliden üçü derhâl en yakındaki tazıya hücum ederken kalan ikisi Kalam'ın iki yanından geçip bir uzuvlar karmaşası hâlinde sokaktaki tazıya doğru seğirtti. O yaratık da nihayet kafasını kaldırdı.

Böyle bir devler çatışmasına tanıklık etmeyi ne kadar istese de Kalam orada oyalanmakla vakit harcamadı. Duvar temellerinin üstünden atlayıp güneye koştu, dibi görünmeyen çukurların etrafından dolaştı ve bakışlarını bin beş yüz adım uzaktaki daha yüksek alandan ayırmadı.

Şaklamalar, hırlamalar, yuvarlanan taşların patırtısı ve çatırtısı ona arkasındaki anacaddede süregiden kavgayı haber verdi. *Kusura bakma, Gölgetaht... ama iblislerinin en azından biri kaçacak kadar sağ kalabilmeli. Neticede bu dünyaya salınmış yeni bir tehditten haberdar edileceksin. Hem şunu da düşün – bunlardan iki tane varsa muhtemelen dahası da vardır.*

Arkasındaki bütün sesler kesilinceye kadar gece karanlığında koştu.

Bir sürprizler akşamı. G'danisban'daki bir cevahirci tezgâhı. Bir Kaleffa tüccarı ile değerli müşterilerinden birinin bir o kadar değerli eşleri arasında paylaşılan görkemli, miskin bir akşam yemeği. Ve Ehrlitan'da insan tacirlerinin ve katillerin alçakça bir toplantısı. Toplantıda Genabackis'ten yelken açmış on bir taşıyıcıyla meşum bir buluşmaya gitmek için daha o anda Otataral Denizi'nde daire

çizen Amiral Nok'un intikam filosuna gizli bir davetiye çıkarmış bir Malazan işbirlikçisine ihanet konuşuluyordu. Sonradan anlaşılacağı üzere o işbirlikçi ertesi sabah uyandığında sadece sapasağlam olmakla kalmayacak, aynı zamanda yakın bir suikast tehdidiyle karşılaşmayacaktı da. Ve Ehrlitan'dan yirmi fersah batıdaki sahil kervan yolunda gecenin sükûneti dehşet dolu çığlıklarla bozulacak, bu yüksek ve uzun çığlıklar Otataral Denizi'ne tepeden bakan bir kulede tek başına yaşayan çekiç yumruklu yaşlı bir adamı uyandırmaya yetecekti. Yine de adamın uyanışı kısa sürecek, sonra yan dönüp bir kez daha rüyasız, dinlendirici bir uykuya dalacaktı.

Uzak, neredeyse duyulmaz ıslıkla G'danisban çarşısındaki bir tüccardan satın alınmış sayısız puslu elmas –ister güvende olmaları için kilitli sandıklarda tutuluyor, ister yüzük veya kolye niyetine takılıyor, ister bir tüccarın stokunda bekliyor olsunlar– toza döndü. Ve o tozların içinden azalan iblisleri çıktı. Planlanmış anlarından çok daha önce uyandırılmalarına rağmen iblisler için hava hoştu.

Hepsi de en azından ilk başta belirli bir yalnızlık gerektiren, önceden belirlenmiş işlerine koyuldu. Bu da her görgü tanığını çabucak susturmayı gerekli kıldı. Azalanlar öyle yapmaktan memnundu. Ustalıkla ve çabucak.

Öte yandan Raraku'daki bir şehrin harabelerinde belirip de varlıkları iblislerin ırksal anılarında neredeyse kaybolmuş iki yaratıkla karşı karşıya kalanlar için gelişlerine müteakip dakikalar bir nebze sorunlu geçti. Zira tazıların, deyim yerindeyse, çöplüklerinden vazgeçmeye hiç de niyetli olmadığı çabucak açıklık kazandı.

Kıran kırana geçen uzun soluklu kavga azalanlar için tatmin edici bir şekilde sonuçlanmadı. Sonunda hırpalanmış bir hâlde geri püskürtülen iblisler kan kaybederek yaklaşan gündüzden sakınabilecekleri koyu gölgelere sığındılar. Orada saklanacaklar ve yaralarını yalayacaklardı.

Ve Gölge adıyla bilinen âlemde belirli bir tanrı ruhani tahtında kıpırdamadan oturmaktaydı. Geçirdiği şoku çoktan atlatmıştı ve kafasında düşünceler birbirini kovalamaktaydı.

Hiç durmadan.

Sürtünmeler, tahta çatırtıları, yelken direğinin kırılarak selviçenin aşağıya düşmesi, tekneyi boydan boya sarsan sert bir çarpma, ardından sadece taş bir zemine damlayan su sesleri.

Kesici boğuk bir iniltiyle ayağa kalktı. "Apsalar?"

"Buradayım."

Konuşmaları yankılanıyordu. Duvarlar ve tavan yakındı – yat kapalı bir mekâna girmişti.

"Gizlilik buraya kadarmış," diye mırıldanan Daru enkazın arasında sırt çantasını aradı. "Bir fenerim var. Bana biraz süre tanı."

"Hiçbir yere gitmiyorum," diye kıçın yakınından cevap verdi kız.

Sözleri kulağa o kadar meyus geliyordu ki Kesici'nin içi ürperdi. Yoklayan elleri çantasına kapandı ve onu yanına çekti. Önce küçük feneri, ardından kav kutusunu buluncaya dek çantanın içini eşeledi.

Darujhistan'dan alınmış ateş yakma setinde çakmaktaşı, demir çubuk, fitil sapları, tutuşturma tozu, ağaç kabuğunun lifli iç astarı ve de simyacıların kentin altındaki mağaralardan aldıkları gazla hazırlanmış uzun uzun yanan bir jel vardı. Üç kez kıvılcımlar çıktıktan sonra toz bir tıslamayla tutuştu. Bunu ağaç kabuğu astarı izledi ve jele bir fitil batıran Kesici onu yaktı. Ardından alevi fenere nakletti.

Ortaya çıkan ışık küresi yatın ezilmiş enkazını, yontma taş duvarları ve kubbeli tavanı gözler önüne serdi. Apsalar hâlâ yekenin kırık şaftı yakınında oturuyor, fenerin ışığında belli belirsiz aydınlanıyordu. O hâliyle kanlı canlı birinden çok bir hayalete benziyordu.

"Ötede bir kapı aralığı görüyorum," dedi.

Delikanlı feneri kaldırarak arkasına döndü. "Pekâlâ, öyleyse en azından bir kabirde değiliz. Daha ziyade bir depoya benziyor."

"Toz kokusu alıyorum... ve de kum."

Yavaşça kafa sallayan delikanlı ani bir şüpheyle kaşlarını çattı. "Gel biraz keşif yapalım," diye dişlerini gıcırdatarak konuştu ve yay da dahil eşyalarını toplamaya koyuldu. O sırada kapı aralığından gelen bir cıvıltıyla donakaldı. Başını kaldırınca fener ışığında parıldayan bir düzine gözle karşılaştı. Birbirine yakın göz çiftleri kapı aralığını çepeçevre sarmıştı – Daru'nun tahmininee baş aşağı asılı durdukları kemer de dahil.

"Bhok'arallar," dedi Apsalar. "Yedi Kent'e geri dönmüşüz."

"Biliyorum," cevabını verdi genç adam, tükürmek isteyerek. "Son bir yılın çoğunu o kahrolası sahrada yol teperek geçirdik ve şimdi kendimizi başladığımız yerde bulduk."

"Öyle gözüküyor. Eee, Kesici, bir tanrının oyuncağı olmak hoşuna gidiyor mu?"

Delikanlı bu soruyu yanıtlamakta fazla bir değer görmedi ve öyle yapacağına üstünde su birikmiş zemine inip kapı aralığına yaklaşmayı seçti.

Bhok'arallar minik cıyaklamalarla kaçışarak ötedeki koridorun karanlığında gözden kayboldular. Kesici eşikte durup arkasına göz attı. "Geliyor musun?"

Alacakaranlıkta omuz silken Apsalar yerinden ayrıldı.

Koridor yirmi adım boyunca düz ve aynı seviyede uzandı, sonra sağa kıvrıldı. Engebeli, oluklu bir rampaya dönüşen zemin de bir üst kata doğru yükseldi. Herhangi bir yan odayla veya koridorla karşılaşmadan yuvarlak bir odaya ulaştılar. Çeperdeki mühürlü kapı aralıkları lahit girişlerini ele veriyordu. Böyle iki kapı aralığının arasındaki kıvrık duvarda bulunan girintinin merdiveni görülebiliyordu.

Ve o merdivenin dibinde, dişleri geniş bir tebessümle ışıldayan tanıdık bir figür çömelmiş bekliyordu.

"Iskaral Pust!"

"Beni özledin mi, evlat?" Yaşlı adam yengeç gibi yan yan yürüyerek öne çıktı, ardından başını yana eğdi. "Artık onu yatıştırmalıyım – hatta ikisini de, evet. Samimi sözler, kocaman bir sarılış, evet... yeniden büyük bir gayede buluşan eski dostlar. Önümüzdeki günlerde ve gecelerde bizden talep edileceklerin aşırılığını boş ver. Sanki yardıma ihtiyacım vardı – Iskaral Pust kimsenin desteğine gerek duymaz. Ah, kız işe yarayabilir ama hiç de meyilli görünmüyor, değil mi? Bildikleri yavrucağı perişan ediyor." Belini doğrultan rahip dik duruş ile çömeliş arası bir pozisyona geçmeyi becerdi. Tebessümü aniden genişledi. "*Hoş geldiniz! Dostlarım!*"

Kesici yaşlı adamın üstüne yürüdü. "Bunlardan hiçbirine ayıracak vaktim yok, seni gidi kahrolası—"

"Vaktin yok mu? Elbette var, evlat! Yapılacak çok iş ve onları yapacak çok vakit var! Bundan iyi değişiklik olur mu? Ortalıkta koşturmak? Olmaz. Hayır, biz *ağırdan alabiliriz*! Ne harika, değil mi?"

"Kotilyon bizden ne istiyor?" diye sordu Kesici, yumruklarını açılmaya zorlayarak.

"Bana Kotilyon'un sizden ne istediğini mi soruyorsun? Ben nereden bileyim?" Başını önüne eğdi. "Acaba bana inanıyor mu?"

"Hayır."

"Hayır ne? Aklını mı kaçırdın, evlat? Onu burada bulamazsın! Ama belki karım bulabilir. Hiç durmadan temizlik yapar – en azından öyle sanıyorum. Gerçi adaklara el sürmeyi reddeder – küçük bhok'aral çocuklarım gittiğim her yere onlardan bırakırlar. Ben kokuya alıştım. Neyse, nerede kalmıştım? Ah, evet, sevgili Apsalar, seninle flört etmeli miyiz? Edersek cadı kimbilir nasıl kudurur! He he!"

"Bir bhok'aralla flört etmeyi yeğlerim," cevabını verdi kız.

"O da olur – kıskanç biri olmadığımı duymak seni rahatlatacaktır, evlat. Nitekim buralarda onlardan çok var. Aralarından istediğini seçebilirsin. Acıktınız mı? Susadınız mı? Umarım kendi erzaklarınızı yanınızda getirmişsinizdir. Bu merdiveni çıkın. Karım sorduğunda da beni görmediğinizi söyleyin."

Iskaral Pust geri çekilip ortadan kayboldu.

Apsalar iç geçirdi. "Belki... karısı daha makul bir ev sahibidir."

Kesici ona göz attı. *Nedense hiç sanmıyorum.*

21

"Işıkta ölüm yoktur."

Anarmann, Osserc Baş Rahibi

"Topu birden Mezla," diye söylenen Febryl soluması gitgide sıklaşarak, aşınmış ve tozlu patikada topallayarak yürüyordu. Artık bu dünyada ona keyif veren fazla bir şey yoktu. Malazanlılar. Yaşlanan bedeni. Gücün Hortum Tanrıça'da hoyratça kendini gösteren kör deliliği. Febryl'e göre dünya kaosa sürükleniyordu ve hem onun hem de kendisinin eskiden oldukları her şey geçmişte kısılı kalmıştı.

Fakat geçmiş ölü değildi. Sadece uykudaydı. Eski örüntülerin kusursuz, ölçülü dirilişi bir yeniden doğumla gerçekleştirilebilirdi. Sha'ik'in yaptığı gibi bir yeniden doğum değil – o olay fazlasıyla yıpranmış bir kabın daha az hasarlı başka bir tanesiyle değiştirilmesinden ibaretti. Hayır, Febryl'in hayalindeki yeniden doğum çok daha köklüydü.

Bir zamanlar Kutsal Falah'd Enqura'ya hizmet etmişti. O günlerde Ugarat Kutsal Şehri ve ona bağlı çok sayıda şehir bir rönesansın ortasındaydı. Ugarat'ta on bir büyük eğitim okulu öğrencilerle dolup taşardı. Uzun zaman önce kaybolan ilimler yeniden keşfedilirdi. Ulu bir medeniyetin çiçeği, yüzünü güneşe çevirmiş ve açılmaya başlamıştı.

Mezlalar ve onların acımasız lejyonları... her şeyi yok etmişlerdi. Ugarat, Dassem Ultor'a yenik düşmüştü. Okullara saldıran askerler yığınla servetin ve metnin filozoflarla ve akademisyenlerle beraber ortadan kaybolduğunu öfkeyle keşfetmişlerdi. Enqura, Mezlaların ilme olan açlıklarını, İmparator'un yabancı sırlara duyduğu arzuyu iyi anlamıştı ve şehrin Kutsal Koruyucusu onlara hiçbir şey vermemişti. Öyle yapacağına Malazan ordularının geli-

şinden bir hafta evvel Febryl'e okulları kapatmasını; İlk İmparatorluk'tan kalmış kadim eserler olan yüz binlerce tomara ve ciltli kitaba, hatta öğretmenlere ve âlimlere el koymasını buyurmuştu. Koruyucu'nun fermanıyla Ugarat'ın kolezyumu dev bir yangın yerine çevrilmişti ve her şeyi yakılıp yok edilmişti. Âlimler –bir delilik ve keder nöbetiyle kendilerini ateşe atmayanlar– çarmıha gerilmiş ve bedenleri kırık eserleri içeren şehir surlarının hemen dışındaki çukurlara atılmıştı.

Febryl kendisine buyurulanı yapmıştı. Bu onun son sadakat, saf ve lekesiz cesaret eylemi olmuştu. Öyle feci bir eylem gerekliydi. Enqura'nın esirgeyişi, belki de bütün savaşın en büyük başkaldırısıydı. Yapılanları duyan Dassem Ultor'un dehşeti hiddete döndüğünde Kutsal Koruyucu bunu canıyla ödemişti.

Febryl'in iman kaybı işte o arada gerçekleşmiş ve onu yıkık biri hâline getirmişti. Enqura'nın buyruklarını yerine getirerek her ikisi de kendi çaplarında eğitimli birer soylu olan annesini ve babasını o kadar çok kızdırmıştı ki onu suratına karşı evlatlıktan reddetmişlerdi. Febryl o gece aklını kaçırmış, şafak ufku lekelerken aklı başına geldiğinde ise ebeveynlerini uşaklarıyla beraber öldürdüğünü, yaptığı büyülerle muhafızların derisini yüzdüğünü keşfetmişti. İçinden öyle bir gücün akması onu yıllarının ötesinde yaşlandırmış, buruşturup pörsütmüş, kemiklerini kırılganlaştırıp bükmüştü.

O gün şehir kapısından topallayarak çıkan yaşlı adamı kimse fark etmemişti. Enqura onu aramıştı ama Febryl onu atlatmayı başararak Kutsal Koruyucu'yu kaderine terk etmişti.

Affedilemez.

Bu sert bir söz, taştan daha sert bir hakikatti. Fakat Febryl onun hangi suça yakıştırılabileceğine asla karar verememişti. İhanetleri üç müydü, yoksa iki mi? Bütün o ilmin yok edilişi –tüm o âlimlerin ve öğretmenlerin katli– Mezlaların ve daha sonra diğer Falad'hanların duyurdukları gibi edimlerin en fenası mıydı? T'lan Imassların ortaya çıkıp Aren vatandaşlarını katletmelerinden bile daha mı fenaydı? Hem de Enqura'nın ismini gerek Mezlalar gerekse Yedi Kent yerlileri için bir küfür hâline getirecek kadar? *İki değil üç mü?*

Ve kaltak biliyordu. Onun her sırrını biliyordu. Febryl'in adını değiştirmesi yetmemişti. Enqura'nın en güvenilir hizmetkârı olan Baş Büyücü Iltara genç, uzun boylu ve hem erkekler hem de kadınlar tarafından arzulanır biriyken onun yaşlı bir adam gibi görün-

mesi yetmemişti. Hayır, Sha'ik göründüğü kadarıyla zahmetsizce onun her engelini yıkıp geçmiş ve ruhunun çukurlarını yağmalamıştı.

Affedilemez.

Sırlarını bilen birinin yaşamasına izin veremezdi. Febryl bu kadar... savunmasız olmayı reddetmekteydi. Kimin karşısında olursa olsun. Sha'ik'in bile. Özellikle Sha'ik'in.

Dolayısıyla ortadan kaldırılmalı. Mezlalarla muhatap olmak gerekse bile. Febryl, Korbolo Dom'la ilgili bir yanılgı içerisinde değildi. Napanlının hırsları –şimdilerde ne gibi iddialarda bulunursa bulunsun– bu isyanın çok ötesindeydi. Hayır, onunkiler imparatorluk hırslarıydı. Ata Mael'in Jhistal rahibi Mallick Rel güneyde bir yerde Aren'e doğru yolculuk etmekteydi. Orada teslim olacak, sonra da İmparatoriçe'nin ta kendisinin karşısına çıkarılacaktı.

Peki ya sonra? Yılandan farksız o rahip Yedi Kent'teki son derece şanslı bir gelişmeyi duyuracak. Korbolo Dom'un meğerse daha en başından beri İmparatoriçe'nin çıkarları doğrultusunda faaliyet gösterdiğini söyleyecek. Veya ona benzer bir masal anlatacak. Febryl kuşkularının doğruluğundan emindi. Korbolo Dom imparatorluğun kollarına muzaffer bir dönüş istiyordu. Muhtemelen Yedi Kent Baş Yumruğu unvanını da. Mallick Rel hem Düşüş'te hem de sonrasında yaşanan olaylardaki rolünü çarpıtacaktı. Pormqual adındaki o ölü adam, Coltaine'in ölümüyle ve Baş Yumruk'un ordusunun katliyle sonuçlanan facianın yegâne odak noktası hâline getirilecekti. Jhistal rahibi ne yapıp edip paçayı kurtaracaktı veya her şey ters giderse bir yolunu bulup kaçacaktı. Febryl'e göre Korbolo Dom'un Unta'daki sarayda ajanları vardı – Raraku'da yaşananlar çok daha geniş bir örümcek ağındaki bir titreşimden ibaretti.

Ama sonunda galip geleceğim. Şimdilik boyun eğermiş gibi gözükmem gerekse bile. Ne de olsa Korbolo Dom şartlarımı kabul etti – elbette yalan. Ben de onunkileri kabul ettim – doğal olarak bir diğer yalan.

Şehrin varoşlarından geçip giden Baş Büyücü kendini vahanın daha vahşi bir bölgesinde buldu. Uzun zamandır kullanılmamış gibi gözüken patika kurumuş palmiye yapraklarıyla ve sukabağı kabuklarıyla kaplıydı. Febryl özensiz geçişinin o illüzyonu mahvettiğini biliyor ama bu duruma aldırış etmiyordu. Korbolo'nun katilleri nasılsa ortalığı toparlardı. Böyle şeyler takiyelerini besleyici nitelikteydi.

Patikadaki bir virajı dönen Febryl alçak taşlarla çevrili bir açıklığa girdi. Burada eskiden bir kuyu vardı ama içi epeydir kum dolmuştu. Kamist Reloe merkeze yakın bir noktada bekliyor, takılı kukuletasıyla tilkiye benziyordu. Korbolo'nun suikastçılarından dördü arkasında bir yarım daire oluşturmuştu.

"Geç kaldın," diye tısladı Kamist Reloe.

Febryl omuz silkti. "Hoplaya zıplaya gezinen bir taya benziyor muyum? Sen onu bırak da hazırlıklara başladın mı?"

"Buradaki bilgi bana değil sana ait, Febryl."

Febryl of çekti, sonra da pençemsi ellerinden birini salladı. "Fark etmez. Hâlâ vakit var. Sözlerin bana ahmaklara katlanmam gerektiğini bir kez daha hatırlattı—"

"Bak o konuda yalnız değilsin," dedi Kamist Reloe aheste aheste.

Febryl yalpalayarak ilerledi. "Hizmetkârlarının izleyeceği yol uzun. İlk İmparatorluk'tan bu yana faniler tarafından yürünmedi. Muhtemelen tehlikeli bir hâl almıştır—"

"Bu kadar ikaz yeter, Febryl," diye çatan Kamist Reloe'nin korkusu belli oluyordu. "Tek yapman gereken yolu açmak. Senden başka bir şey istemiyoruz – istemedik de."

"Size bundan fazlası lazım, Kamist Reloe," dedi Febryl gülümseyerek. "Bu budalaların geçitten körü körüne geçmelerini mi istersin? Tanrıça eskiden bir hülasaydı—"

"O bir sır değil ki."

"Belki ama ne tür bir hülasaydı? Çöl rüzgârlarında sürüklenen bir tane olduğunu düşünebilirsin. Ama yanılırsın. Bir taş hülasası? Kum? Hayır, hiçbiri değil." Elini tekrar salladı. "Etrafına bir bak. Raraku sayısız uygarlığın kemiklerini barındırır. Bunlar ta İlk İmparatorluk'a, Dessimbelackis'in imparatorluğuna kadar dayanır. Hatta daha bile geriye – evet, onlardan çoğunun izleri silinmiştir ama bakmayı... ve anlamayı bilirsen bazılarını hâlâ görebilirsin." Açıklığı çevreleyen alçak taşlardan birine kadar topallarken fazla yorduğu kemiklerinin acısıyla surat ekşitmemeye çalıştı. "Altımızdaki kumları kazacak olursan, Kamist Reloe, bu kayaların aslında hepimizden uzun taş abideler olduğunu keşfedersin. Yanları garip desenlerle oyulup kazınmış abideler..."

Kamist durduğu yerde yavaşça dönerek yerden çıkıntı yapan kayaları kısık gözlerle inceledi. "T'lan Imasslar?"

Febryl kafa salladı. "Dessimbelackis'in İlk İmparatorluğu ilk değildi, Kamist Reloe. O imparatorluk T'lan Imasslara aitti. Doğ-

ru, senin ve benim bir... imparatorluk olarak göreceğimiz fazla bir şeyleri yoktu. Şehirler, tohum ekmek veya sulamak için kazılmış tarlalar gibi. Elbette bir taht vardı ve ona bir faninin oturması gerekiyordu – T'lan Imasslardan gelen bir ırka mensup bir faninin. Bir insanın. Ne yazık ki insanlar imparatorluk kavramına... farklı bir gözle baktılar. Ve vizyonlarına T'lan Imasslar dahil değildi. Dolayısıyla bir ihanet gerçekleşti. Sonra da savaş. Taraflar birbirine denk değildi ama T'lan Imasslar fani çocuklarını imha etmek istemiyorlardı. Sonuçta çekip gittiler—"

"Kovanın parçalanmasıyla da geri geldiler," diye başını sallayarak mırıldandı Kamist Reloe. "Tektutanların ve D'iverlerin ayini sonucu kaos patlak verdiğinde." Yeniden Febryl'e döndü. "Tanrıçanın hülasası... T'lan Imass mıydı?"

Febryl omuz silkti. "Eskiden İlk İmparatorluk'un bir tarikatından kalma, pişirilmiş kile yazılmış metinler vardı. Kopyaları Ugarat'ın düşüşüne kadar sağlam kalmıştı. İnsanların ayaklandıkları zaman yok etmeyi becerdikleri az sayıdaki T'lan Imassların her biri mukaddes yerlerde gömülüydü. Bunun gibi yerlerde, Kamist Reloe."

Fakat diğer büyücü başını iki yana salladı. "Tanrıça bir hiddet yaratığı. Öyle bir öfke T'lan Imasslara ait değil."

"Öfkesinin geçerli sebepleri olmadıkça. Mesela fani hayatından kalma bir ihanetin anıları. Tellann Ayini'yle silinemeyecek kadar derin bir yara." Febryl omuz silkti. "Önemi yok. Hülasa bir T'lan Imass."

"Bunu bize açıklaman için vakit epey geç oldu," diye homurdanan Kamist Reloe başını çevirip tükürdü. "Tellann Ayini onu hâlâ bağlıyor mu?"

"Hayır. Tanrıça o zincirleri uzun zaman önce kırdı ve ruhunu geri aldı – Raraku'nun gizli armağanları yaşam ve ölüm temelli olup mevcudiyet kadar ilkeldir. Tanrıçaya yitirdiği her şeyi geri verdi – hatta belki öfkesini de. Raraku gizemlerin en büyüğü olmayı sürdürüyor, Kamist Reloe, çünkü kendi anılarını taşır. Denize, hayatın ta kendisinin sularına ait anılar. Ve anılar güçtür."

Kamist Reloe pelerinini cılız bedenine daha sıkı sardı. "Yolu aç."

Senin ve Mezla dostların için bunu da yapmamın ardından, Baş Büyücü, bana ve arzularıma borçlu kalacaksın. Yedi Kent hürriyetine kavuşacak. Malazan İmparatorluğu bütün ilgisini geri çekecek ve uygarlığımız bir kez daha çiçek açacak...

Yaşlı adam taş halkanın merkezinde durup ellerini kaldırdı.

***

Bir şey geliyordu. Güçten gözü dönmüş hayvani bir şey. Ve o her geçen saniye yaklaştıkça L'oric'in korkusu artıyordu. *Kadim savaşlar... bu gelen aynen öyle hissettiriyor. Yeniden doğmuş bir husumet, binlerce yıla kafa tutan bir nefret gibi.* Ve o gazabın vaha kentteki hiçbir faniyi hedef almadığını sezmesine rağmen işin aslı şuydu ki... *hepimiz yolunun üstündeyiz.*

L'oric'in daha fazlasını öğrenmesi lazımdı. Fakat nasıl bir yol izlemesi gerektiğini bilemiyordu. Yedi Kent görünmez yüklerin altında inim inim inleyen bir diyardı. Kalın derisi katman katman olmuş, yıprandıkça sertleşmişti. Sırları kolayca açığa çıkarılamazdı – özellikle de Raraku'da.

Çadırının zemininde bağdaş kurup başını öne eğmişti. Kafasında düşünceler birbirini kovalıyordu. Hortum'un hiddeti hiç bu kadar yoğun olmamıştı. Bu da adama Malazan ordusunun yaklaştığını, son irade çatışmasına çok az kaldığını söylüyordu. Aslında bir kavuşum gerçekleşiyordu ve akıntılar daha başka güçleri de hapsedip şaşmaz bir kuvvetle onları sürüklüyordu.

Ve hepsinin altında bir şarkının fısıltıları yatıyordu...

L'oric'in bu yerden kaçması gerekiyordu. Felisin'i –hatta muhtemelen Heboric'i de– yanına alıp gitmesi. Hem de çok yakında. Lakin merakı onu burada tutuyordu, en azından şimdilik. O katmanlar birbirinden ayrılıyordu. Gerçekler açığa çıkıyordu ve L'oric onları öğrenmek istiyordu. *Raraku'ya gelme sebebim babamın varlığını sezmemdi... yakınlarda bir yerde.* Belki babası artık burada değildi ama kısa zaman öncesine kadar burada bulunmuştu. İzini bulma ihtimali...

Düşler Kraliçesi, Osric'in kaybolduğunu söylemişti. Ne demek istemişti ki? Nasıl? Neden? L'oric o tür soruların yanıtlarına açtı.

Kurald Thyrllan şiddetten, Karanlık'ın tuzla buz olmasından doğmuştu. Ata Kovan o zamandan beri pek çok farklı kola ayrılmış, Thyr –ve ondan önce hayat veren ateş kılığındaki Tellann– olarak fani insanların erişim mesafesine kadar uzanmıştı.

Tellann burada, Yedi Kent'te güçlü bir varlıktı. Belki üstü örtülü ve derinlere gömülüydü ama yine de yaygındı. Kurald Thyrllan ise kardeş kovanının parçalanması sonucu çarpılıp lime lime olmuştu. L'oric'in de bildiği gibi Thyrllan'a kolay bir geçiş yoktu.

Peki öyleyse. Tellann'ı deneyeceğim.

İç geçiren adam yavaşça ayağa kalktı. Elbette risk çoktu. Ağarmış telabasını bir kolunun altına kıstırıp karyolasının yanındaki

sandığa gitti. Çömelip bir elini üstünden geçirerek müdafaa büyülerini geçici bir süreliğine bozdu, sonra da kapağı kaldırdı.

Beyaz emayesi oyuklarla ve çiziklerle kaplı bir Liosan zırhı. Deri astarı gözlerin ve yanakların üstünde siyah demir örgüyle güçlendirilmiş aynı maddeden vizörlü bir miğfer. Uca doğru incelen, kını soluk ahşaptan hafif ve dar yalımlı bir uzunkılıç.

L'oric miğfer de dahil zırhı kuşandı, sonra telabasını üstüne geçirip kukuletasını da taktı. Deri eldivenleri kılıç ve kemer izledi.

Sonrasında duraksadı.

L'oric dövüşmekten nefret ederdi. Liosan soydaşlarının aksine sert hükümler vermekle, hiçbir muğlaklığa müsaade etmeyen acımasızca bir dünya görüşü benimsemekle arası iyi değildi. Düzenin kılıçla sağlanabileceğine inanmazdı. Evet, katiyet sağlanabilirdi ama o katiyet başarısızlıkla lekelenirdi.

İhtiyaç çok acı bir tattı ama başka bir seçenek göremeyen L'oric'in o tada katlanacaktı.

Tekrar harekete geçip ordugâhı katetti. Fanilere görünmemek ama aynı zamanda tanrıçanın da dikkatini çekmemek için güçlerini büyük bir dikkatle kullandı. Tanrıçanın öfkesi en büyük müttefikiydi ve buna güvenmesi gerekliydi.

İşe koyuldu.

Havada asılı kum perdesinin ardında kızıl bir parıltıdan ibaret olan güneşin batmasına hâlâ bir çan varken L'oric, Toblakai'nin kayranına ulaştı. Felisin'i oyulmuş ağaçların karşı tarafına dikili üç direğin arasına kurdukları tentenin altında uyurken buldu ve kızı rahatsız etmemeye karar verdi. İki Teblor heykeline meraklı bir bakış attıktan sonra gidip yedi taş suratın önünde dikildi.

Suratların birer hülasası varsa bile çoktan gitmişlerdi. Toblakai'nin tanrıları olan gizemli T'lan Imassların kutsallıkları da ellerinden alınmış, mekân başka bir şey için kutsanmıştı. Fakat belki de kısa bir ziyaretten dolayı geride bir çatlak, bir iz kalmıştı. L'oric o izin Tellann Kovanı'na yol açmaya yeteceği umudundaydı.

Gücü açığa çıkararak iradesini o çatlağa soktu ve içinden geçebilene kadar genişletti. Sonunda kendini—

Engin bir gölün kıyısındaki çamurlu bir kumsalda buldu. Çizmeleri ayak bileklerine kadar yere battı. Sahil şeridinden havalanan böcek bulutları hemen başına üşüştü. Duraksayan L'oric yuka-

rıdaki bulutlu göğe baktı. Havaya bahar sonlarının bunaltıcı sıcağı hâkimdi.

Yanlış yerdeyim... veya yanlış zamanda. Burası Raraku'nun en kadim anısı.

İç kesimlere doğru döndü. Sazların hafif rüzgârda sallandığı bataklığımsı bir düzlük yirmi adım daha uzanıyor, sonra arazi yumuşak bir eğimle yükselerek bozkıra dönüşüyordu. Ufukta daha koyu renkli alçak bir tepenin sırtı uzanıyordu. Çayırda durmaksızın cıvıldayan beyaz tüylü kuşlarla dolu birkaç görkemli ağaç yükseliyordu.

Sazlardaki bir kıpırtı dikkatini çekti. L'oric'in eli kılıcının kabzasına giderken hayvansı bir kafa belirdi, sonra onu hörgüçlü omuzlar izledi. Aren'in batısında ve daha nadiren Karashimesh'te karşılaşabileceklerine benzeyen bir çakaldı ama bu, bir ayı kadar iriydi. Yaratık geniş, basık kafasını kaldırıp burnuyla havayı kokladı ve gözlerini kısar gibi oldu.

Çakal bir adım attı.

L'oric kılıcını kabzasından çıkardı.

Yalımın hışırtısıyla hayvan şahlanıp soluna atıldı ve sazların arasına daldı.

L'oric sallanan bitkilere bakarak hayvanın kaçışını takip etti. Çakal az sonra tekrar ortaya çıkıp yamacı koşarak tırmandı.

Baş Büyücü silahını tekrar kınına soktu. Çakalın sazlarda açtığı patikadan geçme niyetiyle çamurlu kıyıdan ayrıldı ve dört adım içeride bir cesedin kemirilmiş kalıntılarına rastladı. L'oric, çürümeye başlayalı çok olmuş, uzuvları leş yiyicilerin beslenmesi sırasında etrafa dağılmış cesedin biçimini hemen idrak edemedi. Sonunda insansı olduğuna karar verdi. Ceset normal bir adam kadar uzun boyluydu ama cildinden geriye kalanlar ince, koyu kıllardan oluşan bir kürkü haber veriyordu. Suların bedeni nasıl şişirdiğine bakılırsa yaratık boğulmuştu. L'oric kısa bir arayışın ardından kelleyi buldu.

Yanında çömeldi ve bir süre hiç kıpırdamadı.

Eğimli bir alın, çıkıntı yapmayan sağlam bir çene, çukur gözyuvalarının üstünde yekpare bir pervaz oluşturacak kadar kalın bir kaş sırtı. Kafa derisi parçacıklarına tutunmayı sürdüren kıllar vücudu kaplayandan biraz daha uzun olup koyu kahverengi ve dalgalıydı.

T'lan Imass'tan ziyade maymuna benziyor. Suratın arkasındaki kafatası da daha küçük. Lakin T'lan Imasslardan çok daha uzun boylu. Ölçüleri insana daha yakın. Bu ne tür bir adam ki?

Kıyafete veya başka türlü bir takıya dair hiçbir delil yoktu. Yaratık –bir erkek– çıplak ölmüştü.

L'oric doğruldu. Çakalın sazlar arasında izlediği güzergâhı görebiliyordu ve o güzergâhta yola koyuldu.

Gökteki bulutlar dağılıyor, hava giderek ısınmakla kalmayıp yoğunlaşıyordu. Çimenliğe ulaşan L'oric ilk defa kuru toprağa adım attı. Hiçbir yerde göremediği çakalın halen koşturmakta olup olmadığını merak etti. Tuhaf bir tepki verdiğini düşündü, tepkisine tatmin edici bir açıklama getirememişti.

Kafasında belirli bir hedef yoktu, aradığını burada bulup bulamayacağını da bilmiyordu. Sonuçta geldiği yer Tellann değildi. Bilakis Tellann'ın altında yatana gelmişti. Sanki Imasslar kutsal mekânlarını seçerken daha da eski bir güce yönelik bir hassasiyete cevap vermişlerdi. L'oric, Toblakai'nin kayranının o dev savaşçı –hatta tanrıları olarak taptığı T'lan Imasslar– tarafından yeni kutsanmış bir mekân olmadığını artık anlıyordu. Orası en başından beri Raraku'ya, diyar ne gibi doğal bir güce sahipse ona ait olagelmişti. Dolayısıyla L'oric bir başlangıçlar mekânına gitmişti. *İyi ama gittim mi, yoksa getirildim mi?*

Koskoca hayvanlardan müteşekkil bir sürü sağındaki uzak bir yükseltiye çıktı. Yaratıklar vahşi bir panikle hızlanarak kaçışırken yer sarsıldı.

L'oric tereddüde kapıldı. Hayvanlar ona doğru koşmasa bile Baş Büyücü böyle izdihamların her an yön değiştirebileceğinin farkındaydı. Lakin yaratıklar ansızın tek bir kütle hâlinde dönerek aksi yöne saptılar. L'oric'e şekillerini seçebileceği kadar yakındılar. Yaban sığırına benzemelerine rağmen daha iriydiler ve güdük boynuzlara sahiptiler. Alacalı postları beyaz ve ten rengi, uzun yeleleriyse siyahtı.

Neden paniğe kapıldıklarını merak eden L'oric bakışlarını sürünün ilk ortaya çıktığı yere çevirdi.

Ve kalbi göğsünde gümbür gümbür atarak yere sindi.

Boynuzlu vahşi sığırlara meydan okuyabilecek boyutlarda, gece yarısı kadar siyah yedi tazı gelişigüzel bir kurumla sırt boyunca ilerliyordu. Dahası L'oric'in göl kenarında keşfettiğine benzer yirmi kadar yarı-insan yaratık, bir grup aslanla beraber gezen çakallar

misali her iki yanda tazılara eşlik ediyordu. Yarı-insanların birer ast olarak yırtıcıların arkasını toplayan leş yiyiciler rolü oynadıkları açıkça anlaşılıyordu. Ortaklıkta karşılıklı bir çıkar bulunduğuna şüphe yoktu ama L'oric bu dünyada o siyah tazıların karşısına çıkacak gerçek bir tehdit hayal edemiyordu.

Ayrıca tazıların buraya ait olmadığına dair en ufak bir kuşku duymuyordu.

İstilacılar. Bu dünyadaki hiçbir şeyin meydan okuyamayacağı yabancılar. Geldikleri âleme egemenler... ve bu durumun bilincindeler.

Artık daha başka gözlemcilerin de o korkunç hayvanların izini sürdüğünü görebiliyordu. Kollarının uçlarındaki ağır yalımlar sayesinde K'ell Avcılar oldukları anlaşılan üç K'Chain Che'Malle birkaç yüz adım uzaktan tazılara paralel bir güzergâh izliyordu. Üçlünün başlarını çevirip izlediği istilacılar onlara aldırış etmiyordu.

Babamın bu konudaki fikirleri doğruysa onlar da bu dünyaya ait değiller. Babam Ay Tohumu'nda aylarca Rake'in misafiriyken oranın gizemlerini araştırmıştı. Fakat K'Chain Che'Malle kentleri uzak kıtalardadır. Belki kolonileri için yeni yerler ararken buraya kısa zaman önce gelmişlerdir... ve egemenliklerine kafa tutulduğunu keşfetmişlerdir.

Tazılar L'oric'i gördülerse bile bunu henüz belli etmemişlerdi. Aynı şey yarı-insanlar için de geçerliydi.

Baş Büyücü onların yollarına devam etmesini seyretti. Sonunda bir havzaya inerek gözden kayboldular.

K'ell Avcılar hep beraber durdular, ardından ihtiyatla yayılıp tazıların kaybolduğu yere yavaşça yaklaştılar.

Ölümcül bir hataydı.

Havzadan dışarı karanlık lekeler fırladı. Ansızın kuşatılan K'ell Avcılar dev kılıçlarını savurdular. Lakin tüm süratlerine rağmen tek bir kalp atışı süresinde üçlüden ikisi gırtlakları ve karınları yarılmış hâlde yere yığıldı. Üçüncüsü havaya sıçrayıp yirmi adım uzağa indi ve paldır küldür kaçmaya başladı.

Tazılar onu kovalamayıp K'Chain Che'Malle cesetlerini koklamak için toplanırken yarı-insan grubu ulumalarla ve havlamalarla çıkageldi. Birkaç erkek cesetlerin üstüne tırmandı ve kollarını sallayarak hoplayıp zıpladı.

L'oric artık K'Chain Che'Mallelerin bu kıtada neden hiç koloni kurmadığını anlayabiliyordu.

Tazıların ve yarı-insanların o ölüm sahasında biraz daha gezinmelerini seyretti, ardından ihtiyatla göle doğru ricat etti. Sazlara

inen yamacın başına yaklaşırken omzunun üzerinden attığı son bir bakış yedi hayvanın birden başlarını kaldırıp ondan tarafa dönmüş olduğunu gösterdi.

İçlerinden ikisi ona doğru yavaş bir koşu tutturdu. Hemen sonra kalan beşi de yayılarak peşlerine takıldı.

Of...

L'oric'in üstüne ani bir huzur çöktü. Öleceğini şimdiden biliyordu. Kovanı açıp kendi dünyasına dönecek kadar vakit bulamayacaktı – zaten bulabilse dahi öyle bir şey yapmazdı çünkü yaparsa tazılara izleyebilecekleri bir yol sunardı. *Vahaya gelmelerini sağlayarak ruhuma leke sürecek bir suç işlemeyeceğim. Hemen buracıkta öleyim daha iyi. Takıntılı merakıma layık bir ceza.*

Tazılar L'oric'in nispi zayıflığını sezercesine K'ell Avcılar karşısında sergiledikleri hızı hiç mi hiç göstermiyorlardı.

Baş Büyücü arkasında çalkalanan suyu duyunca hemen o tarafa döndü.

Görüş alanı, suyun biraz üzerinden uçan bir ejderhayla doldu. Yaratık o kadar süratliydi ki arkasında bir dalga kaldırıyordu. Pençeleri kocaman açık olup dev tırnaklı elleri ona doğru uzanıyordu.

Pullarla kaplı kocaman parmaklar birer kafes gibi bedenine kapanırken L'oric kollarıyla yüzünü ve başını örttü. Sonra da yerden kapıldığı gibi göğe doğru kaldırıldı.

Sersemlemiş bir hâlde ejderhanın gölge düşürdüğü tazıların kaçıştığını görür, yarı-insanların uzak cıyaklamalarını ve haykırışlarını duyar gibi oldu. Derken karşısında ejderhanın kıvrık iki pençesi arasından görülen ışıltılı beyaz karnından başka bir şey kalmadı.

Uzaklara, denizin açıklarına ve sonra bir adaya doğru taşındı. Adada düz çatısı ejderhaya yetecek kadar geniş ve sağlam bir kule vardı. Canavar kanatlarını gök gürültüsü gibi bir sesle çırparak çatıya kondu.

Pençeler açıldı, L'oric oyuklarla ve çiziklerle bezeli taşlara düştü. Platformun alçak duvarına kadar yuvarlandı, sonra da yavaşça doğrulup oturdu.

O altın sarısı ve beyaz dev ejderhaya aval aval bakarken ejderha da ışık saçan gözlerini ona dikti. Ve L'oric içgüdüsel olarak ayıplandığını sezdi. Baş Büyücü omuz silkmeyi becerdi.

"Baba," dedi, "ben de seni arıyordum."

***

Osric'in tefrişatla ve dekorla arası iyi değildi. Platformun altındaki oda çıplaktı, zemini yuva yapan kırlangıçların artıklarıyla kaplıydı. İçeride yarasa dışkısının ağır kokusu vardı.

L'oric kollarını göğsünde kavuşturup bir duvara yaslanmış, babasını seyrediyordu.

Osric görünüm itibarıyla tamamen Liosan'dı. Uzun boylu ve kar kadar solgun adamın aralara altın sarısı da karışan gümüşi saçları uzun ve dalgalıydı. Âdeta dahili bir ateşle cayır cayır yanan altın sarısıyla karışık gümüşi gözleri saçlarıyla uyumluydu. Yalın bir deri zırh giyiyor, kemerinde L'oric'inkiyle neredeyse tıpatıp aynı bir kılıç taşıyordu.

"Baba, Düşler Kraliçesi senin kayıp olduğunu sanıyor," dedi uzun bir sürenin ardından.

"Kayıbım da. Daha doğrusu öyleydim. Dahası niyetim öyle kalmak."

"Ona güvenmiyor musun?"

Duraksayan tanrı oğlunu şöyle bir süzdü. "Ona elbette güveniyorum. Ve güvenim cehaletiyle daha da saflaşıyor. Burada ne arıyorsun?"

Özlem bazen gerçeğe yeğlenir. L'oric iç geçirdi. "Buranın neresi olduğundan bile emin değilim. Ben... hakikatlerin peşindeydim."

Homurdanan Osric tekrar volta atmaya başladı. "Daha önceden beni aradığını söylemiştin. İzimi nasıl buldun?"

"Bulmadım. Seni arayışım daha ziyade, şey, genel bir çabaydı. Bu son gezintiyse bambaşka bir avdı."

"Öldürülmene ramak kalan bir av."

L'oric kafa sallayıp odaya göz gezdirdi. "Burada mı kalıyorsun?"

Babası surat ekşitti. "Bir gözlem noktası. K'Chain Che'Malle gök hisarları her seferinde kuzeyden, suyun üzerinden yaklaşıyor."

"Gök hisarlar... Ay Tohumu gibi mi?"

Kaçamak bir bakış, ardından bir kafa sallayış. "Evet."

"Ve seni buraya getiren yolculuğa Rake'in uçan kalesinde başladın. Tiste Andii Karanlık Lordu'nun keşfetmediği neyi keşfettin?"

Osric burun kıvırdı. "Ayaklarının hemen dibindekini. Ay Tohumu hasar ve ihlal izleri taşıyordu. Sonra da katliam. Mamafih sakinlerinden birkaçı sağ kalmıştı – en azından onu yurduna yapacağı yolculuğa çıkarıncaya dek. Kuzeydeki buz sahalarının üzerinden. Kale elbette o buz sahalarını asla aşamadı. Ay Tohumu'nu tutan buzulun, ganimetiyle beraber bin fersah mesafe katettiğini

biliyor muydun? Rake ve ben ona Laederon Platosu'nun kuzeyinde rastlamadan önce tam bin fersah, L'oric."

"Ay Tohumu'nun aslen buraya gelen o gök hisarlardan biri olduğunu mu söylüyorsun?"

"Öyleydi. Burada bulunduğum süre zarfında üçü çıkageldi. Hiçbiri Deragothların elinden kurtulamadı."

"Nelerin?"

Duraksayan Osric oğlunu tekrar karşısına aldı. "Karanlığın Tazıları. Dessimbelackis'in antlaşma yaptığı yedi hayvan – ah, İsimsizler o melun ittifakla nasıl da sarsılmışlardı. Yedi Kent'e adını veren yedi hayvan, L'oric. Gerçi bu hususa dair hiçbir anı kalmadı, o ayrı. Bizim zamanımızın Yedi Kutsal Kenti tabii ki orijinalleri değil. Bugünlere kadar bir tek sayıları geldi."

L'oric gözlerini yumup başını nemli taş duvara yasladı. "Deragothlar. Onlara ne oldu? Neden orada değil de buradalar?"

"Bilmiyorum. Sebebin muhtemelen İlk İmparatorluk'un şiddetli çöküşüyle bir ilgisi vardır."

"Bu hangi kovan?"

"Bu bir kovan değil, L'oric. Bir anı. Yakında sonlanacağına inanıyorum zira... küçülüyor. Kuzeye doğru uçarsan gün sonunda bir hiçlik duvarıyla karşılaşırsın."

"Bir anı. Peki kimin anısı?"

Osric omuz silkti. "Raraku'nun."

"O çölden canlı bir şeymiş, bir varlıkmış gibi bahsediyorsun."

"Değil mi ki?"

"Olduğunu mu söylüyorsun?"

"Hayır, öyle söylemiyorum. Sana soruyordum – buraya oradan gelmedin mi?"

L'oric gözlerini açıp babasını süzdü. *Sen çileden çıkarıcı bir adamsın. Anomander Rake'in kendini kaybetmesine şaşmamak lazım.* "Peki o Deragothlarla birlikte gezen yarı-insanlar?"

"İlginç bir değişiklik, sence de öyle değil mi? Deragothların yegâne ehlileştirme eylemi. Çoğu âlim tür genelini kapsayan kibirlerine dayanarak insanların köpekleri ehlileştirdiğine inanır ama belki en azından ilk başta tam tersi olmuştur. Kim kiminle geziyordu?"

"Ama o yaratıklar insan değil ki. Imass bile değiller."

"Hayır ama günün birinde olacaklar. Kurt sürülerinin yakınında seğirten başkalarını da gördüm. Dik durmak onlara daha geniş

bir görüş alanı sağlıyor. Kurtların üstün işitme ve koklama duyularını bütünleyen kıymetli bir vasıf. Yaman bir kombinasyon ama yönetim kurtlarda. Bu durum zamanla değişecek... ama herhalde Deragothlara hizmet edenler için değil."

"Neden?"

"Çünkü bir şeyler olmak üzere. Burada, bu kapana kısılmış anıda. Tek umudum dünya tamamen kaybolmadan önce ona tanıklık etme ayrıcalığına ulaşmak."

"Deragothlara 'Karanlığın Tazıları' dedin. Yani onlar da Karanlık Ana'nın çocukları mı?"

"Onlar hiç kimsenin çocukları değil," diye homurdandı Osric, ardından başını iki yana salladı. "Üzerlerinde öyle bir koku var ama doğrusunu istersen hiçbir fikrim yok. İsmi uygun buldum, hepsi bu. Tiste Andii dilinde 'Deragoth.'"

"Eh," diye mırıldandı L'oric, "aslına bakarsan doğrusu Dera'tin'jeragoth."

Osric oğlunu gözden geçirdi. "Tıpkı annen gibisin," deyip iç geçirdi. "Onunla birbirimize katlanamamamız şaşılacak şey mi? Üçüncü gün. Her seferinde üçüncü güne kadar. O üç günden bir ömür çıkarabiliriz. Coşku, ardından huzur, sonra da karşılıklı horgörü. Bir, iki, üç."

L'oric bakışlarını kaçırdı. "Peki ya tek oğlun için?"

Osric homurdandı. "Daha ziyade üç çan."

Doğrulan L'oric ellerindeki tozu süpürdü. "Pekâlâ. Raraku'ya giden yolu açmakta yardımına ihtiyaç duyabilirim. Ama Liosanlar ve Kurald Thyrllan hakkında öğrenmek isteyebileceğin bir şey var. Halkın ve âlemleri koruyucularını kaybetti. Dönmen için dua ediyorlar, Baba."

"Ya familyarın?"

"Öldürüldü. T'lan Imasslar tarafından."

"Eee," dedi Osric, "başka bir tane bul."

L'oric irkildi, ardından kaşlarını çattı. "O kadar kolay değil! Hem zaten Liosanlar için herhangi bir sorumluluk duygun yok mu? Sana tapıyorlar, kahrolasıca!"

"Liosanlar kendilerine taparlar, L'oric. Ben uygun bir sembol-düm, hepsi bu. Kurald Thyrllan savunmasız görünebilir ama değil."

"Peki ya o Deragothlar sahiden de Karanlık'ın hizmetkârlarıysa? Gene aynı iddiada bulunabilir misin, Baba?"

Osric sessiz kaldı, sonra da boş kapı aralığına yürüdü. "Hepsi Düşler Kraliçesi'nin suçu," diye mırıldandı oradan geçerken.

L'oric babasının peşinden dışarı çıktı. "Bu... gözlem kulesi. Jaghut yapımı mı?"

"Evet."

"Peki onlar nerede?"

"Batıda. Güneyde. Doğuda. Ama burada değiller – hiçbirini görmedim."

"Nerede olduklarını bilmiyorsun, değil mi?"

"Bu anıda değiller, L'oric. İşte o kadar. Şimdi geri dur."

Baş Büyücü kulenin yakınında kalıp babasının ejderha biçimine tahavvül etmesini seyretti. Hava aniden iç gıcıklayıcı acı bir aromayla dolarken L'oric'in gözleri önündeki şekil bulanıklaştı. Anomander Rake gibi Osric de diğer her şeyden çok ejderhaydı. İkisi, kişilik değilse bile nesep bakımından bağlıydı. *Keşke babam olacak bu adamı anlayabilseydim. Düşler Kraliçesi canımı alsın, hatta keşke onu sevebilseydim.* Yerinden ayrıldı.

Ejderha bir ön uzvunu kaldırarak pençesini açtı.

L'oric kaşlarını çattı. "Sırtına binmeyi yeğlerim, Baba—"

Fakat sürüngenimsi el uzanıp onu kavradı.

L'oric bu utanca ses çıkarmadan katlanmaya azmetti.

Osric kıyı şeridini takip ederek batıya uçtu. Fazla geçmeden orman belirdi ve arazi kuzeye doğru kıvrıldı. Ejderhanın pullu parmakları arasından hızla akan hava önce soğudu, ardından buz kesti. Çok aşağılardaki toprak yükselmeye başladı, dağ eteklerini çevreleyen ormanlar kozalaklı ağaçlara dönüştü. Derken L'oric yarıklarda ve çatlaklarda donmuş nehirler gibi uzanan karlar gördü.

Gelecekte bu kadim sahneyle uyumlu bir dağ hatırlamıyordu. *Belki bu anı da diğer pek çoğu gibi kusurludur.*

Osric alçalmaya başladı – ve L'oric ansızın beyaz, uçsuz bucaksız bir boşluk gördü. Sanki karşılarında şahlanan dağ ortadan ikiye bölünmüştü. O kenara yaklaşıyorlardı.

Ejderhanın hedefi neredeyse dümdüz, karla kaplı bir alandı. Alanın güney tarafında dimdik bir uçurum vardı. Kuzeyindeyse... kesif bir hiçlik.

Kanatlarını çırptıkça tozumsu kar bulutları kaldıran Osric bir an havada asılı kaldı, sonra da yükünü bıraktı.

Baş Büyücü beline kadar kara battı. O küfrederek daha sağlam

bir zemine çıkarken dev ejderha sarsıcı bir çatırtıyla bir kenara kondu.

Osric çabucak Liosan biçimini aldı ve rüzgârda saçları uçuşarak oğlunun yanına gitti.

Anının solgun kenarı yakınında... bir şeyler vardı. Bazıları nahifçe etrafta geziniyordu. Osric derin karlara bata çıka onlara doğru yürürken bir yandan da konuştu. "Yaratıkların dışarı taştığı olur. Sınır boyunca böyle şeylerle karşılaşırsın. Çoğu çabucak ölür ama bazıları oyalanır."

"Ne bunlar?"

"Çoğunlukla iblisler."

Osric hafifçe yön değiştirip buharlar çıkaran öyle bir yaratığın üstüne yürüdü. Yaratık dört uzvunu da hareket ettiriyor, pençeleriyle etrafındaki sulu karı tırmalıyordu.

Baba oğul onun önünde durdular.

Köpek ebatlarındaki sürüngenimsi yaratık bir maymununkine benzeyen dört ele sahipti. Geniş ve yassı başında büyük bir ağzı, burun deliği niyetine iki yarığı ve de elmas düzeninde dizilmiş, hafifçe çıkıntı yapan ve sulu dört gözü vardı. Gözbebekleri dikeydi ve hem karın hem de göğün yoğun parlaklığına rağmen o gözbebekleri açıktı.

"Kurald Thyrllan'dan gelmişe benziyor," dedi Osric.

"Bu ne tür bir iblis?" diye sordu L'oric, yaratığa bakarak.

"Hiçbir fikrim yok," diye yanıtladı Osric. "Elini uzat. Bak bakalım uysal mı."

"Uysal olması için önce bir zihninin olması gerekir," diye mırıldanan L'oric çömeldi.

Beni duyabiliyor musun? Sözlerimi idrak edebiliyor musun?

Dört göz kırpışarak ona baktı. Ve yaratık cevap verdi. "*Efsuncu. Beyan. Teşhis. Bize buraya geleceğin söylendi ama bu kadar çabuk mu? Boş bir soru.*"

Buralı değilim, diye açıkladı L'oric. *Sanırım ölüyorsun.*

"*Olan o mu? Şaşkın.*"

Sana bir alternatif önermek isterim. Bir adın var mı?

"*Ad? O sana lazım. Gözlem. Elbette. İdrak. Bir ortaklık, ruhlar bağı. Senden gelen güç, benden gelen güç. Canıma karşılık. Haksız pazarlık. Kozdan yoksun pozisyon.*"

Hayır, seni yine de kurtaracağım. Dünyama... daha sıcak bir yere gideceğiz.

"Sıcak? Düşünüyor. Ah, kuvvetimi çalmayan hava. Değerlendiriyor. Beni kurtar, Efsuncu, ve sonra bu ittifak hakkında daha ayrıntılı konuşalım."

L'oric kafa salladı. "Pekâlâ."

"Oldu mu?" diye sordu Osric.

Oğlu doğruldu. "Hayır ama benimle geliyor."

"Bağlanma olmadan iblis üstünde kontrol sağlayamazsın, L'oric. Raraku'ya döner dönmez sana saldırabilir. En iyisi arayışımızı sürdürüp daha yumuşak başlı bir yaratık bulalım."

"Hayır. Bu riske gireceğim."

Osric omuz silkti. "Nasıl istersen. Artık ilk ortaya çıktığın göle gitmeliyiz."

L'oric babasının yürüyerek uzaklaşmasını, sonra da durup bir kez daha ejderha şeklini almasını seyretti.

"Eleint!" diye Baş Büyücü'nün zihninde haykırdı iblis. *"Müthiş. Bir Eleint yoldaşın var."*

Babam.

"Baban! Heyecanlı sevinç! Heves. Adım Grikurbağa. Karanlığın Yirminci Mevsimi'nde Batakgölet Kaptısı'nda doğdum. Gururla. Ben de otuz bir kaptıya babalık ettim."

Peki buraya nasıl geldin, Grikurbağa?

"Ani huysuzluk. Fazladan bir sıçrayış."

Ejderha yaklaştı.

Grikurbağa kendini sıcak kumlara çekti. L'oric arkasına dönse de geçit şimdiden kapanıyordu. Sonuçta babasını bulmuştu ve ayrılışları da karşılaşmaları kadar kısa sürmüştü. Tam olarak ilgisizlik değil. Daha ziyade... dalgınlık. Osric'in ilgi duyduğu tek şey Osric'ti. Kendi meşguliyetleriydi.

Ancak şimdi L'oric'in kafasında bin tane daha soru belirdi. Onları babasıyla beraberken sorması gerekirdi.

"Pişman?"

L'oric iblise göz attı. "Toparlanıyor musun, Grikurbağa? Adım L'oric. Artık ortaklığımızı konuşalım mı?"

"Çiğ et kokusu alıyorum. Açım. Ye. Sonra konuş. İnat."

"Dilediğin gibi olsun. Çiğ ete gelince... sana daha uygun bir şey bulacağım. Neyi yiyip yiyemeyeceğine dair kurallar var."

"Onları bana açıkla. Temkinli. Gücendirmek istemem. Ama açım."

"Açıklayacağım..."

İntikam bunca zamandır can suyu olmuştu ve artık günler içerisinde ablasıyla yüz yüze gelip oyunun sonunu oynayacaklardı. Onlarınki çirkin bir oyundu ama yine de oyundu. Sha'ik akla gelebilecek hemen hemen her avantajın kendisinde olduğunu biliyordu. Tavore'un lejyonları acemiydi, arazi Sha'ik'e aitti, Kıyamet Ordusu isyanın gazilerinden müteşekkildi ve sayıca üstündü. Hortum Tanrıça'nın bir Ata Kovan'dan güç aldığını artık anlamıştı ve o kovan belki saf olmamakla birlikte otataralın etkilerine ya dirençli ya da bağışıktı. Tavore'un büyücüleri cesaretlerini yitirmiş iki Wickan bağcıdan ibaretken Sha'ik'in heyetine dört Baş Büyücü'nün yanı sıra Fayelle ve Henaras da dahil bir düzine cadı ve efsuncu dahildi. Her şey göz önüne alındığında yenilgi imkânsız gözükmekteydi.

Yine de Sha'ik dehşet içindeydi.

Genç kadın sarayı olan devasa, çok odalı çadırın merkez odasında tek başına oturuyordu. Tahtın yakınındaki maltızlar yavaş yavaş sönüyor, gölgeler dört bir yandan çörekleniyordu. Sha'ik kaçmak istiyordu. Oyun fazla zor, fazla sıkıntılıydı. Nihai vaadi amansızdı – hayal ettiğinden bile daha fazla. *İntikam boşa harcanan bir duygudur ama beni tüketmesine izin verdim. Onu bir armağan gibi tanrıçaya verdim.*

Hortum Tanrıça ruhunu daha sıkı tuttukça zihin açıklığı anları azalıyor, kış mevsimindeki çiçekler gibi solup gidiyordu. *Ablam, İmparatoriçe'yi sadakatine ikna etmek için beni onun güveniyle takas etti. Sırf kendi hırsları doğrultusunda. Ve mükâfatı Muavinlik makamı oldu. Gerçekler, amansız hakikatler işte böyle. Ben de karşılığında özgürlüğümü Hortum Tanrıça'nın gücüyle takas ettim ki ablamdan haklı bir öç alabileyim.*

Öyleyse birbirimizden çok mu farklıyız?

Zihin açıklığı anları hiçbir yere çıkmıyordu. Sha'ik sorular sorabiliyordu ama cevaplar bulmaktan âciz gözüküyordu. Beyanlardan bulunabiliyordu ama o beyanlar ne gariptir ki boş, önemden yoksun gözüküyordu. Düşünmekten alıkonuluyordu.

Neden?

Cevap alamayacağını, hatta cevap almak için çaba bile harcayamayacağını bildiği bir diğer soru. *Tanrıça düşünmemi istemiyor.* Eh, bu en azından bir tür teşhisti.

Birinin geldiğini sezdi ve muhafızlarına –Mathok'un seçtiği savaşçılara– ziyaretçiyi içeri almaları yönünde sessiz bir buyruk verdi. Odanın girişini kapatan perdeler iki tarafa ayrıldı.

"Senin gibi yaşlı biri için vakit geç oldu, Bidithal," dedi kadın. "Dinlenerek muharebeye hazırlanıyor olman gerekirdi."

"Pek çok muharebe var, Seçilmiş, ve bazıları çoktan başladı." Ağırlığını büyük ölçüde değneğine veren adam buruşuk dudaklarında hafif bir tebessümle etrafına bakındı. "Közler sönüyor," diye mırıldandı.

"Koyulaşan gölgelerin hoşuna gideceğini sanırdım."

Tebessümü gerilen Baş Büyücü omuz silkti. "Onlar benim değil, Seçilmiş."

"Değil demek?"

Tebessüm daha da gergin bir hâl aldı. "Ben asla bir Meanas rahibi olmadım."

"Hayır, burada Kurald Galain'in hayalet çocuğu Rashan'dı... lakin sahip çıktığı kovan yine de Gölge'ydi. En kadim üçlünün gizemlerini ne kadar kurcalarsan aradaki ayrımın o kadar azaldığını ikimiz de biliyoruz. Sonuçta Gölge, Işık ile Karanlık arasındaki çatışmadan doğar. Ve Meanas esasen Thyrllan ve Galain, Thyr ve Rashan kovanlarından alınır. Deyim yerindeyse karma bir disiplindir."

"İnsanlara açık çoğu sihir sanatı öyledir, Seçilmiş. Korkarım belirttiğin hususu idrak edemiyorum."

Kadın omuz silkti. "Gölge hizmetkârlarını beni gözetlesinler diye buraya yolladığını belirtiyorum, o kadar, Bidithal. Tanık olmayı umduğun nedir? Şu an beni gördüğün gibiyim."

Yaşlı adam değneğini bir omzuna dayayıp ellerini iki yana açtı. "Öyleyse yolladıklarım belki de casus değil koruyucudur."

"Korunmaya bu kadar muhtaç mıyım, Bidithal? Korkuların... belirli mi? Bana bunu söylemeye mi geldin?"

"O tehdidin gerçek doğasını öğrenmeme az kaldı, Seçilmiş. Yakında keşiflerini açıklayabileceğim. Lakin mevcut kaygılarım Baş Büyücü L'oric'le ve belki de Hayalet Elli'yle ilgili."

"Herhalde ikisinin de bir komploya iştirak ettiğinden kuşkulanmıyorsundur."

"Hayır ama burada faaliyet gösteren daha başka kuvvetler olduğunu düşünmeye başlıyorum. Bir kavuşumun merkezindeyiz, Seçilmiş. Üstelik sadece biz ve Malazanlılar arasındaki bir kavuşumdan bahsetmiyorum."

"Demek öyle."

"Hayalet Elli eskisi gibi değil. Yeniden bir rahip oldu."

Sha'ik'in kaşları içten bir inançsızlıkla kalktı. "Fener gitti, Bidithal—"

"Fener değil. Ama şunu düşün. Savaş tanrısı tahtından indirildi. Ve ihtiyaç gereği yerine bir başkası geçti. Bir zamanlar İlk Kahraman Treach olan Yaz Kaplanı. İlk İmparatorluk'un bir Tektutan'ı... şimdi de bir tanrı. Benimsemek istediği rolü tesis etmekte kendisine yardımcı olacak fani şampiyonlara ve avatarlara çok ihtiyacı olacak, Seçilmiş. Bir Fani Kılıç, Bir Kalkan Örsü, bir Destriyan – hepsi de kadim unvanlar... ve tanrının onlara aşılayacağı güçler."

"Hayalet Elli, Fener'den başka bir tanrıyı asla kabul etmez," diye ileri sürdü Sha'ik. "Bir tanrının da onu kucaklayacak kadar ahmak olabileceğini sanmam. Heboric'in geçmişini pek bilmiyorsun, Bidithal. O sofu biri değil. Bazı... suçlar işledi."

"Olsun varsın, Seçilmiş. Yaz Kaplanı seçimini yaptı."

"Ne olarak?"

Bidithal omuz silkti. "Heboric bir Destriyan'dan başka ne olabilir?"

"Bu fevkalade dönüşüme dair ne gibi bir kanıtın var?"

"Heboric iyi gizleniyor... ama yeterince iyi değil, Seçilmiş."

Sha'ik uzun bir müddet konuşmadı, ardından omuz silkti. "Yeni savaş tanrısının Destriyan'ı. Neden burada olmasın ki? Sonuçta bir savaşın içindeyiz. Bu... gelişmeyi düşüneceğim, Bidithal. Lakin şimdilik –tabii iddian doğruysa– konumuzla ilgisini göremiyorum."

"Belki en önemli ilgi aynı zamanda en basitidir, Seçilmiş: Hayalet Elli eskiden olduğu o derbeder, yararsız adam değil. Ve ülkümüze yönelik... kararsızlığı dikkate alınırsa bize potansiyel bir tehdit teşkil ediyor."

"Sanmam," dedi Sha'ik. "Ama dediğim gibi, üstünde düşüneceğim. Sen onu bırak da kocaman kuşku ağına L'oric de takıldı, öyle mi? Neden?"

"Son zamanlarda alışılmıştan daha kaçamak davranıyor, Seçilmiş. Geliş-gidişlerini gizleme çabaları aşırı denebilecek boyutlara ulaştı."

"Belki onu durmaksızın gözetlemenden bıkmıştır, Bidithal."

"Belki ama faaliyetlerini devamlı öğrenmeye çalışan kişinin ben olduğumu bilmediğinden eminim. Sonuçta Febryl ile Napanlının da kendi casusları var. İlgilerimde yalnız değilim. L'oric'ten korkuyorlar zira şimdiye dek yaptıkları her yaklaşımı geri çevirmiş bulunuyor."

"Bunu duymak beni sevindiriyor, Bidithal. L'oric konusunda gölgelerini geri çağır. Ve bu bir emirdir. Febryl'e, Korbolo Dom'a ve Kamist Reloe'ye odaklanırsan Hortum'un çıkarlarına daha iyi hizmet edersin."

Baş Büyücü hafifçe eğilerek selam verdi. "Pekâlâ, Seçilmiş."

Sha'ik yaşlı adamı süzdü. "Dikkatli ol, Bidithal."

Adamın biraz sarardığını, sonra da kafa salladığını gördü. "Zaten hep öyleyimdir, Seçilmiş."

Sha'ik elini hafifçe sallayarak onu başından savdı.

Bidithal tekrar selam verdi, ardından yürüyüş değneğini sıkıca tutup odadan topallayarak çıktı. Aradaki odalardan geçti, Mathok'un bir düzine suskun çöl savaşçısını geride bıraktı ve sonunda serin gece havasına adım attı.

Gölgelerimi geri çağırayım, öyle mi, Seçilmiş? Emir ver veya verme, öyle bir şey yapacak kadar budala değilim.

Çadırların ve kulübelerin arasındaki dar sokaklarda yürürken etrafında gölgeler toplandı. *Karanlığı hatırlıyor musun?*

Bidithal kendi kendine gülümsedi. Kırık kovanın bu parçası yakında başlı başına bir âlem olup çıkacaktı. Ve Hortum Tanrıça bir ruhbanlığa, fani dünyada bir güç yapısına ihtiyaç duyacaktı. Ve öyle bir örgütte Sha'ik'e yer olmayacaktı – belki şerefine kurulmuş küçük bir mabet hariç.

Tabii şimdilik Malazan İmparatorluğu'nun çabucak üstesinden gelinmesi lazımdı ve bunun için Hortum'un gücünün bir uzantısı olarak Sha'ik'e ihtiyaç vardı. Gölgelerin bu yolu sahiden de dardı. Bidithal'ın tahmininde Febryl'in Napanlıyla ve Kamist Reloe'yle kurduğu ittifak geçiciydi. O üşütük hergele, Malazanlılardan hiç hazzetmezdi. Muhtemelen kendisininkiler hariç her çıkarı müştereken ortadan kaldıracak gizli, nihai bir ihanet de planlarına dahildi.

O işin altında yatan hakikati açığa çıkaramam, beni harekete geçmeye zorlayan bir başarısızlığım oldu. Daha... ihtiyatlı davranmalıyım. Sha'ik'in tarafında yer almalıyım zira komploculari ezecek olan onun eli.

Ruhani seslerin tıslaması üzerine daldığı düşüncelerden irkilerek çıkan Bidithal durdu.

Ve karşısında Febryl'i buldu.

"Seçilmiş'le görüşmen verimli geçti mi, Bidithal?"

"Her zamanki gibi, Febryl." Gülümseyen Bidithal kadim Baş

Büyücü'nün gizli koruyucularına yakalanmadan nasıl bu kadar yaklaşabildiğini merak etti. "Benden isteğin nedir? Geç oldu."

"Vakit geldi," dedi Febryl alçak, fısıltılı bir tonla. "Seçim yapmalısın. Ya bize katıl ya da kenara çekil."

Bidithal kaşlarını kaldırdı. "Üçüncü bir seçenek yok mu?"

"Bizimle savaşmayı kastediyorsan cevap maalesef hayır. Lakin o konuyu şimdilik rafa kaldırmamızı öneririm. Onun yerine sana vereceğimizi ödülü duy – tabii bize katılır veya yolumuzdan çekilirsen."

"Ödül mü? Dinliyorum, Febryl."

"Malazan İmparatorluğu gibi Sha'ik de gidecek. Yedi Kent eskisi gibi özgür olacak. Fakat Hortum kalacak ve Dryjhna'ya –isyanın kalbinde yer alan ve daima kalacak olan Kıyamet tarikatına– iade edilecek. Öyle bir tarikatın bir efendiye, devasa ve zengin bir tapınakta yaşayan ve herkesten saygı gören bir Baş Rahip'e ihtiyacı olacak. Öyle bir tarikatı nasıl şekillendirirsin?" Febryl gülümsedi. "Görünen o ki çoktan işe koyulmuşsun, Bidithal. Evet, senin o... özel çocuklarından haberimiz var. Bir de tüm Yedi Kent'in emrine amade olduğunu, istenmeyen kızlarını sana teslim etmekten onur duyduğunu hayal et."

Dudaklarını yalayan Bidithal bakışlarını kaçırdı. "Bu konuya kafa yormalı—"

"Artık vakit yok. Ya bize katıl ya da kenara çekil."

"Ne zaman başlıyorsunuz?"

"Başladık bile, Bidithal. Muavin ile lejyonlarının gelmelerine sadece günler var. Daha şimdiden ajanlarımızı yerlerine yerleştirdik. Kendilerine verilmiş görevleri ifa etmeye hazırlar. Kararsızlık vakti geride kaldı. Karar ver. Şimdi."

"Pekâlâ. Yolunuz apaçık belli, Febryl. Teklifinizi kabul ediyorum. Ama tarikatımı dilediğim gibi şekillendirebilmeliyim. Müdahale olmadan—"

"Olmayacak. Sana söz—"

"O sözü veren kim?"

"Benim."

"Peki ya Korbolo Dom ile Kamist Reloe?"

Febryl'in tebessümü genişledi. "Onların yeminlerinin kaç paralık değeri var ki, Bidithal? Korbolo Dom bir zamanlar İmparatoriçe'ye yemin etmişti. Sha'ik'e de..."

Ona sen de yemin etmiştin, Febryl. "Öyleyse biz, yani sen ve ben birbirimizi anlıyoruz."

"Kesinlikle."

Bidithal, Baş Büyücü'nün yürüyüp gitmesini seyretti. *Gölge hülasalarımın beni çevrelediğini biliyordu ama onları dikkate almadı. Üçüncü bir seçenek yoktu. Karşı koysaydım buracıkta ölürdüm. Bunu adım gibi biliyorum. Hood'un nefesini bu ara sokakta hissedebiliyorum. Güçlerim... sekteye uğramış. Ama nasıl?* Febryl'in özgüveninin kaynağını keşfetmeliydi. Başka bir şey yapmadan, tek bir eylemde bile bulunmadan önce. *Peki o eylem ne olacak? Febryl'in teklifi... cazip.*

Lakin Febryl müdahale olmayacağına söz verirken dahi Bidithal'ın çoktan kurduğu güce kibirli bir kayıtsızlık sergilemişti. O kayıtsızlık derin bir bilgiyi işaret eder cinstendi. *Sonuçta hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyleri hiçe saymazsın. Hele ki bu safhada.*

Bidithal tapınağına yaptığı yolculuğa kaldığı yerden devam etti. Kendini... savunmasız hissetmekteydi. Bu alışılmadık bir histi ve uzuvlarında bir titreme hasıl etmekteydi.

Hafif bir batma hissinden sonra ciğerlerinden vücuduna bir uyuşukluk yayıldı. Nefes veresi gelmeyen, kısacık bir anlığına havaya duyduğu ihtiyacın kaybolduğunu düşünen Scillara başını geriye yasladı. Ardından bir öksürük krizine tutuldu.

"Sus," diye hırıldayan Korbolo Dom ağzı tıpalı bir şişeyi kadına doğru battaniyelerin üstünde yuvarladı. "İç, kadın. Sonra o paravanları aç – gözlerimden akan yaşlar nedeniyle hiçbir halt göremiyorum."

Scillara hasırlara basarak arka odalardan birine giden generalin ayak seslerini dinledi. Öksürüğü geçti. Göğsü sanki o yoğun, iç bayıcı sıvıyla doluydu. Başı dönüyor, daha az önce neler olduğunu anımsamakta zorlanıyordu. Febryl gelmişti. Galiba heyecanlıydı. Scillara'nın efendisi Bidithal ve ne zamandır beklenen bir zaferin tesisi hakkında konuşmuştu. Sonra ikisi birlikte iç odalara geçmişlerdi.

Scillara bir zamanlar zihin açıklığıyla düşünebildiğinden büyük ölçüde emindi – yine de o düşüncelerden çoğunun tatsız olduğu fikrindeydi. Dolayısıyla o günleri özlemek için pek bir sebebi yoktu. Hatırlamayı zahmetsiz bir hâle getiren zihin açıklığının kendisi hariç. Efendisine en iyi şekilde hizmet etmeyi canıgönülden istiyordu. Yeni sorumluluklar kazanmasına, belki de vücudunu erkeklere teslim etmesini gerektirmeyecek yeni roller almasına ye-

tecek bir başarıyla. Bidithal günün birinde şimdi yaptığı gibi bütün yeni kızlarla ayrı ayrı ilgilenemeyecekti – sayıları onun bile başa çıkamayacağı kadar çoğalacaktı. Scillara yaralamayı, zevki kesip atmayı halledebileceğinden emindi.

Kızlar elbette ki hürleştirilmeyi hoş karşılamayacaktı. En azından ilk başta. Ama Scillara onlara o konuda da yardım edebilirdi. Şefkatli sözler ve bol miktarda durhang fiziksel acıyı köreltirdi. Tabii hıncı da.

Kendisi hınç duymuş muydu? O kelime böyle hiç beklenmedik bir anda düşüncelerine nasıl karışmıştı?

Doğrulup oturdu ve minderlerden kalkıp dışarıdaki gece havasını kesen ağır paravanlara doğru yalpaladı. Çıplak olmasına rağmen soğuğa aldırış etmedi. Açıktaki memelerini ağırlaştıran hafif bir rahatsızlık vardı, o kadar. Şimdiye dek iki kere hamile kalmıştı ama Bidithal ona tohumun kökünü söküp vücudundan atan acı çaylar içirerek sorunu çözmüştü. O anlarda da aynı ağırlık ortaya çıkmıştı. Acaba Napanlının bir diğer tohumu daha içine kök mü salmıştı?

Scillara paravanlardan biri aşağıya katlanıncaya dek bağları çekiştirdi ve dışarıdaki karanlık sokağa göz gezdirdi.

Her iki muhafız da birkaç adım solunda kalan girişin yakınında görülebiliyordu. Miğferleri ve telabalarının kukuletaları tarafından yüzleri gizlenen adamlar ona baktı. Ve herhangi bir selam vermemelerine, yorumda bulunmamalarına karşın galiba bakmayı sürdürdüler.

Çadır odasını dolduran duman gözlerinin önüne kalıcı bir perde çekerek baktığı her şeyi örtmüşçesine gece havasında tuhaf bir donukluk vardı. Scillara durduğu yerde sallanarak biraz daha bekledi, ardından girişe gitti.

Febryl çadırın kanatlarını bağlamadan bırakmıştı. Kadın onları yana itip iki muhafızın arasına çıktı.

"Bu gecelik seninle işini bitirdi mi, Scillara?" diye sordu biri.

"Yürümek istiyorum. Nefes almak zor. Suda boğuluyor gibiyim."

"Evet, çölün ortasında boğuluyorsun," diye homurdandı diğeri, sonra bir kahkaha attı.

Tökezleyerek geçip giden Scillara rasgele bir yön seçti.

Ağır. Dopdolu. Çölün ortasında boğulmak.

"Bu gece değil, evlat."

Arkasına dönerken sendeleyen Scillara dengesini korumak için kollarını iki yana açtı ve peşinden gelmiş muhafıza gözlerini kıstı. "Ne?"

"Febryl casusluğundan usandı. Bidithal'ın bu kampta kör ve sağır kalmasını istiyor. Üzgünüm, Scillara. Cidden." Muhafız zırhlı parmaklarıyla onu sıkıca kolundan tuttu. "Bence sana merhamet gösteriliyor ve sonun elimden geldiğince acısız olacak. Zira bir zamanlar senden hoşlanırdım. Hep gülümserdin ama tabii asıl sebep durhangdı." Konuşurken Scillara'yı anacaddeden çıkarıp çadır duvarlarının arasındaki çöp dolu koridorlara soktu. "Ama evvela senden zevk alasım geliyor. Hem son sevişme hatıran için çarpık bacaklı bir Napanlı yerine çölün bir evladı daha iyi olur, değil mi?"

"Beni öldürmeye mi niyetlisin?" Scillara bu düşünceyle, hatta düşünme eylemiyle sorun yaşıyordu.

"Korkarım mecburum, evlat. Efendime karşı gelemem – özellikle de böyle bir konuda. Yine de bunu bir yabancının değil de benim yapacağıma sevinmelisin. Zira dediğim gibi zulmetmeyeceğim. İşte, şu harabelere gir, Scillara – zemin süpürülüp temizlenmiş. İlk defa kullanılmayacak ama bütün belirtiler hemen sonra yok edilirse bulunacak bir kanıt kalmaz, değil mi? Bahçede cesetler için eski bir kuyu var."

"Beni kuyudan aşağı mı atacaksın?"

"Seni değil, sadece bedenini. Ruhun o zamana kadar Hood'un kapısından geçmiş olacak, evlat. O kadarından emin olacağım. Neyse, gel şuraya, pelerinimin üstüne uzan. Güzeller güzeli vücuduna elimi süremeden yeterince baktım. O dudakları öpmeyi de düşledim."

Scillara pelerinin üstünde yatarak sönük, bulanık yıldızları seyrederken muhafız kılıç kemerini çözdü ve zırhını çıkarmaya başladı. Scillara adamın yalımı siyah bir parıltı saçan bir bıçak çektiğini ve döşeme taşlı zeminin bir tarafına bıraktığını gördü.

Sonra adamın elleri bacaklarını iki yana itti.

Zevk yok. Kayboldu. Yakışıklı bir adam. Bir kadının kocası. Zevki işe yeğliyor. Bir zamanlar ben de öyleydim. Sanırım. Ama artık zevk diye bir şey bilmiyorum.

Bu da geriye işten başka bir şey bırakmıyordu.

Altındaki pelerin buruşurken kulakları adamın homurtularıyla doldu. Scillara elini sakince yana uzatıp bıçağın sapını kavradı. Si-

lahı havaya kaldırırken boştaki eli de muhafızın üzerinde diğerine katıldı.

Sonra bıçağı adamın beline sapladı. Yalımın sivri ucu iki omurun arasını oyarak omuriliği ikiye ayırdı, zarları delerek muhafızın orta ve alt bağırsaklarını deşerken yoluna kesik kesik devam etti.

Adam ölüm ânında onun içine boşaldı. Titremeleri birer seğirme hâlini aldı, nefesi ansızın gevşeyen ağzından tıslayarak çıktı, alnı kadının sağ kulağının yanındaki taş zemine çarptı.

Scillara bıçağı sapına kadar –kuvvetinin yettiği yere kadar– muhafızın belinde gömülü bıraktı ve kıpırtısız bedeni iterek yana yuvarladı.

Son sevişme hatıran için bir çöl kadını.

Doğrulup oturan Scillara öksürmek istese de o dürtü geçinceye dek yutkundu. Soluması gitgide yavaşladı.

Ben devamlı dolan ama içinde hep daha fazlası için yer olan bir kabım. Daha fazla durhang, daha fazla erkek ve onların dölü için. Efendim zevk yerimi bulup benden aldı. Hep dolsam da asla dopdolu değilim. Bu kabın dibi yok. Efendim bunu yaptı.

Hepimize.

Ayağa kalkıp yalpaladı. Muhafızın ölüsüne, altında yayılan ıslak lekeye uzun uzun baktı.

Arkasından bir ses geldi. Scillara döndü.

"Seni gidi katil sürtük."

Bir hançer çekerek üstüne gelen ikinci muhafıza kaşlarını çattı.

"Budala seninle bir süre yalnız kalmak istedi. Febryl'in buyruklarını hiçe sayarsan olacağı budur. Onu uyarmıştım—"

Scillara adamın hançer tutan eline baktığı için diğer elin hızla gelip çenesine sert bir yumruk atmasına hazırlıksız yakalandı.

Kırpışan gözleri sarsıcı, mide bulandırıcı bir harekete açıldı. Bir kolundan çekilerek çöplerin arasında sürükleniyordu. İleride bir yerden kenef hendeğinin sıcak, zehirli nefesi andıran, sis kadar yoğun kokusu geliyordu. Dudakları patlamıştı, ağzında kan tadı vardı. Muhafızın tuttuğu kolun omzu zonkluyordu.

Adam kendi kendine mırıldanıyordu. "... sahiden de güzel şeymiş. Bakalım pisliğin içinde boğulurken güzel bir tarafı kalacak mı? Ahmak herif geberdi gitti. Üstelik görevi ne kadar da basitti. Sanki bu kahrolasıca kampta orospu kıtlığı var da. Ne... kim—"

Adam durmuştu.

Başı gevşekçe sarkan Scillara karanlıktan güdük bir figürün çıktığını görür gibi oldu.

Muhafızın bileğini bırakmasıyla kolu ıslak, pis çamura düştü. Adamın kılıcına uzandığını gördü.

Derken muhafızın başı kırılan dişlerin sesiyle aniden kalktı. Bunu Scillara'nın uyluklarına sıçrayan sıcak bir püskürtü izledi. Kan.

Scillara'ya muhafızın katilinin bir elinden zümrüt yeşili tuhaf bir ışık saçılıyormuş gibi geldi. O el dev bir kedininki gibi pençemsiydi.

Figür yattığı yerde kıpırdamayı bırakmış muhafızın üzerinden geçti ve yanına gelip yavaşça çömeldi.

"Ben de seni arıyordum," diye hırıldadı adam. "Daha doğrusu öyle yaptığımı daha yeni fark ettim. Tekil hayatların bütün bu keşmekeşe tekrar tekrar karışması, hep beraber o koca girdaba yakalanması ne kadar olağanüstü. Sanki döndükçe dönüyor ve devamlı batıyoruz. Hiç durmadan. Yüzerek akıntıdan kurtulabileceğimizi sandığımız için amma da aptalız."

Yabancının üstüne düşen gölgeler bir garipti. Adam palmiyelerin ve uzun otların altında durur gibiydi – ama hayır, geniş omuzlu bodur adamın yukarısında sadece gece göğü vardı. Scillara adamın kaplan desenli dövmelerle kaplı olduğunu fark etti.

"Son zamanlarda epey bir cinayet işlendi," diye mırıldanan adam onu kehribar sarısı gözlerle süzdü. "Sanırım boştaki bütün o iplikler düğümleniyor."

Scillara adamın o ışık saçan pençemsi elini aşağıya uzatmasını seyretti. Avuç memelerinin arasına değdiğinde sıcaktı. Sivri tırnak uçları cildine battı ve vücudundan bir titreme geçti.

O titreme yayılarak damarlarında sımsıcak aktı. Isı aniden yoğunlaşarak boğazına, ciğerlerine, bacaklarının arasına yayıldı.

Adam ofladı. "Nefesindeki hırıltının ince hastalıktan kaynaklandığını sanmıştım. Ama hayır, çok fazla durhangdanmış. Geri kalanına gelince; eh, zevkin tuhaf bir yanı işte. Bidithal'ın asla anlayamayacağı bir şey. Düşmanı acı değildir. Hayır, acı sadece kayıtsızlığa giden bir yoldur. Ve kayıtsızlık ruhu yok eder. Tabii Bidithal yok edilmiş ruhlardan hoşlanır – kendisininkini yansıttıkları için."

Adam konuşmaya devam ediyorsa bile Scillara artık onu işitmiyordu. Uzun zaman önce kaybettiği duyumlar durhangın henüz kaybolmamış tatmin edici pusunda hafifçe körelerek de olsa içine

akıyordu. Bacaklarının arası ağır bir kullanım görmüş gibi geliyordu ama Scillara bu hissin geçeceğini biliyordu.

"Hınç."

Adam onu kollarına alırken duraksadı. "Bir şey mi dedin?"

Hınç. Evet. O. "Beni nereye götürüyorsun?" Soru öksürükler arasında geldi. Adam cevap vermeden önce Scillara onun kollarını yana itti ve eğilerek balgam tükürdü.

"Tapınağıma. Korkma, güvenlidir. Seni orada ne Febryl ne de Bidithal bulabilir. Zorla iyileştirildin, evlat, ve uyumaya ihtiyacın var."

"Benden ne istiyorsun?"

"Henüz emin değilim. Sanırım yakında yardımına ihtiyaç duyacağım. Ama seçim sana kalmış. İstemediğin bir şeyi de... teslim etmen gerekmeyecek. Ve eğer çekip gitmeyi seçersen o da olur. Sana para ve erzak veririm – hatta belki bir de at bulurum. Bütün bunları yarın konuşuruz. Adın ne?"

Adam tekrar eğilip onu zahmetsizce kaldırdı.

"Scillara."

"Ben de Heboric. Yaz Kaplanı ve Savaş Tanrısı Treach'in Destriyan'ı."

Scillara kendisini yol boyunca taşımaya başlayan adama bakakaldı. "Korkarım seni hayal kırıklığına uğratacağım, Heboric. Sanırım rahiplere yeteri kadar doydum."

Omuz silktiğini hissettiği adam ona bitkin bir tebessüm etti. "Sorun değil. Al benden de o kadar."

L'oric iblis familyarı Grikurbağa için yeni kesilmiş bir kuzuyla beraber geri geldikten kısa süre sonra Felisin uyandı. Kız muşambanın altında ilk kez kıpırdanırken Baş Büyücü onu kemik çatırtılarının uyandırdığını tahmin etti.

İblisin iştahına diyecek yoktu ve L'oric onun yemek yemeye haldır huldur yaklaşımını değilse bile azmini takdir etmekten kendini alamadı.

Felisin battaniyelere sarınmış vaziyette dışarı çıkıp L'oric'in yanına geldi. Genç, bronzlanmış yüzünün çevresine dökülen saçları karmakarışıktı. Hiç konuşmadan iblisin kuzuyu yüksek sesli, şiddetli yutkunmalarla bitirmesini seyretti.

"Grikurbağa," diye mırıldandı L'oric. "Yeni familyarım."

"Familyarın mı? Tam tersinin doğru olmadığından emin misin? O şey ikimizi birden yiyebilir."

"İyi bir gözlemci. Kız haklı, yoldaşım L'oric. Hüzünlü. Badi badi yürürüm. Maalesef. Uyuşukluğun savunmasızlığı. Perişan. Yapayalnız."

"Pekâlâ." L'oric gülümsedi. "İttifak, ortaklığımız için daha uygun bir sözcük olur."

"Çizmelerin çamura bulanmış. Ayrıca tabanlarına sazlar ve otlar yapışmış."

"Geceleyin yolculuk ettim, Felisin."

"Müttefik mi arıyordun?"

"Kasten değil. Hayır, arayışım cevaplar içindi."

"Peki hiç buldun mu?"

Baş Büyücü tereddüt etti, ardından iç geçirdi. "Birkaç tane. Umduğumdan daha az. Ama bir şeyi kesinkes bilerek geri döndüm. Ve o şey, senin yakında gitmen gerektiği. Mümkün olan en kısa zamanda."

Kızın bakışları meraklıydı. "Ya sen ne olacaksın?"

"Fırsat bulur bulmaz peşinden geleceğim."

"Yalnız mı gideceğim?"

"Hayır. Grikurbağa'yı yanına alacaksın. Ve umarım... birini daha."

Kız kafa salladı. "Hazırım. Bu yerden bıktım usandım. Artık Bidithal'dan intikam alma hayalleri kurmuyorum. Sadece çekip gitmek istiyorum. Korkaklık mı ediyorum?"

L'oric başını yavaşça iki yana salladı. "Bidithal suçlarına uygun bir şekilde halledilecek, evlat."

"Onu öldürmeye niyetliysen Grikurbağa'yı benimle göndermemeni öneririm. Bidithal güçlü – belki de zannettiğinden bile fazla. Yalnız başıma yolculuk edebilirim. Sonuçta kimse peşime düşmeyecek."

"Hayır. Bidithal'ı öldürmeyi ne kadar çok istesem de ölümü benim ellerimden olmayacak."

"Söylediklerinde –veya belki de söylemediklerinde– meşum bir şey var, L'oric."

"Bir kavuşum gerçekleşecek, Felisin. Bazı... beklenmedik konukların da katılacağı bir kavuşum. Ve buradakilerin onlar karşısında uzun süre sağ kalabileceğini sanmıyorum. Muazzam bir... katliam olacak."

"Öyleyse sen neden kalıyorsun?"

"Tanıklık etmek için, evlat. Yapabildiğim kadar uzun bir süre."

"Neden?"

L'oric yüzünü buruşturdu. "Dediğim gibi, hâlâ cevaplar arıyorum."

"Ve o cevaplar hayatını riske atmana değecek kadar önemli, öyle mi?

"Evet. Artık seni bir süreliğine Grikurbağa'ya emanet ediyorum. Güvendesin. Geri gelirken yanımda erzak ve binek getireceğim."

Felisin dört gözlü, pullu, maymunumsu yaratığa göz attı. "Güvende olduğumu söylüyorsun. En azından bu şeyin karnı acıkana dek."

"*Kadirşinas. Bunu koruyacağım. Ama çok gecikme. Ha ha.*"

Şafak doğu göğünü ışığa boğarken Heboric konuğunu beklemek için dışarı çıktı. Destriyan elinden geldiğince gölgelerde kaldı – tam o sırada yürüyerek görüş alanına giren L'oric'ten değil, olası diğer gözcülerden saklanmak amacıyla. O gözcüler çadırın girişinde çömelmiş bir figür tespit edebilirdi ama görecekleri bununla sınırlı kalırdı. Heboric üstüne kalın bir pelerin sarıp kukuletayı başına geçirmiş, ellerini kıvrımların arasına sokmuştu.

L'oric yaklaşırken adımlarını yavaşlattı. Gerçeği bu adamdan gizlemek olmazdı ve Baş Büyücü'nün gözlerinin fal taşı gibi açıldığını gören Heboric gülümsedi.

"Evet," diye mırıldandı yaşlı adam, "gönülsüzdüm. Ama olan oldu ve durumu kabullendim."

"Peki Treach'in tüm bunlara ilgisi ne?" diye sordu L'oric, uzun ve huzursuz bir duraksamanın ardından.

"Bir muharebe yaşanacak," diye omuz silkerek yanıtladı Heboric. "Onun ötesinde... eh, emin değilim. Bekleyip görmemiz gerekecek."

L'oric'in yorgun bir hâli vardı. "Seni buradan ayrılmaya, Felisin'i de alıp gitmeye ikna etmeyi umuyordum."

"Ne zaman?"

"Bu gece."

"Kızın kampını bir fersah uzağa, vahanın kuzeydoğu sınırının ötesine taşı. Üç binek üç de yük atı. Üç kişiyi G'danisban'a kadar götürmeye yetecek kadar erzak ve su."

"Üç mü?"

Heboric gülümsedi. "Farkında değilsin ama üç kişi olmamızda belirli bir... şiirsellik var."

"Pekâlâ. Peki, Felisin'e ne kadar beklemesi gerekeceğini söyleyeyim?"

"Uygun bulduğu kadar, L'oric. Tıpkı senin gibi ben de burada birkaç gün daha kalmaya niyetliyim."

Baş Büyücü'nün gözleri kısıldı. "Kavuşum."

Heboric kafa salladı.

L'oric iç geçirdi. "Sen de ben de ahmağız."

"Muhtemelen."

"Bir zamanlar aramızda ittifak kurmayı umuyordum, Hayalet Elli."

"Öyle bir ittifak üç aşağı beş yukarı zaten var, L'oric. Felisin'in güvenliğini sağlamaya yetecek kadar. Hoş, şimdiye kadar o sorumluluğumuzu pek yerine getiremedik ya, orası ayrı. Faydam dokunabilirdi," diye hırıldadı Heboric.

"Madem Bidithal'ın ona ne yaptığını biliyorsun, intikam peşinde koşmamana şaşırdım."

"İntikam mı? Öyle bir şeyin ne anlamı olur ki? Hayır, L'oric, Bidithal'ın kasaplığına verilecek daha iyi bir cevabım var. Bidithal'ı kaderine bırak..."

Baş Büyücü şaşırdı, ardından gülümsedi. "Ne tuhaf. Kısa bir süre önce aynı sözleri Felisin'e söylemiştim."

Heboric adamın yürüyüp gitmesini seyretti. Az sonra Destriyan da dönüp tapınağına girdi.

"Sanki üzerlerinde bir... durdurulamazlık var..."

Uzak lejyonların yolu üzerinde duruyorlardı. Seyrettikleri demir ışıltısı o açıdan dümdüz yükselirmiş gibi gözüken ve yüksek çöl rüzgârlarıyla gökte puslu bir leke bırakan bir toz sütununun altında eriyik metal gibi dalgalanıyordu. Leoman'ın sözleri üzerine Corabb Bhilan Thenu'alas'ı bir ürperti aldı. Yırtık pırtık telabasının kıvrımlarından toz yağıyordu; Hortum Duvarı'nın bu kadar yakınındayken havada asılı duran kum zerreleri ağzına kaçıyordu.

Leoman eyerinde dönüp savaşçılarını gözden geçirdi.

Kırık kargısını üzengi yuvasına takan Corabb eyerinde kaykıldı. Bitkin durumdaydı. Hemen hemen her gece akın girişiminde bulunmuşlardı ve kendi bölüğü çatışmalara doğrudan katılmadığında bile arkası korunacak ricatlar, durdurulacak karşı saldırılar, sonra da kaçışlar yaşanmıştı. Daima kaçışlar. Sha'ik, Leoman'a beş bin savaşçı verseydi kaçan taraf Muavin ile ordusu olurdu. Haşatları çıkmış bir vaziyette Aren'e kadar topallamaları gerekirdi.

Yine de Leoman sahip olduklarıyla elinden geleni yapmıştı ve –kanlarını akıtarak– çok değerli birkaç gün kazanmışlardı. Dahası Muavin'in taktiklerini ve askerlerinin azmini ölçmüşlerdi. Düzenli piyadelere uyguladıkları toplu baskı birden fazla kez onları geri püskürtmüştü ve Leoman'ın yeterince askeri olsaydı baskıyı sürdürerek düşmanı bozguna uğratabilirlerdi. Lakin her seferinde Gall'ın Yanık Gözyaşları, yahut Wickanlar, yahut o kahrolasıca komandolar imdada yetişmişti ve çöl savaşçılarının kaçmaları, peşlerinde Leoman'ınkiler kadar hünerli ve inatçı atlı savaşçılarla geceye karışmaları gerekmişti.

Geriye yaklaşık yedi yüz kişi kalmıştı – yaralı hâlde arkalarında bıraktıkları pek çok kimse Khundryl Yanık Gözyaşları tarafından bulunup katledilmiş, çeşitli vücut parçaları ganimet olarak toplanmıştı.

Leoman bir kez daha eyerinde önüne döndü. "Bizden bu kadar."

Corabb kafa salladı. Malazan ordusu akşama doğru Hortum Duvarı'na ulaşacaktı. "Belki Muavin'in otataralı yetersiz kalır," diye fikir yürüttü. "Belki tanrıça topunu birden bu gece yok eder."

Leoman'ın ilerleyen lejyonlara doğru mavi gözlerini kısmasıyla gözlerinin iki yanındaki çizgiler derinleşti. "Sanmam. Hortum'un sihrinde saf hiçbir şey yok, Corabb. Hayır, vahanın tam kenarında bir muharebe olacak. Korbolo Dom, Kıyamet Ordusu'na komuta edecek. Sen, ben ve muhtemelen Mathok da... durup seyretmek için uygun bir gözlem noktası bulacağız."

Corabb yana eğilip tükürdü.

"Bizim savaşımız bitti," diye sözlerini tamamlayan Leoman dizginleri eline aldı.

"Korbolo Dom'un bize ihtiyacı olacak," diye belirtti Corabb.

"Olursa yenildiğimiz kesindir."

Bitkin atlarını hareketlendirip Hortum Duvarı'ndan geçtiler.

Jhag atı yarım gün boyunca eşkin gidebiliyor, başını önüne eğip bir çanlığına seke seke yürüyor, sonra da hava kararıncaya dek eşkinine devam edebiliyordu. Havok, adını aldığı da dahil, Karsa'nın hayatı boyunca tanıdığı hiçbir hayvana benzemiyordu. Ugarat'ın kuzey tarafına surlardaki gözcüleri görebileceği kadar yaklaşmışlardı ve oradakiler Teblor'un nehri aşan geniş taş köprüyü geçmesini engellemek için yirmi kadar atlı savaşçı yollamıştı. O savaşçıların köprüye Karsa'dan çok daha önce ulaşmaları gerekirdi.

Fakat Havok neye ihtiyaç olduğunu anlamış ve boynunu ileri uzatarak eşkinini dörtnala bir koşuya çevirmiş, oraya peşlerindeki savaşçılardan elli adım önce gelmişti. Köprüdeki yaya trafiği önlerinden kaçışmıştı ve yapı, el arabaları ile kağnıların etrafından kolayca dolaşabilecekleri kadar genişti. Ugarat Nehri ne kadar geniş olsa da bir düzine kalp atımı süresinde karşıya geçmişlerdi ve Ugarat Odhan'a çıkmalarıyla taştan ayrılıp sıkı toprağa ayak basan Havok'un toynak gümbürtüleri tını değiştirmişti.

Mesafeler Karsa Orlong için önemini kaybetmiş gibiydi. Havok onu zahmetsizce taşıyordu. Eyere ihtiyacı yoktu ve aygırın boynuna dolanmış tek bir dizgin, onu yönlendirmesine yetiyordu. Teblor ayrıca geceleri ata köstek vurmuyor, öyle yapmaktansa onu dört bir yönde yayılan engin çayırlarda otlanmaya bırakıyordu.

Ugarat Odhan'ın kuzey bölümü iki büyük nehrin –Ugarat ve bir de Karsa'nın ya Mersin ya da Thalas diye adlandırıldığını hatırladığı bir diğerinin– içe dönük kıvrımları arasında daralmıştı. Kuzey güney yönünde uzanan bir tepe sırası iki nehri birbirinden ayırmış, tepelerin zirvelerindeki ve yamaçlarındaki topraklar bhederinlerin binlerce yıllık göçleri sonucu ezilerek sımsıkı bir hâl almıştı. O sürüler artık yoktu ama yırtıcıların ve avcıların onları devirdiği yerlerde kemikleri duruyordu ve seyrek nüfuslu –o da ancak yağışlı mevsimde– arazi artık zaman zaman otlak olarak kullanılıyordu.

O tepeleri aşmaya harcadığı haftada Karsa sadece çoban kamplarından kalma izlere ve sınır kurganlarına rastladı. Otlayan yegâne hayvanlar antiloplar ve yalnızca geceleri beslenen, gündüzlerini ise sararmış uzun otların gür olduğu alçak alanlarda yatarak geçiren iri bir geyik cinsiydi. Saklandıkları yerden kolayca çıkarılıp yakalanan bu hayvanlar Karsa'ya arada bir ziyafet imkânı sağladı.

Sığ Mersin Nehri, yağışsız mevsimin bu kadar sonlarında neredeyse kupkuruydu. Bir forddan nehrin karşısına geçen Karsa akabinde kuzeydoğuya yönelip Thalas Dağları'nın güney eteklerinden dolaşan patikalara geldi, sonra da Kutsal Çöl'ün tam kenarındaki Lato Revae şehrine doğru doğu yönünde ilerledi.

Geceleyin şehir surlarının güneyindeki yoldan giderek her türlü temastan kaçındı ve ertesi günün şafağında Raraku'ya çıkan geçide ulaştı.

Israrcı bir ivedilik Karsa'yı güdülüyordu. Kendi zihnindeki arzuya açıklama getiremese de onu sorgulamıyordu. Uzun bir süre-

dir ortalarda yoktu ve Raraku'daki muharebenin henüz cereyan ettiğini sanmasa da eli kulağındaymış gibi geliyordu.

Ve Karsa orada bulunmak istiyordu. Malazanlıları öldürmek için değil, Leoman'ın arkasını kollamak için. Fakat daha karanlık bir gerçek vardı ve bunun farkındaydı. Muharebe günü tam bir kaos yaşanacaktı ve Karsa Orlong o kaosu katmerlemeye niyetliydi. *Sha'ik olsun veya olmasın kampında sadece ölümü hak edenler mevcut. Ve onlara hak ettiklerini vereceğim.* Sebepler, edilecek hakaretler, açığa vurulacak aşağılamalar, işlenen suçlar listesi çıkarmaya zahmet etmedi. Yeterince uzun bir süre pek çok şeye kayıtsız kalmıştı. Ruhunun en büyük kuvvetlerini dizginlemişti ve hüküm verip Teblorlara yakışır bir kararlılıkla o hükümleri yerine getirmek de onların arasındaydı.

Düzenbazlara ve muzırlara yeterince göz yumdum. Artık onlara kılıcım cevap verecek.

Toblakai savaşçı, bir isim listesi hazırlamaya daha bile az ilgiliydi zira isimler yeminlere davetiye çıkarırdı ve zaten yeterince yemini vardı. Hayır, canı kimi isterse onu öldürecekti.

Yuvaya dönüşü iple çekiyordu.

Tabii oraya vaktinde ulaşırsa.

Yamaçlardan Kutsal Çöl'e inip de çok daha kuzeyde ve doğuda Hortum Duvarı'nın kızıl hiddet sorgucunu görünce içi rahatladı. Artık sadece günler kalmıştı.

O uzak öfke karşısında gülümsedi zira hâlinden anlıyordu. Çok uzun bir süre zaptedilmiş –zincire vurulmuş– tanrıça yakında gazabını kusacaktı. Karsa onun açlığını kılıcının içindeki çift ruhlar kadar somut bir şekilde sezebiliyordu. Geyik kanı fazla suluydu.

Havok'u bir tuz düzlüğünün kenarına yakın eski bir kampta durdurdu. Arkasındaki yamaç atına Hortum Duvarı'nın o tarafındaki son besini ve suyu sunduğundan burada vakit geçirip yolculuk için ot demetleyecek, kampın on adım uzağındaki pınardan su tulumlarını dolduracaktı.

Jhag Odhan'dan aldığı bhederin dışkılarının sonuncusuyla –ancak nadiren yaptığı gibi– bir ateş yaktı ve bir yemeğin ardından mahvolmuş T'lan Imass'ı içeren çantayı açıp kalıntıları ilk defa dışarı çıkardı.

"Benden kurtulmak için sabırsızlanıyor musun?" diye kuru, hırıltılı bir sesle sordu 'Siballe.

Homurdanan Karsa yaratığı süzdü. "Uzun bir yolculuk yaptık, Bulunmamış. Sana bakmayalı epey olmuştu."

"Öyleyse neden şimdi bakmayı seçtin, Karsa Orlong?"

"Bilmiyorum. Şimdiden pişmanım."

"Kumaşın örgüleri arasından güneşin ışıklarını gördüm. Karanlığa yeğlerim."

"Neyi yeğlediğin beni neden ilgilendirsin?"

"Çünkü, Karsa Orlong, aynı Hane dahilindeyiz. Zincirler Hanesi. Efendimiz—"

"Benim bir efendim yok," diye homurdandı Teblor.

"Tam da onun istediği gibi," cevabını verdi 'Siballe. "Sakat Tanrı senden diz çökmeni beklemiyor. Fani Kılıcına, yani Zincirler Şövalyesi'ne emirler vermiyor. Hâlâ anlamadıysan sen osun; daha en başından beri bu rol için biçimlendirildin."

"Ben şu Zincirler Hanesi'ne dahil değilim, T'lan Imass. Başka bir sahte tanrıyı da kabul etmeyeceğim."

"O sahte değil, Karsa Orlong."

"Senin kadar sahte," dedi savaşçı, dişlerini göstererek. "Gelsin karşıma çıksın da kılıcım benim adıma konuşsun. Biçimlendirildiğimi söylüyorsun. Öyleyse vermesi gereken bir yığın hesap var."

"Tanrılar onu zincire vurdu."

"Ne demek istiyorsun?"

"Onu zincirlerle yere bağladılar, Karsa Orlong. Helak oldu. Ebedi bir acı içerisinde. Esareti onu çarpıttı ve artık tek bildiği cefa."

"Öyleyse onun zincirlerini kıracağım."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Sonra da onu öldüreceğim."

Karsa parçalanmış T'lan Imass'ı tek kolundan tutup tekrar çantaya tıktı. Sonra da ayağa kalktı.

Önünde yapılacak büyük işler vardı. Bu tatmin edici bir düşünceydi.

Hane dediğin de bir hapishane. Ve hapishaneler canıma tak etti. Etrafıma duvarlar çekersen o duvarları yıkarım.

Sözlerimden şüphe duyarsan, Sakat Tanrı, buna pişman olursun...

22

Otataralın sihirden doğduğu kanaatindeyim. Sihrin gizli enerjilerden beslendiği fikrine tutunursak o enerjilerin sınırları olduğunu da kabul etmemiz gerekir. Yeterince enerjinin açığa vurulup bilahare kontrolden çıkması o yaşam kuvvetlerini pekâlâ kurutabilir.

Dahası, söylenene göre Ata kovanlar otataralın köreltici etkisine direnir ve bu durum dünyanın enerji seviyelerinin son derece çok katmanlı olduğunu akla getirir. Kişinin tek yapması gereken cismani bedeninin yaşam enerjisini taş benzeri cansız nesneler dahilindeki inkâr edilemez enerjiyle kıyaslamaktır. Özensiz bir inceleme ilki canlıyken diğerinin öyle olmadığı sonucunu doğurabilir. Bu bakımdan otataral belki de ilk başta göründüğü kadar etkisizleştirici değildir...

Dünyanın Fiziki Nitelikleri Üzerine Fikirler
Mottlu Tryrssan

Orta piyadelerden oluşan Dokuzuncu, On Birinci ve On İkinci mangalar Dokuzuncu Bölüğün komandolarına dahil edilmişti. Birinci, İkinci ve Üçüncü mangaların –bol kaslı ve alnı eğik ağır piyadelerin– de yakında onlara katılarak münferit bir muharebe birimi oluşturacakları yönünde dedikodular vardı.

Yeni gelen mangalardan hiçbiri Teller'e tamamen yabancı değildi. Teller Dokuzuncu Bölük genelinde isimleri öğrenmeye ve simaları ezberlemeye özen göstermişti.

Bölünen geceler sebebiyle ayakları ağrıyan ve kendini yorgun hisseden çavuş ile mangası bir yemek ateşinin etrafına yayılmış

yatıyor, kamp kurmuş ordunun bin adım kuzeyindeki Hortum Duvarı'nın kesintisiz uğultusu onlara ninni gibi geliyordu.

Dokuzuncu Manga'dan Çavuş Merhem askerlerini yeni kamplarına yönlendirdikten sonra oraya geldi. Uzun boylu ve geniş omuzlu Dan Honlu baskı karşısındaki soğukkanlı aldırışsızlığıyla Teller'i etkilemişti. Balm'ın mangası şimdiye dek çatışmadan nasibini almış olup Onbaşı Ölükoku, Gırtlakkesen, Güneşekarşı, Galt ve Lobe isimleri daha şimdiden lejyonda anlatılan öyküler arasındaydı. Aynı şey diğer iki manga için de bir dereceye kadar geçerliydi. Moak, Yanık ve İstifçi. Thom Tissy, Lale, Rampa ve Kadir.

Ağır piyadeler henüz kılıçlarını ıslatmış değillerdi ama disiplinleri Teller'i etkilemeye yetmişti – *tabii alnı eğiklerde disiplini sağlamak daha kolaydır, o ayrı. Onlara sabit durmalarını söylersen kayaç tabakasına kadar kök salarlar.* İçlerinden birkaçının aheste adımlarla oraya doğru ilerlemesi dikkatinden kaçmadı. Parlakzekâ, Çanak, Kısaburun ve Uru Hela. Hepsi de birbirinden sert mizaçlıydı.

Çavuş Merhem çömeldi. "Sen o Teller denensin, değil mi? Gerçek adın bu değilmiş."

Teller kaşlarını kaldırdı. "Sanki 'Merhem' gerçek de."

Esmer tenli genç adamın çattığı kaşları yüzünün ortasında birleşti. "Evet, öyle."

Teller Dokuzuncu Manga'ya mensup başka bir askere göz attı. Yakınlarda dikilen adamın bir şeyleri öldürmek ister gibi bir hâli vardı. "Peki ya ondan ne haber? Adı neydi, Gırtlakkesen mi? Anası yavrusuna o adı mı yakıştırmış?"

"Bilemem," cevabını verdi Merhem. "Bir bebeğin eline bıçak tutuşturursan neler olacağını kimbilir."

Teller adamı biraz daha süzdü, ardından homurdandı. "Benimle konuşmak istediğin bir mevzu mu vardı?"

Merhem omuz silkti. "Tam olarak değil. Belki. Yüzbaşının yeni birimleri hakkında ne düşünüyorsun? Böyle bir değişiklik yapmak için biraz geç olmadı mı?"

"Aslına bakarsan o kadar da yeni değil. Griyele de lejyonlarını bazen aynı tarzda düzenler. Hem zaten yeni Yumruk'umuz onay verdi."

"Keneb. Ondan o kadar emin değilim."

"Peki ya bıyığı yeni terlemiş yüzbaşımızdan emin misin?"

"Evet, eminim. Ranal bir asilzade. Söylenecek başka bir şey yok."

"Ne demek istiyorsun?"

Merhem başını çevirip uzaklarda uçan bir kuşu gözleriyle takip etti. "Hepimizi öldürtecek demek istiyorum, hepsi bu."

Ah. "Az daha bağır. Seni herkes duymamış olabilir."

"Duymalarına gerek de yok, Teller. Görüşlerimi paylaşıyorlar."

"Paylaşmakla söylemek aynı şey değildir."

Gesler, Borduke ve On Birinci ile On İkinci Mangaların çavuşları oraya geldiklerinde bir tanışma faslı yaşandı. On Birinciden Moak bir Falarlı olup tıpkı Teller gibi bakır rengi saç ve sakala sahipti. Omzundan kuyruk sokumuna kadar sırtından aşağı bir kargı girmişti ve şifacının çabalarına rağmen iyi birleşmemiş kaslardan dolayı sıkıntı çektiği belliydi. On İkincinin tıknaz çavuşu Thom Tissy'nin, dişi bir kurbağaya yakışıklı gelebilecek bir yüzü vardı. Yanakları çiçek bozuğuydu ve ellerinin tersi siğillerle kaplıydı. Miğferini çıkardığında ötekilere hemen hemen saçsız olduğunu gösterdi.

Moak hafızasını yoklarcasına Teller'i uzun bir süre kısık gözlerle süzdü, sonra da kemer kesesinden bir balık kılçığı çıkarıp dişlerini karıştırmaya başladı. "O katil askeri duyanınız var mı? Adı Neffarias Bredd'miş. Bir gecede on sekiz akıncı öldürmüş."

Teller başını kaldırıp Gesler'le göz göze geldi ama her iki adamın da yüz ifadesi değişmedi.

"Ben bir gece on sekiz, bir sonrakinde on üç kişiyi öldürdüğünü duymuştum," dedi Thom Tissy. "Ortaya çıktıklarında alnı eğiklere sormamız gerekecek."

"Eh," diye belirtti Teller, "biri işte orada." Sesini yükselti. "Parlakzekâ! Rica etsem biraz gelir misin!"

Bahsi geçen asker oraya yaklaşırken âdeta yer sarsıldı. Kadın Napanlıydı ve Teller onun gerçekten kadın olup olmadığını merak etti. Kadının kol kasları Teller'in uyluklarındakilerden daha kalındı. Saçını tamamen tıraş etmişti ve yuvarlak yüzü, bronz bir hızma hariç her türlü takıdan yoksundu. Lakin zümrüt yeşili gözleri şaşırtacak kadar güzeldi.

"Neffarias Bredd diye bir ağır piyade hiç duydun mu, Parlakzekâ?"

O sıradışı gözler kocaman açıldı. "Elli akıncı öldürdüğü söyleniyor."

"Hangi lejyonda?" diye sordu Moak.

Kadın omuz silkti. "Bilmem."

"Ama bizimkinde değildir."

"Emin değilim."

"Eh," diye çattı Moak, "*ne* bilirsin?"

"Elli akıncı öldürdüğünü. Artık gidebilir miyim? İşemem lazım."

Kadının uzaklaşmasını seyrettiler.

"Sizce ayakta mı işiyordur?" diye ortaya attı Thom Tissy.

Moak alaycı bir homurtu çıkardı. "Git kendisine sor."

"Öldürülmeye o kadar meraklı değilim. Niye sen sormuyorsun, Moak?"

"İşte ağırların çavuşları geliyor," diye gözlemde bulundu Merhem.

Mosel, Sobelone ve Tugg kardeş gibiydiler. Hepsi de Malaz Kentli olup adada yaygın karma bir soydandı ve üzerlerinde taşıdıkları tehdit havasının cüsselerinden çok tavırlarıyla ilgisi vardı. Üçlünün en yaşlısı olan Sobelone omuz hizasındaki siyah saçlarına ak düşmüş ciddi görünümlü bir kadındı, gözleri gök rengiydi. İnce yapılı Mosel'in gözlerindeki içe dönük kıvrımlar sülalesinin bir yerinde Kan kanı bulunduğunu ele vermekteydi. Örülü saçları Jakata korsanları tarzına uygun olarak parmak uzunluğunda kesilmişti. Üçlünün en irisi olan Tugg tek başlı kısa bir balta taşımaktaydı. Sırtına bağlı sert kereste kalkan devasaydı ve kalay kaplı, bronz kasnaklıydı.

"Teller hanginiz?" diye sordu Mosel.

"Benim. Neden?"

Adam omuz silkti. "Yok bir şey. Sadece merak ediyordum. Ve sen" –başıyla Gesler'i işaret etti– "sen Gesler denen o sahil güvenlikçisin."

"Öyleyim. Ne olmuş?"

"Yok bir şey."

Mahcup bir sessizlik yaşandı, sonra Tugg söz aldı. Teller adamın tiz sesinin hasarlı bir gırtlaktan çıktığını tahmin etti. "Muavin'in yarın duvara gideceğini duyduk. O kılıçla beraber. Sonra ne olacak? Kılıcı duvara mı batıracak? O şey bir kum fırtınası. Kılıç batırılacak bir yanı yok ki. Hem zaten Raraku'da değil miyiz? Kutsal Çöl'de? Burası farklı bir his vermiyor. Farklı gözükmüyor da. Neden düşmanın dışarı çıkmasını beklemiyoruz? Veya onları ellemeyip bu kahrolası sahrada çürümeye terk etmiyoruz? Sha'ik madem bir kum imparatorluğu istiyor, alsın başına çalsın."

Çatlak sesini dinlemek eziyetten farksızdı ve Teller'e adam hiç

susmayacakmış gibi geldi. "Ne çok soru," dedi, Tugg hırıltılı bir nefes almak için duraksadığında. "Bu kum imparatorluğu burada bırakılamaz, Tugg, çünkü bu bir çürük ve müdahale edilmezse her tarafa yayılır – Yedi Kent'i kaybederiz ve burası fethedilirken, artık kaderine terk edilemeyecek kadar çok kan döküldü. Ayrıca Raraku'ya gelmemize rağmen henüz oranın en kenarındayız. Bu bir Kutsal Çöl olabilir ama görünümüyle diğer herhangi birine benzer. Bir güce sahipse o güç zaman geçtikçe sana ne yaptığında yatar. Belki yaptığı yerine verdiği demek daha doğru olur. Açıklaması kolay değil." Sözlerinin ardından omuz silkip öksürdü.

Gesler genzini temizledi. "Hortum Duvarı bir büyü, Tugg. Muavin'in kılıcıysa otataral. İkisinin arasında bir çatışma olacak. Eğer Muavin'in kılıcı yetersiz kalırsa hep beraber eve döneceğiz... veyahut Aren'e—"

"Ben öyle duymadım," diyen Moak devam etmeden önce yere tükürdü. "Duvarı aşamazsak doğuya, sonra da kuzeye yollanacakmışız. G'danisban'a veya belki Ehrlitan'a. Orada Dujek Tekkol'u ve Baş Büyücü Tayschrenn'i bekleyecekmişiz. Griyele bile Korelri seferinden geri çağrılabilirmiş."

Teller adama bakakaldı. "Kimin gölgesinde duruyordun, Moak?"

"Eh, kulağa mantıklı geliyor, değil mi?"

İç geçiren Teller doğruldu. "Burada boşa nefes tüketiyoruz, askerler. Hiçbirimizin bir halt bildiği yok." Mangasının çadırları kurduğu yere gitti.

Ağzıbozuk da dahil tüm askerleri, yerde bağdaş kurmuş oturan ve çalı çırpıyla oynarmış gibi gözüken Şişe'nin etrafında toplanmışlardı.

İçini tekinsiz bir ürperti kaplayan Teller kalakaldı. *Aşağıdaki tanrılar aşkına, bir an için Tez Ben'in etrafına Alakarga'nın mangasını da toplayıp kahrolası riskli bir ayine kalkıştığını görür gibi oldum...* Kampın ötesindeki çölde bir yerden hafif bir şarkıyı duyabiliyordu, o şarkı Hortum Duvarı'nın uğultusunu bir kılıcın keskin kenarı gibi biçip geçiyordu. Çavuş başını iki yana sallayıp yaklaştı.

"Ne yapıyorsun, Şişe?"

Genç adam suçlu bir ifadeyle başını kaldırdı. "Şey, pek bir şey yaptığım yok, çavuşum—"

"Bir kehanet deniyor," diye homurdandı Ağzıbozuk, "ve anladığım kadarıyla hiçbir yere varamıyor."

Teller efsuncunun karşısına geçip halkanın içinde çömeldi. "İlginç bir tarzın var, evlat. Çalı çırpı. Bunu nereden öğrendin?"

"Ninemden," diye mırıldandı adam.

"Bir cadı mıydı?"

"Sayılır. Annem de öyleydi."

"Ya baban? O neydi?"

"Bilmem. Dedikodular dönerdi..." Rahatsızlığı her hâlinden anlaşılan Şişe başını önüne eğdi.

"Boş ver," dedi Teller. "Kurduğun örüntü toprak boyutlu. Gücü sabitlemekten fazlasına ihtiyacın var..."

Artık diğer herkesin gözü Teller'deydi.

Şişe kafa salladı, sonra da koyu renkli, mor saplı bir tür ottan örülmüş küçük bir bebek çıkardı. Bebeğe siyah kumaş şeritler sarılıydı.

Çavuşun gözleri kocaman açıldı. "Hood aşkına, o da kim oluyor?"

"Şey, bir nevi ölümün eli. Daha doğrusu öyle olsun istedim. Bilirsin işte, gittiği yerde. Ama işbirliği yapmıyor."

"Hood'un kovanından mı yararlanıyorsun?"

Eh, bu delikanlıda ilk başta düşündüğümden fazlası var. "Hood'u dert etme. Başında bekleyebilir ama iş işten geçinceye kadar öne çıkmaz ve o zaman bile ayrım gözetmeyen bir hergeledir. Yapmış olduğun o figür için Suikastçılar Hamisi'ni dene."

Şişe irkildi. "Urgan'ı mı? O, şey, fazla yakın..."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Gülücük. "Meanas'tan anladığını söylemiştin. Meğer Hood'dan da anlıyormuşsun. Ve de cadılıktan. Bütün bunları kafadan uydurduğunu düşünmeye başlıyorum."

Büyücü kaşlarını çattı. "Peki öyleyse. Artık gevezelik etmeyi kes. Yoğunlaşmam lazım."

Manga bir kez daha duruldu. Teller gözlerini Şişe'nin önündeki kumlara saplanmış çeşitli dal parçalarına ve çubuklara dikti. Büyücü uzunca bir sürenin ardından bebeği yavaşça onların ortasına koyup dik durabilinceye kadar bacaklarını kuma batırdı, sonra da elini dikkatle geri çekti.

Bir taraftaki çubuk örüntüsü tek sıra hâlinde uzanmaktaydı. Teller onun Hortum Duvarı olduğunu tahmin etti zira o çubuklar rüzgâra tutulmuş sazlar gibi sallanmaya başlamıştı.

Şişe artan bir ivedilikle, sonra da hüsranla bıyık altından mı-

rıldandı. Az sonra ciğerlerindeki nefes birden boşaldı ve kaykılıp gözlerini kırpıştırdı. "Faydası yok."

Çubuklar sallanmayı bırakmıştı.

"Orası elimi sokabileceğim kadar güvenli mi?" diye sordu Teller.

"Evet, çavuşum."

Teller elini uzatıp bebeği aldı. Sonra onu tekrar yere bıraktı... bu sefer Hortum Duvarı'nın öbür tarafına. "Bir daha dene."

Şişe karşıdan onu şöyle bir süzdü, sonra öne eğilip gözlerini tekrar yumdu.

Hortum Duvarı bir kez daha sallanmaya başladı. Derken sıradaki çubuklardan bazıları devrildi.

Asker halkasından bir nida yükseldi ama Şişe'nin kaşları daha da çatıldı. "Kıpırdamıyor. Bebek. Urgan'ı hissedebiliyorum... yakında, fazlasıyla yakında. O bebeğin içine veya bebekten dışarıya akan bir güç var ama kıpırdamıyor."

"Haklısın," diyen Teller'in yüzüne yavaş yavaş bir sırıtış yayıldı. "Kıpırdamıyor. Ama gölgesi kıpırdıyor..."

Ağzıbozuk homurdandı. "Kraliçe canımı alsın, doğru söylüyor. Amma tuhaf – ben göreceğimi gördüm." Tedirgin ve sarsılmış gözüken adam aniden doğruldu. "Sihir ürkütücü bir şey. Yatmaya gidiyorum."

Kehanet birdenbire sonlandı. Gözlerini açıp ötekilere tek tek bakan Şişe'nin yüzü terle kaplıydı. "Neden kıpırdamadı? Neden sadece gölgesi kıpırdadı?"

Teller doğruldu. "Çünkü, evlat, henüz hazır değil."

Gülücük gözlerini çavuşa dikti. "Peki o kim? Urgan'ın ta kendisi mi?"

"Hayır," cevabını verdi Şişe. "Hayır, olmadığından eminim."

Teller hiç konuşmaksızın halkadan çıktı. *Hayır, Urgan değil. Bana göre daha bile iyisi. Hatta her Malazanlıya göre. O burada. Hortum Duvarı'nın öbür tarafında. Ve bıçaklarını kimin için bilediğini biliyorum.*

Ah bir de şu kahrolasıca şarkı sona erse...

Karanlıkta, kuşatma altında duruyordu. Konuşmalar dört bir yandan taarruz ederek kafatasına kafatasına vuruyordu. Onca askerin ölümünden sorumlu olması yetmemişti, şimdi bir de onu rahat bırakmıyorlardı. Ruhları ona haykırıyor, hayalet eller Hood'un Kapısı'nın ötesinden uzanıyor, parmaklar beynini tırmalıyordu.

Gamet ölmek istiyordu. Yararsızdan da beter bir duruma düşmüştü. Bir yük hâline gelmiş, arkalarında bir kan nehri bırakan çok sayıda beceriksiz komutanın arasına katılarak rütbesiz askerlerin en büyük korkularını besleyen o lekeli, alçaltıcı tarihteki bir diğer isim olup çıkmıştı.

Ve içine düştüğü durum onu delirtmişti. Artık bu gerçeğin bilincindeydi. Konuşmalar, felç geçirtici kararsızlık, gündüz güneşi ne kadar sıcak yahut gece ateşleri ne kadar harlı olursa olsun hiç durmadan tir tir titremesi. Ve de uzuvlarına sinsice yayılan, damarlarındaki kanı kalbi çamurlu su pompalıyormuş gibi gelinceye dek sulandıran o çaresizlik. *Yıkıldım. Daha ilk cesaret sınavımda Muavin'i yüzüstü bıraktım.*

Keneb iyi olacaktı. Keneb lejyonun yeni Yumruk'u olarak iyi bir seçimdi. Fazla yaşlı değildi ve bir aileye sahipti – uğruna savaşacağı, yanlarına döneceği, hayatında önem taşıyan kişilere. Bunlar önemli şeylerdi. Gerekli bir baskı, kan için ateşti. Gamet'in hayatında onlardan hiçbiri yoktu.

Tavore aslında bana hiç ihtiyaç duymadı, değil mi? Aile kendi kendini parçaladı ve o konuda elimden hiçbir şey gelmedi. Ben sadece emir alan bir kumandan, abartılı bir hane muhafızıydım. Ağzımdan çıkacak tek bir söz Felisin'in kaderini değiştirebilecekken dahi selam verip, "Peki, hanımım," dedim.

Fakat Gamet kendi ruhunun âcizliğinden hep haberdar olagelmişti. Üstelik kusurlarını, başarısızlıklarını ispatlayabileceği fırsat sıkıntısı hiç çekmemişti. Tavore o anları bir sadakat gösterisi, sonuçları ne kadar dehşetengiz olursa olsun emirlerin disiplinli bir şekilde kabulü olarak görse bile.

"Çok gürültülü."

Yeni bir ses. Gözlerini kırpıştıran Gamet önce etrafına göz gezdirdi, sonra da bakışlarını aşağıya çevirdi. Orada Keneb'in evlatlık veledi Kurtçuk'u gördü. Yarı çıplak oğlanın güneşte kararmış teni toz toprakla kaplıydı. Saçları karmakarışık, gözleri yıldız ışığında pırıl pırıldı.

"Çok gürültülü."

"Evet, öyleler." Çocuk yabaniydi. Vakit geç olmuştu, hatta belki de şafağın eli kulağındaydı. Kurtçuk bu saatte niye uyumuyordu? Burada, kamp piketlerinin ötesinde gözü dönmüş bir çöl akıncısına neden davetiye çıkarıyordu?

"Onlar değil. O."

Gamet çocuğa kaşlarını çattı. "Sen neden bahsediyorsun? Gürültülü olan ne?" *Benim tek duyduğum şey konuşmalar – ama sen onları duyamıyorsun. Elbette duyamıyorsun.*

"Kum fırtınası. Uğultu. Çok... çok... çok çok çok GÜRÜLTÜLÜ!"

Fırtına mı? Gamet gözlerindeki kumu silip çevresine bakındı – ve kendini Hortum Duvarı'nın on beş adımdan daha yakınında buldu. Yerdeki taşların arasında uçuşan ve havada sarmallar çizerek göğe yükselen kumların, sağa sola çarpıp tıkırdayan çakılların, kireçtaşını bir heykeltıraş gibi oyan rüzgârın sesi sanki... *konuşmalar gibi. Haykıran, kızgın konuşmalar.* "Ben deli değilim."

"Ben de. Mutluyum. Babamın yeni ve parlak bir halkası var. Kolunun etrafında. Her tarafı kakmalı. Daha fazla emir vermesi gerekiyordu ama daha az veriyor. Yine de mutluyum. Halkası çok parlak. Parlak şeylerden hoşlanır mısın? Gözlerimi ağrıtsalar da ben hoşlanırım. Belki de gözlerimi ağrıttıkları *için* hoşlanıyorumdur. Sen ne düşünüyorsun?"

"Artık pek bir şey düşünmüyorum, evlat."

"Bence çok fazla düşünüyorsun."

"Deme?"

"Babam da aynı fikirde. Düşünülmesi gerekmeyen şeyler düşünüyorsun. Düşünmen bir fark yaratmıyor. Ama ben neden öyle yaptığını biliyorum."

"Biliyor musun?"

Çocuk kafa salladı. "Benim parlak şeylerden hoşlanmamla aynı sebepten. Babam seni arıyor. Ona seni bulduğumu söyleyeceğim."

Kurtçuk paytak adımlarla uzaklaşarak karanlıkta gözden kayboldu.

Gamet dönüp gözlerini Hortum Duvarı'na dikti. Hiddeti onu tokatlar gibiydi. Savrulan kumlar gözlerine battı, nefesini kesti. Duvar açtı, zaten hep öyle olmuştu. Ama yeni bir şey çıkagelmiş, onun tiz tınısını değiştirmişti. *Gelen ne ki?* Bir ivedilik... bilinmeyen bir şeyle yüklü bir ton.

Burada ne arıyorum?

Artık hatırlıyordu. Ölümü bulmaya gelmişti. Gırtlağını kesecek bir akıncı bıçağı. Bütünüyle tesadüfi değilse bile çabuk ve ani.

Bütün o düşünceleri düşünmeye bir son... gözlerimi ağrıtan o düşünceleri.

At toynaklarının giderek yükselen gümbürtüsü onu bir kez daha uyandırdı. Döndüğünde alacakaranlıktan iki binicinin çıktığını gördü. Peşlerinden üçüncü bir at geliyordu.

"Gecenin yarısını arayarak geçirdik," dedi Yumruk Keneb dizginlere asılırken. "Temul, Wickanlarının üçte birini görevlendirdi – hepsi de seni bulmaya çalışıyordu, komutanım."

Komutanım mı? Bu hiç münasip değil. "Çocuğun beni bulmakta zorluk çekmedi."

Keneb miğferinin kasnağı altında kaşlarını çattı. "Kurtçuk mu? Buraya mı geldi?"

"Sana beni bulduğunu haber vereceğini söyledi."

Adam alaycı bir homurtu çıkardı. "Hiç sanmam. Henüz bana tek kelime bile etmişliği yok. Aren'deyken bile. Canı istediğinde başkalarıyla konuştuğunu duydum ve o bile yeterince nadir bir durum. Ama benimle konuşmuyor. Ve hayır, sebebini bilmiyorum. Her halükârda sana bir at getirdik. Muavin hazır."

"Neye hazır?"

"Kılıcını çekmeye, komutanım. Hortum Duvarı'nı delmeye."

"Beni beklemesine gerek yok, Yumruk."

"Doğru ama yine de beklemeyi seçiyor."

İstemiyorum.

"Emir verdi, komutanım."

İç geçiren Gamet ata doğru yürüdü. O kadar dermansızdı ki eyere çıkmakta zorlandı. Ötekiler onu deli edici bir sabırla beklediler. Yüzü hem çabadan hem de utançtan kıpkırmızı kesilen Gamet nihayet atına bindi, kısa bir süre üzengileri aradı, sonra da dizginleri Temul'dan aldı. "Önden buyur," diye Keneb'e homurdandı.

Arada saygılı bir mesafe bırakarak, uluyan kum duvarına paralel bir güzergâhta doğuya at sürdüler. İki yüz adım sonra kendi atları üstünde kıpırdamadan oturan beş kişilik bir grupla karşılaştılar. Muavin, Tene Baralta, Blistig, Nil ve Nether.

Gamet'i ani bir korku aldı. "Muavin! Öbür tarafta bin savaşçı bekliyor olabilir! Orduyu hizaya sokmalıyız. Kanatlara ağır piyadeleri almalıyız. Muhripler, okçular, komandolar—"

"Bu kadar yeter, Gamet. Artık yola koyuluyoruz – güneş şimdiden duvarı aydınlatıyor. Hem zaten sesi duymuyor musun? Haykırışı korku dolu. Yeni bir ses. Hoş bir ses."

Gamet başını kaldırdı ve savrulan kum engeline uzun uzun

baktı. *Evet, daha önceden sezebildiğim buydu.* "Öyleyse bariyerin yıkılacağını biliyor."

"Tanrıça biliyor," diye onayladı Nether.

Gamet iki Wickan'a göz attı. Perişan görünüyorlardı. Bu hâlleri son günlerde kalıcı olup çıkmış gibiydi. "Hortum düştüğünde ne olacak?"

Genç kız başını iki yana sallasa da kardeşi cevap verdi. "Hortum Duvarı bir kovanı çevreliyor. Duvarı yok olursa kovan delinir. Bu da tanrıçayı zayıflatır – bir Pençe taburumuz ve yarım düzine Baş Büyücümüz olsaydı onu bulup öldürebilirdik. Ama öyle bir şey yapamayız." Tuhaf bir jestle ellerini kaldırdı. "Kıyamet Ordusu ondan güç alıyor. O askerler asla dönüp kaçmayacaklar. Ölümüne savaşacaklar. Özellikle de ölecek tarafın büyük ihtimalle biz olduğumuz düşünülürse."

"Felaket tahminlerinin kimseye faydası yok, Nil," diye mırıldandı Muavin. "Ben aksini söyleyinceye dek hep beraber bana eşlik edin."

Sert, hırpalayıcı rüzgâra ve kuma doğru eğilerek atlarını Hortum Duvarı'na doğru sürdüler. Duvarın kenarından on beş adım uzakta Muavin bir elini kaldırdı. Sonra atından indi ve eldivenli ellerinden biriyle kılıcının kabzasını kavrayıp ilerledi.

Pas tonlu otataral yalım kınından yarı yarıya çıkmışken ani bir sessizlik çöktü ve karşılarındaki Hortum Duvarı'nın gür şiddeti yağan toz bulutları arasında dindi. Fırtınanın suskun akabinde dökülen kumların hışırtısı işitildi. Bir fısıltı. Yanıp sönen bir ışık. Ardından sessizlik.

Şoka girdiği yüzünden anlaşılan Muavin hızla arkasına döndü.

"Tanrıça geri çekildi!" diye bağırdı Nil, ileriye yalpalarken. "Yolumuz açıldı!"

Tavore bir elini kaldırıp Wickan'ı durdurdu. "Kılıcıma cevaben mi, Bağcı? Yoksa bu stratejik bir hile mi?"

"Sanırım ikisi de. Bence tanrıça isteyerek böyle bir yara almaz. Fani ordusuna da bel bağlamaz."

Havadaki toz yükselen güneşin altın sarısına boyadığı dalgalar hâlinde yağmur gibi yağıyordu. Ve dinen fırtınanın arasındaki boşluklardan Kutsal Çöl'ün merkezi aşama aşama görülebiliyordu. Gamet kendilerini bekleyen bir orduyla karşılaşmayınca rahat bir nefes aldı. İleride daha fazla sahradan başka bir şey yoktu. Kuzey ufkundaki kayalığa benzer bir kütle, garip bir görünüm sergile-

yen irili ufaklı tepelerin doğal bir engel oluşturduğu batıya doğru uzandıkça alçalıyordu.

Muavin tekrar atına bindi. "Temul, izcilerin çok daha önden gitmesini istiyorum. Daha başka bir akın düzenleneceğini sanmıyorum. Artık bizi kendi seçtikleri bir yerde bekleyecekler. Orayı bulmak bize düşüyor."

Ve sonra muharebe. Yüzlerce, belki binlerce askerin ölümü. İmparatoriçe'nin yumruğu olarak Muavin. Ve de tanrıçanın Seçilmiş hizmetkârı Sha'ik. Altı üstü bir iradeler çatışması. Yine de yüz binlerin kaderi belirlenecek.

Bu işe bulaşmayı hiç istemiyorum.

Tene Baralta atını Gamet'inkinin yanına yanaştırmıştı. "Sana her zamankinden çok ihtiyacımız var," diye mırıldandı Kızıl Kılıç. Muavin o sırada yenilenmiş bir coşkuyla ana kamptan at sırtında çıkagelen subaylara emirler yağdırmayı sürdürüyordu.

"Bana hiç mi hiç ihtiyacınız yok," cevabını verdi Gamet.

"Yanılıyorsun. Muavin'e temkinli bir ses lazım—"

"Doğrusunu istersen benimki bir korkağın sesi ve hayır, Muavin'e öyle bir şey lazım değil."

"Çatışma sırasında zihinlere bir sis çöker—"

"Biliyorum. Eskiden ben de bir askerdim. Ve işimi fena yapmazdım. Emirler alır, kendimden başka kimseye komuta etmezdim. Belki bazen bir avuç askere emir verirdim ama binlere değil. Ulaşabileceğim en yüksek kifayet seviyesine o yıllarda ulaştım."

"Peki öyleyse, Gamet. Yine bir asker ol. Tesadüfen Muavin'in maiyetine dahil bir tane. Ona rütbesiz bir askerin bakış açısını sun. Her nasıl bir aciz hissediyorsan bil ki yalnız değilsin – onun lejyonlarımızdaki yüzlerce, belki de binlerce kişi tarafından paylaşıldığını kafana sok."

Öbür taraftan sokulmuş olan Blistig eklemede bulundu. "Muavin bizimle arasına çok fazla mesafe koyuyor, Gamet. Tavsiyelerimizden yoksun kalıyor çünkü ona tavsiye verme fırsatı bulamıyoruz. Daha da kötüsü ne stratejisini biliyoruz—"

"Eğer bir stratejisi varsa," diye mırıldandı Tene Baralta.

"Ne de yaklaşan muharebede kullanacağı taktikleri," diye devam etti Blistig. "Malazan askeri doktrini karşısında tehlikeli bir işe kalkışıyoruz. Muavin bu savaşı kişiselleştirdi, Gamet."

Gamet iki yanında Nil ve Nether'le önden giden Muavin'i süzdü. Tavore, Sha'ik'in ve emrindeki Kıyamet Ordusu'nun kendile

rini beklediğini iyi bildikleri o irili ufaklı tepeleri inceler gibiydi. *Kişiselleştirmek mi? Evet, kişiselleştirecek elbette. Çünkü oldu olası hep öyle yapmıştır.* "Tavore böyledir. İmparatoriçe onun kişiliğinden bihaber olamaz."

"Dikkatle kurulmuş bir tuzağa düşeceğiz," diye homurdandı Tene Baralta. "Korbolo Dom ne yapıp edip bunu sağlayacak. Yüksek zeminin her parçasını elinde tutacak, her yaklaşıma hâkim olacak. Bizi öldürürken durmamızı istediği yere koca bir kırmızı işaret koysa da olur."

"Muavin o ihtimallerin farkında," dedi Gamet. *Beni rahat bırak, Tene Baralta. Sen de, Blistig. Artık üç değiliz. İki ve biriz. Benimle değil Keneb'le konuşun. O beklentilerinizi karşılayabilir. Ben karşılayamam.* "Gidip karşılarına çıkmaya mecburuz. Muavin'in başka ne yapmasını bekliyorsunuz?"

"Bizi dinlemesini. Beklediğim o," yanıtını verdi Blistig. "Başka bir yaklaşım bulmalıyız. Belki güneyden gelip—"

"Yani bu yürüyüşü birkaç hafta daha uzatalım mı? Sizce Korbolo da aynını düşünmemiş midir? Her su kuyusu ve pınarı zehirlenmiştir. Bize karşı tek bir kılıç bile kaldırılmadan Raraku bizi gebertinceye dek gezer dururuz."

Blistig ile Tene Baralta'nın bir anlığına bakıştıklarını gören Gamet kaşlarını çattı. "Bunun gibi diyaloglar kırık olanı onarmaz, baylar. Boşa nefes tüketmeyin. Muavin'in uygun bir zamanda bir savaş konseyi toplayacağından şüphem yok."

"Toplasa iyi eder," diye çatan Tene Baralta dizginleri eline alıp atını geriye döndürdü.

O bir eşkinle uzaklaşırken Blistig öne eğilip tükürdü. "Gamet, o konsey toplandığı zaman sen de orada bulun."

"Ya bulunmazsam?"

"Bütün o asilzade subaylar ve bitmek bilmez şikâyetleri yüzünden bu kervanda yeteri kadar yükümüz var. Eratlardan yükselmiş asker yeterince nadir – hem de birini bile heba edemeyeceğimiz kadar. Doğru, ilk başlarda sana pek iyi gözle bakmıyordum. Muavin'in evcil hayvanıydın. Ama lejyonunu güzelce idare ettin—"

"Düşmanla kapıştığımız ilk geceye kadar."

"O gece bir küfürgeç atını öldürdü ve neredeyse kelleni uçuracaktı."

"Ondan önce de aklım başımda değildi, Blistig."

"Sırf atına binip çatışmaya müdahil olduğun için. Bir Yum-

ruk'un öyle yapmaması gerekir. Ulaklarla ve muhafızlarla sarılı olarak geride durursun. Ağzından tek bir emir dahi çıkmayabilir ama yine de yerinden oynamayan çekirdek bir konum teşkil edersin. Orada bulunman bile yeter. Sana bilgi verebilirler ve sen de onlara bilgi verebilirsin. Birimleri destekleyip takviye edebilirsin ve gelişmelere tepki verebilirsin. Yüksek rütbeli bir subay öyle yapar. Kendini bir çatışmanın ortasında bulursan yararını kaybedersin. Etrafındaki askerlere bir külfet hâline gelirsin çünkü kıçını kurtarmaları gerekir. Daha da beteri, hiçbir şey göremezsin ve ulaklar seni bulamazlar. Bakış açını kaybedersin. Çekirdek bocalar veya kaybolursa lejyon bozguna uğrar."

Gamet uzunca bir müddet Blistig'in sözlerine kafa yordu, ardından iç geçirip omuz silkti. "Bunlardan hiçbirinin önemi yok. Artık bir Yumruk değilim. Keneb öyle ve ne yapacağını biliyor."

"O Yumruk *vekili*. Muavin bunu açıkça belirtti. Makamı geçici. Ve şimdi hem unvanını hem de komutayı geri almak sana düşüyor."

"Almayacağım."

"Mecbursun, seni gidi inatçı hergele. Keneb çok iyi bir yüzbaşı. Artık yerine bir asilzade bakıyor. Herif ahmağın teki. Keneb'in gözetimi altındayken sorun yaratmıyordu. İşleri yoluna koymalısın, Gamet. Ve bunu hemen bugün yapmalısın."

"O yeni yüzbaşıdan nasıl haberin var? Senin lejyonunda bile değil."

"Bana Keneb söyledi. Çavuşlardan birini terfi ettirmeyi yeğlermiş – ordudaki diğer herkesten daha tecrübeli birkaç çavuş var. Göze batmıyorlar ama yine de belli oluyor. Fakat Muavin'in yararlanmak zorunda kaldığı subay kadrosu asilzadelerle dolu – sistemin tamamı özel bir müessese gibi ayrımcı ve yozlaşmış. Kıyım'a rağmen bu orduda bile varlığını sürdürüyor."

"Üstelik o çavuşlar bulundukları rütbelerde daha yararlılar," diyen Gamet kafa salladı.

"Evet. O yüzden bencilce somurtmayı bırak, ihtiyar, ve hizaya gir."

Gamet eldivenli elinin tersiyle Blistig'in suratına öyle sert bir tokat attı ki burnunu kırmaya ve adamı atının sağrısından geriye düşürmeye yetti.

Blistig kan tükürerek yavaşça ayağa kalktı.

Gamet buruşuk bir suratla atını Muavin'in beklediği yere kadar yürüttü. "Göreve dönmeye hazırım, Muavin," dedi.

Kadının bir kaşı hafifçe kalktı. "Pekâlâ. Gel gör ki gelecekte

diğer Yumruklarla arandaki anlaşmazlıkları daha tenha yerlerde ortaya dökmeni önerme ihtiyacı hissediyorum."

Gamet arkasına göz attı. Blistig üstünü başını süpürmekle meşguldü ama kanlı yüzünde sert bir tebessüm mevcuttu.

Hergele, ne olacak. Yine de ona bir serbest vuruş borçluyum, değil mi?

"Keneb'i bilgilendir," dedi Muavin.

Gamet kafa salladı. "Müsaade edersen, Muavin, Yumruk Blistig'le iki çift daha laflamak istiyorum."

"Umarım sohbetiniz geçen seferki kadar dramatik geçmez, Yumruk Gamet."

"Göreceğiz, Muavin."

"Öyle mi?"

"Blistig'in ne kadar sabırlı olduğuna bağlı."

"Öyleyse git artık, Yumruk."

"Peki, Muavin."

Diğer herkes kampı toplamakla ve yürüyüşe hazırlanmakla meşgulken Teller ve diğer birkaç çavuş çökük Hortum Duvarı'nı daha net görebilmek için bir tepeye tırmanmışlardı. Gökten hâlâ toz perdeleri dökülse de hızlanan rüzgâr onları çabucak dağıtıyordu.

"Bir mırıltı bile yok," diye yanında iç geçirdi Gesler.

"Tahminimce tanrıça ricat etti," dedi Teller. "Bahse varım Muavin kılıcını bile çekmemiştir."

"Öyleyse duvarı ilk başta neden dikti ki?" diye merakını dile getirdi Borduke.

Teller omuz silkti. "Kimbilir. Raraku'da başka bir şeyler dönüyor, hakkında hiçbir şey bilmediğimiz şeyler. Biz aylardır buraya doğru yürürken dünya durup beklemedi."

"Duvar, Pençe'yi uzak tutmak içindi," diye duyurdu Gesler. "Hem Sha'ik hem de tanrıçası temiz bir muharebe istiyor. Askere karşı asker, büyücüye karşı büyücü, komutana karşı komutan."

"Öyleyse şanslarına küssünler," diye mırıldandı Teller.

"Aynı şeyi daha önce de ima ettin. Çıkar ağzındaki baklayı, Keman."

"Benimki sadece bir önsezi, Gesler. Bazen içimden geçiverirler. Kıyamet Ordusu'na sızıldı. Şişe'nin kehanetinde bunu gördüm. Muharebeden önceki gece o vaha kızışacak. Keşke orada olup seyredebilseydim. Sen onu bırak, keşke orada olup yardım edebilseydim."

"Bana kalırsa biz de sıramız gelince yeteri kadar meşgul olacağız," diye mırıldandı Gesler.

Onlara eşlik eden son çavuş iç geçirdi. "Moak meşgul olmayacağımızı sanıyor," dedi asabice. "Tabii yeni yüzbaşı aptalca bir işe kalkışmazsa. Muavin beklenmedik bir şey yapmayacakmış. Belki hiç savaşmayabilirmişiz."

Teller iç geçirdi. "Moak bütün bunları nereden duymuş, Tugg?"

"Tahminimce keneften," diye homurdanan Borduke yere tükürdü.

Ağır piyade çavuşu iç geçirdi. "Moak'ın bildikleri var, hepsi bu."

"Peki kaç defa yanıldı?" diye sordu Gesler, genzini temizleyerek.

"Kestirmesi zor. Öyle çok şey söyledi ki hepsini hatırlamıyorum. Sanırım epey haklı da çıktı. Hatta bundan eminim. Neredeyse eminim." Tugg dönüp Teller'e baktı. "Senin daha önceden Tekkol'un Ordusu'nda olduğunu söylüyor. Ve İmparatoriçe kelleni bir mızrağa takmak istiyormuş çünkü kanun kaçağı ilan edilmişsin." Adam bunun ardından Gesler'e doğru döndü. "Senin ve çavuşunun da Eski Muhafızlardan olduğunu söylüyor. Dassem Ultor'a veya belki de Cartheron Crust yahut onun kardeşi Urko'ya hizmet eden yaşı küçük komandolar olarak. O eski Quon dromonunu, içindeki yaralılarla beraber Köpekler Zinciri'nden Aren Limanı'na siz getirmişsiniz. Ve sen, Borduke, bir zamanlar bir asilzadeyi Karashimesh yakınlarındaki bir uçurumdan aşağı atmışsın ama tabii bunu ispatlayamamışlar."

Diğer üç adam hiçbir şey söylemeden Tugg'a bakakaldı.

Tugg boynunu sıvazladı. "Eh, en azından o böyle söylüyor."

"Hepsinde de yanılmış olması hayret verici," dedi Gesler fütursuzca.

"Herhalde bu masalları önüne gelene anlatıyordur, değil mi?" diye sordu Teller.

"Yok, hayır. Sadece bana ve Sobelone'ye. Bize dilimizi tutmamızı söyledi." Tugg gözlerini kırpıştırdı. "Ama doğal olarak sizde durum farklı çünkü gerçeği zaten biliyorsunuz. Sadece çene çalıyordum. Samimi davranıyordum işte. Hortum Duvarı'nın birdenbire çöküvermesi ne ilginç, değil mi?"

Uzakta borular çalındı.

"Yürüyüş vakti," diye mırıldandı Gesler. "Hood'a şükürler olsun..."

Keneb atını Gamet'inkinin yanına yanaştırdı. Lejyonları o günkü yolculukta artçı kol olarak konuşlandırılmıştı ve sıcak hava toz doluydu.

"Hortum Duvarı'nın kaybolduğundan kuşku duymaya başlıyorum," dedi Keneb.

"Evet, kaldırdığımız toz bile hâlâ yağandan daha az," cevabını verdi Gamet. Tereddüt etti. "Özür dilerim, Yüzbaşı—"

"Hiç gerek yok, komutanım. Hatta böyle daha rahatım. Sadece bir Yumruk olmanın baskısından değil, aynı zamanda Ranal'ın terfisinin geri alınmasından. Ona bu bilgiyi vermek bir zevkti. Birimleri yeniden yapılandırdığından haberin var mıydı? Griyele'nin düzenlemelerini kullanarak? Tabii Griyele belirli bir cephesi olmayan koskoca bir bölgede uzun vadeli bir savaş veriyordu. Her ihtimale hazır bağımsız muharebe birimlerine ihtiyacı vardı. İşin daha da sinir bozucu tarafı, Ranal kendinden başkalarına bilgi vermeyi ihmal etti."

"Mangaları asıl görevlerine iade mi ediyorsun, Yüzbaşı?"

"Daha değil, komutanım. Sizden emir bekliyorum."

Gamet bir süre kafa yordu. "Muavin'e lejyonumuzun yeni yapısını açıklayacağım."

"Komutanım?"

"Böylesi daha faydalı olabilir. Engebeli arazideki bir muharebede arkayı kollamamız isteniyor. Ranal'ın kararı hiç şüphesiz cehalet kaynaklıydı ama yine de duruma uygun."

Keneb iç geçirse de konuşmadı. Gamet adamın ne düşündüğü çok iyi biliyordu. *Muavin'in onayıyla Yumruk görevine dönmüş olabilirim ama lejyonumuzu konuşlandırmadaki kararı, bana olan güvenini kaybettiğini gösteriyor.*

Sessiz sedasız yola devam ettiler ama yolculukları hiç de rahat değildi.

23

Düşkün Kişi en çok korku ve nefreti panteondaki kime duyar? Son zincirlemeyi bir düşünün. Hood, Fener, Düşler Kraliçesi, Osserc ve Oponn'a ilaveten Anomander Rake, Caladan Brood ve daha bir yığın ermiş hep beraber ona katılmışlardı. Dolayısıyla Sakat Tanrı'nın en ölümcül düşmanını adı geçenler arasında bulamaması hiç de şaşırtıcı değil...

Zincire Vurmalar
Istan Hela

"Sırf bir kadın –*sapıma kadar* kadın– olmam yemek pişirebileceğim anlamına gelmez."

Kesici karşısındaki Apsalar'a göz attı. "Hayır, hayır, çok lezzetli. Ciddi söylüyorum—"

Ama sözünü daha bitirmeyen Mogora ot dolanmış tahta kepçeyi sallayarak ileri geri volta atmayı sürdürdü. "Bir kilerimiz bile yok! Hele misafirler! Bitmek bilmiyorlar! Peki kocam olacak herif hiç gidip yiyecek bir şeyler getiriyor mu? Asla! Belki çoktan ölmüştür—"

"Ölmedi," diye lafa karışan Apsalar kaşığını kâsenin üstünde hareketsiz tutuyordu. "Onu kısa bir süre önce gördük."

"Parlak saçlarınla, dolgun dudaklarınla –ve de o memelerle– *sen* öyle söylüyor olabilirsin. Hele enikler yavrulamaya başla, bak neler oluyor. Günün birinde ayak bileklerine kadar gelirler – enikleri değil, memelerini kastediyorum. Enikler de başından gitmezler – hayır, o parlak saçlı başını kastetmiyorum... şey, evet, başını kastediyorum ama lafın gelişi. Ne diyordum? Hah, her gün dışarı çıkmam ve o ip merdivenden inip yiyecek aşırmam gerekiyor – evet, o ot yenilebilir. İyice çiğne yeter. Çiğne de

çiğne. Her gün kucaklar dolusu ot, kök, rhizan, hamamböceği ve kansineği—"

Kesici ile Apsalar kaşıklarını aynı anda ellerinden bıraktılar.

"—hem de memelerime takılıp düşe düşe. Sonra bir de o kahrolası bhok'arallar var!" Kepçeyi sallayarak duvarlardan birine ıslak ot sıçrattı. "Stokuma dalıp bütün leziz parçaları çalıyorlar – her hamamböceğini ve kansineğini! Fark etmediniz mi? Bu harabenin hiçbir yerinde haşarat yok! Ne bir fare ne de bir böcek. Böyle bir yerde bin örümceğin karnı nasıl doyar?"

İki misafir her yudumdan önce kaşıklarındaki bulanık sıvıyı dikkatle inceleyerek yemeye kaldıkları yerden devam etti.

"Hem burada ne kadar kalmayı planlıyorsunuz? Burayı ne sandınız, pansiyon mu? Kocamın ve benim normal ev hayatına dönmemizi nasıl bekliyorsunuz? Siz olmasanız bu sefer tanrılar, iblisler ve suikastçılar odaları darmadağın ediyorlar! Ben hiç huzur bulamayacak mıyım?" Sözünü bitiren kadın odayı hışımla terk etti.

Kesici az sonra gözlerini kırpıştırarak daha dik oturdu. "Suikastçılar mı?"

"Kalam Mekhar," dedi Apsalar. "Arkasında işaretler bırakmış. Eski bir Köprüyakan alışkanlığı."

"Geri mi gelmiş? Neler olmuş?"

Kız omuz silkti. "Görünüşe bakılırsa Gölgetaht ve Kotilyon hepimize yapacak bir iş bulmuş. Tahmin yürütmem gerekse Kalam'ın Sha'ik'e hizmet eden subaylardan mümkün olduğu kadar çoğunu öldürmeyi planladığını söylerdim."

"Eh, Mogora ilginç bir soruyu gündeme getirdi. Kotilyon buraya gelmemizi istedi ama neden? Şimdi ne olacak?"

"Sana verecek bir cevabım yok, Crokus. Bana öyle geliyor ki Kotilyon benden çok sana ilgi duyuyor. Bunda da şaşırtıcı bir şey yok."

"Yok mu? Bana göre var. Neden böyle diyorsun ki?"

Kız onu bir müddet süzdü, ardından gözlerini kaçırdı. "Çünkü ona uşaklık etmeye hevesli değilim. Dansçı olarak yaşadığı fani hayat da dahil onunla ilgili o kadar çok anıya sahibim ki bana tamamen güvenemez."

"Bak bu hiç de teşvik edici bir beyan değil, Apsalar—"

Gölgelerden yeni bir ses tısladı. "Teşvik mi gerekiyor? Basit, kolay, endişeden yoksun – neden bir çözüm akıl edemiyorum ki! Söyleyecek aptalca bir şey bulmakta zorlanmamam lazım. Öyle değil mi?" Iskaral Pust hemen sonra alacakaranlıktan çıkıp ha-

vayı kokladı. "Mogora... *yemek pişirmiş*!" Masadaki kâseleri fark edince gözleri parladı. "Ve siz o yemeği *yemişsiniz*! Aklınızı mı kaçırdınız? Neden bunca aydır gizleniyorum sanıyorsunuz? Neden bhok'arallarıma onun yiyecek stokunu ayıklatıyorum sanıyorsunuz? Tanrılar aşkına, sizi ahmaklar! Evet evet, enfes bir yemek... tabii bir antilopsan!"

"İdare ediyoruz," dedi Kesici. "Bizden bir isteğin mi var? Eğer yoksa bir konuda Mogora'ya katılıyorum – seni ne kadar az görürsem o kadar iyi."

"Mogora beni görmek istiyor, seni gidi Daru salağı! Neden hep beni bulmaya çalıştığını sanıyorsun?"

"Evet, iyi rol kesiyor, değil mi? Ama gel gerçekçi olalım, Pust. Sen devamlı başında olmadığın zaman daha mutlu. İstenmiyorsun. Gerekli değilsin. Hatta, Pust, büsbütün fuzulisin."

Gözleri kocaman açılan Baş Rahip hırladı ve tekrar odanın köşesine kaçıp oradaki gölgelerde kayboldu.

Kesici gülümseyerek sandalyesinde arkasına yaslandı. "Umduğumdan daha iyi gitti."

"Karı koca arasına girdin, Kesici. Akıllıca değil."

Delikanlının genç kıza çevrili gözleri kısıldı. "Buradan nereye gitmek istersin, Apsalar?"

Apsalar onunla bakışmaktan kaçındı. "Henüz karar vermedim."

Kesici böylece kızın karar vermiş olduğunu anladı.

Mızrak ağır bir tahtadan yapılmasına ve verdiği sağlamlık hissine rağmen şaşırtacak kadar esnekti. Dik tutulduğunda oluklu kalseduan ucu bir kolunu yukarı kaldırmış Trull Sengar'ın avucuna kadar geliyordu. "Dövüş tekniğim için biraz kısa ama işimi görür. Sağ ol, Ibra Gholan."

T'lan Imass arkasına dönüp Monok Ochem'in beklediği yere gitti.

Onrack seyrederken Trull Sengar ellerine üfledi ve avuçlarını yırtılmış geyik derisi pantolonuna sildi. Mızrağın sırığını bir kez daha esnetti, sonra da silahı bir omzuna dayayıp Onrack'ın karşısına geçti. "Hazırım. Gerçi biraz kürk fena olmazdı – bu kovan çok soğuk ve rüzgâr leş gibi buz kokuyor. Hava kararmadan önce kar yağacak gibi."

"Güneye yolculuk edeceğiz," dedi Onrack. "Fazla geçmeden ağaç hattına ulaşacağız ve kar yağmura dönecek."

"Desene daha bile çok rezil olacağız."

"Yolculuğumuz bir avuç gündüzden ve geceden kısa sürecek, Trull Sengar. Ve o zaman zarfında tundradan savana, oradan da yağmur ormanına geçeceğiz."

"İlk Taht'a asilerden önce ulaşabileceğimize inanıyor musun?"

Onrack omuz silkti. "Büyük ihtimalle. Tellann yolu önümüze engel çıkarmazken kaosunki düşmanlarımızı yavaşlatacak zira o yol asla düz olmaz."

"Evet, olmaz. Düşüncesi bile beni tedirgin ediyor."

Ah. Ben de aynını hissediyorum. "Evet, huzursuzlanmak için geçerli bir sebep, Trull Sengar. Mamafih daha acil bir sorunla karşı karşıyayız zira İlk Taht'a ulaştığımızda onu korumamız gerekecek."

Ibra Gholan önden giderken Monok Ochem ancak Onrack ile Tiste Edur geçtikten sonra peşlerine takıldı.

"Bize güvenilmiyor," diye mırıldandı Trull Sengar.

"Doğru," diye onayladı Onrack. "Mamafih bize ihtiyaç duyuluyor."

"İttifakların en az tatmin edicisi."

"Ama belki de en emini – en azından ihtiyaç geçinceye dek. Dikkati elden bırakmamalıyız, Trull Sengar."

Tiste Edur ikrarla homurdandı.

Her bir adım onları daha da güneye götürürken ikisi de sustular.

Tellann dahilindeki pek çok bölgede olduğu gibi Omtose Phellack'ın yara izleri Onrack'ın duyularındaki görünürlüğünü ve hissedilirliğini koruyordu. Buz nehirleri araziyi oymuş, kabarışın ve sonunda çekilişin tarihini tutarak geride ırmağımsı alüvyon yığınları, kayşatlar hâlinde taşlar ve kayalar, bayırlar ve yokuşlar, havzaları kayaç tabakasına kadar aşınmış geniş vadiler bırakmıştı. Tiyal zamanla yerini nemli turbaya ve bataklığa bırakmış, oralardaki ilkel ağaçların çürümüş kalıntılarından ibaret adalarda güdük siyah ladin öbekleri yetişmişti. Bu adalar üzeri sis kaplı, çürümenin gazlarıyla fokurdayan kapkara su birikintileriyle çevriliydi.

Havada uçuşan böcekler T'lan Imasslarda ve yegâne fanide hoşlarına giden bir şey bulamasalar da yoğun, uğultulu bulutlar hâlinde turlamayı sürdürmekteydi. Fazla geçmeden bataklıkların yerini kayaç tabakasından yükselen kubbemsi çıkıntılar aldı. Aralarındaki dik yamaçlı alçak zemin çalılarla ve ölü çamlarla karmakarışık-

tı. Kubbeler bunun ardından birleşerek dörtlü grubun öncekinden çok daha kolayca yol aldığı, köprüye benzer dolambaçlı bir yüksek zemin yarattı.

Yağmur başladı. Sabit çiseleme bazalt kayaç tabakasını kararta-rak kayganlaştırdı.

Trull Sengar'ın sertçe nefes alıp verdiğini duyan Onrack yoldaşının yorgunluğunu sezdi. Fakat yollarına devam ederken mızrağını giderek daha fazla bir değnek gibi kullanan Trull Sengar'dan herhangi bir mola ricası gelmedi.

Kısa süre sonra çıplak kayaç tabakası ormanla kaplandı. Kozalaklı ağaçların yerini yaprak dökenler aldı ve tepeler daha düz bir zemine dönüştü. Akabinde ağaçlar seyreldi ve iç içe geçmiş bir kütük yığınını geçince karşılarına ansızın bir ova çıktı. Yağmur da dindi. Onrack bir elini kaldırdı. "Burada duracağız."

On adım ilerideki Ibra Gholan durup arkasına döndü. "Neden?"

"Beslenmek ve dinlenmek için, Ibra Gholan. Fanilerin ihtiyaçları arasında onların da yer aldığını unutmuş olabilirsin."

"Unutmadım, Kopuk Onrack."

Trull Sengar dudaklarında buruk bir tebessümle çimenlere çöktü. "Onunkine ilgisizlik denir, Onrack. Sonuçta ben bu savaş ekibinin en değersiz üyesiyim."

"Asiler yolculuklarına ara vermeyecekler," dedi Ibra Gholan. "Biz de vermemeliyiz."

"Hayır," diye buyurdu Monok Ochem. "Birlikte yürüyeceğiz. Ibra Gholan, kısa bir istirahat dönemi büyük bir engel teşkil etmez. Dahası Tiste Edur'un bizimle konuşmasını istiyorum."

"Ne hakkında, Kemikbakar?"

"Halkın, Trull Sengar. Onlara Zincire Vurulmuş'un önünde diz çöktüren ne?"

"Bu sorunun kolay bir yanıtı yok, Monok Ochem."

Ibra Gholan diğerlerinin yanına geldi. "Ava çıkacağım," diyen savaşçı bir toz bulutu içinde gözden kayboldu.

Tiste Edur bir süre yeni mızrağının oluklu ucunu inceledi, sonra silahı yere bırakıp iç geçirdi. "Maalesef uzun bir hikâye. Kaldı ki artık o hikâyeyi faydalı bulabileceğin bir tarzda anlatmak için en iyi seçim olduğumu söyleyemem."

"Neden?"

"Çünkü, Monok Ochem, ben Kırkılmışım. Artık yokum. Kardeşlerimin, halkımın gözünde *hiç* var olmadım."

"Böyle savlar hakikat karşısında anlamsızdır," dedi Onrack. "Önümüzde duruyorsun. Varsın. Tıpkı anıların gibi."

"Sürgüne çarptırılan Imasslar da oldu," diye hırıldadı Monok Ochem. "Lakin yine de onlardan bahsederiz. Başkalarını uyarmak için bahsetmemiz gerekir. Öğretici olmayan bir öykünün ne kıymeti vardır?"

"Çok kültürlü bir bakış açısına sahipsin, Kemikbakar. Ama benimki kültürlü bir halk değildir. Öğretileri umursamayız. Hatta hakikati de. Öykülerimiz sıradana ihtişam katmak için vardır. Veyahut büyük ve dramatik anlara bir kaçınılmazlık havası katmak için. Belki buna 'öğreti' denebilir ama amaçları o değildir. Her yenilgi, müstakbel bir zafere gerekçe olur. Zaferi kesinleştirir. Tiste Edurlar hata yapmazlar zira dansımız kaderledir."

"Ve sen artık o dansa katılmıyorsun."

"Aynen öyle, Onrack. Hatta hiç katılmadım."

"Demek ki sürgünün seni kendi kendine bile yalan söylemeye zorluyor," diye gözlemde bulundu Onrack.

"Bir bakıma haklısın. Nitekim öyküyü yeniden şekillendirmeye mecburum ve bu zor bir şeydir. O zamana dair ilk başta anlamadığım pek çok şey vardı – özellikle de gerçekleştiği sırada. Bilgilerimin büyük bölümünü çok sonra edindim."

"Kırkılmana müteakiben."

Trull Sengar'ın Onrack'a bakan çekik gözleri kısıldı, ardından başı yukarı aşağı sallandı. "Evet."

Tıpkı Tellann Ayini'nin parçalanmasına müteakiben vukufun akıl gözümde çiçek açması gibi. Pekâlâ, işte buna aklım eriyor. "Öykünü anlatmaya hazırlan, Trull Sengar. İçinde bir yerde öğreti bulunabilecekse o öğretiyi teşhis etmek dinleyenlerin sorumluluğudur. Sen öyle bir ihtiyaçtan muafsın."

Monok Ochem homurdandı. "Bunlar düzmece sözler. Her öykü öğretir. Anlatıcı bu gerçeği hiçe sayarsa zararlı çıkar. Mecbursan kendini ileteceğin tarihten ayır, Trull Sengar. Burada verilecek tek ders tevazu."

Trull Sengar kemikbakara sırıttı. "Korkma, asla oyuncular arasında önemli bir yer tutmadım. Ayırmaya gelince... eh, o zaten oldu. Dolayısıyla Lether'in kuzeyinde yaşayan Tiste Edurların öy-

küsünü onların ağzından anlatacağım. Bir istisna dışında – itiraf etmeliyim ki bana göre en sorunlu kısım da o. Anlatımım abartılı olmayacak. Öve öve göklere çıkarmak, kader yahut kaçınılmazlık iddialarında bulunmak yok. Neticede göründüğüm Tiste Edur'dan başka bir şey olmaya, kültürel kimliğimden vazgeçip öyküyü arıtmaya gayret edeceğim."

"Beden yalan söylemez," dedi Monok Ochem. "Yani bizi kandıramazsın."

"Beden yalan söylemeyebilir ama ruh söyler, Kemikbakar. Kendine körlüğü ve ilgisizliği öğret – ben de aynı girişimde bulunacağım."

"Öyküne ne zaman başlayacaksın."

"İlk Taht'a vardığımızda, Monok Ochem. Asilerin... ve Tiste Edur müttefiklerinin gelişini beklediğimiz sırada."

Ibra Gholan boynu kırılmış bir yabantavşanıyla çıkageldi. Tek bir el hareketiyle hayvanın derisini yüzdü, sonra da kana bulanmış leşi Trull Sengar'ın yanına attı. "Ye," diye talimat veren savaşçı elindeki deriyi bir kenara fırlattı.

Tiste Edur ateş yakma hazırlıklarına girişirken Onrack oradan uzaklaştı. Trull Sengar'ın sözlerinden huzursuz olmuştu. Kırkılma, Trull Sengar'ı Tiste Edur olarak tanımlayan fiziki vasıfların çoğunu ortadan kaldırmıştı. Kel kafa, yara izli alın. Fakat görünüşe bakılırsa bu fiziki değişimler adamın ruhuna dayatılanlara kıyasla bir hiçti. Onrack onunla beraberken kendini rahat hisseder olduğunu, belki de Edur'un istikrarlı tavırlarının ve zorluklar karşısındaki kaygısızlığının gözünü boyadığını fark etti. O tür avuntular artık yanıltıcı gözüküyordu. Trull Sengar'ın sakinliği, taşıdığı yara izlerinden, kişiyi şuursuz bırakan iyileştirmeden doğmuştu. Yüreği eksikti. *Fani bir bedende olmasına rağmen tıpkı bir T'lan Imass gibi. Ondan hayata dair anıları diriltmesini istiyoruz, sonra da taleplerimizi karşılamakta güçlük çekmesine şaşıyoruz. Kabahat onda değil bizde.*

Sürgün ettiklerimiz hakkında konuşuyoruz ama Monok Ochem'in iddia ettiği gibi uyarmak için değil. Hayır, o kadar soylu bir amacımız yok. Onlardan bahsederken verdiğimiz hükmü tasdik ediyoruz. Fakat uzlaşmazlığımız kendini savaşların en şiddetlisinde –zamanın ta kendisiyle, etrafımızda hiç durmadan değişen dünyayla olanında– buluyor.

"Öyküme ihtiyati bir gözlem olduğunu itiraf etmem gereken

bir giriş yapacağım," dedi Trull Sengar derisi yüzülmüş tavşanı kızartırken.

"Bana şu gözlemden bahset," dedi Monok Ochem.

"Bahsedeceğim, Kemikbakar. Tabiatla ilgili... ve de bir denge sağlamanın zaruretiyle."

Onrack'ın bir ruhu olsaydı o ruh buz keserdi. Halihazırda savaşçı Trull Sengar'ın sözleri üstüne ağır ağır döndü.

"Baskılar ve kuvvetler daima birbirine karşıttır," diyordu Edur şişe geçirilmiş tavşanı alevler üstünde döndürürken. "Ve hep bir dengeye doğru çaba harcanır. Bu elbette ki tanrıların ötesinde bir meseledir – varoluşun gereğidir. Ama hayır, onun bile ötesindedir zira varoluş bile hiçlikle çekişme hâlindedir. Bu her şeyi kapsayan, Abis'teki her adayı tarif eden bir mücadeledir. En azından artık bu fikirdeyim. Yaşama ölüm cevap verir. Karanlığa ışık. Ezici başarıya yıkıcı başarısızlık. Dehşetengiz bedduaya nefes kesici takdis. Göründüğü kadarıyla her halk bu gerçeği gözden kaçırma eğilimindedir – özellikle de zafer üstüne zaferle kör olmuşsa. Mesela karşımdaki şu küçük ateşe bakın. Mütevazı bir zafer... ama onu harlarsam kendi hevesli hazzım cevap bulur. Sonunda da bütün bu ova, sonra orman, sonra da dünyanın tamamı alevlere boğulur. Dolayısıyla et piştikten sonra alevlerin söndürülmesi bir bilgelik beyanıdır. Ne de olsa bütün dünyayı tutuşturmak üstündeki her şeyi de öldürür – yangınla değilse bile ona müteakip kıtlıkla. Ne demek istediğimi anlıyor musun, Monok Ochem?"

"Anlamıyorum, Trull Sengar. Bu sözler hiçbir şeyin girişi değil."

Onrack lafa karıştı. "Yanılıyorsun, Monok Ochem. Aslında... *her şeyin* girişi."

Ona göz atan Trull Sengar bir tebessümle cevap verdi.

Ezici kederin, mutlak yeisin tebessümüyle.

Ve Namevt savaşçı sarsıldı.

Gökten kum yağarken arazide kurdele gibi uzanan bir dizi sırt âdeta eriyordu.

"Yakında o sahil sırtları bir kez daha kumulların altında kaybolacak," diye mırıldandı İnci.

Lostara omuz silkti. "Boşa vakit harcıyoruz," diye duyurdu, ardından ilk sırta doğru yürüdü. Havayı dolduran toz ve kum zerreleri gözleri yakıyor, boğazı kurutuyordu. Yine de pus ufku daha yakına çekmeye yarıyor, keşfedilme ihtimallerini giderek düşürü-

yordu. Hortum Duvarı'nın ani sonu Muavin ile ordusunun Raraku'ya ulaştıklarını, şu an vahaya doğru yol aldıklarını gösteriyordu. Lostara kuzeydoğu yaklaşımlarında devriye gezen izciler varsa bile bunların çok az sayıda olduklarını tahmin ediyordu.

İnci gündüz vakti yolculuk etmenin artık güvenli olduğunu duyurmuştu. Tanrıça içine çekilmiş, gücünü belki de son ve patlayıcı bir boşalım için –Muavin'le girilecek çatışma için– yoğunlaştırmayı seçmişti. Öfkeden kaynaklanan bu amaç tekliği, istifade edilebilecek bir kusurdu.

Lostara bunları düşünürken tebessümüne engel olamadı. *Kusurlar. Burada onların kıtlığı hiç çekilmiyor, değil mi?* Ona göre tutku dolu anları artık geride kalmıştı. Ne zamandır bastırılan enerjilerin serbest kalmasıyla artık daha başka, daha önemli şeylere odaklanabilirlerdi. Lakin İnci farklı düşünürmüş gibiydi. O sabah Lostara'nın elini tutmaya bile yeltenmiş, jesti tüm dokunaklılığına rağmen katiyetle geri çevrilmişti. Ölümcül suikastçı, ayakta zor duran bir köpek yavrusuna dönüşmenin eşiğindeydi – tiksintiye boğulmanın eşiğine gelen Lostara düşüncelerini başka yöne çevirdi.

Zamanlarının yanı sıra yiyecek ve suları da hızla tükenmekteydi. Raraku ondan faydalanmaya cüret eden her türlü canlıya küskün, düşmancıl bir memleketti. *Kutsal falan değil, düpedüz lanetli. Düşlerin yutucusu, hırsların tüketicisi. Hem neden öyle olmasın ki? Burası kahrolası bir çöl.*

Düşe kalka taş kırıklarına tırmanarak ilk sırta ulaştılar.

"Yakınız," dedi İnci kısık gözlerle ileri bakarak. "Şu daha yüksek terasın ötesinde vahanın görüş menziline girmeliyiz."

"Peki ya sonra?" diye sordu Lostara, yırtık pırtık giysilerindeki tozu süpürerek.

"Eh, konumumuzdan istifade etmemek benim için bir gaflet olur – kampa sızıp biraz sorun çıkarabileceğimi sanmıyorum. Hem zaten," diye ekledi, "sürdüğüm izlerden biri asi ordunun kalbine gidiyor."

Kıskaçlar. O canlandırılmış tarikatın efendisi. "Bundan o kadar emin misin?"

Adam evet der gibi kafa salladı, ardından hafifçe omuz silkti. "Yeterince. İsyanın uzun zaman evvel, belki de en başından itibaren ağır aksak yürüdüğüne inanır oldum. Yedi Kent'e özgürlüğünü kazandırma hedefi bazıları için gerektiği kadar önemli değildi ve o gizli nedenler ifşa edilmek üzere."

"Ve o tür ifşaların sen müdahale etmeden gerçekleşebileceğini aklın almıyor."

İnci kadına göz attı. "Canım, benim Malazan İmparatorluğu'nun bir ajanı olduğumu unutuyorsun. Belli başlı sorumluluklarım var..."

Lostara'nın gözleri taş kırıkları arasında duran bir cisme takıldı. Anlık bir teşhisin ardından bakışlarını çabucak kaçırdı ve kasvetli göğü inceledi. "Gelişinin asi kampında zaten süregiden görevi tehlikeye atabileceği hiç aklına gelmiyor mu? İmparatoriçe burada olduğunu bilmiyor. Hatta Muavin bile muhtemelen buralardan çok uzakta olduğunu sanıyordur."

"Yardımcı rol oynamak içime sinmez—"

Lostara alaycı bir homurtu çıkardı.

"Şey," diye düzeltti Pençe, "öyle bir role karşı değilim. Sineye çekebilirim."

Yalancı. Kadın bir dizinin üstüne çöküp deri kaplı kavalkemiklerine bağlı dizlikleri düzeltti. "Güneş batmadan önce o terasa ulaşabilmeliyiz."

"Aynı fikirdeyim."

Kızıl Kılıç doğruldu.

Taş kaplı yamaçtan aşağı indiler. Zemin sayısız çöl yaratığının ufacık, pörsük leşiyle bezeliydi. Bunlar Hortum'a kapılıp o kesintisiz fırtınanın içinde can vermiş, rüzgâr aniden kesilinceye dek havada asılı kaldıktan sonra tekrar yere düşmüşlerdi. Gün boyunca yağmur gibi yağarlarken içi boş böcek kabukları dört bir yana pıtır pıtır dökülmüş, Lostara'nın miğferine çarpıp omuzlarından sekmişti. Çoğu rhizanlardan, kepgüvelerden ve diğer minik yaratıklardan müteşekkilse bile bazen yere daha iri şeylerin de çakıldığı olmuştu. Lostara sağanağın sona ermesine minnettardı.

"Hortum, Raraku'ya iyi gelmedi," diye yorumda bulunan İnci yavru bir bhok'aralın leşini tekmeleyerek önünden çekti.

"Çöl bunu umursasaydı bile –ki umursamıyor– uzun vadede pek fark yaratacağını sanmam. Bir memleketin ömrü aşina olduğumuz her şeyden, hele hele bu bahtsız yaratıklarınkinden çok daha uzundur. Üstelik Raraku zaten büyük ölçüde ölüydü."

"Görünüm yanıltır. Bu Kutsal Çöl'de derin hülasalar var, evlat. Kayalara gömülü—"

"Ve tıpkı kumlarda olduğu gibi kayaların üstündeki canların

o hülasalar için hiçbir anlamı yok," diye açıkladı Lostara. "Aksini düşünerek ahmaklık ediyorsun, İnci."

"Ben pek çok konuda ahmaklık ederim," diye mırıldandı suikastçı.

"Bak bu gözlemine karşı çıkmamı bekleme."

"Çıkabileceğin aklımın ucundan bile geçmedi, Lostara Yil. Her halükârda Raraku'nun gizemlerine sağlıklı bir saygı duymanı öneririm. Bu zahiren boş ve cansız çölde gafil avlanmak çok kolaydır."

"Çoktan keşfettiğimiz gibi."

Adam kaşlarını çattı, sonra iç geçirdi. "Olaylara... o gözle bakmandan üzüntü duyuyorum. Sanırım ihtilaftan ilginç bir zevk alıyorsun ve öyle bir şey olmadığında –daha doğrusu olması için bir sebep bulunmadığında– bir tane icat etmeye çalışıyorsun."

"Gereğinden fazla düşünüyorsun, İnci. Bu en sinir bozucu kusurun ve ne yalan söyleyeyim, kusurlarının ciddiyeti ve çokluğu dikkate alındığında bu hiç de azımsanacak bir şey değil. Madem önerilerde bulunuyoruz, sana düşünmekten büsbütün vazgeçmeni öneririm."

"Peki onu nasıl becereceğim? Sakın seni taklit ederek olmasın?"

"Ben ne fazla ne de az düşünürüm. Kusursuz bir dengeye sahibim – böylesine çekici bulduğun da işte o yönüm. Tıpkı bir kepgüvenin kendini ateşe kaptırması gibi."

"Yani yanıp kül olma tehlikesinde miyim?"

"Hem de kapkara kesilinceye dek."

"Demek beni kendi iyiliğim için başından savıyorsun. Bana merhamet gösteriyorsun."

"Ateş ne davet eder ne başından savar. O sadece vardır. Merhametsizdir, uçuşan böceklerin intihara varan dürtülerine kayıtsızdır. Kusurlarından biri de bu, İnci. Duygu olmayan yerlere duygu iliştirmek."

"İki gece önce duygular olduğuna yemin edebilirim."

"Ah, yakıtın olduğu yerde ateş hevesle yanar."

"Ve sabahleyin külden başka bir şey kalmaz."

"İşte şimdi anlamaya başlıyorsun. Tabii bunu bir teşvik olarak göreceksin ve anlayışını daha da ilerletmeye gayret edeceksin. Ama o da vakit kaybı olur. Dolayısıyla öyle bir çabadan vazgeçmeni öneririm. Ateşin ışığıyla yetinmeyi bil, İnci."

"O ışıkta... bulanık görüyorum. Pekâlâ, tavsiyeler listene uyacağım."

"Uyacak mısın? Avanaklık çok itici bir kusurdur, İnci."

Adamın haykıracağını sanan Lostara onun kendini aniden kasarak kontrolü sağlamasından etkilendi. İnci, içindeki basınç azalıncaya kadar bir kazanın kapağı altından hava kaçırması gibi nefes verdi.

Son sırtın yokuşuna yaklaşırlarken Lostara o gün hiç olmadığı kadar hoşnut, İnci ise muhtemelen tam tersi hisler içerisindeydi.

Zirveye varmalarına az kalmışken Pençe tekrar konuştu. "Geçen sırtta dikkatini çeken neydi, evlat?"

Demek fark ettin? "Parlak bir taş. Gözüme takıldı. Çoktan fırlatıp attım."

"Öyle mi? Yani artık kemerindeki o kesede değil, ha?"

Hırlayan Kızıl Kılıç deri keseyi kemerinden çekip aldı ve yere attı. Ardından zincir zırhla kaplı eldivenlerini çıkardı. "Al kendin bak."

Kadına şaşkın bir bakış atan İnci eğilip keseyi aldı.

O doğrulurken Lostara bir adım attı.

Zırhlı eldiveni İnci'nin şakağında patladı.

Ağzından bir inilti kaçan adam bayılarak yere yığıldı.

"Salak," diye mırıldanan Kızıl Kılıç keseyi geri aldı.

Eldivenlerini taktı, sonra da bir homurtuyla adamı kaldırıp omzuna aldı.

Vaha iki bin adımdan daha yakındı. Üzerindeki hava tozla ve sayısız ateşin dumanıyla doluydu. Kenarlarda, ağaç gölgelerinde keçi sürüleri görülebiliyordu. Çevreleyici bir duvarın harabeleri her iki yönde kabaca kıvrılıyordu.

Lostara omzunda İnci'yle yokuş aşağı indi.

Tabana yaklaşırken sağından at sesleri işitti. Çömelip İnci'yi yere bıraktı ve kuzeybatıdan gelen bir düzine çöl savaşçısının görüş alanına girmesini seyretti. Adamların bindiği boynu bükük atlar açlıktan ölecek gibiydi ve aralarında iki de esir vardı.

Üzerlerini kaplayan toz tabakasına ve yaklaşan akşamın alacakaranlığına rağmen Lostara iki tutsağın üzerlerindeki üniforma kalıntılarını tanıdı. *Malazanlılar. Ashok Alayı. Ortadan kaldırıldıklarını sanıyordum.*

Muhripsiz olarak sabit bir eşkinle yolculuk eden savaşçılar vahaya ulaştıkları zaman yaprak dökmeyen ağaçların altında gözden kayboldular.

Lostara etrafına bakındı ve mevcut çevrenin geceyi geçirmek

için ideal olduğuna karar verdi. İçinde bulunduğu sığ havza, indiği yamacın kuytusundaydı. Yere yattıklarında sırttan başka hiçbir yerden görülmezlerdi ve hava hızla kararırken öyle bir ihtimal dahi düşüktü. Kızıl Kılıç kontrol ettiği İnci'nin şakağındaki mor halkalı şişliğe kaşlarını çattı. Fakat Pençe'nin soluması düzenli, nabzı yavaş ve düzgündü. Lostara adamı yere serdiği pelerininin üstüne yuvarladı, sonra da ellerini ve ağzını bağladı.

Havzaya karanlık çökerken oturup bekledi.

Bir süre sonra gölgelerden bir figür çıktı ve kısa bir süre hareketsiz bekledikten sonra sessizce gelip İnci'nin tam önünde durdu.

Lostara boğuk bir homurtu duydu. "Herifin kafasını kırmana az kalmış."

"Kafası sandığından daha sert," cevabını verdi kadın.

"Buna gerek var mıydı?"

"Olduğuna hükmettim. Kararlarıma güvenmiyorsan bana daha en baştan niye görev verdin?"

Kotilyon iç geçirdi. "Farkında mısın bilmiyorum ama o kötü biri değil. İmparatorluğa sadık. Ilımlılığını çok fazla suistimal ettin."

"Kestirilemez bir müdahalede bulunmak üzereydi. Yolun açık olmasını istersin diye düşündüm."

"İlk başta evet. Ama olaylar tamamen... geliştikten sonra varlığında belirli bir yarar öngörüyorum. Yarın gece onu ayılttığından emin ol. Tabii o zamana kadar kendiliğinden ayılmazsa."

"Pekâlâ, madem ısrar ediyorsun. Lakin yeni kavuştuğum huzura ve tenhalığa daha şimdiden pek düşkünüm."

Kotilyon kadını şöyle bir süzermiş gibi gözüktü. "Öyleyse seni yalnız bırakayım. Zaten bu gece halletmem gereken başka işlerim var."

Lostara elini keseye soktu ve tanrıya doğru küçük bir cisim attı.

Kotilyon başını eğip tek eliyle yakaladığı cismi inceledi.

"Senindir diye düşündüm," dedi Kızıl Kılıç.

"Hayır ama kime ait olduğunu biliyorum. Ve hoşnudum. Bende kalabilir mi?"

Kadın omuz silkti. "Bence önemi yok."

"Olmamalı da, Lostara Yil."

Lostara tanrının son sözlerinde fütursuz bir keyif duydu ve cismin onda kalmasına izin vermekle hata ettiği, şimdilik ne bakımdan olduğunu bilmese de cismin kendisi için önem taşıdığı sonu-

cuna vardı. Tekrar omuz silkti. *Herhalde artık çok geçtir.* "Gittiğini mi söylemiştin?"

Kotilyon'un kızdığını sezdi, sonra tanrı bir gölge girdabı içinde ortadan kayboldu.

Lostara taşlık toprağa sırtüstü uzandı ve memnuniyetle gözlerini kapadı.

Gece esintisi şaşırtacak kadar sıcaktı. Apsalar koyağa tepeden bakan küçük pencerenin önünde dikiliyordu. Mogora da Iskaral Pust da yiyecek bulmaları gereken zamanlar hariç bu yüksekliklere pek çıkmazdı. Dolayısıyla kızın yegâne arkadaşı yarım düzine yaşlıca bhok'araldı. Gri bıyıklı yaratıklar odanın çerçöp dolu zeminini koklayarak gezinirken homurtular çıkarıyorlardı. Etrafa saçılmış kemikler, kulenin bu en üst katının küçük yaratıkların ölmeye geldiği yer olduğunu akla getiriyordu.

Bhok'arallar arkasında gidip gelirken genç kadın sahraya bakıyordu. Kumlar ve kireçtaşı kayalıklar yıldız ışığında gümüşi bir parıltı saçıyordu. Karınlarını doyuran rhizanlar hafif şaplak sesleriyle kule penceresini çevreleyen yontulmamış taşlara konuyor, sonra da pençe hışırtıları arasında yaklaşan gündüzden saklanmak için çatlaklara giriyorlardı.

Crokus aşağıda bir yerlerde uyurken mukim karı ile koca manastırın ışıksız koridorlarında ve küflü odalarında birbirini kovalıyordu. Apsalar kendini hiç bu kadar yalnız hissetmediğini ve yalnızlıktan hiç bu kadar huzur bulmadığını fark etmişti. Bazı değişimler geçirdiği belliydi. Ruhunu kaplayan sert tabakalar yumuşamış, içeriden gelen görülmez baskılara cevaben yeni bir şekil almıştı.

En garibi de zamanla becerikliliğinden, ölümcül yeteneklerinden nefret etmeye başlamasıydı. Bunlar ona dayatılmış, kemiklerine ve kaslarına zorla sokulmuştu. Onu kör edici, buz gibi bir zırha hapsetmişti. O nedenle tanrının yokluğuna rağmen kendini hâlâ bir değil iki farklı kadın gibi hissediyordu.

Bu da ona Crokus'un gönlünü hangisine kaptırdığını merak ettiriyordu.

Fakat hayır, ortada bir gizem yoktu. Crokus bir katilin kılığına bürünmüştü, değil mi? Darujhistan'ın o saf hırsızı kendini vahim bir yansımaya dönüştürmüştü – balıkçı kız Apsalar'ın değil, soğuk kanlı bir katil olan suikastçı Apsalar'ın yansımasına. Bu benzerli-

ğin en sağlam bağı kuracağı inancıyla. Apsalar mesleğinden *hoşlansaydı*, onu iğrenç ve aşağılık bulmasaydı, ruhuna zincirler dolanmış gibi hissetmeseydi delikanlı belki amacına ulaşabilirdi de.

Hapishanesinde bir yoldaşı olması Apsalar'a huzur vermiyordu. Crokus'un aşkı yanlış kadına, yanlış Apsalar'aydı. Apsalar'ınki de Kesici'ye değil Crokus'aydı. Dolayısıyla beraber fakat ayrı, samimi fakat yabancıydılar ve bu konuda yapabilecekleri hiçbir şey yok gibiydi.

Apsalar'ın içindeki suikastçı yalnızlığı yeğliyordu ve balıkçı kız bambaşka bir şekilde benzer bir teselli bulmuştu. İlki âşık olmayı göze alamazdı. İkincisiyse kendisine hiç âşık olunmadığının farkındaydı. Crokus gibi o da bir katilin gölgesindeydi.

Buna dövünmenin anlamı yoktu. Balıkçı kızın yaşam becerileri, suikastçının şaşmaz iradesine meydan okuyacak kapsamda ve seviyede değildi. Muhtemelen Crokus da benzer bir şekilde Kesici'ye boyun eğmişti.

Apsalar yanında bir mevcudiyet hissetti. "Keşke giderken ne varsa yanında götürseydin," diye mırıldandı.

"Seni mahrum bırakmamı mı yeğlerdin?"

"Mahrum mu, Kotilyon? Hayır. Masum."

"Masumluk sadece geçiciyse bir erdemdir, evlat. Onu aşıp arkana bakman ve onun lekesiz saflığını anlaman gerekir. Masum kalmak, hayatın boyunca görünmez ve akıl ermez kuvvetler altında ezilip büzülmektir; ta ki günün birinde artık kendini tanıyamadığını fark edinceye ve masumiyetin seni prangaya vurmuş, önüne engel koymuş, yaşamının her ifadesini bozguna uğratmış bir lanet olduğunu anlayıncaya dek."

Genç kadın karanlıkta gülümsedi. "Ama Kotilyon, kişinin kendi zincirlerinin farkına varmasını sağlayan şey vukuftur."

"Vukuf yalnızca gözlerin baştan beri yerli yerinde duranı görmesini sağlar, Apsalar. Müthiş becerilere sahipsin. Bunların sana güç verdiği, inkâr etmenin anlamsız olacağı bir gerçek. Kendi kendini hiçe sayamazsın."

"Ama bu müstesna yolda yürümekten vazgeçebilirim."

"Evet," diye bir an sonra doğruladı tanrı. "Başka yollar seçebilirsin ama seçme ayrıcalığını bile olduğun şeye borçlusun."

"*Senin* olduğun şeye."

"Bu da değiştirilemez. Etinde kemiğinde yürüdüm, Apsalar. Bir kadın olup çıkan balıkçı kızın bedeninde – birbirimizin gölgesinde durduk."

"Peki öyle yapmaktan keyif aldın mı, Kotilyon?"

"Pek sayılmaz. Amacımı unutmamakta zorlandım. O zamanın büyük bölümünü değerli yoldaşlarla geçirdik – Alakarga, Tokmak, Kemancı, Kalam... seçme şansı olsa sana kucak açacak bir manga. Ama ben bunu engelledim. Öyle yapmam gerekiyordu ama yaptığım sana da onlara da haksızlıktı." Adam sözlerini sürdürmeden önce iç geçirdi. "Pişmanlıklardan hiç susmamacasına bahsedebilirim, evlat, ama şafağın karanlığı çaldığını görüyorum ve kararını öğrenmeliyim."

"Kararım mı? Hangi konuda?"

"Kesici."

Bakışlarını çölden ayırmayan genç kadın, ağlamamak için gözlerini kırpıştırırken buldu kendini. "Onu senden almak isterim, Kotilyon. Bana yaptığını ona da yapmanı önlemek isterim."

"Oğlan senin için böylesine önemli mi?"

"Evet. İçimdeki suikastçı için değil... âşık olmadığı balıkçı kız için."

"Balıkçı kıza âşık değil mi?"

"Suikastçıya âşık, bu yüzden ona benzemeyi seçiyor."

"Artık benliğindeki çırpınışı anlıyorum."

"Öyle mi? O zaman onu almana neden izin vermeyeceğimi de anlıyorsundur."

"Ama yanılıyorsun, Apsalar. Kesici senin içindeki suikastçıya âşık değil. Onu hiç kuşkusuz çekici buluyordur çünkü güç... hepimizde aynı etkiyi yaratır. Sen de güce sahipsin ve bu durum dolaylı olarak onu kullanmama seçeneğini de içerir. Hepsi de ne kadar cazip, ne kadar baştan çıkarıcı. Crokus senin zor kazanılmış özgürlüğün olarak gördüğü şeyi taklit etmeye hevesli. Ama aşkı? Müşterek anılarımızı canlandır, evlat. Darujhistan'a, Crokus adındaki hırsızla ilk temasımıza dair anıları. Crokus cinayet işlediğimizi gördü ve bu keşif yüzünden canını alacağımızı anladı. Sana o sırada mı âşık oldu? Hayır, bu daha sonra, şehrin doğusundaki tepelerde gerçekleşti. Seni sahiplenmediğim bir anda."

"Aşk zamanla değişir—"

"Evet, değişir ama bir savaş meydanında cesetten cesede konan bir kepgüve gibi değil." Kotilyon genzini temizledi. "Pekâlâ, kötü bir benzetmeydi. Evet, aşk değişir ama bunu öznelerinin mümkün olduğu kadar çoğunu kapsamak için genişleyerek yapar. Meziyetler, kusurlar, sınırlar, her şey – aşk çocuksu bir huşuyla hepsini okşar."

Apsalar bu sözler üzerine kollarını sıkıca gövdesine sarmıştı. "İçimde iki farklı kadın var."

"İki mi? Çok daha fazlası var ve Kesici hepsine de âşık, evlat."

"Crokus'un ölmesini istemiyorum!"

"Kararın bu mu?"

Konuşmaya cesaret edemeyen kız kafa salladı. Gökyüzü aydınlanıyor, ölü ve haşat arazinin üzerindeki uçsuz bucaksız bir boşluğa dönüşüyordu. Apsalar kuşların rüzgârlarla onun enginliğine yükseldiklerini görebiliyordu.

Kotilyon üsteledi. "Öyleyse ne yapman gerektiğini biliyor musun?"

Apsalar yine kafa sallayıp onayladı.

"Bunu duyduğuma... sevindim."

Genç kadını başını hızla çevirip tanrının yüzüne baktı ve onu ilk defa apaçık gördü. Yanlarında çizgiler olan sakin ve yumuşak gözler, düzgün yüz hatları, sağ gözün altındaki ilginç bir örüntüye sahip yara izleri. "Lütfen," diye fısıldadı adamı süzerek. "Neden?"

"Çünkü," diye hafif bir tebessümle yanıt verdi Kotilyon, "delikanlıdan ben de hoşlanıyorum."

"Ne kadar cesur olduğumu sanıyorsun?"

"Gerektiği kadar."

"Yine."

"Evet. Yine."

"Hiç de bir tanrıya benzemiyorsun, Kotilyon."

"Geleneksel anlamda bir tanrı değil, hamiyim. Hamilerin sorumlulukları vardır. Tabii onları yerine getirmeye nadiren fırsat bulurum, o ayrı."

"Diğer bir deyişle henüz sana yük değiller."

Kotilyon'un tebessümü genişledi. O tebessüm pek sevimliydi. "Masumiyet noksanlığın seni çok daha değerli kılıyor, Apsalar. Yakında tekrar görüşürüz." Odanın gölgelerine geri çekildi.

"Kotilyon."

Kollarını kısmen kaldırmış olan adam durakladı. "Evet?"

"Teşekkürler. Ve Kesici'ye göz kulak ol. Lütfen."

"Olacağım. Hem de öz oğlummuş gibi, Apsalar."

Kızın kafa sallamasıyla tanrı ortadan kayboldu.

Kısa bir süre sonra aynı şeyi Apsalar da yaptı.

Bu taş ormanda yılanlar vardı. Kalam Mekhar'ın şansına türleri-

nin doğal saldırganlığından yoksun gibiydiler. Devrilmiş bir ağacın tozlu, kırık parçaları arasında yatan Kalam etrafından ve üstünden yılanlar geçerken hiç kıpırdamıyordu. Taş zemin önceki gecenin soğuğunu kaybediyor, ötedeki çölden sıcak bir rüzgâr esiyordu.

Devriyelerden hiçbir iz görmemiş, sıkça kullanılan pek fazla patikaya rastlamamıştı. Mamafih içinde bulunduğu taşlaşmış ormanda bu dünyaya ait denemeyecek bir gücü akla getiren bir mevcudiyet seziyordu. Emin değilse bile o güçte iblissi bir şey hissedebiliyordu.

Bu da onu huzursuz etmeye yetiyordu. Sha'ik'in koruyucular yerleştirmiş olması pekâlâ mümkündü ve Kalam'ın onları aşması lazımdı.

Suikastçı bir şiş boyunluyu kaldırıp yana aldı, ardından iki uzunbıçağını çekti. Sapları inceleyerek deri sargıların sıkı olduğunu sağlama aldı. Kabzalardaki ve topuzlardaki aksamları kontrol etti. Otataral uzunbıçağın yalımının keskin kenarı biraz pürüzlüydü. Otataral, silahlar için ideal bir metal değildi. Tırtıklı keser ve kullanılmadığında bile devamlı bilenmeye ihtiyaç duyardı. Demir ise zamanla kırılganlaşmaya yatkın olurdu. Malazan fethinden önce otataral ağırlıklı olarak Yedi Kent soylularının zırhlarında kullanılırdı. Ticareti sıkı bir denetim altında tutulurdu ama imparatorluk kontrolü altında olduğu kadar değil.

Çok az kimse otataralın özelliklerini bütün kapsamıyla bilirdi. Ciltten emildiğinde ve uzun bir süre solunarak ciğerlere alındığında çeşitli ve öngörülemez etkiler gösterirdi. Genellikle Ata sihri karşısında etkisiz kalırdı ve Kalam'ın pek bilinmediğini düşündüğü bir özelliği daha vardı: Y'Ghatan'ın dışındaki bir muharebe esnasında tamamen kazara yapılmış bir keşif. O hadiseden Kalam ile Tez Ben de dahil sadece bir avuç görgü tanığı canlı çıkmıştı ve sonrasında hepsi de subaylarına verecekleri raporları kasten muğlak tutmakta, soruları yalnızca omuz silkmelerle ve kafa sallamalarla yanıtlamakta anlaşmıştı.

Görünüşe bakılırsa otataralın Moranth mühimmatıyla, özellikle de yakargaçlarla ve alevgeçlerle arası iyi değildi. *Veya başka bir deyişle ısınmaktan hoşlanmıyor.* Kalam üretimin son aşamalarında, daha açık konuşmak gerekirse demirin parıltısı kaybolduktan sonra silahların otataral tozuna batırıldığını bilirdi. Demirciler muhtemelen bu sonuca zor yoldan varmışlardı. Fakat sır o kadarla sınırlı değildi. *Asıl sır, sıcak otatarala sihir yaparsan ne olduğu.*

Silahı yavaşça kınına soktu, ardından dikkatini öbürüne verdi. Bu seferkinin keskin kenarı düzgün olup haddelenmiş çok katmanlı yalımlarda sıkça rastlandığı gibi biraz dalgalıydı. Gümüş kakmaların iplik kadar ince olduğu ışıltılı siyah yüzeyde suyun bıraktığı dağlamalar belli belirsizdi. İki uzunbıçak arasında ağırlığıyla ve dengesiyle Kalam'ın gözdesi buydu.

Yanındaki toprağa bir şey düştü ve tınlayarak bir ağaç gövdesi parçasından sekti, sonra da sağ dizinin hemen yanında durdu.

Kalam küçük cismi bir müddet süzdü. Sonra başını kaldırıp önünde yükselen ağaca baktı. Gülümsedi. "Ah, bir meşe," diye mırıldandı. "Jestin esprisini takdir etmiyor değilim." Doğrulup oturdu ve uzanıp palamudu eline aldı. Ardından tekrar kaykıldı. "Tıpkı eski zamanlardaki gibi. İyi ki artık böyle şeyler yapmıyoruz..."

Tundradan savana, sonunda da yağmur ormanına. Yağışlı mevsime vardıklarında sabah vakti sağanak yağışla geçmiş, öğleden hemen önce de kavurucu güneş havayı buhara boğarken üç T'lan Imass ile bir Tiste Edur gür, yemyeşil bitkilerin arasında ilerlemeye başlamışlardı.

Görünmeyen hayvanlar grubun yolundan kaçışmakta, dört bir yandaki çalılar şiddetle sarsılmaktaydı. Bir süre sonra, gitmek istedikleri yönde uzanan bir keçiyolu karşılarına çıktı ve tempoları hızlandı.

"Burası doğal ortamınız değil, haksız mıyım, Onrack?" diye sordu Trull Sengar, ağır kokan rutubetli havayı ciğerlerine çektiği sık nefesler arasında. "Türünüzün giydiği bütün o kürkler düşünülürse..."

"Doğru," yanıtını verdi T'lan Imass. "Biz bir soğuk hava halkıyız. Ama bu bölge anılarımızda mevcut. Imasslardan önce daha başka, daha eski, daha vahşi halklar vardı. Havanın sıcak olduğu yerlerde yaşarlardı. Uzun boyluydular ve esmer tenleri incecik kıllarla kaplıydı. Onları Eres adıyla tanırız. Yerleşim yerleri bizim zamanımıza –bu kovanda tutulmuş zamana– kadar sağlam kalmıştır."

"Yani bunun gibi yağmur ormanlarında mı yaşarlardı?"

"Bazen bitişiğinde ama genellikle çevredeki savanlarda. Taş işçiliğinden anlarlardı ama bizim kadar maharetli değillerdi."

"Aralarında kemikbakarlar da var mıydı?"

Monok Ochem arkalarından cevap verdi. "Bütün Eresler ke-

mikbakardı, Trull Sengar. Zira onlar bilinç kıvılcımını ilk taşıyanlardı. Hülasalar o armağanı ilk kez onlara vermişti."

"Ve ortadan kalktılar mı, Monok Ochem?"

"Kalktılar."

Onrack bir eklemede bulunmadı. Sonuçta Monok Ochem'in yanıltmak için sebepleri varsa bile Onrack kemikbakarla çelişmek için bir sebep bulamadı. Hem zaten fark etmezdi. Tellann Kovanı'nda hiçbir Eres'e rastlanmamıştı.

Trull Sengar az sonra bir soru sordu. "Yaklaştık mı, Onrack?"

"Yaklaştık."

"Sonra kendi dünyamıza geri mi döneceğiz?"

"Evet. İlk Taht bir yarığın tabanındadır. Altında yattığı şehir—"

"Tiste Edur'un o şehrin adını öğrenmesine gerek yok, Kopuk Onrack," diye araya girdi Monok Ochem. "Halkımız hakkında zaten gereğinden fazla bilgi sahibi."

"Siz T'lan Imasslar hakkında bildiklerim hiç de sır sayılmaz," dedi Trull Sengar. "Öldürmeyi müzakereye tercih edersiniz. Fırsat çıktığında tanrıları bile öldürmekten çekinmezsiniz. Ve kendi hatalarınızı düzeltmeyi yeğlersiniz – bu sonuncusu takdire şayan. Ama maalesef bu hata fazla büyük. Yine de hâlâ bunu itiraf edemeyecek kadar mağrur olduğunuz fikrindeyim. İlk Tahtınıza gelince; tam konumunu keşfetmeye ilgi duymuyorum. Üstelik asi akranlarınızla gireceğimiz çatışmadan sağ çıkmam pek mümkün değil."

"Doğru söylüyorsun," diye onayladı Monok Ochem.

"Hatta muhtemelen öldüğümden emin olursunuz," diye ekledi Trull Sengar.

Kemikbakar ses çıkarmadı.

Onrack'a göre çıkarmasına gerek de yoktu. *Ama ben Trull Sengar'ı koruyacağım. Belki Monok ve Ibra bunu anlıyorlardır ve o yüzden önce onlar bana saldırırlar. Yerlerinde olsaydım ben öyle yapardım. Ve işin garip tarafı, öyleyim.*

Patika ansızın kemik dolu bir açıklığa çıktı. Onrack leoparların veya sırtlanların yağmur ormanında savanda yaşayan sayısız hayvanı buraya sürüklenmiş olduğunu tahmin etti. Uzun kemiklerin hepsi de güçlü çeneler tarafından kemirilmiş veya yarılmıştı. Hava leş gibi çürük et kokuyor, etrafta binlerce sinek uçuşuyordu.

"Ereslerin kendilerine ait kutsal mekânları yoktu," dedi Monok Ochem, "ama ölümün toplandığı, hayatın başıboş ve şaşkın bir hâlde sürüklenen anılarla sınırlı kaldığı yerler olduğunu anlar-

lardı. Ve öyle yerlere genellikle kendi ölülerini getirirlerdi. Güç kat kat toplanır – burası kutsalın doğum yeridir."

"Dolayısıyla onu bir geçide dönüştürdünüz," dedi Trull Sengar.

"Evet," cevabını verdi kemikbakar.

"Imassları övmeye pek heveslisin, Monok Ochem," dedi Onrack ve Tiste Edur'a doğru döndü. "Eres kutsal mekânları Tellann bariyerlerini yakıp geçmiştir. Direnilemeyecek kadar eskidirler."

"Kutsallıklarının ölümden doğduğunu söylediniz. Öyleyse Hood'a mı aitler?"

"Hayır. Buralar kurulduğunda Hood henüz yoktu, Trull Sengar. Kaldı ki büsbütün ölüm boyutlu değildirler. Güçleri Monok Ochem'in de dediği gibi katmanlardan gelir. Aletlere ve silahlara dönüştürülen taş. Gırtlakların şekillendirdiği hava. Zihinlerin gökteki titrek ateşler kadar silik olarak keşfettiği hiçliğin, bir sonun... hayatın, sevginin teşhisi. Sağ kalma mücadelesine tanıklık eden ve o mücadelenin kaçınılmaz başarısızlığını huşu içinde gören gözler. Hepimizin günün birinde ölmesi gerektiğini öğrenmek ve anlamak, ölüme tapmak değildir, Trull Sengar. Öğrenmek ve anlamak başlı başına bir sihirdir zira dik durmamızı sağlar."

"Öyleyse görünen o ki," diye mırıldandı Trull Sengar, "siz T'lan Imasslar Yemininizle kanunların en eskisini çiğnemişsiniz."

"Ne Monok Ochem ne de Ibra Gholan o gerçeğe cevap verir," dedi Onrack. "Lakin haklısın. Biz ilk kanun çiğneyenleriz ve bunca zamandır varlığımızı sürdürmemiz münasip bir ceza. Velhasıl umudumuz Celpçi'nin bize aklama bahşetmesi."

"Tevekkül tehlikeli bir şeydir," diyen Trull Sengar iç geçirdi. "Eh, artık bu geçidi kullanalım mı?"

Monok Ochem'in el etmesiyle etraflarında sahne bulanıklaştı, ışıklar sönükleşti.

Zifiri karanlık çökmeden hemen önce Tiste Edur'dan çıkan kısık bir bağırış Onrack'ın dikkatini çekti. Savaşçı o tarafa dönünce bir düzine adım uzakta dikilen bir figür gördü. Uzun boylu, kıvrak, kaslı figür aşıboyası tonunda hayvan postları giyiyor, uzun ve kabarık saçları omuzlarından aşağıya sarkıyordu. Bir kadın. Memeleri iri ve sarkık, kalçaları geniş ve dolgundu. Belirgin, parlak elmacıkkemikleri ve geniş, dolgun dudaklı bir ağız. Tüm bunlar bir çırpıda idrak edilirken kadının okkalı bir alınla gölgelenen gözleri üç T'lan Imass'ı taradı, sonra da Trull Sengar'a odaklandı.

Kadın bir geyiğin zarafetiyle Tiste Edur'a doğru bir adım attı—

Derken ışık büsbütün kayboldu.

Trull Sengar'dan yine şaşkın bir bağırış yükseldiğini duyan Onrack sese doğru yürüdü, sonra durdu. Düşünceleri bir anda dağılmış, zihninden art arda imgeler geçmeye başlamıştı. Zaman kendi içine katlanarak battı, sonra tekrar kabardı—

Yere yakın kıvılcımlar çaktı, kav tutuştu, alevler titreşti.

Yarığın çerçöp kaplı zemininde dikiliyorlardı. Trull Sengar'a bakınan Onrack onu beş altı adım ilerideki nemli bir kayanın üstünde yatarken buldu.

T'lan Imass yaklaştı.

Fani baygındı. Kucağı kana bulanmıştı. Apışının altında kan birikiyor, Onrack kanın soğuduğunu görebiliyordu. Bu da kanın Trull Sengar'a değil de onun... dölünü almış Eres kadına ait olduğunu gösteriyordu.

Trull'ın ilk dölü. Fakat kadının görünümünde bekâreti akla getiren hiçbir şey yoktu. Memeleri geçmişte sütle şişmişti; meme uçları bir yavrunun baskısını tatmıştı. Öyleyse kan anlamsızdı.

Onrack adamın yanına çömeldi.

Ve göbek deliğinin altındaki taze yara izini gördü. Orada birbirine paralel üç çapraz kesik uzanıyor, onların aksi yönünde muhtemelen kadının kendi karnına açtıklarından kalma üç tanesinin daha bulaşmış lekesi göze çarpıyordu.

"Eres cadı onun dölünü çalmış," dedi Monok Ochem iki adım uzaktan.

"Niye?" diye sordu Onrack.

"Bilmiyorum, Kopuk Onrack. Ereslerin zihni hayvansıdır—"

"Ama, senin de iyi bildiğin gibi, diğer her şeyi hiçe sayarak değil."

"Olabilir."

"Belli ki bu seferkinin bir niyeti vardı."

Monok Ochem kafa salladı. "Öyle gözüküyor. Tiste Edur neden hâlâ baygın?"

"Aklı başka yerde—"

"Kemikbakar başını yana eğdi. "Evet, zaten baygınlığın tanımı odur—"

"Hayır, *başka bir yerde*. Yanına yaklaştığımda sihre temas ettim. Eres'in yaydığına. Deyim yerindeyse hiçliğin tam kıyısında, yarım yamalak oluşmuş bir kovandı." Onrack duraksadı. "Tıpkı Ereslerin kendileri gibi. Gözlerin arkasındaki bir ışık."

Ibra Gholan birdenbire silahını çekti.

Onrack doğruldu.

Artık ateş ışığının ötesinden sesler geliyordu ve T'lan Imass etten kemikten bedenlerin parıltısını görebiliyordu. O bedenlerin sayısı bir düzineyi buldu, sonra daha da arttı. Düzensiz adımlarla ayak sürüyerek yürüyen başka bir şey daha yaklaştı.

Az sonra şekli simsiyah bir ipek gibi açılan bir aptorian iblisi ışığa girdi. Hörgüçlü tek omzunda bir genç oturuyordu. Genç binicinin vücudu insan olsa da yüzü aptorianlarınkine benziyordu – ışıl ışıl, bal peteği desenli kocaman ve tek bir göz; açıldığında içe çekilebilirmiş gibi gözüken ve uçları dışında tamamen kaybolan iğnemsi dişlerle dolu büyük bir ağız. Örtüşen pullar gibi şekillendirilmiş siyah bir deri zırh giyiyor, göğüs koşumunda uzunbıçaklardan fırlatma dartlarına kadar en az bir düzine silah taşıyordu. Ayrıca kemerinden kabzaları geyik boynuzlarının dip uzantılarından yapılmış iki adet tek elli arbalet sarkıyordu.

Binici dikenlerle kaplı hörgüçlü omuzda öne eğildi ve alçak, hırıltılı bir sesle konuştu. "Logros ancak bu kadar mı gönderebildi?"

"Siz," dedi Monok Ochem, "burada istenmiyorsunuz."

"Şansına küs, Kemikbakar, çünkü buradayız. İlk Taht'ı korumak için."

"Kimsin ve seni buraya kim gönderdi?" diye sordu Onrack.

"Ben Apt oğlu Panek'im. Diğer sorunu yanıtlamak bana düşmez, T'lan Imass. Ben yalnızca dış mıntıkayı koruyorum. İlk Taht'ı barındıran oda bir iç bekçiye sahip. Bize komuta eden de o. Belki sana o cevap verebilir. Hatta belki vermek ister."

Onrack, Trull Sengar'ı yerden kaldırdı. "Öyleyse onunla konuşalım."

Panek gülümseyerek sımsıkı diş sıralarını gösterdi. "Dediğim gibi, Taht Odası. Hiç şüphesiz," diye eklerken tebessümü genişledi, "yolu biliyorsunuzdur."

24

En eski ve bölük pörçük metinlerde Eres'allardan muğlakça söz edildiği olur. Bu, fiziksel dünyanın özü denebilecek en kadim hülasalara yakıştırılmış bir isme benzer. Anlamın atfedilişinin –cansız nesnelerden semboller yaratmaya içkin gücün– nedensel, yani özetle Eres'al'ın ardındaki yaratıcı kuvvet olup olmadığını saptamanın deneysel bir yolu yoktur elbette. Esasen Eres'alların arkasındaki yaratıcı kuvvet o mu, yoksa işin içinde ileri bir tarihteki zeki canlıları anlam ve önem biriktirmeye davet eden başka bir gizemli güç mü var belli değildir.

Her halükârda çürütülemeyecek bir şey varsa o da nadiren tasdik edilen ve arazinin dikkate değer özelliklerinin altındaki yeraltı katmanlarına benzeyen müthiş güçtür. Dahası öyle bir güç zımni ama tanrıların tekerine çomak sokabilecek, hatta kimi zaman onları temelli alaşağı edebilecek kadar derin bir tesirle vuku bulur...

Haritalar İcmali Önsözü
Li Hengli Kellarstellis

Engin mercan pervazları ve sırtları, rüzgârın binlerce yıldır savurduğu kumlar tarafından aşındırılarak düz yüzeyli adalara çevrilmişti. Bunların yamaçları engebeli ve bozuk, çukurlu ve oyuktu. Aralarındaki düşük zemin dar ve dolambaçlı olup keskin kenarlı molozlarla doluydu. Gamet'e göre tanrılar bir ordunun kamp kurması için bundan daha kötü bir yer bulamazlardı.

Yine de fazla bir seçenekleri yok gibi gözüküyordu. Başka hiçbir yer savaş meydanına yaklaşmanın bir yolunu sunmuyordu ve

çabucak anlaşıldığı üzere mevzi bir kez alındıktan sonra en ıssız dağ kalesi kadar savunulabilir oluyordu. Zaten işin tek iyi yanı da buydu.

Tavore'un düşmanın bağrına, onların seçtiği savaş meydanına bodoslama yaklaşımı Yumruk'un tahmininee lejyonları etkileyen başlıca huzursuzluğun ve biraz da şaşkınlığın kaynağıydı. Gamet askerlerin yüzlük birimler hâlinde havzaya tepeden bakan muhtelif mercan adalarını almaya ve tutmaya gitmelerini seyretti. Oralara bir kez yerleştiler mi molozlardan savunma bariyerleri ve alçak duvarlar, sonra da güney tarafında rampalar inşa edeceklerdi.

Kendi lejyonlarına mensup ilk manganın havzanın en batı kenarındaki büyük, kemik beyazı bir adaya yollanmasını seyrederken Yumruk'un yanındaki Yüzbaşı Keneb oturduğu eyerde tedirgince kıpırdandı. "Bizi bu adalardan atmaya çalışmayacaklar," dedi. "Niye uğraşsınlar ki? Muavin'in bizi tam kucaklarına götürmeye niyetli olduğu belli."

Gamet yüzbaşının sözleri altında yatan eleştiriye ve kuşkuya sağır değildi. Adamı teşvik edecek, Tavore'un sağlam taktikler düşünebilme ve ilerletebilme kabiliyetine güvenini artıracak bir şeyler söyleyebilmek isterdi. Fakat Yumruk bile bundan emin değildi. Aren'den yaptıkları yürüyüş ani bir dehayı açık etmemişti. Aslına bakılırsa bir mızrak gibi dümdüz bir güzergâhla kuzeye ilerlemişlerdi. *Bu tam olarak neyi ifade eder ki? Taklide layık bir azmi mi, yoksa hayal gücü eksikliğini mi? İkisi birbirinden çok mu farklı, yoksa altı üstü aynı şeyin alternatif yaklaşımları mı?* Ve şimdi her zamanki vurdumduymazlıkla –muhtemelen ertesi günün şafağında– yürüyüşe geçecek şekilde diziliyorlardı. Hedefleri düşman ve onun güçlendirilmiş tahkimatlarıydı. Ve o düşman bulunduğu konuma tekil, zorlu yaklaşımlar yaratacak kadar akıllıydı.

"O rampalar sonumuzu getirecek," diye mırıldandı Keneb. "Korbolo Dom her becerikli, Malazan eğitimi almış komutanın yapacağı gibi buna hazırlıklı. Sonu gelmez bir yay, arbalet ve balista oku yağmuru altında sıkış tepiş yokuş çıkmamızı istiyor. Yapılacak büyülerden bahsetmiyorum bile. Korbolo'nun o rampa yüzeylerini ne kadar düzleştirdiğine bir bak, Yumruk. Çakıllar akan kanla kayganlaştığında ayaklarımızın altına yağ sürülmüş gibi olacak. Tutunacak bir yer bulamayacağız—"

"Kör değilim," diye homurdandı Gamet. "Muavin'in de olmadığını farz etmeliyiz."

Keneb adama bir bakış attı. "O konuda biraz güvence almanın epey faydası dokunur, Yumruk."

"Bu gece bir subaylar toplantısı düzenlenecek," cevabını verdi Gamet. "Bir tane de şafaktan bir çan önce."

"Muavin lejyonumuzun düzenine daha şimdiden karar verdi," diye sıkılı dişlerinin arasından konuşan Keneb yerel tarza uygun olarak eyerinde eğildi ve yere tükürdü.

"Evet, verdi, Yüzbaşı." Ricat koridorlarını kollayacaklardı – kendi kuvvetlerinin değil, düşmanın kullanabileceği ricat koridorlarını. Vakitsiz bir zafer varsayımı kulağa delilik gibi geliyordu. Sayı üstünlüğü karşı taraftaydı. Bütün avantaj Sha'ik'teydi. Yine de Muavin'in ordusunun hemen hemen üçte biri muharebeye iştirak etmeyecekti. "Ve Muavin profesyonelce bir beceriyle kendisine itaat etmemizi bekliyor," diye ekledi Gamet.

"Emrettiği gibi olacak," diye söylendi Keneb.

Lağımcılar ve istihkâmcılar tahkimatlar ve rampalar üstünde çalıştıkça toz kalkıyordu. Hava insanın derisini kabartacak kadar sıcak, rüzgâr ise rasgele verilen bir soluk kadar zayıftı. Khundryl, Seti ve Wickan atlı savaşçıları mercan adalarının güneyinde havzaya erişimlerini sağlayacak bir yolun inşasını bekliyorlardı. Lakin o zaman bile manevra yapacak fazla bir boş alana kavuşamayacaklardı. Gamet'in tahmininee Tavore çoğunu geride tutacaktı – havza her iki taraf için de toplu bir süvari hücumuna yetecek kadar geniş değildi. Sha'ik'in kendi çöl savaşçıları muhtemelen yedekte bekletilecek, Malazanlıların geri püskürtülmeleri hâlinde dinç bir kuvvet olarak peşlerinden gönderilecekti. *Biz de öyle bir ricadın... yahut bozgunun güvenliğini sağlayacak Khundryllere sahibiz.* Malaz ordusundan artakalanların Khundryl atlarına çift binmesi epey küçük düşürücü bir netice olurdu – hayal gücünde canlanan görüntüyle suratını ekşiten Yumruk onu zihninden sildi. "Muavin ne yaptığını biliyor," diye iddia etti.

Keneb ağzını açmadı.

Yaya bir ulak geldi. "Yumruk Gamet," diye seslendi adam, "Muavin seni çağırıyor."

"Ben lejyona göz kulak olurum," dedi Keneb.

Kafa sallayan Gamet atını geriye çevirdi. Yaptığı hareket bir anlığına başını döndürdü – hâlâ baş ağrılarıyla uyanıyordu. Sonra derin bir nefes alarak kendini toparladı ve ulağa kafa salladı.

Subayların bağırdığı komutlarla ileri geri koşturan askerlerin karmakarışık hengâmesi arasında havzaya diğerlerinden daha ya-

kın olan alçak bir tepeye doğru yavaş yavaş ilerlediler. Gamet o tepede atının sırtındaki Muavin'i ve yaya olarak yanında bekleyen Nil ile Nether'i fark etti.

"Onları görüyorum," dedi Gamet, ulağa.

"Anlaşıldı, komutanım. Öyleyse seni yalnız bırakayım."

Kalabalıktan sıyrılan Gamet atını eşkine geçirdi ve kısa bir süre sonra Muavin'in yanına vardı.

Bulundukları konum düşman tabyalarını açıkça görmelerine imkân tanıyordu ve tıpkı onların karşı tarafı gözlemlediği gibi merkezi rampanın başındaki küçük bir grup figür de onları seyrediyordu.

"Gözlerin ne kadar keskin, Yumruk?" diye sordu Muavin.

"Yeterince keskin değil," cevabını verdi Gamet.

"Korbolo Dom. Kamist Reloe. Altı subay. Kamist bu tarafı yoklayarak büyücülerden bir iz aradı. Özellikle de Baş Büyücülerden. Elbette Nil ile Nether yanımda olduklarından Kamist Reloe'nin büyülerince bulunamazlar. Söyle bana, Yumruk Gamet, sence Korbolo Dom şu anda kendine ne kadar güveniyordur?"

Gamet kadını şöyle bir süzdü. Tavore zırhını giymiş, vizörünü kaldırmıştı. Gözleri havzanın sıkı, çatlak kil zemininden yansıyan parlak ışıkta yarı yarıya kısılıydı. "Bence, Muavin," diye ağır ağır cevap verdi, "özgüvenini kaybediyordur."

Tavore ona göz attı. "Demek öyle. Neden?"

"Çünkü her şey çok kolay, fazlasıyla onun lehine görünüyor, Muavin."

Ses çıkarmayan kadın bakışlarını tekrar uzaktaki düşmana yöneltti.

Benden istediği bu muydu? Bana o soruyu sormak?

Gamet dikkatini iki Wickan'a çevirdi. Nil yürüyüş sırasında büyümüş, Gamet onun birkaç yıl içinde uzun boylu bir adam olup çıkacağından kuşkulanmaya başlamıştı. Delikanlı sadece bir peştamal giyiyor, örülmemiş yabani saçlarıyla ve yeşil siyah vücut boyasıyla yabani bir izlenim veriyordu.

Gamet ayrıca Nether'in geyik derisinden giysileri altında dolgunlaşmış, reşitliğe adım atmadan önce kızlara özgü bir tombulluk kazanmış olduğunu şaşırarak fark etti. Kızın yüz ifadesindeki ciddiyet artık neredeyse sabitlenmiş, normalde hoş olması gereken suratı ürkütücü ve sıkıntılı bir çehre hâline getirmişti. Kısacık kırkılmış siyah saçları bir kahır yeminini belli ediyordu.

"Kamist'in yoklaması bitti," diye aniden duyurdu Muavin. "Şimdi dinlenmesi gerekecek." Eyerinde döndü ve önceden belirlenmiş bir sinyal üzerine iki Wickan savaşçı yokuş yukarı depar attı. Tavore kılıç kemerini çözüp onlara verdi. Adamlar otataral silahla birlikte oradan çabucak uzaklaştılar.

Nil ile Nether taş zemine gönülsüzce bağdaş kurdular.

"Yumruk Gamet," dedi Muavin, "rica etsem hançerini çeker ve sağ avucundan birkaç damla kan damlatır mısın?"

Adam tek kelime etmeden zırhlı eldivenini çıkardı, hançerini kınından çekti ve keskin kenarı elinin etli kısmından geçirdi. Kesik kanla doldu. Elini uzatan Gamet kanın yere akmasını seyretti.

Başının dönmesiyle eyerinde kısa bir süre sallandı, sonra dengesini tekrar kazandı.

Nether bir şaşkınlık tıslaması çıkardı.

Gamet kıza baktı. Nether gözlerini kapamış, iki elini birden kumlu zemine bastırmıştı. Nil de aynı duruşu takınmıştı. Yüzünden art arda bir dizi duygunun geçtiği delikanlının ifadesi nihayet korkuda donakaldı.

Yumruk'un hâlâ başı dönüyor, kafatası hafif bir uğultuyla doluyordu.

"Burada hülasalar var," diye hırıldadı Nil. "Öfkeyle kalkıyorlar—"

"Bir şarkı," diye lafa daldı Nether. "Savaşla ve savaşçılarla ilgili—"

"Hem yeni hem de eski," dedi erkek kardeşi. "Öyle yeni ki... ve bir o kadar eski. Muharebe ve ölüm, tekrar tekrar—"

"Toprak en başından beri yüzeylerinde yaşanmış her mücadeleyi hatırlar." Nether yüzünü ekşitti, ardından sımsıkı kapalı gözlerle titredi. "Tanrıça bu güç karşısında bir hiç – lakin onu... *çalma* arzusunda."

Muavin'in sesi sertti. "Çalmak mı?"

"Kovan," cevabını verdi Nil. "Bu kovana sahip çıkacak ve onu bu toprağa bir parazit gibi konduracak. Gölgeden kökler nemalanmak, toprağın anılarıyla beslenmek için aşağılara uzanacak."

"Ve hülasalar buna karşı," diye fısıldadı Nether.

"Direniyorlar mı?" diye sordu Muavin.

Her iki Wickan da kafa sallayıp onayladı, sonra Nil dişlerini gösterdi. "Hayaletler gölge düşürmez. Haklıymışsın, Muavin. Tanrılar aşkına, haklıymışsın!"

Haklı mıymış? diye merakla düşündü Gamet. *Hangi konuda?*

"Peki yeterli olacaklar mı?" diye bilmek istedi Tavore.

Nil başını iki yana salladı. "Bilmiyorum. Ancak Kıskaçbaşı yapacağını düşündüğün şeyi yaparsa, Muavin."

"Tabii," diye ekledi Nether, "Sha'ik'in aralarındaki engerekten bihaber olması kaydıyla."

"Haberi olsaydı," dedi Tavore, "onun başını çok önce omuzlarından ayırırdı."

"Belki," cevabını verdi Nether ve Gamet kızın sesindeki kuşkuyu duydu. "O ve tanrıçası bütün düşmanları bir araya toplanıncaya dek beklemeye karar vermemişlerse."

Muavin bakışlarını yeniden uzaktaki subaylara yöneltti. "Öyleyse gelin bir bakalım, ne dersiniz?"

Wickanlar ayağa kalktı. Aralarında Tavore'un tanıklık etmediği bir bakışma yaşandı.

Gamet miğferinin kasnağının altında gezdirdiği sağlam elini geri çektiğinde parmaklarından ter damlıyordu. Bir şeyin kendisini kullanmış olduğunu titrekçe fark etti. Kanı vasıtasıyla. Uzaktan gelen bir müzik, insan sesleriyle ve tanınmaz enstrümanlarla söylenen bir şarkı duyabiliyordu. Kafatasının içinde bir basınç birikiyordu. "Benimle işin bittiyse gideyim, Muavin," dedi boğukça.

Kadın dönmeden kafa salladı. "Lejyonuna geri dön, Yumruk. Lütfen subaylarına şu bilgileri ilet: Sabahki muharebede tanımayacağınız birimler ortaya çıkabilir ve emir almaları gerekebilir. O durumda onlara komutanız altındaymışlar gibi emir vereceksiniz."

"Anlaşıldı, Muavin."

"Elini bir baytara göster, Yumruk Gamet, ve sağ ol. Ayrıca muhafızlardan bana kılıcımı geri vermelerini iste."

"Peki." Adam atını döndürüp yokuş aşağı yürüttü.

Baş ağrısı geçmiyordu. Şarkı sanki damarlarını zehirlemişti. Duyduğu şey delilik ima eden, etten kemikten bir müzikti. *Beni rahat bırakın, kahrolasıcalar. Ben altı üstü bir askerim. Bir asker...*

Bir kayanın üstünde oturan Teller'in başı ellerinin arasındaydı. Miğferini çıkarıp atmıştı ama öyle yaptığına dair bir anısı yoktu. Ayaklarının dibinde duran şey, fırtınanın çalkaladığı bir deniz gibi yükselip alçalan acı dalgaları ardında bulanıkça titreşiyordu. Çevresinde birileri konuşuyor, ona erişmeye çalışıyordu ama Teller söylenenlerden anlam çıkaramıyordu. Şarkı kafatasının içinde aniden ve hışımla peydahlanmış, uzuvlarını ateş gibi sarmıştı.

Bir el omzunu kavradı ve sihirli bir yoklamanın ilk başta çekine çekine damarlarına sızdığını, sonra irkilip uzaklaştığını, ardından daha büyük bir kuvvetle geri geldiğini hissetti – ve onunla beraber bir sessizlik yayıldı. Sakin ve derin bir huzur çöktü.

Çavuş nihayet kafasını kaldırabildi.

Mangasının etrafında toplandığını fark etti. Omzunu tutan el Şişe'ye aitti ve delikanlının solgun yüzü boncuk boncuk terle kaplıydı. Göz göze geldiler, sonra Şişe kafa sallayıp elini yavaşça geri çekti.

"Beni duyabiliyor musun, çavuşum?"

"Otuz adım uzaktaymışsın gibi hayal meyal."

"Acı geçti mi?"

"Evet. Ne yaptın?"

Şişe bakışlarını kaçırdı.

Teller kaşlarını çattı. "Diğer herkes işinin başına. Sen burada kal, Şişe."

Katran'ın ensesine hafif bir tokat atan Ağzıbozuk doğruldu. "Haydi gidelim, askerler," diye mırıldandı. "Kazılacak çukurlar var."

Çavuş ile Şişe ötekilerin oradan ayrılmalarını, giderlerken kazma ve küreklerini de yanlarına almalarını seyrettiler. Manga ufka kadar uzanan kumullara tepeden bakan en güneybatıdaki adaya konuşlanmıştı. Tam kuzeyde düşmanın –eğer bozguna uğrayıp kaçarsa– havzadan ayrılırken geçeceği tek ve yeterince geniş bir koridor vardı. Onun hemen ötesindeyse mütevazı, üstü düz bir tal bulunmaktaydı. Bir atlı çöl savaşçısı bölüğü oraya yerleşmiş, zirve Malazanlıları dikkatle gözetleyen izcilerle bezenmişti.

"Pekâlâ, Şişe," dedi Teller, "çıkar ağzındaki baklayı."

"Hülasalar, çavuşum. Uyanıyorlar."

"Peki bunun benimle ne ilgisi var?"

"Sanırım sebep fani kanı. Onun kendi şarkısı vardır. Hülasalar o şarkıyı hatırlıyorlar. Seslerini şarkıya katma hevesiyle başına üşüştüler, çavuşum. Şey... ayağına geldiler."

"Neden ben?"

"Bilmiyorum."

Teller söylenen yalanı düşünüp taşınarak genç büyücüyü bir müddet süzdü, ardından surat ekşitti. "Burada, bu muharebede ölmek kaderimde yazdığı için beni seçtiklerini düşünüyorsun."

Şişe yeniden gözlerini kaçırdı. "Emin değilim, çavuşum. Bu di-

yar ve hülasaları anlayışımın çok ötesinde. Bütün bunların seninle ne ilgisi olduğu da."

"Ben bir Köprüyakan'ım, evlat. Köprüyakanlar burada doğdu. Raraku'nun potasında."

Batıdaki çölü inceleyen Şişe'nin gözleri kısıldı. "Ama onlar... ortadan kaldırıldılar."

"Evet, kaldırıldılar."

İkisi de bir süre konuşmadı. Koryk küreğini bir kayaya çarpıp kırmıştı ve takdire değer bir dizi Seti küfrünü art arda sıralamaktaydı. Ötekiler onu dinlemek için durmuşlardı. Adanın kuzey kenarında Gesler'in mangası bir moloz duvarı inşa etmekle meşguldü. O duvar fazla geçmeden yıkıldı ve kayalar kenardan aşağı yuvarlandı. Karşı taraftaki taldan yuhalamalar ve ulumalar yükseldi.

"Bu sıradan bir muharebe olmayacak, değil mi?" diye sordu Şişe.

Teller omuz silkti. "Öyle bir şey yoktur ki, evlat. Ölmenin ve öldürmenin, acının ve dehşetin sıradan bir tarafı yoktur."

"Onu kastetmedim."

"Biliyorum, Şişe. Ama bugünlerde savaşlar sihirle ve mühimmatla yapılıyor. O nedenle insan sürprizlerle karşılaşmaya alışıyor."

Gesler'in iki köpeği yanlarından tıpış tıpış geçip gitti. Koskoca çoban köpeği, uzun tüylü süs köpeği kendi tasmasını tutup çekiyormuşçasına Hengli Böcük'ün peşinden gidiyordu.

"Burası... karmaşık bir yer." İç geçiren Şişe yere uzanıp disk biçimli büyük bir taş aldı. "Eres'allar," dedi. "Aşağıdaki havza nacaklarla bezeli. Bir zamanlar onu dolduran göl tarafından zımparalanmışlar. Bunlardan birini dahi üretmeleri günler sürmüş, sonra onları kullanmamışlar bile – göle atıp gitmişler. Hiç mantıklı değil, haksız mıyım? Neden bir alet üretip de onu kullanmayasın?"

Teller büyücüye bakakaldı. "Sen neden bahsediyorsun, Şişe? Eres'allar da kim?"

"Kimdi, Çavuş. Çoktan yok oldular."

"Hülasalar mı?"

"Hayır, onlar tüm zamanlardan, bu diyarın bildiği her çağdan gelirler. Ninem Ereslerden bahsederdi. Imasslardan önceki zamanlarda yaşamış Mukimler. El aletlerini ilk üreten, dünyalarını ilk şekillendiren halk." Büyücü ürpermemeye çalışarak başını iki yana salladı. "İçlerinden biriyle karşılaşacağımı hiç tahmin etmemiştim. Oradaydı. O *kadın* seninle beraber şarkının içindeydi."

"Ve sana şu el aletlerinden mi bahsetti?"

"Doğrudan değil. Daha ziyade paylaştı – şey, zihniyle. Sana sessizliği o armağan etti. Ben yapmadım, öyle bir gücüm yok. Ama rica ettim ve o da merhamet gösterdi. En azından" –Teller'e göz attı– "gösterdiği şeyin merhamet olduğunu sanıyorum."

"Evet, öyleydi, evlat. Peki o... Eres'le hâlâ konuşabiliyor musun?"

"Hayır. Tek yapmak istediğim oradan, o kandan çıkmaktı."

"Benim kanımdan."

"Şey, damarlarındaki kanın *çoğu* senin, çavuşum."

"Ya geri kalanı?"

"O şarkıya ait. Şey, Köprüyakanların şarkısına."

Teller gözlerini yumup başını arkasındaki kayaya dayadı. *Kimloc. Ehrlitan'daki o canı çıkasıca Tanno Ruhgezer. Hayır dedim ama yine de bildiğini okudu. Öyküm çaldı – sadece benimkini değil, Köprüyakanlarınkini de. Ve o öyküden bir şarkı çıkardı. Hergele kalkıp bizi Raraku'ya geri verdi...*

"Git ötekilere yardım et, Şişe."

"Emredersin, çavuşum."

"Ve... sağ ol."

"Bu dediğini gelecek sefer Eres cadıya iletirim."

Teller büyücünün arkasından bakakaldı. *Demek gelecek sefer de olacak, öyle mi? Bana söylemediğin daha neler var, evlat?* Sabahleyin sahiden de son çatışmasına girip girmeyeceğini merak etti. Bu hiç hoş bir düşünce değildi ama belki de gerekliydi. Belki ölen Köprüyakanlara katılmaya çağrılıyordu. *Öyleyse o kadar da kötü sayılmaz. Daha sefil bir arkadaş grubu arasam da bulamam ama kahretsin işte, onları özlüyorum. Hepsini. Kirpi'yi bile.*

Gözlerini açan çavuş ayağa kalktı ve miğferini alıp başına taktı. Dönüp kuzeydoğudaki havzaya, düşman mevzilerine ve vahada saklı şehirden yükselen toza ve dumana baktı. *Seni de özlüyorum, Kalam Mekhar. Neden burada olduğunu acaba biliyor musun...*

Kendini kaybetmiş şaman seğirerek tıslıyor, yengeç gibi koşturarak ateşin içinde giderek kararan yassı kemik parçasının etrafında tozlu çemberler çiziyordu. Corabb kötülüğü defetmek için boynuna astığı ipe dizili kınkanatlı kabuklarından yarım düzinesini ağzına soktu ve takırdayan dişlerinin kabuklardan birini ezerek ağzını acı bir tada boğmasıyla suratını buruşturdu. Kolyeyi ağzından çekip çıkardı ve böcek kabuğu parçalarını tükürmeye başladı.

Leoman şamanın yanına gidip cılız adamı telabasından kavradı, ayakları yerden kesilecek kadar havaya kaldırdı ve sarstı. Şaman bir giysi ve saç yumağı hâlinde ağzından tükürükler saçtı, sonra Leoman onu yere bıraktı. "Ne gördün?" diye homurdandı.

"Ordular!" diye haykıran yaşlı adam burnunu sanki suratına yeni yerleşmiş gibi çekiştirdi.

Leoman kaşlarını çattı. "O kadarını biz de görebiliyoruz, kahrolası dolandırıcı—"

"Hayır! Daha başka ordular!" Şaman seğirterek onun yanından geçti ve talın güney sırtına koştu. Orada hoplayıp zıplamaya ve eski tahliye kanalının karşısındaki adaya mevzilenmekte olan Malazanlıları işaret etmeye başladı.

Leoman peşinden gitmeye davranmadı. Onun yerine alçak bir duvarın arkasında çömelen Corabb'ın ve daha başka üç savaşçının yanına kadar yürüdü. "Corabb, Sha'ik'e bir atlı daha yolla – hayır, tekrar düşündüm de kendin git. Bizi karşılamaya zahmet etmese bile Mathok'un kabilelerinin şafakta nasıl sıralanacaklarını bilmek istiyorum. Sha'ik'le konuştuktan sonra öğrenebildiğin kadarını öğren – ve Corabb, ne yapıp edip Sha'ik'le yüz yüze konuş. Sonra buraya dön."

"Emrin olur," diyen Corabb doğruldu.

Yirmi adım uzaktaki şaman hızla dönüp haykırdı. "Buradalar! Köpekler, Leoman! Köpekler! *Wickan köpekleri!*"

Leoman kaşlarını çattı. "Angut iyice aklını kaçırdı..."

Corabb koşar adımlarla atına gitti. Hayvana eyer vurmakla vakit kaybetmeyecekti – özellikle de öyle yapmak şamanın delice gözlemlerini biraz daha dinlemesini gerektireceği için. Hayvanın sırtına çıktı, kargıyı sırtında çaprazlama tutan kayışları sıktı, sonra da dizginleri eline alıp atı mahmuzladı.

Vahaya giden güzergâh eğri büğrü ve zorluydu. Derin kumların ve sivri kayalıkların arasında dolambaçlı bir seyir izliyor, Corabb atını yavaşlatmak ve hayvanın kendi yolunu bulmasına izin vermek zorunda kalıyordu.

Gün sonuna yaklaşırken patikanın kıvrılarak vahanın güneybatı kenarına yakın yüksek duvarlı koyaklara girmesiyle gölgeler koyulaştı. Atı bir moloz yığınını aşıp keskin bir virajı dönerken hem hayvan hem de insan aynı anda çürüme kokusu aldılar.

Yol tıkalıydı. Ölü bir atla ve hemen ötesindeki bir cesetle.

Kalbi gümbür gümbür atan Corabb bineğinden indi ve ihtiyatla ilerledi.

Ceset Leoman'ın kıta oraya varır varmaz yolladığı ilk ulağa aitti. Bir arbalet oku adamın şakağına isabet etmiş, kemiği delip geçtikten sonra öbür taraftan dışarı fırlayarak kafayı darmadağın etmişti.

Corabb her iki yandaki tırtıklı duvarları taradı. Burada suikastçılar konuşlansaydı çoktan ölmüş olacağı sonucuna ulaştı. Öyleyse muhtemelen ikinci bir ulağın gelmesini beklemiyorlardı.

Atına geri döndü. Hayvanı ölülerin üstünden geçmeye ikna etmesi zor oldu ama sonunda başardı ve tekrar sırtına atladı. Kıpır kıpır gözlerle yoluna devam etti.

Patika altmış adım sonra ötesinde guldindha ağaçlarının belli belirsiz örtüleri görülebilen kumlu yamaca çıktı.

Rahat bir iç geçiren Corabb atını hızlandırdı.

Sırtına yediği iki çekiç darbesi onu öne savurdu. Üzengileri veya tutunabileceği bir eyer boynuzu olmayan Corabb kollarını atın boynuna doladı. Aynı anda hayvan da acıyla cıyaklayarak ileri fırladı. Bu hareketiyle ona panik hâlinde tutunan Corabb'ı sırtından düşürmesine ramak kaldı ve atın sağ dizi çöl savaşçısının miğferine tekrar tekrar çarptı. Sonunda miğfer başından çıktı ve yumrulu eklem bu sefer de Corabb'ın kafasını dövmeye başladı.

Corabb ata tutunsa da aşağıya, ardından atın önüne doğru kaymaya devam etti. Az sonra hayvanın her iki bacağından darbeler yiyordu. Bu yük yamaca ulaşan hayvanı yavaşlatmaya yetti ve bir bacağı boşta sallanan, topuğu sert zemine sürtünen Corabb kendini atın kafasının altına doğru çekmeyi becerdi.

Başka bir arbalet oku yere çarptı ve sola doğru seke seke uzaklaştı.

At yokuşu yarıladığı sırada durdu.

Corabb diğer bacağını da indirdi, sonra kendini atın öbür tarafına çekti ve bir kez daha sırtına çıktı. Dizginleri kaybetmesine rağmen parmaklarını atın yelesine sardı ve topuklarını bineğinin böğrüne gömdü.

Kayaların arasından bir ok daha uçtu. Ama artık toynaklar kumda inip kalkıyor, üzerlerine güneş vuruyordu.

Tam karşısında vaha ve siper alınabilecek ağaçlar mevcuttu.

Corabb atın boynuna yaslandı ve onu daha hızlı gitmeye zorladı.

Guldindhalar arasındaki bir patikaya daldı. Çöl savaşçısı arka-

sına göz atınca atın sol sağrısında uzanan ve kan sızdıran derin bir yırtık gördü. Derken gözleri artık sırtından gevşekçe sarkan kargısına takıldı. Silahın sırığına iki arbalet oku saplıydı. Her biri farklı açıdan girmişti ve muhtemelen aynı anda isabet etmişti zira açılan çatlaklar birbiriyle buluşarak her iki okun da ivmesini kesmişti.

Corabb mahvolmuş silahı alıp attı.

Atını patikadan aşağı dörtnala koşturdu.

"Kaplan desenleri," diye mırıldanan kadının gözleri pas-yaprak dumanıyla örtülüydü. "Ama bir kurbağaya boyanmış. Her nasılsa daha bile tehlikeli gözükmene sebep oluyor."

"Evet, kızım, ben saf zehirim," diye mırıldandı Heboric, onu alacakaranlıkta süzerken. Kadının bakışlarında yine hayat, arada bir yaptığı iğneleyici yorumların ötesine geçen ve durhangın mayıştırıcı sisinden nihayet arınmış zihni belli eden bir keskinlik vardı. Ciğerleri hâlâ sıvı doluymuş gibi öksürdüğü olmuyor değildi ama pas-yaprakla karıştırılmış adaçayı o öksürükleri bir nebze hafifletmişti.

Nargilenin ağızlığından sabit aralıklarla nefes çeken ve burun deliklerinden dumanlar fışkıran kadın onun bakışlarına meraklı –biraz da sert– bir ifadeyle karşılık verdi.

"Seni görebilseydim," diye mırıldandı Heboric, "biraz toparlandığın sonucuna varırdım."

"Toparlandım, Treach'in Destriyan'ı, lakin o kedi gözlerinin her türlü perdeyi delebildiğini sanmıştım."

Yaşlı adam homurdandı. "Daha ziyade artık gevelemeden konuşmana baktım, Scillara."

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu kadın biraz sonra.

"Hava yakında kararacak. Çıkıp L'oric'i bulmaktan ve senin bana eşlik etmenden yanayım."

"Ya sonra?"

"Sonra seni Genç Felisin'e götüreceğim."

"Sha'ik'in evlatlık kızına."

"Evet."

Başka tarafa bakan Scillara pas-yaprağı derin derin içine çekerken dalgındı.

"Kaç yaşındasın, kızım?"

Kadın omuz silkti. "Olmam gereken yaştayım. Genç Felisin'den emir alacaksam varsın olsun. Dargınlığın anlamı yok."

Yürüttükleri mahcup diyalog Heboric'in elini ayağına dolayacak kadar büyük aşamalarla ilerliyordu. Sha'ik de aynen böyleydi. *Belki bu sezgisel düşünme becerisi kadınlara hastır*, diye surat ekşiterek içinden geçirdi Heboric – ilerlemiş yaşına rağmen bu konuda yararlanabileceği fazla bir tecrübesi olmadığını inkâr edemezdi. Kutsal papazlık söz konusuyken Fener'in tapınağı ekseriyetle erkeklerden müteşekkildi ve Heboric'in bir hırsız olarak yaşadığı hayat mecburen sadece bir avuç yakın ilişki içermişti. Kısacası gene boyunu aşan bir mevzunun ortasına düşmüştü. "İnanıyorum ki Genç Felisin başkalarına emir vermeye pek ilgi duymuyor. Bu bir tarikatın diğeriyle takası değil, Scillara – en azından düşünüyor gibi gözüktüğün açıdan. Burada hiç kimse seni manipüle etmeye yeltenmeyecek."

"Daha önce de açıkladığın gibi, Destriyan." Kadın ağır ağır iç geçirdi ve daha dik oturup nargilenin ağızlığını yere bıraktı. "Pekâlâ, beni karanlığa götür."

Heboric'in ona çevrili gözleri kısıldı. "Götüreceğim... o karanlık bastırır bastırmaz..."

Gölgeler mevzilerinin aşağısındaki bütün havzayı yutmaya yetecek kadar uzuyordu. Sha'ik en kuzeydeki rampanın başında dikilerek karşı yükseltilerde mevzilenmeyi sürdüren uzak Malazan asker yığınlarını inceliyordu. Zaten ablası hep sistemli olagelmişti.

Başını soluna çevirip Korbolo Dom'un pozisyonlarını taradı. Her şey sabahki muharebeye hazırdı ve etrafı gerek yaverlerle gerekse muhafızlarla sarılı Napanlı komutanın merkezi rampanın kenarında durarak kendisiyle aynı şeyi yaptığını –Tavore'un ordusunu seyrettiğini– görebiliyordu.

Hepimiz de yerimizi aldık. Ansızın bütün bunlar anlamsız gözüktü. Ordularını kaçınılmaz bir çarpışmaya iten, hoyratça arzularının tatmininde yitip gidecek canları hiçe sayan gözünü kan bürümüş zorbaların bu oyunu. *Hükmedecek bu şuursuz açlığın ne kıymeti var? Bizden ne istiyorsun, İmparatoriçe Laseen? Yedi Kent boyunduruğun altında asla rahat etmeyecek. Buradaki halkı köleleştirmen gerekecek ve öyle yaparak ne kazanacaksın?* Peki ya kendi tanrıçası? Onun Laseen'den bir farkı var mıydı? Kapma, yırtma, kumları kana bulama hevesiyle her pençesini açmıştı.

Ama Raraku sana ait değil, sevgili Dryjhna, iddiaların ne kadar azılı olursa olsun. Bunu artık görüyorum. Bu çöl kendi başına kutsal. Ve şimdi başkaldırıyor – onu hisset, tanrıça! Başkaldırıyor! Hem de herkese.

Yanında duran Mathok, Malazan mevzilerini sessizce inceliyordu. Ama en sonunda konuştu. "Muavin kendini gösterdi, Seçilmiş."

Sha'ik bakışlarını Korbolo Dom'dan ayırıp çöl reisinin işaret ettiği yere çevirdi.

Kadın Paran ahırlarından alınmış bir atın sırtındaydı. *Elbette.* Yakınında yaya olarak iki Wickan vardı. Ablası tam takım zırha bürünmüştü. Azalan ışıkta miğferi kıpkırmızı parlıyordu.

Sha'ik'in gözleri bir anda Korbolo'nun konumuna geri çevrildi. "Kamist Reloe geldi... kovanını açtı ve şimdi düşmandan tarafı yokluyor. Ama Tavore'un otataral kılıcı ona karşı koyuyor... o da etrafından dolaşıp ordunun kendisine uzanıyor. Baş Büyücüler arıyor... ve de beklenmedik müttefikler..." Az sonra iç geçirdi. "Ama birkaç şamandan ve manga büyücüsünden başka kimse bulmuyor."

"Muavin'in yanındaki o iki Wickan," diye gürledi Mathok. "Onlar Nil ve Nether adıyla bilinenler."

"Evet. Cesaretlerinin kırıldığını söyleniyordu – klanlarının bir zamanlar onlara verdikleri gücün artık zerresi bile yokmuş zira o klanlar imha edilmiş."

"Öyle bile olsa, Seçilmiş," diye mırıldandı Mathok, "Muavin'in onları otataral sisi dahilinde tutması sandığımız kadar zayıf olmadıklarını gösteriyor."

"Veya Tavore zayıflıklarının anlaşılmasını istemiyor."

"Biz o zayıflıkları zaten bilirken niye uğraşsın ki?"

"Kuşkularımızı artırmak için, Mathok," cevabını verdi kadın.

Çöl reisi hafif bir el hareketi yapıp asabi bir homurtu çıkardı. "Bu bataklığın yüzeyi yok, Seçilmiş."

"Bekle!" Sha'ik gözlerini yeniden Tavore'a dikmişti. "Silahını gönderdi – Kamist Reloe yoklamasını geri çekti. Ve şimdi... ah!" Son sözcük şaşkın bir çığlık şeklinde çıkmıştı zira kadın hem Nil hem de Nether'in güçlerini sessizce açığa çıkardıklarını hissetmişti ve o güç, olması gerekenden çok daha büyüktü.

Akabinde Sha'ik'in ağzından bir nida kaçtı. Tanrıça tokat yemişçesine irkilmiş ve kadının kafatasını dolduran bir çığlık atmıştı.

Zira Raraku ham ve dindirilemez bir arzuyla yükselen çok sayıda sesin söylediği bir şarkıyla çağrılara cevap veriyordu. Sha'ik çıkan sesin vuruldukları zincirlere asılan sayısız ruhtan çıktığını anladı.

Gölge zincirleri. Ağaç kökleri gibi. Bu yırtık ve yabancı kovan kırığından, bir anda ortaya çıkıp ruhlarını sarmalayan ve yaşam kuv-

vetlerinden beslenen bu gölge parçasından gelen zincirler. "Mathok, Leoman nerede?" *Leoman'a ihtiyacımız var.*

"Bilmiyorum, Seçilmiş."

Sha'ik bir kez daha dönüp Korbolo Dom'a uzun uzun baktı. Rampadaki diğerlerinin önünde duran general bacaklarını hafifçe aralamış, başparmaklarını kılıç kemerine takmıştı. Düşmanı incelerken takındığı mutlak özgüven havası Sha'ik'e neredeyse çığlık attıracaktı.

Hiçbir şey, hem de hiçbir şey göründüğü gibi değildi.

Güneş batı ufkunu kıpkırmızı bir yangına çevirmişti. Gündüz bir alev denizinin içinde boğuluyor, gölgelerin arazide akmasını seyrederken kadının kalbi buz kesiyordu.

Heboric'in çadırının önündeki ara sokak her iki yönde de boştu. Güneşin ani batışı alacakaranlığın yanı sıra tuhaf bir sessizliği de beraberinde getirmiş gibiydi. Toz zerreleri havada hareketsiz asılı kalmıştı.

Treach'in Destriyan'ı sokakta durakladı.

"Herkes nerede?" diye sordu arkasındaki Scillara.

Heboric de aynı şeyi merak ediyordu. Derken ensesindeki tüyler yavaşça diken diken oldu. "Sen de duyuyor musun, kızım?"

"Sadece rüzgârı..."

Ama rüzgâr esmiyordu.

"Hayır, rüzgâr değil," diye mırıldandı Scillara. "Bir şarkı. Çok uzaklardan – sakın Malazan ordusundan geliyor olmasın?"

Heboric başını iki yana sallasa da konuşmadı.

Az sonra Scillara'ya peşinden gelmesini işaret edip yola koyuldu. Şarkı âdeta havada asılı duruyor, gözlerinin önünde titreşen bir toz dumanı kaldırıyordu. Heboric'in uzuvlarından aşağı ter akıyordu. *Korku. Korku bütün bu şehri sokaklardan kaçırmış. O sesler savaşın sesleri.*

"Çocuklar olmalıydı," dedi Scillara. "Kızlar..."

"Neden herkesten çok çocuklar, kızım?"

"Bidithal'ın casusları. Seçilmiş hizmetkârları."

Heboric kadına göz attı. "Hani... yaraladıkları mı?"

"Evet. Onların... her yerde bulunmaları gerekirdi. Onlar olmadan—"

"Bidithal kör kalır. Belki onları başka bir yere göndermiş, hatta tamamen geri çekmiştir. Bu gece bazı... olaylar yaşanacak, Scillara.

Kan akacak. Oyuncular hiç şüphesiz şu anda bile yerlerini alıyorlardır."

"Bidithal bu geceden bahsetmişti," dedi kadın. "Muharebeden önceki karanlık saatlerden. Bu gece dünyanın değişeceğini söylemişti."

Heboric dişlerini gösterdi. "Budala herif Abis'in dibine batmış ve şimdi orada kapkara çamuru karıyor."

"Gerçek Karanlık'ın ortaya çıkmasını düşlüyor, Destriyan. Gölge sadece bir zıpçıktıymış, tavizden doğmuş ve sahtekârlarla dolu bir âlemden ibaretmiş. Parçaların İlk Ana'ya iade edilmesi lazımmış."

"Öyleyse sadece budala değil çılgın da. Kendisi ona layık bir kuvvetmiş gibi savaşların en kadiminden söz ediyor – Bidithal aklını kaçırmış."

"Bir şeyin geldiğini söylüyor," dedi Scillara omuz silkerek. "Kimsenin şüphe etmediği bir şeyin. Onu bir ihtimal yalnızca kendisi kontrol edebilirmiş çünkü karanlığı bir tek kendisi hatırlıyormuş."

Heboric zınk diye durdu. "Hood onun canını alsın. Yanına gitmeliyim. Hemen."

"Onu bulacağımız yer—"

"Evet, tapınağı. Gel hadi."

Geri döndüler.

Aynı anda bir ara sokağın alacakaranlığından ellerinde bıçaklarla iki figür çıktı.

Heboric hırlayarak üzerlerine yürüdü. Pençemsi bir el ileri fırlayıp suikastçılardan birinin boynunu deşti, sonra da yukarı kalkarak adamın kellesini omuzlarından ayırdı.

Diğer katil ileri atıldı ve bıçağını Heboric'in sol gözüne doğru sürdü. Destriyan adamın bileğini kapıp her iki kemiği de ezdi. Diğer elden gelen bir darbe de suikastçının bağırsaklarını tozlu sokağa döktü.

Cesedi fırlatıp atan Heboric etrafa bakındı. Birkaç adım geride bekleyen Scillara'nın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Ona aldırış etmeyen Destriyan en yakındaki cesedin başında çömeldi. "Korbolo Dom'un adamları. Fazlasıyla sabırsızlar—"

Vücuduna aynı anda üç arbalet oku isabet etti. Biri sağ kalçasının derinlerine kadar girerek kemiği tuzla buz etti. Sağ kürekkemiğinin altına saplanan bir diğeri omuriliğine bir parmak kala durdu. Karşı yönden gelen üçüncüsü onu fırıldak gibi döndürecek ve cesedin üstüne devirecek bir kuvvetle sol omzuna saplandı.

Scillara hemen yanına koştu. "İhtiyar? Hayatta mısın?"

"Yavşaklar," diye homurdandı Heboric. "Canım fena yanıyor."

"Geliyorlar—"

"Evet, işimi bitirmek için. Kaç, kızım. Taş ormana. Yürü!"

Scillara'nın yanından ayrıldığını hissetti, hafif ayak seslerinin pıtırdayarak uzaklaştığını işitti.

Heboric kalkmaya çalıştı ama kırık kalçasından yayılan acı onu nefes nefese ve körleşmiş bıraktı.

İkisi sağdan, biri de soldan olmak üzere oraya yaklaşan üç çift makosenli ayak. Kınlarından fısıldarcasına çıkan bıçaklar. Aradaki mesafenin kapanması... sonra sessizlik.

Heboric'in başında biri dikiliyordu. Yaşlı adam bulanık gören gözleriyle toza bulanmış bir çift çizme seçti. Çizmelerde küflü, kuru toprağı hatırlatan bir koku yayılıyordu. Başka bir çizme çifti de Destriyan'ın ayakları ötesindeki toprağa sürttü.

"Defolun, hortlaklar," diye yarım düzine adım uzaktan tısladı bir ses.

"Onun için çok geç, suikastçı," diye mırıldandı Heboric'in başındaki figür. "Üstelik daha yeni geldik."

"Ruhlar Biriktiricisi Hood adına sizi bu âlemden kovuyorum."

Katilin buyruğuna yumuşak bir kahkaha cevap verdi. "Demek Hood'un önünde diz çöküyorsun? Ah, evet, sözlerindeki gücü hissettim. Ne yazık ki Hood bu sefer boyunu aşan bir işin içinde. Doğru değil mi, evlat?"

Heboric'in ayakları yakınında dikilenden derin, homurtulu bir onay çıktı.

"Son uyarı," diye hırıldadı suikastçı. "Bıçaklarımız takdislidir – ruhlarınızı kanatırlar."

"Ona ne şüphe. Tabii bize ulaşabilirlerse."

"Sadece iki kişisiniz. Bizse üç."

"İki mi?"

Hışırtılar, sonra sertçe ve yakından yere püsküren kanlar. Bedenler yere devrildi, ciğerlerdeki nefesler ıslak bir sesle verildi.

"Birini canlı bırakmalıydın," dedi başka bir kadın sesi.

"Neden?"

"Sabaha bir vaatle o bok çuvalı Napanlıya yollamak için."

"Böylesi daha iyi, evlat. Artık hiç kimse sürprizleri takdir etmiyor. Bana sorarsanız dünyanın en büyük sorunu da o."

"Eh, sana sormadık. Sence bu ihtiyar sağ çıkacak mı?"

Bir homurtu. "Treach'in yeni Destriyan'ından bir miyav bile demeden vazgeçeceğini hiç sanmam. Hem o tatlı bağırlı dilber geri geliyor."

"Öyleyse gitme vaktimiz geldi."

"Evet."

"Ve bundan böyle şafağa kadar kimseye sürpriz yapmayacağız. Anlaşıldı mı?"

"Kendimizi kaptırdık. Bir daha olmayacak."

Sessizlik, ardından yine ayak sesleri. Heboric'in alnına küçük bir el kondu.

"Scillara?"

"Evet, benim. Galiba burada askerler vardı. Pek iyi gözükmüyorlardı."

"Sen onu boş ver. Okları benden çıkar. Beden iyileşmek, kemikler kaynamak ister. Çıkar onları, kızım."

"Ya sonra?"

"Beni tapınağıma sürükle... tabii elinden gelirse."

"Pekâlâ."

Heboric bir elin sol omzuna gömülü oka kapandığını hissetti. Bir acı patlaması oldu, sonra her şey karardı.

Eski Sha'ik'in zırhı masaya serilmişti. Mathok'un savaşçılarından biri yıpranmış kayışları ve aksamları yenileriyle değiştirmiş, ardından bronz levhaları ve başı tam kapatan vizörlü miğferi cilalamıştı. Uzunkılıç da yağlanmış, kenarları güzelce bilenmişti. Demir kasnaklı, post kaplı kalkan masanın bir bacağına dayanmıştı.

Sha'ik odada yalnız başına dikilerek selefinin bıraktığı donanıma bakıyordu. Söylentilere göre yaşlı kadın kılıç kullanmakta becerikliydi. Ne ilginçtir ki fazla büyük görünen miğferin havalandırmalı yanak muhafazaları kabarık ve tam boy olup kaş çevresine denk gelen ağır banda menteşelerle tutturulmuştu. Göz yarıklarının önünden örümcek ağlarını hatırlatan incecik karartılmış zincir örgüler sarkıyordu. Arka kasnaktan da ıstakoz kuyruğu tipi uzun, geniş bir ense muhafazası çıkıntı yapıyordu.

Sha'ik kapitone iç tuluma doğru yürüdü. Ağır, ter lekeli giysinin yanları koltukaltlarından başlayarak bağcıklıydı. Üst uyluklar, omuzlar, el ve ayak bilekleri tabaklanmış deri levhalarla kaplanmıştı. Kadın sistematik bir biçimde çalışarak her bağcığı ve kayışı sıktı, zırhın kendisine dönmeden önce tulumun ağırlığını eşit dağıtmak için kıpırdandı.

Sabaha daha çok vardı. Gece sonsuzluğun karanlık yolu gibi önünde uzanıyordu ama Sha'ik yine de zırhla kaplandığını, onun muazzam ağırlığını hissetmek istiyordu. O yüzden dizlikleri, ayak levhalarını ve kolçakları yerine oturttu, sonra da göğüs levhasını omuzlarından aşağı geçirdi. Bronz zırh sihirle hafifletilmişti ve çıkardığı ses teneke gibiydi. Tasarımı Sha'ik'in kayışları bizzat sıkmasına imkân veriyordu ve kadın dakikalar sonra kılıcı eline alıp kınına soktu, ardından ağır kemeri beline sarıp onu göğüslüğe bağlı tutan ve böylece beline ağırlık yapmasını önleyen kancaları taktı.

Böylece geriye yalnızca zırhlı eldiven çifti, miğfer altlığı ve miğferin kendisi kaldı. Sha'ik tereddüde kapıldı. *Bütün bunlarda seçme şansım var mı?* Tanrıça her kasına ve kirişine kök salmış devasa bir mevcudiyet olarak zihnindeki varlığını sürdürüyor, sesi atar ve kılcal damarlarından akan kanda fısıldıyordu. Sha'ik ermişliğin gücünü avucunda tutuyordu ve zamanı gelince onu kullanacağını biliyordu. Daha doğrusu onun kendisini kullanacağını.

Ablamı öldürmek için.

Birinin geldiğini sezdi ve girişe doğru döndü. "Girebilirsin, L'oric."

Baş Büyücü içeriye adım attı.

Sha'ik gözlerini kırpıştırdı. Adamın üstünde zırh vardı. Beyaz, emayeli, fazla kullanılmaktan çizilip lekelenmiş bir zırh. Belinde uzun, dar yalımlı bir kılıç asılıydı. Sha'ik az sonra iç geçirdi. "Demek hazırlık yapmayanımız yok..."

"Senin de daha önce gözlemlediğin gibi Mathok burayı üç yüzden fazla savaşçısıyla koruyor, Seçilmiş. Daha doğrusu... seni koruyor."

"Riski gözünde büyütüyor. Malazanlılar fazlasıyla meşguller."

"Onun öngördüğü tehlike Malazanlılardan kaynaklanmıyor, Seçilmiş."

Kadın onu süzdü. "Bitkin görünüyorsun, L'oric. Çadırına dönüp biraz dinlenmeni öneririm. Yarın sabah sana ihtiyacım olacak."

"Uyarıma kulak asmayacak mısın?"

"Tanrıça beni koruyor. Korkmamı gerektiren hiçbir şey yok. Hem zaten," diyen Sha'ik gülümsedi, "Mathok burayı üç yüzden fazla savaşçısıyla koruyor."

"Sha'ik, bu gece bir kavuşum gerçekleşecek. Danışmanlarının arasında Deste okuyucuları da var. Onlara kartlarını açmalarını buyurursan söylediğim her şey doğrulanacaktır. Ermiş güçler bir araya toplanıyor. Havada ihanet kokusu var."

Sha'ik bir elini salladı. "Hiçbirinin önemi yok, L'oric. Bana dokunulamaz. Tanrıça da yadsınamaz."

L'oric kocaman açılmış gözlerle yanına sokuldu. "Seçilmiş, Raraku *uyanıyor!*"

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Duyamıyor musun?"

"Tanrıçanın hiddeti her şeyi yutuyor, L'oric. Kutsal Çöl'ün sesini duyabiliyorsan o ses Raraku'nun ölüm çığlığıdır. Hortum bu gece önüne çıkanı yutacak. Ve ona yaklaşacak kadar ahmak her türlü ermiş güç imha edilecek. Tanrıça *yadsınamayacak*, L'oric."

Adam onu biraz daha süzdü, sonra zırhının içinde âdeta çöktü. Kâbusumsu bir tasavvuru söküp atmak istercesine bir elini gözlerinin önünden geçirdi. Sonra kafa sallayıp arkasına döndü ve girişe yöneldi.

"Bekle!" Sha'ik onun yanından geçti ve sonra durdu.

Çadır duvarlarının ötesinden konuşmalar geliyordu.

"Bırakın geçsin!" diye haykırdı kadın.

Aralarında birini sürükleyen iki muhafız sendeleyerek içeri daldı. Toza ve tere bulanmış adam o kadar yorgun ve hırpalanmıştı ki ayakta bile duramıyordu. "Bu Corabb Bhilan Thenu'alas," dedi muhafızlardan biri. "Leoman'ın subaylarından biri."

"Seçilmiş!" dedi adam nefes nefese. "Ben Leoman'ın sana yolladığı üçüncü atlıyım! Diğerlerinin ölülerini buldum – suikastçılar neredeyse sarayına kadar peşimden geldi!"

Sha'ik'in yüzü öfkeyle asıldı. "Git, Mathok'u çağır," dedi çıkıştı muhafızlardan birine. "L'oric, toparlanmasını kolaylaştırmak için bu adama biraz şifa bahşet."

Baş Büyücü öne çıkıp bir elini Corabb'ın omzuna koydu.

Soluması düzene giren çöl savaşçısı yavaşça doğruldu. "Leoman selam gönderiyor, Seçilmiş. Mathok'un askerlerini nasıl konuşlandırdığını öğrenmek istiyor ve—"

"Corabb," diye sözünü kesti Sha'ik, "Leoman'ın yanına döneceksin – refakatçilerle. Ona şu emri veriyorum – beni dinliyor musun?"

Adam kafa salladı.

"Leoman derhâl yanıma gelecek. Ordularımın komutasını üstlenecek."

Corabb gözlerini kırpıştırdı. "Seçilmiş?"

"Gürzlü Leoman ordularımın komutasını üstlenecek. Şafaktan önce. L'oric, Korbolo Dom'a gidip onu çağırdığımı söyle. Derhâl ayağıma gelecek."

L'oric tereddüt etti, ardından kafa salladı. "Nasıl emredersen, Seçilmiş. Müsaadenle artık gideyim."

Odadan ayrılıp aradaki odalardan ve koridorlardan, art arda pek çok muhafızın yanından geçti. Hepsinin de silahlarının çekili olduğunu gördü ve gözlerini üstünde hissetti. Sha'ik'e suikastçılarıyla erişmek gibi bir teşebbüste bulunması için Korbolo Dom'un ahmak olması gerekirdi. Yine de gece başlamıştı ve vahada yıldızların ışığı artık çıplak yalımlardan yansımaktaydı.

Sarayın önündeki meydana çıkan L'oric durakladı. Kovanı açıktaydı ve etrafını çevreleyen kıvılcım dolu bir haleyle bunu görünür kıldı. Hiç kimsenin ölümcül bir hata yapmasını istemiyordu. Mamafih kendini garip bir şekilde savunmasız hissederek Korbolo Dom'un komuta çadırına yollandı.

İt Gebertenler yedek kuvvetlere ayrılmış hendeklerde hazır bekliyorlardı. Durmaksızın devam eden silah ve zırh şıngırtılarının yanı sıra kısık sohbetler o gelirken susuyor, sonra tekrar başlıyordu. L'oric bu askerlerin hem tercihen hem de şartlar gereği kendilerini ayrı bir kuvvet hâline getirdiklerini iyi biliyordu. *Yaptıkları kasaplığın izini taşıyor, Malazan öfkesinin odak noktasını oluşturuyorlar. Kendilerine aman verilmeyeceğini biliyorlar.* Atıp tutmaları çekingenliğin ihanetine uğruyor, meşhur acımasızlıklarına artık korku belirtileri karışıyordu. Ve Korbolo Dom hepsinin canını kanlı ellerinde tutuyordu. Tamamen. *Bu gece gözlerine uyku girmeyecek.*

L'oric, Leoman komutayı Napanlı asiden zorla aldığında neler olacağını merak ediyordu. İsyan çıkacak mıydı? Büyük ihtimalle. Tabii Sha'ik, Hortum Tanrıça'nın takdisine sahipti ve Leoman'ın makamına meydan okunursa o gücü kullanmaktan çekinmezdi. Yine de muharebeden önceki gece bir orduyu hazır etmenin yolu bu değildi.

Sha'ik çok fazla bekledi. Öte yandan belki bütün bunlar kasıtlıydı. Korbolo Dom'u afallatmak, ona herhangi bir karşı hamle fırsatı vermemek için tasarlanmıştı. Eğer öyleyse gecelerin en keskin kenarlısında risklerin en büyüğüne girilmiş demektir.

Napanlının komuta çadırına çıkan sarp patikayı tırmandı. Girişin yakınında beliren iki nöbetçi yolunu kesti.

"Korbolo Dom'a Sha'ik'ten haber getirdiğimi iletin."

L'oric iki askerin aralarında bakışmasını seyretti. Sonra biri kafa sallayıp çadıra girdi.

Birkaç dakika sonra Henaras adındaki efsuncu dışarı çıktı. Kaşları çatıktı. "Baş Büyücü L'oric. Kıyametin Başkomutanı'yla görüşmek istiyorsan kovanından feragat etmen gerekecek."

L'oric kullanılan azametli unvan karşısında bir kaşını kaldırmasına rağmen omuz silkip sihirli savunmalarını indirdi. "Öyleyse senin koruman altındayım," dedi.

Efsuncu kadın başını yana eğdi. "Kendini kimden koruyorsun, Baş Büyücü? Malazanlılar havzanın öteki tarafında."

L'oric gülümsedi.

Henaras el edip arkasına döndü ve komuta çadırına girdi. L'oric de peşinden gitti.

İçerideki ferah odaya kapı aralığının karşı tarafındaki yükseltilmiş podyum hâkimdi. O podyumda kocaman tahta bir koltuk vardı. L'oric yüksek arkalıktaki oyulmuş esrarlı sembolleri tanıdığında şok geçirdi. Malazan İmparatorluğu'nun kalbindeki kadim Li Heng şehrinin dili olan Hengce sembollere bir yırtıcı kuşa ait pençelerin stilize tasviri de dahildi ve o pençeler koltuktaki Napanlının başının tam üstüne denk gelmekteydi. Kamburunu çıkarmış oturan generalin kısılı gözleri Baş Büyücü'ye çevrildi.

"L'oric," dedi aheste aheste. "Seni budala. Başkalarına gereğinden fazla güvenenlere ne olduğunu keşfetmek üzeresin. Gerçi," diye gülümseyerek ekledi, "müttefik olduğumuzu farz etmiş olabilirsin. Nitekim bir süredir aynı vahayı paylaşıyoruz, öyle değil mi?"

"Sha'ik ayağına gelmeni talep ediyor, Korbolo Dom. Derhâl."

"Evet, komutamı elimden almak için. İt Gebertenlerimin Gürzlü Leoman'ı kabul edecekleri gibi yanlış bir inanç doğrultusunda. Buraya gelirken onları gözden geçirdin mi, L'oric? Teyakkuzlarına tanıklık ettin mi? Ordum düşmanlarla sarılı, Baş Büyücü. Anlıyor musun? Leoman ve Mathok buyursunlar, toplayabildikleri kadar çöl savaşçısıyla bir yaklaşım teşebbüsünde bulunsunlar."

"Ne yani, Kıyamet Ordusu'na ihanet mi edeceksin? Müttefiklerine cephe alıp Muavin adına muharebeyi mi kazanacaksın, Korbolo Dom? Sırf kıymetli makamını koruyabilmek için mi?"

"Eğer Sha'ik ısrar ederse."

"Maalesef mesele Sha'ik değil," dedi L'oric. "Asıl mesele Hortum Tanrıça ve sanırım sana gösterdiği tahammül sona ermek üzere."

"Öyle mi sanıyorsun, L'oric? Tanrıça İt Gebertenlerin imhasını da kabullenecek mi? Zira kontrolü zorla elimden almak istiyorsa

onları imha etmekten başka çaresi yok. Tanrıça anlı şanlı Kıyamet Ordusu'nu kırıp geçirmeyi gerçekten seçer mi?"

L'oric başını yavaşça yan yatırdı, ardından iç geçirdi. "Ah, artık kusurunu görüyorum. Konuya her askerin yapacağı gibi taktiksel bir gözle yaklaşmışsın. Ama Hortum Tanrıça'nın taktiklere, büyük çaplı stratejilere kayıtsız olduğunu belli ki anlamamışsın. Onun sağduyusuna bel bağlıyorsun ama Korbolo, tanrıçada öyle bir şey *hiç yok*. Yarınki muharebe? Zafer veya yenilgi? Her ikisi de tanrıçanın umurunda değil. Onun arzuladığı şey *yıkım*. Malazanlıların savaş meydanında kılıçtan geçirilmeleri, İt Gebertenlerin hendeklerinde katledilmeleri, bir efsun yaylımının Raraku kumlarını kıpkırmızı bir harabeye çevirmesi. Hortum Tanrıça'nın arzuladığı o."

"Ne olmuş yani?" diye hırıldadı Napanlı. Yara izli alnının boncuk boncuk terle kaplanması L'oric'in gözünden kaçmadı. "Tanrıça bile burada, bu kutsanmış yerde bana ulaşamaz."

"Bir de bana budala diyorsun. Tanrıça seni bu gece öldürtürdü ama doğrudan bir müdahaleyle topuğunun altında ezmesine değmeyecek kadar önemsizsin."

Korbolo Dom koltuğunda hızla öne eğildi. "Öyleyse *kim?*" diye cıyakladı. "Sen mi, L'oric?"

Baş Büyücü ellerini iki yana açıp başını sağa sola salladı. "Ben bu süreçte bir ulak bile değilim, Korbolo Dom. Olsam olsam... sağduyunun sesiyim. Endişelenmen gereken şey tanrıçanın sana kimi yollayacağı değil, Başkomutan. Daha ziyade savunmalarını kimlerin aşmasına *izin vereceği*. Sence de öyle değil mi?"

Korbolo karşısındaki Baş Büyücü'yü uzun uzun süzdü, sonra da hırlayarak işaret verdi.

Sırtına saplanan bıçağın ölümcül bir yara açma ihtimali yoktu. L'oric'in sımsıkı bağlı savunmaları, en içteki Kurald Thyrllan katmanları demirin susuzluğuna kafa tuttu. Buna rağmen darbe Baş Büyücü'yü dizlerinin üstüne yığdı. Sonra da kalın halıya, neredeyse Napanlının çizmelerinin önüne kapaklandı.

O orada görmezden gelinerek kanını dokumaya akıtırken Korbolo ayağa kalktı ve emirler yağdırmaya başladı. Hiç kimse Baş Büyücü'nün mırıltısını işitecek kadar yakın değildi. "*Yol kandır, seni budala. Ve sen o yolu açtın. Seni gidi zavallı hergele...*"

***

"Ağır beyan. Grikurbağa leziz yarenliğinden ayrılmak zorunda."

Felisin iblise baktı. Yaratığın dört gözü aşikâr bir açlıkla ansızın parlamaya başlamıştı. "Neler oldu?"

"Meşum. Kardeşimden bir davet."

"L'oric'in başı dertte mi?"

"Bu gece karanlık var lakin Ana'nın yüzü öteye çevrili. Gelen şey zincire vurulamaz. İkaz. Temkin. Burada kal, sevgili çocuk. Kardeşime daha fazla zarar verilemez ama yolum meydana çıktı. Neşe. Bu gece insan yiyeceğim."

Kız telabasına daha sıkı sarındı ve ürpertisini bastırdı. "Şey, senin adına sevindim, Grikurbağa."

"Kararsız ihtar. Gölgeler sıkıntılı. Hiçbir yol apaçık değildir – kanınki bile. Zikzaklar çizmem, bir oraya bir buraya sekmem, şom bakışlar altında hareketsiz kalmam ve en iyisini ummam lazım."

"Seni ne kadar beklemeliyim, Grikurbağa?"

"Güneş doğuncaya dek bu kayrandan ayrılma, doğru düzgün yavrular ihtimali ne kadar düşük olsa da evlenmekten çekinmeyeceğim canımın içi. Karasevda. Ansızın ayrılma hevesi."

"Git öyleyse."

"Biri geliyor. Potansiyel müttefik. Kibar ol."

İblis sözlerinin ardından gölgelere kaçtı.

Potansiyel müttefik mi? Kim olabilir ki?

Artık patikadaki kişiyi duyabiliyordu. Gelen sanki öyle yorgundu ki yürürken ayaklarını yere sürtüyordu. Az sonra bir kadın yalpalayarak kayrana girdi ve alacakaranlıkta durup etrafına bakındı.

"Buradayım," diye mırıldandı Felisin, barınağından çıkarak.

"Genç Felisin?"

"Ah, bana böyle hitap eden tek bir kişi vardır. Seni Heboric mi yolladı?"

"Evet." Felisin yaklaşan kadının kana bulandığını ve çenesinin morardığını gördü. "Onu öldürmeyi denediler. Hayaletler vardı. Onu suikastçılara karşı korudular—"

"Bekle, bekle. Soluklan. Burada güvendesin. Heboric hâlâ yaşıyor mu?"

Kadın kafa salladı. "İyileşiyor – tapınağında. İyileşiyor—"

"Lütfen rahat bir nefes al. Buyur, biraz şarap iç. Şimdilik bir şey söyleme – hazır olduğunda öykünü bana anlatırsın."

***

Vahanın kuzeybatı yaklaşımını belli eden tepeler gölge dolu oyuklarla bezeliydi. Yukarıdan gelen yıldız ışığı bir toz sisiyle donuklaşmıştı. Gece her zamanki gibi Raraku'ya çarçabuk çökmüştü ve gündüzün sıcaklığı hızla dağılmaktaydı. Bu gece don olacaktı.

O oyuklardan birinde dört binici hiç kıpırdamadan atlarının sırtında oturmuş bekliyor, ağzı köpürmüş hayvanlardan buharlar yükseliyordu. Adamların zırhları kemik kadar beyaz olup açıktaki suratlarının derisi solgun, ölümcül bir griye çalıyordu.

Yaklaşan atlı savaşçıyı uzaktan görmüşler ve o sayede fark edilmeksizin usulca geri çekilebilmişlerdi zira yalnız binici avları değildi ve hiçbiri dile getirmese dahi hepsi de buna sevinmişti.

O yabancı çam yarması gibiydi. Atı da cüssesine uygundu. Dahası harap olmuş bin ruh peşinden geliyor, binici o ruhların bağlı olduğu ruhani zincirlerin ağırlığını hissetmiyormuşçasına hepsini de peşinden sürüklüyordu. Sırtında taş bir kılıç asılı duruyor, o kılıcın içinde kana susamış çifte ruhlar hüküm sürüyordu.

Sonuçta yabancı kâbus gibi bir görünüm sergiliyordu.

Ağır toynakların gümbür gümbür geçip gitmesini dinleyen dörtlü, patırtılar vahanın kenarındaki taş ormanda kayboluncaya dek bekledi.

Sonunda Jorrude genzini temizledi. "Yolumuz artık açık, kardeşlerim. Mütecavizler yakınlarda, bu vahanın sakinleriyle savaşmaya giden ordunun arasında kamp kurmuşlar. Onlara şafakta saldıracağız."

"Jorrude Birader," diye gürledi Enias, "az evvel önümüzden geçen o zuhur neydi?"

"Bilmiyorum, Enias Birader, ama ölüm vadediyordu."

"Aynı fikirdeyim," diye homurdandı Malachar.

"Atlarımız yeterince dinlendi," diye duyurdu Jorrude.

Dört Tiste Liosan sırta ulaşıncaya dek yamaca tırmandı, sonra bineklerini güneye yöneltti. Jorrude yabancının güzergâhını değiştirmediğinden –o oyukta gizlendiklerini fark etmediğinden– emin olmak için son bir kez arkasına göz attı. *Gizleniyorduk. Evet, işin gerçeği bu – gerçek her ne kadar çoğu zaman küçük düşürücü olsa da.* Ürpertisini bastırmaya çalışarak taş ormanın kıyısındaki karanlığa gözlerini kıstı.

Fakat tayf ortaya çıkmadı.

"Göğün Lordu Osric," diye bıyık altından fısıldadı Jorrude, kardeşlerini sırt boyunca götürürken, "bunun için sana şükürler olsun..."

Kayranın kenarındaki Karsa Orlong da uzaktaki binicilere bakmaktaydı. Onları, onlar tarafından görülmeden çok önce görmüş ve yabancıların ihtiyatla yolundan çekilmelerine gülümsemişti.

Nasılsa vahada onu bekleyen bol bol düşman vardı ve hiçbir gece sonsuza dek sürmezdi.

Maalesef.

25

Şıngırdadığını duy
Yaşayanların bu zincirlerinin
Geçen her saniyeye bağlılar
Ta ki arkalarında
Enkaz kalıncaya kadar
Ve her bir adımda
Kaybolmuşların ağıtları çalar.

Zincirler Hanesi
Balıkçı kel Tath

Karanlıkta bağdaş kurup en doğudaki sırtta bulunan alışıldık yerine tünemişti. Gözleri kapalı, pörsük yüzünde küçük bir tebessüm vardı. Kovanını son derece zımni bir düzende açığa çıkarmış, vaha geneline görünmeyen bir ağ gibi yaymıştı. O ağın yakında yırtılacağını iyi biliyordu ama şimdilik atılan her adımı, her titreşimi sezebiliyordu. Güçler sahiden de kavuşuyor, gece boyunca kan ve yıkım vaadi fısıldanıyordu.

Febryl hoşnuttu. Sha'ik tamamen yalıtılmıştı. Panik ellerini Korbolo Dom'un boğazına kapatırken dahi Napanlının katiller ordusu gizlendiği yerlerden akın akın çıkıyordu. Kamist Reloe kovanlara düzenlediği gizli geziden dönüyordu. Ve havzanın karşısında Malazan ordusu mevzileniyor, Muavin sabahki muharebenin beklentisiyle otataral kılıcını biliyordu.

Endişe verici tek bir ayrıntı mevcuttu. Kısık fakat giderek yükselen garip bir şarkı. Raraku'nun kendi sesi. Febryl şarkının bu mukadder geceye ne getireceğini merak ediyordu. Hood *–evet, tanrının ta kendisi–* yakınlardaydı ve bu durum daha başka... varlıkları büyük ölçüde saklıyordu. Fakat kumlar kıpırdanıyor, belki de Ölüm Lordu'nun gelişiyle uyanıyordu. Hülasalar ve hayalet hiç

kuşkusuz ileriki saatlerde vadedilen pek çok ölüme tanıklık etmeye geliyorlardı. Bu ilginç bir gelişme olsa da Febryl'i yersiz bir tasaya sevk etmiyordu.

Katliam yaşanacak. Raraku'nun kıpır kıpır kumlarında bir kıyamet daha. Tam da olması gerektiği gibi.

Dışarıdan bakınca L'oric kesinlikle ölüydü. Komuta çadırının bir duvarına kabaca sürüklenip orada bırakılmıştı. Sırtındaki bıçak çekilip alınmıştı ve şimdi yüzü duvarın sert kumaşına dayalı yatıyor, açık gözleri zahiren görmüyordu.

Arkasında Kıyametin Başkomutanı konuşuyordu.

"Korumalarım hariç hepsini yolla, Henaras. Bidithal'ın minik casuslarından her birinin avlanıp öldürülmesini istiyorum. Scillara'yı da bulun. O kaltak son oyununu oynadı.

"Sen, Duryl, yanına bir kişiyi daha alıp Muavin'e git. Mektubumu teslim et – ve hiç kimseye görülmediğinden emin ol. Mathok savaşçılarını etrafa yaydı. Fayelle sana sihirle yardım edecek. Tavore'a katillerini geri çekmesini tembihle ki Hortum Tanrıça'nın işini kolaylaştırmasınlar."

"Başkomutan," diye konuştu bir ses, "Gürzlü Leoman ne olacak?"

"Dördüncü Bölük ve Fayelle bir sonraki çanda sessiz sedasız ayrılacaklar. Leoman bizim veya ordunun yakınına bile yaklaşamayacak. Onbaşı Ethume, Febryl'in arbalet mesafesinde olmanı istiyorum – hergele her zamanki mekânında gizleniyor. Gözden kaçırdığım bir şey var mı?"

"Korkum artıyor," diye mırıldandı Henaras. "Kutsal çölde bir şeyler oluyor. Daha da beteri, feci güçlerin yaklaştığını hissediyorum."

"Zaten o yüzden Muavin'e ve onun kahrolası kılıcına ihtiyacımız var. Burada yeterince güvende miyiz, Henaras?"

"Öyle sanıyorum – Kamist'in, Fayelle'in ve benim bu çadırın etrafına yaptığımız müdafaa büyüleri bir tanrıyı bile şaşkına çevirir."

"Bak bu iddian pekâlâ sınanabilir," diye homurdandı Korbolo Dom.

Sözlerine başka bir şey de ekledi ama L'oric'in önündeki çadır duvarının hemen ötesinden gelen tuhaf bir gurultu Napanlının sesini bastırdı. Diğer tarafa ıslak bir şey sıçradı, sonra biri iç çekti – sesi yalnızca çok yakın olduğu için L'oric duyabildi. Sivri tırnaklar

duvarın dibini tırmalayarak kumaşı lime lime etti. Açılan yarıkta dört gözlü, akıl almayacak kadar çirkin bir surat belirdi.

"Kardeşim, iyi görünmüyorsun."

Görüntü yanıltıcıdır, Grikurbağa. Mesela sen hiç daha şirin görünmemiştin.

İblis elini uzatıp L'oric'i kolundan tuttu. Sonra onu yırtıktan dışarı milim milim çekmeye koyuldu. *"Kendinden emin. Fazlasıyla meşguller. Hüsran. Topu topu iki muhafız yedim. Müdafaa büyüleri uyuyor ve ricat yolumuz açık. Şeyler geliyor. Münasip bir meşumluk. Açıkça. Korku itiraf ediyorum ve... saklanmamızı öneriyorum."*

Evet, bir süre aynen öyle yapacağız. Bize bir yer bul, Grikurbağa.

"Garanti. Bulacağım."

Öyleyse beni burada bırakıp Felisin'in yanına dön. Suikastçılar ava çıktılar...

"Enfes."

Kasanal eskiden bir Semk şamanıyken artık efendisinin emriyle cinayet işliyordu. Bundan keyif almasına alıyordu da ama itiraf etmesi gerekse Malazanlıları öldürmeyi yerlileri öldürmeye yeğliyordu. En azından bu geceki kurbanları Semk olmayacaktı – kendi kabilesinin mensuplarını öldürmeyi kabullenmekte zorlanırdı. Fakat öyle bir ihtimal pek yoktu. Korbolo Dom, Köpekler Zinciri sırasında kendisi ve Kamist Reloe emrinde savaşmış klanlardan sağ kalanlara sahip çıkmıştı.

Üstelik bu ikisi altı üstü kadındı. Ve ikisi de Bidithal denen o kasabın uşağıydı.

Kasanal şimdi kayranın kenarında hareketsiz yatarak o ikisini seyretmekteydi. Biri Scillara'ydı ve Kasanal onun kesik başıyla geri geldiğinde efendisinin memnun kalacağının farkındaydı. Diğeri de tanıdıktı – onu hem Sha'ik'in hem de Leoman'ın yanında görmüşlüğü vardı.

İkilinin gizlendiği de belliydi. Dolayısıyla Bidithal her ne planlıyorsa muhtemelen o planda önemli bir rol oynuyorlardı.

Kasanal sağ elini yavaşça kaldırdı ve iki çabuk hareketle dört yandaşını kanatlardan ileri yolladı. Adamlar ağaçların arkasında kalarak iki kadını kuşatacaklardı. Kendisi de bıyık altından bir tılsım, sesleri kesen ve kurbanları mayıştırarak tüm duyularını körelten kadim bir sözcükler örüsü mırıldanmaya başladı. Ve ikilinin başlarının aynı anda öne düştüğünü görüp gülümsedi.

Kasanal yattığı yerden doğruldu. Saklanma gereği ortadan kalkmıştı. Kayrana adım attı. Dört Semk akrabası da onu taklit etti.

Bıçaklarını çekip ağır adımlarla yaklaştılar.

Kasanal boynunun sol tarafından girip sağ kalçasının hemen üstünden çıkarak kendisini ikiye bölen dev yalımı hiç görmedi. Bir an için iki farklı yönde düştüğünü hissetti, sonra karanlık onu yuttu. Böylece taş kılıcın kullanıcısı aralarına dalarken dört kuzeninden yükselen çığlıkları duymadı.

Nihayet ruhani gözlerini açıp kendini Hood'un Kapısı'na doğru yürürken bulan Kasanal dört akrabasını da yanında gördüğüne sevindi.

Kılıcındaki kanı silen Karsa Orlong iki kadına doğru döndü. "Felisin," diye homurdandı, "yara izlerin ruhunda parıl parıl yanıyor. Bidithal uyarıma kulak asmamayı seçmiş. Öyle olsun. Nerede o?"

Duyularını körelten o tuhaf mayışıklığı henüz üstünden atamamış Felisin başını iki yana sallamaktan fazlasını yapamadı.

Karsa ona kaşlarını çattı, sonra bakışlarını diğer kadına kaydırdı. "Yoksa gece senin dilini de mi çaldı?"

"Hayır. Evet. Hayır, belli ki çalmamış. Sanırım bir sihir saldırısına uğradık. Ama artık toparlanıyoruz, Toblakai. Ne zamandır yoktun."

"Artık varım. Leoman nerede? Bidithal? Febryl? Korbolo Dom? Kamist Reloe? Heboric Hayalet Elli?"

"Etkileyici bir liste – anlaşılan önünde yoğun bir gece var. Onları kendin de bulabilirsin. Gece seni bekliyor."

Titrek bir nefes alan Felisin kollarını gövdesine sarıp korkunç savaşçıya aval aval baktı. Toblakai az evvel o devasa kılıcın şiirsel denebilecek beş hamlesiyle beş suikastçı öldürmüştü. Bunu öylesine kolayca yapması genç kızı dehşete düşürüyordu. Doğru, suikastçılar da kendisi ve Scillara için aynı şeyi planlamışlardı.

Karsa omuz silkerek gevşedi, sonra da şehre giden patikaya doğru yürüdü. Saniyeler içinde gözden kayboldu.

Scillara kıza sokulup bir elini onun omzuna koydu. "Ölüm daima şoke eder," dedi. "Uyuşukluk geçecek. Söz veriyorum."

Fakat Felisin başını iki yana salladı. "Leoman hariç," diye fısıldadı.

"Ne?"

"Verdiği o isimler. Hepsini öldürecek. Leoman hariç."

Yavaşça patikaya doğru dönen Scillara'nın yüzünde soğukkanlı, düşünceli bir ifade vardı.

Son ikisi dört savaşçıyı alaşağı etmiş ve ölmeden önce çadırının otuz adım yakınına kadar gelmişti. Kaşlarını çatan Mathok oklarla delik deşik edilmiş, kılıçlarla doğranmış cesetlere uzun uzun baktı. Bu gece şimdiden altı suikast girişiminde bulunulmuştu ve daha ilk çan bile çalmamıştı.

Yeter.

"T'morol, klanımı topla."

İriyarı savaşçı bir homurtuyla onay verip oradan ayrıldı. Mathok kürklerine daha sıkı sarındı ve çadırına geri döndü.

Çadırın mütevazı iç mekânında derin düşüncelere dalarak uzunca bir süre durakladı. Ardından silkindi ve ranzasının yakınındaki post kaplı sandığa gitti. Çömeldi, örtüyü çekip aldı ve süslü kapağı kaldırdı.

Sandığı içinde Dryjhna Kitabı vardı.

Sha'ik kitabı ona emanet etmişti.

Güvende tutması için.

Mathok kapağı kapatıp kilitledi, sonra da sandığı kaldırıp dışarı çıktı. Savaşçılarının ötedeki karanlıkta kamp bozduklarını duyabiliyordu. "T'morol."

"Savaş reisi."

"Gürzlü Leoman'a katılmaya gidiyoruz. Klanların geri kalanı Sha'ik'i koruyacak. Tehlikede olmadığına güvenim tam ama sabahleyin onlara ihtiyaç duyabilir."

T'morl'un reisine çevrili kara gözleri sert ve sürprizlere bağışıktı. "Bu muharebeden ayrılacak mıyız, Savaş Reisi?"

"Kutsal Kitap'ı korumak uğruna öyle bir kaçış gerekebilir, eski dostum. Şafakta oyalanacağız... tam eşikte."

"Rüzgârı ölçmek için."

"Evet, T'morol, rüzgârı ölçmek için."

Sakallı savaşçı kafa salladı. "Atlara eyer vuruluyor. Hazırlıkları hızlandıracağım."

Heboric sessizliği dinliyordu. Vahanın tamamına ve içindeki harap kente yayılmış sihirli ağın karıncalanmasını sadece kemikleriyle

duyumsuyor, farklı kuvvetler o ağda gezinmeye ve yeri geldikçe onu vahşice bir umursamazlıkla yırtmaya başladıkça gergin titreşimler yükselip alçalıyordu.

Zorla iyileştirilmiş yaraların sızısıyla inleyen Heboric karyolada doğruldu ve titrek bir hâlde ayağa kalktı. Maltızlardaki közler sönmüştü. O kapıya giderken âdeta somutlaşan alacakaranlık yol vermekte gönülsüzdü. Heboric dişlerini gösterdi. Pençemsi elleri seğirdi.

Ölü kentte hayaletler gezer gibiydi. Sanki tanrılar bile olacaklara tanıklık etmeye gelmişçesine yakındı. *Tanıklık etmeye veyahut fırsattan yararlanıp direkt eylemde bulunmaya. Sırf egolarını tatmin etmek için... neler yaşanacağını görmek için bile olsa orada bir dürtüş, burada bir çekiş.* Bunlar Heboric'in tiksindiği oyunlardı ve yıllar önceki haşin başkaldırısının kaynağıydı. Suçunun şekliydi... tabii yaptığı bir suçsa.

Ve öyle yaptım diye benden ellerimi aldılar.

Ta ki bir tanrı onları geri verinceye dek.

Yaşlı rahip Treach'e ilgi duymadığını fark etti. O verilen armağanlara rağmen yeni savaş tanrısının gönülsüz bir Destriyan'ıydı. Arzularında bir değişiklik de olmamıştı. *Otataral Adası ve yeşim dev – beni bekleyen işte o. Gücün dönüşü.* Bu son kelimeler aklından geçerken dahi bir düzmece içerdiklerinin farkındaydı. Bildiği ama şekil vermeye yanaşmadığı bir sır vardı. En azından şimdilik yanaşmamaktaydı – ve belki kendini o eğri kulenin gölgesinde buluncaya dek de yanaşmayacaktı.

Ama evvela daha ivedi bir zorluğun üstesinden gelmeliyim – bu kamptan canlı çıkmalıyım.

Kapı aralığında bir an daha tereddüt edip bütün duyularıyla karanlığı yokladı. Yolunun –en azından sonraki yirmi adımlık mesafenin– açık olduğunu keşfedince yerinden fırladı.

Palamudu parmaklarının arasında son bir kez yuvarladıktan sonra kuşağındaki bir kıvrıma sıkıştırdı ve çatlaktan yılan gibi çıktı.

"Of, Hood'un kalpsiz elleri aşkına..."

Şarkı iliklerine kadar işleyen uzak bir gök gürültüsü gibiydi ve bu durum hiç hoşuna gitmedi. Daha da beteri, sihir kullanıcısı olmamasına rağmen kanında ateş gibi hissedebildiği güçler vahada uyanmıştı.

Kalam Mekhar uzunbıçaklarını bir kez daha kontrol edip kın-

larına soktu. Otataral silahı açıkta tutmanın ve böylece kendisine yöneltilebilecek her türlü sihri savuşturmanın cazibesi büyüktü. *Ama o zaman aksi de mümkün olmaz, değil mi?*

İlerideki yolu inceledi. Yıldız ışığı ne gariptir ki kısık gibiydi. Gündüz vakti gizlendiği yerden görebildiklerinin anılarından yararlandı. Ruhani gövdelerle kerpiç ve yontulmuş taş yığınlarının üzerine yükselen palmiye ağaçları. Ağıl, kümes ve çoban kulübesi kalıntıları. Gevrek eğreltiotlarıyla ve bitki kabuklarıyla bezeli kumluk alan. Onu bekleyen yeni bir siluet yoktu.

Kalam yola koyuldu.

İlerideki binaların köşeli hatlarını görebiliyordu. Hepsinin de yere yakın olması o yapılarda bez, hasır ve hezaren duvarların yükseldiği kerpiç temellerden fazlasının bulunmadığını işaret ediyordu. Demek ki bunlar meskûn konutlardı.

Kalam'ın çok daha sağında taş ağaçlardan oluşan o tuhaf garip ormanın gri lekesi mevcuttu. Kampa oradan yaklaşmayı düşünmüştü ama mekânda tekinsiz ve itici bir şey bulunuyor, Kalam oranın göründüğü kadar boş olmadığından kuşkulanıyordu.

Kulübelerin arasındaki sık kullanılmış gibi gözüken bir koridora yaklaştığı sırada koridorun solundan sağına fırlayan bir kıpırtı gözüne ilişti. Hemen yere yatıp dondu. İlkini ikinci, sonra da üçüncü, dördüncü ve beşinci bir figür izledi.

Bir el. Bu kampta kim suikastçılarını eller hâlinde örgütler ki? Yarım düzine kalp atışı daha bekledikten sonra tekrar harekete geçti. Katillerin izlediği güzergâha öbür taraftan yaklaşıp peşlerine düştü. Beşli aralarında yedişer adım, yani bir Pençe'nin yapacağından ikişer adım daha fazla mesafe bırakarak ilerliyordu. *Kahretsin, Kotilyon şüphelendi mi? Benden doğrulamamı istediği bu muydu?*

Bunlar Kıskaçlar.

Yedişer veya beşer adım Kalam için fark etmezdi.

En arkadaki suikastçı sihir aşılanmış cisimler taşıyor, bunlar adamın suretini bulanık ve titrek gösteriyordu. Vücudunu saran koyu gri kıyafetlerin yanı sıra makosenler, eldivenler ve kukuletası takılı bir pelerin giyiyordu. Ellerinde karartılmış hançerler parlıyordu.

Demek ki sadece devriye gezmiyorlar, avlanıyorlar da.

Kalam adamın beş adım yakınına gelir gelmez ileri fırladı.

Sağ eli uzanıp adamın ağzına ve çenesine sıkıca kapanırken sol eli de aynı anda öteki taraftan kafayı kavradı. Şiddetli bir büküşle katilin boynunu kırdı.

Deri kaplı avucuna kusmuk fışkırsa da Kalam elini çekmeyip kurbanını yere yatırdı. Cesedin üstüne oturup parmaklarını açtı, elini gri gömleğe silerek kuruladı ve yoluna devam etti.

İki yüz kalp atışı sonra geriye sadece ikisi kalmıştı. İzledikleri yol dolambaçlı, U dönüşlü bir güzergâhla onları bir zamanlar görkemli tapınaklar olan harabelerin dikkat çektiği bir semte doğru götürmüştü. Suikastçılar geniş bir meydanın kenarına yanaşmışlardı ve hiç kuşkusuz silah arkadaşlarını bekliyorlardı.

Kalam sıradaki üçüncü avcının yapacağı gibi onlara yaklaştı. İkisi de ona ilgi göstermiyor, bakışlarını meydanın öbür tarafındaki bir binadan ayırmıyordu. Kalam son anda iki uzunbıçağını birden çekip suikastçıların sırtına sapladı.

Her iki adam da yumuşak iniltilerle tozlu döşeme taşlarına yığıldı. Kıskaç elinin liderine indirdiği darbe ânında ölümcül sonuçlandı ama Kalam diğer bıçağı hafifçe kıvırmıştı ve şimdi can çekişen adamın yanına çömeldi. "Efendilerin dinliyorlarsa," diye mırıldandı, "ki dinliyor olmaları gerekir, Pençe'den sevgilerle. Yakında görüşürüz..."

Bıçaklarını çekip çıkardı, yalımları temizledi ve kınlarına soktu.

Avcıların hedefinin, bütün dikkatlerini meşgul eden o harap binanın içinde olduğunu tahmin etti. Kalam bunda bir sakınca görmüyordu – bu kahrolasıca kampta tek bir dostu bile yoktu.

Meydanın kenarı boyunca ilerledi.

Başka bir ara sokağın ağzında üç ceset buldu. Hepsi de genç kızdı. Akmış kanlar ve bıçak yaraları kıran kırana bir direniş gösterdiklerini belli ediyor, tapınaktan tarafa iki kan izi uzayıp gidiyordu.

Kalam yarı yarıya harap olmuş yapının geniş kapı aralığından içeri girdiklerini sağlama alıncaya dek izleri takip etti, sonra da zınk diye durdu.

Sihrin acı kokusu girişten dışarı buram buram taşıyordu. *Kahretsin, bu mekân daha yeni kutsanmış.*

İçeriden hiç ses gelmiyordu. Kalam kapı aralığının bir tarafına santim santim yaklaştı.

Hemen içeride grilere bürünmüş bir ceset yatıyordu. Uzuvlarının kıvrılıp bükülmüş olması bir sihir dalgası altında can verdiğini gösteriyordu. Ötedeki karanlıkta gölgeler akıyordu.

Kalam otataral uzunbıçağını çekip kapı aralığından içeri sinsice girdi.

Gölgeli hortlaklar irkilerek geriledi.

Zemin uzun zaman önce çökerek geride geniş bir çukur bırakmıştı. Beş adım ileride, moloz kaplı bir rampanın dibinde genç bir kız üç tane daha cesedin iç organları arasında oturmaktaydı. Üstü başı kana bulanmış kızın Kalam'a bakan kara gözleri ışıl ışıldı. "Karanlığı hatırlıyor musun?" diye sordu.

Soruyu duymazdan gelen Kalam arada güvenli bir mesafe bırakarak kızın yanından geçti. "Yerinden kıpırdamazsan ziyaretimden canlı çıkarsın, evlat."

Çukurun karşı tarafındaki alacakaranlıkta tiz bir ses kıkırdadı. "Zihni uçup gitti, Pençe. Ne kadar çabalarsam çabalayayım maalesef müritlerimi modern hayatın dehşetlerine tamamen hazırlayacak zaman bulamıyorum. Gene de düşmanın olmadığımı bilmelisin. Hatta bu gece beni öldürmeye çalışan kişi Malazan asisi Korbolo Dom'dan başkası değil. Ve tabii Kamist Reloe de. Sana ikametgâhlarının adresini vereyim mi?"

"Zamanı gelince kendim bulurum," diye mırıldandı Kalam.

"Otataral bıçağının yeterli olacağını mı sanıyorsun, Pençe? Burada, tapınağımda? Buranın doğasını anlıyor musun? Herhalde anladığına inanıyorsundur ama korkarım yanılıyorsun. Kölecibaşı, konuğumuza o testiden biraz şarap ikram et."

Biçimsiz bir figür ıslak bir ses çıkararak Kalam'ın solundaki molozların üstünde emekledi. Elleri yahut ayakları olmayan adam bir cerahatli yara ve cüzamlı et yığınıydı. Korkunç bir absürdlükle yaratığın sırtına gümüş bir tepsi bağlanmış, o tepsiye de güdük bir kil testi koyulmuştu.

"Korkarım biraz yavaştır. Ama şarap o kadar lezzetlidir ki beklemeye değeceğinden emin olabilirsin. Suikastçı, şu an kopuk, kırık, yaralı ve çilekeş her şeyin yüce rahibi olan Bidithal'ın huzurundasın. Kendi... uyanışımın uzun ve eziyetli geçtiğini itiraf ediyorum. Yöneteceğim tarikatın her ayrıntısını zihnimde tasarladım. Ve o süre zarfında... yönlendirildiğim şekillenmeden bihaberdim.

"Kasıtlı ve hatta kindarca bir körlüğün pençesindeydim. Mukadder yeni Hane önüme konduğunda bile hakikati fark etmedim. Kurald Emurlahn'ın bu kırık parçası, Pençe, bir çöl tanrıçasının oyuncağı olmayacak. İmparatoriçe'nin de. Hiçbiriniz ona kavuşamayacaksınız zira o yeni Zincirler Hanesi'nin kalbi olacak. İmparatoriçene kenara çekilmesini söyle, suikastçı. Kutsal Çöl'ün ötesinde kimin hüküm süreceğine kayıtsızız. Alsın İmparatoriçe'nin olsun."

"Ya Sha'ik?"

"Onu da alın. Unta'ya zincirlere vurulmuş hâlde götürün – hem öylesi tahmin edebileceğinden daha şiirsel olur."

Kurald Emurlahn'ın ruhundan kopartılmış gölge-hortlaklar Kalam'ın etrafında toplanıyordu. Suikastçı otataral uzunbıçağının sahiden de yetersiz kalabileceğini bir ürpertiyle anladı. "İlginç bir teklif," diye gürledi. "Ama içimden bir ses sözlerinde doğrulardan çok yalanlar olduğunu söylüyor, Bidithal."

"Galiba haklısın," diyen yüce rahip iç geçirdi. "En azından bu gece ve yarın sabah boyunca Sha'ik bana lazım. Febryl ile Korbolo Dom kösteklenmeliler ama seni temin ederim ki sen ve ben öyle bir amaç doğrultusunda beraber çalışabiliriz çünkü ikimiz de bundan kazançlı çıkarız. Korbolo Dom kendine Kıskaç Efendisi diyor. Evet, üç aşağı beş yukarı Laseen'in kucağına geri dönmek ve makam mevki için Sha'ik'i pazarlıkta kullanmak istiyor. Febryl'e gelince, eh, bil ki onun kimseyi beklediği yok ama arzu duyacak kadar deli."

"Neden tüm bunlarla vakit harcıyorsun, Bidithal? Buradan canlı çıkmama izin vermek gibi bir niyetin yok. Hem bir şey daha var. Bir çift hayvan geliyor – Gölge değil, başka bir şeyin tazıları. Onları sen mi çağırdın, Bidithal? Sen veya Sakat Tanrın onları kontrol edebileceğinize gerçekten inanıyor musunuz? Eğer öyleyse asıl siz ikiniz delisiniz demektir."

Bidithal öne eğildi. "Bir efendi arıyorlar!" diye tısladı.

Ah, Kotilyon demek ki Zincire Vurulmuş konusunda haklıymış. "Kendilerine yakışır bir efendi," cevabını verdi Kalam. "Diğer bir deyişle kendilerinden daha belalı ve zorlu biri. Ve bu vahada öyle biri yok. Dolayısıyla korkarım herkesi öldürecekler."

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorsun, suikastçı," diye mırıldanan Bidithal arkasına yaslandı. "Artık sahip olduğum güç konusunda da. Buradan canlı çıkmana izin vermeme gelince... galiba haklısın. Çok fazla şey bildiğini belli ettin ve tekliflerime umduğumdan çok daha hevessiz yaklaşıyorsun. Talihsiz bir gelişme ama artık önemi yok. Hizmetkârlarım daha önceden etrafa dağılmışlardı ve her yaklaşımı koruyorlardı. Onları burada toplamak, aramıza sokmak için zamana ihtiyacım vardı. Ah, Kölecibaşı da geldi. Lütfen, biraz şarap iç. Burada o kadarcık oyalanmaya hazırım. Lakin işin bitince gitmem gerekecek. Nitekim Sha'ik'e bir söz verdim ve o sözü tutmaya niyetliyim. Eğer bir mucize eseri buradan canlı kaçabilirsen

bil ki Korbolo ile kadrosu aleyhine yürüteceğin çalışmalara karşı çıkmayacağım. En azından o kadarını hak ettin."

"Öyleyse artık gitsen iyi edersin, Bidithal. Bu gece şarap içesim gelmiyor."

"Nasıl istersen."

Karanlık akın ederek yüce rahibi yuttu ve Kalam sihirli ayrılışın tekinsiz aşinalığı karşısında ürperdi.

Hortlaklar saldırdı.

Her iki bıçak da savruldu ve oda insandışı seslerle doldu. Fazla geçmeden otataral silahın yeterli olduğu anlaşıldı. Tam vaktinde yetişen bir tanrı da cabasıydı.

Korbolo Dom o gece kendi müttefiklerinin üstüne sanki bir ordu salmıştı. Karsa Orlong yolunun hevesli katillerce tekrar tekrar kesildiğini keşfetti. Arkasında onların cesetlerini bıraktı. Büyülü bıçaklardan birkaç ufak tefek yara aldı ama dev savaşçıdan damlayan kanın çoğu kurbanlarına aitti.

Artık kılıcını ucu aşağıda ve bir yanda olacak şekilde iki eliyle birden taşıyordu. Heboric Hayalet Elli'nin konutu önünde dört suikastçı pusu kurmuştu. Karsa onları öldürdükten sonra çadır duvarında yeni bir yarık açıp içeri girdi ama mekânı boş buldu. Hüsrana uğrayan Teblor tapınak meydanına yollandı. Leoman'ın çukuru da boştu ve bir süredir öyleymiş gibi görünüyordu.

Bidithal'ın tapınağına yaklaşırken içeride kıran kırana bir dövüşün seslerini duyan Karsa adımlarını yavaşlattı. Tiz çığlıklar yankılandı. Silahını doğrultan Teblor yavaşça ilerledi.

Kendi kendine sayıklayan bir figür kapı aralığından dışarı emekledi. Karsa hemen sonra adamı tanıdı. Kölecibaşının telaşlı bir çabayla ayaklarının dibine kadar gelmesini bekledi. Önünde hastalıktan mahvolmuş bir çehre belirdi.

"Bir iblis gibi dövüşüyor!" dedi Silgar soluk soluğa. "Her iki bıçağı da hortlakları biçiyor ve onları kıvranan parçalar hâlinde bırakıyor! Yanında bir tanrı duruyor. Öldür onları, Teblor! İkisini de öldür!"

Karsa dudak büktü. "Ben senden emir almam, Kölecibaşı. Yoksa unuttun mu?"

"Ahmak!" diye çattı Silgar. "Sen ve ben artık Hane'de kardeşiz. Sen Zincirler Şövalyesi, bense Cüzamlı'yım. Sakat Tanrı bizi seçti! Bidithal da Büyücü olarak yerini—"

"Evet, Bidithal. İçeride mi saklanıyor?"

"Hayır, akıllıca davranıp kaçtı. Tıpkı benim de yaptığım gibi. Pençe ve onun hami tanrısı şu anda bile Bidithal'ın gölge hizmetkârlarından sonuncuları katlediyorlar. Sen Şövalye'sin – kendi hamine sahipsin, Teblorlardan Karsa Orlong. Düşmanı öldür! Yapman gereken bu."

Karsa gülümsedi. "Öldüreceğim de." Ters çevirdiği kılıcının ucu Silgar'ın kürekkemiklerinin arasına saplanarak omuriliği ikiye böldü, sonra da göğüs kemiğinden dışarı çıkıp iki döşeme taşının arasına bir karış saplandı.

Kölecibaşından iğrenç sıvılar fışkırdı. Başı taş zemine çarptı ve hayatı sonlandı. *Leoman uzun zaman önce haklıydı – çabuk bir ölüm daha iyi olurdu.*

Karsa kılıcını çekip çıkardı. "Benim bir hami tanrım yok," diye homurdandı.

Tapınak girişine arkasını döndü. Bidithal kaçmak için sihir kullanır, görünmeme çabasıyla gölgelere sarınırdı. Lakin geçişi yerdeki tozda ayak izleri bırakırdı.

Toblakai bir zamanlar kendisini köleleştirmeye çalışmış adamın cesedini geride bırakıp arayışına başladı.

Mathok'un klan savaşçılarından yirmisi Leoman'ın ordugâhına geri dönen Corabb Bhilan Thenu'alas'a eşlik etmişti. Yolculukları olaysız geçmişti ama Corabb gizli gözlerin üzerlerine çevrili olduğundan emindi.

Tepenin zirvesine çıkarken nöbetçiler onları durdurdu. Corabb bundan daha güzel bir karşılama hayal edemezdi. Tanıdık sesler Malazanlılara karşı omuz omuza çarpıştığı savaşçılara aitti.

"Ben Corabb!" Piket nöbetçileri gizlendikleri yerlerden çıkarlarken Seçilmiş'in silahlığından aldığı kanca yalımlı kılıcı havaya kaldırarak selam verdi. "Leoman'la konuşmalıyım! Nerede o?"

"Uyuyor," diye homurdandı nöbetçilerden biri. "Şanslıysan gelirken çıkardığın gürültü onu uyandırmıştır, Bhilan. Atını zirvenin merkezine sür ama eşlikçilerini burada bırak."

Bu sözler Corabb'ı şaşırttı. "Bunlar Mathok'un adamları."

"Leoman'ın emri. Vahadan gelen hiç kimsenin kampımıza girmesine izin yok."

Kaşlarını çatan Corabb kafa salladı ve eliyle diğer atlı savaşçılara geri durmalarını işaret etti. "Gücenmeyin, dostlar!" diye seslen-

di. "Yalvarırım." Adamların tepkilerini ölçmek için beklemeksizin atından indi ve tez adımlarla Leoman'ın çadırına gitti.

Savaş lideri girişin önünde duruyor, bir tulumdan kana kana su içiyordu. Zırhını çıkarmış olup yalnızca ince, ter lekeli bir keten gömlek giyiyordu.

Corabb reisinin önünde durdu. "Sana söyleyecek çok şeyim var, Gürzlü Leoman."

"Söyle o zaman," cevabını verdi Leoman içmeyi bitirdiğinde.

"Sha'ik'e ulaşabilen tek ulağın ben oldum. Seçilmiş fikrini değiştirmiş – sabahleyin Kıyamet Ordusu'na senin komuta etmeni buyuruyor. Bizi zafere Korbolo Dom'un değil senin götürmeni istiyor."

"Demek öyle," dedi Leoman aheste aheste, ardından gözlerini kısarak öteye baktı. "Napanlı bizimle Sha'ik arasına suikastçılarını mı sokmuş?"

"Evet ama kuvvetimizin tamamına meydan okumazlar – öyle bir işe kalkışmaları için düpedüz deli olmaları gerekir."

"Doğru. Ve Korbolo Dom durumun farkındadır."

"Komuta değişikliğinden henüz haberdar edilmedi – en azından ben oradan ayrılırken edilmemişti. Gerçi Sha'ik onu yanına çağırmıştı."

"Çağrıyı yok sayacaktır. Geri kalanına gelince; Napanlı her şeyden haberdardır. Söyle bana, Corabb, sence İt Gebertenler başka bir komutanın emrine girer mi?"

"Başka seçenekleri yok! Seçilmiş böyle emretti!"

Leoman yavaşça kafa salladı. Ardından tekrar çadırına doğru döndü. "Kampı toplayın. Sha'ik'in yanına gidiyoruz."

Corabb'ın göğsü coşkuyla doldu. Gürzlü Leoman yarına damgasını vuracaktı. "Tam da olması gerektiği gibi," diye fısıldadı çöl savaşçısı.

Kalam dışarı çıktı. Giysileri yırtık pırtıktı ama bedeni sağlamdı. Yine de kesinlikle sarsılmıştı. Kendini hep en marifetli suikastçılardan biri kabul etmiş, yıllar içerisinde birbirinden tehlikeli ve ölümcül düşmanlara bıçak çekmişti. Fakat Kotilyon'un yanında çocuk gibi kalmıştı.

Hergelenin bir tanrı olduğuna şaşmamak lazım. Hood aşkına, daha önce hiç böyle bir hüner görmedim. Hele o kahrolası urgan!

Kalam derin bir nefes aldı. Suikastçılar Hamisi'nin isteğini yeri-

ne getirmişti. Gölge Âlem'e yönelik tehdidin kaynağını bulmuştu. *Veya en azından bir yığın kuşkuyu doğruladım. Kurald Emurlahn'ın bu parçası gaspa çıkan yol olarak kullanılacak... hem de bizzat Sakat Tanrı tarafından.* Zincirler Hanesi oyuna katılmıştı ve dünya sahiden de çok gergin bir hâl almıştı.

Kalam silkinerek kendini toparladı. İşin o tarafını Kotilyon ile Ammanas'a bırakacaktı. Kendisinin bu gece ilgilenmesi gereken daha acil meseleler vardı. Üstelik Suikastçılar Hamisi en gözde silahlarından bir çiftini Kalam'a teslim etme nezaketini göstermişti...

Suikastçının gözleri yarım düzine adım uzakta yatan cüzamlı bir cesede takıldı, sonra da kısıldı. Oraya yaklaştı. *Aşağıdaki tanrılar aşkına, ne yara ama. Utanmasam bir T'lan Imass'ın kılıcıyla açıldığını söylerdim.* Kan pıhtılaşıyor, döşeme taşlarındaki tozu emiyordu.

Kalam durup kafa yordu. Korbolo Dom, ordusunun kampını bu şehrin harabeleri arasında kurmazdı. Batıdaki taş ormanda da. Napanlı safların çabucak dönmesine ve hendekler kazılmasına yetecek kadar boş alana ilaveten açık görüş hatlarına sahip temiz, düz bir arazi isterdi.

Öyleyse doğudadır. Uzun zaman önce şehrin sulanan tarlalarının bulunduğu taraf.

O istikamete doğru dönüp yola koyuldu.

Bir karanlık havuzundan diğerine atlayarak ne gariptir ki bomboş caddelerden ve sokaklardan geçti. Vahaya âdeta oluk oluk akan ağır sihir katmanları çökmüştü – bazıları o kadar yoğundu ki Kalam ilerleyebilmek için kendini öne eğilirken buluyordu. Hepsi de makbullükten uzak akımlar, tanınmayacak kadar birbirine karışarak bir yumak olup çıkmıştı. Kalam'ın kemikleri sızlıyor, başı ağrıyor, sanki birileri gözlerinin arkasına sıcak kum dolduruyordu.

Doğuya uzanan sık kullanılmış bir patika buldu ve gölgelerin daha koyu olduğu tarafta kalarak onu izledi. Derken iki yüz adım ileride müstahkem bir toprak set gördü.

Malazan yerleşimi. Hata etmişsin, Napanlı.

Tam yaklaşacağı sırada bir bölüğün öncü kolunun kapıdan çıktığını gördü. Onları iki yanlarında kargıcılar bulunan yaya askerler takip etti.

Kalam bir ara sokağa daldı.

Kıta uygun adım yürüyüp geçti. Silahlara kumaş sarılmış, atların toynaklarına deri çoraplar geçirilmişti. Gördükleri Kalam'ı me-

raka sürüklese de kampta ne kadar az asker olursa o kadar iyiydi. Muhtemelen yedek bölükler hariç bütün ordu savaş meydanına tepeden bakan mevzilere yerleşecekti. Elbette iş kendini korumaya geldiğinde Korbolo Dom savsaklamazdı.

Ne de olsa kendine Kıskaç Efendisi diyor. Hoş, bir zamanlar Dansçı adıyla tanınan Kotilyon onlar hakkında hiçbir şey bilmiyor, o ayrı. Bu duruma gülüp geçiyor.

Son asker de geçip gitti. Kalam elli kalp atışı daha bekledikten sonra İt Gebertenler ordugâhına yollandı.

Toprak setin önünde sarp yamaçlı bir hendek vardı. Hendek hücum eden bir ordu için yeterli bir engel olsa da yalnız bir suikastçı için ufak bir külfetten fazlası değildi. Kalam aşağıya indi, karşıya geçti, sonra yokuşu tırmanıp doruk hattının hemen altında durdu.

Nöbetçiler olmalıydı. Toprak setin fenerlerle aydınlatılan kapısı otuz adım solundaydı. Kalam ışığın menzilinin hemen dışına kadar gitti ve bankete santim santim çıktı. Sağ tarafındaki görüş alanında devriye gezen bir muhafız, güneşte pişerek sertleşmiş toprakta karşı kenara emekleyen suikastçıyı fark edecek kadar yakın değildi.

Karşısına çıkan ikinci hendek ilki kadar derin değildi ve hemen ötesinde düzenli çadır sıraları vardı. Izgara tarzı yerleşimin tam ortasına daha büyük bir komuta çadırı hâkimdi.

Kalam kampa girdi.

Şüphelendiği gibi çadırların çoğu boştu ve kısa süre içinde komuta çadırını çevreleyen geniş sokağın karşı tarafında çömelmiş bekliyordu.

Çadırın her kenarında beşer adım arayla muhafızlar bekliyordu. Adamlar taarruz arbaletlerini kurulu olarak kucaklarında taşıyordu. Her on adımda bir direklerde yanan meşaleler sokağı titrek bir ışıkla yıkıyordu. Grilere bürünmüş ve görünür bir silah taşımayan üç ilave figür daha kapı aralığını tıkıyordu.

Etten kemikten bir kordon... ve sonrasında müdafaa büyüleri. Eh, her şey sırayla.

Bir çift kolsuz arbalet çekti. Vida torklu, karartılmış metalden bir Pençe silahı. Okları yuvalarına sürdü ve her iki silahı da dikkatle kurdu. Sonra da bekleyip durumu değerlendirdi.

O seyrederken komuta çadırının önündeki havanın türbülans yaptığını gördü ve bir geçit açıldı. Göz kamaştırıcı beyaz bir ışık

yandı, alevler parladı, ardından Kamist Reloe ortaya çıktı. Geçit arkasında büzüştü ve sonra kayboldu.

Büyücü bitkin ama ne gariptir ki utkulu görünüyordu. Muhafızlara el edip çadıra girdi. Gri giysili üç suikastçı da büyücünün peşinden gitti.

Kalam'ın omzuna yaprak kadar hafif bir el kondu. "Başını çevirme, asker," diye fısıldadı bir ses.

Kalam o sesi düşünmek istemediği kadar uzun yıllar öncesinden tanıyordu. *İyi ama o hergele öldü. Hem de Surly tahta çıkmadan önce.*

"Doğru," diye devam etti ses ve Kalam asit sıçramış o suratın sırıttığını anladı, "beraberimdekilerle birbirimizi sevdiğimiz pek söylenemez. Her birini... ve tabii seni bir daha görmeyeceğimi sanıyordum. Eh, sen orasını boş ver. İçeri girmek için sana bir yol lazım, değil mi? Öyleyse en iyisi hedef şaşırtmak. Bize elli kalp atışı süre tanı... en azından *sen* o kadar sayabilirsin, Onbaşı."

El kalktı.

Kalam Mekhar derin, titrek bir nefes aldı. *Hood aşkına, burada neler oluyor? O kahrolası yüzbaşı isyan etti. Suikastlardan sonraki sabah Malaz Kent'te cesedini... veya onunkine yakından benzeyen bir tanesini buldular...*

Bakışlarını yeniden komuta çadırına odakladı.

Çadırın ötesinden yükselen bir çığlık geceyi dağıttı, ardından Moranth mühimmatının kolayca tanınan parlamaları ve yeri sarsan gümlemeleri geldi.

Muhafızlar bir anda koşmaya başladılar.

Arbaletlerden birini kemerine takan Kalam otataral uzunbıçağı çekti. Görünürde yalnızca iki İt Geberten kalmasını bekledi. Her iki adam da girişin sağındaydı ve saldırının gerçekleştiği –yaraların acısı kadar dehşetten de doğan çığlıkların gecede yankılandığı– tarafa dönmüşlerdi. Köprüyakan en sonunda yerinden fırladı.

Sol elindeki arbaleti doğrulttu. Geri tepmenin etkisiyle kolundaki kemikler zonkladı. Ok uzaktaki muhafızın sırtına saplandı. Uzunbıçağın ucuysa daha yakındaki adama saplanarak bronz levhalar arasındaki güderiyi deldi, alttaki eti deşti, sonra da kaburgaların arasından geçip kalbe battı.

Kalam kanlar fışkırtarak silahı çekip çıkardı ve çadırın kapı aralığından içeri daldı.

O geçerken müdafaa büyüleri çöktü.

Eşikte arbaleti tekrar doldurup bileğine –bol yenin altına– taktı. Aynı şeyi diğer arbaletle sol bileğine de yaptı.

Karşısındaki ana salonda sadece bir kişi vardı. Gri cüppeli suikastçı onun gelişiyle hızla döndü ve bir çift kancalı Kethra bıçağıyla derhâl gardını aldı. Kukuletanın içinde surat ifadesizdi. Güneşte kararmış dar çehre Pardu tarzında dövmeliydi. Helezonlu desenler adamın alnına dağlanmış çok daha belirgin bir damgayla –bir kıskaçla– bölünmüştü.

Griler giyen suikastçı aniden gülümsedi. "Kalam Mekhar. Herhalde beni hatırlamıyorsundur."

Kalam cevaben ikinci uzunbıçağını çekip saldırdı.

Yalımlar birbirine çarpıp fısıldarken havaya kıvılcımlar saçıldı. İki adım geri itilen Pardu elinin tersiyle geniş açılı bir hamle yapıp sağa sıçradı ve yana çekilerek kendine daha fazla yer açtı. Kalam baskıyı sürdürdü. Silahları hızla ileri fırlayıp Kıskaç'ı savunmada tuttu.

Adam o ağır Kethra bıçaklarını kullanmakta yetenekliydi. Dahası hem sürate hem de kuvvete sahipti. Gelen darbeleri yalımlarıyla karşılarken Kalam'ın kollarındaki kemikler titredi. Pardu belli ki düşmanının daha ince silahlarını kırma peşindeydi ve Kalam'ın uzunbıçakları ustaca üretilmiş olmalarına rağmen keskin kenarlarında çentikler ve kertikler beliriyordu.

Dahası Kalam'ın vakti tükeniyordu. Hedef şaşırtmaca devam ediyordu ama artık delergeçlerin havada çınlayan çatırtılarına ek olarak efsun dalgaları da sağır edici bir kontrpuanla yükseliyordu. İt Gebertenlere saldıran mangaların doğası her neyse büyücülerden cevap buluyordu.

Daha da kötüsü bu Kıskaç çadıra yalnız başına girmedi.

Kalam aniden duruşunu değiştirip sol elindeki bıçağı ileriye uzattı ve sağ elini geri çekerek gard aldı. Paradları* savuşturarak atağa kalkarken omuzdan başlayarak sol elini aşama aşama arkaya aldı. Belini belli belirsiz kıvırıp öndeki bacağını geri çekti—

Ve Pardu tek bir adımla aradaki mesafeyi kapattı.

Kalam'ın sağ eli öbür taraftan hızla gelerek her iki Kethra bıçağını bir tarafa itti. Aynı anda sol eli yüksekten hamle yaptı.

Pardu hamleyi karşılamak ve vuruşu kısırmak için iki silahını birden yukarı kaldırdı.

---

* Eskrimde rakibin silahını saptırarak yapılan savunma hamlesi. –*çn*

Kalam daha da yaklaşıp sağ elindeki uzunbıçağı çaprazlama sapladı. Bıçağın ucu adamın karnının alt kısmına girdi.

Sıvılar fışkırırken keskin kenar omurilik boyunca yardı, sonunda uç diğer taraftan dışarı çıktı.

Parad ve kıstırma hamlesi sol elindeki uzunbıçağı çekip almış ve bir kenara fırlatmıştı.

Fakat Kıskaç şimdiden gevşiyor, karnındaki yaranın ve kendisini şişlemiş silahın üstüne katlanıyordu.

Kalam adama doğru eğildi. "Hayır," diye hırıldadı, "hatırlamıyorum."

Bıçağı çekip çıkardı ve can çekişen adamı çadır zeminindeki üst üste serilmiş halılara yığılmaya bıraktı.

"Çok yazık," diye arka duvarın yakınından konuştu düşünceli bir ses.

Kalam yavaşça döndü. "Kamist Reloe. Ben de seni arıyordum."

Baş Büyücü gülümsedi. İki yanında diğer iki Kıskaç duruyordu. Adamlardan biri Kalam'ın ikinci uzunbıçağını elinde tutuyor ve merakla inceliyordu. "Pençelerden bir taarruz bekliyorduk," dedi Kamist Reloe. "Yine de itiraf etmeliyim ki beklentilerimiz arasında öleli çok olmuş hayaletlerden gelen bir saldırı yoktu. Gerçi burası Raraku. Bu kahrolası diyar... uyanıyor. Eh, önemli değil. Yakında sadece... sessizlik olacak."

"Otataral bir silah tutuyor," dedi Kamist'in sağındaki suikastçı.

Kalam sağ elindeki kana bulanmış uzunbıçağa göz attı. "Ah, evet, o da var."

"Öyleyse," diye iç geçirdi Baş Büyücü, "siz ikinizin onu, şey, alelade yoldan haklamanız gerekecek. Yeterli olacak mısınız?"

Uzunbıçağı tutan onu arkasına atıp kafa salladı. "Seyrettik. Örüntülere sahip... ve de hünere. Bizimle teke tek dövüşseydi her ikimizin de başı dertte demekti. Ama ikimizle birden?"

Kalam adamın değerlendirmesine katılmadan edemedi. Geri çekilip silahını kınına soktu. "Muhtemelen haklı," diye gürlerken diğer eliyle palamudu çıkarıp yere attı. Her üç adam da bir şeyin yerden sekip kendilerine doğru yuvarlandığını görünce irkildiler. Zararsız cisim kısa süre içinde durdu.

Kıskaçlardan biri alaycı bir homurtu çıkardı. Palamudu bir kenara tekmeledi.

Sonra iki suikastçı ellerinde bıçaklarıyla öne çıktı.

Kalam iki kolunu birden kaldırdı ve bileklerini dışa doğru çevirip sertçe kastı.

Her iki Kıskaç da oflayarak geri geri yalpaladı. İkisine de bir arbalet oku saplıydı.

"Amma da pervasızmışsınız," diye mırıldandı Kalam.

Haykıran Kamist kovanını açtı.

Baş Büyücü'ye yandan çarpan sihir dalgası onu tamamıyla hazırlıksız yakaladı. Ölüm büyüsü cızırdayarak cayır cayır yanan bir siyah ateş ağıyla adamı sarmaladı.

Kamist'in çığlıkları arttıkça arttı. Sonunda yere serilip kaldı. Büyü, seğiren yanık bedeninde titreşmeyi sürdürdü.

Kıskaç'ın az evvel palamudu tekmelediği yerde yavaş yavaş bir figür belirdi ve Kamist Reloe'nin yanında çömeldi. "Bizi en çok rahatsız eden sadakatsizliktir," dedi can çekişen Baş Büyücü'ye. "Ona daima cevap veririz. Hep vermişizdir. Hep de vereceğiz."

Kalam gözlerini odanın arka duvarındaki kapalı kanatlarda tutarak ikinci uzunbıçağını aldı. "Öbür tarafta," dedi, sonra da duraksayıp sırıttı. "Seni görmek güzel, Tez."

Tez Ben ona göz atıp kafa salladı.

Kalam sihirbazın daha yaşlı göründüğünü fark etti. Tez Ben yıpranmıştı. *Teninde değil ama yüreğinde yara izleri taşıyor. Sanırım tüm bunları atlattığımızda bana anlatacağı iyi bir şey olmayacak.* "Hedef şaşırtmacayla bir ilgin var mıydı?" diye sordu Tez Ben'e.

"Hayır. Hood'un da yoktu ama ak sakallı hergele burada. Bütün bunlar Raraku'nun eseri."

"Kamist de aynı lafı etti. Tabii ikinizin dediklerinden de bir şey anlamadım, o ayrı."

"Daha sonra açıklarım, dostum," diyen Tez Ben doğruldu ve arka girişin kanadını kaldırdı. "Galiba yanında Henaras denen o cadı var. Kamist Reloe'nin yaptığı bazı fena müdafaa büyülerinin arkasında saklanıyor."

Kalam kapı aralığına yaklaştı. "Sen onları bana bırak," diye homurdanırken otataral uzunbıçağını çekti.

Hemen ötedeki küçük odaya bir harita masası hâkimdi. O masanın üstüne Henaras'ın cesedi serilmişti. Masanın yanlarından hâlâ şıpır şıpır kan damlıyordu.

Kalam arkasındaki Tez Ben'e göz atıp kaşlarını kaldırdı.

Sihirbaz başını iki yana salladı.

Suikastçı ihtiyatla ilerlerken gözleri kadının göğsünde gümüşi beyaz parlayan bir şeye takıldı.

Bir inci.

"Anlaşılan yol açık," diye fısıldadı Kalam.

Karşı duvarda bir kanat daha vardı.

Kalam bıçaklarının uçlarıyla onu açtı.

Bir sonraki odada kocaman, yüksek arkalıklı bir koltuk duruyordu. O koltukta Korbolo Dom oturuyordu.

Mavi renkli cildi sarımsı bir griye çalan adamın koltuğun süslü kolçaklarında duran elleri titriyordu. Konuştuğunda yüksek ve tiz çıkan sesi korkunun gerginliğini taşıyordu. "Muavin'e bir elçi yolladım. Bir davet. Sha'ik'e ve onun kabilelerine saldırmaya hazırım – İt Gebertenlerimle."

Kalam homurdandı. "Buraya İmparatoriçe'nin yanıtını getirdiğimizi sanıyorsan yanılıyorsun, Korbolo."

Napanlının gözleri Tez Ben'e çevrildi. "Diğer Köprüyakanlarla beraber öldüğünü veya hâlâ Genabackis'te olduğunu farz etmiştik."

Sihirbaz omuz silkti. "Tayschrenn beni önden gönderdi. Aynı zamanda büyülü rüzgârlarla filoyu okyanusun karşısında buraya getirdi. Dujek Tekkol ve lejyonları geçen hafta Ehrlitan'a ulaştılar."

"O lejyonlardan kalanları demek istiyorsun herhalde."

"Muavin'in kuvvetlerini takviye etmeye fazla fazla yetecekleri kanaatindeyim."

Kalam'ın bakışları iki adam arasında gidip geldi. *Köprüyakanlar... ölmüş mü? Alakarga? Tekkol'un Ordusu – aşağıdaki tanrılar aşkına, orada neler oldu?*

"Bu durumu kurtarabiliriz," dedi Korbolo Dom öne eğilerek. "Yedi Kent'in tamamı İmparatorluk'a iade edilir. Sha'ik zincire vurularak İmparatoriçe'nin karşısına çıkarılır."

"Sen ve askerlerin de affedilirsiniz, öyle mi?" diye sordu Tez Ben. "Korbolo Dom, gerçekten de aklını kaçırmışsın."

"Geber öyleyse!" diye haykıran Napanlı ileri fırlayıp ellerini sihirbazın boğazına doğru uzattı.

Kalam araya girdi ve ters tuttuğu bıçağıyla Korbolo Dom'un başının yanına sert bir darbe indirdi.

Napanlı tökezledi.

İkinci bir vuruş burnunu kırıp onu yere serdi.

Tez Ben generale uzun uzun baktı. "Onu bağlayıver, Kalam. Dı-

şarıdaki sessizliğe bakılırsa şaşırtmaca sona ermiş – ben bize bir çıkış yolu bulurum."

Kalam baygın adamın ellerini bağlamaya koyuldu. "Onu nereye götürüyoruz?"

"Bak o konuda bir fikrim var."

Suikastçı başını kaldırıp dostuna göz attı. "Tez? Köprüyakanlar? Alakarga?"

Sert bakışlı kara gözler yumuşadı. "Öldüler. Tırnakçı ve birkaç kişi hariç. Söz, yaşananların öyküsünü baştan sona anlatacağım... ama daha sonra."

Kalam bakışlarını Korbolo Dom'a çevirdi. "İçimden gırtlak kesmek geliyor," diye fısıldadı.

"O olmaz. Şimdilik."

Hislerini dizginle, Kalam Mekhar. Her şeyi dizginle. Tez haklı. Zamanı gelince. Zamanı gelince...

Ah, Alakarga...

Her şeyin... bir zamanı vardı. Bidithal bu gece ve ileriki günlerde Sha'ik'e ihtiyaç duyacaktı. Ve de Hortum Tanrıça'ya. Ve belki her şey yolunda giderse pazarlık imkânı doğardı. *Tanrıçanın öfkesi dindikten, zafer sayesinde tavlanarak güzelleştikten sonra amaçlarımıza halen ulaşabiliriz.*

Ama artık Febryl'in ne yaptığını biliyorum. Korbolo Dom'un ve Kamist Reloe'nin şafak için ne planladıklarını da.

Durdurulabilirlerdi. Bıçaklar ters çevrilebilirdi.

Baş Büyücü elinden geldiği kadar hızlı adımlarla Sha'ik'in sarayına doğru topalladı. Görüş alanının kenarlarında hayaletler gezinse de gölgeleri onu koruyordu. Uzaktan çığlıklar, patlamalar ve büyü sesleri duydu – gürültünün İt Gebertenler kampından geldiğini fark etti. *Ah, demek o Pençe oralara kadar gidebilmiş, öyle mi? Bak bu hem iyi hem de... endişe verici. Eh, en azından Kamist'i oyalar.*

Elbette seyyar suikastçıların yarattığı tehlike hâlâ mevcuttu ama Sha'ik'in konutuna yaklaştıkça o tehlike azalıyordu.

Yine de caddeler ve sokaklar huzursuz edecek kadar boştu.

Kapsamlı saray nihayet ileride belirdi ve çadırın etrafındaki meşale ışığı havuzlarını görünce Bidithal'ın içi rahatladı.

Napanlının kumarını karşılıksız bırakma – tanrıçayı onu bekleyen tehditten haberdar et. Sonra da Febryl denen o tipi kayık bhok'a-

ralı avla ve kıvranan bedeninden derisini yüz. Tanrıçanın bile – evet, tanrıçanın bile farkıma varması gerekecek. Gücümün farkına. Yeni evcillerim iki yanımda dururken—

Karanlıktan fırlayan bir el Bidithal'ın boynuna kapandı. Yaşlı adam havaya kalktı –çırpınarak– ve sertçe yere çarpıldı. Gözleri karardı, boğazı düğümlendi.

Gölge hizmetkârları onu korumaya üşüştüler.

Bir hırıltı, havayı yaran devasa bir şeyin ıslığı duyuldu – ve hortlaklar ortadan kayboldu.

Bidithal'ın pörtlemiş gözleri yanında çömelen bir figürü yavaşça seçmeye başladı.

Toblakai—

"Kızı rahat bırakmalıydın," dedi Karsa Orlong usulca, bükümden yoksun bir sesle. Devin arkasında ve etrafında hayaletler, zincire vurulmuş ruhlar toplanıyordu.

İkimiz de aynı tanrının hizmetkârlarıyız! Seni budala! Bırak konuşayım! Sha'ik'i kurtaracağım!

"Ama bırakmadın. İğrenç arzularının nereden geldiğini biliyorum, Bidithal. Zevklerinin nerede saklandığını da – başkalarından aldığın zevklerin. Tanık ol."

Karsa Orlong taş kılıcını yere bıraktı, sonra elini Bidithal'ın apış arasına uzattı.

Bir el, bulduğu her şeyi ayrım gözetmeden avuçladı.

Ve asıldı.

Tendonların ve kasların yırtılışıyla kan ve diğer sıvılar boşaldı. El koparttığı ganimetiyle geri çekildi.

Acı dayanılmazdı. Ruh paralayıcıydı. Bidithal'ı yutar gibiydi.

Ateş kadar sıcak kan oluk oluk akarken cildine ölümcül bir soğuk yayılıyor, uzuvlarına sızıyordu.

Yaşlı adamın üzerindeki sahne karardı. Sonunda geriye bir tek Bidithal'ın ölümünü soğukkanlılıkla seyreden Toblakai'nin ifadesiz, yıpranmış yüzü kaldı.

Ölüm? Evet. Seni ahmak, Toblakai—

Boynunu tutan el gevşedi, çekildi.

Bidithal istemeden acı dolu bir nefes aldı ve çığlık atmaya hazırlandı—

Ağzına yumuşak ve kanlı bir şey tıkıldı.

"Bu senin için, Bidithal. Mahvettiğin her isimsiz kız çocuğu için. Al. Zevkinde boğul."

Bidithal boğuldu da. Ta ki Hood'un Kapısı karşısında belirinceye dek.

Orada Ölüm Lordu'nun topladığı iblisler onu bekliyordu. Tabiatları Bidithal'ınkine benzeyen yaratıklar yeni kurbanlarının başına neşeyle üşüştüler.

Bir ömür dolusu zalimce zevk. Cevaben acı içinde geçecek bir ebediyet.

Zira Hood bile dengenin gereğini anlardı.

Lostara Yil obruktan uzaklaşıp alacakaranlığı delme umuduyla gözlerini kıstı. Arkasına attığı bir bakış, yıldız ışığıyla aydınlanan parıl parıl çölü gözler önüne serdi. Lakin ilerideki vaha ve içindeki harap şehir karanlığa gömülüydü. Lostara kısa süre önce uzak gümbürtüler ve hafif çığlıklar duymuştu ama sonra sessizlik geri gelmişti.

Hava buz gibi olmuştu. Kaşlarını çatan Lostara silahlarını kontrol etti, ardından gitmeye davrandı.

"Kıpırdama," diye bir iki adım sağından mırıldandı bir ses.

Başını hızla çeviren kadının kaşları daha da çatıldı. "Buraya seyretmeye geldiysen görecek fazla bir şey yok, Kotilyon. İnci'yi uyandırdım ve baş ağrısına rağmen neredeyse hiç sövüp saymadı. Şu an orada bir yerde."

"Evet, biliyorum, evlat. Ama şimdiden geri dönüyor... çünkü neyin geldiğini hissedebiliyor."

"Ne geliyor ki? Senin burada, yanımda saklanmana yetecek bir şey mi?"

Gölgelere bürülü tanrı omuz silker gibi gözüktü. "Geri çekilip beklemenin uygun olduğu zamanlar vardır. Kutsal Çöl'ün ta kendisi kadim bir hasmın yaklaştığını seziyor ve gerekirse cevaben şahlanacak. İşin daha da belirsiz tarafı, Hortum Tanrıça'nın elde etmek istediği Kurald Emurlahn parçası ortaya çıkıyor. Tanrıça bir kapı, bir geçit açıyor – hem de bütün bu vahayı yutmaya yetecek kadar büyük bir tane. Senin anlayacağın o da Raraku'nun baki kalbine hamle yapıyor. Buradaki ironi, onun bu kovan parçasına bizzat sahip çıkıp kendi Zincirler Hanesi yapmak isteyen çok daha kurnaz bir tanrı tarafından manipüle ediliyor olması. Sonuçta görüyorsun ya, Gölge Dansçısı Lostara, en iyisi olduğumuz yerde kalmamız. Zira bu gece ve bu yerde dünyalar kendi aralarında savaşıyorlar."

"Bunların hiçbiri İnci'yi ve beni ilgilendirmez," diye üsteleyen kadın yine gözlerini kısarak var gücüyle alacakaranlığın ötesini görmeye çabaladı. "Biz Felisin için buradayız."

"Onu buldunuz da. Ama hâlâ erişiminiz dışında. Tabii şimdilik..."

"Öyleyse tek yapmamız gereken yolu açmak."

"Evet. Tavsiye ettiğim gibi, sabret."

Gölgeler girdap yaparak kumları hışırdattı ve tanrı ortadan kayboldu.

Lostara ofladı. "Sana da hoşça kal," diye söylendi, ardından pelerinine daha sıkı sarınıp beklemeye koyuldu.

Arbaletlerle donanmış suikastçılar sinsice arkasından yaklaşmışlardı. Febryl geldikleri anda onları birbirinden eziyetli büyülerle teker teker öldürmüştü ve şimdi efsun ağı ona başkasının olmadığını söylüyordu. Kaldı ki Korbolo Dom ile Kamist Reloe inlerinde kıstırılmışlardı. Hayaletler veya daha beteri –Malazan İmparatorluğu ajanları– tarafından.

Febryl'in ağına atılan geniş ve kanlı kesikler onu sağda solda kör bırakmıştı ama o kesiklerden hiçbiri bulunduğu yerin yakınlarına bile gelmemişti... tabii şimdilik. Ama zaten fazla geçmeden arkasındaki vaha dehşetengiz bir gerçekliğe uyanan bir kâbusa dönecek, Febryl daha acil tehditler karşısında düşmanlarının zihinlerinden silinecekti.

Şafağa sadece iki çan kalmıştı. Arkasında karanlık vahayı yiyip yutarken yukarıdaki ve doğudaki gökyüzü yıldızların parıltısıyla nispeten aydınlıktı. Sahiden de her şey kusursuz ilerlemekteydi.

Yıldızların ışığı Febryl'in üstüne düşen gölgeyi tespit etmesine de yetti.

"Sana hiç kanım ısınmadı," diye tepesinde gürledi bir ses.

Cıyaklayan Febryl ileri atılmaya çalıştı.

Fakat zahmetsizce kavranıp yerden kaldırıldı.

Sonra da katlandı.

Omuriliğinin çatırtısı, soğuk gece havasında gevrek bir dalın kırılması gibiydi.

Karsa Orlong, Febryl'in cesedini fırlatıp attı. Bir anlığına başını kaldırıp yıldızlara dik dik baktı, ciğerlerine derin bir nefes çekti ve zihnini açmayı denedi.

Urugal'ın pörsük sesi kafatasının içinde haykırıyordu. Karsa'yı vahadan adım adım uzaklaştıran da o ses ve o irade olmuştu.

Uryd kabilesinin sahte tanrısı Karsa Orlong'un oradan gitmesini istiyordu.

Teblor sertçe itilerek oraya gelen şeyden, vahada yaşanacaklardan uzaklaştırılıyordu.

Fakat Karsa itilip kakılmaktan hazzetmezdi.

Kılıcını koşum halkalarından çıkardı, iki elini birden kabzaya sardı, ucunu toprağın hemen üstüne kadar indirdi, sonra da dönüp vahayı karşısına almak için kendini zorladı.

Arkasındaki bin ruhani zincir gerildi ve onu çekmeye başladı.

Teblor bıyık altından homurdanarak öne eğildi. *Ben bu zincirlerin efendisiyim. Ben, Karsa Orlong, hiç kimseye boyun eğmem. Ne tanrılara ne de aldığım canlara. Şimdi ilerleyeceğim, ya direnç kalkacak ya da zincirler kırılacak.*

Hem zaten atımı taş ormanda köstekledim.

Vahanın üzerindeki sessizlik, çakan şimşekler kadar ani ve şiddetli bir çift ulumayla yırtıldı.

Karsa Orlong gülümsedi. *Ah, geldiler.*

Kılıcın ucunu hafifçe kaldırdı, sonra da yürümeye başladı.

Belli ki zincirlerin kopması istenmiyordu. Gerilim bir anda kayboldu ve en azından o geceliğine Toblakai'nin iradesi karşısındaki tüm direniş son buldu.

Karsa Orlong sırttan ayrıldı ve yokuş aşağı inerek bir kez daha alacakaranlığa karıştı.

Yumruk Gamet karyolasında yatıyor, boğazı daralırken nefes almakta zorlanıyordu. Başının içi, sağ gözünün hemen üzerinde ve arkasındaki bir noktadan yayılan zonklamalı acı dalgalarıyla dolup taşıyordu.

Daha önce hiç çekmediği bir acı yan dönmesine sebep oldu. Karyola gıcırdayarak o tarafa eğilirken yoğun bir mide bulantısıyla sarsılarak yere kustu. Fakat karnının boşalması, kafasındaki ıstıraba ara vermedi.

Gözleri açık olmasına rağmen kördü.

Baş ağrıları çekmişti. Atından düştüğünden beri her gün. Ama hiçbiri bu kadar kötü olmamıştı.

Avucundaki yarım yamalak iyileşmiş bıçak yarası kasılmaları sırasında tekrar açılmış, kafasındaki acıyı tırmalayarak çıkarmaya

uğraşırken yüzüne ve alnına yapış yapış kan bulaştırmıştı. Yara artık âdeta tutuşmuş, damarlarını kavurmaya başlamıştı.

İnleyen Gamet karyolanın yanından aşağı indi, sonra bedeni dalga dalga ürpertiyle titrerken başını önüne eğip elleri ve dizleri üstünde bekledi.

Kıpırdamalıyım. Hareket etmeliyim. Bir şey, herhangi bir şey yapmalıyım.

Bir şey—

Kayıp bir zaman diliminin ardından kendini çadır girişinin yakınında dikilirken buldu. Zırhı üstüne ağırlık yapıyor, eldivenleri ellerini kaplıyor, miğferi başında duruyordu. Acı azalıyor, yerini sakin bir boşluk alıyordu.

Dışarı çıkmalıydı. Atına ihtiyacı vardı.

Gamet çadırdan ayrıldı. Bir muhafız ona seslense de Yumruk elini sallayarak kadını savuşturdu ve aceleyle ağıllara yürüdü.

Atım. Atıma binip buradan gitmeliyim. Vakit geldi.

Derken atına eyerini takıyor, hayvanın nefes vermesini bekliyor, kayışı bir kertik daha sıkıyordu. At akıllıydı. Elbette Paran ahırlarından alınmıştı. Hızlı ve neredeyse efsanevi denecek kadar dayanıklıydı. Beceriksizliğe sabır göstermez, idarenin binicisinde olduğu iddiasını devamlı sınardı ama böyle iyi bir cinsten de bu beklenirdi.

Gamet eyere çıktı. Tekrar ata binmek güzeldi. Hareketlenmesiyle zemin altından kayıp giderken arka rampadan aşağı indi, sonra da tırtıklı kayalığın etrafından dolaşıp havzaya yöneldi.

İlerideki sırtta dikilen üç figür gördü ve oradaki varlıklarını garipsemedi. *Olacak olan onlar. O üçü.*

Nil. Nether. Ve de Kurtçuk adındaki oğlan.

Gamet üçünün yanında dizginlere asılırken sonuncusu ona doğru döndü. Ve kafa salladı. "Wickanlar ve Malazanlılar kanatlarda, Yumruk. Ama sen dosdoğru İt Gebertenlerin ana rampasından yukarı taarruz edeceksin." Parmağıyla orayı gösterdi.

Piyadeler ve süvariler koyu alacakaranlığa aldırmadan havzada toplanıyorlardı. Gamet zırh hışırtılarını duyabiliyor, sayısız at toynağının patırtısını hissedebiliyordu. Yırtık pırtık sancakların ve flamaların gevşekçe sarktığını görüyordu.

"Yanlarına git, Yumruk," dedi Kurtçuk.

Çocuğa asker selamı veren Gamet topuklarını bineğinin böğrüne gömdü.

Siyah ve pas kızılı zırhlar, süslü yanak muhafazalarına sahip vizörlü miğferler, kısa saplama ciritleri ve uçurtma kalkanlar*, çizmeli sayısız ayağın gümbürtüsü – Gamet atını bir kolla yan yana sürerek piyade bölüklerini alıcı gözle süzdü.

Sonra bir süvari birliği gelip onu arasına aldı. Atlılardan biri yanına yaklaştı. Ejderha kanatlı bir miğfer ona doğru döndü. "Bizimle geliyor musun, asker?"

"Gelemem," yanıtını verdi Gamet. "Ben Yumruk'um. Komuta etmeliyim."

"Bu gece değil," cevabını verdi savaşçı. "Olduğun askere yakışır şekilde bizimle omuz omuza dövüş. Eski muharebeleri hatırlıyor musun? Tek yapman gereken iki yanındaki silah arkadaşlarını korumaktı. Bu gece de öyle olacak. Komutanlığı lordlara bırak. Bizimle özgürce at sür. Ve de şanla şerefle."

Gamet'in içini bir coşku kapladı. Başındaki ağrı geçmişti. Kanının kaslarında ateş gibi gezindiğini hissedebiliyordu. Bunu istiyordu. Evet, istediği tamı tamına buydu.

Kılıcını çekerken ayaz havada yankılı bir hışırtı çıkardı.

Miğferli silah arkadaşı kahkaha attı. "Bizimle misin, asker?"

"Evet, dostum."

Döşeme taşlarıyla kaplı rampanın dibine vardıklarında yavaşlayarak daha sıkı bir düzene girdiler. Oluşturdukları geniş takoz yokuşa taarruz ederken atların taşlara vuran toynaklarından kıvılcımlar çıktı.

İt Gebertenler henüz alarm vermemişti.

Ahmaklar. Bütün bunlar olurken uyuyakalmışlar. Veya belki hazırlığımızın gürültüsü sihirle susturulmuştur. Ah, evet. Nil ve Nether. Hâlâ orada, havzanın öbür tarafındaki sırttalar.

Bölüğün sancaktarı Gamet'in sadece birkaç at solundaydı. Gamet gözlerini kısıp baktığı sancağı neden daha önce hiç görmediğini merak etti. Yırtık ve sökük olmasına rağmen tasarımında Khundryl kabilesinden bir şey vardı. Demek bunlar Yanık Gözyaşları'nın bir klanıydı – silah arkadaşlarının giydiği antik zırhlar dikkate alınırsa bunda garipsenecek bir şey de yoktu. Hatta zırhlar antik olmakla kalmayıp kısmen çürümüştü. *Sandıklarda çok fazla kalmışlar – güveler ve diğer haşaratlar onlara fena dadanmış. Ama bronzu lekeli ve oyuklu olmasına rağmen yeterince sağlam görünüyor. Sanırım daha sonra komutanlarına iki çift laf edeceğim...*

---

* Yukarıdan aşağıya indikçe daralan ve bir uçurtmayı andıran büyük bir kalkan türü. –*çn*

O böyle soğukkanlı gözlemlerde bulunurken mağrur atı diğerleriyle beraber gümbür gümbür yol almayı sürdürüyordu. İleri bakan Gamet zirveyi tam önlerinde buldu. Uzunkılıcını kaldırıp vahşi bir nara attı.

Takoz zirveyi aşarak hâlâ hendeklerinde büzülmüş bekleyen İt Gebertenlerin dünyadan habersiz safları arasına daldı.

Dört bir yandan ne gariptir ki boğuk, neredeyse kısık çığlıklar yükseldi. Çatışma sesleri rüzgâr tarafından taşınarak bir fersah uzaktan gelir gibiydi. Gamet kılıcını savururken gözleri İt Gebertenlerinkilerle buluştu ve orada yazılı dehşeti okudu. Ağızların çığlık atmak için açılmasını ama kumlar her şeyi yutuyormuş, kanı ve safrayı içine çekercesine hevesle sesi de emiyormuş gibi hemen hemen hiç ses çıkmamasını seyretti.

Süvari yığını hendeklerin üzerinden aşarken karartılmış kılıçlar yukarıdan aşağıya savruldu. Doğudaki rampa Wickanların istilası altındaydı. Gamet sallanan sancakları görüp sırıttı. *Karga. Avanak Köpek. Sansar.*

Simsiyah gökyüzünden sürüler hâlinde kelebekler inip hendeklerdeki kıyımın üstünde uçuştu.

Batıdaki rampada Moranth mühimmatının ışığı çaktı ve topraktan meşum sarsıntılar geçti. Gamet oradaki katliamı bir duvar resmine –kadim orduların ebedi bir muharebede çatıştığı bir tabloya– bakarmış gibi panaromik ve donuk bir sahneye benzetti.

Onlar İt Gebertenler için gelmişlerdi. Silahsız Malazanlıların, askerlerin ve sivillerin, inatçıların ve kaçanların, telaşlıların ve çaresizlerin kasapları için. Ruhlarını ihanete feda etmiş İt Gebertenler için.

Kıran kırana devam eden çatışma açık ara tek taraflıydı. Ne gariptir ki düşman herhangi bir savunma yapmaktan âciz gibiydi. Hendeklerinde can vermekle veya kaçmaya çalışırken birkaç adımda yakalanıp öldürülmekle yetiniyorlardı. Kargılarla ve ciritlerle şişleniyorlardı. İnip kalkan toynaklar altında eziliyorlardı.

Gamet kapıldıkları dehşeti anlıyor, kendisi ve silah arkadaşları ölüm getirirken yüzlerindeki dehşeti belirli bir memnuniyetle görüyordu.

Artık çakıllı bir sahildeki dalgalar gibi kabarıp inen ama aynı zamanda bir doruğa doğru yükselen savaş marşını duyabiliyordu. O doruğa henüz ulaşılmamıştı ama az kalmıştı. *Çok az. Evet, bize bir şarkı lazımdı. Böyle bir şarkı için çok fazla bekledik. Edimleri-*

mizi ve mücadelelerimizi, yaşamlarımızı ve ölümlerimizi onurlandıracak bir şarkı. Kendi sesimize ihtiyacımız vardı – ruhlarımız hiç durmadan yol alabilsin diye

Muharebeye.

Savaşa.

Bu çökmüş tuğla ve kum duvarlarda nöbet tutarken. Bir zamanlar kadim düşlerle alev alev yanan, hayatı sıcak ve sığ denizden yansıtan kemik kadar kuru limanları ve ölü kentleri savunurken.

Hatıraların bile savunulması gerekir.

Hatıraların bile.

Esmer savaşçı yoldaşlarıyla yan yana dövüşmeyi sürdürdü – ve dövüştükçe o yiğit silah arkadaşlarına sevgi duyar oldu. En sonunda ejderha miğferli savaşçı gelip atını onunkinin önünde durdurdu. Gamet kılıcını döndürerek selam verdi.

Binici yine bir kahkaha attı. Kan sıçramış zırhlı ellerinden biriyle vizörünü kaldırdı. Esmer tenli bir kadının yüzü meydana çıktı. Kadının yüzündeki çöl kırışıklıkları ağının ortasındaki gözleri büyüleyici bir maviydi.

"Dahası da var!" diye bağırdı Gamet. Sesi kendi kulaklarına bile uzaklardan gelirmiş gibiydi. "Daha başka düşmanlar! İlerlemeyi sürdürmeliyiz!"

Kadın bembeyaz dişlerini sergileyerek tekrar güldü. "Kabileler olmaz, dostum! Onlar hısım. Bu muharebe sona erdi – sabahleyin başkaları kan akıtacak. Kıyılara gidiyoruz, asker. Bize katılır mısın?"

Gamet kadının gözlerinde profesyonel bir ilgiden fazlasını gördü.

"Katılırım."

"Dostlarını geride bırakır mısın, Gamet Ul'Paran?"

"Senin uğruna evet."

Kadının tebessümü ve ona müteakip kahkahası yaşlı adamın kalbini çaldı.

Gamet'in diğer rampalara attığı son bakış herhangi bir kıpırtı göstermedi. Doğudaki Wickanlar yollarına devam etmişti ama yukarıda yalnız bir karga turlamaktaydı. Batıdaki Malazanlılar geri çekilmişti. Kelebekler de ortadan kaybolmuştu. Şafağa bir saat kala İt Gebertenlerin hendeklerinde yalnızca ölüler mevcuttu.

İntikam. Tavore sevinecek. Anlayacak ve sevinecek.

Tıpkı benim gibi.

Elveda, Muavin Tavore.

***

Gelip yavaşça yanına çöken Koryk adamın dikkatini böylesine çekenin ne olduğunu keşfetmek istercesine gözünü kuzeydoğuya dikti. "Ne var?" diye sordu bir süre sonra. "Neye bakıyorsun, çavuşum?"

Kemancı gözlerini sildi. "Hiçbir şeye... veya en azından mantıklı hiçbir şeye."

"Sabahleyin savaşa katılmayacağız, değil mi?"

Kemancı başını çevirip genç Seti'nin keskin yüz hatlarına baktı. Orada ne görmek istediğinden emin değildi. Az sonra iç geçirip omuz silkti. "Savaşın şanı sadece ozanın sesinde, öykücünün ördüğü sözcüklerde yatar, Koryk. Şan hayaletlere ve şairlere aittir. Duydukların ve düşlediklerinle bizzat yaşadıkların aynı değildir – aradaki ayrımı yok sayarsan bundan sen zararlı çıkarsın, delikanlı."

"Hayatın boyunca askerlik yaptın, çavuşum. Madem bu içindeki susuzluğu gidermiyor, neden buradasın?"

"Bak o soruya verecek bir cevabım yok," diye itiraf etti Kemancı. "Belki de sanırım buraya çağrıldım."

"Şişe senin bir şarkı duyduğunu söylemişti. Çağıran o mu?"

"Evet."

"Ne anlama geliyor? O şarkı?"

"Sanırım Tez Ben bu soruya daha iyi yanıt verebilir. Ama içimden bir ses aynı şeyi tekrar tekrar fısıldıyor. Köprüyakanlar *erdiler*, delikanlı."

Koryk defedici bir el hareketi yapıp biraz uzaklaştı.

"Veya en azından *ölenler* öyle yaptı. Geri kalanımız sadece... hasta ayağına yatıyoruz. Burada, fani âlemde."

"Yani yakında ölmeyi mi bekliyorsun?"

Kemancı homurdandı. "Öyle bir planım yok."

"Güzel çünkü biz çavuşumuzdan memnunuz."

Seti oradan ayrıldı. Kemancı bakışlarını yeniden uzaktaki vahaya yöneltti. *Sağ ol, delikanlı.* Gözlerini kısmasına rağmen karanlık ona kafa tuttu. Orada bir şeyler oluyordu. *Sanki... dostlar dövüşüyorlar. Neredeyse çatışma sesleri duyuyorum. Neredeyse.*

Ansızın gece iki ulumayla çınladı.

Kemancı ayağa fırladı. "Hood aşkına!"

"Tanrılar aşkına, o da neydi?" diye sordu Gülücük.

Hayır. Olamaz. Ama...

Ve sonra vahanın üzerindeki karanlık *değişmeye* başladı.

***

Atlı savaşçılar sırası havada uçuşan toz toprak arasında üzerlerine geliyor, korkudan titreyen atlar tepinerek başlarını sallıyordu.

Yanındaki Gürzlü Leoman bir elini kaldırarak bölüğü durdurdu, ardından Corabb'a peşinden gelmesini işaret edip atını yeni konuklara doğru sürdü.

Mathok kafa sallayarak selam verdi. "Seni özledik, Leoman—"

"Şamanım bilincini yitirdi," diye adamın sözünü kesti Leoman. "Hiçliği dehşete yeğledi. Vahada neler oluyor, Mathok?"

Savaş reisi defedici bir el hareketi yaptı. "Raraku uyandı. Hayaletler, Kutsal Çöl'ün kendi anıları ortaya çıktı."

"Peki düşmanları kim?"

Mathok başını iki yana salladı. "İhanet üstüne ihanet, Leoman. Savaşçılarımı vahadan çekip Sha'ik ile Malazanlıların arasına konuşlandırdım. Diğer her şey kaosun pençesine düştü."

"Yani bana verecek bir cevabın yok."

"Korkarım muharebe şimdiden kaybedildi."

"Ya Sha'ik?"

"Kitap yanımda. Onu korumaya yeminliyim."

Leoman kaşlarını çattı.

Eyerinde kıpırdanan Corabb kuzeydoğuya göz attı. Vaha doğaüstü bir karanlığa boğulmuştu ve o karanlık canlı yaratıklarla, kanatlı gölgelerle, hayali iblislerle doluymuşçasına kaynıyordu. Ve Corabb aşağıdaki zeminde asker yığınlarının hareketini görür gibi oluyordu. Çöl savaşçısını bir ürperti aldı.

"Y'Ghatan'a mı?" diye sordu Leoman.

Mathok kafa sallayıp doğruladı. "Kendi kabilemi refakatçi olarak yanıma alıyorum. Geride yaklaşık dokuz bin çöl savaşçısı bırakıyorum... komuta edesin diye."

Fakat Leoman başını iki yana salladı. "Bu İt Gebertenlerin muharebesi, Mathok. Bana kalan bir seçenek yok. Taktiklerimizde büyük bir değişiklik yapacak kadar vaktim olmadı. Konumlar belirlendi – Sha'ik çok fazla bekledi. Sorumu yanıtlamadın, Mathok. Sha'ik'e ne olacak?"

"Tanrıça onu hâlâ kolluyor," diye açıkladı savaş reisi. "Korbolo Dom'un suikastçıları bile ona erişemez."

"Napanlı neler olup bittiğinden haberdardır," diye mırıldandı Leoman. "O nedenle... başka bir şey planlamıştır."

Mathok başını iki yana salladı. "Bu gece kalbim kırık, dostum."

Leoman ihtiyar savaşçıyı bir müddet süzdü, ardından kafa salladı. "Öyleyse Y'Ghatan'da görüşürüz, Mathok."

"Sha'ik'e mi at süreceksin?"

"Mecburum."

"Ona de ki—"

"Tamam."

Mathok çizgili yanaklarından akan gözyaşlarına aldırış etmeksizin kafa salladı. Aniden eyerinde doğruldu. "Dryjhna bir zamanlar bize aitti, Leoman. Bu çölün kabilelerine. Kitap'ın kehanetleri çok daha eski bir deriye dikildi. Kitap aslında bir tarihten, atlatılmış kıyametvari hadiselerin bir anlatımından ibaretti. Henüz gerçekleşmemiş olanların değil."

"Biliyorum, dostum. Kitap'ı iyi koru ve sağlıcakla git."

Mathok bineğini batı patikasına doğru döndürdü. Kızgın bir el hareketiyle atlılarını da peşine takıp alacakaranlığa karıştı.

Leoman arkalarından uzun uzun baktı.

Gecenin tenhalığı ulumalarla parçalandı.

Corabb komutanının ilerideki karanlığa dik dik bakarak aniden dişlerini gösterdiğini fark etti. *Karşı karşıya gelmek üzere olan iki hayvan gibi. Aşağıdaki hülasalar aşkına, bizi ne bekliyor?*

"Silahlar!" diye hırladı Leoman.

Bölük, Corabb'ın sayısız kez geçmiş gibi hissettiği patika boyunca gümbür gümbür ilerledi.

Onlar vahaya yaklaştıkça karanlık her türlü sesi yutuyormuşçasına geçişlerinin gürültüsü daha da azaldı. O ulumalar tekrarlanmamıştı ve Corabb gerçek olup olmadıklarını merak etmeye başlamıştı. *Belki fani bir gırtlaktan çıkmamışlardır. Bir illüzyon, duyanları zınk diye durduracak bir haykırıştır—*

Öncü kolun bir derbende girmesiyle binicilerin ve atların üstüne bir anda ok yağdı. Çığlıklar, devrilen savaşçılar, tökezleyen atlar. Kıtanın daha gerisinden kılıç-kalkan çınlamaları yükseldi.

İt Gebertenler!

Corabb her nasılsa atıyla birlikte keşmekeşten sıyrılmayı becerdi. Bir figür soldan hızla yaklaştı. Haykıran Corabb silahını havaya kaldırdı.

"Benim, kahrolasıca!"

"Leoman!"

Komutanının bindiği at öldürülmüştü. Leoman kolunu yukarı uzattı.

Corabb onu tutup atının terkisine çekti.

"Yürü, Bhilan! Yürü!"

Siyah zırhlı süvariler eldivenli ellerinde devasa baltalar sallayarak alçak duvarı art arda aştılar.

Tez Ben cıyaklayarak hemen siper aldı.

Küfreden Kalam omuzlarında taşıdığı Korbolo Dom'un bağlı bedeniyle onu izledi. O kendini sihirbazın yanına atarken toynaklar etrafa kum ve harç parçacıkları saçarak üzerlerinden aştı.

Ağır süvariler geçip gittiler.

Napanlıyı sırtından indiren Kalam dönüp Tez Ben'e dik dik baktı. "Hood aşkına, o hergeleler de kimdi?"

"Bir süre göze batmasak iyi olacak," diye yüzünü ekşiterek mırıldanan sihirbaz kum kaçmış gözlerini ovuşturdu. "Raraku hayaletlerini saldı."

"Şarkı söyleyenler de onlar mı? Sesler sanki kafamın içinde—"

"Benim de, dostum. Söyle bana, son zamanlarda bir Tanno Ruhgezer'le sohbet ettin mi?"

"Neyle? Hayır. Niye ki?"

"Çünkü duyduğun o. Gördüğümüz şu kadim hayaletlerin etrafına örülmüş bir şarkı olsaydı, eh, onu duymazdık. Hatta hiçbir şey duymazdık. Ve şimdiye kadar küçük küçük doğranmış olurduk. Kalam, o Tanno şarkısı Köprüyakanlara ait."

Ne?

"İnsan ister istemez aradaki sebep sonuç ilişkisini merak ediyor, değil mi? Bir Tanno öykümüzü çalıp ondan bir şarkı yarattı – ama o şarkının etki edebilmesi için Köprüyakanların ölmesi gerekiyordu. Bir bölük olarak. Öldüler de. Sen ve ben hariç—"

"Ve de Kemancı. Bekle! Keman bir ara Ehrlitan'daki bir Ruhgezer'den bahsetmişti."

"Doğrudan temas sağlanmak zorunda. Bir tokalaşma, kucaklaşma veya öpüşme—"

"O adi lağımcı – hatırlıyorum da nedense pek kaçamak davranıyordu. Öpüşme ha? Unutturma da bir dahaki karşılaşmamızda Kemancı'ya asla unutamayacağı bir öpücük vereyim."

"Her kim yaptıysa ve her nasıl olduysa," dedi Tez Ben, "Köprüyakanlar ermiş bulunuyorlar."

"Ermek mi? Kraliçe aşkına, o da ne demek?"

"Biliyorsam canım çıksın. Böyle bir şeyi daha önce hiç duymamıştım. *Bütün bir bölük* – benzeri asla görülmedi. Asla."

"Belki T'lan Imasslar hariç."

Sihirbazın dostuna çevrili kara gözleri kısıldı. "İlginç bir düşünce," diye mırıldandı, ardından iç geçirdi. "Her halükârda Raraku'nun hayaletleri o şarkıyla ayağa kalktılar. Savaşmak için. Ama dahası da var – oradan tüydüğümüz sırada İt Gebertenlerin hendekleri yakınında bir Wickan sancağı gördüğüme yemin edebilirim."

"Eh, belki Tavore tüm bunlardan istifade etmiştir—"

"Tavore'un bütün bunlardan haberi bile yok, Kalam. Sonuçta o otataral bir kılıç taşıyor. Belki yanındaki büyücüler bir şeyler seziyordur ama vahaya çöken karanlık her şeyi gizliyor."

Kalam of çekti. "Bana vereceğin daha başka iyi haberler var mı, Tez?"

"Karanlık sihirli. Anomander Rake ne zaman kovanı açık hâlde bir yere gelse neler oluyordu, hatırlıyor musun? O ağırlığı, yerdeki sarsıntıyı, ezici *basıncı*?"

"Sakın bana Karanlığın Oğlu'nun buraya geldiğini söyleme."

"Umarım gelmiyordur. Demek istiyorum ki sanmam. Onun işi başından aşkın – daha sonra açıklarım. Hayır, bence bu daha... ilkel bir şey."

"O ulumalar," dedi Kalam dişlerini sıkarak. "İki tazı, Tez Ben. Onlarla bizzat karşılaştım, Gölge Tazıları gibiler ama her nasılsa daha beterler."

Sihirbaz ona aval aval bakıyordu.

"Kes şunu, Tez. Bu bakışın hoşuma gitmiyor. Paçayı kurtarmamın tek sebebi üzerlerine bir avuç azalan iblisi salmamdı. Bu yaptığım o tazıları durdurmadı ama kaçmamı sağlamaya yetti."

Tez Ben'in kaşları yavaşça kalktı. "'Bir avuç azalan iblisi' ha, Kalam? Son zamanlarda nerelerdeydin bakayım?"

"Anlatacak birkaç öyküsü olan tek kişi sen değilsin."

Sihirbaz ihtiyatla doğrularak çömeldi ve çöküк duvarın her iki yanındaki alanı taradı. "İki Karanlık Tazısı dedin. Yani Deragothlar. Acaba *onların* zincirini kim kırdı?"

"Bak buna hiç şaşırmadım!" diye çattı Kalam. "Zaten bilmediğin ne var ki?"

"Birkaç şey," diye bıyık altından cevap verdi sihirbaz. "Mesela o tazılar burada ne arıyorlar?"

"Yollarına çıkmadığımız sürece umurumda değil."

"Hayır, yanlış anladın." Tez Ben ötedeki açıklığı, gözlerini diktiği yeri başıyla işaret etti. "*Burada* ne arıyorlar?"

Kalam of çekti.

Ne gariptir ki hörgüce benzeyen devasa omuzlarındaki sert kıllar diken gibi kalkmıştı. Kalın ve uzun boyunlar, geniş ve yassı kafalar, şiş kaslı çeneler. Yara izleriyle kaplı siyah postlar ve ışıktan yoksun bir saflıkla yanan gözler.

Bir bozkır atı boyunda ama çok daha cüsseli yaratıklar başlarını döşeme taşlı meydana indirmiş yürüyorlardı. Görünümlerinde hem çakalı hem de ova ayısını andıran bir şey vardı. Kibirli bir vahşilikle birleşen sinsi bir açgözlülük.

Tazılar yavaşladı, sonra da durup parlak burunlarını havaya kaldırdı.

Yok etmeye, bütün bedenleri paralayarak canlarını çıkarmaya, her türlü efendilik iddiasıyla dalga geçmeye, yollarına çıkan her şeyi tuzla buz etmeye gelmişlerdi. Bu onlar için yeni bir dünyaydı. Bir zamanlar eski olmasına rağmen artık yeniydi. Değişimler gerçekleşmişti. Burası eskiden hem dostların hem de düşmanların haşin meydan okumalarla gırtlakları parçaladığı engin sessizliklerin dünyasıydı.

Hiçbir şey eskisi gibi değildi ve bu durum Deragothları huzursuz etmekteydi.

Ama onlar yok etmeye gelmişlerdi.

Fakat şimdi tereddüde düşmüşlerdi.

Gözleri yeni gelene, şimdi meydanın öbür ucunda durana çevriliydi.

Tereddüt. Evet.

Karsa Orlong geniş adımlarla yürümeye başladı. Yaratıklara hitap ederken sesi alçak ama gürdü. "Urugal'ın efendisinin... hırsları vardı," dedi. "Bir efendilik hayali. Ama artık daha iyi anlıyor ve sizinle hiçbir şekilde muhatap olmak istemiyor." Sözlerinin ardından gülümsedi. "Aynı benim gibi."

Her iki tazı da geri çekildi, sonra birbirlerinden uzaklaşarak aralarında daha geniş bir alan bıraktı.

Karsa gülümsedi. *Buraya ait değilsiniz.* "Geçmem için izin mi vereceksiniz?" Yoluna devam etti. *Zaten ben de yabancılardan bıkmıştım.* "Toblakaileri hatırlıyor musunuz, hayvanlar? Ama onlar

kibarlaştırıldı. Uygarlık tarafından. Ahmakça bir barışın yumuşacık debdebesi tarafından. O kadar güçsüz düştüler ki T'lan Imassların, Forkrul Assaillerin ve de Jaghutların karşısında duramadılar. Ve şimdi Nathii köle tacirlerinin karşısında duramıyorlar.

"Bir uyanışa ihtiyaç vardı, dostlar. Sizi teselli edecekse Toblakaileri hatırlayın." Geçiş davetiyelerini kabul etmeye niyetliymişçesine iki tazının tam arasından yürüdü.

Tazılar saldırdılar.

Tam da Teblor'un beklediği gibi.

Karsa çömelerek soluna doğru iyice eğildi. Aynı anda dev taş kılıcı başının üzerine kaldırıp ucunu sola –o taraftan hücum eden tazının tam önüne– kaydırdı.

Kılıç yaratığın göğsüne isabet etti.

Ağır göğüs kemiği çatlasa da kırılmadı ve dalgalı yalımın keskin kenarı tazının kaburgaları boyunca kanlı bir yol çizdi.

Hâlâ çömelmiş duran Karsa silahının arkasından havaya fırladı ve bacaklarının itişiyle omzunu ileri sürerek hayvanın köprücükkemiklerinin hizasından ona çarptı.

Toblakai'nin ensesinin yukarısında çeneler şak diye birbirine kapandı, ardından çarpmanın şiddetiyle savaşçı da tazı da sarsıldılar.

Ve ikincisinin kılıçla yarılmış kaburgaları darmadağın oldu.

Çeneler bu sefer dizin hemen üstünden Karsa'nın sağ bacağını kıstırdı.

Teblor yerden kaldırıldı. Ardından bir tarafa fırlatılsa da çeneler gevşemedi. Savrulurken kılıcı ellerinden fırlayıp gitti.

Azıdişleri kemiğe sürttü, kesici dişler kasları parçaladı. İkinci tazı çeneleri arasındaki bacağı şiddetle sallayarak Karsa'ya iyice sokuldu.

İlk tazı birkaç adım uzakta sendeliyor, altından kanlar akan sol ön bacağını peşi sıra sürüklüyordu.

Karsa bacağının alt kısmını çiğneyerek koparmaya çalışan hayvandan uzaklaşmak için çaba harcamadı. Öyle yapacağına boştaki bacağının üstünde doğrulup tazının üstüne atıldı. Kolları omuzların arkasından kaslı gövdeye dolandı.

Teblor bir böğürtüyle tazıyı havaya kaldırdı. Hayvan arka bacaklarını panikle çırpsa bile Karsa daha şimdiden onu üstünden aşırtmıştı.

Yaratığı sırtüstü devirirken çeneler bacağını bıraktı.

Döşeme taşları bir toz patlamasıyla çatırdadı.

Teblor bunun ardından dizlerinin üstüne çökerek yerde kıvranan tazının tepesine bindi ve iki elini birden onun boğazına kapadı.

Cevabı hırıltılı bir çırpınış oldu.

Köpekdişleri önkolunu yırttı, çeneler telaşla kemirerek etten ve deriden parçalar kopardı.

Karsa bir elini açıp onu tazının alt çenesine bastırdı.

İki insanüstü kuvvet birbiriyle çatışırken kaslar sımsıkı gerildi.

Bacaklar Karsa'nın bedenini kertti, pençeler güderiyi ve eti yırttı. Teblor yine de giderek artan bir sertlikle bastırmayı sürdürdü.

Diğer eli de gelip ilkinin çabalarına katıldı.

Hayvanın tekmeleri iyice azıttı. Paniğe kapıldı.

Karsa sürtünmeli bir çatırtıyı işittiği kadar hissetti de. Sonra tazının yassı başı döşeme taşlarına çarptı.

Boğazdan garip bir feryat koptu.

Savaşçı sağ elini geri çekti, sıkarak yumruk yaptı ve hayvanın boğazına gömdü.

Tazının soluk borusu ezildi.

Bacaklar spazm geçirdi ve gevşedi.

Bir kükremeyle şahlanan Karsa boynundan tuttuğu tazıyı havaya kaldırdı, sonra bir kez daha yere çarptı. Yüksek bir çatırtı koptu, etrafa kan ve salya sıçradı.

Doğrulan Teblor yelesinden kan ve ter yağdırarak silkindi, ardından bakışlarını az evvel diğer tazının durduğu yere çevirdi.

Geride yalnızca kan izi kalmıştı.

Karsa kılıcına kadar sendeledi, silahı yerden aldı ve o ışıltılı yolu takip etti.

Kalam ile Tez Ben duvarın arkasından yavaşça kalkıp dev savaşçının peşinden sessiz sedasız baktılar.

Karanlığa gölgeler üşüşmeye başlamıştı. Deragoth'un leşinin başında kepgüveler gibi toplanıyor, sonra da dehşete kapılmış gibi oradan hızla uzaklaşıyorlardı.

Kalam omuzlarını yuvarladı, ardından uzunbıçakları ellerinde tazıya yaklaştı.

Tez Ben onu takip etti.

Haşat olmuş leşi incelediler.

"Sihirbaz..."

"Efendim?"

"Gel Napanlıyı bırakalım ve buradan çekip gidelim."

"Harika bir plan."

"Daha yeni akıl ettim."

"Çok hoşuma gitti. Aferin, Kalam."

"Sana hep söylediğim gibi, Tez, ben sadece güzel bir yüzden ibaret değilim."

İkili geri döndü ve Kurald Emurlahn'ın kırık kovanından dışarı taşan gölgelere aldırış etmeksizin Korbolo Dom'u bıraktıkları yere gittiler.

"*Dost?*"

Heboric yolda giderken önüne atlamış dört gözlü, bodur iblise bakakaldı. "Daha önce tanışsaydık, iblis, eminim ki hatırlardım."

"*Faydalı açıklama. Ben L'oric'in kardeşi. O on iki adım solundaki açıklıkta yatıyor. Çekingen düzeltme. On beş adım. Bacakların neredeyse benimkiler kadar kısa.*"

"Beni ona götür."

İblis yerinden kıpırdamadı. "*Dost?*"

"Sayılır. Belli başlı kusurları paylaşıyoruz."

Yaratık omuz silkti. "*Tereddütle. Gel.*"

Heboric taşlaşmış ormanda paytak paytak yürüyen iblisin peşine takıldı. Yaratık çene çalmayı sürdürdükçe yaşlı rahibin tebessümü genişledi.

"*Kaplan ellerine sahip bir rahip. Bazen. Diğer zamanlarda koyu yeşil ışık saçan insan elleri. Etkileyici. O dövmeler sahiden de pek ayrıntılı. Düşündürücü. Sanırım senin gırtlağını parçalamakta zorlanırdım. Her zamanki gibi açlığa kapılsam bile. Düşünceli. Bu düşkün bir gece. Hayaletlerle, suikastçılarla, kovanlarla, sessiz sedasız girilen çatışmalarla. Yahu bu dünyada kimse uyumaz mı?*"

Küçük bir açıklığa rastladılar.

L'oric'in zırhı kuruyan kan lekeleriyle kaplı olsa da kapalı gözlerle ve düzenli bir solumayla bağdaş kurmuş oturduğu yerde yeterince sağlıklı görünüyordu. Önündeki tozlu toprakta açılmış bir Ejderhalar Destesi duruyordu.

Heboric homurdanarak Baş Büyücü'nün karşısına oturdu. "Bunlarla oynadığını bilmezdim."

"Hiç oynamam," diye mırıldanarak cevap verdi L'oric. "Deste'ye bir Efendi geldi ve o Efendi az evvel Zincirler Hanesi'ni onayladı."

Heboric gözlerini kocaman açtı. Sonra kıstı ve yavaşça başını

salladı. "Bırak tanrılar esip gürlesin. Efendi'nin öyle yapması gerekiyordu."

"Biliyorum. Sakat Tanrı da artık diğer her tanrı kadar bağlı."

"Evet, bunca zaman dışarıda kaldıktan sonra o da artık oyunun içinde. Acaba oynadığı kumardan günün birinde pişman olur mu?"

"Kurald Emurlahn'ın bu parçasının peşinde ve saldırıya hazır. Yine de şansı günbatımında olduğundan daha düşük."

"Nasıl yani?"

"Bidithal öldü."

"İyi. Kim öldürdü?"

"Toblakai."

"Ah. Bak bu hiç iyi değil."

"Lakin Toblakai sanırım Zincirler Hanesi Şövalyesi olup çıktı."

"İşte bu büyük bir talihsizlik... Sakat Tanrı için. Toblakai kimsenin önünde diz çökmez. Diz çökmeyi göze alamaz. Bütün kestirimlere kafa tutar—"

"O eğilimini bu gece daha şimdiden sergiledi, Hayalet Elli. Hem de hepimizi birden mahvetmeyi göze alarak. Bununla beraber Toblakai'nin tek umudumuz olabileceğinden kuşkulanmaya başladım." L'oric gözlerini açıp Heboric'e baktı. "Kısa bir süre önce iki Karanlık Tazısı çıkageldi – kesik kesik olsa bile varlıklarını sezebiliyor ama yanlarına yaklaşamıyordum. Otataral ve üzerlerini örten karanlık sebebiyle."

"Peki Toblakai neden yollarına çıksın ki? Boş ver, o soruyu kendim de yanıtlayabilirim. Çünkü o Toblakai."

"Evet. Ve sanırım bunu şimdiden yaptı."

"Ve?"

"Ve sanırım tek bir Deragoth sağ kaldı."

"Tanrılar saklasın," diye fısıldadı Heboric.

"Toblakai şimdi bile peşinde."

"Söyle bana, tazıları buraya ne getirdi? Toblakai neye veya kime engel çıkardı?"

"Kartlar o konuda kararsız, Destriyan. Belki cevap henüz belli değildir."

"Doğrusunu istersen bazı şeylerin öyle kalabildiğini duyduğuma sevindim."

"Hayalet Elli, Felisin'i buradan uzaklaştır. Grikurbağa size eşlik edecek."

"Ya sen?"

"Sha'ik'e gitmeliyim. Hayır, sözümü bitirinceye kadar bir şey söyleme. Senin ve onun eskiden birbirinize yakın olduğunuzu biliyorum – belki mutluluk verici bir yakınlık değildi ama yine de öyleydiniz. Fakat o fani çocuk yakında ortadan kalkacak. Tanrıça şu anda bile onun ruhunu yutmaya hazırlanıyor – ve yuttuğunda bu işin geri dönüşü olmayacak. Bir zamanlar tanıdığın Malazanlı genç kız ortadan kalkacak. Dolayısıyla Sha'ik'e giderken çocuğa değil tanrıçaya gideceğim."

"Ama neden? Kıyamet fikrine, kaosa ve yıkıma gerçekten de sadık mısın?"

"Hayır. Aklımda başka bir şey var. Tanrıçayla konuşmalıyım – Sha'ik'in ruhunu almadan önce."

Heboric uzun bir süre Baş Büyücü'yü süzerek L'oric'in o kindar, kaçık tanrıçadan ne istediğini belirlemeye çalıştı.

"İki Felisin var," diye yarı yarıya kapalı gözlerle mırıldandı L'oric. "Onlardan kurtarabilecek olduğunu kurtar, Eli Hafif Heboric."

"Günün birinde, L'oric, senin aslında kim olduğunu keşfedeceğim," diye homurdandı Heboric.

Baş Büyücü gülümsedi. "Şu basit gerçeği öğreneceksin: Ben babasına ayak uydurma umudu olmadan yaşayan bir oğulum. Bu kadarı bile hakkımda bilmen gereken her şeyi zamanla sana açıklayacak. Git, Destriyan. Kızı iyi koru."

Zırhından kırmızı tozlar dökülen hayalet döndü ve önünden topallayarak geçen Teblor'u selamladı. Karsa Orlong en azından bunların zincirlere vurulmadığını dalgınca aklından geçirdi.

Kan izi onu bir harabe labirentine, şehrin mahzenleri kadar çukurlarıyla ve tehlikeli bir şekilde eğilmiş duvarlarıyla ünlü, kullanılmayan bir bölümüne götürmüştü. Hayvanın kokusunu alabiliyordu. Yakındaydı ve Karsa'nın tahmininee köşeye sıkışmıştı.

Veya daha ziyade bir pusu için dört dörtlük bir yerde direniş göstermeye karar vermişti.

Gel gör ki yavaş, düzenli aralıklarla damlayan kanı gizlenme yerini belli etmişti.

Karsa bakışlarını beş adım ileride ve sağında kalan simsiyah gölgelerle dolu o ara sokaktan uzak tuttu. Kararsız bir tavırla yürürken acıyla ve tereddütle attığı düzensiz adımlar tamamen sahte değildi. Ellerinin arasındaki ve kılıcın kabzasındaki kan kuruyarak

yapış yapış olmuştu ama yine de ellerine ihanet ederek silahı kaydırmakla tehdit ediyordu.

Gölgeler karanlığı didikliyordu. Sanki bu iki esas kuvvet savaş hâlindeydi ve ikincisi geri püskürtülüyordu. Karsa'nın da fark ettiği gibi şafak yaklaşıyordu.

Ara sokağın karşısına geldi.

Tazı hücum etti.

İleri sıçrayan Karsa havada belini kıvırdı ve kılıcını iki eliyle birden savurarak arkasında bir yay çizdi.

Silahın ucu postu kesti ama hayvanın saldırısı onu daha şimdiden hamlenin ilerisine taşımıştı. Tazının ön bacaklarından birinin üstüne indi ve ağırlığının altında bacağı kayıp gitti. Yaratık bir omzunun üstüne düşüp takla attı.

Karsa apar topar ayağa kalkarak onun karşısına geçti.

Tazı yere sinerek tekrar hücum etmeye hazırlandı.

Bir ara sokaktan fırlayan at hem onu hem de Toblakai'yi hazırlıksız yakaladı. Panik hâlindeki hayvan karambole dörtnala koştuğunu tazıya toslayarak belli etti.

Atın sırtında iki binici vardı. İkisi de eyerden fırlayıp tazının üzerinden aştı.

Çarpmanın şiddeti tazıyı delicesine inip kalkan toynakların altına almıştı. Her nasılsa ayakta kalmayı beceren at felç geçirmiş ciğerlerle nefes almaya çalışırcasına ağır homurtular çıkardı ve yalpalayarak uzaklaştı. Arkasındaki tazı kendini doğrultmaya uğraşırken pençeleriyle döşeme taşlarını oydu.

Karsa hırlayarak ileri fırladı ve kılıcın ucunu canavarın boynuna sapladı.

Haykıran tazı ona doğru atıldı.

Karsa sıçrayarak uzaklaştı ve kılıcını da peşinden çekti.

Boğazındaki delikten kanlar fışkıran tazı yalpalayarak üç bacağı üstünde durdu. Öksürerek taşlara kıpkırmızı köpük saçarken kafası ileri geri sallandı.

Gölgelerden bir figür fırladı. Bir gürzün ucundaki çivili top havada ıslık çaldı ve tazının kafasına güm diye indi. Yukarıdan gelen ikinci bir darbe, canavarın kalın kafatasını duyulur bir sesle çatlattı.

Karsa öne çıktı. İki eliyle birden tuttuğu kılıcının yukarıdan aşağı inen darbesiyle tazının titreyen dizleri nihayet boşaldı.

Leoman ile Karsa hayvanın işini bitirmek için yan yana yaklaştılar. Bir düzine darbenin ardından tazı öldü.

Corabb Bhilan Thenu'alas o sırada yalpalayarak görüş alanına girdi. Çöl savaşçısının elinde kırık bir kılıç vardı.

Karsa yalımındaki kanları sildi, ardından Leoman'a dik dik baktı. "Yardımın gerekmiyordu," diye hırıldadı.

Leoman sırıttı. "Ama seninki gerekiyordu."

İnci yere serilmiş cesetlerin üstüne basa basa hendekten sendeleyerek çıktı. Henaras'a düzenlediği şık denebilecek suikastın ardından vaziyet kesinlikle kötüye gitmişti – *arkamdaki o hendekten bile daha kötüye*. Sayısız muhafız, sonra da silahları hiç de hayali olmayan hayalet ordu. Başı hâlâ Lostara'nın öpücüğüyle ağrıyordu – *kahrolası kadın, tam da onu çözdüğümü zannederken...*

O lanet olasıca kamptan geçerken kesilip biçilmişti ve şimdi harabelere doğru yarı kör bir hâlde yalpalıyordu.

Karanlık dört bir yanda parçalanıyor, Kurald Emurlahn kapkara kalbinde vahanın bulunduğu ölümün kendi çiçeği gibi açıyordu. O zuhurun sihirli basıncı altında Pençe'nin elinden sadece patikada bodoslama yürümek geliyordu.

Lostara yerinden ayrılmadığı müddetçe bütün bunlardan bir yarar sağlamaları mümkündü.

Kenara kadar gelen İnci duraklayıp kadını bırakmış olduğu çukuru inceledi. Aşağıda kıpırtı yoktu. Lostara ya saklanmış ya da çekip gitmişti. İnci hafif adımlarla ilerledi.

Böyle gecelerden nefret ederim. Hiçbir şey planlandığı gibi gitmez—

Başının yanına sert bir şey çarptı. Sersemleyen İnci düştü ve yüzü soğuk, kumlu toprağa değerek hareketsiz yattı.

Tepesinde bir ses gürledi. "Bu Malaz Kent içindi. Yine de bana hâlâ borçlusun."

"Henaras'tan sonra mı?" diye geveledi İnci, konuşurken ufacık toz bulutları kaldırarak. "Asıl *senin* bana borçlu olman lazım."

"Henaras mı? Onu hesaba katmaya bile değmez."

İnci'nin yanına pat diye bir şey düştü. O şey inledi.

"Pekâlâ," diyen Pençe iç geçirdi ve yeniden toz kaldırarak âdeta minyatür bir Hortum yarattı. "Öyleyse sana borçluyum."

"Anlaştığımıza sevindim. Şimdi biraz daha ses çıkar ki senin hatun gelip baksın."

İnci ayak seslerinin uzaklaşmasını dinledi. Ayaklar iki çiftti. *Herhalde sihirbazın konuşası yokmuş.*

En azından benimle.
Sanırım boyumun ölçüsünü bir güzel aldım.
Yanındaki elleri ayakları bağlı şekil tekrar inledi.
İnci gülümsemeden edemedi.
Doğuda gökyüzü ağarıyordu.
Gece sona ermişti.

26

Bugün Raraku'nun şahlandığı gündür.

XXXIV.II.1.81 "Kehanetin Sözleri"
Vahiyci Dryjhna'nın Kitabı

Hortum Tanrıça bir zamanlar kuduruk bir rüzgâr ve kum fırtınasıydı. Eskiden Paran Hanesi'nden Felisin iken Sha'ik, yani Seçilmiş ve Kıyamet Ordusu'nun baş hükümdarı hâline gelen genç kadının çevresindeki bir duvardı.

Felisin, annesinin ismiydi. Kadın daha sonra onu evlatlık kızına da vermişti. Lakin kendisi adını kaybetmişti. Yine de bazen, gecenin en derin saatlerinde, kendi elinden çıkmış aşılmaz sessizliğin kalbinde o kızı cilalı bir aynadaki silik bir yansıma gibi gördüğü olurdu. O kız eski hâline benzerdi: yuvarlak al yanaklar, geniş bir tebessüm, parlak gözler. Onu taparcasına seven, bir dizinin üstüne yatırarak tepinen bir at misali hoplatan ve ağzından korku kadar neşe çığlıkları kopartan bir ağabeye sahip bir çocuk.

Annesine tasavvurlar bahşedilmişti. Bu iyi bilinen saygın bir gerçekti. Ve o annenin en küçük kızı günün birinde aynı kabiliyeti kendisinde de keşfedeceğini düşlemişti.

Fakat o kabiliyet ancak tanrıçayla, bütün çöllerden daha kavruk ve kuru bir ruha sahip bu kindar ve dehşetengiz yaratıkla beraber gelmişti. Ve Sha'ik'in başına musallat olan tasavvurlar bulanık, endişe verici şeylerdi. Sha'ik'in de zamanla anladığı gibi herhangi bir yetenekten veya armağandan doğmuyorlardı. Onlar korkunun eseriydi.

Bir tanrıçanın korkusunun.

Ve şimdi Hortum Duvarı kapanmış, geri çekilmişti. Dış dünyayı terk edip Sha'ik'in güneş yanığı cildinin altında, kılcal ve atar damarlarının içinde vahşi ve sağır edici bir şekilde yanmaya başlamıştı.

Bunun verdiği bir güç var olmasına vardı. Zamanın buruklaştırdığı, şerrin küskünleştirdiği bir güç. Ve onu harlayan her neyse ihanetin acı tadını taşımaktaydı. Yürek parçalayıcı, son derece kişisel bir ihanetin. Şimdiye kadar iyileşmiş, kalın ve sert bir yara kabuğu altında uyuşmuş olması gereken bir şeyin. Lakin kindarca bir zevk o yarayı açık tutmuş, cerahatli kalbini beslemişti, ta ki geriye sadece nefret kalana dek. O nefret... bilinmeyen biri içindi ve o kadar kadimdi ki artık bir çehreye sahip değildi.

Sha'ik soğukkanlılıkla mantık yürütebildiği anlarda onu tüm çıplaklığıyla görebilirdi. Ve gördüğü şey deliliğin ta kendisiydi. Duyulan nefret öyle aşırı boyutlara taşınmıştı ki Sha'ik tanrıçaya karşı her nasıl bir suç işlenmiş, ihanet her neden kaynaklanmış olursa olsun böyle hoyratça bir tepkiyi hak etmediğinin bilincindeydi. Ölçüler yanlış *başlamıştı*. Daha en başından itibaren. Bu da Sha'ik'e delilik eğiliminin, ruhu lekeleyen ve günün birinde tırnaklarıyla kazıyarak bile olsa ermişliğe çıkmayı kafasına koymuş kapkara kusurların daha önce de var olduğunu düşündürmüştü.

Yolların en korkuncunda adım adım ilerliyoruz. Varlığından kuşkulanılmayan bir uçurumun tam kenarında sallanarak yürüyoruz. Yol arkadaşları bir tersliğin farkında değil. Dünya normal bir yermiş gibi gözüküyor. Atılan adımlar başkalarınınkinden farklı değil – en azından dışarıdan bakıldığında. Hatta içeriden bakıldığında bile. O gerginlik, o panik fısıltısı, dengeni tehdit eden o belli belirsiz kafa karışıklığı hariç.

Sha'ik adını taşıyan Felisin bu gerçeği idrak eder olmuştu.

Zira o da aynı yolda yürüyordu.

Nektar kadar tatlı bir nefret.

Kendimi uçurumdan aşağı attım.

Ben de o tanrıça kadar deliyim. Zaten beni bu yüzden seçti. Birbirimizle kafa dengiyiz...

Öyleyse neden hâlâ var gücümle kenara tutunuyorum? Neden kendimi kurtarabileceğim inancından vazgeçmiyorum? Geri dönebileceğim, deliliğin ve kafa karışıklığının olmadığı yere... yani çocukluğuma gidebileceğim inancından?

Ana odada dikiliyordu. Güya bir taht olan koltuğun minderi soğuk, kolçakları kuruydu. Bir yabancıya ait zırhın içine hapsolmuş bekliyordu. Tanrıçanın uzanarak kendisini dört bir yandan sarmaladığını hisseder gibi oluyordu. Bir annenin kucaklayışı gibi değil; hayır, alakası bile yoktu. Bu sarmalama Felisin'i tamamen boğacak, bütün ışıkları ve farkındalığı söndürecekti.

Tanrıçanın egosu nefret zırhıyla kaplı. Kendi içine bakamıyor, hatta dışarıyı bile az buçuk görebiliyor. Yürürken ayaklarını sürüyor, kramp girmiş bacaklarıyla kesik kesik adımlar atıyor. Zırhının paslı aksamlarıyla ve gıcırtılı kayışlarıyla şarkı söylüyor. Dişleri gölgelerde ışıldıyor ama bir kafatasının sırıtışıyla.

Felisin Paran, bu aynayı kendine tutarsan günahı boynuna.

Dışarıdan şafağın ilk ışıkları geldi.

Ve Sha'ik miğferine uzandı.

L'oric döşeme taşı kaplı rampaların tepesindeki mevzilerinde bekleyen İt Gebertenleri hayal meyal seçebiliyordu. Şafağın kurşuni ışığı altında orada bir hareketlilik yoktu. Bu durum tuhaf olmakla birlikte şaşırtıcı değildi. Daha yeni bitmiş gece en yaman askeri dahi göğe bakmakta, saklandığı yerden çıkıp yeni bir günün başlangıcını belirleyen alelade işlere girişmekte çekingen kılardı.

Yine de o hendeklerde bir gariplik vardı.

L'oric, Sha'ik'in yaklaşan muharebeyi gözlemlemek için ön karakolunu kurduğu zirveye doğru sırt boyunca ilerledi. Baş Büyücü'nün sızlamayan kemiği yoktu. Attığı her adımda kasları acıyla haykırıyordu.

Sha'ik'in orada olması için dua ediyordu.

Sözlerine, ikazına ve son olarak da teklifine kulak vermeye tenezzül etmesi için dua ediyordu.

Her şey bıçak sırtındaydı. Karanlık her nasılsa mağlup edilmişti. L'oric olup bitenleri merak etse de pek kafa yormamıştı – öyle boş düşüncelere vakti yoktu. Kurald Emurlahn'ın azap içindeki bu parçası uyanıyordu ve tanrıça ona sahip çıkmak, bir taht kurmak için oraya geliyordu. *Raraku'yu yutmak için.*

Gölgelerde hâlâ hayaletler cirit atıyordu. Yıkılalı çok olmuş düzinelerce uygarlığın birbirinden ilginç silahlar taşıyan savaşçıları ve askerleri yabancı zırhlar giyiyor, neyse ki yüzlerini süslü vizörlerle kapatıyorlardı. Şarkı da söylüyorlardı ama düşünceli ve kederli bir havaya bürünmüş o Tanno şarkısı artık rüzgâr kadar hafifçe iç geçiriyordu. Yükselip alçalmaya başlamış, fısıltısıyla L'oric'i ürpertir olmuştu.

Kimin adına savaşıyorlar? Burada ne arıyorlar? Ne istiyorlar?

Şarkı Köprüyakanlara aitti. Lakin sanki Kutsal Çöl'ün ta kendisi ona sahip çıkmış, çok sayıdaki ruhani seste hak iddia etmişti.

Ve çölün muazzam tarihinde savaşırken ölmüş her can artık bu mekânda toplanmıştı.

Bıçak sırtı.

Sha'ik'in tepesine çıkan patikanın dibine geldi. Sağda solda aşıboyası telabalarına sarınıp büzülmüş çöl savaşçıları vardı. Güneşin ateşi doğu ufkunda yanmaya başlarken askerlerin yere dimdik sapladığı mızrakların demir uçları çiy damlalarıyla ışıl ışıldı. Mathok'un hafif süvari bölükleri L'oric'in sağındaki düzlüklerde düzene giriyordu. Atlar tedirgin, saflar düzensiz ve huzursuzdu. Baş Büyücü aralarında Mathok'u göremedi. Aynı şekilde savaş liderinin kendi kabilesine ait sancakları da göremediğini ürpererek fark etti.

Atların arkadan yaklaştığını duydu. Dönüp bakınca Leoman'ın, subaylarından birinin ve Toblakai'nin üzerine geldiklerini gördü.

Toblakai'nin atı bir Jhag'dı. Devasa ve ilkel yabanıllığıyla harikulade hayvan seke seke koşarken omuzlarındaki devle dört dörtlük orantılıydı.

Ve o dev perişan hâldeydi. Doğaüstü şifa, üstünde taşıdığı feci yaraları henüz tamamen kapatmış değildi. Elleri kıpkırmızı bir harabeydi. Bacaklarından biri acımasız, aşırı büyük çeneler tarafından çiğnenmişti.

Toblakai ile atı zincirlerin ucunda seken ve yuvarlanan bir çift nesneyi peşleri sıra sürüklüyordu. Onların ne olduğunu anlayınca L'oric'in gözleri fal taşı gibi açıldı.

Deragothları öldürmüş. Kellelerini almış.

"L'oric!" dedi Leoman, önünde dizginlere asılırken. "Sha'ik yukarıda mı?"

"Bilmiyorum, Gürzlü Leoman."

Üçü de atından indi. Toblakai'nin sakat bacağını kayırması L'oric'in dikkatinden kaçmadı. *Onu bu hâle bir tazının çeneleri getirdi.* Derken devin sırtındaki taş kılıcı gördü. *Ah, demek sahiden de oymuş. Bence Sakat Tanrı korkunç bir hata yaptı...*

Tanrılar aşkına, Deragothları öldürmüş.

"Febryl nerede saklanıyor?" diye sordu Leoman, dördü beraber yokuşu çıkmaya başladığında.

Ona Toblakai cevap verdi. "Öldü. Sana bazı şeyleri söylemeyi unuttum. Onu öldürdüm. Bidithal'ı da. Hayalet Elli'yi ve Korbolo Dom'u da öldürecektim ama onları bulamadım."

L'oric'in alnından geçirdiği eli ıslak ve yağlıydı. Yine de verdiği nefesleri görebiliyordu.

Toblakai sözünü sakınmadan devam etti. "Korbolo Dom'un çadırına girdiğimde Kamist Reloe'yi buldum. Suikasta uğramıştı. Henaras da öyle."

L'oric silkinip Leoman'a hitap etti. "Sha'ik'in son emrini aldın mı? İt Gebertenlerin yanlarında bulunmanız gerekmez mi?"

Savaşçı homurdandı. "Muhtemelen. Az önce oradan geldik."

"Hepsi de ölmüş," dedi Toblakai. "Geceleyin katledilmişler. Raraku'nun hayaletleri meşgulmüş – yine de hiçbiri karşıma çıkmaya cüret edemedi." Bir kahkaha attı. "Hayalet Elli'nin sana söyleyebileceği gibi benim de kendi hayaletlerim var."

L'oric patikada sendeledi ve elini kaldırıp Leoman'ın koluna tutundu. "Katledilmişler ha? *Hepsi mi?*"

"Evet, Baş Büyücü. Bilmemene şaşırdım. Hâlâ çöl savaşçılarına sahibiz. Savaşı hâlâ kazanabiliriz ama şimdi ve burada değil. Dolayısıyla Sha'ik'i buradan gitmeye ikna edip—"

"Mümkün değil," diye sözünü kesti L'oric. "Tanrıça buraya geliyor. Hatta neredeyse geldi. Artık gitmek için çok geç, Leoman. Her şey için çok geç olmak üzere—"

Zirveye vardılar.

Ve Sha'ik'i karşılarında buldular.

Miğferli ve zırhlı kadının sırtı onlara dönük, gözleri güneye çevriliydi.

L'oric haykırmak istedi. Zira yoldaşlarının göremediğini görebilmişti. *Zamanında yetişemedim. Ah, aşağıdaki tanrılar aşkına*— O ileri sıçrarken etrafında kovanının geçidi açıldı ve Baş Büyücü ortadan kayboldu.

Tanrıça anılarını yitirmemişti. Hatta hiddeti her ayrıntısıyla onların benzerlerini oymuştu. O benzerler dalga geçercesine somut ve taş ormandaki oyulmuş ağaçlar kadar gerçek görünümlüydü. Tanrıça nefretini bir aşk şarkısı gibi mırıldanarak onları okşayabiliyordu. Şarkısı bir nebze cinayet vadediyordu ama ona haksızlık eden kişi ölmediyse bile artık önemi olmayan bir yerde bulunuyordu.

Artık önemi olan tek şey nefretti. Tanrıçanın hışmı onun zaafıydı. Ah, kabiledeki diğerleri öyle oyunları yeterince sık oynardı. Yıldızlar yaz hizalarına girdiğinde bedenler kulübeden kulübeye

dolaşırdı. Hatta kendisi de pek çok kereler bacaklarını başka bir kadının kocasına veya hevesli ama sakar bir gence açmıştı.

Fakat yüreğini birlikte yaşadığı adama vermişti. İşte o yasa çiğnenmezdi.

Ama kocası öyle hassas çıkmıştı ki. Elleri gizli yerlerde o diğer kadının yasaklı imgelerini yaratırken gözlerini takip etmişti. Adam o elleri kendi kalbine kapatıp o kalbi başka birine vermişti – hem de ona bir zamanlar sahip olan kadını hiç düşünmeden.

Üstelik diğer kadın adama kendi kalbini vermemişti bile – tanrıça şirretçe sözlerle ve meydan okuyucu suçlamalarla bunu sağlamıştı. Ötekileri, diğer kadını ebediyen sürgüne yollamaya yetecek kadar teşvik etmişti.

Ama kaltak gitmeden önce soydaşlarından biri hariç hepsini öldürmüştü.

Aptal adam. Aşkını o kadına vermekle ne büyük akılsızlık etmişti.

Tanrıçanın hiddeti Ayin'le beraber ölmemiş, daha fazla yürüyemeyecek kadar zarar görüp de Yemin'den koptuğunda ve ebedi karanlığın hüküm sürdüğü bir yerde kalakaldığında bile geçmemişti. Ve onun ağladığını duyan, sempatiyle yanına yaklaşan her meraklı hülasa – eh, onun açlığını beslemişlerdi ve tanrıça güçlerini ellerinden almıştı. Kat kat. Zira onlar da aptallık ve akılsızlık etmişler, dikbaşlı davranıp o güçleri anlamsız şeylerde harcama eğilimi göstermişlerdi. Fakat tanrıça bir amaca sahipti.

Dünyanın yüzeyi koşuşan çocuklarla doluydu. Peki o çocukların annesi kimdi? Sürgün edilen kaltağın ta kendisi.

Peki ya babaları?

Ah, evet, adamın yanına gitmişti. O son gece. Gitmişti işte. Herif ertesi sabah sürüklenerek aydınlığa çıkarılırken kaltağın kokusu üstündeydi. Leş gibi. Gerçek, gözlerinden belliydi.

Tanrıça o gözlerdeki bakışı asla unutmamış, unutamamıştı.

İntikam, zincirlerine asılan vahşi bir hayvandı. Tanrıçanın eskiden beri tek istediği intikamdı.

Ve intikam alınmak üzereydi.

Raraku bile bunu durduramazdı. Çocuklar ölecekti.

Çocuklar ölecek. Dünyayı onların evlatlarından, topyekûn o tek anadan doğmuş mağrur gözlü haşarattan arındıracağım. Kaltak tevekkeli Ayin'e katılmadı. İçinde onu bekleyen yeni bir dünya vardı.

Ve şimdi nihayet tekrar ortaya çıkacağım. Öyle bir çocuğun etine kemiğine bürünmüş olarak o dünyayı öldüreceğim.

Geçidin açıldığını, ilerideki engelsiz ve davetkâr yolu görebiliyordu. Girdap gibi dönen, kıvranan gölgelerde bir tünel oluşuyordu.

Tekrar yürüyebilmek güzel olacaktı.

Sıcak bedeni ve kanın hararetini hissetmek.

Suyun, yiyeceğin tadını almak.

Nefes almak.

Öldürmek.

Sha'ik bilmeden ve duymadan yokuş aşağı indi. Havzadaki savaş meydanı onu bekliyordu. Karşı sırtta Malazan izcilerini gördü. Biri ordugâha at sürüyor, diğerleri seyretmekle yetiniyordu.

Demek ki anlaşılmıştı. Tam da anlaşılacağını bildiği gibi.

Arkasından muğlak, uzak bağırışlar geldi. Gülümsedi. *Tabii ki nihayetinde beni ilk o iki savaşçı buldu. Onlardan kuşku duymam aptalcaydı. Ve her ikisinin de yerime seve seve geçeceğini biliyorum.*

Ama geçemezler.

Bu dövüş benim. Ve de tanrıçanın.

"Gir."

Yüzbaşı Keneb bir anlığına duraklayarak toparlanmaya çalıştı, ardından komuta çadırına girdi.

Muavin zırhını kuşanıyordu. Yanında bir uşak bulunsa daha kolay halledilecek alelade bir işti ama Tavore'un elbette öyle bir huyu yoktu.

Gerçi belki de bu tam anlamıyla doğru değildi. "Muavin."

"Ne var, Yüzbaşı?"

"Daha şimdi Yumruk'un çadırından geldim. Hemen bir baytar ve şifacı çağrıldı ama çok geç kalınmıştı. Muavin Tavore, Gamet dün gece ölmüş. Beyninde bir kan damarı patlamış – baytar pıhtı attığı ve bu olayın Gamet'in atından düştüğü gece gerçekleştiği fikrinde. Üzgünüm."

Kadının süzgün, yalın suratı bembeyaz kesildi. Keneb dengesini korumak için masanın kenarına tutunduğunu gördü. "Ölmüş ha?"

"Uykusunda."

Arkasına dönen Muavin gözlerini masanın üstündeki teçhizata dikti. "Sağ ol, Yüzbaşı. Şimdi beni yalnız bırak ve T'amber'i—"

Dışarıda bir hengâme yaşandı, sonra bir Wickan genç içeri daldı. "Muavin! Sha'ik havzaya indi! Sana meydan okuyor!"

Tavore uzunca bir aranın ardından başını salladı. "Pekâlâ. Son emrimi iptal et, Yüzbaşı. İkiniz de gidebilirsiniz." Dönüp zırhını kuşanmaya kaldığı yerden devam etti.

Keneb gence önden gitmesini işaret etti ve çadırdan çıktılar.

Yüzbaşı dışarıda tereddüde kapıldı. *Gamet olsa o da böyle yapardı... değil mi?*

"Muavin onunla dövüşecek mi?" diye sordu Wickan.

Keneb delikanlıya göz attı. "Dövüşecek. Temul'un yanına dön, evlat. Her halükârda bugün bizi bir muharebe bekliyor." Genç savaşçının aceleyle uzaklaşmasını seyretti.

Sonra yirmi adım solunda konuşlu mütevazı çadıra doğru döndü. Çadırın ağzında nöbetçi yoktu. Keneb girişin önünde durdu. "Leydi T'amber, içeride misin?"

Dışarıya bir figür çıktı. Kadın güderiler –Keneb'in şaşırarak fark ettiği üzere bir hafif zırh– kuşanmış ve beline bir uzunkılıç takmıştı. "Muavin sabah idmanına başlamak mı istiyor?"

Keneb renkleriyle kadına ismini veren o soğukkanlı gözlerin içine baktı.* Dipleri yok gibiydi. Zihnen silkinerek kendine geldi. "Gamet dün gece öldü. Daha şimdi Muavin'e haber verdim."

Kadının bakışları komuta çadırına çevrildi. "Anlıyorum."

"Ve şimdi Sha'ik iki ordunun arasındaki havzada... bekliyor. Muavin zırhını kuşanırken biraz yardımı hoş karşılar diye düşündüm, leydim."

Kadın kendi çadırına doğru dönerek onu şaşırttı. "Bu sabah olmaz, Yüzbaşı. Sebeplerini anlıyorum... ama hayır. Bu sabah olmaz. İyi günler, bayım."

Ardından içeri girdi.

Keneb şaşkınlıkla kalakaldı. *Peki öyleyse, anlaşıldı, kadınlara aklım ermiyor.*

Yeniden komuta çadırına baktığında Muavin'in zırhlı eldivenlerinin kayışlarını sıkarak dışarı çıktığını gördü. Kadın miğferini takmış, yanak muhafazalarını yerlerine kilitlemişti. Gözlerini örten bir vizör yoktu – çoğu dövüşçü görme yetisinin yarıklarca kısıtlanmasını istemezdi. Gamet kadının durakladığını, bir anlığı-

---

* *Amber* kelimesi İngilizcede "kehribar" ve "kehribar sarısı" anlamlarına gelir. –çn

na sabah göğüne baktığını, sonra da yoluna devam ettiğini gördü.

Arada biraz mesafe bırakarak peşinden gitti.

L'oric iskeletimsi dallar tarafından tırmalanarak ve yamru yumru ağaç köklerine takılıp tökezleyerek çalkantılı gölgelerin arasında ilerledi. Bunu beklememişti. Bu karatahta ormanından geçen bir yol olması gerekirdi.

O kahrolası tanrıça *buradaydı*. Yakınlardaydı. Öyle olmak zorundaydı tek yapması gereken izini bulmaktı.

Hava ayaz ve rutubetliydi. Kısa süre önce gerçekleşen bir deprem toprağı sarsmışçasına ağaç gövdeleri sağa sola eğikti. Yukarıdaki dallar kuvvetli bir rüzgârla gıcırdıyordu. Ve her yerde öcüler uçuşuyor, kayıp gölgeler Baş Büyücü'ye sokulup geri kaçıyordu. Humustan hayaletler gibi yükseliyorlar, L'oric düşe kalka ilerlerken başının üzerinde tıslıyorlardı.

Derken ağaçların arasında bir ateşin ışığı titreşti.

L'oric nefes nefese oraya doğru koştu.

Aradığını bulmuştu. Ve alevler kuşkularını doğruluyordu. *Ayin'in bozulmasıyla Tellann'ın zincirlerini peşi sıra sürükleyen bir Imass. Ah, burada ona yer yok. Hem de hiç yok.*

Kadının yanan bedeninde yüz binlerce yıl boyunca topladığı gücün birikimi olan uhrevi hülasalar geziniyordu. Nefret ve kin hepsini de habis, hırçın yaratıklara dönüştürmüştü.

Imass'ın uzuvları bataklık suyu ve küfle kararmıştı. Yosunlar sarkık, dolanık bir kürk gibi göğsünü kaplamıştı. Başından aşağı birer ip gibi sallanan iç içe geçmiş gri saçlarına dikenler takılmıştı. Kavrulmuş gözyuvalarından dışarı canlı alevler taşmaktaydı. Yanaklarındaki beyaz kemikler sıcaktan dolayı çatlaklarla kaplıydı.

Dişleri olmadığı için ağır altçenesi aşağı sarkıyor, çürümüş tendon ve pörsümüş kas demetleri onu zar zor yerinde tutuyordu.

Tanrıça feryat ediyordu. Dalgalı, tüyler ürpertici çığlığını atarken nefes almak için duraksamıyordu ve L'oric'e bir şeyle mücadele ediyormuş gibi geliyordu.

Oraya yaklaştı.

Tanrıça bir sarmaşık ağına yakalanmıştı. Kolları ve bacakları kıvır kıvır demetlere takılmış, sarmaşıklar birer yılan gibi gövdesine ve boynuna dolanmıştı. L'oric onları neden daha önce görmediğini merak ederken titreştiklerini, bir gelip bir gittiklerini fark etti.

Yine de bu ritmik kayboluşa rağmen kısıtlayıcılıklarından bir şey kaybetmiyorlardı. Dahası *değişiyorlardı*...

Zincirlere dönüşüyorlardı.

Biri aniden koptu. Tanrıça uluyarak çabalarını artırdı.

Bir tanesi daha kopup savrularak bir ağaca çarptı.

L'oric öne çıktı. "Tanrıça! Duy beni! Sha'ik senin için yeterince güçlü değil!"

"*Çocuğum! Benim çocuğum! Onu kaltaktan çaldım! Benim!*"

Baş Büyücü'nün alnı kırıştı. *Kimden? Ne kaltağı?* "Tanrıça, lütfen beni dinle! Onun yerine kendimi sunuyorum! Anlıyor musun?"

Bir zincir daha koptu.

Ve alçak bir ses L'oric'in arkasından konuştu. "Müdahaleci hergele."

L'oric hızla dönse de çok geç kaldı. Geniş yalımlı bir bıçak kaburgalarının arasına girerek kalbine kadar acımasızca bir yol açtı.

Daha doğrusu L'oric insan olsaydı kalbinin bulunması gereken yere kadar.

Tırtıklı uç hedefini ıskalayarak derinlere gömülü organın önünden geçti, sonra da göğüs kemiğinin yanına saplandı.

L'oric inleyerek yere yığıldı.

Katil bıçağını çekip çıkardı, çömeldi ve L'oric'i çenesinden tutarak başını geriye çekti. Yine bıçağını uzattı.

"Onu boş ver, ahmak!" diye tısladı başka bir ses. "Tanrıça zincirlerini kırıyor!"

L'oric adamın tereddüt etmesini, ardından homurdanarak oradan uzaklaşmasını seyretti.

Baş Büyücü göğsünün kanla dolduğunu hissedebiliyordu. Yavaşça yan dönerken yaradan dışarı sıcak bir akıntı oldu. Pozisyonundaki değişiklik ona tanrıçanın büyük ölçüde engelsiz bir manzarasını sundu.

Suikastçılar kadının üstüne yürüyorlardı.

Bıçaklar sihirle, bir ölüm büyüsü yumağıyla dolup taşıyordu.

İlk bıçak sırtına saplanınca tanrıça çığlık attı.

L'oric kadını öldürmelerini seyretti. Yapılan şey uzun soluklu, hoyratça bir kasaplıktı. Korbolo'nun Kıskaçları, özenle seçilmiş suikastçıları oraya gelip pusuya yatmışlardı. Onlara Febryl rehberlik etmişti – başka hiç kimsenin böyle bir yolu bulması mümkün değildi. Kamist Reloe, Henaras ve Fayelle de sihirli güçleriyle

onlara destek vermişlerdi. Tanrıça neredeyse onlarınkine denk bir şiddetle karşı koydu ve kısa süre içinde dört suikastçıdan üçü paramparça oldu. Fakat tanrıçaya artık daha çok zincir sarılıydı. Bunlar onu yere yıkıyor; L'oric kadının gözyuvalarındaki ateşin giderek söndüğünü, ansızın özgür kalan ve kaçmaya can atan hülasaların kıvranarak uzaklaştıklarını görebiliyordu. Derken son katil hızla yaklaşıp bıçağını var gücüyle indirerek kafatasının tepesini deldi. Gece yarısı kadar karanlık bir ışık çaktı, patlama katili geriye fırlattı. Hem kafatası hem de yalım paramparça olmuş, Kıskaç'ın yüzü ve göğsü yara bere içinde kalmıştı. Kör kalan ve haykıran adam geri geri sendelerken bir ağaç köküne takılıp yere düştü.

L'oric katilin inlemesini dinledi.

Zincirler yılan gibi kayarak tanrıçanın devrik bedenini kapladı. Işıltılı siyah demir halkalar üst üste yığıldıkça kadından geriye görünür hiçbir şey kalmadı.

Ağaç tepelerini sallayan kuvvetli rüzgâr her neyse artık kesildi ve geriye yalnızca sessizlik kaldı.

Hepsi de bu kırık kovanı, bu harap ganimeti arzuluyordu. Fakat Toblakai, Fèbryl'i öldürdü. İki Deragoth'u öldürdü.

Bidithal'ı da öldürdü.

Korbolo Dom'a gelince; içimden bir ses İmparatoriçe'nin yakında onunla yüz yüze konuşacağını söylüyor. Zavallı hergele.

Baş Büyücü'nün can suyu, altındaki yosunları ıslatıyordu.

O sırada ölmek üzere olduğunu anladı.

Yakındaki kırık dallar çıtırdadı.

"Hiç şaşırmadım. Familyarını başından savdın, değil mi? Gene."

L'oric başını geriye çevirip yukarı baktı ve hâlsiz bir tebessüm etmeyi başardı. "Baba."

"Sen bırakıp gittiğinden beri odanda pek bir değişiklik olduğunu sanmıyorum, oğlum."

"Tozlanmış olsa gerek."

Osric homurdandı. "Herhalde bütün kale öyledir. Asırlardır oraya uğramadım."

"Ya uşaklar?"

"Hepsini azlettim... yaklaşık bin yıl önce."

L'oric iç geçirdi. "Mekân hâlâ sağlamsa şaşarım."

Osric oğlunun yanına yavaşça çömeldi. Artık etrafı Denul'un sihirli ışığıyla çevriliydi. "Ah, hâlâ sağlam, oğlum. Elimde hep se-

çenekler bulundururum. Çirkin bir yara almışsın. Yavaş iyileşse daha iyi olur."

L'oric gözlerini yumdu. "Eski yatağımda mı?"

"Evet."

"Çok kısa geliyor. En azından giderken öyleydi."

"Öyleyse adamın ayaklarını kesip atmaması yazık olmuş, L'oric."

Kuvvetli kollar altına girip onu zahmetsizce yerden kaldırdı.

L'oric babasının kollarındayken –*kendi yaşımdaki bir adam için*– absürd denebilecek bir huzura kapıldı.

"Hood aşkına," dedi Osric, "buradan nasıl çıkacağız?"

O güzel an geride kaldı.

Yalpalayan kadın zar zor ayakta kaldı. Demir örgünün arkasındaki gözlerini o sıcak, boğucu havada kırpıştırdı. Zırh bir anda akıl almayacak kadar ağırlaşmış gibiydi. İçi panikle doldu – güneş bu metal levhaların altında onu diri diri kızartıyordu.

Sha'ik durdu. Kendini kontrol altında tutmakta zorlanıyordu.

Kendim. Aşağıdaki tanrılar aşkına... tanrıça gitmiş.

Havzada tek başına duruyordu. Karşı taraftaki sırttan yalnız bir figür iniyordu. Uzun boylu, telaşsız figür yürek sızlatacak kadar tanıdık bir tarzda yürüyordu.

Gerek Tavore'un arkasındaki sırta, gerekse harap olmuş kadim mercan adalarındakilerin hepsine artık askerler diziliydi.

Sha'ik arkasına dönmemesine rağmen Kıyamet Ordusu'nun da seyrettiğini tahmin etti.

Tanrıça gitti. Terk edildim.

Eskiden Sha'ik'tim. Artık yine Felisin'im. Ve bana ihanet eden kişi şimdi üstüme geliyor. Ablam.

Tahta kılıçlarla oyun oynarlarken Tavore ile Ganoes'i seyrettiğini hatırlıyordu. Ölümcül bir aşinalığa, bir silahın ağırlığını kayıtsız bir rahatlıkla taşımaya giden yolda daha o zamanlardan yürümeye başlamışlardı. Dışarıdaki dünya değişmeseydi –çocukların kalacağına inandığı gibi aynı kalsaydı– sıra kendisine de gelirdi. Tahta takırtıları arasında Ganoes gülerek onu nazikçe eğitirdi. Ağabeyinin neşe ve huzur verici bir tarafı vardı. Eğitimi oyunun doğal zevklerine göre şekillendirirdi. Fakat Felisin öyle bir fırsatı asla yakalayamamıştı.

Hatta şimdi aklına gelebilecek, samimi hatıralarla güvenini tazeleyebilecek hiçbir şey için fırsat yakalayamamıştı.

Onun yerine Tavore ailelerini darmadağın etmişti. Felisin'e de köleliğin ve madenlerin dehşeti kalmıştı.

Fakat kan asla kırılamayan zincirdir.

Tavore artık yirmi adım uzaktaydı. Otataral kılıcını çekiyordu.

Ve doğduğumuz evden ayrılsak da o bizden asla ayrılmaz.

Felisin kendi silahının ağırlığını hissedebiliyor, kılıç bileğini ağrıtacak kadar yük oluyordu. Onu çektiğini hatırlamıyordu.

Örgünün ve vizöründeki yarıkların ötesinde Tavore giderek yaklaşıyor, ne hızlanıyor ne de yavaşlıyordu.

Hâl hatır sormak yok. Eskiyi yâd etmek de. Nasıl edebiliriz ki? Aramızdaki yaş farkı hep aynı. Zincir asla gerilmez. Asla gevşemez. Uzunluğu sabittir. Ama ağırlığı... ah, ağırlığı hep değişir.

Tavore kıvrak, adımlarında atik, endişe verecek kadar ekonomikti. Şu an için mükemmeldi.

Ama benim için kan ağır. Çok ağır.

Ve Felisin ona –o ani, ezici ağırlığa– karşı koydu. Kollarını kaldırmaya uğraştı – hareketinin nasıl algılanacağını düşünmeden.

Tavore, sorun değil—

Gök gürültüsü gibi bir tangırtıyla sağ kolundan yukarı sarsıntı yayıldı ve kılıcın zayıf düşürücü ağırlığı bir anda elinden kayboldu.

Derken göğsüne bir şey çarptı. Sersemletici bir soğuk ateş patlaması eti ve kemiği delip geçti – ve Felisin arkadan çekildiğini hissetti. Sanki bir şey uzanmış ve hauberkini tutup asılmıştı. Fakat o şeyin sivri bir uç olduğunu anlaması uzun sürmedi. Tavore'un kılıcının ucu, sırtını koruyan zırhı içeriden geriye itmişti.

Felisin aşağıya baktığında o pas tonlu yalımın kendisini şişlediğini gördü.

Dizlerinin bağı çözüldü ve kılıç onun ağırlığıyla eğildi.

Fakat kana bulanmış demirden tek seferde kaymadı.

Bedeni ona tutundu ve yalımı ancak sarsıcı aşamalarla bırakıp yere yığıldı.

Vizörünün yarıklarından ablasına, artık gözlerinin üstünde duran ve serinliğiyle kirpiklerini gıdıklayan siyah, kıvrık bir demir tel ağırının ardındaki figüre baktı.

O figür yanına yaklaştı. Bir çizmesini sertçe göğsüne bastırdı – nihayet üstüne bindiğinde ağırlığı sanki sonsuzdu– ve kılıcı çekip çıkardı.

Kan.

Elbette. Kırılmaz bir zinciri böyle kırarsın.

Ölerek.

Tek isteğim neden öyle yaptığını öğrenmekti, Tavore. Ve ben seni severken senin beni neden sevmediğini. Sanırım – sanırım bilmek istediğim oydu.

Çizme göğsünden kalktı. Fakat Felisin ağırlığını hissetmeyi sürdürdü.

Ağır. Öyle ağır ki...

Ah, anneciğim, bak ne hâllere düştük.

Karsa Orlong'un eli hızla uzanıp Leoman'ı düşmeden önce yakaladı ve yanına çekti. "Sözümü dinle, dostum. Sha'ik öldü. Kabilelerini al ve buradan git."

Leoman bir elini kaldırıp gözlerinin önünden geçirdi. Ardından dik durdu. "Öldü, evet. Kusura bakma, Toblakai. Mesele o değildi. Sha'ik" –yüzü buruştu– "Sha'ik *dövüşmeyi bilmiyordu*!"

"Doğru, bilmiyordu. Ve artık Hortum Tanrıça'yla beraber öldü. Olan oldu, dostum. Kaybettik."

"Sandığından da fazlasını," diye oflayan Leoman kolunu çekti.

Aşağıdaki havzada Muavin gözünü Sha'ik'in cesedinden ayırmıyordu. Sırtlara dizili her iki ordudan da çıt çıkmıyordu. Karsa kaşlarını çattı. "Malazanlılar tezahürat etmiyorlar."

"Hayır," diye hırıldayan Leoman, Corabb'ın atlarla beraber beklediği yere doğru döndü. "Muhtemelen o kaltaktan nefret ediyorlardır. Y'Ghatan'a gidiyoruz, Toblakai—"

"Ben gitmiyorum," diye homurdandı Karsa.

Dostu durakladı, sonra da ona bakmadan kafa sallayıp atının sırtına çıktı. Dizginleri Corabb'dan alıp Toblakai'ye göz attı. "Elveda, dostum."

"Sana da, Gürzlü Leoman."

"L'oric gittiği yerden geri gelirse ona de ki..." Sesi kısıldı, ardından omuz silkti. "Yardıma ihtiyacı olursa onunla ilgilen."

"İlgilenirim ama onu bir daha göreceğimizi sanmıyorum."

Leoman kafa salladı. Sonra Corabb'a hitap etti. "Savaş reislerine kabileleriyle beraber dağılmalarını söyle. Raraku'dan bir an önce ayrılsınlar."

"Kutsal Çöl'ü terk mi etsinler, Leoman?" diye sordu Corabb.

"Duymuyor musun? Boş ver. Evet. Etsinler. Batı yolunda, hani dümdüz giden o kadim yolda bana tekrar katıl."

Corabb selam verdi ve atını döndürüp oradan uzaklaştı.

"Sen de, Toblakai. Raraku'dan çıkıp—"

"Çıkacağım," cevabını verdi Karsa, "ama buradaki işim bitince, Leoman. Sen artık git, subaylar Muavin'in yanına at sürüyorlar. Bir saldırıyla devamını getirecekler."

"Öyleyse kafaları hiç çalışmıyor demektir," dedi Leoman hışımla.

Karsa dostunun çekip gitmesini seyretti. Ardından kendi atına doğru ilerledi. Yorgundu. Yaraları ağrıyordu. Fakat kapanmamış bazı hesaplar mevcuttu ve onları halletmesi lazımdı.

Teblor kendini Havok'un sırtına attı.

Lostara çatlak toprağı ayaklarının altında çıtırdatarak yokuş aşağı iniyordu. Yanında yürüyen İnci, Korbolo Dom'un eli ayağı bağlı ve hareketsiz suretinin ağırlığı altında nefes nefese kalmıştı.

Tavore hâlâ düzlüklerde, Sha'ik'in ölüsünden birkaç adım uzakta yapayalnız bekliyordu. Muavin'in dikkati İt Gebertenlerin hendeklerinden ve merkezi rampanın zirvesinde bulunan en yüksek noktaya dikilmiş yırtık pırtık sancaktan ayrılmıyordu.

O sancağın orada bulunmaya, hatta var olmaya hakkı yoktu.

Coltaine'in sancağı. Karga Klanı'nın kanatları.

Lostara onu oraya kimin diktiğini, sancağın nereden geldiğini merak etti ama sonra bilmek istemediğine karar verdi. Lakin bir gerçek göz ardı edilemezdi. *Hepsi de öldü. İt Gebertenler. Tamamı. Ve Muavin'in bunu başarmak için parmağını oynatması bile gerekmedi.*

Kendi ödlekliğini sezip kaşlarını çattı. Taşıdıkları ironiyle ele alınamayacak kadar buruk düşüncelerden tekrar tekrar kaçmıştı. Vahaya yaptıkları yolculuk kâbus gibi geçmişti. Kurald Emurlahn bütün vahayı kaplamış, gölgeler hayaletlerle savaşmıştı. Hiç durmaksızın yükselip alçalan o şarkının sesi de Lostara'nın duyamasa bile sezebileceği bir seviyeye çıkmıştı. Üstelik henüz zirve yapmamıştı.

Ama yine de... *her şeyin* altındaydı. Al sana basit ve acımasız bir gerçek.

Çok geç kalmışlardı.

Yeterince yaklaştıklarında Tavore'un bir darbeyle Sha'ik'e kılıcını düşürttüğünü, sonra da kendi silahını ona sapladığını gördü. *Adını söyle, Lostara Yil, seni gidi kahrolasıca korkak. Adını söyle! Kılıcı kız kardeşine sapladı. Felisin'e. İşte. Bu kadar. Gerçek artık gözümüzün önünde.*

İnci'ye bakmaktan, ağzını açmaktan kaçındı. Pençe de konuşmadı.

Bu adam ve ben birbirimize bağlıyız. Bunu istemedim. Hâlâ da istemiyorum. Ama asla onsuz kalmayacağım. Of, Kraliçe beni bağışlasın...

Artık Tavore'un miğferi altındaki yüzünü görebilecek kadar yakındaydı. Gelişlerini seyretmek için dönerken Muavin'in yüzünde ciddi –neredeyse öfkeli– bir ifade vardı.

Subaylar atlarıyla havzaya iniyorlardı ama bunu ağır ağır yapıyorlardı.

Lostara baş başa bir konuşma için vakit bulabileceklerini anladı.

İnci'yle beraber Muavin'den altı adım uzakta durdular.

Pençe aralarındaki toprağa Korbolo Dom'u attı. "Ayılması zaman alacak," deyip derin bir nefes aldı, sonra iç geçirip bakışlarını kaçırdı.

"Siz ikiniz burada ne arıyorsunuz?" diye sordu Muavin. "İzi mi kaybettiniz?"

Lostara'ya göz atmayan İnci, Tavore'un sorusuna cevaben başını iki yana sallamakla yetindi. Biraz duraksadı. "Onu bulduk, Muavin. Üzülerek belirtirim ki... Felisin öldü."

"Emin misin?"

"Evet, Muavin." Pençe tereddüt etti. "Yalnız bir şeyi kesinlikle söyleyebilirim, Tavore. Ölümü çabuk oldu."

İnci'nin usulca ettiği laflar üzerine Lostara'nın kalbi patlayacak gibi oldu. Çenesini sıkarak Muavin'le göz teması kurdu ve yavaşça kafa sallayıp doğruladı.

Tavore ikisini de uzun uzun süzdü, ardından başını eğdi. "Eh, herhalde bu da bir şeydir."

Sonra kılıcını kınına soktu, arkasına döndü ve yaklaşan subaylarına doğru yürümeye başladı.

Lostara bıyık altından ancak İnci'nin duyabileceği kadar alçak bir sesle konuştu. "Evet, galiba öyle..."

İnci aniden ona doğru döndü. "İşte, Tene Baralta geliyor. Onu oyala, evlat." Sha'ik'in ölüsüne yürüdü. "Umarım kovanlar yeterince açıktır." Eğilip naaşı yerden itinayla kaldırdı, sonra tekrar Lostara'yı karşısına aldı. "Evet, düşünüyor olabileceğinden daha ağır bir yük."

"Hayır, İnci, öyle düşünmüyorum. Nereye?"

Pençe'nin tebessümü kadının yüreğini parçaladı. "Bir tepenin zirvesi... hangisinden bahsettiğimi biliyorsun."

Lostara başını salladı. "Pekâlâ. Ya sonra?"

"Onları Raraku'dan ayrılmaya ikna et, evlat. Ellerinden geldiği kadar süratle. İşim bittiğinde..." Adam tereddüt etti.

"Gel beni bul, İnci," diye homurdandı Lostara. "Yoksa ben seni aramaya çıkarım."

Adamın yorgun gözlerinde bir yaşam kıvılcımı parladı. "Bulacağım. Söz."

Pençe'nin bakışlarının kendisinden ayrılıp omzundan geriye çevrilmesini seyreden Lostara o tarafa doğru döndü. Tavore hâlâ binicilerden yirmi adım uzaktaydı. Baralta hariç o binicilerin hepsi de atlarını durdurmuştu. "Ne oldu, İnci?"

"Onu yürüyüp giderken seyrediyordum da..." cevabını verdi Pençe. "O kadar..."

"Yalnız mı görünüyor?"

"Evet. Aynen öyle. Görüşürüz, evlat."

Lostara kovanın nefesini sırtında hissetti, sonra gündüz sıcağı geri geldi. Başparmaklarını kemerine takıp Tene Baralta'yı bekledi.

Eski komutanı Sha'ik'in naaşını isterdi. Bugünün bir ganimeti olarak. Adam çileden çıkacaktı. "Eh," diye mırıldandı Lostara, "buyursun çıksın."

Keneb üzerlerine gelen kadını seyrediyordu. Karşılaşacağını sandığı utkudan eser yoktu. Hatta her muharebeden sonra bastıran o şevksizlik, vahim düşüncelere davetiye çıkaran ve asla yanıtlanamayacak bir yığın soruyu ortaya atan o ölümcül durgunluk daha şimdiden çökmüşçesine bitap görünüyordu.

Kadın kılıcını silmeden kınına sokmuştu ve Sha'ik'in kanı süssüz kından aşağı akarken eğri büğrü izler bırakmıştı.

Tene Baralta atıyla kadının yanından geçti. Keneb adamın Sha'ik'in cesedine gittiğini tahmin etti. Geçerken Muavin'e bir laf ettiyse bile Muavin ona cevap vermedi.

"Yumruk Blistig," diye yanlarına varınca seslendi Tavore, "İt Geberten kamplarına izciler yolla. Bir de muhafız müfrezesi – Pençe bize Korbolo Dom'u teslim etti."

Ah, demek herifin taşıdığı şey oymuş. Keneb düellonun cereyan ettiği yere baktı. Artık orada, Napanlı asinin yerde yatan şeklinin

başında sadece Kızıl Kılıçlara mensup o kadın dikiliyor, atında kalan ve onu azarlarmış gibi görünen Tene Baralta'ya bakıyordu. O mesafeden bile içinden bir ses Keneb'e Baralta'nın attığı fırçanın fazla bir sonuç vermeyeceğini söylüyordu.

"Muavin," dedi Nil, "İt Geberten mevzilerinde keşif yapmanın gereği yok. Hepsi de öldü."

Tavore kaşlarını çattı. "Açıkla."

"Raraku'nun hayaletleri, Muavin."

Nether söz aldı. "Ve de kendi ölülerimizin ruhları. Nil ve ben – buna kör kaldık. Görmenin... yollarını unuttuk. Çoban köpeği, Muavin. Hani Bükük adındaki. Coltaine'in ayakları dibinde ölmesi gerekirdi. Düşüş'te. Ama bazı askerler onu kurtardı ve yaralarını tedavi ettiler."

"Bir çoban köpeği mi? Yahu siz neden bahsediyorsunuz?" diye bilmek isteyen Tavore ilk defa bir usanç belirtisi gösteriyordu.

"Bükük ve Böcük," dedi Nil. "Zincir'i yol boyunca yürüyüp de hâlâ yaşayan yegâne iki yaratık. İki köpek."

"Doğru değil," dedi Temul iki Wickan şamanın arkasından. "Bir de bu kısrak var. Duiker'indi."

Nil düzeltmeyi doğrulamak için kısmen o tarafa döndü, sonra yeniden Tavore'u karşısına aldı. "Bizimle geri geldiler, Muavin."

"Köpekler mi?"

Delikanlı kafa salladı. "Ve de ölenlerin ruhları. Kendi hayaletlerimiz bizimle beraber yürüdüler, Muavin. En sonda Coltaine'le beraber can verenler. Aren Yolu'ndaki ağaçlarda ölenler. Ve kesilip biçildikleri diğer yerlerden dahası da adım adım geldi. Ordumuzun intikamı adım adım *büyüdü*, Muavin."

"Ama siz *hiçbir şey* sezmediniz, öyle mi?"

"Kederimiz bizi kör etti," diye yanıtladı Nether.

"Dün gece Kurtçuk bizi kaldırdı," dedi Nil. "Uyanışa tanıklık edelim diye bizi sırta götürdü. Yüz bin yıl evvel bu diyarda yürümüş *lejyonlar* vardı, Muavin. Pormqual'ın çarmıha gerilmiş ordusunun bir kanadında Yedincinin lejyonları, diğerinde katledilmiş Wickan klanları duruyordu. Başkaları da vardı. Birçokları. Dün gecenin karanlığında savaş çıktı, Tavore."

"Yani haklıydın, Muavin," dedi Nether gülümseyerek. "Bu yürüyüşün ilk gecesinden itibaren başına musallat olan rüyalarda bizim göremediğimizi gördün."

"O rüyalar sandığın gibi bir yük değildi," diye ekledi Nil. "Köpekler Zinciri'ni beraberinde *sürüklemedin*, Muavin Tavore."

"Öyle mi, Nil?" Kadın ince dudaklı ağzını ürpertici bir yarı tebessümle kıvırdı, ardından başka tarafa baktı. "Bütün o hayaletler... sırf İt Gebertenleri öldürmek için miydi?"

"Hayır, Muavin," diye yanıtladı Nether. "Daha başka... düşmanlar da vardı."

"Yumruk Gamet'in hayaleti de aralarına katıldı," dedi Nil.

Tavore'un gözleri sertçe kısıldı. "Onu gördünüz mü?"

Her iki Wickan da kafa sallayıp onayladı. "Hatta Kurtçuk onunla konuşmuş," diye ekledi Nether.

Muavin soran gözlerle Keneb'e baktı.

"Onu bulmak bazen çok zor olabiliyor," diye mırıldanan yüzbaşı omuz silkti. "Konuşan hayaletlere gelince... eh, Kurtçuk öyle bir şey yapabilecek kadar tuhaf bir oğlan."

Muavin ağır bir iç geçirdi.

Gözüne bir kıpırtı takılan Keneb başını çevirdiğinde Tene Baralta'nın, üstündeki giysiler paçavraya dönmüş iki askerin refakatinde geri geldiğini gördü. Askerlerin her ikisi de tıraş olmamış, saçları uzayıp keçeleşmişti. Atlarında eyer yoktu.

Yumruk yanındakilerle beraber dizginlere asıldı. Yüzü öfkeden morarmıştı. "Muavin, Pençe olacak o herif Sha'ik'in ölüsünü çaldı!"

Keneb hâlâ yirmi adım uzaklıktaki diğer kadının oraya yayan yaklaştığını gördü. Kadının keyifli bir hâli var gibiydi.

Tene Baralta'nın beyanını duymazdan gelen Tavore iki yeni geleni süzüyordu. "Ya siz kimsiniz?" diye sordu.

İkilinin yaşça büyük olanı selam durdu. "Ashok Alayı'ndan Yüzbaşı Sevecen, Muavin. İt Gebertenler kampında esirdik. Yani Teğmen Pores ve ben."

İrkilen Keneb eyerinde öne eğildi. Evet, bütün o kirin altındaki kişiyi tanımıştı. "Yüzbaşı," diye sert bir selam verdi.

Sevecen gözlerini kıstı, ardından surat ekşitti. "Keneb."

Tavore genzini temizledi. "Alayınızdan geriye bir tek siz ikiniz mi kaldınız, Yüzbaşı?"

"Hayır, Muavin. En azından sanmıyoruz—"

"Sonra anlatırsınız. Önce gidip temizlenin."

"Emredersin, Muavin."

"Ama evvela bir sorum daha var," dedi Tavore. "İt Gebertenler kampı..."

Sevecen farkında bile olmadan defedici bir hareket yaptı. "Hoş bir gece değildi, Muavin."

"Pranga izleri taşıyorsunuz."

Sevecen kafa salladı. "Şafaktan hemen önce bir çift Köprüyakan ortaya çıktı ve kilitleri yakarak erittiler."

"Ne?"

Teğmenine peşinden gelmesini işaret eden yüzbaşı bir omzunun üzerinden seslendi. "Endişelenmeyin, çoktan ölmüşlerdi."

İkili atlarını kampa doğru sürdü.

Tavore silkinirmiş gibi gözüktü, ardından Keneb'e doğru döndü. "Siz ikiniz birbirinizi tanıyorsunuz galiba. Bu bir sorun yaratır mı, Yüzbaşı?"

"Hayır."

"Güzel. Öyleyse senin Yumruk görevine terfi ettirilmene içerlemez. Artık yeni lejyonuna git. Kaçan kabileleri kovalayacağız. Bu kıtayı bir uçtan diğerine kadar katetmem gerekse bile onları köşeye kıstırıp ortadan kaldıracağım. İşimiz bitince bu isyan rüzgârdaki küllere dönmüş olacak. Yürü, Yumruk Keneb."

"Emredersin, Muavin." Adam dizginlerini topladı.

"*Silah çek!*" diye aniden bağırdı Temul.

Herkes dönüp baktı ve Sha'ik'in ilk kez belirdiği tepeden aşağı bir atlının eşkin indiğini gördü.

Daha kılıcını çekerken Keneb'in gözleri kısıldı. Bir terslik vardı... bir ölçek hatası...

Blistig'in lejyonundan küçük bir manga Muavin'i korumakla görevlendirilmişti. O askerler öne çıktı. Başlarında Blistig'in subaylarından biri vardı – Keneb adamın Şaşı'dan başkası olmadığını fark etti. Coltaine'in katili taş kadar hareketsiz dikilerek yaklaşan atlı savaşçıyı inceledi.

"Bu bir Thelomen Toblakai!" diye homurdandı adam. "Üstelik kahrolası bir Jhag atına biniyor!"

Arbaletler doğrultuldu.

"O at peşinden ne sürüklüyor?" diye sordu, yanlarına daha yeni varan yaya kadın. Keneb gecikmeli de olsa kadının Tene Baralta'nın subaylarından biri olduğunu anladı.

Nether birdenbire tıslad ve kardeşiyle aynı anda irkilerek geri kaçtı.

Kelleler. İblissi hayvanlara ait—

Silahlar hazır edildi.

Muavin bir elini kaldırdı. "Bekleyin. Silahını çekmedi."

"Sırtında taş bir kılıç var," diye fısıldadı Şaşı. "T'lan Imasslarınki gibi."

"Ama daha büyük," dedi askerlerden biri.

Devasa, kana bulanmış figür atıyla yaklaşırken kimse konuşmadı.

Toblakai on adım uzakta durdu.

Tene Baralta öne eğilip yere tükürdü. "Seni tanıyorum," diye gürledi. "Sha'ik'in korumasıydın—"

"Sus," diye sözünü kesti Toblakai. "Muavin'e söyleyecek sözlerim var."

"Konuş öyleyse," dedi Tavore.

Dev dişlerini gösterdi. "Uzun zaman önce Malazanlıları düşman belledim. Gençtim. Ant içmekten zevk alırdım. Ne kadar çok düşmanım olursa o kadar iyiydi. Bir zamanlar öyleydim. Ama artık değilim. Malazanlı, artık düşmanım değilsin. Dolayısıyla seni öldürmeyeceğim."

"İçimiz rahatladı," dedi Tavore fütursuzca.

Toblakai onu bir müddet süzdü.

O sırada Keneb'in kalbi göğsünde hızla ve sertçe atmaya başladı.

Derken Toblakai gülümsedi. "Rahatlamalı da."

Bunun ardından Jhag atını döndürdü ve havza boyunca batıya doğru yol aldı. O koskoca kelleler yerden seke seke atın arkasından sürüklendi.

İç çekerken Keneb'in sesi titrekti.

"Kusuruma bakmayın ama," dedi Şaşı, "içimden bir ses hergelenin haklı olduğunu söylüyor."

Tavore dönüp yaşlı gaziyi süzdü. "Gözlemine karşı çıkacak değilim, asker," dedi.

Keneb dizginleri yeniden eline aldı.

Sırta tırmanan Teğmen Ranal dizginlere öyle bir asıldı ki atı ufuk hattı önünde şaha kalktı.

"Tanrılar aşkına, biri şu herifi vursun."

Kimin konuştuğunu anlamak için Kemancı'nın dönmesine gerek yoktu. Hem zaten o olaya dikkatini veremeyecek kadar kendi atıyla meşguldü. Hayvanda Wickan kanı mevcuttu ve bunu o da istiyordu. Karşılıklı nefret hız kesmeden devam ediyordu.

"Hergele gene ne işler çeviriyor?" diye bilmek istedi Ağzıbozuk, atını çavuşunkinin yanına çekerken. "Gesler'in mangasını bile geride bırakıyoruz – Borduke'ün nereye gittiğiniyse ancak Hood bilir."

Manga kadim yolun tepesindeki teğmenlerine katıldı. Raraku'nun kuzey yönünde uzanan engin kumulları sıcaklıkla dalgalanmaktaydı.

Ranal atını askerlerine doğru çevirdi. Ardından batıyı işaret etti. "Şunları görüyor musunuz? Aranızda gözü iyi gören biri var mı?"

Kemancı yana eğilip ağzına kaçan kumları tükürdü. Sonra Ranal'ın işaret ettiği yere doğru gözlerini kıstı. Yirmi kadar akıncı. Muhtemelen bir artçı kol olan çöl savaşçıları. Eşkinle seke seke ilerliyorlardı. "Teğmen," dedi, "bu kumlarda bir örümcek yaşar. Yüzeyin altında gezer ama yılana benzeyen garip bir kuyruğu peşi sıra sürükler. Karnı aç her yırtıcı, yüzey boyunca kıvrılıp bükülen o kuyruğu ister istemez görür. Örümcek iridir. Şahin o yılanı kapmak için alçalır ve eriyerek o örümceğin boğazından aşağı—"

"Zırvalamayı bırak, Çavuş," diye tersledi Ranal. "Herifler oradalar çünkü vahadan çıkmakta geç kaldılar. Muhtemelen Sha'ik'in şişlendiğini, İt Gebertenlerin öldüğünü ve diğer herkesin atlarına atlayıp bir an önce tüydüğünü fark etmeyecek kadar sarayı yağmalamakla meşguldüler." Kemancı'ya kötü kötü baktı. "Kellelerini istiyorum, seni gidi gri bıyıklı fosil."

"Onları eninde sonunda yakalayacağız, komutanım," dedi Kemancı. "En iyisi bunu bütün bölükle beraber yapmak."

"Öyleyse o eyerden in ve kıçını bu yola koyup otur, Çavuş! Dövüşmeyi bize bırak! Geri kalanlarınız peşimden gelsin!"

Ranal atını topuklayarak dörtnala koşturdu.

Kemancı bezgin bir el hareketiyle komandolara gitmelerini işaret etti, sonra kendisi de tepişken kısrağıyla peşlerine takıldı.

"Damarına basılmış," diye seslendi Koryk, bir eşkinle onun yanından geçip giderken.

"Kimden bahsediyorsun? Atımdan mı yoksa teğmenden mi?"

Seti sırıtarak karşılık verdi. "Atından... doğal olarak. Hayvancağız bütün o ağırlığı taşımakta zorlanıyor, Keman."

Kemancı elini arkaya götürüp ağır çuvalı ve monte edilmiş bombacı arbaleti düzeltti. "Ben onun damarına öyle bir basacağım ki," diye söylendi. "Hele sen dur bakalım."

Vakit öğleyi geçmişti. Muavin, Sha'ik'i öldüreli neredeyse yedi çan olmuştu. Kemancı kendini tekrar tekrar kuzeye –Raraku'ya– bakarken buldu. Şarkı hâlâ oradan gelip onu kucaklıyor, sonra kısılıp bir kez daha yükseliyordu. Engin kum havzasının ötesindeki karşı ufkun artık bir beyaz bulut kümesi içerdiğini görebiliyordu.

Bak bu hiç normal görünmüyor...

Ansızın yüzüne kum dolu bir rüzgâr esti.

"Yoldan çıktılar!" diye bağırdı Ranal.

Kemancı batıdan tarafa bakıp gözlerini kıstı. Atlılar sahiden de güney banketinden aşağıya inmişlerdi ve çaprazlama bir güzergâh izleyerek hızla yaklaşan bir kum fırtınasına doğru ilerliyorlardı. *Tanrılar aşkına, bir kum fırtınası daha...* Kemancı bu seferkinin doğal olduğunu biliyordu. Bir iki çanlığına vahşice kudurmak için ortaya çıkan, sonra da geldiği hızla kaybolan kaprisli bir iblis gibi peydahlanıverip bu çölün başına bela olan türde bir fırtına bastırıyordu.

Kemancı eyerinde doğruldu. "Teğmen! Fırtınaya giriyorlar! Oraya saklanacaklar! Biz en iyisi—"

"Dilini bir kez daha oynatırsan, Çavuş, onu koparır atarım! Beni duydun mu?"

Kemancı duruldu. "Evet, komutanım."

"Son sürat takipteyiz, askerler!" diye bağırdı Ranal. "Fırtına onları yavaşlatacak!"

Ah, hem de öyle bir yavaşlatacak ki...

Gesler göz kamaştırıcı çöle bakıyordu. "Bunlar da kim yahu?" diye bıyık altından merakını dile getirdi.

Dört yabancı atlının onlarınkiyle kesişen bir güzergâhta süratle yaklaştığı anlaşılınca durmuşlardı. Adamların başları üzerinde parıldayan uzun yalımlı beyaz kılıçlar. Tuhaf, ışıltılı beyaz zırhlar. Beyaz atlar. Beyaz her şey.

"Bizden pek hazzetmiyor gibiler," diye gürleyen Bulutlu parmaklarını sakalından geçirdi.

"Varsın hazzetmesinler," diye homurdandı Gesler, "ama asilerden değiller, haksız mıyım?"

"Sha'ik'inkiler mi? Kimbilir? Muhtemelen değillerdir ama yine de..."

Çavuş kafa salladı. "Kumlar, buraya gel."

"Geldim bile," diye tersledi lağımcı.

"O kahrolası şeyin menzili ne, evlat?"

"Emin değilim. Henüz deneme fırsatım olmadı. Keman'ınki bir küfürgeçle otuz ila kırk adım arası – ki o bile fazla yakın."

"Pekâlâ. Geri kalanlarınız atlarınızdan inip öbür tarafa geçin. Hakikat, aşağıda dizginleri iyi tutun – kaçıp giderlerse işimiz biter."

"Borduke ile mangasını buranın güneyinde gördüm," diye ortaya attı Pella.

"Evet, onlar da bizim kadar kayıp durumdalar – hem artık hiçbirini göremiyorsun, değil mi?"

"Hayır, çavuşum."

"O Ranal'a lanet olsun. Hatırlat da bir dahaki karşılaşmamızda onu geberteyim."

"Emredersin, çavuşum."

Dört saldırgan uzun boylu hergelelerdi. Tepenin dibine doğru hücum ederken ürkütücü savaş naraları atıyorlardı.

"Doldur şunu, evlat," diye mırıldandı Gesler, "ve sakın hata yapayım deme."

Bombacı Kemancı'nınkinden kopyalanmıştı. Bir bombacıya göre fena da görünmüyordu – *tabii cephaneyi yeteri kadar uzağa fırlatmadığı hesaba katılmazsa. Bir küfürgeçle otuz adım. Hood hepimizi ateşlerde kızartsın...*

Dörtlü işte geliyordu. Yamacın dibine vardıklarında binekleri ileri atılıp onları tepeden yukarı taşıdı.

Tok bir pat sesinin ardından gri ve hantal bir şey önce havaya yükseldi, ardından düşüşe geçti.

Bir küfürgeç– hassi– "Yere yatın! Yere yatın!"

Altlarındaki tepe sanki yerden kalktı. Tozun toprağın arasına kapaklanan Gesler girdap gibi dönen beyaz bulutların arasında öksürdü, sonra da gökten taş yağarken sövüp sayarak başını kollarının altına gömdü.

Çavuş bir süre sonra ayağa kalktı.

Tepenin öbür tarafında Hakikat aynı anda dört bir yana koşmaya çalışıyor, atlar serbest kalmış dizginlerini arkalarında sürükleyerek panikle kaçışıyordu.

"Hood'un taşakları aşkına!" Gesler ellerini beline koyup sert gözlerle etrafa bakındı. Sarsılmış ve toza bulanmış diğer askerler de yerden kalkıyordu. Bulutlu hışımla Kumlar'ın üstüne yürüdü ve adamı boğazından kavradı.

"Çok fazla sıkma, Onbaşı," dedi Gesler, Bulutlu lağımcıyı sarsmaya başlarken. "Canlı kalsın ki benim sıram da gelsin. Ayrıca üstünde delergeç bulunmadığından emin ol."

Bu söz Bulutlu'yu ânında durdurdu.

Gesler tepenin çökmüş kenarına kadar gidip aşağıya baktı. "Eh," dedi, "bana kalırsa artık bizi kovalamayacaklar."

"Acaba kimdiler?" diye sordu Pella.

"Zırhları patlamaya dayanmış gibi görünüyor – istersen aşağı inip içlerinde kalanları kazıyabilirsin. Ya da... Bir daha düşündüm de boş ver. Atlarımızı toplamamız lazım." Gesler öbürlerine doğru döndü. "Bu kadar aylaklık yeter, çocuklar. Haydi gidelim."

Kraterin dumanlar çıkan kenarında yatan Jorrude inledi. Üstüne başına at eti sıçramış, patlamanın etkisiyle kulakları duymaz olmuştu. Her tarafı morarmıştı, başı ağrıyordu ve kusmak istiyordu – ama ancak miğferini başından çıkardıktan sonra.

Enias Birader yakındaki molozların arasında öksürdü. "Jorrude Birader?" dedi daha sonra.

"Efendim?"

"Eve gitmek istiyorum."

Jorrude bir şey söylemedi. Mevcut şartlara rağmen aceleci ve içten bir onay vermek yakışık almazdı. "Ötekileri kontrol et, Enias Birader."

"Onlar sahiden de o gemiyi âlemimizden geçirenler miydi?"

"Evet," yanıtını verdi Jorrude, miğferinin kayışlarını çözmeye uğraşırken. "Düşünüyordum da âlemimizde yolculuk ederlerken Liosan kanunlarından bihaberdiler. Doğru, cehalet yetersiz bir savunmadır. Ama masumiyet ivmesi kavramı da hesaba katılmalıdır."

Malachar yan taraftan homurdandı. "Masumiyet ivmesi mi?"

"Aynen öyle. Bu mütecavizler –istekleri dışında– ejderhamsı T'lan Imass kemikbakarın peşinden sürüklenmiyorlar mıydı? İllâ bir düşman avlamamız gerekiyorsa o ejderhayı avlamamız gerekmez mi?"

"Bunlar bilgece sözler," diye gözlemde bulundu Malachar.

"Mevcut durumda ikmal yapmak ve yeni atlar tedarik etmek, dahası gerekli onarımları gerçekleştirmek için bir müddet âlemimizde kalmamız makul gözüküyor," diye devam etti Jorrude.

"Münasip bir hüküm, kardeşim."

Kraterin öbür tarafından başka bir öksürük geldi.

Jorrude en azından hâlâ yaşadıklarını karamsarca aklından geçirdi.

Hepsi de ejderhanın suçu. Bu iddiayı kim çürütebilir ki?

***

Aralarında elli adımın bile olmadığı kaçan atlı savaşçıların arkasından kum fırtınasına girdiklerinde kendilerini uluyan rüzgârların ve savrulan çakılların bir kasırgasında körü körüne bocalarken buldular.

Kemancı bir atın çığlık attığını işitti.

Rüzgâr dört bir yandan kamçılarken kendi dizginlerine asıldı. Silah arkadaşlarını daha şimdiden görmez olmuştu. *Bu yaptığımız düpedüz salaklık.*

Eğer o hergelelerin komutanı olsaydım—

Ansızın görüş alanına palalar ve yuvarlak kalkanlar taşıyan figürler girdi. Zılgıtlı savaş naraları atan adamlar yüzlerini sarıp sarmalamışlardı. Ağır bir kılıcın hızla üzerine savrulduğu Kemancı kendini atının cıdağısına attı ve yalım daha az önce başının bulunduğu kum dolu boşluktan geçip gitti.

İleriye ve yana atılan Wickan kısrağı, nefret ettiğini binicisini eyerinden savurup atmak için tam da o ânı seçti.

Başarıya da ulaştı.

Kemancı kendini ileriye fırlarken buldu. Mühimmat çuvalı sırtını aşıp başının üzerinden geçti.

Hâlâ uçan ama düşmeye başlayan Köprüyakan kendini tortop ederken bile sağ kalma umudunun hiç olmadığını biliyordu. Derken kumlara düşüp yuvarlandı – ve kanca yalımlı kocaman bir kılıcın havada döne döne peşi sıra geldiğini baş aşağı gördü. Kılıcı, tökezleyen bir at ve eyerinde iyice geriye yatmış bir binici izledi. Mühimmat çuvalı o binicinin kollarına dolanmıştı.

Süslü miğferin altında şaşkın bir bakış vardı – sonra binici, at ve mühimmat savrulan kumların arasında gözden kayboldular.

Kemancı ayağa fırlayıp koşmaya başladı. Aksi istikamette depar attığını umuyor, öyle olması için dua ediyordu.

Arkadan uzanan bir el onu koşumundan yakaladı. "O tarafa değil, budala!" Bir yana çekildi, yere devrildi ve üstüne bir beden kapandı.

Çavuşun suratı kumlara bastırılıp orada tutuldu.

Corabb böğürdü. Biçimsiz, ağır çuval kollarında tıslıyordu. Sanki içi yılan doluydu. Fırlatılmış bir kaya gibi fırtınanın içinden çıkıp son sürat göğsüne çarpmıştı ve Corabb ancak kılıcını bir kenara atıp iki kolunu birden kaldıracak kadar zaman bulabilmişti.

Çarpma onu atının sağrısına devirdi ama ayakları üzengilerde kaldı.

Çuval hızını alamayıp savaşçının suratına kadar çıktı ve tıslama Corabb'ın kulaklarını doldurdu.

Yılanlar!

Ağır çuvalın kollarını beraberinde çekmesine izin vererek atın inip kalkan kıçının bir yanından aşağı kaydı. *Panik yapma!* diye içinden haykırdı.

Yılanlar!

Çuval yere sürtünürken ellerini de çekiştiriyordu.

Corabb nefesini tuttu, sonra çuvalı bıraktı.

Bir şeyler şıngırdayarak yuvarlandı, tıslamalar arttı. Hızla ilerleyen at kısa sürede Corabb'ı oradan uzaklaştırdı.

Çöl savaşçısı bacak ve karın kaslarını var gücüyle zorlayarak kendini doğrultmaya çalıştı. Sonunda da eyer boynuzuna tutunup düzelmeyi başardı.

Tek bir geçiş, demişti Leoman. *Sonra da ver elini fırtınanın kalbi.*

Corabb o kadarını yapmıştı. Bir geçiş yeterliydi.

Şimdi kaçma vaktiydi.

Corabb Bhilan Thun'alas öne eğilip çamurlu dişlerini gösterdi.

Aşağıdaki hülasalar aşkına, yaşamak ne güzel!

Patlamanın Kemancı'yı öldürmesi gerekirdi. Ateş vardı. Upuzun kum kuleleri de. Hava sarsıldı ve ciğerlerindeki nefes boşaldı. Aynı anda burnundan ve her iki kulağından kan fışkırdı.

Üstünde yatan beden sanki lime lime oldu.

Kemancı o sesi tanımıştı. Mümkünatı yoktu. Çileden çıkmak işten bile değildi.

Üzerlerini sıcak duman kapladı.

Ve o kahrolasıca ses fısıldadı. "Seni bir dakikalığına bile yalnız bırakamayacak mıyım? Kalam'a benden selam söyle, e mi? Seni er geç tekrar göreceğim. Sen de beni göreceksin. Hepimizi göreceksin." Bir kahkaha. "Ama bugün değil. Yine de kemanına yazık oldu."

Ağırlık kayboldu.

Kemancı sırtüstü döndü. Fırtına uzaklaşıyor, arkasında bembeyaz bir pus bırakıyordu. Köprüyakan elleriyle üstünü başını yokladı.

Boğazından feci, boğuk bir feryat yırtıldı ve dizleri üstünde doğruldu. "Kirpi!" diye haykırdı. "Lanet olsun sana! *Kirpi!*"

Biri koşarak görüş alanına girdi ve gelip yanına çöktü. "Hood aşkına, Keman – yaşıyorsun!"

Kemancı adamın hırpalanmış yüzüne baktı, sonra onu tanıdı. "Ağzıbozuk? O buradaydı. O— Üstün başın kanla kaplı!"

"Evet. Şansıma senin kadar yakın değildim. Korkarım aynı şeyi Ranal için söyleyemem. Biri atını alaşağı etmişti. Ortalıkta rasgele geziniyordu."

"Bütün o kan—"

"Evet," diyen Ağzıbozuk sert bir sırıtış takındı, "Ranal'ı giyiyorum."

Bağrışlarla beraber başka figürler de çıkageldi. Her biri yayandı.

"—atlar öldü. Yavşaklar gidip—"

"Çavuş! İyi misin? Şişe, buraya gel—"

"Atlar—"

"Sus, Gülücük, adamı kıl etme. Patlamayı duydunuz mu? Aşağıdaki tanrılar aşkına—"

Ağzıbozuk uzanıp Kemancı'nın omzunu sıvazladı, sonra onu ayağa kaldırdı.

"Teğmen nerede?" diye sordu Koryk.

"İşte burada," yanıtını verdi Ağzıbozuk ama ayrıntıya girmedi.

Ranal'ı giyiyor.

"Az önce ne oldu?" diye sordu Koryk.

Kemancı mangasını gözden geçirdi. *Hepsi de burada. İnanılır gibi değil.*

Ağzıbozuk yere tükürdü. "Ne mi oldu, evlat? Şamarı yedik. Olan o. Hem de ne şamar."

Kemancı uzaklaşan fırtınanın arkasından baktı. *Of, hay aksi. Kirpi.*

"İşte Borduke'ün mangası da geliyor!"

"Herkes atını bulsun," dedi Onbaşı Katran. "Çavuş feleğini şaşırmış. Bulabildiğiniz ne varsa toplayın – galiba bölüğün geri kalanını beklememiz gerekecek."

Kafası çalışıyor.

"Şu kratere bakın," dedi Gülücük. "Tanrılar aşkına, çavuşum, Hood'un Kapısı'na ancak bu kadar yaklaşılıp da sağ kalınabilir."

Kemancı kadına uzun uzun baktı. "Ne kadar haklı olduğunu tahmin bile edemezsin, evlat."

Şarkı yükselip alçaldıkça Kemancı yüreğinin aynı tempoyla attığını hissedebiliyordu. *Met ve cezir. Raraku hayal edilebileceğinden daha fazla gözyaşı yuttu. Şimdi Kutsal Çöl'ün ağlama zamanı geldi.* Kanındaki şarkı metcezir gibi kabarıp iniyor, hiç kesilmeden devam ediyordu.

Devam ediyor.

***

Yanlış yöne kaçmışlardı. Hataları ölümcül olmakla beraber şaşırtıcı değildi. Gece karmakarışık geçmişti. Korbolo Dom'un büyücü heyetinin sağ kalan son mensubu Fayelle ağzı köpüren bir atın sırtındaydı. Diğer on üç İt Geberten'in refakatinde ilerlediği kuruyalı çok olmuş nehrin kanalının her iki banketine de kayalar yığılıydı.

Kendisi ve hırpalanmış, yaralanmış on üç asker. Geriye kalanlar bundan ibaretti.

Leoman'la girdikleri çatışma iyi başlamıştı. Ona kusursuz bir pusu kurmuşlardı. Ve o pusu yine kusursuzca sonlanacaktı.

Tabii kahrolasıca hayaletler olmasaydı.

Pusu ters dönmüş bir kaplumbağa misali tepetaklak olmuş, geri tepmişti. Bu son birkaç kişi canlarını kurtarabildikleri için şanslı sayılırdı.

Fayelle, Korbolo'nun ordusunun geri kalanına ne olduğunu iyi biliyordu. Henaras'ın ölümünü hissetmişti. Kamist Reloe'ninkini de.

Üstelik Raraku'nun onlarla işi henüz bitmemişti. Hayır. Hiç bile bitmemişti.

Derbentten çıkan bir yamaca vardılar.

Fayelle pişman değildi—

Yukarıdan vızır vızır arbalet okları geldi. Atlardan ve askerlerden çığlıklar koptu. Bedenler yere yıkıldı. Fayelle'in atı yalpaladı, ardından yan devrildi. Kadın ayaklarını üzengilerden çıkaracak zamanı bulamadı ve ölümün eşiğindeki hayvanın altında kalan bacağı o ağırlıkla kalçasından çıkarak vücudunu acıya boğdu. Yere çarparken sol kolu da kendi hatırı sayılır ağırlığı altında kısılı kaldı – ve kemikler kırıldı.

Son olarak başı şiddetle taşlara çarptı.

Fayelle gözlerini odaklamaya çalıştı. Acı dinerek uzak bir şey hâlini aldı. Zayıf merhamet yakarışlarını, işleri bitirilen yaralı askerlerin çığlıklarını duydu.

Derken üstüne bir gölge düştü.

"Ben de seni arıyordum."

Fayelle kaşlarını çattı. Üzerinde asılı duran sima geçmişe aitti. Çöl onu yaşlandırmışsa bile bir çocuğun çehresi olarak kalmıştı. *Ah, aşağıdaki hülasalar aşkına. Çocuk. Sinn. Eski... talebem...*

Kızın aralarında bir bıçak kaldırmasını, ucunu aşağıya doğrultmasını, sonra da boynuna dayamasını seyretti.

Fayelle bir kahkaha attı. "Durma, seni gidi küçük bela. Seni Hood'un Kapısı'nda bekleyeceğim... ve bekleyişim uzun sürmeyecek—"

Bıçak deriyi ve kıkırdağı delip geçti.

Fayelle öldü.

Doğrulan Sinn yoldaşlarını karşısına aldı. Hepsi de sağ kalan atları toplamakla meşguldü.

On altı kişi kalmışlardı. Ashok Alayı zor günler geçiriyordu. Susuzluk ve açlık. Akıncılar. Bu kahrolası çöl.

Sinn onları bir müddet daha seyretti, sonra bakışları başka bir şeye yöneldi.

Kuzeye.

"Cord," dedi.

Çavuş o tarafa doğru döndü. "Ne— Of, Beru korusun!"

Batıdaki ufuk dönüşüm geçirmişti. Artık beyaza boyalıydı ve *yükselmekteydi.*

"Her ata iki kişi!" diye böğürdü Cord. "*Derhâl!*"

Kadının omzuna bir el kapandı. Kırık ona sokuldu. "Benim atıma bin."

"Ebron!"

"Duydum," diye Cord'un seslenişine cevap verdi büyücü. "Ve bu karnı şişmiş bineklerle elimden geleni yaparım ama garanti veremem."

"İşe koyul! Çan, Topal'ın o ata çıkmasına yardım et – yine dizini sakatlamış!"

Sinn, Fayelle'in cesedine son bir kez göz attı. İşte o zaman anladı. Neyin geldiğini biliyordu.

Dans ediyor olmam gerekir. Kanlı bıçak ellerinden düştü.

Derken kabaca tutulup Kırık'ın arkasındaki eyere çekildi.

Kafasını kaldırıp indiren hayvan altlarında titriyordu.

"Kraliçe bize kol kanat gersin," diye tısladı Kırık. "Ebron bu hayvanları coşturmuş."

Coşmalarına ihtiyacımız olacak...

Artık sesi duyabiliyorlardı. Çıkan kükreme en kuduruk ânındaki Hortum Duvarı'nı bile hiçe sayacak cinstendi.

Raraku ayaklanmıştı.

Kırık bir kovana sahip çıkmak için.

Wickan bağcılar neyin geldiğini öngörmüşlerdi. Kaçmak imkânsızdı ama mercan adaları yüksekti –kayalığın bu tarafındaki diğer tüm yer şekillerinden daha yüksek– ve ordular işte oralarda toplandı.

Sonları olabilecek şeyi beklemek için.

Kuzey göğü bembeyaz pofuduk bulutlardan oluşan devasa bir duvardı. Serin, giderek hızlanan bir rüzgâr vahanın etrafındaki palmiyeleri sallamaktaydı.

Derken ses onlara kadar ulaştı.

Arttıkça artan, çağlayan, köpüren, uçsuz bucaksız çölü kaplayan kesintisiz bir su uğultusu.

Anlaşılan Kutsal Çöl kemiklerden ve anılardan, hayaletlerden ve ölü kentlerden çok daha fazlasını barındırıyordu. Muavin'in yakınında dikilen Lostara Yil, Tene Baralta'nın ondan tarafa atmayı sürdürdüğü kızgın bakışları yok sayıyordu. Onun yerine merak ediyordu... İnci'nin o yüksek zeminde Sha'ik'in mezarı başında dikilip dikilmediğini... o zeminin sahiden de yeterince yüksek olup olmadığını.

Merak ettiği bir diğer şey de şu son aylarda gördükleriydi. Ruhuna dağlanan, ne zaman hayalinde canlanmalarına izin verse hâlâ kanını dondurabilen endişe verici ve gizemli şeylerle karşılaşmıştı. Çarmıha gerilmiş ejderhalar. Cinayete kurban gitmiş tanrılar. Ateşten ve külden kovanlar.

Kuduruk bir deniz âdeta yoktan var olup da yoluna çıkan her şeyi boğarak hızla üzerlerine gelirken bunları düşünmenin tuhaf olduğuna karar verdi.

Daha da tuhafı İnci'yi düşünmesiydi. Adama sert, hatta bazen acımasızca muamele etmişti. Ona değer verdiğinden değil, öyle yapmak eğlenceli olduğundan. Hayır, bu fazlasıyla kolaya kaçan bir bahaneydi, değil mi? Ona gerçekten değer vermişti.

Böyle bir şeyin gerçekleşmesine izin vermek ne büyük aptallık.

Hemen yanı başında bitkin bir sesle iç geçirildi. Lostara o tarafa dönmeden kaşlarını çattı. "Geri gelmişsin."

"İstendiği gibi," diye mırıldandı İnci.

Lostara'nın bu söz üzerine ona bir tane patlatası geldi.

"İş... bitti mi?"

"Evet. Derinliklere teslim edildi. Tene Baralta onu hâlâ istiyorsa nefesini tutması gerekecek."

Kadın işte o zaman dönüp baktı. "Sahi mi? Deniz şimdiden o kadar derin mi?" *Öyleyse sonumuz—*

"Hayır. Aslına bakarsan yüksek ve kuru bir yere defnedildi. Öbür türlüsü kulağa daha... şairane geliyordu."

"Senden ciddi ciddi nefret ediyorum."

Pençe kafa salladı. "Ve o nefretin tadını çıkarmak için bol bol zamanın olacak."

"Bundan sağ kurtulacağımızı mı sanıyorsun?"

"Evet. Ayaklarımız ıslanmasına ıslanacak ama bunlar ta o zamanlarda bile birer adaydı. Bu deniz vahayı dolduracak. Buranın batısındaki geçide dayanacak – zira orası eskiden sahil yoluydu. Ve kayalığın yakınlarına kadar çıkacak, hatta belki oraya ulaşacak."

"Aman ne güzel," diye tersledi Lostara. "Peki ya biz ne halt yiyeceğiz? Bir iç denizin ortasındaki bu adalarda kısılıp kalacağız."

İnci çileden çıkarırcasına omuz silkip geçti. "Tahmin yürütmem gerekirse bir sal filosu inşa edeceğiz ve onları birbirine bağlayarak dosdoğru batı yoluna uzanan bir köprü oluşturacağız. İşler gitmesi gerektiği kadar iyi gitmese bile deniz orada yeteri kadar sığ olacak – ama benim Muavin'e güvenim tam."

Su duvarı o anda gök gürültüsü gibi bir sesle vahanın karşı tarafına çarptı. Palmiyeler şiddetle sallandı, ardından devrilmeye başladı.

"Eh, o diğer ormanı neyin taşa çevirdiğini artık biliyoruz," dedi İnci yüksek sesle, çalkantılı suların uğultusu arasında duyulabilmek için.

O sular artık harabeleri kaplayarak İt Geberten hendeklerini dolduruyor, aşağıdaki havzaya boşalıyordu.

Ve Lostara adamın haklı olduğunu görebiliyordu. Havza, hışmı şimdiden azalmış olan denizi müthiş bir susuzlukla yutar gibiydi.

Kızıl Kılıç dönüp Muavin'e göz attı.

Bir elini kılıcının kabzasında tutan Tavore yükselen denizi tepkisizce seyrediyordu.

Of, sana bakmak neden yüreğimi parçalıyor?

At leşlerinin üstünü kumlar kaplıyordu. Üç manga ya oturmuş ya da ayaktaydı, lejyonun geri kalanını bekliyordu. Şişe uğultunun kaynağını görmek için yola kadar tırmanmış ve apar topar haber getirmişti.

Bir deniz.

Kahrolası bir deniz.

Ve şarkısı artık Kemancı'nın ruhundaydı. Nedense sıcak, neredeyse huzur vericiydi.

Hep birlikte dönüp yol boyunca gümbür gümbür ilerleyen dev

biniciyi ve onun kadar devasa atını seyrettiler. Batı yönünde ilerleyen atın arkasına, sürüklenirken bir yığın toz kaldıran bir şey bağlıydı.

Toz bulutları yoldan süzülerek onlara dönük yamaçtan aşağı indikten çok sonra bile o görüntü Kemancı'nın aklından çıkmadı.

Adam bir hayalet olabilirdi.

Ama Kemancı olmadığının farkındaydı.

En kötü düşmanları da olabilirdi.

Ama öyleyse bile önemli değildi. En azından şimdilik.

Kısa süre sonra Gülücük'ten şaşkın bir bağrış yükseldi. Kemancı döner dönmez bir kovandan çıkan iki figürle karşılaştı.

Her şeye rağmen kendini sırıtmaktan alamadı.

Eski dostların giderek daha zor bulunduğunu keşfetmişti.

Yine de onları tanıyordu ve ikisi de kardeşi gibiydi.

Raraku'nun fani hülasaları. Raraku denen bu memleket onları birbirine bağlamıştı. Hem de açıkça anlaşıldığı gibi ölümün bile ötesinde.

Kemancı üç erkeğin tek bir kucaklaşmada buluşmasının nasıl görüneceğini, başkaları tarafından nasıl algılanacağını umursamadı bile.

Atlar yamacı tırmanarak sırta çıktı. Onları orada dizginleyen binicileri hep beraber dönüp aşağıdaki sarı, köpüklü denizi seyrettiler. Az sonra dört gözlü bodur bir iblis de yanlarına geldi.

Yaz Lordu atlarını kanatlandırmıştı – dün geceden beri mesafeleri o kadar çabuk katetmişlerdi ki Heboric'in aklına gelen başka bir ihtimal yoktu. Üstelik hayvanlar şimdi bile dinç görünüyordu. Grikurbağa kadar dinç.

Öte yandan kendisi hiç de öyle değildi.

"Neler oldu?" diye merakını dillendirdi Scillara.

Heboric'in elinden sadece başını iki yana sallamak geldi.

"Daha da önemlisi," dedi Felisin, "şimdi nereye gideceğiz? Eyerde daha fazla oturabileceğimi sanmıyorum."

"Nasıl hissettiğini biliyorum, kızım. Kamp kuracak bir yer bulmamız—"

Bir katırın anırışı üçünü de o tarafa döndürdü.

Cılız, siyah derili, yaşlı bir adam sırtında bağdaş kurduğu katırını onlara doğru sürüyordu. "Hoş geldiniz!" diye çığlık attı – çığ-

lık attı, çünkü daha konuşurken bir yana devrildi ve taşlık patikaya sertçe çakıldı. "Yardım edin, salaklar!"

Heboric iki kadına göz atsa da önce Grikurbağa hareketlendi.

"Yemek!"

Yaşlı adam bir çığlık daha attı. "Benden uzak dur! Verecek haberlerim var! Hepinize! L'oric öldü mü? Hayır! Gölgelerim her şeyi gördü! Misafirlerimsiniz! Şimdi gelin de bacaklarımı çekip kurtarın! Sen, kızım. Hayır, sen, diğer kızım! İkiniz de! Elleri bacaklarımda, uyluklarımda gezecek iki güzel kadın! Sabırsızlanıyorum! Gözlerimde ihtiraslı bir şehvet mi görüyorlar? Elbette hayır. Ben altı üstü bahtsız bir ihtiyarım. Potansiyel bir baba figürü olduğum bile söylenebilir—"

Kulenin en üst odasındaki Kesici tek pencereden dışarı bakıyordu. Arkasında cıvıldaşan bhok'arallar ara sıra duraksayıp mırıltılı, hüzünlü sesler çıkarıyordu.

Delikanlı yapayalnız uyanmıştı.

Ve daha o anda kızın alıp başını gittiğini anlamıştı. Üstelik sürebileceği bir iz de olmayacaktı.

Iskaral Pust daha önceden bir katır peyda edip oradan ayrılmıştı. Mogora'dansa neyse ki hiçbir iz yoktu.

Böylelikle delikanlı günün büyük bölümünü yalnız geçirmişti.

Şimdiye kadar.

"Seni bekleyen sayısız yol var."

Kesici iç geçirdi. "Merhaba, Kotilyon. Ben de yine ne zaman ortaya çıkacaksın merak ediyordum."

"Yine mi?"

"Apsalar'la konuştun. Tam da bu odada. Karar vermesine yardımcı oldun."

"Sana anlattı mı?"

Daru başını iki yana salladı. "Tamamen değil."

"O tür bir karar vermek ona düşerdi, Kesici. Sadece ona."

"Önemi yok. Boş ver. Lakin ne tuhaf. Sen sayısız yol görürken ben... yürümeye değer bir tane bile görmüyorum."

"Öyleyse değerli bir şey mi arıyorsun?"

Kesici yavaşça gözlerini kapadı, ardından iç geçirdi. "Benden ne yapmamı istiyorsun?"

"Eskiden genç bir kızı korumakla görevli bir adam vardı. Elin-

den geleni yaptı – hatta bunu öyle onurlu bir şekilde yaptı ki ölümüne Hood bizzat ilgi gösterdi. Ah, uygun şartlar altında, Ölüm Lordu bir faninin ruhuna bakar. Şey, uygun bir teşvik varsa. Dolayısıyla o adam artık Ölüm Şövalyesi."

"Ben hiç kimse için hiçbir şeyin şövalyesi olmak istemiyorum, Kotilyon."

"Yanlış anladın, evlat. Bırak öykümü bitireyim. Bahsi geçen adam elinden geleni yaptı ama başarısız oldu. Ve kız öldü. Adı Felisin'di. Paran Hanesi'nden."

Kesici başını çevirip tanrının gölgeli çehresini süzdü. "Yüzbaşı Paran mı? Onun—"

"Kız kardeşi. Pencereden dışarıya, aşağıdaki şu patikaya bak, evlat. Iskaral Pust kısa zamanda geri gelecek. Yanında konuklar olacak. Aralarında da Felisin adlı bir çocuk."

"Ama dedin ki—"

"Paran'ın kız kardeşi... ölmeden önce bir garibanı evlatlık edindi. Fevkalade suistimal edilmiş bir öksüz. Sanırım –tabii asla emin olamayacağız– ulaşmak istediği bir amaç vardı... kendisinin ulaşma şansını, fırsatını asla bulamadığı bir şey. Dolayısıyla öksüze kendi adını koydu."

"Peki kız benim için ne gibi bir anlam taşıyor, Kotilyon?"

"Bence dikbaşlılık ediyorsun. Yanlış soruyu soruyorsun."

"Ah, öyleyse bana doğru soruyu söyle."

"Sen onun için ne gibi bir anlam taşıyorsun?"

Kesici surat ekşitti.

"Çocuk başka bir kadının refakatinde geliyor. Senin ve çocuğun zamanla anlayacağınız gibi son derece dikkat çekici bir kadının. Yanlarında da artık Treach'e bağlı bir rahip var. O rahipten... çok değerli şeyler öğreneceksin. Son olarak da bir iblis o üç insanla beraber yolculuk ediyor. Şimdilik..."

"Nereye gidiyorlar? Neden Iskaral'ın konukları olarak burada kalacaklar?"

"Neden olacak, seni almak için, Kesici."

"Anlamıyorum."

"Simetri başlı başına bir güçtür, evlat. Deyim yerindeyse doğanın denge gayretinin ifadesidir. Seni Felisin'in hayatını korumakla görevlendiriyorum. Onlara uzun ve tehlikeli yolculuklarında eşlik etmekle."

"Ne kadar da bonkörmüşsün."

"Hiç de bile," diye tersledi Kotilyon.

Bir müddet devam eden sessizlikte Kesici yorumundan pişmanlık duydu.

Sonunda iç geçirdi. "Atlar duyuyorum. Ve de Pust... mide bulandırıcı nutuklarından birini atıyor."

Kotilyon konuşmadı.

"Pekâlâ," dedi Kesici. "Şu Felisin... suistimal edildi dedin. Onlara erişmek zordur. Arkadaşlık kurmayı kastediyorum. Yaraları hiç kapanmaz ve hep acı verir—"

"Onu evlat edinen annesi kendi yaralarına rağmen iyi iş çıkardı. Ana değil de kız Felisin'in geliyor olmasına sevin, evlat. Ve en kötü anlarında Baudin'in neler hissettiğini düşün."

"Baudin. Büyük Felisin'in koruyucusu muydu?"

"Evet."

"Pekâlâ," dedi Kesici. "İdare eder."

"Ne idare eder?"

"Bu yol. İdare eder." Daru kısa bir tereddüt etti. "Kotilyon, şu... denge fikri. Aklıma bir şey geldi—"

Kotilyon'un gözleri taşıdıkları kederle... azapla onu şoke ederek susturdu. Suikastçılar hamisi kafa salladı. "Senden... ona. Evet."

"Sence Apsalar da aynı şeyi görmüş müdür?"

"Korkarım fazlasıyla açık bir şekilde."

Kesici pencereden dışarı baktı. "Onu âşıktım, bilmem farkında mısın. Hâlâ âşığım."

"Dolayısıyla neden gittiğini merak etmiyorsun."

Gözyaşlarına daha fazla direnemeyen delikanlı başını iki yana salladı. "Hayır, Kotilyon," diye fısıldadı. "Etmiyorum."

Kadim sahil yolunu çok gerilerde bırakan Karsa Orlong atını yeni iç denizin kıyısı boyunca yönlendirdi. Doğudaki bulanık suların üzerinde yağmur bulutları asılıydı ama rüzgâr onları oradan uzaklaştırıyordu.

Göğü bir süre inceledi, ardından kayalarla bezeli hafif bir yükseltide dizginlere asılıp Havok'un sırtından indi. Büyük, üstü düz bir kayaya kadar yürüyen Teblor kılıcını sırtından alıp ucu aşağı bakacak şekilde yakındaki başka bir kayaya dayadı ve geçip oturdu. Çantasının bir dış gözünü eşeleyerek biraz kurutulmuş bhederin eti, kuru meyve ve keçi peyniri çıkardı.

Suları seyrederek karnını doyurdu. İşini bitirince çantanın

kayışlarını gevşetti ve T'lan Imass'ın kopuk kalıntılarını çıkardı. 'Siballe'ın pörsümüş suratı dalgalı sulara bakacak şekilde kelleyi havaya kaldırdı.

"Söyle bana," dedi Karsa, "ne görüyorsun?"

"Geçmişimi." Kısa bir suskunluk yaşandı. "Kaybettiğim her şeyi..."

Teblor ellerini açınca kısmi ceset yere düşüp bir toz bulutu kaldırdı. Karsa su tulumunu bulup kana kana içti. Ardından gözlerini 'Sibelle'a dikti. "Bir keresinde denize atılırsan ruhunun serbest kalacağını, hiçliğe kavuşacağını söylemiştin. Dediğin doğru muydu?"

"Evet."

Karsa bir eliyle kadını yerden kaldırdı, ayağa kalktı ve deniz kenarına doğru yürüdü.

"Bekle! Teblor, bekle! Anlamıyorum!"

Karsa'nın suratı asıldı. "Bu yolculuğa başladığımda gençtim. Tek bir şeye inanırdım: Şana. Artık şanın bir hiç olduğunu biliyorum, 'Siballe. Bir hiç. Artık bunu çok iyi anlıyorum."

"Başka neler anlıyorsun, Karsa Orlong?"

"Fazla bir şey değil. Sadece bir tek şey daha. Aynı şey merhamet için geçerli değil." T'lan Imass'ı daha yükseğe kaldırdı, sonra da vücudunu ileriye fırlattı.

'Siballe sığlıklardaki sulara düştü. Çamur gibi çözünerek yayıldı, sonra da dalgalar tarafından alınıp götürüldü.

Karsa arkasına döndü. Taş kılıcının karşısına geçti. Gülümsedi. "Evet. Ben Urydlardan Karsa Orlong'um. Bir Teblor'um. Tanıklık edin, kardeşlerim. Günün birinde sizin gibilere liderlik etmeye layık olacağım. Tanıklık edin."

Kılıcını tekrar sırtına asan, Havok'u bir kez daha sapasağlam altına alan Toblakai sahil şeridinden ayrılarak batıya, sahralara yollandı.

KAPANIŞ

Ve şimdi oturuyorum burada,
alnımda ateşten bir taçla
ve hükmettiğim
bu krallık
hayatımın hatıralarından
fazlası olmamakta.
İtaatsiz kullar,
pek hevesliler başkaldırmaya,
yaşlı adamı
kömürleşmiş tahtından kaldırmaya
ve daha genç versiyonlarını
teker teker
yerine oturtmaya.

Yılların Tacı
Balıkçı kel Tath

Kadın hangi açıdan bakılırsa bakılsın nemruttu.

Kopuk Onrack, onun odanın ortasında dikilerek genç katillerini alıcı gözle süzmesini seyretti. Suratını ekşiterek alımlı yüz hatlarını çarpıtması, sıradışı bir şey görmediğini belirtir gibiydi. Bakışları en sonunda Trull Sengar adlı Tiste Edur'a çevrildi ve kaşları çatıldı.

"Sizinle beraberken arkamızı korumamız gerekecek mi?"

Yontulmuş taş zemine oturup sırtını bir o kadar pürüzlü duvara dayayan Trull Sengar omuz silkti. "Seni güvenine layık olduğuma ikna etmenin kolay bir yolunu görmüyorum, Minala. Uzun ve epeyce nahoş öykümü anlatmak dışında."

"Ben almayayım," diye homurdanan kadın sert adımlarla odadan çıktı.

Trull Sengar başını çevirip Onrack'a göz attı ve sırıttı. "Hiç kimse öykümü dinlemek istemiyor. Eh, şaşırmadım. Gücenmedim de. Matah bir öykü olduğu söylenemez."

"Ben dinlerim," cevabını verdi Onrack.

Girişin yakınındaki Ibra Gholan boynunu gıcırdatarak başını çevirdi ve Onrack'a bir omzunun üzerinden göz attı, sonra nöbetine devam etti.

Trull Sengar kahkaha attı. "Bu yeteneksiz bir öykücü için ideal bir durum. Dinleyicilerim anadilimi anlamayan bir yığın çocuktan ve ifadesiz, ilgisiz üç namevtten oluşuyor. Öykünün sonunda bir tek ben ağlıyor olacağım... muhtemelen yanlış sebeplerden."

Ibra Gholan'ın üç adım arkasında dikilen Monok Ochem yavaş yavaş Onrack'a doğru döndü. "Demek sen de hissettin, Kopuk Kişi. Ve oyalanmanı sağlayacak bir şey arıyorsun."

Onrack ses çıkarmadı.

"Neyi hissetti ki?" diye sordu Trull Sengar.

"Yok oldu. Ayin'den önce Onrack'a yüreğini veren, Onrack'ın da ona yüreğini verip daha sonra geri çaldığı kadın. Daha o zamandan pek çok açıdan yok olmuş, hiçliğe giden uzun yolculuğuna başlamıştı. Dediklerimi inkâr ediyor musun, Onrack?"

"Etmiyorum, Kemikbakar."

"Yemin'e ağır basacak kadar azılı bir delilik. Günün birinde beyninde hummayla uyanan, kudurup önüne çıkanı öldüren bir kamp köpeği gibi. Elbette izini sürmekten ve onu köşeye kıstırmaktan başka çaremiz yoktu. Ve onu parçalayıp ebedi karanlığın içine hapsettik. Daha doğrusu öyle sandık. Deliliği bize dahi kafa tuttu. Ama hiçlik nihayet ruhuna el koydu. Şiddetli, ıstıraplı bir son ama yine de..." Monok Ochem duraksadı, ardından başını yan yatırdı. "Trull Sengar, öyküne başlamadın ama daha şimdiden ağlıyorsun."

Süzgün yanaklarından aşağı yaşlar akan Tiste Edur kemikbakarı uzun uzun süzdü. "Onrack ağlayamadığı için ben ağlıyorum, Monok Ochem."

Kemikbakar yeniden Onrack'ı karşısına aldı. "Kopuk Kişi, hak ettiğin pek çok şey var... ama bu adam onlardan biri değil." Yeniden başka tarafa baktı.

Onrack söz aldı. "Monok Ochem, eskiden olduğu faniden o kadar uzaklaştın ki gerek hoş gerekse nahoş bir yığın hakikati unuttun. Yürek ne verilir ne de çalınır. Yürek *teslim olur*."

Kemikbakar ona doğru dönmedi. "O dediğin T'lan Imasslar nezdinde güçten yoksun bir sözcük, Kopuk Onrack."

"Yanılıyorsun, Monok Ochem. Sadece daha makbul olması için değil, güç katmak için de o sözcüğü değiştirdik. Ona ruhlarımızı tüketeceği bir itibar kazandırdık."

"Hiç de öyle bir şey yapmadık," cevabını verdi kemikbakar.

"Onrack haklı," diyen Trull Sengar iç geçirdi. "Yaptınız. Adını Tellann Ayini koydunuz."

Ne Monok Ochem ne de Ibra Gholan konuştu.

Tiste Edur alaycı bir homurtu çıkardı. "Bir de Onrack'a *kopuk* deme cüretini gösteriyorsunuz."

Odaya bir müddet sessizlik çöktü.

Fakat Onrack'ın bakışları Trull Sengar'dan ayrılmadı. O her şeyden çok, olağanüstü sabra sahip bir yaratıktı. *Yas tutmak, paylaşılması gereken bir hediyedir. Tıpkı bir şarkının paylaşıldığı gibi.*

Mağaraların derinliklerinde davullar çalıyor. Bunlar gümbür gümbür toynaklarıyla yaşamayı, hep beraber koşmayı, hayatın ritmini tutmayı kutlayan sürülere anlı şanlı bir yankı yapıyor. Sesimizin ahengiyle doğanın en büyük ihtiyacını böyle karşılıyoruz.

Doğayla iç içeyken dengedeyiz.

Kaosa karşı.

Sonunda sabrı mükâfatlandırıldı.

Tam da tahmin ettiği gibi.

MALAZAN YİTİKLER KİTABI'NIN DÖRDÜNCÜ ÖYKÜSÜ BÖYLECE BİTMİŞ BULUNUYOR

SÖZLÜK

Ermişler

Anomander Rake: Karanlığın Oğlu
Apsalar: Hırsızlar Leydisi
Azathlar: Haneler
Beru: Fırtınalar Lordu
Burn: Uyuyan Tanrıça
D'rek: Güz Solucanı
Deragothlar: Dessimbelackis İlk İmparatorluğu'ndan
Dessembrae: Gözyaşları Lordu
Draconus: bir Ata Tanrı ve Dragnipur kılıcının üreticisi
Düşler Kraliçesi: Yaşam Üst Hanesi Kraliçesi
Fener: Mahrum
Gedderone: Bahar ve Yeniden Doğuş Leydisi
Gölgetaht: Ammanas, Gölge Üst Hanesi Kralı
Hood: Ölüm Üst Hanesi Kralı
Hortum Tanrıça
Jhess: Örgünün Kraliçesi
K'rul: bir Kovanlar Ata Tanrısı
Karanlığın Yedi Tazısı
Kotilyon: Urgan, Suikastçılar Hamisi, Gölge Üst Hanesi
Köprüyakanlar
Mael: bir Denizler Ata Tanrısı
Mowri: Dilenciler, Köleler ve Irgatlar Leydisi
Nerruse: Sakin Denizler ve Uygun Rüzgârlar Leydisi
Oponn: Şansın İkiz Maskaraları
Osserc/Osseric/Osric: Göğün Lordu
Poliel: Salgınlar ve Hastalıklar Hanımı
Sakat Tanrı: Zincire Vurulmuş, Zincirler Üst Hanesi Lordu
Soğuk Geceler Bacısı: bir Ata Tanrıça
Soliel: Sıhhat Leydisi

Togg ve Fanderay: Kış Kurtları
Treach/Trake: Yaz Kaplanı ve Savaş Lordu

Teblor Tanrıları (Kayadaki Yedi Surat)

Örülü Urugal
Bulunmamış 'Siballe
Yumuşak Sesli Beroke
Sessiz Avcı Kahlb
Binbir Parça Thenik
Dev Halad
Zalim Imroth

Ata Halklar

Tiste Andiiler: Karanlığın Çocukları
Tiste Edurlar: Gölgenin Çocukları
Tiste Liosanlar: Işığın Çocukları
T'lan Imasslar
Eresler/Eres'allar
Trell'ler
Jaghutlar
Forkrul Assailler
K'Chain Che'Malleler
Eleintler
Barghastlar
Thelomen Toblakailer
Teblorlar

Kovanlar

Kurald Galain: Karanlığın Ata Kovanı
Kurald Emurlahn: Gölgenin Ata Kovanı, Kırık Kovan
Kurald Thyrllan: Işığın Ata Kovanı
Omtose Phellack: Buzun Jaghut Ata Kovanı
Tellann: Ateşin Imass Ata Kovanı

Starvald Demelain: Eleint Kovanı
Thyr: Işığın Yolu
Denul: Şifanın Yolu
Hood'un Yolu: Ölümün Yolu
Serc: Göğün Yolu
Meanas: Gölgenin ve İllüzyonun Yolu
D'riss: Toprağın Yolu
Ruse: Denizin Yolu
Rashan: Karanlığın Yolu
Mockra: Zihnin Yolu
Telas: Ateşin Yolu

Ejderhalar Destesi

Yaşam Üst Hanesi
Kral
Kraliçe (Düşler Kraliçesi)
Şampiyon
Rahip
Haberci
Asker
Dokumacı

Ölüm Üst Hanesi
Kral (Hood)
Kraliçe
Şövalye (eskiden Dassem Ultor, şimdi Baudin)
Büyücü
Haberci
Asker
Eğirici
Taş Ustası
Bakire

Işık Üst Hanesi
Kral
Kraliçe
Şampiyon (Osseric)

Rahip
Kumandan
Asker
Terzi
İnşacı
Bakire

Karanlık Üst Hanesi
Kral
Kraliçe
Şövalye (Anomander Rake)
Büyücü
Kumandan
Asker
Dokumacı
Taş Ustası
Karı

Gölge Üst Hanesi
Kral (Gölgetaht/Ammanas)
Kraliçe
Suikastçı (Urgan/Kotilyon)
Büyücü
Tazı

Zincirler Üst Hanesi
Zincire Vurulmuş Kral
Eş (Poliel?)
Çapulcu (Kallor?)
Şövalye (Toblakai)
Ölü Ateşlerin Yedilisi (Bağını Koparmışlar)
Sakat
Cüzamlı
Avanak

Bağımsız
Oponn
Dikilitaş (Burn)
Taç
Asa

Küre
Taht
Zincir
Destenin Efendisi (Ganoes Paran)

Zincirler Hanesi'nde Yerler

Yedi Kent

Aren: bir Kutsal Şehir
Balahn: Aren'in kuzeyindeki küçük bir köy
Ehrlitan: Raraku'nun kuzeyindeki bir Kutsal Şehir
Erougimon: Aren'in kuzeyindeki bir tal
G'danisban: Raraku'nun doğusundaki bir şehir
Hortum Kovanı
Jhag Odhan: Yedi Kent'in batısındaki sahralar
Lato Revae: Raraku'nun batısındaki bir şehir
Sarpachiya: Raraku'nun batısındaki bir şehir
Thalas Nehri: Raraku'nun batısı
Vaha: Kutsal Raraku Çölü
Vathar Geçişi: Köpekler Zinciri'nde bir muharebe alanı
Y'Ghatan: sözde ilk Kutsal Şehir

Genabackis

Culvern: bir kasaba
Genabaris: bir şehir
Gümüş Göl
Laederon Platosu
Malybridge: bir kasaba
Malyn Denizi
Malyntaeas: bir şehir
Ninsano Hendeği: bir kasaba
Tanys: bir kasaba

Drift Avalii: Quon Tali kıtasının güneybatısındaki bir ada
Doğuş: sel basmış bir dünya

KARSA
ORLONG

DESTENİN
EFENDİSİ

"YAŞAMA ÖLÜM CEVAP VERİR. KARANLIĞA IŞIK. EZİCİ BAŞARIYA YIKICI BAŞARISIZLIK. DEHŞETENGİZ BEDDUAYA NEFES KESİCİ TAKDİS."

Teblorların Uryd kabilesinden Karsa Orlong Kuzey Genabackis dağlarından güneydeki düzlüklere inerken sadece tek bir şeyi amaçlıyordu: Kendi halkının kaderini yeniden şekillendirerek adını efsanelere kazımak. Yanındaki savaşçılarına liderlik ederken, horgördükleri ovalılara ölüm dağıtacak, kendilerine yadigâr ziyafeti çekecek ve köylerine gururla döneceklerdi. Ancak Kayadaki Suratlar'ın Karsa Orlong için bambaşka planları vardı. Çıktığı yolculuk onu Yedi Şehir ve Genabackis boyunca sürüklerken kehanetlerin ve rekabetlerin ördüğü bir ağa dolanacak, zincirlere vurulacaktı.

Köpekler Zinciri'nin ardından İmparatoriçe'nin Muavin'i Tavore ise son kale Yedi Şehir'e varmıştı. Coltaine'in efsanevi yürüyüşünden kalma bir avuç gazi dışında, çoğu acemi on iki bin askerin bulunduğu ordusunu önlerindeki büyük savaşa hazırlamak ise Tavore'un en zorlu göreviydi. Kadim Çöl'ün yüreğinde ise intikam tanrıçasının gücü yavaş yavaş ruhunu tüketirken Sha'ik pusuda bekliyordu. Ama entrikalarla çevrelenmiş Sha'ik için beklemek kolay olmayacaktı.

Raraku Çölü'nün kayalara gömülü hülasaları tekrar dünyada yürümeye başladığında faniler, tanrılar ve yepyeni oyuncular kozlarını paylaşacak, tüm kartlar baştan dağıtılacaktı.

"Daha fazlası için çırpınacağınız türden epik bir anlatı."
—Stephen R. Donaldson

"Karmaşık ve zorlayıcı... Erikson un güçlü yanları olgun karakterleri ve bizim dünyamız kadar derin ve çetrefilli bir dünya yaratma becerisi."
—J. V. Jones

THG 0892300 VEP

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786052 652527
/ithakiyayinlari